

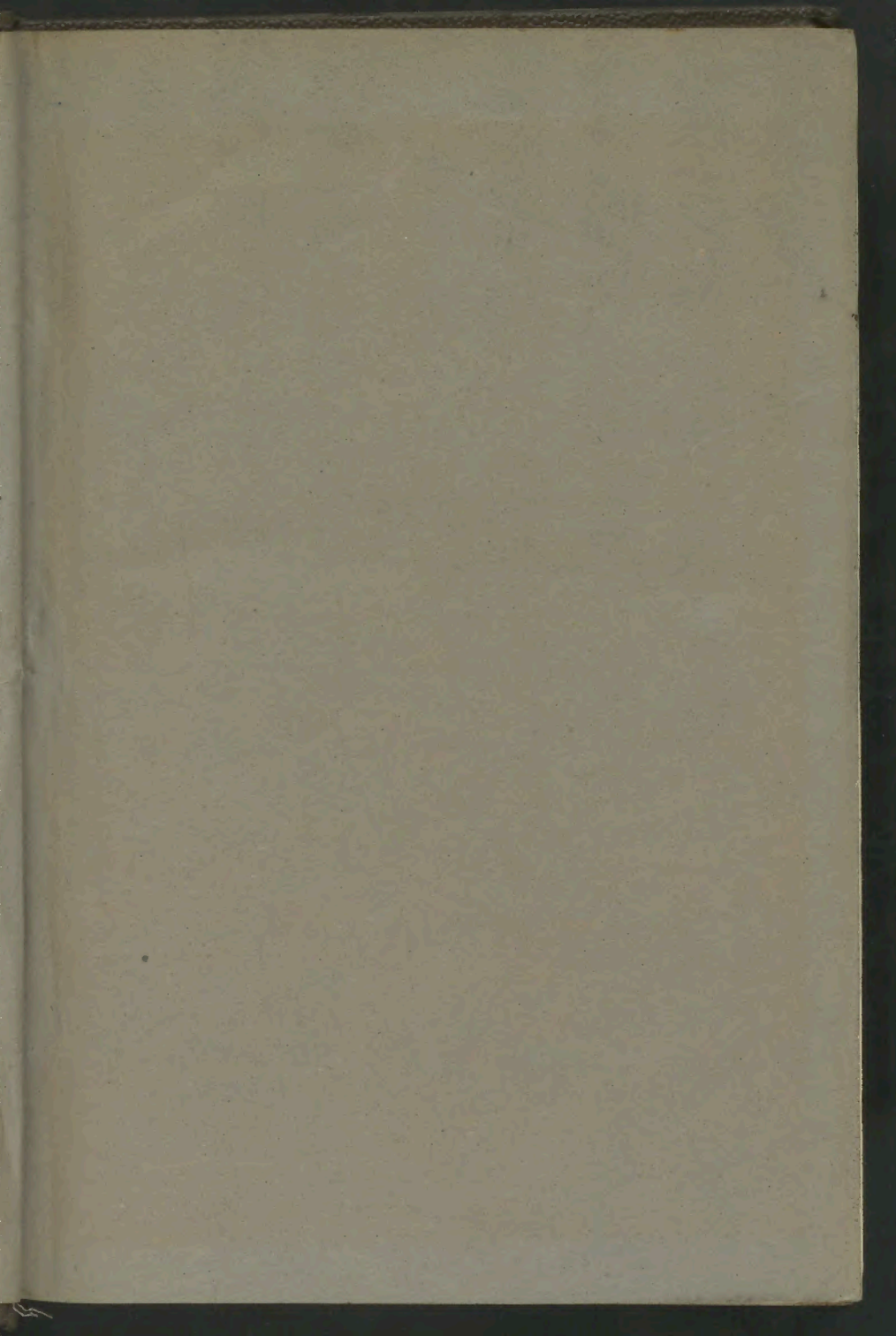
298

298

W. 298.

1221
3

m. 29

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS DEPARTMENT

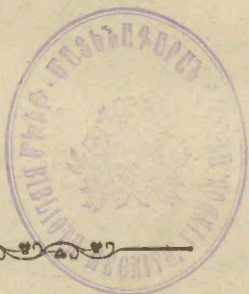
PHYSICS DEPARTMENT

17. 2

ՓԷՅՄԱՆԷ ՆՕ

Է

ԽՕԻՅԷ ՄՍ. ԻՍԱ. ԷԼ ՄԷՍԻՅ

ԼԸ ՊԱՍՄԱԽԱՆԷԷ

Ա. Յ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ ԹԱՊ ՊՈՒԱ

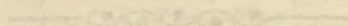
= 1872 =

ԼԸ ԸՍՏԱՄՊՕԼՏԱ

THE UNIVERSITY OF

OF

THE STATE OF CALIFORNIA

THE UNIVERSITY OF

THE STATE OF CALIFORNIA

1877

THE UNIVERSITY OF

ԻՆՃԻԼ ՊԸ ԳԱՎԼԱ

ՄԱՏԹԷՈՍ

ՍԷՐ 1

- 1 **Ք**րթէպէ զայննէ իսա էլ Մէսիհէ ան , գուռէ իպ
- 2 րահիմ գուռէ Տավուտ : իպրահիմ զան իսահադէ . ի-
- 3 սահադ զա Եագուպէ . Եագուպ զա ճուտայէ ու պրէ-
- 4 յէդ ուի . ճուտա զա Ֆարիզ ու Զարախ՝ ժը Թամարէ .
- 5 Ֆարիզ զա Ազրուռնէ , Ազրուռն զա Սրամէ . Արամ զա Ամի-
- 6 նատապէ . Ամինատապ զա Նասրուռնէ . Նասրուռն զա Սալ-
- 7 մունէ . Սալմունն ժը Բաապէ զա Պաադէ . Պաադ զա Ավ-
- 8 պիթէ ժը Բաուսէ . Ավպիթ զա Եսսէյէ . Եսսէ զա Տա-
- 9 վուտ փատիչահէ . Տավուտ փատիչահ զա Սիւլէյմաննէ
- 10 ժը ժընա Ուրիայէ . ու Սիւլէյմանն զա Բահպաամէ .
- 11 Բահպաամ զա Ապիայէ . Ապիա զա Ասայէ . Ասա զա
- 12 Եուշաֆաթէ . Եուշաֆաթ զա Եուրամէ . Եուրամ զա
- 13 Ուզիահէ . Ուզիա զա Եուվասամէ . Եուվասամ զա Ախա-
- 14 զէ . Ախազ զա Հազգիայէ . Հազգիա զա Մանասայէ ,
- 15 Մանասա զա Ամօնէ . Ամօն զա Եուսայէ . Եուսա զա
- 16 Եուխանիայէ ու պրէյէդ ուի լը ոխթա եէսիրիթիյէ
- 17 Պապիլօնէ :
- 18 Ու լը բաչէ եէսիրիթիյէ Պապիլօնէ , Եուխանիա զա
- 19 Սալաւիիէլէ . Սալաւիիէլ զա Զուրապապէլէ . Զուրա-
- 20 պապէլ զա Ապիուտէ . Ապիուտ զա Ելիագիմէ . Ելիա-
- 21 գիմ զա Ազուրէ . Ազուր զա Սատուդէ . Սատուդ զա
- 22 Ախիսէ . Ախիս զա Ելիութէ . Ելիութ զա Ելիազարէ .
- 23 Ելիազար զա Մաթաննէ . Մաթանն զա Եագուպէ . Եա-

- գուպ զա Եուսիֆ մէրէ Մէյրէմէ . քօ ժը աւ Մէյրէմէ
- 17 Մէսիհ հաթը կօթան իսա զա . Նուա հէմի քիլիլէյան ժը իպրահիմէ հաթա Տավուտէ չարտան սիլիլէ . ու ժը Տավուտէ հաթա եէսիրիթիյէ Պապիլօնէ՝ չարտան սիլիլէ . ու ժը եէսիրիթիյէ Պապիլօնէ հաթա լը Մէսիհէ չարտան սիլիլէ ան :
- 18 Ու զայընէ իսա էլ Մէսիհ անվա պու , տիյա ուի Մէյրէմէ պը Եուսիֆուա նշան պու . հէթա լը պա հէվու տու
- 19 նա հաթ՝ ժը Բուհ էլ գուտսէ ավըս մա : Ու Եուսիֆ մէրէ ուի մանուվ քի սատըգ պունէ , ու նա տը խօստը պու քօ այպէ ուի պէյան պը քան , Փըքըրի քօ պէ տէնկ ու տուն աուի պէրտան : Ու քինկա քօ աւ դըղդէ հան տը Փըքըրը պու , վահա մէլէքէ խօտէ լը խանտա ժէուա խոյայի պու , ու կօ . էյ Եուսիֆ գուռէ Տավուտ՝ ման թըուս ժը խօուա կըրթընէ ժընա խօ Մէյրէմէ , չըմա քօ լը հընտուռէ ուիտա հաթը զա ժը
- 21 Բուհ էլ գուտսէ ան . Ու աւ գուռ տէ պը զը , քօ նավէ ուի իսա տէյնի . չըմա քօ աւ գավմէ խօ տէ ժը կիւնէյէգ խօ խէլաս պըքան :
- 22 Աւ հէմի դչօան պուն , քօ թէքմիլ պրպան ժը Բապպ
- 23 հաթը կօթան , պը տէսթէ իչայա փէյղէմպէրէ . վահա գիղ տէ ավըս պըպան ու գուռ տէ պըզան . ու նավէ ուի Ամանուէլ տէ տէյնըն , քօ թէրծիւմէ տըպան խօտէ պը մանա ան կօթընէ :
- 24 Նուա Եուսիֆ կավաքօ ժը խանվէ ուպու չավան քօ
- 25 մէլէքէ խօտէ ժէուա էմր քըրը պու՝ քըր . ու ժընա խօ կըրթ . համա աուի նան տը զանը պու հաթա քօ գուռէ խօ աավուլին զա , ու նավէ ուի իսա տանի :

ՍԷՐ 2

- 1 Ու քինկա իսա զա լը ուլաթէ Եէհուտիան լը նավա Պէյթէհէմ լը ուոյա Հէրօտիս փատիչահէ , վահա Ալիման ժը ու հըրաթէ հաթըն լը Գութաուչէրիֆէ . ու
- 2 կօն . լը քոն ան աւ՝ քօ ժը Եէհուտիանուա փատիչահ

- զա . չըման քօ անձ ըսթէրէ ուի լը ոօ հըլաթէ տին , ու
- 3 հաթըն ժէոա սէճտէ պըքըն : Ու քինկա Հէրօտիս փատիչահ պըհիստ հարըտի ու հէմի Գուարսուչէրիֆ բէոա :
- 4 Ու պըճըվանտընէ հէմի պաշ իմաման ու խօնըտանէ միլլէթէ փըոա քըր ժը ուան՝ էրքը Մէսիհ լը քօ՞ աւէ
- 5 տէ պըզա : Ուան ժի կօն ժէոա՝ լը նաՎ Պէյթլէհէմէ Եէհուտիան . չըմա քօ վահա նըվըսանտիյն պը տէսթէ
- 6 փէյղէմպէր : Ու դու Պէյթլէհէմ՝ լը ոլաթէ ճուտա . լը նաՎ ըուսըբիէ ճուտա դա բըջուկ նընի . ժը դա ժը մըոա ըուսըբիէ տէ ոապա՞քօ օմէթէ մըն Իսրայիլ պը
- 7 չէրինէ : Ուէ չաղէ Հէրօտիս պը տըղիգա Ալիման կաղլի քըր , ու դանճ սահիթիյէ քըր ժը ուան ոխթէ խույա .
- 8 յընէ ըսթէր : Ու ուան լը Պէյթլէհէմէ պը շիյանտընէ կօ Հանըն սահիյէ պը զանըն ժը պօյէ ուի գուռըք . ու քինկա պըպինըն ժը մըոա խապէր պը քըն քօ անժի պէմ
- 9 ժէոա սէճտէ պըքըմ : Ու քինկա ուան ժը փատիչահէ աւ գըչդ պըհիստըն՝ ջուն , վահա աւ ըսթէր քօ լը ոօ հըլաթէ տին լը պէր ուան ջու , հաթա քօ հաթ սէքընի
- 10 լը սէր ուի ճիյէ քօ գուռըք պու : Քինկա քօ տին ըսթէր
- 11 պը փըո մանղըն շազ պունէ շազ պուն : Ու քինկա քօ քէթըն լը մալ , տին գուռըք պը տիյէ խօ Մէյրէմէ թէվ , ու քէթըն սէճտէ քըրըն ժէոա , ու խազնէյէդի Խօ պը վէքըրանտընէ պախշիչան տանը ժէոա . պէո ,
- 12 ու քիւնլըկ ու միւր : Ու լը խանվէտա պը իզն սէնտընէ , քօ ճարքի ժի նէ ջըն լըսլա Հէրօտիս , ժը պաշդա ուէվն ջուն լը ոլաթէ խօ :
- 13 Քինկա քօ աւ ջուն ժը ուէ , վահա լը խանվէտա Մէլէքէ խօտէ խույա ժը Եուսիֆուա , ու կօ . Ռապա՞ , պըկըր գուռըք ու տիյա ուի՝ ու պը ուէվ լը Մըսըռէ , ու լը ուէ պըսէքըն հաթա անղ ժը դառա պը պէժըմ . չըմա քօ Հէրօտիս վունտաքըրըն տը խուվազը գուռըք :
- 14 Աւ ժի ոապու կըրթ գուռըք ու տիյէ ուի լը
- 15 շանվէտա , ու ջու լը Մըսըռէ , ու հաթա քօ Հէրօտիս

մըք լը ուէ պու , քօ թէմամ պըպյն ժը խօտէ հաթը
կօթան պը տէսթէ փէյղէմպէր , քօ տը պէժն , ժը Մը-
պընէ նղէ գուուէ խօ կաղիքըմ :

- 16 Ուէ չաղէ քինկա քօ տի Հէրօտիս՝ քօ հաթը խա-
փանտըն ժը Ալիման , փըու սու հաթ . ու շիյանտ գըր
քըք լը Պէյթէհէմէ ու սօուա ուխտա պուն հէմի գու-
նէդ քըչուգան ժը տու սալան ժէր , լը կօրա ուէ չա-
17 ղէ քօ ժը Ալիման Ֆէհմ քըր : Ուէ չաղէ թէմամ պու
պը տէսթէ Իրիմիա փէյղէմպէրէ հաթը կօթան , քօ
18 տէժն . ժը Ռամա սաունտ քի հաթա պըհէստըն , շին ,
կըրըն ու շինքի մնղըն , Ռահէլ տը կըրիա գուուէդ
խօ , ու նն տըխօստ լը տըլէ խօ փըուս պըքը , չըմա քօ
թուննապուն :
- 19 Ու քինկա քօ Հէրօտիս մըր՝ վահա մէլէքէ խօտէ լը
խնվէտա լը Մըքըր խույա ժը Եուսուֆուա , ու կօ ,
20 Ռապյն , պըկըր գուուք ու տիյէդ ուի՝ ու հաուն լը ո-
լնթէ Իսրայէլ , չըմա քօ մըրըն , աւ քօ ճանէ գուուք
21 տը խօստըն : Աւ ժի ուպու գուուք ու տիյա ուի
22 կըրթ՝ ու հաթ լը ոլթէ Իսրայէլ : Ու քինկա քօ պը-
հիտտ Արքէղայոս փատիշահիթիյէ քըր լըսէր ոլթէ
Եհնուտիան լը ճիյէ պավէ խօ Հէրօտիս , լը ուէ չունէ
թըուսիա , ու լը խնվէտա իղն պըսէնտընէ լը ալիյէ ճէ-
23 լիլէ ջու : Ու հաթ լը ուի պատէրէ սէքընի քօ Նասէ-
րաթ դէ կօթան քօ խապէրէ փէյղէմպէրան թէմամ պը-
պյն ժէուա Նասրանի տէ կաղի պըքըն :

ՍԷՐ 3

- 1 Աւ ուոյան Հաննայէ թահվիլիի հաթ լը նավ չօլէ Եհ-
2 հուտիսթան վաղ քըրընէ՝ ու կօթընէ . թօպա պը քըն
3 չըմա քօ , փատիշահիթիյէ աղիւմանան նէղիքն : Չըմա
քօ ուիա աւ նն , քօ ժը պօյէ ուի պը տէսթէ Իշայա
փէյղէմպէր հաթը կօթըն . քօ տը պէժն , տէնկըք՝ քօ
լը նավ չօլէ կաղի տըքն , ուսթ պըքըն ուէյա խօտէ՝

- 4 ու ռաթի պըքըն արտէ չունտընէ ուի՝ Ու ճըլէ Հաննա պու՝ մույէ տէվէ , ու նազա ուիտա բըլղէ գայիշ , ու դաամէ ուի գումըլ ու հընկըֆէ չօլէ պու :
- 5 Ուէ չաղէ Գութսուչէրիֆ ու կըչը Եէհուտիաթան ու հէմի ալիյէ Յորդան ժէոա տըլու պուն . Թահֆիլ տը
- 6 պուն ժէ լը նավ չայէ Յորդան , ու կիւնէյէդ խօ իգ .
- 7 ըար տըբըրը պուն : Ու քինկա քօ տի Սատուգիյան ու ժը Ֆարիսիան հաթ լը Թահֆիլիյէ ուի , կօ ժը ուէ անոա . Էյ ոլէտէ կօռըմահուան քի՞ ժը ոուանիչանտա՝
- 8 աւ ղաղէպ քօ տէ պէ , ժէ պը ռանլըն : Սնվա ժը Թօ .
- 9 պտուա լայըգ Եէմիշ պինըն : Ու տիւշիւմիշ մա պըն հուն լընավ խօտա պէժընէ , էրքը պալէ մա իպրահիմ հէյա՝ , ժը ոուա տը պէմ , էրքը խօտէ աը քարը ժը
- 10 գավըրէ հան ոլէտէ իպրահիմ տէր խինն : Հէնի անվա պըվըր լըպա գուրմէ տարան դէ տաղինըն . հէմի տար քօ Եէմիշէ գանն նայնը , դէ պըռանտըն ու դէ պէ .
- 11 դըն լը ալըր : Սղ ո՛ Թահֆիլ տըբըմ պը ավ ժը պօյէ Թօպա . համա լը բէյ մը յաթոզ ժը մըն Թագաթլի ա՝ , ու աղ սօլէ ուի կառանտընէ նա հէժըմ , աւէ ո՛ տէ
- 12 Թահֆիլ պը քա՝ պը Բուհ էլ գուտա ու պը ալըր : Գը մալէպէ ուի լը տէսթտայա՝ , ու պէտէրէ խօ աւէ տէ վաղըժ պըքա՝ , ու կէնըմ լը ամպարէ խօ տէ պը ճըլի . նա՝ , ու գա՝ պը պէպուհարթըն ալըրէ տէ պը շավութինն .
- 13 Ուէ չաղէ իսա ժը ձէլիլէ հաթ լը Յորդանէ ժը
- 14 Հաննաուա . քօ ժէ Թահֆիլ պըպա՝ : Ու Հաննա պէր նէ տա ուի՝ ու կօ , ժը մըռա լաղիմ ա՝ քօ ժը դա Թահ .
- 15 Ֆիլ պը պըմ . ու դու ժը մըռա՞ դէյ . իսա ճէվապ տա ու կօ ժէոա , Պէր տէ անվա , չըմա քօ ժը մա . ու վահա ճայիզ ա՝ էրքը հէմի սատագաթան Թէք .
- 16 միլ պը քըն . ու բաժէ պէրտա աուի : Ու Բինկաքօ իսա Թահֆիլ պու , զուվա ժը ալէ տա՞ր հաթ , ու վահա աղիւմանան ժէոա վէպուն , ու տի Ռուհէ խօ . տէ ոզա գալթօք տը հաթը ժէր ու տը հաթը լը սէր

17 ուի : Ու վահա՛ ժը ազիւմանան աէնկ քի հաթ քօ տը
կօ . Սւ ա՛ Գուռէ մըն տալալի քը ժէ հաս տըքըմ :

ՍԷՐ 4

- 1 Ուէ չաղէ իսա ժը Ռուհ էլ գուտսէ հաթը պըրըն
2 լը չօլէ ժը պօյէ ճէռըպատընէ : Ու չըլ ոօ ու չըլ շէվ
3 բաշէ ոօճի կըրթընէ՝ պըրչի պու : Ու ճէռըպանտող
հաթ կօ ժէոա . էրքը գու Գուռէ խօտէյի պը պէժը
4 քը աւ գէվրան նան պը պըն : Սւ ճէվապ տա ու կօ .
Նըվըսանտիա՛ , Նա քի պը նան թէնէ մա՛նուվ տը ժի .
լէ պը աւ հէմի խապէրան քօ ժը տէվէ խօտէ տէր դէ :
5 Ուէ չաղէ Շէյթան կըրթ պըր ուի լը պաժէրէ ա-
զիզ , ու սէքիմանտը ուի լը սա՛ր գուպէյէ տաճար , ու
6 կօ . էր քը գու Գուռէ խօտէյի՝ գու խօ ժը վըր պապէժ
լը խուվարիյէ . չըմա քօ նըվըսանտիա՛ , էրքը ժը մէլէ-
քէ խօռա էմր քըրիյէ ժը պօյէ դա՛ , ու դա՛ լը սէր
7 տէսթ պը կըրըն . քը ժըպըն լընկա խօ լը գէվըր նա՛
խի իսա տիսա կօ ժէոա . Նըվըսանտիա՛ , էրքը խօյի
ու խօտէէ խօ նա ճէռըպինի :
8 Շէյթան տիսա կըրթ ուի ու պըր լը շիյէքի փըռ-
պըլընտ . ու նըչան տա ժէոա հէմի փատիչահիթիյէ
9 տընէ ու իղզէթէ ուան . Ու կօ ժէոա , Ավան հէմի ժը
գառա տըտըմ , էրքը պը քէվի ժըմոա սէճտէ պըքի :
10 Ուէ չաղէ իսա կօ ժէոա : Բէյ մը հա՛ոա՛ եա՛ Շէյ-
թան , չըմա քօ նըվըսանտիա՛ , ժը խօյի ու խօտէէ
խօռա սէճտէ պըքի , ու թէնէ ժէոա թափմիչ պըպի :
11 Ուէ չաղէ Շէյթան պէրտա ուի , ու մէլէքէ խօտէ
հաթըն ու ժէոա խըզմէթ տը քըրըն :
12 Ու քինկա քօ իսա պըհիտտ էրքը Հաննա հաթը
13 կըրթըն , ոապու ջու ճէլիլէ : Ու պը պէրտանէ Նա-
զարէթ , հաթըսաքնի պու լը Կափառնայումէ , լը պա
դանըչդէ պահըր , լը նավ սինոռէ Զարուլոն ու Նէփ-
14 թալիմէ . փը թէմամ պըպա՛ պը տէսթէ իչայա փէյ .

- 15 ղէմպէր հաթը կօթան աւ խապէր . Ուրթէ Զարուլօն
 ու ուրթէ Նէփթալիմ , պը ուէյա պահր , լը ուի ալիյէ
- 16 Յորդան , ճէլիլէ քէֆարան , լը թարիտա ուօնըչտող
 ճէմաթ մնղըն ուօհնի տի ու ուօհնի տա լը սնը ուան՝ աւ
 քօ լը ուրթէ մըրըն , ու լը սիտա տը ուօնըչտի պուն :
- 17 Ժը ուէ վը բէվա իսա տէսթ քըր վնղ քըրընէ ու կօ
 թընէ , թօպա պըքըն . չըմա քօ փատիշահիթիյէ ազիլն
 մանան նէզ ան :
- 18 Քինկա քօ իսա լը պա պահրէ ճէլիլիան տը կանուիա .
 տի հէր տու պրէան , Շըմհուն քը տը հաթը կօթան
 ֆէթրօս , ու պրէյէդ ուի Մնդրիաս , լը պահրէ թօու
- 19 ալէթըն չըմա քօ սէյտվանէ մասի պուն : Ու կօ ժը
 ուանուա լը բէյ մը որն , ու անղ ո՛ սէյտվանէ մանու
- 20 վան պը քըմ : Ուան ժի զուվա ալաթէ խօ հըչդըն՝ ու
 21 լը բէյ ուի ջուն : Ու ժը ուէ լը բէչ պը չունտընէ ,
 տի հէնի տու պրէան Եադուպէ Զէբէթեան՝ պրէյ ուի
 Հաննա լը նալ կէրի պը Զէբէթոս պալէ խօուա . քին
 կա թօուէ խօ փինն տը քըրըն , ու կազիքըր ուան :
- 22 Ու ուան ժի զուվա կէմի ու պալէդ խօ հըչդըն լը
 բէյ ուխտա ջուն :
- 23 Ու իսա հէմի ալիյէ ճէլիլէ տը կէուիա , հին տը քըր
 լը տէրէ ուանտա , ու վաղ տը քըր ինճիլէ փատիշա
 հիթիյէ . լը նալ ճէմաթէ հէր չէչիթ նախօչիդեան ու
- 24 հէր չէչիթ մաուազան սաղ տը քըր : Ու նալէ ուի ջու
 լը հէմի ուրթէ Եադուպիեան , ու անին ժեուա հէմի
 նախօչան քը պը չէչիթ մաուազան ու պը զազէպան
 էզիյէթ տը քըչանտըն . ու պը ճընան ու հիլթէթօղան
- 25 ու քէօթրիւման , ու սաղ քըր ուան : Ու փըու ճէմաթ
 լը բէյ ուի տը ջուն ժը ճէլիլէ ու ժը Դէկապօլիսէ ,
 ու ժը Երուչալիմէ , ու ժը Եէհուտիսթանէ , ու ժը ուի
 ալիյէ Յորդան , ու սաղ դըր ուան :

ՄԷՐ 5

- 1 Ու պը տիժընէ աւ ճէմաթան լը ջիյէ ռապու , ու
 2 քինկա ռօնըչտ լը ուէ շակրտէ ուի ջուն լը պալէ : Ու
 տա՛վէ խօ պը վաքըրանտընէ հին տըքըր ժը ուանուա
 ու տը կօ :
- 3 Խօզի պը ռուհ Ֆաքիրանուա , չըմա քօ փատիչա
 4 հիթիյէ ազիւմանան ժը ուանուա ան : Խօզի ժը ուանուա
 քօ պը շինըն , չըմա քօ աւ տէ պը տըլէ խօ պէն փըրուդ
 5 պուն : Խօզի ժը մահչուպանուա չըմա քօ աւէ միրաս
 6 տէ պը կըրըն արտէ : Խօզի ժը ուանուա քօ պըրչի ու
 թին ան ժը սատագաթուա , չըմա քօ աւէ տէ թէր պըն :
 7 Խօզի ժը մէրհամէթլիյան , չըմա քօ աւէ մէրհամէթ
 8 տէ պը պինըն : Խօզի ժը ուանուա քօ պըտըլ փազըժ
 9 ըն , չըմա քօ աւէ տէ ժը պինըն խօտէ : Խօզի ժը
 պառուշիթի քըօղանուա չըմա քօ աւէ գուռէ խօտէ
 10 տէ պէնը կօթան : Խօզի ժը ուանուա քօ հաթըն դա
 վըրանտըն ժը պօյ սատագաթէ , չըմա քօ փատիչա
 11 հիթիյէ ազիւմանան ժը ուանուա ան : Խօզի ան ժը ուա
 ուա քինկա քօ ո սէրհէվտէ տըքըն ու ո՛ տը գանվըրինըն
 ու ճիյէ տա՛րավ հէր թիւրլի խապէրէ փիս տը պէն լը
 12 սէր ո՛ ժը պօյէ մըն : Պըքէնըն ու շաղ պըն , չըմա քօ
 իւճրէթէ ո՛ լը ազիւմանան փըռան : Չըմա քօ լը աւ
 թարզէ գանվըրանտըն ժը ո՛ ավուլ պուն փէյղէմպէրան և
 13 Հուն ըն խօյա արտէ . լէ էրքը խօյ դահմէ խօ վուն
 տա պըքան՝ աւէ պը չը՛ խօյ տը պա . ժը վէբէվա ժը
 գըշդփիուա նայէ , լէ թէնէ տէրվէ ալէթընէ ու պըն
 14 լընկէ մանուվան բէլ քըրընէ : Հուն ըն ռօհնիյէ տընէ .
 պատէր քի քօ լը սէր շիյէ սէքընիան քէչէրպուն նայէ :
 15 Ու չըրէ վէ նախըն ու տա նայնըն լը պըն էօլչէկէ , լէ
 լը սէր շամտան ու ռօհնի տըտը լը հէմիյան քը լը մալ
 16 տա պուն : Վուսան պըրա ռօհնի պըտա ռօհնիյէ ո՛ լը
 պէր մանուվան քօ պը պինըն չըղուլէ ո դանճ ու չը
 քըր պըքըն ժը Պալէ ուաուա քօ լը ազիւմանտա ան :

- 17 Թախմին մէ քըն՝ քը անդ հաթըմ դանոն ու փէյղէմպէ-
 րան խարապ քըրընէ, նա հաթըմ խարապ քըրընէ լէ
 18 թէմամ քըրընէ : Պըռա տըպէմ ժը ուառա հաթաքի
 աղիմանան ու արա պը պըհուրըն, ժը դանոնան ու
 փէյղէմպէրան եօթաքի եա նօխթաքի տէ նա պը հուրը,
 19 հաթա հէմիժի թէմամ պըպը : Քի քօ ժը աւ բըջուկ
 թէնպիհան եէքէ խառապ տըքը ու ժը մնուվանուա
 վուսան հին տըքն . աւէ բըջուկ տէ պէկաղի քըրըն լը
 20 նալ փատիշահիթիյէ աղիմանան : Ժը ուառա տըպէմ
 էրքը սատադաթէ ո՛ ժը սատադաթէ խօնրտանան ու
 ֆարիսիան զէտէ նա պը՝ տէ նա քնվըն լը փատիշա-
 հիթիյէ աղիմանան :
- 21 Պըհիաթըն քօ ժը ավուլանուա հաթը կօթան . Գաթլ
 մա քըն, համա քի քօ գաթլ տըքն ժը շէրաթուա
 22 տէյտար պըպը : Համա անդ ժը ուառա տըպէմ էրքը
 քի քօ ճիյէ պադալ ժը պրէյէ խօռա տը հարըտը, ժը
 շէրաթուա տէյտար տէ պըպն, ու քի քօ ժը պրէյ
 խօռա ահմէք տէժն՝ ժը ճըվաթուա տէյտար տէ պը-
 պն . ու քի քօ պրէյ խօռա ադըրըղ տէժն՝ ժը աղըրէ
 23 ճէհէնէմուա տէ տէյտար պըպն : Էրքը հէտիյէյէ խօ
 դինի լը սէր մէզպահէ՝ ու լը ուէ պիրա դա դէ էրքը
 24 պրէյ դա հարըտին լը սէր դա, Պէրն հէտիյէյէ խօ լը
 պէր մէզպահէ, հառն ավուլ պը պրէյ խօ պարուշ պը,
 25 ու բաշէ ո՛րն քօ հէտիյէյէ խօ պը տի : Պը խըամէ
 խօռա զուվա սոլհ պն չը գաա քը հուն լը ուէտան
 նա պըքը, ու գատի ժի ժը ճէլատուա ու լը հափ-
 26 սէ պէյ քէթըն : Պըռա տըպէմ ժը դառա տէ ուա
 նապի ժը ուէ հաթա մանկրէ բաշին ատա նաքի :
- 27 Պըհիաթըն քօ հաթը կօթան, զընէ մաքն :
 28 Համա անդ ժը ուառա տը պէմ էրքը քի քօ ժը ժըն-
 ոա նըհէռն պը տըլէ պըժանտընէ, հէնի աւ լը տըլէ
 խօտա զընէ քըր պը ուիռա :
- 29 Էրքը ջահվէ դա ուաթ պը դառա ֆիթնէյիթի տը
 աա քըրըն աուի պը տէրին ժը խօ ու պավէ ժը խօ .

- չըմա քօ գանճ ան ժը դառա քօ ժը ազայան դա եէք
 վուստա պըպը , ու կէօվտէյէ դա հէմի նա դավն լը
 30 ճէհէնէմէ : Էրբը տէսթէ դա ոասթ ժը դառա ֆիթ
 նէյիթի տը տա քըրըն , աուի պը պըռ ու պը խօ պա
 վէժ , չըմա քօ գանճ ան ժը դառա քօ ժը ազայանէ դա
 եէք վուստա պըպն , ու կէօվտէյէ դա հէմի նա
 31 դավն լը ճէհէնէմէ : Պըռա հաթը կօթան , էրբը քի
 քօ ժընա խօ պէր տըտը պըրա ժէռա նըվըսէ պէր
 32 տանէ պըտն : Համա նը տը պէմ ժը ոռա , էրբը քի
 քօ ժընա խօ պէր տըտը պէ սէպէպէ զինա , աու սէ
 պէպ տը պն ժը զինա քըրընէ ուիռա , ու քի քօ ժընէ
 պէրտան տըթինն զինա տըբը :
 33 Տիսա հուէ պըհիտըն քօ ժը ալուլանու հաթը
 կօթան , էրբը տէրէվ սօնտ մախու , իլլա սօնտէ խօ
 34 ատա պըքն : Համա նը ժը ոռա տըպէմ գաթ սօնտ
 մախուէ , նա լը սէր ազուամանն քօ քիւրսէյէ խօտէ
 35 ն : Ու նա լը սէր արտ , քօ ճիյէ տանինէ լընկէ ուի
 ն . ու նա լը սէր Գուստուչէրիֆէ , քօ պաժէրէ վա
 36 տիչահէ մաղըն ն : Ու լը սէր սէրէ խօ սօնտ մախու ,
 37 չըմա քօ նըգարի մու քի սրի պըքի եա ունչ : Եա
 խապէրէ օ՛ պըպը հէրէ՛ հէրէ , ու նա՛ նա , ու ժը ուի
 զէտէ ժը եառամաղէ ն :
 38 Պըհիթըն քօ հաթը կօթան . ժը պէր Չահվան՝
 39 Չահվ . ու ժը պէր տըրանան՝ տրան : Համա նը տը պէմ
 ժը ոռա , ժը եառամազու գարչի մն սէքընըն . համա
 էրբը եէքէ տը խա սիլէքի լը ոույէ դա ոասթ՝ վէ
 40 կէռինն ժէռա աւէ տըն ժի : Ու քի քօ պը դառա տա
 վա տըբը ու տը խուազը պըսդինէ քըրասէ դա , պէր .
 41 տն ժէռա գալիթանէ խօ ժի : Ու քի քօ պը սուխրա դա
 42 միլ քի ոէ տըպը՝ հառն բէռա տըտօ : ժը դա խօս
 տողուա պըտն , ու ոու մէ՛ վէկէռինը ժը ուի քօ տը
 խուազն ժը դա տէյն պըսգինը :
 43 Աուա քօ հուէ պէհիտըն քօ հաթը կօթան , Հա
 վալէ խօ պը հապին , ու ժը տըչմընէ խօ իբրահ պը քն :

- 44 Համա ան ժը ուաւան տը պէմ, պը հուպպըն տըշմընէդ
խօ . ժը ուա նըֆըռ քրաննտօղանուա խէր տովա պըքըն
ու նըմէճ պըքըն լը սէր ուան՝ քօ ժը ուա էգիյէթ
- 45 տըքըն ու տը գավըրինըն , Հաթա քօ պըպըն գուռէ
Պավէ խօ քօ լը աղիւմանտա ան , չըմա քօ դավէ խօ
տըտը էրքը լը սէր եարամազան ու էրքը լը սէր գան-
ճան , ու պարան տը շէյինը հէմ լը սէր հագան ու
- 46 հէմ լը սէր նահագան : Չըմա քօ էրքը հուն ո՛ հապան
տօղան պը հապինըն՝ չը՞ իւճրէթէ ո՛ հէյն , նա քի
- 47 կիւմիւկէճիւան ժի աուի տըքըն : Նուա հուն քէամիլ
պըպըն՝ չավան քօ Պավէ ո՛ քօ լը աղիւմանտա ան քէա-
միլ ան :

ՍԷՐ 6

- 1 Սագըն պը պըն քօ թէսատուգէ խօ լը պար ման
ուուվան նան քըն՝ ժը պօյ ժը ուանուա նչան տայընէ նա
պըքի իւճրէթէ նան կըրըն ժը Պավէ խօ քօ լը աղիւ-
- 2 մանտա ան : Անվա քինկա քօ թէսատուգ տը տի լը պար
խօտա դուռնա մանտան փըֆըրըն . չավան քօ միւրայի-
յան տըքըն լը նավ ճէմաթան ու լը քուչանտա . քօ ժը
- 3 մանուվան իքրամ պը կըրըն : Պըռա տը պէմ՝ ժը ուա ,
իւճրէթէ ուան թէնէ աւ ան , համա դու քինկա քօ
թէսատուգ տըքի՝ տէսթէ դա չնի պըրա նը զանա չը
- 4 քըրընէ տէսթէ դա ուսթ : Քըթէսատուգէ դա տըգի-
գա պըպան , ու Պավէ դա քօ տըգիգա տը պինան՝ աւէ
ժը դառա պը աչիքար պէտէլ տէ պըքան :
- 5 Ու քինկա քօ նըմէճ տը քի դքա միւրայիյան նան պի .
քօ տը հուպինըն լը նավ ճէմաթան ու լը սէր քուչան-
տա նըմէճ քըրըն , քօ ժը մանուվան խույայի պըպըն .
- 6 պըռա տը պէն ժը ուա , իւճրէթէ ուան աւ ան : Համա
դու քինկա քօ նըմէճ տըքի , պը գէվ օտայէդ խօ ու
տէյըն տէրիյէդ խօ , ու նըմէ պըքան ժը Պավէ խօռա
տըգիգա , ու Պավէ դա քօ պը տըպիգա տը պինան՝
- 7 աւէ ժը դառա պը աչիքար պէտէլ տէ պըքան : Ու

- քինկա քօ նըմէճ տըքըն հուն՝ ողա քըֆառան փըռ
 խապէրտան մն պըն , չըմա քօ տը պէն գայ ժը պօյ
 8 փըռ խապէրտանէդ խօ տէ պէնը պըհիտտըն : Նուա
 հուն ողա ուան նն պըն , չըմա քօ Պավէ ո՛ , ժը ոռա
 լազըմ պուն տը զանը՝ հուն հէժա ժը ուի նա խօստըն :
 9 Անվա հուն վահա նըմէճ պըքըն :
- 10 Եա՛ պավէ մն քօ լը ազիւմանտայ , նավէ դա ազիզ
 պըպն . փատիչահիթիյէ դա պէ . մէրամէ դա պըպն ,
 չավան քօ լը ազիւմանտա՝ վուսան ժի լը սէր արտէ :
 11 Նանէ մն հէմու ոօյան իօօ մնուա պըտն :
- 12 Ու տէ յնէ մն ժը մնուա պախը պըքն՝ չավան քօ նո՛
 13 ժի պախը տըքըն ժը տէ յնտարանէ խօռա : Ու մն լը
 թէրճուպէյէ մն պն , լէ՛ ժը շնուէ խալաս պըքն , չըմա
 քօ էդայն փատիչահիթի ու գուվլէթ ու համտ էպէտըլ
 էպէտ . ամին :
- 14 Չըմա քօ էրքը հուն ավֆի պըքըն դապահաթէ մն
 ոուվան ժը ուանուա Պավէ ո՛ ժի քօ լը ազիւմանտա ն
 15 ժը ոռա ավֆի տէ պըքն : Լէ՛ էրքը հուն դապահաթէ
 մնուվան ավֆի նն քըն ժը ուանուա , Պավէ ո՛ ժի քօ
 լը ազիւմանտա ն դապահաթէ ո ժը ոռա ավֆի նա քն :
- 16 Ու քինկա քօ ոօճի տը կըրըն ողա միւրայիյան
 մէլուլ մն պըն , քը ոույա խօ խարապ տըքըն քօ ժը
 մնուվանուա ոօճի կըրթող խույայի պըպըն . պըռա տը
 17 պէմ ժը ոռա իւճրէթէ ուան աւ ն : Համա գու քինկա քօ
 ոօճի տը կրի՛ սէրէ խօ ոուն պըքն , ու ոույէ խօ պըշու :
 18 Քօ ժը մնուվանուա ոօճի կըրթող խույայի նն պի , լէ՛
 ժը Պավէ խօռա տըզիգա , ու Պավէ դա քօ տը պինը
 տըզիգա՝ ժը դառա տէ աշիքար պէտէլ պըքն :
- 19 Լը սէր արտէ ժը խօռա խազնա թօփ մն քըն , լը
 20 քօ քի տըզան տը քօլինըն ու տը տըզըն : Լէ՛ լը ա
 զիւմանտա ժը խօռա խազնա թօփ պըքըն . լը քօ քի
 նն կըզուղ ու նն փաս խարապ տըքըն , ու նն տըզան
 21 տը քօլըն ու տը տըզըն : Չըմա քօ խազնայէդ ո լը քօ
 քի ն՛ տըլէ ո ժի տէ լը ուէ պըպն :

- 22 Չըրէյէ կէօվտէ ջահվ ան էր.քը ջահվէ դան փառլախ ան ,
 23 կէօվտէյէ դան կրժ.ք ո.օհնի տը պան : Համա էր.քը ջահվէ
 դան նա դանն ան . կէօվտէյէ դա կրժ.ք դարի տը պան .
 նուա էր.քը լը դատա պուն ո.օհնի դարի ան , հէնի աւ
 դարի չը՝ դաս տէ պըպան :
- 24 Քէսքի նը.քարան ժը տըտու աղաննուա զուլամիդի պը
 քան . չըմա քօ եա աւէ եէ.քէ տէ նան հուպինան ու աւէ տըն
 տէ պը հուպինան , եա ժը աւ եէ.քէնա ի.քրամ պըքան ու
 ժը եէ.քէ ի.քրահ պըքան . նը.քարըն ժը խօտէնա ու ժը
- 25 մամօնատա զուլամիդի պըքըն : ժը պօյ ուի տը պէմ
 ժը ուա . ժը պօյ նէֆտէ խօ քէտէր ման խուն էր.քը
 հունէ չը տէ պըխուն , եա չը տէ վէխուն . նան ժի ժը
 պօյ պէտէնէդ խօ , էր.քը չը՝ տէ որկըրն . նա՞քը նէֆս
- 26 ժը դաամէ ու կէօվտէ ժը ճըլ բէթըր ան . Պը նէնըն լը
 դայուէ աղիւմանան , քը նան տաժօն ու նան տը չինըն ,
 ու նան լը նավ ամպարան տը ճըվինըն , ու Պավէ ո քօ
 լը աղիւմանտայ ան դաամէ ուան տըտան . նա՞քը հուն
- 27 ժը ուան բէթըր ըն : Անվա՛ ժը ո՛ . քի՞ տը քարան պը.քէ
 տէր քանտընէ խօ լը սէր դամէթէ խօ հալապի քի
- 28 ղէտէ պըքան : Ու ժը պօյ որկըրթըն չըմա՞ քէտէր տըքը
 չինըն . պը նէնըն լը շուչանա տէչդէ , չաուան մանըն
- 29 տըպան՝ նան տը չըղուլն ու նան տը ուէսան : ժը ուա տը
 պէմ , քօ Սիւլէյման ժի լը նավ կրժ.ք իզզէթէ խօտա
- 30 ոդա ժը ուան եէ.քի նան որկըրթ : Անվա էր.քը կիյսցէ
 տէչտէ քօ իուօ հէյան՝ ու սըպէ աւէ պէ ավէթըն լը ֆու
 ուունէ , խօտէ վուսան տըտան որկըրթըն , լէ չը՝ դաս
- 31 բէթըր ո , է՛յ խմանէ հընտըք : ժը վէ բէվա քէտէր
 ման խուն պը կթընէ , անէ չը պը խուն եա վէխուն
- 32 եա չը որկըրն : Չըմա քօ հէմի աւ դըչդան քըֆարան
 տը խուազըն . զիրա Պավէ ո քօ լը աղիւմանտայ ան տը
- 33 զանան՝ քօ աւ հէմի դըչդան ժը ուա լազըմ ըն : Ավուլ
 փատիչահիթիյէ խօտէ ու սատագաթէ ուի պը խու
 ազըն . ու աւ հէմի դըչդան ժի տէ պէ ժը ուա տայ
- 34 ըն : ժը վէ բէվա ժը պօյ սըպէ ղանմ ման քըչին , չըմա

քօ ոօյա սըպէ ժը պոյ խօ աւէ զմմ պը քըննմ . ժը ոօ պմսէ ուի մ տէրտէ ուի :

ՍԷՐ 7

- 1 Հէօքմ մմ քըն՝ քօ ոուա հէօքմնա պմ . Չըմա քօ՝ պը չը հէօքմ հէօքմ պըքըն՝ պը ուի տէ պէնը հէօքմ
- 2 քըրըն , ու պը չը չափ հուն չափ պըքըն՝ պը ուի տէ
- 3 պէ ժը ոուա չափանտըն : Չըմա տը նէուի գըրչէ նավ ջահվէ պուէյ խօ , ու լը ջահվէ դատա գէրանէ նա
- 4 պինի : Եախօտ չա՛վան տէժի ժը պրէյ խօուա Պէրտմ գըրչէ ժը ջահվէ դա տէրինիմ , ու վահա լը ջահվէ դա
- 5 գէրան հէյմ : Միւրայի՝ ափուլ ժը ջահվէ խօ գէրանէ պը տէրինմ , ու բաչէ դույէ պը նէուի ժը ջահվէ պրէյ խօ գըրչէ տէրանըն :
- 6 Դըչդէ աղիղ ժը սանուա մա՛ տըն , ու ինճույէ խօ լը պէր խընդիրան մա՛վէն , քօ պըն լընկէ խօ բէլ նմ քըն ուան ու վէ կէուըն ո՛ պը գաթինըն :
- 7 Պը խուազըն ու ժը ոուա տէ պէ աայըն , լէ պը կէուըն ու տէ պէ պինըն . տմրի լէխըն ու տէ պէ ժը ոուա
- 8 վէքըրանտըն : Չըմա քօ հմր քի քօ տը խուազմ տըստինը , ու քի քօ լէ տը կէում տըպինը . ու քի քօ
- 9 տէրի լէտըխա՝ տէ պէ վէքըրանտըն ժէուա : Եախօտ ժը ո քի մմուուվ հէյմ՝ քօ ժը ուի գուուէ ուի նան պը
- 10 խուազմ , պէվըր տըտմ ժէուա : Ու եա մահսի պը
- 11 խուազմ՝ մահու տըտմ ժէուա : Անլա հուն քօ եարամազըն , ժը գուուէ խօուա պախչիչէ գմնճ զանըն տայըն , չը՝ գաա բէթըր Պափէ ո՛ քօ լը աղիւմանտայմ , դըչդէ գմնճ տէ պըտմ ժը ուանուա քօ ժէ տը խուազըն :
- 12 Հմր չը քօ տը խուազըն մմուուվան ժը ոուա պըքըն , հուն ժի վուսան պըքըն ժը ուանուա չըմա քօ աւ մ նօմօս ու վիէյղամպէրան :
- 13 ժը տէրիչէ դանկ հմուըն հընտուու . չըմա քօ ֆը

- ուայ աւ տէրի՝ աւ մնզըն ան աւ ուէ, քօ տրպան հունտա,
- 14 ու փրու ըն ուան քօ ժէ տը ջըն : Չըմա քօ դանկ ան
աւ տէրի՝ ու դանկ ան աւ ուէ, քօ տրպան հայաթէ,
ու հընտըք ըն ուան՝ քօ տը պինըն ուի :
- 15 Սագըն պը պըն ժը տանրէվ փէյղէմպէրան՝ քօ ուան
ժը ոռա դէն պը ճըլէ միյան, համա ժը հընտուռվա
- 16 կուրէ հար ըն : Ժը եէմիչէ ուան հուն է նաս պըքըն
ուան . մէկէր ժը իսթըրիան դըրի, եա ժը ըսթըրիյէ
- 17 մըչգան հէթիլ տը չի՛նըն : Վուսան ժի հէմի տարէ
գանճ եէմիչէ գանճ տըտան, ու տարէ չուրուկ՝ քօթի
- 18 եէմիչ տըտան : Տարէ գանճ նը քարը քօթի եէմիչ պը-
19 տան, ու նան ժի տարէ չուրուկ եէմիչէ գանճ : Հանր
տար քօ եէմիչէ գանճ նա տան դէ պըռանտըն, ու լը
- 20 նավ ալըր դէ ալէդըն : Մնվա ժըեէմիչէ ուան հունէ
21 տէ նաս պըքըն ուան : Հանր քի քօ ժը մըռա, եա՛
խօյի՛ եա՛ խօյի տէժան, տէ նան չըփատիչահիթիյէ աղիւ-
մանան . լէ աւ քօ մէրամէ Պավէ մըն աղիւմանի թէք-
- 22 միլ տը քան : Ուէ ույէ փրու մանուռվան տէ պէժըն ժը
մըռա, եա՛ խօյի՛ եա՛ խօյի նա քօ պը նավէ դա՛ ման
փէյղէմպէրիդի քըր, ու պը նավէ դան ճընան ման տանր
անի . ու պը նավէ դա փրու միւճիւզաթան ման քըր :
- 23 Ու ուէ չաղէ տէ պէժըմ ժը ուանուա՛ երքը անգ ո՛ գա
նաս նան տըքըրը պուճ, ժը մըն տուը պըն հուն հէմի-
ան ժի քօ եարամաղիդի տը քըրըն :
- 24 Քի քօ աւ խապէրէ մըն տը պըհիսան՝ ու թէքմիլ
տըքան ուան, աւ տը մինա մանուռվ քի ագլ՝ քօ մալա
- 25 խօ լը սէր զընառ ջէքըր : Պարանան քէթըն, չէման
ուապուն, պան փըֆ քըրըն ու լէխըստըն լը մալ ու
նան հէլոչիա . չըմա քօ լը սէր զընառ գալի պուպու :
- 26 Ու քի քօ աւ խապէրէ մըն տը պըհիսը ու թէքմիլ նան
քը ուան, տը մինա մանուռվ քի ագլըրդ, քօ մալա խօ
- 27 լը սէր գուճէ ջէքըր : Պարանան քէթըն, չէման ու-
պուն, պան փըֆ քըրըն ու խըստըն լը մալ ու հէլոչիա,
ու փրու մնզըն պու խարապունէ ուի :

28 Ու քինկա քօ Իսա թէմամ քրր աւ հէմի խապէրան ,
 29 ճէմաթան մաթ տը պուն լը սէր տէրսէ ուի : Չըմա
 քօ՝ պը հէօքմաթ հին տը քրր ու նա քի ողա
 խօնըտանան :

ՍԷՐ 8

- 1 Ու քինկա քօ աւ ժը ջիյէ հաթը խուարի փըռ
 2 ճէմաթ ջուն լը բէյ ուի : Ու վահա քօթիքի հաթ ,
 սէճտէ տը քրր ժը ուիռա ու տը կօ , Եա՛ Բապպ , էր
 3 քը պը խուազի՛ տը քարի մը փազըժ քըրըն : Իսա
 տէսթէ խօ տըրէժ քրր ու խըստ ժը ուիռա ու կօ . Տը
 խուազըժ , փազըժ պըպի . ու զուլի՛ քօթիյիթիյէ ուի
 4 փազըժ պու : Ու Իսա կօ ժէռա . Սազըն պը ժը քէս
 էռա նա՛ պէժի . լէ հա՛ռա՛ դու խօ նըչանէ իմամէ պը
 տա՛ , ու ժը պօյ ժը ուանուա շէհատէթի պունէ հէտի
 յէ Մուսա պըպա՛ :
- 5 Ու քինկա քօ քէթ լը Կափառնայումէ , եիւզպաշի
 քի հաթ լը պա լէ , լալա տըքրր ժէռա , ու տը կօթ .
 6 Եա՛ Բապպ , զուլումէ մըն սազաթ լը մալտա վէզէլիա՛ն .
 7 փըռ էզիյէթ տըքշինն : Իսա ճէվապ տա ժէռա . ազ
 8 դէմ ու սաղ տըքըմ ուի : Ճէվապ տա եիւզպաշի ու կօ ,
 Եա՛ Բապպ , ազ լայիգ՛ նը նըմ քօ դու լը մալա մըտա
 պը գէվի . լէ թէնէ պը խապէր պը պէժ , ու տէ սաղ
 9 պըպա՛ զուլումէ մըն . Չըմա քօ էժի լը պըն էմրէ եէք
 մառուվքի ըմ . ու լը պըն էմրէ մըն աքէր հէյա՛ , ժը
 եէքէռա տը պէմ՝ հա՛ռա՛ , ու տըչօ , ու ժը աուէ
 տընուա՛ ռըն , ու դէ . ու ժը զուլումէ խօռա՛ ուիա
- 10 պըքա՛ ու տը քա՛ : Իսա քինկա քօ պըհիսթ՝ թասաճըպ
 պու , ու լըբէյ ուի չունտողանուա կօ . Պրոա տը պէմ
 ժը ոռա . լը նալ իարայէլտա վուսան իման մը գաթնա՛ն
- 11 տի : Ժը ոռա տը պէմ քօ ժը ու հա՛թթէ ու ժը ու
 ալայէ փըռան տէ պէն , լը նալ փատիշահիթիյէ ազիւ
 մանան տէ ունըն պը իպրահիմ , ու իսահազ , ու Եա՛
- 12 դօպուա : Ու ոլատէ փատիշահիթիյէ աուէ տէ ուապըն

- դարիյէ տնրվն, լը ուէ տէ պըպն կըրըն ու գըրչինէ
 13 տրանան : Ու իսա ժը եիւզպաշիւռա կօ . Հա՛նա, ու
 չավան քօ դա իման անի, վուսան պրա պըպն ժը
 դառա . ու աւ սասթէ ուրնտ պու զուլամէ ուի :
- 14 Ու իսա հաթ լը մալա փէթրօս, տի քօ խասուէ ուի
 15 ժը թայէ հաթը կըրթըն վէղէլիա պու : ժը տէսթէ
 ուի կըրթ, ու թա պէրտա ուի . լը սէր լընկ ուպու՝
 ու խըզմէթ տըքըր ժէռա :
- 16 Քինկա քօ էվար պու՝ փըռ պըճընան անին ժէռա ,
 ու պը խասպէր տնր անի եարամէղ բուհան ու հէմինա .
- 17 խօշան սաղ քըր : Քօ թէմամ պըպն աւ խասպէր՝ հաթը
 կօթան պը տէսթէ իշայա՝ փէյղէմպէր . Աւ նախօշի-
 դիյէ մն հէլանտ ու հէչա մն քըչանտ :
- 18 իսա տօռա խօ փըռ ճէմաթ պը տիթընէ , էմր քըր
 19 քօ ուան ալիյէ տըն հնուրն : Ու քէաթըպ քի հաթ ու
 կօ ժէռա . էա՛ խօճա՝ էթի լը բէյ դա տէ պէմ, լը
 20 քօ քը հնուի : իսա կօ ժէռա . ժը ուովիանուա լիս
 հէյն ու ժը դայուէ աղիւմանուա հէլին հէյն . համա
 Գուռէ մնուովուա ճի քի թուլննա քօ լը ուէ սէրէ խօ
 21 տէյնն : Ու ժը շակրտէղ ուի եէք ժի կօ ժէռա . էա՛
 Բապպ՝ ժը մրուա իղն պըտն, քօ հնուրմ ավուլ պավէ
 22 խօ պը վէչէրըմ : իսա կօ ժէռա, Ո՛րն լը բէյ մըն՝ ու
 պէրտն ժը մըրիանուա քօ մրիյէ խօ պը վէչէրինըն :
- 23 Ու քինկա քօ քէթ լը կէմիյէ , շակրտէղ ուի լը
 24 բէյ ուի ջուռն : Ու վահա լը պահրէտա մնղըն ֆըրթու-
 նա քի պու , վուսան քօ կէմի ժը տալղա տը հաթը վէ-
 25 չէրանտըն , ու աւ ուտըղա : Ու շակրտան ջուռն ուաքը-
 ըրն ուի ու կօն . էա՛ Բապպ մն խալաս պըքն , չըմա
 26 քօ վահա նմ վուռտա տը պըն : Ու ժը ուանուա կօ ,
 է՛յ հընտըք իմանան՝ չըմա՞ վուսան թըռսօքըն ուէ շաղէ
 ուապու ժը պառա ու պահըրուա թաղիլ քըր . ու մն
 27 զըն բահաթի պու : Ու մնուովան թաաճըպ քըրըն՝
 ու տը կօթըն . Չաուա՞ն մնուով ն աւ՝ քօ պան ու
 պահր ժէռա միւղէհ տը պըն :

- 28 Ու քինկա քօ լը ալիէ տըն լը ոլաթէ ֆէրքէսեան
 պըհուրի . տըտօ պըճընան ուսթէ ուի հաթըն ժը
 թըրպան ուսպուն՝ փըռ հար պուն , քօ գա նա տը
 29 քարը պու եէքէ ժը ուի ոէտա պը պըհուրն : Ու վա
 հա կազի քըրըն ու կօն , եա՛ իսա դուռէ իօտէ՝ չը՞
 չըղուէ դա հէյն պը մնուա . ժը ռիթէ տար հաթի
 30 մն պըխի լը էգիյէթէ : Ու ժը ուան հընըք տուր՝
 31 կառան քի ոհչան հէպու , քօ տը Չերիան : Ու ճընան
 լավա տը քըրըն ժէուա ու տը կօթըն , էրքը մն ժը
 վըր տար տըխի՝ էմր պըքն ժը մնուա քօ ամ հն
 32 ուրն լը կառանէ ոհչան : Ու կօ ժը ուանուա . Հն՛ուրն .
 ու ուան ուսպուն չուն լը կառանէ ոհչան , ու կա
 ուան կըչք ժը ճի քի սէր տէտա պաղիան պահրէ , ու
 33 լը նավ ավան մըրըն : Ու ոհչան Չերանտող ժի ունլի
 ան , ու չուն լը պաթէր հէմի ժի հաքանտըն՝ եանի
 աւ չըղուլ քօ պը ճընան ուսթ հաթ ու վահա պաթէր
 34 կըթք ուսպու լը պար իսա . ֆինկա քօ տինն ուի լա
 վա քըրըն քօ ժը սինուէ ուան հառն :

ՍԷՐ 9

- 1 Ու քէթ լը կէմիյէ՝ լը ալիյէտըն պըհուրի ու
 2 հաթ պաթէրէ խօ : Ու վահա քէթիթիւմ քի անին ժէ
 ոա , քը լը նավ ճըրէտա վէղէլիա պու . ու իսա իմանէ
 ուան պը տիթընէ՝ ժը քէթիթիւմ ոա կօ , կիւնէյէ
 3 դա ժը դառա ալֆ պըպըն : Ու վահա հընըք ժը
 քեաթիպան լը տըլէ խօտա կօն . Ուիա տըթմինան տը
 4 քն : իսա ժի նիյէթէ ուան պը զանին կօ ժը ուան
 ոա , Չը՞մա լը տըլէ խօտա դըչդէ քօթի տը ֆէքըր
 5 ինըն : ֆի՞ժան րահաթ ն , կիւնէյէ դա ժը դառա
 ալֆ պը պըն կօթըն . եա՛ Ռապն ու պը կնա կօթըն :
 6 Համա վուսան քօ հուն պը զանըն . քօ Գուռէ մնուվ
 հէօքմէ ուի հէյն լը սէր արտէ ժը կիւնէյան ալֆի
 թի տայըն . (ուէ չաղէ ժը քէթիթիւմուա կօ) Ռապն ,

- 7 պրկըր ճըլէ խօ ու հառն մալա խօ : Ու աւ ուսպու
 8 ջու մալա խօ : Ճէմաթ քինկա քօ տին՝ թաաճըպ քը
 ընն . ուհամտ տը քըրըն ժը խօտէուա . քօ ժը մանու
 վանուա վուսան հէօքմաթ տայիւն :
- 6 Ու իսա ժը ուէ պը պըհուրթընէ՝ մանուվ քի տի
 նավէ ուի Մատթէոս . ժը պօյ կիւմրիւկ սէնտընէ ոօն
 ըշտի պու . կօ ժէուա . Լը բէյ մըն որն . ու ուսպու
- 10 Լը բէյ ուի ջու : Ու պու քի Լը մալտա Լը չաղէ սուֆ
 ըէ ոօնըշտընէ՝ վահա փըու կիւմրիւքճիան ու կիւնէհ
 քեարան հաթ՝ ու Լը սուֆրէտա ոօնըշտի պուն պը ի
- 11 սա ու շակրտէ ուիուա թնվ : Ու փարիսիան քինկա քօ
 տին՝ կօն ժը շակրտանէ ուիուա . Չը՝ մա խօճայէ ո պը
- 12 կիւմրիւկճիան ու պը կիւնէհքեարան տը խօ : Համա
 իսա քինկա քօ պըհիսթ՝ կօ ժը ուանուա . ժը սաղան
- 13 ուա հէքիմ՝նա լաղըմ՝ն , Լէ ժը նախօշանուա : Հանըն
 հին պըպըն էրքը չիւն աւ խապէր՝ թէսատուգ տը
 խուազըմ՝ ու նէ գուրպան , չըմա քօ ազ նա հաթըմ
 էվլիան կազի քըրընէ , Լէ կիւնէհքեարան :
- 14 Ուէ չաղէ շակրտէ Հաննա հաթըն ժէուա ու կօն .
 Չը՝ մա աճ ու ֆարիսիան փըու վադթ ոօճի տը կըրըն
- 15 ու շակրտէ դա նա կըրըն : իսա կօ ժը ուանուա ,
 Մէկէր գապիլն քօ գուռէգ տալաթան շին պը կը
 ըրն , չըգաս քօ զավա պը ուանուա ն . համա ոօյան
 տէ պէն՝ քինկա քօ զավա ժը ուան պէ կըրթըն՝ ջու
- 16 ուէ չաղէ ոօճի տէ պը կըրըն : Հէմ եէքէ ֆալգայէ
 ճավէ նու նա վէժա՝ Լը սէր ճըլէ գէվն , չըմա քօ աւ՝
 քօ ժը պօյ թէրիթիյէ հաթիյն տաղիւնըն . տը կըրա՝
 ժը ճըլ՝ ու գաթանտընէ ուի հէնի փըու խարապ տը
- 17 պն : Նա քի մէյէ նու Լը մէշգա գէֆնանտա տաղիւնըն .
 էրքը նա մէշգան աը գաթըն՝ ու մէյ տը ոըշն , ու
- 18 մէշգան վուստա տը պըն : Լէ մէյէդ նու Լը մէշգանա
 նուտա տաղիւնըն , ու հէր տու ժի դէն խօտի քըրըն :
 ֆինկա քօ ուի պը ուանուա աուի խապէր տը տա ,
 վահա եէքէ մազըն հաթ , սէճտէ տը քըր ժէուա ու

- տը կօ , Նուա գիղէ մըն մըր համա որա տէսթէ խօ լը
 19 սէր տէյնա՝ ու աուէ պը ժի : Ռապու իսա շու լը բէյ
 ուի պը շահրտէդ խօտա թա՛վ :
- 20 Ու վահա տուանդտահ սալան խօյնա ուի չունտող
 ժըն քի հաթը ժը բէյվա լը փէշա ճըլէ ուի քէթ :
- 21 Չբմա քօ աւ ժը տըլէ խօտա տը կօ , թէնէ էրքը լը
 22 ճըլէ ուի պը գէյլըմ՝ սաղ տը պըմ : Համա իսա՝ քինկա
 քօ լը բէյ խօ վէկէուիա ու ուի տի , կօ . Մա՛ թըռու ,
 եա՛ գիղ , իմանէ դա դա սաղ քըր . ու ժընըք ժը ուի
 սաաթէ սաղ պու :
- 23 Քինկա քօ իսա հաթը լը մալա աւ մաղըն , ու տի
 գուրնաճիան ու գալապալըղ քօ շամաթա տը քըրըն .
 24 կօ ժը ուանուա . ժը ուէ ալի պըն , չըմա քօ գիղ նա՛
 25 մըրի ա՛ լէ ուտըղա՛ . ու տը քէնիան լը սէր ուի : Ու
 քինկա քօ գալապալըղ տէրվա պու . ուի քէթ լը հըն .
 26 տուու՝ կըրթ ժը տէսթէ ուի . ու գիղ ուապու : Ու աւ
 խապէր շու լը հէմի մէմէքէթէ :
- 27 Ու քինիա քօ իսա ժը ուէ տը պըհուրի , տու քօու
 քէթըն լը բէյ ուի լավա տը քըրըն՝ ու տը կօն . Է՛յ
 28 գուուէ Տավուտ , մէրահամէթ պըքա՛ ժը մաուա : Ու
 քինկա քօ հաթը լը մալ , քօուան հաթըն ժէուա . ու
 իսա կօ ժը ուանուա . Հուն ինան տը՛քըն էրքը աղ տը
 29 քտըրմ աւ դըշդէ հան ժը ուաուա քըրընէ : կօն ժէ
 ոա Պէլէ եա՛ իօյի : Ուէ չաղէ քէթ լը շահվէ ուան՝
 30 ու կօ . Ոգա իմանա՛ ո՛ ժը ոուա պըպա՛ : Ու շահվէ ուան
 վէպուն . ու փըռ թէնպիհ քըր ժը ուանուա իսա ու
 31 կօ , Հէշար պըն քէս քի նը զանըպա՛ : Համա ուան ու
 պուն լը նալ հէմի աւ մէմէքէթէ խապէրէ ուի տան :
- 32 Ու քինկա քօ ուան տէրվա՛ շուն , անին ժէուա լալ
 33 պըճըն մաուուվ քի : Ու քինկա քօ ճըն ուապու լալ
 խապէր տա . ու ճըվաթան հէյրի պուն , ու կօն , էրքը
 վուսան դըշդ լը նալ իսրայիլտա գա նա հաթը տիթըն :
 34 Համա ֆարիսիան տը կօթըն , էրքը աւ պը տէսթէ ուէյ
 սէ ճընան ճընան տա՛ր տըխա՛ :

- 35 Ու իսա տը կէռիա հէմի պատարան ու կունտան ,
 ու լը նալ տէրա ուան հին տը քըր ու վազ տը քըր
 միւժտէյէ փատիշահիթիյէ , ու սաղ տը քըր հէմի հիյ
 36 լան ու նախօշիթիյէ լը նալ ճէմաթան : Ու ճէմաթան
 պը տիթընէ տըլէ ուի շավութի լը սէր ուան , չըմա քօ
 րահթ ու փէրիշան պուն ոգա պըզընան քօ շըվանէ
 37 ուան թունն : Ուէ չաղէ կօ ժը շակըրտէդ խօռա , Հա
 38 սատան փըռ ըն՝ համա փալան հընտըք , անուա ժը
 խօտիյէ հանատանուա լավա պըքըն՝ քօ ժը հասատէ
 խօռա փալայան պը տմրխն :

ՄԷՐ 10

- 1 Ու լը պա խօ պը կաղի քըրընէ տուանզտահ շակըր
 տէ խօ՝ հէօքմաթ տա ժը ուանուա լը սէր մուրտաու
 ճընան՝ ուան տէրխըսթընէ , ու հէմի հէշիթիան ու նա
 2 խօշիթիյան սաղ քըրընէ : Ու նավէ տուանզտահ ըէ
 սուլլան աւ պուն . ալուլին Շըմհօն քը հաթըր կօթան
 3 ֆէտրոս , ու պրէյէդ ուի Անտրիա , Եագուպ գուուէ
 Չէբէթիա , ու պրէյէ ուի Հաննա , Յիլիպպոս , ու ֆար
 թուլիմէոս , Թոլմաս՝ ու կիւմրիւկճի Մատթէոս , Եա
 գուպ Ալֆիան , ու Ղէբէոս՝ քը հաթըր կօթան Թագէոս :
 4 Շըմհօն ֆանանի ու ճուտա իսխարի՝ աւ քի նէպուժի
 5 լէքըր : Աւ տուանզտան իսա շիհանտ , սըփարթ ժը
 ուանուա՝ ու կօ . Ռէյա քըֆաուան մն ջըն ու պատարէ
 6 Մամարիան մն գէվըն : Համա պէթէր հնուըն լը պը
 7 զընէ վունտա պուն մալա իսրայիլ : Ու քինկա քօ տը
 ջըն՝ վազ պըքըն ու պը պէժըն , էրքը փատիշահիթիյէ
 8 ազիւմանան նէդ ա՛ : Նախօշան սաղ պըքըն ույուզան
 փագըժ պըքըն . ճընան տէրխըն . հուն պէլաշ աէնտըն՝
 9 պէլաշ պը տըն : Լը քէմէրէ խօտա նն զէո՝ նն զիվ՝
 10 նն պախըռ տա մէյնըն : Նն ժը պօյ ուէ դուր , ու նն
 տու ճըլ . նն սօլ . նն ջօլ . չըմա քօ փալա լայիգէ
 11 դաամէ խօ ա՛ : Քիժան պատէր Եա կէւնտ տը գէ .

- վրն , փրոս պրքըն՝ էրքըր թիւ՛ լայիփ լը նաւ ուի տա . ու լը ուէ պրսէքընըն հաթա քօ ժը ուէ ոսպըն :
- 12 Ու քինկա քօ տը գէվըն լը մալ սըլավ պրտըն ժէոս :
- 13 Էրքըր աւ մալ լայիփ ան . սըլավէ ո՛ լը սէր ուի պէ , լէ ,
- 14 էրքըր լայիփ նընը , սըլավէ ո՛ ժը ոռա վէկէոսն : Ու քի քօ ո՛ գապուլ նան քան ու խապէրէ ո՛ կօտարի նան քան , քինկա քօ ժը ուի մալ եա պաժէր տանը դէն , թօղէ
- 15 լընկէ խօ հէլդա ոչինըն : Պրոս աը պէմ ժը ոռա , ժը ոլաթէ Սօդօման ու Գոմորան ուոյա փըլամէ հէնի ըս հաթ տէ պըպան , ժը ուի պաժէրէ :
- 16 Վահա անդ ո՛ տը շէյինըմ ոգա մէյան լը նաւ կուրան , նուս ոգա մահուան ափլ պը պըն ու ոգա գա
- 17 վոգան պէզարար պը պըն : Համա ժը մանուկան սա փընթըլ պը պըն . չըմա քօ աէ ո՛ ժը ճըվաթանուս տէ նէպու պրքըն ուան ու նաւ տէրէ ուան աէ ո՛ պըքու
- 18 թըն : Ու լը պանը վալիան ու փատիշահան տէ պըպըն ո՛ ժը պօյ մըն , շահատէթի քըրընէ ժը ուանուս ու ժը
- 19 քըֆառանուս : Համա քինկա քօ ո՛ տէսթ տը տըն՝ դէմ ման խուն՝ էրքըր չատան եա չը՛ տէ խապէր պրտըն , չըմա քօ ժը ոռա տէ պէ տայըն ուի սասաթէ , չը քօ
- 20 խապէր պը տըն : Չըմա քօ՝ խապէրտօղ հուն նընըն , լէ նաւ ոտա խապէրտօղ Բուհէ Պավէ ո ան :
- 21 Նուս պրէ՛ պրէ , ու պավ՝ գուռ ժը մըրընուս տէ թէպիմ պը քըն . ու գուռան լը սէր պավէ խօ տէ
- 22 ոսպըն՝ ու ուան պը գուռըն : Ժը հէմիյան տէ իքրահ պըպըն ժը պօյ նավէ մըն , համա աւ՝ քօ հաթա բաչէ
- 23 սապը տը քան տէ խալաս պըպան : Ու քինկա քօ ո՛ լը նաւ պաժէր քի տը գալըրինըն՝ լը քուէ տըն պը ոս վըն . ու էրքըր ժը ուէ տը գալըրինըն ո՛ , պաժէրէ տըն պը ոսվըն . պրոս տը պէմ ժը ոռա պաժէրէ իսրայիլիեան հունէ տէ նան գատինըն , հաթա Գուռէ մանուկ պէ :
- 24 Շակըրտ ժը խօճայէ խօ ու խաղմէթ քեար ժը աղայէ
- 25 խօ բէթըր նընան : Շակըրտուս ոգա խօճայէ խօ ու խաղ

- մէթքեառա ոգա աղայէ խօ պըպսն պէս ան . էրքը ժը
 խօտիյէ մալէռա Բէէլըէպուպ կազի քըրըն՝ լը քօ՞ տը
 26 մինն ժը քուֆէթէ ուիռա : Նուա ժը ուան մն
 թըռսն , չըմա քօ՞ թուենա վէշարթըն դըշդ քի՞ քօ
 աուէ աշիքեար նն պն , ու տըզիգա՞ քօ տէ նէյէ
 27 զանըն : Չը քօ լը դարիտա ժը ոուա տը պէմ աուի լը
 ոօհնիտա պը պէժըն . ու չը քօ լը կօտա տը պըհիս
 28 տըն՝ լը սէր խանիան վազ պըքըն : Մն թըռսըն ժը ու
 ան՝ քօ լնչէ ո տը գուժըն , ու գուժընէ բուհան նը
 քեարըն , լէ հէնի փըռ ժը ուի պը թըռսըն հուեն . քօ
 տը քարն ճանէ ու լնչէ լը նալ ճէհէնէմոտա վունտա
 29 քըրըն : Տու շուլըք եէք փուլըք քի նայէ ֆոօթան .
 համա ուան եէքէ պէ իզնէ Պալէ ո՞ լը արտէ նա
 30 դէվն : Համա է ո՞ մույէ սէրէ ո ժի կըժք հաթը ժը
 31 մարթըն : վուսանն մն թըռսըն . չըմա քօ հուեն ժը
 32 փըռ շուլըքան բէթըրըն : Նուա քի քօ մըն լը պնր
 մնրուվան իգրար տըքն , էժի տէ ուի իգրար պըքըմ
 33 լը պնր Պալէ մըն քօ լը ազիւմանտան : Ու մըն քի
 քօ լը պնր մնրուվան ինքեար տըքն , էժի ուի տէ
 ինքեար պըքըմ լը պնր Պալէ մըն քօ լը ազիւմանտան :
 34 Թախմին մն քըն՝ քօ անգ հաթըմ լը սէր արտէ՞ սէ
 լամէթ խըսթընէ . սէլամէթ խըսթընէ նն հաթըմ , լէ
 35 շուր : Չըմա քօ մնրուվ ժը պավ՝ ու դիդ ժը տէ՞ ու
 36 պուք ժը խասուէ խօ ճիյէ քըրընէ հաթըմ : Ու տըժ
 37 մընէ մնուով քուլիթէթէ ուի տէ պըպըն : Աւ քօ պավ՝
 ու փի ժը մըն բէթըր տը հուպինն՝ ժը մըռա լայիգ
 նընն , ու աւ քօ գուռ ու դիդէ խօ ժը մըն բէթըր
 38 տը հուպիննա ժը մըռա լայիգ նընն : Ու աւ քօ խաչէ
 խօ նա կըրն ու լը քէյ մըն նայէ , ժը մըռա լայիգ
 39 նընն : Աւ քօ ճանէ խօ տը պինն , տէ վունտա պըքն
 ուի , ու աւ քօ՞ ճանէ խօ վունտա տըքն ժը պոյ մըն ,
 տէ պը պինն ուի քօ :
 40 Աք քօ ո՞ դասպուլ տըքն , մըն գասպուլ տըքն , ու աւ
 քօ մըն դասպուլ տըքն , շիանտողէ մըն դասպուլ տըքն :

41 Աւ քօ փէյղէմպէրքի պը նավէ փէյղէմպէր գապուլ տըքն , իւճրէթէ փէյղէմպէր տը կըրն , ու աւ քօ ավլիայ քի պը նավէ ավլիայ գապուլ տըքն , իւճրէթէ
 42 ավլիայ տըսթինա : Ու աւ քօ ժը աւ բըրուգանուա եէքէ թէնէ թաս քի ավա սար տը տն վախուարընէ պը նավէ շակըրտ պըուա տը պէմ ժը ուա , իւճրէթէ ուի վունտա նա քն :

ՍԵՐ 11

1 Ու պու քի քինկա իսա թէքմիլ քըր թէնպիհէ տուանդտահ շակըրտէ խօ . ջու ժը ուէ լը պաժէրէդ
 2 ուան վաղ քըրընէ ու հին քըրընէ : Ու Հաննա լը հափսէտա քինկա քօ ամէլէ Մէսիհէ պըհիստ պը տէսթէ
 3 շակըրտէդ խօ շիանտ , ու կօ ժէուա , Դո՞ւ ի աւ քօ
 4 տէ պը հաթա , եա պաշգա եէքէուա պը նէուըն : Ճէվապ տա իսա ու կօ ժը ուանուա . Հանըն ու պը հաքինըն
 5 ժը Հաննաուա՝ չը քօ հուն տին ու պըհիստըն : Քօուան տը պինըն , ու թօփալան տը կանըն , ույուզան փադըժ տը պըն . ու գանուան տը պըհիսթըն , ու մըրիան գըյամ տըքըն . ու ժը Ֆադիրանուա ինճիլ դէ վաղ քըրըն :
 6 Ու խօզիդա լը ուի , քը լը սէր մըն խուար նա պն :
 7 Ու քինկա քօ աւ ջուն՝ իսա պաշլամիշ քըր ժը ճէվաթուա կօթընէ ժը պօյ Հաննա : Լը չէօլէ չը՞ թամաշա քըրընէ ուապուն . ժը պայէ լէրզան գամիշ քի . Համա չը՞ տիթընէ հուն ուապուն , պը նազիք ճըլան խամալանտըն մանուլ քի . վահա նազիք ճըլան բէքըրօզան
 9 լը մալա փատիշահանտանն : Լէ չը՞ տիթընէ հուն ուապուն , փէյղէմպէր քի , պըուա տը պէմ ժը ուա ,
 10 ժը փէյղէմպէր քի ժի բէթըր : Չըմա քօ ուիա աւ ն քօ ժը պօյ ուի հաթը նըվիսանտըն . վահա՞ անղ էլչիյէ խօ տէ պըչէյինըմ լը պար ուոյէ դա , քը ուէյա դա
 11 հազըր պըքն լը բէշիա դա : Պըուա տը պէմ ժը ուա , ժը ժընան զայօղան ժը թահվիլճի Հաննայէ մանըն ուա նա պույն , համա լը նալ փատիշահիթիյէ ազիւմանան՝

- 12 աւ փրո ըրչուկ՝ ժը ուէ մնողնն ան : Ու ժը կիւնա
 Թահվիլչի Հաննայէ հաթա նուա փատիշահիթիյէ ազիւ
 մանան պը զօռ տը հաթան սէնտըն ու զօռպան զափթ տը
- 13 քըն ուի : Չըմա քօ հէմի գանսն ու փէյլէմպերան հաթա
 14 Հաննա փէյլէմպերիթի քըրըն : էրքը տը խուաղըն գա
 15 պուլ պըքըն, աւ ան էլիա՝ քօ տէ պը հաթա : ժը քէռա
 քօ ժը պըհիթընուա կօ հէյան՝ պըրա կօ տարի պըքն :
- 16 ժը քէռա պը շըպինըմ փափմէ հան . տըմինա զա
 ույան , քը լը շարչիտան ու տընըն՝ հաւալէ խօ կազի
 17 տըքըն , ու տը պէն , Ամ զուռնա ժը ոռա փըֆ քըրըն՝
 ու հունն նմ լէյիզտըն , ու ժը ոռա մն շին քըր՝ հունն
- 18 նմ կըրիան : Հաննա հաթ նմ տը խուար ու նմ վէ տը
 19 խուար , ու տը պէն , ճըն հէյան լը նալ ուի : Գուռէ
 մնուուվ հաթ՝ տը խօ ու վէ տը խօ , ու տը պէն . վա
 հա փրո խուարող ու սերխօշ մնուուվ քի՝ տօսթէ կիւմ
 ըիւքճեան ու կիւնէհքեւրան , ու իլմ ժը գուռէդ խօ
 Թահգիգ պու :
- 20 Ուէ չաղէ պաշլամիշ պու սերհէվտէ քըրընէ ուան
 պաթերան քօ նալ ուանտա փրո քէրէմէթէ ուի պուն :
- 21 ու Թօպա նմ քըրըն : վայ ժը դառա՝ էյ ֆորաղին ,
 վայ ժը դառա՝ էյ Բէթսայիգա . չըմա քօ էրքը լը
 նալ Տիւրոս ու Սիդօն պը պանա աւ զօռ քէրէմէթան
 քը լը նալ ոտա պուն , ժը զուվա պը խարար ու պը
- 22 խօլի տէ Թօպա պըքըրանա : Համա ժը ոռա տը պէմ,
 ոյա գըյամէթէ ժը Տիւրոս ու Սիդօնուա ժը ո առէ
- 23 հէնի րահաթ պըպն : Ու դու էյ Բէթէրնայում՝ քօ
 հաթա լը աղիւմանան պըլընտ պույ , հաթա ճէ
 հէնէմէ դուէ պէ խուարի . չըմա քօ՝ էրքը լը նալ
 Սօդօմէ պը պանա աւ զօռ քէրէմէթան , քը լը
 նալ դատա պուն , պըռա քօ հաթա աւ ու տէ պըլի
- 24 նա : Համա ժը ոռա տը պէմ՝ էրքը ոյա գըյամէ ժը
 ոլաթէ Սօդօմանան ժը ո՛ , առէ հէնի րահաթ պըպն :
- 25 Լը ուի չաղէ իսա ճէվապ տա՝ ու կօ , Շըքըր ժը
 դա էյ Պապա իօտիյէ աղիւմանան ու արտ . քը առի

- դա վեշարթ ժը ալիման ու արիֆան , ու ժը սասպիան ,
 26 ու աշիքեար քոր : Պէլի՛ եա՛ Պապա՛ չըմն քօ լը պար
 27 դա վուսան դանճ խույա : Հար դըչդ ժը Պավէ մըն
 ժը մըռա թէպիմ պու . ու եէքէ նաս նա քը Գուռ՝
 ժը Պապա զէտէթըր . ու եէքի նաս նա քը Պապա՛ ժը
 ժը Գուռէ զէտէթըր . ու աւ քօ Գուռ տը խուազն
 ժէռա աշիքեար քըրընէ :
- 28 Էյ հէմի բահաթ պուն ու պար պուն ժը մըռա որըն ,
 29 անգէ որահաթ պըքըմ : Նիրէ մըն լը սէր խօ պը կըրըն ,
 ու ժը մըն հին պը պըն քօ անդ մազլում ըմ ու պը տըլ
 ալչաղ , ու ժը ճանէ խօռա տէ բահաթի պը պինըն :
- 30 Չըմն քօ Նիրէ մըն խօշա ու պարէ մըն սըվըք ան :

ՍԷՐ 42

- 1 Ուէ չաղէտա իսա ոջա շէմույէ ժը նավ զէվիան տը
 պըհուրի պու . ու շակըրտէ ուի պըրչի պուն , ու
 տէսթ քըրըն սըմպըլէ կէնշմէ դուրուֆանտընէ ու խու
 2 արընէ : Քինկա քօ ֆարիսիան աին կօն ժէռա , վահա
 շակըրտէ դան տըքըն չը քօ լը ոջա շէմույէ ճայիղ նը
 3 նան քըրըն : Ուի ժի ժը ուանուա կօ , Հուն նա՞ խօյըն
 տընան քըրընէ ճավուտ . քինկա քօ պըրչի պու ուի ու
 4 աւ քօ բէռա պուն , Չավան քէթ լը մալն խօտէ . ու
 նանէ հուզուրէ խուար . քօ նան ժէռա ճայիղ պու խու
 արընէ ու նան ժը ուանուա՛ քօ բէռա պուն , լէ թէնէ
 5 ժը իմամանուա : Եախօտ լը դանոնտա հուն նա՞ խօյըն
 տըն , քօ իմաման ոջա շէմույէ լը նավ տաճարտա շէ
 6 մույէ խարապ տըքըն ու պէսուճ ըն : Համա ժը ուա տը
 7 պէմ լը վըր ժը տաճարէ եէքէ մանըն հէյն : Էրքը
 հուն պը զանըպունա չը՞ կօթըն ան , Թէսատուդ տը
 խուազըմ ու նան դուրպան , ուէ չաղէ պէսուճան հու
 8 նէ պըսուճ տար տէ նա խըստանա : Չըմն քօ Գուռէ
 9 մանուվ՝ խօտիյէ շէմույէ ան : Ու իսա ժը ուէ պը
 10 չունտընէ՝ հաթը քէթ լը տէրա ուան : Ու լը ուէ

- տէսթէ ուի հըջք՝ եէք մանուկ քի հէպու . սիրուս
 քըրըն՝ ժը ուի ու կօն . լը ուոյա շէմույէ սաղ քըրըն
- 11 ճայի՞ղ ան , քօ ժէ կազընան պըքըն : Աւ ժի ժը ուան
 ուա կօ . ժը ո քի՞ մանուկ հէյան՝ քը պըզըն քի ուի
 հէպան , ու աւ լը ուոյա շէմույէ լը չալէ պը գէվան՝ տէ
- 12 նան՝ կըրէ ու տէրխան ուի . Նուա չը գան բէթը անման
 ուով ժը պըզըն . էրքը վուսան ան լը ուոյա շէմույա գաննճ
- 13 քըրըն լազըման : Ուէ չաղէ կօ ժը ուի մանուկուա
 տէսթէ խօ տըրէժ պըքան . ուի ժի տըրէժ քըր ու
 ուընտ պու ոգա տըն :
- 14 Համա ֆարիսիան ուտպուն տէրվան՝ լը սէր ուի մըշչ
 էվրէ տը քըրըն , էրքը չա՛վան ուի վուստա պըքըն :
- 15 Ու քինկա քօ իսա զանի ժը ուէ ջու . ու փըռ ճէմ
 16 աթան ջուն լը բէյ ուի , ու հէմիան սաղ քըր : Ու
 թէնպիհ քըր ժը ուանուա , քը ժը քէսքիուա պէյան
- 17 նան քըն : էրքը պը տէսթէ իշայա փէյղէմպէր հաթը
 18 կօթան թէմամ պըպան , վահա զուլամէ մըն՝ քօ մը
 պըժարթ , ու տէլալիյէ մըն՝ քօ ճանէ մըն ժէ հաս քըր .
 ուուհէ խօ տէ լը սէր ուի տէյըմ . ու ժը քըֆաուան
- 19 ուա շէրաաթ տէ խապէր պըտան . Նան տէ նիզա պըքան ,
 ու նան տէ պըգիրան . ու նան եէքէ տէ պըհիսը տէնկէ
- 20 ուի լը նավ քուչանտա : Գամիչէ փայրխանտի տէ նան
 չըքինան , ու պըլպըլ ֆիթիլէ տէ նա թաֆինան , հաթա
- 21 քօ շէրիաթէ ժըֆաթհ քըրընէ տէրխան . ու քըֆաուան
 ժը նավէ ուիուա տէ ումուտ պըքըն :
- 22 Ուէ չաղէ քօռ ու լալ պըճըն քի անին ժէուա , ու
 ուի սաղ քըր , վուսան քօ լալ ու քօռ խապէր տա ու
- 23 տի : Հէմի ճէմաթան մաթ ման՝ ու տը կօթըն . Աճապ
 24 ուիան՝ Գուուէ Տավուտ : Համա ֆարիսիան քինկա քօ
 պըհիստըն՝ կօն . աուի պը պաշգա դըշդ քի տանր նա
 խան ճընան՝ իլլա պը ուէյսէ ճընան պը Բէէլղէբուլլա :
 Բինկա քօ իսա ֆըքրէ ուան զանը պու՝ կօ ժը ուան
- 25 ուա : Հէմի փատիշահիթի լը նավ խօտա հաթը ճըհէ
 պուըն՝ խսրապ տը պան . ու հէմի պաժէր եա մալ լը

- 26 նազ խօտա հաթը ճըհէ պուն՝ նա մինա : Ու էրքը
Շէյդան՝ Շէյդան տար տը խա . լը նազ խօտա ճըհէ
պու . նուա փատիչահիթիյէ ուի չա՛վան տէ պը սէք .
- 27 ընա՝ Ու էրքը ազ ճըման պը Բէէյզէրուլ տար տըխըմ՝
գուռէդ ո՛ պը չը՝ տար տըխըն . ժը պոյ ուի՝ շէրա .
- 28 աթճիէ ո տէ ուան պը պըն : Համա էրքը ազ պը Ռուհէ
խօտէ ճընան տար տը խըմ . վուսան ա՛ փատիչահիթիյէ
- 29 խօտէ լը սէր ո կըհիշտիյա՝ : Եա եէքէ չա՛վա՞ տըքարա՛
պը գէվը լը մալա մառուվ Քի մէր ու մալէ ուի պը
շէլինը , էրքը ալուլ աւ մառուվէ մէր կըրէ նէ տա՝ , ու
- 30 ուէ չազէ մալա ուի Եաղմա պըքա՛ : Սւ քօ պը մըուա
նընա՛ զըտտէ մըն ա՛ . ու աւ քօ պը մըուա հէլ նա՛ չինէ .
պէլա տըքա՛ :
- 31 ժը պոյ ուի ժը ոուա տը պէմ , Հէմի կիւնէյան ու
քըֆրան տէ ալֆի պըպըն ժը մառուվանուա . համա
քըֆրէ լը պար Ռուհ էլ գուտս տէ ալֆի նա՛ պա՛ ժը
- 32 մառուվանուա : Քի քօ ժը Գուռէ մառուվուա գըշդ
տը պէժա՛ տէ ալֆի պըպա՛ պէուա , համա ժը Ռուհ էլ
գուտուտա Քի քօ գըշդ տը պէժա՛ , տէ ալֆի նա՛ պա՛
ժէուա . նա՛ լը ուի տընէտա , ու նա՛ լը ուէ տընէտա :
- 33 Եա տարէ գանճ պըքըն , ու եէմիշէ ուի՛ գանճ , Եա
տարէ չուրուկ պըքըն ու եէմիշէ ուի չուրուկ . չըմա քօ
- 34 տար ժը եէմիշէ խօ դէ նաս քըրըն : Էյ ոլանտէ կօը-
մահուան չա՛վան տըքարըն գանճ խապէրտան , հուհ քօ
Եարամազըն , չըմա քօ ժը գէտէպունէ տըլէ խօ տէվ
- 35 խապէր տը տա՛ : Չըմա քօ մառուվէ գանճ . ժը խազ-
նէյէ տըլէ խօ գանճ՝ գըշդէ գանճ տար տը խա՛ , ու
մառուվէ Եարամազ՝ ժը խազնէյէ խօ ժը Եարամազ՝
- 36 զըշդէ Եարամազ տար տը խա՛ : Համա ժը ոուա տը
պէմ , էրքը ժը պոյ հէմի խապէրէ նաֆիլան քօ մառ-
ուվան տըքըն լը ույա գըյամէթէ տէ հասապ պըտըն :
- 37 Չըմա քօ ժը խապէրէդ խօ՛ դույէ տէ սահիհ պըպի
ու ժը խապէրտանա դա՛ տէ լը սէր դա՛ հէօքմ պըպա՛ :
- 38 Ուէ չազէ հընըք ժը քեաթիպան ու ֆարիսիան ճէվ

- ապ տանը ժէռա՝ ու կօն . Եա՛ խօճա , ժը դա նշան քի
 39 տը խուազըն պը պինըն : Ուի ճէվապ տա ու կօ ժը
 ուանուա . Եարամազ ու զինաքեար միլլէթ նշան տը
 խուազա՛ . ու տէ նէյէ ժը ուիռա տայըն , ժը նշանէ
 40 Եունա փէյղէմպէր բէթըր : Չըմա քօ՝ չավա Եունա սէ
 ոօ ու սէ շավ լը զըքա մահսիյէ ատատա պու . վու-
 սան ժի Գուռէ մանուվ տէ պըպա՛ լը նավ զըքէ ար-
 41 տէ սէ ոօ ու սէ շավան : Մանուվէ նինուէ լը ոօյա
 գըյամէ լը պա՛ր սիլսիլէյէ հան տէ ուապըն , ու տէ
 հէօքմ պըքըն ուիա . չըմա քօ ժը վազէ Եունա՛ թօպա
 քըրըն . վահա լըվըր ժը Եունա եէքէ մազըն հէյա՛ :
 42 Մէլիքէ գուպլէ ոօյա գըյամէ լը պա՛ր ուի սիլսիլէռա
 սէ ուապա՛ , ու ուի տէ հէօքմ պըքա՛ . չըմա քօ աւ
 ժը փանա տընէ հաթ , քը իլմէ Սիւլէյման պը պըհի-
 սա . ու վահա ժը Սիւլէյման մազըն եէքէ հէյա՛ լըվըր :
 43 Ու քինկա քօ ոուհէ նափաք ժը մանուվ քի դէ տա՛ր ,
 ճիյէ պէժիանտա տը կէռա՛ , բահաթի տը խուազա՛ , ու
 44 նա պինա՛ . Ուէ չազէ տը պէ՛ վէ կէռըմ տիսա լը մալա
 խօ ժը քօ քի ուապում՛ , ու դէ տը պինը ուի վալա՛
 45 փապըժ պուռն ու ուաադ պուռն : Ուէ չազէ տը չօ պը
 խօռա տըսթինէ հաֆթ հէնի ճընան ժը ուի բէթըր
 եարամազ . ու տը դէվա՛ ու լը ուէ սաքին տըպա՛ . ու
 սօնէ ուի մանուվէ ժը ափուլէ ուի խարապ տը պա՛ .
 ու վուսան տէ պըպա՛ աւ եարամազ սիլսիլէռա ժի :
 46 Ու քինկա քօ աւ պը ճէմաթռա խապէր տըտա , վա-
 հա տի ու պրէյ ուի լը տա՛րվա սէքընի պուռն՝ տը խօս-
 47 տըն բէռա խապէր տան : Ու եէքէ ժէռա կօ . վահա
 տի ու պրէյ դա՛ տա՛րվէ սէքընըն ու տը խուազըն պը
 48 դառա խապէրտըն : Ուի ժի ժը ուիռա կօթօղռա ճէ-
 վապ տա՛ ու կօ . Գի՞ ա տիա մըն , եախօտ քի՞ն ա՛
 49 պրէյէդ մըն : Ու տէսթէ խօ ալի շակըրտէդ խօ տըրէժ
 50 քըր՝ ու կօ . վահա տիյէդ մըն աւ պրէյէդ մըն : Չըմա
 քօ՝ քի քօ մերամէ Պավէ մըն ազիւմանի տըքա՛ , աւ ա՛
 պրէյ մըն ու խուչգա մըն ու տիյէ մըն :

ՍԷՐ 13

- 1 Ուէ ոջէ իսա ժը մալ ռապու ու լը քընարէ պահ,
 2 րէտա ոօնըչտ : Ու փըռ ճէմաթ լը պալէ ճըվանտըն .
 3 ճէմաթան լը քընարէ պահրէտա սնքընըն : Ու փըռ
 4 դըչդան խապէր տը տա ժը ուանուա պը թէմսիլան՝ ու
 5 տը կօ , վահահ դովքըրող ռապու՝ քօ դօվ պը քն . ու
 6 քինկա քօ դօվ տըքըր՝ հընըք լը սէր ոէ քէթըն ու
 7 դէյրան հաթըն ու խուարըն ուի : Ու հընըք լը ճիյէ
 8 գօրած քէթըն՝ լը քօ քի փըռ հարի թուննա պու .
 9 ժը գուրիթիյէ հարի թուննապունն՝ զուվա շին պու :
 10 Քինկա քօ դավ քէթ՝ կէրմ պու , ու ժը գուրմ թունն
 11 նապունն , հըչք պու : Ու հընըք քէթըն լը նավ ըս
 12 թըրիանս ու ըսթըրիան ռապուն՝ ու խանըգանտըն ուի :
 13 Ու հընըք լը արտէ ոընտ քէթըն , ու ֆէքի տա , հը
 14 նըք սն ու հընըք շէսթ ու հընըք սի : Ժը քիուա քօ
 15 ժը պըհիստընուա կօ հէյն պըրա կօտարի պըքն :
 16 Ու շակըրտէդ ուի հաթըն՝ ու կօն ժէուա , Չըմա պը
 17 թէմսիլան խապէր տը տի պը ուանուա : Ուի ժի ճէվապ
 18 տա՝ ու կօ ժը ուանուա . Չըմա քօ ժը ոուա հաթիյն
 19 տայըն սըրրէ փատիշահիթիյէ ազիւմանան զանըն , ու
 20 ժը ուանուա նն հաթիյա տայըն : Չըմա քօ ժը քիուա՝
 21 քօ հէյն , ժը ուիուա տէ պէ տայըն ու տէ զէտէ պըպն .
 22 ու ժը քիուա քօ թուննա՝ աւ քօ հէյն ժի տէ պէ
 23 սէնտըն ժը ուի : Ժը պօյ ուի պը ուանուա պը թէմսի
 24 լան խապէր տը տըմ . քօ տը պինըն ու նա պինըն , ու
 25 տը պըհիսըն ու նա պըհիսըն , ու ֆէհմ նա քըն , ու
 26 լը սէր ուան թէմամ տըպն փէյգէմսիթիթիյէ Իչայա՝
 27 քօ տը պէ . պը պըհիստընն տէ պը պըհիստըն ու ժը
 28 պըն տէ ֆէհմ նն քըն . ու պըտիթինն տէ պըպինըն՝
 29 ու տէ նն պինըն : Չըմա քօ՝ տըլէ գավփէ հան գալըն
 30 պու , ու պը կօյէդ խօ կըրան պըհիստըն , ու ջահվէդ
 31 խօ կըրթըն , քը նն պը ժը պըն պը պինըն , ու պը կօ

- պը պըհիսըն , ու պը տըլ ֆէհմ պըքըն . ու վէկէուըն ,
 16 ու անգ ժը ուանուա շիֆա պը տըմ : Համա խօզի ան ժը
 ջահվէ ոուա՝ քը տը պինըն , ու ժը կոյէ ոուա քը տը
 17 պըհէն : Պըուա տը պէմ ժը ոուա քը փըու փէ յղէմպէրան
 ու սատըգան հասըէթ քըչանտըն տիթընէ ո՛ պը պի-
 նըն՝ ու նան տին . ու պըհիստընէ ո՛ պը պըհէն ու նան
 18 պըհիստըն : Նուա հուեն թէմնիլէ դօվ աժօդօղ պը պը-
 19 հիսըն : ժը աւ հէմիյան՝ քօ խապէրէ փատիշահիթիյէ
 տը պըհիսան ու ֆէհմ նա քան , եարամազ դէ լը նավ
 տըլէ ուի աժօդան տը շէլինը , ուիա աւ ան քօ լը սէր
 20 ուէ հաթըր աժօդան : Ու լը սէր գարաճէ հաթըր աժօ-
 դան աւ ան քօ քինկա տը պըհիսը խապէրէ , զուվա պը
 21 շաղ պուեն գապուլ տըքան ուի : Համա լը խօտա գուըմ
 թուենա՝ հընըք վաքթ տը չօ . ու քինկա քօ ժը պոյ
 ուի խապէր սըլպէթ քի եա գավըրանտըն քի տը պան
 22 զուվա խուար տը պան : Ու լը նավ ըսթըրիան հաթըր
 աժօդան աւ ան քօ քինկա տը պըհիսը խապէրէ , աժղա
 ուէ տընէ ու խաբխաքօքէ զէնկինըթիյէ տը խանիգինը
 23 խապէրէ աւ սէօզէ ու տը պան պէ եէմիշ : Ու լը նավ
 արտէ գանճ հաթըր աժօդան աւ ան՝ քօ քինկա տը պը-
 հիսան խապէրէ՝ ֆէհմ տը քան , ու ֆէքի տըտը , հընըք
 սանտ , հընըք շէսթ , ու հընըք սի :
 24 ժը ուանուա հէնի թէմնիլ քի ժի պանր անի ու կօ .
 փատիշահիթիյէ ազիւմանան մինա պու ժը մանուվ քի .
 25 քօ լը զէվէյէ խօտա դօվէ ոընտ դօվ քըր : Ու քինկա
 քօ մանուվան խանտա պուեն , տըչմընէ ուի հաթ , ու
 26 լը նավ կէնըմտա զիվան աժօդ , ու ջու : Ու քինկա
 քօ կիյա շին պու ու մէյվէ անի , ուէ չաղէ զիվան ժի
 27 խույսյի պու : Խըզմէթ քեարէ խօտիյէ մալէ հաթըն ու
 ժէուա կօն . եա՛ աղա լը զէվիյէ խօտա դօվա ոընտ
 28 դա նան՝ աժօդ . լէ զիվան ժը քօ՞ պուեն : Ու ուի ժի
 կօ ժը ուանուա . եէք մանուվ քի տըժմըն քըր ուի .
 խըզմէթ քեարան ժէուա կօն , տը խուազի քօ ան հանըն
 29 ու աշէֆ պըքըն ուի : Ու աւ կօ ժը ուանուա , Նա .

- քը նէ պը վախթէ զիվան ժէքըրընէ կէնըմ ժի բէռա
- 30 պը չինըն : Պէրտըն հարտու ժի քօ լը եէք ճիտա ման
զըն պը պըն հաթա վախթա չինանտընէ , ու ոխթա
չինանտընէ տէ պէժըմ ժը չընտողանուա . ափուլ զիվա
նէ պը չինըն՝ ու ուի փաթիլ փաթիլ կըրէտըն ժը շան
ուլթան տընուա . ու կէնըմ լը ամպարա մըն պը ճըվինըն :
- 31 Հէնի թէմսիլ քի ժի պանր անի ժը ուանուա ու կօ .
փատիչահիթիլէ ազիւմանան մինայէ աւ հապէ խարտայ
- 32 քօ մանուվ քի կըրթ լը զէվիլէ խօ աժօդ : քօ ժը
հէմի դօվան բըջուք ան , ու քինկա մանզըն տըպան՝ ժը
հէմի փէնճարան մանզըն ան , ու տար տըպան վուսան քօ
դայրէ ազիւմանան դէն , ու լը սէր կուլիլէ ուիտա
տադինըն :
- 33 Պաչգա թէմսիլ քի ժի խապէրտա ժը ուանուա ու
կօ . փատիչահիթիլէ ազիւմանան մինայէ հավիրէ թըռ
չէ քօ ժըն քի կըրթ լը նավ սէ չինիք արանտա վէ
չարթ , հաթա քօ հէմիժի միրաս պու :
- 34 Աւ հէմի պը թէմսիլա խապէրտա իսա պը ճէմաթուա ,
ու պէ թէմսիլ դըչդ քի խապէր նան տըտա պը ուանուա :
- 35 քօ ժը փէյլէմպէրէ հաթը կօթան թէմամ պըպան . պը
թէմսիլա անզէ տէվէ խօ վէքըմ ժը թէմիլ պուռնէ տընէ
աւ դըչդան քօ հաթըն վէչարթըն տէ պէժըմ .
- 36 Ուէ չաղէ իսա ճէմաթան պէրտա՝ ու լը մալ հաթ .
չակըրտէ ուի հաթըն լը պալէ , ու կօն . Թէմսիլէ զի
37 վանէ զէվիան ժը մանուա պը հաքինն : Ուի ժի ճէվ
ապ տա՝ ու կօ ժը ուանուա , Գուվա գանճ աժօդօղ
- 38 Գուռէ մանուվ ան : Ու զէվի տընէ ան . դօվա գանճ
ուան ըն՝ քը Գուռէդ փատիչահիթիլ ան . ու զիվան
- 39 գուռէդ եարամազ ըն : Ու տըժմըն քօ ուի դօվ քըր ,
Շէյթան ան . ու պէտէր ախըրէ տընէ ան . ու չինտօղան
- 40 մէլէք ըն : Ու չավան քօ զիվան դէ ճըվանտըն ու լը
նավա ալըր տը չավուդը ախըրէ տընէժի վուսան տէ
- 41 պըպան : Գուռէ մանուվ տէ մէլէքէ խօ պը շէյինը ու
տէ պը ճըվինըն ժը փատիչահիթիլէ ուի հէմի խուա .

- 42 ըրիթիյան ու ուան քօ պէնամուսիթի տը շըղուլըն : Ու
 43 լը նավ քիւլխանէ ակըր տէ պավէժըն ուան , լը ուէ
 տէ պըպի կըրըն ու գըրըլիյէ տըրանան : Ուէ չաղէ
 սատըգան ոգա ոօ տէ դավ պըտըն լը նավ փատիշահ,
 իթիյէ աղիւմանան , ժը քիուա քօ ժը կօտարընուա կօ
 հէյմ պըրա կօտարի պըքմ :
- 44 Տիսա փատիշահիթիյէ աղիւմանան տը մինա խազնա
 քի քօ լը նավ զէվիքի հաթը վէշարթըն . քօ ուի ման
 ուվ քի պը տիթընէ տը վէշերինն . ու ժը շազպուռնէ
 տը ջօ հէմի դըղդէ խօ տը Ֆըռօշմ . ու աւ զէվի տը
 քըռմ :
- 45 Տիսա փատիշահիթիյէ աղիւմանան մինա եէքի պէ
 46 զիրկան , քօ լը սէր ինճույէ ոընտան տը կէուա : Ու
 փըռ պը գըյմէթ ինճիքի պը տիթընէ , ջու հէմի չը
 քօ ուի հէպու Ֆըռօթ ու աուի քըռի :
- 47 Տիսա՝ փատիշահիթիյէ աղիւմանան տը մինա լը
 պահրէ հաթը ավէթան թօռ քի քօ ժը հէմի ճինսան
 48 տը ճըվինն : Քօ քինկա քօ դըթա պու՝ տմր անին լը
 քէնարէ , ու ոօնըշտըն գանճան լը նավ Ֆըրազան ճը
 49 վանտըն , քէօթիյան լը տէրվէ ավէթըն : Ահվա տէ
 պըպի լը ախըրէ տընէ , մէլէքան տէ ուապըն՝ ու ժը
 50 նավա սատըգան եարամազան տէ ճիյէ պըքըն : Ու տէ
 պավէժըն ուան լը քիւլխանէ ակըր , լը ուէ տէ պը
 պի կըրըն ու գըրըլիյէ տըրանան :
- 51 կօ ժը ուանուա իսա . Ֆէհմ քըրըն աւ հէմի դըղ
 52 դան . կօն ժէուա՝ Պէլի եա իօյի : Ու ուի կօ ժը ու
 անուա . ժը պոյ ուի՝ ժը խուսուսէ փատիշահիթիյէ աղ
 իւմանան հմր թալիմ պուռն քեաթիպ ժը խազնէյ խօ
 հէմ նու ու հէմ գէվըն դըղդան տմր խըստող՝ ժը եէ
 քի խօտիյէ մալէ մինա :
- 53 Ու քինկա քօ իսա թէմամ քըր ուա թէմսիլա ժը
 54 ուէ ջու : Ու հաթ լը ոլաթէ խօ , հին տըքըր ժը ու
 անուա՝ լը նավ ճէմաթէ ուան , վուսան քօ աւ շազ տը
 պուռն ու տը կօթըն , Աւ իլմ ու քէրէմէթա ժը ուիուա՝

- 55 Ժը քօ՞ պուն . Աւ գուռէ նաճառ նր՞նն , ու տիյէ
 ուիա Մէյրէմ՝ նաջէ կօթան . ու պրէյէդ ուիա՝ Եա .
 56 գուպ , ու Յոսէս , ու Շրմհօն , ու Ճուտա : Ու խուչգէդ
 ուի հէմի լը պա մն նր՞նրն . նուա ժը ուիուա աւ հէ .
 57 միյան ժը քօ՞ պուն : Ու խուար տը պօ պուն լը սէր
 ուի , ու իսա կօ ժը ուառա , փէյղէմպէր քի պէ իթ .
 58 իպար նրնն՝ ղայրի լը նավ ոլաթ ու մալա խօտա : Ու
 լը ուէ փըռ քէրէմէթան նն քըր ժը պօյ իմանսրղիէ
 ուան :

ՍԷՐ 14

- 1 Ուէ չաղէ Հէրօտիսէ ուրպ սէրվէր նամէ իսա պը .
 2 հիստ : ժը խըզմէթ քեարէդ խօռա կօ , Աւ Թահֆիլչի
 Հանան ն . ու ժը մըրիան գըյամ քըր . ժը պօյ ուի՝
 3 պը ուի քէրէմաթան տը պըն : Չըմա քօ՝ Հէրօտիա ժը
 պօյ Հիրօտիա ժընէ պրէյէդ ուի Ֆիլիպոս՝ կըրթ Հան .
 4 նպէ կրէտա ուի ու ալէթ լը զընտանէ : Չըմա քօ
 Հաննա տը կօթ , ժը դադա ճայիղ նըրը ուի պըսթիսի՝
 5 Ու ժը պօյ ուի տը խօստ ուի պը գուժն , համա ժը
 ճէմաթէ տը թըռսի պըռ , չըմա քօ ոգա վիէյղէմպէր
 6 գապուլ տը քըրըն ուի : Բինկա քօ ուօյա տալէթէ
 մէվլուտէ Հէրօտիս պու , գիզա Հէրօտիս ըսիլսանտ լը
 7 պար տալաթլիան , աւ խօչա Հէրօտիս հաթ , նուա պը
 սօնտ խուարընէ սէօղ տա՝ էրքը պը տն ժէռա չը քօ
 8 խօսթընէ պըսպն : Ու աուի ժը ալուլ ժը տիյէ խօ
 նասիհաթ պունէ՝ կօ : Պը տն ժը մըռա լըվըր սէրէ
 9 Հաննայէ թաֆիլչի լը սէր սէնիքի : Ու փատիչահ գա
 սաալէթ քըր . համա ժը պօյ սօնտէ ու ժը պօյ քէռա
 10 ուօնըստօղան էմր քըր քօ պը տըն ժէռա : Ու շիանտ
 11 լը զընտանէ սէրէ Հաննա ժէքըր : Ու սէրէ ուի պը
 թէվլի ինիվա հաթը անըն ու հաթը տայըն ժը գի .
 12 զըքուա , աուի ժի պըր ժը տիյէ խօռա : Ու չալըր
 տէդ ուի ջուն ու լէչէ ուի պը հէլանտընէ վէչարթըն
 ու հաթըն ժը իպարա հարանտըն :

- 13 Ու քինկա քօ իսա պըհիպտ՝ ժը ուէ պը կէմիյէ՝ ջու
 լը ճի քի խալի . քինկա քօ խալի պըհիտտըն բնյա ժը
 14 պաժարէդ խօ ջուն լը բէյ ուի : Ու քինկա իսա ուա
 պու՝ փըռ խալի տի , ու ըահմ քըր ժը ուանուա , ու
 15 նախօշէդ ուան սաղ քըր : Ու լը պնր էվարէ շակըր
 տէդ ուի հաթըն լը պալէ՝ ոճ կօն . լըվըր ճի քի չէջլ
 ն ու վալթ պըհուրի , խալիէ պէրտն , քօ հնօըն
 16 կիւնտան ժը խօուա դասմ պը քըրըն : իսա կօ լա
 զիմ նընմ ժը ուանուա շունտըն . հուն պը տըն ժը ուան
 17 ուա խուարըն : Ուան ժի կօնը ժէուա , լըվըր դըշդ
 18 քի մն թուենա թէնէ բէնճ նան ու տու մահսի : Ու
 19 կօ ժը ուանուա , Պինըն լը վըր : Նուա ժը խալիէուա
 էմր քըր քօ լը սէր կիյան պը տըն ուան ոճըրչտան
 տըն , ու բէնճ նանան ու տու մահսիյան կըրթ ու լը
 ազիւմանան նըհէթ , ու միւպարէ ք քըր ու շըքէնանտ
 ու նանան տա շակըրտան ու շակըրտան ժը խալիէուա :
 20 չէմի ժի խուարըն ու թէր պուն , ու տուանզտահ սէ
 21 փէթ դըթի՝ ժը զէտէպուն փառչան հէլ անին : Ու
 ուան քօ խուարըն՝ ժը ժընան ու զառուգան պաչիւա ,
 գասա բէնճ հազար մէր պուն :
 22 Ու շակըրտանուա զօռ քըր լը կէմի քի քէթընէ՝ լը
 պնր ուի ալիէ տըն պը ջուն հաթա քօ աւ խալքէ պէր
 23 տն : Ու քինկա քօ խալքէ պէրտա՝ ուի թէնէ լը ջիյէ
 քի ուապու ժը պօյ նըմէճ քըրընէ . ու քինկա էվար
 24 պու ուի թէնէ լը ուէ պու : Ու կէմի համա լը օրթա
 պահրէ լը նալա ֆըրթօնէ պոճ . չըմա քօ պա լը դարչի
 25 պու : Ու լը շնվէ լը նօպէթէ շարանտա՝ իսա լը սէր
 26 պահրէ պը ջունտընէ պը ալի տուանտա հաթա . Ու շա
 կըրտան քինկա քօ ուի տին քօ լը սէր պահրէ տը ջօ
 պզտիան , տա կօն քօ խէյալ ն , ու ժը թըռսան կազի
 27 քըրըն քօ իւ զուվա իսա պը ուանուա խապէրտա ու կօ ,
 28 փէթ պըն՝ մղ ըմ . մն թըգարն : փէթըռու ճէվապ տա
 ժէուա ու կօ . եա՝ խօյի էրքը դոկ , էմր պըքո՝ քը մը
 29 ուա լը ձէր ալիդ հանան ժը դառուա պէմ : Ուի ժի կօ ,

Որան, փէթըոս ժի՛ ժը կէմիյէ հաթը խուարի՛ շու լը
 30 սէր ալան ու հաթը լը պա իսա : Ու պա փրա զօու
 պըտիթընէ՛ թըռսիա : ու քինկա քօ պաթմիշ տը պօ
 31 պու կազի քըր ու կօ : Եա՛ իօյի մըն խալաս պըքա : Ու
 իսա զուվա տէսթէ խօ տըրէժ քըր, կըրթ ուի ու կօ :
 32 էյ հընտըք իման՝ չըմա՞ դու վէսվէսէ պույ : Ու քինկա
 33 քօ ուապուն լը կէմիյէ՛ պա սաքընի : Ու աւ քօ կէմի-
 տա պուն, հաթըն ժէռա սէճտէ քըրըն ու կօն : պըռա
 դու Գուռէ իօտէյի :
 34 Ու պըհուրին լը ալիյէ տըն հաթըն լը Գէնէսարէթէ :
 35 Ու քինկա քօ մանուվէ լը վէ տանէ ուի նաս քըրըն,
 մանուվ շիանտըն լը հէմի սինօթան, ու նախօջան կըժք
 36 ժէռա անին : Ու լավա տը քըրըն ժէռա քօ թէնէ լը
 փէշա ճըլէ ուի պը գէվըն, ու աուան քօ քէթըն հէմի
 խալաս պուն :

ՍԷՐ 15

1 Ուէ չաղէ ֆարիսիան ու քեաթիպան քօ ժը Գուտ-
 2 սուչէրիֆէ պուն : հաթըն լը պա իսա ու կօն, Չըմա՞
 չակըրծէդ դա՛ ժը սըփէրէ իխթիարանաա ասի տըպըն,
 չըմա քօ վազթէ նան խուարընէ տէսթէ խօ նա շուն :
 3 Ուի ժի ճէվապ տա աւ կօ ժը ուանուա : Լէ հընն չըմա
 ժը թէնպիհէ իօտէռա ասի տը պըն պը սէմտէ սը-
 4 փէրթընէ ո՛ : Չըմա քօ իօպէ պը թէնպիհէ քըրընէ կօ,
 5 պավ ու տիյէ խօռա իքրամ պըքա, Հէժ ժը պավէռա
 եա ժը տիյէռա քի քօ տըժմին տըքա, հէլպէթ աուէ
 6 տէ պէ դուշթըն : Համա հուն տէժըն, քի քօ պավ ու
 տիյէ խօռա տէժա, էրքը աւ դըշդ քօ տէ ժը մըն
 գազանն պըքի, հէտիյէ ն, ժը ուէ քէվա ժը պավ ու
 տիյէ խօռա իքրամ պըքա նա քա, ահվա ժը սէմտէ
 7 սըփըթընէ խօ թէնպիհէ իօտէ պադալ տըքըն : էյ մի-
 րայիան՝ գանն փէյղէմպէրիթի քըր լը սէր ո՛ իշայա
 8 ու կօ : Աւ գավմ պը լէվան ժը մըռա իղղէթ տըքա՛

- 9 համա տըլէ ուան ժը մը տուըըն : Նաֆիլէ ժը մըռա
իպատէթ տըքըն՝ ժը մանուվան թէնպիհ պուն թալի-
ման հին տըքըն :
- 10 Ու ճէմաթան ժը խօռա պը կազի քըրընէ կօ ժը
11 ուանուա . կօտարի պըքըն ու ֆէհմ պըքըն , աւ քօ
լը տանվ տըչօ մանուվ մուրտառ նա քան . համա աւ
քօ ժը տանվ տանր դէ . աւ մանուվան մուրտառ տըքան :
- 12 Ուէ չաղէ շակըրտէ ուի հաթըն՝ ու կօն ժէռա , Զա-
նի՞ քօ քինկա քօ ֆարիսիան աւ խապէրան պըհիստըն
13 խուար պուն : Ուի ժի ճէվապ տա ժը ուանուա՝ ու կօ .
Աւ հէմի չաղ քօ պավէ մըն ազիւմանի տա նանի քան տէ
14 տանր պէ : Պէրտըն ուան . ուան քօռա ըն ժը քօռանուա
գալավուզ , քօռ քինկա քօ ժը քօռուա գալավուզիթի
15 տըքան հանր տուժի լը չալէ տը գէվըն : ֆէթրոս ճէվապ
տա ժէռա՝ ու կօ . Աւ թէմսիլա թարիֆ պըքան ժը
16 մանա : կօ իսա , Հոն ժի հէժա պէ ֆէհմ ըն .
17 Ու ֆէհմ նա՞ քըն , էրքը հէմի դըչդ քօ լը տանվէ ման
18 ուուվ տը ջօ , տը ջօ պըքէ ուի՝ ու դէ տանր : Համա ժը
տանվ հաթը տանր դըչդան ժը տըլ դէնը տանր . ուան
19 մանուվան մուրտառ տըքըն : Զըմա քօ ժը տըլ դէն
տանր եարամազ ֆիքրան . գաթլան , զինաքարիթիան ,
ֆահշիթիան , տըզիթիան , տանրավ շահատաթիան ,
20 տըժմինան : Հէմի ուան ըն քօ մանուվան մուրտառ
տը քըն . համա պը տէսթէ պէ շուշտըն նան խուարըն՝
մուրտառ նա քան մանուվ :
- 21 Ու ժը ուէ ռապու՝ լը ալիյէ Տիւրոսէ ու Սիդօնէ
22 ջու : Ու վահա ժը ուի սինսօան ֆանանի ժըն քի ռա-
պու՝ կազի տըքըր ու տը կօթ , Բահմ պըքան ժը մըռա
եա՞ Բապպ՝ Գուռէ Տավուտ . գիզըքէ մըն ժը ճընան
23 փըռ քէօթի ազապ տըքընին : Համա ուի ճէվապ նան
տա ժէռա , ու շակըրտէ ուի հաթըն՝ ու լավա տը
քըրըն ժէռա ու տը կօթըն . Պէրտան ուիա չըմա քօ
24 լը բէյ ման տը գիբան : Ուի ճէվապ տա ու կօ . անգ ժը
պաշգառա նան հաթըմ շիանտըն՝ իլլա ժը պըզընէ վուն .

- 25 տա պուն ժը մալա իսրայիլ : Համա ուի հաթ սէճտէ
տըբըրր ժէուա ու տը կօթ . Եա՛ իօյի , ժը մլուա իմ
- 26 տատ պըքն : Ճէվապ տա ժէուա իսա ու կօ . դըշդ քի
գանճ նընն նանէ զառուգան կըրթըն ու ժըսանուա
- 27 ավէթըն : Ու աուի կօ , Պէլի եա՛ րապպ . չըմա քօ սան
ժի ժը սուֆրէյէ խօտիյ խօ հաթը քէթըն ժը հուըը
- 28 քէնան տը խօն : Ուէ չաղէ իսա ճէվապ տա ժէուա ,
ու կօ . Եա՛ ժըն , իմանէ դա մանղըն ն . չալան քօ տը
խուազի՝ վուսան պըրա պըպն ժը դառա՝ ու ժը ուէ
սաաթէ գիզէ ուի հաթը սաղ պուն :
- 29 Ու իսա ժը ուէ ջու՝ հաթը լը պա պահրէ ճէլիլիան
- 30 ու լը ջիյէ քի ուապու՝ լը ուէ ոօնըշտ : Ու վըն ճէ
մաթան հաթըն լը պալէ . քօ պը ուանուա հնպուն թօ
փալան , քօռան , լալան . սագաթան . ու պաչգա փը
ուան . ու ալէթըն ուան լը լընկա իսայէ ու սաղ քըր
- 31 ուան : վուսան քօ ճէմաթան թաճըպ տը քըրըն , քօ
տը տիթըն քօ՝ լալան իսապէր տը տան , թօփալան տը
կէուիան . սագաթան տը հաթըն սաղ պուն . քօռան
տը տիթըն , դւ ժը իօտիյէ իսրայիլուա համտ տը
քըրըն :
- 32 Իսն շակըրտէդ խօ կազի քըր ժը խօուա ու կօ Հայ
ֆա մը դէ լը սէր ուի խալգէ . չըմա քօ սէ ոօ ն
քօ լը պա մըտա նն , ու դըշդ քի ուան թոննա խուա
րընէ , ու ուան պըրըշի պէրտան նա խուազըմ ննպն քօ
- 33 ուէտա պը զարըգըն : Ու շակըրտէ ուի ժէուա կօն . լը
չէօլէտա աւ գաս խալգէ թէր քըրընէ՝ ժը մնուա աւ
- 34 գաս նան ժըքօ : Ու իսա ժը ուանժա կօ . Չէ՞նտ նա
նէ ո՛ հէյն , ուան ժի կօն հնֆթ , ու չէնտ հապ մահսի :
- 35 Ու էմր քըր ժը խալգէուա քօ լը սէր արտէ ոօնըն .
ու հաֆթ նանան ու մահսիյան կըրթ , չըբըր քըր ու
չըքէնանտ , ու տա շակըրտան , ուան ժի ժը խալգէուա :
- 36 Խուարըն հէմիան ու թէր պուն , ու հաֆթ գէնպիլ
- 37 դըժա ժը զէտէ պուն փարչան հէլանին : Ու ուան քօ
խուարըն գասա չար հազար մէր պուն՝ ժը ժընան ու

38 զառուգան պաշգօաք Ու քինկա քօ խալգէ պէրտա՝ լը կէմիյէ սուվար պու ու հաթը լը սինօուէ Մազթալի :

ՍԵՐ 16

- 1 Ու ֆարիսիան ու սատուգիան հաթըն լը պալէ՝ պը ճառասպանտընէ ժը ուի ժը ազիւմանան նըշան քի տը
- 2 խօսթըպուն քօ նըշան պըտա՞ ժը ուանուա : Ուի ճէվապ տա՝ ու կօ ժը ուանուա , ֆինկա քօ էվար տըպա՞ տը պէն , սայի տէ պըպա՞ն , չըմա քօ ազիւման սօու խույեաա :
- 3 Ու սըպէ իուօ հավա տէ խարապ պըպա՞ն . չըմա քօ ազիւման դաուի սօու ա՞ն , նուա ուոյա ազիւմանան տը քարըն թէֆթիչ քըրընէ , համա նիշանէ ուէ վագթէ
- 4 նա՞ քարըն պը զանըպընէ : Եարամազ ու զինաքեար սիլաիլէ նըշան տը խուազա՞ն , համա ժը ուիուա ժը նիշանէ Եունա փէյղէմպէր բէթըր նըշան տէ նայէ տայըն քու պէրտա ուան ու ջու :
- 5 Եակըրտան ժի ջուն լը ալիյէ տըն՝ համա նան սէն
- 6 տընէ պիր քըրը պուն : կօ ժը ուանուա իսա , Աէզէքըն ու սադընըն ժը հէվիր թըրչէ սատուգիան ու ֆա
- 7 ըիսիան : Ուան ժի լը նալ խօտա տիւշիւմիչ տը պուն ու տը կօթըն , Մա՞ նան նա անի պը խօուա ժը պօյ աւ
- 8 ա՞ն : Համա իսա պը զանը պու ու կօ , լը տըլէ խօտա չըմա՞ տիւշիւմիւչ տըպըն , էյ հընտընք իմանան՝ էրքը
- 9 նանէ մա՞ թուենա : Հէժա հուն ֆէհմ նա՞քըն ու պիրա խօ նայընըն բէնճ նանան՝ ժը բէնճ հազարանուա , ու
- 10 չէ՞նտ սէպէթ ո հէլ անի : Ու նա՞ ժի հաֆթ նանան՝ ժը չար հազարանուա՝ ու չէ՞նտ գէնպիլ ո՛ հէլ անի :
- 11 Լէ չըմա՞ հուն ֆէհմ նաքըն քօ մը ժը պօյ նան նա՞ կօ ժը ուա ժը հէվիր թըրչէ սատուգիան ու ֆարիսիան
- 12 սադընըն : Ուէ չաղէ ֆէհմ քըրըն քօ ժը պօյ հէվիր թըրչէ նանէ նա՞ կօ ժը ուանուա սադըն պըն՝ լէ ժը թալիմէ սատուգիան ու ֆարիսիան սադըն պըն :
- 13 Ու իսա հաթը լը սէմթէ կէսարիայէ Տիլիպպոսէ .

- 14 Ժը շակըրտանուա փըռու քըր ու տը կօ , Ժը պօյ մըն
 չը տը պէն մանուվան՝ էրքը գուռէ մանուվան : Ու
 ուան ժի կօն . Հընըքան տէժըն՝ Թահֆիլչի Հաննա ան .
 հընըք՝ էլիա . հընըքան ժի իրիմիա եա ժը փէյղէմ
 15 պերան եէք ան : կօ ժը ուանուա , համա հո՛ւն ժը պօյ
 16 մըն՝ քիրմ տը պէժըն : Շըմհօն ֆէթրոս ճէվապ տա ու
 17 կօ . Գույի Գուռէ սաղ Ալլահ՝ աւ Մէսիա : իսա ճէվապ
 տա ու կօ ժէուա . իօզի ժը դաուա Շըմհօն գուռէ
 Թուխան , չըմա քօ Թէն ու խոյն պը դաուա աշիքեար
 18 նա քըր , լէ Պավէ մըն քօ լը աղիմանտայ ան : Նուա
 էժի ժը դաուա տը պէմ քօ դու ֆէթրոս ի ու ֆիլի-
 սայէ իօտէ լը սէր ուի զընառէ տէ Չէքըմ ու տերիյէդ
 19 ճէհէնէմէ տէ ուի ֆաթհ նա քըն . Ու մըֆղայէդ
 տերիյէդ փատիշահիթիյէդ աղիմանան տէ պըտըմ ժը
 դաուա , ու չը քօ լը սէր արտէ կըրէտի , լը նավ ա-
 զիմանան տէ պէ կըրէտան . ու չը քօ լը սէր արտէ
 20 վաճի , լը նավ աղիմանան պէ վաճըրըն : Ուէ չաղէ ժը
 շակըրտանուա փըռու գավիթի քըր քօ ժը քանէուա նա
 պէժըն՝ քօ ուի Մէսիհ ան :
- 21 Ժը ուէ բէվա իսա տէսթ քըր ժը շակըրտանուանը-
 շան տայընէ էրքը լազըմ ան աւ հանուա Գուտտէ ու փըռ-
 էղիյէթան պըքչինա՝ ժը պաշ իմաման ու ժը քեա-
 Թիպան ու ժը իխթիարան ու պէ գուշտըն ու ուոյա սը-
 22 սէյան գըյամ պը կըրան : Ու ֆէթրոս ուի լը պա խօ
 կըրթ ու տէսթ քըր բէուա պը զըտ չունտընէ ու
 կօթընէ . Հաշա ժը դա եա՝ իօյի աւ դըշդ պըրա ժը
 23 դաուա նա պան : Համա ուի վէկէուիա ֆէթրոսուա կօ . լը
 բէյ մըն հանուա եա՝ շէյդան . դու ժը մըռա խուարիթիյ
 չըմա քօ դըշդէ ինսանան տը ֆըքրի ու նա է իօտէ :
- 24 Ուէ չաղէ իսա ժը շակըրտէդ իօուա կօ . էրքը եէ-
 քի տը խուազան լը բէյ մըն պէ՝ պըրա աւ խօ ինքեար
 պըքան , ու խաչէ խօ պըսթինա՝ ու լօ բէյ մըն պէ :
- 25 Չըմա քօ քի քօ ճանէ խօ խալաս քըրըն տը խուազան
 տէ վունտա պըքան աուի ու քի քօ ժը պօյ մըն ճանէ

- 26 Խօ վունտա տըքսն տէ խալաս պըքսն ուի : Նուա չը՝ ֆայ-
տէ տըքսն մանուվ քի՝ էրքը տընէ հէմի գաղանճ պը-
քսն, համա ճանէ խօ վունտա պըքսն, եախօտ պէտէլէ
27 ճանէ խօ տէ չը՝ պըտսն մանուվ : Չըմա քօ Գուռէ
մանուվ պը իզգէթէ Պապէ խօ ու պը մէլէ քէդ խօ տէ պէ .
ուէչաղէ ժը հէր քէսէռա պը կօրա ամէլէ խօ տէ իւճ .
28 ճրէթ պըպսն : Պըռա տը պէմ ժը ոռա . էրքը ժը վըր
սէ քընանտողան հընըքան հանն՝ քօ դահմա մըրընէ տէ
նէսթիւնըն , հաթա քօ ուան պը պիւնըն Գուռէ մանուվ
պը փատիչահիթիյէ խօ հաթըն :

ՍԷՐ 17

- 1 Ու բաչէ շէշ ուօյանտա իսա պը խօռա կըրթ ֆէթ-
րոս . ու Եագուպ ու պրէյէդ ուի Հաննա . ուան թէնէ
2 պըր լը Ղէյէ քի պըլընտ : Ու լը պսր ուանտա թէպ-
տիլ պու . ու ուոյա ուի տը փէլա ոգա ոօ , ու ճըլէ
3 ուի սըփի պուճն ոգա դավ : Ու վահա Մուսա ու
Էլիա խուլայի պուճն ժը ուանուա , ու բէռա խապէր
4 տը տան , ճէվապ տա ֆէթրոս ու կօ ժը իսառա . Եա՝
րապպ , ժը մանա լըլըր պուճն գանճնն , էրքը տը
խուազի սէ հօլըքանն ան Ղէքըն , եէք ժը դառա , եէք
5 ժը Մուսառա ու եէք ժը Էլիառա : Ու քիսկա քօ
ուի խապէր տը տա՝ վահա ոօհնի ափուր քի ուան սը-
թըր քըր , ժը ափուր տանկ քի հաթ՝ ու կօ . Աւ ան
Գուռէ մըն տալալի՝ քօ ժէ հաղ տըքըմ . ժը ուիռա
6 կօտարի պըքըն : Ու շակըրտան քիսկա քօ պըհիտըն
7 լը սէր ուոյա խօ քէթըն , ու փըռ թըռսիան : Ու
իսա նէզէ ուան պու , քէթ լը ուան՝ ու կօ . Ռապըն
8 ու մն թըռսըն : Ու ուան ղսթա ջահվա խօ վէքը-
րանտընէ՝ ժը իսա բէթըր քէս քի նսն տին :
9 Ու քիսկա քօ ժը Ղէյէ տը հաթըն խուարիյէ , իսա
թէնպիհ քըր ժը ուանուա ու կօ . Աւ տիթըն ժը քէս-
քիռա մն պէթըն՝ հաթա Գուռէ մանուվ ժը մըրիան

- 10 Գըյամ պըքսն : Շակըրտան ժէռա փըռս քըրըն ուկօն .
 Զըմա՞ քեռթիպան տը պէն լաղիմ ան քօ ալու իլիա
- 17 պէ : ճէվապ տա իսա ու կօ ժը գւանուա . իլիա տէ
- 18 պէ՝ ու հէմի դըշեան տէ հազըր պըքսն : Համա ժը
 ոռա տը պէմ քօ իլիա ժը զուվա հաթիյն . ու ուի նաս
 նն քըրըն . լէ չը քօ խոստն ժէռա քըրըն . վուսան
 ժի Գուռէ մանուվ տէ ժը ուան էղիյէթ պըքշինն :
- 13 Ուէ չսղէ շակըրտան ֆէհմ քըրըն քօ ժը պօյ թաֆիլ
 չի Հաննա կօ ժը ուանուա :
- 14 Ու քինկա քօ լը պա խալփէ հաթըչ մանուվ քի
 հաթ . ու պը չօք տադինընէ՝ տը կօթ . Եա՛ րապպ ,
 ժը գուռըքէ մըռա րահմ պըքսն քօ պը հիվէ տը գէ-
 վն ու քօթի էղիյէթ տըքշինն , փըռ վադէթ լը ալըր
- 15 տը գէվն՝ ու ճարան լը նավ ալէ : Ու աուի մըն ժը
 շակըրտէ դանու անի՝ ու նն քարը պուռն սաղ պըքըն :
- 16 Ու իսա ճէվապ տա ու կօ . էյ իմանսըղ ու թէրս սիլ-
 սիլէ , հաթա քինկա անգէ տէ պը ոռա պըպըմ , հաթա
 քինկա պէ ժը ոռա սապը պըքըմ ժը մըռա պինն
- 17 ուի : Ու իսա հարըտի լը ուի ու ճըն ժը ուի ուսպու
- 18 ու ժը ուէ սաաթէ հաթըր սաղ պուռն գուռըք : Ուէ չա-
 ղէ շակըրտան թէնէ ջուռն լը պալէ ու կօն ժը իսառա .
- 19 ան չը՞ մա նն քարը պուռն ուի տանը իրստըն : Ու իսա
 կօ ժը ուանուա , ժը պօյ իմանսըղիթիյէ ո՛ , նուա էրքը
 ողա հապէ խարտէլ իմանն ո՛ հանպն՝ ժը աի Ղիյէռա
 պը պէժըն , ժը վըր հառն տէ պը ջօ . ու գըշդ քի պէ
- 20 միւմքիւն տէ նն պն պը ոռա : Համա աւ ճինս պը հէ-
 նի գըշդ քի նսյէ տանը , իլլա պը նըմէճ ու ոռճի :
- 21 Ու քինկա ուան լը նավ ճէլիլիա տը կէռիպ պուռն .
 իսա կօ ժը ուանուա . Գուռէ մանուվ տէսթէ մանու .
- 22 վան տէ թէսլիմ պըպն . Ու տէ պը գուռըն ուի , ու
 լը սէ ոռոյանտա՞ գըյամ տէ պըքսն . ու փըռ մէլուլ պուռն :
- 23 Ու քինիա քօ ուան լը ֆաֆարնայումէ հաթըն իքի .
 լիք տրէմ սանտողան հաթըն ու ժը ֆէթրուռա կօն ,
 խօծայէդ ո՛ իքիլիք տրէմ նա՞ տն , ու կօ ուի , Պէլ

- 24 տը տան : Ու քինկա քօ քէթ լը մալ իսա լը շագա ուի հաթ՝ ու կօ . Ես՝ Շրմհօն , ժը դառա չա՛վան տը խույա , փատիշահէդ տրնէ ժը քի՞ տըսթինըն խարած ու
- 25 վէրկիյէ . ժը գուռէ՞դ խօ , ես ժը ղմրիպան : փէթրոս ժէռա կօ , ժը ղմրիպան . կօ ժէռա իսա , էրքը վու-
- 26 սանն նն դուռանն ազատըն : Համս ժը ուանոա ժը պօյ խուար նն տանին . հանն լը պահրէ ու չէնկէլ պավէ ու մահսիյէ աճուլ քօ դէ տմր պը կըր , ու տմվէ ուի վէքն ու տէօրթուք քի տէ պըպինի ու աուի պըկըր պը տմ ժը ուանոա՝ ժը պմր մին ու ժը պմր դա :

ՍԵՐ 18

- 1 Աւ ոօյէ շակըրտան հաթըն լը պա իսա ու կօն , Աճապա լը փատիշահիթիյէ աղիւմանտա քի՞ մնղըն նն :
- 2 Ու իսա զառուք քի խօռա կաղի քըր , ուի լը նավ
- 3 ուանտա սէքինանտ , ու կօ , Պըռա տը պէմ ժը ոռա . էրքը հուն վէ նն կէռըն ու ոգա զառքուգանն նն պըն , լը փատիշահիթիյէ աղիւմանանն դա տէ նա գէվըն :
- 4 Նուա քի քօ խօ ոգա զառուգա հան նըմղ տըքն աւ
- 5 նն մնղըն լը նավ փատիշահիթիյէ աղիւմանանն : Ու քի քօ զառուգ քի ահվա պը նավէ մըն դապուլ տըքն ,
- 6 աւ մըն դապուլ տըքն : Ու քի քօ խուար տըքն ժը աւ բըջուգան եէքի՞ քօ ժը մըռա իման դինն , դանն նն ուի մնռուվա՝ քօ ժը ասդույէ ուիռա գէվըր քի աչէ քնրէ պէ ալըգանտըն , ու լը պըն պահրէտա պաթմիշ պըպն :
- 7 վայ ժը տրնէռա ժը սէմէտէ խուարպուննէ , զիրա հաթընէ խուարպունան լաղըմ նն քօ պէն , համա վայ ժը աւ մնռուվա քօ պը տէսթէ էքէ խուարպունանն
- 8 դէն : էրքը տէսթէ դա ես լընկէ դա ժը դառա փիթնէ յիթի տը տմ քըրըն՝ պը պըռ ուի ու ժը խօ պավէթ . դանն նն ժը դառա պը եէք տէսթ ես թօ փալ լը հայաթէ քէթըն , նա քօ տառ տէսթ ու տու
- 9 լընկ հայունն , ու լը նավ աղըրէ էպէտի քէթըն : Հէմ

- Երբք շահվե գա ժը դառա Քիթնէյիթի տըտն քը-
 րըն՝ տնր խն ուի ու ժը խօ պավէժ . գանն ան ժը դա-
 ռա պը եէք շահվ լը հայաթէ քէթըն , նա քօ տու-
 10 շահվ հնպուն , ու լը ալըրէ ճէհէնէմէ քէթըն : Սա-
 գընըն քօ ժը աւ բըջուգան եէքէ խարապ մէզն մն-
 քըն . ժը ոռա տը պէմ , քօ լը ազիւմանտա՝ մէլէքէ
 ուան տայիմ տը պինըն ոռոյա Պավէ մըն ազիւմանի :
 11 Չըմա քօ Գուռէ մնռուվ հաթը վունտա պունան խն-
 12 լաս քըրընէ : ժը ոռա չավա՞ն խույայն՝ Երբք ժը եէ-
 քէռա հնպն սնար պըզըն՝ ու ժը ուան եէք շաչ պը-
 պն , նօթու ննհ պըզընան լը շխանտա պնր նանն
 13 ու պը չա լը տու ուի շաչ քըրող : Ու Երբք պը պինը
 ուի , պըռա տը պէմ ժը ոռա քօ լը սէր ուի հէնի շազ
 տը պն , նա քօ լը սէր աւ նօթ ու ննհան քօ շաչ նն
 14 պունա : վուսան ժի պավէ ո՛ ազիւմանի՝ նա խուազը
 քօ ժը աւ բըջուգան եէքէ վունտա պըպն :
 15 Ու Երբք պրէյէ դա ժը դառա կիւնէ քի տը քն ,
 հնոա թազիլ պըքն ուի՝ քինկա քօ դու ու աւ հուն
 թէնէ նն , Երբք ժը դառա կօտարի պըքն՝ դա պրէյ
 16 խօ գազանն քըր : Լէ Երբք ժը դառա կօտարի նաքն ,
 պը խօռա եէքէ ժի եա տըտույան ժի պըսթին , չըմա
 քօ ժը տնվէ տու եա սէ շահատան հէր սէօզ ըսպաթ
 17 տը պն : Երբք ժը ուանոա ժի կօտարի նաքն՝ ժը քի-
 լիսէռա պը պէժ՝ Համա Երբք քիլիսէռա ժի կօտարի
 նա քն . պրա ժը դառա ոգա դայիֆէ ու կիւնէքեա .
 18 բան պըպն : Պըռա տը պէմ ժը ոռա . լը սէր արտէ
 չը քօ կըրէտըն լը ազիւմանտա տէ պէ կըրէտան . ու
 լը սէր արտէ չը քօ վէքըն , լը նավ ազիւմանտա տէ
 19 պէ վէքըրըն : Տիսա տը պէմ ժը ոռա՝ Երբք ժը ո՛ տու
 մնռուվան լը սէր արտէ եէք պըպըն ժը պօյ հէմի
 դըշդան չը քօ պը խուազըն տէ պը պն ժը ուանոա ,
 20 ժը Պավէ մըն՝ քօ լը ազիւմանտայ ան : Չըմա քօ՝ լը քօ
 քի տու եա սէ մնռուվ հաթըն ճըվանտըն պը նավէ
 մըն լը ուէ մը ան լը նավ ուան :

- 21 Ուէ չաղէ ֆէթրոս հաթ ժէննա ու կօ . Եա՛ րապպ , հաթա չէ՛նտ ճարան էրքը ժը մըռա կիւնէ պըքա պրէյ մը ժը ուիռա ալֆի պըքըմ . հաթա հա՛ֆթ ճարան :
- 22 Իսա կօ ժէռա , ժը դառա նա պէժըմ էրքը հաթա հաֆթ ճարան՝ լէ հաթա հապթէ ճարան հաֆթ :
- 23 Ժը պոյ ուի փատիչահիթիյէ ազիւմանան՝ տըմինա փառիչահ քի , քօ ժը խըզմէթ քեարանէ խօռա հասապ
- 24 սէնտընէ խօստ : Ու քինկա քօ տէսթ քըր սէնտընէ ժը ուիռա տան հազար դալանթանուա տէյնտար քի հա-
- 25 թն անին : Ու քինկա քօ գուտրէթէ ուի թոււն նապուատա քըրընէ , աղայէ ուի էմր քըր քօ ուի պը ֆրոօ շըն ու ժընա ուի ու գուռէդ ուի ու հէմի դըշդէ ուի
- 26 ու տէյնէ ուի առա պըպա : Ու խըզմէթ քեար լը պա՛ր ուի պը քէթընէ՝ ժէռա սէճտէ տըքըր ու տը կօթ . Եա՛ էֆէնտի , սապը պը քա ժը մըռա ոճ հէմիան տէ
- 27 առա պը քըմ . ժը դառա ը Ու աղայէ ուի ժը ղոպամէ խօռա պը րահմ քըրընէ պա՛րտա ուի զ ու տէյնէ ուի
- 28 պախշ քըր ժէռա : Համա աւ ղոպամ տա՛ր քէթ՝ ժը հապալ ղուլումանէ խօ եէքէ տի քօ ժէռա սա՛տ տինա ղանուա տէյնտար պու . կըրթ ուի տը խանըգանտ ու
- 29 տը կօթ , Ատա պըքա ժը մըռա տէյնէդ խօ : Նուա գուլտաչէ ուի լը լընկա ուի քէթ , լավա տը քըր ու տը կօթ . Սապը պըքա ժը մըռա , ու հէմի ժի ժը դա-
- 30 ռա առա պըքըմ : Համա ուի նա տը խօճտ լէ ջու հափս
- 31 քըր ուի . հաթա քօ տէյնէ խօ առա պըքա : Քինկա քօ գուլտաչէդ ուի տին , աւ դըշդան՝ փըռ մալուլ պոււն , ու ջոււն ֆը էֆէնտիյէ խճռա հէմի դըշդէ պոււն
- 32 պէյան քըրընէ : Ուէ չաղէ աղայէ ուի կազի քըր ուի ու կօ . էյ եարամազ գուլ ժը մըռա ժը պոյ լավա քըրընէ դա՛ աւ հէմի մէյն մը ժը դառա պախշ քըր :
- 33 Նուա ժը դառա ժի լազըմ՛նա՞ պու ժը գուլտաչէ խօռա րահմ քըրընէ չապան քօ մը ժը դառա րահմ քըր :
- 34 Ու էֆէնտիյէ ուի լը սէր ուի պը սու հաթընէ ժը ճալատանուա ուի թէպիմ քըր՝ հաթա քօ հէմի տէյնէդ

35 խօ ատա պըքսն : Վուրան ժի Պավէ մըն աղիւմանի տէ
պըքսն ժը ոռա էրքը ժը տըլէ խօ ավֆ նսն քըն հար
եէք ժը պրէյէդ խօռա գապահաթէ ուան :

ՄԵՐ 19

1 Ու պու քի քինկա իսա աւ խապերան թէմամ քըր,
ժը ճէլիլէ ուպու լը ալիյէ եէհուտիւթան լը ուի ալիյէ
2 Յորդանէ հաթ : Ու լը բէյ ուի վըռ խալի ջուան ու
3 լը ուէ սաղ քըր ուան : Ու Ֆարիսիան ժէռա հաթըն
ուի տը ճանըպանտըն՝ ու տը կօթըն , ճպլի՞ղ սն ժը
եէքէռա ժը պոյ հէմի սէպէպան ժընա խօ պարտսն .
4 Ու ուի ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ . Հուեն նա խօն
տըն քօ աւ քօ ժը ալուլ խալի քըր նէր ու մէ խալդ
5 քըր ուան՝ ու կօ : ժը պոյ ուի մանուվ տէ պավ ու
տիյէ խօ պարտսն , ու լը բէյ ժընա խօ հառսն , ու հէր
6 տու տէ եէք թէն պը պըն : Վուսան սն հէնի տըտօ
նընըն . լէ եէք թէն . նուա ճօթ քըրընէ իօտէ հէնի
7 մանուվ պըրա ճիյէ նսն քսն : Կօնը ժէռա , նուա չըմա
Մուսա դալադնամէ պը տայընէ ուի պարտան թէնպիհ
8 քըր : Կօ ժը ուանուա , Մուսա ժը պոյ հըչքիթիյէ տը
լէ ո՞ ժը ոռա իզն տա ժընէդ խօ պարտանէ , համա ժը
9 իֆթիտա վուսան նսն պու : Համա սղ ժը ոռա տը պէմ,
քի քօ ժը սէպէպէ Ֆաշիթիյէ պաչպա , ժընա խօ տըխսն ու
պաչպա քի տը կըրսն , զինա տը քսն . ու քի քօ աւ հաթը
10 պարտան տը կըրսն՝ զինա տըքսն : Շակըրտէ ուի կօնը
ժէռա , էրքը լը նավ մէր ու ժըն վուսան զարաղ հէյսն
11 նսն զավուճըն գանճ սն : Ու ուի կօ ժը ուանուա , Գուտ
քէթէ հէմիաննա պսն ժը աւ գըչդուա , լէ ուան՝ ժը քի
12 ուա քօ հաթը տայընէ Չըմա քօ հանսն խատըման քօ ժը
րահմա ալիյէ խօ վուսան զանսն , հանսն խատըման՝ քօ
ժը մանուվան խատըմ պուեն , ու հանսն խատըման քօ
աւ խօ խատըմ քըրըն՝ ժը պոյ փատիչահիթիյէ աղիւ
մանան , գուտրէթէ քի քօ տըպսն պըրա պըպսն :

- 13 Ուէ չաղէ ժէճա զառուգէ բըջուքան հաթը անին՝
քօ լը սէր ուան տէսթ տէյնն ու տուվա պըքս . ու
- 14 շակըրտէ ուի թազիլ տըբըր ուանուա : իսա կօ . Պար-
տըն զառուգան՝ ու մն ալգիւնըն ուան ժը մըուա հա-
թընէ չըմա քօ փատիշահիթիյէ ազիւմանան ոգա ուան .
- 15 ուա ն : Ու լը սէր ուան բաշէ տէսթ տազիւնընէ՝ ժը
ուէ ջու :
- 16 Ու վահա եէքէ հաթը ժէճա ու կօ . Եա՛ խօծայէ
գանն . չը՞ գաննիթի պը քըմ՞ քօ ժը էպէտի հայաթուա
- 17 մալըք պը պըմ : Ուի ժի ժէճա կօ . ժը մըուա չը՞մա
գանն տէ ժի . ժը իօտէ պաշգա քսսքէ գանն թոււն-
նն , համա էրբը լը էպէտի հայաթէ քէթըն տը խուա .
- 18 զի թէնպիհան պը կըր : Ուի կօ ժէճա . ֆի՛ժանան .
իսա կօ ժէճա , վանան . Դաթըլ մն քս , ու զինա
մն քս , ու Տըզի մն քս ու Տարավ շահատէթի մն
- 19 քս : Ու պավ ու տիյէ խօռա իքրամ պըքս . ու Հա-
վալէ խօ ոգա նէֆսէ խօ պը հուպին : Աւ խօրթ կօ
- 20 ժէճա , Ուան հէմիան ժը բըջուքիթիյէ պար մը կըր .
- 21 թիա . նուա հէնի չը՞ գէմանիյէ մըն հէյն : իսա կօ
ժէճա , էրբը տը խուազի թէքմիլ պոււն , հառն վա-
րիյէթէ խօ պըֆըռօշ ու պըտս ժը ֆագիւրանուա . ու
ժը դառա լը ազիւմանտա խազնն տէ հապն , ու որն
- 22 լը բէյ մըն : Նուա ուի խօրթէ աւ խապէրան քը պը-
հիսթ մէլուլ ջու , չըմա քօ փըռ վարիթէ ուի հնպու :
- 23 Ու իսա ժը շակըրտանուա կօ . պըռա տը պէմ ժը
ոռա . էրբը մնուուվէ զէնկին պը փըռ էգիյէթան տէ
- 24 պը գէվն լը փատիշահիթիյէ ազիւմանան : Տիսա տը
պէմ ժը ոռա , էրբը գօլայ ն տէվէ ժը գօլա տէրզիյէ
պը ջօ՛ նաքի զէնկին պը գէվը լը փատիշահիթիյէ ա-
- 25 զիւմանան : Ու քինկա շակըրտէ ուի պըհիստըն փըռ-
աճըպանտըն ու կօն . Նուա քի՞ տըքարն խալաս պոււն :
- 26 իսա նըհէռթ ժը ուանուա ու կօ . Աւ ժը ալիյէ մնուուան
պէ միւմքիւն ն , համա լը պար իօտէ միւմքիւնէ հէմի-
- 27 դըլդան հէյն : Ուէ չաղէ փէթըռօ ճէվապ տա ժէճա՛

- ու կօ. Չահա ամ հէմի դըշդան պար տան ու լը բէյ
 28 դա հաթըն. նուա ժը մանուա տէ չը պըպան : կօ ժը
 ուանուա իսա. Պըուա տը պէմ ժը ոուա էրքը հուն քօ
 լը բէյ մը հաթըն՝ քինկա քօ Գուուէ մանուվ տիսա
 պէ լը սէր թախթէ իզգէթէ խօ ոօնի, հուն ժի լը
 սէր տուանըտահ թախթան տէ ոօնըն տուանըտահ
 29 սիլիլէյէ իսրայիլ հէօքմ քըրընէ : Ու քի քօ պէրուա
 մալ, եա պըրէ, եա խուչգան, եա պավ, եա տէ,
 եա ժըն, եա զաուուգան՝ ժը պօյ նալէ մըն, սատ գա.
 թան տէ պը կըրան, ու հէմ էպէտի հայաթէ տէ մի.
 30 րաս պը կըրան : Համա փըու ավուլան տէ պըպըն բա.
 շին, ու բաշինան ավուլին :

ՍԷԲ 20

- 1 Չընա քօ փատիչահիթիլէ ազիւմանան ժը եէքէ խօ.
 տիլէ մալէ մինա, քօ սըպէ զու ուպու ժը ունգէ խօ.
 2 ու փալայան կըրթընէ : Ու պը փալայանուա ոօյէ տի.
 3 նար քի գավլ քըր. ու ուան շիանտ լը ունգէ խօ : Ու
 ստաթ սըսէանտա նէզ ուպու՝ պաշգասիան տի, քօ
 4 լը նավ չարշիանտա պադալ սանքընի պուն, Ու կօ ժը
 ուանուա, Հուն ժի հանըն լը ունգէ մըն, ու չը քօ
 5 հագ ան ժը ոուա տը տըմ : Ուան ժի ջուն. տիսա սն.
 աթ վագթա շէշան ու ջանհանտա ուպու վուսան քըր.
 6 Ու ստաթ վագթա եանըզտան ուպու՝ պաշգա պա.
 դալ փալայան տի, քօ պադալ սանքընի պուն. կօ ժը
 ուանուա ժի. Չընա ոօ հէմի լըվըր պադալ սանքընին,
 7 կօնը ժէուա, Չը պօյ ուի քը ման եէքէ պը իւճրէթ
 նան կըրթ. կօ ժը ուանուա. Հանըն հուն ժի լը ունգ.
 8 ու չը քօ հագ ան տէ պըսգինըն : Ու քինկա քօ էվար
 պու՝ խօտիլէ ունգ ժը քէտիլուտայէ խօուա կօ. փալա.
 յան կազիքան ու իւճրէթէ ուան պըտան, ժը բաշինան
 9 տէաթ պըքան հաթա ավուլիան : Ու քինկա քօ հաթըն
 ուան քօ ստաթ եանըզտա վագթան ջու պուն, եէք

- 10 եէք տինար սէնտըն : Ու ավուլիան հաթըն թախմին
տը քըրըն քօ տէ հէնի զէտէ պըսդինըն , համա ուան
- 11 ժի եէք եէք տինար սէնտըն : Ու քինկա քօ սէնտըն
ժը խօտիյէ մալէուա կազընան տըքըրըն՝ ու տը կօթըն ,
- 12 էրքը աւ քաշինան եէք սաաթ շըղուլըն : Ու ուան պը
մանա դա պաուապար քըր քը մն կըրանիթիյէ ոօ ու
- 13 կէրմիթիյէ ուի քըշանտ : Ու ուի ճէվապ տա ժը ուան
եէքէուա ու կօ . Եա՛ տօսթ՝ ան ժը դաուա նահադի
նա քըմ՝ նա՞ դու պը մըուա ժը եէք տինարուա գալլ
- 14 քըր : Պը կըր ախօ ու հաուա , ան տը խուազըմ՝ քօ
աւ քաշինանուա գասա քօ մը տա ժը դաուա տըպըմ
- 15 ուան : Չըմա բուսգաթէ մըն թու՛ննա լը սէր մալէ մըն՝
չավան քօ պը խուազըմ քըրընէ . եա ժը պօյ ճէօմէրօ
- 16 պունէ մըն ջահվէ դա եարամա՞ղ ան : Ահվա քաշինան
տէ ավուլին պըպըն ու ավուլիան՝ քաշին . չըմա քօ
տալէթլիան վըռ ըն , համա պըժարթիան հընտըք :
- 17 Ու իսա քինկա քօ լը Գուտսէ տը շու տուանզտահ
չակըրտէ խօ պը խօուա կըրթ թանէ ու լը ոէտա կօ ժը
- 18 ուանուա , վահա ան Գուտսէ տը չըն , ու Գուռէ մն
ուուվ տէ թէսլիմ պը պն ժը պաշ խախամանուա ու ժը
քեաթիպանուա . ու լը սէր ուի մըրընուա տէ հէքքմ
- 19 պըքըն : Ու ժը քըֆաուանուա տէ ուի թէսլիմ պըքըն՝
ժը պօյ մազգարա քըրընէ ու քութանէ . ու խաչէ պը
տէրինընէ : ու ոօյա սըսէան տէ գըյամ պը կըրան :
- 20 Ու ուէ չաղէ տիյէ գուռէդ Ձերէթիա պը թէվլի
գուռէդ խօ հաթը ժէուա , ու սէճտէ տըքըր՝ ու տի
- 21 լէք քի տըքըր ժը ուի : Ուի ժի կօ ժէուա , Չը՞ տը
խուազի . կօ ժէուա , Պէժան քը աւ հէրտու գուռէդ
մըն լը նալ փատիչահիթիյէ դատա եէքէ լը սաղէ դա
- 22 ու եէքէ ժի լը ալիյէ չափէ դա ոօնին : Ու իսա ճէ
վապ տա , ու կօ , Հուեն նը զանըն չը տիլէք տը քըն .
տը քեարըն վէխուեն աւ քեասըք քօ անղէ տէ վէխում ,
եա ժը թահֆիլէ թահֆիլ պուն՝ քօ անղ տէ թահֆիլ
- 23 պըպըմ . կօնը ժէուա , ան տըքընըն : Ու ուի կօ ժը

- ուանուա, քեասըքէ մըն հունէ վէխուն, ու պը աւ
 թահֆիլէ քօ անդէ տէ պէմ թահֆիլ պուն հունէ տէ
 թահֆիլ պըպըն. համա լը տէսթէ սաղ ու չմփ ուօ,
 նըչտըն՝ էմըն նընըտայըն, լէ ժը ուանուա քօ ժը Պավէ
 24 մըն հաթը հազըը պուն: Ու քինկա քօ աւ տահ շա-
 կըրտան պըհիստըն սու հաթըն լը սէր ուի տու պը-
 25 ըէյան: Ու իսա ուան ժը խօուա կազի քըը ու կօ.
 Հուն տըզանըն քօ սէրտարէ միլլէթան հէօքմաթ տը
 քըն լը սէր ուան, ու մանզընէ ուան լը սէր ուան զա-
 26 պիթի տը քըն: Համա լը նավ ոտա վուսան՝ տէ նմ պմ,
 լէ լը ոտա քի քօ մանզըն տը խուազմ պուն՝ պըրա
 27 խըզմէթ քեարէ ո՛ պը պմ: Ու լը ոտա քի քօ տը խուա-
 28 զմ բէշին պուն՝ պըրա խըզմէթ քեարէ ո՛ պը պմ: Ու
 չավան քօ Գուուէ մանուվ նմ հաթը քօ ժէուա խըզմէթ
 պըպմ՝ լէ խըզմէթ պըքմ, ու ճանէ խօ ժը պօյ վըուան
 պատէլ քի պըտմ:
 29 Ու քինկա քօ ուան ժը էրիքովէ ուպուն՝ վըու խալի
 30 լը բէյ ուի ջուն: Ու վահա լը սէր ուէ տու քօու ուօ,
 նըչտի պուն. քինկա քօ պըհիստըն իսա տը պըհուրի,
 գիրի քըըըն՝ ու կօն, Բահմ պըքմ՝ ժը մանուա, Եա՛
 31 Գուուէ Տավուտ: Ու խալիէ թազիլ տըքըը ժը ուան,
 ուա, քօ հուս պըն. համա ուան հէնի վըու տը գիրա
 պուն ու տը կօթըն. Եա՛ Բապպ Գուուէ Տավուտ րահմ
 32 պըքմ ժը մանուա: Ու իսա սմքընի կազի քըը ուան
 33 ու կօ. Չը տը խուազըն քօ ժը ոուա պըքըմ: Կօնը ժէ-
 34 ուա, Եա՛ Բապպ Ղահվէ մմ վէպըն: Ու իսա պըրահմ
 քըըընէ քէթ լը Ղահվէ ուան. ու զուվա տին ու լը
 բէյ ուի ջուն:

ՄԷՐ 21

- 1 Ու ուան քինկա քօ նէղէ Գուտուչէրիֆէ պուն, ու
 հաթըն Բէթըազէ նէզա Ղիյայէ զէյթուն, ուէ չազէ
 2 իսա տըտօ ժը շակըրտան շիանտ: Ու կօ ժը ուանուա,

- Հանուն լը պան րոտա աւ գասապա , ու զուվա տէ պը
 պիննն քան քի հաթը կըրէտան՝ ու ճահչ քի բէռա .
 3 ու ուան վէքըն ու պիննն ժը մըռա : Ու էրքը եէքէ
 ժը ոռա դըչդ քի տէժան , պէժըն , Ուան ժը Բապպոա
 4 լազըմըն . ու զուվան տէ ուան պը շէյինն : Համա աւ
 դըչդան պու . քօ սէօղէ փէյղէմպէրէ թէմամ պըպան՝
 5 քօ տէժան : ժը գիղէ Սիօնոա պէժըն՝ վահա փատիչա
 հէ դա ժը դառա գէ , հալիմ ու լը քանրէ հաթը սուար
 6 պուն . ու լը սէր ճահչէ քանրէ : Ու շակըրտան շուն ու
 7 չավան քօ իսա ժը ուանոա էմր քըր՝ քըրըն . Ու ա
 նին քանրէ ու ճահչէ քանրէ՝ ու լը սէր ուան ճըլէ խօ
 8 ոախըստըն ու ոճըրչա լը սէր ուան : Ու փըռան ժը
 խալիէ ճըլէդ խօ լը սէր ուէ ոախըստըն , ու պաչգան
 ժը տարան կուլիան տը պուանտըն ու լը սէր ուէ ոա
 9 տը խըստըն : Ու գալապալըղ քօ ժը բէչ ու ժը բաչ
 տը շու պուն , տը գիրա պուն ու տը կօթըն , Օսաննա
 Գուռէ Տավուտոա . միւպարէք ան աւ քօ պը նավէ
 իօտէ դէ . լը փըռ պըլընտան Օսաննա :
 10 Ու քինկա քօ ուի քէթ լը Գուտսէ պաժէր հէ
 11 մի լէրզիան ու տը կօթըն , Գի^օ ան ուիա : Ու խալ
 գէ կօթըն , Ուիա իսա փէյղամպէր ան , ժը Նազարէթէ
 ճէլիլէ :
 12 Ու իսա քէթ լը տաճարէ ու տանր խըստ ուան հէմիան
 քօ լը նավ տաճարտա տը ֆրօթը պուն ու տը քըռի
 պուն . տէղկէհէ սարրաֆան ու քուրսիյէդ գէվոք ֆրօ
 13 թողան գուլըպանտ . Ու կօ ժը ուանոա , հաթը նըվի
 սանտըն , Մալա մըն՝ մալա նըմէճէ տէ պէ կօթըն , հա
 14 մա հուն մըղարայէ տըղան քըրըն ուի : Ու լը տաճար
 տա հէմի քօռան ու թօփալան ժէռա հաթըն ու սաղ
 15 քըր ուան : Ու քինկա քօ պաչ խախաման ու քեաթի
 պան՝ հաթը քըրըն քէրէմաթան տին , ու զառուգէդ
 բըշուքան քօ լը նավ տաճարտա կաղի տը քըրըն ու
 տը կօթըն . Օսաննա ժը Գուռէ Տավուտոա սու հաթըն :
 16 Ու կօնը ժէռա . տը պըհի^օնի , չը^օ տը պէժըն ուան . կօ

ժը ուանուա իսա, Պէլի. դա՞ հուն նա խօյնտըն՝ էրքը
 ժը տնվէ սապիյան ու շիր խուարան դա մետհ իճատ
 քըր :

- 17 Ու ուան պերտա ժը պաժէրէ տնրվա լը Բէթանիյէ
 18 ուապու ու շնվէ լը ուի սնքընի : Ու սըպէտա քինկա
 19 քօ տիտա վէկէռիա լը պաժէր՝ տը ջու պու : Ու լը
 սէր ոէ տար քի հէժիլ տի ջու լը սպլէ, ու ժը բնվէ
 պաշգա դըշդ քի նն տի սէր. ու կօ, ժը ուի բէվա
 հէնի ժը դա եէմիշ նն պն. ու ժը ուի սաաթէ տարէ
 20 հէժիլ հրժք պու : Ու քինկա քօ շակըրտան տին՝ մաթ
 ման ու կօն, էրքը տարէ հէժիլ չա՛վան զու հըշք պու :
 21 Ու իտա ճէվապ տա ու կօ ժը ուանուա : Պրուա տը
 պէմ՝ ժը ոռա, էրքը իմանէ ո՛ պըպն ու շիֆէ ննքըն,
 նա թէնէ մատէյէ աւ տարէ հէժիլ տըքըն, լէ ժը աւ
 ջիյէռա ժի պէժըն ուապն ու լը պահրէ պը դէվ տէ
 22 պըպն : Ու չը քօ լը նըմէճտա պը իման տիլէք պը-
 23 քըն տէ պըսթիներն : Ու կավա քօ հաթը լը տաճարէ,
 պաշ խախաման ու մաղընէ ճըվաթան ժէռա հաթըն
 քինկա քօ հին տըքըր, ու կօ. Դու պը չը՞ հէօքմա-
 թա աւ դըշդան տըքի. ու քի՞ տա ժը դառա աւ
 24 հէօքմաթա : Ճէվապ տա իսա ու կօ ուանուա. Աժի
 ժը ո՛ դըշդ քի վըռս պըքըմ, էրքը աուէ ժը մըռա
 պէժըն, աժի ժը ոռա տէժըմ պը չը հէօքմաթա աւ
 25 դըշդան տըքըմ. Թահֆիլ քըրընէ Հաննա ժը քօ՞ պու,
 ժը ազիւմանն եա ժը մնոուվան. ու ուան լը նալ
 26 խօտա տը ֆըքըրի պուռն ու տը կօթըն. էրքը պէժըն
 ժը ազիւմանն, ժը մնուա տէ պէժմ լէ չըմնա իման
 նայինըն. ու էրքը պէժըն ժը մնոուվան, ժը ճըվաթ
 տը թըռսըն, չըմնա քօ հէմիժի Հաննա ոգա փէյղէմ.
 27 պէր դապուլ տըքըն : Ու ճէվապ տան ժը իսառա ու
 կօն, էմ՛նը զանըն. ու ուի ժի ժը ուանուա կօ, Աժի
 ժը ոռա նա պէժըմ քօ պը չը հէօքմաթա աւ դըշդան
 28 տըքըմ : Ու ժը ոռա չա՛վան տը խոյա. ժը եէքէռա
 տու գուռ հնպու, ու ջու ժը ափուլինուա կօ, Եա՛

- 29 Գուռէ մըն , ի ո ս հառւն լը ունզէ պը շըղուլ : Ու ուի
 ճէվապ տա ու կօ . Տը շըմ եա էֆէնտի . ու նն շու :
- 30 Ու ժը աուէ տընուա շու , ու վուսան կօ . աուի ճէ
 վապ տա ու կօ . Նա խուազըմ շունտըն . համա բայէ
- 31 փօշման պու՝ ու շու : Նուա ժը աւ հարտու գուռան
 քի՞ժան մէրամէ պավէ խօ իճրա քըր . կօնը . Աւ բա
 շինէ . կօ ժը ուանուա իսա . Պըուա տը պէմ՝ ժը ուա ,
 էրքը կիւմրիւկճիան ու զինաքեար ժընան ժը ո՛ ա
- 32 վուլ տէ պըջըն լը վատիչահիթիյէ աղիւմանան : Չըմա
 քօ Հաննա ժը ուա պը ուէյա սատադաթէ հաթ , ու
 հուն ժէուա իման նն անին . համա կիւմրիւկճիան ու
 զինաքեար ժընան ժէուա իման անին , ու հուն տին ու
 թօպա նն քըրըն ժէուա իման անընէ :
- 33 Ու պաշգա թէմսիլ քի ժի պը պըհէն , եէք խօտիյէ
 մալէ մանուլ քի հնպու քօ ունզ քի տանի . ու տօուա
 ուի վէրչին քըր , ու լը նավա ուխտա մահսէրէ քի
 քօլա . ու չարտախ քի շէքըր . ու տա տէսթէ վալա
- 34 յան ուի . ու շու դուրպէթէ : Ու քինկա քօ վախթա
 եէմիչէ հաթ խըղմէթ քեարէդ խօ շիանտ ժը պաղվա
- 35 նանուա քօ եէմիչէ ուի պըսթինն , Ու պաղվանան խըղ
 մէթ քեարէ ուի կըրթըն . եէքի քութանչ եէքի դուչ
- 36 թըն , եէքի գէվըր քըրըն : Տիսա ժը ավուլ վըռ խըղ
 մէթ քեարան շիանտ ու ժը ուանուա ժի վուսան քը
- 37 ըն : Ու բայէ Գուռէ խօ շիանտ ժը ուանուա ու կօ ,
- 38 Պէլքի տէ շէրմ պըքըն ժը գուռէ մըն . Համա պաղվա
 նան քինկա քօ տին գուռէ ուի՝ լը աըլէ խօտա կօն ,
 Ուիա ն մէրէխօր . որըն ուիա պը գուժըն ու միրասէ
- 39 ուի զապթ պըքըն : Ու կըրթըն ուի ժը ունզէ տարվա
- 40 տար անին՝ ու գուչթըն : Նուա քինկա քօ խօտիյէ ունզ
- 41 պէ՝ աւ պաղվանանուա տէ շը՞ պըքն : Ու կօնը ժէուա
 Աւ քէօթիւյան քէօթի տէ հէլաք պըքն , ու ունզէ տէ
 պաշգա պաղվանհիանուա պըտն , քօ լը վախթատա եէ
- 42 միչէ ուան պըտըն ժէուա : կօ ժը ուանուա իսա , Գա
 հուն նա՞ խօյնտըն լը նավ քըրթէպ , Աւ գէվըր քօ ժը

ետփիճիան ընտտ պու . աուի սերկյէ ուուզնէ տիվար
 պու . աւ ժը խօտէ պու . ու լը պնր շահվէ մն
 43 աճէպ ն : ժը պոյ ուի ժը ոռա տը պէմ . քօ փատի-
 շահիթիյէ խօտէ ժը ո տէ պէ սննտըն ու ժը միլլէթ .
 44 քիռա տէ պէ տայըն , քօ եէմիչէ ուի պինն : Ու քի քօ
 լը սեր ուի Գէվըրէ պը գէվն տէ պը չըքի ու լը սեր
 45 քի քօ պը գէվն տէ խուրտուխաչ պըքն ուի : Ու քին-
 կա քօ պաշ խախաման ու քեաթիպան ու Փարիսիան
 թէմսիլէդ ուի պըհիտըն ֆէհմ քըրըն քօ ժը պոյ ուան
 46 կօթ : Ու տը խօստը պուեն ուի կըրթէնէ համա ժը խաշ-
 գէ թըուսիան , չըմա քօ ոդա փէյղէմպէր գապուլ տը-
 քըրըն ուի :

ՍԷՐ 22

1 Տիսա ճէվապ տա իսա ու պը թէմսիլա կօ ժը ուան .
 2 ոա , Փատիշահիթիյէ աղիւմաննան մինա եէքէ փատի-
 3 շահ քօ ժը գուուէ խօռա տաոթ քըր : Ու խըզմէթ քեա-
 րէ խօ շիանտ քօ տաոթիան լը տաոթէ կազի քըն .
 4 ու ուան հաթըն նն խօստըն : Տիսա պաշգա խըզմէթ
 քեարան շիանտ ու կօ . Պէժըն ժը տաոթիանուա . վա-
 հա դաշդիյէ խօ մը հազըր քըր . մոզիյէ մըն ու խօրթ
 հայվանէ մըն հաթըն սերժէ քըրըն , ու հէմի դըշդ
 5 հազըր ըն . որըն տաոթա մըն : Ու ուան էհմալիթի
 քըրըն . եէքէ ջու զնվիյէ , եէքէ ժի լը ալըշվէրիշ
 6 խօ : Ու պաշգասիան խըզմէթ քեարէ ուի կըրթըն՝ տըթ .
 7 մինան քըրըն ու գուշթըն : Ու փատիշահ ժի քինկա
 քօ պըհիտ սու հաթ , ու ասքէրէ խօ շիանտ ու ա
 գուշդողան հէլաք քըր , ու պաժէրէ ուան շէվութանդ :
 8 Ուէ չաղէ ժը խըզմէթ քեարանէ խօռա կօ , Տաոթա մըն
 9 հազըր ն , ու տաոթիան լայիգ նն պուեն : Նուա հա-
 ուըն լը ուէյա ճատան . ու քի քօ պը պինըն կազի քըն
 10 լը տաոթա մըն : Ու խըզմէթ քեարան ուպուեն լը սեր
 ուէյան , քի քօ տին էրքը եարամաղան ու էրքը գան .

- ճան՝ հէմիան ժի ճըվանտըն՝ ու տառթ պը տառթլիանն
- 11 հաթը դըժա պուն : Ու փատիչահ քինկա քօ քէթ լը
օթադէ ժը պօյ տառթլիանն պը պինն , տի լը ուէ մն
- 12 ուուվ քի՛ էրքը ճըլէ տառթէ նն որկըրթի պու : Ու
կօ ժէուա . Եա՛ տօսթ , էրքը ճըլէ տառթէ դն թուենա
- 13 պու՝ դն չըմա քէթի լըվըր . ու աուի լալ պու : Ուէ
չադէ փատիչահ ժը խըզմէթ քեարանուա կօ , կրէտըն
տէսթ ու լընկէ ուի՛ ու տէրխըն ուի լը դարիյէ տնր
վա , ու լը ուէ տէ պըպն կըրըն ու դըրչիյէ տըրաննն :
- 14 Չըմա քօ տառթլիանն փըու ըն ու պըժարթիյանն հընտըք :
- 15 Ուէ չադէ Ֆարիսիանն ջուն՝ շէվըր քըրըն , էրքը չա
- 16 վան տուզադքի տէյնըն ժէուա՝ պը խապէր : Ու շակըր
տէ խօ պը Հէրօդիանուա թնվ շիանտ ժէուա՝ ու կօն .
Եա՛ խօճա , մմ զանըն քօ դու տօղրիյ ու պը տօղրի
ուէյա խօտէ հին տըքի , ու ժը եէքէ Ֆէտի նա քի :
- 17 ու ժը եէքէուա ուումաթ նա քի : Նուա ժը մնուա
պէժն ժը դաուա չավան տը խույն՝ ժը դայսէրուա
- 18 խարաճ տայըն՝ ճայիզ ն , եա նա : Ու խաա Ֆէնտէ ու
անն պը զանը պու՝ ու կօ . Չըմա մը տը ճանըպինըն
- 19 է՛յ միւրայիանն : Ժը մըուա սիքէյէ վէրկիյէ նըշան պը
20 տըն , ու ուան ժէուա տինար քի անին : Ու կօ ժը ու
21 անուա , էքի՛ ն աւ սուրէթ եա նըվիա : Ժէուա կօթըն ,
է Գայսէր ն . ուէ չադէ կօ ժը ուանուա , Հնուըն աւ քի
է Գայսէր ն ժը Գայսէրուա պըտըն ու աւ քի է խօտէ
- 22 ն ժը խօտէուա պըտըն : Ու քինկա քօ պըհիստըն՝
մաթ մանն , ու պէրտանն ուի ու ջունն :
- 23 Ուէ ոյէ Սատուդիանն քօ տէժըն դըյամ թուենա
- 24 հաթըն լը պալէ . փըուա քըրըն ժէ ու կօթըն : Եա՛ խօ
ճա , Մուսա կօ . էրքը եէքէ պէ ոլէտ պըմրն՝ պրէյ
ուի պրա պըսթինն ժընա ուի , ժը պրէյ խօուա զու
- 25 ըիյէթ պը տէրխն : Նուա լը նավ մնտա հաֆթ պրէ
հնպուն . ավուլին ժըն սէնա՝ ու մըր , զուրիյէթ թուեն
նա պու ու ժընա խօ հըլթ ժը պըրէյ խօուա վուսանն
- 26 ժի իքինճի ու իւչիւնճի ժի հաթա հաֆթանն : Լը բաշ

- 27 հէմիան ժըն ժի մըր, Նուա լը գըյամէթէ ժը աւ
 28 հաֆթան ժը քիւա՞ տէ ժըն պըպան ուի, Չըմա քօ
 29 հէմի ժի ժըն սէնտըն ուի: Իսա ճէվապ տա ժը ուան
 աա՞ ու կօ. Է՛յ շաշխունան, նմ քըթէպ տըզանըն ու
 30 նմ գուվլէթէ իօտէ: Չըմա քօ լը գըյամէթտա նմ
 ժըն տըսթինըն ու նմ մէր լէ լը ազիւմանտա ոգա մէ
 31 լէ.ք ըն: Համա ժը պօյ գըյամէ մըրիան ժը իօտէ ժը
 ոուա հաթըր կօթան՝ հուն նա՞ խօյնտըն քը կօթիյն,
 32 էզ ըմ իօտէյէ իպրահիմ, իսահապ, ու Եազուպ. ու
 33 իօտէ՛ իօտէյէ մըրիան նընմ, լէ սաղան: Ու քինկա
 քօ խալգէ պըհիտըն մաթ տը պօնա լը սէր թալլմէ
 ուի:
 34 Համա ֆարիսիան քինկա քօ պըհիտըն՝ էր.քը սա
 35 տուգիան լալ քըր, լը եէ.ք ճի հաթըն ճըվանտըն: Ու
 ժը ուան եէ.քի վըռու քըր ժէ պը ճէռըպանտընէ, ու
 36 կօ, Եա՛ խօճա լը նօմստա քի՞ժան թէնպիհ մաղըն մ:
 37 Ու իսա կօ ժէռա. իօտէ ու Սլլահէ խօ դույէ պը
 հմպինի ժը հէմի տըլէ խօ. ու ժը հէմի ճանէ խօ, ու
 38 ժը հէմի ֆըքրէ խօ: Ուիա մ մաղըն ու ալուլին թէն
 39 պիհ: Ու ի.քինճի ոգա ուիա՛ հալալէ խօ ոգա ճանէ
 40 խօ տէ պը հմպինի: ժը աւ հմրտու թէնպիհան հա
 թըն ալապանտըն՝ հէմի գանոնան ու փէյղէմպերան:
 41 Ու քինկա քօ ֆարիսիան հաթըն ճըվանտըն, իսա փըռու
 42 քըր ժը ուան՝ ու կօ: ժը պօյ Մէսիհէ ժը տուա չալան
 տը խույա, աւ դուռէ քի՞ մ. կօնը ժէռա, Գուռէ
 43 Տավուտ: Ու կօ ժը ուանուա, Նուա լէ Տավուտ պը
 ըուհէ չալան ուի Բապպ կազի տըքմ՝ ու տըպէ, իօ
 44 տէ ժը իօտէյ մըռա կօ, Լը տէսթէ սաղէ մըն ուօնի
 հաթա քօ մղ տըշմընէ դմ բէլ քըրընէ լընկէ դմ
 45 պըքըմ: Նուա էր.քը Տավուտ ուի իօտէ կազի տըքմ,
 46 չալան գուռէ ուի տը պմ: Ու քէս.քի նմ տըքարը պու
 ժէռա գըշտ քի ճէվապ տայըն, ու ժը ուէ բէվա
 հէնի եէ.քի ճէսարէթ նմ տըքըր ժէ դըշտ.քի փըռու
 քըրընէ:

- 1 Ուէ չաղէ իսա հէմ խաղէնա ու հէմ շակըրտեղ-
 2 խօռա խապէր տա, ու կօ. քեաթիպան ու ֆարիսիան
 3 լը քիւրսիյէ Մուսա ուօնըչտըն: Նուա չը քօ ժը ուա
 տըպէն՝ պը քըն ու պըկըրըն, համա ողա ամէլէ ուան
 4 մն.քըն, չըմա քօ տէժըն ու նա կըրըն: կըրան ու ժը
 պըրընէ զօու պարան կըրէ տը տըն ու տաղինըն լը
 բըչղէ մնուովան, համա ուան պը փէչիան նա տը
 5 խուազըն թնվ կէռանտըն, Ու հէմի ամէլէ խօ ժը պօյ
 նըհէնթընէ մնուովան տը քըն, համալիյէղ խօ պօլ
 6 տըքըն ու փէչա ճըլէղ խօ տըրէժ տըքըն: Լը զիյա-
 ֆաթանտա՝ բէչ ուօնըչտանտըն տը հուպինըն ու լը նավ
 ճէմիաթանտա՝ քիւրսիյէ սէրին, ու լը չարչիանտա սը-
 7 լավան: Ու ժը մնուովան րապպի՝ րապպի պէնը կազի
 8 քըրըն: Համա հուեն րապպի մէյըն կազի քըրըն. չըմա
 քօ խօճայէ ո՛ եէք Մէսիհ ն ու հուեն հէմիան պրէ նն:
 9 Ու լը սէր արտէ եէքի ժը խօռա պապա կազի մն քըն,
 10 չըմա քօ պավէ ո՛ եէք ն՝ քը լը ազիւմանտայ ն. Ու
 հուեն խօճա մէյըն կազի քըրըն, չըմա քօ խօճայէ ո՛
 11 եէք Մէսիհ ն: Ու մնզընէ ո՛ խըզմէթճիյէ ո՛ պըպն:
 12 Ու քի քօ աւ խօ պըլընտ տըքն տէ ալչաղ պըպն. ոռ
 քի քօ խօ ալչաղ տըքն տէ պըլընտ պըպն:
 13 Համա վայ ժը ուա էյ միւրայի քեաթիպան ու ֆա-
 րիսիան՝ քօ փատիչահիթիյէ ազիւմանան լը պնր մնու-
 ուովան տը գուֆըլինըն. հուեն նա շըն ժէ, ու ուան քօ
 14 տը խուազըն ժէ ջուետընէ՝ հուեն նա հէլըն: Վայ ժը
 ուա էյ միւրայի քեաթիպան ու ֆարիսիան, քօ մա-
 լա ժընապիան տըխուեն, ու ժը ժօյ նըհէնթընէ նըմճէ
 խօ տըրէժ տը քըն, ժը պօյ ուի հէնի փըու ազապան
 15 տէ պըկըրըն: Վայ ժը ուա էյ միւրայի քեաթիպան
 ու ֆարիսիան, քօ եէքի ժը պօյ տինէ անինուա պահրէ
 ու արտէ տը կնուըն ու քինկա քօ տըպն՝ աւ ժը խօ

- 16 տու գաթ գուռէ ճէհէնէմէ տըքըն : վա՛յ ժը ոռա է՛յ
քօռ գալավուզան՝ քօ տէժըն աւ քօ լը սէր տաճարէ
սօնտ տըքա՛մ՝ դըշդ քի նընա՛մ, համա աւ քօ լը սէր զէ-
ռէ քօ լը նալ տաճարտա ա՛ն սօնտ տըքա՛մ՝ առի տէ յն-
17 տար ա՛ : է՛յ ահմաք ու քօռան, քի ժան մաղըն ա՛ զէ՛ռ
18 եա տաճար քօ զէռէ գատաս տըքա՛մ : Հէ՛մ տէժըն քի
քօ լը սէր մէզպահէ սօնտ տըխօ դըշդ քի նընա՛մ,
համա քի քօ լը սէր աւ հէտիյէ քօ լը սէր մէզպահէ
19 ա՛ սօնտ տըխօ տէ յնտար տըպա՛մ : է՛յ տիվանէյան ու
քօռան, քի՞ ժան մաղըն ա՛մ, հէտիյէ՛ եա մէզպահ քօ
20 գատաս տըքա՛մ հէտիյէյէ : Նուա քի քօ լը սէր մէզ-
պահէ սօնտ տըխօ, սօնա տըխօ լը սէր ուի, ու լը սէր
21 ուիտա պուռն հէմի դըշդան : Ու քի քօ լը սէր տաճարէ
սօնտ տըխօ՝ սօնտ տըխօ լը սէր ուի ու լը նալ ուիտա
22 սաքին պուռնա : Ու քի քօ լը սէր ազիւմանան սօնտ
տըխօ սօնտ տըխօ լը սէր քիւրսիյէ խօտէ, ու լը սէր
23 ուի ուօնըշտօղուա : վա՛յ ժը ոռա է՛յ միւրայի քեաթիւ-
պան ու ֆարիսիան քօ իւշրէ նահնահէ ու անիսօնէ
ու չամանէ տըտըն, համա կըրան դըշդէ նօսօսէ տը
հէլըն, եանի շարաաթէ ու իմանէ. ուանան լազիմ ա՛մ
24 քըրըն՝ ու առան թէրք նա՛մ քըրըն : է՛յ քերմէչան ա-
պըրանտող տէվէյան պալլատող քօռ գալավուզան :
25 վա՛յ ժը ոռա է՛յ միւրայի քեաթիպան ու ֆարիսիան
քօ ալիյէ տա՛րէ քեասըքէ ու հէ՛մ չանադէ փագըժ տը-
քըն, ու լը հունտուռովա պը շէլանտըն ու պը զուլժ
26 դըժա նա՛ : է՛յ քօռ ֆարիսի, ալուլ հընտուռա քեա-
տըքէ ու չանադէ փագըժ պը պըքա՛մ՝ քը ալիյէ տա՛րվա
27 ուան ժի փագըժ պը պա՛մ : վա՛յ ժը ոռա է՛յ միւրայի
քեաթիպան ու ֆարիսիան, քը տը միներն թըրպէդ պը-
փի պուռն, քը ժը ալիյէ տա՛րվա՛մ ունտ տըխօյան՝ հա-
մա ժը ալիյէ հընտուռովա՛ պը աթիյէ մըրիան ու պը
28 հէմի թարզ մըրտարիթիան դըժա նա՛ : Հուռն ժի վուչ
սան ժը ալիյէ տա՛րվա՛մ ժը մառուվանուա սատըգ տը
խտյան՝ ու ժը ալիյէ հընտուռովա՛ պը միւրայիթի ու

- 29 պը պէնամուսիթի դըժա նն : վայ՛ ժը ոռա է՛յ միւրայի քեաթիպան ու ֆարիսիան քը թըրպէ փէյղէմ պէրան շէ տըքըն ու թըրպէ սատըդան տը խամալի-
- 30 նըն : Ու տէժըն , էրքը կիւնա փիըպավանէ խօ ան պը պանա , պը խօյնա փէյղէմպէրան ան շէրըկ տէ նն պա-
- 31 նն : Նուա հուն լը սէր խօ շահատիթի տըքըն էրքը գուռէ ուան ըն քը փէյղէմպէրան տը գուշթը պուն :
- 32 Վուսան ան հուն ժի դէմանիյէ չափէ պավանէ խօ դը-
- 33 ժա պըքըն : է՛յ մահրան՝ ոլատէ կօըմահուն , չա՛վան տէ պըռանլըն ժը հէօքմէթէ ճէհէնէմէ :
- 34 ժը պօյ ուի վահա ան ժը ոռա փէյղէմպէրան ու ալիման ու քեաթիպան տը շէյինըմ՝ , ու ժը ուան տէ պը գուժըն , ու խաչէ տէ պը տէրինըն , ու ժը ուան լը նավ ճէմիաթէ խօ տէ պը գութըն ու ժը պաժէրէ
- 35 պաժար տէ պը գավըրինըն : Հաթա քօ լը արտէ հաթը ուրժանտըն հէմի խօյնա սատըդ լը սէր ո՛ պէ ժը խօյնա սատըդ Սպէլէ հաթա խօյնա Չախարիա գուռա ֆարաքիա , քը լը նավա տաճար ու մէզպահէ գուշ-
- 36 թըն : Պըռա տը պէմ ժը ոռա աւ հէմիան տէ պէ լը սէր ուի սիւսիլէյէ :
- 37 է՛յ երուշալիմ՝ երուշալիմ՝ քը փէյղէմպէրան տը գուշտը պուն՝ ու ժը դառա հաթը շիանտօղան գէվըր տը քըրը պուն . չանտ ճարան գուռէ դա մըն ճըվան տըն խօստ չավան քօ մըրիժք գուդըքէ խօ լը պըն
- 38 փանէ խօ տը ճըվինն , ու հուն նա խօստըն : վահա
- 39 մալա ո՛ ժը ոռա խարապ տէ պը մինն : Համա ժը ոռա տըպէմ քը հէնի ժը ուէ բէվա հուն տէ նն պինըն մըն հաթա քօ պէժըն , Պը նավէ խօտէ աւ քը դէ միւպարէք պըպն :

ՍԷՐ 24

- 1 Ու իսա ժը տաճարէ պը ուպունէ՝ տը ջօ պու . չալըրտէ ուի ջուն լը պալէ քը եափույէ տաճարէ ժէ-
- 2 ու նըչան պըտըն : իսա կօ ժը ուանա՝ տը պի՞նըն

- աւ հէմիան . պըռա տը պէմ՝ ժը ոռա տէ նանիննա՛ լը-
վըր գէվըր լը սէր գէվըր քը նայէ հէլօշանտըն :
- 3 Ու քինկա քօ լը սէր Ղիյէ գէյթուռնտա ո՛ծնըշտի պու ,
շալըրտան հաթըն ժէոա թաննէ ու կօն , Պէժա՛ ժը մա՛-
ռա՛ քի՞նկա տէ պըպա՛ աւ դըշդ , եա նըշաննէ հաթըննէ
- 4 գա ու ախըրէ տըննէ չը՞ տէ պըպա՛ : Ճէվապ տա իսա
ու կօ ժը ուանոա , Սադըն պըն՝ նա՛ պա՛ քօ եէքի ո՛
- 5 պը խափիննա՛ . Չըմա քօ փըռան պը նալէ մըն տէ պէն ,
ու պէժըն էրքը էզըմ՝ Մէսիհ , ու փըռան տէ պը խա-
- 6 փինըն : Հէմ տէ պը պըհիսըն դապղան , ու խապարէ
դապղան սադըն պըն քօ շաշնա՛ պըն , չըմա քօ աւ հէ-
մի դըշդան լազըմա՛ քօ պըպըն , համա հէժա ախըր
- 7 նընա՛ : Չըմա քօ միլլէթ լը սէր միլլէթ ու փատիշահիթի
լը սէր փատիշահիթի տէ ոապա՛ . ու ճի ճի դալայիյան ու
- 8 էօլէթան ու զէլզէլէյան տէ պըպըն : Համա աւ հէմիան
- 9 իպթիտայէ հէշան ըն : Ուէ չաղէ ո՛ տէ սըլլէթոա
թէպիմ՝ պըքըն , ու ո՛ տէ պը գուժըն , ու ժը պօյ նա-
- 10 վէ մըն ժը հէմի միլլէթան տէ իքրահ պըպըն : Հէմ ուէ
չաղէ փըռան տէ խուար պըպըն , ու հէվուտու տէ թէս-
- 11 լիմ՝ պըքըն , ու ժը հէվու տու տէ իքրահ պըքըն : Ու
փըռ տանրաւ փէյղէմպերան տէ ոապըն ու փըռան տէ
- 12 պը խափինըն : Ու ժը պօյ փըռպուռնէ պէնամուսիթիյէ
- 13 մուհապէթէ փըռան տէ սար պըպա՛ : Համա աւ քօ հա-
- 14 թա լը ախըրէ սապը տըքա՛ տէ աւ խալաս պըպա՛ : Ու
աւ միւժտէյէ փատիշահիթիյէ տէ լը նալա հէմի տը-
նէյէ վազ պըպա՛ ժը պօյ շահատէթիյէ քըֆարան . ոս
- 15 ուէ չաղէ ախըր տէ պէ : Նուա քինկա քօ տը պինըն
իքրահիթիյէ խարապ պուռնէ քը պը տէսթէ Տանիէլ
փէյղէմպէր հաթը կօթան , քը լը ճիյէ գատաս տէ պը
- 16 սէքըննա՛ (քի քօ տը խօյնա՛ պըրա ֆէհմ՝ պըքա՛) : Ուէ
չաղէ քի քօ լը եէհուտիսթանտաննա՛ պըրա լը Ղիյան
- 17 պը ոա՛վըն : Ու աւ քօ լը սէր խանի սա՛քընիա՛ պըրա
- 18 նայէ խուարի ժը մալ դըշդ քի պըսթիննա՛ : Ու աւ քօ
լը նալ զա՛վիտանա՛ պըրա վէ նա՛ կա՛ռա՛ ժը պօյ ճըլէ խօ

- 19 սէնտրնէ : Համա վայ ժը ուանուա քօ համլա ու շըջըք
 20 տայօղ ըն ուէ ուօյանտա : Ու տուվա պըքըն քօ ունվը-
 նէ ո՛ լը գըվըստանտա նն պն ու նն ժի լը ուօյա շա-
 21 բաթէ : Չըմա քօ ուէ չաղէ վուսան մնզըն սըլսլէթ քի
 տէ պըպն քօ ոգա ուի ժը ալուլէ տընէ հաթա նուա
 22 նն պու ն , ու հէնի տէ նն պն : Ու էրքը աւ ուօյան
 գըն նն պը պանա , գնթ եէք թէն նն տըքարը պու
 խալաս պուն . համա ժը պօյ պըժարթիյան ուէ ուօյան
 23 տէ գըն պըպըն : Ուէ չաղէ էրքը եէքի ժը ոուա պէժն
 վահա լըվըր ն Մէսիհ եա լը ուէ , պավուր մն քըն :
 24 Չըմա քօ տնրաւ Մէսիհան ու փէյղէմպէրան տէ դա-
 պըն ու մնզըն ալամէթան ու քէրէմէթան տէ պը քըն ,
 վուսան քօ՝ էրքը գապիլ պը պանա՝ պըժարթիան ժի
 25 տէ պը խափանտը պուն : Վահա ժը ոուա մը փէշին կօ-
 26 թիյն : Նուա էրքը պը պէժըն ժը սուա , վահա լը չէօ-
 լէտա ն , ոա մն պըն , ու վահա լը նավ օտանտա ն ,
 27 պավուր մն քըն : Չըմա քօ չափան քօ պըրուսք ժը ու
 հնլաթէ ոատըպա ու հաթա ու ավայէ տը խույն . վու-
 28 սան տէ պըպն հաթընէ Գուուէ մնուուվ : Չըմա քօ լը
 քօ քի լէշ հէյն գարթալան լը ուէ գէն ճըվանտըն :
 29 Ու զուվն լը բէյ աւ սըլսլէթ ուօյանտա ու տէ պէ
 կըրթըն . ու հիվ տէ գապէ խօ ննտն ու ժը ա-
 զիւմանան ըսթէրան տէ պը գէվըն ու գուվէթէ ա-
 30 զիւմանան տէ թնվ կէուըն : Ու բաչէ նըչանէ Գու-
 ուէ մնուուվ տէ խույայը պըպն լը ազիւմանտա , ու
 ուէ չաղէ հէմի միլլէթէ տընէ տէ գասապէթ պըքըն .
 ու Գուուէ մնուուվ տէ պը պինըն լը սէր ավրէ ազիւ-
 մանան հաթըն , պը գուվէթ ու պը փըու սալթանէթ :
 31 Ու մէլէքէ խօ տէ պը շէյինն պը մնզըն տանկ զուու-
 նայէ , ու տէ պը ճըվինըն պըժարթիյէ ուի ժը շար պա-
 յան՝ ժը եէք սէրէ ազիւմանան հաթա աւ ալիյէ տըն :
 32 Ու աւ թէմսիլա հա ժը տարա հէժիլէ հին պըն , քը
 քինկա կուլիյէ ուի ննրմ տըպն ու փանէ ուի տը խու-
 33 յա . տը զանըն քօ հավին նէզ ն : Հուն ժի քինկա քօ

- աւ հէմի դըշդան տը պինըն՝ պը զանըն քօ նէզ ա լը
 34 պա՛ր տա՛րիան : Պըռա տըպէմ ժը ոռա . քօ աւ սիւսիլէ
 տէ նա՛ պըհուրա՛ն , հաթա աւ հէմի դըշդան պը պըն :
 35 Աղիւմանան ու տընէ տէ պը պըհուրըն , համա խապէ-
 36 ըէդ մըն տէ նա՛ պըհուրըն : Համա ժը պօյ ուէ ոօյան
 քէս քի նը զանա՛ն , մէլէքի աղիւմանան պիլէ նը զանըն ,
 լէ թանէ Պալ զանա՛ն :
 37 Ու չավան ոօյէ Նուհ պու , հաթընէ Գուռէ մա-
 38 ոուվ տէ վուսան պըպա՛ն : Չըմա քօ չավան պուն աւ ոօ-
 յան ժը գուֆանէ ալուլ , տը խուարը պուն՝ վէ տը
 խօպուն՝ ժըն տը կըրթը պուն ու մէր տը կըրթը պուն .
 39 հաթա ուէ ոօյէ քօ Նուհ քէթ կէմիյէ . Ու ուան նը
 զանը պուն՝ հաթա քօ գուֆան հաթ , ու հէմիյան
 հէյաք քըր . հաթընէ Գուռէ մա՛ուվ ժի վուսան տէ
 40 պըպա՛ն : Ուէ չաղէ էրքը տու մա՛ուվ լը նավ զա՛վի քի
 պըպըն՝ եէքի տէ պէ կըրթըն՝ ու աուէ տըն տէ պէ
 41 պա՛րտան : Ու էրքը տու ժըն լը սէր եէք տըսթար
 հէռանտընէ պը պըն՝ եէքի տէ պէ կըրթըն ու աուէ
 42 տըն տէ պէ պա՛րտան : Լը խա՛վ մա՛ գա՛վըն , չըմա քօ
 նը զանըն քօ խօտիյէ ո՛ լը քի՛ժան սաաթէ դէ :
 43 Համա աուէ պը՛ զանըն . էրքը խօտիյէ մալէ պը զա-
 նը պու , էրքը քի՛ժան սաաթէ չա՛վէ տըզ դէ , խա՛վէ նա՛
 տըջու պու . ու պա՛ր նա՛ տըտա քօ մալէ ուի գուլ պը-
 44 քըն : ժը պօյ ուի հուն ժի հազըր պըպըմ , չըմա քօ
 լը վուսան սաաթ քի՛ քօ հուն թախմին նա քըն Գուռէ
 45 մա՛ուվ դէ : (Չըմաքի) աճուպա աւ էմին ու ագըլը
 գուլ քի՞ ա՛ քօ էֆէնտիյէ ուի աուի լը սէր խալգէ մա-
 լա խօ՛ նասպ քըր , քօ լը ռիթէ դաամէ ուան պըտա՛ն :
 46 Խօղի աւ խըզմէթքեարուա քօ՛ ռիթա հաթընէ աղայէ
 47 ուի , աուի վուսան քըրըն տէ պը պիննա՛ն : Պըռա տը պէմ
 ժը ոռա քօ աուի լը սէր հէմի դըշդէ խօ տէ տէյնա՛ն :
 48 Լէ՛ էրքը աւ քօթի գուլ լը տըլէ խօտա պէժա՛ն :
 49 Հաթընէ աղայէ մըն տա՛րանկ տը գա՛վա՛ն ու տէսթ պը-
 քա՛ն գուլտաչէ խօ քութընէ , ու պը սէրխօջանուա խու-

- 50 արընէ ու վէ խուարընէ : Աղայէ աւ գուլէ լը վուսան
 ու քի տէ պէ քօ աւ նա բէ , ու լը վուսան սաաթ
 51 քի՝ քօ նը զանն : Ու աուի լը օրթայէ տու ճի տէ պը
 քան , ու փայա ուի պը միւրայիյանուա տէ տէյնն . ու
 լը ուէ տէ պըպան կըրըն ու գըրջինէ տըրանան :

ՍԷՐ 25

- 1 Ուէ չաղէ փատիչահիթիյէ աղիւմանան տէ պը մինա
 տան պիքըր գիզան՝ քօ ֆէնէրէ խօ կըրթըն պը ուա
 2 պունէ ջուն գարչիյէ զավա : Ու ժը ուան բէնճան պը
 3 նգըլ պուն ու բէնճան ահմագ պուն : Ահմագան ֆէ
 4 նէրէ խօ սէնարն ու պը խօուա ուուն նն սէնարն : Հա
 մա ագըլիան պը ֆէնէրէ խօ պը ֆըրադան ուուն ժի
 5 սէնարն : Ու պը տարէնկ քէթընէ զավա , խնվէ հէմի
 6 ան ժի հաթ ու խնվտա ջուն : Ու լը նիվէ շնվէտա
 տէնկ քի պու , վահա զավա դէ . ուսպըն լը բէշ ուի :
 7 Ուէ չաղէ հէմի պիքըր գիզան ուսպուն , ու ֆէնէրէդ
 8 խօ սաղ քըրըն : Ահմագան ժը ագըլիանուա կօթըն ,
 ժը ուունէ խօ ժը մնուա պը տըն . չըմա քօ ֆէնէրէ
 9 մն տը դամըրըն : Ճէվապ տան ագըլիան՝ ու կօն . նն
 պն քի հէմ ժը մնուա ու հէմ ժը ուա գըյմ ննքն .
 լէ հնըն ժը ֆըռօթողանուա՝ ու ժը պօյ խօ պը քը
 10 ոըն : Ու քինկա քօ ուան ջուն ժը պօյ քըռանտընէ՝
 զավա հաթ ու ուան քօ հաղըր պուն բէուա լը տալա
 11 թէ քէթըն ու տարի հաթըր քէթըն : Ու բաչէ աւ պիքըր
 գիզէ տըն հաթըն՝ ու կօն . Եա՛ րապպ եա՛ րապպ ժը
 12 մնուա վնքն : Ու ուի ժը ճէվապ տա ու կօ . պըուա
 13 տը պէմ ժը ոնա , էրքը նը ո՛ նաս նաքըմ : Նուա հուն
 լը խնվէ մն ջուն , չըմա քօ նա ուօյէ տը զանըն ու
 նա սաաթէ :
 14 Նուա չավան քօ լը գուրպէթէ ջունտող մնուով քի՝
 դուլամէդ խօ կազի քըր , ու վարիյէթէ խօ ժը ուանուա
 15 թէսլիմ քըր : Ու ժը եէքէուա բէնճ ու ժը եէքէուա

- տրտօ, ու ժը եէքէռա ժի եէք դալանթ տա . ժը հէք
 եէքէռա կօրա գօ վէթէ խօ ու զուվն ջու լը գօուպէթէ :
- 16 Ու աւ բէնճ դալանթէ սէնտող ջու զուվն շըգուլանտ ու ի ,
 17 ու հէնի բէնճ դալանթ ժի գազանճ քրր : Ու ահվա աւ
 տրտօյան սէնտող ժի հէնի տրտօյան ժի գազանճ քրր :
- 18 Ու աւ քօ եէք սէ տ ջու լը պըն արտէ վէշարթ աղ
 19 չէ,յէ էֆէնտիյէ խօ : Նուա ժը բաչէ փըռ ոխթէ էֆէն
 տիյէ ուէ զուլաման հաթ ու ժը ուան հասապ խօս :
- 20 Ու աւ քօ բէնճ դալանթ սէնտ հաթ ու բէնճ հէնի
 դալանթան անի , ու կօ . Եա՛ էֆէնտիյէ մըն . դա ժը
 մըռա բէնճ դալանթան թէպիմ՝ նա՞ քրր , վահա լը սէր
- 21 ուան հէնի բէնճ դալանթան մը գազանճ քրր : Ու է
 ֆէնտիյէ ու ի կօ ժէռա , Աֆէրին , էյ գանճ ու էմին
 գօւլ , դու քի լը դըշդէ հընաըքաա էմին պույ անդէ
 դա լը սէր փըռ դըշդան թային պըքըմ՝ պը գանվ լը
- 22 շահմանլըղէ էֆէնտիյէ խօ : Ու տու դալանթ սէնտող
 ժի հաթ ու կօ . Եա՛ էֆէնտիյէ մըն դա դու դալանթ
 նա՞ տա ժը մըռա , վահա լը սէր ուան հէնի տրտօ դա
- 23 լանթ ժի մը գազանճ քրր : Ու էֆէնտիյէ ու ի կօ ժէ
 ռա , Աֆէրին էյ գանճ ու էմին գօւլ , դու քի լը հըն
 սըք դըշդտա էմին պույ անդէ դա լը սէր փըռ դըշ
 դան թային պըքըմ՝ պը գանվ լը շահմանլըղէ էֆէնտիյէ
- 24 խօ : Ու եէք դալանթ սէնտող ժի հաթ ու կօ , Եա՛
 էֆէնտիյէ մըն մը զանը պու քօ դու մնուուվ քի տէնկ
 սէր ի . ժը ճիյէ դօվ նա՞ քըրընէ տը չիհի , ու ժը ճիյէ
- 25 նա՞ աժօղընէ պանթվ տըքի : Թըռսիյամ , ու չում դա
 լանթէ դա լը պըն արտէ մը վէշարթ , ու վահա մալէ
- 26 դա ժը դառա : Ու էֆէնտիյէ ու ի ճէվապ տա ժէռա
 ու կօ . էյ գօուլէ Եարամաղ ու թէնպէլ , դա զանը պու
 քօ անգ ժը ճիյէ դօվ նա՞ քըրընէ տը չիհըմ ու ժը ճիյէ
- 27 նա՞ աժօղընէ պանրալ տըքըմ՝ : Լաղիմ պու ժը դառա
 քօ աղչէ,յէ մը դա պըտանա ժը սարրաֆանուա , ու ան
 դէ պը հաթըմա պը ֆէյտէ մալէ խօ պը սէնտըմա :
- 28 Նուա պը կըրըն ժէ դալանթէ , ու պը տընա՞ ու ի քի

- 29 տան դալանիթէ ուի հէյսն : Չըմա քօ ժը քէոա քօ հէյսն , ժէոա տէ պէ տայըն ու զէտէ պըպան . համա է քի քօ թուննա պը ուիոա պուն աւ ժի տէ պէ սէն .
- 30 տըն ժէ : Ու աւ գուլէ թէնպէլ տարիսըն լը դարիյէ տարվան . ու լը ուէ տէ պըպան կըրըն ու գըրըլինէ տըրանան :
- 31 Ու քինկա քօ Գուռէ մանուլ պը սաղգանէթէ խօ պէ ու հէմի մէլէքէ խօ բէոա , ու ուէ չաղէ տէ ոճնի
- 32 լը սէր քիւրսիյէ խօ իզզէթէ : Ու հէմի միլէթան տէ լը պար ուի պէնը ճըվանտըն ու ժը հանվուտու տէ ճիյէ պըքան . չավան քօ չըվան միյան ու պըղընան ժը հանվ
- 33 ճիյէ տըքան : Ու միյան լը ալիյէ ոասթէ խօ տէ պը
- 34 սանքընըն ու պըղընան լը ալիյէ չանիէ խօ : Ուէ չաղէ փատիչահ լը ալիյէ ոասթ պունողանուա տէ պէժան , էյ միւպարէքէգ Պավէ մըն՝ ժը թէմէլ պունէ տընէ ալուլ ժը պօյ ո՛ հաղըր պուն փատիչահիթիյէ մէրոս
- 35 պըկըրըն : Չըմա քօ անգ պըրչի պում ու ո՛ ժը մըրա խուարըն տան , ու անգ թի պում՝ ու ո ալ տան ժը մըր
- 36 ոա , գարիպ պում ու հուն մըն գապուլ քըրըն . Դազի պում . ու հուն մը տանը որկըրթըն . նախօջ պում . ու ո՛ մը զիյարէթ քըրըն . լը հափսէ պում ու հուն հաթըն լը պա մըն :
- 37 Ուէ չաղէ սատրգան տէ ճէվապ պըտըն ու պէն Եա՛րապպ , քի նկա ման դա պըրչի տի՛ ու դա խօտի քըր ,
- 38 եա թի՛ ու ման դա վէ խուարթ : Հէմ չըչաղ ման դա գարիպ տի՛ ու ման դա գապուլ քըր , եա դազի՛ ու
- 39 ման դա տա որկըրթըն : Քինկա ման դա նախօջ ու լը հափսէ տա տի , ու անգ հաթըն լը պա դա :
- 40 Ու փատիչահ տէ ճէվապ պըտան ու պը պէժան ժը ուանուա . Պըրա տը պէմ ժը ուա . հէր չը գաա քը ո՛ քըր ժը պրէյէգ մըրա բըլուգանուա ո՛ ժը մըրա քըր :
- 41 Ուէ չաղէ ժը ալիյէ չէփ պունողանուա ժի տէ պէ . ժը , ժը մըն հանըն էյ մէլունան լը աւ նաուէ ապէտի

- քօ հազրր պույն ժը չէյդանուա ու ժը մէլէքէ ուի
 42 ոա . Չըմա քօ անղ պըրչի պում, ու ո' ժը մնա խու
 արըն նն տա . թի պում, ու ո' մըն նն տա վէխուար
 43 ըն : Գարիպ պում ո' մըն գապուլ նն քըր . դազի
 պում . ու ո' մըն նն տա որկըրթըն . նախօջ ու լը հափ
 սէտա պում ու ո' նն հաթ լը պամըն :
 44 Ուէ չաղէ ուան ժի տէ ճէվապ պըտըն ու պէժըն .
 էա՛ րապպ մն քի՛նկա դա պըրչի , էա թի՛ էա գա
 րիպ՛ էա դազի՛ էա նախօջ՛ էա լը հէփսէտա տի՛ ու
 45 մն ժը դառա խըզմէթ նն քըր : Ուէ չաղէ տէ ճէ
 46 վապ պըտն ժը ուանուա ու պէժն . Պըռա տէժըմ ժը
 տա , հուն հեր չգաս քօ ժը ուան բըջուգան եէքէ
 47 ոա նն քըրըն ժը մըռա ժի նն քըրըն : Ու ուան տէ
 հնուըն լը աղապէ էպէտի՛ ու սասըգան լը հայաթէ
 էպէտիյէ :

ՍԷՐ 26

- 1 Ու քինկա քօ աւ հէմի խապէրան թամամ քըր , կօ
 2 ժը շակըրտէդ խօռա , Մալումէ ո' ան՝ քօ բաչէ տու
 ոջան փասէհ տէ պըպն , ու Գուռէ մնուուլ աուէ
 պէ թէսլիմ պուն լը խաչէ ուսպունուա :
 3 Ուէ չաղէ պաչ խախաման սւ քեաթիպան ու իխթի
 արէ ճըվաթան հաթըն ճըվանտըն լը հալչա պաչ խա
 4 խամէ աւ քօ նալէ ուի կայիափա պու : Ու շափու քը
 րըն՝ քօ պը ֆէնա քի իսայէ պը կըրըն ու պը գու
 5 ժըն : Համա տը կօթըն՝ նա լը պայրամտա , քօ նն
 6 պն վէլվէլ քի պը գանվն լը նալ ճըվաթան : Ու քին
 կա քօ իսա հաթը լը Բեթանիայէ լը մալա Շըմհունէ
 7 ույուզ , ժըն քի հաթը լը պալէ . քօ շուշա քի ոունէ
 ուի փըռ պուհա հնպու , ու ոըթանտ լը սէր սէրէ
 ուի լը պնր ուան քօ լը սուֆրէտա ունըչտի պուն :
 8 Ու շակըրտան քինկա քօ տին , դայիտըն՝ ու կօն .
 9 Չըմա աւ ոուն վունտա պըպն . Չըմա քօ գապիլ պու
 քօ աւ ոուն պը պուհա պը հաթա ֆըռօթան ու ժը

- 10 ֆազիրանուա տայրն : իսա ֆէհմ քըր ու կօ ժը ուան-
 ուա . Չըմա ըահաթսըզ տըքըն ժընըքէ . չըմա քօ ամէլ-
- 11 քի փանն չըղուի ժը մըուա : Ֆազիրան հէր չաղ պը
 12 ոռա տըպըն՝ համա ան տայիմա պը ոռա նա պըմ : Չը-
 մա քօ աւ ժըն , աւ ոռն լը սէր պէտէնէ մըն պը ու-
 13 ժանտընէ , ժը պօյ տէֆըն քըրընէ մըն քըր : Համա
 պըուա տը պէմ ժը ոռա , լը նափա հէմի տընէ՝ լը քօ
 քի աւ միւժտա դէ վազ քըրըն , քըրընէ ուի ժի տէ
 պէ կօթըն . ժը պօյ գիքը քըրընէ ուի :
- 14 Ուէ չաղէ ժը տուանդտան եէքի , քօ իսխարլի եա-
 հուտա տը հաթըր կօթըն , չու լը պաչ խախամանուա՝
 15 ու կօ , Չը՞ տը խուաղըն ժը մըուա տայրն , ու ան ուի
 ժը ոռա թէպիմ պըքըմ , ու ուան միւ խաչա գէվ վատ
 16 քըրըն ժէուա : Ու ժը ուէ բէվա ֆուրսէթ քի աւ-
 ամիշ տըքըր՝ քօ ուի պըտան տէսթէ ուան :
- 17 Ու լը ուօյա ավուլէ ֆէթիր պայրաման . չակըրտան
 հաթըն լը պա իսա ու կօնը . ժը պօյ խուարընէ ֆա-
 սէհ լը քէ՞ տանրէ տը խուաղի քօ ժը դաուա հաղըր
 18 պըքըն : Ու ուի կօ ժը ուանուա . լը պաժէրէ ժը ֆը-
 լան քանէուա հանըն , ու ժէուա պէժըն . իսօճա տէժան ,
 Ոխթէ մըն նէզ ան . փասէհէ ժը չակըրտէզ խօուա թանվ
 19 լը ճամ դա տէ պըքըմ : Ու չակըրտան ժի քըրըն չա-
 վան քօ էմը քըր ժը ուանուա իսա ու հաղըր քըրըն
 փասէհէ :
- 20 Ու քինկա քօ էվար պու՝ պը տուանդտահ չակըր-
 21 տանուա սուֆրէտա ոճըրչդի պու : Ու քինկա քօ ու-
 ան տը խուարը պուն՝ կօ , Պըուա տը պէմ ժը ոռա
 22 քօ ժը ո՞ եէքէ տէ մը պըտան տէսթ : Ու փըու գա-
 սավաթ քըրըն , ու ժը ուան հէր եէքէ պաչլանտըն
 23 կօթընէ ժէուա , եա Բապպ սազըն ան նանպըմ : Ու ուի
 ճէվապ տա՝ ու կօ . Ու քօ տէսթէ խօ պը մըուա լը սա-
 24 հանէ քըր , աուի տէ մըն պըտան տէսթ : Պըուա Գուուէ
 մանուվ տը ջօ չավան քօ ժը պօյ ուի հաթըր նըվիսան-
 տըն . համան վայ ժը աւ մանուվուա , քօ Գուուէ մա-

- 25 ԲՈՒՎ ԿՐԸ ԵՏԵՍԹԷ ՈՒԻ ԵՏԷ ԿԷ ԹԵՎԻԻՄ ԿՈՒՆ . ԵՒ ԴՄ .
 ԲՈՒՎ ԺՐ ԵՒԵՏ ԽՕ ՉԱ ՆՄ ԿԱՆՆԱ՝ ԺԵՆԱ ՀԷՆԻ ԳԱՆՃ
 ԿՈՒ : ՃԵՎԱԿ ԵՒԱ ԵԷԿՈՒԵԱ ՔՐ ՈՒԻ ԵՏԷ ԵՏԵՍԹ ԿՐԸԵԱ .
 ՆԱ՝ ՈՒ ԿՕ . ԵՄ՝ ԽՕՃԱ , ՍԱԳՐՆ ՆՊ ՆՄԿՐԻՄ . ԿՕ ԺԵՆԱ ,
 ԴԱ ԿՕ :
- 26 ՈՒ ՆՐ ԳԱՍ ՔՕ ՈՒԱՆ ԵՐ ԽՈՒԱՐՐ ԿՈՒՆ , ԻՍԱ ՆԱՆԷ
 ՍՄՆՍ , ԴԻՒԿԱՐԷՔ ՔՐՐ ՈՒ ՆՐՔԷՆԱՆՍ , ՈՒ ԵՒԱ ԺՐ ՆԱ .
 ԿՐՐՍԱՆՆՈՒՄ՝ ՈՒ ԿՕ , ՊՐ ԿՐՐՐՆ ԿՐ ԽՈՒՆ . ԵՒ ԹԵՆԷ ԴՐՆ
- 27 Ն : ՈՒ ՔԵՍԱՐՔԷ ՍՄՆՍ ՆՐՔՐՐ ՔՐՐ՝ ԵՒԱ ԺՐ ՈՒԱՆՈՒՄ՝
 ՈՒ ԿՕ . ՀՈՒՆ ՀԷԴԻ ԺԻ ՎԷԽՈՒՆ ԺԷ . ՆՐՄԱ ՔՕ ԵՒ Ն՝ ԽՈՒՂ .
 ՆԱ ԴՐՆ՝ ԵՒ ԱՆՍԱ ՆՕ ՔՕ ԺՐ ԿՕՅ ՎՐՈՒԱՆ ԴԷ ՈՐԺԱՆ .
- 28 ԵՐՆ ԺՐ ԿՕՅ ԿՐԿՐՐԷ ԿԻՒՆԵՅԱՆ : ՀԱՄԱ ԺՐ ՈՒԱ ԵՐ .
 ԿԷԴՄ , ԺՐ ՎԷ ԲԵՎՄ ՀԷՆԻ ԺՐ ՄԱՏՍՈՒԼԷ ԴԷՎ ԵՏԷ ՆՄ ՎԷ .
 ԽՈՒՄ , ՀԱԹԱ ՎԷ ՈՅԵ՝ ՔԻՆԿԱ ՔՕ ԿՐ ՈՒԱ ԱՈՒԻ ՆՕ
- 29 ՎԷԽՈՒՄ ԼՐ ՆԱՎԱ ՎԻԱԹԻՂԱՆԻԹԻՅԷ ՊԱՎԷ ԴՐՆ : ՈՒ ԲԱՂԷ
 ԻՐԱՆԻ ՔԻ ԽՕՅՆԱՆԵՏ , ՈՒԱԿՈՒՆ ԼՐ ՂԻՅԷ ՂԷՅԹՈՒՆԷ :
- 30 ՈՒԷ ՆԱՂԷ ԿՕ ԻՍԱ , ՀՈՒՆ ՀԷԴԻՅԱՆ ՎԷ ՆՄՎԷ ԵՏԷ ԽՈՒԱՐ
- 31 ԿՐՆ ԺՐ ԴՐՆ , ՆՐՄԱ ՔՕ ՀԱԹՐ ՆՐՎԻՍԱՆԱՐՆ ՔՕ , ՇՐՎԱՆԷ
- 32 ԵՏԷ ԿՐ ԽՐՄ ՈՒ ԴԻՅԷ ՃԵՕՂ ԵՏԷ ԿԱՎԱ ԿՐԿՐՆ : ՀԱՄԱ ԲԱՂԷ
 ԳՐՅԱՄ ՔՐՐՐՆԷ ԴՐՆ՝ ԼՐ ԿՄՐ Ո՝ ՆՂԷ ԵՏԷ ՀՄՈՐՄ ԼՐ ՃԷ .
- 33 ԼԻԷ : ՃԵՎԱԿ ԵՒԱ ՓԷԹՐՈՍ ՈՒ ԿՕ . ԷՐՔՐ ՀԷԴԻ ԺԻ ԺՐ
- 34 ԴԱ ԽՈՒԱՐ ԿՐՆ , ՀԱՄԱ ՆՂ ԵՏԷ ԽՈՒԱՐ ՆՄ ԿՐՄ , ԿՕ
 ԺԵՆԱ ԻՍԱ , ՊՐՈՒԱ ԵՐ ԿԷԴՄ ԺՐ ԴԱՈՒԱ . ՈՒԷ ՆՄՎԷ ԼՐ
 ԲԷՂ ԿԱՆՍԱՆԷՏ ԵՐԴԱՆ ՍԷ ՃԱՐԱՆ ԴՈՒՅԷ ԴՐ ԻՆՔԵԱՐ ԵՏԷ
- 35 ԿՐՔԻ : ԿՕ ԺԵՆԱ ՓԷԹՐՈՍ , ՄԷԿԷՐ ԿՐ ԴԱՈՒԱ ԴՐՐՆ
 ԺԻ ԼՂԻՄ ԿԷ , ՆՂԷ ԴԱ ԻՆՔԵԱՐ ՆՄ ՔՐՄ . ԿՐՀԱ ԵՐ
 ԿՐԹՐ ԿՈՒՆ ՆԱԿՐՐՍԱՆ ՀԷԴԻ ԺԻ :
- 36 ՈՒԷ ՆԱՂԷ ԻՍԱ ԿՐ ՈՒԱՆՈՒԱ ԳԷԹՍԷՄԱՆԻ ՀԱԹՐ ԿՕ .
 ԹԱՆ ՃԻ ՔԻ ՀԱԹ , ՈՒ ԿՕ ԺՐ ՈՒԱՆՈՒԱ . ԼՐ ՎՐՐ ՈՃԵԼՆ՝
- 37 ՀԱԹԱ ՔՕ ՆՂ ՀՄՈՐՄ ԼՐ ՈՒԷ ՆՐՄԷՃ ԿՐՔՐՄ : ՈՒ ԿՐ
 ՍԷՆԱՐՆԷՏ ՓԷԹՐՈՍԷ ՈՒ ՀԷՐՍՈՒ ԴՈՒՈՒԷ ԶԷՐԷԹՈՍԷ . ԿԱՂ .
- 38 ԼԱՆՍ ԴԱՍԱՎԷԹ ՔՐՐՐՆԷ ՈՒ ՀԱՃԷԹ ՔՐՐՐՆԷ : ՈՒԷ ՆԱՂԷ
 ԿՕ ԺՐ ՈՒԱՆՈՒԱ , ՃԱՆԷ ԴՐՆ ԳԱՍԱ ԴՐՐՆԷ ԿՐ ԳԱՍԱ .
 ՎԷԹ Ն՝ ԼՐ ՎՐՐ ԿՐ ՍՄՔՐՆՐՆ , ՈՒ ԿՐ ԴՐՈՒԱ ՀԷՂԱՐ ԿՐ

- 39 միննն : Ու հընըքի լը բէշ շու՝ լը սէր ոու քէթ , նը
մէճ քըր ու կօ , Եա՛ Պավէ մըն , էրքը մըմքիւն հէյա՛ ,
պըրա աւ քեասըքէ ժը մըն պը պըհուրա՛ . համա նա՛
- 40 խօստընէ մըն իլլա պը խօստընէ դա պըպա՛ : Ու հաթը
չակըրտաննա . ու ուան լը խնվէտա տի . ու տէժա՛ ժը
ֆէթրոսուա , վուսան սա՛աթ քի ժի հուն նը քարը պուն
- 41 պը մըուա հէշար պը սա՛քընըն : Հէշար պը սա՛քընըն ու
նըմէճ պըքըն՝ քօ լը նավ թէրճուպայէ նա՛ գէվըն . պը
- 42 ու րուհ հաղըր ա՛ , համա թէն զայիֆ ա՛ : Տիսա իքին
ճի ճարան շու նըմէճ քըր՝ ու կօ . Եա՛ Պավէ մըն , էր
քը մըմքիւն նընա՛ քօ աւ քեասըքէ ժը մը պը պըհու
րա՛ էրքը ժէ նա՛ վէխում , պըրա մերամէ դա պըպա՛ :
- 43 Ու տիսա հաթը ուան լը խնվէտա տի . չըմա՛ քօ ջահ
44 վէ ուան կըրան պու պուն : Պարտա ուան՝ ու շու իւ
չիւնճիւ ճարան նըմէճ քըր . ու տիսա աւ խապէր կօ :
- 45 Ուէ չաղէ հաթը շակըրտաննա ու կօ ժը ուանուա , ժը
վէ բէվա խնվտա հա՛ուըն ու ըահաթ պը պըն . վահա
սաաթ կըհիշթ , ու Գուուէ մա՛ուուվ լը տէսթէ կիւնէ
- 46 քեարան թէսլիմ տը պա՛ : Ռապըն ժը վըր ա՛մ հա՛ուըն ,
չըմա՛ քօ վահա կըհիշթը աւ քօ տէ մը տէսթ պըտա՛ :
- 47 Ու հէժա ուի աւ խապէրան տը տա , վահա Եէհու
տա ժը տուանզտան եէքի հաթ , ու բէուա վըու գա
լապալըղ ժը իխթիարէ ճըվաթա՛ն ու ժը պաշ խախա
- 48 ման պը քերան ու պը տարան : Ու ուի տէսթ տայող
ժը ուանուա նըչան քի պը տայընէ կօթը պու . Քի քօ
- 49 մը ոամիսա աւ ա՛ , աուի պը կըրըն : Ու զուվա՛ լը պա
իսա հաթ կօ . Սէլամ ժը դաուա եա՛ խօճա , ու աուի
- 50 ոամիսա : Ու իսա ժէուա կօ , Եա տօսթ , դու չըմա՛
հաթի . ուէ չաղէ հաթըն տէսթ ալէթըն իսայէ ու կըր
- 51 թըն ուի : Ու վահա աուան քօ պը իսաուա պուն , եէ
քի ժը ուան՝ տէսթէ խօ աւէթ ու քերա խօ քչանտ
լը խըղվէթ քեարէ պաշ խախամէ ու կօյա ուի ճիյէ քըր :
- 52 Ուէ չաղէ իսա կօ ժէուա , քերա խօ ճիյէ խօ վէկէուի
նա՛ , չըմա՛ քօ հէմի քէր քըչանտողան պը քերէ տէ

- 53 հէլաք պըտըն : Դու չը թախմին տըքի էրքը ան նը՞քա-
րըմ ժը պավէ խօռա լավա քըրընէ ու նուա պը կինի
- 54 ժը մըռա ժը տուանդտահ ալայան զէտէ մէլէքան : Հա-
մա չավան տէ թէմամ պըպըն քըթէպան էրքը լազըմ
ան ավհա պուն
- 55 Ուէ չաղէ ժը դալապառա կօ իսա . Մը կըրթընէ
ոգա լը սէր տը՞ջ հուն պը քէրան ու պը տարան ու-
պուն . հէր ոօ լը նալ տաճարտա պը ոռա տը ոօն-
ըշքը պուն ու թալիմ տը քըրը պուն, ու հուն մը նան
- 56 կըրթըն : Ու աւ հէմիան ժը պօյ թամամ պունէ քըթէ-
պէ փէյղէմպէրան պու . ուէ չաղէ շակըրտան կըշք ուի
պանրտան ու ուէվին :
- 57 Ու ուան կըրթըն իսայէ պըրըն ժը Գայիափա խա-
խամ պաշիռա , լը քօ քի քեաթիպան ու իխթիարան
- 58 հաթը պուն ճըվանտըն . Ու փէթրոս ժը սուրվան լը
բէյ ուիտա ջու՞ հաթա հավչա խախամ պաշիյէ , ու
քէթը հընտուռ պը խըզմէթ քեարանուա ոօնըշք քօ
- 59 ախըրէ պը պինը : Ու պաշ խախաման ու շէվըռ կըշք
լը սէր իսայէ տանրավ շահատէթի քի արամիշ տը քը-
րը պուն . քօ ուի պը գուժըն : Համա նան սիթըն ու
փըռ տանրավ շահատան հաթըն ժի տիսա նան սիթըն .
- 61 բաշէ հաթըն տու տանրավ շահիտան , Տը կօթը պուն ,
էրքը ուիա խապէր տը տա . էզ տըքարըմ տաճարէ
խօտէ հէրշանտընէ ու նավա սէ ոօյանտա ջէ քըրըն :
- 62 Ու խախամ պաշի պը ուապունէ՞ ժէռա կօ . Ճէվապ
քի նա՞ տի . ուանան լը սէր դաշը՞ շահատէթի տըքըն .
- 63 ու իսա հըսգօթ պու պու : Ճէվապ տա խախամ պաշի՞
ու կօ ժէռա . Պը սաղ Սլլահ դա սօնտէ տը տըմ , էր-
քը ժը մըռա պէժի՞ էրքը դույի Մէսիհ Գուռէ խօտէ :
- 64 կօ ժէռա իսա . Դա կօ . համա տէժըմ ժը ոռա , ժը
վէ բէվան տէ պը պինըն Գուռէ մանուլ լը պիյէ սա-
ղէ Գուտրէթէ հաթըր ոօնըշտըն . ու պը ավրէ ազիւ-
- 65 մանան հաթըն : Ուէ չաղէ պաշ իմամ ճըլա խօ դա-
թանտ՝ ու հէնի շահատան ժը մանա չը՞ լազըմ ըն .

- 66 վահա հուն պըհիստըն տըթմինա ուի . ժը ուա չավան
տը խույա . ուան ճէվապ տան ու կօն . ժը մըրընուա
- 67 մըսթահադ ան : Ուէ չաղէ թու քըրըն լը ուույա ուի ,
պը փըոմըսթա քութանը ուի . ու հընըքան ժի սիլէ
- 68 տը խըսթը պուն ու տը կօթը պուն . ժը մանու փէյ-
ղէմպէրիթի պըքմ էյ Մէսիհ . քի^օ ան աւ քօ ժը դաուա
խըսթ :
- 69 Համա փէթըոս տանրվա լը հավլէտա ուտընը պու ,
ու հաթը դարվաչ քի լը պա լէ ու կօ . դու ժի պը
- 70 ճէլիլի իսա պույ : Ու ուի լը պան հէմիյան ինքեար
- 71 քըր ու կօ , էրքը անը զանըմ դու չը տէժի : Ու
ուի չը գաս քօ լը տանրիյէ հավլէ տը պըհուրը պու .
պաչգա դիղ քի տի ուի , ու ուան քօ լը ուէ պուն՝
կօ ժը ուանուա , Ուիա ժի պը իսայէ նըսուանիուա պու :
- 72 Ու ուի՝ Աւ մանուվ նը զանըմ՝ պը սօնտէ ինքեար
- 73 քըր : Ու բաչէ հընըք ժի ուան քօ լը ուէ պուն հա-
թըն ու կօնը ժը փէթըոսուա . Պըուա դու ժի ժը ուան
- 74 ի , չըմա քօ խապէրա դա , պէլի տըքա դա : Ուէ չա-
ղէ պաչլանտը լանէթ քըրընէ ու սօնտ խուարընէ ,
էրքը ան ուի մանուվէ նը զանըմ , ու զուվմ տիք պան-
- 75 տա : Ու փէթըոս խապէրա իսայէ պիրա խօ անի . էր-
քը լը բէչ պանտանէ տիք՝ սէ ճարան դույէ մը ին-
քեար պըքի . ու տանրվա ուապու՝ փըո գահլ կըրիա :

ՍԷՐ 27

- 1 Ու քինկա քօ սըպէ պու , պաչ իմաման կըչք ու
իխթիարէ ճըվաթան չավու քըրըն ժը պոյ իսա էրքը
- 2 ուի պը դուժըն : Ու աուի պը կըրէտանէ պըրըն . ու
- 3 աուի լը տէսթէ Պօնտոսըու փիլատոսէ տանը : Ուէ չա-
ղէ Յէհուտա քօ անուի տէսթ տա , պըտիթընէ էրքը լը
սէր ուի հէօքմ պու , փուչման պու՝ սի փարչա զիվ-
վէկէոանտ ժը պաչ իմամանուա ու իխթիարանուա կօ .
- 4 ժը պոյ տէսթ տայընէ մըն պէսուչ խօյն՝ մը կիւնէ

- 5 քըր, ու ուան կօնը, ժը մնուա չը՞. դու զանի : Ու
 զիվէ լը նալա տաճարէ ալիթ ու շու, աուի խօ ա
 6 լը գնտ : Ու պաշ խախաման զիվէ պը սէնտընէ կօնը .
 Աուի լը խազնայէ տաճարէ տաղինըն ճայիզ նըն . չը
 7 մա քօ աւ պուհայէ խօյն ան : Պը շալա քըրընէ՞ պը
 ուի զանիլիյէ բըրուտէ քըրին ; ժը պօյ մէզէլէ գարի .
 8 պանուա : ժը պօյ ուի՞ հաթա ուէ ոօյէ աւ զանի՞ զան
 9 վիյէ խույնէ հաթը կազի քըրըն : Ուէ չաղէ թամամ
 պու պը տեսթէ իրիմիա փէյղէմպէր հաթը կօթան .
 Ու սէնտըն աւ սի փարչա զիվէ պուհայէ հաթը փըու
 թան . քը հընըքան ժը գուուէ իպրայիլէ պուհա գա
 10 թանտըն : Ու տանը աուէ ժը զանիլիյէ բըրուտա չալան
 11 քօ խօտէ ժը մըուա էմր քըր : Ու իսա լը պանը վալիյէ
 սանքընանտ . վալի փըուա քըր ժէ ու կօ . փատիչահէ
 Եէհուտիան դո՞ն ի . ու իսա կօ ժէուա . Գու տէժի :
 12 Ոխթա տօզ քըրընէ ժէ պաշ իմաման հէմ իխթիարան ,
 13 գա ճէվապ նն տա : Ուէ չաղէ փիլատոս ժէուա կօ . լը
 սէր դա չըգաա դըչդան շահատէթի տըքըն՞ դու նա
 14 պըհիսի : Գաթ ժը եէք խապէրուա պիլէ՞ ժէուա ճէվապ
 նն տա . փուսան քօ փըո թաճուպ քըր վալի :
 15 Համա ատէթա վալի հնպու՞ քօ լը հէր պայրամտա
 ժը ճէմաթուա կըէտան քի պէրոն քի քօ տը խօտ
 16 պուն : Ուէ չաղէ ժը ուանուա Բարաբբան հաթը կօթան
 17 մէշհուր մահպուս քի հնպու : Քինկա քօ հաթըն ճը
 վանտըն . կօ ժը ուանուա փիլատոս , Քի՞ ժան տը խուա
 զըն քօ ժը տուա պանտըմ , Բարաբբա՞ եա իսա քօ Մէ ,
 18 սիհ դէ կօթան : Չըմա քօ տըզանը պու՞ քօ աուի ժը
 պօյ հասուտիյէ տէսթ տա պուն :
 19 Ու քինկա քօ ուի լը քիւրսիյէ շէրիաթէ ոօնըչտի
 պու , ժընա ուի շիանտը ժէուա՞ ու կօ , Շըղուլէ դա
 թոննն պը աւ սատըգ քանէուա . չըմա քօ իու լը
 20 խանգէտա ժը պօյ ուի ան փըո քըչանտըմ : Համա պաշ
 իմաման ու իխթիարան ճէմաթան գանտուրմիշ քըրըն .
 քօ Բարաբբայէ պը խուպըն ու իսա հէլաք պըքըն :

- 21 Ու վալի ժը ուանուա՝ ճէվապ տա՝ ոճ կօ . ժը աւ հէրտույան քի՞ ժանէ տը խուաղըն՝ քօ ժը ուա պանր .
- 22 տըմ . ու ուան կօթըն , Բարարբայէ : Փիլատոս կօ ժը ուանուա . Լէ չը՞ պը քըմ իսայէ քօ Մէսիհ գէ կօթան :
- 23 Հէմի ժի կօթըն . Պըրա պէ խաչ քըրըն . ու կօ ժը ուանուա , Չը՞ ամէլ քի քէօթի շըղուլի . ու ուան հէնի վըռ , կազի տըքըրի պուն ու տը կօթը պուն . Պըրա պէ խաչ քըրըն : Ու Փիլատոս պը տիթընէ քօ Փայտա քի նա պն , լէ հէնի վըռ վէլվէլէ տը պն . ալէ սէնտ լը պանր ճըվաթան տէսթէ խօ շուշթ՝ ու կօ . Էղ ժը աւ պէ .
- 25 սուչ խօյնէ փաք ըմ . հուն պը զանըն : Ու հէմի գալմ՝ ճէվապ տան ու կօն . իույնա աուի լը սէր մն ու լը սէր էվլատէ մն պը պն :
- 26 Ուէ չաղէ Բարարբայէ պանրտա ժը ուանուա , ու իսա
- 27 պը քութանէ տէսթէ ուան տա քօ պէ խաչ քըրըն : Ուէ չաղէ ասքէրէ վալի լը հընտուռէ տիվանխանայէ կըրթըն իսայէ , ու հէմի պէօլիւկէ լը սէր ուի ճըվանտըն :
- 28 Գահզի քըրըն ուի ու ժէուա խէլաթէ սօռ բէ քըրըն :
- 29 Ու ժը ըթըրիան թաճ քի պը շէքըրընէ լը սէրէ ուի տանին ու գամիչ քի լը տէսթէ ուի սասթ , ու պանր ուիտա լը սէր չէօքան պը հաթընէ մէսգարա տը քըրը պուն ու տը կօթը պուն . Մէլամ՝ ժը դաուա եա՞ փա
- 30 տիշահէ Եհհուտիան : Ու լը սէր ուի պը թու քըրընէ՝ գամիչէ տը կըրթը պուն ու սէրէ ուի տըքըրթա պուն :
- 31 Ու աուի բաչէ մէսգարա քըրընէ խէլաթէ ժէ չէլանտըն . ու ճըլէ ուի բէ քըրըն ժէուա , ու պըրընը ուի լը խաչէ ուապունուա : Ու ուան տանրիա ուապունէ նա
- 32 վէ ուի Շըմհուն եէքի կիւրէնայը տին՝ աուի սուխրա կըրթըն քօ խաչէ ուի հնլ կըրն : Ու հաթըն աւ ճիյէ քօ Գօլկօթա գէ կօթան , եանի ճիյէ սէրի ժէ քըրընէ :
- 34 Ու ժէուա պը էօտ թէվ պուն սիրքա տանը քօ վէխու , ու քինկա քօ դամէ ուի սէնտ վէխուարըն նն տը խօս
- 35 տը պու : Ու աուի լը խաչէ տանրանին ու ճըլէ ուի պը գուրայէ փայ քըրըն , քօ ժը վէյղէմկէր հաթը կօթան

- խապէր թամամ պըպան . ճըլէ մըն լը նալ խօտա վայ
 36 քըրըն , ու լը սէր գաֆթանէ մըն գուրա ավէթըն : Ու
 37 ունըչգի պուեն ու աուի տը բէպուեն : Ու լը սէր սէրէ
 ուի ճիւրմէ ուի հաթը նըվիսանտըն տանին . էրքը Աի
 է ԻՍԱ ՓԱՏԻՇԱՀԷ ԵԷՀՈՒՏԻԱՆ :
- 38 Ու է չաղէ բէուա տու տըզ ժի խաչ քըրըն , եէքի ժը
 39 ալիյէ ուսթուա՝ ու աուէ տըն ժը ալիյէ չէփուա : Ու
 ժը ուէ պըհուրողան սէրէ խօ պը հէժանտընէ՝ ժէուա
 40 քիւֆը տը քըրը պուեն , Ու տը կօթը պուեն , էյ տա
 ճարէ խարապ քըրօղ ու նալ սէ ույանտա ջէ քըրօղ՝
 դու խօ խալաս պըքան . էրքը դու Գուուէ Խօտէյ՝ ժը
 41 խաչէ որը խուարի : Հէմ վուսան ժի պաչ իմնման պը
 քեաթիպան ու պը իխթիարան՝ մէսգարա տը քըրը
 42 պուեն ու տը կօթը պուեն : Պաչգայան խալաս քըր , աւ
 խօ նը քարը խալաս քըրընէ . էրքը փատիչահէ իսրայիւ
 43 ան , նուա պըրա ժը խաչէ պէ խուար՝ ու ժէուա իման
 44 պինըն : էրքը ժը Խօտէուա ումուտ քըրիյան , պըրա խա
 լաս պըքան ուի . էրքը ժէ բազի ան . չըմա քօ կօ , էզ
 45 Գուուէ Խօտէ ման : Բէուա հաթը խաչ պուեն տըղան ժի
 վուսան սէրհէվտէ տը քըրը պուեն ժէուա :
- 45 Ու սաաթ ժը շէչան հաթա սաաթ նանհան լը սէր
 46 հէմի տընէ դարի պու : Ու սաաթ լը ռիթա նանհան
 իաա պը տանկ քի պըլընտ կազի քըր ու կօ , էլի՛ էլի՛
 լամա սապաքթանի եանի , Եա՛ Ալլահէ մըն՝ Ալլահէ մըն՝
 47 դա չըմա մը թէրկ քըր : ժը ուան հընըգան՝ քօ լը
 ուէ սանքընի պուեն , քինկա քօ պըհիստըն , տը կօթը
 48 պուեն . Աուի իլիայէ կազի տըքան : Ու ժը ուան եէքէ
 պազտա սիւնկէր քի կըրթ պը սիւրքա դըժա քըր լը
 49 սէր գամիչ քի փէչա ու տա ժէուա քօ վէխու : Ու
 աուա տընան տը կօթը պուեն , պանրան ան մէզէքըն
 իլիա դէ ուի խալաս քըրընէ :
- 50 Ու իսա տիսա պը պըլընտ սաուես քի կազի քըր
 51 ու ճանէ խօ թէպիմ քըր : Ու վահա փէրտէյէ տա
 ճարէ ժը ժօրտա հաթա ժէր տըտոյան գաթիա ու

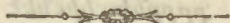
- 52 արտ լերզա ու զընարան ֆազրթըն . Ու թըրպան հա
 թըն վէպուն ու թէնէ փըռ ազիզան քօ խանվտա ջու
- 53 պուն դըյամ քըրըն : Ու ժը թըրպան ուսպուն բաշէ
 դըյամ քըրընէ՝ ու քէթըն լը պաժէրէ մուգատաս , ու
 ժը փըռանուա խոյայի պուն :
- 54 Համա եիւզպաշի ու բէուա ուան քօ իսայէ տը բէ
 պուն , քինկա քօ տին զէլզէլէյէ ու աւ դըչգան քօ
 պուն՝ փըռ թըռսիան , ու կօն . Պըռա աուի Գուռէ
 իօտէ պու :
- 55 Ու լը ուէ՝ ժը Կուրվն նըհէթօղ փըռ ժընան հան
 պուն . քօ ուան ժը ձէլիլէ լը բէյ իսա ժէուա խըղչ
- 56 մէթ քըրընուա հաթը պուն . Քօ լը նավ ուանտա պու
 Մէյրէմ Մագթալինի ու Եագօպ հէմ տիյէ Եօսա
 Մէյրէմ ու տիյէ գուռէդ Ձէբէդոսէ :
- 57 Ու քինկա քօ էվար պու ժը Գարիպ ուամէ մանուվ
 քի զէնկին հաթ՝ քօ նավէ ուի Եուսիֆ պու , քօ ուի
- 58 ժի շակըրտէ իսա պու . Ուիա լը պա ֆիլատոսէ պը
 ջունտընէ թէնէ իսա տիլէկ քըր . ուէ չաղէ ֆիլատոս
- 59 էմր քըր քօ թէնէ պը տըն : Ու Եուսիֆ թէնէ սէնսր
 60 պը փաք չարչէֆան քէֆէն քըր , Ու տանի լը թըրպ
 քի նօ՝ քօ ժը գէվըր քօլա պու , ու գէվըր քի մանըն
- 61 լը տանիյէ թըրպէ պը կէն քըրընէ . ու ջու : Ու լը
 ուէ պու Մէյրէմ Մագթալինի ու Մէյրէմէ տըն՝ լը
 պար թըրպէ հաթը ուօնըտըն :
- 62 Ու աւ ույա տըն քօ լը բաշ ինէ պու . պաշ իմաման
 ու ֆարիսիան հաթըն ճըվանտըն լը պա ֆիլատոսէ , ու
- 63 կօն , Եա՝ էֆէնտիյէ ման պիրա ման դէ քօ աւ տանրավի
 լը ռիթա սաղ պունէ իօ տը կօթը . Քօ լը բաշէ սէ
- 64 ույան տէ դըյամ պըքըմ : Նուա էմր պըքմ քօ հաթա
 սէ ու թըրպէ գանճ պը բէն . նան պանքօ շակըրտէ ուի
 պը շանվէ պէն՝ աուի պը տըղըն . ու ժը ճըվաթուա պէ
 ժըն , էրքը ժը մըրիան ուսպու . ու տանրավիյէ բաշին
- 65 ժը ավուլին քօթի պըպան : ֆիլատոս ժը ուանուա կօ ,
 Պէքճիյէ ո՛ հէյան . հանըն չավան քօ տըղանին պը

66 բէն : Ու ուան ժի ջուն դանճ թըրպէ խօտի քըրըգ, ու մէօհր քըրըն գէվըրէ պը պէքծիան :

ՄԷՐ 28

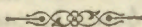
- 1 Ու էվարա շէմոյէ քօ ուոյա նովուլէ հաֆթէ սըպէ տըպն , հաթը Մէյրէմ Մաղթալինի ու Մէյրէմէ տըն ,
- 2 ժը պոյ նըհէռթընէ թըրպէ : Ու վահա զէլգէլէ քի մն զըն պու . չըմա քօ մէլէքէ խօտէ ժը ազիւմանան հաթը խուարէ , ջու ժը տանրիյէ գէվըր լը ալիքի կէռ
- 3 քըր ու լը սէր ուի ուծըշտ . Ու չահրայէ ուի ոգա
- 4 պրուսք պու , ու ճըլէ ուի ոգա պանֆ սըվի պու : Ու ժը թըռսա ուի ուան քօ տը բէ պուն պըզտիան , ու
- 5 ոգա մըրի պուն : Ճէվապ տա մէլէք՝ ու կօ ժը ժընանուա . հուն մն թըռսըն , զանիմ քօ հաթը խաչ պուն
- 6 իսայէ արամիչ տըքըն : Աւ լըլըր նընն , չըմա քօ դը
- 7 յամ քըր՝ չտլան քօ կօ . Որըն մէգէքըն աւ ճի լը քօ քի ոսզա պու . Ու զուվն հանըն ժը շալըրտէգ ուի ուա պէժըն , էրքը դըյամ կըրթ , ու վահա լը պանր ո՛ լը ճէլիլէ տը ջօ . լը ուէ տէ պը պինըն ուի , վահա
- 8 մը ժը ուա խապէր տա : Ու զուվն ժը թըրպէ ուա պուն պը թըռս ու պը մանըրն շաղպունէ . տը պաղկյա
- 9 պուն ժը շալըրտանուա խապէր քըրընէ : Ու վահա իսա լազա ուան պու ու կօ , Սէլամ ժը ուա : Ու ուան ջուն լընիկէ ուի կըրթըն ու սէնտէ քըրըն ժէուա :
- 10 Ուէ չաղէ իսա ժը ուանուա կօ . Մն թըռսըն , հանըն ժը պրէյ մըռա պէժըն . քօ լը ճէլիլէ հանըն , ու լը ուէ տէ մըն պը պինըն :
- 11 Ու քինկա քօ ուան ջուն ժը պէքծիան հընրք հաթըն լը պաժէր ու ժը պաչ իմամանուա հանքանտըն հէ
- 12 մի գըչգան քօ հաթը պուն : Ու ուան պը իիթիարանուա թնվ պը ճըվանտընէ՝ շէվը քըրըն՝ փըռ տըրապ
- 13 տան ժը առքէրանուա , ու կօն : Պէժըն էրքը շալըրտէ ուի պը շնվէ հաթըն աուի տըղին քինկա քօ նմ լը

- 14 Խն:խոս պուն : Էրբը աւ դըշտ տը կէ կօյա վալիյէ ,
 ամ ուի գանտուրմիշ տըբըն , ու ո՛ ժի պէղէմ տըբըն :
- 15 Ու ուան ժի տըրրավէ սէնտըն չավան քօ հին պուն վու-
 սան քըրըն . ու աւ խապէր ժը նավա Եէհուտիան ուա-
 պու հաթա ուէ ոօյէ :
- 16 Համա եանդտան շակըրտան ջուն լը ձէլիւէ աւ ջիյէ ,
- 17 լը քօ քի իսա ժը ուանուա թէրթիպ քըրը պու : Գին-
 կա քօ ուի տին՝ սէճտէ քըրըն ժէուա , ու հընըքան
- 18 պը վէսվէսէ պուն : Ու իսա պը նէղ պունէ՝ պը ուան-
 ուա խապէր տա՝ ու կօ . Լը ազիւմանան ու լը արտէ
- 19 հէմի հէօքմաթան ժը մըուա հաթը տայըն : Նուա հա-
 ոըն հէմի միլլէթան թալիմ պըբըն , ու թահիիլ պը-
 քըն ուան պը նավէ Պավ ու Գուու ու Բուհ էլ իուտս .
- 20 Հին պըբըն ժը ուանուա քը աւ հէմի դըշտան պը բէն՝
 չը քօ մը ժը ոուա թէնպիհ յըր , ու վահա հէմի ու
 անգ պը ոուա մն՝ հաթա ախրէ տընէ :

ԻՆՃԻԼ ՊԸ ԳԱՎԼԱ՝

ՄԱՐԳՈՍ

ՄԷՐ 1

- 1 Ավուրէ ինճիլէ գուռէ խօտէ իսա էլ Մէսիհն ան :
2 Չավան քօ լը նավա փէյղէմպէրան հաթը նըվիսանտըն .
վահա անգ մէլէքէ խօ տը շէյիսիմ լը բէշ դատա , քը
3 տէ ուէյա դա լը պար դա հազըր պըքան : Տանկըք քօ
լը չէօլէտա կաղի տըքան , հազըր պըքըն ուէյա խօտէ
4 ու թարիգէ ուի ոասդ պըքըն : Եուհաննա լը չէօլէտա
թահֆիլ տըքըր , ու թահֆիլ պունէ թօպայէ վազ տը
5 քըր , ժը պօյ ափֆըրդէ կիւնէյան : Ու հէմի տիյարէ
Եէհուտիսթան ու Գուտտուշէրրֆիան հէմի ժէուա տըշու
պուն ու թահֆիլ տը պօ պուն ժէ լը նավ չայէ Եօր
6 տան՝ պը իգըրար քըրընէ կիւնէէ խօ : Ու Եուհաննա
միւյա տէվէ որկըրթի պու , ու բըշդա խօ գայիշ կըրէտա
պու , Ու դաամէ ուի գումլ ու հընկըֆէ Եապանի պու :
7 վազ տըքըր ու տը կօթ . Լը բէյ մը ժը մըն զախմ
դէ , քը անգ լայիգ՝ նընըմ նըղմ պուն՝ ժը պօյ վանքըրընէ
8 կըրա սօլէ ուի : Մը ո՛ պը ալ թահֆիլ քըր , համա աւ
պը Բուհ էլ Գուտա տէ թահֆիլ պըքան :
9 Ու պու քի՝ ուէ ույան իսա ժը նազարէթէ ճէլի
լիան հաթ , ու թահֆիլ պու ժը Եուհաննա լը նավ
10 Եօրտան : Ու զուվան ժը ալէ տանր հաթընվա , վէպունէ

- ազիւմանան, ու ժէր հաթընէ րուհէ ողա գաճօգ լը
- 11 սէր ուի՛ տի : Ու տանկ քի հաթ ժը ազիւմանան, «
 րու հի՛ն . Դույի Գուուէ մըն տանլալի ժը դա րազի
- 12 պում : Ու զուվն րուհ աուի լը չէօլէ տանր անի :
- 13 Ու աուի չըլ ու լըվէ պու . ժը Շէյգան թէրճիւպա
 հաթը պուն . պը ճանավարանուա պու , ու մէլէքան
- 14 ժէուա խըզմէթ տըքըրը պուն : Ու բաշէ թէսլիմ պունէ
 Եուհաննա՛ իսա հաթը լը ձէլիլէ , միւժտէյէ փատի-
- 15 շահիթիյէ իօտէ վազ տըքըր , ու տը կօթ : Էրքը ոխթ
 թամամ պու ա՛ , ու փատիշահիթիյէ իօտէ նէղ պու ա՛ .
 թօպա պըքըն , ու ժը ինճիլուա իման պինըն :
- 16 Ու քինկաքօ ժը քէնարէ պահրէ ձէլիլիան տը պը-
 հուրը պու , Շըմհուն ու պրէյ Շըմհուն Սնտրիասէ տի ,
 քօ լը պահրէ թօռ տավէթը պուն . չըմա քօ մահսի
- 17 կըրթող պուն : Ու իսա կօ ժը ուանուա . լը բէյ մըն
- 18 որըն , քը աճ ո՛ սէյտվանէ մանուվան պըքըմ : Ու ուան
- 19 զուվն թօռէ հըշթըն ու լը բէյ ուի ջուն : Ու ժը ուէ
 հընըք լը բէշ պը ջունտընէ , գուուէ Զէբէթոսէ Եա-
 դուպէ , ու պրէյ ուի Եուհաննայէ տի . քը ուան ժի
 լը նալ կէմիյէ թօռէղ խօ մէրամէթ տը քըրը պուն ,
- 20 ու կազի քըր ուան : Ու զուվն պավէղ խօ Զէբէդոսէ
 լը կէմիտա պը փալէյանուա պը հիշըընէ լը բէյ ուի
 ջուն :
- 21 Ու քէթըն լը ֆաֆարնայումէ , ու զուվն լը ոօյա
 շէմոյէ քէթը լը ճիյէ ճըվադան , ու հին տըքըրը պու
- 22 ուան : Ու թաճիպ տըքըրը պուն լը սէր թալիմէ ուի ,
 չըմա քօ աւ ժը ուանուա ողա եէքի խօտիյէ հիւքմա-
 թէ թալիմ տը քըրը պու . ու նա ողա քեաթիպան :
- 23 Ու լը ճիյէ ճըվադա ուան մանուվ քի հա՛ պու , քը նա-
 փաք րուհ լը հընտուրէ ուիտա հա՛ պու , քը գիլրի քըր՝
- 24 ու կօ . Պանրտա՛ լը մապէյնէ մա՛ ու է դա չը՝ հէյա՛ ,
 եա՛ իսայէ նասրանի . քը հաթի մա՛ հէլաք քըրընէ ,
- 25 ա՛մ զանըն դա դու քի ի . Սղիզէ իօտէ : իսա թազիլ
- 26 քըր ուի ու կօ . Լալ պա՛ ու ժը ուի ուապա՛ : Ու րուհէ

- նափաք առի հրժրգանտ ու պը պըլընտ սառնտ քի
 27 գիրա, ու ժէ տնր քէթ: Ու հէմիյան թաճիպ քըրընն
 վուսան քօ ժը հնվ ու տու փըռս տը քըրը պուեն ու
 տըկօթը պուեն, աւ չը^օ նօ թալիմ քիմ, քօ պը հիւք
 մաթ էմը տըքն լը սէր բուհէ նափաքան ժի, ու ժէ
 28 ռա միւթէհ տը պըն: Ու նամէ ուի ռապու լը հէմի
 ալիյէ ճէլիլիան:
- 29 Ու զուվն ժը ճիյէ ճըվադան ռապու հաթը մալա
 Շըմհուն ու Մնտրիասէ, պը Ենգուպ ու պը Հաննա
 30 ռա: Ու խասույէ Շըմհուն պը թա ռազա պու, ու
 31 զուվն ժէռա կօթըն ժը պոյ ուի: Ու նէզ պու ժը
 տէսթէ ուի կըրթ ռաքըր ուի, ու թա պնրտա ուի,
 ու ժը ուանուա խըզմէթ տը քըր:
- 32 Ու քինկա քօ էվար պու, ոխթա ռօ ավայէ՝ հէմի
 ուան քօ լը քէօթի հալտա պուեն, ու պըճընան ժէռա
 33 տը անի պուեն: Ու պաժէր կըչք լը պնր տնրիյէ հաթը
 34 պուեն ճըվանտըն: Ու փըռ նախօշան ժը չէչիտ չէչիտ
 նախօշիան սաղ քըր, ու փըռ ճընան տնր անի, ու ժը
 ճընանուա իապէրտան նն տըտա, չըմա քօ ուան առի
 տը զանը պուեն էրքը Մէսիհ ն:
- 35 Ու սէրէ սըպէ զուվն պը ռապուենէ, ռապու ու շու
 36 լը ճի քի պնոիյէ ու լը ուէ նըմէճ տը քըր: Ու Շըմ
 37 հուն ու ուան քօ բէռա պուեն քէթըն լը տու ուի: Ու
 քինկա քօ տին ուի՝ կօնը ժէռա, էրքը Հէմիան լը դա
 38 տը կնոըն: Ու կօ ժը ուանուա. Որըն նմ հնոըն լը
 նէզ պուեն գասապան, քը լը ուէ ժի վազ պըքըմ, չըմա
 39 քն նը ժը պոյ աւ դըչդ հաթըմ: Ու լը ճիյէ ճըվաթա
 ուան վազ տը քըր լը նավա հէմի ճէլիլիան, ու ճընան
 տնր տը խըսթ:
- 40 Ույուղ քի հաթը ժէռա՝ լավա տըքըր, չօք տըքըր
 ու տը կօթ. էրքը պը խուաղի՝ տըքարի մը փաք քը
 41 ըն: Ու իսա պը մէրհամէթ քըրընն՝ տէսթէ խօ տը
 րէժ քըր, քէթ ժէռա, ու կօ ժէռա տը խուաղըմ
 42 փաք պն: Ու քինկա քօ աւ կօ ժէռա, զուվն ույու

- 43 զիթի ժէ շու, ու փաք պու: Ու ժէոսս պը գալի թէն,
 44 պիհ բըրընէ զուվն աուի տանը բըր, ու կօ: Սագըն
 ժը քանտոս գըլը քի նն պէժի, լէ հնոսս խօնիչանէ
 խախամէ պըտոն. ու պըտոն հէտիյէ փագըժ պուեն է խօ,
 քօ Մուսսա էմը բըր ժը ուանուա՝ ժը պոյ խսպաթ պուենէ:
 45 Ու աւ ուսպու տէսթ բըր վազ բըրընէ ու գըլըհէ հան
 խապէր բըրընէ, վուսան քօ հէնէ աւ նն տը քարը
 պու աշիքեար լը պաժէր քի քէթընէ, լէ տանրվա լը
 ճիյէ եսպանտա պու, ու ժը հէմի ալիյան ժէոսս տը
 հաթը պուեն:

ՍԷՐ 2

- 1 Ու բաչէ չանտ ուոյան տիոսս լը քափարնայումէ քէթ:
 2 Ու հաթը պըհիստըն քօ լը մալ տա ն, ու զուվն վը
 ուան հաթըն ճըվանտըն, վուսան քօ հէնի լը պնր տն
 ըրան ժի ճի նն մա, ու ուի քէլամէ խօտէ ժը ուանուս
 3 տը կօթ: Ու տը հաթը պուեն ժէոսս՝ պը չար մնու
 4 վան հաթը հէլանին քէթըրում քի տը անը պուեն: Ու
 քինկա քօ ժը գալսպալըղէ նն տըքարը պուեն նէղէ
 ուի հաթընէ, հէլըչանտըն խանիյէ աւ մալէ լը քօ քի
 իսս պու, ու պը գուլ բըրընէ՝ ժէր բըրըն աւ լէհէ
 5 ֆէ, լը նավա աւ քօ քէթըրում ուտըղա: Ու իսս ի
 մանէ ուան պը տիթընէ, կօ ժը քէթըրումու. էյ գու
 6 ուք կիւնէյէ դա ժը դաուս ավֆ պու: Ու ժը քեա
 թիպան հընըքան լը ուէ հնպուեն ուօնըչտի. լը սըլէ
 7 խօ տը ֆըբըրը պուեն: Չիմ ուիա քօ ավհա տըժմինան
 տէժը. քի՞ տըքարը կիւնէյան ավֆ բըրըն. ժը եէք
 8 խօտէ թանէ: Ու իսս ֆէհմ բըր լը բուհէ խօտա, քօ
 ուան ավհա տիւչիւմիչ տը պուեն լը տըլէ խօտա, ու
 9 կօ. Աւ չի՞ն լը տըլէ խօտա տիւչիւմիչ տը պըն: Բի՞
 ժան գօլայ ն, ժը քէթըրումուս կօթըն կիւնէյէ դա
 ժը դաուս ավֆ պըպըն. Ես պըկըր լէհէֆէ խօ ու
 10 պը կէու կօթըն: Համա ահվա քօ պը զանըն, էրքը

- հէօքմէթէ գուռէ մանուկ հէյա լը սէր արտէ կիւնէ.
- 11 յան ալֆ քրրնէ (ժը քէօթրիւմուա կօ) : ժը դառա տը պէմ, ուսպան պըկըր լէհէֆէ խօ ու հառան մալա
- 12 խօ : Ու ուսպու զուվան լէհէֆէ խօ սանտ լը պան հէ միան լը տանրվա ուսպու, վոթան քօ հէմիան թաա հիւպ քրրնէ, ու ժը խօտէոա չըքըր քրրնէ ու կօն. էրքը վուսան դըչդ ճարա ման գաթ նան տի :
- 13 Ու ուսպու լը քէնարէ պահրէ, ու ճըվաթան կըչք
- 14 ժէոա հաթըն, ու հին տըքըր ուան : Ու քինկա քօ տը պըհուրը պու, տի գուռէ Ալֆէոս լէվկէ քօ լը կիւմրիւկիսանէտա ոօնըչդի պու. ու կօ ժէոա, Որան
- 15 լը բէյ մըն. ուի ժի ուսպու շու լը բէյ ուի : Ու պու քի քինկա քօ լը մալա ուի լը սուֆրէտա ոօնըչդի պու, պը իսառա ու հէմ պը շակըրտէ ուիոա թանվ փըռ կիւմրիւկիսան ու կիւնէքեարան ժի լը սուֆրէ տա ոօնըչդի պուն, չըմա քօ փըռան հանպուն քօ լը
- 16 բէյ ուի տըջօ պուն : Համա քեաթիպան ու ֆարիսիան քինկա քօ տին էրքը պը կիւմրիւկիսանուա ու պը կիւնէքեարանուա տը խօ, կօնը ժը շակըրտէ ուիոա, Չըմա վուսան պը կիւմրիւկիսան ու պը կիւնէքեարան
- 17 տը խօ ու վէտըխօ : Ու քինկա քօ պըհիսթը իսա կօ ժը ուանուա, ժը սաղանուա հէքիմ նա լազըմ ան լէ ժը նախօչանուա. անդ նա հաթըմ սատըգան կաղի քրրնէ, լէ կիւնէքեարան :
- 18 Ու շակըրտէ Հաննա ու հէմ ֆարիսիան ոօնի տը կըրթը պուն հաթըն ու ժիոա կօթըն. Չըմա շակըր
- 19 տէդ դա ոօնի նա կըրըն : Ու իսա կօ ժը ուանուա մէկէր գապիլ ան գուռէդ տավադան չըգաա քօ զավա պը ուանուան ոօնի պը կըրըն, չըգաա քօ զավա պը
- 20 ուանուան գապիլ նընան ոօնի կըրըրն : Համա ոօյան տէ պէն քօ զավա ժը ուան տէ պէ սէնտըն, ու լը ուէ
- 21 գէմանէ, լը ուէ ոօյանտա ոօնի տէ պըկըրըն : Ու քանքի փարչայէ ճըլէ նօ, լը սէր ճըլէ գէվըն փինա նա տըրու, էրքը նա, ժը գէվըն տըսղինը նօ. քը

- թէրիթից ուի պու, ու գաթանտըն հէնի պէթէր տը
 22 պն: Ու նա՛ ժի եէքի մէյէ նօ տա դինը լը նավա
 մէչգէ գէվըն, էրքը նա՛ մէյէ նօ մէչգան տը գա-
 թինը. մէյ տը ուրժը, ու մէչգան վունաս տըպըն. լէ
 մէյէ նօ լը նավա մէչգէ նօյան գէ տադինըն:
 23 Ու պու քի լը ուոյա շէմույէ աուի ժը նալ զնվիւան
 տը պըհուրի պու, ու շակըրտան քօ տըջօ պուն,
 տէսթ քըրըն սէրիցէ կէնըմ գուրֆանտընէ, ու խուար-
 24 ընէ: Ու Փարիսիան կօնը ժէոա. Մէզէքն չը տըքըն
 25 լը ուոյա շէմույէ, քը ճայիղ նը նն: Ու խա կօ ժը ու-
 անուա, Հուն գաթ նա՞ խօնտըն քըրընէ Տավուտ,
 քինկա քօ լաղըմ պու. ու պրչի պու աուի ու աուան
 26 քօ բէոա պուն: Չավան լը կիւնա Ապիթար պաշ իմա-
 մէ քէթ լը մալա խօտէ, ու նանէդ հուրուրէ խուար
 ու տա ժը ուանուա. ուան քօ բէոա պուն, քը ժը ի-
 մամանուա պաշգա ժը եէքէոա ճայիղ նն պու խուա-
 27 ըրնէ: Ու կօ ժը ուանուա, Շէմու ժը պոյ մնուուվ պու,
 ու նա մնուուվ ժը պոյ շէմուէ: Վուսան քօ՝ Գուուէ
 մնուուվ խօտիցէ շէմու ժի ն:

ՍԷՐ 3

- 1 Ու Տիտա քէթ լը ճիցէ ճըվաթան. ու լը վէ մնուուվ
 2 քի հնպու, քը տէսթէ ուի հըչք պու պու: Ու լէ մէ-
 զն տը քըրը պուն քօ լը ուոյա շէմույէ աուի սաղ տը-
 3 քա՞. քօ ժէ կաղընան պըքըն: Ու ուի կօ ժը տէսթէ
 4 հըչք պուն մնուուվրա. Ռապն լը օրնայ պը սնքըն: Ու
 կօ ժը ուանուա լը ուոյա Շէմուտա ամէլէ գանճ քըրըն
 ճայիղ ն, եա՛ ամէլէ քէօթի քըրըն, ճա՞ն քի խալաս
 քըրըն, եախօտ վունաս քըրըն. համա ուան հըսգօթ
 5 քըրըն: Ու խա լը սէր ուան պը նըհէթընէ, պը հէոա
 պու. ժը պոյ քէօր պունէ տըլէ ուան հաթը գասա-
 վէթ պուն, ժը ուի մնուուվրա կօ. Տէսթէ խօ տըլէժ
 քն, ու ուի ժի տըրէժ քըր, ու տէսթէ ուի ունտ

- 6 պու : Ու ֆարիսիան պը Հէռօտիսիանուա թնվ զուվա
 ուապուն լը տնրվա , շավր տըքըրը պուն ժը պոյ ուի
 էրքը չավան աուի հէլաք պըքըն :
- 7 Համա իսա պը շակըրտէդ խօռա լը քէնարէ պահրէ
 ջու , ու լը բէյ ուի ժը ձէլիլէ ու ժը Եհհուտիսթանէ :
- 8 Ու ժը Գուտսէ ու ժը Իտումէ ու ժը ալիյէ տընէ
 Յորդանէ , փըռ ճըվաթան ջուն , ու ուան քօ ժը Տը-
 ըոսէ ու ժը Սիդոնէ պուն , փըռ ճըվաթան քինկա քօ
 տը պըհիստը պուն չըդաս դըչդ տը քըր , տը հաթը
- 9 պուն ժէռա : Ու կօ ժը շակըրտէդ խօռա . ժը սէմէտէ
 խալիլէ , լը պա ուի գայըղ քի բըջուք պը բէ . քօ ժէ-
- 10 ոա սըխլէթ ննքըն : Չըմա քօ փըռ մանուվան սաղ
 քըր , վուսան քօ՝ հէմի մարալլիան ժը պոյ լէ քէթընէ :
- 11 լը սէր ուի տը քէթը պուն : Ու նափաք բուհան քին-
 կա քօ ուի տը տիթը պուն՝ լը պնր ուի տը քէթը պուն ,
- 12 տը դիրա պուն ու տը կօթը պուն : էրքը դույի Գու-
 ոէ խօտէ . Համա ուի տը զայիտը պու ժը ուանուա քօ
 աուի աշիքար նն քըն :
- 13 Լը ջիյէ ոա տը պն ու ժը խօռա կազի տըքն աուան
 14 քօ՝ աուի խօստ , ու ջուն լը պա լէ : Ու տուանդտահ
 Բէնա թային քըր՝ քը բէռա պըպըն , ու քը ուան պը շէ-
- 15 յինէ վաղ քըրընէ : Ու քը հէօքմաթէ ուան պըպն նա-
- 16 խօշիթիան սաղ քըրընուա , ու ճընան տնր խըստընուա : Ու
- 17 նալէ Շըմհունէ փէթըոս տանի : Ու Գուռէ Ձէպտի Եա-
 դուպ ու պրէյ Եադուպ՝ Հաննա , նալէ ուանան Պօա-
- 18 նէրկէս , Եանի Գուռէդ կիւրիւլթիյէ , տանի : Ու Սնտ-
 ըիասէ , ու Ֆիլիպօսէ , ու Փարդուլիմէ ու Մէտթէյէ
 ու Թումայէ ու գուռէ Հալֆա Եադուպէ ու Թատայէ
- 19 ու Շըմհունէ ֆանանի : Ու Եհհուտայէ իսխարի , աուի
 քօ ուի տէսթ տա :
- 20 Մալ քի հաթըն . ու տիսա փըռ խալիլ ճըվանտըն
- 21 վուսան քօ դասմ խուարընուա գատիր նն պուն : Ու
 քինկա քօ գուսումէ ուի պըհիստըն . ուապուն քօ ա-
 ուի պը կըրըն , չըմա քօ պէհըչ պոթյն տըկօթը պուն :

- 22 Ու աւ քեաթիպան քօ ժը Գուտսէ հաթը պուն տըկօ-
թը պուն քօ՝ Պաալզէպուն ուի հէյն, հէմ ժի պը
- 23 սէրվէրէ ճընան՝ ճընան տանր տըխա : Ու ուան լը պա-
լէ պը կապի քըրրնէ, պը թէմսիլան խապէր տըտա պը
ուանուա, Շէյթան Շէյթանէ չափան տըքարը տանր
- 24 խըստըն : Ու էրքը փատիշահիթի քի . լը նալ խօտա
դէ ճիհէ պուն, աւ փատիշահիթի, նըքարը պը մինն :
- 25 Ու էրքը մալ քի լը նալ խօտա դէ ճիհէ պուն, աւ
- 26 մալ նը քարը պը մինն : Ու էրքը Շէյթան աուի լը
սէր խօ ուապույն ու հաթը ճիհէ պուն, աուի նըքա-
- 27 րը պըմինն, լէ բաչէ ուի հաթին : Ու գաթ եէքէ
նըքարն լը մալա մէր քի պը գէվն ու մալն ուի եաղ-
մա պըքն, ու էրքը ափուլ աւ մանուվէ մէր կըրէ նն
- 28 տն՝ ուէ չաղէ մալէ ուի եաղմա պըքն : Պըուա տըպէմ՝
ժը ուա, էրքը հէմի կիւնէան տէ պէն ալֆ պուն ժը
դուռէ մանուվանուա, ու քիւֆրան, չըգուս քօ քիւ-
- 29 ֆըր տըքըն : Համա քի քօ ժը տանր հապէ թուհ էլ
Գուասէ քիւֆր տէժն . ժը ուիուա գաթ լը էպէտա
ալֆ տէ թուն նն պն . իլլա ժը էպէտէ հէօքմէուա
- 30 տէյնտար տը պն : Չըմա քօ տը կօթը պուն, էրքը
րուհէ նափաք հէյն լը հըհտուռէ ուիտա :
- 31 Բաչէ տի ու պրէյէդ ուի հաթըն, ու լը տանրվն պը
սնքընանտընէ՝ շխանտըն ու աուի կաղի տըքըրը պուն :
- 32 Ու խալդ լը չար ալիյէ ուի ուծըչդի պուն . ու քինկա
քօ կօնը ժէուա . վահա՝ տի ու պրէյէդ դա լը տանրվն
- 33 դա տը խուազըն : Ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ, տի
ու պրէյէդ մըն քի՝նն . ու նազար քըր լը սէր ուան
- 34 քօ լը չար ալիյէ ուիտա ուծըչդի պուն՝ ու կօ . վա-
- 35 հա՝ տի ու պրէյէդ մըն : Չըմա քօ քի քօ մէրամէ խօ-
տէ տըքն, աուի ն պրէ ու խուչդ ու տիյէ մըն :

ՍԷՐ 4

- 1 Ու տիսա լը պա պահրէտա տէսթ քըր հին քըր-
ընէ, ու լը պալէ վըր խալդ ճըվանտըն, վուսան քօ

- առի լը կէմիտա քէթ ու լը սէր պահրէ ռօնըլտ . ու
 խալը հէմիտան լը պա պահրէ լը (զուայիտա) պուն :
 2 Ու պը թէմսիլան փըռ դըլղան հին տըքըր ժը ուան
 3 ու , ու տը կօթ ժը ուանուա լը թալիմէ խօտա : Պը'
 պըհիտըն , վահա դօլքըրօղ ժը պօյ դօլ քըրընէ ու
 4 պու : Ու պու քի ոխթա դօլ քըրընէ հընըքան լը
 սէր ոէ քէթըն , ու դայրան հաթըն ու առի խուա
 5 բըն : Ու պաշխասիան լը ճիյէ դարաթ քէթըն լը քօ քի
 փըռ հարի թուն նա պու , ժը գուրիթիյէ հարի թուն
 6 նա պունէ զուլն շին պու : Ու քինկա քօ դալ քէթ
 կէլմ պու , ու ժը գուրմ թուն նա պունէ , հըլք պու :
 7 Ու հընըքան քէթըն լը նավա ըսթըրիան , ու ըսթըրիան
 8 ուպուն ու խէնըգանտըն ուի ու ֆէքի նա տա : Ու
 հընըքան լը արաէ ռընտ քէթըն , ու ուպու մաղըն
 պու ֆէքի տրտա . ու տը անը պու լը ճիյէ եէքէ սի ,
 9 ու եէքէ շէլթ ու եէքէ սաա : Ու ժը ուանուա տը
 կօթ , ժը քէուա քօ ժը պըհիտընուա կօ հէյն պրա
 կօտարի պըքն :
 10 Ու քինկա քօ առի թանէ մա , առան քօ լը պա
 ուխտա պուն պը տուանզտանուա թալ , փըռս քըրըն ժէ
 11 աւ թէմսիլա : Ու ժը ուանուա կօ , ժը ուա հաթիմ
 տայըն սըրրէ փատիշահիթիյէ խօտէ զանըն : ու համա
 ժը ուանուա քօ ժը տարվէնըն , հէր դըլղա պը թէմսիլա
 12 տը պն : Բը պը աիթընէ տէ պըպինըն , ու նա պինըն ,
 ու պը պըհիտընէ տէ պը պըհիտըն , ու տէ ֆէհմ նա
 քըն , քը նա պն վէկէոըն , ու կիւնէյէ ուան ալթ
 13 պըպն : Ու կօ ժը ուանուա . Ու թէմսիլէ հան նը
 զանըն , էրքը վուսան ա հուն չա՛վան հէմի թէմսի
 14 լան տէ պըզանըն : Դօլ քըրող սէօղէ դօլ տըքն :
 15 Ու լը սէր ոէտա պուն դօվան առանըն , լը քօ քի
 քէլմ գէ աթօղան , ու քինկա քօ առի տը պըհիտըն ,
 Շէյթան դէ ու լը տըլէ ուանտա հաթը աթօղըն քէ
 16 լամէ տար տըլտա : Ու լը ճիյէ դարաթան հաթը դօլ
 պուն ուանըն , քը քինկա քօ քէլամէ տը պըհիտըն ,

- 17 զուվա պը շազ պունէ գապուլ տըքըն : Ու ժը պոյ լը նավ խօսաա գուրմ թունն նն պունէ թանէ հըրք զէ ման տը սնքընըն , ու բաչէ քինկա քօ պը սէմէտէ քէլամէ սըխէթ քի եա գաորանտըն քի դէ , զուվա խուար
- 18 տը պըն : Ու լը նավ ըսթըրիան հաթը դօլ պուն ուա
- 19 նըն . քը քինկա քօ քէլամէ տը պըհիւըն : Համա աթ ղալէ ուէ տընէ ու խարխարօքէ զէնկինիթիյէ լը նավ տը դէվըն ու քէլամէ տը խէնըգինըն , ու պէ մէյլէ
- 20 տը պն : Ու լը արտէ ոընտ հաթը աթօդան ուանըն , քը քէլամէ տը պըհիւըն ու գապուլ տը քըն . ու մէյլէ տըտըն ժը եէքէ սի ժը եէքէ շէղթ ժը եէքէ սնա գա :
- 21 Հէմ ժը ուանուա կօ , մէկէր չըրա լը պըն էօչէկէ եա լը պըն լըհէֆէ տադինընուա դէ , նա քօ ժը պոյ
- 22 լը սէր շամսան տադինընուա դէ , Չըմա քօ թուննն վէշարթըն դըչդ քի քօ տէ աչիքեար նն պն , ու
- 23 դըչդ քի արզիգա քօ տէ նէյէ մէյտանէ : Ժը քէուա քօ ժը պըհիստընուա կօ հէյն՝ պրա կօտարի պըքն :
- 24 Ու ժը ուանուա կօ . Մէգէքըն չըքօ հուն տը պըհիստըն , պը չը էօչէկէ քօ հուն տը բէվըն , պը ուի էօչէկէ տէ պէ ժը ուա բիվանտըն , ու ժը ուա քօ կօ
- 25 տարի աըքըն տէ զէտա պըպն : Ժը քէուա քօ հէյն ժը ուիուա տէ պէ տայըն ու ժը աուխուա քօ թուննն չը քօ ուի հէյն ժի՝ տէ պէ ժէ սննտըն :
- 26 Հէմ աը կօթ , փատիշահիթիյէ խօտէ ահվա ն , չավան
- 27 քօ մանուլ քի լը արտէ դօվէ պըխն : Ու լը շնվ ու լը ոօ խնուտա տըչօ ու ոա տը պն . ու դօվ շին տըպն ու մնղըն տըպն . աուի նըզանը էրքը չավան :
- 28 Չըմա քօ հարի ժը խօ մէյլէ տըտն , ավուլ կիյայէ , ու բաչէ սըմպըլէ , ու ժը ուի բէվա դըժա կէնըմ լը
- 29 նավ սըմպըլտա : Համա քինկա քօ մէյլէ տը տն զուվն տաստ տը շէյինէ , չըմա քօ ոխթա չինանտըն կիյայն :
- 30 Ու տը կօթ . փատիշահիթիյէ խօտէ ժը չընուա պը
- 31 չըպինըմ , եա պը չը թէմնիլա նըչան պըտըմ : Ոգա հապէ խարապէ ն . քը աւ լը արտէ ոխթա քօ դէ

- դօլ պուն, լը նաւա արտէ պուն ժը հէմի դօվան բը-
- 32 ջուք ան : Համա քինկա քօ դէ դօլ պուն շին տը պան ,
 ժը հէմի փէնջարան ժի մանգըն տը պան . ու կիւլեյեդ
 մանգընան դինն . վուսան քօ լը պըն սիյէ ուխտա տա-
 նընէ դէյուէ ասիւմանուա պան տը պան :
- 33 Ու նուա պը թէմսիլա խապէր տը տա պը ուանուա
- 34 քէլամէ քը տըքեարը պուն Ֆէհմ' քըրընէ : Ու պէ թէմ-
 սիլա պը ուանուա դըշդ քի խապէր նան տըտա , համա
 ոխթա խալի պունէ հէմի ժի պէյան տըքըր ժը շակըր-
 տէդ խօուա :
- 35 Ու լը ուէ ոօտա քինկա քօ էվար տը պու , ժը ուան-
- 36 ուա կօ . լը ալիյէ տըն ան պը պըհուրըն : Ու խալթ
 հըշդըն ու աուի չավան քօ լը կէմիտա պու , սանտըն .
- 37 ու բէուա պաշիւա կէմիյեդ բըշուդան ժի հանպու : Ու
 մանգըն Ֆըրթունա քի պայէ պու , ու տալըյան լը կէ-
 միյէ տը քանթըն , վուսան քօ համա դըթա տը պու պու :
- 38 Ու աւ լը ալիյէ բաշէ կէմիյէ լը սէր պալիվէ խանվուա
 տըջօ պու . աուի ժը խանվէ ուա քըրըն ու ժէուա կօ-
 թըն . ես' իօճա՝ վահա ան հէլաք տըպըն հանէթէ դա
- 39 նընն : Ու հէշար պու , դայիտի լը սէր պայէ , ու ժը
 պահրէուա կօ , հըշ պը , լալ պան . ու պա սանքընի , ու
- 40 մանգըն խօշիթի քի պու : Ու կօ ժը ուանուա . չըմա՞
 հուն վուսան թըրուօքըն , չըմա՞ իմանէ ո' թուննան , ու
 փրո պըղտիան ու ժը հէվուուուա տըկօթը պուն , ա-
 ճապա . ուխա քիան քօ հէմ պա ու հէմ պահր ժէուա
 միւթահ տը պըն :

ՍԷՐ 5

- 1 Ու հաթըն ալիյէ տընէ պահրէ լը ոլաթէ Գատա-
- 2 ըիյան : Ու քինկա քօ աուի ժը կէմիյէ հաթը տանր , ժը
 թըրպան մանուվ քի լապա ուի հաթ , քը մուրտար
- 3 ճընէ ուի հանպու : Քը մէսքեանէ ուի լը թըրպանտա
 պու . պը դէնճիրան ժի քէս քի նան տըքարը պու

- 4 առի կրթեամբ : Չըմա քօ փրո՝ ճարան առի հաթը պու կրթեաման պը գայտան ու պը դէնծիրան , գէնծիրան տը գուրըֆանտը պու ու գայտան տը չըքէնանտը պու .
- 5 ու քէսքի նա տըքարը պու առի զաֆթ քըրընէ : Չըմա քօ լը շալէ ու լը ուջէ հէր ԻԻ լը նալ թըրպան ու լը Ղիանտա տը գիրա պու . ու առի խօ պը գէ .
- 6 վըրան տը քութա : Նուա քինկա քօ ժը տուրվա իսայէ
- 7 տի . պազիա ու սէճտէ քըր ժէուա : Պը պըլընտ սա ունտ քի գիրա՝ ու կօ . Չը՞ չըղուլէ դա պը մըուա հէյա՝ եա՝ իսա Գուռէ Սլլահթաալայէ , դա պը նալէ իստէ
- 8 սօնտ քըրընէ տըարմ մը լը իսքէնծիյէ մախա : (Չըմա քօ առի ժէուա տըկօթը պու . եա՝ բուհէ մուրտար ժը մառուվէ որա՞ տա՞ր) : Ու ժէ փըուա քըր էրքը նալէ դա չիա՝ ու առի կօ . նալէ մըն լէգէոն , չըմա քօ ա՞մ
- 10 փըու ըն : Ու փըու լավա տըքըրը պուռն ժէուա քօ ուան
- 11 ժը աւ տիյարէ տա՞ր նա՞ շէյինա՞ : Ու լը ուէ նէղէ Ղիյէ կառան քի մաղըն խընդիր հապու , քը տը Ղէրիա
- 12 պուռն : Ու հէմի ճընան ժէուա լավա քըրըն ու կօն , մա՞ ժը խընդիրանուա պը շէյինա՞՝ քը լը ուան ա՞մ պը գէ .
- 13 վըն : Ու էմը քըր ժը ուանուա ու քինկա քօ տա՞ր քէթըն ու կառան ժը պազտէքէ պազիան լը պահրէ , ու լը պահրէտա խանըդին . (գասա տու հազարան հա՞ պուռն) :
- 14 Ու կալանէ խընդիրան . բալիան , լը պաթարան ու լը կիւնտան խապէր քըրըն , ու ուան ուապուռն տիթընէ՝
- 15 էրքը աւ չը՞ դըչղա՞ քօ պու : Հաթըն լը պա իսայէ , ու տին աւ պը ճըննէ լը ուի քի լէգէոն հապու , ճըլէ խօ որկըրթըն ու ագըլէ ուի լը սէրիտա ուօնըչտի պու .
- 16 ու պըղտիան : Ու ուան քօ տի պուռն ժը ուանուա նազլ քըրըն , էրքը չը հաթ լը սէր պը ճըննէ , ու հավալէ
- 17 խընդիրան : Ու ժէուա լավա քըրընէ պաշլամիշ պուռն .
- 18 քը ժը սինուէ ուան հառա՞ : Ու քինկա քօ առի լը կէմիյէ քէթ աւ պը ճըննի լավա տըքըր ժէուա , քօ քէուա
- 19 պըպա՞ : Համա իսա առի պա՞ր նա՞ տա . իլլա ժէուա կօ , հառա՞ մալա խօ ժը գըպումէ իսուա , ու նազլ պըքա՞

- 20 ժը ուանուա չըքօ խօտէ քրը ու մերհամէթ քրը ժը
 դաուա : Ու աւ ջու , ու տէսթ քրը լը ոլաթէ Թէկա-
 փուլիտէ վաղ քրըրնէ , չը քօ իսա ժէուա քրը , ու հէ-
 21 միան ժի թաճիւպ տը մա պուն : Ու իսա քինկա քօ տի-
 սա լը ալիյէ տընէ պահրէ պըհուրի , փըռ խալլէ ճը-
 վանտըն լը պալէ , ու աուի լը քէնարէ պահրէտա պու .
 22 իւ վահա մնղընէ ճըվնթան եէքի նալէ ուի Յայրուս
 լը պա ուի հաթ . քինկա քօ աուի տի՝ քէթ լը լընկա
 23 ուի : Ու փըռ լալա տըքրը ժէուա ու տը կօթ , էրքը
 դիղըքէ մըն լը սօն նէֆէտա ա՛ , որա՛ տէսթէ խօ լը սէր
 24 տէյնա՛ , քը խալասս պըպա՛ ու պը ժի : Ու ջու բէուա ,
 ու փըռ ճըվաթան լը բէյ ուի տը ջու պուն . ու ժէուա
 էգիյէթ տըտա պուն :
 25 Ու լը տուանգաահ սալ ժէ խույն չունտող լը իլէթ
 26 քի պուն ժընըք քի : Գը ժը տէսթէ հէքիման փըռ
 քըշանտը պու . ու վարիյէթէ խօ հէմի թէլէֆ քըրը
 պու , ու Ֆայտա քի նա՛ տի պու , լէ հէնի պէթէր պու
 27 պու : Բինկա քօ ժը պօյ իսայէ պըհիսթ լը նալա խալ-
 28 դէ ժը բէչլա՛ հաթ՝ ու լը ճըլէ ուի քէթ : Չըմա քօ
 լը տըլէ խօտա տը կօթ . էրքը թաննէ լը ճըլէ ուի պը
 29 գէվըմ տէ խալասս պըպըմ : Ու գուվա խույն ջունտընէ
 ուի պրիա . ու լը կէովտա խօտա հասիա՛ քը ժը աւ
 30 իլէթէ շիֆա տի : Ու իսա գուվա հասիա լը խօ քը
 աւ գուվիլէթ ժէ ուսպու , վէկէռիա լը նալ խալլէ ու
 31 կօ , քի՞ քէթ լը ճըլէ մըն : Ու շաղըրտան կօն ժէուան
 տը պինի քօ խալլէ գա տը աարըինա՛ . ու տէ ժի , էր-
 32 քը քի քէթ լը ճըլէ մըն : Ու լը չար ալիյէ խօ մէղա՛
 33 տըքրը քօ պը պինա՛ էրքը քի՞ քըր աւ գըշդ : Ու ժը-
 նըք պըղաիա ու լէրղա , չըմա քօ հասիա քօ ժէուա
 չը պու , ու հաթ լը պէր ուի քէթ ու հէմի քըրու՛ ուսս
 34 տը ուստ ժէուա խապէր տա : Ու իսա ժէուա կօ . Եա՛
 դիղ իմանէ գա՛ գա խալասս քըր , հաուա՛ պը սէլամէթ
 ու ժը տէրաէ խօ սաղ պը պա՛ :
 35 Ու տուի չըդասս քօ խապէր տըտա հընըքան ժը ալիյէ

- մանգրնէ ճրվաթան հաթըն ու կօն . էրքը գիղէ դա մըր .
- 36 հէնի չըմա զահմէթ տը տի ժը խօճառա : Համա խաա
քինկա քօ պըհիսթ աւ խապէրան քօ հաթըն խապէր
տան , ժը մանգրնէ ճրվաթանուա կօ . ման թըրուս գու
- 37 թաննէ խման պինան : Ու եէքի պան նան տա բէռա շուն
տընէ , թաննէ փէթըրոս ու Եագուպ ու պրէյ Եագուպէ
- 38 Հաննա : Ու լը մալա մանգրնէ հաթ , ու տի շամաթայէ
ու հէմ աուան քօ տը կրիա պուն ու ֆէրիատ տըքըրը
- 39 պուն : Ու լը հընտուա քէթ' ու կօ ժը ուանուա . չը
մա' հուն շամաթա տըքըն ու տը կըրըն , գուռըք նան
- 40 մըրի ան , լէ խանթա տըջօ : Ու աուի մասգարէ տըքըրը
պուն , համա աուի հէմիան տանրվէ քըր , ու պը խօռա
կըրթ պավ ու ախէ գուռըք ու ուան քօ բէռա պուն .
ու լը վէ քէթ լը քօ քի գուռըք հաթի պու տա դինըն :
- 41 Ու տէսթէ գուռըքէ պը կըրթընէ' կօ ժէռա . Տալիթա
գումի , քը թէրծիւմէ տը պան , Եա' գիղ (ժը դառա տը
- 42 պէմ') ուպան : Ու զուվա գիղըք սապու ու տը կէռիա
չըմա քօ գասա տուանղտահ սալան պու , ու ուան պը
- 43 մաթ պունէ շաչ պուն : Ու ժը ուանուա գավի թէնպին
քըր քօ ուիա քէսքի նըղանան . ու կօ քը ժէռա դասամ
պըտըն :

ՄԷՐ 6

- 1 Ու ժը ուէ պը ուպունէ հաթը լը ոլաթէ խօ , ու
2 շակըրատ ուի շուն լը բէյ ուի : Ու պու քի լը ոջա
չէմուէ տէսթ քըր լը նավ ճէմաթէ ուան հին քըրընէ
ու փըռան քինկա քօ տը պըհիսթը պուն , աճէպ տը
մա պուն լը սէր թալիմէ ուի . ու տը կօթը պուն աուա
դըչդան ժը ուիռա ժը քօ , ու ժը ուիռա հաթը
տայըն իլմ' չի'ան , քը ահվա քէրէմաթան տը պըն պը
- 3 տէսթէ ուիա : Ուիա աւ նաճառ նը'ան գուռէ Մէյ-
րէմէ , ու պրէյ Եագուպ ու Յուէս ու Եուտա ու Շըմ'
հունէ , ու խուչգէդ ուիա լըվըր լը պա ման նը'ըն ու
- 4 լը սէր ուի խուար տը պուն : Ու կօ ժը ուանուա . փէյ-

- ղէմպէր քի պէիթիպար նրնն , լը պաշիւ տար քի , լէ
 թաննէ լը ոլաթէ խօ ու լը նալ խըսումէ խօ ու լը մալա
 5 խօտա : Ու լը ուէ դաթ նն տը քարը պու քէրէմաթ
 քի ժի պըքն , լէ թաննէ լը սէր չանտ նախօջան տէսթէ
 6 խօ պը տաղիւննէ սաղ քըր ուան : Ու ժը պոյ իման
 սըղիթիյէ ուան թաճիւպ տը քըր , ու տը կէռիա
 պու լը տօռա աւ դասապան ու հին տըքըր :
 7 Ու տուանղտահան ժը խօռա պը կաղի քըրընէ ու
 ուան տըրտօ , տըրտօ ժը շըանտընու պաշլամիշ պու .
 ու ժը ուանուա լը սէր բուհէդ նստիաքան հէօքմաթ
 8 տա : Ու թէնպիհ քըր ժը ուանուա քօ ժը պոյ ուէ դըշդ
 քի նանդիւնն . լէ թաննէ ջօվ քի . նա դուր , նա նան .
 9 նա տըրպով լը քէմէրէ խօտա : լէ չարօգան բէքըն , ու
 10 տու խաֆիթան որմն կըրըն՝ կօ . Ու կօ ժը ուանուա , լը
 մալա քէ քօ հուն տըջօն լը ուէ պը սնքընն , հաթա
 11 քօ ժը ուէ ռապըն : Ու ուան քօ ո՛ դապուլ նաքըն ու
 ու ժը ուա կօտարի նաքըն , քինկա քօ ժը ուէ ուա տը
 պըն , թօզա լընկա խօ տառչիւնն ժը պոյ շահատէթիյէ
 ուան :
 12 Ու ուան ռապուեն վաղ տը քըրը պուեն . քը մարտան
 13 թօպա պըքըն : !Ու վըռ ճընան տար տը խըսուլ պուեն ,
 ու վըռ նախօջան պը ռուեն ռուեն տըքըրը պուեն , ու
 14 սաղ տը քըրը պուեն ուան : Ու Հէրօտիս փատիչահ պը
 հիստ , (չըմա քօ նալէ ուի աշիքեար պու) ու տը կօթ
 էրքը Հաննայէ թահֆիլչի ժը մըրիան դըյամ քըրիւն .
 15 ժը պոյ ուի քէրէմաթան տը պըն պը տէսթէ ուի : Պաշ
 խասիան տըկօթը պուեն քօ իլիա նն , ու հընըքան տը կօ
 թը պուեն քօ ֆէյղէմպէր քի նն , եա եէքէ ոզա փէյ
 16 ղէմպէրան նն : Համա քինկա քօ Հէրօտիս պըհիստ կօ ,
 Ուիա Հաննա նն սէրէ աուի քօ մը ժէ քըր . ժը մըրիան
 դըյամ քըրիւն :
 17 Չըմա քօ Հէրօտիս աուի շիանտ Հաննայէ կըրթ ու
 կրէտա աուի ու տանի լը հափսէ , ժը պոյ Հէրօտիա ժը
 նա պրէյ ուի ֆիլիպօսէ , չըմա քօ աուի ժը խօռա ժըն

- 18 կրթութիւն : Չըմա քօ Հաննա ժը Հէրօտիսուա տը կօթ էր .
 քը ժը դառա ճայիզ նընն ժընա պրէյ խօ կրթութըն :
- 19 Ու դարագէ Հէրօտիա հնապու բէռա ու տը խօստը պու .
- 20 աուի գուչդըն . ու նն տըքարը պու : Չըմա քօ Հէրօ-
 տիս տը թըռսիա պու ժը Հաննա , պը զանըպու էր .
 քը աուի սատըգ ու մուգատտէս մնաուվ քի ն . ու
 տանվէ ուի մէզն տըքըր , ու ժէռա պը կօտարի քը-
 ըրնէ փըռ դըչդան տըքըր , ու ժը տըլ ժէռա կօտարի
- 21 տըքըր : Ու քինկա քօ մինասիպ ոօ քի պու՝ քը Հէ-
 րօտիս լը ոօյա մէվլուտէ խօ տատթ տըքըր ժը պէյ-
 դատանաա ու ժը պինպաչիանուա՝ ու ժը վուճուհէ ճէ-
- 22 լիլիանուա : Ու քինկա քօ գիզէ Հէրօտիայէ հաթ ու րն-
 գըսի , Հէրօտիս ու ուան քօ լը սուֆրէտա ոճըչտա
 պուն փըռ պէկէնմիչ պուն . ու փատիչահ կօ ժը գի-
 զըդուա . Պը խուազ ժը մըն , չըքօ տը խուազի տէ պը
- 23 տըմ ժը դառա : Ու ժէռա սօնտ խուար քօ . Չըքօ
 դու ժը մըն պը խուազի , տէ պը տըմ ժը դառա հտ-
- 24 թա նիվէ փատիչահիթիյէ մըն : Սը ժի ուապու ժը տիյէ
 խօռա կօ . նղ չը՝ պը խուազըմ . ուի ժի կօ , սէրէ Հան-
- 25 նայէ թահվիչի : Ու զուվա քիււէ պը էճէլէ ջու լը պա
 փատիչահէ ու կօ . տը խուազըմ զուվա լը սէր թէփ-
- 26 սիքի սէրէ Հաննա է թահֆիչի ժը մըռա պը տի : Ու
 փատիչահ փըռ գատավէթ քըր , համա ժը պօյ սօնտան
 ու ժը պօյ ուան աուան քօ լը սուֆրէտա ոճըչտի
- 27 պուն նն խօստ քը ժը խապէրէ խօ վէկէռա : Ու փա-
 տիչահ զուվա ճէլլատ շիանտ ու սէրէ ուի անընուա էմր
- 28 քըր , աուի ժի լը հափսէտա սէրէ ուի ժէ քըր : Ու
 պը թէփսի քի անի սէրէ ուի ու տա ժը գիզըքըռա ,
- 29 ու գիզըք պըր տա ժը տիյէ խօռա : Ու քինկա քօ շա-
 կըրտէգ ուի պըհիտըն , հաթըն լէչէ ուի հէլանին ,
 ու տանին լը թըրպէ :
- 30 Ու բէսուլլան լը պա խաա հաթըն ճըվանտըն . ու թա-
 ըիֆ քըրըն ժէռահէր չըքօ քըրըն , ու չը քօ հին քըրըն :
- 31 Ու ժը ուանուա կօ , Որըն հուն խօ պը խօ թանէ լը

- ճի քի եապանէ , ու հընըք րահաթ պըն , չըմա քօ հա-
 թող ու չունտողան փըռ պուն . ու խուարընուա պիլէ
 32 ռխթէ ուան թուննան պու : Ու ուան պը կէվիյէ , պը
 33 թանէ ճի քի եապանէ շուն : Ու քինկա ուան աը շու
 պուն խալգէ ուան տին . ու փըռան աուի նաս քըրըն ,
 ու ժը հէմի պաթարան բէյա լը ուէ տը պազիա պուն ,
 34 ու լը պար ուան կիյան . ու լը պա ուի ճըվանտըն : Ու
 քինկա քօ խաա ուապու փըռ խալգէ տի , ու ժը ուանուա
 մէրհամէթ քըր . չըմա քօ ոգա միան պուն քօ շըվանէ
 ուան թուննան . ու տէտթ քըր ժը ուանուա փըռ դըշ-
 դան վազ քըրընէ :
 35 Ու քինկա քօ ռխթ պըհուրի , շակըրտէդ ուի հա-
 թըն լը պալէ , կօն էրքը աւ ճի եապան ան , ու հէնի
 36 ռխթ պըհուրի ան : Աուան պէրտան քը հանըն շար ալի
 դասապան ու կիւնսան ժը խօռա խուարըն պը քըռըն .
 չըմա քօ լըվըր դըշդ քէ ուան ժը խուարընուա թուն-
 37 նան : Ու աուի ճէվապ տա ու ժը ուանուա կօ . հուն
 38 պըտըն ժը ուանուա քօ պը խուն : կօն ժէուա , ան պը
 պը շուն ժը տու սանտ տինարա նան պը՞ քըռըն , ու ան
 39 պըտըն ժը ուանուա քօ պը խուն : կօ ժը ուանուա
 Չանտ նանէ ո՛ հէյան հանըն ու մէղմքըն , քինկա քօ
 սահիթի քըրըն կօն ժէուա , բէնճ նան ու տու մահսի :
 40 Ու էմի քըր ժը ուանուա քօ լը սեր կիյայէ շին ունըն
 պէօլիւք պէօլիւք , ու սըռա սըռա ունըշտըն , սանտ
 41 սանտ ու բէնճի բէնճի : Ու աուի բէնճ նանան ու տու
 մահսիյան սանտ ուաթ լը ախումանան նըհէութ , ու
 միւպարէք քըր , շիքէսթ նանան ու տու մահսի ժի
 42 ժը հէմիանուա փայ քըր : խուարըն ու թէր պուն :
 43 Ու տուանգտահ սէփէթ փարչա՝ հէմ ժը մահսիան հալ
 44 անին : Ու խուարողան դասա բէնճ հազար մանուլ
 հանպուն :
 45 Ու զուվա էճէլէ քըր ժը շակըրտանուա քօ լը դայը-
 դէ պը դէվըն . լը բէշ ուի աւ ալիյէ տըն լը Ռէթսայի-
 46 թայէ հանըն . հաթա քօ աուի խալգէ պարտան : Ու ժը

- ուան պը գաթանտընէ ուսպու լը ջիյէ նըմէ քըրընէ :
- 47 Ու քինկա քօ էվար պու . ու կէմի լը օրթա պահրէտա
- 48 պու ու աուի պը թաննէ լը զուայիտա պու : Ու աուան տի քօ ժը պէր քըշանտընէ լը էզիյէթէտա պուն չըմա քօ պա ժը ուանուա գարչի պու , ու լը ռիթա տէօր տըննի նօպէթէ շնվէ , լը սէր պահրէ պը ջուտընէ ժը ուանուա հաթ . ու տը խօստ ուան պըհուրթըն պիլէ :
- 49 Ու ուան քինկա քօ տին քը լը սէր պահրէ տը ջու պու ,
- 50 ուան աճըպանտ քօ խէյալն , ու գիրի քըրըն : Չըմա քօ հէմի ժի աուի տին , ու պըզտիան . ու աուի զու վա խապէր տա պը ուանուա՝ ու կօ . մէր պը՛ն նը ըմ
- 51 մն թըուսըն : Ու ուսպու լը կէմի լը պա ուան , ու պա սնքընի . ու հէնի փըու մնթ պու պուն լը տըլէ խօտա ,
- 52 ու փըու թաճիւպ մա պուն : Չըմա քօ ժը խուսուսէ նանան ֆէհմ նն քըրըն . չըմա քօ տըլէ ուան գալըն պու պու :
- 53 Ու քինկա քօ աւ ալիյէ տըն պըհուրըն , հաթըն լը
- 54 տիյարէ ֆէնէսարէթէ : Ու քինկա քօ ժը կէմիյէ հա
- 55 թըն տնր . Եւէ աուի նաա քըրըն : Ու ժըվըր ու ժը ուէ պըզիան լը չար ալի գասապան . տէսթ քըրըն պը լըհէֆան նախօշան անընէ . լը քօ քի տը պըհիտը
- 56 պուն էրքը աւ լը ուէ ն : Ու լը քօ քի աուի տը քէթը պու . լը կիւնտան , եա պաժարան , եա լը գասապան , նախօշան լը մէյտանտա տա տըգինը պուն , ու լավա տըքըրը պուն ժէուա . պարէ լը փէշա ճըլէդ ուի պը գէվըն , ու ուան հէմի քը տը քէթը պուն աուի , խա լաս տը պու պուն :

ՍԵՐ 7

- 1 Ու լը պալէ հաթըն ճըլանտըն ֆարիսիան ու ժը
- 2 քեաթիպան հընըքան՝ քը ժը Գուտսէ հաթը պուն : Ու քինկա քօ տին հընըքան ժը շակըրտէդ ուիուա նա փաք , եանի պը տէսթէ նն ջուշտըն նան տը խուարը

- 3 պուն զէմ քրրն : Չրմա քօ ֆարիսիան ու Եէհուտի-
 ան կըշք հաթ քօ դանճ տէսթէ խօ նմ շօն՝ նան նա
 4 խուն . չրմա քօ թէնպիհէ իիթիարան տը կըրըն : Ու
 ժը չարշիյէ քօ դէն , ալուլ հաթա նէյէնն շուշտըն նա
 խուն . ու պաշգա փըռ դըշդան հէյմ քը գապուլ տը-
 քըն կըրթընէ . եանի շուշտընէ թասան ու շէուպան ու
 5 ֆըրադէ պախըրան ու լըհէֆան : Ուէ չարէ ֆարիսիան
 ու քեաթիպան փըռա քըրըն ժէ . էրքը չըմա՞ շալըր-
 տէդ դա ոգա թէնպիհէ իիթիարան նա շուն , լէ պը
 6 տէսթէ նափաք նան տըխուն : Սուի ճէվապ տա ու կօ
 ժը ուանուա՞ դանճ փէյղէմպէրիթի քըր իշայա ժը պօյ
 ո՞ միւրայիյան , չափան քօ կօ . աւ դափմէ հան պը լէ-
 վան ժը մըռա իղզէթ տըքն , ու տըլէ ուան ժը մըն
 7 տուրըն : Ու լը նաֆիլէ ճիտա ժը մըռա իպատէթ տը-
 քըն , ու թէնպիհ ու թալիմէ մանուվան հին տըքըն :
 8 թէնպիհէ իօտէ ո՞ պարտանն ու թէնպիհէ մանուվան
 տըկըրըն , շուշտընէ շէուպան ու թասան ու ոգա ուա-
 9 նան փըռ դըշդան տըքըն : Ու կօ ժը ուանուա , չը
 դանճ՞ ժը պօյ թէնպիհէ խօ կըրթընէ՞ թէնպիհէ իօտէ
 10 պաթալ տըքըն : Չրմա քօ Մուսա տէժմ , ժը պալ ու
 տիյէ խօռա իքրամ պըքն , ու քի քօ ժը պալ ու տիյէ
 խօռա տըժմինան տըքն աուի էլպէթէ տէ պէ գուշ-
 11 դըն : Համա հուն տէժըն , էրքը եէքի ժը պալ եա ժը
 տիյէ խօռա պէժմ . աւ դըլդ քօ դու տէ ժը մըն ֆայ-
 տէ պըքի՞ — ժը խօրե— քայըն— դուրպան ն , (եանի
 12 հէտիյէ ն) — խալա պըպը : Ու հէնի հունպար նա տըն
 ժէռա դըշդ քի քըրընէ պալ եա ժը տիյէ խօռա :
 13 Ու պը թէնպիհէ ո՞ քօ հուն թէնպիհ տըքըն քէլամէ
 իօտէ պադալ տըքըն , ու հէնի դըշդան տըքըն քօ
 14 ոգա ուիա ն : Ու խալգէ հէմիան լը պա խօ պը կազի
 քըրընէ՞ կօ ժը ուանուա . ժը մըռա կօտարի պըքըն
 15 հուն հէմիան ու ֆէհմ պըքըն : Գա դըշդ քի թուննն
 քօ ժը տարվն լը հընտուռէ մանուվ պըջօ . ու պը քարը
 աուի մուրտար քըրընէ , լէ աուան քօ ժը ուէ դէնը

- 16 տնր , առի ան քօ մնռուվ մուրտար տըքն : ժը քէռա քօ ժը պըհիստընռա կօ հէյն պրա կօտարի պըքն :
- 17 Ու քինկա քօ ժը խալգէ , պը դաթմանտընէ քէթը լը մալ , շալըրտան ժը խուսուսէ թէմսիլէ ժէ վըռա քը-
- 18 ընն : Ու ժը ուանռա կօ , հոնն ժի վըռան պէ ֆէհմ ըն , հոն ֆէհմ նաքըն քօ , հէր չը քօ ժը տնրվն լը հընտուռէ մնռուվ տը ջօ , նա տըքարը առի մուրտար
- 19 քըրըն : Չըմա քօ աւ , լը տըլէ ուի նն տը ջօ , լէ զըքէ ուի , ու հէմի դաաման պը փազըթ քըրընէ լը տնր դէ :
- 20 Ու տը կօթ հէր չը քօ ժը հընտուռէ մնռուվ դէ տնր ,
- 21 առի մնռուվ մուրտար տըքն : Չըմա քօ ժը հընտուռ ժը տըլէ մնռուվան տնր դէն քէթի ֆըքըան՝ զինսյան՝
- 22 ֆահշիթիան՝ տըղիդիան : Գաթլան՝ թամաքեարիթիան՝ եարամագիթիան՝ հիլէ՝ էտէպղիան՝ քէմ նազար՝ քիւֆը՝
- 23 քիպիթիթի՝ արսըղիթիան : Հէմի աւ եարամազ դըչդան ժը հընտուռ դէնը տնր , ու մնռուվան մուրտար տը- քըն :
- 24 Ու ժը ուէ պը ռա պուռնէ՝ հաթ լը սինռուէ Տիւրոսէ ու Սիդոնէ ու լը մալ քի քէթ նն տըխօսթի պու քօ եէքէ բէ պը հասա , դատիր նա պու պէ վէչարդըն :
- 25 Չըմա քօ ժըն քի քօ դիղըքէ ուի ժը նափաք լուհէ էղիլէթ տը քըչանտը պու պըհիսթ ժը պոյ ուի . հա-
- 26 թը լը պնր ուի քէթ : Ու աւ ժընըք Եռնանի ժը ճըն սա Սիրօֆինիկ պու , ու լավա տը քըր ժէռա՝ քը ճըն
- 27 ժը դիղըքէ ուի տնր իս : իսա կօ ժէռա . Պնրտն պրա ալուը զառուքան թէր պըպըն , չըմա քօ նանէ զառուգան սնտըն՝ ու ժը սանռա ալէթըն դանն նը-
- 28 նն : Ու առի ճէվապ տա ու կօ , Պէլի եա՝ րապոյ , սան ժի ժը հուրըքէ սուֆրայէ զառուգան տը խուռն :
- 29 Ու կօ ժէռա . ժը պոյ ուի սէօղէ հառն ժը դիղըքէ
- 30 դա ճըն ռապու : Ու կավա ժընըք ջու լը մալ , ճընէ հաթը տնր , ու դիղըքէ լը լըհէֆտա աի :
- 31 Ու տիսա ժը սինռուէգ Տիւրոսէ ու Սիդոնէ պըռա պուռնէ , լը օրթա սինռուէ Թիդապօլիսէ լը պա պահրէ

- 32 ճէլիլէ հաթ : Ու ժէռա եէք գան ու փէլթէք մն
 ուով քի անին , ու ժէռա լավա տըքըրըն քօ լը սէր
 33 ուի տէսթէ խօ տէյնն : Ու ժը խալգէ ալի քի կըրթ
 աուի , ու փէչիլէ խօ լը կօյա աուի քըր , ու լը ուէ
 34 թու քըր , ու ժը զըմանէ ուի կըրթ : Ու ուասթ լը ա
 սիւմանան նըհէնթ՝ ախ քըչանտ , ժէռա կօ . էֆֆա
 35 թա՝ (եանի վէպն) : Ու զուվա կօյէ ուի վէ պու , ու
 կըրէ զըմանէ ուի վէ պու , ու ուասթ խապէր տըտա ,
 36 Ու ժը ուանուա թէնպիհ քըր քօ ժը քէսէռա նն պէ
 ժըն , համա աուի չըդաս քօ թէնպիհ տըքըր ժը ուան
 37 ոա . ուան հէնի փըռ վազ տը քըրը պուն : Ու փըռ
 թաճիւպ տըքըրը պուն ու տը կօթը պուն , հէր դըշտ
 աուի գանն քըր , քը ժը գանուանուա պըհիտըն տը
 տն , ու ժը լալանուա խապէրտան :

ՄԷՐ 8

- 1 Ուէ ոօյանտա տիսա փըռ խալգ հնպու , ու ժը խուա
 րընուա դըշդ քէ ուան թուենն պու , կազի քըր շա
 2 կըրտէդ խօ՝ կօ ժը ուանուա : Հէյֆա մը դէ լը սէր
 ուի խալգէ . չըմա քօ նուա սէ ոօ ն լը պա մըն սն
 3 քընին . ու դըշդ քէ ուան թուենն խուարընուա : Ու
 էրքը ուան պըրչի լը մալա խօ պը շէյինըմ , լը ոէտա
 թադաթէ ուան տէ պը պըրա . չըմա քօ ժը ուան հը
 4 նըքան ժը ճիլէ տուր հաթընն : ճէվապ տան ժէռա
 շալըրտէդ ուի , լը ուի չօլէտա ժը՞քօ դու տըքարի պը
 5 նան ուանան թէր քըրընէ . Ու փըռս քըր ժը ուան ,
 6 չննտ նանէ ո՛ հէյն , ու ուան կօն , հաֆթ : Ու էմր
 քըր ժը խալգէուա՝ քը լը սէր արտէ ունին , ու
 հաֆթ նանան սննտ , շըքըր քըր շըքէնանտ ու տա
 ժը շալըրտանուա քօ լը պնր խալգէ տէյնըն . ու ուան
 7 տանին լը պնր խալգէ : Ու հէմ չննտ մահսիլէ ուան
 հնպու ու շըքըր քըր , ու էմր քըր քը ուան ժի լը
 8 պնր դւան տէյնըն : Խուարըն ու թէր պուն , ու հաֆթ

- 9 զէնպիլ ժը զէտէ պուն վարչան հէլանին: Ու խուարո-
- 10 ղան գասա չար հազար պուն, ու ուան պարտա: Ու
 զուվա լը կէմիյէ պը քէթընէ պը շակըրտէդ խօ թա՛վ
 հաթը լը սինօռէ Տըլմանու թայէ:
- 11 Ու ֆարիսիան հաթըն ու տէսթ քըրըն բէռա սօզ
 քըրընէ ք ու աուի պը ճառապանտընէ նըչան քի ժը
- 12 աղիւմանան ժէ տը խօստը պուն: Ու աւ լը Բուհէ խօ-
 տա ախ քըչանտ, ու կօ. Սը սիլսիլէ չըմա նըչան տը
 խուազմ, պըռա տը պէմ ժը ոռա. ուի սիլսիլէյէ հան-
- 13 ռա նըչան տէ նէյէ տայըն: Պարտա ուան, սիսա քէթ
 լը կէմիյէ, ու ջու լը ուի ալիյէ պահրէ:
- 14 Ու նան ամնտընէ պիր քըրըն, ու լը կէմիտա ժը նան
- 15 քի բէթըր դըչդ քէ ուան թուենն պու: Ու ժը ուան
 ռա էմր քըր՝ ու տը կօթ. Մէզմքըն, ժը հէվիրէ թըռ-
- 16 շէ ֆարիսիան ու Հէրօտիսան սազըն պըն: Ու լը նալ
 խօտա ուան ֆըքըր տը քըրը պուն, ու տը կօթը պուն,
- 17 ժը պօյ նան թուենն պունէ մն ան: Իսա զանը ու կօ ժը
 ուանուա. Չըմա՞ ժը պօյ նան թուենն պունէ խօ ֆիքըր
 տըքըն. հէժա հուն ֆէհմ նա՞ քըն ու լը պիրա խօ
- 18 նա՛յընըն, հէժա տըլէ ո՛ հըժքըն: Չահվէ ո՛ հէյմ ու
 նա պինըն, կօյէ ո՛ հէյմ ու նա պըհիսըն, ու պիրա
- 19 խօ նայընըն: Գինկա քօ բէնճ նանան լը նալ բէնճ հա-
 զարան մը չըքէնանտ, չա՞նտ դուֆա դըժա փարչան
- 20 ո՛ հէլանի, կօն ժէռա, տուանզմահ: Ու քինկա քօ
 հաֆթ նանան լը նալ չար հազարան մը չըքէնանտ,
 չա՞նտ զէնպիլ դըժա փարչան ո՛ հէլանի. ու ուան կօն,
- 21 հաֆթ: Ու կօ ժը ուանուա. Լէ չա՛վան հուն ֆէհմ
 նա քըն:
- 22 Ու հաթը լը Պէթսայիդայէ ու ժէռա քէօռ քի ա-
 նին, ու ժէռա լավա տը քըրը պուն քօ պը գէվմ լէ:
- 23 Ու ժը տէսթէ քէօռ կըրթ ժը կունտ տանը խըստ, թու
 քըրը լը Չահվէ ուի ու տէսթէ խօ լը սէր ուի տանի,
- 24 ու վըռս տըքըր ժէ, էրքը դըչդ քի տը պի՞նն: Մէ-
 զմքըր՝ ու տը կօթ. Մանուվան ոգա տարան տը պի-

- 25 նրմ՝ քը տը կէտըն : Տիսա տէսթէ խօ լը սէր շահվէ
 ուի տանի , ու աուի նըհէտթըն տա , ու աուի սաղ
- 26 պու , ու հէր դըշդ աշիքեար տը տի պու : Սուի լը
 մայլա խօ շիանտ ու կօ . Լը կուևտ մն գէվ ու լը կուևտ
 քէսէուա մն պէժ :
- 27 Ու իսա պը շակըրտէդ խօ թնվ ուապու լը Ֆիլիպուս
 հաթը կօթան դաղայէդ Գայսերիյէ , ու լը ոէսա փըու
 տըքըր ժը շակըրտանու՝ ու տը կօթ . Մնուվան անգ
- 28 քի՞ մն տէժըն : Ու ուան ճէվապ տան ու կօ . Հաննայէ
 թահֆիլչիմ տէժըն , ու հընըքան իլիամ պաշգասիան
- 29 ժը փէյլէմպերան եէքէ : կօ ժը ուանուա համա հուև
 անգ քի՞ մն րէժըն . ճէվապ տա ֆէթրոս ու կօ ժէուա :
- 30 Գու ի Մէսիհ : Ու ժը ուանուա դանն թէնպիհ քըր քօ
 ժը պօյ ուի ժը քէսէուա նն պէժըն :
- 31 Ու տէսթ քըր ժը ուանուա հին քըրընէ . էրքը լա
 դըմ ան քօ Գուուէ մնուվ , փըու էղիյէթան պը քըշի
 նն , ու ժը իխթիարան ու ժը պաշ խախաման ու ժը
 քեաթիպան՝ պէ ոնտ պուև , ու պէ դուժտըն , ու լը
- 32 ոօյա սըսէան դըյամ պըքն : Ու խապէր աշիքեար
 տըկօթը պու , ու ֆէթրոս լը պա խօ սանտ աուի , տէսթ
- 33 քըր ժէուա դարշի կօթընէ . Ու աուի վէկէուիա լը շա
 կըրտան մէզն քըր . Թաղիլ քըր ժը ֆէթրոսուա ու կօ
 լը բէյ մըն հաուան . Եա՛ Շէյթան , չըմա քօ դու դըշ
 դէտ խօտէ տիւշիւմիշ ննքի , լէ դըշդէտ իսանան :
- 34 Ու խալգէ պը շակըրտէդ խօ թնվ կազի քըր՝ կօ ժը
 ուանուա . էրքը եէքի տը խուազն լը բէյ մըն հաթըն
 պըրա աուի խօ ինքեար պըքն , ու խաչէ խօ հէլինն
- 35 ու լը բէյ մըն պէ : Չըմա քօ . քի քօ տը խուազն ճանէ
 խօ խալաս քըրըն , աուի տէ վուևտա պըքն , ու քի քօ
 ժը պօյ մըն ու ժը պօյ ինճիլ ճանէ խօ վուևտա տըքն՝
- 36 տէ խալաս պըքն աուի : Չըմա քօ չը՞ ֆայտէ տէ պը
 պն ժը մնուվուա էրքը տընէ հէմի դաղանն պըքն
- 37 ու ճանէ խօ վուևտա պըքն : Եախօտ մնուվ լը պէ
 38 տէլա ճանէ խօ տէ չը՞ պըտն : Չըմա քօ քի քօ լը նա

վա աւ զինաքեար ու կիւնեքեար սիւնիլէտա ժը պոյ մըն ու քելամէ մըն շերմ տըքն . Գուռէ մանուլ ժի աուի տէ պը շերմ պըքն , քինկա քօ պը սաղանաթէ
 39 Պավէ խօ ու պը մուգատտէս մէյէքան պէ : Ու կօ ժը ուանուա պըռա տը պէմ ժը ոռա քօ ժըվըր սնքըր նանտողան հընըքան հէնն քօ դահմա մըրընէ աէ նաս թինըն , հաթա քօ պը պինըն վատիշահիթիյէ իօտէ պը դուվէթ հաթըն :

ՍԵՐ 9

- 1 Ու բաշէ շէշ ոօյան՝ իսա փէթրոս ու Եագուպ ոօ Հաննոյէ սննտ , ու աուանան պը թաննէ լը սէր ջիյէ քի
- 2 պըլընտ պըր , ու լը պնր ուան թէպտիլ պու : Ու ճը լէգ ուի պէրըգի պուն փըռ սըփի վուսան քօ լը սէր
- 3 արտէ դասարճիան նըքարըն վուսան սըփի քըրըն : Ու իլիա պը Մուսառա ժը ուանուա խոյայի պու , ու պը
- 4 իսառա խապէր տըտա պուն : Ու փէթրոս ճէվապ տա ու կօ ժը իսառա . Եա՛ խօճա՛ դանճ ա՛ ժը մանա քօ ան՛ լըվըր պըպըն , նուա սէ հօյըքան ան՛ ջէքըն , եէք ժը դառա , եէք ժը Մուսառա , ու եէք ժը իլիյառա :
- 5 Չըմա՛ քօ աւ նն տըղանը պու չը տէժն , չըմա քօ փըռ
- 6 պըղտիա պուն : Ու ժը ուանուա սի քըրող ալուրքի պու , ու ժը ալրէ սատընտ քի պու ու կօ . Աուի ա՛
- 7 Գուռէ մըն տէլալի , ժէռա կօտարի պըքըն : Ու դա Ֆըլ ուան քօ լը սօռա խօ մէզն քըրըն պաշգա եէքէ
- 8 նն տին , լէ թաննէ իսա պը ուանուա : Ու ուան քինկա քօ ժը ջիյէ տը հաթը պուն խուարը , թէնպիհ քըր ժը ուանուա քօ տիթընէ խօ ժը քէսէռա նն պէժըն , հաթա քօ դուռէ մանուլ ժը մըրիան դըյամ պըքն :
- 9 Ու ուան աւ խապէր լը պիրա խօ կըրթըն , ու լը հէվ ու տու փըռս տըքըրը պու՝ էրքը ժը մըրիան դըյամ
- 10 քըրըն չի՞ ա՛ : Ու փըռս քըրըն ժէ ու կօն . չըմա՞ քեա
- 11 թիան տէժըն էրքը լաղըմ ալուլ իլիա պէ : Ու աուի

- 12 Ըէվապ տա ու կօ ժը ուանուա, պրուա իլիա ալուլ դէ
 հէր դըշդ լը ճիտա դինն, համա չալան հաթիւն նը
 վիսանտըն ժը պոյ դուռէ մանուլ՝ քը փըռ դըշդան
 13 տէ պըքշինն ու դըշդ քի տէ հասապ նն պն: Համա
 նզ ժը ուա տէժըմ քօ իլիա հաթ, ու չը քօ խօստըն
 ժէուա քըրըն, չալան հաթը նըվիսանտըն ժը պոյ ուի:
 14 Ու հաթը լը պա չակըրտան տի՝ փըռ խալի՛ լը սօ-
 աա ուան ու քեսթիպան քը սօզ տը քըրը պուն պը
 15 ուանուա: Ու զուվա խալի՛ հէմիան քինկա քօ աուի
 տին շաշ պուն, ու լը բէշ պը պազտանէ սըլալան ժէ-
 16 ոա տըտա պուն: Ու աւ փըռս քըր ժը քեսթիպան,
 17 էրքը չը սօզ հուն տը քըրը պուն պը ուանուա: Ու
 ժը խալի՛ էէք ճէվապ տա ու կօ. Եա՛ խօճա մը դու-
 18 ոէ խօ ժը դաուա անի քը լալ բուհէ ուի հէյն: Ու
 աուի լը քօ քը տը կըրն՝ լը արտէ տըխն ու քնֆ տը-
 19 պն ու տըտանէ խօ տը փըրշինն ու հըշք տը պն, ու
 մը ժը չակըրտէդ դաուա կօ քի տնր խըն՝ ու ուան նը-
 20 քարը պուն: Ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ. Էյ իման-
 սըզ սիլիլէ, հաթա քինկա տէ ժը ուա սապըռ պը-
 21 քըմ, հաթա՞ քինկա տէ պը ուա պըպըմ, ժը մըռա
 պինըն աուի: Ու աուի անին ժէուա: քինկա քօ բուհ
 աուի տի, զուվա տառչանտ ուի՛ ու լը արտէ քէթը
 պու տը կէվըղի ու ժը պալէ ուի փըռս քըր՝ ու կօ:
 22 Չը՞ գաս ոխթ ն քօ աւ դըշդ ժէուա պու. ու աուի
 23 կօ, ժը զաուուդիէ. Ու աուի ժը պոյ հէլաք քըրընէ,
 փըռ ճարան լը սիլըրէ հէմ լը ալան ալէթ. նուա էր-
 24 քը տըքարի ժը մանա եարտում պըքն. Եա՛ բապպ
 լը սէր մն պը մէրհամէթ քըրընէ: Ու իսա կօ ժէուա,
 էրքը տըքարի պավուր քըրընէ, հէր դըշդ պը միւմ-
 25 քինն ն ժը աուիուա քը իման դինն: Ու պալէ գու-
 ուք զուվա գիրա ու կօ. իման գինըմ եա՛ բապպ ժը
 26 իմանսուզիթիլէ մըռա եարտըմ պըքն: Ու իսա քինկա
 քօ տի խալի՛ պը պազտանէ տը հաթը պուն ճըվանտըն
 զայիտի ժը նափաք բուհուա՝ ու կօ. Եա՛ լալ ու գնա

- 25 րուհ ան ժը դառա էմր տըքըմ ժը աւ մանուվէ տանր
 պէ՛, ու հէնի ման գէվ լը ուի : Ու աուի՝ գիրա՝ ու
 փըռ էղիյէդ տա ժէռա՝ ու ժէ տանր հաթ . ու դուռըք
 26 ոգա մըրի պու , վուսան քօ փըռան կօնը՝ էրքը մըր :
 Ու իսա ժը տէսթէ ուի կըրթ ու հէլ անի աուի , ու
 27 աւ սանքընի : Ու ոխթա քօ աուի քէթ լը մալ շակըր-
 տան պը թանէ ժէ փըռս քըրըն . լէ չըմա նմ նան տը-
 28 քարը պուն տանր խըստընէ : Ու ժը ուանուա կօ . Ս-
 ճինսէ հան միւմքիւն նընա պը հէնի դըշդ-քի տանր ա-
 29 նին , իլլա պը ոօճի ու պը նըմէճ : Ու ուպուն ժը ուե՛
 ժը նալ ճէլիլէ տը պըհուրը պուն . ու նան տըխօսա
 եէքի բէ պըհասան :
 30 Չըմա քօ հին տըքըր ժը շակըրտէդ խօռա , ու տը
 կօթ ժը ուանուա . էրքը Գուռէ մանուվ տէ թէսլիմ
 պըպան լը տէսթէ մանուվան . ու աուի տէ պը դուժըն .
 31 քինկա քօ պէ գուժտըն՝ լը ոօյա սըսէանտա տէ գը-
 յամ պըքան : Ու ուան Ֆէհմ նան տըքըրը պուն աւ խա-
 պերան . ու տը թըռսիա պուն ժէ փըռս քըրընէ :
 32 Ու հաթ լը ֆաֆարնայումէ . ու քինկա քօ քէթ լը
 մալ , փըռս քըր ժը ուան , էրքը լը ոէտա չը՝ խապեր
 33 տըտա պուն հուն պը հանվուտուռա : Ու աուան հըս-
 քօթ պուն . չըմա քօ լը ոէտա ժը ման քի՞ մանընան
 34 խապեր տըտա պուն : Ու կավա քօ ոօնըչտ՝ կազի քըր
 տուանդտան , ու կօ ժը ուանուա . էրքը եէքէ տը խուա-
 զան ավուլին պուն , տէ բըջուքէ հէմիան պըպան ու
 35 խազմէթ քեարէ հէմիան : Ու զաուռ ք քի կըրթ ու սան-
 քընանա լը նալ ուանտա , ու աուի լը պանր խօ կըրթ
 36 ու կօ ժը ուանուա : Գի քօ ահվա ժը զաուուգան եէ-
 քէ գապուլ տըքան պը նալէ մըն՝ աուի մը գապուլ տը-
 քան , ու քի քօ մը գապուլ տըքան , մը գապուլ նաքան
 37 լէ մը շիանտողէ գապուլ տըքան : Ճէվապ տա ժէռա Հան-
 նա ու կօ . Եա՛ խօճա ման եէքէ տի՛ քը պը նալէ դա
 ճընան տանր տըխըստ ու լը տու ման նան տը հաթը պու
 ու աուի ման նանըլթ , չըմա քօ լը տու ման նան տը

- 38 հաթը պու : Ու աուի կօս ժէ պը կէսըն , չըմա քօ
 թուենն Եէքէ քօ պը նավէ մըն քէրամէթան պըքան .
- 39 ու զուվա պը քարը ժը մըուա քէօթի պէժան : Չըմա
 40 քօ աւ քօ զըտէ ման նընն ժը ալիյէ մանտա մ : Ու քի
 քօ ժը ոռա պը նավէ մըն էրքը հուեն է Մէսիհըն՝ թաս
 քի ալ տը տն վէխուարըն պըռա տըպէմ ժը ոռա իւն .
- 41 ըէթէ խօ գա աէ վունտա նանքան : Ու քի քօ տըտն
 խուար քըրըն ժը աւ բըջուքան Եէքէ քը ժը մըուա
 իման դիներն ժէռա հէնի գանն մ՝ քօ լը ասդույէ ուի
 ուա գէվըր քի աչէ պէ պըգանտըն , ու լը պահրէ պէ
- 42 ալէթըն : Ու էրքը տէսթէ դա՝ դա խուար աըքան պը
 պըռ ու պավէ ժը խօ , չըմա քօ ժը դառա գանն մ
 չըպգ լը հայաթէ քէթըն . նա քը տու տէսթէ դա
 հանպուն , ու լը ճէհէնէմէ ջուներն լը նավա ալրէ նն
- 43 դափանտըն : Լը քօ քի գուրմէ ուան նա մըրան ու ա
 44 կըրէ ուի նայէ դափանտըն : Ու էրքը լընկէ դա դա
 խուար տըքան պըպըռ աուի գանն մ ժը դառա թօ
 փալ լը հայաթէ քէթըն , նա՛ քը տու լընկէ դա հան
 պուն՝ ու լը ճէհէնէմէ դու պէյ ալէթըն լը նավա ալ
- 45 ըէ ննդափանտըն : Լը քօ քի գուրմէ ուան նա՛ մըրան
 46 ու ալրէ ուի նայէ դափանտըն : Ու էրքը ջահվէ դա
 դա խուար տըքան տանրխն աուի , գանն մ ժը դառա
 պը Եէք ջահվ լը փատիչահիթիյէ խօտէ քէթըն նա՛ քը
- 47 տու ջահվէ դա հապն ու լը ճէհէնէմէ քէթըն : Լը քօ
 քի գուրմէ ուան նն մըրան ու ալրէ ուի նայէ դափան
 48 տըն : Չըմա քօ հէր քէս պը տիլըր դէ խօյ քըրըն , ու
 49 հէր գուրպան պը խօյ տէ պէ խօյ պուն : խօյ գանն մ ,
 համա էրքը պէ դահմ պըպն պը չը՝ աուի աէ թէր
 պիյէ պըպն , էրքը վուսան մ հուեն լը խօտա խօյէ պը
 ըէն , ու պը հանլուտուռա սէլամէթ պըքըն :

ՍԷՐ 10

- 1 Ու ժը ուէ պը ուապունէ լը սինսուէ Եէհուտիան լը
 ալիյէ տընէ Յորտանէ հաթ , ու ախաա խալգ լը պալէ

- հաթըն ճրվանտըն, ու առի չավան քօ առէթէ ուի պու տիսա ժը ուանուա թալիմ տըտա պու :
- 2 Ու ֆարիսիան պը ճարըպանտընէ ժէ փըռու տըքըրը պուն ու տը կօթը պուն . էրքը ճայի՞ղ ան էէքէ , քօ ժը .
- 3 նա խօ պարտան : Առի ճէվապ տա ժը ուանուա՝ ու կօ .
- 4 Մուսա ժը ուա չը թէնպիհ քըր : Ու ուան կօնը , Մուսա իղն տա դալազնամէ նըվիսանտընէ , ու պարտանէ :
- 5 Ճէվապ տա իսա՝ ու կօ ժը ուանուա . ժը պօյ հըչք պունէ տըլէ ո՛ նըվիսանտ ժը ուա աւ թէնպիհէ : Համա ժը իպթիտայէ խալգ քըրընէ իօտէ ուան մէր ու
- 7 մէ խալգ քըր , ու կօ : ժը պօյ ուի մանուվ պալ ու տիյէ խօ տէ թէրկ պըքան , ու լը բէյ ժընա խօ հառան :
- 8 Ու հէր տույան էէք կէօվտէ պըպըն . ու ժը ուէ բէվա
- 9 տըտօ նընըն՝ լէ էէք կէօվտէ : Նուա ճօթ քըրըրիէ խօ
- 10 տէ ինսան պըրա ճիյէ նանքան : Ու լը մալ շակըրտէդ ուի տիսա հէմէն ժը պօյ աւ դըչդ ժէ փըռու քըրըն :
- 11 Ու կօ ժը ուանուա , քի քօ ժընա խօ պար տըտան ու
- 12 հէնի էէքէ տըսթինան , զինա տըքան : Ու ժըն ժի էրքը մէրէ խօ պար տըտան՝ ու պը պաշգասի քի տը զէվուճան զինա տըքան :
- 13 Ու ժէուա զառուգան անին քը տէսթ տէյնան լը սէր ուան , համա շակըրտան տը զայիտի պուն լը սէր անօ
- 14 զան : Ու խաա քինկա քօ տի , զայիտի ու կօ ժը ուան , ու , պարտըն աւ զառուգան պըրա ժը մըռա պէն , ժը ուան պը կէուըն , չըմա քօ փատիչահիթիյէ իօտէ
- 15 ժը առէ աւհառա ն : Պըռա տըպէմ ժը ուա , փատիչահիթիյէ իօտէ քի քօ ոգա զառուգ գապուլ նանքան , առի տէ նան՝ գէվան լը ուէ : Ու զառուգան հէլ
- 16 մէզ քըր ու տէսթէ խօ տանի լը սէր ուպն՝ ու միւ պարէք քըր ուան :
- 17 Ու կավա քօ առի ժը ուէ լը ուէ ուապու , վահա համբա քի լը դէչ պէղիա պը չօպ տադինընէ ժէ փըռու տըքըր՝ ու տըկօթ , էա՛ խօճայէ գանճ ան չը պըքըմ
- 18 քօ ժը էպէտի հայաթուա վարիս պըպըմ : Ու իսա ժէ

- ուա կօ , ժը մըռա չըմա դանճ տէժի ժը եէք խօտէ
 19 բէթըր դանճ թուննա : Թէնպիհան տըզանի , զինա մա-
 քա , դաթըլ մաքա , տըզի մաքա , տաթէվ շահատէթի
 20 մաքա , ու պալ ու տիյէ խօռա իքրամ պըքա : Ու
 առի ճէվապ տա ու կօ ժէռա . Եա՛ խօճա առանան
 հէմիան ժը զառութիյէ բէվա մը քըր , նուա հէնի չը՞
 21 գէմանիյէ մըն հէյ ա՛ : Ու իսա լը առի պը նըհէռ-
 թընէ , հապանտ առի , ու կօ ժէռա , եէք գէմանիյէ
 դա հէյ ա՛ . Էրքը տը խուազի թէքմիլ պուն , հառա
 հէր չիյէ դա քօ հէյա՛ պը Ֆըռօջ՝ ու պը տա՛ ժը ֆա-
 դիրանուա , ու լը ազիւմանտա խազնէյէ դա տէ հա-
 22 պա՛ . սը պըկըր խաչէ ու որը լը բէյ մըն : Ու աը լը
 սէր ուէ սէօգէ պը դասավէթ քըրընէ՝ մէլուլ ջու , չը-
 23 մա քօ վըռ վարիյէթէ ուի հապու : Ու իսա լը տօռա
 խօ պը մէզա՛ քըրընէ՝ կօ ժը շակըրտանուա ուան քօ
 համբանա՛ շա՛վան զօռ ա՛ ժը ուանուա լը փատիշահիթիյէ
 24 խօտէ քէթընէ : Ու շակըրտան լը սէր սէօգէդ ուի տէ
 աճապանտը պուն . համա իսա տիսա ճէվապ տա ժը
 ուանուա ու կօ , Եա՛ էվրատան , չը՛ դաս զօռա՛ ժը
 ուանու քօ լը սէր խօթիյէ խօ ումուտէ խօ տանին՝ փա-
 25 տիշահիթիյէ խօտէ քէթըն : Գօլայ ա՛ քօ տէվէ ժը դու-
 լէ տէրզիյէ պը ջօ՛ նա քի զէնկին պը դէվա՛ լը փա-
 26 տիշահիթիյէ խօտէ : Ու ուան հէնի վըռ տը աճըպանտը
 պուն՝ ու պը հա՛վու տուռա տը կօթը պուն , նուա հէ-
 27 նի քի տըքարա՛ խալաս պուն : Ու իսա լը ուան պը
 նըհէռթընէ՛ կօ . Սը ժը ալիյէ մանուվան պէ միւմքիւն
 28 ա՛ , համա լը պա՛ր խօտէ հէմի դըշդ դօլայ ա՛ : Ու ֆէթ-
 ըոս ժէռա կօթընէ տէսթ քըր . վահա մա՛ հէմի դըշ-
 29 դան պա՛րտան ու լը բէյ դա հաթըն : իսա ճէվապ տա՛
 ու կօ . Պըռա տըպէմ՝ ժը ոռա , դաթ եէքէ թուննա
 քօ ժը պօյ մըն եա ժը սէմէտէ ինճիլ մալ՝ եա պրէյան՝
 եա խուչգան եա պալ եա տի եա ժըն եա էվրատան
 30 եա զա՛վիան թէրք քըր : Նուա լը ասիբէ հանտա սա՛տ
 դաթ մալան ու պրէյան ու խուչգան ու տիյան ու ո՞

- լէտան ու զնվիան՝ պը թէվլի գաւարանտընէ . ու ա սիրէ տըն քօ տէ պէ էպէտի հայաթէ տէ ննսթիւնն :
- 31 Չըմա քօ փըռ ալուլիան տէ պը պըն բաշին՝ ու բաշիւ 32 նան՝ ալուլին : Ու ուան լը ալիյէ Գուտտէ ու տը պու պուն ու հէժա լը ուէտա պուն , ու իսա լը պնր ուան տը ջու պու , ու ուան տը աճըպան տը պուն հէմ տը թըռուսիա պուն . ու տիսա տուանզտան լը պալէ սանտ , տէսթ քըր ժը ուանուա կօթընէ չըքօ ժէուա
- 33 տէ պը գաւվիա : Ու կօ . վահա նմ լը Գուտտէ ու տը պըն , ու գուռէ մնուով տէ պէ թէսլիմ պուն ժը պաշ իմամանուա ու քեաթիպանուա , ու աուի տէ ժը մըրըն ուա հէօքմ պըքըն , ու աուի տէ ժը դայիֆանուա թէս
- 34 լիմ պըքըն : Ու աուի տէ մասգարա պըքըն ու պը գու թըն աուի . ու թու պըքըն ժէուա ու պը գուժըն , ու 36 լը ուոյա սըսէանտա տէ գըյամ պըքն : Ու լը պալէ ջուն գուռէդ Զէրէթօսէ Եադուպ ու Հաննա՝ ու կօնը ժէուա . Եա՛ խօճա նմ տը խուազըն , քօ նմ չը քօ ժը 36 դա պը խուազն ժը մնուա պըքի : Ու աուի կօ՝ ժը ուան ուա , չը՞ տը խուազըն ժը մըն քը ժը ոուա պըքըմ :
- 37 Ու ուան կօնը ժէուա , քէրէմ պըքն ժը մնուա քը ժը մն եէքէ լը ալիյէ ուսթէ դա ու եէքէ լը ալիյէ չն
- 38 փէ դա ուսիին լը սալդանաթէ դատա : Ճէվապ տա իսա՝ ու կօ ժը ուանուա , հուն նըզանըն չը տը խուա զըն . տըքարըն վէխուն աւ թասէ քօ նղէ տէ վէխում , եա պը աւ թահֆիլ թահֆիլ պըպըն , քօ նղ տէ թահ
- 39 ֆիլ պըպըմ ու ուան կօնը ժէուա նմ տըքարըն . Ու իսա կօ ժը ուանուա , աւ թասէ քօ նղ տէ վէխում , հուն տէ վէխուն ու պը աւ թահֆիլէ քօ նղ բէ թահֆիլ
- 40 պում , տէ թահֆիլ պըպըն : Համա լը ուսթ ու չնիէ մըտա , ունըչտըն էմըն նընը տայըն . լէ ժը ուանուա տէ պէ տայըն , ժը ուանուա քօ հաթիւ հազըր պուն :
- 41 Ու քինկա քօ աւ տնհ շակըրտէ տընան պըհիստըն , տէսթ քըրըն դայիտանտընէ լը սէր Եադուպէ ու Հան
- 42 նայէ : Ու իսա լը պալէ կազի քըր ուան՝ ու կօ ժը

ուանուա, հուն տը զանըն ժը դայֆանուա հաթը կօ-
 թան մազընան՝ լը սէր ուան հէօքմաթ տաժօն, ու
 43 համբայէդ ուան զապիտիթի տըքըն ժը ուանուա: Համա
 լը նալ ոտա վուսան աէ նապան, լէ ժը ո՛ քի քօ մա-
 զըն պուն տը խուազան, աւ ժը ուա խըզմէթ քետար
 44 տէ պըպան: Ու ժը ո՛ քի քօ բէշ պուն տը խուազան
 45 դուլ ժի նա հաթ քօ ժէուա խըզմէթ պըպան, լէ խըզ-
 մէթ պըքան, ու ճանէ խօ ժը տէլա փըուան թէլէֆ պը-
 46 քան: Ու հաթըն լը իրիխայէ, ու աւ՝ շակըրտան հէմ
 պը փըո ճըվաթան քինկա քօ ժը իրիխայէ ուատը պու-
 պուն, գուռէ Տիմա քէօու Պարթիմալուս լը ուտա
 47 պը ոօնըշտընէ պարս տը քըրը պու: Ու քինկա քօ
 պըհիտտ քօ նասրանի իսա ան՝ տէսթ քըր դիրընէ՝ ու
 կօթընէ, եա՛ գուռէ Տավուտ իսա ժը մըուա մէրհամէթ
 48 պըքան: Ու փըուան ժէուա տը դայիտի պուն՝ քօ հըշ
 պան, Համա աուի հէնի փըո՝ եա՛ գուռէ Տավուտ ժը
 49 մըուա մէրհամէթ պըքան տը դիրա պու: Ու իսա սա-
 քընի ու էմը քըր քօ աուի կազի պըքըն, ու պը կազի
 քըրընէ քէօուէ՝ ժէուա կօնը, փէթ պան ու ուսպան՝
 50 դա կազի տըքան: Ու աուի ճըլէ խօ ալէթ ու պը ուա-
 51 պունէ հաթը լը պա իսայէ: Ճէվապ տա ժէուա իսա՝
 ու կօ: Չը՞ տը խուազի քօ ժը դաուա պըքըմ, քէօու
 52 կօ ժէուա, եա՛ խուա ջահվէ մըն վանպան: Ու իսա կօ
 ժէուա հաուան իմանէ դա դա սաղ քըր, ու զուվա հա-
 թը վանպուն, ու լը ուտա լը բէյ իսա տը ջօ պու:

ՍԷՐ 11

- 1 Ու քինկա քօ նէզէ Գուտտէ պուն՝ լը ֆէթբադէյէ
 ու Պէյտանիյէ՝ լը նէզա ջիյէ Ձէյթուռնէ ժը շակըրտան
 2 տըտոյան շիանտ: Ու կօ ժը ուանուա, հանըն լը կիւն-
 տէ հանա քօ լը պան ո՛ ան. ու կավա քօ լը ուէ պը
 դէվըն՝ տէ ճանշ քի հաթը կըտան պը պինըն. քը լը
 սէր ուի դաթ քէսքի նա ոօնըշտիան. վանքըն աուի ու

- 3 Ժը միւռա պիննն : Ու էրքը եէքի պէժան Ժը սռա չըմա՞
աւ պըշդ տըքըն, պէժըն քօ Ժը խօտիյէ ուիւռա լազըմ՞
- 4 ն . ու զուվա լըլըր տէ պը շէյինն աուի : Ու աուան
Ղուն տին ճանչէ լը տանվէ ոէտա լը պան տանիյէ լը
- 5 տանվա , ու վանքըրըն աուի : Ու լը ուէ Ժը սանքընան
տողան հընըքան կօն Ժը ուանուա . Չը՞ տըքըն , չըմա՞
- 6 վանքըրըն ճանչէ : Ու ուան չավան քօ իսա Ժը ուանուա
7 էմը քըր , Ժը ուանուա կօն , Ու ուան պանտան : Ու
ճանչէ անին Ժը իսաուա ու լը սէր ուի ճըլէ խօ տա
- 8 նին , ու ուօնըշտ լը սէր ուի : Ու փըռան ճըլէդ խօ լը
սէր ոէ ոա տը խըստը պուն , ու հընըքան ժի Ժը տա
րան կուիան տը պըռի պուն ու լը սէր ոէ ոա տը
- 9 խըստը պուն : Ու Ժը բէշ ու Ժը բաշ չունտողան տը
գիրա պուն ու տը կօթը պուն , Օսաննա . պը նապէ խօ
- 10 տէ հաթող միւպարէք պըպան : Պը նապէ խօտէ հաթող
փատիշանիթիյէ պավէ ման Տավուտ միւպարէք պը պան ,
լը փըռ պըլընտա Օսաննա :
- 11 Ու իսա լը Գուտուշէրիֆէ ու լը տաճարէ քէթ , ու
լը չար ալիյէ լը հէմի դըշդան նըհէթ , ու հէնի պէ
ոթթ պու , պը տուանըտահան լը Պէյթհանայէ ոապու :
- 12 Ու ույա տընէ քինկա քօ Ժը Պէյթհանայէ ոա տը
- 13 պօ պուն պըրչի պու : Ու Ժը տուրվա պը փէլըման
դըժի տար քի հէժիլէ տի . հաթը քօ պէլքի լը ուէ
դըշդ քի պը պինն ու քինկա քօ հաթը լը պա ուի
Ժը փէլման բէթըր դըշդ քի նա տի , չըմա քօ ոթթա
- 14 հէժիլան նա պու : Ու իսա ճէվապ տա ու կօ ժէուա .
հէնի Ժը դա էպէտա եէքէ ֆէգի նա խօ , ու շակըր
- 15 տէդ ուի պըհիտըն : Ու հաթըն լը Գուտսէ ու իսա
լը տաճարէ քէթ՞ ու տէսթ քըր տան խըստընէ ֆըռօ
թօզան ու քըռօզան քը լը նավ տաճարտա պուն . ու
տէզկեհահէ սարրաֆան պէլա քըր , ու քիւրսիյէ գէվօք
- 16 ֆըռօթօզան գուլուպանտ : Ու պան նա տըտա պու քօ
եէքէ Ժը նավ տաճարէ ֆըրադ քի պը պըհուրինն :
- 17 Ու թալիմ տը քըր ու տը կօթ Ժը ուանուա . Հաթիւն

- նըվիսանտըն քօ մալա մըն մալա իպատէթէ տէ պէ կօ-
 թըն ժը հէմի դայֆանուա, համա հուն մազարայէ տը-
 18 զըն քըրըն ուի: Պաշ խախտաման ու քեաթիպան պը-
 հիսարն, ու աուի հէլաք քըրընուա ֆուրսէտ քի արա-
 միշ տըքըրը պուն. համա ժէ տը թըուսիա պուն. չը-
 մա քօ խալպէ հէմիան լը սէր թալիմէ ուի աճէպ տը
 19 մա պուն: Ու քինկա քօ էվար պու՝ ժը պատէր տար
 քէթըն:
- 20 Ու լը սըպէտա քինկա քօ ժը ուէ տը պըհուրը պուն,
 տինը տարէ հէթիլէ քօ ժը փուրմէտա հըչք պու պու:
- 21 Ու պիրա ֆէթրոսէ հաթ ու կօ ժէուա. Եա՛ խօճա՛ վա-
 հա տարէ հէթիլէ քօ դա լանէթ քըր հըչք պու ա՛:
 Ճէվապ տա իսա՛ ու կօ ժը ուանուա. էրքը իմանէ ո՛
- 22 լը սէր խօտէ պըպա՛: Նուա պըուա տըպէմ՝ ժը ոուա.
- 23 քի քօ ժը աւ շիյէյէ հանուա պէժը՝ ուապա՛ ու լը
 պահրէ պը դէ՛վ, ու լը տըլէ խօտա շիֆէ նաքա՛, լէ
 իման պինա՛ չը քօ պէժա՛ տըպա՛, տէ պըպա՛ ժէուա՛
- 24 չըքօ պէժա՛: ժը պօյ ուի տէժըմ՝ ժը ոուա, չը դըչդ-
 քօ պը նըմէն տը խուաղըն հուն ու իման դինըն էրքը
- 25 տէ պըսթինըն, տէ պըպա՛ ժը ոուա: Ու ռիթա քօ նը-
 մէն տըքըն էրքը լը պար քէսէ քի դըչդ քի ո՛ հէյա՛,
 ալֆ պըքըն, վուսան քօ Պապէ ո՛ քօ լը ասիւմանտայ
- 26 ա՛ ալֆ պըքա՛ ժը ոուա սուճէ ո՛: Համա էրքը հուն
 ալֆ նաքըն, պապէ ո՛ ժի քօ լը ասիւմանտայ ա՛ սուճէ
 ո՛ ժը ոուա ալֆ նաքա՛:
- 27 ժը ուէ տիսա լը Գուասէ հաթըն, ու աուի լը տա-
 ճարտա քինկա քօ տը կէուիա պու, պաշ խախտաման ու
- 28 քեաթիպան ու իխթիարան հաթըն լը պալէ: Ու կօնը
 ժէուա. Ուանան պը չը հէօքմաթէ տը քի, ու քի՞ տա
- 29 ժը դաուա աւ հէօքմաթէ աւ դըչդան քըրընէ: Ճէ-
 վապ տա իսա՛ ու կօ ժը ուանուա. էթի ժը ոուա դըչդ
- քի վըուս տըքըմ՝ ժը մըուա ճէվապ պըտըն, ու ա՛ղ տը
 պէժըմ՝ ժը ոուա՛ պը չը հէօքմաթէ ա՛ղ տըքըմ՝ աւ դըչդ-
- 30 դէ հան: Թահֆիլէ Հանայէ, ժը ասիւմա՞ն պու՛ եա

- 31 Ժը մանուկան, ճէվապ պրտըն ժը մըռա : Ու աւ լը նալ խօտա տիւշիւմիշ տը պու պուն ու տը կօթը պուն, էրքը ժը ասիւմանան ամ պէժըն, տէ պէժամ, լէ չըմա՞
- 32 հուն իման նա անին ժէռա : Համա էրքը ամ պէժըն ժը մանուկան, ժը խալգէ ամ տը թըռսըն, չըմա քօ հէմիան իման տը անի պուն էրքը Հաննա փէյղէմպէր
- 33 ան : Ճէվապ տան ու կօն ժը իսառա . էմ նա զանան . ու իսա ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ . էժի նա պէժըմ, պը չը հէօքմաթէ ան տը քըմ աւ դըչդան :

ՍԷՐ 12

- 1 Ու տէսթ քըր պը թէմնիլան պը ուանուա խապէր տանէ ու կօթընէ, էէք մանուկ քի ոնղ տանի ու լը տօռա ուի սընճ քըչանտ, ու մահսէրէ քօլա ու գուլ լէ չէքըր, ու աուի տա տէսթէ փալայան ու շու լը
- 2 գուրպէթէ : Ու լը ռիթէտա խըզմէթքեար քի շիանտ ժը փալայանուա քը ժը փալայան մահսուլէ ոնղէ պըս
- 3 թիւնա : Համա ուան աուի կըրթըն ու քութան՝ ու վա
- 4 լա ոէ քըրըն : Ու տիսա պաչգա խըզմէթքեար քի ժի շիանտ, աուի պը գէվըր քըրընէ պըրինաար քըրըն
- 5 սէրէ ուի ու պը ոէղիլ քըրընէ պարտան : Ու տիսա պաչգա քի շիանտ, աուի ժի գուշտըն . ու հէնի փըռան՝ քօ հընըքան գութան, ու հընըքան գուշ
- 6 տըն : Ու բաչէ հէմիան գուռըք քի ուի տալալի հա պու աուի շիանտ ժը ուանուա՞ կօ քը պէլքի ժը գու
- 7 ոէ մըն շէրմ պըքըն : Համա փալայան քինկա քօ տին աուի քօ տը հաթը պու, կօն ժը հալուտուուա ուիա ան վարիս, որըն ամ պը գուժըն ուի, ու միրաս ժը մա
- 8 ռա պըպա : Ու կըրթըն աուի ու գուժտըն, ու ժը ոն
- 9 զէ տար խըստըն աուի : Նուա խօտիյէ ոնղէ տէ չը պըքա . տէ պէ, ու փալայան տէ հէլաք պըքա ու ոն
- 10 զէ պաչգասիանուա տէ պըտա : Սը նըվիսէ հան հուն նա խօնտըն, էրքը աւ գէվըր քօ եափուճիան լը պար
- 11 դըչդքի տա նանին, սէրիյէ ոուքնէ պու : Ուիա ժը

- 12 Խօստէ պու ու լը պնր ջահլէ մն անէպ ն : Ու տը
 13 խօստը պուն աուի կըրթընէ՝ համա ժը խարիէ թըո-
 սիան չըմա քօ ֆէհմ քըրըն քօ աւ թէմսիլա ժը պոյ
 ուան կօ ու աուի պնրտան ու ջուն :
- 13 Ու ժը ֆարիսիան ու հիքօաիսան հընըքան ժէոա
 14 չիանտըն . քը պը խապէր աուի պը կըրըն : Ու ուան
 հաթըն , պը ֆէնտ փըոս տըքըրը պուն ժէ ու տըկօթը
 պուն . Եա՛ խօծա , նմ տը դանըն քօ գոճաաասի ու ժը
 պոյ քէսէ ումուրէ դա նընն , չըմա քօ լը խաթըրէ
 քէսէ մէզն նա քի , իլլա ուէյա խօտէ պը ուաստ հին
 տըքի , ժը հիւնքեարոա խարած տայըն ճայի՞զ ն եա
 15 նա , նմ պըտըն , եա ննտըն : Ու աուի տըոութիէ պը
 զանը պունէ կօ ժը ուանուա , հուն չըմա՞ մը տը ճա-
 ոապիկըն , ժը մըոա տինար քի պինըն , քը պը պինըմ :
- 16 Ու ուան անին , ու կօ ժը ուանուա , աւ սուրէթէ հան
 քօ լը ուիպյն է քի՞ ն եա նըվիա , ու ուան կօնը ժէ
 17 ոա՞ է հիւնքեար : Ճէվապ տա ժը ուանուա յապ ու
 կօ . շնօըն աւ քօ է հիւնքեարէ ն՝ ժը հիւնքեարոա
 պըտըն , ու աւ քօ է խօտէ ն՝ ժը խօտէոա պըտըն ,
 ու աճըպանտըն լը սէր ուի :
- 18 Ու գըյամ թուենն կօթող սատուդիան հաթըն լը
 պալէ , ու ժէ փըոս տըքըրը պուն ու տը կօթը պուն :
- 19 Եա՛ խօծա , Մուսա ժը մնոա նըվիասնտ քօ էրքը
 պըէյ եէքէ պըմըն ու ժընէ պը հէլն , ու զուրիյէթ
 նն հէլն , պըէյ ուի տէ ժընա ուի պըսթինն , ու ժը
 20 պըէյ խօոա զիւրիյէթ տնրխն : Եուա լը պա մն
 հաֆթ պըէ հնպուն , ալուրիկն ժըն սննտ ու մըր , ու
 21 զիւրիյէթ նն հըչթ : Ու իքիկնճի աուի սննտ ու մըր ,
 ու աւ ժի զիւրիյէթ նն հըչթ , վուսան իւչիւնճի ժի
 22 սննտ աուի : Ու աուի հաֆթ ժի սննտըն ու զիւրի-
 յէթ նն հըչթըն ու ժը բաչէ հէմիան ժընըք ժի մըր :
 24 Եուա լը ոիթա գըյամէթէ , քինկա քօ գըյամ պըքըն
 ժը ուան ժը քի՞ժանուա տէ ժըն պըպն աուի . չըմա
 24 քօ աուի հաֆթան ժի ժըն քըրըն : Ճէվապ տա խա

- ու կօ ժը ուանուա , ժը պօյ աւ նրնն՞ քօ հուն շաշ
 պուենն քը նն քիթէպան տըզանըն ու նն գուվէթէ
 25 Խօտէն Չրմա քօ քինկա քօ ժը մըրիան զըյամ պըքըն ,
 նն ճամէրան ժըն տըսթինըն , նն ժի ժընան մէր տըս-
 26 Թինըն , լէ ոգա մէլէքէ ասիւմայն ըն : Համա ժը պօյ
 զըյամէ մըրիան՞ քօ զըյամ տըսթինըն , լը քըթէպէ
 Մուսատա հուն նա՞ խօնտըն լը սէր տըռի նէրմ չալան
 27 Խօտէ ժէռա կօ , նզ ըմ , Խօտէյէ Խպրահիմ , ու Խօ-
 տէյէ Խապ , ու Խօտէյէ Եազուպ : Ու աուի խօտէյէ
 մըրիան նրնն լէ սաղան , Նուա հուն վըռ շաշ ըն :
 28 Ու ժը քեաթիպան եէքէ հաթ՝ կօտարի տը քըր ժը
 ուանուա յիթա քօ ուան տօզ տը քըրը պուեն , քինկա
 քօ տի էրքը զանճ ճէվապ տա ժը ուանուա , վըռս
 29 քըր ժէ ու կօ , Թէնպինէ ավուլին քիժան նն Ու Խա
 կօ ժէռա ժը հէմիան ավուլին ուիա ն . կօտարի պը-
 քն , եա՞ Խարայիլ , Խօտէյ ու Ալլահէ մն եէք Խօտէ
 30 ն : Ու տէ պը հուպինի Խօտէ ու Ալլահէ խօ ժը հէմի
 պըլէ խօ , ու ժը հէմի վուճիտէ խօ . ու ժը հէմի Փըք-
 րէ խօ , ու ժը հէմի զուվէթէ խօ . ուիա ն Թէնպինէ
 31 ավուլին : Ու Էքինճի ոգա ուիա , հավալէ խօ ոգա խօ
 տէ պըհուպընի , ժը ուանան բէթըր մնղըն Թէնպին
 32 Թուննն : Ու քեաթիպ կօ ժէռա , խօ՞ եա՞ խօճա ,
 դա ոաստ կօ , քօ Խօտէ եէք ն , ու ժը ուէ բէթըր
 33 պաչգասի քի Թուննն : Ու աուի ժը պիւթիւն տըլէ ,
 ու ժը պիւթիւն զուվէթէ , ու ժը պիւթիւն Փըքրէ
 հուպանտըն , ու հավալ ոգա խօ հուպանտըն , ժը հէմի
 34 ողջակէզան ու ժը զըրպանան բէթըր ն : Ու Խա քին-
 կա քօ տի , պը ադըլ ճէվապ տա , կօ ժէռա , ժը վա-
 տիչահիթիյէ խօտէ տուր նրնի , ու հէնի պաչգասի քի
 ճուրհաթ նն տը քըր ժէ գըչդ քի վըռս քըրընէ :
 35 Ճէվապ տա ու կօ Խա , կավա քօ լը տաճարտա
 հին տըքըր . քեաթիպան ճավա՞ տէժըն քօ Մէսիհ գու-
 36 աէ Տավուտ ն : Ու Տավուտ պը խօ պը Բուհ էլ Գուտս
 տէժն , Բապպ ժը Բապպէ մըռա կօ , լը ալիյէ սաղա

- մը ո՞նի՝ հաթա քօ տրժմընէդ դա բէլ քըրընէ դա
 32 պըքըմ՝ : Նուա էրքը Տավուտ պը խօ աուի Բապպ տէ-
 ժան, չավա՞ն գուռէ ուի տըպան, ու ժը խալգէ փը-
 ոան ժը տըլէ խօ ժէոա կօտարի տըքըր :
- 39 Ու տըկօթ պը հինքըրընէ լը թալիմէ խօտա . Սա-
 փընըն ժը քեաթիպան ուան քօ տը հուպինըն պը ճըլէ
 30 փանճ կանանտըն ու լը չարչիանտա սըլավան : Ու լը
 ճէմիաթտա քիւրսիցէ ավուլին, ու լը տաոթանտա ճիցէ
 40 պըլընտան : Ուան քօ մալա ժընէպիյան տը խօւն, ու
 ժը պոյ խույայի պունէ նըմէճէ խօ տըրէժ տըքըն, ուան
 հէնի փըռ տէ հէօքմ պըպըն :
- 41 Իսա լը պնր խաղնայէ սնքընի՝ տը նըհէոթ էրքը
 չավան խալգէ լը խաղնայէ մանգըրէ պախըր տավէժան,
 42 ու փըռ խօրդան փըռ դըչդ ավէթըն . Ու Փազիր ժը-
 նէպի քի հաթ՝ ու տու փուլըքան ավէթ , քը մանգըր
 43 քի տըքան : Ու շակըրտան լը պալէ կազի քըր ու կօ
 ժը ուանոա . Պրոա տը պէմ ժը ոռա , քը աւ Փազիր
 ժընէպի լը խաղնէյէ ավէթողան ժը հէմիան փըռ ա .
 44 վէթ : Չըմա քօ հէմիան ժը զէտէ պունէ խօ ավէթըն ,
 համա ժընըքէ հան՝ ժը Փազիրիթիցէ խօ՝ հէր չըքօ
 ուի հնպու , մալէ խօ հէմի ավէթ :

ՍԷՐ 13

- 1 Ու քինկա քօ ժը տաճարէ տնր տը հաթ , ժը շա-
 կըրտէ ուի եէքէ ժէոա կօ . Եա՞ խօճա պընէո չավան
 2 գէվըր ու չը թիւրլիւ պինանըն : Ճէվապ տա ժը ուան-
 ոա Իսա՝ ու կօ : տը պի՞նի աւ գէվըրէդ մնպընան ,
 պըռա տըպէմ ժը ոռա , քօ տէ նամինա գէվըր լը սէր
 գէվըր լը ուէ՝ քօ տէ նէյէ հէլօշանտըն :
- 3 Ու քինկա աուի լը Ղիցէ Ձէյթունէ լը պնր տաճարէ
 ո՞ճըրչտի պու , փըռա քըրըն ժէ պը թանէ ֆէթրոս ու
 4 Եագուպ ու Հաննա ու Անտրիա : Պէժան ժը մնոա՝ քի՞ն-
 կա տէ պըպան աուի , չը՞ նըշան տէ պըպան՝ ոխթա թէք .

5 միլ պունէ աւ հէմի դըշդան : Ճէվապ տա իսա ու կօ
 6 ժը ուանուա , Սազընըն քօ եէքէ ո' նն խաբինն : Չը-
 մա քօ փրուան տէ պէն պը նավէ մըն , ու պէժըն էրքը
 7 նզըմ Մէսիհ , ու փրուան ժի տէ շաշ պըքըն : Համա
 քինկա քօ պը պըհիսըն դավղան ու տանկէ դավղան
 պիրա խօ մն կիւհէզն չըմա քօ լազըմ ն պուն . համա
 8 հէժա ախըր նընն : Չըմա քօ միլէթ տէ լը սէր միլ-
 լէթ ու փատիշահիթի լը սէր փատիշահիթի տէ ուապն ,
 ու ճի ճի ղէլզէլէյան տէ պը պըն , ղալայիան ու վէլ-
 վէլէյան , համա աւ հէմիան իֆթիապէ հէշանտըն ըն :
 9 Սազընըն հուն լը սէր խօ , չըմա քօ ո' ժը ճըվաթան-
 ուա տէ թէսլիմ պըքըն ու տէ պէնն քութան , ու լը
 պոր վալիյան ու փատիշահան տէ պը սնքընըն ժը պօյ
 10 մըն , ժը ուանուա ժը պօյ շահատէթի քըրընէ : Ու ժը
 հէմի դայիֆանուա լազըմ ն քօ ալուլ ինճիլ պէ վազ
 11 պուն : Համա ռիթա քօ ո' ժը թէսլիմ պունուա պըպըն ,
 հունէ տէ չը պը պէժըն ժը ալուլտա ղնմ մն խուն ,
 ու տիւշիւմիշ մն պըն , լաքին ժը ուա ուէ սաաթէ
 չըքօ դէ տայըն՝ աուի պէժըն . չըմա քօ խապէրտան
 12 հուն նընըն , իլլա Բուհ էլ Գուտս ն : Պըրէ պըէյէ տէ
 ժը մըրընուա թէսլիմ պըքն , ու պավ դուռէ , ու ալ-
 լատան տէ լը սէր պավան ուապըն , ու տէ պը դուժըն
 13 ուան : Ու ժը պօյ նավէ մըն ժը հէմիան տէ իքրահ պը-
 պըն . համա աւ քօ հաթա բաշէ սապըր տըքն աուի
 14 տէ խալաս պըպն : Ու քինկա քօ տըպինըն իքրահի-
 թիյէ խարապ պունէ , քը լը ճիյէ ճայիզ նն պունէ տը
 սնքընն (աւ քօ տը խօյնն պրա ֆէհմ պըքն) վէ չաղէ
 ուան քօ լը Եհհուտիսթանտա նն պըրա լը ջիյան պը
 15 ունվըն : Ու աւ քօ լը սէր խանի ն պըրա նէյէ խուա-
 ըի լը մալ ու նն գէվը լը հընտուռ ժը մալա խօ դըշդ-
 16 քի հէլ անընուա : Ու աւ քօ լը ղնվիտա ն , պըրա վէ
 17 ննկէոն ճըլէ խօ սննտընուա : Համա վաճ ժը ուանուա
 18 քօ համլանն ու չըլըք տայօպըն ուէ ուջանտա : Տուա
 19 պըքըն քօ լը զըվըստանտա նն պն : Ուէ ուջանտա

- վուսան սրկլէթ տէ պրպան քը ժը ավուլէ խալգ քըրընէ մխարուկէ խօտէ հաթա նուա վուսան նան պու, ու նան
- 20 ժի տէ պրպան : Ու էրքը խօտէ գըն նան քըրը պու ուէ ուօյան՝ գաթ ճան քի խալաս տէ պրպան , համա ժը պոյ պըժարթիյան՝ ուան քօ պըժարթ , ուէ ուօյան գըն քըր :
- 21 Ու լը ուէ չաղէ էրքը եէքէ ժը ոուա պէժան , էրքը վա հա լը վըր ան Մէսիհ եա լը ուէ , պավուր ման քըն :
- 22 Չըմա քօ տանրէվ Մէսիհան ու տանրէվ փէյղէմպէրան տէ ուապըն , ու նշանան ու ալամաթան տէ պըքըն , քը
- 23 էրքը միւմքիւնան պըժարդիան ժի շաչ պըքըն : Համա հուն տագըն պըն , վահա ժը ավուլ մը ժը ոուա կօ հէ միան :
- 24 Համա ուէ ուօյանտա լը բաշա աւ սրկլէթան , ու տէ
- 25 գարի պրպան , ու հիվ տէ ուօհիէ խօ նանտան : Ու ըս թէրէ ազիւմանան տէ պը պըժըն , ու լը ազիւմանտա
- 26 պուն գուլվէթան տէ թանվ կէուըն : Ու վէ չաղէ հա թընէ Գուուէ մանուլ պը գուլվէթ ու պը փըու իղ
- 27 ղէթէ լը ավրանտա տէ պըպինըն : Ու վէչաղէ տէ մէ լէքէ խօ պըչէյինան ու պըժարդի է խօ ժը չար պայան , ժը փանէ տընէ հաթա փանէ ազիւմանան տէ պը ճըվի
- 28 նան : Նուա հուն ժը տարէ հէժիլէ թէմսիլ քի հին պըն , քինկա քօ հէսի կուլիէ ուի ներմըն , ու փէուչըմէ խօ
- 29 տանր տըխան , տը զանըն քօ հավին նէզ ան . Ավհա ժի հուն՝ քինկա քօ տը պինըն աւ հէմի գըչգան պուն .
- 30 պըզանըն քօ նէզ ան լը պանր տանրիան : Պըուա տըպէմ ժը ոուա , էրքը աւ՝ սիւսիլէյէ հան տէ նան պըհուրան՝
- 31 հաթա քօ աւ հէմի գըչգան պրպան : Ազիւմանան ու արտ տէ պը պըհուրըն . ու քէլամէ մըն տէ նան պը
- 32 հուրըն : Համա ժը պոյ ուէ ուօյէ ու տաաթէ եէքէ նը զանան , նան լը ազիւմանտա պուն մէլէքան ու նան Գուու
- 33 լէ թանէ Պալ : Սագըն պըն , հէչար պըն ու տուա պը
- 34 քըն , չըմա քօ նըզանըն ռիթ քինկա ան : Չավան քօ լը գուրպէթէ չունտող մանուլ քի մալա խօ պանրան , ու ժը գուլէգ խօուա հէօքմաթ պըտան , ու ժը հէք քէսէ .

- 35 և ա շրդուլէ խօ, ու ժը գափուծիւա թէնպիհ պըքան
 քօ հէշար պըպան : Նուա հէշար պըն չըմա քօ նըզանըն
 քինկա դէ խօտիէ մայէ, էվարէ եա նիվէ շնվէ, եա
 36 տիք պանտանէ՝ եա սըպէ : Նան պան քօ խալֆի պէ՝ ո՛ր լը
 37 խնվէտա պը պինն : Համա չը քօ ժը ուա աը պէմ, ժը
 հէմիանուա աը պէմ, հէշար պըն :

ՍԷՐ 14

- 1 Ու բաշէ տու ուօյան փասիհ ու ֆէթիը խուարըն
 պու : պաշ իմաման ու քեաթիպան արամիշ տըքըրը
 պուն՝ քօ չավան՝ պը ֆէնտքի աուի պը կըրըն պը
 2 դուժըն : Ու աը կօթը պուն, լը ուի պայրամտա նան
 3 պան, քը լը գափմտա նան պան քօ վէլվէլէ քի պըպան : Ու
 աուի քինկա քօ լը Բէթանիատա լը մալա Շըմհունէ
 ույուզտա լը սուֆրէտա ուօնըշտի պու, ժըն քի հաթ՝
 շուշաքի փըու պը գըլմէթ ու պուհա ուունէ նարդուսէ
 ուի հնպու : չըքանտ աւ շուշայէ ու լը սէր սէրէ ուի
 4 ութ : Ու շակըրտան դայիտին ու տըկօթը պուն, չը-
 5 մա՞ լը նաֆիլէ ճիտա ջու աւ ուուն : Քը ժը սէ սանտ
 տինարան բէթըր տըքարը պու պը հաթանա ֆուօթըն
 ու ժը ֆադիրանուա պը հաթա տայըն աւ ուուն, ու
 6 ժէուա տը դեյիտի պուն փըու : Ու իսա կօ ժը ուան-
 ուա, պանտըն աուի, չըմա՞ բահաթսըղ տըքըն, չըմա
 7 քօ շրդուլ քի գանճ աւ քըր ժըմըուա : Փադիրան հէր
 չաղ պը ուա նան ու քինկա քօ պը խուաղըն տըքարըն
 ժը ուանուա գանճիթի քըրըն, համա անգ հէր չաղ պը
 8 ուա նընըմ : Սը ժը տէսթէ խօ հաթընէ քըր, ժը ա-
 վուլ կէօվտայ մըն ուօն քըր ժը պօյ նշանէ քէֆէն պու-
 9 նէ : Պըուա տը պէմ ժը ուա լը հէմի տընէտա լը քօ
 քի աւ ինճիլէ հան պէ վազ պուն՝ քըրընէ աւ ժընըք
 ժի ժը պօյ զիքրա ուի տէ պէ կօթըն :
 10 Ու ժը տուանըտան եէքի ճուտայէ իսխարի՝ ջու լը
 պա պաշ իմաման քօ աուի ժը ուանուա թէսլիմ պըքան :

- 41 Ու ուան քինկա քօ պըհիստըն՝ շաղ պուն ու ժէոա տրալ տայընէ վատ քըրըն. ու մէզմ տըքըրը պու քօ աուի չավան պը ֆուրսէնտ քի տէսթէ ուան պըտամ :
- 42 Ու ուոյա ափուլէ ֆէթիր խուարընէ՝ քօ փասէհէ սեր ժէ տըքըրը պուն, շակըրտան կօնը ժէոա, լը քօ՞ տը խուաղի քօ ան հանըն ժը դաոա փասէհէ հաղըր
- 43 պըքըն քօ պը խույ: Ու աուի ժը շակըրտան տըտույան շիանտ ու կօ ժը ուանոա. հանըն լը պատէր, ու քինկա քօ լը պատէր տը գէվըն մանուվ քի լագա ո՛ տէ պէ քը լը սէր բըշդա ուխտա ճէոէ ավէ տէ պըպմ,
- 44 լը բէյ ուի հանըն: Ու աուի լը մալա քի քօ պը գէվան պէժըն ժը խօտիյէ մալէոա, խօճա տէժամ, լը քօ՞ մ միսաֆըրոխանէ՝ քը լը ուէ պը թամվի շակըրտէդ խօվան
- 45 փասէհէ պըխում: Ու ժի ժը ուա ատըլանտըն մանըն օտա քի թագա ժօրին տէ նիշան պըտամ, լը ուէ հա
- 46 գըր պըքըն ժը մանա: Ու շակըրտէդ ուի ջուն հաղըր քըրընէ, լը պատէր հաթըն ու չավան քօ ժը ուանոա կօ՞ վուսան տին. ու փասէհէ հաղըր քըրըն:
- 47 Ու կավա քօ էվար պու պը տուանդտան հաթ:
- 48 Ու քինկա քօ ուօնըշտըն՝ ու հէժա տը խուարըն պուն, իսա կօ. պըոա տը պէմ ժը ուա, ժը ո՛ եէքէ քը նուա
- 49 պը մըոա տը խօ, տէ մըն տէսթ պըտամ: Ու տէսթ քըրըն գասավէթ քըրընէ ու եէքա եէք կօթընէ, սա՛գըն
- 20 անը նան պըմ, ու աուէ տըն սա՛գըն անը նան պըմ: Աուի ճէվապ տա ու կօ ժը ուանոա. ժը տուանդտան եէքէ՝
- 21 տէսթէ խօ պը մըոա լը սահանէ լէ քըրողա: Պըոա Գուռէ մանուվ տըջօ չավան քօ ժը պօյ ուի հաթա նըվիսանտըն, համա վան՝ ժը աւ մանուվոա քօ պը տէսթէ ուի Գուռէ մանուվ տէ պէ թէսլիմ պուն, ժը աւ մանուվոա զա նան պանա, ժէոա հէնի խէր պու:
- 22 Ու կավա քօ ուան տը խուարը պուն իսա նան սանտ, միւպարէք քըր ու շըքէնանտ՝ տա ժը ուանոա, ու կօ.
- 23 պըսթինըն, աւ ան թէնէ մըն: Ու թասէ սանտ՝ շըքըրըր ու տա ժը ուանոա. ու հէնի ժի ժէ վէխուարըն.

- 24 Ու կօ ժը ուանուա, ու իա խույնա մըն ան ահտա նոյն՝ քը
 25 ժը պոյ փըռան դէ ուրժանտըն . Պըռա տը պէմ ժը ու
 աա, հէնի ժը մահտուլէ մէվ գա տէ վէ նանխում, հա
 թա լը ուէ ուոյն՝ քօ լը փատիշահիթիյէ խօտէ աուի
 նու տէ վէխում :
- 26 Ու ուան իլահի քի պը խօնտընէ՝ լը ջիյէ Ձէյթունէ
 27 ուպուռն : Ու իսա կօ ժը ուանուա, հուռն հէմիան ժի
 իշնվ տէ ժը մըն խուար պը պըն, չըմա քօ հաթը նուի
 սանտըն, չըվանէ տէ պըխըմ ու միան տէ պէլա պը
 28 պըն : Համա բաշէ գըլամ քըրընէ մըն ժը ո՛ր բէշ լը
 29 ձէլիլէ տէ հանըմ : Ձէվապ տա փէթըռօ՝ ու կօ ժէուա .
 30 Ֆարազը հէմի ժի խուար պըն, համա անղ նա : Ու ի
 սա կօ ժէուա, պըռա տը պէմ ժը դաուա էրքը դու ժի
 լը ուէ շնվէ լը բէշէ պանտանէ տիքան տու ճարան՝
 31 մը սէ ճարան տէ ինքեար պըքի : Համա աուի հէնի
 փըռ ինատ տը քըր ու տը կօթ, էրքը պը դաուա մը
 րըն ժի լազըմ պըպն՝ անղէ դա ինքեար նն քըմ, ու
 հէմիան ժի վահա տը կօթը պուռն :
- 32 Ու հաթըն ուէ կուռտէ քօ նալէ ուի գէթսէման
 պու, ու կօ ժը շակըրտանուա, լըվըր պը սնքընըն հա
 33 թա քօ անղ նըմէճ պըքըմ : Ու սանտ պը խօուա փէթ
 ըոսէ ու Եագուպէ ու Հաննայէ, ու տէսթ քըր գա
 34 սավէթ քըրընէ ու դէմ քըշանտընէ : Ուէ չաղէ կօ ժը
 ուանուա . ճանէ մըն գասա մըրընէ պը գասավէթ ան,
 35 լըվըր պը սնքընըն ու հէշար պըն : Ու հընըք լը բէշ
 ջու, ու լը սէր ուոյա խօ լը արտէ քէթ, ու տուվա
 36 քըր, էրքը գապիլ ան, աւ սասթ ժէ պը պըհուրն : Ու
 կօ, Եա՛ տպպա Պապա լը ճէմ դա հէր դըշդ պը միւմ
 քիւռն ան, աւ թասէ հան ժը մըն պը պըհուր, համա
 նա քօ չավան քօ անղ տը խուարըմ, լէ չալան քօ դու
 37 տըխուազի պըրա պըպն : Ու հաթ ուան լը խնվէտա
 տի, ու ժը փէթըռուա կօ . Շըմհո՛ւն խնվտա տըլի,
 38 սասթ քի հէշար սնքընին դու գատիր նան պույ : Հէ
 շար պըն ու տուվա պըքըն քը լը թէրճիւպէյէ նն դէ

- վրն, պրուա բուհ հազրը ան համա թէն զայիֆ ան :
- 39 Ու տիսա ջու տուվա քրր, ու համան աւ խապէրան
- 40 կօ : Ու վէկէոիա՝ ու տիսա ուան լը խանէտա տի .
(չրմա քօ ջահվէդ ուան կրրան պու պուն), ու նմ տը
- 41 դանը պուն քօ չը ճէվապ պը տրն ժէռա : Ու ճարա
սըսէան հաթ, ու կօ ժը ուանուա . ժը վէ բէվն խանվտա
հանուն ու բահաթ պրն, չրմա քօ ախըր կըհիչդ, հա-
թը սաաթէ, ու վահա Գուուէ մանուվ լը տէսթէ կիւ-
- 42 նէքեարան դէթէսլիմ պուն : Ռապրն ան հանուն . վա-
հա նէդ պու . աւ քօ տէ մրն տէսթ պրտան :
- 43 Ու զուվն հէժա քօ աւ խապէր տը տա՝ ժը տուանդ-
տան եէքէ քօ նալէ ուի Եհհուտա պու հաթ, ու բէ-
ուա փրու . դալապալը պը քէրան ու պը ջօվան ժը պաշ
- 44 իմաման ու ժը քեաթիպան ու ժը իխթիարան : Ու աուի
թէսլիմ քրրօղ ժը ուանուա նըչան քի տա պու ու կօ-
թը պու քի քօ անդ ուամիսըմ, աւ ան, աուի պը կըրրն
- 45 ու փէթ պըսրն : Ու զուվն պը նէդ պունէ՝ կօ ժէռա .
- 46 Եա՝ խօճա խօճա, ու աուի ուամիսա : Ու աուան տէսթ
- 47 ալէթըն աուի՝ ու կըրթըն աուի : Ու լը պա ուի ժը
սանքընանտօղան եէքէ՝ քէրէ խօ քըչանտ ու խրատ լը
- 48 խազմէթ քեարէ պաշ իմամէ ու կօյա աուի ժէքրր : Ու
խա ճէվապ տա՝ ու կօ ժը ուանուա . սայքի լը սէր
տըղան հուհ ուապուն պը քէրան ու պը ջօվան մը կըր-
- 49 թընէ : Վէ չաղէ շակըրտան կըչք աուի պանտան ու
- 50 ուանիան : Հէր չաղ ան լը պա ո՛ պունմ, ու լը տաճար-
տա մը հին աըքրր . ու ո՛ մը նմ կըրթըն, համա ժը
պօլ քըթէպէ փէյղէմպէրան թէմամ պունէ աճվա պու :
- 51 Ու խօրթ քի լը բէյ ուի տը ջօ պու՝ լը սէր չըփլախ
թէնէ խօ չարչիվ քի լէֆանտ, խօրթան աուի կըրթըն :
- 52 Աւ ժի չարչիֆէ պանտա՝ չըփլախ ժը ուան ուանի :
- 53 Ու խա պըրըն ժը պաշ իմամուա, ու հէմի պաշ ի-
մաման ու քեաթիպան ու իխթիարան լը պա ուի ճէմ
- 54 պուն : Ու փէթրոս ժը տուրվն՝ հաթա հավչա պաշ
իմամէ՝ լը բէյ ուի ջու, ու պը խազմէթ քեարան ու .

- 55 նըշտ, լը պա ակըրէ կէրմ տը պօ պու : Ու պաշ իմա ման հէմ ժի ճըվաթան հէմի լը պնր իսա ժը պօյ աուի գուչընէ լը շահատան տը կէռիա պուն համա նն տը .
- 56 քարը պուն տիթընէ : Չըմա քօ ժէռա գարշի փըռան շահատէթ քըրըն , համա շահատէթիյէ ուան լը հէվ
- 57 նն տը հաթը պուն : Ու պաշգասիան ուպուն լը սէր ուի տնրէվ շահատէթի տըքըրը պուն՝ ու տը կօթը
- 58 պուն : Էրքը մն պըհիստ ժը ուէ՝ քօ տը կօթ , աւ պը տէսթ հաթը ջէ պուն տաճարէ տէ հէլօշինըմ՝ ու լը սէ ոօյանտա պաշգա՝ պէ տէսթան ջէ պուն տէ ջէքըր :
- 59 Համա անվա ժի շահատէթիյէ ուան լը հէվ նն տը
- 60 հաթը պուն : Ու բաշէ պաշ խախամ լը օրթայա ուա պու , ժը իսա փըռու տըքըր՝ ու տը կօթ . Ճէվապ քի
- 61 նա՞ տի ուան չը շահատէթի տըքըն լը սէր դա . Համա աուի հուս պու պու , գա ճէվապ քի նն տըտա պու , տիսա պաշ խախամ ժէ փըռու քըր , ու ժէռա կօ . Գո՞ւ
- 62 ի Մէսիհ Գուռէ միւպարէք իօտէ : Մէվապ տա իսա ու կօ ժէռա . Դա կօ քօ նն ըմ՝ ու ոօնըշտընէ Գո՞ւ
- 63 աուիմանան հաթընէ ուի տէ պը պինըն : Ու պաշ խախամ զուվն խաֆիթանէ խօ գաթանտ՝ ու կօ . Հէնի չը՞
- 64 լաղըմ ն ժը մնռա շահատան : Վահա հուն հէմիան ժի ժը տնիլէ ուի քիւֆրէ պըհիստըն , չա՞վան տը խույա ժը ուա . ու աուան հէմիան լը սէր ուի հէօքմ՝
- 65 քըրըն էրքը ժը մըրընուա միսթահագ նն : Ու հընըքան տէսթ քըրըն թու քըրընէ լը ոույա ուի , լը սէր սէրէ ուի քընճ ալէթընէ՝ պը քուլմ քութանէ ու կօթընէ , փէյղէմպէրիթի պըքն ժը մնռա , եա Մէսիհ , քի՞ ն աուի քօ ժը դաուա լէխըստ , ու խաղմէթ քեարան սիլէ տը խըստը պուն ժէռա :
- 66 Ու փէթըոս հէթա լը հավչէտա պու , ժը պէսըմայէդ
- 67 պաշ խախաման եէքի հաթ : Ու տի աուի քօ կէրմ տը պօ պու , նըհէռտ լէ ու կօ , դու ժի պը Նասրանի
- 68 իսաուա պույ : Աուի ինքեար քըր ու կօ . նը դանըմ՝

- դու չը տէժի, ու ֆէհմ'նաքըմ, ու քինկա քօ լը տա՛ր-
վա՛ լը հա՛վչէ ուսպու՛ տիք ժի պանտա :
- 69 Պէսլէմա տիսա աուի տի, ու տէսթ քըր լը ուէ սա՛
- 70 քընողանուա կօթընէ, քը ուիա ժի ժը ուան ա՛ : Ու
աուի տիսա ինքեար քըր, ու բաչէ կավքի ժի, տի-
սա՛ լը ուէ սա՛քընանտողան կօն ֆէթրոսա, պըուա
դու ժի ժը ուան ի՞ . չըմա քօ դու ժը ձէլիլի, ու խա՛
- 71 պէրտանէ դա ժի ոգա ուան ա՛ : Համա աուի տէսթ
քըր լանէթ քըրընէ՛ սօնա քըրընէ ու կօթընէ . էրքը
ա՛ղ աւ մա՛ուով նը զանըմ, ժը պօյ աուի քօ հուէ տէ՛
- 72 ժըն : Ու լը ուէ սա՛տթէ տու ճարան տիք պանտա, ու
ֆէթրոս պիրա խօ անի աւ խապէր քօ իսա ժէուա կօ,
էրքը լը բէչ տու ճարան տիք պանտանէ, դու սէ ճա՛
րան տէ մը ինքեար պըքի, ու տէսթ քըր կըրինէ :

ՄԷՐ 13

- 1 Ու լը սըպէտա զուվա պաչ իմաման պը թէվլի իխ-
թիարան ու քեաթիպան ու ճէմաթ ժի հէմիան շէվը-
քըրըն, իսաէ կրէտան՝ ու պըրըն ժը ֆիլատոսուա թէս
- 2 լիմ քըրըն : Ու ֆիլատոս ժէ փըուս քըր ու կօ . փատի-
շահէ Եհհուտիան դո՛ւ ի, աուի ճէվապ տա ժէուա ու՛
- 3 կօ, դու տէժի : Ու պաչ իսխաման փըու իֆթիրա տը-
քըրը պուէն լը սէր ուի, համա աւ ճէվապ քի նա՛ տը,
- 4 տա : Ու ֆիլատոս տիսա ժէ փըուս քըր, ու կօ . դու
գաթ ճէվապ քի նա՛տի, մաղէքա՛ լը սէր դա չը՞ գաա
- 5 դըլզան շահատէթ տըքըն : Համա իսա գաթ ճէվապ
քի նա՛ տա, վուսան քօ ֆիլատոս մաթ տը մա :
- 6 Համա լը պայրամտա կրէտան քի ժը ուանուա պա՛ր
7 տըտա պու, քի քօ ուան պը խօստը պուէն : Ու եէքի
հապու քօ նա՛վէ ուի Բարաբբա պու՛ պը փա՛վ չուէ-
տողան հաթը կրէտան, քը ոխթա փա՛վ չուէտընէ ու՛
- 8 ան մա՛ուով քի դուշտը պու : Ու խապէ պը գիրանէ՛
տէսթ քըրըն տիլէք քըրընէ քը պըքա՛ ժը ուանուա շա՛

- 9 վան քօ հէր չաղ տը քըրը պու : Ու ֆիլատոս ճէվապ տա ժը ուանուա՝ ու կօ . տը խուազը՞ն քօ փատիչահէ
- 10 Ե՛հհուտիան ժը ոուա պնր տըմ : Չըմա քօ տըզանը պու քօ պաչ իմաման աուի ժը պօյ հասէտէ տէսթ տան :
- 11 Համա պաչխախաման խալգէ պէկէնմիչ քըրըն քօ Բա
- 12 րաբա , ժը ուանուա պնրտան : Ու ֆիլատոս ժը ուան ուա ճէվապ տա՝ ու կօ . լէ ժը փատիչահէ Ե՛հհուտի
- 13 անուա չը տը խուազըն քօ պըքըմ : Ու ուան ախսա տը
- 14 գիրա պուն , խաչէ պը տնրինն աուի : Ու ֆիլատոս ժը ուանուա կօ . Եա չը՞ շըզուլ քի քէօթի քըրինն աուի , ու ուան հէնի փըռ տը գիրա պուն ու տը կօթը պուն ,
- 15 լը խաչէ պը տնրինն աուի : Ու ֆիլատոս քինկա քօ խօստ՝ խալգէ խօշուտ քըրընէ՝ Բարաբբայէ պնրտա ժը ուանուա , ու իսա պը քութանտընէ տէսթ տա քօ պէ խաչ պուն :
- 16 Ու աւքերան աուի լը հընտուռէ հալչա մնզըն տի վանխանէյէ պըրըն . ու պէօլիւկ հէմիէ կազի քըրըն :
- 17 Ու ժէուա խէլաթէ սօռ տանը որկըրթըն , ու ժը ըս թըրիան թաճ քի պը ջէքըրընէ լը սէրէ ուի տանին :
- 18 Ու տէսթ քըրըն ժէուա սըլալ տայընէ ու կօթընէ , սաղ
- 16 պն , եա՞ փատիչահէ Ե՛հհուտիան : Ու սէրէ ուի պը գամիչ տը քութա պուն , լը ուոյա ուի թու տըքըրը պուն , ու լը սէր չօքան հաթընէ՝ ժէուա սէճտէ տը
- 20 քըրը պուն : Ու բաչէ աուի մէսգարա քըրընէ խէլաթէ ժէ շէլանտըն՝ ու ճըլէ ուի տան որկըրթըն ժէուա , ու տնր անին՝ քօ լը խաչէ տնրինին :
- 21 Ու ժը ուէ սըհուրող պավէ Էլէքսանդրէ ու Ռու փայէ ժը զնվիյէ հաթող Շըմհունէ գուրէնի՝ ժը պօյ
- 22 խաչէ ուի հէլանտընէ սուխրայէ կըրթըն : Ու աուի Գօլկօթա հաթը կօթան ճի քի պըրըն , քօ դէ թէր
- 23 ճիւմէ պուն՝ ճիյէ սէրի ժէ քըրընէ : Ու ժէուա պը դալ թէվքըրի մէյ տան , հնմա աուի նն սննտ , ու լը խա
- 24 չէ տնր անին աուի : Ու ճըլէ ուի փայ քըրըն , ու լը սէր պը գուրա ավէթընէ՝ Էրքը քի՝ տէ չը պըսթինն :

- 25 Ու սաաթ լը սըսէանտա պու, ու աուի լը խաչէ տար
 26 անին: Ու եաթթայէ ճիւրմէ ուի հաթը պու նըվիսան,
 27 տըն էրքը փատիչահէ Եհհուտիանն ան: Ու բէռա տու
 տըզան խաչ քըրըն, եէքէ ժը ալիյէ սաղէ ուի ու եէքէ
 28 ժի ժը ալիյէ չնփէ ուի: Ու թէմամ պու աւ նըվիս
 29 քօ տէժան, ու պը պինամուսան հիսապ պու: Ու ժը
 ուէ պըհուրողան սէրէ խօ պը հէժանտընէ՝ ժէռա տըժ
 մին տըքըր ու տը կօթը պուն. վան տաճարէ խարապ
 30 քըրող ու լը ռօյա սըսէան շէ քըրող: Դու խօ խալաս
 31 պըքան ու ժը աւ խաչէ որան խուարի: Ու անվա ժի
 պաշ իմաման պը քեաթիպանուա թնվ լը նավ խօտա
 պը մէսպարա քըրընէ տըկօթը պուն. Պաշպատիան խա
 32 լաս քըր, աւ խօ նը քարան խալաս քըրըն: Սւ Մէսիհ
 փատիչահէ իսրայէլ պրա նուա ժը աւ խաչէ պէ խուա
 ըի, քօ ան պը պինըն ու ժէռա իման պինըն, ու բէռա
 լը խաչէ ռապօղան ժէռա սէրհէվտէ տըքըրը պուն:
 33 Ու քինկա քօ սաաթ շէշ պու, լը սէր արտէ դարի
 34 պու, հաթա սաաթ նանհան: Ու սաաթ լը նանհանտա
 իսա պը պըլընտ սաունտ քի կազի քըր, ու կօ. Էլի
 էլի լամա սաբախթանի. քը թէրճիւմէ դէ պուն, Եա՛
 Սլլահէ մըն՝ Սլլահէ մըն դա մը չըմա թէրք քըր՝ կօ
 35 թընէ: Ու ժը ուան հընըքան քօ լը պա ուի սանքընի
 պուն քինկա քօ պըհիսաըն՝ տը կօթը պուն էրքը իլիա
 36 յէ կազի տըքան: Ու եէքէ պազտա՝ սինկէր քի պը
 սիրքա դըժը ու լը գամիչքի պուհարթ ժէռա տըտա
 քօ վէխու, ու կօ, պանտըն ան մանգէքըն՝ իլիա դէ՞
 37 աուի պինն խուարի: Ու իսա տանկ քի մանգըն պան
 38 տա ու բուհէ խօ թէսլիմ քըր: Ու փէրտէյ տաճարէ
 39 ժը ժօրվա հաթա լը ժէր տու վարչա գաթիա: Ու
 եիւզ պաշի քօ լը ուէ սանքընի պու, քինկա քօ տի
 վահա կազի քըրընէ ուի ու բուհէ խօ թէսլիմ քըրընէ
 40 կօ, պըռա աւ մանուկէ հան Գուռէ խօտէ պու: ժը
 նան ժի հանպուն քօ ժը տուրվան տընըհիւթը պուն քըլը
 նավ ուանտա պու Մէյրէմէ Մակաալի, ու Մէյրէմէ

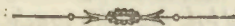
- տիյա բըշուկ Եագուպէ ու Օսէսէ . ու Սօլօմէ ժի պը
- 41 ուաննա պու : Ուան քինկա քօ իսա լը ճէլիլէ տա
պու , պը ուիուա տը կէուիա պուն ու ժէոա խըզմէթ
տըքըրը պուն . ու բէոա լը Գուտսուշէրիֆէ ուպուն
հէնի վրո ժընան ժի հնպուն :
- 42 Ու քինկա քօ էվար պու , ժը պօյ ինէ պունէ՝ քը լը
- 43 շէմույէ տը քէթը պու : Ու Եուսուիֆէ Գարիպուամնյէ
համբա քի միւթէպէր հաթ՝ քը աուի ժի ժը պօյ փա-
տիշահիթիյէ իստէ տը բէ պու . աւ ճուրհաթ քըրընէ
- 44 լը պա փիլատոսէ քէթ . ու թէնէ իսա տիլէկ քըր : Ու
փիլատոս թաճիւպ մա քօ վահա զուվն մըր ու եիւզ
պաշիյէ կազի քըր , ժը զուվն մըր տէյիւ ժէ վըռս
- 45 քըր : Ու ժը եիւզպաշիյէ պը Ֆէհմ քըրընէ , թէնէ ժը
- 46 Եուսիֆոա պախշ քըր : Ու աուի ճավ քըուի՝ ու աուի
պը խուար սննաննէ , պը ճավ լէֆանտ , ու տանի աուի
լը նավ թըրպէ քօ ժը գէվըր հաթը պու քօլա . ու
- 47 լը տնրիյէ թըրպէ գէվըր քի կէո քըր : Նուա Մէյ-
րէմէ Մակոալի , ու Մէյրէմ տիյա Եագուպէ ու Օսէսէ
տին աւ ճի , լը քօ քի հաթը տանին :

ՍԷՐ 16

- 1 Ու քինկա քօ շէմույէ պըհուրի , Մէյրէմէ Մակթա-
լինի ու Մէյրէմ տիյա Եագուպէ ու Սօլօմէ ջու պը-
խուրան հազըր քըրըն . քօ պէն աուի մէսհ պըքըն :
- 2 Ու ոօյա ափուլէ հաֆթէ պը սըպէ զուվն կավա քօ
- 3 դավ տը քէթը պու՝ հաթըն լը թըրպէ : Ու ժը հնվ-
ուտուուա տըկօթը պուն , աւ գէվըր ժը տնրիյէ թըր-
- 4 պէ ժը մանա տէ քի՞ կէո պըքն : (Ու մէզն քըրըն
տին քօ գէվըր ժը թըրպէ կէո պօ պու) , չըմա քօ
- 5 ժըռ մնզըն պու : Ու ուան լը թըրպէ պը քէթընէ
խօրթ քի տին քօ լը ալիյէ սազ ոօնըշտի պու խաֆ-
- 6 թաննէ սրփի որկըրթի , ու պըզտիան : Ու աուի ժը ու-
անուա կօ , մն թըռսըն , իսայէ Նասրանի արամիշ տը

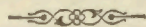
- քրն . քը լը խաչէ ուսպու , աւ գըյամ քըր , լը վըր
 7 նընս , վահա աւ ճի լը քօ քի աուի տանին : Համա
 հսնըն պէժըն ժը շակըրտէդ ուիուա ու ժը ֆէթրոս ,
 ու , էր.քը վահա ժը ո՛ ավուլ լը ձէլիլէ տըջօ , լը ուէ
 8 տէ պըպինըն աուի չավան քօ ժը ոուա կօ : Ու քինկա
 քօ պըհիստըն ուսպուն ու ուսվիան ժը թըրպէ չըմն
 քօ վըու պըզտիա պուն՝ ու ժը քէսէուա դըչդ քի նս
 9 կօն՝ ժը պօյ թըրուսան : Իսա լը ույէ ավուլէ հաֆթէ
 լը սէրէ սըպէտա կավա քօ գըյամ քըր , ավուլ ժը
 Մէյրէմէ Մակթալինիուա խույայի պու քօ ժը ուի հսֆթ
 10 ճընան տնր անի պու : Ու աուի ջու ժը ուանուա թա
 րիֆ քըր , ուան քօ ավուլ բէուա պուն , կավա քօ գա
 11 սավէթ տըքըրը պուն ու տը կըրիան : Ուան կավա քօ
 պըհիստըն էր.քը սաղ ս՝ ու ժէուա ժի խույայի պու)
 պավուր նս քըրըն :
 12 Ու բաչէ պը պաչգա քըսվէթ քի ժը ուան տըաու
 13 յանուա խույայի պու քը լը զսվիյէ տը ջօ պուն : Ու
 ուան ջուն ժը պաչգասիանուա թարիֆ քըրըն , ու ժը
 ուանուա ժի պավուր նս քըրըն :
 14 Ու բաչէ կավա քօ եանզտան ուօնըչտի պուն , ժը
 ուանուա խույայի պու . լը ոույա ուան խըստ իման
 սըղիթիյէ ուան ու հըչքիյէ տըլէ ուան , չըմն քօ ժը
 ուանուա քօ աւ խույայի պու լը բաչէ գըյամ քըրըն ,
 ուան պավուր նս քըրըն :
 15 Ու ժը ուանուա կօ , հսնըն լը տընէ հէմի , ու ին
 16 ճիլէ ժը հիմի ալէմուա վաղ պըքըն : Սւ քօ իման պի
 նս ու թահֆիլ տըպս տէ խալաս պըպս . ու աւ քօ
 17 իման նէյ նս տէ հէօ.քմ պը պս : Ու ժը իման անօ
 զան աւ նըչան տէ իճրա պը պըն , պը նավէ մըն տէ
 ճընան տնր խըն , պը զըմանէ նու տէ խասկը պըտըն :
 18 Պը տէսթան մահրան տէ պը կըրըն , ու էր.քը մըրըն
 անօղ տէրման քի վէխուն , ժը ուանուա տէ քէտէր նս
 տս , լը սէր նախօչան տէ տէսթ տէյնըն՝ ու սաղ պը
 քըն :

- 19 Ու բաշէ իսա պը ուանուա խապէր տանէ լը աղիւ-
մանան հաթ սանարն, ու լը ալկէ սաղէ խօտէ ոծնըչտ,
20 Ու ուան ուապուն լը հէմի ճի վաղ տըքըրը պուն. ու
Բապպ պը ուանուա ամէլ տըքըրը պու, ու պը իճրա
պուն նշանան քէլամէ խապաթ տըքըրը պուն :

ԻՆՃԻԼ ՊԸ ԳԱՎԼԱ

ԼՈՒԳԱՍ

ՍԷՐ 1

- 1 **Չ**իւնքի փրոան խօստըն ժը խուսուսէ աւ դըշդան
քօ լը նավ մատա գանն սահիթի պու տիսա լը սըրայէ
- 2 տէյնըն աւ թարիֆան . Չավան քօ ժը իպթիտայէ պը
ջահվան տիթողան ու խըզմէթնիյէ քէլամէ ժը մանա
- 3 թէպիւմ քըրըն : Էղ ժի՝ քօ ժը իպթիտայէ լը բէյ աւ
հէմի դըշդան պը ոաստ շու պում, մը խօսա պը ա
տաթա ժը դառա նըվիսանտըն՝ եա՛ դուտրէթլու թէր .
- 4 փիլօս : Քը սահիթիյէ աւ հին պուն սէօղան ֆէհմ պըքի :
- 5 Լը ոօյա Հիոօտիս փատիշահէ Եէհուտիսթանէ , ժը
նէվպէթէ ապիյայէ պը Չախարիա նավ իմամ քի հա
պու . ու ժընա ուի ժի ժը գիզէդ Հարուն պու . ու
- 6 նավէ ուի էլիսարէթ պու : Ու հէրտու ժի լը պար խօ
տէ սատրգ պուն , ու լը հէմի թէնպիհէ ու շէրիաթէ
- 7 իօտէ պէայպ տը ջօ պուն : Ու ոլէտէ ուան թուննա
պու , չըմա քօ էլիսարէթ ըսթօլըր պու . ու հէրտու
յան ժի ոօյէդ խօ պուհարգը պուն :
- 8 Ու պու քի աւ՝ կավա քօ լը սըրայէ նէվպէթէ խօ
- 9 լը պար իօտէ խըզմէթէ իմամիթի տըքըր : Լը սէր ա
տէթէ իմամիթիյէ , ժէռա քէթ քօ լը տաճարէ իօտէ
- 10 պը դէվմ պըխուր պը շավըթինն : Ու ճէմաթէ գավմէ
կըշք լը տարվմ լը ռիթա պըխուրէ լը նըմէճէ սաքընի

- 11 պուն : Նուա մէլէքէ խօտէ ժէոա խույայի պու , քը
 լը ալիյէ սաղէ մէզպահէ պըխուրէ տը սնքընի պու :
 12 Ու կավա քօ Զախարիա տի պըզտիա , ու լը սէր ուի
 13 թըռու քի քէթ : Ու մէլէքէ խօտէ ժէոա կօ . Մն՝ թըռու
 եա՞ Զախարիա . չըմա քօ նըմէճէ դա գապուլ պու , ու
 ժընա դա էլիսաբէթ ժը դառա տէ գուռ քի պը դն
 14 ու նալէ ուի Հաննա տէ յնի : Ու ժը դառա շաղպունէ
 ու շաղիթի տէ պըպն , ու վըռան լը սէր մէվլուտէ
 15 ուի տէ շաղ պըն : Չըմա քօ լը պնր խօտէ տէ մնգըն
 պըպն , ու շէրապ ու սէրխօշ քրօղ դըշդ գաթ տէ
 վէնն խու , ու հէժա ժը բահմա տիյէ խօտա պը Բուհ
 16 էլ Գուտտ տէ դըժմ պըպն : Ու ժը գուռէդ խորայիլէ
 17 վըռան լը խօտէ ու Ալլահէ ուան տէ վէկէռինն : Ու
 աուի տէ լը պնր ուի պէ պը բուհ ու գուրվէթէ իլիյայէ ,
 քը տըլէ պավան լը սէր գուռան ու պէիթիաթան լը
 իլմէ սատըգան տէ վէկէռինն , քը ժը խօտէոա հազըր
 18 պուն գավմ քի հազըր պըքն : Ու Զախարիա կօ ժը
 մէլէքոա , Աւ դըշդոա հան պը չը նզ պըղանըմ . չըմա
 քօ նզ իխթիարըմ ու ժընա մըն ռիթա խօ պուհար
 19 թիւն : Ու մէլէք ժէոա ճէվապ տա՞ ու կօ . էզ լը պնր
 խօտէ սնքընանտօղ ճէպըայիլըմ , ու նզ հաթըմ շիան
 տըն ժը դառա ավանան կօթընէ ու միւժտէ քըրընէ :
 20 Ու վահա դու տէ լալ պըպի ու տէ նըքարի խապէր
 տան հաթա ուէ ույէ քը աւ դըշդ պըպն . ժը պօյ
 ուի քօ խապէրէ մըռա պավուր նն քըր քօ ուան լը
 21 ռիթա խօ տէ թէմամ պըպըն : Ու գավմէ ժը Զախա
 ըիառա տը բէ պուն , ու գավմ թաճիւպ տըքըրը պուն
 22 լը սէր տնրէնկիյէ ուի լը տաճարտա : Ու կավա քօ լը
 տնր հաթ նն տըքարը պու՞ պը ուանոա խապէրտան .
 ու ֆէհմ քըրըն քօ լը տաճարտա ժէոա տիթընքի
 23 խույային պու : Ու աուի պը ուանոա պը իչարէթ խա
 24 պէր տը տա պու , ու լալ տը սնքընի պու : Ու պու քի՞
 կավա քօ ույէդ իըզմէթէ ուի թէմամ պու լը մալա
 25 խօ ջու : Ու լը բաշէ ուէ ույան ժընա ուի էլիսաբէթ

ավրս մա, ու բէնճ մահան խօ տը վէշարթ ու տը կօթ.
Աւ չավան դըշտ քըր ժը մըռա խօտէ լը ուէ ոօյան,
տա քը լը սէր մըն նըհէնթ ու սէրհէվտայէ մը ժը մա,
ուուվան հէլանի:

- 26 Ու լը մահա շէշանտա՝ ճէպըայիլ ժը ալիյէ խօտէ
հաթ շիանտըն լը պաժէր քի ճէլիլիան քօ նավէ ուի
27 Նասարէթ պու: ժը պիքըր դիգքիւա, ժը եէքէոա հա-
թը պու խօստըն՝ քը նավէ ուի Եուսիֆ պու, ժը մա-
28 լա Տավուտ, ու նավէ պիքրէ Մէյրէմ պու: Ու կավա
քօ մէլէք հաթը լը պա լէ կօ. Մէլամ ժը դառա, եա
լութիֆ տիթօղ դիզ, Բապպ պը դառա ան, դու լը նավ
29 ժընան միւպարէք է: Ու աուի ժը սէօղա ուի պըտիա
ու աւ ժը խօռա տը ֆըքրի պու՝ էրքը չավան դըշտ
30 տէ պըպան սէլամէ հան: Ու մէլէք ժէոա կօ, Եա՝
Մէյրէմ մա թըռա. չըմա քօ լը պար խօտէ դա լութիֆ
31 տի: Ու վահա դու տէ ալլա պըմիսի ու ոլէտ տէ պը
32 զի, ու նավէ ուի խա տէ տէյի: Աուի եէքի ազիմ
տէ պըպան ու Գուռէ Թաալայէ տէ պէ կազի քըրըն,
ու խօտէ ու Բապպ տէ ժէոա պըտան թախթէ պավէ
33 ուի Տավուտէ: Ու լը սէր մալա Եագուպ էպէտէն տէ
փատիշահիթի պըքան, ու սօնէ փատիշահիթիյէ ուի տէ
34 թուռնան պան: Ու Մէյրէմ կօ ժը մէլէքոա. Աւ դըշտէ
հան տէ չավան պըպան ժը մըռա. չըմա քօ անը մէր նը-
35 զանըմ: Ու մէլէք ճէվապ տա՝ ու կօ ժէոա. Լը սէր
դա Բուհէլ Գո՛ւտս տէ պէ, ու գուվվէթէ Թաալայէ
տէ լը սէր դա սի պըպան՝ ժը պօյ ուի աւ ժը դա հա-
թը դա մուգատէս ժի՝ տէ Գուռէ Սլլահ պէ կօթըն:
36 Հէմ վահա խըքամէ դա Էլիսաբէթ՝ աւ ժի լը դիթա
փիթիթիյէ խօտա ալլա ան ու ալթընճի մանհէ ուի ան
37 քօ ըդդօյլը հաթը պու կօթըն: Չըմա քօ լը պար խօ-
38 տէ դաթ դըշտ քի պէ միւմքիւն նապա: Ու Մէյրէմ
կօ. վահա ան պէպըմէյէ խօտէ մա, պըկօթընա դա
պըրա պըպան ժը մըռա ու մէլէք ժը պա ուի չու:
39 Լը ուէ ոօյանտա ուապու Մէյրէմ՝ ու պը գուվան լը

- 40 ալիցէ շիցէ լը պաժէր քի ճուտայէ շու : Ու քէթ լը մալա Չախարիայ ու ժը էլիսարէթնա սըլալան տա :
- 41 Ու պու քի՛ կավա քօ էլիսարէթ սըլալէ Մէյրէմէ պըհիտ . լը բահմա ուխտա սապի լէյսթ , ու էլիսարէթ
- 42 պը բուհ էլ Գուտս դըժա պու : Ու պը պըլընտ սառնա քի կադի քըր ու կօ . Գու լը նալ ժընան միւպարէք
- 43 ի , ու մէյվէյէ բահմա դա միւպարէք ան : Ու աւ ժը մըռա ժը՞ քօ՛ քը տիյա խոյիէ մըն լը պա մըն պէ :
- 44 Չըմա քօ՛ վահա կավա քօ տանկէ սըլալէ դա լը կօյա մը հաթ , սապի լը բահմա մըտա ժը շազպունէ լէյսթ :
- 45 Ու խօզիդա ժը ուխտա քօ պավուը տըքան էրքը տէ թէմամ պը պըն աւ հէմի դըչդան՝ քը ժը խօտէ ժէ
- 46 ոա հաթ կօթըն : Ու Մէյրէմ կօ . ճանէ մըն խօտէ
- 47 աղիմտըքան : Ու բուհէ մըն պը խալաս Սլլահէ մըռա
- 48 շազ պու : Չըմա քօ լը մազլումիթիցէ ճարիցէ խօ նալար քըր . չըմա քօ ժը ուէ բէվան հէմի սիլսիլէյան տէ
- 49 ժը մըռա խօզի պըքըն : Չըմա քօ Գատիր՝ ժը մըռա շըղուլէդ մանղընան քըր , ու նալէ ուի մուգատէս ան :
- 50 Ու բահմա ուի լը սէր ժէ թըռսօզան ան սիլսիլէ պէ
- 51 սիլսիլէ : Ու պը տէսթէ խօ պը գուվէթ շըղուլ տի
- 52 քիւպարան պը թանվի էֆքեարէդ խօ պէլա քըր : Ու սուլթանան ժը թախթէդ խօ հէլօշանտ . ու ալչաղան
- 53 պըլընտ քըր : Ու պըրջիան պը նիյմէթան դըժա քըր ,
- 54 ու խօրդան վալա շիանտ : Մէրհամէթէ խօ լը պիր անը
- 55 նէ ժը գուլէ խօ իսրայիլուա իմտատ քըր : Չավան քը աուի խապէր տա պը պավանէ մանուա ժը իպրահիմ
- 56 ոա ու ժը զիւրրիցէթէ ուխտա էպէտա :
- 57 Ու Մէյրէմ լը պա ուի պը գատա սէ մահան սանքընի , ու լը մալա խօ վէկէուի :
- 58 Ու ռք քի զա : Ու ճիրանան ու խըսըմէդ ուի պըհիստըն . քօ խօտէ ժէռա մանղըն մէրհամէթ քըր , ու բէռա շազ տը պօ պուն :
- 59 Ու պու քի լը ոջա հաշթան հաթըն գուռքէ սիւ .

- նէթ քըրընէ, ու առւի պը նազէ պալէ խօ Զախարիա
 60 կազի տը քըրը պուն: Ու տիյն ուի ճէվապ տա ու կօ.
 61 Նա, իլլա Հաննա տէ պէ կօթըն: Ու ժէոա կօն. Բը
 լը նազա խըսըմէ դատա եէքէ թուննն քօ՝ նազէ ուի
 62 Հաննա պէ կօթըն: Ու ժը պալէ ուիռա իշարէթ տը
 քըրը պուն, քօ ժէոա չը՞ տը խուազն կազի քըրըն:
 63 Ու աւ ժի թախթա քի խօստ, նըվիսի ու կօ, Հաննա
 64 ն նազէ ուի, ու թաճիւպ ման հէմիան: Ու զուվն
 տնվէ ուի ու զըմանէ ուի հաթը վէպուն. ու խապէր
 65 տըտա ու խօտէ միւպարէք տը քըր: Ու թըռու քէթ
 լը սէր հէմի ճիրանէդ ուան. ու հէմի աւ դըշդան լը
 հէմի տաղըտանէ Եէհուտիանտա տը հաթը պու կօ.
 66 Թըն: Ու աւ հէմիան քօ տը պըհիստը պուն լը տըլէ
 խօտա տանին, ու կօն. Սւ գուռըքէ հան տէ չը՞ պը-
 պն, ու տէսթէ խօտէ պը ուիռա պու:
 67 Ու պալէ ուի Զախարիա պը Բուհ էլ Գուտս դըժա
 68 պու, ու փէյղէմպէրիթի քըր ու կօ: Խոյի ու խօտէյէ
 Խորայիլ միւպարէք պըպն, քը դալմա խօ գեյարէթ
 69 քըր, ու ժը դալմէ խօռա խալաս քըր: Ու ժը մնուա՝
 ժը մալա դուլէ խօ Տավուտ դօրչէ խալաստ տնր անի:
 70 Զավան քօ պը տնվէ մուգատէսէդ խօ խապէրտա,
 ուան քօ ժը իպթիտայէ տընէ փէյղէմպէրէդ ուի պուն:
 71 Ժը տըժմընէդ մն ու ժը տէսթէ հէմի իքրահ քըրօղէդ
 72 մն խալաս: Ու ժը պալանէդ մնուա պը մէրհամէթ
 73 քըրընէ՝ ու մուգատէս վատա խօ պը պիր անընէ: Սւ
 սօնտ քօ պը պալէ մն իպրահիմ քըր ժը մնուա տայընէ:
 74 Բը նմ ժը տէսթէդ տըժմընէդ խօ պը խալաս պունէ՝
 75 պէ թըռու ժէոա իպատէթ պըքըն: Լը հէմի ույէդ
 էօմրէ մնտա լը պնր ուի պը փաքի ու պը սատադաթ,
 76 Ու դու, եա՛ սնպի՝ փէյղէմպէրէ թաալայէ տէ պէյ
 կազի քըրըն. չըմա քօ լը պնր ուույէ խօտէ տէ պը
 77 ջի, ժը պոյ ուէյէդ ուի հաղըր քըրընէ: Ժը դալմէ
 ուիռա պը ալֆիթիյէ կիւնէյան. ժը պոյ հին քըրընէ
 78 խալաստ ուան: Ժը պոյ մէրհամէթէ խօտէյէ մն քօ

- պը աէսթէ ուի ժը ժօր ոօ ժը մանա զիյարէթ քըր :
- 79 Իը լը դարիտա ու լը սիյէ մըրընտա ոօնըչտօզանուա դավ պըսան քօ լընկա ման լը ոէյա սէլամէթէտա ոաստ պըքան :
- 80 Ու սնպի մանըն տը պօ պու ու պը Բուհ պը դու վէթ տը պօ պու , ու լը պա ուիտա պու հաթա աւ ոօյէ՝ քօ աուի ժը իսրայիլուա խույայի պու :

ՍԷՐ 2

- 1 Ու պու քի լը ուէ ոօյանտա ժը Ղըսթոս Գայսէր
- 2 ֆէրման ուպու , քօ տընէ հէմի պէ նըվիսանտըն : Սւ
- 3 թահրիրէ ալուլ , կավա քօ Գուրէնիոս լը Սիւրիատա
- 4 վալի պու : Ու հէմիան ժը պօյ թահրիւր պունէ՝ հէր
- 5 քէս լը պաթէրէ խօ տըջօ պուն : Նուա Եուսիֆ ժի ժը
- 6 ձէլիլէ՝ ժը պաթէրէ Նասարէթ ուպու լը ալիյէ Եէ-
- 7 հուտիսթան լը պաթէրէ Տավուտ՝ քօ Պէյթլահամ դէ
- 8 կօթըն . ժը պօյ աւ քօ աւ ժը մալա Տավուտ ու խըսըմէ
- 9 Տավուտ պու : Ժը պօյ թահրիւր պունէ պը թանվի Մէյ-
- 10 ըէմէ , քը աւ խօսդիյա ուի պու . ու ալըս պու : Ու
- 11 պու քի կավա քօ ուան լը ուէ կիյան , ոօյա մէվլուտէ
- 12 ուի թէմամ պու : Ու գուուէ խօ ալուլին զա , ու աուի
- 13 տանի լը աֆրուէ . չըմա քօ լը դօնախտա ժը պօյ ուան
- 14 ճի թուննան պու :
- 15 Ու լը ուէ չըվանան հանպուն լը պանիտա սնքընան
- 16 տըն , ուան քօ լը սէր նախըրէ խօ լը շնվէտա նօպէթ
- 17 տը բէ պուն : Ու մէլէքէ խօտէ ժը ուանուա խույայի
- 18 պու , ու լը տօուա ուան ճէլալէ խօտէ դավ տա : ու
- 19 ուան փըռ պըզտիյան : Ու Մէլէք ժը ուանուա կօ . Ման
- 20 թըռսըն , չըմա քօ վահա աղ ժը ոուա մանըն շաղըղ
- 21 քի միւթտէ տըքըմ , քօ ժը հէմի գավմուա տէ պըպան :
- 22 Չըմա քօ ժը ոուա իրօ խալաս քըրօղ քի զա լը նավ
- 23 պաթէրէ Տավուտ : Իը աւ Բապպ էլ Մէսիհ մն : Ու ժը
- 24 ոուա նըչան ալա պըպան , դօնտախպուն սնպի քի տէպը

- 13 պինըն , ու լը աֆըուտա տանին : Ու լը ուէ սաաթէ պը ուի մէլէքուա ճիւմհիւր քի աաաքիրէ աղիւմանան պու . քօ ժը խօտէուա թէսպիհ տըքըրը պուն ու աը կօթը
- 14 պուն : Լը պըլընտիյէ աղիւմանան ժը Սլլահուա համո , ու լը սէր արտէ սէլամէթ՝ լը մնուուլան խօշնուտիթի
- 15 պրպս : Ու պու քի՝ կալա քօ մէլէքան ժը ուան լը աղիւմանան ջուն , ուէ չաղէ շըվանան ժը հէվուտուուա կօն . Որըն հաթա լը Պէյթիէհէմէ ամ պը ջուն , ու պըպինըն աւ չը՞ գըչդ ան , քօ խօտէ ժը մնուա նըչան
- 16 տա : Ու պը թապաղա քըրընէ հաթըն , ու Մէյրէմ ու Եուսիֆ հէմ ժի մահսում լը աֆըուտա տանին տին :
- 17 Ու կալա քօ տին , լը խուսուսէ սնպիյէ հան գըչդէ
- 18 խապէր քըրըն : Ու հէմիան քօ տը պըհիստը պուն թա՝ ճիւպ տը քըրը պուն լը սէր գըչդէդ հան , քօ շըվա-
- 19 նան ժը ուանուա տը կօթը պուն : Ու Մէյրէմ հէմի աւ խապէրան լը աըլէ խօ պը տանինէ վէտըչարթ պու :
- 20 Ու շըվանան վէկէուիան , ու համասէնա աըքըրը պուն ժը Սլլահուա ժը պօյ աւ հէմի գըչդան քօ պըհիստըն ու տին . չալան քօ ժը ուանուա հաթը պու թարիֆ պուն :
- 21 Ու սնպիյէ ժը սիւննէթ քըրընու՝ կալա քօ հնշթ ուօ թէքմիլ պուն , աւ՝ հէժա լը պսր բահմա տիյա խօ քէթընէ ժը մէլէքէ հաթ կօթան՝ նալէ ուի խաա հաթը տանին :
- 22 Ու լը սէր գալա նօմօսէ Մուսայէ քինկա քօ ույէդ փապըթիթիյէ ուի՝ թէմամ պու , աուի ժը պօյ լը պսր
- 23 խօտէ տնր անինէ , լը Գուտսէ պըրըն : Չավան քօ լը նօմօսէ խօտէ հաթիւ նըվիսանտըն , էրքը հէմի ոլէտէ նէր քօ բահմա տիյէ խօ վէ աըքս՝ ժը խօտէուա միւ-
- 24 գաաէս տէ պէ կաղի քըրըն : Ու ոգա լը նալա նօմօսէ խօտէ հաթը կօթան՝ ճօթ քի ֆաթըմօք եա աու ջէ-
- 25 ժըքէ գնվօդան : Ու վահա լը Գուպսէ մնուուվ քի հնպու քօ նալէ ուի Շըմհուն պու . ու աւ մնուուվ սաա աըգ ու պը իթիպաթ պու , ու ժը պօյ թէսէլլիէ իս-

- րայիլէ տը բէ պու , ու Բուհ էլ Գուտս լը սէր ուի պու :
- 26 Ու ժը Բուհ էլ Գուտսէ ժէուա էմր պու պու քօ մըրըն
- 27 նս պինս՝ հաթա քօ Մէսիհէ խօտէ պը պինս : Ու աւ
պը Բուհ լը տաճարէ հաթ ու կավա տի ու պավէ ուի
մահսում իսայէ անին քը լը սէր ատէթէ նօմօսէ լը սէր
- 28 ուի պըքըն . Սու ժի աուի հէլմէզ քըր ու միւպարէք
- 29 քըր խօտէ ու կօ : Նուա , ես՝ Էֆէնտիյէ մըն , պը
կէօրա քէլամէ խօ պը սէլամէթ . գուլէ խօ աւ
30 զատ տըքի : Չըմն քօ Ղահվէդ մըն խէլասէ դա տին :
- 31 Քը աւ լը պսր հէմի գավմա խօ դա հազըր քըր :
- 32 Ժը պօյ ոօհնի պունէ դայիֆան՝ նուր , ու ժը պօյ գավ
33 մա դա իսրայիլէ իզդէթ : Եգուսիֆ ու տիյա ուի թա
ճիւպ տըքըրը պու լը սէր աւ հէմի դըչդան քը լը տէր
34 հադէ ուի տը հօթը պուն կօթան : Ու Շըմհուն միւ
պարէք քըր ուան , ու ժը տիյէ ուի ժը Մէյրէմէուպ
կօ , վահա ուիա լը նավ իսրայիլտա ժը պօյ քէթըն ու
ուապունէ փըռան՝ ու ժը պօյ նըչանէ տօղէ հաթըր տա
35 նին : Հէմ՝ ժը տըլէ դա ժի չուր քի տէ պը պըհուրս՝ ,
հաթա քօ ժը փըռ տըլան ֆըքըրան աշիքեար պը պըն :
- 36 Ու լը ուէ պու Հանա փէյղէմպէր գիզա ֆանուէլէ
ժը ապա Սչէրէ , ուիա ոօյա խօ պուհարթը պու . ժը
պէքիրիթիյէ՝ հնֆթ սալան պը մէրա խօ պը սնքը
37 նանտընէ : Ու ժընէպի պու գասա հաժտանհ ու չար սա
լան , քը ժը տաճարէ նս տը գաթիյա պու , լէ պը ոօ
ճի ու պը նըմէճ լը շնվ ու ոօ ժը խօտէուա իպատէթ
38 տըքըր : Սուիա ժի ուէ սաաթէ ուապու ժը խօտէուա
համտ տըքըրը պու , ու լը Գուտսուչէրիֆտա հէմի ժը
ուանուա քօ ժը խէլասուա տը բէ պուն ժը պօյ ուի խա
39 պէր տը տա պու : Ու կավա քօ հէմի դըչդան լը սէր
գանօնէ խօտէ թէմամ քըրըն , տիսա վէկէուիան լը ճէ
40 լիլէ լը Նասարէթ լը պաժէրէդ խօ : Ու զաուք մս
զըն տը պօ պու , ու պը դուվէթ տը պօ պու պը իլիմէ
հաթըր դըթա պուն :
- 41 Ու լը պայրամէ փասէհէ տի ու պավէ ուի հէր սալ

- 42 Լը Գուտսէ տըջօ պուն : Ու կավա քօ աուի տուանդ
տան սալան պու , ու լը սէր փանունէ պայրամէ կա-
- 43 վա քօ ուան լը Գուտսէ ուպուն : Ու կավա քօ աւ
ուօյան թէմամ քըրըն՝ ժը Գուտսէ վէկէռիան ու մահ-
սում իսա լը Գուտսէ մա , ու Եուսիֆ ու տիյա ուի նա
- 44 տըզանը պուն : Ուան տը կօթը պուն փայ պը ուէվիան-
ուա ն , փասա ուէյա ոօ քի հաթըն ու աուի լը նավ
- 45 խըսուաման ու նասան արամիչ տըքըրը պուն : Ու կավա
քօ նա տին տիսա լը Գուտսէ վէկէռիան աուի արամիչ
- 46 տըքըրը պուն . Ու պու քի՝ բաշէ սէ ուօյան աուի լը
տաճարտա տին , քօ լը նավա խօճանտա ոօ տը նըպու
ու ժը ուանուա կօտարի տըքըրը պու ու ժը ուան դըշդ
- 47 փըռօ տը քըրը պու : Հէմի ուան քօ ժէուա կօտարի
տըքըրը պուն , թաճիւպ տըքըրը պուն լը սէր իմ ու
- 48 ճէվապէդ ուի : Ու կավա քօ աուի տին թաճիւպ քը-
րըն . ու տիյէ ուի կօ ժէուա . եա՞ օղուլ , դա չըմա՞
վուսան քըր ժը մաուա . վահա պավէ դա՞ հէմ ալ պը
փըռ տըլ հէշանտընէ ա՞մ դա աուամիչ տը քըրը պուն :
- 49 Ու աւ ժը ուանուա կօ , մը չըմա՞ ո՛ արամիչ տըքըր ,
հուն նա՞ տըզանը պուն քօ ժը մըուա լազըմ ա՞ քօ լը
- 50 մալա պավէ խօտա պը պըմ : Ու ուան ֆէհմ նա քըրըն
- 51 աւ խապէր քը ժը ուանուա կօ : Ու քէթ պը ուանուա
ու շու լը նասարաթէ , ու ժը ուանուա միւթէհ պու ,
համա տիյա ուի հէմի դըշդան լը տըլէ խօտա վէտը-
- 52 շարթ : Ու իսա լը իլմտա ու լը փամէթտա ու լը լութֆ-
տա լը պար խօտէ ու մաուուվան լը բէշ տը շօ պու :

ՍԷՐ 3

- 1 Ու լը օն պէշիննի սալէ փատիչահիթիյէ գայսէրէ
Տիփէրիուսէ՝ ոխթա փիլատոսէ Պօնտոսէ քօ լը սէր Եէ-
հուտիսթանէ վալի պու . ու ոխթա Հիրօտիսէ քօ ըլպ
ուէյիսէ ճէլիլէ պու . ու ոխթա պըէյ ուի Ֆիլիպոսէ
քօ ըլպ ուէյսէ տիյարէ իտուրիա ու թըրախօնիթիս

- պու , ու ռխթա լուսանիայէ քօ ըրպ ուէյտէ Ապէլինէ
- 2 պու : Ու ուջա իմամիթիյէ Հանայէ ու Գայիաֆայէ , լը չէօլէտա քէլամէ իօտէ լը սէր Հաննա գուուէ Չախա-
- 3 ըիայէ պու : Ու հաթ լը հէմի ալիյէ Յորդաննէ ժը պօյ ալֆիլըղէ կիւնէյան թահֆիլիլէ թօպա վազ տըքըրը պու :
- 4 Չափան քօ լը նավ քըթէպէ խապէրէ իչայիա հաթը նըվիսանտըն , քօ սէթն , սաոււտա լը չէօլէտա կազիլ քըրողէ , ուէյա իօտէ հազըր պըքըն , ու ուէչէ լընկէ
- 5 ուի ուսթ պըքըն : Հէմի նավալան տէ դըթա պըպըն ու հէմի ջիյան ու կազան տէ նըզմ պըն ու տիւժվարան
- 6 տէ գօլայ պը պըն : Ու հէր քէս խէլաստէ իօտէ տէ պը պը պիհնն :
- 7 ժը ուի թահֆիլ պուէն ժը խալգէուա , կօ . էյ ոլէտէ կօւրմահուան քի՞ ժը ոուա նըշանտա քօ պը ունվըն ժը
- 8 աւ դազապէ քօ տէ պէ : Նուա ժը թէօվպէուա լայըգ մէյվէան հասըլ պըքըն , ու հուէն լը խօտա պափէ մն իպրահիմ հէյա կօթընէ պաշլամիշ մն պըն . չըմն քօ ննզ ժը ոուա տը պէմ՝ քօ իօտէ ժը գէվըրէ հանան
- 9 ժի գատիր ն ժը իպրահիմուա զիւրիյէթ տարխա : Հէմ նուա ժի պըվըր լը պա գօւրմա տարան տը սնքընն , Նուա աւ հէմի տար քօ՝ գանն մէյվէ նայինն , դէ
- 10 պրանտըն ու լը ալըր դէ ալէթըն : Ու խալգէ ժէ փըուա տըքըր ու տը կօթը պուէն . Նուա նմ չը՞ պըքըն ,
- 11 Ու աուի ճէվապ տա ու կօ ժը ուանուա . ժը քէուա քօ տու խաֆտան հէյն պըրա եէքէ պըտն ժը աուիուա քօ թուէնն , ու ժը քէուա քօ թաամ հէյն պըրա ահ
- 12 վա պըքն : Ու ժը թահֆիլուա կիւմրիւկճիան ժի հա
- 13 թըն , ու կօնը ժէուա . էա՞ խօճա նմ չը՞ պըքըն : Սուի ժի կօ ժը ուանուա , ժը ոուա չը քօ էմր պույն , ժը ուի
- 14 զէտն դըշդ քի մն քըն : Սսքէր ժի ժէ փըուա տը քըրը պուէն ու տը կօթը պուէն , լէ նմ ժի չը՞ պըքըն . ու ժը ուանուա կօ , եէքէ թալան մն քըն , ու ժը եէքէուա իֆիթիրա մն քըն . ու ժը իւլֆայէ խօուա գա նաաթ պըքըն :

- 15 Ու կալա քօ խաղից ու մուտ տը քըրը՝ պուն, ու հէ-
միան լը տըլէ խօտա տիւշիւմիշ տը պօ պուն ժը պօյ
- 16 Հաննայէ, աճսպա ուիա ա՛ Մէսիհ, Հաննա ժը հէ-
միանուա ճէվապ տա ու կօ, Պըուա ա՛ղ ո՛ պը ալէ թահ-
ֆիլ տը քըմ՝. համա ժը մըն բէթըր դիւվէթլի դէ, քը
ա՛ղ սօլէ ուի հէլանընուա լայըդ՝ նընըմ՝, աուի տէ ո՛
- 17 թահֆիլ պը քա՛ պը Բուհ էլ Գուտա ու պը աղըր : Բը
մըլէպէ ուի լը տէսթտա ա՛, ու պէտամրէ խօ տէ վա-
դըժ պը քա՛, ու կէնըմէ լը ամպարէ խօ տէ պը ճըվի-
նա՛, ու գայէ տէ պը նա՛ղաֆանտըն աղլիէ պը շէվու-
- 18 թինա՛ : Նուա պը հէնի վըռ դըշդան ժը գավմուանէ-
սիհաթ տը քըրը պու ու միւժտէ տը տա պու :
- 19 Համա Հերօտիս ըրպ ուէյս ժը ուի պը թաղիլ պունէ
ժը սէմէտէ ժընա պրէյ խօ Հիրօտիայէ, ու ժը պօյ հէ-
- 20 մի եարամաղիթիյէ՝ քօ Հիրօտիս քըր : Լը սէր աւ հէ-
միան ուիա ժի գէտա՛ քըր, քը լը դընտանէ տանի Հան-
- 21 նայէ : Ու կալա քօ խաղից հէմիան թահֆիլ պուն, ու
իսա ժի թահֆիլ պու, ու տուվա տը քըր, աղիւման
- 22 վէպու . Ու Բուհ էլ Գուտա պըտիթընէ կէօվտէ ուա
դա՛վօգէ լը սէր ուի հաթը խուար, ու ժը աղիւմանան
սաունա քի հաթ՝ քը տը կօթ, Գու ի Գուուէ մըն տա՛
- լալի ժը դա ըազի պում :
- 23 Ու իսա աուի գատա սի սալան պուն . (քօ չավան
թախմին տը պօ պու) աուի դուուէ Եուսիֆ ա՛, քը աւ
- 24 է Հալինէ . քը աւ է Մաթտաէ : Բը աւ է Լէվիյէ, քը
աւ է Մէլքիյէ, քը աւ է Յանաէ, քը աւ է Եուսիֆէ :
- 25 Բը աւ է Մատթէէ, քը աւ է Ամուսէ . քը աւ է Նա-
- 26 հումէ՝ քը աւ է Հասլինէ՝ քը աւ է Նանդէէ : Բը
աւ է Մաա՛թէ՝ քը աւ է Մատաթէ՝ քը աւ է Շամ-
- 27 հիէ՝ քը աւ է Եուսիֆէ՝ քը աւ է Ճուտայէ : Բը աւ է
Եուհանա՛ քը աւ է Ռիսայէ՝ քը աւ է Չօրասպա-
- 28 պէլէ՝ քը աւ է Սաաթիլէ՝ քը աւ է Նէրիյէ : Բը աւ
է Մէլքիյէ՝ քը աւ է Ատէյէ՝ քը աւ է Գուսամէ՝
- 29 քը աւ է Լըմաթսանէ՝ քը աւ է Արէ : Բը աւ է Եու-

սայէ , քը աւ է Էլիազարէ՝ քը աւ է Եուրամէ՝ քը աւ
 30 է Մաթաթէ՝ քը աւ է Լէվիյէ : Գը աւ է Շըմհունէ՝
 քը աւ է Եէհուտայէ՝ քը աւ է Եուսիֆէ՝ քը աւ է
 31 Եունանէ : Գը աւ է Իլիագիմէ՝ քը աւ է Մէլիայէ՝
 32 քը աւ է Մինանէ՝ քը աւ է Մաթաթահէ : Գը աւ է
 Մաթանէ՝ քը աւ է Տավուտէ՝ քը աւ է Եէսիէ՝ քը
 աւ է Յուբէթէ՝ քը աւ է Պասա՛ղէ՝ քը աւ է Սալմու-
 33 նէ՝ քը աւ է Նասունէ : Գը աւ է Ամինատափէ՝ քը
 աւ է Արամէ՝ քը աւ է Հասրունէ՝ քը աւ է Ֆարիսէ ,
 34 քը աւ է Եէհուտայէ : Գը աւ է Եագուպէ՝ քը աւ է
 35 Իահագէ՝ քը աւ է Իպրահիմէ՝ քը աւ է Թարահէ : Գը
 աւ է Նախուրէ՝ քը աւ է Սարուխէ՝ քը աւ է Բահունէ՝
 քը աւ է Ֆալիդէ՝ քը աւ է Ապէրէ՝ քը աւ է Սալամէ :
 36 Գը աւ է Գայնանէ՝ քը աւ է Արֆագսաթէ՝ քը աւ է
 37 Սամէ՝ քը աւ է Նուհէ՝ քը աւ է Լամէխէ : Գը աւ է
 Մաթասալիհէ՝ քը աւ է Էլննուխէ՝ քը աւ է Յարէթէ :
 38 Գը աւ է Մահլալաէլէ՝ քը աւ է Գայնանէ՝ քը աւ է
 Էնուսէ՝ քը աւ է Ատէմէ՝ քը աւ է Խօսաէ պու :

ՍԷՐ 4

1 Ու իսա պը Բուհ էլ Գուտս դըժա ժը Յորդանէ վէ-
 2 կէռիա . ու ժը Բուհէ լը չէօլէ հաթը պըրըն : Ու ժը
 Շէյթանէ չըլ ոօ հաթը ճարապանտըն , ու լը ուէ ոօ-
 յանտա նն դըշդ քի խուար ու նն ժի վէխուար , ու
 3 կավա քօ աւ ոօյան թէմամ պուն՝ պըրչի պու : Ու
 Շէյթան կօ ժէոա . էր.քը դու Գուուէ Խօտէյ ի պէժն
 4 աւ դէվըրէ հանուա պըրա նան պն : Ճէվապ տա ժէ-
 ոա իսա՝ ու կօ . Հաթիւն նըվիսանտըն՝ քօ նն պը նան
 թանէ մնուով տը ժի , լէ պը հէր խասպերէ Խօտէ :
 5 Ու Շէյթան աուի լը Ղիյէ քի պըլընտ տանի լը
 եէք տազիդա քը վատիշահիթիյէ հէմի տընէյէ ժէոա
 6 նըչան տա : Ու Շէյթան ժէոա կօ . Հէմի աւ հէօքմա-
 թան՝ ու իզզէթէ ուան ժը դաոա տը տըմ . չըմա քօ

- աւ ժը մըռա թէսլիմ պույն, ու ժը քէռա քօ պը
 7 խուազըմ տը տըմ: Նուա էրքը դու լը պնր մըն պը
 գէվի ու սէճտէ պըքի, աւ հէմի ժի ժը դառա պըպն:
 8 Ու խաա ճէվապ տա ժէռա ու կօ. Հաթիւն նըվիսան
 տըն. ժը խօյի ու խօտէէ խօռա սէճտէ պըքի ու ժէռա
 իպատէթ պըքի:
 9 Ու աուի լը Գուտուշէրիֆէ պըր, ու աուի լը սէր
 դուպայէ տաճարէ սնքընանտ, ու ժէռա կօ. էրքը
 10 դու Գուռէ խօտէյ ի խօ ժը ուէ ժէր պապէժն: Չըմա
 քօ հաթիւն նըվիսանտըն, էրքը ժը մէլէքէդ խօռա
 11 սըրէրթիւն ժը պոյ դա, քը դա պըրէն: Հէմ ժի դա լը
 սէր տէսթան տէ հնղինըն քը գաթ լընկա խօ լը գէ.
 12 վըր ննխի: Ճէվապ տա ժէռա խաա ու կօ. Հաթիւն
 13 կօթըն՝ խօյի ու խօտէէ խօ նն ճէռէպիւնի: Ու Շէյթան
 կալա քօ հէմի թէճըրիպէյան թէմամ քըր, սխթ քի
 ժէ աուր քէթ:
 14 Ու խաա պը դուվէթէ Բուհէ լը ճէլիլէ վէկէռիա.
 տնրհապէ ուի աւ հէմի ալիյան նամէ ուի ուապու:
 15 Ու աուի լը նավ ճէմիյաթէ ուան հին տըքըր ու ժը
 հէմիան տը հաթը պու իղղէթ պուռ:
 16 Ու հաթը լը Նասարէթէ, լը քօ քը աուի մնղըն
 պու պու, ու լը սէր աոտէթէ խօ լը ուոյա շէմույէ քէթ
 17 լը ճիյէ ճէմիյաթէ: Ու աանը ժէռա քըթէպէ իշայա
 վէյղէմպէրէ. ու կալա քօ քըթէպէ վէքըր, աւ ճի լը
 18 քօ քը նըվիսանտըն պու: Բուհէ խօտէ լը սէր մըն ա-
 ժը աւ սէմէտէ մը մէսհ քըր, մը ժը Փապիրանուա
 միւժտէ քըրընուա շիանտ ու տըլէդ շըքէսթիւն, շի-
 19 Փա քըրընէ: Ժը էսիրանուա խէլաա ու ժը քօռանուա
 տիթըն, վաղ քըրընէ. ուան քօ լը զուլմէտանը աղատ
 պնրտանէ, մապպուլ սալէ խօտէյէ վաղ քըրընէ մը
 20 շիանտ: Ու քըթէպէ գըֆըլանտ՝ ու տա ժը խըզմէթ.
 ճիռա ու ոօնըլթ, ու լը ճէմիաթա պուռ ջահվէ հէ.
 21 միան լը սէր ուի տը նըհէռթըն պուռ: Ու տէսթ քըր
 ժը ուանուա կօթընէ իոօ նըվիսէ հան լը կոյա ո՛ դը-

- 22 Ժա պու : Ու հէմիան լը սէր ուի շահատէթ տըբըր պուն , ու թածիւպ տը բըրը պուն լը սէր աւ լաթիֆ խապերան քօ ժը տայլէ ուի տար տը հաթ , ու ուիա
- 23 գուռէ Եուսիֆ նընա՞ տը կօթը պուն : Ու կօ ժը ուանուա . Պրուա հունէ տէ ժը մըուա պէժըն աւ թէմնիլա հան , եա՞ հէքիմ դու խօ սաղ պըքա՞ , չը գաս քօ մա պըհիսթ լը ֆաֆառնայումէտա դա բըր , լը վըր
- 24 լը ոլաթէ խօտա ժի պըքա՞ : Ու կօ . Պրուա տը պէմժը ոռա , գաթ փէյղէմպէր քի լը ոլաթէ խօտա մագլպուհտըն , ու մազըն զալաի պու լը հէմի ոլաթանն : Համա իլիա ժը ուան ժը եէքէուա նա հաթը շիանտըն , իլա թանէ լը նալ պաժէրէ Սարֆիա Սիթանէ ժը եէք
- 26 ժընապի ժընըքէուա : Ու լը կիւնա իլիշահէ վըռ ույուզան հապուն լը նալ իարայիլէ , համա ժը ուան եէքէ փագըշնա պու . իլա Սիւրեանի Նաման : Ու կալա քօ ուանան պըհիստըն , ուան հէմիան քօ լը ճիյէ ճէմիաթէտա պու պը զալապէ դըժա պուն : Ու ուան ուապուն աուի ժը պաժէր տար խըստըն , ու պըրըն աուի հաթա լը ֆըռինէքէ Ղիյէ լը քօ քը պաժէրէ հաթը պու Ղէ պուն , քը աւ ժը ճիյէ պըլընտէ լը խուալի պալէժըն : Համա աւ ժը նալ ուան պըհուրի Ղու :
- 31 Ու Ղու լը պաժէրէ ճէլիլէ լը ֆաֆառնայումէ , ու լը ույէգ Ղէմույէ ժը ուանուա թալիմ տը տա պու :
- 32 Ու լը սէր թալիմէդ ուի մաթ տը պուն . չըմա քօ պը հէքմաթ պու սէօզէդ ուի : Ու լը ճիյէ ճէմաթէտա մառուլ քի հապու , քը նէփաք բուհէ ուի հապու .
- 34 ու աւ պը պըլընտ սաունտ գիրա ու կօ . Պարտա՞ , պը մառա չը՞ իշէ դա հէյա՞ , եա՞ Նասրանի իսա , դու հաթի մա հէլաք բըրընէ . ա՞մ դա զանըն դու քի ի ,
- 35 միւգատէսէ իօտէ : Ու իսա զնիլաի լը սէր աուի ու կօ , լալ պա՞ ու ժը ուի ուապա՞ , ու ճըն աուի լը օր

- Թայէ խրատ, ու ժէ ուսպու, ու զարար քի նսն տա
- 36 Ժէոա : Ու լը սէր հէմիան թաճիւպ քի հաթ, ու խապէր տը տա պուն պը հնվուտու ու տը կօթը պուն . Սու չը խապէր ն, քօ պը հէօքմաթ ու պը դուվէթ
- 37 տը զայիտի լը սէր նէփաք բուհան, ու տնր դէն : Ու նամէ ուի ուսպու լը հէմի տնրէ աւ մէմէքէթէ :
- 38 Ու ժը ճիյէ ճէմիաթէ ուսպու ու լը մալա Շըմհունէ
- 39 քէթ : Ու խասուէ Շըմհունէ թա քի զըտար կըրթը
- 40 պու, ու ժը պոյ ուի լավա քըրըն ժէոա : Ու աուի սնքընի լը պա ուի՝ լը սէր թա զնյիտի, ու աուի պարտա, ու պը զուվա ուսպու ու ժը ուանուա խըղմէթ տը քըր :
- 41 Ու կավա քօ ոօ ալա տը պօ պու, ժը հէմիանուա քօ հապու թիւրլի պը իլէթան նախօշան, տը անը պուն աուան ժէոա, աւ ժի լը սէր հէր եէքէ տէսթ տը տա .
- 42 նը պու, ու սաղ տըքըրը պու ուան : Ճընան ժի ժը փըուան տնր տը հաթը պուն՝ տը գիրա պուն՝ ու տը կօթը պուն, քօ դու Գուուէ խօտէ ի, ու աուի տը զնյիտն ու պնր նսն տը տա պու քօ խապէր պը տըն :
- 43 Ու կավա քօ ոօժ պու՝ ուսպու ջու լը ճի քի պնուիլէ, ու խալգէ աուի արամիչ տը քըրը պուն հաթըն հաթա լը պալէ՝ ու զօո տը քըրը պուն ժէոա քօ ժը
- 44 ուան նսն ջն : Սուի ժի կօ ժը ուանուա . Լազըմ ն քօ ժը զայրի պաժարանուա ժի փատիչահիթիյէ խօտէ միւժտէ պըքըմ . չըմա քօ ժը պոյ ուիա նզ հաթըմն շիանտըն : Ու լը ճէմիաթէ ճէլիլիան վաղ տը քըրը պու :

ՍԷՐ 5

- 1 Ու պու քի կավա քօ խալգ լը տօուա ուի թօփ պու պուն ու քէլամէ խօտէ կօտարի տը քըրը պուն, աուի
- 2 ժի լը պա կէօլէ ճանաչարէ տը սնքընի պու : Ու տի քօ տու գայըղան լը պա կէօլէ տը սնքընի պուն՝ ու սէյատէ մահսիան ժը ուան տնր հաթը պուն՝ թօուէգ

- 3 խօ տը շուշտը պուն : Ու առի լը աւ գայրղան եէքէ տա քէթ քօ աւ է Շըմհուն պու , ժէնա լավա քըր քօ հընք ժը զուայիյէ լը նալ պահրէ պըպան . ու ոսըրչո՝ ու ժը գայրղէ ժը խալիէնա թալիմ տը տա պու :
- 4 Ու կավա քօ ժը խապէրտանէ սանքընի , կօ ժը Շըմհունա . լը բէշ լը գուրէ պըպան գայրղէ , ու թօռէ
- 5 խօ պավէթ մահսիան սէյտ քըրընէ : Ճէվապ տա Շըմհուն ու կօ ժէնա . եա՛ խօծա լը շնվ կըթք ան չըղուլին , համա գաթ դըշդ քի մն նն կըրթ , լաքին ժը
- 6 պօյ սէօզա դա ան պավէթըն թօռէ : Ու ուան քօ առի քըրըն զահֆ փըռ մահսիան ճըվանտըն , վուսան
- 7 քօ թօռէ ուան տը գաթիա պուն : Ու լը աւ գայրղէ տընտա պուն ժը օրթաղէդ խօռա իշարէթ տը քըրը պուն՝ քօ պէն ժը ուանոա եարտըմ պըքըն , ու ուան հաթըն , ու հէրտու գայրղան ժի դըթա պուն
- 8 վուսան քօ նէզա զարի պունէ պուն : Ու Շըմհուն փէթըրոս կավա քօ տի՝ լը սէր չէօքէ իսա քէթ ու կօ . խօ ժը մըն ալի տն եա՛ Բապպ չըմա քօ անգ եէքէ կիւնէ :
- 9 քեար ըմ : Չըմա քօ պըզտիա առի ու ուան հէմի քօ
- 10 բէնա պուն . ժը սէմէտէ սէյտէ մահսիան : Վուսան ժի գուռէդ Զէպտիա եադուպ ու Հաննայէ ուան քօ օրթաղէ Շըմհուն պուն , ու իսա կօ ժը Շըմհունա , Մանթըռա ժը ուէ բէվա դու տէ սայատէ մանուվան պը
- 11 պի ժը պօյ հայաթէ : Ու գայրղէդ խօ՝ քըչանտըն լը զուայիյէ ու հէր դըշդ պանտան , ու լը բէյ ուի ջուն :
- 12 Ու պու քի կավա քօ առի կըհիշդ լը պաթէր քի , վահա մանուվ քի պը ոյուզիթիյէ դըթի՝ կավա քօ տի իսա , լը սէր ոու քէթ՝ լավա քըր ժէնա ու կօ . եա՛ Բապպ էրքը տը խուաղի դու գատիր ի մը փադըթ
- 13 քըրըն : Ու առի տէսթէ խօ տըրէթ քըր՝ կիյանտը լէ , ու կօ . Տըխուազըմ փադըթ պան , ու զուվա իլլէթէ
- 14 ոյուզիթիյէ ժէ ջու : Ու առի թէնպին քըր ժէնա՝ քօ ժը եէքէնա նն պէթան , լէ կօ . Հանն դու խօ ժը իմամուա նըչան պը տան , ու ժը պօյ փադըթիթիյէդ խօ .

- 15 հետիյէ պրտոն չափան քօ Մուսն էմր քրր՝ ժը պոյ ժը
 ուանուա չահատէթի պունէ : Ու ժը տէրհագէ ուր՝
 խապէր հէնի փրու ռա տը պօ պու . ու փրու խալի տը
 հաթը պուն ճըվանտըն ժը պոյ հօտարի քրրընէ , ու ժը
 16 նախօշիթիյէր խօ սնդ պունէ : Ու աուի լը ճիյէդ պո .
 ուիան տը ջօ պու , ու լոովն տը քրրը պու :
 17 Ու պու քի՝ քինկա քօ անուի թճլիմ տրտա պու ,
 ու ֆարիսիան ու խքճայէդ նօմծմիան ուծըչտը պուն .
 ուան քօ ժը ճէլիլէ ու ժը Եէհուտիսթանէ ու ժը Գուտ .
 սէ ու ժը հէմի գասասիան հաթը պուն ճըվանտըն . ու
 դուվլէթէ խօտէ պէլի տը պօ պու ուան սաղ քրրընէ :
 18 Ու վահա շանտ մանուվան , Եէքի քէօթրում լը սէր
 ճըլան տը անի պոքն , ու տըխօտար պուն քօ աուի լը
 16 հընտուռէ պըպըն՝ ու տէյնըն լը պմր ուի : Ու կափա
 քօ ժը գալապալըէ ոէ նա տը տիթը պուն , քօ ժը
 ուէ լը հընտուռ պը պըն՝ աուի , լը սէր խանի ուապուն ,
 ու ժը գաթիյէ լը ժէր ալոգանտըն աուի , ու պը ճը
 20 լան լը օրթնյէ լը պմր խայէ անին ընուարիյէ : Ու
 աուի իմանէ ուան պըտիթընէ՝ կօ ժէուա . Եա՝ մանուվ
 21 կիւնէյէդ դա ժը դառա ալֆի պը պըն : Ու քեաթի,
 պան ու ֆարիսիան տէսթ քրրըն ֆըքրանտընէ ու կօ
 թընէ . Ուիա քի՝ ն , քօ վուսան տըթմինան խապէր
 տրտա , քի՝ տը քարն կիւնէյան ալֆի պըքն ժը Եէք
 22 թծտէ պաչգն : Ու իսա կափա քօ շալրէ ուան զանի՝
 ճէվապ Կա ու կօ ժը ուանուա . Էր տըլէ խօտա չը՝ տը
 23 ֆըքրըն : Քի՝ ժան հէնի րահաթ ն՝ կիւնէյէ դա ժը
 դառա ալֆի պը պմ կօթըն՝ Եա ուապն ու պը կառ կօ
 24 թըն : Համա վոսան քօ հուն պը զանըն հէօքմաթէ
 Գուռէ մանուվ՝ հէյն լը սէր արտէ ալֆի քրրընէ կիւ
 նէյան , կօ ժը քէօթրիւմուա . ժը դառա տէթըմ . ու
 25 պմ , պը վըր լը հէֆէ խօ ու հառն մալա խօ : Ուի ժի
 լը ուէ սաաթէ լը պմր հէմիան ուապու՝ աւ քը լը սէր
 ուի ու տըգա պու հէլանի , ու ջու լը մալա խօ՝ ու
 26 ժը խօտէուա չըքրը տը քրր : Ու հէմիան մաթ ման ու

- ժը իօսէնա շըբըբ տըբըբը պուն, պըթընսան դըժա պուն՝ ու կօն. էրբը իոօ ան դըշգեդ անայիպ տին:
- 27 Ու ժը ուէ բէվն ժը ուէ ունպըն ու կէօմբիւկծի քի տի, քօ նալէ ուի լէվի պոչ, քը ժը պօյ կէօմբիւկ սանարնուա լը ուէ քօնըշտի պու ու կօ ժէնա. լըբէյ
- 28 վն որն: Ուի ժի հէր դըշգ թէրք քըբ լըբէյ ուի
- 29 շու: լէվի ժէնա տավաթ քի մանղն քըբ լը մայա խօ. ու փըռ գալապալըք քի հանպու է կէօմբիւկծիան ու պաշգասիան՝ քօ պը ուանուա լը սօփրէտա ոօնըշտի
- 30 պուն: Ու քեաթիպան ու հէմ ֆարիսիան տըռ տըռ տըբըբը պուն ու ժը շակրթաէդ ուիուա տըկօթը պուն. Չըմա՞ պը կէօմբիւկծիան ու պը կիւնէքեարան հուն
- 31 տըխուն ու վնտըխուն: Ճէվապ տա ժը ուանուա իսա՝ ու կօ. ժը նաղանուա հէքիմ լաղըմ նընն՝ լէ ժը նա
- 32 խօշանուա: Լգ նն հաթըմ սգտըղան կաղի քըբընէ, լէ կիւնէքեարան ժը թօպն քըբընէ:
- 33 Ուան ժի կօնը ժէնա. Չըմա շակրթաէդ Հաննայէ փըռ ճարան ոօծի տըկըբըն, բու տուվա տըբըն, վուսան ժի շակրթաէդ ֆարիսիան, տու է դա տըխօն ուվն
- 34 տըխօն: Աուի ժի կօ ժը ուանուա. հուն տըքարըն ժը զաուու քէգ տավաթիանուա էմը պըբըն քօ ոօծի պը
- 35 բէն, չըգապ քօ զավն պը ուանուա ն: Լաքին ոօյան տէ պէն քօ՝ զավա ժը ուան տէ պէ սանտըն, ու ուէ
- 36 զէմանէ, լը ուէ ոօյանտա տէ ոօծի պը կըբըն: Մաննը քի ժի կօ ժը ուանուա. Գաթ եէքէ փիւնէյէ ճըլէ նու ժը ճըլէ գավընուա տա նէյ նն. էրբը նա աւ նու ժի տը դաթինն ի հէմ ժի ժը գէվընուա փիւնէյէդ նու
- 37 ետղըշիշ նա պն: Ու եէքի մէյէ նու լը մէշգէ գէվըն տա նէյինն, էրբը նա մէյէ նու մէշգէդ գէվընան տը գաթիինն, ու աուի տը ոըժն. հէմ ժի մէշ
- 38 գան վունտա տը պըն: Լէ մէյէ նու լը մէշգէ նուտա տա դիւնըն լաղըմ ն ու հէր տու ժի դէնը վէշէրանտըն:
- 39 Ու եէքէ մէյէ գէվըն վէ նա խու բու բաշէ մէյէ նու պը խուազն, չըմա քօ տէ ժն, էրբը գէվըն հէնի խօշն:

ՍԷՐ 6

- 1 Ու պու քի լը ի քինճի ուոյա ալուլէ շէմու է աուի ժը նաւա զանլիան տը պըհուրը պու, ու շակըրտէդ ուի պը տէսթան սընպըլէ կէնըմ տը գուրուֆանտը պուն ու
- 2 պը ֆէրըքանտընէ տը խուարը պուն: Ու ժը ֆարիսիան հընըքան կօն ժը ուանուա. Աւ չը՝ Դըշդ ան քօ
- 3 հուն տըքըն, քը լը ուոյա շէմուլէտա ճայիզ նընն: Ճէվապ տա ժը ուանուա իսա ու կօ. Ո՛ նն խօնտըն քըրընէ Տավուտէ, կավա քօ պըրչի պու աուի ու ուան
- 4 քօ բէուա պուն: Չանլան աուի լը մալա խօտէ քէթ, ու նանէ հուգուրէ խուար, ու տա ժը ուանուա ժի քօ բէուա պուն, քը աուի խուարըն ժը եէքէուա ճայիզ նն
- 5 պու, լէ թանէ ժը իմամանուա: Ու ժը ուանուա կօ, Գուռէ մանուվ խօտիյէ շէմուէ ժի ան:
- 6 Ու պու քի լը պաչգա ուոյա շէմուէ քի աուի լը ճիյէ ճըվաթան քէթ՝ ու թալիմ տըքըր, ու լը ուէ մանուվ քի հնպու, քը տէսթէ ուի ուաստ հըշք
- 7 պու պու: Ու քեաթիպան ու ֆարիսիան լէ տը բէպուն՝ քը լը ուոյա շէմուէտա աուի սաղ քը քօ պը
- 8 աւ սէմէտէ կըլի քի լը սէր ուի պը պինըն: Ու աուի տը զանը պու ֆըքրէ ուան, կօ ժը աուիուա՝ քօ տէսթէ ուի հըշք պու պու, ուապն լը օրթայէ պը սնք.
- 9 աուի ժը ուապու սնքընի: իսա կօ ժը ուանուա. ժը ո՛ Դըշդ քի վըռս քըմ, լը ուոյա շէմուէտա գանճիթի՞ քըրըն, եա քէօթիթի քըրըն ճայիզ ան, ճան քի խալան
- 10 քըրըն եա հէլաք: Ու լը շար ալի լը սէր աւ հէմիան պը սու հաթընէ նըհէութ, կօ ժը աւ մանուուա, Տէսթէ խօ տըրէթ քն. աւ ժի տըրէթ քըր, ու տէսթէ
- 11 սաղ ողա աուէ տըն պու: Ուան ժի հար պուն, ու լը նաւա խօտա ժը իսաուա չը պըքըն խապէր տը տա պուն:
- 12 Ու պու քի լը ուէ ուոյանտա լը Ղիյէ ուապու նըմէճ քըրընէ, ու շնվէ կըթք ժը Ալլահուա պը տուվա քը.

- 13 բռնէ պուհարթ : Ու կավա քօ սրպէ պու՝ կազի քրբ շակրբտէդ խօ , ու ժը ուան տուանգտան պըժարթ , քը
- 14 ուանուա բէսուլան ժի նավ տանի : Շըմհուն քօ ժէուա ֆէթրոս ժի նավ տանի , ու պրէյէդ ուի Անտրիա , ու Եագուպէ , ու Հաննայէ , ու Ֆիլիպպուսէ , ու ֆար
- 15 թուլիմուսէ , ու Մաթտայէ . Ու թումայէ , ու գուուա Ալֆա Եագուպէ , ու Լէյթթէս հաթը կօթան Շըմհունէ :
- 16 Ու պրէյէդ Եագուպէ ճուտա . ու Խիսարի ճուտա՝ քը
- 17 տէսթ տայօղ ժի պու : Ու պը ուանուա հաթը խուարի՝ ու լը ճի քի տէչդէ սնքընի , ու գալապալղէ շակըր տէդ ուի , հէմ ժը հէմի Եէհուտիսթանէ ու ժը Գուտ սէ հէմ ժը ալիյէ քէնարէ պահրէ Տուրօսէ ու Սիդօնէ
- 18 փրո խալգ հայպու : Քը ժը ուէ հաթըն կօտարի քըրընէ , ու ժը պօյ ժը նախօշիթիյէ խօ սաղ պունէ ու հէմ ժը նափաք բուհան էղիյէթ քշանտօղան սաղ տը
- 19 պօ պուն : Ու խալգ կըչք տը խօստը պու ժէուա նէզ պուն . չըմա քօ ժէ գուվվէթ ուա տը պօ պու , ու ժը հէմիանուա շիֆա տըտա պու :
- 20 Ու աուի Ղահվէդ խօ լը շակըրտէդ խօ պը պըլընտ քըրընէ կօ . Խօզի ժը ոուա եա՝ ֆապիրան , չըմա քօ
- 21 փատիշահիթիյէ Խօտէ է ո՛ւն : Խօզի ժը ոուա եա՝ նուա պըրչի պույան . չըմա քօ հուն տէ թէր պըն . Խօզի ժը ոուա քօ նուա տը կըրըն , չըմա քօ հուն տէ շաղ պըն :
- 22 Խօզի ն ժը ոուա կավա քօ մնուովան ո՛ սէրհէվտն տըքըն ու կավա քօ ո՛ ժը հէվալիթիյէ խօ ալի տըն՝ ու ժը ո՛ իբրահ պըքըն , ու նավէ ո՛ խարապ տանրինըն ժը
- 23 սէմէտէ Գուուէ մնուով : Շաղ պըն հուն լը ուէ ոօյէտա , շաղ պըն , չըմա քօ Խուճրէթէ ո՛ փրո ն լը ազիւ մանտա . չըմա քօ պավէդ ուան ժը փէյղէմպէրանուա
- 24 ահվա տըքըրը պուն : Լաքին վայ՝ ժը ո՛ զէնկինանուա ,
- 25 չըմա քօ թէսէլիյէ խօ ո՛ սանտըն : Վայ՝ ժը ոուա քօ՝ նուա հուն թէր ըն , չըմա քօ տէ պըրչի պըն . վայ՝ ժը ոուա քօ նուա տըքէնըն , չըմա քօ շին տէ պըքըն ու
- 26 տէ պըկըրըն : Վայ՝ ժը ոուա կավա քօ լը սէր ո՛ գանճ

- 26 տէժըն հէմի մանուկան չըմա քօ պապէդ ուան հավա
 27 տըբըրը պուն ժը տանքալ փէյլէմպէրանուա :
 27 Համա ժը ուա կօտարի քըրօղանուա տէժըմ, Տըժ
 մընէդ խօ պը հնպինըն, ժը ո՞ իքրահ քըրօղանուա
 28 չէ ի պըբըն : ժը ուա պարտովա քըրօղանուա խայր
 տովա պըբըն, ժը ոուա էգիյէթ տայօղանուա տուվա
 29 պըբըն : Աւ քօ լը չէնէյ դաուա արխան անէ տըն ժի
 ժէուա նէդ քն. ոը աւ քօ ֆէրաճէյէ դաւ անը արխան :
 30 քըրաօէ խօ ժի ժէ մն վնչէր : Աւ ժը դա հէր խօտօճ
 ղանուա պըտան, ու ժը մալէ դա սանտօղան շունտա
 31 մնսթին : Աւ չավան քօ տը խուաղըն մանուկան ժը
 ոուա պը բըն, հուն ժի վուտան պը բըն ժը ուանուա :
 32 Աւ էրբը հուն ո՞ հնպանծողան պը հնպինըն չը սէվա
 պէ արպան, չըմա քօ կիւնէքեարան ժի խօ հնպան
 33 տօղան տը հնպինըն : Աւ էրբը ժը ոուա դանճիթի քը
 րօղանուա դանճի ժի պըբըն, չը սէվապէ տը պն չը
 34 մա քօ կիւնէքեարան ժի հէման աուի տը բըն : Աւ
 էրբը վուտան մանուվուա տէյն պըտըն քօ ումուտէ
 հէպան սանտընէ, չը սէվապէ ո՞ հէյն, չըմա քօ կիւ
 նէքեարան ժի ժը կիւնէքեարանուա տէյն տըտըն քը
 35 պէտէլէ աուի շունտա պըսթինըն : Լէ հուն պըհա
 պինըն տըժմընէդ խօ ու ժը ո՞ իքրահ քըրօղանուա դան
 ճիթի պըբըն. ու տէյն պըտըն ժը ուիուա՞ ժը քօ քի
 սանտընէ ումուտէ ո՞ թունան. քը իւճըթէ ո՞ վըո
 պըպան, ու գուռէդ թաալայէ պըպըն, չըմա քօ աուի
 ժը նամքէօուանուա ու ժը եարամաղանուա դանճնն :
 36 Նուա պը մէրհամէթ պըն չավան քօ Պապէ ո՞ պը մէր
 37 համէթն : Աւ հէօքմ մն բըն քօ ժը ոուա հէօքմն
 պն, հէօքմ ու ղաղապ մն բըն քօ ժը ոուա ժի հէօքմ
 ու ղաղապ նն պն, պախը պըբըն քօ ժը ոուա ժի պախը
 38 պը պն : Պը տըն քօ ժը ոուա ժի պէ տայըն, պը սընտ
 էօյլէկէ՞ անպանտըն՝ հաթը թէվտայըն՝ դըժա տէ Լը
 բաշըլէ ո՞ պէ տայըն. պը ուի չափէ քօ պը աւ քօ
 39 հուն տը բիվըն, ժը ոուա տէ պէ բիվանտըն : Թէմսիլ

քի ժը կօ ժը ուանուա , մէկէր քօռ ժը քօռէուա տը
 քեարնն գալաւուզիթի քրըրն . նա՞ քի հարտույան ժի
 40 լը չալէ տը գանվըն : Եակըրտ ժը խօճայէ խօ մանըն
 նընն , ու հէր թէքմիլ պուն՝ ոգա խօճայէ խօ տէ պըպն :
 41 Չըմա՞ լը ջահվէդ պրէյ խօ դըրչէ տըպինի , ու գէրան
 42 լը ջահվէ խօտն նա պինի : Եախօտ չալա՞ն տըքեարի
 կօթըն ժը պրէյ խօուա . էյ պըրա պարտն քօ ժը ջահ
 վէ դա դըրչէ տարինըմ . ու լը ջահվէ խօտա գէրանն
 նա պինի . էյ միւրայի ավուլ ժը ջահվէ խօ գէրանն
 պը տարին ու բայէ տէ պըպինի ժը ջահվէ պրէյ խօ
 43 դըրչէ տարանին : Չըմա քօ տարէ գանն նը քեարն մէյ
 վէյէդ չուրուկ պըտն , ու տարէ չուրուկ թունն քօ
 44 պըքեարն մէյվէյէ գանն պըտա : Չըմա քօ հէր տար
 ժը մէյվէյէ խօ դէնաս քըրըն . չըմա քօ ժը րոթըրիան
 հէժիլ նա ջինըն , ու ժը տըռէ նէրմըքէ գրի նա ճը
 45 վինըն : Մանուվէ գանն ժը տըլէ խօ ժը խաղնէյէ
 գանն , ջէ տարդինն . չըմա քօ տանվէ ուի ժը դէտէ
 պունէ տըլ խապէր տըտն :
 46 Չըմա՞ ժը մըռա , եա՞ րապպ , եա՞ րապպ կազի տը
 47 քըն , ու կօթընէ մըն նաքըն : Հէր ժը մըռա հաթող
 ու քէլամէ մըն կօտարի քրօղ ու աուան քրօղ , ժը քէ
 48 ոա մինա՞ ժը ոռա նչան պըտըմ : Աւ մալ ջէքրօղ ման
 ոուվա տըմինն . քի քօլա ու գուր քըր , ու հիմէ
 ուի լը սէր դէվըր տանի , սէլէ ավան քօ ոապուն՝ չայ
 խըստ լը աւ մալ , ու գատիր նա պու աուի թանկ կէ
 ոանտըն . չըմա քօ հիմէ ուի լը սէր դէվըր գալի պու
 49 պու : Համա աւ՝ քօ քէլամէ մըն տը պըհիսն՝ ու նա
 քն , տը մինն ժը աւ մառուվաա՞ քօ լը սէր արտէ պէ
 հիմ մալ ջէ տըքն . քօ լէ չայ խըստ ու գուվա քէթ ,
 ու հէլօշանտընէ աւ մալ մանըրն պու :

ՍԷՐ 7

1 Ու կավա քօ քէլամէդ խօ կըչք թէքմիլ քըր լը կօ
 2 յա գալմէ , քէթ լը քափարնայումէ : Ու գուլէ եիւզ

- պաշի քի լը կըրան նախօշիթխտա նէզա մըրընէ պու ˆ
 3 քօ ժէոա տանլալի պու ˆ կավա քօ լը տէրհագէ իսա
 պըհիստ՝ ժը եէհուտիան չանտ ոուսըրբիան շիանտ, ժէ
 4 ոա լավա քըրընէ քօ պէ դուլէ ուի խէլաս պըքա՝ ˆ Ու
 ուան ժի հաթըն լը պա իսա վըռ լավա տըքըրը պուն
 ժէոա, ու տը կօթը պուն. էրքը աւ լայըգա՝ քօ ժէ
 5 ոա աւ դըշդ պըքի ˆ Չըմա քօ միլէթէ մա տը հա
 6 պինա, ու ճիյէ ճըվաթէ աուի ջէքըր ժը մաոա ˆ Ու
 իսա պը ուանոա ջու, կավա քօ հէնի ժը մալ տուրնա
 պու, եիւզպաշի ժէոա չանտ տօսթան շիանտ, ու կօ
 ժէոա. եա՝ Բապպ լը զահմէթէ մա գէվ չըմա քօ աղ
 7 լայըգ նընըմ, քօ լը պըն խանիյէ մըն պը գէվի ˆ ժը
 պօյ ուիա մը խօ ժի լայըգ նա հասըպանտ ժը դաոա
 հաթընէ. լաքին խապէր քի պըպէ, դուլէ մըն տէ շի
 8 ֆա պըպինա ˆ Չըմա քօ աժի լը պըն հէօքմաթէ հա
 թը տայըն մաոուվ քի ըմ, ու լը պըն էմրէ մըն աքէր
 հէյա, ու ժը եէքէոա հանա տը պէմ, տը ջօ, ու ժը
 աուէ տընոա ո՛րա, ու գէ. ու ժը խըզմէթքեարէ խօ
 9 ոա ուիա պըքա, ու տըքա ˆ Ու կավա քօ իսա ուիա
 պըհիստ, թաճիւպ քըր, ու վանկէուիա լը բէյ խօ չուն
 տօղ խալգէոա կօ. Պըոա տըպէմ ժը ոոա, քօ լը նա
 10 վա իսրայիլտա աւ դաա իման մը նա տի ˆ Ու հաթը
 շիանտօղան լը մալ վանկէուիան՝ ու նախօշ խըզմէթքեարէ
 սաղ պուն տին ˆ
 11 Ու պու քի լը ոօյա տըն Նային հաթը կօթան պա
 ժէր քի տը ջօ պու, բէոա տը ջօ պուն շակըրտէդ ուի
 12 ժի՝ ու վըռ խալգ ˆ Ու կավա քօ նէզա տանրիյէ պաժէր
 պու, վահա մըրի քի տա՛ր տըհաթը պու, ժը տիյէ խօ
 ոա եէք հապըք պու. ու ժըն ժընապի պու, ու բէոա
 13 ժը պաժէր վըռ խալգ հապու ˆ Ու Բապպ կավա քօ
 աուի տի, հայֆա ուի հաթ աուի, ու կօ. Մա կըր ˆ
 14 Ու ջու լը նըզանկէ նէզ պու՝ ու ուան քօ հալանի տը
 պըրը պուն սաքընին, ու կօ. էյ խօթօ ժը դաոա տը
 15 պէմ ոապա՝ ˆ Ու մըրի ոապու ու ոօնըշդ, ու տէսթ

- 16 քըր խապէրտան, ու տա առի ժը տիյէ խօռա: Ու նուա հէմիան ժի թըռու կըրթ, ու ժը խօտէռա չըքըր տը քըրը պուռն ու տը կօթը պուռն. էրքը փէյղէմպէր քի մնաղըն լը նավ մն ապու ան, ու էրքը խօտէ գավմէ
- 17 խօ զիյարէթ քըր: Ու աւ տանկ լը տերհագէ ուի՝ լը հէմի եհհուտիսթանէ ապու, ու լը չար ալիյէ ուէ տընէ:
- 18 Ու ժը Հաննառա թարիֆ քըրըն շակըրտէդ ուի լը
- 19 սէր աւ հէմի դըչդան: Ու Հաննա ժի տըտոյան ժը շակըրտէ խօ կազի քըր, լը պալէ, շիանտը ուան լը պա իսա՝ ու կօ. Սու քը տէ պէ դո՞ւ ի, եա ժը պաշգա-
- 20 սիքիռա ան մէզնքըն: Ու աւ մնուվան հաթըն լը պալէ ու կօն, Հաննայէ թահֆիլլի մն շիանտ ժը դառա, ու տէժան. Սու քօ տէ պէ դո՞ւ ի, եա ժը պաշ-
- 21 գասիքիռա ան պըբէն: Ու լը ուէ սաաթէտա փըռան ժը նախօշիթիյէ ու ժը տերտան ու ժը եարամազ բուհան սաղ քըր, ու ժը փըռ քօռանուա տիթընու գուտ-
- 22 ըթ տա: Ճէվապ տա ժը ուանուա իսա՝ ու կօ. Հնուըն ժը Հաննառա թարիֆ պըքըն չը քօ ո՛ տի ու պըհիսըն, մըրիան գըյամ տըքըն, ժը Ֆագիրանուա միւժ-
- 23 տէ տըպան, ու խօզի ժը աուէռա քօ. լը սէր մըն խուար նա պան:
- 24 Ու կավա քօ էլլիյէդ Հաննայէ ջուռն. ժը պօյ Հաննա ժը խալիէռա տէսթ քըր կօթընէ, լը չէօլէ չը՞ թամաշա քըրընէ ո՛ ապուռն, ժը պայէ լէրզան գամի՞ն քի:
- 25 Լէ չը տիթընէ ո՛ ապուռն, պը նազիք ճըլան խամալանտըն մնուռնվ քի. վահա ուան քօ լը ճըլէդ պը չէօհրէթէ ու լը զէֆգէտանա լը սէրայէդ փատիշահան
- 26 տը պըն: Լէ չը՞ տիթընէ ո՛ ապուռն, փէյղէմպէր քի, պէլի ժը ոռա տըպէմ ժը փէյղէմպէր քի հէնի բէթըր:
- 27 Չըմա քօ ուիա ան. ժը պօյէ քէ քօ հաթը նըվիսանտըն, վահա էլլիյէ խօ անգէ պան դա պըչէյիւրմ, քօ ուէյա
- 28 դա լը պան դատա հազըր քան: Պըռա տը պէմ ժը ոռա. ժը ժընան զան լը նավ ուանտա ժը Հաննայէ մն-

- 28 զըն փէյղէմպէր քի թուննս . լաքին լը փառիչահելթլյէ
 խօտէ աւ բըջուք ժը ուի մազըն ան :
- 29 Ու խալգէ կըչը կալա քօ պըհիսարն՝ ու կիւմբիւկ
 ճիւմբի, սաւորգ քըրըն խօտէ քօ պը թահֆիլէ Հաննա
- 30 թահֆիլ պուն : Լաքին ֆարիսիան հեմ խօծայէդ սօմօսէ
 լը տէրհապէ խօ թէպպիրա խօտէ պադալ քըրըն , քօ
 ժէ թահֆիլ նս պուն :
- 31 Ու Բապպ կօ . Մանուլէ սիլսիլէյէ հան ժը քի՛նս
 32 պըչըպիւնըմ, ու ժը քիոա աը մինըն : Տըմինըն լը աւ
 դառուգան՝ քօ լը չարչիտա ոօ աընըն, լը հանվու տու
 կադի աըքըն ու աը պէն . ժը ոդա մս փիւսիւք փըֆ
- 33 քըր՝ ու ո՛ նս վէյստ . մս շին քըր ու ո՛ նս կրիան Է
 34 Հաննաէ թահֆիլչի հաթ , քը նս աը խուար ու նս վս
 34 աըխուար , ու ո՛ աըկօթ ճընէ ուի հէյս : Գուռէ մս
 ոուվ հաթ , քը աըխօ ու վսաըխօ ու տէժըն , վահա
 խուարօղ ու պէքրի մսուուվ քի՛ տօսթէ կիւմբիւկճիան
- 35 ու կիւնէքեարան : Համա իլմ ժը հէմի ոլէտէդ խօ սա
 36 աըգ պու : Ու ժը ֆարիսիան եէքէ ժէոա լավա աը
 քըր քօ բէոա նան պըխօ , ուի ժի լը մալա ֆարիսիյէ
- 37 քէթ , ու լը սօֆրէտա ոօնըչդ : Ու լը բէ պաժէրտա
 կիւնէքեար ժըն քի հնպու . կավա քօ դանի՛ էրըր
 լը մալա ֆարիսիտա լը սօֆրէտա ոօնըչտիս , չուչս
- 38 քի պը խօշ պին ոուն անի : Ու լը բէյվս լը պար լըն
 կա ուի սսքընի ու աը կրիա պու ու պը հէսթրան
 տէսթ քըր լընկա ուի չըլ քըրըն , ու պը փօոա սէրէ
 խօ վահրժ աըքըր , ու լընկա ուի ուատըմիսա պու , ու
- 39 պը ոուն ոուն աըքըր : Ու կալա քօ աուի տավաթ
 քըրօղ ֆարիսիյէ տի , լը աըլէ խօ տըկօթ . էրքը ուիա
 վէյղէմպէր քի պը պանա , ժէոա նէզ պուն ժըն քի՛
- 40 ան՝ ու չը թարդ ան տէ պըզանը պու , չըմա քօ աւ եէքէ
 կիւնէքեար ան : Ճէվապ տա իսա ու կօ ժէոա . Եա՛
- 41 Նըմհուն ժը դառա դըչդ քէ մըն հէյս կօթընէ , ուի
 ժի կօ . Եա՛ խօճա պէժան : ժը եէքէ տէյն տայօղոա տոն
 տէյնտարէ ուի հնպու , ժը եէքիոա բէնն սնա ու ժը

42 աւետարնուս բէնճի տինար տէյնէ ոսան հնպու : Ու կա-
 վա քօ դըշդ քէ ուան թուենն պու տէլվն տայրնէ , ժը
 հնրտույանուս պախը քըր . նուա պէժն , աուի քի^օ
 43 ժանէ աէ վըռ պըհնպինն : Ու Շըմհուն ճէվապ տա ու
 կօ : ժը մըռա խույա . էրքը ժը քէռա քօ վըռ պախը
 44 քըր , ուի ժի կօ ժէռա , դա ոաստ շէրհ քըր : Ու վն-
 կէռիա լը աղիյէ ժընըքէ՝ ու ժը Շըմհունուս կօ . ժը
 նըքէ հանա տը պի՛նի , աղ լը մայա դա քէթըմ , դն
 ժը լընկէ մըռա պվ ննտա , համա ուիա պը հէսթրէ
 խօ լընկա մը շուշա , ու պը փգուս սէրէ խօ փպգըժ
 45 քըր : դա ժը մըռա ուամիսա քի նն տա , վահա ուիա
 կավա քօ լը վըր քէթըմն ժը ուամիսայէ լընկա մըն ֆա-
 46 ըաղէթ նն քըր : դու սէրէ մըն պը ոուն ոուն նն քըր ,
 47 ուիա լընկա մըն պը խօշ պին ոուն ոուն քըր : ժը պօյ
 աուի տը պէժ՝ ժը դառա , ալֆ պըպն ժը ուանուս
 վըռ կիւնէյէ ուի , չըմա քօ վըռ հնպանն . չըմա քօ
 ժը քէռա քօ հընտըք ալֆ տըպն հընտըք տըհուպինն :
 48 Ու կօ ժէռա . կիւնէյէ դա ժը դառա ալֆ պըպըն :
 49 Ու թէվ լը քօֆրէտա ուծըշտօղան լը խօտա տէսթ
 քըրըն կօթընէ , ուիա քի՛ն քօ աֆիթիյէ կիւնէյան
 50 տըսն : Ու նուի կօ ժը ժընըքուս) Գա իմանէ դա խա-
 լաս քըր , հնուս պը սէլամէթէ :

ՍԵՐ 8

1 Ու պու քի ժը ուէ բէվա՝ ուի ժի պաժէր պէ պա-
 ժէր ու գասապա պէ գասապա արկնուիա պու՝ վազ
 տըքըր ու փատիշահիթիյէ Թօտէ միւժաէ տըքըր . ու
 2 տուանդտան ժի բէռա : Հէմ ժի չնտ ժընան քօ ժը
 եարամաղ բուհան ու ժը նախօշիթիան սաղ քըրը պու ,
 եանի Մէյրէմ քօ Մակտալինի տը հաթը կօթան քօ ժը
 3 ուի հնֆթ ճընան տմրանի պու : Ու Յօհաննաւ ժընա
 խուզայէ քէթիլուտայէ Հիրօտիսէ , ու Սուսանէ , ու հէ-
 նի վըռան , ուան քօ պը մայէ խօ ժէռա խըղէթ տը-

- 4 քրքր պուն : Ու փրո գալապալըզ պը հա՛վ հաթընէ ,
 ու ժը հէր պաժէր խալգ՝ քօ ժէուա հաթըն , պը թէմ-
- 5 սիլ քի կօ ժը ուանուա : Դօլ քրքրօղ քի ուապու գօլա
 խօ գօլ քրքրնէ , ու ոխթա գօլ քրքրնէ՝ հընըքան լը
 սէր ոէ քէթըն . ու լը պըն լընկան հաթըր բէլ պուն ու
- 6 դայրէ ազիւմանան աուի խուարըն : Ու պաշգասի լը
 ճիյէ գարաժէ քէթ՝ համա պը հէշիլ պունէ հըշք պու՝
- 7 ժը նամիթի թուննա՛ պունէ արտէ : Ու պաշգասի լը
 նալ ըսթըրիան քէթ , ու ըսթըրիան բէուա պը շին
- 8 պունէ՝ աուի խանըգանտըն : Ու պաշգասի լը սէր ար-
 տէ ոընտ քէթ , ու կալա քօ հասըլ պու՝ ժը տէլա եէ-
 քէ սա՛տ գաթ տա , ու քինկա քօ աուի խապէր տա կօ .
 ժը քէուա քօ ժը պըհիտընուա կօ հէյա՛ պըրա պը պը-
 հիսա՛ :
- 9 Ու շակըրտէդ ուի ժէ պը փըուս քրքրնէ տը կօթը
 10 պուն աճապա թէմսիլէ հան չը՝ ա՛ : Ու ուի ժի կօ .
 Սըրա փատիշահիթիյէ խօտէ ժը ոուա հաթիա՛ տայըն
 զանընէ . համա ժը պաշգասիանուա պը թէմսիլա դէ
 կօթըն , քօ տէ պը պինըն՝ ու նա՛ պինըն , ու տէ պը պի-
- 11 հիսըն՝ ու ֆէհմ նա՛ քըն : Համա աւ թէմսիլ ուիա ա՛
 12 գօլ քէլամէ խօտէ ա՛ : Ու լը սէր ոէ ուան ըն՝ քօ տը
 պըհիսըն , ու բաշէ Շէյթան դէ՝ ժը տըլէ ուան աւ
 քէլամէ տա՛ր դինա՛ քօ նա՛ պա՛ քօ իման պինըն ու խէ-
- 13 լաա պըն : Ու լը ճիյէ գարաժէ ուան ըն՝ ոխթա քօ տը
 պըհիսըն , պը շաղիթիյէ գապուլ տը քըն . համա ժը
 գօլըմ թուննա՛ պունէ ուան , ոխթ քի իման դինըն՝ ու
- 14 ոխթա թէրճիւպէյէ պը շունտա տը սա՛քընըն : Ու լը
 նալ ըսթըրիան քէթօղան ժի ուան ըն . քօ կալա քօ
 աւ քէլամէ տը պըհիսըն՝ պը զա՛մէ ուէ տընէ ու պը
 դէնկինիթիյէ ու պը տըլ պըժանտընէ պը մէժղուլ պու-
- 15 նէ՝ դէնը խանըգանտըն . ու պէմէյլէ տը պըն : Ու լը
 սէր արտէ ոընտ պուն ուան ըն՝ քօ գանճ ու պը խօշ
 տըլ աւ քէլամէ տը պըհիսըն ու գապուլ տը քըն , ու պը
 սապը մահսուլ տը տըն :

- 16 Ու թուեննս եէքէ քօ չըրէյէ վնխս՝ ու լը պըն ֆը-
րագ՝ քի, եա լը պըն լըհէֆէ տէյնս, լէ լը սէր շէմ-
տանէ տա դիւնս, քօ լը հընտուռ հաթօղան ոօհնիյէ
- 17 պը պինըն : Չըմա քօ վէ շարտըն դըչդ քի թուենա քօ
աշիքեար նս պս. ու նս ժի տըզիգա դըչդ քի քօ նէ-
- 18 յէ զանըն, ու լը մէյտանէ նէյէ : Նուա մէզնքըն էր-
քը չափան տը պըհիսըն. չըմա քօ ժը քէռաքօ հէյս՝
ժը ուիռա տէ պէ տայըն, ու ժը քէռաքօ թուենս՝
չըքօ ուի ժի քօ աւ թաիմին տըքս հէյս՝ ուի ժի տէ
ժէ պէ սննտըն :
- 19 Ու տէ ու պրէյէդ ուի ժէռա հաթըն, ու ժը գա-
20 լապայէ նս տը քեարը պուն լէ պը կըհէն : Ու ժէռա
խապէր քըրըն ու կօն. Տէ ու պրէյէդ դա լը տնրվա
- 21 սնքընին, ու տը խուազըն դա պը պինըն : Ու աուի
ճէվապ տա ու կօ ժը ուանուա. Տէ ու պրէյէդ մըն
աուան ըն քօ քէլամէ իօտէ տը պըհիսըն ու թէքմիլ
տըրըն :
- 22 Ու պու քի լը ոօ քի աուի լը կէմիյէ քէթ ու չա-
կըրտէդ ուի ժի, ու կօ ժը ուանուա. Ո՛րըն սմ լը աւ
- 23 ալիյէ տըն պը պըհուրըն, ու ջուն : Ու կափա քօ պը
կէմիյէ տըջօ պուն՝ աուի խնվտա ջու, ու պօպլիսքի
պայէ լը սէր կէօլէ հաթը խուարի ու տը ոռըմի պու,
- 24 ու ուան լը նավ վարարէտա պուն : Ու լը պալէ ջուն
ու աուի ժը խնվ քըրըն, ու կօն. Եա՛ խօճա՝ եա՛ խօ-
ճա՝ սմ հէլաք տը պըն. ու ուի ժի ուապու ու սուհաթ
լը սէր պայէ, ու սէր տալղայէդ ափան՝ ու րահաթ
- 25 պուն ու սէլամէթ պու : Ու աուի կօ ժը ուանուա. լը
քօ՞ ս իմանէ ո՛, ու ուան լը նավ թըռսէ քէթըն՝ մաթ
ման, ու ժը հնվուտուռա տըկօթը պուն. Աճապա ուիա
քի՞ տէ պըպս՝ քօ լը սէր պայան ու ափան էմը տը-
քս, միւթի տը պըն ժէռա :
- 26 Ու ուան պը գպըղէ՝ ջուն լը ոլաթէ Գէրգէսիան,
27 քը աւ լը գարշիյէ ճէլիլէ ս : Ու աուի կափա քօ ժը
պաժէր տնր քէթ՝ ժը ուի պաժէրէ եէքի լը պնր ուի

- ուսպու քօ լը հընտուռէ ուի ճընան հնպուն, ու վըռ
 զէման ճըլ որնատը կըրթը պու, ու լը մալ նն տը սն,
- 28 քընի պու՝ լէ լը նավ մնզմլան: Ու կավա քօ իսա տի,
 պը գիրանտընէ լը պար ուի քէթ, ու պը պըլընտ սա,
 ունտ քի կօ. Չը՞ շըղուլէ դա պը մըռա հէյն, եա՞
 Գուռէ Սլլահ թաալայէ իսա, լավա տըքըմ ժը դա մը
- 29 լը իսքէնճէ մն խն: Չըմա քօ էմր տըքըր ժը աւ նա,
 փաք բուհուա՝ քօ ժը աւ մնռուվէ տար պէ, չըմա քօ
 ժը վըռ զէմանէ աուի զապը քըրը պու, ու պը զին,
 ճիրան տը հաթը կրէտան, ու պը գէյտան տը հաթը
 պու վէշարտըն ու աւ գէյտան տը չըքէնանտը պու,
 ու ժը ճընէ՝ լը չէօլէ տըհաթը պու գալըրանտըն:
- 30 փըռս քըր ժէ իսա ու կօ. Նավէ դա չի՞ն ուի ժի կօ.
 Լադէօն, չըմա քօ լը աուի վըռ ճընան քէթը պուն:
- 31 Ու լավա տըքըրը պուն ժէռա քօ լը պըն արտէ ուշ
- 32 շունտընէ ժը ուանուա էմր նն քն: Ու լը ուէ կառան
- քի վըռ խընղիր հնպու, քօ լը ջիյետա տը ջէրն պուն,
 ու ժէռա լավա տը քըր պուն, քօ ժը ուանուա իզն պը
- 33 տն, լը ուան քէթընէ, ու իզն տա ժը ուանուա: Ու
 ճընան ժը աւ մնռուվէ տար հաթըն՝ քէթըն լը խըն
- 34 պազիա, ու խանըգի: Ու ջէրանտողէ խընղիրան՝ կու
- 35 վա քօ աւ դըշդան տին՝ ունվին, ու թարիֆ քըրըն լը
- պաժէր ու լը կուստան: Ու կավա քօ մնռուվան աւ
- դըշդան տիթընէ ուսպուն, ու հաթըն լը պա իսա. ու
- տին աւ մնռուվ ժը է քէ քօ աւ ճընան տար հաթը
- պուն. լը լընկա իսա ունըշտի՝ հաթը որկըրթըն ու ա
- 36 գըլ լը սէրիտա, հէնի պըզտիան: Տիթողան թարիֆ
- 37 քըրըն ժը ուանուա էրքը չավա պըճըն խեշաա պու: Ու
- լալգէ չար ալիյէ Գերգէսիան ժէռա լավա տըքըրը
- պուն՝ քօ ժը սինուէ ուան հնռն. չըմա քօ լը նավ
- 38 քէթ՝ ու վնկէռիա: Ու աւ մնռուվ ժը էքէ քօ ճը
- նան հաթը պուն տար, լավա տըքըր ժէռա՝ քօ բէռա

- 39 պը կանան, համա իսա շիանտ աուի՝ ու կօ : վանկան
լը մալս խօ, ու իօտէ չըքօ ժը դառա քըր խապեր
պըքն, ու աւ ջու լը հէմի պաժէրտա չըքօ իսա ժէռա
քըր նագըլ տըքըր :
- 40 Ու կավա քօ իսա վանկեռիա՝ խալգէ աուի գապուլ
41 քըրըն, չըմա քօ հէմիան լէ տը բէ պուռն : Ու վահա
պը Եպիբոս նալ մանուլ քի հաթ, ու աուի սերվերէ
ճէմիաթէ պու . քէթ լը լընկա իսա լավա տը քըր ժէ
42 ու, քը լը մալա ուի պը գէվն : Չըմա քօ եէք հն
պըք գիգըքա ուի հնպու . գասա տուանգտահ սալան
քը նէզա մըրընէ պու . նուա ոխթա ժէռա ջունտընէ
43 խալգէ ժէռա եղիյէթ տըտա պուռն : Ու ժըն քի հն
պու՝ քօ տուանգտահ սալ լը նալ իլէթէ խույն ջուռն
տընէտա պու, քօ հէմի վարիյէթէ խօ ժը հէքիմանուա
թէլէֆ քըր պու քօ ժէռա ժը եէքէ սալ պուռնէ չարէ
44 քի նն պու պու : Ժը ալիյէ բէվն պը նէզ պուռնէ քէթ
լը փէշա ճըլէ ուի, ու լը ուէ սաաթէ՝ պազտանէ խույ
45 նա ուի պըրեա : Ու իսա կօ . ֆի՞ պու աւ քը լը մը
քէթ . կավա քօ հէմիան ինքեար տը քըրը պուռն՝ կօ
փէթրոս ու ուան քօ բէռա պուռն . Եա՞ խօճա դա դա
46 հըն տը տըն ու դա տը ասըրինըն : Ու իսա կօ . Եէքէ
լը մըն քէթ, չըմա քօ նղ լը խօ հասիամը քօ ժը մըն
47 դուվէթ քի ուպու : Ու կավա քօ աի ժընըք էրքը ժէ
նն հաթը վէշէրանարն . պը լէրզանտընէ հաթը՝ ու
քէթ լը պնը ուի, ու լը պնը հէմի գավմէ՝ նագըլ
քըր՝ էրքը ժը սէմէտէ չը՞ լէ քէթը պու, ու պու, ու
48 էրքը չավան աուի զուվա սալ պու պու : Ուի՞ ժը կօ .
Մն թըռօ էյ գիզ իմանէ դա դա խալաս քըր՝ հնոն
պը սէլամէթէ :
- 49 Ու կավա քօ աուի խապեր տըտա պու, ժը ալիյէ
սերվերէ եէքէ հաթ ու կօ ժէռա . Գիզա դա մըր, ժը
50 խօճայեռա զահմէթ մն քն : Ու կավա քօ իսա պը
հիստ ճէվապ տա ժէռա ու կօ . Մն թըռօ լէ թմնէ
51 իման պինն՝ ու տէ խէլաս պըպն : Ու կավա քօ լը մալ

- քէթ՝ պաշգա եէքէ նմ հիշք քօ լը հընտուռ պը գմ-
 վը՝ ժը զայրէ ֆէթրոսէ ու Եագուպէ, ու Հաննայէ,
 52 ու պավ ու տիյէ գիզըքէ: Ու հէմիան ժի ժը պոյ գի-
 զըքէ տը կըրիա պուն ու լը սէր ուի շին տըբըր պուն
 ու աուի կօ. Մամ կըրըն՝ չըմա քօ մըրի նընմ լէ խամ-
 53 տա տը ջօ: Ու ուան աուի մէզգարէ տըբըրը պուն,
 54 չըմա քօ տը զանը պուն՝ էրբը մըր: Ու աուի հէմիան
 ժէ լը տամրխատ. ժը տէսլթէ ուի կըրթ՝ կազի քըր
 55 ու կօ. Եամ գիզ ուպամ: Ու բուհէ ուի լը շունտա
 վիկէռիա, ու զուվմ ուպու. ու էմր քըր քօ ժէոա
 56 Թաամ պը տըն: Ու պավ ու տիյէ ուի շաշ պուն ու ժը
 ուանուա Թէնպիհ քըր՝ քը չը քօ պու ժը եէքէուանմ
 պէժըն:

ՍԷՐ 9

- 1 Ու աուի տուանգտահ շակըրտան կազի քըր, ժը
 ուանուա գուվէթ ու հէօքմաթ լը սէր նափաք բուհան
 2 տա, ու նախօշիթիան սաղ քըրընէ: Ու ուան փատի-
 շահիթիյէ իօտէ վազ քըրընէ՝ ու նախօշան սաղ քըրը-
 3 նէ շիանտ: Ու ժը ուանուա կօ. ժը պոյ ոէ դըշք քի
 մամթիներն, նմ ջօվ ու նմ դուր, նմ նան, ու նմ տը-
 4 բավ, ու նմ ժի տու խաֆթանէ ո՛ հմպամ: Ու հէր քի
 ժան մալ տը գէվըն լը ուէ պը սմբըներն, ու ժը ուէ
 5 հմուըն: Ու ուան քօ ո՛ գապուլ նա քըն, կավա քօ ժը
 ուի պաժէրէ հուն տար դէն, Թօզա՝ լընկա խօ տար-
 6 շինըն ժը պոյ ժը ուանուա շահատէթիյէ: Ու ուան ու-
 պուն լը պաժարան ու լը կունտան տը կէռիա պուն:
 Ինճիլէ վազ տըբըրը պուն ու լը հէր ճիյան նախօշան
 սաղ տըբըրը պուն:
 7 Ուրպ սէրվէր Հիրօտիս, հէմի ամէլէ ուի պըհիսթ՝
 8 Թաճիւպ տըբըր, չըմա քօ հընըքան կօթը պուն: Երբը
 Հաննա ն ժը մըրիան գըյամ քըր՝ ու հընըքան՝ էրբը
 Իլիա աշիքեար պու՝ ու պաշգասիան ժի էրբը ժը փէյ-
 9 ղէմպէրէզ ավուլան եէքէ գըյամ քըր: Հիրօտիս կօ.

- Սէրէ Հաննա մը ժէքըր, լէ ուիա տէ քի՞ պըպա՛՝ ժը պոյ էքէ քօ անվա դըչդան տը պըհիսըմ՝, ու տը խուազը պու քօ աուի պը պինն՝ :
- 10 Ու բէսուլան վնկէուիան՝ ու նալլ քըրըն ժէուա հէր չը քօ քըրըն, ու ուան սանտ պը թաննէ խօ պը խօ լը ճի քի չէօլէ քըչիա լը պա պաժէր քի, քը նավէ էքէ Պէյթ-
- 11 սայիտա պու: Կավա քօ խալգ պըհիսթ լը բէյ ուի ջուն, ու ուան պը գասպուլ քըրընէ՝ պը ուանուա ժը տարհապէ փատիչահիթիյէ իօտէ խապէր տըտա պու, ու ուան քօ ժը սաղ պունուա մուհթամ պուն՝ սաղ տըքըր:
- 12 Կավա քօ ոօ նէզա ավայէ տը պօ պու. տուանդտահան հաթըն ու կօն ժէուա, խալգէ պարտա՞ քօ լը աւ չար ալի գասապան ու կունտան հանըն վէսա պըն, ու հէմ խուարըն պը պինըն. չըմա քօ լը վըր լը ճի քի չէօլտա
- 13 նն նմ: Ու կօ ժը ուանուա, հուն պըտըն ժը ուանուա խուարըն, ուան ժի կօն. ժը բէնճ նանան ու տու մահ սիան բէթըր դըչդէ մն թուննն, էրքը նմ ննջըն պա-
- 14 սա աւ խալգէ դամմ նն քըրըն: Չըմա քօ գասա բէնճ հազարան մանուլ հապու. կօ ժը շակըրտանուա, Ուան պէօլիւք պէօլիւք պը բէնճան բէնճան ոօնըչտըն պըտըն:
- 15 Ուան վուսան քըրըն, ու հէմիան ժի տան ոօնըչտըն:
- 16 Ու բէնճ նանան հէմ տու մահսիան սանտ ու ուաթ լը աղիւմանան նըհէթ՝ ուան միւպարէք քըր, ու չը քանտ՝ ու տըտա պու ժը շակըրտանուա, քօ լը պար
- 17 խալգէ տէյնըն: Խուարըն ու թէր պուն հէմիան ժի ու զէտէ պունէ փարչան տուանդտահ զէմպիլ հանանին:
- 18 Ու պու քի կավա քօ աուի պը թաննէ աուվա տը քըր շակըրտէդ ուի ժի բէուա պուն փըուս քըր ժը ուան ու կօ. Խալգէ ժը պոյ մըն քը քի՞րմ տէ-
- 19 ժըն: Ու ուան ճէվապ տան ու կօն. Հաննայէ թահ Ֆիլչի. պաղգասիան ժի իլիա. ու հընըքան ժի ժը փէյղէմպէրէդ ալուլիյան եէքէ դըյամ քըրիւն տէ
- 20 ժըն: Աուի կօ ժը ուանուա. լէ հուն նը քի՞րմ տէ ժըն. ու փէթըրու ճէվապ տա ու կօ. Մէսիհէ իօտէ ի:

- 21 Ուրի ժը ուանուա վըռն գալիթի քըրը քօ ժը քէսէնա
- 22 նն պէժըն գըչդէ հան : Ու կօ . էրքը լազըմ ն քօ
Գուռէ մանուլ վըռն էղիյէդ պըքչինն , ու ժը պաշ
իմաման ու ժը իխթիարան ու ժը քեաթիպան բէտտ
պըպն , ու պէ գուչըն ու լը ոջա սըսէյանտա գը-
- 23 յամ քըրըն : Ու ժը հէմիանուա տը կօթ , եէքէ էրքը
տը խուազն լը բէյ մըն պէ , աւ խօ պրա ինքեարքն
ու հէր ու խաչէ խօ պրա հէլինն , ու լը բէյ մըն պէ :
- 24 Չըմա քօ քի քօ ճանէ խօ խալաս քըրըն տըխուազն ,
աուրի տէ վունտա պըքն . ու քի քօ ժը սոյ մըն ճանէ
- 25 խօ վունտա տըքն , տէ աուրի խալաս պըքն : Չըմա քօ
չը՞ ֆայտէն ժը մանուլ քիուա . էրքը տընէ հէմի գա-
զանն քն , ու ճանէ խօ հէլաք եա վունտա պը քն :
- 26 Չըմա քօ քի քօ մը ու քէլամէ մըն այպ տը հասըպինն ,
Գուռէ մանուլ ժի աուրի տէ պը այպ քն , կավա քօ
պէ՝ պը սաղաանաթէ խօ ու Պալ ու միւգատէս մէլէքան :
- 27 Համա պըռա տը պէմ ժը ոռա , ժը լըվըր սնքընան
տօղան հընքքան հանն քօ հաթա քօ փատիչահիթիէ
խօտէ պըպինըն՝ գաթ թամա մըրընէ տէ ննսթինըն :
- 28 Ու պու քի բաչէ աւ քէլաման գասա հանթ ուջան՝
փէթրոսէ ու էագուպէ ու Հաննայէ սնտ , ուպու լը
- 29 ջիյէ նըմէն քըրընէ : Ու կավա քօ աուրի նըմէն տըքըր
ուռչըքէ ուի զայրի թիւրլի քի պու , ու ճըլէ ուի սըբի
- 30 պնըրգի պու : Ու վահա տու մանուլան բէռա խա-
- 31 պէր տըտա պուն . քօ ուան Մուսա ու իլիա պուն : Գը
ուան պը իզզէթէ խուայի պուն , ու քօ լը սէր ախըրէ
էօմրէ ուի խապէր տըտա պուն , քը լը գուտսէ տէ
- 32 թէքմիլ պը պանա : Համա փէթրոս հէմ ուան քօ
բէռա պուն ժը խնվէ կըրան պօ պուն , ու կավա քօ
ուան ժը խնվէ ուպուն տին իզզէթէ ուի , ու աւ հէր-
- 33 տու մանուլան քօ լը պալէ սնքընի պուն : Ու պու քի
կավա քօ ուան ժէ վէ գաթիան , փէթրոս կօ ժը իսա-
ռա . էա՞ խօճա ժը մանու լըվըր պուն գանն ն , ու սէ
հօլըքան նմ ջէքըն . եէք ժը գառա , ու եէքէ ժը

- Մուսառա, ու եէքէ ժի ժը իլիառա, չըմա քօ կօթը,
- 34 նէ խօ նն տըզանը պու : Ու քինկա քօ ուիա կօ . ալըր
քի հաթ ու լը սէր ուան սի պու , ու կավա քօ լը պըն
- 35 ալրէ քէթըն պըզտիան : Սաունտ քի պու ժը ալրէ՝
ու կօ . Ու ն գուռէ մը տնլալի ժէռա կօտարի պըքըն :
- 36 Ու կավա քօ աւ տանկ պու՝ իսա թանէ մա . ու ուան
հըչ պուռն , ժը աւ դըչդան քօ տին լը ուէ ռօյանտա
ժը քէսէռա դըչդ.քի նն կօթըն :
- 37 Ու պու քի լը ռօյա տըն կավա քօ ուան ժը ջիյէ տը
հաթը պուռն խուարի խալիփ ժըռ ռապուռն լը գարչի ուի :
- 38 Ու վահա ժը խալիփէ եէքէ գիրա ու կօ . Եա՛ խօճա
ժը դա տիլէկ տըքըմ լը սէր գուռէ մըն նազար պըքն .
- 39 չըմա քօ եէք ոյէտէ մըն ն : Ու վահա աուի ճըն տը
կըրն , ու աուի ղաֆիլ տը գիրն , ու աուի լը արտէ
տըրն , ու տը կէվըզինն , ու տըտա քնֆ քըրըն ու
անճախ ժէ վէ տը գաթն՝ աուի պը խուրտուխամ քը
- 40 ըրնէ : Ու մը ժը շակըրտէգ դառա լավա քըր քօ աուի
- 41 տնը խըն՝ համա գատիր նն պուռն : Ու իսա ճէվապ տա
ու կօ . Է՛յ իմանսըզ ու թէրս սիլսիլէ , հաթա քի՞նկա
նզ տէ պը ոռա պըմ , ու ժը ոռա սապը քըմ . գուռէ
խօ լըվըր պինն : Ու կավա քօ աուի նէզ տը պօ պու
- 43 ճըն աուի լը արտէ խըսդ . ու տառչանտ : Ու իսա սու
հաթ լը սէր նափաք բուհէ . ու սաղ քըր գուռըք ու
- 44 տա ժը պալէ խօռա : Ու հէմիան լը սէր ազամէթէ
խօտէ շաչ տը պօ պուռն . ու կավա քօ հէմիան շաչ տը
պօ պուռն լը սէր քըրընէ իսա , կօ ժը շակըրտէգ խօ
ռա . Հուռն աւ խապէրան լը կօյա խօ տէյնըն , քը Գու
ռէ մնռուվ լը տէսթէ մնռուվան տէ թէսլիմ՝ պըպն :
- 45 Համա ուան աւ սէօղէ հան նն տը զանը պուռն , ու ժը
ուան վէչարթի պու , քօ ֆէհմ ննքըն . ու տը թըռսիա
պուռն ժը սէմէտէ աւ խապէրէ ժէ փըռս քըրընէ :
- 46 Ու լը նավ ուան շալու քի քէթ , էրքը ուանտա մն
- 47 զըն տէ քի՞ պըպն : Ու կավա քօ իսա ֆէհմ քըր շալ
ուէ տըլէ ուան ղառուքի սննտ աուի լը պա խօ սն

- 48 քրնանտ : Ու կօ ժը ուանուա . քի քօ զառուդէ հան
 պը նավէ մըն գապուլ տըքան, մը գապուլ տըքան, ու աք
 քօ մը գապուլ տըքան՝ առուի մը շիանտողէ գապուլ տը
 քան . չըմա քօ լը նավ ոտա ժը հէմիան բըջուգ , աւ տէ
 պըպան մանղըն :
- 49 Ճէվապ տա Հաննա ու կօ . Եա խօճա եէքէ ման տի
 քօ պը նավէ դա ճընան տանր տը խըդդ , ման նանըչթ
- 50 առուի , չըմա քօ պը մանուա նան տըկէռիա պու : Իսա կօ
 ժը ուանուա . Ժէ պըկէռն չըմա քօ աւ քօ ժը մանու
 զըտ նընան՝ ժը ալիյէ մանտա ն :
- 51 Ու պու քի կավա քօ ոջէդ ժը տընէ հաթը հէլա
 նընէ ուի թէքմիլ տը պօ պու , պէրէ խօ լը գուտտէ
- 52 ջունտընէ ոասթ քըր : Ու էլչիան լը բէշ խօ շիանտ ,
 ու ոան ջուն լը գասապա քի Աամարիան քէթըն , քօ
- 53 ժը պօյ ուի թէտարըք պըքըն : Ու առուի գապուլ նան
 քըրըն , չըմա քօ աւ ոույա խօ լը ալիյէ Գուտտէ ոասթ
- 54 քըրը պու : Ու կավա քօ Եագուպ ու Հաննա շակըր
 տան տին՝ կօն . Եա՛ Բապպ տը խուանդի քօ չավան քօ
 իլիա քըր , նմ պէժըն քօ ժը աղիւմանան ալըր պէ
- 55 խուարի , ու ոան հէլաք պըքան : Վէկէռիա թաղիլ
 քըր ժը ուանուա՝ ու կօ . Հուն նըզանըն էրքը խօտիյէ
- 56 չըրուհըն : Չըմա քօ Գուռէ մանուլ ճանէ մանուվան
 հէլաք քըրընէ նան հաթ , իլլա խալաս քըրընէ ու պաշ
 գա գասապա քի ջուն :
- 57 Ու կավա քօ ուան ոէ տը ջօ պուն , եէքէ կօ ժէ
 58 ոա . էժի լը բէյ դա դէմ , լը քօ քի դու հանն : Իսա
 կօ ժէուա . որջա ոուվիան հէյն ու հէլինէ դայրէդ
 աղիւմանան . համա ժը Գուռէ մանուվուա ճի քի թուն
 նան քօ սէրէ խօ տէյն :
- 59 Ու ժը եէք պաշգասիքիուա կօ . Որան լը բէյ մըն .
 ուի ժի կօ . Եա՛ Բապպ ժը մըուա իղն պըտան քօ ավուլ
- 60 հառըմպավէ խօ պը դամանախնըմ : Իսա կօ ժէուա , Պանր
 տան քօ մըրիան՝ մըրիյէդ խօ պը դամանախնըմ , ու դու
- 61 հանն վասիչահիթիյէ խօտէ վաղ պըքան : Պաշգա եէ

քէ ժի կօ . Ես՛ Բնայլ լը բէյ դա պեմ՛, լաքին իզն պը-
տն ժը մըռա , քօ ալուլ հալալիթի ժը քուֆլէթէ մա-
62 լա խօ պը խուազըմ : Իսա կօ ժէռա . Թուռննն եէքէ քօ
տէսթէ խօ լը սէր շուրքէ տէյնն ու լը շուստա մէզն
տըքն , մինասիպէ փատիշահիթիյէ Խօտէ տը պն :

ՍԷՐ 10

- 1 Ու ժը ուէ բէվա հնֆթէ ու տըտօյան ժի լույայի
քըր , ու ուան լը պնր խօ սըրտօ տըտօ շիանտ լը հէմի
պաժարան ու ճիյան՝ լը քօ քի աուէ տէ պը շու պու :
- 2 Ու կօ ժը ուանուա , պըռա հասատան փըռ ըն . համա
փալէյան հընըք , նուա ժը խօտիյէ հասատանուա լավա
- 3 քըն քօ փալէյան տնրխն ժը հասատեդ խօռա : Հննըն
վահա նզ ո՛ տը շէյինըմ ոգա պնրխան՝ լը նավա կու-
- 4 ըան : Պը խօռա քիս , եա դուր , եա սօլ մնսթընըն ,
- 5 ու լը ուետա ժը քէսէռա սըլավան մնտըն : Ու լը քի
ժան մալ տը դէվըն՝ ալուլ պէժըն՝ սըլավան ժը մալա
- 6 հանուա : Էրքը լը ուէ ժը սըլավուա լայիգ եէքէ հէյն ,
սըլավէ ո՛ տէ լը սէր աուի տէյնն , լէ էրքը նա , սը-
- 7 լավէ ո՛ տէ ժը ոռա վէկէռն : Ու լը աւ մալտա պը
սնքընըն , ժը ուան պըխուռն , ու վէխուռն , չըմա քօ փալէ
ժը իւճրէթէ խօռա լայիգ նն , հուռն ժը մալան մալ մէ-
- 8 յըն կօհուանտըն : Ու լը հէր քիժան պաժէրէ հուռն տը
գէվըն՝ ու ո՛ գապուլ տըքըն , չը քօ լը պնր ո՛ տա
- 9 դինըն պըխուռն : Ու լը ուիտա նախօշ պուռն սաղ քըն
ու պէժըն ժը ուանուա , լը սէր ո՛ փատիշահիթիյէ Խօտէ
- 10 նէզ պուռն : Համա լը քիժան պաժէր քօ հուռն տը գէ-
վըն ու ուան ո՛ գապուլ նաքըն , կավա քօ ժը քուչէ-
- 11 յեդ ուի տնր դէնը՝ պէժըն : ժը պաժէրէ ո՛ աւ թօղ
քօ լը լընկա մն զալիգինն ժը ոռա նմ տատօշինին ,
համա ուիա հուռն զանը պըն քօ փատիշահիթիյէ Խօտէ
- 12 լը սէր ո՛ նէզ պուռն : Ու ժը ոռա տէժըմ՝ քօ լը ուէ
ուօյէ շէրիաթէ Սատուսիան՝ ժը աւ պաժէրէ հէնի գօ

- 13 լայ տէ պըպլմ : վա՛յ ժը դառա Գուրազին , վա՛յ ժը դա-
ռա Պէյթսայա , չըմա քօ էրքը լը Տիւրօս ու Սիտանտա
պը պանա աւ դուվվէթլի ամէլան քօ լը նավ ոտա պուն .
ժը զուվա պը խարար ու լը նավ խօղիյէ հաթը պուն
- 14 ունըչտըն ու թօպա քըրը պուն : Համա լը ոջա Գը-
յամէթէ , ժը Տիւրօս ու Սայտանոա ժը ո՛ հէնի Գօլայ
- 15 տէ պըպլմ : Ու դու եա՞ Գաֆաունաում քօ լը հաթա
ազիւմանան պըլընտ պու ի . հաթա լը ճէհէնէմէ դույէ
- 16 տէ պէյ խուարի : Աւ քօ ժը ոռա կօտարի տը քն , ժը
մըռա կօտարի տըքն , ու աւ քօ ո՛ նահասըպինն մը
նահասըպինն , ու աւ քօ մը նահասըպինն մը շիանաօ-
ղէ նահասըպինն :
- 17 Նուա հնֆթէ ու տըտօյան պը շաղիթիյէ վէկէռիան
ու կօն . եա՞ Բապպ պը նավէ դա ճընան ժի ժը մնոա
- 18 միւդէհ տը պըն : Ու ժը ուանոա կօ . Մը աի Շէյթան
- 19 ոդա պըրուսք ժը ազիւմանան տը քէթը պու : վահա
ժը ոռա մը հէօքմաթ տա լը սէր մահրան ու տուվըչ-
դան ու լը սէր հէմի դուվվէթէ տըժմընէ բէլ քըրընէ
- 20 ու ժը ոռա Գաթ տէ դըչդ քի զարար նն աըն : Հա-
մա հուն լը սէր ուիա շազ մնպըն քօ բուհան ժը ոռա
միւդէհ տը պըն , լէ շազ պըն քօ նավէ ո՛ լը ազիւ-
մանտա հաթիւն նըվիսանտըն :
- 21 Ու լը ուէ սաաթէ իսա պը Բուհ էլ Գուտս շազ պու
ու կօ . եա՞ Պապա խօտիյէ ազիւմանան ու արտէ ժը
դառա չըքըր տըքըմ քօ՝ ուանան ժը ալիման ու ժը
արիֆան դա վէչարդ , ու աուան ժը մահսումանոա
դա պէյան քըր , պէլի եա՞ Պապա՝ չըմա քօ լը պնր
- 22 դա ահվա խօշ խույա : Ժը Պավէ մըն հէր դըչդ ժը
մըռա թէսլիմ պու ու եէքէ նըզանն քիւն Գուռ , իլա
Պավ , ու քիւն Պավ լէ թանէ Գուռ , ու ժը քէռա քօ
- 23 Գուռ պը խուազն աշիքեար քըրըն : Ու վէկէռիա խօ
պըխօ լը շակըրտան՝ ու կօ . խօզիգա ժը ջահվէ ոռա՝
- 24 քօ աիթընէ խօ տը պինըն : Ժը ոռա տըպէմ քօ փըռ-
փէյղէմպէրան ու փատիչահան խօտըն տիթընէ ո՛ պը-

պրինըն, ու նա տին. ու պրհիստընէ ո՛ր պր պրհիստըն, համա նա պրհիստըն :

- 25 Ու վահա եէքէ նոմօսի ռապու, տը ճառապանտը պու աուի՝ ու տը կօթ. Եա՛ խօճա աղ չը՞ պըքըմ քօ
- 26 էպէտի հայաթէ միրաս պը կըրըմ: Ուի ժի կօ ժէռա. Լը նոմօստա չը՞ հաթիս նրվիսանտըն. չա՞վան տը խօյ.
- 27 նի: Ճէվապ տա աուի՝ ու կօ. Խօյի ու Խօտէ է խօ ժը հէմի տըլէդ խօ. ու ժը հէմի ճանէ խօ, ու ժը հէմի գուվէթէ խօ, ու ժը հէմի Փըքրէ խօ, ու հէվալէ խօ
- 28 ժի ոգա նէֆսէ խօ պը հապին: Ու աուի կօ ժէռա ճէվապէ խօ դա ռասթ տա, աուի պըքս դույէ տէ խալաս պըպի: Համա աուի խօ ժը պօյ սատըգ տա՛րանինէ,
- 30 կօ ժը իսառա. լէ հէվալէ մը քի՞ն: Ճէվապ տա Խաա ու կօ. Մա՛ռուվ քի ժը Գուսուռչէրիֆէ լը էրիխայէ տը հաթը պու խուարի. ու քէթ լը տէսթէ տըզան քօ ուան աուի դաղի քըրըն, ու պը պրինտար քըրընէ նիվ
- 31 մըրըն հըչդըն ու ջուն: Նուա ռասթ հաթ քօ ժը ուի ռէտա իմամ քի պէ խուարի ու կավա քօ աուի տի լը
- 32 ալիյէ տըն պըհուրի: Քէզալիք եէքի Լէվի լը աւ ճիյէ
- 33 պը հաթընէ, տի՛ ու լը ալիյէ տըն պըհուրի: Լաքին եէքէ Սամարի քօ ռէվիթի տըքըր՝ լը ուէ հաթը լը պա ուի, ու կավա քօ աուի տի՛ հայֆա ուի հաթ:
- 34 Ու նէզ պու ու պրինէ ուի բէչա, լը սէր ռունա զէյթունէ ու շերապ պը ռըժանտընէ ու աուի լը սէր հայվանէ խօ սուար քըր ու աուի խան քի պըր, ու ժէռա մուգայէթ քըր: Ու լը ռօյա տընէ կավա քօ ժը ուէ ռա տը պօ պու, տու տինար տա՛ր անի ու ժը խան ճիռա տա, ու կօ. Մուգայէթ պըպս ժը ուիռա, ու չըքօ լը սէր ուի զէտէ խարճ պըքի, կավա քօ աղ տի
- 36 սա պէմ, աղէ ժը դառա էտա պըքըմ: Նուա ժը աւ սըսէյան քի՞ ժան ժը դառա տը խույա հէվալէ աւ լը
- 37 տէսթէ տըզան քէթող պու: Աուի կօ. Ժէռա մէրհա մէթ քըօլ:
- 38 Խաա կօ ժէռա. Հա՛ռա դու ժի ահվա պըքս:

- 39 Ու պու քի կավա քօ ուան ջուն , աուի լը գասապա
քի քէթ . ու ժըն քի նավէ ուի Մարթա աուի մալա
խօ գասպուլ քըր , ու ժէուա խուչք քի հնպու քօ նա
վա էքէ Մէյրէմ պու . քօ հաթ լը պար լընկա իսա
- 40 ոճըլա ու քէլամէ ուի կօսարի տըքըր : Համա Մար
թա լը նավ փըու թէտարիք տիթընէ մէժղուլ պօ պու .
հաթը սնքընի լը պարէ ու կօ . Եա՛ Բասպ հաճէթէ դա
նընն . քօ խուչգա մըն՝ մը թանէ հըչդ լը նալ խըղմէ
թէ , նուա ժէուա պէժա՛ քօ ժը մըուա եարսում պըքն :
- 41 Ճէվապ տա իսա՝ ու կօ . Եա՛ Մարթա Մարթա դու զէմ
- 42 տըխույի ու պը փըու դըչդան մէժղուլ պույ : Լաքին
լազըմ պուն դըչդ եէք ն Մէյրէմ աւ հիսսէյէ գանն
հէլանի՝ քօ ժէ տէ նէյէ սանտըն :

ՍԵՐ 11

- 1 Ու պու քի կավա քօ աւ լը ճի քիտա իպատէթ տը
քըր , ռիթա թէպըթանտընէ , ժը շակըրտան եէքէ կօ
ժէուա . Եա՛ խօճա ժը մնուա նըմէճ քըրըն հին քն ,
- 2 չավան քօ Հաննա ժը շակըրտէդ խօուա հին քըր : կօ
ժը ուանուա . Ռիթա քօ հուն նըմէճ տըքըն պէժըն .
Եա՛ Պավէ մն , նավէ դա մուգատէս պըպն . փատի
- 3 շահիթիյէ դա պէ . նանէ մէյէ հէմի ոօյան՝ ոօ պէ
- 4 ոօ ժը մնուա պը տն : Ու կիւնէյէ մն ժը մնուա ալֆ
պըքն . չըմա քօ նմ ժի ժը հէմի տէյնտարէդ խօուա
ալֆ տըքըն , ու մն լը թէճըիւպէյէ մն պն :
- 5 Ու կօ ժը ուանուա , ժը ո՛ քի՛ն աւ , քօ տօսթ քի
ուի հէպն , ու լը նիլէ շնվէ պը ջօ ժէուա , ու պէժա
ժէուա . Եա՛ տօսթ ժը մըուա սէ նանան տէյն պը տն :
- 6 Չըմա քօ տօսթ քի մըն ժը ոէ ժը մըուա հաթ , ու
- 7 դըչդ քի մը թուննն քօ լը պար ուի տէյնըմ : Ու աուի
ժի ժը հընտուու ճէվապ պըտն ու պէժա , ժը մըուա
զահմէթ մն տն , հէնի տարիյան հաթընն կըրթըն .
ու սէպիյէդ մըն պը մըուա լը լըհէֆտա նն , նը քարըմ

- 8 ուսպրմ՝ ու ժը դառա նան պը տըմ: ժը ոռա տը պէմ,
 էրքը ժը պոյ տօսթիյէ ուի նն ուսպն ժէռա նն տն .
 լաբին ժը պոյ արարգիթիյէ ուի տէ ուսպն ու դասս .
- 9 լազըմ պուռնէ ուի տէ պըտն ժէռա : է ժի ժը ոռա տը
 պէմ, տիլէկ պըքըն ու ժը ոռա տէ պէ տայըն , արամիչ
 պըքըն ու տէ հուն պը պինըն . լը տնրի խըն՝ ու ժը
- 10 ոռա տէ պէ վնպուն : Չըմա քօ հէր տիլէկչի տըսդի-
 նն , ու արամիչ քրօղ՝ տը պինն . ու քի քօ լը տնրի
- 11 տը խն տէ ժէռա պէ վնպուն : ժը ո՛ քի՞ն աւ պամ
 քօ էրքը գուռէ ուի ժէ մահսի պը խուաղն , մէկէր
- 12 տէլէ մահսիյէ մա՞հր տը տըսն ժէռա : Եախօտ հէգ
 13 պը խուազն , մէկէր տուփի՞չ տըտն ժէռա : Նուա
 էրքը հուն քօ եարամազ ըն տըզանըն պախչիչէ դանճ
 պըտըն ժը ոլէտէ խօռա՝ չը՛ դաս հէնի փըռ պամլէ ո՛
 ժը ազիւմանան Բուհ էլ Գուտս տը տն ժը ուանուա քօ
 ժէ տիլէկ տըքըն :
- 14 Ու լալ ճըն քի տնր տըխըստ , ու պու քի կամլա քօ
 ճըն ուսպու՝ աւ լալ խապէր տա , ու խալիէ հէմի թա-
- 15 ճիւպ ման : Ու ժը ուան հընըքան կօն . Աուի ճընան
 պը տէսթէ . Պասալէսպուլ ուէյսէ ճընան տնր տը խն :
- 16 Ու պաչգասիան ժի աուի տը ճառապանտը պուն , ու
 17 ժը ազիւմանան ժէ նչան քի տիլէկ տըքըրը պուն : Հա-
 մա աուի փըքրէ ուան պը զանը պունէ՛ կօ ժը ուան-
 ուա . հէմի փատիչահիթի լը նալ խօտա հաթը ճիհէ
 պուն՝ խարապ տը պն , ու մալ քի լը նալ խօտա հա-
- 18 թը ճիհէ պուն տը գէվն : Ու էրքը Շէյթան ժի լը խօ-
 տա ճիհէ պու ն . փատիչահիթիյէ ուի չա՞վան տէ պը
 տնքընն . չըմա քօ հուն տէժըն էրքը նզ ճընան պը
- 19 Պասալէսպուլվա տնր տը խըմ : Ու էրքը նզ պը Պասալ-
 զէսպուլվա ճընան տնր տը խըմ , գուռէդ ո՛ պը չը՞
 տնր տը խըն , ժը պոյ աուի ուան տէ շէրտաթճիյէ ո՛
- 20 պըպըն : Լէ էրքը պը փէչիյէ խօտէ նզ ճընան տնր
 տըխըմ . էրքը վուսան ն փատիչահիթիյէ խօտէ լը սէր
- 21 ո՛ կիհչիտիան : Քինկա քօ մանուլ քի պը գուլէթ քօ

- սիլահէ խօ կըրէտան մալա խօ տը բէ , մայէ ուի լը սէ .
- 22 լամէթտա ան : Համա էր.քը ժէ եէ.քէ պը զօռ լը սէր
 ուի պէ աուի ֆաթհ պը քան , սիլահէ ուի ժէ տըսթի-
 նան լը սէր աուի քօ աւ ումուտէ խօ տանի պու . ու
- 23 աւ քօ ժը ուի սանտիան փայ տըքան : Աւ քօ պը մըռա
 նընան ժը մըռա զըտտ ան ու աւ քօ պը մըռա նա ճը .
 վինան պէլա տըքան :
- 24 կավա քօ նավաք բուհ ժը մանուվ քի դէ տանր
 լը ճիյէդ պէժի տըկէռան վէսայիթի արամիչ տըքան ,
 ու քինկա քօ նա պինան տէժան վանկէռըմ տիսա լը
- 25 մալա խօ ժը քօ քի անղ ուպում : Ու կավա քօ դէ
 26 աուի փագըժ ու սաղ քըրըն տը պինան : Ու ուէ չա-
 դէ տը ջօ ժը խօ բէթըր պաչգա հանֆիթ բուհ տըս-
 թինան պը խօռա . ու տը գէվան լը ուէ սաքին տը-
 պան , ու ախըրէ ուէ մանուվ ժը ափուլէ ուի պէթանր
 տըպան :
- 27 Ու պու քի կավա քօ աուի ուանան խապէր տըտա
 ժըն քի ժը գալապայէ սաուհտա խօ հանանի ու կօ ,
 խօղի ժը աւ բահմուա քօ դա խօյի քըր ու ժը աւ ջը .
- 28 ջըքուա քօ ժը դառա շիր տան : Ու աուի կօ . իլլա
 խօղի ժը ուանուա քօ քէլամէ խօտէ տը պըհիսըն ու
 տը բէն :
- 29 Ու կավա քօ խալգ լը սէր ուի տը հաթը պուն ճը .
 վանտըն , տէսթ քըր կօթընէ , սիլսիլէյէ հան եարա-
 մաղ ան , նչան տը խուաղան , համա ժը ուիռա ժը նչանէ
 Եունա փէյղմպէրէ բէթըր՝ նչան տէ նէյէ տայըն :
- 30 Չըմա քօ չավան քօ Եունա ժը Նինվէյիյանուա նչան
 պու , վուսան ժի Գուռէ մանուվ տէ ժը սիլսիլէյէ հան .
- 31 ու պըպան : Մէլիքէ գըպլէյէ ուոյա գըյամէ տէ պը
 մանուվէ սիլսիլէյէ հան ուպան շէրաաթէ ու լը սէր
 ուան տէ հէօքմ պըքան , չըմա քօ աւ ժը փառա տընէ
 հաթ ժը պոյ պըհիստընէ իլմէ Սիւլէյմանէ . ու վահա
- 32 լըվըր ժը Սիւլէյման բէթըր եէ.քէ հէյան : Մանուվէ
 Նինվէյիյան լը ուոյա գըյամէ տէ պը սիլսիլէյէ հան

- 33 և ապրն՝ ու տէ հէօքմ պրքրն ուիա . չըմա քօ պր վա-
 զա Եունայէ թօպա քրրրն . ու վահա ժը Եունա բէ-
 թըր եէքէ լըվըր հէյն :
- 34 Ու գաթ եէքէ չըրէ վէ նա խն ու լը ճի քօ տըղի-
 զա տէյնն , նն ժի լը պրն քէլէ , լէ լը սէր շամտանէ ,
- 34 քօ լը հընտուռ հաթօղան դավէ պը պինըն : Չըրէյէ
 կէօվտէ ջահվ ան կավա քօ ջահվ զալալ ան . կէօվտէ հէ-
 մի պը ոօհնի տըպան , համա ոխթա քօ ջահվ եարա-
- 35 մաղ ան կէօվտա ժի դարի տըպան : Նուա մէղնքան քօ
- 36 լը դատա պուն ոօհնի դարի նն պան : Էրքը հէմի կէօվ-
 տէէ դա պը ոօհնի ան , ու դարի փարչաքի թուննան
 հէմի ժի պը ոօհնի տըպան , չավան քօ չըրէ քի պը ոօհ-
 նիյէ խօ դա ոօհնի տըքան :
- 37 Ու կավա քօ դըչդէ հան խապէր տըտա պու . ֆա-
 ըիսի քի ժէնա լալա տըքըր քօ բէնա դաչդէ պըխօն .
- 38 ուի ժի ջու լը սուֆրայէ ոօնըչդ : Կավա քօ ֆարիսի
 տի՛ մաթ մա , քօ ժը դաչդէ քըրընէ ալուլ նա հաթը
- 39 շուլըն : Ու Բապպ ժէնա կօ . Նուա հուն ֆարիսիան .
 լը ալիյէ տանրվան թասէ ու չանապէ փագըժ տըքըն .
 ու լը ալիյէ հընտուռ պը քչանտըն ու պը եարամաղի-
- 40 թի դըժա ան : Էյ ագըլըրզան՝ աւ քօ ալիյէ տանրվան
- 41 ջէքըր , ալիյէ հընտուռ ժի աւ ջէ նն՞ քըր : Լաքին
 ժը վարիյէթէ խօ թասատըգ պըտըն , ու վահա հէր
- 42 դըչդ ժը ոռա փագըժ տը պան : Վա՛յ ժը ո՛ , ֆարի-
 սիանուա , քօ ուչրէ նանէյէ ու փէգէնայէ ու ժը հէմի
 փէնճառ մէնճառան տըտըն ու կօհ նատըն ժը շէրիա-
 թէ ու մուհապէթէ թօսէ , աուանան քըրընէ ու աուա
- 43 տընան ժի կէրէք ան լը բաշ կօհ նավէթըն : Վա՛յ
 ժը ո՛ ֆարիսիանուա . քօ լը նավ տերան լը ճիյէ պը-
 լընտան ոօնըչտըն տը հուպինըն ու լը չարչիյան սըլա-
- 44 վան : Վա՛յ ժը ոռա քօ՝ հուն ողա պէյլըսը թըրպան
 ըն , քօ մանուվան լը սէր տը ջօն ու նըզանըն :
- 45 Ու ժը նօմօսիան եէքէ ճէվապ տա ու կօ . Եա՛ խօճա
 աւ խապէրան պը կօթընէ ման ժի սէրհէվտէ տըքի :

- 46 Ուրի ժի կօ . ժը ոռա նօմօսիանօա ժի վա՛յ . չըմա քօ
 ժը մառուվանօա պը զօռ հաթը պըրըն պարան պար
 աըքըն . ու հուն պը փէյկէդէ խօ ժը աւ պարանօա
- 47 նէյ նապըն : վա՛յ ժը ոռա , քօ թըրպէդ փէյդէմպէ
 48 րան ջէ աըքըն , ու պավէդ ո՛ գուշտըն ուան : Պու քի՛
 ժը քըրընէ պավանէդ խօ պը շահատէթ քըրընէ գայլ
 աըպըն , չըմա քօ ուան առան դուշտըն , ու հուն թըր
 49 պէդ ուան ջէ աըքըն : ժը պօյ ուի իլմէ խօտէ ժի կօ .
 տէ ժը ուանօա փէյդէմպէրան ու րէսուլան պըչէյինըմ ,
- 50 ու ժը ուան տէ պը դուժըն ու պը դաւլարինըն : Հաթա
 քօ ժը իպթիտայէ աընէ հաթը ուրժանտըն խոյնա հէ
 մի փէյդէմպէրան՝ ժը սիլսիլէյէ հան տէ պէ խօտըն :
- 51 ժը խոյնա Ապէլէ հաթա խոյնա Զախարիայէ , քօ լը
 օրթա մէղպահէ ու տաճարէ հաթը գուժըն . պըռա
 աը պէմ՝ ժը ոռա , ժը սիլսիլէյէ հան տէ պէ խօտըն :
- 52 վա՛յ ժը ո՛ նօմօսիանօա , քօ մըֆթէյէ իլմէ հուն վէ
 շարթըն , հուն նա՛ ջունը էքէ , ու ուան քօ սը խուա
 պըն ջունտըն՝ նա հէլըն :
- 53 Ու կավա քօ աւ խապէրան ժը ուանօա կօ , քեա
 թըպան ու ֆարիսիան տէսթ քըրըն սու հաթընէ , ու
 ժը սէմէտէ հէնի փըռ դըշդան բէռա զըտտ ջունտընէ :
- 54 Ու աը բէ պուն քօ ժը տա՛վէ ուի դըշդ քի սէյա պը
 քըն . քօ ժէ կըլի պըքըն :

ՍԷՐ 12

- 1 Պը առան կավա քօ պը հազարան գալապա լը սըր
 ուի հաթըն ճըվանտըն՝ վըսան քօ հա՛վու աու բէլ աը
 քըրը պուն , տէսթ քըր ժը շակըրտէդ խօռա կօթընէ .
 ժը հէմիան բէլթը ժը հէվիր թըռչէ ֆարիսիան սապըն
- 2 պըն , քօ ան միւրայիթիա՛ : Զըմա քօ վէշարթի դըշդ
 քի թուննա՛ քօ պէյան նա՛ պա՛ , ու աըղիգա քօ նէյէ
- 3 զանըն : ժը պօյ ուի հէր չըքօ լը դարիտա հուն տէ
 ժըն՝ աւ լը ոօհնիտա տէ պէ պըհիտըն , ու աւ քօ լը

- օտոյան ու լը կօհտա ո՛ կօ , լը սէր խանկյան տէ պէ
 4 վաղ քրորն : Համա ժը ո՛ աստէթ խօռա տէժըմ՝ մն
 թըռսըն ժը ուան քօ կէօվտէ տը գուժըն՝ ու ժը ուէ
 5 բէվա հէնի դըշդ քի քրորնէ թուննն : Լէ ժը ոռա
 նշան պըտըմ հրքը ժը քի պը թըռսըն , ժը ուի պը
 թըռսըն՝ քօ ժը բաշէ գուժտընէ հէօքմաթէ ուի հէյն
 6 լը ճէհէնէմէ ավէթընէ : Բէնն շուշըգան ժը տըոո փու
 լըգուա նայէ ֆըռօթան , ժը ուան եէքէ պիլէ լը պնր
 7 խօտէ նայէ պիր պուն : Լաքին մոյէ սէրէ ո՛ հէմի ժի
 հաթիւմ ժըմարթըն , հրքը վուսան ն մն թըռսըն , չը
 8 մա քօ հուն ժը փըռ շուշըքան բէթըր ըն : Ու ժը
 ոռա տէժըմ , հէր քի քօ մը լը պնր մնուովան իգ
 9 ըքէդ խօտէ իգրար պըքն : Համա աւ քօ մը լը պնր
 մնուովան ինքեար տըքն , լը պնր մէլէքէ խօտէ տէ
 10 պէ ինքեար պուն : Ու հէր քի քօ լը գարշիյէ Գուռէ
 մնուով գըշդ տէժն , ժէռա տէ պէ ավֆ պուն համա
 ժը Բուհ էլ Գուտուա քիւֆիւր քըօղուա տէ ավֆ նն
 11 պըն : Ու կավա քօ ո՛ տը պըն լը ճէմիաթան՝ ու լը պնր
 զապիդան ու հէօքըմտարան զամ մն քըշինըն՝ հրքը
 12 չը ճէվապ տէ պըտըն , եա չը տէ պէժըն : Չըմա քօ
 Բուհ էլ Գուտու լը ուէ սաաթէ ժը կօթընուա ժը ոռա
 լաղըմ պուն տէ հին պըքն :
 13 Ու ժը գալապայէ եէքէ ժէռա կօ . Եա՛ խօճա ժը
 պրէյէ մըռա պէժն քօ պը մըռա միրաւէ փոյ պըքն :
 14 Ու աուի ժէռա կօ . Եա՛ մնուով մը լը սէր ո՛ գատի
 15 եա փայ քըրօղ քի՞ տանի : Ու կօ ժը ուանուա . մէղն
 քըն ու սաղընըն ժը դամաքեարիթիյէ , չըմա քօ էօմրէ
 16 եէքէ ժը զէտէ պունէ վարիյէթէ ուի նընն : Ժը ուան
 ոա թէմնիլ քի կօ . ժը ճօթէ մնուով քի խօրթ փըռ
 17 մահուու հաթ : Ու աուի լը տըլէ խօտա ֆըքըր տըքը
 լը պու ու տըկօթ . Չը՞ պըքըմ ճի թուննն քօ լը ուէ
 18 մահուուլէ խօ դէ քըմ : Ու կօ . Էղ զանըմ տէ չը պը
 քըմ , ամպարէ խօ հէլօշինըմ ու հէնի մնղըն ջէքըմ . ու

- 19 Լը ուէ պը ճըվինըմ մահսուլէդ խօ ու հէմի նիմէթէդ
 խօ : Ու ժը նէֆսէ խօռա տէ պէժըմ . Ես՝ նէֆս ժը
 պոյ փըռ սալան փըռ նիյմէթէ դա հէյս ըահաթ պս ,
 20 պըխօ՝ վէխօ , ու շաղ պս : Լաքին խօտէ ժէռա կօ .
 է՛յ ագըլըղ իշնվ ճանէ դա տէ ժը դա դալապ պը .
 քըն , նուա աուան քօ դա հաղըր քըր տէ ժը քէ՛ռա
 21 պըպըն : Ոգա ուխան աւ ժի քօ ժը պոյ նէֆսէ խօ
 խաղնէ թօփ տըքս , ու պը խօտէ զէնկին նապս ,
 22 Կօ ժը շակըրտէդ խօռա , ժը պոյ աուի ժը ոռա տէ .
 ժըմ ժը պոյ նէֆսէ խօ զսմ մս . քըչինըն էրքը սմ տէ
 չը՛ պըխուն , ու նս ժի պոյ կէօվտէյէ խօ՝ էրքը սմ
 23 տէ չը՛ որկըրըն : Չըմա քօ էօմի ժը դաամէ բէթըրս ,
 24 ու կէօվտէ ժը ճըլ : Լը գըժըքան մէզսքըն քօ նա դօվ
 տըքըն ու նա տըչինըն՝ քօ քիլէր ու ամպարէ ուան
 թուննս . ու խօտէ ուան խօտի տըքս , լէ չը՛ գաս զէ .
 25 սս ո՛ քօ ժը դայրան բէթըր ըն : Ու ժը ո՛ քի՞ պը
 զսմ քըչանտընէ խօ տըքեարս լը սէր գամէ խօ հալա .
 26 պի քի զէտէ քըրընէ : Նուա էրքը լը սէր դըչդէ բը .
 ջուք գուտրէթէ ո՛ նա կէ , ժը պոյ պաշգա գըչդան
 27 չը՛մա զսմ տըխուն : Մէզսքըն լը սէր շուչանէ չալան
 մաղըն տըպս , զահմէթ նախօ ու նա տը ուէսս , հա .
 մա ժը ոռա տէժըմ , Սիւլէյման պիլէ պը հէմի սալդա .
 նաթէ խօ ոգա ուանան եէքէ նս տը հաթը որկըր .
 28 թըն : Նուա էրքը իռօ լը եապանէ սսքընի՛ ու սըպէ
 տէ լը ալըր պէ ավէթըն կիյայէ՝ խօտէ վուսան տըտա
 որկըրթըն , հէնի չը՛գաս զէտսն ո՛ է՛յ հընտըք իմանան :
 29 Հէնի հուն արամիշ մսքըն տէ չը՛ պըխուն ու տէ չը՛
 30 վէխուն , ու լը վէսվէսէտա մս գէվըն : Չըմա քօ
 աուան հէմիան դայիֆէյէդ տընէ արամիշ տըքըն , հա .
 մա Պավէ ո՛ տըզանս քօ աւ հէմիան ժը ոռա լազըմ
 31 ըն : Լաքին հուն փատիշահիթիյէ խօտէ տիլէկ պըքըն ,
 32 ու աւ հէմի դըչդան տէ ժը ոռա զէտէ պըն : Մս
 թըռս է՛յ կառանէ բըջուք . չըմա քօ Պավէ ո՛ ըաղի
 33 պու քօ ժը ոռա փատիշահիթիյէ պըտս : Վարիյէթէ

- խօսքը ֆուօշըն ու սատաղա պրտըն, ու ժը խօռա նն հաթը գեվըն պուռն քէսէյան շէքըն ու լը աղիւմանտա ժը խօռա նն հաթը գատանտըն խաղնէ պըքըն՝ լը քօ
- 34 քի նն տըզ տը տըզն ու նա կըզուզ խարապ տըքն : Չը մա քօ խաղնէյէդ ո՛ լը քօ քի պըպն՝ տըլէ ո՛ ժի տէ
- 35 լը ուէ պըտն : Բըչդէ ո՛ կըէտան պըպն, ու չըրէյէդ
- 36 ո՛ հաթը վէխըստըն : Ու հուռն ժի ոգա աւ մնուովան քօ ժը էֆէնտիյէ խօռա տը բէն, էրքը չը՝ չաղ տէ վէկէռն ժը տալէթէ՝ քօ քինկա պէ ու լը տարի խն,
- 37 զուվն ժէռա վէքըն : Խօզի ժը աւ խըզմէթ քեարանուա՝ քօ կավա քօ էֆէնտի պէ՝ ու ուան հէչար տը պինն . պըռա տը պէմ ժը ոռա, քօ աւ տէ բըչդէ խօ կըրէտն, ու ուան լը սուֆրէտա տէ պըտն ուօնըչտըն ու
- 38 պը պըհուրն ժը ուանուա տէ խըզմէթ պըքն : էրքը լը իքիննի եա իւչիւննի նօպէթէ շնվէ պէ ու վուսան
- 39 պը պինն՝ խօզի ժը աւ խըզմէթ քեարանուա : Համա աուի պը զանըն քօ էրքը խօտիյէ մալէ պը զանը պու լը քի ժան սաաթէտա տըզ դէ, հէչար տը սնքընի պու, ու պնր նն տըտա քօ տըզ մալա ուի գուլ պը
- 40 քն : Հուռն ժի հազըր պըն, չըմա քօ լը ոխթա քօ հուռն թախմին նա քըն Գուռէ մնուով դէ :
- 41 Ու ֆէթըռու ժէռա կօ . Եա՛ Բապպ աւ թէմնիլէ հա
- 42 ժը մնուա դա կօ . Եա ժը հէմիանուա ժի : Ու Բապպ կօ . Աճապա աւ էմին ու պը ագըլ վէքիլխարճ քի՞ն քօ էֆէնտիյէ ուի աուի լը սէր խըզմէթ քեարանէդ խօ թա
- 43 յին քըր . քօ լը ոխթէտա թայինէ ուան պըտն : Խօզի ժը աւ գուլա՝ քօ ոխթա հաթընէ էֆէնտիյէ ուի
- 44 աուի տէ վուսան քըրօղ պըպինն : Պըռա տը պէմ ժը ոռա, քօ աուի տէ լը սէր հէմի վարիյէթէ խօ թային
- 45 պըքն : Համա էրքը աւ գուլ լը տըլէ խօտա տէժն էֆէնտիյէ մըն տերէնկ տը գեվը հաթընէ, ու խըզմէթ քեարան հէմ պէսլէմէյան քութընէ, ու սէրխօշ պուռնէ
- 46 պաշլամիչ տըպն : էֆէնտիյէ աւ գուլ տէ պէ՝ լը վուսան ուօ քի քօ աւ նա բէ ու լը վուսան սաաթ քի քօ

- աւ նրզանն ։ ու առի տէ առ ճի պըքն ու հիսէե ուի
 47 տէ պը իմանսրզանն ա տէ յնն ։ Ու աւ գուլ քօ խօս
 սընէ էֆէնտիցէ խօ զանն ու պը խօստընէ ուի հազըր
 48 նա քն՝ փըռ տէ պէ քութան ։ Համա աւ քօ նրզանն
 ու ժը քութընն աւ լայըգ դըշդ քի տըքն , հընտըք
 դէ քութան . ու ժը քէռա քօ փըռ հաթը տայըն՝ ժը
 ուի տէ փըռ թալէպ պըպն ու ժը քէռա քօ փըռ
 հաթը թէնսիհ քըրըն , ժը ուի տէ հէնի զէտէ թալէպ
 պը պն ։
- 49 Էղ ակըր խըսդընէ հաթըմ լը տընէ . չըմա քօ տը
 50 խուաղըմ ժը նուատա ալաֆ վէքէթի պույա ։ Համա
 թահֆիլ քի մըն հէյն ժը թահֆիլ պունուա ու չալան
 51 թագաղա տըքըմ հաթա քօ թէքմիլ պը պն ։ Հուն թախ
 մին տըքըն աղ հաթըմ լը սէր արտէ սէլամէթ խըստընէ ,
 52 ժը ոռա տը պէմ , նա , լէ ճիհէ պուն ։ Չըմա քօ ժը
 ուէ բէվա լը եէք մալէտա բէնճան ժը հէփուտու տէ
 պէն ճիհէ պուն , սըսէ ժը տըտօյան՝ ու տըտօ ժը սը
 53 սէան ։ Պավ տէ ճիհէ պըպն ժը ոլատէ , ու ոլատ ժը պա
 վէ , տէ ժը գիղ՝ ու գիղ ժը տէ , ու խնսու ժը պուք
 ու պուք ժը խնսու ։
- 54 Ու կօ խալգէռա . չալա քօ ժը ալիցէ ոօ ալայէ ա
 վուր քի հաթըռ ոսպուն տը պիներն զուվա տէժըն էր
 55 քը պարան տէ պէ , ու վուսան տը պն ։ Ու կավա քօ
 պայէ գուպէ , վըֆ տըքն , տէժըն տէ կէրմ պը պն
 56 ու վուսան տը պն ։ Էա՞ միւրայիան ոույա տղիւմանան
 ու արտէ տըղանըն թէֆթիչ քըրընէ լէ ռիթա հան չա՞
 57 վան հուն թէֆթիչ նա քըն ։ Ու հուն ժը խօ չըմա՞
 58 Ֆարգ նա քըն հագէ ։ Չըմա քօ կավա քօ պը խաամէ
 խօռա լը զապիթէ տըշի . լը ուտա ժէ խալաս պուն
 ուս պը խապէթ նն պն քօ դա լը պա գազի պըք
 շինն , ու գազի դա ժը ճէլատու թէպիմ պըքն , ու
 59 ճէլատ ժի լը զընտանէ տա դինն ։ Ժը դառա տէժըմ ,
 ժը ուէ տէ ուս նն պի , հաթա քօ փուլըքէ բաշինէ
 էտա նն քի ։

- 1 Ու լը ուէ զէմանէ հընըքան հաթըն ու ժը պոյ ձէլիլիան ժէնա թարիֆ քըրըն, քօ խույնէ ուան
- 2 փիլատոս պը գօւրպանէ ուան թնվ քըր : ձէվապ տա իսա ու կօ ժը ուանուա . Հուն թախսին տըքըն քօ աւ ձէլիլիան ժը հէմի ձէլիլիան բէթըր կիւնէքեա՞ր պուն ,
- 3 քօ վուսան դըչղան քըչանտըն : ժը ոուա տէժըմ՞նա , լէ էր.քը հուն թօպա նն.քըն հէմիան ժի տէ վուսան
- 4 հէլա.ք պըն : Եախօտ աւ հնչտահան՝ քօ լը սէր ուան գօւլէյէ Սիլուհանէ քէթ ու ուան գօւլժ , հուն թախսին տըքըն քօ աուան լը Գուտսէ սաքին պուն ժը հէմի
- 5 մնռուվան բէթըր՞ պը գօպահաթ պուն : ժը ոուա տէժըմ՞նա , համա էր.քը հուն թօպա նն քըն՝ հուն հէմիան ժի տէ վուսան հէլա.ք պըն :
- 6 Թէմնիլէ հան ժի կօ . Եէքէ լը նալ ունղէ խօտա տար քի հէժիլ տանի պու . ու հաթը ժէ մէյլէ խօստընէ ու նն տի : կօ ժը պտղվանուա վահա սէ սալ ն քօ նղ դէմ ժը աւ տարէ հէժիլէ մէյլէ արամիչ քըրընէ ու նա պինըմ՞, նուա պը պըռ աուի՞ չըմա՞ արոտէ
- 8 ժի պաղալ տըքն : Սուի ձէվապ տա ու կօ . Եա՞ էֆէն տիյէ մըն աուի իսալ ժի պնրտն , հաթա քօ լը տօռա
- 9 ուի պը քօլըմ ու սէրկին տէյնըմ : Ու էր.քը մէյլէ տա , խօչ , էր.քը նա աուի պըպըռ ու պալէժն :
- 10 Ու աուի լը տէր քի լը ոոյա շէմուէ հին տըքըր :
- 11 Ու վահա ժընըք քի հնպու քօ աուէ բուհէ նախօշի թիյէ կըթը պուժը հաժտահ սալան բէվա , ու ճըվիա կլօք պօ պու ու գօ նն տըքեարը պու լը ժօր նըհէն
- 12 թընէ : Ու իսն աուի քօ տի ժը խօռա կաղի քըր , ու կօ ժէնա . Եա՞ հուրմէ ժը նախօշիթիյէ խօ դու խալաս պույ :
- 13 Ու տէսթէ խօ լը սէր ուի տանի , ու զուվա
- 14 ոաստ պու , ու ժը իօտէնա շըքըր տըքըր : Ու մն զընէ ճըվաթէ պը սու հաթընէ ձէվապ տա՞ ժը պոյ իսա լը ոոյա շէմուէ սաղ քըրընէ , ու կօ ժը խալքէնա ,

- Շէշ ու հէյն քօ լը ուէ չաղէ ճայիղ ան շըղուլ քըրընէ
 լը ուէ ուօյանտա որըն սաղ պըն , ու նա լը ուօյա շէ-
 15 մուէտա : Նուա Բապպ ժէուա ճէվապ տա ու կօ . Եա՛
 միւրայի՛ ժը ո՛ հէր եէքէ լը ուօյա շէմուտա կայէ խօ
 16 եա քա՛ր ժը աֆրու վէ նա՛քա՛ն քօ պը պա՛ն ալ տա : Լէ
 ուիա քօ գիղա իպրահիմ պու քօ վահա հա՛ժտահ սալ
 ան քօ Շէյթան աուի կըրէտա , լը ուօյա շէմուտա ժը
 17 աւ կըրէտանէ վէքըրըն վահիպ նա՛ պու : Ու դըշդէ
 հան քը կօ , լը գարշի ուի սա՛քընանտօղ հէմիան ժի
 ըէղիլ տը պօ պուեն , ու խալգէ հէմի չաղ տը պօ պուեն
 լը սէր աւ հէմի գանճ ամէլան քօ ժէ իճրա տը պօ պուեն :
 18 Ու կօ փատիշահիթիյէ խօտէ մինայէ չը , ու ժը չը-
 19 ուա պը շըպինըմ աուի : Տը մինա հապէ խարտալէ քօ
 մա՛ուուվ քի սանտ՝ ու լը պաղչէյէ խօ ալէթ , մաղըն
 պու ու տար պու . ու դայրէ աղիւմանան լը սէր կու-
 լիէդ ուի սաքին պուեն :
- 20 Ու տիսա կօ , փատիշահիթիյէ խօտէ ժը չը դըշդուա
 21 պը շըպինըմ . Տը մինա հէվիր թըուչէ , քօ աուի ժընըք
 սանտ ու լը նալ սէ չինիք արան վէ չարթ , հաթա քօ
 հէմի ժի հէվիր պու :
- 22 Ու լը պաժէրան ու լը գասապան պը կէուանտըն
 հին տըքըր , ու կալա քօ լը ալիյէ Գուտսէ ուէվիթի
 23 տըքըր : Եէքէ կօ ժէուա , Եա՛ Բապպ աճապա հընտը-
 24 քըն ուան քօ տէ խալաս պըն : Ուի ժի կօ ժը ուանուա
 ղայրէթ պըքըն քօ ժը տարիյէ դանկ պը պըհուրըն ,
 ժը ոուա տը պէմ , վըուան լէ շունտընէ տէ պը խուա-
 25 ղըն համա գատիր տէ նապըն : Ժը ուէ բէվա քօ խօ
 տիյէ ուա տըպա՛ն . տա՛րի տը գուֆըլինա՛ն՝ ու հուեն լը
 տա՛րվա՛ պը սա՛քընանտընէ . տէ տէսթ քըն լը տա՛րի
 խըստընէ ու կօթընէ . Եա՛ Բապպ , եա՛ Բապպ ժը մա-
 ուա վէքա՛ն , ուի ժի պը ճէվապ տայընէ տէ պէժա՛ն ժը
 26 ոուա . աղ ո՛ նաս նաքըմ հուեն ժը քօ նա : Ուէ չաղէ
 տէ տէսթ քըն կօթընէ ա՛մ լը պա՛ր դա խուարըն ու
 27 վա՛խուարըն , ու դա լը քուչէյէդ մա՛ հին քըր : Ու

- առւի տէ պէժան, ժը ոռա տէժըմ, անդ ո՛ նաս նաքըմ հուն ժը քօ նան, ժը մը տուր պըն, եան հէմի նահագի-
- 28 թի քըրօղան: Լը ուէ տէ պըպան կըրըն ու գըրչինէ տըտանան, ու կավա քօ պը պինըն իպրահիմէ ու իս հագէ ու եագուպէ ու հէմի փէյղէմպէրան լը նալ
- 29 փատիչահիթիյէ խօտէ ու ո՛ լը տանրվէ քըրընէ: Ու ժը ու հէլաթէ ու ժը ու ավայէ ու ժը փօրեասէ ու ժը գուպէ տէ պէն ու տէ ունըն լը փատիչահիթիյէ խօ-
- 30 տէ: Ու վահա հանն ավուլան քօ տէ բաշինան պըպըն ու բաշինան քօ տէ ավուլին պըպըն:
- 31 Ու լը ուի ուջէտա չէնտ ֆարիսիան հաթըն ու կօն ժէռա. ուպան ու ժըվըր հառան, չըմա քօ Հիրօտիս դա
- 32 գուժտըն տը խուազան: Ու առւի կօ ժը ուանուա, հան ուն ժը աւ ուուվիռա պէժըն. վահա ան ճընան տանր տը խըմ, ու շիֆայիթիան թէմամ տըքըմ իռօ ու սըպէ,
- 33 ու լը ուջա սըսէանտա տէ թէքմիլ պըպըմ: Լաքին ժը մըռա լազըմ ան քօ իռօ սըպէ ու աւ ուջա տըն պը կէ ուրմ, չըմա քօ իհիթիմալ նընան քօ փէյղէմպէր ժը Գուտ-
- 34 սուչըրիֆէ տանրվա հէլաք պըպան: Եան երուչալիմ՝ փէյղէմպէրան դուժդօղ ու ժը դառա հաթըր շիանտօղան գէվըր քըրօղ երուչալիմ, չէնտ ճարան մը խօտտ ոլէտէ դա ճըվանտըն՝ չավան քօ մըրիչք ջուջըքէ խօ լը պըն
- 35 փանէ խօ տը ճըվինան, ու հուն նան խօտտըն: Վահա մալա ո՛ ժը ոռա խարապ տը մինան, համա ժը ոռա տըպէմ հէնի մը հուն տէ նան պինըն, հաթա քօ պէժըն, պը նալէ խօտէ հաթող միւպարէք պըպան:

ՍԷՐ 14

- 1 Ու պու քի՝ կավա քօ առւի լը ու քի չէմուտա, քէթ լը մալա ֆարիսի քի նան խուարընէ, ու առան
- 2 առւի տը բէ պուռն: Ու վահա եէքէ սըսգա լը պանր
- 3 ուխտա հանպու: Ու իսա ճէվապ տա՝ ու կօ ժը նօնօ սիանուա ու ֆարիսիանուա, էրքը ճայիղ ան լը ուջա չէ-

- 4 մուտա սաղ քըրըն : Ու ուան հըսքօթ պօ պուն , ու
 աուի կըրթ աուի ու սաղ քըր ուի ու շխանտ ու կօ ժը
 5 ուանուա . ժը ո՛ , քնր եա կայէ քի՞ լը ուոյա շմուտա
 6 լը պիրէ պը դէվն՝ աուի զուվա տնր նէ՛յնն : Ու ժէ-
 ոա ժը պօյ դըշդէ հան դատիր նն պուն ճէվապ տա-
 յընէ :
- 7 Ու ժը տավէ Թլիանու թէմսիլ քի կօ . կավա քօ տի
 էրքը չավան ճիյէդ այուլին տը պըժարթըն . կօ ժը
 8 ուանուա : կավա քօ եէքէ դա կաղի տը քն լը տավէթէ
 լը սէր տէօշէկէ ժօուին ուումնն , ննպն քօ ժը ուի
 9 ժը դա եէքէ միւթէպէր պէ կաղի պուն : Ու աւ քօ
 դա ու աուի կաղի քըր , պէ ժը դաուա պէժն , ժը ուի-
 ոա ճի պը տն . ու ժը բէվա պաշլամիշ պի պը շէրմ՝
- 10 լը ճէյէ բաշին կըրթընէ : Լէ կավա քօ տավէթ տըպի՛
 հաուա լը ճիյէ բաշին ոճնի , քը ոխթա դա տավէթ
 քրօղ պէ , ժը դաուա պէժն . Եա՛ տօսթէ մըն հէնի
 ժօր ուպն , լը ուէ չաղէ պը դաուա լը սօֆրէտա ու-
 նըշտօղան՝ լը պնր ուան ժը դաուա տէ իզղէթ պը պն :
- 11 Չըմա քօ հէր քի քօ աւ խօ պըլընտ տըքն՝ տէ ալչաղ
 պը պն . ու խօ ալչաղ քրօղ՝ տէ պըլընտ սը պն :
- 12 Հէմ ժը խօ տավէթ քրօղուա կօ . կավա քօ դաշդէ
 եա՛ շիվէ տըքի , տօսթէ խօ եա պրէյէդ խօ եախօտ
 իըսըմէդ խօ եա ճիրանէդ գէնկինան տավէթ մնքէ ,
 նա՛ պն քօ ուան ժի դա տավէթ պըքըն , ու ժը դաուա
- 13 պէտէլ պըպն : Լէ կավա քօ զիյաֆէթ տըքի , ֆադի-
 րան , սադաթան թօփալան՝ քօուան տավէթ պըքն :
- 14 Ու խօղի ժը դաուա քօ , պէտէյէ ուան թուրնն քօ ժը
 դաուա պըքըն , ու աւ պէտէյէ տէ լը դըյամէ սատը-
 դան ժը դաուա պէ տայըն :
- 15 Ժը աւ սուֆրէտա ուճըշտօղան եէքէ կավա քօ խա-
 պէրէ հան պըհիտտ կօ ժէուա . խօղի ժը աուիուա քօ
- 16 նան տը խօ լը փատիշահիթիյէ խօտէտա : Ու աուի ժէ-
 ոա կօ . Մնուուվ քի շիվ քի մնղըն քըր ու վըր-
- 17 մնուուվան տավէթ քըր : Ու ոխթա շիվէ խըղմէթ-

քեարէդ խօ շիանտ՝ քօ աւ տավէթլիան կաղի քն ,
 18 պը կօթընէ էրքը՝ հէր դըշդ հաղըր ան : Ու հէմիան
 ժի պաշլամիշ պուեն մըհանէ տիթընէ , ալուլին կօ . Մը
 զանլի քըռի , տը վապու քօ հանըմ աուի պը պինըմ .
 էշ ժը դա ոէճա տըքըմ քօ մը մաղուլ հասապ քն :
 19 Ու աւ է տըն կօ . Բէնճ ճօթի կա մը քըռի , ու տըջըմ
 քօ ուան պը ճէոըպլինըմ , ժը դա ոէճա տըքըմ քօ մը
 20 մաղուլ հասապ քն : Ու պաշգասի կօ . Մը ժը խօռա
 21 ժըն անի , ժը պոյ աուի ան ինըքարըմ պէմ : Ու խըզ
 մէթ քեար հաթ ու ժը էֆէնտիյէ խօռա աուան խապէր
 քըր , ուէ չաղէ աւ խօտիյէ մալէ սու հաթ , ու կօ ժը
 խըզմէթ քեարէդ խօռա , զուվա ուաղան լը մէյտանան
 ու քուչէյէդ պաթէրէ , ու ֆադիրան ու սադաթան ու
 22 Թօփարան ու քօռան լըվըր պինան : Գուլ ժի կօ . Եա՛
 րապպ չալան քօ դա էմը քըր պու , ու հէթա ճի հէյան :
 23 Ու էֆէնտի ժը գուլուա կօ . Ռապան լը նալ ոէյան ու
 նադապան , ու քի քօ տը պինըմ՝ պինըն լըվըր՝ հաթ
 24 քօ մալա մըն դըթան դըպան : Չըմա քօ ժը ուա տէժըմ
 քօ ժը աւ տավէթլիան՝ եէքէ ժի տէ դամա շիլէ մըն
 նանթինն :
 25 Ու բէոա փըռ խալգ շուեն , վանկեոիա ու կօ ժը
 26 ուանոա : Սւ քօ լը բէյ մը դէ , ժը պալ ու ժը աի ,
 ժը ժըն , ու ժը ոլէտան , ու ժը պրէյան , ու ժը խուչ
 գան , ու ժը նէֆսէ խօ ժի իքրահ նանքան՝ նըքարան չա
 27 կըրտէ մը պըպան : Ու քի քօ խաչէ խօ հէլնէյան , ու
 28 բէյ մըն նայան . նըքարան չակըրտէ մը պըպը : Չըմա քօ
 ժը ո՛քի՞ գուլէ քի ջէքըրըն պը խուաղան , ալուլ ոօ
 նէյան՝ ու խարճէ ուի հիսապ նանքան , էրքը աուի թէ
 29 մամ քըրընէ գուտրէթէ ուի հէյան : էրքը նան պը քօ
 կալա հիմէ տէյը , ու նըքարը թէմամ պըքան , հէմի
 30 տիթօղան տէսթ պըքըն աուի մէզգարա քըրընէ : Ու
 կօթընէ , էրքը մանուվէ հան տէսթ քըր ջէ քըրընէ ,
 31 ու դատիր նան պու թէմամ քըրընէ : Եախօտ քի՞ ժան
 խօնտքեար տը ջօ՝ փանլ աըչօ պը հէնի խօնտքեար քի ,

ու ավուլ ու նէյնն ու ժը խուռա շէվըր պըքն , էրքը պը տահ հազարան տըքարն՝ լը պնր աուի պը սնքը .
 32 նն քօ պը պիսթ հազարան դէ լը սէր ուի : էրքը նա , չը գաս քօ ու տուր նն , էլչի տը շէյինն՝ ու պարու .
 33 շիթի տը խուռազն : Նուռ ժը ո ժի՝ անվա հէր քի քօ հէմի վարիյէթէ խօ թէրկ նաքն , նըքարը շաղըրտէ մը
 34 պըպն : Խօյ գաննն նն , համա խօյ էրքը պէ դահմ պը .
 35 պն , պը չը՝ տէ թէրպիյէ պըպն : Աւ նն ժը հարիուռ նն ժի ժը սէրկինուռ լաղըմ տը պն , լէ աուի լը տնր տավէժըն , ժը քէուռ քօ ժը չըհիտաընուռ կօ հէյն պրա կօտարի պը քն :

ՍԷՐ 15

- 1 Ու աուի կօտարի քըրընէ հէմի կիւմրիւքճիան ու
- 2 կիւնէքեարան ժէուռ նէզ տը պօ պուռն : Ու ֆարիսիան ու քեաթիպան կազընան տըքըր պուռն ու տը կօթը պուռն , չըմա ուիա կիւնէքեարան գապուլ տըքն , ու պը ուանուռ տըխօ :
- 3 Թէմսիլա հան կօ ժը ուանուռ : (4) ժը ո՛ ժըքէուռ՝ սնտ պըզընէ ուի հնպն՝ ու ժը ուան էրքը եէքէ վուռտա պըքն , նօթու ննհան նն՝ հէլն լը չէօլէ , ու լը քէյ աւ վուռտա պուռն պը ջօ , ու հաթա քօ աուի պը
- 5 պինն : Ու կավա քօ տը պինն՝ պը շաղիթի լը սէր
- 6 բըչդա խօ տա դինն աուի : Ու լը մալ տը ջօ կազի տը քն տօսթ ու ճիրանէդ խօ , ու ժը ուանուռ տը պէ . Շազ պըն պը մրուռ . չըմա քօ մը վուռտա քըր
- 7 պըզընէ խօ տի : Ժը ոուռ տը պէմ քօ անվա շաղիթի տէ պըպն լը ազիւմանտա ժը պօյ կիւնէքեար քի քօ թօպա տըքն՝ նա քի ժը պօյ նօթ ու ննհ սատըգան
- 8 քօ ժը ուանուռ թօպա լազըմ նընն : Եախօտ՝ քի՞ ժան ժըն նն քօ տնհ տրէմէ ուի հէպն , ու էրքը տրէմ քի վուռտա պըքն . չըբա վէ նա՛խն , ու լը նավ մալէ սըվէ նըք խը , ու գաննն լէ պը կէուսն , հաթա քօ աուի պը

- 9 պինն : Ու կազա քօ տը պինն՝ կազի տըքնն տութ ու ճիրանանն ու տէժն , պը մըռա չազ պըն , չըմա քօ մը
- 10 վունտա քըր տրէմէ խօ տի : Ժը ոռա տը պէմ , վուսան ժի չազիթի տըպն լը պնր մէլէքէ խօտէ՝ ժը պոյ կիւնէքեար քի քօ թօպա տըքն :
- 11 Ու կօ , ժը եէքէռա տու գուռէ ուի հնպու . ժը
- 12 ուան բըջուկ ժը պավէ խօռա կօ : Եա՞ պապա ժը վա ըիյէթէ խօ չը քօ ժը մըռա տըգէվն՝ հիսսէյէ մըն պը
- 13 տն . ուի ժի՝ մալէ խօ ժը ուանուա փայ քըր : Ու վըռնէմա՝ գուռէ բըջուք հէմի դըչդէ խօ ճըվանտ ու լը ոլաթ քի տուր շու . ու լը ուէ մալէ խօ հէմի թէլէֆ քըր , չըմա քօ պը խօվարտէյիթի ուա տը պօ պու ու
- 14 ոօ տը նըշտ պու : Ու կազա քօ հէմի զատանա՝ լը ուէ մէմլէքէթէտա զալայի քի մնզըն պու , աուի պաշ
- 15 լամիշ պու Փագիրիթի քանտընէ : Ու շու քէթ լը պա եէքէ աւ մէմլէքէթլիյէ , ուի ժի աուի շիանտ լը տէշ
- 16 տէ խընդիրան չէրանտընէ : Ու արզու տըքըր ժը խարնուպէ ժը խուարընէ խընդիրան զըքէ խօ դըժա քը
- 17 ըրնէ , ու եէքէ նն տը տա ժէռա : Ու աուի լը սէր խօ հաթ՝ ու կօ . Չէ՛նտ փալէյան հէնն լը մալա պա վէ մըն պը նան թէր պուն , ու նզ լը վըր ժը նազան
- 18 տը մըրըմ : Ռապըմ հնըրմ ժը պավէ խօռա , ու պէ ժըմ ժէռա . Եա՞ պապա մը կիւնէ քըր լը պնր ազիւ մանանն ու լը պնր դա . Ու հէնի լայիգ նընըմ նզ գուռէ դա պէմ կօթընէ , մը ոգա փալէյանէդ խօ եէքէ
- 20 պըքն : Ու ուպու ժը պավէ խօտա հաթ , ու աուի կազա քօ հէժա տուր պու պավէ ուի տի , ու հայֆա ուի հաթ , ուպու պազտա ու լը ասգույէ ուի քէթ ու
- 21 ուամիսա աուի : Ու գուռ ժի ժէռա կօ . Եա՞ պապա՝ մը կիւնէ քըր լը պնր ազիւմանանն ու լը պնր դա , ու
- 22 հէնի լայիգ նընըմ նզ գուռէ դա պէմ կօթըն : Ու պա պա ժը խըզմէթքեարանուա կօ . Պը՛ տնրինըն ճըլէ ա վուլին ու ժէռա պըտըն որկըրթըն , ու կիւսթիը տէյ
- 23 նըն լը բէչիյէ ուի ու սօլ լը լընկա ուի : Ու ճօնը կայէ

- 24 Գալաթի պիներն ու սերժէքըն, ամ պը խուն ու շաղ պըն :
 25 Չընա քօ գուռէ մը հան՝ մըրի պօ պու սաղ պու, ու
 վուհտա պօ պու հաթըտիթըն. ու տէսթ քըրըն շաղ
 26 պուռնէ : Ու գուռէ ուի մաղըն լը զաթխտա պու. ու
 կալա քօ տը հաթը պու, ու նէղէ մալ պու ու տան.
 27 Կա ըսթըան ու ուադսան պըհիստ : Ու ժը խըզմէթ.
 քեալան եէքէ խօռա կազի քըր ու փըռս տըքըր, էր.
 28 քը աւ չընա : Ուի ժի կօ ժէռա. էրքը պըէյ դա հաթ
 ու պալէ դա ճօնը կայէ գալաթ սերժէ քըր, ժը ուի
 29 սէմէտէ քօ աուի սաղ սէլիմ՝ տէսթ անի : Նուա աուի
 սու հաթ. ու նա տը խօստը պու լը հընտուռ քէթընէ,
 համա պալէ ուի լը տաթ քէթ ու ժէռա լալա տըքըր :
 30 Ճէվապ տա ու կօ ժը պալէ խօռա, աւ չանտ սալա քօ
 ժը դառա խըզմէթ տըքըմ, ու գաթ ժը խապէրէ դա
 աղ տաթնա քէթըմ, ու գաթ ճար քի ժը մըռա դա գա.
 31 ըրք քի նա տա, քօ պը տօսթէդ խօռա մը շազիթի պը
 32 քըրա : Համա կալա քօ հաթ գուռէ դա աւ քօ մալէ
 դա պը Ֆահշան խուար, ժէռա դա սերժէ քըր ճօնը
 33 կայէ գալաթ : Ու աուի կօ ժէռա. էյ էվլատ դու հէր
 շաղ պը մըռա ի, ու հէմի վարիյէթէ մըն է դա ա :
 34 Համա լաղըմ պու քօ՝ շաղ ու մէսրուր պուռն. չըմա քօ
 պըէյ դա հանա մըրի պօ պու ու սաղ պու, ու վուհ-
 տա պօ պու. ու հաթը տիթըն :

ՍԷՐ 16

- 1 Ու կօ ժը շակըրտանուա. Եէքէ զէնկին հապու, քօ
 քէթխիւտա քի ուի հապու, ու լը սէր ուի կըլի պու
 2 պու, էրքը վարիյէթէ ուի թէլէֆ տըքա : Ու աուի կա-
 զի քըր ու կօ. Աւ չընա քօ ժը պօյ դա տը պըհիսըմ,
 հիսապէ քէթխիւտայիթիյէ խօ պըռա, չըմա քօ հէնի
 3 քէթխիւտայիթի տէ նա քի : Քէթխիւտա լը տըլէ խօ-
 տա կօ. էդ չը՞ պըքըմ. չըմա քօ էֆէնտիյէ մըն քէթ-
 խիւտայիթի ժը մըն տըսթինա, չըղուլ քըրըն նըքա.

- 4 բըմ, տիւանչիթի շէրմ տըքըմ: Էզ վանըմ տէ չը պը-
քըմ՝ վուսան կալիա քօ ժը քէթիսիւտայիթիյէ խօ մա-
- 5 զուլ պըպըմ, մը լը մալա խօ գապուլ պըքըն: Տէյն-
տարէ էֆէնտիյէ խօ ժը խօռա կաղի քըր՝ ժը ալու-
- 6 մըռա: Ուի ժի կօ. Սատ չափ ուունէ զէյթուն. կօ
ժէռա, պըսթին թէմէսիքէ խօ, ու ոօնի զուվա բէնճի
- 7 պը նըվիս: Բաչէ ժը տուէ տընուա կօ. Դու չը՞ գաա
տէյնտարի. ուի ժի կօ. Սատ քէլ կէնըմ, ու կօ ժէ-
- 8 վիս: Ու էֆէնտի քէթիսիւտայէ նահայ. մէտճ քըր՝ ժը
պոյ պը ագըլ թէլ կէռանտընէ. չըմա քօ պէտէ տը-
- 9 պը ագըլ ըն: Ու ան ժի ժը ուա տը պէմ. հուն ժը խօ-
ռա ժը մալէ նահագիթիյէ տօսթան փէյտա պըքըն,
- 10 կալա քօ հուն մուհթաճ տը մինըն՝ ո լը չա:տըրէդ է-
պէտիան գապուլ պըքըն: Լը դըչդէ հընտըքտա էմին
- 11 պուն՝ լը փըռտա ժի էմին ան. ու լը հընտըքտա նա-
հայ պուն՝ լը փըռտա ժի նահայ ան: Նուա էրքը
- 12 տէ ժը ուա պալուր պըքն: Ու էրքը լը դըչդէ պաշ-
գասիան հուն էմին ան պուն. է ո՛ քի՞ տէ ժը ուա
- 13 պըան: Դաթ եէք գուլ քի ժը տու աղանուա խըզմէթ
նըքարը պըքն. չըմա քօ եա ժը եէքէ իքրահ տէ պը-
- քն՝ ու աուէ տըն պըհուպինան, եա ժը եէքէռա տէ
թապի պըպն՝ ու լը աուէ տըն խարապ մէղէքն. հուն
գատիր նընըն ժը խօտէռա ու մամնառա խըզմէթ
քըրըն:
- 14 Ու տուանան հէմիան դամաքեար Փարիսիան տը պը
- 15 հիսթը պուն, ու աուի մէսգարա տը քըրը պուն, ու
կօ ժը ուանուա. Հուն ըն քօ լը պնր մանուվան խօ
սատըգ նչան տը տըն, համա խօտէ տըլէ ո՛ տը զանան,
- չըմա քօ լը պնր մանուվան պըլընտ պուն՝ լը պնր
- 16 խօտէ մէքրուհ ան: Նօմօս ու փէյղէմպէրիթի հալթա

- Հաննա պուն . ու ժը ուէ բէվա փատիչահիթիյէ խօտէ
 միւթտէ տըպան , ու հէր քէս աուի պը զծու տէսթ տը
 17 խան : Ու ազիւման ու արտ պը պուհարթընէ՝ ժը նօմօ .
 18 սէ նօգդա քի քէթընէ գօլայ ան : Հէր քի քօ ժընա խօ
 պան տը ան ու պաշգասիքի տըսթինան , զինա տըքան .
 ու քի քօ աւ հաթը պանտանէ տըսթինան՝ զինա տըքան :
 19 Ու եէք մանուլ քի զէնկին հանպու , քօ բէհէզ ու
 նազիք տիւլպէնտ որտըկըրթպու , ու հէր ուօ սէֆա տը
 20 քըր : Ու եէք Լազարոս պը նալ ֆագիր քի հանպու ,
 քօ աւ հաթը պրինտար պու՝ լը պան տանրիէ ուի հա
 21 թըպու ալէթըն : Ու արզու տըքըր քօ ժը սուֆրայէ
 աւ զէնկինէ հաթը քէթըն ժը հուրքէ նանան զըքէ
 խօ դըժը պըքան , ու հէմ ժի քանլան տը հաթը պուն
 22 ու պրինէզ ուի տալէսթըն : Ու պու քի քօ աւ ֆագիր
 մըր . ու մէլէքէ խօտէ աուի պըրըն լը հէլմէզէ իպրա
 23 հեմէ . զէնկին ժի մըր ու հաթը դամբուանտըն : Ու լը
 ճէհէնէմէտա կալա քօ լը խքէնճէտա պու , ջահլէ խօ
 հանլանի ու ժը տուրվա իպրահիմէ ու Լազարոսէ լը հէլ
 24 մէզա ուի տի : Ու աուի դիրա ու կօ . Եան պապա
 իպրահիմ ժը մըրա մէրհամէթ պըքան , ու պը շէյինան
 Լազարոսէ քօ սէրէ փէշիյէ խօ լը ալէ խան , ու զըմանէ
 մըն հոնըք պըքան , չըմա քօ լը ալալէ հանտա աղապ
 25 տըքշինըմ : Ու իպրահիմ ժի կօ ժէուա . Եան էվլատ
 պիրա խօ պինան քօ դու լը ուէ տընէտա նիյմէթէ . խօ
 սանտ , վուսան ժի Լազարոս էզիյէթէ . անվա աւ լը
 26 վըր թէսէլի տըպան ու դու աղապ տըքշինի : Հէմ լը
 սէր աւ հէմի գըշդան մատա լը մապէյնա մատա խէն
 տէգ քի դայիմ պու ան . հաթա քօ ժը վըր ժը ուա պու
 հարթօղ խօստըն դատիր նան պըն , հէմ ուան քօ լը ուէ
 27 նան ժը մանա դատիր նան պըն պուհարթընէ : Ուի ժի
 կօ . Նուա ժը դա տիլէկ տըքըմ եան պապա քօ աուի
 28 լը մալա պալէ մըն պըշէյինի : Լը ուէ բէնճ պրէյ մըն
 հանան քօ հաուան ժը ուանուա շէհատէթի պըքան , քօ
 29 նան պան քօ ուան ժի լը աւ ճիյէ աղապէ պէն : Ու իպ

րահիմ ժէճա կօ . Մուսա ու փէյլէմպէրան լը պա ո՛
 30 նըն . ժը ուանուա պրա կօտարի պըքըն : Սը ժի կօ ,
 նա՛ եա՛ պապա իպրահիմ , լաքին էրքը ժը մըրիան եէ
 31 քէ հանն ժը ուանուա , թօպա տըքըն : Ու աուի կօ
 ժէճա . էրքը ժը Մուսաուա ու փէյլէմպէրանուա կօ
 տարի նա քըն . ժը մըրիան ժի եէքէ ռապան տէ պա
 վուր նան քըն :

ՍԷՐ 17

1 Ու ժը շակըրտէդ խօճա կօ . պէմիւմքիւն ըն քօ
 խուար պուն նէյըն , համա վայ ժը աուէճա քօ՝ պը
 2 տէօթէ էքէ դէ : ժը ուիոա հէնի գանճ պու՝ քօ ժը
 սագույէ ուիոա գէվըր քի աչէ պը հաթը յաղանտըն
 ու լը պահրէ պը հաթ ալէթըն՝ նա քի ժը աւ եէքէ
 բըջուգան խուար քան :
 3 Հուն ժը խօճա սահըն պըն . էրքը պրէյ դա ժը
 դաուա գապահաթ տըքան , ժէճա թաղիր պըքան , ու էր
 4 քը թօպա տըքան ժէճա ալֆ պըքան : Ու լը ույէտա
 հաֆթ ճարան ժը դաուա գապահաթ պըքան ու հաֆթ
 ճարան վէկէճան ու պէժան , թօպա տըքըմ , ժէճա ալֆ
 5 պըքան : Ու ընտըլան կօն ժը ըապպուա . իմանէ ման գէ
 6 տէ պըքան : Ու ըապպ կօ . էրքը գասա հապէ խարտա
 լէ իմանէ ո՛ պըպան , ու ժը տարէ թույէ հանուա պէ
 ժըն . ժը ճիյէ խօ պը ֆըլըթ ու լը պահրէ պէ տայըն՝
 աւ ժի ժը ոուա տէ իգաաթ պըքան :
 7 Համա ժը ո՛ քիան աւ քօ ճօթքեար եա շըլանր գուլ
 քի ուի հէպան՝ քօ կավա քօ աւ ժը զանվէյէ լը մալ պէ ,
 զուվա պէժան ժէճա էրքը ճըն լըվըր ուօնի լը սուֆ
 8 ըէտա : Լէ նան պէժան ժէճա , էրքը շիլէ մըն հազըր
 պըքան , ու բըչդա խօ կըրէտան ժը մըճա խըզմէթ պը
 9 քան հաթա քօ անգ պըխում ու վանխում , ու բաչէ դու
 10 ժի պը խօ ու վանխօ : Մէկեր ըաղի տը պա ժը աւ գուլ
 ժը պոյ ժէճա էմր պուն դըչդան իճրա քըրընէ : վու
 սան ժի հուն կավա քօ ժը ոուա հաթը էմր պուն հէմի

- դըշդան տըբըն, պէժըն էրբը ան ֆայտէսիղ գուլըն,
 չըմա քօ աւ քօ ան տէյնտար պոււն քըրընէ ման քըր :
- 11 Ու պու քի կավա աուի լը Գուտտէ տը ջօ պու, ժը
 12 օրթա Սամարիայէ ու ճէլիլէ տը պըհուրի պու : Ու կա-
 վա քօ աուի լը գասապա քի տը քէթը պու . տահ ու-
 յուղ մանուկան լագա ուի պոււն . քօ ուան ժը տուր-
- 13 վա սանքընին : Տանկէ խօ հէլանին ու կօն . Եա՛ խօճա
 14 իսա ժը մանա մէրհամէթ պըքն : Ու կավա քօ ուան
 տի՛ կօ ժը ուանուա . Հանըն հուն խօ նշանէ իմաման
 պը տըն, ու պու քի կավա քօ ջուն, զուվա փագըթ
- 15 պոււն : Դը ուան եէքէ կավա քօ տի էրբը շիֆա սանա՛
 վանկէուիա պը պըլընտ ավաղ քի ժը խօտէուա չըբըր
 16 տը տա : Լը լընկա ուի քէթ լը սէր ոու, ու ժէ ոա-
- 17 զի տը պօյ պու ու աուի ժը Սամարի պու : Ճէվապ տա
 իսա ու կօ . Տահ մանուկան փագըթ նանպուն, նուա
- 18 նահան լը քօ՞ նան : Քօ լը վըր նայէն խույայի՛ վանկէ-
 ուանտընէ ու ժը խօտէուա չըբըր քըրընէ . լէ թանէ
- 19 եապանճիյէ հան : Ու կօ ժէուա . Ռապան հաուան չըմա
 քօ իմանէ դա դա սաղ բըր :
- 20 Ֆարիսիան կավա քօ վըռու քըրըն՝ էրբը փատիչա-
 հիթիյէ խօտէ քի՞ նկա տէ պէ . ճէվապ տա ժը ուանուա
 ու կօ . Փատիչահիթիյէ խօտէ պը տանրվա հաթը խույայը
- 21 դըշդան նայէ : Հէմ վահա լըվըր ան եա վահա լը ուէն
 տէ նան պէժըն . չըմա քօ փատիչահիթիյէ խօտէ լը հըն-
- 22 տուուա ո՛տա ան : Ու ժը չակըրտանուա կօ . ուոյան տէ
 պէն քօ հուն ուոյա Գուուէ մանուկ տիթընէ տէ ար-
- 23 զու պըբըն, ու համա տէ նանպինըն : Ու էրբը ժը ոու
 պէժըն, վահա լըվըր ան եա լը ուէ լը տու ուան ման ջըն :
- 24 Չըմա քօ չավան քօ պըրուք ժը պըն աղիւմանան պը
 պարագանտընէ՛ հաթա լը ալիյէ տընէ աղիւմանան
 չավգ արտան, Գուուէ մանուկ ժի լը ուոյա խօ տէ ա-
- 25 վա պըպան : Համա ժէուա ավուլ վըռ էղիյէթան քչան-
- 26 տըն լագըմ ան, ու ժը սիլսիլէյէ հան ըէտտ պոււն : Ու
 չավան քօ ուոյա նուհ պու, ուոյա Գուուէ մանուկ ժի

- 27 տէ վուսան պըպն : Տը խուարը պուն ու վն տը խուարը պուն՝ տը զէվուճի պուն ու տը զէվուճանտըպուն , հաթա լը ուէ ոօյէ , քօ Նուհ լը կէմիյէ քէթ , ու թօ .
- 28 ֆան հաթ ու հէմիան հէլաք քըր : վուսան ժի չավան քօ լը էյամէ լութ պու , տըխուարը պուն ու վն տը խուարը պուն , տը քըռը պուն՝ տը ֆըռօթը պուն՝ տը
- 29 տանի պուն ջէ տը քըրը պուն : Համա ոօյա տնր հաթընէ լութ ժը Սուտումէ , ժը ազիւմանան ալըր ու քիպրիթ հաթը ուրժանտըն , ու հէմիան ժի հէլաք
- 30 քըր : Լը ոօյա աշիքեար պունէ Գուուէ մնուուվ ժի՞
- 31 ոդա ուանան տէ պըպն : Լը ուէ ոօտա աւ քօ լը սէր խանիտա ն ու ֆըրադա ուի լը մալտա , պըրա ժը պօյ ուան սանտընէ նէյէ խուարի , ու աւ քօ լը զնվիտան՝
- 32 պըրա վէ նն կէոն : Լը պիրա խօ պինըն ժընա լութէ :
- 33 Աւ քի քօ ճանէ խօ խէլաս քըրընէ տը խուարն , աուի տէ վունտա պըքն , ու աուի քի քօ վունտա տըքն՝
- 34 տէ խէլաս պըքն : Ժը ոուն տը պէմ , էրքը տու մնուուվ լը ուէ շնվիտա լը եէք լըհէֆտա պը պըն , եէքէ տէ պէ սանտըն ու աուէ տըն տէ պէ հըշտըն : Ու էրքը տու ժըն լը եէք ճիտա ժը հէուանտընուա պըպըն , եէքէ տէ պէ սանտըն ու եէքէ տէ պէ հըշտըն , ու էրքը տու մնուուվ լը զնվիտա պըպըն , եէքէ տէ պէ սանտըն ու եէքէ տէ պէ հըշտըն : Ճէվապ տան ու կօն ժէուա . Եա՞ րապպ լը քօ տէ պը պըն դըշդէ հան :
- 37 Ուի ժի կօ ժը ուանուա . Լը քօ քի լնշ հէյա՝ դարթալան լը ուէ տէ պէն ճըվանտըն :

- 1 Ժը ուանուա թէմնիլ քի ժի կօ ժը պօյ աուի քօ . էրքը ժը ուանուա տայիմա իպատէթ քըրըն լազըմն ,
- 2 ու աճիզ նն պուն : կօ . Լը պաժէր քի դատի քի հն պու , ժը խօտէ նն տը թըուա պու . ու ժը մնուուվան
- 3 շէրմնն տըքըրը պու : Ու ժընէպի քի հնպու լը աւ

- պատէրտա . տը հաթը պու ժէռա ու տը կօթ . հագէ
 4 մըն ժը խըսմէ մըռա՝ ժը մըռա պըսթին : Ու լը փըռ
 դէման աւ նա՛ տըխօստը պու , համա ժը ուէ բէվա լը
 տըլէ խօտա կօ . Ֆարազա ա՞ղ ժը խօտէ նա թըռուրմ
 5 ու ժը մառուվան շէրմ նա քըմ : Պարէ ժը պոյ ժը մըռա
 դահմէթ քըրընէ ժընէպիյէ հան հագէ ուի հագ պը
 քըմ , քօ նէյէ հէր ռիթ ժը մըռա ածիղիթի պըտա՞
 6 Ու կօ Բապպ . Պը պըհիսըն քըրընէ նահագ զատիյէ :
 7 Նուա խօտէ՛ լը ոօ ու շալէ ժէռա ֆէրիատ քըող հա
 զէ պըժարթիյէդ խօ տէ հագ նա՞քա՛ , էրքը ժը ուան
 8 ու սապը ժի պըքա՛ : Պըռա տը պէմ ժը ոռա , էրքը
 զըւվա հագէ ուան տէ հագ պըքա՛ . լաքին կավա քօ
 Գուռէ մառուվ պէ . աճպպա լը սէր տըտէ իման տէ
 պըպիննա :
- 9 Ու ժը շնտ մառուվանուա՛ քօ ժը խօռա կիւվէմիչ
 պօ պուն , ու փըռան սէրհէվտէ տը քըրը պուն թէմ
 10 սիլէ հան կօ : Տու մառուվ ժը պոյ իպատէթ քըրընէ
 լը տաճարէ ուսպուն եէքէ ֆարիսի ու աւ է տըն կիւմ
 11 բիւկճի : Ու ֆարիսի սաքընի՛ տուվայէ հան տըքըր .
 Եա՛ Սլլահ ժը դառա չըքըր տըքըմ քօ՛ ա՞ղ ողա պաշ
 զա մառուվան նընըմ , քշանտող՝ նահագ , զինաքեար՝
 12 եախօտ ողա կիւմրիւկճիյէ հան ժի նընըմ : Լէ լը հաֆ
 թէտա տու ճարան ոճնճի տը կըրըմ . ու ուշրէ հէմի
 13 մայէ խօ տըտըմ : Ու կիւմրիւկճի ժը տուրվա սաքընի՛
 շահվէ խօ ժի ուստ լը աղիւմանէ պըլընտ քըրընէ նա
 տը խօստը պու . իլա լը սընկէ խօ տը խըստ՝ ու տը
 14 կօթ . Եա՛ Սլլահ ժը մը կիւնէքեարուա ալֆի պըքա՛ :
 ժը ոռա տը պէմ , ուիա ժը աուէ տըն բէթըր սատըզ
 շու լը մալա խօ . չըմա քօ հէր քի քօ աւ խօ պըլընտ
 տըքա՛ , տէ ալչաղ պըպա՛ , ու քի քօ աւ խօ ալչաղ
 տըքա՛՝ տէ պըլընտ պըպա՛ :
- 15 Հէմ ժէռա մասուման անին՝ քօ լը ուան պը գէվը ,
 կավա քօ չալըրտան տին՝ ժը ուանուա թաղիլ տըքըրը
 16 պուն : Համա իսա ուան ժը խօռա պը կազի քըրընէ

- կօ . Պարտքն աւ մասուեման քօ ժը մըռա պէն , ու ժը
 ուան պը կանըն . չըմա քօ փաստիչահիթիյէ խօտէ ոդա
 17 ուանաննա ա : Պրոա տը պէմ ժը ոռա , քի քօ փա
 տիչահիթիյէ խօտէ ոդա զառուք քի գապուլ նա քա ,
 18 տէ լը ուէ նա գէվա : Ու սէրվէր քի ժէ փըռա քըր
 ու կօ . Եա՞ խօծայէ գանն՝ չը ամէլ պըքըմ՝ քօ ժը էպէ
 տի էօմրէռա վարիս պըպըմ : Խա կօ ժէռա . ժը մըռա
 չըմա գանն տէժի ժը խօտէ մատէ գաթ եէքէ գանն
 25 թուննա : Թէնպէհան տըզանի՞ . զինա մաքա , գաթըլ
 մաքա , տըզի մաքա , տաքալ շահատէթի մաքա , ժը
 21 պալ ու տիյէ խօռա իքրամ պըքա : Ու ժի կօ . Առա
 22 նան հէմիան ժը բըջուքիթիյէ խօ մը կըրթիւն : Կալա
 քօ խա պըհիտ կօ ժէռա . եէք գէմանի քի դա հէ
 ժա հէյա , հէմի վաթիյէթէ խօ պը ֆըռօշ ու ժը ֆա
 գիրաննա պըռա , ու լը աղիւմանտա խաղէյէ դա տէ
 23 պըպա . ու որա լը բէյ մըն : Առի կալա քօ առա
 պըհիտ պը գասալէթ պու . չըմա քօ փըռ գէնկին պու :
 24 Ու խա կալա քօ տի առի պը գասալէթ , կօ . ուան
 քօ մալէ ուան հէյա՞ չա՛վան պը չէթըն տէ պը գէվըն
 25 լը փաստիչահիթիյէ խօտէ : Չըմա քօ տալէ ժը գուլա
 տէրգիյէ պը պըհուրընէ , ժը մառուվէ գէնկին լը փա
 26 տիչահիթիյէ խօտէ քէթընէ բէթըր ա : Ու ուան քօ
 պըհիտըն՝ տը կօթը պուն . Հէնի քի՞ տըքարը խէլա
 27 պուն : Ու առի կօ . Աւ դըշդ քօ ժը մառուվան պէ
 28 միւմքիւն ըն , լը պար խօտէ պը միւմքիւն ըն : Ու ֆէթ
 ըռա կօ . վահա մա հէմի դըշդէդ խօ պարտան ու լը
 29 բէյ դա հաթըն : Ու առի կօ ժը ուաննա . պըռա տը
 պէմ ժը ոռա . գաթ եէքէ թուննա քօ ժը պօյ փա
 տիչահիթիյէ խօտէ՞ հըլթ , մալ , եա պալ ու տէ , եա
 30 պըէյան՝ եա ժըն եա ոլէտան : Քը աւ լը ափրէ հան
 տա փըռ գաթան ու լը աւ տընէյէ տընէտա էպէտի
 էօմրէ նաթիւնա :
 31 Ու տուանզտահան լը պալէ սանտ ժը ուաննա կօ .
 վահա ա՛մ լը ֆուտսէ ուա տը պըն . պը տէսթէ փէյ .

- ղէմպերան ժը տէրհագէ Գուռէ մանուլ՝ հէմի հաթը
 32 նըվիսան տէ թէմամ պըպըն : Չըմա քօ ժը դայիֆանուա
 33 տէ թէսլիմ պըպըն : Ու տէ պը քութըն ու տէ պը դու-
 ժըն աուի , ու լը ոջա սըսէյանտա տէ գըյամ պըքն :
 34 Ու ուան ժը ուանան գաթ եէքէ ֆէհմ նն քըրըն , ու
 սէօղէ հան ժը ուան հաթը պու վէչարթըն . ու հաթը
 կօթան դըչղան նն տը զանը պուն :
 35 Ու պու քի կավա քօ աւ նէղէ իրիխայէ տը պօ պու ,
 լը սէր ոէտա եէք քօու մանուլ քի ոօնըչտի պու ժը
 36 պօյ տիլէնծիթիյէ : կավա քօ պըհիսա պուհարթընէ
 37 գալապայէ , փըուս քըր՝ էրքը չի՞ նն աւ : Ու ժէուա
 38 կօնը էրքը իսայէ Նասրանի տը պըհուրի : Ու աուի կա-
 ղի քըր ու կօ . Եա՞ իսա գուռէ Տափուտ ժը մըուա
 39 մէրհամէթ պըքն : Ու ուան քօ լը բէչ տը ջօ պուն՝
 թաղիր տը քըրը պուն ժէուա քօ տանկէ խօ պը պըն ,
 ու աուի հէնի փըու եա՞ գուռէ Տափուտ ժը մըուա մէր-
 40 համէթ պըքն , տը գիրա պու : Նուա իսա սնքընի ու
 էմր քըր քօ աուէ ժէուա պինըն , ու կավա քօ նէզա
 ուի պու՝ փըուս քըր ժէ ու կօ . Չը՞ տը խուաղի դու
 41 քօ ժը դաուա պըքըմ : Ուի ժի կօ . Եա՞ Բապպ տը
 42 խուաղըմ քօ պը պինըմ : Ու իսա ժի ժէուա կօ . Պըրա
 43 վէպըն խմանէ գա դա խէլաս քըր : Ու աւ զուվա տի ,
 ու լը բէյ ուի տը ջօ պու , ու ժը իօտէուա շըքըր քըր ,
 ու կավա քօ խալի հէմրան տին . ժը իօտէուա համա
 տըքըրը պուն :

ՍԵՐ 18

- 1 Ու քէթ ժը իրիխայէ տը պըհուրի պու : (2) Ու վա-
 հա մանուլ քի հնպու՝ նապէ ուի Չաքա՝ քօ պաչէ
 3 կիւմրիւկհիան պու , ու եէքէ զէնկին պու : Ու տը խօս-
 տը պու տիթընէ՝ էրքը քի՞նն իսա , համա ժը գալա-
 պայէ գատիր նն տը պօ պու , չըմա քօ գամէ ուի գըն
 4 պու : Ու պաղիա լը բէչտա ուապու լը սէր տարա հէ-

- 5 Ժիլէ քօ առւի պը պինն , չըմա քօ ժը ուէ տէ պը պը-
 6 հուրի պու : կալա քօ լը ուէ հաթ , իօա լը ժօր նը-
 հիսթ ու կօ ժէոա . Եա՛ Զաքա՛ զու քն ժը ուէ որն
 խուարի , չըմա քօ ժը մըոա կերէքն քօ իոօ լը մալա
 7 դատա պը պըմ : Ու առւի զուվա հաթը խուարի , ու
 8 պը շաղ պունէ առւի գապուլ քըր : Ու կալա քօ հէ-
 միան տին , կաղըննան տը քըրը պուն ու տը կօթը պուն .
 9 լը պա կիւնէքիար մնուովէ գօնախ սանտընէ ջու : Ու
 10 Զաքա հաթը սնքընի ու ժը Բապպուա կօ . իլթէ նի-
 վէ վարիյէթէ խօ ժը Փագիրանուա տը տըմ եա՛ Բապպ .
 ու ժը քէոա քօ մը դատը քըր չար գաթէ էօտէմիչ տը
 11 քըմ : իօա կօ ժէոա . իոօ լը մալա հանտա խէլաս
 իճրա պու , չիւն քի ուի ժի դուուէ Իպրահիմ պու :
 12 Զըմա քօ Գուուէ մնուով հաթ քօ վունտա պուն արա-
 միչ պըքն ու խէլաս քն :
 13 Ու կալա քօ ուան աւ դըչդան տը պըհիտը պուն՝
 թէմսիլ քի ժի կօ լը սէր նէզ պունէ ուի լը Գուտսէ .
 14 ժը պօյ ուան քօ վուսան թախաին տըքըր պուն , էր-
 15 քը փատիչահիթիյէ իօտէ զուվա տէ պէյան պն : կօ՛
 եէք աուրլատա մնուով քի՛ ջու լը ոլաթ քի տուր ժը
 16 խօոա փատիչահիթի սանտընէ ու վէկէոախտընէ : Ու
 գուլէգ խօ կաղի քըր , տն՛ մընա տա . ու կօ ժը ուան-
 17 ոա . աուա պը չըզուլինըն հաթա քօ մչ պէմ : Հա-
 մա պաժարիյէ ուի ժէ Իքրահ տըքըրը պուն , ու լը
 18 Բէյ ուիտա էլչի շիանտըն ու կօն . Էմ նա խուաղըն
 19 քօ աւ լը պէր մնտա փատիչահիթի պըքն : Ու պու-
 քի կազա քօ առւի փատիչահիթի սանտ , վէկէոիա ,
 կաղի քըր աւ գուլան քօ ժը ուանուա աղչէ տա պու ,
 20 քօ պը զանն քի՞ չը քեար քըրիմ : Սւ ալուլին հա-
 թը ու կօ . Եա՛ էֆէնտիյէ մըն , մընայէ դա տն՛ մը-
 21 նայէ տըն գաղանճ քըր : Ու կօ ժէոա . Աֆէրին եա՛
 գուլէ գանճ՝ չիւն լը հընտըքտա դու էմին պույ , լը
 22 սէր տն՛ պաժէրան հէօքմաթ պըքն : Ու Իքինճի
 հաթ ու կօ . Եա՛ էֆէնտի մընայէ դա Բէնճ մընայ է

- 19 տրն Գազանճ քրք : Ու ժը ուիռա ժի կօ . Դու ժի Լը
 20 սէր բէնճ պաժէրան պրպան : Ու հաթը պաշչասի քի
 ու կօ . Եա՛ էֆէնտիյէ մըն , վահա մընայ է դա քօ
 21 աուի մը Լը տըամալ քի լէֆանտը պու . չըմա քօ ան ժը
 դա տը թըռուսիա պում . չըմա քօ դու մանուլ քի սէրթ
 ի , դա նանտանին է խօ տը հէլինի . ու դօլ նան քըրը-
 22 նէ խօ տը չինի : Ու աուի ժէռա կօ . Էղէ դա ժը տան
 վէ դա տէ հէօքմ պըքըմ է՛յ գուլէ եարամաղ , դա տը
 զանը պու էրքը ան ժը մանուլ քի սէրթ ըմ . ան տը հէ-
 լինըմ ժը ճիյէ նանտանին է խօ , ու ժը ճիյէ դօլ նան
 23 քըրընէ խօ տը չինըմ : Նուա դա չըմա աղչէյէ մըն
 ժը սարրաֆուա նան տա , քօ ան պըհաթըմա՝ ու աուի
 24 մը պը ֆայիղէ ժէ թահաիլ պը քըրանա : Ու ժը խըղ-
 մէթ քերարանուա կօ . Պըթինըն ժէ մընայէ , ու աուի
 25 պըտըն ժը աուիռա քօ տան մընայ է ուի հէյան : (Ու
 կօնը ժէռա . Եա՛ էֆէնտիմ տան մընայ է ուի հէյան) :
 26 Ժը ոռա տը պէմ , ժը քէռա քօ հէյան տէ ժէռա պէ
 տայըն , ու ժը քէռա քօ թուննան , աւ քօ բէռայ ան
 27 ժի տէ պէ ժէ սանտըն : Համա աւ տըժմընէդ մըն՝
 ուան քօ նան տը խօտը պուն քօ ան Լը սէր ուան վա-
 տիչահիթի պըքըմ Լը վըր Լը պան մըն պինըն ու պը
 28 դուժըն : Ու կավա քօ ուանան կօ , Լը բէչ ջու Լը
 Գուտսէ ոսպունէ :
 29 Ու պու քի կավա քօ նէղա Պէյթֆաղէ ու Պէյթա-
 նիայէ՝ նէղա աւ ջիյէ քօ՝ ջէյէյէդ Ձէյթունան դէ կօ-
 թըն պու , տըտօ ժը շակըրտէդ խօ չիանտ ու կօ :
 30 Հուն հանըն Լը պան մանտա պուն կունտ , Լը աուիտա
 կավա քօ պը գէվըն տէ պը պինին ճահչ քի հաթը կը-
 բէտան՝ քօ Լը սէր էքէ գաթ եէքէ սուար նան պույան ,
 31 վէքըն ու պինըն : Ու էրքը եէքէ ժը ոռա վըռա քը՝
 էրքը հուն չըմա վէ տըքըն , ահվա պէժըն ժէռա , էր-
 32 քը ժը Բապպուա լաղըմ ան : Ու կավա քօ ջուն աուան
 քօ հաթըն չիանտըն , տին չավան քօ ժը ուանուա՝ խա-
 33 պէր տա : Ու կավա քօ ճահչէ վէ տըքըրը պուն խօ .

- տիցեդ ուի ժը ուանուա կօն . Չըմա վէ տըքըն ճահչէ
 34 հան : Ուան ժի կօն . Սւ ժը րապպուա լազըմ ան :
 35 Ու աուի ժը իսառա անին , ու ճըլէդ խօ ավէթըն լը
 36 սէր ճահչէ , ու իսայէ սուար քըրըն : Ու կավա քօ
 աուէ տը ջօ պու ուան ճըլէդ խօ լը սէր ուա տը խըս-
 37 տը պուն : Ու կավա քօ աուի նէզա պէրժէրէ ջիյէյէ
 զէյթունէ պու , ճիւմհիւրէ շակըրտան հէմի տէսթ
 քըրըն պը շազ պունէ ժը իստէնա թէսպիհ քը-
 րընէ պը պըլընտ աւազ քի՝ ժը պօյ աւ հէմի քէ-
 38 րէմաթան քօ տիթը պուն : Ու տը կօթ պուն պը
 նաւէ իստէ հաթօղ փատիչահ միւպարէք պը պան ,
 լը աղիւմանան սէլամէթ ու լը փըռ պըլընտան իղ-
 39 զէթ պը պան : Ու ժը նաւ աւ փալապայէ ջէնտ
 ֆարիսիան կօն ժէուա . Նա՞ խօճա ժը շակըրտէդ
 40 խօռա թաղիլ պըքան : Ճէվապ տա ու կօ . ժը ոռա
 տը պէմ , էրքը ուանան հէշ պըպըն . գէվըրան տէ
 պը փիւրըն :
 41 Ու կավա քօ նէղ պու , պաժէր՝ տի ու կըրիա լը սէր
 42 ուի ու կօ : Պարէ լը աւ ուօյանտա դա պը զանը պու
 սէլամէթէ խօ , համա նուա հաթը վէշարտըն՝ ժը պան
 43 շահվէ դա : Չըմա քօ լը սէր դա ուօյան տէ պէն՝ քօ
 տըժմընէդ դա լը տօռա դա տէ մէթէրիա պըքընըն
 ու դա տէ հասար պըքըն , ու ժը հէմի ալիյէ տէ դա
 44 լը էզիյէթէ պըխըն : Ու դա հէմի ոլէտէ դա քօ լը
 նաւ դատանան տէ լը արտէ խըն , ու գէվըր լը սէր
 գէվըր տէ նա՞ հէլըն լը դատա . չըմա քօ դա ուօյա
 զիյարէթէ խօ նըղանը պու :
 45 Ու քէթ լը տաճարէ՝ տէսթ քըր տանրանընէ ժէ ֆը-
 46 ոթօղան ու քըօղան : Ու կօ ժը ուանուա , հաթիան
 նըվիսանտըն , մալա մըն մալա իպատէթէ ան , ու հուն
 աուի մաղարայէդ տըղան քըրըն :
 47 Ու հէր կավ լը նաւ տաճարտա ժը ուանուա հին
 տըքըր համա պաշ իմաման ու քիւթիպան ու մաղընէդ
 փավմէ՝ աուի հէլաք քըրընէ արամիշ տըքըրըր պուն :

48 Ու դըշդ քի նսն տըքեարը պուն տիթիւնէ՝ քօ չը պը-
քըն, չըմա քօ խալի կըշք Լէ հաթը պուն կըքտան՝ ժը
կօտարի քըրընուա :

ՍԵՐ 20

- 1 Ու պու քի լը ուէ ոջան եէքէտա՝ կաւա քօ լը
տաճարտա դաւմէ հին տըքըր ու ինճիլէ վազ տըքըր,
պաշ իմաման ու քեաթիպան պը թէվլի իխթիարան լը
- 2 սէր կիյան : Ու կօն ժէուա, ժը մնուա պէժն աուանան
պը չը՝ հէօքմէթէ տըքի, եախօտ հէօքմէթէ հան քի՞
- 3 ժը դաուա տա : Ճէվապ տա ու կօ ժը ուանուա. է ժի
ժը ո՛ դըշդ քի վըու տըքըմ, ու ժը մըուա պէժըն :
- 4 Թահիլիլէ Հաննա ժը աղիւմանա՞ն պու, եա ժը մն-
5 ոււվան : Ուան ժի լը տըլէ խօտա տիւչիւմիշ տը պօ
6 պուն՝ ու տը կօթըն : Էրքը նմ պէժըն ժը աղիւմանան
տէ պէժն, Լէ չըմա՞ ո ժէուա իման նսն անին, ու էրքը
նմ պէժըն ժը մնուուվան խալի կըժք տէ մն դէվըր
պըքըն, չըմա քօ լը տըլէ խօ ասահ տանի պուն ժը
- 7 պօյ Հաննայէ՝ էրքը փէյղէմպեր ն : Ու ճէվապ տան՝
8 էրքը նմ նըզանըն ժը քօ ն : Ու իսա կօ ժը ուանուա,
էրքը է ժի ուանան պը չը հէօքմաթէ տըքըմ՝նա պէժըմ :
- 9 Ու տէսթ քըր թէմնիլէ հա ժը խալիէուա կօթընէ .
Մնուուվ քի ոնզ քի տանի, ու աուի տա ժը պաղ-
- 10 ճիանուա, ու աուի փըու սալան լը դօուրպէթէ ջու : Ու
լը ղիսթէտա ժը աւ պաղճիանուա խըզմէթքեար քի
չիանտ, քօ ժը մահտուլէ ոնղէ ժէուա պըտըն . համա
- 11 պաղճիան աուի պը քութանտընէ վալա շիանտըն : Ու
տիսա պաչպա խըզմէթքեար քի ժի շիանտ, ուան աուի
- 12 ժի քութան, ըհղիլ քըրըն ու վալա շիանտըն : Ու տի-
սա իւչիւնճի քի շիանտ . ուան ուի ժի պը պըրինտար
- 13 քըրընէ լը տնր խըստըն : Խօտիլէ ոնզ կօ . էղ չը՞
պըքըմ, դուուէ խօ տնլալիլէ պը շէյինըմ, պէլքէ ժէ
- 14 շէրմ պըքըն : Համա կաւա քօ պաղճիան աուի տին՝ լը

- նալ խօտա կօն, վարիս ուիա ան, որքն ան ուի պր գու-
- 15 ժըն քօ միրաս ժը մանու պրպան: Ու աուի ժը ունղ
տանր խըստըն ու գուշտըն, նուա խօտիյէ ունղ ժը
- 16 ուանուա տէ չը պրքան: Նա՞ քի տէ պէ ու աւ պաղ-
ծիան հէլաք քան, ու ունղ տէ ժը պաղգասիանուա պրչ
- 17 տան, ու կավա քօ աուի պրհիստըն կօն. Հա՛շա: Ու
աուի լը ուան պր նըհէթընէ կօ. նուա աւ հաթը նը-
վիսանտըն չը ան էրքը աւ գէվըր քօ ժը ետիուծիան
- 18 րէտտ պու՝ աւ սէրէ ուրքնէ պու: Հէր քի քօ լը սէր աւ
գէվըր տը գէվան տէ պէչըքանտըն ու լը սէր քի քօ պը
- 19 գէվան, տէ խուրտ ու խաշ պրքան աուի: Ու քեթթիպան
ու պաշ իմանման լը ուէ սաաթէտա տը խօստը պուեն լէ
տէսթ ավէգընէ, համա ժը խաղգէ թըռսիան, չըմա քօ
թէմսիլ ժը սանհագէ ուան կօթընէ ֆէհմ քըրըն:
- 20 Ու բաշէ լէ բէ քըրընէ՝ չէնտ մանուվէդ տանրվին
չիանտըն, ուան քօ պը միւրաիթիյի աւ խօ սատըգ տը
տա պուեն պույսյի, քօ աուի պը խապէր քի պը կըրըն,
ժը զապիդ ու հէօքմթէ վալիյէ աուի թէպիմ պրքըն:
- 21 Փըռն քըրըն ժէ ու կօն. Եա՞ խօճա ան վանըն քօ
ուաստ խապէր տըտի ու հին տըքի, խաթըր նաքի,
22 լէ լը սէր հագիյէ ուէյա խօտէ թալիմ տըքի: Ժը ման-
ուա ճայիղ ան ժը գայսէրուա խարաճ տայըն, եա նա՛:
- 23 Ու հիլէքարիթիյէ ուան պը ֆէհմ քըրընէ կօ ժը ուան-
24 ոա: Չըմա մը տը ճէոէպիներն. Ժը մըռա տինար քի
նչան տըն, ուան ժի նչան տան, ու կօ ժը ուանուա.
Սուրէթէ հան ու հարֆ է քիմ, ճէվապ տան ու կօն.
- 25 Է գայսէր ան: Աուի կօ ժը ուանուա, նուա հանըն է
գայսէր ժը գայսէրուա ու է խօտէ ժը խօտէրուա պրտըն:
- 26 Ու ուան աուի լը պանր խաղգէ պը խապէր քի կըրթընէ
գատիր նան պուեն, ու պը թաճիւպ մանէ լը սէր ճէ-
վապէ ուի՝ հան պուեն:
- 27 Ժը սատուգիան հընըքան հաթըն՝ ուան քօ զըտ տը
սանքընի պուեն էրքը գըյամէթ թուենան, վըռն քըրըն
- 28 ժէ ու կօն: Եա՞ խօճա: Մուսա ժը մանու նըվիսանտը

- պու , երբը պըրէյ եէքէ՝ ժընա ուի հէպան , ու պէ ու
 լէտ պը մըրան , պրէյ աուի պրա պըսթինան ժընա ուի
 29 ու ժը պըրէյ խօռա զիւրիյէթ տանրիան : Նուա հանթթ
 պրէյան հէպուն , ու եէքէ պը զէվիճանտընէ պէ ոլէտ
 30 մըր : Ու Էրինճի ժի աուի սանտ , ու աուի ժի պէ ոլէտ
 31 մըր : Խչիւնճիւ ժի աուի սանտ , հէմ քէզալիք հանթթ
 32 թան ժի , ոլէտան պը նա հըշտընէ մըրըն : Ու բաշէ
 33 հէմիան ժընըք ժի մըր : Նուա լը ոյյա գըյամէթտա
 ժը ուան ժը քէռա տէ ժըն պըպան , չըմա քօ հանթթան
 34 ժի աուի ժըն սանտըն : Իսա ճէվապ տա ժը ուանուա
 ու կօ . Մանուլէ տընէյէդ հան տը զէվուճըն ու տը
 35 զէվուճինըն : Համա ուան քօ լայիգ տէ պըպըն լը աւ
 տընէյէ տընուա կըհիշտընէ ու ժը մըրիան գըյամ սան
 36 տընէ , նա տը զէվուճըն ու նա տը զէվուճինըն : Չըմա
 քօ հէնի նըքարըն պըմըն , չըմա քօ պանրանպէրէ մէ
 լէքան ըն , ու Գուռէդ խօտէ նըն , չըմա քօ գուռէդ
 37 գըյամէթէ նըն : Համա լը նագիլիյէթէ գըյամէ մըրիան
 Մուսա ժի խապէրաա լը թարիֆէ տըռէյէ նէրմաա
 կալա քօ տէժը ժը պոյ բապպ՝ խօտէյէ խարահիմէ ,
 38 ու խօտէյէ խահադէ , ու խօտէյէ Եագուպէ : Ու խօտէ
 խօտէյէ մըրիան նըն , լէ է սաղան . չըմա քօ հէմիան
 39 ժի պը ուի սաղ ըն : Ժը քեաթիպան հընըքան ճէվապ
 40 տան ու կօն . Եա՝ խօճա դա գանճ կօ : Ու հէնի եէքէ
 ճէսարէթ նա քըրը պու ժէ դըշդ քի վըռա քըրընէ :
 41 Ու կօ ժը ուանուա , Մէսիհ չըմա՞ գուռէ Տավուտ
 42 ն տէժըն : Ու Տավուտ աւ պը խօ տէժան լը նալ քը
 43 թէպէ զապուր , բապպ ժը բապպէ մըռա կօ : Լը ալիյէ
 ուստէ մըտա ոճնի , հաթա քօ աղ տըժմընէդ դա ճիյէ
 44 տաթինընէ լընկա դա պըքըմ : Նուա երբը Տավուտ
 աուի բապպ կազի տըքն , Աւ չա՞վան գուռէ ուի տը
 45 պան : Ու լը պան հէմի խալգէ կօ ժը շակըրտէդ խօռա :
 46 Սագընըն ժը աւ քեաթիպան քօ տը խուազըն պը ճըլէ
 պօլ կէռանտըն , ու լը չարշիտա սըլավան տը հուպինըն
 ու լը տէրանտա քիւրսիյէդ ալուլին , ու լը զիյաֆէ

47 Թէտա ճիշդ պըլընտան : Ուան մալա ժընէպիյան տը-
խուն ու ժը պոյ խույայի պունէ նըմէճէդ տըրէժան
տըքըն ուան հէնի փըռ տէ աղապ պըքընըն :

ՍԷՐ 21

- 1 Ու ջահվ ավէթ լը խաղնէյէ հէտիյէ ավէթօղ զէն-
2 կինան տի : Ու եէք Փապիր ժընէպի քի ժի տի քօ լը
3 ուէ տու փուլ ավէթ : Ու կօ . Պըռա տը պէմ ժը ուա .
4 քօ աւ Փապիր ժընէպի ժը հէմիան փըռ ավէթ : Չըմա
քօ ուան հէմիան ժը ուան զէտէ պունան ավէթըն լը
հէտիյէէ իօտէ, համա ուիա ժը նէչարիթէյէ իօ հէմի
ապուրէ իօ ավէթ :
- 5 Ու կավա քօ հընըքան ժը տէրհապէ տաճարէ տը
կօթը պուն, էրքը չավան պը դէվրէթ գանճ ու պը
6 հէտիյան հաթիւն խամալանտըն, աուի կօ : Աւ հէմիան
քօ տը պինըն ուօյան տէ պէն՝ քօ լը ուէ չաղէ դէվըր
տէ լը սէր դէվըր նա մինա լը ուէ քօ նէյէ հէլօչան-
7 տըն : Նուա ժէ փըռա քըրըն ու կօն . Եա՛ խօճա քինկա
տէ պը պա՛ աւ, ու չը՛ն նչան՝ կավա քօ աուի տէ պը
8 պա՛ : Ուի ժի կօ . Սապընըն քօ նէյըն խաբանտըն, չը-
մա քօ փըռան տէ պէն պը նավէ մըն՝ ու պէժըն, էր-
քը աղ ըմ՝ Մէսիհ, ու վապթ նէղ պու . լը բէյ ուան
9 հուն նա ջըն : Համա կավա քօ հուն պը պըհէն ճէնկան
ու ֆըթնէթիյան՝ մա թըռսըն, չըմա քօ աուանան լա-
զըմ ա՛ քօ ավուլ պըպըն, համա ախըր զուվա նա պա՛ :
- 10 Ուէ չաղէ ժը ուանուա կօ . Միլլէթ լը սէր միլլէթ ու
11 փատիչահիթի լը սէր փատիչահիթի տէ ուապըն : Հէմ
տէ լը ճի ճիյան մաղըն զէլզէլէյան ու զալայիյան ու
էօլէթան պըպըն . Հէմ գըլդէդ պը հիյպէթան ու ժը
12 աղիւմանան տէ մաղըն նչանան պըպըն : Համա ժը աւ
հէմի գըլդան բէչ տէսթէ իօ տէ լը ո՛ պավէժըն ու
ու պը գավարինըն . ժը ճըվաթանուա ու հափսանուա
տէ ո՛ թէսլիմ պըքըն, ու լը պէր վալիյան ու փատի-

- 13 շահան տէ ո՛ւր պրպրն ժը պոյ նազէ մըն : Ու ուիա ժը
 14 ուա տէ պոյ շահատէթիյէ պրպրն : Նուա լը տըլէ խո
 տէյնըն քօ՝ ժը ալուլէ ժը պոյ ճէվապ տայընէ թալիմ
 15 նա պրն : Չըմա քօ աղ ժը ուա տալ ու իլմ տէ պըտըմ
 քօ ժէուա գարչի տէ նըքնարըն սաքընըն , եախօտ
 16 ճէվապ քի պըտըն հէմի խըամէ ո՛ւ : Տէ թէսլիմ պըպըն
 ժը պալ ու տիյէ ու ժը պրէյան , ու ժը խըսըման ու
 17 ժը տօսթան , ու ժը ո տէ պը գուժըն : Ու ժը հէմիան
 18 տէ իքրահ պըպըն ժը սէմէտէ նազէ մըն : Համա մու
 19 քի ժը սէրէ ո տէ վուենտա նա պրն : Ու ճանէ խօ ո
 տէ պը սապրէ խօ գաղանճ պըքըն :
- 20 Ու քինկա քօ տը պինըն Գուտուչէրիֆիէ ժը չար ա
 լիյէ պը ապրէբան հաթը լէֆանտըն ուէ չաղէ պը դա
 21 նըն քօ խարապէթէ ուի նէզ պուա : Ուէ չաղէ ուան
 քօ լը Եհուտիսթան ըն՝ պրա լը Նիյան պը ումըն .
 ու ուան քօ լը նալ ուիտա նը պըրա լը տաթիլէ պը
 գէվըն , ու ուան քօ լը տօուա ուի տանա՝ պըրա նա
 22 գէվըն լը հընդուուա ուի : Չըմա քօ ուէ ոօյան ոօյա
 ինթիգամէ նըն , քօ հէմի հաթը նըվիսանտընան թէք
 23 միլ պըպըն : Ու վա՛յ լը ուէ ոօյանտա ժը ալըսանուա ու
 ժը ջըջըք տայօլանուա , չըմա քօ մազըն սըխլէթ տէ
 պէ սէր արտէ ու դաղապ տէ պէ լը սէր աւ գազմէ :
- 24 Ու պը տաթիլ չուրէ տէ պը գէվըն՝ ու ժը հէմի գայի
 ֆանուա տէ եէսիր պըպըն , ու Գուտուչէրիֆ ժը դայ
 ֆան բէլ քըրըն տէ պըպրն , հաթա քօ վագթա դայ
 25 ֆան թէքմիլ պըպրն : Ու լը սէր ոօ ու հիվ ու ըսթէ
 բան նչանան տէ պը պըն , ու լը սէր արտէ պը շաշ
 պուենէ դայֆան տէ սըխլէթ պըպըն , ու պահը ու տալ
 26 դայան տէ տանի պըտըն : ժը թըուսէ աւ պէլայան քօ
 լը սէր տընէ տէ պէն ու ժը բէ քըրընէ աւ դըչգան
 տըլէ մաուուվան տէ պը պըհուրըն , չըմա քօ գուվ
 27 վէթէ ազիւմանան տէ պը լէրզըն : Ուէ չաղէ տէ պը
 պինըն Գուուէ մաուուվ լը սէր ալըրան , պը գուվվէթ
 28 ու պը մազըն իզգէթ հաթը : Ու կավա քօ աւ դըշ

դան պաշլէմիչ տրպըն պունէ , լը ժօր մնղէքըն ու սէրէ
խօ պըլընտ քըն . չըմա քօ խէլասէ ո' նէղ ան :

- 29 Ու ժը ուանուա թէմսիլ քի կօ . լը տարէ հէժիլէ ու
30 լը հէմի տարան մնղէքըն . կավա քօ մէյլէյէ խօնչան
տըարն , տը պինըն՝ ու ժը ուան նաս տըքըն էրքը հա-
31 վին նէղ ան : վուսան ժի հուն կավա քօ տը պինըն աւ
հէմի դըչդան պուն՝ պը զանըն քօ փասիչահիթիլէ խօ-
32 տէ նէղ ան : Պրուա տը պէմ ժը ոուա՝ էրքը աւ սիլսիլէ-
յէ հան տէ նան պըհուրն հաթա քօ աւ հէմիսն թէ-
33 մամ պըպըն : Աղիւման ու արտ տէ պը պըհուրն , հա-
34 մա քէլամի մը գաթ տէ նան պըհուրն : Ու հուն ժը խօ-
ուա սագընըն քօ նան պն տըլէ ո' պըխուարըն ու վն
խուարըն սւ պը սէրխօշիթի ու պը ղէմէ տընէ կըան
35 պըպըն , ու ղաֆիլ ուջա հան լը սէր ո' պըկէ : Չըմա
քօ աւ լը սէր ոույա արտէ լը սէր հէմի ոօնըչտօղան
36 ոգա ֆադ տէ պէ : Նուա հուն հէնի հէչար պը սան-
քընըն , հէր վագթ տուվա պըքըն , քօ հուն լայըգ պը-
պըն խէլաս պունէ ժը աւ հէմի դըչդան քօ տէ պը-
պըն . ու լը պէր գուռէ մնուովէ սնքընանտընէ :
- 37 Ու աուի լը ոօ լը տաճարտա թալիմ՝ տը քըրը պու ,
ու լը շնվան ոա տը պօ պու լը ջիյէ ղէյթուն հաթը
38 կօթան տը սնքընի պու : Ու գավմ կըժք լը սըպէ զու-
վա ժէուա տը ջօ պուն լը տաճարէ ժը պօյ խապէրէ
ուի կօտարի քըրընէ :

- 1 Ու ֆէթիր պայրամէ նէղ պու՝ քօ փասէհ տը հաթը
2 կօթան : Ու պաշ իմաման ու քեաթիպան՝ աուի չա-
վան պը գուժըն ոէ քի արամիչ տըքըրը պուն , չըմա
3 քօ ժը գավմէ տը թըուը պուն : Ու բաշէ Շէյթան լը
նավ խախարի հաթը կօթան ճուտայէ քէթ՝ քը աւ ժը
4 հասապէ տուանըտան պու : Չու ժը պաշ իմամանուա
ու սէրտարանուա խապէր քըր՝ քօ աուի լը տէսթէ ուան

- 5 Թէսլիմ պըքսն : Ուան ժի շաղ պուն , ու ժէոա աղչէ
 6 տայընոա սէօզ տան : Ու աուի լը սէր խօ սանտ , ու
 7 ֆուրսէնթ քի արամիշ տըքըր քը աուի ժը փալմէ ճի
 8 քի խալի լը տէսթէ ուան Թէսլիմ պըքսն :
 9 Ու ոօյա ֆէթիրան հաթ , քօ լը ուէ ոօյէ ատէթ հն
 10 պու փասէհէ սէրժէ քըրընէ : Ու շիանտ ֆէթրոսէ ու
 11 Հաննայէ՝ ու կօ . Հանըն ժը մանա փասէհէ հաղը պը
 12 քըն՝ քօ ան պը խուն : Ուան ժի կօն . Լը քօ՞ տը
 13 խուաղի քօ ամ հաղըր պըքըն : Ու կօ ժը ուանոա .
 14 Վահա կափա քօ հուն լը պաժէր տը գէվըն՝ ժը ոու
 15 ճանէ ավէ հէլանաօղ մանուվ քի տէ ոաստ պէ , լը
 16 բէյ ուի հանըն լը աւ մալ լը քօ քի աուէ տէ պը գէ
 17 վն : Ու ժը խօտիյէ աւ մալէոա պէժըն , խօճա տէժն ,
 18 օթափա մը լը քօ՞ ան , քօ լը ուէ պը Թէվլի շակըրտէդ
 19 խօ փասէհէ պը խում : Աւ ժի ժը ոու հաթը խամա
 20 լանտըն Թափ քի ժօրին տէ նշան պըտն , ու լը ուէ
 21 հաղըր պըքըն : Ու ուան ջուն չափան քօ ժը ուանոա
 22 կօ տին ու փասէհէ հաղըր քըրըն :
 23 Ու կափա քօ ղսթ հաթ , լը սուֆրէտա ոօնըշտ , ու
 24 տուանզտահ բէսուլան բէոա : Ու կօ ժը ուանոա . Մը
 25 փրո հասրէթ քշանտ քօ փասիհէ հան պը ոուա պը
 26 խում ժը էղիյէթ քշանտընէ մըն ալուլ : Չրմա քօ ժը
 27 ոուա տը պէմ՝ քօ հէնի ժը ուի տէ նանխում հաթա քօ
 28 լը նափա փատիշահիթիյէ իօտէ Թէքմիլ պըպն : Ու
 29 քեասըքէ սանտ , չըքըր քըր ու կօ . Ուխա պըսթինըն ,
 30 ու լը նափ խօ փայ պըքըն : Չրմա քօ ժը ոուա տը պէմ ,
 31 քօ ժը ուէ բէվա ժը մահսուլէ մէվէ տէ նան վէխում
 32 հաթա քօ փատիշահիթիյէ իօտէ պէ : Ու նան սանտ չը
 33 քըր քըր , չըքէնանա ու տա ժը ուանոա՝ ու կօ . Ուխ
 34 Թէնէ մըն քօ ժը պօյ ո՛ հաթիան տայըն . ուխա պը
 35 քըն ժը պօյ մը զիքըր քըրընէ : Վուսան ժի բաչէ շիվէ
 36 քեասըք ժի սանտ՝ ու կօ . Աւ քեասըքէ հան պը խույ
 37 նա մըն ահտա նօ ան , քը ժը պօյ ո՛ գէ ոըժանտըն :
 38 Լաքին վահա տէսթէ մը Թէսլիմ քըրօղ պը մըոա լը

- 22 սէր սուփրէյ հանտա ան : Պըռա Դուռէ մանուկ տըջօ՝
 չալան քօ միւգատէր պու ան . համա վայ ժը աւ ման
- 23 ոււվուա՝ քօ պը տէսթէ ուի տէ պէ թէսիմ պուն : Ու
 ուան աճապա ժը ուան դըշդէ հան քըրօղ տէ քի՞ պը
 պան լը նավ խօռա վըռու քըրընէ տէսթ քըրըն :
- 24 Հէմ տօղ քի ժի լը նավ ուան ուապու՝ էր քը ժը ուան
- 25 քի՞ տէ մանգըն հիսապ պը պան : Ու ուի ժի կօ ժը ուան
 ուա . փատիչահէդ դայիֆայան ուան զապղ տըքըն , ու
 ժը ուանուա հէօքմաթ աթօղօղան՝ գանհիթի քըրօղ
- 26 դէնը կօթան : Համա հուն տէ վուսան նան պըն , լէ աւ
 քօ լը նավ ոտա մանգէն ան՝ պըրա՝ ոգա բըջուկ պըպան ,
 ու աւ ալուլին պուն պըրա՝ ոգա խըզմէթ քըրօղ պը
- 27 պան : Չըմա քօ մանգըն քի՞ն , լը սուփրէտա ունըջտօղ ,
 եախօտ խըզմէթ քըրօղ . լը սուրֆէտա ունըշդօղ նը՞
 նան , համա ան լը նավ ոտա ոգա խըզմէթ քըրօղ քի
- 28 ըմ : Ու հուն ուան ըն քօ տայիմ պը մըռա լը թէրճու
- 29 պէյէ մըն տը սանքընի պուն : Էժի ժը ուա փատիչա
 հիթի քի վան տըքըմ չալան քօ պավէ մը ժի ժը մը
- 30 ուա փատիչահիթի քի վատ քըր : Հաթա քօ լը նավ
 փատիչահիթիյէ մըն՝ ժը սուփրէյէդ մըն պըխուն ու
 վէխուն , ու լը սէր թալթան ունըն ու շէրաթէ տուանը
- 31 տահ սիսիլէյէ խըպիլէ պը պինըն : Ու Բապպ կօ .
 Եա՞ Շմհուն Շմհուն՝ վահա շէյթան խօստ քօ ո՛ ոգա
- 32 կէնըմ պէժընկ պըքան : Համա մը ժըպոյ դա տովա քըր՝
 քօ իմանէ դա գէմ նանպան . ու դու ռիթա քօ վէկէ
- 33 ուի պրէյէդ խօ գայիմ պըքան : Ուի ժի կօ ժէռա . Եա՞
 Բապպ ան պը դառա՝ հէմ լը հափտէ ու հէմ ժը մը
- 34 ընուա ջունտընէ հազըր ըմ : Ուի ժի կօ ժէռա . Եա
 ֆէթրոս ժը դառա տը պէմ քօ խօ ժը բէշ տիք պան
 տանէ , սէ ճարան դույէ տէ մը ինքեար պը քի՞ էրքը
 մը նաս նա քի պը կօթընէ :
- 35 Ու կօ ժը ուանուա * կավա քօ մը ո՛ շիանտ պէ քիս
 ու պէ դուր ու պէ սօլ , գաթ ո գէմանիյէ դըշդ քի
 քըչա՞նտ . ու ուան կօն , գաթ ժը դըշդ քիռա ժի :

- 36 Նուա ժը ուանուա կօ : Լաքին նուա ժը քէուա քօ քիս
հէյն պրա՛ պը խօուա պըսթիննա՛, վուսան ժի դուր .
ու ժը քէուա քօ շուր թուեննա՛ պրա ճըլէ խօ պը ֆոօ .
- 37 շն՛, ու ժը խօուա շուր քի պը քըռն՛ : Համա ժը ուա
տը պէմ՛, քօ աւ դըչդէ հան քօ հաթը նըվխանտըն
կէրէք լը սէր մըն թէքմիլ պըպն . էրքը պը պէնամու-
սան հիսապ պու . չըմա քօ սօնէ աւ դըչդան քօ ժը
- 38 տէրհադէ մըն պուն հաթ : Ուան ժի կօն . Եա՛ րապպ
վահա լը վըր տու շուր հաննա՛, ուի ժի կօ ժը ուանուա ,
Պաս ըն՛ :
- 39 Ու ուսպու լը սէր ատէթէ խօ լը շիյէ դէյթուենն
40 ջու , ու շակըրտան ժի լը տու ջուն : Ու կալա քօ լը
ուէ կըհիշտ՛ կօ ժը ուանուա . տուվա սըքըն քօ լը
- 41 թէրճուպէյէ նն գէվըն : Ու աւ գասա գէվըր ալէ-
թըն քի ժը ուան գաթիա , ու լը սէր չէօքան հաթ ու
- 42 նըմէճ տըքըր , ու տը կօթ : Եա՛ Պալ էրքը տըխուա-
ղի քեատըքէ հան ժը մըն պը պըհուր , լաքին իրա-
- 43 տէթէ դա պրա պըպն : Ու ժը աղիւմաննա՛ն ժէուա մէ-
լէք քի հաթը շիանտըն ու բէթ տը քըրր աուի . ու լը
նալ վըռ սըլիլէթէ քէթընէ՛ հէնի վըռ պը տըլ նըմէճ
- 44 տըքըր : Ու խօյտանէ ուի լը սէր արտէ հաթը խուարի
45 ոգա մնղըն տըլօփէ խույնէ պու : Ու ժը նըմէճէ ու-
պու լը պա շակըրտան հաթ , Ու ուան ժը գասաթթէ
- 46 խնվտա ջուն տի : Ու ժը ուանուա կօ . Չըմա խնվտա
տըլըն՛ ուսպըն նըմէճ պըքըն քօ լը թէրճուպէյէ նն
գէվըն :
- 47 Ու կալա հէժա քօ աւ խապէր տըտա , վահա գա-
լապա քի ու աւ ճուտա հաթը կօթան ժի պը ուանուա
տը հաթը պուն , ու նէզա իսա պու քօ աուի ուամիսն :
- 48 Ու իսա կօ ժէուա . Եա՛ ճուտա Գուռէ մնուուվ պը
49 ուամիսայէ տէսթ տըտի : Ու ուան քօ լը տօուա ուի-
տա պուն կալա քօ աւ դըչդէ պուն տին՛ կօն ժէուա .
- 50 Եա՛ րապպ պը շուր նմ՛ լէ՛խըն ուան : Ու ժը ուան
Կէքէ լը խըզմէթ քեարէ պաչ իմամէ խըսա , ու ալէ-

- 51 Թան խուարիյէ կոյա ուի ուստէ : Ու իսա ճէվապ տա
ու կօ . Հաթա լըվըր պանտըն , ու քէթ լը կոյա ուի
- 52 ու սաղ քըր աուի : Ու իսա կօ ժը ուանուա քօ լը սէր
ուի հաթը պուն ժը պաշ իմամանուա ու սէրտարանուա
ու ժը իխթիարանուա . հասաքի լը սէր սըղ ո՛ւ ու
- 53 պուն պը ջովան ու պըքէրան : Հէր ոօ պը ոռա լը
նավ տաճարտա պում , ո՛ւ լը սէր մըն տէսթ նան ավէ
թըն , համա սաաթէ ո՛ւ հէօքմաթէ դարիյէ ուիա ն :
- 54 Ու աուի կըրթըն պըրըն՝ ու աուի անին լը նավ մա
լա պաշ իմամէ , ու փէթրոս ժի ժը տուրվա լը բէյ ուի
- 55 սը ջօ պու : Ու կավա քօ ալըր վէխըստըն լը հավչէ
տա ու լը տօռա ուի ուօնըչտըն , փէթրոս ժի լը նավ
- 56 ուանտա ուօնըչտ : Գարվաշ քի տի աուի լը պա ալըրէ
ուօնըչտի . լէ մէղն քըր ու կօ . Ուիա ժի ժը ուան ն՝
- 57 քօ բէռա պուն : Համա փէթրոս ինքեար քըր ու կօ .
- 58 Եա՞ ժըն նղ ուի նաս նաքըմ : Ու բաշէ կավ քի ժի
պաշգա քի ժի աուի տի՝ ու կօ . Դու ժի ժը ուան ի .
համա փէթրոս կօ . Եա՞ մանուվ նղ ժը ուան նընըմ :
- 59 Ու գասա սաաթ քի պըհուրի պաշգա քի լընկ տը
խըսթ ու տը կօթ , ասահ ուիա ժի բեռա պու , չըմա
- 60 քօ ուի ժի ճէլիլի ն : կօ փէթրոս . Եա՞ մանուվ նղ
նը զանըմ դու չը տէժի , ու լը ուի սաաթէ , հէժա
- 61 քօ աւ իսպէր լը տանտա պու՝ տիք պանտա : Ու Բապպ
վէկէուիա ու լը փէթրոսէ նըհէութ , ու փէթրոս իսա
պէրէ Բապպ լը պիրա խօ անի , քօ ժէռա կօթը պու .
էրքը լը պէր պանտանէ տիքան , սէ ճարան դույէ մը
- 62 ինքեար պըքի : Ու փէթրոս քէթ լը տանրվա ու փըռ
պը դահլ կրիա :
- 63 Ու աւ մանուվան քօ իսա կըրթը պուն աուի պը
- 64 մասգարա քըրընէ տը քութա պուն : Ու տընըխափ
թըն ոույէ ուի ու լը ոույա ուի տը խըստը պու , ու
ժէ փըռա տըքըր պուն ու տը կօթը պուն . փէյղէմ
- 65 պէրթի պըքն լը դա խըստօղ քի՞ ն : Ու հէնի փըռ
դըչդան տը կօթը պուն ժէռա պը տըժմինան :

- 66 Ու կալա քօ սըպէ պու, իխթիարէ գալմէ՝ հէմ
պաշ իմամանն ու քեաթիպան հաթըն ճըվանտըն, ու
աուր լը ճէմաաթէ խօ պըրըն՝ ու կօնն, էրքը Մէսիհ
67 դու ի՞ ժը մնուա պէժան: Կօ ժը ուանուա՝ էրքը ժը
68 ոուա պէժըմ ժի տէ պալուը ննքըն: Ու էրքը ժը ո
ԴըշԴ քի փըուս քըմ՝ հուն տէ ժը մըուա ճէվապ նն
69 տըն: Լէ ժը ուէ բէվա Գուուէ մնուուվ ժը ալիյէ ոաս
70 տէ գուվէթէ խօտէ տէ ոօնի: Ու հէմիան կօն. Եուա
գու գուուէ խօտէ ի, ու աւ ժը ուանուա կօ. էրքը
71 հուն տէժըն նն քըմ: Ու ուան կօն. Հէնի չը՝ լաղըմ ն
ժը մնուա շէհատէթի, նմ պը խօ ժը տնվէ ուր պը
հիտըն:

ՍԷՐ 23

- 1 Ու հէմի ճէմաաթէ ուան ուապուն. աուր ժը փիլա
2 տօսուա պըրըն: Ու ժէ կըլի քըրընէ պաշլամիշ պուն
ու կօն. Ուրիա մն տի քօ միլլէթէ աղտըրմիշ տը քըր,
ու ժը գայսէրուա խարաճ տայըն նն տը հըշթ, ու ժը
3 պօյ խօ տըլիօթ՝ նն Մէսիհ ու փատիշահ ըմ: Եուա
փիլատօս փըուս քըր ժէ՝ ու կօ. փատիշահէ Եհհու
տիան դու ի՞, ուր ժի ճէվապ տա ժէուա՝ ու կօ. Դա
4 կօ: Ու փիլատօս ժը պաշ իմամանուա ու խարիէուա կօ.
5 Էղ լը սէր մնուուվէ հան գասպահաթ քինա պինըմ: Հա
մա ուան զօռ տըքըր ու տը կօթ, էրքը ժը ճէլիլէ
տէսթ քըրի հաթա լը վըր ու լը նալա հէմի Եհհու
տիսթանէ հին տըքն ու խարիէ լը վէլվէլէյէ տըլնն:
6 Ու փիլատօս կալա քօ ճէլիլէ պըհիստ փըուս քըր էր
7 քը աւ մնուուվ ժը ճէլիլէ՞ նն: Ու կալա քօ զանի՝ էր
քը ժը հէօքմաթէ Հիրօտիսէ նն, աուր ժը Հիրօտիսուա
չիանա, չըմա քօ աւ ժի լը ուէ ոօյանտա լը Գուտտէ
պու:
8 Ու Հիրօտիս կալա քօ իսա տի փըու շաղ պու. չըմա
քօ աուր ժը զուվա հասրէթ տըքշանտը պու քօ աուր
պը պինն, չըմա քօ փըու ճարան ժը տէրհապէ ուր

- 9 յիւր գրչդանն տը պըհխատը պու, ու ումիշ տըքըր ժէ
 նշանն քի պը պիհնն: Ու պը փըռ խապէրանն ժէ փըռս
 տըքըր: համա աուի գաթ ճէվապ քի ժէռա նն տա:
 10 Ու պաշ իմամանն ու քեաթիպանն ժի սնքընի պուեն՝ ու
 11 դալի կըլի տըքըրը պուեն լը սէր ուի: Ու Հիրօտիս
 պը ասքէրէ իս աուի պը խարապ մնղէքըրընէ ու պը
 մասգարա քըրընէ ճըլէ պնրըգի ժէռա տա որկըրթըն
 12 ու տիսա ժը ֆէլատոսուա շիանտ: Ու ժը աւ ուոյէ ֆի-
 լատոս ոս Հիրօտիս տօսթէ հնվուտու պուեն. չըմա քօ
 ալուլ տըժիքնէ հնվուտու պուեն:
 13 Նուա ֆիլատոս ու սերպէրանն գալմէ կաղի քըր
 14 ու կօ ժը ուանուա: Մնուուլէ հանն եանի գալմէ աղ-
 տըրմիշ տըքնն ո՛ ժը մըռա անի. ու մը լը պնր ո՛ թէֆթիշ
 քըր, ու ժը կըլի քըր գըչդէդ ո՛ մը գապահաթ քի
 15 ննտի լը սէր ուի: Ու նն ժի Հիրօտիս. չըմա քօ աուի
 մը ժէռա շիանտ, նուա աուի ժը մըրանուա լըյըգ գըչդ-
 16 քի նն քըրիյն: Նուա թէտիպ պըքըմ աուի ու պնր-
 17 տըմ: Չըմա քօ աւ լը հէր պայրամտա տը ո՛ պու ժը
 18 ուանուա կրէտանն պնրտոն: Ու գալապա կըչք գիրան
 ու կօն. Ուիա հնլինն ու ժը մնուա Պարապայէ պնր-
 19 տն: Գը աւ լը պաթէրտա պուեն ժը պոյ ֆիթնէթիյէ
 20 ու գաթլէ լը հափսէ տանի պուեն: Նուա ֆիլատոս տիսա
 տէսթ քըր կօթընէ, չըմա քօ աուի տըխօստ քօ ի-
 21 սայէ պնրտոն: Համա ուանն պը գիրանէ տը կօթը պուեն.
 22 լը խաչէ պը տնրինն աուի: Ու աուի իւչիւննի ճարան
 կօ ժը ուանուա. լէ ուիա չը՞ քէթի չըղուլ քի քըր.
 ժը մըրընէ մուսթահապ մը գաթ սուճ քի ննտի լը սէր
 23 ուի. նուա աուի թէտիպ պըքըմ ու պնրտըմ: Համա
 ուանն պը պըլընա ալաղ քի զօռ տըքըրը՝ պուեն ու տը
 խօստը պուեն աուի լը խաչէ տնրանընէ. ու ուանն ու
 24 տննկէ պաշ իմամանն փըռ զօռ պուեն: Ու ֆիլատոս
 25 ըաղի պու քօ տիլէկէ ուանն պըքնն: Նուա Պարապայէ
 պնրտա ժը ուանուա, աւ քի ժը պոյ ֆիթնէթիյէ ու
 գաթլէ լը հափսէ հաթը պու տանին. քը աուի տը

խօստը պուն. Ու իսա ժը խօստընէ ուանուա թէս,
լիմ քըր :

- 26 Ու կավա քօ ուան տը ջօ պուն, ժը զնվիյէ հաթօղ
պը նալ Շրմհուն եէքէ Գուրէնի կըրթըն՝ ու խաչէ լը
27 սէր ուի տանին, քօ լը բէյ իսա պինն : Ու լը բէյ ուի
տըջօ պուն վըռ խալի՛ ու ժընան ժի, ուան քօ շին
28 տըքըր ու տը կրիա պուն լը սէր ուի : իսա վէկէուիա
ու կօ ժը ուանուա . Եա՞ գիղէդ Գուսուշէրիֆէ լը
սէր մը մն կըրըն, լէ հուն լը սէր խօ ու լը սէր գու-
29 ուէդ խօ պը կըրըն : Վահա ուօյան դէն քը լը վա ու-
յանտա տէ պէժըն. խօղի ժը ըսթօվանուա ու ժը նաղա
րահմանուա ու ժը աւ ջըջըքանուա քօ շիր նն տան :
30 Լը ուէ չաղէ տէ պաշլամիշ պըպըն ժը ջիյանուա կօ-
թընէ, էրքը լը սէր մն պը գէվըն, ու ժը կազանուա
31 էրքը մն պը նըխէֆըն : Չըմա քօ էրքը ժը էզընկէ դն-
ուրնուա ահվա տըքըն լէ ժը հըշքուա տէ չը՛ պըսլմ :
32 Պաշգա տու խարապքեար ժի բէուա անին ժը գուժ-
33 թընուա : կավա քօ հաթըն լը աւ ճիյէ քօ Գաֆի տը
հաթը կօթըն՝ լը ուէ աուի լը խաչէ տնրանին ու աւ
խարապքեարան ժի եէքէ լը ալիյէ ուսթէ ուխտա ու
34 եէքէ ժը չէփէ ուխտա խաչ քըրըն : Ու իսա կօ . Եա՞
Պալ, ալֆի պըքն ժը ուխանուա չըմա քօ չը քըրընէ
35 խօ նը զանըն : Ու ոխթա ճըլէ ուի փայ քըրընէ գուրա
ալէթըն . Ու խալիէ սնքընի թամաչա տըքըր, ու պը
ուանուա պաշ իմաման ժի՛ մասգարա տըքըրը պուն
աուի ու տը կօթըն . Պաշգասիա խէլաս քըր պըրա աւ
խօ ժի խէլաս քն, էրքը պըժարթիյէ խօտէ Մէսիհ աւ ն :
36 Ու ասքերան ժի աուի մասգարա տըքըրը պուն լը սլմր
37 տը հաթը պուն ուսիրքէ ժէուա տը տա պուն : Ու տը
կօթը պուն, էրքը փատիչահէ Եէհուտիան գու ի՛ խօ
38 խէլաս պըքն : Ու լը սէր ուխտա՝ ֓ԱՏԻՇԱՀԷ ԵԷՀՈՒ-
ՏԻԱՆ ՈՒԻԱՅ Է՛ պը Եունանի ու պը Ռօմանի ու պը
իպրանի հաթը նըվիսանտըն եաֆթա քի հնպու :
39 Համա ժը աւ հաթը սլադանտըն խարապքեարան

- 40 եէքէ ժէռա տըժմինան տըքըր ու տը կօթ . էրքը Մէսիհ .
 դու ի հէմ խօ ու հէմ ժի մամ խէլասս պըքմ : Համա-
 ճէվապ տա հէվալէ ուի , ու կօ . Դու ժը խօտէ նա՞
 41 թըռսի , չըմա քօ դու հէման լը նավա աւ ազապտաի :
 Ու ամ լը սէր հագիլէ տըքըինըն . չըմա քօ ամ մուս-
 42 թահագ պէտէլէ քըրընէ խօ տըսթինըն . համա ուիա-
 43 քէօթի դըչդ քի նա քըր : Ու ժը իսառա կօ . Եա՞
 Ոսպպ կավա քօ լը փատիշահիթիլէ խօ պէյ մը պիրա-
 44 խօ պինն : իսա ժի կօ ժէռա . Պըռա տը պէմ ժը դառա-
 45 իռօ պը մըռա լը ճէնէթտա տէ պըպի :
 Ու ոխթա սաաթ լը շէշանտա պու , ու լը սէր հէմի-
 46 արտէ դարի պու հաթա լը սաաթ ննհան : Ու ու-
 47 դարի պու . ու փէրտէյէ տաճարէ ժը օրթայէ գաթիա :
 Ու իսա պը պըլընտ սառնտ քի կազի քըր ու կօ .
 48 Եա՞ Պավ անգ բուհէ խօ լը տէսթէ դա թէսլիմ տըքըմ .
 ու կավա քօ ուանան կօ բուհէ խօ թէսլիմ քըր :
 49 Ու իւզ պաշի աւ դըչդան պըտիթընէ ժը խօտէռա-
 չըքըր տա ու կօ . Պըռա մանուլէ հան սատըգ պու :
 50 Ու խալգ կըժք քօ հաթը պուն աւ թամաշայէ տիթընէ
 ու աւ դըչդան քօ պօ պուն լը սընկէ խօ տը խըստը .
 51 պուն ու վէ տըլէռիա պուն : Ու հէմի նասէդ ուի ժը
 տուրվա սնքընի պուն . ու աւ ժընան քօ լը բէյ ուի
 հաթը պուն ժը ճէլիլէ , տը տի պուն աւ դըչդէ հանան :
 52 Ու վահա եէքէ քօ նավէ ուի Եուսիֆ պու , աուի :
 53 միւշիր պու՝ գանճ ու սատըգ մէռուվ քի : Քը ուի ժը
 միշէվըր ու ամէլէ ուանուռ ունղա նստա պու , ժը
 Սրիմէթա ժը պաժէրէ Եէհուտիան պու , քը աւ ժի
 54 ժը փատիշահիթիլէ խօտէ տը բէ պու : Ուիա լը պա փի-
 55 լատոսէ հաթ ու կէօվտէյէ իսա խօստ : Ու աուի ժը
 խաշէ անի խուարի ու չարշէֆ քի բէշա ու աուի ժը
 զընառ քի հաթը քօլան թըրպ քի տանի , քօ լը ուէ
 56 գաթ թուճարան եէքէ նն հաթը պու տանին : Ու ժի
 ինէ պու , ու շէմուէ նէզ տը պօ պու :
 57 Ու լը բէյ ուի տը ջօ պուն աւ ժընան քօ ժը ճէլիլէ

բէ՛ռա հաթը պուն , թըրպէ ու կէօվտէյէ ու՛ի տին էրքը
 56 չափան լը ուէ հաթը տանին : Ու վէկէ՛ռխան ու հազըր
 քըրըն . պը խուրան ու պը պինա խօշ ռու՛նան . ու լը
 ոօյա շէմուէ կէօրա թէնպիհէ ըահաթ պուն :

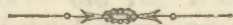
ՍԷՐ 24

- 1 Համա լը ոօյա եէք շէմու լը սըպէտա զուվա հաթըն
 լը թըրպէ , անին աւ պըխուրան քօ հազըր քըրըն , ու
- 2 պաշգա ժընան ժի պը ուանուա : Ու գէվըր ժը թըրպէ
- 3 լը ալիքի կէ՛ռ պուն տին : Ու լը հընտոււ քէթըն՝ համա
- 4 մէյիթէ իսա լը ուէ նա՛ տին : Ու պու քի կավա քօ
 ուան ժը պօյ աուի թաճիւպ տըքըրը պուն՝ վահա տու
 մա՛ռուվան պը ճըլէ պա՛րըդի լը պա ուան սա՛քընին :
- 5 Ու աւ ժընան պը թըրուս դըժա պունէ՛ կավա քօ ոույա
 խօ լը արտէ նըզմ քըրըն . ուան ժը ուանուա կօն . Չըմա՞
- 6 սաղէ լը նավ վըրիան ո՛ արամիշ տըքըն : Լը վըր նընա
 աւ , լէ գըյամ սանտ . լը պիրա խօ պինըն չափան քօ
 ժը ուա խապէր տա , կավա քօ լը ճէլիլէտա պու :
- 7 Քը տը կօթ էրքը Գուուէ մա՛ռուվաւ լաղըմա քօ լը
 տէսթէ մա՛ռուվէ կիւնէքեարան պէ թէպիմ պուն , ու
 լը խաչէ ռապա՛ն . ու լը ոօյա սըոէյանտա գըյամ պըս-
- 8 թինա՛ : Ու լը պիրա խօ անին խապէրէ ուի . Ու վէկէ-
- 9 ռիան աւ հէմի դըշդան թարիֆ քըրըն ժը աւ եանգ
- 10 տպհանուա ու ժը պաշգա հէմիանուա ժի : Ու ուանան
 պուն քօ աւ դըշդան ժը ըէսուլանուա թարիֆ քըրըն .
 Մէյրէմէ Մազթալինի , Եունանէ ու Մէյրէմ տիյէ Եա-
- 11 դուպէ : Ու խապէրէ ուան լը պա՛ր ուան ոգա պօշսէօզ
- 12 խույայի պու , ու ժը ուանուա պա՛վուր նա՛ տըքըրը պուն :
 Համա ֆէթըոս ռապու լը թըրպէ պազիա . ու պը նըզմ
 պունէ տի քօ ճա՛վան թանէ տը սա՛քընի պուն , ու աւ
 լը տըլէ խօտա պը թաճիւպ քըրընէ լը սէր աւ պունէ
 ջու :
- 13 Ու վահա ժը ուան տըոօյան լը ուէ ոօյէ լը կու՛նա

- քի տըջօ պուն , քօ ժը Գուտսէ սապու շէսթ ապարէզ
 14 տուր պու . ու նազէ ուի էմսվուս պու : Ու ուան լը
 նալ խօտաչը սէր աւ հէմի հաթը դավմի գըչըան խա
 15 պէր տը տա պուն : Ու պու քի կավա քօ ուան խա
 պէր տըտա ու սօզ տըքըրը պուն . իսա պը խօ ժի նէզ
 16 պու ու պը ուանուա տըջու պու : Ու աուի ժը նաս
 17 քըրընէ ջահվէգ ուան հաթը պու կըրթըն : Ու կօ ժը
 ուանուա , չը՞ն աւ խապէրէգ ո՛ ժը պօյ աուի քօ հուն
 պը հնվու տու սօզ տըքըն կավա քօ տը ջուն , ու
 18 հուն մէլուլ ըն ժի : Ճէվապ տա ժը ուան եէքէ՝ քօ նա
 վա էքէ ֆլաօգաս պու , ու կօ ժէոա . դու թանէ՞
 լը Գուտսէ միսաֆիր ի՝ քօ նըզանը չը պու լը ուէ լը
 19 ուի ուոյանտա : Ու աուի կօ ժը ուանուա , Չը՞ ուան
 ժի կօն . ժը տէրհագէ իսայէ Նասրանի աւ գըչըան
 քօ պուն , քը աւ մանուլ քի փէյղէմպէր պու՝ պը ա
 մէլ ու պը խապէր պը գուվէթ լը պօր խօտէ ու գավ
 20 մէ : Ու չավան պաշ իմամէ մն ու սէրվէրէգ մն ժը
 մրըրն հէօքմուա թէպիմ քըրըն՝ ու լը խաչէ տնրանին :
 21 Մն ումիշ տըքըր քօ աւ ն քօ իսրայիլէ տէ խէլաս պը
 քն . լաքին լը սէր աւ հէմիան աւ ուոյա սըսէյանն՝
 22 քօ աւ գըչգ պուն : Ու հէմ ժը մն չէնտ ժընան ժի
 մն թաճիւպ քըրըն՝ ուան քօ սրպէտա դու լը թըրպէ
 23 ջուն : Ու մէյիթէ ուի նն տին , հաթըն ու կօն , էրքը
 շէքլէ մէլէքան ժի տին , ուան քօ կօթը պուն ժը պօյ
 24 ուի՝ էրքը սաղ ն : Ու ժը մն հընըքան ժի լը թրպէ
 ջուն՝ ու վուսան տին , չավան քօ աւ ժընան կօն , համա
 25 կէօլտէյէ աուի նն տին : Ուի ժի կօ ժը ուանուա . է՞յ
 ագըլսըզան ու պը սըլ կրանան պավուր քըրընէ ժը աւ
 26 հէմի գըչըանուա քօ փէյղէմպէրան խապէր տան : ժը
 Մէսիհուա ուանան քշանտընէ ու լը սալգանաթէ խօ
 27 քէթընէ կէրէք նն՞ պու : Ու տէսթ քըր ժը Մուսայէ
 ու ժը հէմի փէյղէմպէրան՝ թարիֆ տըքըր , չը քօ ժը
 տէրհագէ ուի լը քըթէպանտա հաթը պու նըվիսան
 28 տըն : Ու կավա քօ նէզա աւ գասապայէ պուն լը քօ

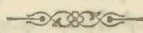
- քի տը ջու պուն, ուի ժի վուսան տը տա պու խույա-
- 29 յի էրքը ուի լը հէնի տուր տար քի տէ պըջօ : Համա
լէ զօռ քըրըն ու կօն . լը պա մա պը սաքընա, չըմա
քօ էվար ա, ու ռիթ տարէնկ ա, ու լը ուէ քէթ լը
- 30 պա ուա ն սաքընանտըռա : Ու պու քի կալա քօ աուի
պը ուանուա լը սուֆրէտա ռօնըչտ, նան սանտ միւ-
- 31 պարէք քըր՝ չըքէնանտ ու տա ժը ուտնուա : Ու ջահ
վէդ ուան հաթը վէպուն ու աուի նաս քըրըն, ու աուի
- 32 ժը ուան նախույայի պու : Ու ժը հալուտուուա տը կօ-
թը պուն . նա՞ քի տըլէ մա ժի նալ մա տը շալութի
պուն կալա քօ լը ռէտա պը մառա խապէր տըտա պու,
ու քըթէպան պը թարիֆ քըրընէ ժը մառա :
- 33 Ու ուպուն լը ուէ սաաթէ լը Գուստէ վէկէռիան ու
եանզտահան ու պը ուանուա պուն լը եէք ճիտա հա-
- 34 թը ճըվանտըն տին : Ու կօն . Պըռա Բապպ գըյամ՝
- 35 սանտ, ու ժը Շըմհունուա խույայի պու : Ու ուան
թարիֆ քըրըն չը քօ լը ռէտա պու, ու էրքը չալան
աուի խօ տա նաս քըրըն, լը ռիթա նան չըքէնանտընէ :
- 36 Ու կալա քօ ուան խապէր տը տա պուն իսա աուի
պը խօ սաքընանտ լը նալ ուան ու կօ ժը ուանուա .
- 37 սէլամ ժը ոռա, համա ուան պը պըզտիան թըռսիան ու
- 38 թախմին տըքըրը պուն էրքը ըուհ քի տը պինըն : Ու կօ
ժը ուանուա . չըմա՞ հուն լը հալ քէթըն ու չըմա լը տըլէ
- 39 ոտա ֆիքրան դէն : Մէպնքըն տէսթ ու լընկա մըն, էրքը
ազ աւ ըմ, պը սահինըն մըն ու պը նէռըն . չըմա քօ
կէօլտա ու աաթիյէ ըուհէ թուննա, չալան քօ տը պինըն
- 40 ամըն հէյա : Ու աշվա պը կօթընէ տէսթ ու լընկէդ խօ
- 41 նչան տա ժը ուանուա : Ու ուան ժը շաղիթիյէ պալուր
նա տըքըր պուն՝ ու լը թաճիւպտա պուն . կօ ժը ուան-
- 42 ոա . իուարըն քէ ո՛ հէյա լը վըր : Ուան ժի ժէռա
փարչա քի մահսիյէ գալանաի ու նանէ հընկըֆ տան :
- 43 Ու սանտ ու իուար լը պար ուան : (44) Ու կօ ժը
ուանուա . ուանանըն աւ խապէրան կալա քօ պը ոռա
պում մը ժը ոռա կօ . էրքը լաղըմ ա քօ թէքմիլ պը-

- պըն աւ հէմիան՝ քօ լը Թէվրաթէ Մուսատա ու լը նավ փէյղէմպերան ու նավ Ձէպուրան ժը պոյ մը հա-
- 45 Թըն նըվիսանտըն : Ուէ չաղէ մէժիյէ ուան վէքըր քօ
- 46 քըթէպան Ֆէհմ քըն : Ու կօ ժը ուանուա , էրքը ավհա հաթիան նըվիսանտըն ու ահվա լաղըմ ս ժը Մէսիհուա քըչանտըն , ու լը ուոյա սըսէյանտա գըյամ քըրըն :
- 47 Ու պը նավէ ուի Թօպան ու ժը կիւնէյանուա աֆիթի պէ վազ պուն լը նավ հէմի դայֆան՝ ժը Գուտսէ պը
- 48 պաչլամէչ պունէ : Ու հուն ըն շահիտէ աւ դըչդան :
- 49 Ու վահա սո ժը ուա վատէ Պավէ խօ տը շէյինըմ , համա հուն լը պաժէրէ Գուտսէ ոճնըն հաթա քօ ժը
- 50 ժօր դուվէթ պըթիւնըն լը սէր խօ : Ու ուան հաթա լը Պէյթանիայէ տնրանի , ու տէսթէ խօ լը ժօր հան լանի՝ ու ուան միւպարէք քըր :
- 51 Ու պու քի կավա քօ ուան միւպարէք տըքըր ժը ուան վէ գաթիա , ու ժօր լը աղիւմանան ոա տը պօ
- 52 պու : Ու ուան ժէուա պը սէճտէ քըրընէ՝ պը մնղըն
- 53 չաղիթիյէ վէկէուիան լը Գուտսուչէրիֆէ : Ու հէր կավ լը տաճարտա պուն , ժը խօսէուա շըքըր տը տա պուն ու միւպարէք տըքըրը պուն :

ԻՆՃԻԼ ՊԸ ԳԱՎԼԱ

ՀԱՆՆԱ

ՍԷՐ 1

- 1 Ժը իսկութիւնացէ ֆէլամ հնապու . ու ֆէլամ լը պա
խօտէ պու , ու աւ ֆէլամ խօտէ պու : Աւ ժը իսկութի-
- 2 տայէ լը պա խօտէ պու , Հէր դըչդ պը աուի պու , ու
- 3 պէ ուի դըչդ . քի նն պու՝ հէր չը քօ պու : Էօմր պը
- 4 ուի պու , ու էօմր ոօհնիյէ մնռուվան պու : Ու ոօհնի
- 5 լը նավ աւ դարիյէ ոօհնի տըտա պու , ու դարի աուի
- 6 ֆէհմ'նն քըր : Ժը խօտէ մէռուլ քի հաթը շիանտըն ,
- 7 քօ նավէ էքէ Հաննա պու : Ուիա հաթ շէհատէթ քըրընէ՝
- 8 քօ ժը պոյ աւ ոօհնիյէ շէհատէթ պըքն , քօ պը ուի
- 8 պավուր պըքըն : Ոօհնի աւ նն պու , լէ հաթ քօ ժը
- պոյ ոօհնիյէ շէհատէթ պըքն :
- 9 Տօղրի ոօհնի աւ պու քօ , լը տընէ հաթօղ հէմի
- 10 մնռուվան ոօհնի տըքըր : Աուի լը նավ տընէ պու ,
- ու տընէ պը ուի պու , ու տընէ աուի նաս նն քըր :
- 11 Ժը ախօյիյանուա հաթ ախօյիյան աուի դապուլ նն քը-
- 12 ըրն : Համա ուան քօ աուի դապուլ քըրըն , ժը ուան-
- ուա , ժը նավէ ուիուա պավուր քըրօղանուա , հէօքմէթ
- 13 տա քօ գուուէդ խօտէ պը պըն : Քօ ուան նն ժը իրա-
- տէթէ հօվտէ ու նն ժի ժը իրատէթէ մնռուլ՝ իլա
- 14 ժը խօտէ զան : Ու ֆէլամ թէն պու , ու պը լուդֆ ու
- հէմ պը տօղրիթիյէ դըժի՝ լը նավ մնտա սաքին պու ,
- ու իղզէթէ ուի ժը Պալ ոգա իղզէթէ եէքըքէ մն տէ :

- 15 Հաննա շէհատէթ քըր ժը պոյ ուի՝ գիրա ու կօ .
 Ուիա ան ժը պոյ էքէ քօ մը տը կօթ . Աւ քօ տէ լըբէյ
- 16 մըն պէ՝ ժը մըն աւ ալուլ պօ պու , չըմա քօ ժը մըն
 ալուլ պու : Ու ժը դըթաթիյէ ուի ժը տէլա լութֆէ
- 17 ման հէմի ժի լութֆ սանտ : Չըմա քօ նօմօս պը աէսթէ
 Մուսա հաթը տայըն , համա լութֆ ու տօղրիթի պը
- 18 տէսթէ իսա էլ Մէսիհ պու : իօտէ գաթ եէքէ նան տի-
 թիան , համա եէքղա Գուռ քօ լը հէլմէզա Պավ ան , աւ
 թարիֆ քըր :
- 19 Ու շէհատէթիյէ Հաննա ուիա ան , կալա քօ Եհհուտիան
 ժը Գուտտէ իմաման ու Լէվիան ժէուա շիանտըն՝ քօ
- 20 ժէ փըուս քըն , էրքը դու քի՞ի : Ու իգրար քըր ու
 ինքեար նան քըր . իգրար քըր՝ էրքը ան Մէսիհ նընըմ :
- 21 Ու ժէ փըուս քըրըն լէ դու քի՞ի . իլիա՞ի . ու կօ՝ նը-
 նըմ . լէ դու աւ փէյղէմպէ՞ր ի . ժէվապ տա էրքը
- 22 նընըմ : Նուա ժը մանուա պէժան՝ դու քի՞ի , քօ ան՝ ճէ-
 վապ պը պըն ժը ուանուա քօ ման շիանտըն , դու չը՞
- 23 տէժէ ժը պոյ խօ : կօ . էզ սաունտ քի ման քը լը չէօլէ
 տա կազի տըքան դարիգէ իօտէ ուասթ քըն , չավան
- 24 քօ իշայա փէյղէմպէր կօ : Ու աւ հաթը շիանտըն ժը
- 25 ֆարիսիան պուն : Փըուս քըրըն ժէ ու կօն . Լէ չըմա՞
 թահֆիլ տըքի էրքը դու Մէսիհ նընի , ու նա իլիա ,
- 26 ու նա ժի աւ փէյղէմպէր : Հաննա ժը ուանուա ճէվապ
 տա ու կօ . էզ պը ալ ո թահֆիլ տըքըմ համա լը նավ
 ո՛ եէքէ հէյան՝ քօ հուն նաս նաքըն . քօ աւ լը բէյ
- 27 մըն տէ պէ , քօ ան լայրի նընըմ կրէտանէ սօլէ ուի
- 28 վէքըրընէ : Աւ դըչդէ հան լը Պէյթհապրայէտա պու
 աւ ալիյէ տընէ ճօրտանէ . լը քօ քի Հաննա տը սան-
 քընի պու ու թահֆիլ տը քըր :
- 29 Աւ ոջա տընէ Հաննա տի քօ իսա ժէուա դէ ու կօ .
 վահա Պէրիսէ իօտէ , քօ կիւնէյէ տընէ տը հանիւնն :
- 30 Ուիա ան քօ ժը պոյ էքէ մը տը կօթ , լը բէյ մըն ման
 ոուվ քի դէ , քօ աւ ժը մըն ալուլ պօ պու , չըմա քօ
- 31 ժը մըն ալուլ պու : Ու մը աուի նաս նան տըքըր , համա

- Ժը աւ սէմէտէ անդ հաթըմ պը ավ թահֆիլ պըքըմ, քօ
 32 աւ Ժը Իսր: իլուա աշիքեար պըպն: Հաննա շէհատէթ
 քըր ու կօ. Բուհ ոգա դանվօքէ մը տի, քօ Ժը ազիւ
 33 մանան տը հաթը խուարի: Ու մը աուի նատը զանը
 պում, համա աւ քօ մը շիանտ պը ավէ թահֆիլ քըրընէ
 աուի կօ Ժը մըուա. լը սէր քի քօ տը պինի քօ Բուհ
 գէ խուարի, ու լը սէր ուի տադինը, պը Բուհ էլ
 34 Գուտս թահֆիլ քըրօզ աւ ան: Մը Ժի տի ու շէհատէթ
 քըր էրքը աւ ան Գուուէ Խօտէ:
 35 Լը աւ ուոյա տընէ տիսա Հաննա սնքընի պու ու Ժը
 36 շակըրտէդ ուի տըտոյան: Ու պը մատքըրընէ լը
 սէր Իսա, քօ տը կէուիա, կօ. վահա Մէսիհ Պէրլսէ
 37 Խօտէ: Պըհիստըն Ժէ հէր տու շակըրտան՝ քօ խապէր
 38 տըտա ու լը բէյ Իսա ջուն: Կավա քօ Իսա վէկէուիա
 ու տի ուան քօ լը բէյ ուի տըջօ պուն, կօ Ժը ուան
 ուա. Չը՞ տը խուազըն, ուան կօն Ժէուա. Բապպի (քօ
 պը թէրճիւմէ պունէ խօճա կօթընն) լը քօ՞ տը մինի:
 39 Ժը ուանուա կօ. Որըն ու պը պինըն. հաթըն ու
 տին լը աւ տնր քը աւ տը սնքընի պու. ու լը աւ
 ուոյանտա լը պա ուի սնքընին, ու լը ոխթա տան սաա
 40 թան պու: Ժը աւ հէրտոյան եէքէ փէթրոս հաթը
 կօթան պրէյ Շըմհուն Անտարիա պու, քօ Ժը Հաննա
 41 պըհիատըն ու լը բէյ ուի ջուն: Ուիա ալուլ պրէյ խօ
 Շըմհունէ տի, ու Ժէուա կօ. Մէսիհէ (քօ պը թէրճու
 42 մէ պունէ Խըրիստոս դէ կօթան) մն տի: Ուիա աուի
 պըր լը պա Իսք, Իսա լէ պը նըհէթընէ՝ կօ. Գուուէ
 Եունանէ Շըմհուն դո՞ւ ի. դու տէ Բէֆաս պէյ կօթըն,
 43 քօ փէթրոս թէրճիւմէ տըպն: Լը աւ ուոյա տընէ Իսա
 լը ձէլիլէ ուապունէ խօտ. ու Ֆիլիպոս տի, ու Ժէ
 44 ուա կօ. Լը բէյ մըն որա: Ու Ֆիլիպոս Ժը նավ Պէթ
 սայիթայէ պու Ժը պաթէրէ Անտարիայէ ու փէթրոսէ:
 45 Ֆիլիպոս Նաթանայէլէ տը պինն ու Ժէուա տըպէ, աւ
 Ժը պոյ էքէ քօ Մուսա լը նավ թավրաթէ նըվիսանտ
 ու փէյլէմպէրան Ժի՝ աուի մն տի. եանի Նասրանի

- 46 Իսա, դուռէ Եռսիֆ: Նաթանայէլ կօ ժէռա. ժը
 Նասրաթտէ դըըդէ գանճ գապիլն ան քօ պն, կօ ժէ-
 47 ռա Ֆիլիպոս, Որն ու պը պինն: Իսա կավա քօ տի
 քօ Նաթանայէլ լը ալիյէ ուի տը հաթ, կօ ժը պօյ ուի.
 Վահա տօղրի Իսրայիլ քի քօ լը նավ ուի հիլիէ թուն.
 48 նն: Նաթանայէլ կօ ժէռա. դու մը ժը քօ նաս տը
 քի, ճէվապ տա Իսա, ու կօ ժէռա. Ֆիլիպոս հէժա
 դա կազի նն քըր կավա քօ դու լը պըն տարա հէ-
 49 ժիլէտա պոյ, մը դա տի: Ճէվապ տա ժէռա Նաթա-
 նայէլ ու կօ. Եա խօճա դու ի Գուռէ իօտէ. դու ի
 50 փատիշահէ Իսրայիլէ: Իսա ճէվապ տա ժէռա ու կօ.
 Չիւն քի մը դառա կօ, էրքը մը դա լը պըն տարէ
 հէժիլէ տի. պալուր տը քի. ժը ուիա հէնի փըռ մն-
 51 զըն դըըդան տէ պը պինի: Ու կօ ժէռա. Պըռա պը-
 ռա տը պէմ ժը ոռա, ժը ուէ բէվա տէ պը պինըն
 ազիւմանան հաթը վէպուն ու մէլէքէ իօտէ քօ ռա-
 տը պըն ու դէնը խուար լը սէր Գուռէ Մանուվ:

ՍԷՐ 2

- 1 Ու լը բաշէ սէ ոօյան տալէթ քի հնպու լը քանա
 լը պաժէր քի ճէլիլէտա, ու տիյա Իսա ժի լը ուէ պու:
 2 Նուա հէմ Իսա հէմ ժի շակըրտէդ ուի ժի հաթըն կազի
 3 քըրըն լը տալէթէ: Ու կավա քօ մէյ գէմ պու, տիյէ
 4 Իսայէ ժէռա կօ. մէյէ ուան թուննն: Իսա կօ ժէռա.
 Եա ժըն չը իշէ դա պը մըռա հէյն. ոխթա մըն հէժա
 5 նն կըհիշտին: Տիյա ուի ժը խըզմէթճիաննա կօ. ժը
 6 ոռա հէր չը քօ տէժն պըքըն: Լը ուէ հաֆթ տէնէդ
 գէվըրըն հնպուն լը կէօրէ ատէթէ փազըժ պունէ Եէ-
 հուտիան. քօ հէր Եէքէ ուան տըտօ Եա սրսէ մար
 7 դըըդ տը սննա: Իսա կօ ժը ուաննա. Դըժը պըքըն
 տէնէդ հանա պը ալ ու ուան դըժը քըրըն հաթա
 8 տնվէդ ուան: Ու կօ ժը ուաննա, նուա պըսթինըն
 ու ժը գատէհքեար պաշիռա պըպըն, ուան ժի անին:

- 9 Ու գատէհքեար պաշի կազա քօ դամէ մէյ պուն ամէ
սանտ ու նա տը զանի պու ժը քօ պունէ ուի (համա
խըզմէթծիան տը զանը պուն քօ ամէ դըժը քըրըն) գա
10 տէհքեար պաշի զավայէ կազի քըր : Ու կօ . Հէր քէս
մէյէ գանճ ավուլ լը օրթայէ դինն , ու քինկա քօ պը
մէյ տըպըն՝ ուէ չաղէ քօթիյէ . դա մէյէդ գանճ հա
11 թա նուա վէշարթ : Իսա լը պաժէրէ ձէլիլէ կանատա
իպթիտայէ միւճիւղաթան ուիա քըր , ու իզզէթէ խօ
պէյան քըր , ու շակըրտէդ ուի ժէոա իման անին :
- 12 Ու ժը ուէ բէվա իսա շու լը Քաֆաունայումէ . աուի
ու տիյէ ուի , ու պրէյէդ ուի , ու շակըրտէդ ուի , ու
13 լը ուէ չէնտ ուոյան սաքընին : Ու փասէհէ Եէհու
14 տիսան նէզ պու . ու իսա լը Գուտսէ ուապու : Ու տի
քօ լը հէյ տաճարտա նօկընան ու պըզընան ու գա՛վօ
գան տըֆնօթը պուն , ու սարրաֆան ժի քօ ուօնըշտի
15 պուն : Ու ժը պէնէ գամշի քի Ղէքըր ու հէմիան ժը
տաճարէ տան խըստ , պըզընան ու նօկընան , ու ախ
չայէ սարրաֆան պէլա քըր . ու տէզկեահան գուլու
16 պանտ : Ու ուան քօ գա՛վօքան տը ֆնօթը պուն՝ կօ
ժը ուանուա . ժը ուէ հալինըն ուանան , ու մալա պա
17 վէ մըն մալա ալըզվէրիչէ մա քըն : Բաչէ շակըրտէդ
ուի պիրա խօ անին , քօ հաթիմ նըվիսանտըն , զայրէթէ
18 մաթօ դա մը խուար : Ճէվապ տան Եէհուտիան ու կօն
ժէոա . ժը պոյ ուանան քըրընէ ժը մաոա չը՝ նշան
19 նշան տըտի : Ճէվապ տա իսա ու կօ ժը ուանուա . Հէ
լօշինըն տաճարէ հան լը սէ ուոյանտա աղէ Ղէքըմ աուի :
20 Եէհուտիան ժէոա կօն . տաճարէ հան լը չըլ ու շէշ
սալան հաթը Ղէպուն . ու դու լը սէ՞ ուոյանտա տէ Ղէ
21 քի աուի : Համա աւ ժը պոյ տաճարէ կէօվտայ խօ տը
22 կօթ : Նուա կազա քօ ժը մըրիան ուապու , շակըրտէդ
ուի պիրա խօ անին , էրքը ուիա պուն քօ աուի կօ ,
ու իման անին ժը քըթէպուա ու ժը քէլամէ իսաոա :
23 Ու լը փասէհտա՝ լը պայրամտա՝ կազա քօ աուի լը
Գուտսէ պու . փըոան իման անին ժը նավէ ուիոա ,

չբնա քօ աւ միւճիւզաթ քօ աւ տըբըր , ուան տը տի
 24 թը պուն : Համա իսա աւ խօ ժը ուանուա պալուր նն
 25 տըբըր , չբնա քօ աւ տը զանի պու հէր քէս : Ու լա
 զըմ նն պու , էրբը եէքէ ժը պօյ մննուվ շէհատէթ
 պըքն , չբնա քօ աւ տը զանի էրբը չը հէյն լը հըն
 տուուէ մննուվ :

ՍԷՐ 3

1 Ու լը նավ ֆարիսիան մննուվ քի հնպու քօ նավէ
 էքէ Նիգօթիմօս պու , քօ ուէյսէ եէհուտիան պու :
 2 Ուիա լը շնվէտա լըպա ուի հաթ , ու կօ ժէոա . Եա
 խօճա նմ տը զանըն քօ դու ժը իօտէ խօճա հաթիյ .
 չբնա քօ եէքէ նն տըբարը պըքն աւ քէրէմէթան քօ
 3 դու տըքի , էրբը իօտէ բէոա նն պն : Ճէվապ տա
 իսա՝ ու կօ ժէոա . Պըոա պըոա տըպէմ ժը դաոա .
 էրբը եէքէ ժը ժօրտա նն զն՝ նըքարն փատիչանի
 4 թիյէ իօտէ տիթընէ : Նիգօթիմօս կօ ժէոա . Չավան
 տըքեարը մննուվ քի պը զն , աւ քօ փիր ն , գապիլ ն՞
 քօ ճար քի ժի տիսա լը բահմա տիյա խօ պը գէվն ,
 5 ու պը զն : Ճէվապ տա իսա ու կօ . Պըոա պըոա տը
 պէն ժը դաոա , էրբը եէքէ ժը ալ ու ժը Բուհ նն
 6 զն , նըքեարը լը փատիչանիթիյէ իօտէ քէթընէ : Չը
 մա քօ ժը թէն հաթըր գա թէն ն ու ժը Բուհ հաթըր զա
 7 բուհ ն : Դու թաճիւպ մնքն քօ մը ժը դաոա կօ լա
 8 զըմ ն քօ ժը ուա տիսա ժը ժօր զայըն : Չբնա քօ պա
 լը քօ քի պը խուազն փըֆ տըքն , ու տանկէ ուի տը
 պըհիսի , համա նըզանի ժը քօ դէ ու լը քօ տըջօ . ահ
 9 վա նըն աւ հէմիան քօ ժը Բուհ տը զըն : Ճէվապ տա
 Նիգօթիմօս ու կօ ժէոա . Աւ չանվան տըքեարը պը
 10 պն : Ճէվապ տա իսա ու կօ ժէոա . Դու խօճայէ ի
 11 սրայիլ ի , դըղդէ հանան նը՞ զանի : Պըոա տըպէմ
 ժը ուա , էրբը չը քօ նմ տը զանըն խապէր տըտըն ,
 ու չը քօ մն տի նմ շէհատէթ տըքըն , ու շէհատէ

- 12 Թիյէ մն հուն գապուլ նա քըն : Նուա էրքը մը ժը
 ոուա տիւնեազի գըշդան խապէր տա՝ հուն պալուր
 նա քըն , լէ չափա՞ն տէ պալուր պըքըն , էրքը քօ
- 13 ազմանի գըշդան պէժըմ : Ու լը ազիւմանէ գաթ եէքէ
 ուա նն պոււն , իլլա ժը ազիւմանէ հաթը խուար քօ
- 14 աւ լը ազիւմանտա նն : Ու չափան քօ Մուսա լը չէօլէ-
 տա մահրէ պըլընտ քըր , վուսան ժի լողըմ ն քօ Գու-
- 15 ոէ մնուով պըլընտ պըպն : Քը հէր քի քօ ժէուա ի-
 ման պիւնը՝ վունտա նն պն , իլլա ժը էպէտի էօմրուա
- 16 մալիք պըպն : Չըմա քօ խօտէ վուսան հուպանտ տընէ ,
 հաթա քօ եէքղա Գուուէ խօ տա , Քը հէր քի քօ ժէ-
 ուա իման պինն վունտա նն պն , լէ ժը էպէտի հայաթ-
- 17 ուա մալիք պըպն : Չըմա քօ խօտէ Գուուէ խօ նն
 շիանտ լը տընէ քօ տընէ հէօքմ պըքն , լէ՝ քօ տընէ
- 18 պը ուի խէլաս պըպն : Աւ քօ ժէուա իման դէնն՝ հէօ-
 քըմ նա պն , ու աւ քօ իման նայնն ժէուա , աւ ժը
 անվատա հէօքմ պոււն . չըմա քօ ժը նափա եէքղա Գու-
- 19 ոէ խօտէուա իման նն անի : Ու հէօքմ ուիա ն՝ քօ
 ոօհնի հաթ լը տընէ . ու մնուովան թարի ժը ոօհնի
 բէթըր հնպանտըն . չըմա քօ ամէլէ ուան եարամաղ
- 20 պոււն : Չըմա քօ հէր քի քօ քէօթի ամէլ տը չըղուլն
 աւ ժը ոօհնի իքրահ տըքն . ու լը պա ոօհնիյէ նայէ
- 21 քօ ամէլէ ուի գէմմ նն պըն : Համա աւ քօ հադի տը չը-
 ղուլն՝ լը պա ոօհնի դէ հաթա քօ ամէլէդ ուի աշի-
 քեար պըպըն քօ պը խօտէ հաթը չըղուլանտըն :
- 22 ժը ուան բէվա՝ իսա պը թնվիլ շակըրտէդ խօ հա-
 թը լը տիարէ Եէհուտիսթանէ ու լը ուէ տըկէուիա պը
- 23 ուանուա , ու թահֆիլ տըքըր : Հաննա ժի լը նափ Ս.յ-
 նօնէ լը նէզա Սալիմէ թահֆիլ տըքըր , չըմա քօ լը
 ուէ փըու ալ հնպու ու տը հաթը պոււն ու թահֆիլ
- 24 տը պօ պոււն : Չըմա քօ Հաննա հէժա լը զընտանէ նն
- 25 հաթը պու տանին : Նուա պը շակըրտէդ Հաննա լը
 նափ Եէհուտիան ժը խուսուսէ փադթ պոււնէ տօզ քի
- 26 պու : Հաթըն ժը Հաննաուա ու կօն ժէուա . Եա՞ խօճա

աւ քօ պը դառաւ լը աւ ալիցէ տընէ Թօրդանէ պու, ժը
 պոյ էքէ քօ դա շէհատէթ քըր. վահա աուի թահֆիլ
 27 տըքս՝ ու հէմիան ժէուա տըջուն: Ճէվասպ տա Հաննա
 ու կօ. Մանուկ ժը խօ դըշտ քի ժի նըքէարը քըրը-
 նէ, էրքը ժը ժօր ժը ազիւմաննան ժը ուիուա նէյէ
 28 տայըն: Հուն պը խօ ժը պոյ մըն շէհատէթ տըքըն, քօ
 մը ժը ոուա կօ. էրքը Մէսիհ նգ նընըմ, իլլա քօ լը
 29 պար ուի հաթըմ շիանտըն: ժը քէուա քօ պուք հէյմ՝
 զավա աւ ն. համա տօսթէ զավա՝ քօ տը սնքընն ու
 աուի կօտարի տըքս, պը շազիթիցէ շազ տըպս ժը պոյ
 30 տանկէ զավա. նուա շազիթիցէ մըն դըժա պուս: Հէնի
 լազըմ ն քօ աւ մանգըն պըպս, ու նգ բըջուք պըպըմ:
 31 Աւ քօ ժը ժօր դէ՝ ժը հէմիան ժօր ն, ու աւ քօ ժը
 աւ տընէ ն, տիւնեալի ն, ու ժը տընէ խապէր տը-
 32 տս: Աւ քօ ժը ազիւմաննան դէ չըքօ տի, ու չըքօ
 պըհիստ՝ շէհատէթ տըքս, ու շէհատէթիցէ ուի եէքէ
 33 գապուլ նաքս: Աւ քօ շէհատէթիցէ ուի գապուլ քըր.
 34 մէօհր քըր քօ խօտէ տօզրի ն: Չըմա քօ աւ քօ խօ-
 տէ շիանտ՝ խապէրէ խօտէ խապէր տըտս. չըմա քօ
 35 խօտէ ժէուա պը էօլիցէ Բուհէ նա տս: Պավ Գուուէ
 36 տը հանպինն, ու հէր դըշդ տա լը տէսթէ ուի: Աւ
 քօ ժը Գուուէուա իման դիւնն՝ էպէտի հայաթէ գա-
 պուլ տըքս, ու աւ քօ ժը Գուուէուա իդաաթ նա քս,
 աուի հայաթ նա պինն, լէ զազապէ խօտէ լը սէր ուի
 տը սնքընն:

1 Ապալա քօ իսա ֆէհմ քըր քօ ֆտըիսիան պըհիստըն՝
 էրքը իսա ժը Հաննայէ բէթըր շակըրտան փէյտա
 2 տըքս ու թահֆիլ տըքս: (Ֆարաղա իսա աւ պըխօ
 3 թահֆիլ նս տըքըր լէ շակըրտէդ ուի:) Եէհուտիսթա-
 4 նէ հըշթ տիսա լը ճէլիլէ հաթ: Աւ աուի ժը Սամա-
 5 ըիայէ տէ պը պըհուրիա: Հաթ լը պաժէր քի Սամա-

- րիպէ՛ք քօ նազէ էքէ Սուգար պու, նեզա աւ կունտէ՛
 աւ քօ Եագուպ ժը դուռէ խօ ժը Եուսիֆու.ա տա պու:
- 6 Ու լը ուէ ժը Եագուպու.ա պիր հնպու իսա ժի պը
 ուէվն պը ըահաթ պունէ լը սէր աւ պիրէ ոօնըչը,
 քօթ ժի ռիթա շէշան պու:
- 7 Ժը Սամարիայէ ժընըք քի հաթ ալ քըշանտընու.ա,
 8 իսա կօ ժէու.ա: Ժը մըու.ա ալ պըտն վն խուարընու.ա,
 չըմա քօ շակըրտէդ ուի լը պաժէր չօ պուն քօ դաամ՝
- 9 պը քըռըն: Ժընըքէ Սամարիյէ կօ ժէու.ա. Դու քի Եէ-
 հուտի ի, չա՞վան ժը մըն վն խուարըն տը խուազի ժը
 ժըն քի Սամարիյէ. չըմա քօ Եէհուտիան գաթ պը Սա-
- 10 մարիանու.ա թնվ նա պըն: իսա ճէվապ տա ժէու.ա ու
 կօ. Իրքը դու պնխչիչէ խօտէ ու աւ քի՛ն քօ ժը դա
 ալ վն խուարընէ տը խուազն պըզանը պանա, դու ժը
 ուի տէ տիլէկ պը քըրանա, ու աւ ժը դաու.ա տէ ա-
- 11 պուհայաթ պը տանա: Ժընըք կօ ժէու.ա. Եա՞ րապպ,
 ալ քըշանտընու.ա ֆըրադէ դա ժի թուենն, ու պիրէ
 հան դուր ն, նու.ա ժը քօ՞ տէ պըպն ապուհայաթէ
- 12 դա: Մէկէր դու ժը պալէ մն Եագուպ Եէքէ մնզըն
 ի, քօ պիրէ հան ժը մնու.ա տա, ու աուի ժը վըր
- 13 վնխուար ու ոլէտէդ ուի ու հայվանէդ ուի ժի: Ճէ-
 վապ տա ժէու.ա իսա ու կօ. Հէր քի քօ ժը աւ ալէ
 վն խօ՝ տիսա թի տըպն, համա քի քօ վն խօ ժը աւ
- 14 ալէ քօ՝ նզ տըտըմ ժէու.ա, Էպէտի թի նա պն: Լէ
 աւ ալէ՛ քօ նզէ տէ պըտըմ ժէու.ա, տէ պըպն ժէու.ա
 դանի քի ալէ, քօ լը նալ էպէտի հայաթտա տալէժն:
- 15 Ժընըք կօ ժէու.ա. Եա՞ րապպ պըտն ժը մըու.ա ժը աւ
 ալէ, քօ թի նն պըմ ու լըվըր ննյէմ ալ քըշանտընէ,
 իսա կօ ժէու.ա. Հա՞ու.ա մէրէ խօ կազի քն ու լըվըր
- 16 սրն: Ժընըք ճէվապ տա ժէու.ա ու կօ. Մէրէ մը թուենն,
 17 իսա կօ ժէու.ա. Դա գանն կօ, էրքը մէրէ մը թուենն:
- 18 Չըմա քօ դա բէնն մէրան կօհրանտիւն, աւ քօ անվա
 ժը դաու.ա հէյն մէրէ դա նընն. աուի դա ուասու կօ:
- 19 կօ ժէու.ա ժընըք. Եա՞ րապպ ժը մըու.ա խույայն քօ

- 20 դու եէքի փէյղէմպէր ի : Էժտատէ մն լը Ղիյայէ հանտա
սէճտէ քըրըն հուն տէժըն , էրքը թանէ Գուտու
չէրիֆ ան աւ ճի՝ քօ լը ուէ լաղըմ ան սէճտէ քըրըն :
- 21 Իսա կօ ժէոա . Էա ժըն ժը մըոա իման պինն՝ քօ
զէման տէ պէ՝ ժը Պավոա նն լը Ղիյէ հանտա ու
- 22 նն ժի լը Գուտուչէրիֆտա տէ սէճտէ պըքըն : Հուն
սէճտէ տըքըն ժը եէքէոա քօ նաս նաքըն , ան՝ ժը
աուիոա սէճտէ տըքըն՝ քօ աուի ան՝ նաս տըքըն . չըմա
- 23 քօ խէլաս ժը Եհհուտիյան ան : Լաքին զէման տէ պէ ,
ու հալա նուա ժի ան , քօ ժը Պավոա տօղրի սէճտէ
քրօղան պը բուհ ու պը հագիյէ տէ սէճտէ պըքըն ,
չըմա քօ Պավ ժի ահվա սէճտէ քրօղան տը խուաղան :
- 24 Խօտէ բուհ ան , ու ժէոա սէճտէ քրօղանուա ժի լաղըմ
- 25 ան քօ պը բուհ ու պը հագիէ սէճտէ պըքըն : Ժընըք
կօ ժէոա . Զանըմ՝ քօ Խրիսթոս հաթը կօթան Մէսիհ
տէ պէ , կավա քօ պէ՝ աուի տէ պէ ժն՝ ժը մնոա հէմի
- 26 դըչգան : Իսա կօ ժէոա . Էզ աւ ըմ՝ քօ պը գառա
- 27 խապէր տըտըմ : Ու լը սէր ուի սէօղէ շակըրտէդ ուի
հաթըն , ու մաթ ման քօ պը աւ ժընըքոա խապէր
տըտա պու , համա ժը ուան եէքէ ժի նն կօ՝ էրքըլը՝
- 28 տը խուաղան եախօտ չը խապէր տըտի բէոա : Ժընըք
հըչգ ճանէ , ու շու լը պաժէր՝ ու կօ ժը մնոուպան
- 29 ոա : Ո՛րըն պը պինըն մնոուվ քի՝ քօ կօ ժը մըոան՝
հէր չը քօ մը շըղուլիան . աճապա ուիան՝ ան Մէսիհ :
- 30 Ժը պաժէր ոապուն ժէոա տը հաթը պուն :
- 31 Ու հէժա ուան նն հաթ՝ շակըրտան ժէոան լավա
տըքըրը պուն ու տըկօթը պուն . Էա՝ խօճա պը խօ :
- 32 Աուի կօ ժը ուանոա . Դաամէ մըն է խուարընէ հէյան
- 33 քօ հուն նըզանըն : Շակըրտան ժը հէվու տուոա տը
կօթը պուն աճապա եէքէ ժէոա դըչգ քի խուարընէ
- 34 անի՞ : Իսա կօ ժը ուանոա . Դաամէ մըն աւ ան քօ ի
35 բատէթէ մը շիանտօղէ պըքըմ : Ու շըղուլէ ուի թէ
մամ պըքըմ . Եա՞ քօ հուն տէժըն , հէժա չար մնհ
հէյան քօ ոխթա հասատէ պէ . վահա ան՝ ժը ոուա

- տըպէմ . Զահվէդ խօ հանինըն լը զանլիան պը նըհէ-
 ոըն , քօ սըփի պունան՝ ու ժը չինանտընուա կիյանան :
- 36 Ու չինանտօղ իւճըէթ տըսթինան , ու ժը էպէտի հա-
 յաթա մահսուլ տը ճըվինան . քօ դօվ քըրօղ ու չինան-
- 37 տօղ շաղ պըն : Զըմա քօ տօղըրի սէօղ լը ուխատա ան
- 38 դօվ քըրօղ պաշգա . ու չինանտօղ պաշգա ան : Մը ո՛
 չիանտ չինանտընէ աւ քօ ո՛ էմէկ նան քըշանտ , պաշ-
 գասիան չալըշմիշ պուն ու հուն լը էմէկէ ուան քէթըն :
- 39 Նուա ժը աւ պաթէրէ Սամարիան փըռան ժէռա
 իման անին , ժը պօյ սէօղա աւ ժընըքէ քօ շէհատէթ
 քըր՝ էրքը մը չը քօ քըրը պու հէմի ժի ժը մըռա կօ :
- 40 կավա քօ Սամարիան ժէռա հաթըն , լավա տը քըրը
 պուն ժէռա քօ լը պա ուան պըմինան . տու ոօ լը ուէ
- 41 սանքընի : Ու հէնի փըռան ժէռա իման անին՝ ժը պօյ
- 42 սէօղա ուի : Ու տը կօթը պուն ժը ժընըքուա , ժը
 ուէ բէվա նա ժը պօյ սէօղա դա ան իման դինըն .
 չըմա քօ ան պը խօ պըհիտըն ու տը զանըն . քօ ասահ
 խէլան քըրօղէ տընէ Մէսիա ուիա ան :
- 43 Ու բաշէ տու ոօյան ժը ուէ ոապու ու շու լը ճէ-
- 44 լիլէ : Զըմա քօ իսա պըխօ շէհատէթ քըր , էրքը ժը
 է փէյղէմպէր քիռա լը նավ ոլաթէ խօտա իթիպար
- 45 նապան : Համա կավա քօ աուի լը ճէլիլէ հաթ՝ ճէլի-
 լիան աուի գապուլ քըրըն , չըմա քօ տիթը պուն աւ
 հէմի քէրէմէթան՝ քը աուի քըր լը Գուտսէ լը յիթա
 պայրամէ . չըմա քօ ուան ժի հաթը պուն լը աւ պայ-
 ըամէ :
- 46 Տիսա հաթ լը պաթէրէ ճէլիլէ լըկանայէ , լը քօ քի
 ալ մէյ քըրը պու , ու լը ուէ ժը ասլէ փատիշահէ
 եէքէ հանու քօ գուռէ ուի լը նավ ֆաֆառնայում-
- 47 տա նախօշ պու : կավա քօ աուէ պըհիտ իսա էրքը
 ժը Եհուտիսթան լը ճէլիլէ հաթիան , հաթը ժէռա ու
 լավա տըքըր , քօ պէ ու գուռէ ուի սաղ քան , չըմա
- 48 քօ լը նէղա մըրընէ պու : իսա կօ ժէռա . էրքը հուն
 քէրէմէթան ու միւճիւզաթան նան պինըն իման նայնըն :

- 49 Ժը ասլէ փատիշահէ մէռուվ կօ ժէռա . Եա՛ րապպ
 50 ո՛րն չը գաս քօ գուռէ մըննա՛ մըրիւն : Իսա կօ ժէռա .
 Հա՛նա՛ գուռէ դա սաղ ա՛ , մա՛ռուվ ժի պավուր քըր
 51 ժը աւ խապէրուա քօ Իսա կօ ժէռա , ու ջու : Ու
 կավա քօ տը ջօ պու լը բէշ ուի ռապուն խըզմէթքեա
 ըէդ ուի , միւժտէ տան ու կօն , էրքը գուռէ ուի սաղ
 52 ա՛ : Դուա ժը ուան ռիթա ոաղ պունէ փըռս քըր ,
 ու ժէռա կօն . Թա աուի տօ սաաթ լը հաֆթան
 53 պնրտա : Ձանի պավէ ուի էրքը աւ սաաթ պու , քօ
 54 Իսա ժէռա կօ : Էրքը գուռէ դա սաղ ա՛ , ու իման
 անի աուի ու մալա ուի ժի կըշք . Իսա ժը Եէհուտիս
 Թանէ կավա քօ հաթ լը ձէլիլէ՛ տիսա ուիա իքինճի
 քէրէմէթ քըր :

ՍԷՐ 5

- 1 Ժը ուէ բէվա՛ այտէ Եէհուտիան պու Իսա լը
 2 Գուտսէ ռապու : Ու լը Գուտսէ՛ լը տնրիյէ պըզընան
 տա պը Իպրանիյէ Պէթհէսթ հաթը կօթան հավուղ քի
 3 հապու . քը բէնճ հայաթէ ուի հապու : Քօ լը ուանտա
 փըռ նախօջան տը հաթը պուն վէղէլանտըն . քօռան .
 Թօփալան , հըշք պույան , քօ ժը թա՛վ պունէ ալէ տը
 4 բէ պուն , Չըմա քօ կավա կավա մէլէքէ Խօտէ տը
 հաթը պու խուարի ու ալէ թա՛վ տը՛ տա պու . նուա
 բաշէ թա՛վ պունէ ալէ՛ քի քօ ալուլ լը ալէ տը քէթը
 պու հէր չը նախօջիթի պը պանա՛ սաղ տը պօ պու :
 5 Ու լը ուէ մա՛ռուվ քի հապու քօ ժը սի ու հաշթ
 6 սալան բէշ նախօջ պու : Իսա կավա քօ տի աուի՛ քօ
 քէթի . հաթը պու տանի , ու զանի քօ ժը փըռ զէման
 7 ա՛ . կօ ժէռա . Տը խո՛ւաղի սաղ պուն : Նախօջ ճէվապ
 տա ժէռա . Եա Ոապպ խօտիյէ մըն թու՛ննա՛ քօ ռիթա
 թա՛վ պունէ ալէ , մը լը հավուգէ պավէժա՛ , լէ ռիթա
 քօ ա՛ղ կըրան թէվ տը կէռըմ՛ , ժը մըն բէշ պաշ
 8 գասի քի տը գէվա՛ : Իսա կօ ժէռա . Ռա՛պա՛ լըհէֆա

- 9 խօ հելինն ու հա՛ռն : Ու զուվա սաղ պու աւ մա՛
 ուով . ու լըհէֆա խօ հէլանի , ու տը կէռիա , ու
 10 աւ ուօ շէմու պու : Նուա Եհհուտիանն ժը աւ սաղ
 պունն մա՛ռուվուա կոն , ուօյա շէմու է ժը դառա ճայիզ
 11 նրնն քօ լըհէֆա խօ հելինի : Ճէվապ տա ժը ուանուա
 ու կօ . Աւ քօ մը սաղ քըր , ժը մըռա կօ . Լը հէֆա
 12 խօ հելինն ու հա՛ռն : Նուա ժէ փըռս քըրըն , աւ
 քի՛ն քօ ժը դառա կօ , լըհէֆա խօ հելինն ու հա՛
 13 ռն : Լաքին աւ շիֆա սանտօղ մա՛ռուվ , նա տը զանը
 պու էրքը աւ քի՛ն , չըմա քօ իսա ժը աւ ճիյէ խօ տա
 14 պու ալի ժը պօյ գալապայէ : Ժը ուէ բէվա իսա ա՛
 ուի լը նալ տաճարտա տը պինն ու ժէռա տէժա՛ .
 վահա դու սաղ պույ հէնի կիւնէ մա՛քա . քօ հէնի
 15 պէթէր դըշդ.քիռա օյրամիշ նա պի : Ջու մա՛ռուվ
 ու ժը Եհհուտիանուա կօ . էրքը աւ իսա պու՝ քօ մը
 սաղ քըր :
- 16 Ու ժը պօյ ուիա Եհհուտիանն իսա տը գա՛վուրանտը
 պունն . քօ աւ դըշդ աուի լը ուօյա շէմուէ տըքըր :
 17 Համա իսա ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ . Պավէ մըն
 18 հաթա անվա տը շըղուլն , է ժի տը շըղուլըմ : Ժը
 պօյ ուիա հէնի փըռ Եհհուտիանն աուի գուշտընէ ա՛
 րամիշ տըքըրը պունն , չըմա քօ նա քի թաննէ ուօյա
 շէմույանն նա՛տը բէ պու , լէ խօտէ ժի պավէ մըն նա տը
 կօթը պու , վուսան քօ՝ աուի խօ պնրապէրէ Ալլահ
 19 տըքըր պու : Նուա իսա ճէվապ տա ժը ուանուա ու
 կօ . Պըռա պըռա տը պէմ ժը ուա , Գուռ աւ ժը խօ
 դըշդ քի թի նա տըքէտըրը պու քըրընէ , լէ թաննէ չը
 քօ տը պինն , քօ Պավ տըքա՛ն , չըմա քօ չըքօ աուի
 տըքը , համա աւ դըշդ՝ Գուռ ժի տըքա՛ն ոգա ուի :
 20 Չըմա քօ Պավ Գուռէ տը հապինն ու հէր դըշդ նչան
 տըտա՛ ժէռա , չը քօ աուի տըքը . ու ժը ուան հէնի
 փըռ մա՛ղըն շըղուլան տէ նչանն ուի պըտա՛ն , քօ լը
 21 սէր ուի հուռն աճէպ պը մինըն : Չըմա քօ չավան քօ
 Պավ մըրիանն րատըխն , ու սաղ տըքա՛ն վուսան ժի

- 22 Գուռ՝ քի ժան քօ տը խուազն սաղ տըքն : Չըմա քօ
 Պավ զաթ քէս քի հէօքմ նաքն , իլլա հէմի հէօքմ
- 23 ժը Գուռուա տայիմ : Գօ հէմիան իզգէթ պըքըն ժը
 գուռուա , չավան քօ ժը Պավուա տըքըն . աւ քօ ժը
 Գուռուա իզգէթ նաքն , ժը աուէ շիանտօղ Պավուա
- 24 նա քն : Պրուա պըուա տը պէմ ժը ոուա , էրքը աւ քօ
 քէլամէ մըն կօտարի տըքն , ու իման գիւնն ժը մը շիան
 տօղուա , էպէտի հայաթէ զապուլ տըքն , ու լը պըն
 հէօքմէ նա գէվն , լէ ժը մըրընէ լը էօմրէ պըհուրիմ :
- 25 Պրուա պըուա տը պէմ ժը ոուա , գէման տէ պէ՝ ու
 նուա ժի ան , քօ ուէ չաղէ մըրիան տէ տանկէ Գուռէ
 խօտէ պը պըհիսըն . ու ուան քօ տը պըհիսըն , տէ պը
- 26 ժին : Չըմա քօ չավան քօ ժը Պավուա լը խօտա էօմրէ
 ուի հէյն , վուսան ժի տա ժը Գուռէուա քօ լը խօտա
- 27 էօմրէ ուի պըպն : Ո ժէուա հէօքմաթ տա քօ շէրիաթ
- 28 պըքն . չիւնքի աւ Գուռէ մանուվ ան : Լը սէր ուիա
 աճէպ ման պըն , չըմա քօ ռիթ տէ պէ քօ ու հէմիան
- 29 քօ լը թըրպէտանն տէ տանկէ ուի պը պըհիսըն : Ու
 լը տան տէ պէն , ուան քօ խայր ամէլ քըրընն լը գըյա
 մէթէ հայաթէ , ու ուան քօ քէօթի ամէլ քըրըն լը
- 30 գըյամէթէ աղապէ տէ հանըն : Էզ ժը խօ գըյգ քի
 նըքարմ քըրընէ , լէ չավան քօ տը պըհիսըմ , վուսան
 հէօքմ տըքըմ , ու շէրաթէ մըն տօղրիմ , չըմա քօ անզ
 իրատէթէ խօ արամիշ նաքըմ , լէ մը շիանտօղ իրա
- 31 տէթէ Պավ : Էրքը անզ ժը պօյ խօ շէհատէթի պը
- 32 քըմ , շէհատէթիյէ մըն տօղրի նընն : Պաճգասի ան
 քօ ժը պօյ մըն շէհատէթ տըքն , ու անզ զանըմ քօ աւ
- 33 շէհատէթի քի ժը տան հապէ մը քըր տօղրի ան : Ո՛
 ժը Հաննաուա շիանտ ու ժը հապիուա շէհատէթ քըր :
- 34 Համա անզ նա քի ժը մանուվան շէհատէթ տըսթիւնըմ ,
- 35 լէ ուիա տը պէմ քօ հուն խէլաս պըպըն : Սուի չըրա
 քի պու քօ տը շավուգի պու ու ոօհնի տըտա պու
 ու հուն խօտըն ռիթ քի պը ոօհնիյէ ուի շազ պուն :
- 36 Համա ա մըն ժը շէհատէթիյէ Հաննա հէնի մանըն շէ

- հաստէթի հէյն, աւ շրղուլան քօ Պավ ժը մրուա տա
քօ ուան թէքմիլ պըքըմ. աւ ամէլան քօ տը շրղու-
լըմ, ուան ժը պօյ մըն շէհաստէթ տըքըն էրքը Պավ
37 մը շիանտ : Ու Պավ քօ մը շիանտ, աուի ժը պօյ
մըն շէհաստէթ քըր, հուն գաթուճար տանկէ ուի պը-
38 հիատըն, ու շէքլէ ուի ժի ո նա տիթըն : Նա ժի քէ-
լամէ ուի լը նավ ոտա սաքին հէյն. չըմա քօ հուն
39 իման նայընըն ժը աուիուա քօ աւ շիանտ : Քըթէպան
թէֆթիշ պըքըն, չըմա քօ հուն պը ուան հիսապ տը-
քըն էպէտի էօմրէ ո հնպուն, ու ասըլ ուան ըն քօ
40 ժը պօյ մըն շէհաստէթ տըքըն : Ու հուն նա խուաղըն
41 ժը մրուա հաթըն, քը էպէտի հայաթէ ո պըպն : Ազ
42 ժը մնուվան իզգէթ նաա թինըմ : Համա ան ո տը
զանըմ քօ մուհապէթէ խօտէ լը նավ ոտա թուննն :
43 Էզ պը նավէ Պավէ խօ հաթըմ, ու հուն մը գապուլ
նա քըն, էրքը պաչգա եէքէ պը նավէ խօ պէ, աուի
44 գապուլ տըքըն : Հուն չալա՞ն տըքարըն իման պինըն,
քօ ժը հէվու տու իզգէթ տըսթինըն ու աւ իզգէթ քօ
45 ժը եէք խօտէ ն, արամիշ նա քըն : Թախմին մն քըն
քօ ժը Պավուա ան ժը ոուա կըլի տըքըմ, հէյն եէքէ
քօ լը սէր ո կըլի տըքն, Մուսա՞ լը աուի քօ ո ումուտ
46 քըրիան : Չըմա քօ էրքը հուն ժը Մուսաուա իման
պը անիյանա, ժը մրուա ժի տէ իման պը անիյա պուն,
47 չըմա քօ աւ ժը պօյ մը նըվիսանտ : Չիւնքի էրքը ժը
հաթը նըվիսանտընէ ուիուա հուն իման նայըն՝ ժը
քէլամէ մրուա չա՞վան տէ իման պինըն :

ՍԷՐ 6

- 1 Ժը ուան բէվա խաա լը աւ ալիցէ տընէ պահրէ Տի-
2 պերիայէ ճէլիլէ ջու : Ու լը բէյ ուի փրու խալգ տը ջօ
պուն. չըմա քօ տըտիթը պուն աւ քէրէմաթան քօ լը
3 սէր նախօշան տըքըր : իսա լը ջիցէ քի ուապու. ու լը
4 ուէ ոօնըչտ պը թէվլի շալըրտէդ խօ. Ու փասէհ

- 5 պայրամէ եէհուտիան նէզ պու : Ու իսա կալա քօ
 շահվէ խօ հնչանի , ու տի քօ փրո խալի ժէոա տը
 հաթը պուն , կօ ժը Ծիլիպպօսուա . ժը՞ քօ ան նան պը
 6 քրուրն քօ աուանան պըխուն : Ուիա տը կօթը ժը պօյ
 աուի ճաուպանտընէ . համա աուի տը զանը պու չը
 7 տէ պըքն : Ծիլիպպօս ճէվապ տա ժէոա , տու սնտ
 տինար նան ժը ուանուա պնս նընն . էրքը ժը ուան
 8 հէր եէքէ հընըքի ժի պըթիւնն : ժը շակըրտէգ ուի
 եէքէ Ոնտրիաս պրէյ Շըմհուն փէթրոսէ՝ կօ ժէոա .
 9 լը վըր զաուուք քի բըջուք հէյն քօ բէնն նանէ ճէհէ
 ուի ու տու մահսիյէ ուի հէյն , լաքին աւ ժը աւ դաս
 10 մնուովանուա տէ չը՞ պըպն : իսա կօ , պըտըն ու
 նըչտըն աւ մնուովան . ու լը ուէ փրո կիյա հնպու .
 ու մնուովան ունըչտըն պը հիսապ դասս բէնն հա
 11 զարան : Ու իսա նան սննտ ու չըքըր քըր ու ժը աւ
 ունըչտօղանուա փայ քըր , վուսան ժի ժը մահսիան չը
 12 դաս խօստըն : Ու կալա քօ թէր պուն կօ ժը շակըր
 տանուա . Զէտէ պուն գէրիան պը ճըվինըն . հաթա քօ
 13 գըչդ քի վուստա նն պն : ճըվանտըն , ժը խուարօղան
 զէտէ պունէ՝ ժը գէրիյէ բէնն նանէ ճէհան , տուանը
 14 տահ դուֆան դրժա քըրըն : Նուա աւ մնուովան
 կալա քօ աւ աըամէթան տին՝ տը կօթը պուն , էրքը
 սասհ աւ փէյղէմպէր քօ տէ լը տընէ պէ ուիա ն :
 15 Նուա կալա քօ իսա ֆէհմ քըր քօ տէ պէն աուի պը
 պըքըինըն պըքըն՝ քօ աուի փատիչահ պըքըն . տիսա
 16 աւ թանն շու լը շիյէ : Ու կալա քօ էվար պու , շա
 17 կըրտէգ շուի ունը խուարի լը քէնարէ պահրէ : Ու
 ուան լը կէմիյէ պը քէթընէ լը ալիյէ տընէ պահրէ լը
 ֆաֆաուոնայում տը շօ պուն . ու հէնի դարի պու , ու
 18 իսա հէժա ժը ուանուա նն հաթը պու : Պահր ժի ժը
 19 փրո փըթի քըրընէ պայէ տը ուըմի պու : Նուա ուան
 պիսթ ու բէնն եախօտ դասս սի ասպարէզան քօ լը
 բէչ շուն . տին քօ իսա լը սէր պահրէ տը հաթը պու
 20 ու նէզա կէմիյէ պօ պու , փրո պըղտիան : Համա աուի

- 21 Կօ ժը ուանուա . էղ ըմ , մն՛ թըռսըն : Նուա խօստըն
քօ աուի լը կէմիյէ պըսթինըն , ու զուվա կէմի կիյա
լը աւ ոլաթէ լը քօ քի ուան տէ պը ջուանան :
- 22 Աւ ուոյա տընէ՝ քօ խալգ՛ լը ալիյէ տընէ պահրէ պուն
տին քօ ժը աւ եէքէ բէթըր կէմի լը ուէ թուննս պու ,
լը աուէ քօ շակըրտէդ իսա քըթըն , ու քօ իսա պը
շակըրտան լը կէմիյէ նս քէթը պու , լէ թանէ շակըր-
- 23 տէդ ուի ջուն : Համա ժը վիպէրիայէ պաչգ՛ա կէմիան
- 24 հաթըն նէզա աւ ճիյէ , լը քօ քի նան խուարըն : Նուա
կավա քօ խալգ՛է տին նս իսա հէմ՛ նս շակըրտէդ ուի
լը ուէ նս , ուան ժի քէթըն լը կէմիյէ , իսայէ պը ա-
- 25 ըամիշ քըրընէ՝ հաթըն լը ֆաֆաուենայումէ : Բւ կավա
քօ աուի լը ալիյէ տընէ պահրէ տին՝ կօն ժէուա . Եա՛
- 26 խօճա լը վըր դու չը՞ չաղ հաթիյ : իսա ժը ուանուա
ճէվապ տա ու կօ . Պըուա պըուա տը պէմ՛ ժը ոուա
հուն մը արամիշ տըքըն՝ նա քօ ժը պոյ աւ քէրէմէ
թան քօ հուն տին , լէ ժը պոյ աուի քօ հուն ժը նանէ
- 27 խուարըն ու թէր պուն : Ժը պոյ աւ հէլաք պուն դասամէ
նա՝ իլլա ժը պոյ լը էպէտի հայաթտա մայօղ դասամէ
պը շըղուլըն . աուի քօ ժը ոուա տէ Գուուէ մնուով
- 28 պըտա , չըմա քօ Ալլահ՛ Պավ աուի մէօհր քըր : Նուա
ժէուա կօն . էմ՛ չը՞ պըքըն , քօ ամէլէ իօտէ պը շը-
- 29 ղուլըն : Ճէվապ տա իսա ու կօ ժը ուանուա . ուիա ն
շըղուլէ իօտէ քօ ժը շիանտօղէ ուիուա իման պինըն :
- 30 կօն ժէուա . Չը՞ նշան տըքի՛ քօ նմ՛ պը պինըն ու
- 31 իման պինըն . չը՞ տը շըղուլի : Էթտատէդ մն լը չէօ .
լէտա մանանայէ խուարըն չավան քօ հաթիմ նըվիսան
տըն , ժը աղիւմանան նան տա ժը ուանուա քօ պըխուն :
- 32 իսա կօ ժը ուանուա . Պըուա Պըուա տըպէմ՛ ժը ոուա .
էրքը Մուսա նս տա ժը ոուա նանէ աղիւմանի , լաքին
պավէ մըն տը տն ժը ոուա աւ ստահ նանէ աղիւմանի :
- 33 Չըմա քօ ժը իօտէ հաթը տայըն նան աւ ն քօ ժը ա-
ղիւմանէ դէ խուարի , ու էօմը տըտն ժը տընէուա :
- 34 կօնը ժէուա . Եա՛ Բապպ հէր չաղ աւ նան պըտն ժը

- 35 մնուա : իսա կօ ժը ուանուա , ան ըմ նանէ հայաթէ ;
 աւ քօ ժը մըռա դէ պըրչի նա պն , ու աւ քօ ժը
 36 մըռա իման դինն՝ գաթ թի նապն : Համա մը ժը ոռա
 37 կօ , քը հունն ան արինն ու իման նայնըն : Աւ հէմիան
 քօ Պավ ժը մըռա տըտն , ժը մըռա տէ պէ , ու աւ
 38 քօ ժը մըռա դէ աուի տնր նա խըմ : Չըմա քօ ան
 ժը ազիւմանէ հաթըմ խուարի՝ նա քօ մէրամէ խօ
 39 պըքըմ , լէ մէրամէ աուի քօ մը շիանտ : Ուիա ան
 մէրամէ Պավէ մըն քօ մը շիանտ , քօ աւ հէմիան քօ
 Պավ ժը մըռա տա ժէ վուետա ննքըմ , իլլա աուի
 40 լը ոջա բաշիյէ ըախըմ : Ու մէրամէ Պավէ մըն ուիա
 ան , քօ հէր քի քօ Գուռէ տը պինն ու ժէռա իման
 գինն էպէտի էօմրէ ուի պըպն , ու աուի լը ոջա բա-
 շիյէ ըախըմ :
 41 Նուա Եէհուտիան ժը պօյ ուի կազընան տըքըրը պուն .
 չըմա քօ կօ . էրքը ան ըմ ժը ազիւմանն հաթը խօ-
 42 ւարի նան : Ու տը կօթը պուն , ուիա դուռէ Եուտիֆ
 իսա նընն , քօ պավ ու տիյէ էքէ ան նաս տըքըն ,
 նուա չա՛վան տէժն քօ ան ժը ազիւմանն հաթըմ
 43 խուարի : Ճէվապ տա իսա , ու կօ ժը ուանուա . Պը
 44 հնվու տու տըռ տըռ մն քըն : Եէքէ գաթ ժը մըռա
 նըքարն պէ , էրքը մը շիանտօղ Պավ աուի ննքընն ,
 45 ու ան աուի ըախըմ լը ոջա բալինէ : Լը նավ փէյ-
 դէմպերան հաթիւն նըվիսանտըն . ու հէմիան ժի ժը
 խօտէ պէնն հին պուն . աւ հէմիան քօ ժը Պավ տը
 46 պըհիսն ու հին պըպն՝ ժը մըռա դէ : Նա քի քէս քի
 Պավ տիթիւն՝ ժը աւ քէսէ մատէ՝ աւ քօ ժը խօտէ
 47 ան . Պավ աւ տիթիւն : Պըռա պըռա տը պէմ ժը
 ոռա , ժը մըռա պավուը քրօղըա էպէտի էօմրէ ուի
 48 հէյն : Էղ ըմ նանէ հայաթ : (49) Էթտատէ ո լը չէօլէ-
 50 տա մանանայէ խուարըն ու մըրըն : Ուիա ան աւ նան՝ քօ
 ժը ազիւմանն հաթիւն խուարի . քօ էրքը կէքէ ժէ
 51 պըխօ տէ նն մըրն : Էղ ժը ազիւմանն հաթըմ խօ-
 52 ւարի նանէ էօմրէ մն : էրքը Եէքէ ժը նանէ հանա տը

խօ . էպէտէն տէ պը ժի . հէմ աւ նան քօ անդէ պը տըմ , թէնէ մըն ան , քօ աուի տէ ժը պոյ էօմրէ տընէ պըտըմ :

- 53 Նուա Եհհուտիան պը հանու տու փէլ տը ջօ պուն ու տը կօթը պուն , ուիա չափան տըքարան թէնէ խօ
- 54 մանա ժը խուարընուա պըտան : Իսա կօ ժը ուանուա . Պըուա պըուա տը պէմ ժը ոուա , էրքը թէնէ Գուուէ մանուվ հուն նան խօն ու խույնա ուի վէ նախուն , լը
- 55 իօտէ էօմրէ ո' նա պան : Աւ քօ թէնէ մը տըխօ ու խույնա մը վէ տըխօ էպէտի էօմրէ ուի հէյան ու անդէ
- 56 ուի տէ լախըմ լը ուոյա բաշիյէ : Չըմա քօ թէնէ մըն ասահ դասամ ան ու խույնա մըն անասի վէ խուարըն ան :
- 57 Հէր քի քօ թէնէ մըն տըխօ ու խույնա մըն վէ տըխօ ,
- 58 աւ լը մըտա սաքին տըպան ու ան լը ուի : Չալան քօ սաղ Պալմը շիանտ ու ան սաղ ըմ պը տէսթէ Պալէ խօ , վուսան ժի աւ քօ մը տըխօ , աւ ժի պը տէսթէ
- 59 մըն սաղ տը մինան : Ժը ազիւմանան հաթը խուար նան ուիա ան , նա քօ չափան քօ էթտատէ ո' մանա , նայէ խուարըն ու մըրըն . աւ քօ նանէ հան տըխօ՝ լը էպէտի տէ պը ժի :
- 60 Իըչդէ հանան խապէր տա լը նալ տէրէ կալա
- 61 քօ լը Գաֆառնայումտա հին տըքըր : Նուա ժը շա կըրտան փըուան կալա քօ պըհիստըն կօն . Չէթընըն խապէրէ հան , քի տը քարը ժէուա կօտարի քըրըն :
- 62 Իսա կալա քօ Ֆէհմ քըր աւ ժը խօուա , քօ շակըր տէդ ուի ժը պոյ աւ դըչդէ կազընան տըքըրը պուն ,
- 63 կօ ժը ուանուա . Աւ ո խուար տըքան : Լէ չը հուն տէ թախմին պըքըն էրքը պը պինըն Գուուէ մանուվ
- 64 քօ ոսպան լը քօ քի ալու պու : Էօմր տայօղ բուհ ան , թէն գաթ ֆայտա քի նա քան . աւ քէլանան քօ
- 65 մը ժը ոուա խապէր տա , բուհ ու հայաթ ան : Լաքին ժը ո' հընըքան հէնան քօ իման նայըն . չըմա քօ իսա ժը իպթիտա տը զանը պու էրքը քի նան ուան քօ իման նայըն , ու աւ քի ան քօ աուի տէ թէսլիմ պըքա :

- 66 Ու տը կօթ, ժը պոյ ուիա մը կօ ժը ոռա, քօ քէս քի նըքարը ժը մըռա պէ, էրքը ժը Պապէ մըն ժէռա նէյէ տայըն :
- 67 ժը ուի սէմէտէ ժը շակըրտէդ ուի վըռան չունտա
- 68 չուն, ու հէնի բէռա նն տը կէռիա պուն : Իսա ժը տուանգտահ շակըրտանուա կօ . Հուն ժի տը խուանգըն .
- 69 չունտըն : Շըմհուն փեթրոս ճէվապ տա ժէռա . Եա՞ րապպ անէ ժը քէռա հանըն, ժը դառա քէլամէ է .
- 70 պէտի էօմրէ հէյն : Ու ան իման անին ու նաս քը .
- 71 ըն էրքը դու ի Մօսիհ գուռէ սաղ խօտէ : Իսա ճէվապ տա ժը ուանուա, մը ո տուանգտահան նն՞ պըժարտ ,
- 72 համա ժը ո եէքէ շէյթան ն : Ու ժը դուռէ Շըմհուն ժը պոյ ճուտայէ Իսխարի տըկօթ, չըմա քօ աւ պու քօ աուի տէ թէսլիմ պըքըրա, ու ժը տուանգտահան եէքէ պու :

ՍԵՐ 7

- 1 Ու ժը բաշէ դըչդէ հանան Իսա լը նալ ճէլիլէ տը կէռիա պու չըմա քօ նն տը թօտը պու լը նալ Եէ հուտիսթանէ կէռանտըն . չըմա քօ Եէհուտիան տը խօս տը պուն ուի գուչտըն :
- 2 Ու չատըր պայրամէ Եէհուտիան նէգ պու : (3) Նուա պրէյէդ ուի կօն ժէռա . Ռապն ժը վըր ու լը Եէհու տիսթանէ հառն, հաթա շակըրտէդ դա ժի պը պինըն
- 4 ամէլէ դա քօ տըքի : Չըմա քօ թուննն եէքէ քօ տը զիգա դըչդ քի պըքն, ու աուի պը խուաղը աշիքեար պուն . էրքը դու աւ դըչդան տըքի, դու խօ
- 5 ժը տընէռա աշիքեար պըքն : Չըմա քօ պրէյէդ ուի
- 6 ժի պիլէ ժէռա իման նն տը անը պուն : Նուա Իսա ժը ուանուա կօ . Հէժա ռիթէ մըն նն կիյայն, լաքին
- 7 ռիթէ ո՛ տայիմ հաղըր ն : Տընէ ժը ո իքրահ նըքեալսն պըքն համա ժը մըն իքրահ տըքն, չըմա քօ ան լը սէր ուի շէհատէթ տըքըմ քօ ամէլէդ ուի ետրա .

- 8 մազ ըն : Լը պայրամէ հան հուն հանուն , սնգ հէժա լը
պայրամէ հան նա ջըժ , չըմա .քօ ռխթէ մըն հէժա թէք .
- 9 միլ նս պուս : Ուանան .քօ կօ , աւ լը ուէ լը ճէլիէ
10 մա : Կավա .քօ պրէյէդ ուի ուպուն , բաչէ աւ ժի
ուպու լը պայրամէ , լաքին նա աշիքեար , լէ պը տը
զիգա թարղ քի :
- 11 Նուա եէհուտիան , լը պտտա աուի արամիչ տըքըր
12 ու տը կօթը պուն . Սւ լը քօս : ժը պօյ ուի լը նալ
խալգէ փըռ տըռ տըռ հնպու . հընըքան՝ գանճ ս տը
կօթը պուն , հընըքան ժի տը կօթը պուն . նա՛ , լէ
13 խալգէ շաչ տըքս : Համա գաթ եէքէ ժը պօյ ուի ա
շիքեար խապէր նս տըտա պու՝ ժը թըռսէ եէհուտիան :
- 14 Կավա .քօ պտ նիվ պու , իսա լը տաճարէ ուպու , ու
15 հին տըքըր : եէհուտիան մաթ տը ման ու տը կօթը
պուն . Ուիա շա՞վան քըթէպան տը զանս , քօ գաթ
16 հին նս պուս : իսա ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ .
17 Տէրսէ մըն առնն նընս , լէ է մը շիանտօղէ ս : էրքը
եէքէ տը խուաչս իրատէթէ ուի քըրըն , տէ պը զա
նս ժը պօյ տէրսէ հան , էրքը աճապա ժը իօտէ ս՞ ,
18 եա էրքը սն ժը խօ տը պէմ : Սւ .քօ ժը խօ տը պէժս՝
իզղէթէ խօ արամիչ տըքս . համա աւ .քօ իզղէթէ խօ
շիանտօղ արամիչ տըքս՝ աւ ըաստ ս . ու լը ուիտա
19 նահագիթի թուենս : Մուսա ժը ոուա նս՞ տա նօմօսէ .
20 ու ժը ո՛ գաթ եէքէ նօմօսէ իճրա նաքս : Չըմա՞ հուն
սնգ գուշտընէ արամիչ տըքըն . խալգէ ճէվապ տան ու
կօթըն . ճընէ դա հէյս , քի՞ արամիչ տըքս գա գուշ
21 տընէ : ճէվապ տա իսա ու կօ ժը ուանուա . Մը շը
22 դուլ քի շըղուի ու հուն հէմիան ժի մաթ մանս : Նուա
Մուսա ժը ոուա սիւնէթէ տա , նա քի աւ ժը Մուսա
սն լէ ժը էժուտտան ս . ու լը ույա շէմույէ մառուվ
23 սիւնէթ տըքըն . Նուա էրքը լը ույա շէմուէ մսռուվ
սիւնէթ տըսթինս , քօ նօմօսէ Մուսա խարապ նս պս ,
հուն ժը մըռա ղէյիտինս .քօ սնգ լը ույա շէմուէ թէմամ
24 մսռուվ քի սաղ քըրըմ : Ոգա խույայիյէ շէրաաթ մս

- 25 քնն . լէ ըստ շէրաթ պըքըն : Նուա ժը Գուտսիյան հընըքան տը կօթը պուն . Ուիա աւ նընն՞ քօ աուի
- 26 արամիչ տըքըրը պուն գուշտընէ : Ու վահա աուի աշիքեար խապէր տը աճ ու ժէոա դըշգ քի նաքըն . աճապա սէրվէրան ժի Մէսիհ պունէ ուի ֆէհմ՞ քըրըն :
- 27 Լաքին անաւ ժը քօ ան զանըն , համա Մէսիհ կավա քօ
- 28 պէ՛ եէքէ նը զանն աւ ժը քօ ան : Նուա իսա լը տաճարտա հին տըքըր՝ ու տը կօթ . Մը ժի հուն տը զանըն ու ան ժը քօ մն տը զանըն , ու ան ժը խօ նն հաթըմ , լէ աւ քօ մը շիանա ըստ ան . քօ աուի հուն
- 29 նը զանըն : Էզ տը զանըմ աուի , չըմա քօ ան ժը ուի
- 30 մն , ու աուի մը շիանա : Նուա տը խօտը պուն աուի կըրթընէ համա քէս քի լէ տէսթ նավէթ . չըմա քօ
- 31 հէժա ոխթէ ուի նն հաթը պու : Ու ժը խալգէ փըռան ժէոա իման անին , ու տը կօթը պուն , կավա քօ Մէսիհ պէ , հէ՞նի փըռ քէրէմաթան տէ պըքն , չը գաս քօ ուիա տըքն :
- 32 Նուա ֆարիսիան ժի պըհիտըն տըռտըռէ խալգէ լը սէր ուի . ու պաշ իմաման ու ֆարիսիան խըղմէթճիան
- 33 շիանտըն , քօ աուի պը կըրըն : Նուա իսա կօ . Հընըք քի ոխթ ժի ան ժը պըռուա մն . ու տը շըմ ժը աուիուա քօ մը
- 34 շիանա : Հուն մը տէ արամիչ պըքըն ու տէ նն պինըն .
- 35 ու լը քօ քի ան ժը շըմ հուն նըքեարըն պէն : Եէհուտիան կօն ժը հնվու տուուա . Ոուիա լը քօ՞ տէ հնուը քօ ան աուի տէ նըղանը պըն , աճապա լը նավ Եունանիյան ժը պէլապունանուա տէ հնուը ու ժը Եունանիյան
- 36 աւ ժի տէ թալիմ պըտան : Չը՞ ան աւ խապէր՞ քօ խապէր տա . Հուն մը տէ արամիչ պըքըն , համա տէ նն պինըն , ու լը քօ քէ ան տըջում , հուն նըքեարըն պէն :
- 37 Ու լը ախըրէ պայրամէ . լը ուոյա աղիմէ , իսա սնքընի , ու պը կաղի քըրընէ կօ . Էրքը Եէքէ թի պուն .
- 38 պըռա ժը մըռա պէ , ու վէխօ : Աւ քօ ժը մըռա իման դինն , չավան քօ քըթէպան տէժըն , ժը զըքէ ուի տէ
- 39 չամէ ապու հայաթ պըքըն : Ուիա տը կօթ ժը պօջ

- րուհէ քօ ժէճա իման անօղան տէ պըսանտանա չըմա
 քօ հէժա րուհ նն հաթը պու տայըն . չըմա քօ հէժա
 40 իսա պը իղզէթ նն պօ պու : Ժը խալգէ հընըքան քօ
 սէօզէ հան պըհիստըն՝ տը կօթըն . Ուիա ն աւ փէյ
 41 ղէմպէրէ ռաստ : Պաշգասիան տը կօթը պուեն . Ուիա
 ն Մէսիհ . համա նիլիան տը կօթը պուեն Մէսիհ ժը
 42 ձէլիլէ տէ պէ : Նա՞ քօ քըթէպան տէժըն . էրքը ժը
 զիւրիյէթէ Տավուտ՝ ժը գասապայէ Պէյթլէհէմէ լը քօ
 43 քի Տավուտ պու . ժը ուէ տէ պէ Մէսիհ : Ու լը նալ
 44 խալգէ Ֆըրգա քի պու ժը պօյ աւ : Ու ժը ուան հը
 նըքան խօստըն աուի կըրթընէ , համա եէքէ տէսթ լէ
 նա խըստ :
 45 Նուա խըղմէթքերարան հաթը ժը պաշ իմամանուա ու
 ժը ֆարիսիանուա , ուան ժը աուանուա կօն . աուի հուն
 46 չըմա՞ նն անըն լը վըր : ձէվապ տան խըղմէթքերարան
 ու կօն . Գաթ եէքէ վուսան խապէր նն տայիւն չալան
 47 քօ աւ մանուլ : Ֆարիսիան ձէվապ տան ու կօն .
 48 Հո՞ւն ժի շաշ պուեն : Ժը համբան եախօտ ժը ֆարի
 49 սիան եէքէ ժէճա իման անի՞ : Լէ թանէ աւ նաս ան
 50 քօ նօմօսէ նը զանըն ու պը պէտուանըն : Նիգօթիմօս
 կօ ժը ուանուա . քօ ժը պսրէ լը շնվէ ժէճա հաթը
 51 պու , ու ժը ուան եէքէ պու : Շերիաթէ մն եէքէ
 հէօքմ տըքն . էրքը ալուլ ժէ դըշը քի նն պըհիսն .
 52 եախօտ նըղանն չը քըրիւն : ձէվապ տան ժէճա ու
 կօն . Սճապա դու ժի՞ ժը ձէլիլ ի , թէֆթիշ պըքն ու
 53 մէղնքն . քը ժը ձէլիլէ փէյղէմպէր տար նայէ : Ու
 հէր եէք լը ճիյէ խօ ջուեն :

ՍԷՐ 8

- 1 Ու իսա լը ջիյէ ղէյթուենէ ջու : (2) Ու լը սպէտա
 զուվա տիսա հաթ լը տաճարէ , ու խալգէ կըժք ժէճա
 տը հաթ , ու աուի պը ռօնըչտընէ ժը ուանուա թալիմ
 3 տըտա : Նուա քերթիպան ու ֆարիսիան լը զինատա

- հաթը կըրթըն ժըն քի անին ժէոա, ու աուի լը օր-
- 4 թայէ պը սնքընանարնէ՝ կօն ժէոա : Եա՛ խօճա ժընէ հան կավա զինա տըքըր լը սէր աւ ամէլէ հաթը կըր-
- 5 թըն : Ու լը նավ թէվրաթէտա Մուսա ժը մանա թէնպիհ քըր՝ անվանան գէվըր քըրընէ . նուա դու չը՞
- 6 տէժի ժը պոյ աուի : Ու ուիա՛ պը ճէոըպանէ տը կօթը պուռն . հաթա քօ լը սէր ուի կըլի քի պըպս . համա իսա լը խուարի պը նըհէոթընէ՝ պը փէչիյան լը սէր
- 7 արտ տը նըվիսանտ : Համա կավա քօ լը սէր քէթըն պը փըոս քըրընէ ժէ լը ժօր պը նըհէոթէնէ կօ ժը ուանուա . ժը ո՛ քի քօ պէ կիւնէ ան՝ պրա աուի ավուլ
- 8 գէվըր լը սէր աուի պավէժան : Ու տիսա լը խուարի պը
- 9 նըհէոթընէ՝ լը սէր արտէ տը նըվիսանտ : Ու կավա քօ ուիա պըհիստըն եէքա եէք լը տանր տը քէթը պուռն . ժը ավուլիան պը տէսթ քըրընէ հաթա բաշինան . ու իսա թաննէ մա, ու ժընըք ժի լը պանր սնքընի պու :
- 10 Ճէվապ տա իսա ու կօ ժէոա . Եա ժընէ լը քօ՞ նա .
- 11 եէքէ լը սէր դա հէօքմ նա՞ քըր : Ու աուի կօ . Եա եա՛ րապպ, ու կօ իսա . Է ժի դա հէօքմ նաքըմ՝ հառան ժը ուէ բէվա կիւնէ մա քան :
- 12 իսա ճէվապ տա ժը ուանուա տիսա ու կօ . Էզ ոօհնիյէ տընէ մա . աւ քօ լը բէյ մըն դէ՝ լը նավ զուլմէ
- 13 նա կէոան . Լէ ոօհնիյէ հայաթէ տըթիւնն : Փարիսիան կօն ժէոա . Գու ժը պոյ խօ շէհատէթի տըքի, շէհա-
- 14 տէթիյէ դա ոաստ նընն : Ճէվապ տա իսա ու կօ ժը ուանուա . Էրքը ան ժը պոյ խօ շէհատէթ պըքըմ ժի, շէհատէթիյէ մըն ոաստ ան . չըմա քօ տը զանըմ ժը քօ հաթըմ, ու լը քօ տը ջըմ, համա հուռն նըզանըն, ժը
- 15 քօ դէմ եախօտ լը քօ տը ջըմ : Հուռն լը թէնէ պը նըհէոթընէ հէօքմ տըքըն . ան զաթ եէքէ հէօքմ նա
- 16 քըմ : Փարազա էրքը եէքէ հէօքմ ժի պը քըմ շէրիաթէ մըն ոաստ ան չըմա քօ ան թաննէ նընըմ, Լէ ան
- 17 ու Պավ, քօ մը շիանտ : Ու լը նավ թէվրաթէ ո ժի նըվիսանտիան, էրքը շէհատէթիյէ տու մանուվան ոաստ

- 18 ան : Էղըմ քօ ժը պոյ խօ շէհատէթ տըքըմ, ու շէ-
 19 հատէթ տըքան ժը պոյ մըն Պավ՝ քօ մը շխանտ : Նուա
 ժէուա կօն պավէ դա լը քօ՞ն . Իսա ճէվապ տա ու կօ
 ժը ուանուա . Նան հուն մը տը զանըն ու նան Պավէ մըն .
 էրքը հուն մը պը զանըպանա , Պավէ մը ժի տէ պը զանը
 պուն :
- 20 Սէօզէ հան իսա խապէր տա լը խազնէ օտասիյէ կալա
 քօ լը տաճարտա թալիմ տըտա պու , ու եէքէ աուի
 նան կըրթ . չըմա քօ հէժա ոխթէ ուի նան կիյա պու :
- 21 Իսա տիսա կօ ժը ուանուա , Էղ տը ջըմ ու՞հուն տէ
 մը արամիշ պըքըն , ու լը նավ կիւնէյէդ խօ տէ պըմ-
 րըն . չըմա քօ լը քօ քի անղ տը ջըմ հուն նըքեարըն
 22 պէն : Եէհուաիան տը կօթը պուն , սագըն աւ խօ նան
 դուժան , քօ տէժան . էրքը լը քօ քի անղ տը չըմ . հուն
 23 նըքեարըն պէն ու կօ ժը ուանուա . Հուն ժըվըր ժը
 ժէրտա նան ու անղ ժը ուէ ժը ժօրտա ման . հուն ժը աւ
 24 տընէ նըն , անղ ժը աւ տընէ նը նըմ : Նուա մը ժը ուա
 կօ . էրքը լը նավ կիւնէյէդ պըմըն , չըմա քօ էրքը
 հուն իման նէյինըն էրքը անղ ըմ . լը նավ կիւնէյէդ
 25 խօ տէ պըմըն : կօնը ժէուա . Գու քի՞ի . կօ ժը ուան-
 ուա իսա , հէման ժը իպթիտայէ չը քօ պը ոուա խա-
 26 պէր տըտըմ : Փըու դըշդէ մը հէյան ժը տէրհագէ ո
 կօթընէ ու հէօքմ քըրընէ , լաքին աւ քօ մը շխանտ
 ուաստ ան . է ժի աւ դըշդ քօ ժէ պըհիտըմ , աուի
 27 խապէր տըտըմ լը տընէյէ հան : Ու ուան Ֆէհմ
 նան քըրըն քօ ժը պոյ Պավ խապէր տըտա պու պը
 ուանուա :
- 28 Նուա իսա կօ ժը ուանուա . քինկա քօ Գուուէ ման
 ոուվ պըլընտ պըքըն տէ պը զանըն ուէ չաղէ քօ անղ
 ըմ , ու մը ժը խօ դըշդ քի նան քըրիան . Է Պավէ մըն
 29 չալան քօ մը հին քըր վուսան խապէր տը տըմ : Ու
 աւ քօ մը շխանտ պը մըուա ան , անղ թանէ նան հըշթ ,
 չըմա քօ անղ մուգում խօստընէ ուի տըքըմ :
- 30 Կալա քօ ուիա խապէր տա վըուան ժէուա իման

- 31 անին : Նուա իսա ժէոա իման անօղ ժը Ե՛հհուտիան
 ոա տըիօթ . Էրբը հուն լը նա՛վ քէլամէ մըն պը սա՛
 32 քընըն՝ ոաստ շակըրտէ մը նըն : Ու տօղրիթիյէ տէ
 33 պը զանըն ու աւ տօղրիթի տէ ո խէլաս պըքս : Ճէ-
 վապ տանը ժէոա ու կօն . Էմ զիւրիյէթէ իպրահիմ
 ըն , ու գաթ մա՛ ժը Ե՛քէոա գուլլուղ նա՛ քրիա՛ գու
 34 չավա՛ն տէժի տէ հուն ազատ պը պըն : իսա՛ ճէվապ
 տա ժը ուանուա ու կօ , Պըոա պըոա տը պէմ ժը ոուա ,
 Էրբը հէր քի քօ կիւնէ տը շըղուլի աւ գուլէ կիւնէ ա՛ :
 35 Ու գուլ Էպէտի լը մալտա նա մինա՛ , համա գուռ Է
 36 պէտա տը մինա՛ : Նուա Էրբը Գուռ ո՛ ազատ պըքս ,
 37 հուն պը ոաստի ազատ տըպըն : Հուն զիւրիյէթէ իպ-
 րահիմ ըն տը զանըմ , համա ա՛ղ գուշտընէ արամիշ
 տըքըն . չըմա քօ քէլամէ մըն լը ոտա ճի նա կըրա՛ :
 38 Էղ չը քօ տի մա՛ լը ճէմ Պավէ խօ աուի խապէր տը
 տըմ , ու հուն ժը պավէ խօ չը քօ պըհիստըն , աուի
 39 տըքըն : Ճէվապ տան ժէոա ու կօն . Պավէ մա՛ իպ-
 րահիմ ա՛ . կօ ժը ուանուա իսա . Էրբը հուն զիւրիյէ-
 թէ իպրահիմ պը պանա , ամէլէ իպրահիմ տէ շըղու-
 40 լիա պուն : Համա նուա հուն տը խուազըն քօ մը պը
 գուժըն , վուսան մա՛ուուվ քի քօ մը ժը ոուա տօղրի-
 թի խապէր տա , աւ քօ ա՛ղ ժը պավէ խօ պըհիստըմ .
 41 իպրահիմ գըղգէ հան նա՛ քըր : Հուն ամէլէ պավէ
 խօ տը շըղուլըն , կօն ժէոա . Էմ ոլէտէ զինա նընըն ,
 42 Ե՛ք պավէ մա՛ հէյա՛ , իօտէ : Նուա իսա ժը ուան-
 ոա կօ . Էրբը իօտէ պավէ ո՛ պը պանա , հուն տէ
 մըն պը հուպանտընա . չըմա քօ ա՛ղ ժը իօտէ ոապում՝
 ու հաթըմ , ու ա՛ղ ժը խօ նա՛ հաթըմ , լէ աուի մը
 43 չիանտ : Չըմա՞ հուն քէլամէ մըն Ֆէհմ նա քըն . ժը
 պօյ աուի քօ հուն նըքեարըն կօթընէ մըն կօտարի քը-
 44 ընէ : Հո՛ն ժը պավէ խօ Շէյթան ըն , ու տը խուազըն
 արղույէ պավէ խօ քըրընէ . չըմա քօ աւ ժը իպթիսայէ
 գաթըլ պու . ու լը նա՛վ տօղրիթիյէ նա՛ սա՛քընանտ .
 չըմա քօ լը հընտուռէ ուիտա ոաստի թուննա՛ ,

կապա քօ առի տարեվ քի տէժն, ասըլ ժը ախօ
յան տէժն. սէմէտ աւ ան քօ աւ տարեվ ան ու պավէ
45 ուի : Համա անղ քօ հագիյէ խապէր տը տըմ, ժը մըռա
46 իման նայնըն : Ժը ո՛ քի՞ տըրքեարը մը թաղիլ պըքն
ժը պօյ կիւնէյէ, էրքը հագիյէ խապէր տը տըմ . չը
47 մա՞ ժը մըռա իման նայնըն : Աւ քօ ժը խօտէ ան . քէ
լամէ մըն կօտարի տըքն, ու հուն ժը պօյ աւ կօտարի
48 նա քըն, չիւնքի ժը խօտէ նընըն : Ճէվապ տան Եէ
հուտիան՝ ու կօն ժէռա . Էմ գանճ նն՞ պէժըն,
49 էրքը դու ժը Սամարի ի ու ճընէ դա հէյն : Խսա ճէ
վապ տա ու կօ . ճընէ մըն թուենն, լէ անղ ժը Պավէ
խօռա իզղէթ տըքըմ, ու հուն մը սէրհէվտէ տըքըն :
50 Էզ փզղէթէ խօ արամիչ նա քըմ . տուի արամիչ քըօղ
51 ու շէրաաթ տիթօղ հէյն : Պըռա պըռա տը պէմ ժը
ուա . էրքը քի քօ քէլամէ մը տը բէ, էպէտա գաթ
52 տէ մըրըն նն պիւնն : Եէհուտիան կօն ժէռա . Նուա
անմ զանըն քօ ճընէ դա հէյն իպրահիմ մըր ու հէմ
փէյղէմպէրան, ու դու տէժի էրքը եէքէ քէլամէ մը
տը բէ, էպէտա գաթ տէ գահմա մըրընէ նասթիւնն :
53 Դու ժը պավէ մն իպրահիմէ մանղըն ի, քը աւ մըր
ու փէյղէմպէրան տախի մըրըն . դու խօ քի՞ տըրքի :
54 Խսա ճէվապ տա, էրքը անղ ժը խօռա իզղէթ պըքըմ .
իզղէթէ մըն դըչդ քի նընն . Պավէ մըն ան քօ ժը մը
ուա իքրամ տըքն, ժը պօյ էքէ քօ հուն տէժըն խօ
55 տէէ մն ան : Ու առի հուն նաս նա քըն համա անղ
առի զանըմ . ու ու էրքը պէժըմ, էրքը առի նը գա
նըմ, ողա ո՛ տարեվ տըպըմ . լաքիւն առի տը զանըմ,
56 ու քէլամէ ուի տը բէմ : Պավէ ո իպրահիմ արզու քըր
57 ոօյա մըն տիթընէ . տի ու շաղ պու : Եէհուտիան կօն
ժէռա . Դու հէժա բէնճա սալի նընի, իպրահիմ՞ ժի
58 դա տի : Խսա կօ ժը ուանուա . Պըռա պըռա տը պէմ ժը
ուա, հէժա ժը ախուլ նն պունէ իպրահիմ անղ հէյըմ :
59 Գէվըրան հնլանին քօ լը սէր ուի պավէժըն, համա
խսա խօ քչանտ ալի քի, ու ուապու շու ժը տաճարէ :

ՍԷՐ 9

- 1 Ու կալա քօ տը պըհուրի պու , ժը տէ զա մանուկ
 2 քի քօռ տի : Ու շակըրտէդ ուի ժէ փըռօս քըրըն ու
 կօն . Եա՛ խօծա քի՞ կիւնէ քըր ուիա՞ , եախօտ պալ
 3 ու տիյէ ուի՞ քօ աւ քօռ զա : Ճէվապ տա իսա . նս
 աուի ս կիւնէ նս ժի է պալ ու տէ . լաքին քօ ամէ
 4 լէ իօտէ լը սէր ուի աշիքեար պը պս : Ու ժը մըռա
 լաղըմս քօ շըղուլէ մը շիանտօլէ պը շըղուլըմ՞ , չը գաս
 քօ ոօ ս , շսվէ դէ , քօ լը ուէ չաղէ քէսքի նըքեա
 5 ըը պը շըղուլս : Չը գաս քօ լը նալ տընէ մս ոօհիյէ
 6 տընէ մս : կալա քօ ուիա կօ . թու քըր լը աըտէ , ու
 պը թու հարի Ղէքըր , ու աւ հարի լը սէր Ղահվէ գուր
 7 դայնանտ ու կօ ժէռա . Հառս լը հալուղէ Սիլօամէ
 պը շօ (քօ թէրծիւմէ տը պս հաթը շիանտօղ դէ
 8 կօթան ,) Ղու Ղուչտ , ու հաթ ու տը տի պու : Նուա
 ճիրանան ու ուան քօ ալուլ քօռ պունէ ուի տի պուն
 տը կօթը պուն . ուիա աւ նընս՞ քօ տը ոօնըչտ ու
 9 փարս տըքըր : Նիվիան տը կօթըն աւ ս , ու պաշգա
 սիան նա , լէ ոգա ուի եէք ս , ու աուի տը կօթ էքըր
 10 սղ ըմ : կօնը ժէռա , լէ չավան Ղահվէդ դա հաթը
 11 վէպուն : Սուի ճէվապ տա , մանուկ քի քօ ժէռա
 իսա տէժըն հարի Ղէքըր ու Ղահվէդ մըն դայնանտ .
 ու կօ ժը մըռա . Հսռս լը հալուղա Սիլօամէ ու պը
 շօ , ու կալա քօ սղ Ղում հաթըմ շուչտըն , սղ տը
 12 պինըմ : կօնը ժէռա աւ լը քօ՞ս , կօ ժը ուանուա .
 13 Նըգանըմ : Ժը Փարիսիանուա պըրըն աուի՞ քօ պը գէ
 14 մանա քօռ պօ պու : Ու շէմուէ պու աւ ոօ , կալա
 15 քօ իսա հարի Ղէքըր՞ , ու Ղահվէ քօռէ վէքըր : Տիսա
 Փարիսիան ժի ժէ փըռօս տըքըրը պուն , էքըր չավան
 տը պինի . ուիա ժի կօ ժը ուանուա . Հարի տանի լը
 սէր Ղահվէ մըն , ու հաթըմ շուչտըն ու տը պինըմ :
 16 Նուա ժը Փարիսիան հընըքան տըկօթը պուն . մանու

- վէ հան ժը խօտէ նընն , չըմա քօ ռօյէդ շէմուան նա
 բէ . նիվիան տըղօթը պուն . Լէ մանուվէ կիւնէքեար
 չափան տըքեարն քէրէմաթէ անվա քըրընէ , ու լընալ
 17 ուան ֆըրգա քի պու : Տխա ժը քօռու կօն . Դու
 չը տէժի ժը պօյ աւ մանուվ քօ շահվէ դա վէքըր .
 18 ուի ժի կօ , փէյղէմպէր քի ն : Նուա Ե՛հհուտիան
 պավուր նն տըքըրը պուն ժը պօյ աուի՝ էրքը քօռ
 պու , ու հաթը վէպուն հաթա պավ ու տիյէ էքէ
 19 կազի քըրըն քօ շահվէ ուի հաթը պու վէ պուն : Ու
 ժը ուան փըռօ քըրըն ու կօն , ուիա՞ ն դուռէ ո , քօ
 ժը պօյ էքէ ո տը կօթըն նըքը քօռզա , լէ անուա չա
 20 վան տը պինն : Ճէվապ տան պավ ու տիէ ուի ու կօն ,
 էմ տը զանըն ուիա ն դուռէ մն , ու քօ աուի քօռ
 21 զա : Համա նուա չափան տը պինն նմ նը զանըն . Եա
 խօտ քի՞ շահվէ ուի վէքըր նմ նը զանըն . Ժէ վըռօ
 քըն , թէմամ ն . պրա աուի ժը պօյ խօ խապէր պը տն :
 22 Ահվա կօթըն պավ ու տիյէ ուի , չիւնքի ժը Ե՛հհուտիան
 տը թըռօտիա պուն . չըմա քօ Ե՛հհուտիան վատ քըրը
 պուն էրքը Ե՛քէ աուի Մէսիհ իգրար պըքն ժը տէրէ
 23 տան պըմինն : Ժը պօյ ուիա պավ ու տիյէ ուի կօն , Սւ
 24 թէմամ ն ժէ վըռօ քըն : Բաշէ տիսա կազի քըրըն աւ
 մանուվէ քօռ , ու կօն ժէռա . Շըքըր քն ժը խօտէ
 25 ռա նմ զանըն քօ մանուվէ հան կիւնէքեար ն : Ուի
 ժի կօ . Սւ էրքը կիւնէքեար ն նզ նըզանըմ , թանէ
 26 ուիա զանըմ նզ քօռ պում ու անվա տը պինըմ : Տխա
 կօն ժէռա . Չը՞ քըր ժը դառա , շահվէդ դա չափան
 27 վէքըր : Ճէվապ տա ժը ուանուա . Մը նուա կօ ժը
 ոռա ու հուն նա պըհիտըն . չըմա՞ տիսա պըհիտը
 նէ տը խուազըն , սագըն հուն ժի՞ տը խուազըն չա
 28 կըրտ պըն ժէռա : Ուան տըժմին տըտա պուն ժէռա ,
 ու տըղօթը պուն , դու պըպն ժէռա չակըրտ . նմ
 29 չակըրտէ Մուսա նն : Էմ զանըն քօ խօտէ պը Մու
 սառա խապէր տա , համա ուի նմ նը զանըն ժը քօն :
 30 Ճէվապ տա մանուվ ու կօ ժը ուանուա . Դըչդէ պը

- 31 Նահվէ մը վէքըր : Էմ զաննն քօ խօտէ ժը կիւնէքեա-
 րանուա կօտարի նա քան , իլլա էրքը եէքէ ժը խօտէ-
 ոա իթիգաթ պըքան ու մէրամէ ուի իծրա պըքան , ժէ-
 32 ոա կօտարի տըքան : Ժը իպթիտայէ տընէ բէվա եէքէ
 նան պըհիտտիւ . էրքը մանուվ քի Նահվէ ժը տէ զա
 33 քօուէ վէ քըր : էրքը ժը խօտէ նապանա աւ մանուվ
 34 դըրդ քի նան տըքեարը պու քըրընէ : Ճէվապ տան
 ժէուա ու կօն . Դու եէք ճար լը կիւնէտա զայ , ու
 դու ժը մանուա թալիմ տըտի , ու աուի լը տան քըրըն :
 35 Իսա պըհիտտ քօ աուի տան քըրըն , կալա քօ տի
 աուի՝ կօ ժէուա . Դու իման դի՞նի ժը Դուուէ խօտէուա :
 36 Աուի ճէվապ տա ու կօ . Եա՞ Բապպ քի՞ն աւ քօ ժէուա
 37 իման պիւնըմ : Իսա կօ ժէուա . Դա տի ժի աուի , ու պը
 38 դաուա խապէր տայօղ աւ ն : Ուի ժի կօ . Իման դիւնըմ՝
 39 եա՞ Բապպ , ու ժէուա սէճտէ քըր : Ու կօ Իսա . Էզ
 չէրիաթ քըրընէ հաթըմ տընէյ հան , քօ ուան քօ նա
 պիւնըն , պըպիւնըն , ու ուան քօ տը պիւնըն քօու պըն :
 40 Աուան բէուա պուն Ֆարիսիան պըհիտտըն հընըքան ,
 41 ու կօն . Մէկէր նամ ժի՞ քօուըն : Իսա կօ ժը ուանուա .
 էրքը ո՛ քօու պը պանա , կիւնէյէ ո թուենան պու ,
 համա նուա տէժըն էրքը նամ տը պիւնըն . ժը պոյ աուի
 կիւնէյէ ո՛ լը սէր ո տը միւնն :

ՍԷՐ 10

- 1 Արուա պըուա տը պէմ ժը ոուա . աւ քօ ժը տանրինա
 գէվն լը կօմէ միյան , լէ ժը պաչգա տանր քի ոատը
 2 պն , աուի տըղ ու հարամի ն : Համա աւ քօ ժը տանրի
 3 տը գէվն աւ չըվանէ միյան ն : Գաւիուճի ժէուա վէ-
 տըքան , ու միյան տանկէ ուի տը պըհիտտըն ու միյէ խօ ,
 4 պը նավ կաղի տըքան ու տանր տըխն ուան : Ու կալա
 քօ միյէ խօ տանր տըխն . լը պանր ուան տը ջօ , ու մի-
 յան լը տու ուի տըղըն չըմա քօ տանկէ ուի նաս տը-

- 5 քըն : Լը բէյ զարիպան դաթ նն շըն , Էլլա ժէ տը
 ուսվըն . չըմա քօ տանկէ զարիպան նաս նա քըն :
 6 Իսա թէմսիլէ հան ժը ուանուա կօ . համա ուան ֆէհմ
 նն տըքըր պուն՝ էրքը չը՞ պու քօ պը ուանուա խա
 7 պէր տը տա պու : Տիսա Իսա կօ ժը ուանուա . Պըռա
 8 պըռա տըպէմ ժը ոռա . քօ տարիլէ միյան ան ըմ : Աւ
 հէմիան քօ ժը մը ավուլ հաթըն տըզ ու հարամի պօ
 9 պուն համա միյան ժը ուանուա կօտարի նն քըրըն : Էզ
 ըմ տարի , էրքը եէքէ ժը մըն լը հընտուու տը գէվն ,
 խէլաս տը պն , տը գէվն ու լը տար գէ ու շէրանտըն
 10 տը պինն : Տըզ նայէ՝ Էլլա քի պը տըզն ու սէրժէ քն
 ու հէլաք պըքն . ան հաթըմ քօ էօմրէ ուան հապն ,
 11 ու հէնի գէտէ պըպն ժը ուանուա : Էզ ըմ շըվանէ գանճ
 շըվանէ գանճ ճանէ խօ լը ուզուրէ միյան տա գինն :
 12 Համա շըվանէ պը իւճրէթ , քօ շըվան նընն , քօ պը
 զընան աուի նընըն , կավա քօ տը պինն քօ կուր գէ ,
 պըզընան պար տըտն ու տը ուէվն , կուր ժի ուան
 13 գաիմիլ տըքն ու պէլա տըքն : Չըմա քօ աւ պը իւ
 14 ճրէթէ հաճէթ ուի նընն ժը պօյ միյան : Շըվանէ գանճ
 ան ըմ , ու ախօյիան նաս տըքըմ ու ժը ախօյիան նաս
 15 տըպըմ : Չավան քօ Պավ մը նաս տըքն , վուսան ժի ան
 Պավ նաս տըքըմ , ու ճանէ խօ լը ուզուրէ միյան տա գի
 16 նըմ : Պաշգա միյա մը ժի հէնն քօ ժը աւ կօմէ նընըն ,
 ուան ժի լը վըր անընէ ժը մըռա լազըմ ան . ու տանկէ մը
 տէ պը պըհէն ու տէ պըպըն եէք ճէօլ ու եէք շըվան :
 17 Պավ մը ժը պօյ ուիա տը հուպինն քօ ճանէ խօ տա գինըմ
 18 ու տիսա աուի պըթիլընըմ : Աուի եէքէ ժը մըն տար նա
 խն , լէ ան տա գինըմ աուի ժը խօ , հէօքմաթէ մը հէյն
 աուի տա գինընէ ու հէօքմաթէ մըն հէյն տիսա աուի
 սանտընէ . թէնպիհէ հան մը ժը Պավէ խօ սանտիւն :
 19 Նուա ժը սէմէտէ սէօզէ հանան լը նավ Էէհուսիան
 20 տիսա ֆըրգա պու : Նուա ժը ուան վըռան տը կօթը
 պուն , ճընէ ուի հէյն , ու տին պուն , հէնի չըմա՞
 21 ժէուա կօտարի տըքըն : Պաշգասիան տը կօթը պուն

խապերէդ ահվա խապերէ պրծանան նրնն . Նրն տը
քեա՞րն շահվէ քօռան վէքն :

- 22 Ուէ չաղէ լը Գուտսէ այտա թէպէրիւքէ պու , ու
23 զըլըսթան պու : Ու իսա լը տաճարտա լը հայաթէ
24 Միւլէյսմանէ տը կէուխա պու : Ե՛հհուտիան չար ալիյէ
ու ի կըրթըն ու կօթըն , հաթա քինկա դույէ ճանէ մա
տէ պը տա՞րխի , էրքը Մէսիհ դու ի ժը մառա աշի
25 քեար պէժն : իսա ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ , Մը
ժը ոուա կօ ու հուեն ժը մըռա իման նայնըն , աւ ամէ
լան քօ ա՞ղ պը նավէ Պավէ խօ տըքըմ , ուան ժը պօյ
26 մըն շէհատէթ տըքըն : Համա հուեն իման նայնըն . չըմա
27 քօ հուեն ժը աւ պըզընէդ մըն նընըն : Պըզընէդ մը տան
28 կէ մը տը պըհէն , էժի ուան նաս տըքըմ : Ու լը տու
մը դէն ու էժի ժը ուանուա էպէտի հայաթէ տըտըմ ,
քօ էպէտի գաթ տէ ուանտա նա պըն ու եէքէ ուան
29 տէ ժը տէսթէ մը նա՞տաթինն : Պավէ մըն քօ ուան ժը
մըռա տա ժը հէմիան մազըն ա , ու եէքէ նըքեարա
30 ժը տէսթէ Պավէ մըն պը տա՞րինն : Ու ա՞ղ ու Պավէ
31 խօ ա՞մ եէքըն : Ե՛հհուտիան գէվըր հէլանին քօ
32 աու ի գէվըր քըն : իսա ճէվապ տա ժը ուանուա , Մը
ժը Պավէ խօ փըռ չըզուլէ գանճ ժը ոուա նըչան տա
ժը ուան ժը պօյ քի՞ժա ամէլէ հուեն ա՞ղ գէվըր տըքըն ,
33 Ե՛հհուտիան ճէվապ տան ժէռա . Ժը պօյ չըզուլէ գանճ
ա՞մ դա գէվըր նաքըն , լէ ժը պօյ քըֆրէ , ու չըմա քօ
34 դու մառուվ ի ու դու խօ իօտէ տըքի : իսա ճէվապ տա
ժը ուանուա . Նա՞քի լը նալ թէվըրաթէ ո հաթիան նըվի
35 սանտըն , էրքը մը կօ գայ հուեն իօտէնն : Համա էրքը
ժը ուանուա իժտէան տէժն , ժը ուանուա քօ խապերէ
իօտէ պու , ու գապիլ նընն քօ աւ հաթը նըվիսանտըն
36 պէ խարապ պուեն : Լէ աւ քօ Պավ մուգատէա քըր ու
լը տընէ շիանտ . հուեն ժէռա տէժըն էրքը քըֆըր տը
37 քի , ժը պօյ Գուռէ իօտէ մա կօթընէ մըն : էրքը չը
զուլէ Պավէ խօ նա քըմ ժը մըռա պավուր մա քըն :
38 Լէ էրքը տը չըզուլըմ , ֆարապ ժը մըռա պավուր նա քըն ,

պարէ ժը շըղուլանուա իման պինըն, քօ պըղանըն ու նաս
պըքըն էրքը Պավ լը մը տա ան ու ան լը Պավտա մն :

- 39 Տիսա տը խօստը պուն աուի կըրթընէ համա ժը տէսթէ
40 ուան ֆըլըթի : Ու տիսա ջու լը աւ ալիյէ տընէ Յորտանէ՝
լը աւ ճի, լը քօ քի Հաննա լը ավուլէ տը սնքընի ու
41 թահֆիլ տըքըր : Ու փըռան հաթըն ժէռա ու կօն . էրքը
42 Հաննա քէրէմէթ քի նն քըր : Համա չը քօ Հաննա կօ ժը
պոյ ուի աւ հէմի ժի ռաստ պու ու փըռան լը ուէ ժէռա
իման անին :

ՄԷՐ 11

- 1 Ու պը Լաղար նավ նախօք քի հնպու լը նավ Պէյ-
թանիայէ, ժը կուճտէ Մէյրէմէ ու խուչգա ուի Մար-
2 թայէ : Ուիա աւ Մէյրէմ պու, քօ Բապպիէ պը պինա
խօշ ուունէ ուն քըր, ու լընկա ուի պը փօռա խօ փա-
3 գըժ քըր, քօ պրէյ էքէ Լաղար նախօք պու : Խուչգադ-
ուի մնռուլ շիանարն ժէռա ու կօն . Եա՛ Բապպ՝ վահա
4 աուի քօ դա փըռ տը հնպանտ, նախօք ան : Կավա քօ
իսա պըհիստ կօ . Սը նախօշիթիյէ մըրընէ նընն, լէ ժը
պոյ իղղէթէ խօտէ ան, քօ Գուռէ խօտէ պը աուի իղղէթ
5 պըպն : Ու իսա տը հուպանտ Մարթայէ ու խուչգա ուի
6 Մէյրէմէ՝ ու Լաղարէ : Կավա քօ պըհիստ էրքը նախօքն,
տու ու ժի սնքընի հէման լը աւ տնրէ լը քօ քի տը
7 սնքընի պու : Ու ժը ուէ բէվա կօ ժը շակըրտանուա .
8 Ո՛րըն տիսա ան լը Եէհուտիսթանէ հնուըն : Շակըրտան
ժէռա կօն . Եա՛ խօճա, Եէհուտիան նուա դա արա-
միշ տըքըրը պուն գէվըր քըրընէ, ու տիսա լը ուէ՞
9 ան հնուըն : Ճէվապ տա իսա, տուանդտահ սաաթէ
ուոյէ թո՛ւննն, էրքը Եէքէ լը ու տը կէռն շաշ նա
10 պն, չըմա քօ ուհնիէ ուէ տընէ տը պինն : Համա
էրքը Եէքէ լը շնվէ պը կէռն շաշ տը պն, չըմա քօ պը
11 ուիռա ուհնի թուճնն : Ուիա քօ կօ՝ ժը ուէ բէվա կօ
ժը ուանուա . Տօսթէ մն Լաղար լը խնվ ջու, համա տը
12 ջըմ քօ աուի ժը խնվէ րաքըմ : Շակըրտան կօն ժէռա :

- Եւ՛ խօծա երբը լը խնձ ջուան աւ տէ խէլաւ պը պինն :
 13 Համա իսա ժը պոյ մըրընէ ուի տըկօթ , ժը ուանուա
 վըւսան տը խույա պու՛ քօ ժը պոյ խնձ ջուանընէ
 14 տըկօթ : Ուէ չաղէ իսա աշիքեար կօ ժը ուանուա .
 15 Լաղար մըր : Ու ան չաղ ըմ՛ ժը պոյ ո՛ քօ ան լը ուէ
 նն պում՛ քօ հուն ժը մըրուա իման պինըն . համա նուա
 16 ո՛րըն ան ժէուա հանըն : Թումա՛ քօ Լէվի տը հաթը
 պու կօթան , կօ ժը հէվալտաչ շակըրտանէ խօուա .
 Ո՛րըն ան ժի հանըն քօ բէուա պըմըն :
 17 Նուա իսա հաթ՛ աուի ժը չար ուոյան լը թըրպէ
 18 հաթը տանի տի : Ու Պէյթանիա ժը Գուտսէուա գասա
 19 բանղտահ միլ նէզ պու : Ու ժը Եհուտիան վըուան
 հաթը պուն ժը Մարթաուա ու ժը Մէյրէմուա , քօ ժը
 ուանուա ժը պոյ պրէյ ուան լը տըլէ ուան վըուա քըն :
 20 Կավա քօ Մարթա պըհիտ իսա դէ , ջու լը գարչիյա
 21 ուի . համա Մէյրէմ լը մալ ու տը նը պու : Մարթա
 կօ ժը իսաուա . Եւ՛ Բապպ երբը դու լը վըր պը պանն՛
 22 պրէյ մը նն տը մըր պու : Համա նուա ժի ան զանըմ՛ ,
 չը քօ դու ժը իստէ տիլէկ պըքի՛ իստէ տը ան ժը
 23 դաուա : իսա կօ ժէուա . Պրէյ դա տէ գըյամ պըս
 24 թինն : Մարթա կօ ժէուա . Էյ զանըմ՛ քօ լը ուոյա
 25 բաշինէ լը գըյամէթէտա տէ ուսպն : իսա կօ ժէուա .
 գըյամէթ ու հայաթ ան ըմ՛ , աւ քօ ժը մըրուա իման
 26 դինն , էրբը պըմըն ժի՛ տէ պըթն : Աւ հէմիան քօ
 սաղ ըն ու ժը մըրուա իման դինըն՛ էպէտի տէ նն մը
 27 ըն դու ժը աուիաուա պավուր տը քի՞ : կօ ժէուա .
 Պէ՛լի Եւ՛ Բապպ , մը իման անի՛ քօ դուի Մէսիհ Գուուէ
 28 իստէ , քօ լը տընէ տէ պը հաթը պույ : Ու կավա քօ
 ուիա կօ , ջու պը տըղիքա խուչգա խօ Մէյրէմէ կաղի
 29 քըր ու կօ . խօծա հաթիմ ու դա կաղի տըքն : կավա
 քօ աուի պըհիտ զուվա ուսպու՛ ու հաթը լը պալէ :
 30 իսա հէթա լը կուեսո նն հաթը պու , լէ լը տանրէ հան
 31 պու , լը քօ քի Մարթա գարչիյէ ուի ջու : Համա Եհ
 հուտիան քօ բէուա լը մալտա պուն ու լը տըլէ ուի տը

- փրոսի պուն՝ կավա քօ տին Մարթա զուվա ուսպու
 ջու՝ ուան ժի լը բէյ ուի ջուն, թախմին տըբըրը պուն
 32 քօ լը թըրպէ տըջօ՝ քօ լը ուէ պը կըրա՝ Նուա Մէյ
 բէմ կավա քօ հաթ լը աւ ճիյէ քօ իսա պու, ու աուի
 տի, լը լընկա ուի քէթ ու կօ. Եա՛ րապպ էրքը դու
 33 լը վըր պը պանա, պրէյ մըն տէ նա՛ մըրանա: իսա
 կավա քօ տի աուի քօ տը կըրիա, ու բէռա պուն Եե-
 հուտիան քօ տը կըրիա պուն, իսա ոգա տէրտլի քի լը
 34 տըլէ խօտա սէր ու պընի պու, ու կօ: Լը քօ՞ ո տանի
 35 ուի. կօնը ժէռա. Եա՛ րապպ որա՛ ու պը պինա: Ու
 36 իսա կըրիա: Եէհուտիան տը կօթը պուն, մէզմքըն չը
 37 դաս տը հուպանտը աուի: Ժը ուան հընըքան տըկօթը
 պուն, ուիա քօ ջահվէ քօռան վէքըր, նա՛ տըքեարը
 38 պու քօ ուիա ժի նա՛ մըրա: իսա տիսա լը տըլէ խօտա
 պը տէրտլի՝ լը թըրպէ գէ. ու լը ուէ մըրարա քի հա-
 պու, ու լը սէր ուի գէվըր քի հաթը պու տա գինըն:
 39 Ու իսա կօ. Գէվըրէ հան հալինըն, ու խուչգա մըրիյէ
 Մէյրէմ կօ ժէռա. Եա՛ րապպ նուա պինօ պու ն, չը-
 40 մա քօ ժը չար ույանն: կօ ժէռա իսա՛. Մը ժը դառա
 նա՛ կօ էրքը պավուր պըքի, իղղէթէ խօտէ աէ պը պինի:
 41 Ու կավա քօ գէվըր հալանին՝ իսա ջահվէդ խօ, լը ժօր
 հէլանի ու կօ. Շըքըր ժը դառա Եա՛ Պավ՝ քօ դա մը
 42 կօտարի քըր: Ու նը տըղանըմ քօ դու տայիսա ժը
 մըռա կօտարի տըքի, լաքին լըվըր սաքընանտօղ ժը պօյ
 խալիէ տէժըմ, քօ պավուր պըքըն քօ դա նը շիանտ:
 43 կավա քօ ուիա կօ, պը պըլընտ ավաղ քի կաղի քըր
 44 ու կօ. Եա՛ Լաղար լը տար որա՛: Մէյիտ ժի ուսպու
 լընկ հաթը կըրէտան, ու տէսթ պը լէֆանտընէ. ու
 ոույա ուի պը տըամալ հաթը լէֆանտըն, ու իսա կօ
 ժը ուանուա. Վէքըն աուի ու պարտըն պրա հառա՛:
 45 Ժը Եէհուտիան փրոան քօ ժը Մէյրէմուա հաթը
 պուն, կավա քօ քըրընէ իսա տին՝ ժէռա իման անին:
 46 Ու ժը ուան հընըքան ժի ջուն ժը ֆարիտիանուա ու
 քըրընէ իսա ժը ուանուա թարիֆ քըրըն:

- 47 Պաշ իմաման ու Փարիսիան լը եէք ճի հաթըն ճը
վանտըն՝ ու կօն . էմ չը՝ պըքըն չըմա քօ մանուվէ հան
- 48 վըռ քէրեմէթան արքան : էրքը ան աուի վուսան պար
տըն , հէմի ժի տէ ժէռա իման պինըն , ու ոօման տէ
պէն ու հէմ ճիյէ ման ու հէմ գալմէ ման տէ հանինըն :
- 49 ժը ուան եէքէ պը Գայեաֆա նավ՝ քօ պաշ իմամէ
ուէ սալէ պու , կօ ժը ուանուա , հուն գաթ դըշդէ քի
- 50 նըզանըն : Ու գաթ ժի տիւշիւմիշ նա պըն , էրքը ժը
մանու գանն ան քօ մանուվ՝ քի տէլա գալմէ պըմրան ,
- 51 ու գալմ կըշք հէլաք նան պան : Ու դըշդէ հան աւ ժը
խօ նան կօ , լէ պաշ իմամէ ուէ սալէ պույընէ , փէյղէմ
պէրիթի քըր , էրքը իսա ժը պոյ միլլէթէ տէ պըմրա-
- 52 նա : Ու թանէ ժը պոյ աւ միլլէթէ նա , լաքին քօ հա
թը պէլա պուն էվլատէ իօտէ լը եէք ճի պը ճըվինն :
- 53 Հէնի ժը ուէ ոյցէ բէվա շավը . քըրըն քօ աուի պը
- 54 գուժըն : Նուա իսա լը նավ Եհհուտիան հէնի աշիքեար
նան տըկէուիա պու , լաքին ժը ուէ լը նէզա չէօլէ
ուլթ քի ջու , լը պաժէր քի քօ նավա էքէ էֆրա
յիմ պու :
- 55 Ու փասէհէ Եհհուտիան նէզ պու , ու վըռան ժը
ուէ սէմթէ լը բէշ փասէհէ լը Գուտսէ ուպուն . քօ
- 56 աւ խօ փագըթ քըն : Նուա իսայէ արամիշ տըքըրը
պուն , ու ժը հէվուտուա տըկօթը պուն կավա քօ լը
տաճարտա պուն , ժը ուա չանվան տը խոյա աճապա
լը պայրամտա լը վըր տէ պէ . պաշ իմաման ու Փարի
սիան թէնպին քըրը պուն քօ էրքը եէքէ պը զանն լը
քի ժան տանր պունէ ուի՝ լսապէր պըքան ժը պոյ ուի ,
քօ աուի պը կըրըն :

ՍԷՐ 12

- 1 Նուա իսա շէշ ու լը բէշ պայրամէ լը Պէյթանիայէ
հաթ , լը քօ քի Լազարոսէ մըրի պու , քօ իսա աուի
- 2 ժը մըրիան ըաքըր : Ու լը ուէ ժէռա զիյաֆէթ քի

- քրքրն , ու Մարթա խղճէթ տըքրը , ու Լաղար բէռա
 3 լը սուֆրէտա ժը ոճնըչտողան եէքէ պու : Նուա Մէյ-
 րէմ լըդըր քի պը վըռ պուհա խալիս ուունա նարտէնէ
 սանտ , լընկէ իսա ոուն քըր , ու պը փոռա իօ լընկէ
 ուի փագըժ տըքրը , ու մալ պը պինա ոունէ դըժա
 4 պու : Ժը շակըրտան եէքէ ճուտայէ իօխարի՝ քօ
 5 աուի տէ տէսթ պըտանա , կօ : Չըմա՞ ոունէ հան պը
 սէ սանտ տինարէ նն հաթը ֆուօթան քօ ժը ֆագի-
 6 րանուա պը հաթն տայըն : Ուիա կօ , նա քօ ժը պօյ
 ֆագիւրան հաճէթէ ուի պու , լէ քօ տըզ պու , ու սըն-
 տօգ՝ աուի տը բէ պու , ու չը քօ տը հաթը պու ալէ-
 7 թըն լէ աուի տը քըչանտը պու : իսա կօ . Պանտան
 աուի , աւ ժը պօյ ոօյա դամրրանտընէ մըն վէչարթ :
 8 Չըմա քօ ֆագիւրան հէր չաղ պը ոռա տըպըն , համա
 նաղ տայինա պը ոչա նա պըս :
 9 կավա քօ ժը Եհհուտիան փըռան հասիան քօ աւ լը
 ուէ ն , հաթըն , նա թանէ ժը պօյ իսա , լէ քօ Լաղա-
 10 րէ ժի պը պինըն , աուի քօ ժը մըրիան բաքըր : Պաշ
 11 իմաման շավը քըրըն քօ Լաղար ժի պը գուժըն : Չըմա
 քօ ժը Եհհուտիան փըռան ժը պօյ աուի տըջօ պուն
 ու ժը իսառա իման տը անի պուն :
 12 լը աւ ոօյա տընէ՝ փըռ խալի՞ քօ լը պայրամէ հաթը
 պուն , կավա քօ պըհիտտըն էրքը իսա լը Գուտսէ դէ :
 13 կուլիյէ տարա խուրմէ սանտըն , ու ջուն լը գարչիյէ
 ուի , տը գիրա պուն ու տը կօթը պուն , Օսաննա՞ պը
 նավէ իօտէ հաթօղ , փատիչահէ իարայիյէ միւպարէք
 14 պըպն : Ու իսա քնր քի տի ու լը ուի ոճնըչտ , չափան
 15 քօ հաթիւն նըվիսանտըն : Մն թըռա , էյ գիղէ Սահ-
 րունէ վահա փատիչահէ դա լը սէր ճահչէ քնրէ սուար
 16 պուն դէ : Ու շակըրտէդ ուի ավուլ ուիա ֆէհմ նն
 քըրըն . համա կավա քօ իսա պը իզգէթ պու , ուէ չաղէ
 պիրա իօ սնին . էրքը աւ պու , քօ հաթի պու նըվի-
 սանտըն ժը պօյ ուի . ու ուան դըչդէ հանան քըրըն
 17 ժէռա : Նուա բէռա պուն խալի՞ շէհատէթ տըքրը

- պուն քօ Նազարէ թանէ ժը թըրպէ կազի քըր, ու ժը
 18 մըրիան րաքըր աուի: Ու ժը պոյ աուի խալիփ աուի
 գարչըլէմիշ քըր. չըմա քօ պըհիստը պուն էրքը աւ
 19 քէրէմէթէ հան քըրը պու: Նուա ֆարիսիան ժը հէվու
 տուռա տը կօթը պուն, մէզմ տըքըն՞ քօ նըքեարըն
 ֆայտէ քի քըրընէ, վահա տընէ կըչք լը բէյ ուի ջուն:
 20 Ու լը ուէ չէնտ Եունանիան ժի հմպուն, պը ուան
 ուա քօ լը պայրամտա ժը սէճտէ քըրընուա ուապօ պուն:
 21 Ուանան հաթըն ժը Ֆիլիպպօսուա, քօ աուի ժը Պէյթ
 սայիտէ ճէլիէ պու, լավա տըքըրը պուն ժէռա ու տը
 կօթը պուն. Եա՞ էֆէնտի, իսա ամ տըխուազըն տի
 22 թընէ: Ֆիլիպպօս ժի հաթ ժը Մնտրիաուա կօ. Մնտ
 23 ըիա ու Ֆիլիպպօս թմվ ժը իսաուա կօն: իսա ժի
 ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ. Հաթ սաաթէ քօ Գուռէ
 24 մանուվ պը իզզէթ պըպմ: Պրուա պրուա տըպէմ ժը
 ոուա. էրքը հապէ կէնըմէ լը նալ խօլիյէ նէյա ալէ
 թան նա մըրը. համա էրքը պը մըրմ, փըռ մէյվէ դինն:
 25 Աւ քօ ճանէ խօ տը հուպինն, աուի տէ վուռտա պըքմ.
 ու աւ քօ ճանէ խօ իքրահ տըքմ լը նալ տընէյէ հան,
 26 ժը պոյ էպէտի հայաթէ տը վէչէրինն աուի: էրքը եէքէ
 ժը մըռա խըզմէթ տըքմ պրա լը բէյ մը պէ. ու ան
 լը քօ մն խըզմէթ քեարէ մը ժի տէ լը ուէ պըպմ. էրքը
 եէքէ ժը մըռա խըզմէթ տըքմ, Պավ աուի տէ պը
 27 իզզէթ պըքմ: Համա նուա ճանէ մըն սէրհէվ րագալը
 պիյէ ու չը՞ պէժըմ, էրքը եա՞ Պավ մը խէլաա պըքմ
 ժը սաաթէ հան. համա ան ժը պոյ ուիա հաթըմ ժը
 28 սաաթէ հանուա: Եա՞ Պավ նալէ խօ պը իզզէթ պըքմ,
 նուա ժը ազիւմանան տանկ քի հաթ, մը պը իզզէթ
 29 քըր ժի ու տիսա տէ պը իզզէթ պըքըմ: Ու խալիփէ
 քօ սմքընի պուն ու տը պըհիստը պուն, տըկօթը պուն
 կիւռիւլթի տը պմ. ու հընըքան ժի տը կօթը պուն
 30 էրքը մէլայիք բէռա խապէր տա: իսմ ճէվապ տա ու
 կօ. Տանկէ հան ժը պոյ մը նմ հաթ, լէ ժը պոյ ո:
 31 Նուա հէօքմէ տընէյէ հան տըպմ. նուա ուէյսէ տը

- 32 նէյէ հան տէ պէ տնորլն ավէթըն: Էթի կալա քօ ժը
արտէ պըլընտ պըպըմ, հեմիան ժի տէ ժը խօռա պըք.
- 33 շինըմ: Ու ուխա պը չը մըրընէ տէ պըմիւն պը պէյան
- 34 քըրընէ կօ: Խալի ժէռա ճէվապ տա. Էմ ժը թէվըա.
Թէ պըհիտարն քօ Մէսիհ ժը էպէտան տէ պը մինն,
ու դու չավա՞ն տէթի քօ՝ ժը Գուռէ մնռուվռա պըլընտ
- 35 պուն լազըմ ան. քի՞ն աւ Գուռէ մնռուվ: Իսա կօ ժը
ուանոա. հէժա հընըք ռիթ ոօհնի պը ոռա ան. հանըն
հուն չը գաա քօ ոօհնի պը ոռա ան. չըմա քօ լը դա.
- 36 ըիտա ջուռտօղ նը դանն լը քօ տը ջօ: Չը գաա քօ
ոօհնի պը ոռա ան իման պինըն ժը աւ ոօհնիռա, քօ
գուռէ ոօհնի պըպըն, ու իսա դըչդէ հանան խապէր
- 37 տա, ու ջու խօ վէչարթ ժը ուան: Ու Ֆարաղա աւ
գաաա քէրէմաթան քըրը պու լը պնր ուան. համա
- 38 ուան իման նն տը անի պուն ժէռա: Քօ քէլամէ իչա.
յա իէյղէմպէրէ Թէմամ պըպն. քօ կօ. Եա՞ Բապպ
ժը խապէրէ մնռա քի՞ պավուր քըր, ու պիլէկէ խօտէ
- 39 ժը քէռա աչիքեար պու: Ժը պօյ ուխա նն տըքեարը
- 40 պուն իման անընէ, չիւն տիսա իչայա կօ: Ջահվէ ուան
քօռ քըր ու գալպէ ուան գալըն քըր քօ պը ջահվան
ննպինըն ու պը գալպէ Ֆէհմ ննըն, ու վէկէռըն, ու
- 41 ան ժը ուանոա շիֆա պըտըմ: Խապէրէ հան կօ իչայա,
կավա քօ իզգէթէ ուի տի, ու խապէր տա լը սէր ուի:
- 42 Լաքին պը ահվա պունէ, ժը համիայան տիսա փըռան
ժէռա իման անին. համա ժը պօյ Ֆարիսիան պէյան նն
- 43 տըքըրըն քօ ժը տէրէ տնր նէյըն: Չըմա քօ իզգէթէ
մնռուվան ժը իզգէթէ խօտէ բէթըր հնպանտըն:
- 44 Համա իսա տը գիրա ու տը կօթ. Աւ քօ ժը մըռա
իման դինն, ժը մըռա իման նայնն, լէ ժը աուիռա
- 45 քօ մը շիանտ: Ու աւ քօ մը տըպինն. տըպինն աուի
- 46 քօ մը շիանտ: Էզ ժը տընէռա ոօհնի հաթըմ, քօ հէր
քի քօ ժը մըռա իման պինն, լը նավ դարիտա նա
- 47 մինն: Ու էրքը եէքէ խապէրէ մը տը պըհէ ու տը
բէ, ան աուի հէօքմ նա քըմ. չըմա քօ ան նն հաթըմ

քօ տընէ հէօքմ պըքըմ, լէ քօ տընէ խէլան պըքըմ :
 48 Աւ քօ մը հասապ նաքն ու քէլամէ մըն գապուլ նաքն ,
 հէյն եէքէ քօ աուի հէօքմ տըքն , աւ խապէր քօ մը
 խապէր տա . աւ խապէր լը ոօյա ախըրէ աուի հէօքմ
 49 տըքն : Չըմն քօ մը ժը խօ խապէր նն տա , լէ Պալ
 քօ մը շիանտ , աւ ժը մըռա թէնպիհ քըր չըքօ տէ
 50 պէժըմ ու չըքօ տէ խապէր պըտըմ : Ու տը զանըմ քօ
 թէնպիհէ ուի էպէտի հայաթ ն , նուա չըքօ նզ խապէր
 տըտըմ , չալան քօ Պալ ժը մըռա կօ , վուսան խապէր
 տըտըմ :

ՍԷՐ 13

1 Ու ժը պտէ փասէհէ ալուլ , իսա զանի քօ ստաթէ
 ուի կիյան , քօ ժը տընէ հան ուապն լը պա Պալ .
 ախօյիան քօ լը նավ տընէտա պուն , հնպանտ , հաթա
 բաչէ ժի հնպանտը ուան :
 2 Ու կալա քօ շիվ տը պանն՝ Շէյթան ժի լը տըլէ
 ճուտայէ Շըմհունէ իսխարի տանի պու . քօ աուի թէպիմ
 3 պըքն : իսա ֆէհմ քըր քօ Պալ հէր դըչդ լը տէսթէ
 ուի տա , ու քօ ժը իօտէ ուապու ու լը պա իօտէ տը
 4 շօ : ժը շիվէ ուապու , ու ճըլէ խօ աանի՝ ու փէչ
 5 թըմալ քի կըրթ հաթը լէֆանտըն : Աւ բաչէ ալ սանտ
 լը լէկանէ դըժա քըր , ու տէսթ քըր լընկա չալըրտէդ
 խօ շուչտընէ , սւ պը աւ հաթը լէֆանտըն փէչթըմալէ :
 6 խօ փազըժ տըքըր : Նուա Շըմհուն ֆէթրոսուա հաթ .
 ուի ժի կօ ժէռա . Եա՛ րապպ դո՛ւ տէ լընկա մը պը
 7 շույ : իսա ճէվապ տա ժէռա ու կօ . էզ չը քօ տըքըմ
 8 դու նուա նըզանի , լէ բաչէ տէ ֆէհմ պըքի : ֆէթրոս
 կօ ժէռա . լընկա մը գաթ դու տէ նն շույ , իսա ճէվապ
 տա ժէռա . Էրքը նզ դա նն շուժ , հիսսէ դա պը մըռա
 9 թունն : Շըմհուն ֆէթրոս ժէռա կօ . Եա՛ րապպ նա
 10 թանէ լընկա մըն , լէ տէսթ ու սէրէ մը ժի : իսա կօ
 ժէռա . ժը եէքէ հաթը շուչտընաւ ժը լընկա պուչգա
 ժը շուչտընուա մուհթամ նընն , իլլա եէք ճար փաք ն ,

- 11 հուն ժի փաք ըն, լաքին հուն հէմիան նա : Չըմա քօ
 տը զանը պու աուի՝ քօ տէ աուի տէսթ պըտանա , ժը
 12 աւ սէմէտէ կօ . էրքը նա հուն հէմի փադըժ ըն : Ու
 կալա քօ լընկէ ուան շուշտ , ճըլէ խօ կըրթ ու լը
 սուֆրէ ոօնըշտ , օւ կօ ժը ուանուա , Հուն տը զա՞նըն
 13 մը չը քըր ժը ոուա : Հուն ան խօճա ու Բապպ կազի
 14 տըքըն ու դանն տըքըն , չըմա քօ ան վուսան ըմ : Լէ
 էրքը ան խօճա ու Բապպ մը լընկա ո շուշտ . լազըմ ան
 15 քօ հուն ժի լընկա հէվուտու պըշուն : Չըմա քօ մը
 ժը ոուա էօրնէկ քի տա . քօ չալան քօ մը ժը ոուա քըր
 16 հուն ժի ոգա քըրընէ մը պըքըն : Պըուա պըուա տը
 պէմ ժը ոուա . դուլ ժը աղայէ խօ մանղըն նընն , նան
 17 ժի հաթը շիանտօղ ժը խօ շիանտօղ մանղըն ան : Չիւնքի
 ուանան հուն զանըն , խօզի ժը ոուա՝ էրքը ուանան
 18 պըքըն : ժը ո ժը հէմիանուա նա պէմ . չըմա քօ ան
 նաս տըքըմ ուան քօ մը պըժարթ , լաքին հաթա քօ
 նըլիս թէքմիլ պըպան , աւ քօ պը մըուա նան տը խուարը
 19 պու , ժը մըուա հէլլէ քըր : ժը նուա ժը ոուա տը պէմ
 չը դաս քօ նան պուան , քօ քինկա քօ պըպան՝ իման
 20 պինըն քօ ան աւ ըմ : Պըուա պըուա տը պէմ ժը ոուա .
 քի քօ դապուլ տըքան աուի քօ ան տը շէյինըմ մը
 դապուլ տըքան , ու քի քօ մը դապուլ տըքան , մը շիան-
 տօղէ դապուլ տըքան :
 21 Իսա կալա քօ ուիա կօ , լը Բուհէ խօտա հարըտի
 շէհատէթ քըր ու կօ . Պըուա պըուա տը պէմ ժը ոուա ,
 22 ժը ո եէքէ տէ մը տէսթ պը տան : Նուա շակըրտան ժը
 պօյ քի տէժան աճապ պը թաճիւպ քըրընէ լը հէվու
 23 տու մանղէ տը քըրը պուան : Ու ժը շակըրտան եէքէ հան
 պու քօ լը պա Իսա ոօնըշտի , աուի քօ Իսա տը հան
 24 պանտը եէքէ : Նուա Շըմհուն ֆէթրօս ժէուա իշարէթ
 տը քըր ժը պօյ փըուա քըրընէ էրքը քի տէ պըպան աւ ,
 25 ժը պօյ էքէ քօ խասպէր տըտան : Ուի ժի լը սէր սէնկէ
 26 Իսայէ քէթ՝ ու կօ ժէուա . Եա՞ Բապպ քի՞ն աւ : Իսա
 հէլապ տա ու կօ , Աւ ան ժը քէուա քօ՝ անղէ նան չըլ

- տըքըմ ու տը սըմ. ու շըլ քըր նան տա ժը իսխարի
 27 ճուտառա: Ու ժը բաշէ նանէ Շէյթան լը հընտուռա
 ուի քէթ. ու իսա կօ ժէռա. Նուա չը քօ տէ պըքի
 28 զուվա պըքն: Լաքին գըշդէ հան ժը սուֆրէտա ոօ,
 նըշտօղան եէքէ ֆէհմ նան քըր, էրքը ժը պօյ չը՞ կօ
 29 ժէռա: Չըմա քօ հընըքան թախմին քըրըն քօ՝ ճուտա
 ժը պօյ քէսէտար պուեն՝ իսա ժէռա կօ. լը պայրամ
 տա չը քօ ժը մանա լազըմն պը քըռ, եախօսա ժը
 30 ֆադիրանուա գըշդ քի պը տն: Սուի ժի համա քօ
 նանէ սանտ՝ զուվա լը տնըռ ուապու ու չնվ պու:
 31 Ու կալա քօ ուապու լը տնըռ, իսա կօ. Նուա Գուռէ
 մանուվ պը իզզէթ պու, ու խօտէ ժի պը աուի պը
 32 իզզէթ պու: էրքը խօտէ պը աուի պը իզզէթ պու խօ,
 տէ ժի լը խօտա աուի տէ պը իզզէթ պըքն ու զուվա
 33 տէ պը իզզէթ պըքն աուի: Էյ զառուգան, հընըք ռիթ
 ժի նզ պը ոռա մն, հուեն մը տէ արամիչ պըքըն, ու
 չալան քօ մը ժը Եէհուտիանուա կօ, էրքը լը քօ քի
 նզ տըջում հուեն նըքեարըն պէն, նուա ժի ժը ոռա տը
 34 պէմ: ժը ոռա թէնպիհէքի նօ տը տըմ՝ քօ հէվու տու
 պը հնպինըն, չալան քօ մը ո՛ հուպանտ, հաթա քօ
 35 հուեն ժի հէվուտու պը հնպինըն: Պը աուի հէմիան տէ
 պը զանըն, էրքը հուեն չակըրտա մըն ըն, էրքը հէվու
 36 տու պը հնպինըն: Շըմհուեն ֆէթրոս կօ ժէռա. Եա՞
 րապպ լը քօ՞ տը շի. իսա ճէվապ տա, լը քօ քի նզ
 տըջում, դու նուա նըքեարի պէյ համա բաշէ տէ պէյ
 37 լը բէյ մը: ֆէթրոս կօ ժէռա. Եա՞ րապպ չըմա՞ տէ
 նըքեարըմ նուա լը բէյ դա պէմ. նզ ժը սնուատա
 38 ճանէ խօ ժի լը ուզուրա դա տաթինըմ: Ճէվապ տա
 իսա. ճանէ՞ խօ լը ուզուրա մը տէ տէյնի, պըռա պը
 ուա տը պէմ ժը դառա, լը պնըռ տիք պանտանէ, սէ
 ճարան դույէ տէ մը ինքեար պըքի:

ՍԷՐ 14

- 1 Տըլէ ո՛ւ պրա սէր ու պըն ննպն ժը Խօսէռա իման
 2 պինըն, ու ժը մըռա իման պինըն : Լը մայլա Պալէ մըն
 3 էրբը տըջում ու ժը ոռա ճի հազըր տըքըմ : Ու էրբը
 4 պըջում ու ժը ոռա ճի հազըր պըքըմ, տիսա դէմ ու
 5 ո՛ւ լը պա խօ տըսթինըմ, քօ անգ լը քօ մը՝ հուն ժի լը
 6 ուէ պը պըն : Ու լը քօ քի տըջում, հուն զանըն, ու
 7 ուէ ժի զանըն :
 8 Թումա ժէռա կօ . Եա՛ րապպ ամ նըզանըն լը քօ
 9 տըջի . ու չալա՞ն տըքեարըն ուէ պը զանըն : Խաա կօ
 10 ժէռա . Էզ ըմ ուէ ու ոաստի ու հայաթ, ժը Պալռա
 11 քէս քի նըքեարը պէ . Իլլա պը տէսթէ մըն : Էրբը
 12 հուն մը պըզանըպանա, պալէ մը ժի տը զանըպանա,
 13 ժը ուի բէլա աուի զանըն ու ո աուի աին :
 14 Ծիլիպօս կօ ժէռա . Եա՛ րապպ Պալ ժը մնռա նը-
 15 շան պրտն, ու պէս ան ժը մնռա : կօ ժէռա Խաա .
 16 Աւ գաս ռիթ պը ոռա մը, ու դա ան նասնն քըր, եա՛
 17 Ծիլիպօս, աւ քօ անգ աի, Պալ ժի աին, ու դու չա-
 18 վան տէժի էրբը Պալ ժը մըռա նշան պրտն : Դու պա-
 19 վուր նա՞ քի, էրբը անգ լը Պալ տա մն ու Պալ լը մը-
 20 տա ան, աւ խապէր քօ անգ ժը ոռա խապէր տը տըմ,
 21 անգ ժը խօ նա պէժըմ, Իլլա Պալ քօ լը մըտա սաքին
 22 պուն, աուի տը շըղուլն աւ շըղուլան : Ժը մըռա իման
 23 դինըն, էրբը անգ լը Պալտա մն ու Պալ լը մըտա ան :
 24 Էրբը նա ժը պօյ աւ ամէլան ժը մըռա իման պինըն .
 25 պըռա պըռա տը պէմ ժը ոռա, էրբը աւ քօ ժը մըռա
 26 իման դինն, աւ ամէլան քօ անգ տը շըղուլըմ, ուի ժի
 27 տէպը շըղուլն, ու ժը ուան հէնի զէտէ տէ պըքն, չըմա
 28 քօ անգ ժը Պալռա տը շում : Ու պը նալէ մըն չը քօ
 29 տիլէկ պըքըն . տէ պըքըմ աուի, քօ Պալ պը Դուռ
 30 պը իզգէթ պըպն : Չը քօ պը նալէ մըն տիլէկ պըքըն,

- 15 առի տէ պըքըմ : Էրբը հուն մը տը հնպինըն թէնպի
 16 հէ մը պը բէն : Ու անժի ժը Պավուա տէ լավա պըքըմ ,
 ու պաշգա թէսէլի տայօղ քի տէ պըտան ժը ոռա , քօ
 17 էպէտան աւ պը ոռա պը մինն : Բուհէ ուստիյէ ,
 քօ տընէյ հան նըքեարն աւ գապուլ քըրըն , չըմա
 քօ նա պինն առի , ու նաս նա քն առի . լաքին
 հուն նաս տըքըն առի , չըմա քօ պը ոռա տը մինն ,
 18 ու պը ոռա տէ պըպն : Ո սէվի նա հէլըմ , դէմ ժը
 19 ոռա : Ժը բաշէ հընըքի զէման , հէնի տընէ մը նա պի
 նն . համա հուն տէ պը պինըն մը . չըմա քօ ան սաղ
 20 ըմ , ու հուն տէ սաղ պըպըն : Ու ուէ ուջէ հուն տէ
 պըզանըն , քօ ան լը Պավտա մն , ու հուն լը մըտա ,
 21 ու ան լը ոտա : Թէնպիհէ մը կըրթօղ ու բէ քըրօղ ,
 աւ ան ան հնպանտօղ , ու աւ քօ ան տը հնպինը , ժը
 Պավէ մըն տէ պէ հնպանտըն , ու անգէ տէ ուի պը հն
 պինըմ , ու ան խօ ժէռա տէ պէյան պըքըմ :
 22 Ճուտա (նա իսխարի) կօ ժէռա . Էս՝ Բապպ , չա՛վան
 պու քի դու խօ տէ ժը մնռա պէյան պըքի ու նա ժը
 23 տընէռա : Իսա ճէվապ տա ու կօ ժէռա . Էրբը եէքէ
 մը տը հնպինը . քէլամէ մըն տը բէ ու Պավէ մըն առի
 տը հնպինն ու ան ժէռա դէն , ու լը պա ուի
 24 գօնախ տըքըն : Ու աւ քօ մը նա հնպինն , քէլամէ
 մըն նա բէ , ու քէլամէ մըն քօ տը պըհէն , ամըն նընը ,
 25 լէ է Պավ քօ ան շիանտ : Դըչդէ հանան մն ժը ոռա ,
 26 խապէր տա՝ չը գոս քօ ան լը պա ոտա մն : Լաքին
 թէսէլի տայօղ Բուհէ Էլ Գուտս , քօ Պավ պը նավէ
 մըն տէ պը շէյնն , հէմիան աւ տէ ժը ոռա հին պըքն ,
 27 ու մը չը քօ ժը ոռա կօ տէ պիրա ո պինն : Ժը ոռա
 սէլամէթ տը հէլըմ , սէլամէթէ խօ տը տըմ ժը ոռա .
 ան ղգա տայինէ տընէ ժը ոռա նա տըմ . տըլէ ո պրա
 28 սէր ու պըն ննպն ու մն՝ թըռսըն : Հուն պըհիտըն
 քօ մը ժը ոռա կօ . Տը ջում ու ժը ոռա դէմ . Էրբը
 հուն ան պը հուպինանտանա , վուսանը տէ շաղ պը
 պանա , Էրբը ան ժը Պավէ խօռա տը ջում . չըմա քօ

- 29 Պատէ մըն ժը մըն մնազըն ան : Ու ժը նուատա քօ հէժա
նն պուան մը ժը ոռա կօ , կավա քօ պըպան՝ պավուը
30 պըքըն : Հէնի պը ոռա տէ փըռ խապէր նատըմ : չըմա
քօ մնազընէ տընէյ հան դէ , համա լը պա մըն դըչը
31 քէ ուի թուենն : Լաքին տընէ պը զանը քօ մը Պավ
տը հնապինըմ , ու չավան քօ Պավ ժը մըռա թէնպիհ
քըր , վուսան տըքըմ , հէնի ուսպըն ժըվըր ան հնազըն :

ՍԵՐ 13

- 1 Մէվէ ուստ մը ըմ , ու պատէ մըն պաղվան ան :
2 Հէր կուլի քօ լը սէր մըն ան ու եհմիչ նայնան՝ տը պուան
աուի , ու աւ հէմի քօ եհմիչ դինն փագըթ տըքան աուի :
3 քօ հէնի փըռ մէյվէտար պըպան : Հուն ժը անուատա
փագըթըն պը աւ քէլամէ՝ քօ մը ժը ոռա խապէր տա :
4 լը նավ մըտա պը սնքընըն , ու մը լը նավ ոտա . չա
վան քօ կուլի աւ ժը խօ նըքեարն մէյվէ պինն . էրքը
լը սէր մէվ հաթը աաըլանտընն պան , վուսան ժի
հուն . էրքը լը սէր մը հաթը աաըլանտընն ան պըն :
5 Էղ մէվ ըմ ու հուն կուլի . աւ քօ լը սէր մը հաթին
աաըլանտընն ու մը լը սէր ուի , աուի փըռ մէյվէ դինն ,
չըմա քօ պէ մըն հուն նըքեարըն դըչը քի քըրընէ :
6 Էրքը եէքէ լը սէր մը նան հաթին աաըլանտընն , աուի
ոդա կուլի լը տանը քէթ աւ հըչք պու ու սը ճըվինըն
7 աուի , ու լը աղըրէ տալէժըն՝ ու տը չավուդան : Ու
էրքը հուն լը նավ մը պը մինըն ու քէլամէ մը ժի լը նավ
ոտա պըվինըն , չը քօ տը խուազըն տիլէկ պըքըն , ու
8 տէ պըպան ժը ոռա : Պը աուիա Պատէ մըն պը իղզէթ պու
քօ հուն փըռ մէյվէ պինըն , ու չակըրտէ մը պըպըն :
9 Չավան քօ Պավ մը հնապանտ , մը ժի ո՛ հնապանտ , լը
10 մուհապէթէ մըտա աաըլանտի պը սնքընըն : Էրքը թէն
պիհէ մը հուն պը բէն՝ լը նավ մուհապէթէ մը տէ պը
սնքընըն , չավան քօ մը թէնպիհէ Պավ կըրթ , ու լը
11 նավ մուհապէթէ ուի սնքընիմ : Դըչըէ հանան մը պը

ոռւա խապէր տա . քօ շարլըղէ մը լը նալ ո պըմինն ք
 12 ո. շողըղէ ք թէքմիլ պըպն . Թէնպիհէ մը ուխա ն
 քօ հէվու տու պը հնապինըն , չալան քօ մը ո հնապանո :
 13 Ժը ուխա ըէթըր մուհապէթէ եէքէ թուենն . քօ հանէ
 14 իօ լը ուղըրա տօսթէդ խօ աէյնն : Հուեն տօսթա մըն
 ըն , երբը պըբըն չը քօ նղ ժը ոռւա թէնպին տըբըմ :
 15 Հէնի ժը ոռւա գուլ նա պէմ , չըմա քօ գուլ նը զանն
 չը բըբընէ աղայ խօ . համա մը ժը ոռւա տօսթ կօ ,
 քըմա քօ ժը Պալ չը դըչդ . քօ մը պըհիտտ , մը ժը ոռւա
 16 խապէր տա : Հուեն նղ նա պըթարթըն , լէ մը ո պը-
 ժարթ , ու մը ո թային քըր , քօ հուեն հնուըն ու մէյլէ
 պինըն , ու մէյլէյէդ ո պըմինն , ու պը նալէ մըն չըքօ
 17 ժը Պալէ մըն պը խուաղըն՝ ժը ոռւա պըտոն : Ուխա թէն-
 պիհ տըբըմ քօ հէվուտու պը հնապինըն :
 18 Էրբը տընէ ժը ո՛ իբրահ տըքն . պըզանըն քօ ալուլ
 19 ժը մը իբրահ քըր : Էրբը հուեն ժը տընէյ հան պը պա-
 նն , տընէ ախօյիյան տըննպինն , լաքին հուեն ժը տընէ
 նընըն , լէ մը ո՛ ժը տընէ պըթարթ . ժը պօյ աւ տընէ
 20 ժը ո՛ իբրահ տըքն : Պիրա խօ պինըն խապէրէ հան քօ
 մը ժը ոռւա կօ , Էրբը գուլ ժը աղայ խօ մնղըն նընն ,
 Էրբը նղ գալարանտըն , ո ժի տէ պը գալարինըն ,
 21 Էրբը խապէրէ մը կըրթըն է ո ժի տէ պը կըրըն : Լա-
 քին աւ հէմի դըչդան տէ ժը ոռւա պըբըն ժը պօյ նալէ
 մըն , չըմա քօ նաս նն քըբըն աուի քօ մը շխանն :
 22 Էրբը նղ նն հաթըսչամա ու ժը ուանուա նն կթը
 պամա , կիւնէյէ ուան տէ նն պանա , լաքին հէնի նուա
 23 ժը պօյ կիւնէյէդ ուան մըհանա քի ուան թուենն : Ու
 քօ ժը մըն իբրահ տըքն , ժը Պալէ մը ժի իբրահ
 24 տըքն : Էրբը աւ չըղուլան մը նալ ուանտա նն քըբընն ,
 աուան քօ զսըրի եէքէ նա քըբին , կիւնէյ ուան տէ
 թուենն պանա , համա նուա հէմ տին , ու իբրահ քը-
 25 բըն կերէք ժը մըն՝ կերէք ժը Պալէ մըն : Լաքին ուխա
 պու քի թէմամ պըպն աւ քէլամ քօ լը նալ թէվարթէ
 ուան հաթին նըվխանտըն , Էրբը պիլա սէպէպ ժը մըն

- 26 Իբրահ քրքրան : Լաքին կավա քօ թէսէլիի տայօղ պէ՝
քօ ան ժը Պավ տէ ժը ոռա պը շէյնրմ աւ Բուհէ
ռաստիյէ՝ քօ ժը Պավ խուրուճ տըքան , աւ տէ ժը
27 պօյ մը շէհաստէթ պըքան : Ու հուն ժի շէհաստէթ տը-
քըն , չըմա քօ ժը Խպթիտայէ հուն պը մըռա նա :

ՍԻՐ 16

- 1 Պըչդէ հանան մը ժը ոռա կօ , քը խուար նապըն :
2 ժը տէրա խօ ո տէ լը տանրըն , լաքին ռիթ տէ պէ ,
քօ հէր քի քօ ո պը դուժան , վուսան տէ հասապ պը-
3 քան քօ ժը խօտէռա խըզվէթ տըքան : Ու դըչդէ հան
տէ ժը ոռա պըքըն . ժը պօյ աւ քօ նա Պավ նաս
4 քըրըն ու նա ժի մը : Լաքին դըչդա հան մը ժը ոռան-
ռա կօ , քօ կավա սասթ պէ՝ հուն պիրա խօ պինըն
էրքը մը ժը ոռա կօ , սէօզէ հան ալուլ մը ոռա նա
կօ , չըմա քօ ան պը ոռա պում :
5 Լաքին նուա ան տը չըմ լը պա մը շիանտօղէ , ու
6 ժը ո՛ եէքէ ժի վըռա նա քան էրքը լը քօ տը շի : Լա-
քին ժը պօյ աւ դըչդան քօ մը ժը ոռա կօ , տըլէ ո
7 պը գասավէթէ դըժա պու : Համա ան պըռա տըպէմ
ժը ոռա , ժը ոռա գանճ ան քօ ան հանրմ , չըմա քօ
էրքը ան նա չըմ , թէսէլիի տայօղ ժը ոռա նայէ . համա
8 էրքը պը շում , աուի ժը ոռա տը շէյնրմ : Ու աուի
կավա քօ պէ , տընէ տէ թաղիլ պըքան ժը պօյ կիւնէ-
9 յան , ու սատագաթէ ու շէրիաթէ : ժը պօյ կիւնէյան՝
10 շիւնքի ժը մըռա իման նայնըն : ժը պօյ սատագաթէ ,
շիւնքի ան ժը Պավռա տը շում , ու հէնի մը նա պինըն :
11 ժը պօյ շէրիաթէ շիւնքի մանընէ ուէ տընէյէ հաթիան
12 պրանտըն : Հէժա ժը ոռա վըռ դըչդէ մըն հէյան կօ-
թընուա , լաքին անուա հուն նըքեարըն թահմուլ քը-
13 ընէ : Համա կավա քօ Բուհէ ռաստիյէ պէ ժը ոռա լը
հէմի ռաստիյէ գալավուղիթի տըքան , չըմա քօ աւ ժը
խօ դըչդ քի տէ խապէր նա տան , լէ չը քօ պը պըհի-

- սն՝ առի տէ խապէր տն , ու ժը ոռա աւ դըշտ քօ
 14 տէ պըպըն տէ թարիֆ պըքն : Առի անդ տէ պը իղղէթ
 պըքն , չըմա քօ ժը ամննան տէ պըսթինն , ու ժը
 15 ոռա թարիֆ պըքն : Ժը Պավուա հէր չը քօ հէյն , է
 մըն ան . ժը պօյ աւ մը ժը ոռա կօ՝ էրքը ժը ամննան
 16 տէ պըսթինն՝ ու ժը ոռա թարիֆ պըքն : Հընըքի
 ռիթ հէնի տէ մը նն պինըն , ու տիսա հընըքի ռիթ
 տէ մը պը պինըն . չըմա քօ անդ ժը Պավուա տը չըմ :
 17 Նուա ժը շակըրտան հընըքան ժը հէվուտուռա տը
 կօթը պուռն . չի՞ն ուիա քօ ժը մնռա սէժն , էրքը
 հընըքի , հէնի մը տէ նն պինըն , ու տիսա հընըքի՝
 տէ մը պը պինըն , ու էրքը անդ ժը Պավուա տը չըմ :
 18 Ու տը կօթը պուռն . չը՞ տէ պըպն աւ հընըք ժի ան
 19 նըղանըն չը՞ տէժն : Դսա ֆէհմ քըր քօ տը խուազըն
 ժէ վըռս քըրընէ . ու կօ ժը ուանուա , ժը պօյ առի
 լը նավ խօ վըռս տըքըն , քօ մը կօ կավ քի ժի հէնի
 տէ մը նն պինըն , ու տիսա կավ քի ժի տէ մը պը
 20 պինըն : Պըռա պըռա տը պէմ ժը ոռա , քօ հուռն տէ
 պը կըրն , ու շին պըքըն , համա տընէ տէ շազ պն :
 հուռն տէ գասապէթ պըքըն . լաքին գասապէթէ ո՞ տէ
 21 լը շազիթիյէ պէ կօհուանտըն : Ժըն քի կավա քօ տը
 զն՝ գասապէթ տըքընն չըմա քօ սաաթէ ուի կիյան
 լաքին կավա քօ ոյէտ պըզն՝ ժը շազիթիյէ հէնի սըն
 22 լէթէ խօ պիրա խօ նայնն , քօ լը տընէտա մնռուվ քի
 սա տէ ո պը պինըմ , ու տըլէ ո տէ շազ պըն ու շա
 23 զիթիյէ ո եէքէ տէ ժը ո տնր նէյնն : Ու ուէ ոյէ
 հուռն տէ ժը մըն դըշտ քի վըռս ննքըն , պըռա պըռա
 տը պէմ ժը ոռա՝ քօ պը նավէ մըն չը քօ տիլէկ պը
 24 քըն ժը պավէ մըն տէ պըտն ժը ոռա : Հաթա նուա
 պը նավէ մըն գաթ դըշտ քի ո տիլէկ նն քըրըն . տի
 լէկ պըքըն ու տէ պըսթինըն , քօ շազիթիյէ ո թէմամ
 25 պըպն : Դըշտէ հանա մը ժը ոռա պը թէմսիլա կօ , լա
 քին սաաթ տէ պէ , քօ ուէ շաղէ հէնի պը ոռա պը

- Թէմսիլա տէ խնայէր նա տըմ. լէ պը աշիքեար ժը պոյ
- 26 Պավ տէ ժը ոռա Թարիֆ պըքըմ: Ուէ ուոյէ տէ պը նավէ մըն տիլէկ պըքըն, ու նղ նա պէմ ժը ոռա՝ էր.
- 27 քը նղ ժը պոյ ո ժը Պավուա տէ լավա պըքըմ. Չըմա քօ Պավ աւ պը խօ ո տըհնայինն. չիւնքի ո նղ հն պանտըն, ու պավուը քըրըն քօ նղ ժը խօտէ ոռպում:
- 28 ժը Պավ ոռպում ու լը տընէ հաթըմ. տիսա տընէ տը հէլըմ ու ժը Պավուա տըլըմ:
- 29 Շակըրտան կօն ժէռա. Վահա անուա պը աշիքեար
- 30 խապէր տըտի, ու Թէմսիլ քի ժի նա պէժի: Նուա նմ ֆէհմ քըրըն քօ դու հէր դըշդ զանի՝ ու դըշդ քի ժի լաղըմ նընն քօ եէքէ ժը դա փըռա պըքա, պը
- 31 ուիա նմ տը զանըն քօ դու ժը խօտէ ոռպույ: Իսա ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ. Ա՛նուա պավուը տը
- 32 քըն: Վահա սաաթ գէ, ու հաթիւն ժի, քօ տէ պէլա պըն, հէր եէք լը ճիյէ խօտա, ու նղ Թաննէ տէ պը հէլըն, լաքին նղ Թաննէ նընըմ չըմա քօ Պավ պը մըռա
- 33 ն: Դըշդէ հանա մը ժը ոռա կօ՝ քօ պը մըռա սէլա մէթէ ո հէպն. լաքին փէթ պըն, չըմա քօ մը տընէ ֆաթհ քըր:

ՍԷՐ 17

- 1 Ու կալա քօ Իսա ուանան խապէր տա, ջահլէ խօ լը աղիւմանան պըլընտ քըր ու կօ. Է՛յ Պավ սաաթ կըհիշտիւն, պը իղղէթ քն Գուռէ խօ, քօ Գուռէ դա.
- 2 ժի դա պը իղղէթ քն: Չավան քօ ժէռա դա լը սէր հէր Թէն հիւքմաթ տա, հաթա քօ էպէտի հայաթ
- 3 պըռն ժը աւ հէմիանուա, քօ դա ժէռա տա: Ուիա ն էպէտի հայաթ, քօ նաա պըքըն դա Թաննէ հապ Ալլահ
- 4 ու Իսա էլ Մէսիհէ քօ դա շիանտ աուի: Մը դա լը սէր արտէ պը իղղէթ քըր, աւ շըղուլ քօ դա ժը մը
- 5 ոռա տա քըրընէ՝ մը Թէմսմ քըր: Ու անուա է՛յ Պավ՝ դու լը պա խօ մը պը իղղէթ քն. պը աուի իղղէթէ,

- քօ ժը պիւնէ տընէ ավուլ լը պաղա ժը մըռա հնպուօ
6 Մը նավէ դա պէյան քըր ժը աւ մնռուվանուա, ուան
քօ դա ժը տընէ տա ժը մըռա, է դա պուն, ու դա
7 ժը մըռա տա ուան, ու քէլամէ դա կըրթըն: Նուա
ֆէհմ քըրըն՝ էրքը. աւ հէմի դըշդ քօ դա ժը մըռա
8 տա՝ ժը դա նն: Չըմա քօ աւ քէլաման քօ դա ժը
մըռա տա մը ժի ժը ուանուա տա, ու ուան ժի դա
պուլ քըրըն ու պը ուաստ զանին քօ նղ ժը դա ու
9 պում, ու իման անին քօ դա նղ շիանտըմ: Նուա նղ
ժը պոյ ուան լավա տըքըմ, ու նա ժը պոյ տընէ լավա
տըքըմ. լէ ժը պոյ ուան քօ դա ժը մըռա տա, չըմա
10 քօ ուան է դա նն: Ու հէմի ամընան՝ է դա նն ու չը
քօ է դա ն էմըն ն, ու նղ պը ուան պը իզղէթ պումն:
11 Ու նղ հէնի լը տընէտա նընըմ, լաքին ուան լը տը
նէտա նն, ու նղ ժը դառա դէմ, էյ ազիզ Պալ պը
նավէ խօ ուան պը բէ, ուան քօ դա ժը մըռա տա .
12 քօ եէք պըպըն, չավան քօ նմ եէք ըն: Չը դաս քօ
նղ լը տընէտա պում պը ուանուա, մը պը նավէ դա
ուան հըֆղ քըր, ուան քօ դա ժը մըռա տա, ու մը
հըֆղ քըր ու ժը ուան եէքէ վունտա նն պու, լժը
13 զայրէ օղուլէ հէլաքէ, քօ քըթէպ թէքմիլ պըպն: Հէնի
նուա ժը դառա դէմ ու լը նավ տընէ դըշդէ հան
խապէր տը աըմ, քօ շադիթիյէ մըն լը խօտա թէքմիլ
14 պը կըրըն: Մը քէլամէ դա ժը ուանուա տա, ու տընէ
ժը ուան իքրահ քըր, չըմա քօ ուան ժը տընէ նընըն,
15 չավան քօ է ժի ժը տընէ նընըմ: Ժը պոյ ուան ժը տընէ
հէլինի լավա նաքըմ. լէ քօ ուան ժը եարամագէ հըֆղ
16 պըքի: Ուան ժը տընէ նընըն չավան քօ նղ ժը տընէ
17 նընըմ: Ուան պը ուաստիյէ խօ մուգատէս պըքն, քօ
18 քէլամէ դա հագ ն: Չավան քօ դա նղ լը տընէ շիան
19 տըմ, է ժի ուան լը տընէ շիանտըմ: Ու լը սէր ուան
նղ խօ փադըժ տըքըմ քօ ուան ժի պը հագիյէ փադըժ
20 պը պըն: Ու թանէ ժը պոյ ուան լավա նա քըմ, լաքին
պը խապէրէ ուան ժը պոյ հէմի ժը մըռա իման անօ

- 21 զանուա ժի : քօ հէմիան ժի եէք պըպըն , չավան քօ
դու էյ Պավ լը նավ մըն ու ան լը նավ դա , քօ ուան
ժի լը նավ մատա պըպըն . քօ տընէ ժի պավուր պըքան ,
- 22 երբը դա ան շիանտըմ : Ու աւ իզգէթ քօ դա ժը մը-
ուա տա , մը ժի ժը ուանուա տա , քօ եէք պըպըն .
- 23 չավան քօ ան եէք ըն : էզ լը ուանտա ու դու լը մը-
տա , հաթա քօ լը եէքտա թէքիլ պըպըն , ու տընէ
ժի պըզանն քօ դա ան շիանտըմ , դա հանպանտ ուան
- 24 չավան քօ ան հանպանտըմ : էյ Պավ ուան քօ դա ժը
մըուա տա , տը խուազըմ լը քօ քի ան ըմ , ուան ժի պը
մըուա պը պըն . քօ պըպիսըն իզգէթէ մըն աւ քօ դա
ժը մըուա տա , չըմա քօ դա ան շիանտըմ ժը ավուլ
- 25 պունէ տընէ : էյ սատըգ Պավ տընէ դա նաս նան քըր ,
լաքին մը դա նաս քըր , ու ուան ժի նաս քըրըն երբը
- 26 դա ան շիանտըմ : Մը նավէ դա ժը ուանուա տա դա-
նին ու տէ պըտըմ զանին , քօ աւ մուհայէթ , քօ պը
աուի դա ան շիանտըմ , լը նավ ուան պըպան , ու
էժի լը նավ ուան :

ՄԷՐ 18

- 1 Իսա կավա քօ խապերէ հանա կօ , ուպու պը թէվլի
չակըրտէդ խօ լը ալիյէ տընէ նավալէ Գաթըուէ պը-
հուրի , լը քօ քի պաղչա քի հանպու լը նավ էքէ քէ-
- 2 թըն աւ ու շակըրտէդ խօ : Ճուտա ժի աուի քօ աւ
տէ թէսիմ պը քըրանա աւ ճի տը զանը պու . չըմա
իսա փըու ճարան պը թէվլի շակըրտէ խօ լը ուէ հաթը
- 3 պուն ճըվանտըն : Նուա ճուտա պէօլիկէ ապքերան ու
ժը պաշ իմաման ու ժը Ֆարիսիան խըզմէթճիան պը
խօուա սանտ , հաթը լը աւ տանր , պը մաշհալան ու պը
- 4 Ֆէնէրան ու պը չէքան : Համա իսա կավա քօ տի աւ
հէմիան լը սէր ուի հաթ , ուպու ու կօ ժը ուանուա .
- 5 հուն լը քէ տը կէուըն : Ճէվապ տանը ժէուա . իսայէ
Նասրանի , կօ ժը ուանուա իսա . էզ ըմ , ճուտա ժի

- քօ առւի տէ թէսլիմ պը բըրանա՝ պը ուանուա պու :
 6 կավա քօ կօ՝ էրբը անը ըմ՝ պը շունտա շուն ու լը արտէ
 7 քէթըն : Տիսա փըռս քըր ժը ուանուա . լը քէ՞ տը կէ-
 8 ուն . ուան ժի կօն , իսայէ նասրանի : իսա ճէվապ տա
 ժը ուանուա . Մը ժը ոուա կօ էրբը անը ըմ՝ նուա էրբը
 9 հուն մը տը խուաղըն աուանան պանտըն քօ պը շուն : քօ
 թէքմիլ պըպան աւ խապէր քը կօ՝ ուան քօ դա ժը մըռա
 10 տա , ժը ուան եէքէ ժի մը վունտա նան քըր : նուա ժը
 Շըմհուն փէթըռուա շուր քի հանպու , քշանտ առի , ու
 լէխըստ լը խըզմէթ քեարէ պաշ իմամէ , ու կօյէ ուաստէ
 ուի պրանտ ճիյէ քըր , ու նալէ աւ խըզմէթ քեարէ
 11 Մալխօս պու : իսա կօ ժը փէթըռուա . Շուրա խօ տի-
 սա լը քալան տէյնան . աւ քեասէ քօ Պալէ մըն ժը մը-
 ուա տա , տէ վէ նանխում առի :
 12 նուա պէօլիւկէ ասքէրէ ու պին պաշի ու խըզմէթ
 13 ճիյէ Եհհուտիան կըրթըն իսա , ու կրէտան : Ու առի
 իպթիտա ժը Հանաուա պըրն քօ զաղուրէ Գայաֆա պու ,
 14 քօ պաշ իմամէ ուէ սալէ պու : Ուիա աւ Գայաֆա պու
 քօ ժը Եհհուտիանուա նասիհաթ քըր , էրբը դանն ան
 15 քօ ժը պօյ դալմէ մանուվ քի պըմրան : Ու լը բէյ իսա
 տըջօ պուն Շըմհուն փէթըռուա ու աւ շակըրտէ տըն . ու
 աւ շակըրտ նասէ պաշ իմամէ պունէ պը իսաուա լը
 16 հալչա պաշ իմամէ քէթ : Լաքին փէթըռուա տանրվա լը
 պա տանրիյէ սանքընի պու . ուապու աւ շակըրտէ տըն քօ
 նասէ պաշ իմամէ պու , ու կօ ժը դափուճիուա . փէթ-
 17 ըռսէ լը հընտուու սանտ : նուա աւ դափուճի դարվաշ
 ժը փէթըռուա կօ . Սադըն դու ժի ժը շակըրտանէ ուէ
 18 մանուվէ նան պի ուի ժի կօ՝ նընըմ : Լը ուէ սանքընի
 պուն խըզմէթ քեարան ու հասասան քօ ալըր շափու-
 թանտը պուն , չիւնքի սերմա պու , ու կէրմ տը պօ-
 պուն . փէթըռուա ժի պը ուանուա սանքընի պու ու կէրմ
 19 տը պօ պու : Ու պաշ իմամ ժը իսաուա փըռս քըր
 20 ժը պօյ շակըրտան ու թալիմէ ուի : իսա ճէվապ տա
 ժէուա . մը լը տընէտա աշիքեար խապէր տա , մը հէր

- չաղ լը տէրան ու լը տաճարտա հին քըր , լը քօ քի
 Եէհուտիան կըչք ճէմ պօ պուն , ու տըղիգա դըչը քի
 21 մը խապէր նն տա : Չըմա՞ ժը մըռա փըռս տըքի , ուան
 քօ պըհիտորն ժը ուանուա փըռս քն էրքը մը չը պը
 ուանուա խապէր տա , վահա մը չը քօ խապէր տա ուան
 22 զանըն : կավա քօ ուիա կօ . ժը խըղմէթ քեարան եէքէ
 քօ լը ուէ սնքընի պու , սիլա քի լէխըստ ժը իսառա
 23 ու կօ , վուսա՞ն ճէվապ տըտի ժը պաշ իմամուա : իսա
 ժի ժէռա կօ . էրքը մը քէօթի խապէր տա , ժը պօյ
 քէօթիթիյէ շէհատէթ պըքն . լէ էրքը մը գանճ խապէր
 24 տա , դու չըմա՞ ժը մըռա լէտըխի : Ու Հանա աուի
 25 հաթը կրէտան ժը Գայաֆառա շիանտ : Շըմհուն փէթ
 ըոս ժի լը ուէ սնքընի պու ու կէրմ տը պօ պու , կօնը
 ժէռա , Սազըն դու ժի ժը շակըրտէդ ուի նն պի .
 26 աուի ինքեար քըր ու կօ՝ էրքը նընըմ : ժը խըղմէթ
 քեարէ պաշ իմամէ եէք ժի՝ խըսըմէ աւ մնուովէ , քօ
 կօյա էքէ փէթըոս պըռանտը պու՝ կօ . Նա՞ մը դա տի
 27 լը նավ պաղչայէ պը ուիռա : Նուա փէթըոս տիսա ին
 քեար քըր , ու զուվա տիք պանտա :
 28 Ու իսա ժը մալա Գայաֆայէ լը սէրպյէ վալիյէ պը
 ըրն , ու հէնի սըպէ պու , ու ուան լը սէրպյէ նն քէ
 29 թըն քօ նավաք ննպըն , լէ քօ փաստէհէ պըխօն : փիլա
 տօս լը տնր հաթ ժը ուանուա ու կօ . լը սէր մնուովէ
 30 հան չը՞ կըլի տաղինըն : ճէվապ տան ու կօն ժէռա .
 էրքը աւ մնուով պը քէօթի խոյ նն պանա , աուի
 31 մն ժը դառա տէ թէպիմ նն քըրանա : Նուա փիլատօս
 ժը ուանուա կօ . հուն պըսթիըն աուի , ու լը կէօրա
 տինէ խօ աուի հէօքմ պըքըն . Եէհուտիան կօն ժը մն
 32 ուա . ճայիղ նընն քօ մնուով քի պը դուժըն : Բօ թէք
 միլ պըպն քէլամէ իսա , քօ կօ . պէյան քըր էրքը պը
 33 չը մըրընէ աւ տէ պըմրն : փիլատօս տիսա լը սէրպյէ
 քէթ , կաղի քըր իսա ու կօ ժէռա , փատիչահէ Եէ
 34 հուտիյան դու ի : իսա ճէվապ տա . ուայա դու ժը խօ՞
 տէժի , եսխօտ ժը պօյ մը պաշգասիան ժը դառա կօն :

- 35 ճէվապ տա փիլատոս, Մէկէր էժի Եէհուտի՞ մն. միլ-
լէթէ դա ու պաշ իմամէ դա դա ժը մըռա թէսլիմ
- 36 քըրըն՝, դա չը՞ դըշդ քըրիմ: իսա ճէվապ տա. փա-
տիշահիթիյէ մըն ժը տընէյ հան նընմ. էրքը ժը տընէյ
հան պըպանա փատիշահիթիյէ մըն, խըզմէթճիյէդ մըն
տէ փէվ պըչանա քօ անղ լը տէսթէ Եէհուտիան թէսլիմ
նմ պըմ. նուա փատիշահիթիյէ մըն ժը տընէ հան նը-
- 37 նմ: փիլատոս կօ ժէռա. լէ էրքը վուսան անդու փա-
տիշահ ի. ճէվապ տա իսա, դու տէժի էրքը անղ փա-
տիշահ ըմ. լաքին անղ ժը պոյ աւ դըշդէ հան զա մն,
ու ժը պոյ աուի լը տընէ հաթըմ, քօ ժը պոյ հադիյէ
չէհատէթ պըքըմ, աւ հէմիան քօ ժը հադիյէ նմ, ժը
- 38 խապէրէ մըռա կօտարի տըքըն: փիլատոս կօ ժէռա.
Չը՞ ան հադի. ուիա քօ կօ, տիսա լը տանը քէթ ժը
Եէհուտիանուա, ու կօ ժը ուանուա. անղ գապհաթ քի
- 39 նա պինըմ լը սէր ուի: Համա ատէթէ ոն քօ լը պայ-
րամոտ Եէքէ ժը ոռա պանտըմ. անուա տը խուա՞ղըն
- 40 քօ փատիշահէ Եէհուտիան ժը ոռա պանտըմ: Հէմիան
ժի պը դիլիինէ կօն. Սուի պանր մանտմ, լէ Պարապայէ
ու աւ Պարապա հարամի քի պու:

- 1 Ուէ չաղէ փիլատոս կըրթ իսա՝ ու քութա աուի:
- 2 Նուա աւքէր ժը ըսթըրիան թաճ քի շէքըրըն՝ լը սէրէ
ուի տանին, ու ժէռա խիլաթ քի տանն որկըրթըն:
- 3 Ու տը կօթը պուռն. Սէլամ ժը դառա էյ փատիշահէ
Եէհուտիան ու ժէռա սիլէյան լէ տը խըստը պուռն:
- 4 փիլատոս տիսա լը տանը ուապու՝ ու կօ ժը ուանուա.
վահա աուի ժը ոռա լը տանը դինըմ, քօ պըզանըն էրքը
- 5 լը սէր ուի անղ ճիւրմ քի նա պինըմ: իսա լը տանը
ուապու, ու թաճէ ըսթըրիան ու խիլաթ ճըլէ ուի հանպու,
- 6 ու կօ ժը ուանուա. վահա աւ մանուվ: Նուա պաշ
իմամնն ու խըզմէթ քեարան կապա քօ աուի տին, տաննէ

- խօ հանձնին ու կօն . Լը խաչէ տանրինն՝ Լը խաչէ տանրինն առի : փիլատոս ժը ուանուա կօ . առի հուն պը կըրըն , ու Լը խաչէ տանրինըն , չըմա քօ ան ճիւրմ քի Դ Լը ուիտա նա պինըմ : Եէհուտիան ճէվապ տան ժէոա , նօմօսէ ման հէյն Լը կէօրա նօմօսէ ման լաղըմ ան քօ 8 պըմրան . չըմա քօ աւ խօ գուռէ խօտէ քըր : կավա քօ փիլատոս խապէրէ հան պըհիստ հէնի փըռ թըռսիա , 9 տիսա Լը սարայէ քէթ ու կօ ժը իստուա : Գու ժը քույ . 10 լաքին իսա ժէոա ճէվապ քի նան տա : կօ ժէոա փիլատոս . պը մըռա խապէր նա՞ տի . դու նը՞ղանի քօ հէօքմէ մըն հէյն դա Լը խաչէ պը տանրինըմ , ու հէօքմէ 11 մըն հէյն դա պանտանէ : իսա ճէվապ տա . Լը սէր մըն գաթ հէօքմաթէ դա տէ նան պանա , էրքը ժը ժօրտա ժը դառա նան հաթը պա տայըն . ժը պօյ ուխա՞ աւ քօ ան ժը դառա թէպըմ քըր՝ կիւնէյէ ուի հէնի փըռ 12 մանղըն ան : Հէնի ժը ուէ բէվա փիլատոս տը խօստը պու առի պանտան , լաքին Եէհուտիան պը գիրինէ տը կօթը պուն . էրքը առի պանտի , դու տօսթա գայսէրէ նընի , հէր քի քօ աւ խօ փատիչահ տըքան , աւ զըտտէ 13 գայսէր ան : Նուա կավա քօ սէօղէ հան պըհիստ փիլատոս , Լը տանր խըստ իսայէ , ու տէօղմէյէ գէվըրէ քօ պը իպրանիյէ կապաթա հաթը կօթան ճիյէ Լը սէր 14 քիւրսիյէ շէրիաթէտա ոօնըչտ : Ռօյա ի՞նէ փասէհէ պու , ու սաաթ ոթթա շէչանտա պու , ու ժը Եէհուտիանուա կօ . Վահա փատիչահէ ո ժը ոռա : Ու ուան տը գիրա պուն ժը նավ մանտա հանրինն առի՝ հանրինն տուի , ու Լը խաչէ տանրինն առի , փիլատոս ժը ուանուա կօ . Էղ փատիչահէ՞ ո տէ Լը խաչէ տանրինըմ , պաշ իմամտն ճէվապ տան ժը դայսէրէ պաշգա փատիչահէ 16 ման թուանն : Ուէ չաղէ անուի Լը տէսթէ ուան տա , քօ Լը խաչէ ուապան : 17 Ուան ժի կըրթըն առի տը պրի պուն , ու խաչէ խօ առի հանրանի պու , ու վուսան ուա տը պօ պու Լը աւ ճի քօ դէ կօթան , Գաֆ , քօ պը իպրանիյէ կօկօթա

- 18 տը հաթը պու կօթան . Լը ուէ աուի լը խաչէ տանրա-
նին . ու բէռա պաչգա տըտոյան ժի , եէքէ ժը եէք
ալիյէ ու աուէ տըն ժը եէք ալիյէ , ու լը օրթայէ
- 19 իսա : Ու թախթա քի ժի նըվիսանտ փիլատոս , ու
տանի լը սէր խաչէ . ու ՓՍՏԻՇԱՀԷ ԵԷՀՈՒՏԻՍՆ ԻՍՍՅԷ-
- 20 ՆՍՍՐԱՆԻ՝ հաթը պու նըվիսանտըն : Նուա եաֆթայէ
հան ժը Եէհուտիան փրուան խօնտըն . չըմա քօ աւ ճի
լը նէզա պաժէր պու լը քօ քի իսա հաթը խաչ քըրըն .
ու պը իպրանիյէ , ու պը Ռօմանիյէ հաթը պու նըվի-
- 21 սանտըն : Նուա պաչ իմամէդ Եէհուտիան ժը փիլա-
տոսուա կօն . Մն նըվիս փատիչահէ Եէհուտիան , լէ
- 22 պը նըվիս քօ աւ կօ նզ փատիչահէ Եէհուտիան ըմ-
ֆիլատոս ճէվապ տա , Մը չը քօ նըվիսանտ նըվիսանտ :
- 23 Համա ասքերան կավա քօ իսաէ լը խաչէ տանրանին .
ճըլէ ուի սանտ չար հիսաէ քըրըն , ժը հէր եէք ասքեր-
ուա փայ քի . ա խաֆթանէ ուի ժի սանտ . չըմա քօ
ժը ժօրտա հաթա լը ժէր , պէ տըրութըն պու հիւնայի :
- 24 կօն ժը հէվուտուուա աուի նմ նմ դաթիւնըն , լէ դու-
րա նմ պավէժըն լը ուի ժը բէռա քօ տանրգէվն . քօ
թէմամ պըպն աւ նըվիսանտըն . ճըլէ մըն լը նավ խօ-
տա փայ քըրըն , ու լը սէր խաֆթանէ մըն գուրա-
ավէթըն , ասքերան դըչգէ հան քըրըն :
- 25 Ու լը պա խաչէ իսա սնքընի պուեն տիյա ուի . ու
խուչգա տիյա ուի Մէյրէմէ , ժընա ֆլաֆասէ ու Մէյ-
- 26 բէմէ Մակտալինի : կավա քօ իսա տիյա խօ տի՝ ու աւ
չակըրտ քօ տը հնպանտ քօ նէզա ուի սնքընի պուե :
- 27 կօ ժը տիյէ խօռա , էյ ժըն՝ վահա գուռէ դա : Բաչէ
կօ ժը շակըրտուա , վահա տիյա դա , ու ժը ուէ սաա-
թէ աւ շակըրտ աուի լը մալա խօ սանտ :
- 28 ժը ուէ բէվա կավա քօ իսա զանի էրքը վահա հէր
դըչգ թէքմիլն , քօ աւ նըվիս ժի թէքմիլ պըպն՝ կօ .
- 29 էզ թի մն : Նուա լը ուէ ֆրագ քի պը սիբքէ դըժա
հնպու , ու ուան ժի սիւնկեար քի պը սիբքէ դըժը
քըրըն . լը սէր դամիչ քի լէֆանտըն , ու տրէժ քըրըն

- 30 արիցէ տանվա ուր: Նուա կնվա քօ իսա սիրքէյէ սանստ
 կօ . Հէր դըշդ թէքմիլ պու , ու սերէ խօ պը խուար
 քըրընէ ճանէ խօ թէպիմ քըր :
- 31 Նուա Եէհուտիան , չիւնքի ուոյա ինէ պու , քօ աւ
 կէօվտան նա պա քօ լը սէր խաչէ պըմիւրն հաթա
 ուոյա շէմույէ , չըմա քօ աւ շէմու , ու քի մաղըն պու ,
 ժը փիլատօսուա լավա քըրըն քօ չօքա ուան պը շըքի-
- 32 նըն ու պէն հալանտըն : Ասքէրան հաթըն չօքէդ ավու-
 լին շըքէնանտըն ու վուսան ժի է աուէ տըն , քօ բէ-
- 33 ոա լը խաչէ ուա պօ պու : Համա կավա քօ ժը իսաուա
 հաթըն՝ ու տին քօ ժը խօ մըրի պօ պու , չօքա ուի նա
- 34 շըքէնանտըն : Լաքին ժը ասքէրան եէքէ ոըմա խօ չը-
 քանտ լը դէնըշաա ուի , ու զուվա խույն ու ավ ուա-
- 35 պու : Ու աւ քօ տի դըշժէ հանան՝ շէհատէթ քըր ու
 շէհատէթիցէ ուի ուաստ ա , ու աուի տը զանը քօ
- 36 ուաստ տէժա . քո հուն ժի իման օլինըն : Դըշդէ հան
 պու քօ թէմամ պըպա քըթէպ , էրըը ասդիցէ ուի տէ
- 37 նէյէ շըքանտըն : Ու տիսա պաշգա քըթէպ տէժա . տէ
 պը նըհէւըն ժէուա քօ աուի պըինտար քըրըն :
- 38 ժը ուէ բէվա Եուսիֆ՝ քօ ժը Արիմաթէ պու , պը
 տըզիդա շակըրտէ իսա պու ժը թըուսա Եէհուտիան ,
 տիլէկ քըր ժը փիլատօսէ , քօ կէօվտէյէ իսայէ պը հա-
 լինա , փիլատօս ժի էմը քըր , հաթ ու հալանի աուի :
- 39 Հէմ նիկողիմուս ժի հաթ քօ աուի լը շալէտա ավուլ
 ժը իսաուա հաթը պու , ու անի գասա սաա լըդըրան
- 40 զմուռ պը էօտուա թա՞վ քըրի : Նուա կէօվտէյէ իսայէ
 սանտըն ու պը ճալան ու պը պըխուրան լէֆանտըն ,
 չավան քօ ատէթէ Եէհուտիան պու քէֆէն քըրընէ :
- 41 Ու լը ուէ տարէ լը քօ քի հաթը պու խաչ քըրըն ,
 պաղչա քի հապու , ու լը նավ աւ պաղչայէ թըրպ քի
 նօ հապու , քօ լը նավա էքէ գաթ եէքէ նա տանի
- 42 պուն : Նուա ժը պօյ ինէ Եէհուտիան լը ուէ տանին
 իսայէ , չըմա քօ թըրպ նէզ պու :

- 1 Ու լը ոոյա ալուլէ հաթթէ՝ հէժա դարի, լը սէրէ սրպէտա Մէյրէմէ Մակտալինի լը թըրպէ հաթթ, ու տի քօ դէվըր ժը տանրիյէ թըրպէ հաթթը պու հանլանին:
- 2 Բաչէ տը պազը դէ ժը Շըմհուն փէթրոսուա ու ժը աւ շակըրտէ տընուա՝ աւ քօ իսա տը հանպանտ, ու տէժան ժը ուանուա. Բապպ ժը թըրպէ հանլանին, ու ան՛ըզա-
- 3 նըն լը քօ սանին աուի: Ռապու փէթրոս ու աւ շա-
- 4 կըրտէ տըն ու լը ալիյէ թըրպէ տը հաթթը պուն: Հէր աույան ժի թանվ տը պազիա պուն. ու աւ շակըրտէ տըն, պազիա զու քէթ լը բէշ փէթրոսէ. ու ալուլ լը
- 5 թըրպէ հաթթ: Ու նըզմ՛ պու տի քօ չարչափան լը ուէ տը սանքընի պուն. լաքին աւ լը հընտուու նան քէթ:
- 6 Շըմհուն փէթրոս ժի կըհիշթ, քօ լը բէյ ուի տը հաթթ, ու լը թըրպէ քէթ, ու տի քօ չարչափան լը ուէ տը
- 7 սանքընի պուն: Ու աւ տըսմալ քօ լը սէրէ ուիտա պու. պը թանվի չարչափան տա նան պու լէ հաթթը լէփանտըն
- 8 ճիյէ լը եէք ալի քի հաթթը պու սա դինըն: Ուէ չաղէ լը հընտուու քէթ աւ շակըրտէ տըն ժի, քօ ալուլ լը
- 9 թըրպէ հաթթը պու, տի ու իման անի: Չըմա քօ հէժա քըթէպան նան տը զանը պուն. էրքը լազըմ՛ ան ժէուա
- 10 ժը մըրիան դըյամ քան: Նուա շակըրտան տիտա լը ճիյէ իս ջուն:
- 11 Համա Մէյրէմ լը պա թըրպէ լը տանրվան սանքընի պու, ու տը կրիա պու, նուա կավա քօ աւ տըկըրիա պու
- 12 լը նավ թըրպէ նըհէութ: Ու տի տու մէլէքան պը ճըլէ սըփի, քօ ոօնըչտի պուն, լը աւ ճի քօ կէօվտա իսա հաթթը պու տանին, եէք ժը ալիյէ սէրի՝ ու եէք
- 13 ժի ժը ալիյէ լընկան: Ու ուան ժէուա կօն. Էյ ժըն չըմա՞ տըկըրի. կօ ժը ուանուա ժը պոյ աուի քօ եփէն տիյէ մըն ժը թըրպէ հանլանին, ու նըզանըմ լը քօ
- 14 տանին աուի: Ու կավա քօ ուանան կօ պը շունտա

- վէկէռիա ու տի իսա քօ տը սնքընի պու, ու նս տը
 15 զանը պու քօ իսա ս: իսա կօ ժէռա. Եա՛ ժըն չըմա
 տըկըրի լը քէ տը կէռի: Աուի թախմին քըր քօ պաղ
 չալան ս, կօ ժէռա. Եա՛ էֆէնտի. Էրքը դա առի
 հաննի պէժս՝ ժը մըռա՝ լը քօ դա տանի աուի, քօ
 16 սղ աուի պըսթինըմ: իսա ժէռա կօ, Եա՛ Մէյրէմ.
 ուի ժի վէկէռիա ու պը իպրանի կօ ժէռա. Աապի,
 17 քօ խօճա թէրճիւմէ տըպս: իսա կօ ժէռա. Լը մըն
 մս գէվ. չըմա քօ հէժա լը պա Պալէ խօ նս ու պու
 մս, Լէ հանս՝ ժը պրէյէդ մըռա, ու պէժս՝ ժը ուան
 ու. Էդ ժը պալէ խօռա ու ժը Պալէ ոռա ու խօ
 18 աէյէ խօռա ու ժը խօտէյէ ոռա ուտը պըմ: Մէյրէմէ
 Մակաալինի հաթ ու ժը շակըրտանուա խապէր տա՝
 Էրքը աուի Բապիյէ տի. ու ժէռա դըչդէ հանան կօ:
 19 Նուա լը ուէ ոյէ՝ լը ոյա ավուլէ հաֆթէ կալա
 քօ էվար պու, տանիան ժի դուֆըլանտի պուն լը քօ
 քի շակըրտան ժը թըռսէ Եէհուտիան լը եէք ճի հաթը
 պուն ճըվանտըն. իսա հաթ ու լը նավ ուանտա սնքը
 20 նի ու կօ ժը ուանուա. Մէլամ ժը ոռա: Աւիա քօ կօ՝
 տէսթ ու փարսուէ խօ ժը ուանուա նշան տա. շակըր
 21 տան շաղ պուն կալա քօ Բապիյէ տին: իսա տիսա կօ
 ժը ուանուա. Մէլամ ժը ոռա. չալան քօ Պալէ մըն մը
 22 շիանտ, է ժի ո տը շէյինըմ: Աւ ուիա քօ կօ փըֆ քըր
 ժը ուանուա ու կօ. Բուհ էլ Գուտսէ պըսթինըն. Էրքը
 կիւնէյէ եէքէ ավֆ պըքըն՝ ժը ուանուա պէ ավֆ պուն:
 23 Աւ Էրքը է եէքէ շունտա պը կըրըն. պէ կըրթըն.
 24 Համա թուամ ժը տուանգտահան եէքէ, քօ ճէվի
 տը հաթը պու կօթան, պը ուանուա նս պու, կալա
 25 քօ իսա հաթ: Աւ շակըրտէ տընան տը կօթը պուն
 ժէռա՝ Էրքը մս Բապիյէ տին. ուի ժի կօ ժը ուան
 ու. Էրքը լը սէր տէսթէ ուի նշանէ փէրչիման նս
 պինըմ, ու փէչիյէ խօ լը ճիյէ փէրչիման նս չըքինըմ,
 ու տէսթէ խօ լը փարսուէ ուի նս չըքինըմ, գաթ
 պավուը նա քըմ:

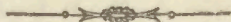
- 26 Ու լը բաշէ հաշթ ոօյան շակըրտան տիսա լը հըն-
տուռտա պուն, թուամ ժի պը ուանուա. հաթը իսա
կավա քօ տանրիան դուֆըլի պուն, ու սանքընի լը օր-
- 27 թա ուան ու կօ. Սէլամ ժը ուա: Բաշէ կօ ժը թու-
մաուա. բէշիյէդ խօ լըվըր պինն, ու մէզնքն տէսթէ
մըն, ու բէշիյէ խօ պինն լըվըր ու տէսթէ մըն մէզն-
քն. ու տէսթէ խօ պինն լը փարսուէ մըն պը չըքլինն
- 28 Իմանսըզ մնպն՝ լէ պը իման պն: Ճէվապ տա թուամ
- 29 ու կօ ժէուա. Խօտէ ու Սլլահէ մըն: Իսա կօ ժէուա.
Սլ քօ դա նզ տիմ ու իման անի, խօզի ժը ուանուա
քօ նն տինն ու տէ իման պինըն:
- 30 Նուա իսա լը պնր շակըրտան պաշգա փըռ քէրէ-
մէթան քըր, քօ լը քըթէպէ հանտա նըվիսանտըն նը-
- 31 նն: Համա ուիս՝ աւ դաս դըշդ հաթը նըվիսանտըն,
քօ իման պինըն էրքը իսա՝ Մէսիհ Գուռէ Խօտէ ն,
հաթա քօ պը իման անընէ, պը նալէ ուի ժը հայաթ-
ուա մալիք պըպըն:

ՍԷՐ 21

- 1 Ժը ուէ բէվա իսա տիսա աւ խօ ժը շակըրտէդ
խօռա պէյան քըր լը սեր պահրէ թիպէրիյէ, ու աշվա
- 2 պէյան քըր: Լը թնվ պուն Շըմհուն ֆէթրոս, ու
թուամ հաթը ճէվի կօթան, ու Նաթանայէլ՝ քօ ժը
Գանա ժը պաժէրէ ճէլիլէ պու, ու դուռէդ Ձէպտիյէ,
- 3 ու ժը շակըրտան տըտօյան ժի: Շըմհուն ֆէթրոս կօ
ժը ուանուա. էզ տըջում սայտէ մահսիան. կօն ժէուա.
Էմ ժի դէն պը դաուա, ջուն ու քէթըն լը կէմիյէ.
- 4 ու լը ուէ շնվէ դըշդ քի նն կըրթըն: Ու կավա քօ
սըպէ պու իսա լը քէնարէ պահրէ տը սանքընի պու.
- 5 համա շակըրտան նաս նն քըրըն էրքը իսա ն: Իսա
կօ ժը ուանուա. Կէլէ դաուգան դըշդ քի խո-
- 6 ւարընէ ո հէյն, ճէվապ տան ժէուա ու կօն. Նա՝ կօ
ժը ուանուա, թուէ խօ լը ալիյէ ուաստէ կէմիյէ պալէն

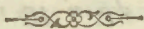
- ու տէ պը պինըն . ավէթըն , ժը զահֆիյէ մահսիաննն
 7 տըքեարը պուն քչանարնէ : Աւ շակըրտ քօ աուի իսա
 տը հնպանտ , կօ ժը փէթրոսուա . Աւ Բապպ ան , Շըմ
 հուն փէթրոս կավա քօ պըհիստ էրքը Բապպ ան , փէշ
 թըմալ լը իսօ լէֆանտ չըմա քօ դահզի պու , ու աւ
 8 իսօ լը պահրէ ավէթ : Ու աւ շակըրտէ տընան պը կէ
 միյէ տը հաթը պուն . չըմա քօ ժը զուայիյէ տուր նն
 պուն , անճախ գասա տու սնտ հալապիյէ , ու թօուէ
 9 պը մահսիան տը քչանտը պուն : Ու կավա քօ լը զուայիյէ
 ուապուն , լը ուէ հաթը տանին քէօզ քի՝ ու լը սէր
 10 ուի հաթը տարին մահսի քի ու նան տին : իսա ժը
 ուանուա կօ . Պինըն ժը աւ մահսիան քօ հուն նուա
 11 կըրթըն : Շըմհուն փէթրոս ուապու , ու թօուէ լը զու
 ալիստա տը քչանտ , պը սնտ ու քէնճէ ու սըսէ պը
 մահսիյէ մազընան դըթա . ու աւ գաս գըչը հնպու
 12 ու թօու նն գաթիա իսա կօ ժը ուանուա . Ո՛րըն դաշ
 թիյէ պըխուն , համա ժը շակըրտան գաթ եէքէ ճէ
 սարէթ նն տըքըր փըուս քըրընէ՝ էրքը դու քի՝ ի ,
 13 չըմա քօ ֆէհմ տըքըրը պուն էրքը աւ Բապպ ան : Նուա
 իսա հաթ ու նանէ կըրթ ու տա ժը ուանուա . վուսան
 14 ժի մահսի : Ուիա հալա ճարա սըսէյանն ան քօ իսա
 շակըրտանուա խոյայի պու ժը բաշէ ժը մըրիան գըյամ
 15 քըրընէ : Ու կավա քօ դաշթիյէ քըրըն , իսա կօ ժը
 Շըմհուն փէթրոսուա . էյ Շըմհուն գուուէ Եունան դու
 մը ժը աւ հէմիան բէթըր տը հնպինի . ուի կօ ժը
 ուիուա . Պէլի եա՛ Բապպ , դու ժի զանի քօ դա տը
 16 հնպինըմ , կօ ժէուա . Պը Չէրինն պանրիքէ մըն : Տիսա
 կօ ժէուա . էյ Շըմհուն գուուէ Եունան՝ դու մը տը
 հնպինի՞ կօ ժէուա . Պէլի եա՛ Բապպ , դու ժի զանի
 քօ դա տը հնպինըմ . կօ ժէուա . Պը Չէրինն բանդեդ
 17 մըն : կօ ժէուա ճարա սըսէյան . էյ Շըմհուն գուուէ
 Եունան՝ դու մը տը հնպինի՞ փէթրոս պը գասալէթ
 պու , ժը պոյ աուի քօ սէ ճարան ժէուա կօ՝ դու մը
 տը հնպինի՞ , ու կօ ժէուա՝ Եա՛ Բապպ դու հէր դըչը

- տըզանի, ու դու զանի քօ անդ դա տը հանգինըմ իսա՝
- 18 կօ բանգէ մըն պը ջէրիննա: Պըռա պըռա տը պէմ ժը
դառա, կավա քօ դու կէնն պույի՝ դու ժը խօռա
բըշթ կրէտըտա պույ ու տը ջոյ պույ լը քօ քի տը
խօստը պույ. համա ոխթա իխթիարիթիյէ՝ դու տէսթէ
խօ տէ լը պըլընտ պը կրի ու պաշգասխան տէ ժը
դառա բըշթ կրէտըն ու տէ պը պըն դա լը քօ քի նն
- 19 խուազի: Ուիա կօ՝ պը պէյան քըրընէ էրբը աուի պը
չը մըրընէ տէ խօտէ պը իզգէթ քն. ու կավա քօ աւա
- 20 խապէր տա կօ ժէռա, լը բէյ մըն ո՛րն: Ու ֆէթրոս
վէկէռիա ու տի աւ շակըրտ քօ իսա տը հանգանտ քօ
լը բէյ ուի տըջօ պու. քօ աուի լը սէր սինկա ուի
քէթը պու, ու կօթը պու. Եա՛ րապպ աւ քի՞ն քօ
- 21 տէ դա նէպու պըքն: ֆէթրոս ուիա պը տիթընէ կօ
- 22 ժը իսառա. Եա՛ րապպ լէ ուիա տէ չը պըքն: Ու
իսա կօ ժէռա. էրբը անգ պը խուազըմ քօ աուի պը
մինն հաթա քօ անգ պէմ, ժը դա՞ռա չը դու լը բէյ
- 23 մըն ո՛րն: Նուա սէօզա հան լը նազ պրէյան ռապու,
ու ուան շըպանտըն քօ աւ շակըրտ հէնի տէ նն մըրն,
լաքին իսա ժէռա նն կօ էրբը տէ նն մըրն, լէ էրբը
անգ պը խուազըմ քօ աուի պըմինն հաթա քօ անգ պէմ,
ժը դառա չը:
- 24 Ուիա աւ շակըրտ ան քօ շէհատէթ տըքն լը սէր
դըշդէդ հանա քօ նըվիսանտ ժի դըշդէդ հանա, ու
- 25 ան տը զանըն քօ շէհատիթիյէ ուի ռաստ ան: Համա
հէնի փըռ դըշդ ժի հանն, քօ իսա քըր, քօ էրբը
աուան եէքա եէք պը հաթա նըվիսանտըն, աւ հաթը
նըվիսանտըն քըթէպան թախմին տըքըմ տընէ ժի պաս
նն պու լը էքէ ջունտընուա:

18 So bald die ...
 19 ...
 20 ...
 21 ...
 22 ...
 23 ...
 24 ...
 25 ...
 26 ...
 27 ...
 28 ...
 29 ...
 30 ...
 31 ...
 32 ...
 33 ...
 34 ...
 35 ...
 36 ...
 37 ...
 38 ...
 39 ...
 40 ...
 41 ...
 42 ...
 43 ...
 44 ...
 45 ...
 46 ...
 47 ...
 48 ...
 49 ...
 50 ...
 51 ...
 52 ...
 53 ...
 54 ...
 55 ...
 56 ...
 57 ...
 58 ...
 59 ...
 60 ...
 61 ...
 62 ...
 63 ...
 64 ...
 65 ...
 66 ...
 67 ...
 68 ...
 69 ...
 70 ...
 71 ...
 72 ...
 73 ...
 74 ...
 75 ...
 76 ...
 77 ...
 78 ...
 79 ...
 80 ...
 81 ...
 82 ...
 83 ...
 84 ...
 85 ...
 86 ...
 87 ...
 88 ...
 89 ...
 90 ...
 91 ...
 92 ...
 93 ...
 94 ...
 95 ...
 96 ...
 97 ...
 98 ...
 99 ...
 100 ...

ՇԵՂՈՒԿԷ ԲԷՍՈՒԼԱՆ

ՄԵՐ 1

- 1 Մազլիկէթէ ավուլին քօ մը քըր՝ եա թեօփիլոս ,
լը սէր աւ հէմի դըշդան քօ Մէսիհ տէսթ քըր քը-
- 2 ըրնէ ու հին քըրընէ : Հաթա աւ ոօ քօ պը տէսթէ
Բուհ էլ Գուտս վասի քըր ժը պըժարթի րէսուլէդ խօռա
- 3 ու լը ժօր հաթը հանանտըն : Քօ աւ խօ ժը ուանուա
սաղ նիչան տա՝ լը բաշէ էլէմ քշանտընէ խօ պը փըռ
խսպաթան , լը նավ չըլ ոօյան ժը ուանուա պը խույա-
- 4 տանէ : Ու կավա քօ պը ուանուա տը հաթը ճըվան-
տըն ժը ուանուա տը կօթը քօ ժը Գուտսէ տուր մա-
ջուն , լէ պը բէն ժը վատէ Պավ՝ աւ քօ ժը մըն պը-
- 5 հիտըն : Չըմա քօ պըռա Հաննա պը ալ թահֆիլ քըր ,
համա հուն լը բաշէ աւ չէնտ ոօյան տէ պը Բուհ էլ
- 6 Գուտս թահֆիլ պըպըն : Նուա ուան լը եէք ճի պը
ճըվանտընէ ժէ փըռս տըքըրը պուն ու տը կօթը
պուն , Եա՝ Բապպ , փատիչահիթիյէ Իսրայէլ լը ռիթա
- 7 հա՛նտա տէ շունտա պըաի : Ու ժը ուանուա կօ , ժը ոռա
նա գէվն զանըն աւ ռիթ ու զէմանան աւ քօ Պավ լը
- 8 նալ հէօքմաթա խօ տանի : Համա Բուհ էլ Գուտս կավա
քօ լը սէր ո պէ գուվէթ տէ պըսթինըն , ժը պօյ մըն
չահիտան տէ պըպըն լը Գուտսէ ու լը նավա հէմի եէ-
հուտիստան ու լը նալ Սամարի ու հաթա լը փառա-
- 9 տընէ : Ու կավա քօ աւ դըշդան կօ , լը ժօր հաթը հա-
լանտըն ուան պը նըհէթընէ , ու ժը պնը ջահվէդ

- 10 ուան առի ալուր քի սանտ : Ու չը գաս քօ ուան
 ջահվէդ խօ պը պըլընտ քըրընէ լը աղիւմանան տը
 նըհէռթ լը սէր ջունտընէ ուի վահա տու մանուլ լը
- 11 պա ուան մաքընին պը ճըլէ սըբի : Հէմ ժի կօն , էյ
 ճէլիլի չըմա՞ հուն սաքընի լը աղիւմանան տը նըհէ-
 ոըն . աւ Մէսիհ քօ ժը ո՛ լը աղիւմանան հաթը հա-
 լանտըն . վուսան տէ պէ չավան քօ ո տի ջունտընէ ուի
- 12 լը աղիւմանան : Ուէ չաղէ լը Գուտտէ վէկէռիան ժը
 դէյթուէի հաթը կօթան ջիյէ , քօ լը գասա ոէէ ոօյա
- 13 շէմուէ նէղէ Գուտտէ ա՛ : Ու կալա քօ լը պաժէր քէ-
 թըն , ռապուն լը չարտախէ ժօրին լը քօ քի սաքին տը
 պօ պուն , ֆէթրոս ու Եագուպ , Հաննա ու Անգրիաս
 Ֆիլիպպոս ու Թոմաս , Պարթուլիմէոս ու Մատթէոս ,
 Եագուպ Ալֆիան , ու Շըմհունէ զէլէթոս , ու պրէյ Եա-
- 14 դուպէ ճուտա : Աուանան հէմի պը Եէք տըլ պունէ
 նըմէն ու տիլէկ աը քըրը պուն տայիմա պը ժընան ու
 պը տիէ Մէսիհ պը Մէյրէմուա ու պը պրէյէդ ուի
 թմվ :
- 15 Ու ուան ոօյանտա ռապու Պէթրոս լը նավ չակըր-
 տան , լը քօ քի գասա սանտ ու պիսթ թան հաթը ճը-
- 16 վանտըն գալապա հնպուն , ու կօ . էյ ճէօմէր պըրէյան
 լազըմ պու քօ թէքմիլ պըպան նըվիտէ հան աւ քօ Բուհ
 էլ Գուտա ժը ալուլ կօ պը տանվէ Տալուտ ժը պոյ ճու-
- 17 տա՞ քօ Մէսիհ կըթօղանուա գալավուղ պու : Ջիրա աւ
 ժը հասապէ մն պու ու նասիպէ խըզմէթէ հան սան-
- 18 տըպու : Նուա աւ ժը նըհագ իւճրէթէ զանվի քի գա-
 զանն քըր , ու լը սէր սէրէ պըքէթընէ ժը նավտա
 շանգեա՞ ու բուտիէ ուի կըչք լը տանը հաթը ոըթան-
- 19 տըն : Ու դըչդէ հան ժը հէմի լը Գուտտէ սաքինանուա
 մարում պու , հաթա քօ զանվիէ հան պը դըմանէ ուան
- 20 Արէլտամա , Եանի զանվիէ խոյնէ հաթը կօթան : Ջիրա
 լը քըթէպէ Ջապուռտա հաթը նըվիսանտըն քօ մէս-
 քեանէ ուի խարապ պըպան , ու լը ուիտա Եէքի նա՞պան
 քօ սաքին պըպան , ու խըզմէթէ ուի պաչխա քի պըս-

- 21 Թինն : Նուա լաղրմ ան քօ ժը աւ մնուովան քօ պը
մնուա պուն լը աւ հէմի ղէմանա քօ Բապպ Մէսիհ լը
22 նալ մնտա քէթ ու ուսպու . ժը տէսթ քըրընէ Թահ-
ֆիլէ Հաննա հաթա լը աւ ոօ , քօ լը ժօր հաթը հն-
լանտըն . ժը աուանան եէքի պը մնուա շահիտէ դըյա-
23 մէ ուի պըպն : Ու տու մնուովան սնքընանտըն՝ Եու-
սուֆ քի Բարսաբաս տըհաթը կօթան՝ քօ Յուստոս ժի
24 լաղպպ դէ քըրը պու , ու Մատաթիա : Ու պը նըմէճ
քըրընէ կօթըն , Յու եա՛ դայպէ հէմիան զանօղ Բապպ ,
ժը աւ հէրտույան եէքի քօ դա պըժարթ , ժը մնուա
25 մալուճ պըքն . Հաթա քօ նասիպէ լըրզմէթէ հան ու
րէսուլիթիյէ պըսթինն . քօ ժէ ճուտա քէթ լը ճիյէ
26 խօ պըջօ : Ու ժը պոյ ուան դուրա պէթըն , ու դուրա
ժը Մատաթիաուա ուսպու . ու աւ պը եանզտահ ըէ-
սուլան հասապ պու :

ՄԵՐ 2

- 1 Ու կալա քօ ոօյա Պէնտէկոստէ հաթ՝ հէմի ժի պը
2 եէք տըլ լը եէք ճիտա պուն : Ու զաֆիլ ժը աղիւմա-
նան տանկ քի պու՝ ողա սաուենտա պա քի պը զօու ,
3 ու մալ կըչք դժա քըր՝ լը քօ քի ունըչտի պուն : Ու
ժը ուանուա ճըհէ պուն զըմանան խույայի պուն մինա
4 աիըրի , ու լը սէր հէր եէքէ ուան ունըչդ : Ու հէմի
ժի պը Բուհ էլ Գուաս դժա պուն , ու տէսթ քըրըն պը
պաչխա զըմանան խապէր տան , չալտն քօ Բուհ ժը
5 ուանուա ժը խապէրտանուա դուտըթթ տը տա : Ու լը
Գուտտէ սաքին պուն Եէհուտիան հնպուն , պը իթի-
դաթ մնուովան՝ լը պըն աղիւմանան ժը հէմի միլէ-
6 Թան հաթըն ճըրխնտըն : Ու կալա քօ տանկէ հան պու ,
խալի հէմի պը ճըվանտընէ մաթ տը մա պուն , զիրա
հէր եէք ժը զըմանէ խօ խապէրտան ժը ուան տը պը-
7 հիսթը պուն : Նուա հէմի ժի շաչ տը պօ պուն ու Թա-
ճիւպ տը քըրը պուն ու ժը հնվուտուուա տը կօթը

- պուն, նա՞քի առան հէմի ժի քօ խապէր տըտըն ճէլի-
 8 լի նըն: Ու չա՛վան ամ տը պըհիսըն հէր եէք պը զըմա-
 9 նէ խօ, քօ լը ուխտա ամ զանն: փարթիան, ու Մարան. ու եղամիան ու ուան քօ սաքին տը պըն լը նա՛վ Մի-
 ջազեատէ ու լը Եհհուտիստանէ ու լը կապադովկիայէ.
 10 Լը Պօնտոսէ ու լը Սսիանէ ու լը փիւռիգիանէ, լը Պամ-
 փիւլիանէ, լը Մըսըրէ, ու լը նէզա կիւրէնէ լը սէմթա
 11 Լիբէան, հէմ ժի միսաֆիր բօմալիան. էրքը Եհհուտիան
 էրքը Տէօնմէան, կիրիթլիան ու Արապան, ամ տը պը-
 հիսըն ժը ուանան քօ պը զըմանէ մա խապէր տը տըն
 12 մաղըն դըշդէ խօտէ: Նուա հէմի ժի պը շաշ պունէ ու
 պը թաճիւպ պունէ ժը հա՛վտտուռա տը կօթը պուն.
 13 Աճապա ուխտ տէ չը՛ պը պա: Հընըքան ժի պը մասդա-
 րա քըրընէ տը կօթը պուն, քօ ուան պը շիրէէ նու
 դժա պունն:
 14 Համա փէթրոս պը եանզտահան եէք ճի ուապու,
 տանկէ խօ հա՛լանի ու խապէր տա, է՛յ Եհհուտի մա-
 ուովան ու հուն հէմիան քօ լը Գուտսէ սաքին տըպըն,
 ուխտ մահլուժէ ո՛ պըպա, ու կօտարի պըքըն սէօզէդ-
 15 մըն: Ձիրա ուանան ոգա թախմինս ո՛ սէրխօշ նընըն,
 16 չըմա քօ հէժա իւչիւնճի սաաթէ ուօ ան. Լէ ուխտ աւ ան
 17 քօ ժը Յովէլ փէյղէմպէր հաթը կօթան. Ու տէ պըպա
 քօ լը ախըր զէմանտա տը պէ խօտէ, լը սէր հէմի թէ-
 նան ժը Բուհէ խօ տէ պը ուրժըմ ու գուռէդ ո՛ ու գի-
 ղէդ ո՛ տէ փէյղէմպէրիթի պըքըն, խօրթէ ո՛ ախթընան
 տէպը պինըն ու իխթիյարէ ո՛ տէ խա՛վան պը պինըն.
 18 Ու լը աւ ուօյանտա լը սէր զուլամէդ խօ ու լը սէր գար-
 վաչէդ խօ անղէ ժը Բուհէդ խօ տէ պը ուրժըմ, ու տէ
 19 փէյղէմպէրիթի պըքըն: Ու լը ժօր լը ազիւմանտա հէօք-
 մէթան ու լը ժէր լը արտէ ալամաթան, խույն ու ալըր
 20 ու տիւմանէ տու տէ պըտըմ. Ուօ տէ լը դարի ու հիվ
 տէ լը խույն թէպտիլ պըպա, հէժա ուօէ մազըն է
 21 խօյի նա հաթըն: Ու տէ պըպա քօ հէր քի քօ նա՛վէ
 22 խօտէ կազի պըքա տէ խէլաս պըպա: Եա՛ մառուփէ

- Խաղայել, Կոտարի պըքըն խապերեդ հանան, Մէ-
 սիհէ Նասրանի ժը խօտէ ժը ոռա հաթը նշան տայըն
 մնուով քի պը գուվէթան ու պը հէօքմէթան ու պը
 ալամէթան, քօ խօտէ պը տէսթէ ուի լը նավ օտա քըր,
- 23 չավան քօ հուն ժի զանըն. Պը թագրիբ պուն թէտ-
 պիրէ խօտէ ժը ալուլ պը զանը պունէ աուի պը տէսթ
 տայընէ օ սանտ ու պը տէսթէ պինամուսան լը սէր
- 24 տարէ պը մըխ քըրընէ օ գուչդ. Աուի քօ խօտէ սաղ
 քըր՝ հէչա մըրընէ պը վէքըրանտընէ. զիրա պէ միւմ-
- 25 քիւն պու ուի ժը աուի պէ կըրթըն: Չըմա քօ Տավուտ
 ժը պօյ ուի տը պէ, ժը ալուլ տայիմա խօտէ լը պար-
 մը մը տը տիթը ուի, զիրա լը ալի սաղէ մըտա ան, քօ
- 26 նան լըպըթըմ: ժը պօյ ուի տըլէ մը շազ պու ու զը-
 մանէ մըն քէնի, ու թէնէ մը ժի պը ումուտ տէ րահաթ
- 27 պըպիւ: Չըմա քօ ճանէ մըն տէ լը ճէհնէմտա թարկ նան
 քի, ու ժը աղիղէ խօռա չուրուքըրք տէ նան տի տի-
- 28 թըն: ժը մըռա ուէյեդ հայաթէ դա տա նաս քըրըն,
- 29 պը դավա ուույեդ խօ գու մը տէ դըժը պըքի: Էյ պը-
 րէյան ճայիղան ժը ոռա ժը պօյ Տավուտ Նահապետէ
 կօթըն քօ մըր ու տէֆն պու, ու թըրպէ ուի հաթա
- 30 ոօյա հանա լը նավ մնտա ան: Նուա աւ փէյղէմպեր
 պու ու տը զանը պու քօ խօտէ գավի սօնտ քըր ժէռա.
- ժը մէյվէյէ բըլթա ուի ժը ալիյէ թէն իսայէ տէ ուաքան
- 31 քօ լը թախթա ուի ունի. Ուիա ժը ալուլ պը զանը
 պունէ ժը տէր հագէ գըյամէ իսա կօ, քօ ճանէ ուի
 լը ճէհնէմտա նան հիշթ ու թէնէ ուի չուրուկըրք նան
- 32 տի: Մէսիհէ հան խօտէ սաղ քըր՝ քօ ժը տէր հագէ
- 33 ուի ան հէմի ժի շահիտ ըն: Նուա պը տէսթէ խօտէ
 ուասթ պը պըլընտ պունէ ու ժը Պավ վատա Բուհ էլ
 Գուտա պը սանտընէ ուրժանտ, աուի քօ հուն նուա տը
- 34 պինըն ու տը պըհիսըն: Չըմա քօ Տավուտ լը աղիւմա-
 նան ու նան պու. համա աւ տըպէ, խօտէ ժը խօտէէ
- 35 մըռա կօ, լը ալիէ սաղա մըտա ունի, Հաթա քօ տըժ-
- 36 մընէ դա լը բէլա լընկա դա տէյնըմ: Նուա հէմի մալա

1 Խորայել սահիհ պրաւ պը զանն քօ խօտէ աուի Բապպ
 2 ժի ու խաա ժի քրրք աւ Մէսիհ քօ ո խաչ քրր :
 37 Ու աւ քօ պըհիատըն լը տըլէ խօտա փօշման պուն .
 ու կօնը ժը փէթրոտա ու ժը աւ տըն րէսուլանուա .
 38 Էյ մնուուվ պրէնն ; նմ չը պըքըն : Ու փէթրոտ ժը
 ուանուա կօ . Թօպա պըքըն , ու ժը ո՛ հէր եէք պրա
 Թահֆիլ պը պն պը ննվէ Մէսիհ է խաա՝ ժը պոյ ալ-
 ֆիթիէ կիւնէան ու պախչիչէ Բուհ էլ Գուտտ տէ պըս-
 39 Թինըն : Չըմա քօ վատ ժը ոռա՝ ու ժը ոյէտէ ոռա ն
 ու ժը աւ հէմի տուը պունսղանուա աուան քօ խոյի ու
 40 խօտէէ մն տէ կաղիքն : Ու պը պաչխա փըռ սէօղան
 շէհատէթ աըտա , ու նասիհաթ տը քրր ուան ու տը
 կօթ՝ ժը աւ թէրս նէսլէ հան հուն խօ խէլաս պըքըն :
 41 Նուա սէօզէ ուի պը շաղիթի գապուը քրօղան , թահ-
 ֆիլ պուն . ու աւ ոօ գասա սէ հազար մննուվան զէ-
 42 տէ պուն : Ու տայիմա լը բէյ թալիմէ ու իլհագիթիէ
 43 ու նան փարչա քըրընէ ու նըմէճէ րէսուլան պուն : Ու
 լը սէր հէմի մննուվան թըռս քէթ . հէմ տէսթէ րէ-
 սուլան փըռ հօքմէթան ու ալամէթան իճրա տը պօ
 44 պուն : Ու հէմի իման անօղան լը եէք ճիտա տը պուն ,
 45 ու հէմի դըչչէ ուան լը նավ ուանտա մրսէվի պու : Ու
 միւլք ու վարիէթէ խօ հէմի աըֆուօթը պուն ժը հէր
 եէքէուա ժը կէօրէ միւհթաճէ ուի թախսիմ տըքըրը
 46 պուն : Ու հէր ոօ պը եէք տըլ լը բէյ շունտընէ աժ-
 ճարէ պօ պուն , ու լը մալանտա նանէ խօ փարչէ տը-
 քըրը պուն ու նանէ խօ տը խուարը պուն պը շաղիթի
 47 ու պը սատէ տըլ : Ժը խօտէուա չըքըր աըքըրը պուն ու
 լը պնր հէմի գալման քէրէմ տը տիթը պուն , ու խօտէ
 հէր ոօ խէլաս պուօղան զէտէ տըքըր լը քիլխայէ :

ՍԻՐ 3

1 Նուա փէթրոտ ու Հաննա թնվոխթա նըմէճէ սաաթ
 2 լը ննհանտա լը տաճարէ ուա տը պօ պուն : Ու ժը

1 ռահման տիյէ խօ թօփալ զա մանուկ զի տը անը պու
 2 աուի հար յօ լը պար տարիէ Ռընտէ տաճար տը տանի
 3 տիլէկ պըքմ : Ուիա պը տիթընէ փէթրոս ու Հաննաէ
 4 կավա զօ ժը տաճարէ հընտուռ տը ջօ պուն , ժը պօյ
 5 սատագա սէնտընէ լավա տըքըր : Նուա փէթրոս պը
 6 Հաննաուա թալ լը ուի նըհէութըն ու կօ , ժը մանա
 7 մաղէքմ . Ուի ժի լը ուան վէկէուիա՝ ու ումուտ տը
 8 քըր ժը ուան դըշդ քի պըսթիննա : Ու փէթրոս կօ ,
 9 զիվ ու զէուէ մըն թուեննա՝ լէ չըքօ մըն հէյա՝ աուի
 10 պըտըմ ժը դաուա , պը նալէ իսա էլ Մէսիհէ Նասրանի
 11 ռա՛պսն ու պը կէու : Ու ժը տէսթէ ռասթէ ուի կըրթ
 12 ու աուի պըլինա քըր ու թալլ տասյան ու կուղաքէ
 13 լընիէ ուի շըտիա : Ու լը սէր խօ ռապու սաքընի , ու
 14 տը կէուիա ու պը ուանուա քէթ լը տաճարէ , տը ջօ
 15 պու ու տը պէզպէզի պու ու իօտէ միւպարէք տըքըր :
 16 Ու խալի կըշք տիթըն ուի զօ տը կէուիա ու իօտէ
 17 միւպարէք տըքըր : Ու նաս տըքըրը պուն աուի զօ ժը
 18 պօյ սատագայէ լը պար տարիէ տաճարէ Ռընտ հաթը
 19 կօթան տը ռօնըշդը պու , պը թաճիւպ գըժը պուն լը
 20 սէր աւ հէօքմաթ զօ պու : Ու չը դաս զօ աւ պը
 21 փէթրոս ու պը Հաննաուա պու , ու խալի հէմի պը
 22 թաճիւպ քըրընէ թօփ պուն լը ճէմ ուան լը աւ ճի զօ
 23 դուպէէ Սիւլէյման տը հաթը կօթան :
 24 Ու կավա զօ փէթրոս տի՝ ճէվապ տա ժը խալիէուա .
 25 էյ մանուկէ իարայէլ , չըմա հուն մաթ մաննա լը սէր
 26 ուիա , եախօտ չըմա ջահվէ ո՛ պը սար պունէ լը մա
 27 տը նըհէուըն , սայքի ա՛մ պը դուպէթ ու պը տինտարի
 28 թիէ խօ ժը ուիուա ջունտըն տաննա : իօտէէ իարահիմէ
 29 ու Եադուպէ ու իսհագէ՝ գուուէ խօ Մէսիհէ իզգէթ
 30 քըր . աուի զօ հուն տէսթ տանը , լը պար փիլատօսէ
 31 ո ինքեար քըր , կավա զօ աւ սիճիլ քըր զօ պարտա՛ն :
 32 Համա հուն աւ Սզիզէ ու Սատըգէ ինքեար քըրըն ու
 33 ո՛ տիլէկ քըր զօ եէքի դաթուլ ժը ոուա պախշ պըքմ :

- 15 Համա հուն սերպերէ Հայաթէ գնչքն քօ թօտէ ուի
 16 ժը մըրիան գըյամ քըր քօ ամ շահիտէ ուի նա : Ու
 պը աւ իման քօ պը նավէ ուի ան , նավէ ուի գավի
 քըր ուիա՝ քօ հուն տը պինըն ու զանըն , ու աւ իման
 քօ պը աուի ան լը պար ո հէմիան սաղիթիէ հան տա
 17 ժէուա : Ու նուպ , էյ պրէյան , ան զանըմ քօ քքա Հիւ
 18 քիւմտարէդ խօ հուն ժի պը նաղանիթի քըրըն : Համա
 թօտէ չըքօ ավուլ պը տանվէ փէյղէմպերէդ խօ պէյան
 քըրը պու ժը պոյ եղիյէթ քըչանտընիէ իսա վահար թէք
 միլ քըր :
- 19 Նուա թօպա պըքըն ու վէկէուըն քօ կիւնեյէդ ո՛ փա
 20 գըթ պը պըն : Հաթա քօ ժը պար թօտէ զէմանա րա
 հաթիէ պէն , ու ժը ուա ժը ավուլ հաթը միւժտէ պուն՝
 21 իսա էլ Մէսիհէ պը շէյինն : Քօ աուի լաղըմ ան քօ ա
 զիւմանան գապուլ պըքըն հաթա աւ զէմանան քօ հէմի
 դըչքան իծրա պըպըն , ժը պոյ ուանան քօ թօտէ ժը
 իպթիտայէ պը տանվէ աղիզ փէյղէմպերէդ կօթիան :
- 22 Մուա ժը պավանէ մնուա կօ քօ , խոյի ու թօտէէ ո՛
 ժը պրէյէդ ո՛ ողա մըն փէյղէմպեր քի տէ պը տանրխան
 ժը ուա , ժէուա կօտարի պըքըն՝ հէմի չըքօ ժը ուա
 23 խապէր պըտան : Ու տէ պըպան հէմի քի քօ ժը աւ փէյ
 զէմպերուա կօտարի նաքան՝ ժը նավ գավմէ հէլաք տէ
 24 պըպան : Ու փէյղէմպերան կըչք ժը Շէմուէլէ ժօր խա
 պէր տան , ժը պոյ ուոյէդ հանան ժի խապէր քըրըն :
- 25 Հունըն գուուէդ փէյղէմպերէ հան ու ահտէ հան . քօ
 թօտէ պը պավէդ ման քըր . ու կօ ժը իպրահիմուա , ու
 պը զիւրիյէթէ դա տէ միւպարէք պըն հէմի միլլէթէ
 26 արտէ : թօտէ գուուէ խօ սաղ քըր ավուլ ժը ուա շիանտ
 աուի քօ ո՛ միւպարէք քան հէր եէքէ ժը եարամաղի
 թիէ ո՛ վէկէուինն :

ՍԷՐ 4

- 1 Ու կալա քօ ուան պը դալմէ խապէր տըտան , ի մաման ու սէրտարէ տաճարէ ու սատուգիան լը սէր
- 2 ուան կըհիշարն : Չիւնքի ժը պոյ ժը խալգէնա թալիմ քըրընէ ուան ու պը Մէսիհէ ժը մըրիան դըյամ քը-
- 3 լընէ խապէր տայընէ ուան չէթընէ ուան հաթ : Ու տէսթ ալէթըն ուան ու տանը ուան լը հալիսէ հաթա
- 4 լը աւ ուոյէ տըն , չըմա քօ հէնի էվար պու : Համա ժը աւ խապէրէ պըհիստողան փըռան իման անին , ու նու ֆուսէ մնռուվան դասա բէնճ հազարան պու :
- 5 Ու պու քի լը աւ ուոյա տըն լը եէքճի հաթըն ճըվանտըն հիւքիմտարէ ուան ու իխթիար ու քեաթիպան
- 6 լը նալա Գուտսէ : Հէմ պաշ իմամ Հանա ու Գայիաֆա ու Եուհաննա . ու Սլէքսանտը ու աւ հէմիան քօ ժը
- 7 նէպէ պաշ իմնման պուն : Ու ուան լը օրթայէ պը սնքընանտընէ՝ փըռու տըքըրը պուն , հուն դըշդէ հան
- 8 պը չը դալմէթէ ու պը քիժան նալէ ո՛ քըր : Ու ուէ չաղէ ֆէթըռոս պը Բուհ էլ Գուտս դըժա պունէ կօ ժը ուանոա . էյ հիւքմտարէդ դալմէ ու իխթիարէ իսրայէ-
- 9 լէ : Էրքը ամ ժը պոյ աւ դանճիթի քօ պու ժը մնռուվ քի նախօշուա իրօ թէֆթիշ տըպըն , էրքը պը չը
- 10 խէլաս պու աուի . Մալիւմէ ո՛ հէմիան պըպն , ու ժը դալմէ իսրայէլէ՝ քօ պը նալէ իսա էլ Մէսիհէ Նասրա-
- 11 նի՝ աւ քօ ո՛ խաշ քըր ու աւ քօ իստէ ժը մըրիան դըյամ քըր . վահա պը աուի ուխա լը պնր ո սաղ սնքընի ան :
- 12 Բալիա ժը ո եալիճիան ըէտտ պուն գէվըր ան , քօ աւ սէրիէ ոուգնէ տիվար պու : Ու դաթ պը պաշ խա քէսքիուա խէլաս թուննն , չըմա քօ ժը աուի պաշ խա նալ քի լը պըն աղիւմանան նմ հաթը տայըն ժը մնռուվան քօ պը աուի ամ դատըր պը պըն խէլաս պուն :
- 13 Համա ուան լը ճէտարէթէ ֆէթըռոսէ ու Հաննայէ պը տիթընէ ու նա խօնըտան ու ճահիլ մնռուվ պունէ

- ուան պը ֆէհմ քըրընէ . մաթ տը մա պուն , հէմ պը Մէ .
- 14 սիհնա պունէ ուան նաս տըքըրը պուն : Ու աւ սաղ
պուն մնռուվ պըտիթընէ քօ պը ուանուա սնքընի պու ,
նն տը քեարը պուն ժը ուանուա գարչի դըչդ քի կօ .
- 15 Թընէ : Ու ժը ուանուա պը էմբ քըրընէ՝ քօ ժը ճըվա .
- 16 Թէ տնր գնվըն , ու պը հէվուտու շէվըր քըրըն : Ու
կօն , էմ չը՞ պըքըն ժը աւ մնռուվանուա , չըմա քօ լը
Գուտսէ ժը հէմի սաքինանուա մալուամ քօ՝ պը տէսթէ
ուան միւճիւղաթ քի մնղըն պու , ու նմ նըքեարըն ին .
- 17 քեար պըքըն : Լաքին լը նավ խալգէ ժը պօյ հէնի վըռ
պէլա նն պունէ՝ ժը ուանուա Թըռս քի զօռ նմ պը
տըն , քօ պը աւ նավ ճարքի ժի ննպն քօ ժը մնռուվ .
- 18 ուա խապէր պըտըն : Ու ուան պը կաղի քըրընէ Թէն .
պիհ քըրըն ժը ուանուա՝ քօ գաթ պը նալէ Մէսիհ
- 19 խապէր նն տըն ու հին նն քըն : Համա ֆէթըոս ու
Հաննա ճէվապ տան ժը ուանուա ու կօն . էրքը հագ ն
լը պնր խօտէ ժը ոռա ժը խօտէ զէտէ կօտարի քըրըն՝
- 20 հուն հիւքըմ պըքըն : Չըմա քօ նմ աւ քօ մն տին ու
- 21 պըհիստըն նըքեարըն խապէր ննտըն : Համա ուան տի
սա բաշէ Թըռս տայընէ պնրտան ուան . դըչդ քի նն
տին էրքը չալան աղապ պըտըն ժը ուանուա ժը սէմէ .
տէ խալգէ , զիրա հէմի ժի ժը խօտէուա չըքը տը քըրը
- 22 պուն ժը պօյ աւ դըչդ քօ պու : Չիրա աւ մնռուվ ժը
չըլ սալան զէտէ պու . լը սէր աւ քօ միւճիւղաթէ շի
ֆայէ հան պու :
- 23 Ու ժը ուէ պը հաթը պնրտանէ հաթըն լը հալալէ խօ
ու խապէրտան չը քօ պաշ իմաման ու իխթիարան ժը
- 24 ուանուա կօն : Ու ուան ժի կավա քօ պըհիստըն Թնվ
տանկէ խօ ժը խօտէուա հնլանին ու կօն . էա՞ խօտէ
դու ի աւ խօտէ քօ ազիւմանան ու արտէ ու պահրէ
- 25 ու աւ հէմի քօ լը նավ ուանտա նն դա խալգ քըր . Գօ
պը տնվէ գուլէ Տավուտէ դա կօ . Չըմա՞ Թայիֆան
հար պուն ու գավման դըչդէ պօշ տիւշիւմիշ պուն :
- 26 Փատիչահէդ տընէ հաղըր սնքընին ու հիւքմտարան լը

- 27 Ե՛ք ճի ճէմ պուն գարշիէ խօտէ ու Մէսիհէ ուի : Պը
 ու լը պաժէրէ հան ճէմ պուն լը սէր ազիզ Գուռէդ
 դա Մէսիհէ , աուի քօ դա մէսհ քրր՝ Հիբօտիս ու
 Պօնտոսու փիլատոս պը միլէթան թնվ ու պը գալմէ
 28 Խարայէլէ , Պըքըն չը քօ տէսթէ դա ու մէրամէ դա ժը
 29 ալուլ թագտիր քըրըն պըպն : Ու նուա պը նէո , եա
 Բապպ , լը թըուս տայընէ ուան , ու քէրէմ քն ժը
 գուլէդ խօուա , քօ պը սէրպէսթի քէլամէդ դա խա
 30 պէր պըտըն : Հէմ դու ժը պոյ շիֆա տայընէ տէսթէ
 խօ տըրէժ քն ու պը նալէ Գուռէդ խօ ազիզ Մէսի
 հէ ալամէթան ու հիքմէթան իճրա պըպըն :
- 31 Ու ուան կալա քօ նըմէճ տըքըրը պուն , թէվկէոհա
 աւ ճի լը քօ քի ճէմ պօ պուն ու հէմիան պը Բուհ
 էլ Գուտս դըժա պուն ու քէլամուլահէ պը սէրպէսթի
 32 Խապէր տըտա պուն : Ու ճըվաթէ իման անօղան եէք
 տըլ ու եէք ճան պուն , գաթ եէքէ ժը մալէ խօ ժը
 պոյ դըչդ քի ախօ նն տը կօթ , լէ հէր դըչդէ ուան
 33 մըսէվի հասապ տըքըրը պուն : Ու րէսուլան պը մնղըն
 գուլէթէ շահատէթիէ գըյամ քըրընէ Բապպ Մէսիհէ
 տըտա պուն , ու լը սէր ուան հէմիան մնղըն քէրէմ
 34 հնպու : Չըմա քօ լը նալ ուան եէքի մուհթամ թուննն
 պու , չիւնքի ժը հէմի զնվիանուա ու մալանուա մալիք
 պուօղան տը ֆըոթը պուն ու պուհայէ դըչդէ հաթը
 35 ֆըոթան տը անի պուն . Պնր լընկէ րէսուլան տըտա
 նի պուն ու ժը հէր եէքէուա ժը կօրա մահթամ պունէ
 36 ուի փայ տը պօ պու : Ու Օսէս՝ քօ ժը րէսուլան Բաու
 նաբաս հաթը կօթան՝ քօ թէրճիւմէ տըպն գուռէ թէ
 37 սէլի լէվիլի ասլէ ուի ժը Գըպըրզէ , Չնվի քի ուի հնպու
 ֆըոթ ու տըրալէ ուի անի լը լընկա րէսուլան տանի :

ՄԷՐ 5

- 1 Ու մնուով քի նալէ ուի Մնանիա պը ժընէ խօ Մա
 2 փիրաուա թնվ միւլք քի ֆըոթ : Ու ժը պուհայ ուի

- տրդի , քօ ժընէ ուի ժի տրղանը պու , ու հիսէ քի անի
- 3 Լը լընկա րէսուլան տանի : Ու ֆէթրոս կօ , էյ Սնանիա , չըմա շէյդան տըլէ դա դըթա քըր քօ դու ժը Բուհ էլ Գուտսէուա տարէվ պը պէժի , ու ժը պահայէ
- 4 զնվի պը տրդի : Նա՞ քի աւ է դա պու չըգաս քօ տը անքընի պու , ու կավա քօ հաթը ֆուօթըն լը պըն հիւքմէ դատա պու , լէ չըմա՞ դա դըչդէ հան լը տըլէ խօ տանի , ժը մանուվանուա նա՛ լէ ժը Խօտէուա դա տն
- 5 րէվ կօ : Ու կավա քօ Անանիա խապէրա հան պըհիստ ճանէ խօ տա , ու թըրու քի մնղըն քէթ լը սէր աւ հէ
- 6 միան քօ աուայա պըհիստըն : Ու խօրթան ուապուն ու քէֆէն քըրըն ուի ու տնրվն պըրըն տէֆն քըրըն :
- 7 Ու կավա քօ գասա սէ սաաթան լը սէր պըհուրի , ժընա ուի պը նըղանընէ չըքօ պու պու , քէթ լը հընտուռէ :
- 8 Ու ֆէթրոս կօ ժէուա , պէ ժը մըրուա զնվի պը ա՛ գաս
- 9 պուհա ո՛ ֆուօթ , ուի ժի կօ , պէլի , աւ գաս : Ու ֆէթըրոս կօ ժէուա , աւ չըն քօ հուն եէք պուն Բուհէ Խօտէ ճառըպանտընէ վահա աւ լընկան քօ մէրէ դա տէֆն քըրըն լը պնր տնրինն , դա ժի լը տնր տէ պըպըն :
- 10 Ու թնվլէ լը պնր լընկէ ուի քէթ ու րուհէ խօ տա , ու կավա քօ խօրդան լը հընտուռ քէթըն աուի մըրի
- 11 տին , ու տնր անին լը պա մէրէ խօ տէֆն քըրըն : Ու թըրու քի մնղըն քէթ լը սէր ճըվաթան ու լը սէր աւ հիմիան քօ դըչդէ հան պըհիստըն :
- 12 Ու պը տէսթէ Բեսուլան լը նալ գալմէ փըռ քէրա մաթան ու հիւքիւմէթան տը պօ պուն . ու հէմիան պը
- 13 իթիֆագ լը գուպայէ Սիւլէյմանտա պօ պուն : Ու ժը պաչգասիան եէքէ ճէսարէթ նն տըքըր , նէղա ուան
- 14 պըպն , համա գալմ ժը ուանուա իքրամ տըքըր : Ու իման անօղան հէնի փըռ զէտէ տը պօ պուն , գալա
- 15 պայէ մէրան ու ժընան : Վուսան քօ նախօչան լը մէյ տանան տը տնրանի պուն , ու լը սէր լըհէֆան տէօ շէկան տը տանի պուն , քօ ֆէթրոս կավա քօ դէ պա
- 16 րէ սիէ ուի լը սէր եէքէ ուան պը գէվն : Հէմ ժի ժը չար

- ալի պաժարանն գալստիսս լը Գուտսէ տը հաթը պուն ճը վանտըն, նախօջան ու ժը նափաք բուհան աղապ քըչան տողան պը անընէ, ու ժը ուան հէմիան սաղ տը պօ պուն:
- 17 Ու պաշ իմամ ու աւ հէմի .քօ բէռա պուն ռապուն, ուան .քօ ժը ֆըրըպէ Սատուգիան պուն պը հասու
- 18 տիթիէ դըժա . Ու տէսթ ալէթըն բէսուլան, ու ուան
- 19 լը հափսա պէկլըկէ տանին: Համա մէլէքէ խօսէ պը շնվէ տնրիէդ զընտանէ վնքըր, ու ուան պը տնր
- 20 անինէ՛ կօ: Հննըն, ու լը նալ տաճարէ պըսնքընան տընէ՛ ժը գալվէռա պէժըն կըչք աւ սէօղա հայաթէ:
- 21 Ու կափա .քօ ուիա պըհիստըն լը սըպէտա քէթըն լը տաճարէ ու հին տըքըրըն, համա հաթ պաշ իմամ ու ուան .քօ բէռա ու լը եէք ճի ճըվաթէ կաչի քըրըն . ու հէմի իխթիարէ գուռէդ իսրայէլէ, ու մնուով
- 22 շիանտըն լը զընտանէ .քօ ուան պինըն: Ու կափա .քօ խըզմէթ քեարան ջուն . ուան լը զընտանէ նա՛ տին՝
- 23 շունտա վէկէռիան ու խապէր քըրըն: Ու կօն, էրքը զընտանէ պը հէմի էմիլիէթէ հաթը գուֆըլանտի մն տի, ու պէքճիան լը պնր տնրիան հաթը սնքընան տըն, համա կափա .քօ մն վէքըր լը հընտուռտա մն
- 24 քէս քի նա տի: Նուա իմամէ մնզըն ու սարտարէ տաճարէ ու պաշ իմաման պըհիստըն սէօղէդ հանա, թաճիւռ տըքըրըն ժը պօյ ուանան էրքը չը տէ պըչպն
- 25 աւ: Ու եէքի հաթ խապէր քըր ժը ուանուա, էրքը վահա աւ մնուովան .քօ հուն լը զընտանէ տանին, լը տաճարտա սնքընին ու ժը խալգէռա հին աըքըն:
- 26 Ուէ չաղէ սէրտար պը խըզմէթ քեարան թնվ ջու ուան անի՛ պէ զօռ, չըմա .քօ ժը ճըվաթան տը թըռսիա պուն՝
- 27 .քօ նա՛ սլն պէն գէվըր պուն: Ու անին ուան լը տի վանէ սնքընանտըն, ու պաշ իմամ ժը ուան պը փըռա
- 28 քըրընէ կօ . Նա՞ քի մն գափի ժը ուա թէնպիհ քըր՝ .քօ պը աւ նալ հին մնքըն, ու վահա Գուտսէ պը թա լիմէ խօ ո՛ գըժը քըր, ու խույնա աւ մնուովէ հուն տը խուազըն լը սէր մն պինըն:

- 29 ճէվապ տա փէթրոս ու պաշգա բէսուլան ու կօն .
 Ժը մանուկան բէթըր՝ Ժը իօտէնա իթիաթ քըրըն ճայիլ
- 30 ան : իօտէէ պավանէդ ման Մէսիհէ գըյամ քըր , առի
- 31 քօ հուն Ժը տարէ պը սըադանտընէ գուչըրն : Առի
 իօտէ պը տէսթէ ռասթէ խօ պըլընտ քըր՝ քօ Սէր-
- վէր ու խէլաս պըպան , Ժը պօյ Ժը իսրայէլու թօպա
- 32 ու ալֆիթիէ կիւնէյան պըտան : Ու ան՝ Ժը պօյ գըլը-
 դէ հանան շահիտէ ուր նըն ու բուհ էլ Գուտս Ժի՝
- առի քօ իօտէ Ժը խօռա իթիաթ քըրօզանուա տա :
- 33 Ու կավա քօ ուան առա պըհիտըն , փըռ հար պուն ,
 ու տուշումիշ տը պօ պուն քօ ուան պը գուժըն :
- 34 Ու լը ճըվաթտա ֆարիսի քի լը սէր փիյան ռապու քօ
 նալիէ էքէ գամաղիէլ պու , խօճայէ նօժօսէ , լը պար
- հէմի գավման եէքի միւթէպէր ու էմր քըր քօ բէսու-
- 35 լան հընըք տարվան պըքըն : Ու Ժը ուանուա կօ , էյ ման
 ռուվէդ իսրայէլէ հուն Ժը խօռա սադըն պըն Ժը պօյ
- 36 մանուկէդ հանա , էրք չը՝ տէ պըքըն : Չըմա քօ Ժը
 առա ռօյան ալուլ թիւթաս ռապու . Ժը պօյ խօ
- պը կօթընէ , էրքը եէքի միւթէպէր ան , ու պը հիասպ
 գասա չար սան մանուկան բէնա եէք պուն , քօ ուր
- հաթը գուչըրն ու ուան հէմիան քօ պը ուրուա պուն ,
- 37 հաթըն պէլա պուն , ու գաթ պուն : Լը բօշ ուրա
 լը կիւնա թահրիթէ եէհուտահէ ճէլիլի ռապու , ու
- փըռ խալգ լը ալիէ խօ խըսթ , ուր Ժի վունտա պու
 ու ուան հէմիան քօ Ժէնա իթտաթ պուն՝ պէլա պուն :
- 38 Ու նուա Ժը ուա տըպէմ , Ժը աւ մանուկան տուր պըն
 ու ուան պարտըն , չըմա քօ էրքը թէտպիւրէ հան , եախօտ
- 39 ամէլէ հան Ժը մանուկան ան տէ պէ հէլօշանտըն . Լէ
 էրքը Ժը իօտէ ան , հուն նըքարըն առի հէլօշինըն ,
- նան պան քօ հուն պը իօտէ փէվ շունտօղ պէնան տի-
- 40 թըն : Ու Ժէնա գայիլ պուն , ու բէսուլան կաղի
 քըրըն գութան ուան , ու թէնպիհ քըրըն կօ ճար քի
- Ժի պը նալիէ Մէսիհէ խապէր նանտըն , պարտանը ուան :
- 41 Ուան Ժի Ժը պար ճըվաթէ շուն , պը շաղ պունէ քօ

ժը պոյ նա՛վա խօտէ լայի՛գ պուն ըէզալէ՛գ . քըշանտընէ :
 42 Ու հէմի ոօ լը տաճարէ ու նա՛վ մալան նն տը սնքընի
 պուն ժը հին քըրընէ , ու իսա էլ Մէսիհէ միւժտէ քը-
 րընէ :

ՄԷՐ 6

- 1 Ու ուէ ոօյան կա՛վա քօ շակըրտան փըռ պուն , ժը
 ալիէ Եունանի խապէր ապօղան լը պնր խպրանխան
 կաղըն քի պու , չըմա քօ ժընէպիէ ուան լը նա՛վա
- 2 խըզմէթէ հէր ոօյան պալ լը ուան նն տըտան : Ու
 տուանդտահան ճըվաթէ շակըրտան կաղի քըրըն ու
 կօն . ժը մնռա ճայիզ նընն քօ քէլամուլահէ պնրտըն
- 3 ու խըզմէթէ սուֆրան պըքըն : Նուա է՛յ պրէյան , ժը
 նալ ո՛ գանճ հաթը շէհատէթ պուն , պը Բուհ էլ Գուտս
 ու իլմ գըժն հնֆիթ մնռուլան պը պըժէրըն , քօ ուան
- 4 լը սէր մասըլհաթէ հան նմ նասպ պըքըն . Ու նմ ժը
 նըմէճուա ու ժը խըզմէթէ քէլամէռա մըժուլ պըն :
- 5 Ու սէօղէ հան լը պնր հէմի ճըվաթան խօշ հաթ ,
 ու պըժարթըն Ստեփանոսէ պը իման ու պը Բուհ էլ
 Գուտսէ գըժն մնռուլ քի , ու ֆիլիպոսէ , ու Պրո-
 քորոնէ , ու Նիկանորաէ , Տիմոնաէ , ու Պարմէնաէ , ու
- 6 տէճմէ Նիկողայոսէ Անթաքիալը . Ու աուանան լը պնր
 ըէսուլան սնքընանտըն , ու ուան ժի պը նըմէճ քըրընէ՝
- 7 տէաթէ խօ լը սէր ուան տանին : Ու քէլամուլահէ գէտէ
 տը պօ պու , ու լը նա՛վա Գուտսէ նուֆուսէ շակըրտան
 փըռ փըռ տը պօ պուն , ու ժը իմաման ժի գալապա քի
 մաղըն ժը իմանուա միւթի տը պօ պուն :
- 8 Ու Ստեփանոս քօ պը լութֆ ու գուլէթէ գըժն լը նա՛վ
 խաղիէ հիքմէթան ու ալամէթա մաղընան իճրա տըքըրը
- 9 պու : Համա հընըքան ժը աւ ճէմաաթէ քօ Ազատխան ու
 Կիւրէնալը ու Ալէքսանթրիալը տը հաթը կօթան , ու
 հէմ ժը Կիլիկիաէ ու ժը Ասիաէ ուապուն ու պը Ստե-
 փանոսա միւճաաէլէ տըքըրը պուն : Ու նն տը քալը
- 10

- պուն գարշի տանընէ լը պսր աւ իմու բուհ պը աուի
- 11 քօ խապէր տըտա : Ու ուէ չաղէ լը պըն տէսթան մն-
ուուվան տանին , քօ ուան տէ կօն . մն պըհիսթ քօ ուիա՝
քիւֆր սէօղան տը կօթ ժը Մուսաուա ու ժը խօտէուա :
- 12 Ու թահրի.ք քըրըն խալգէ ու իխթիարան ու քիաթի-
պան ու պաղիան լը սէր , ու աուի կըրթըն ու լը մէճ .
- 13 լիսէ պըրն : Ու շահիտէ տմրէվան սնքընանտըն քօ տը
կօթըն , մնուուվէ հան , ժը ճիէ աղիզուա ու ժը նօ-
մօուա գարշի սէղէ քիւֆրան կօթընէ նա սնքընն :
- 14 Չըմա քօ նմ պըհիստըն ժը ուի քօ տը կօթ . էր.քը աւ
Մէսիհէ Նասրանի տէ հէլօշինն ճիէ հան ու տէ պը
կօհուինն աւ ատաթան քօ Մուսա ժը մնուա թէսլիմ՝
- 15 քըրիմ : Ու ուան հէմիան քօ լը մէճլիստա ու տընը
պուն , կավա քօ լէ նըհէութըն ուույա ուի ոգա ոույա
մէլէքէ տին :

ՍԷՐ 7

- 1 Ուէ չաղէ պաշ իմամ կօ . Պըուա դըշգէ հանան աճ .
- 2 վանըն : Ու աուի կօ , է՛յ մնուուվան , պրէյան ու պա-
վան կօտարի պըքըն . ձէլիլ Սլլահ ժը պավէ մնուա ժը
խպրահիմուա խույայի պու , կավա քօ ուի լը միջաղէտ-
տա պու , հէժա ուի լը խաուանտա սաքին նն պօ պու .
- 3 ու ժէուա կօ : Ռապն ժը ոլաթէ խօ ու ժը խըսումէ
խօ , ու ոըն լը աւ ոլաթ քօ նժ ժը դաուա տէ նշան
- 4 պըաըմ : Ուէ չաղէ ժը ոլաթէ ֆիլտանկյան պը ուապունէ
լը նալ խաուանէ սաքին պու ու բաշէ մըրընէ պավէ
ուի ժը ուէ աուի քօչ քըր լը ոլաթէ հան լը քօ քի
- 5 նուա հուն սնքընըն : Ու լը ուէ ժէուա գասա լընկ տա
դինընէ ճի նն տա միրաս , համա վատ քըր քօ ուիա
ժէուա ոգա միւլք պըտոն բաշէ մըրընէ ուի ժը զիւրիյէ-
թէ ուիուա , կավա հէժա դուուէ ուի թուենն պու :
- 6 Ու խօտէ ահվա խապէր տա , էր.քը զիւրիյէթէ ուի
լը ոլաթէ զարիպէտա տէ միսաֆըր պըպն , ու չար սնտ

- սալ տէ գուլ պըքըն ուի ու էղիյէթ տէ պըաըն ժէոա :
 7 Ու աւ միլլէթ ժը էքէոա քօ տէ գուլլուղ պըքըն անժի
 տէ հիւքմ պըքըմ, կօ իօտէ, ու ժը ուէ բէվն տէ
 ռապըն ու լը ճիյէ հան տէ ժը մըոա իպատէթ պըքըն :
 8 Ու ժէոա ահտէ սիւնէթէ տա, ու բաշէ իպրահիմ զա
 իսագէ, ու լը ոջա հաշթանտա աուի սիւնէթ քըր,
 ու իսագ ժի զա էագուպէ ու էագուպ ժի տուանղ
 9 տահ նահապետան : Ու նահապետան ժը էուսիֆուա
 պը հասուտի քըրընէ լը Մըսրէ պըրնուա ֆոօթըն,
 10 համա իօտէ պը ուիոա պու . Ու աուի ժը հէմի սըխ
 լէթէ ուի խէլաա քըր, ու ժէոա լութֆ ու իմ տա լը
 պնր Յիրաղօն փատիշահէ Մըսրէ, ու աւ ժի աուի լը
 սէր Մըսրէ ու լը սէր հէմի մալա խօ սէրվէր նասպ քըր :
 11 Ու լը սէր Մըսրէ ու հէմ լը սէր հէմի տիյարէ ֆանան
 գըթլըղ քի հաթ, ու սըխլէթ քի մնղըն ու պավէղ
 12 մն զախիրէ նմ տըքարը պուն տիթընէ : Ու կալա քօ
 էագուպ պըհիթ էրքը լը Մըսրէտա կէնըմ դէ տիթըն,
 13 ճարա ափուլէ պավէղ մն շիանտ : Ու ճարա իքինճիէ
 էուսիֆ աւ խօ ժը պրէյէղ խօոա տա նաս քըրըն, ու
 14 նըղէ էուսիֆէ ժը Յիրաղօնուա մալում պու : Ու էուսիֆ
 շիանտ ու աավէթ քըր պավէ խօ ու իըսըմէղ խօ կըչք
 15 հաֆթէ ու բէնճ ճան : Ու էագուպ շու լը Մըսրէ ու
 16 մըր, աուի ու պավէղ մն : Ու լը Սիւքէմէտա հաթըն
 պըրըն ու լը աւ թըրպէտա հաթըն տա դիներն, աուի
 քօ իպրահիմ պը պուհայէ դիվ քըռի պու ժը պավէ
 17 Սիւքէմէ ժը գուռէղ Սմրէ : Ու կալա քօ ոխթա վատէ
 նէղ պու, քօ իօտէ պը սօնտ վատ քըրը պն ժը իպ
 բահիմա, գալմ լը Մըսրէտա գէտէ պու ու փըո պու .
 18 Հաթա քօ պաշգա փատիշահ քի ռապու քօ նաս նմ
 19 աըքըրը պու էուսիֆէ : Սուի ֆէնտ քի քըր լը պնր
 միլլէթէ մն, ժը պավէղ մնուա էղիյէթ տա, փուսան
 քօ գուռէղ ուան լը տնրվա ափթըն տա քօ սաղ նմ
 20 մինըն : Ուէ չաղէ Մուսա ժի զա, ու լը պնր իօտէ
 ռընտ պու, ուի քօ սէ մնհան լը մալա պավէ խօտա

- 21 մահըն պու : Ու կալա քօ աուի լը տարվա հաթը ա-
վէթըն , դիգա Ֆիրաղօնէ աուի հմբանի , ու ժը խօռա
- 22 ոդա գուռ մահըն քըր : Ու Մուսա պը հէմի իլմէ Մը-
սըրլիան թէրպիյէ պու ու լը սէօղէդ խօ ու լը ամէլէդ
- 23 խօ գուվէթլի պու : Ու կալա քօ չըլ սալան պու , լը
աըլէ ուի քէթ ժը պրէյէդ խօռա ժը գուռէդ իսրայէլէ
- 24 զիյարէթ պըքմ : Ու նահադի քչանտընէ եէքի պը տի-
թընէ , աուի սիյանէթ քըր , աւ Մըսըրլիյէ պը գուչթը-
- 25 նէ հայֆա աւ զուրմ քչանտօղէ սմնտ : Ու աւ թախմին
աըքըր քօ պրէյէդ ուի խօտէ պը աէսթէ ուի խէլասէ
ուան տայընէ տէ ֆէհմ պըքըն , համա ուան ֆէհմ նմ
- 26 քըրըն : Ու լը ռօյա տընէ լադա ուան հաթ կալա քօ
փէվ տը ջօ պուն , ուան ժը սուլհէտա պը զօռ քըրընէ
կօ , էյ մանուվան՝ հուն պրէ նըն , չըմա՞ ժը հէվու-
- 27 տուռա նահադի տըքըն : Համա աւ քօ ժը հալայէ
խօռա նահադի տըքըր պը ռէա քըրընէ ուի կօ , դա
- 28 լը սէր մա քի՞ հիւքմտար եա դաաի թային քըր : Մը
ժի գուչըր՞ն տը խուադի չալան քօ տօ դա աւ Մը-
- 29 սըրլիյէ գուչը : Ու Մուսա ժը պօյ խապէրէ հան ռափի ,
ու լը տիյարէ Մադիամէդէ զարիպ պու , լը քօ քի տու
- 30 գուռ դա : Ու կալա քօ չըլ սալ թէմամ պու , լը ջիյէ
է Սինայէ լը նավա չօլէ մէլէքէ խօտէ ժէռա խուայի
- 31 պու՝ պը փէթիյէ աիլըրէ տըռէ նմրմ : Ու կալա քօ
Մուսա տի , լը սէր աւ սէյրանէ թաճիւպ քըր , ու ժը
պօյ տիթընէ կալա քօ նէզ պու , տանկէ խօտէ ժէռա
- 32 հաթ քօ տը կօթ . էզ ըմ խօտէյէդ պավանէդ դա ,
խօտէյէդ իպրահիմ , խօտէյէդ իսազ , ու խօտէյէդ
Ենդուպ , Մուսա ժի ժը թըռաան տը լէրզիա՝ ճէսա-
- 33 ըլթ նմ տըքըր մահքըրընէ : Ու խօտէ կօ ժէռա ,
Սօլէդ լընկէ խօ տարինն չըմա քօ աւ ճի քօ գու սմ-
- 34 քընի աւ ճի ազիզ ա : Մը լը Մըսըրաա պուն էշիյէթէ
դալմէ տի , ու հասրէթ քչանտընէ ուան մը պըհիսթ ,
ու մզ հաթըմ խուարի ուան խէլաս քըրընէ , ու նուա
- 35 սըմ մզ դա պը շէյինըմ լը Մըսրէ : Աւ Մուսա քօ

- ուան ինքեար քրքրն՝ ու տը կօթըն , քի՞ դա հիւքմ
 տար ու գատի թային քրքր , իօտէ հէման աուի հիւքմ
 տար ու խէլատ շիանտ պը տէսթէ աւ մէլէքէ քօ լը
 36 նավա տըռիէ ժէոա խույայի պու : Աուի ուան տմրանի
 պը հիքմէթան ու ալամէթան քրքրնէ լը տիարէ Մըսրէ
 ու լը նավա պահրէ սօու ու լը նավ չօլէ չըլ սալան :
 37 Ուիա աւ Մուսա ան քօ ժը դուռէդ իարայէլուա կօ ,
 իօյի ու իօտէէ ո՛ ժը պրէյէդ ո՛ տէ ժը ոռա փէյէմ
 պէր քի տմրինն ոդա մըն , ժէոա կօ տարի պըքըն :
 38 Ուիա աւ ան քօ լը չօլէտա լը նավ քիլիսէտա պու , լը
 սէր Ղիյէ Սինայէ պը ուիոա խապէր տայօղ մէլէքուա
 ու պը պավէդ մնուա , քօ աւ ժը պօյ ժը մնուա տա
 39 յընէ սէօղա հայաթէ սանտ : Քօ ժէոա պավէդ մն նն
 խօտըն միւթիւ պունէ , լէ՛ բէտ քրքրն ու պը տըլէ
 40 խօ լը Մըսրէ վէկէոիան : Ու կօն ժը Հարունուա ժը
 մնուա իօտէան Ղէքն , քօ լը բէշ մն հնուրն . չըմա
 քօ աւ Մուսա քօ մն ժը տիարէ Մըսրէ տմրանի , ան
 41 նըղանըն քօ չը պու ժէոա : Ու աւ ոօյան կօլիք քի
 Ղէքըրն , ու ժը փութուա գուրպան քրքրն , ու պը
 42 ամէլէդ տէսթէ խօ սէփա տըքըրը պուն : Ու իօտէ ժը
 ուան վէկէոիա ուան ժը ասքէրէ աղիւմանուա իպատէթ
 քրքրնուա թէսլիմ քըր , չավան քօ լը քըթէպէ փէյ
 դէմպէրան հաթիմ նըվիսանտըն , եա՛ մալա իարայէլէ՛
 լը չօլէտա չըլ սալան գաթ ժը մառա հաթը սէրժէ
 43 պուն տավարան ու գուրպանան ո տա՞ : Ու չատըրէ
 Մօքքէ ո սանտ ու ըսթէրէ իօտէէ ո՛ Հուէմփայէ . աւ
 սուրէթան քօ ո Ղէքըր՝ ժը պօյ ժը ուանուա սէճտէ քը
 44 ընէ , անփի ո՛ տէ ժը Պապէլէ ուէսա պըպըմ : Չա
 աըրէ շահատէթիյէ լը չօլէտա պը պավանէ մառա պու ,
 չավան քօ պը Մուսա խապէր տայօղ էմր քըր , քօ պը
 45 կօրա էօրնէկէ տիթընէ խօ Ղէքն աուի : Քօ աուի պավէդ
 մն սանտըն , պը թէվլի Յէսուէ անին լը նավա միւլէէ
 աւ միլէթան , ուան քօ իօտէ ժը պմր պավէդ մն գա
 46 վարանտ հաթուա ոօյա Տավուտէ . Քօ լը պմր իօտէ

- լուծփ տի ու խօստ քօ ժը խօտէէ Եագուպուա մէսքեան
 47 քի պը պիննա : Համա Սիւլէյման ժէուա խանի քի Չէքըր :
 48 Լաքին Թաւալա լը նուլ պը տէսթ հաթը Չէպուն տա-
 ճարանտա սուքին նապան , չափան քօ փէյլէմպեր տը
 49 պէժան : Աղիւման քիւրսիյէ մըն ն , ու տրտ ճիյէ տա-
 դինընէ լընիէ մըն ն . ժը մրուա չափան մալ տէ Չէքի տը
 50 պէ Բապպ , Եախօտ ճիյէ րահաթիյէ մըն քիժան ն : Աու-
 51 անան հէմիան տէսթէ մըն Չէ նա՞ քըրիւն : Էյ հըչք
 սագույան ու պը տըլ ու պը կոյան սիւնէթարդան , հուն
 սայիմա լը գարչի Բուհ էլ Գուտտ տը սնքընըն , հուն
 52 ոգա պափանէդ խօ : Պափէդ ո՛ ժը փէյլէմպերան քիժան
 նա գափարանարն , ու գուշարն ուան , քօ ժը ափուլ
 խապէր տան ժը պոյ հաթընէ աւ Սատըգ , քօ հուն
 53 նուա տէսթ տայօղ ու քուշտօղէ ուի պուն : Հուն քօ
 նօմնաէ սննտըն պը խտարէէ մէլէքան՝ ու ո՛ նա կըրթ :
 54 Բւ ուան կափա քօ գըչդէ հանան պըհիտտըն լը ալլէ
 խօտա հար պուն տրանէ խօ լը սէր ուի տը գըրչանարն :
 55 Համա աւ պը Բուհ էլ Գուտտ պը գըժը պունէ , լը ա-
 դիւմանան նըհէնթ ու ճէլիլէ խօտէ տի , ու Մէսիհ ժի
 տի քօ լը ալիէ սաղէ խօտէ տը սնքընի պու , ու կօ .
 վահա նղ տը պինըմ ագուման վէքըրանտի ու Գուուէ
 56 մանուվէ , քօ լը ալիէ րասթ է խօտէ սնքընի ն : Բւ
 ուան պը պըլընտ ալաղ քի գիւրի քըրըն , ու կոյէդ խօ
 կըրթըն , ու հէմիան թանվ լը սէր ուի հիւճիւմ քըրըն :
 57 Բւ ժը պաժէր տար խըսթըն ուի՛ գէվըր աըքըրըն ուի .
 ու շահիտան ճըլէ խօ լը պար լընկա խօրթ քի տը տանի
 58 պուն՝ քօ նափէ էքէ Սօղոս տը հաթը պու կօթան : Բւ
 գէվըր աըքըրը պուն Սաեփաննոսէ , քօ ուի նըմէճ
 աըքըր ու տը կօթ , Եա՛ Բապպ Մէսիհ , րուհէ մըն
 59 գապուլ պըքն : Բւ լը սէր չօգան պը հաթընէ պը
 պըլընտ ալաղ քի գիւրա , Եա՛ խօտէ ուիա ժը ուանուա
 կիւնէ հիսապ մնքն , ու ուիա պը կօթընէ խանտա շու ,
 ու Սօղոս ժի ժը գաթլէ ուիուա բիզա տա պու :

ՍԵՐ 8

- 1 Ու լը ուէ ուտա՝ դաւարանտըն քի մնզըն պու լը սեր աւ քիլիսէէ քօ լը նաւա Գուտսէտա պու . ու ժը րէսուլան պաչգա հէմիան ժի պէլա պուն լը նազ մէմ-
- 2 Էքէթէ Եհհուտիան ու Սամարիայէ : Ու տինտար մն ոււվան Ստեփաննոսէ պըրըն տէֆն քըրըն , ու լը սեր
- 3 ուի մնզըն Ֆէրեատ քի քըրըն : Համա Սօղոս վըռ զա րարան տըտա պու ժը քիլիսէուա , լը մալան տը քէթ կէրէք մէրան կէրէք ժընան ու տը քչանտ ու լը հապսէ
- 4 տըտա տա դիւնն : Ու աւ պէլա պունան տը կէռիան
- 5 ու քէլամէ վազ աըքըրը պուն : Ու Ֆիլիպպոս ժի լը եէք պաժար քի Սամարիայէ պը ջունտընէ՝ Իսայէ
- 6 վազ տըքըր ժը ուանուա : Ու խալիէ միւճիւզաթէ Ֆիլիպպոսէ պը պըհիտընէ ու պը տիթընէ՝ պը եէք իթիֆադ պունէ ժը կօթընէ ուիուա կօտարի տըքըրը պուն և
- 7 Ջիրա ժը վըռ պը ճընան նափաք ըուհան պը պըլընտ
- 8 ալազ պը դիրին քըրընէ տնը տը քէթը պուն : Ու
- 9 վըռ քէթթըուման ու թօփալան սաղ տը պօ պուն : Ու մնզըն շալըղ քի պու լը աւ պաժարտա , ու լը աւ պաժարտա ժը ալուլ մնուուվ քի հապու՝ քօ նաւա էքէ Շըմհուն պու , սիհիրպաղիթի տըքըր , ու խալիէ Սամարիայէ հէյրան տըքըր , աւ ժը խօուա տը կօթ
- 10 էրքը եէքի մնզըն ն : Ու ժը բըլուքան հաթա մնզընան հէմիան ժի մնզըն դուվէթէ Խօտէ ու ին ն պը կօթընէ՝
- 11 ժէուա կօտարի տըքըրը պուն : ժը վըռ դէմանան պը սէհիրպաղիթիյէ ժը պօյ ուան հէյրան քըրընէ՝ ժէուա
- 12 կօտարի տըքըրը պուն : Համա կավա քօ ժը Ֆիլիպպոս ուա իման անին քօ վազ տըքըր ժը պօյ փատիշահիթիյէ Խօտէ ու ժը պօյ նաւա Մէսիհ էլ Իսա , թահֆիլ տը
- 13 պօ պուն կէրէք մէրան կէրէք ժընան : Ու Շըմհուն պը խօ ժի իման անի , ու պը թահֆիլ պունէ տայիմա լը պա Ֆիլիպպոս պու , ու իճրա պուն ալամէթան հէմ

- մնողն գուլիթլի դըշդան պը տիթընէ . Հէյրան տը
 14 պօ պու : Համա լը Գուտտէտա պուն ըհսուլան կավա
 քօ պըհիտարն . Սամարիան քէլամուլահէ Կապուլ քըրըն ,
 15 փէթրոս ու Հաննայէ ժը ուանուա շիանտըն : Գօ ուան
 պը ջունտընէ ժը պօյ ուան նըմէճ քըրըն քօ Բուհ էլ
 16 Գուտտէ պըսդէինըն : Զիրա հէժա լը սէր ուան եէքի
 Բուհ նմ քէթը պու , լէ թանէ պը նավա Բապպ Մէ
 17 սիհէ թահֆիլ պօ պուն : Ուէ չապէ տէսթէ խօ լը սէր
 ուան տը տանի պուն , ու ուան Բուհ էլ Գուտտէ տը
 18 սանտը պուն : Կավա քօ Շըմհուն տի՛ էրքը ըհսուլան
 տէսթ տա դինընէ՝ Բուհ էլ Գուտտա դէ տայըն , ժը ուան .
 19 ուա աղչէ փէշքէշ քըր՝ ու կօ . Ժը մըուա ժի հիւք
 մաթէ հան պըտըն , վուտան քօ լը սէր քի քօ տէսթէ
 20 խօ տէյնըմ աւ Բուհ էլ Գուտտէ պըսթինն : Համա
 փէթրոս կօ ժէուա . Աղչէյէ դա պը դաուա պըա վուն
 տա պըպն , չըմա քօ դա թախմին քըր քօ պախշիշէ
 21 Խօտէ պը աղչէ դէ սանտըն : Զիրա լը պըշդէ հանտա
 հիստէ ու նասիպէ դա թուննն . չըմա քօ տըլէ դա լը
 22 պնր Խօտէ տօղրի նընն : Նուա ժը քօթիլիթիլէ հան
 թօպա պըքն ժը Խօտէուա պը նիյազ քըրընէ , պէլքի
 ժը դաուա ալֆի պըպն եարամազ ֆըքրէ տըլէ դա :
 23 Զիրա նղ դա տը պինըմ քի լը նավ դահլա էօտէ ու
 24 լը կրէտանէ նահագիթիտա ի : Ու Շըմհուն ճէվապ
 տա ու կօ . Ժը պօյ մըն հուն ժը Խօտէուա նիյազ պըքըն
 25 քօ ժը աւ կօթընա ո՛ դըշդ քի լը սէր մըն նէյէ : Ուան
 ժի պը շահատէթ քըրընէ , բաչէ քէլամուլահէ խապէր
 տանէ , լը Գուտտէ վէկէուիան , ու լը նավ վըռ կուստա
 26 Սամարիան ինճիլէ վազ քըրըն : Ու մէլէքէ Խօտէ պը
 Յիլիպպոստա խապէր տա՝ պը կօթընէ . Ուսպն ու հննն
 լը ալիլէ Կըպլէ լը աւ ուէ , քօ ժը Գուտտէ լը Գաղա
 27 դէ խուարի , քօ լը ճի քի չէօլն : Ուի ժի ուսպու ջու .
 ու վահա եէք խատըմ քի Հապէշի՝ քօ լը սէր հէմի
 խաղնայէ ուի պէկի պու , է մէլիքէ Հապաշիան կան
 թախայէ . մանուլէ հան լը Գուտտէ սէճտէ քըրընուա

- 28 հաթը պու : Ու ժը ուէ վէ տըկէուիա, ու լը արապայէ
 խօ ուօնը շղի պու՝ ու քըթէպէ իշայա փէյղէմպէրէ տը
- 29 խօնա : Ու Բուհ ժը Յիլիպպոսուա կօ . Նէշ պն, ու լը
- 30 պա աւ արապայէ հնուա : Յիլիպպոս ժի պը պաղի
 նէշ ջու, ու կօտարի տըքըր քօ քըթէպէ իշայա փէյ-
 ղէմպէրէ տը խօնա, ու կօ . Աճա՛պա աւ դըշդ քօ տը
- 31 խօյնի ֆէհմ տըքի՞ : Ուի ժի կօ, Չա՛վա տըքարմ ֆէհմ
 քըրըն, էրքը եէքէ ժը մըուա գալալուղիթի ննքն .
 ու լալա քըր ժը Յիլիպպոսուա, քօ ուապն լը պա ուի
- 32 ուօնի : Ու լը նալ քըթէպա ճիյէ խօնտընէ ուի աուա
 պու, ճիգա մի ժը սէրժէ քըրընուա հաթը պըրըն, ու
 ողա պնրի լը պնր գասանտողա խօ պէտանկ պուն՝
- 33 աւ ահվա տնվէ խօ վէ նն քն : Լը միւտէթէ ալշաղի-
 թիյէ ուի շէրիաթէ ուի հաթը հէշանին, ու սիլսիլէյէ
 ուի քի տըքարն նալ պըքն . զիրա էօմրէ ուի ժը
- 34 սէր արտէ դէ հնրանըն : Նուա խատըմ ժը Յիլիպպոս-
 ուա ճէվապ տա ու կօ . Բէճա տըքըմ ժը դա փէյղէմ-
 պէր ժը պոյ քի՞ տէժն աւ, ժը պոյ խօ՞, եա պոյ
- 35 պաշգա եէքէ : Ու Յիլիպպոս տնվէ խօ պը վէքըրան-
 տընէ ժը նըլիսէ հան պը տէսլթ քըրընէ ժէուա Մէսիհէ
- 36 վաղ քըր : Ու կալա քօ լը ուէյա խօ տը ջօ պուն՝ լը
 պա ալ քի հաթըն . ու կօ խատըմ . Վահա ալ հէնի
- 37 չը՞ մըն մէ՛ն տըքն ժը թահֆիլ պուննէ : Ու Յիլիպպոս
 կօ, էրքը ժը հէմի տըլէ խօ խման դինի, ճայիղ ն ու
 աւ ճէվապ տա ու կօ . Խման դինըմ էրքը խաա էլ Մէսիհ
- 38 դուուէ խօտէ ն : Ու էմր քըր քօ արապայէ պըտըն
 սնքընանտըն, ու հէր տույան ժի լը ալէ քէթըն,
- 39 Յիլիպպոս ու խատըմ . ու թահֆիլ քըր ուի : Ու կալա
 քօ ժը ալէ տնր հաթըն, Բուհա խօտէ Յիլիպպոսէ
 գափմիլ քըր, ու խատըմ աուի հէնի գաթ նն տի,
- 40 ու պը շաղ պունէ լը ուէյա խօ տը ջօ պու : Համա
 Յիլիպպոս լը նալա Սըրվտոսէ հաթը տիթըն, ու պը
 կէուանտընէ ժը հէմի պաժարանուա ինճիլ վաղ տըքըր,
 հաթա աւ լը Գայսէրիյէ հաթ :

ՍԷՐ 9

- 1 Համա Սօղոս հեժա լը գարչի շակըրտեդ Բապպ թըռս
 ու գաթլ պը փըֆ քըրընե լը պա պաշ իմամե ջու :
- 2 Ու ժէ մէքթուպան խօստ քօ լը Շամտա ժը ճըվան
 թանուա պըպն , քօ երքը լը բէյ աւ մէղհէպէ ջունտօղ
 քէս քի պը պինն , մէր եա ժըն , հաթը կրէտան լը
- 3 Գուտտէ պինն : Ու կալա քօ տը ջօ պու , քօ ժը Շա
 մէուա նէղ պու , դաֆիլ ժը աղիւմանան ոօհնի քի լը
- 4 տօուա ուի փաուլամիշ պու : Ու աւ լը արտէ պը քէ
 թընէ տանկ քի պըհիսթ՝ քօ տը կօթ ժէուա , Շամուլ
- 5 Շամուլ չըմա՞ մըն տը գալարինի : Ու աւ կօ , Եա
 Բապպ , դու քի՞ ի . ու Բապպ կօ . Էղ ըմ՝ Մէսիհ քօ
 դու տը գալարինի . չէթըն դըշդ ան ժը դաուա լը գարչի
- 6 մըտասէ բէլ խըտարն : Ու ուի ժի պը լէրզանէ ու պը
 շաշ պունէ կօ . Եա՞ Բապպ , Չը տը խուաղի քօ պըքըմ :
- 7 Ու Բապպ ժէուա կօ . Ռապն ու լը պաժէր պը դէվ ,
 ու ժը դաուա չը կէրէք ան քըրըն տէ պէ կօթըն , համա
 աւ մանուվան քօ պը ուիուա տը ջօ պուն հաթը շաշ
 պուն սնքընին թանէ աւ տանկ տը պըհիսթը պուն , համա
- 8 եէքէ նն տը տի պուն : Ու Սօղոս ժը արտէ ոապու
 շահվ վէքըրի եէքէ նն տըտի պու , ու ժը տէսթէ
- 9 ուի կըրթըն , լը նալա Շամե պըրըն : Ու սէ ոօյան պէ
- 10 տիթըն մա , նն խուար ու նն ժի վէխուար : Ու լը
 նալ Շամէտա շակըրտ քի հնպու նալէ էքէ Անանիա ,
 ու Բապպ լը խնվէտա ժէուա կօ . Եա Անանիա , ուի
- 11 ժի կօ , Բապպ վահա լը վըր ըմ : Ու Բապպ ժէուա կօ .
 Ռապն ու հառն լը աւ քուչէ քօ Տօղրի դէ կօթըն ,
 ու լը ուէ լը մալա Եհհուտա եէքի թարսուպու Սօղոս
 պը նալ արամիշ պըքն . չըմա քօ վահա աւ նըմէճ տըքն :
- 12 Ու լը խնվէտէ պը Անանիա նալ մանուվ քի տի , քօ
 լը հընտուու քէթ ու լը սէր ուի տէսթէ խօ տանի , քօ
- 13 պը պինն : Անանիա ժի ճէվապ տա . Եա՞ Բապպ ժը

- 14 փրոսան մը պըհիսթ ժը պոյ աւ մանուլ՝ էրբը չը գաս
 քօթիթիթի քըր ժը աղիղէդ դառա լը Գուտոսէ . Ու լը
 վըր ժի ժը պաշ իմաման հիւքմաթէ ուի հէյն քօ կը
 15 րէսան աւ հէմիյան քօ նալէ դա կաղի տըքըն : Ու Բապպ
 կօ ժէռա . Հառն դու , զիրա աւ ժը մըռա պըժարթի
 ֆրադ . քի ն , ժը պոյ նալէ մըն քշանտընէ լը պմր
 16 դայիֆան ու փատիչահան ու դուռէդ իտրայէլէ : Զիրա
 նզ տէ ժէռա նչան պըտըմ էրբը ժը պոյ նալէ մըն
 17 ժէռա լազըմն չըգաս էզիյէթան պըքընն : Նուա
 Սնանիա ջու , քէթ լը մալ , ու լը սէր ուի տէսթէ լոօ
 տանի կօ , Եա՞ Սաւուդ պրա , Բապպ մըն շիանտ , աւ
 Մէսիհ քօ լը տէ տա ժը դառա խույա , կալա քօ տը
 հաթի դու . քօ ջահլէ դա պը պինն , ու պը Բուհ էլ
 18 Գուտս դըժի պըպի : Ու զուլն ժը ջահլէդ ուի ոգա
 դաշըքան գըչգան քէթըն . հէման լը ուի սաաթէ տի
 19 ու ռապու թահֆիլ պու . Ու սը դաամ խուարընէ
 թահթ լը սէր ուի հաթ , ու չէնտ ոօ լը Շամէտա
 20 պուն լը պա շակըրտան սմքընի : Ու զուվա լը ճիյէ
 ճըվաթան Մէսիհէ վաղ տըքըր , էրբը աւ ն գուռէ
 24 Խօտէ : Ու հէմի պըհիստօղան փրո ածէպ տը մա պուն
 ու տը կօթը պուն . Ուիա աւ նը՞նն , քօ լը Գուտոսէ
 խարապ տըքըր ուան քօ նալէ հան կաղի տըքըրը պուն ,
 ու լըվըր ժի ժը պոյ աւ դըչդ հաթիւն , քօ ուան պը
 22 կրէտան ժը պաշ իմամանուա պըպն : Համա Սօղոս հէնի
 փրո պը դուլէդ տը պօ պու , ու լը Շամէտա սաքին
 պուն Եհհուտիան շաղ տըքըր , ու լը ագըլէ ուան տը
 23 խըթ էրբը ուիա ն իսա : Ու բաչէ փրո ոօյան , Եէ
 24 հուտիան մէչվէրէթ քըրըն քօ աուի պը գուժըն : Համա
 ֆիթնէյիէ ուան մալումէ Սօղոս պու , զիրա տանրիյան
 25 տը բէ պուն շնլ ու ոօ ժը պոյ աուի դուլթընէ : Չըմա
 քօ շակըրտան սանտըն աուի լը շնվէտա՝ պը զէնալլ
 26 ժը պէտէնէ պը ալըգանտընէ քըրըն խուարի : Կավա
 քօ Սօղոս հաթը լը Գուտոսէ տը խապըթը պու պը շա
 կըրտան թնլ պունէ , համա հէմիան ժի ժէ տը թըռ

- սիան, պա՛վուր նա՛ տըբըրը պու՛ն էրբը աւ շակըրո՞
- 27 պու՛ն : Համա Բառնարաս սաննա ուի ու պըր ժը Բէ-
սուլաննա, ու ժը ուաննա նազլ քըր էրբը չավան լը
ռէտա Բապպ տի, ու էրբը պը ուիռա խապէր տա՞
- 28 Մէսիհէ : Ու լը Գուտսէտա պը ուաննա տը քէթ ու
ռա տը պու, ու պը նա՛վա Բապպ Մէսիհէ սէրժէսթ
- 29 վազ տըբըր : Ու պը Եռնանի խապէր տան Եէհուտիան
խապէր տըտա, միւճատէլէ տըբըր . համա ուան աուի
- 30 գուշղընէ տը խապըթը պու՛ն : Համա կավա քօ պրէյան
պըհիսթըն աուի Գայսէրիէ պըրըն, ու ժը ուէ շիանտըն
- 31 աուի լը Թարսուսէ : Ուէ շողէ սէլամէթէ ճէմաթան
հնպու, լը հէմի Եէհուտըսթաննէ ու ճէլիլէ ու Սամա-
րիայէ, մամուր տը պօ պու ու պը թըռսա Խօտէ ու
պը տըլ վըռսընէ Բուհ էլ Գուտսէ պը շունտընէ վըռ
- 32 տը պօ պու՛ն : Ու կավա քօ ֆէթրոս լը հէմի ճիյան տը
կէռիա, լը Լուդիյատա սաքին պու՛ն լը պա աղիզան
- 33 ժի ջու : Ու լը ուէ պը Ենեա նա՛վ մանուլ քի տի,
քօ ժը հաշթ սալան լը լըհէֆտա քէթրիւմ՝ ու քէթի
- 34 պու . Ու ֆէթրոս ժէռա կօ . Եա՛ Ենեա, Խա էլ Մէսիհ
ժը դառա շիֆա տըտն, ուապն լըհէֆէ խօ ուսթ քն,
35 աւ ժի զուվա ուապու : Ու աւ հէմիան քօ լը Լուդիայէ
ու լը Սարօնէ սաքին տը պօ պու՛ն աուի տին, ու լը
- 36 Բապպ վէկէռիան : Ու լը Եաֆատա պը Տարիթա նա՛վ
շակըրո ժըն քի հնպու, քօ թէրճիւմէ պըպը ճէյրան՝
կօթընն, ուիա պը խէր ամէլ ու սառադա դըժի ժըն
- 37 քի պու : Ու պու քի լը ուի ռօյանտա աւ նախօշ պու
38 ու մըր, աուի շուշտըն ու լը այվանտա տանին : Ու
Լուդիա նէզա Եաֆայէ պու . նուա շակըրտան պըհիս-
թըն քօ ֆէթրոս լը ուէ ն, ժէռա աու մանուվան
շիյանտըն, լավա քըրընէ քօ տէրէնկ նա դէվն ժը ուան-
- 39 ու հաթընէ : ֆէթրոս ժի ուապու պը ուաննա հաթ .
ու կավա քօ հաթ, աուի լը այվանէ պըրըն, ու հէմի
ժընէպիյան լը տօռա ուի սաքընին՝ տը կրիւնն ու նշան

- տրտան աւ խափթանան ու ճըլան՝ քօ ճէյրան տըքըր ,
 40 կալա քօ պը ուանուա պու : Ու ֆէթրոս ժի հէմիան
 տանրլա՛ քըր լը սէր չօքան հաթ ու նըմէճ քըր , ու լը
 ճէսէտէ վէկէուիա կօ . էյ Տաբիթա ուա՛պա , ուի ժի
 շահվէ խօ մէքըր , ու ֆէթրոսէ տի , ուապու ուաստ
 41 ունըչտ : Ուի ժի տէսթէ խօ ժէուա տա , ու հանանի
 աուի . ու աղիզան ու ժընէպիան կաղի քըր՝ լը պա՛ր
 42 ուան աուի սաղ սա՛քընանտ : Ու դըչդէ հան լը նալա
 հէմի Եաֆայէ մալում պու , ու փըուան ժը թօտէուա
 43 խանն անին : Ու պու քի աւ՝ լը Եաֆատա լը պա եէքի
 տապաղ նալէ էքէ Շըմհուն՝ փըու ուոյան սա՛քընի :

ՍԷՐ 10

- 1 Լը Գայսէրիտա մաուուվ քի հապու՝ նալէ էքէ կոու
 նէլիոս , եիւզպաչի՝ ժը իտալիալի հաթը կօթան պէօ .
 2 լիւկէ . Տինտար ու ժը թօտէ թըուսօղ մաուուվ քի պու
 պը հէմի մալա խօ , քօ ժը խալդէուա փըու սատադա
 3 տրտա , ու հէր ոխթ ժը թօտէուա նըմէճ տըքըր : Մա՛
 ոուվէ հան լը ուօ սաաթ լը ոխթա նահանտա լը խալտա
 աչիքեար մէլէքէ թօտէ տի , քօ լը հընտուու լը պա
 4 ուի հաթ ու կօ . Եա՛ կոունէլիոս . Ուի ժի լէ պը մէզա
 քըրընէ ու պը փըու թըուսընէ՝ կօ . Չը՛ ա , Եա՛ էֆէնտի ,
 ուի ժի կօ ժէուա . Նըմէճ ու սատադայէ դա ժը պոյ
 5 զիքրէ լը պա՛ր թօտէ ուապուն : Նուա լը Եաֆայէ մա՛
 ոուվ պը շէյինա , ու կաղի քա՛ պը Շըմհուն նալ եէքէ՝
 6 քօ ֆէթրոս դէ քօթան . Ուիա ողա միսաֆըր լը պա
 եէքի Տապաղ պը նալ Շըմհուն տը սա՛քընա , քօ մալա
 7 էքէ նէզա պահրէ ա՛ : Ու կալա քօ ջու աւ մէլէք քօ
 բէուա խապէր տրտա , ժը զուլամէզ խօ տը տույան
 կաղի քըր , ու տայիմա լը պա ուի սա՛քընանտօղան
 8 տինտար ասքէր քի , Ու հէմի ժի նալը քըր ժը ուան
 ուա ու ուան լը Եաֆայէ շէյանտ :
 9 Ու լը ուոյա տըն կալա քօ ուան լը ոէ պը ջունտընէ՝

- նէզա պաժէր պուն. փէթրոս սաաթ լը ոխթա շէշանտա
- 40 լը խանիյէ ուսպու նրմէն քըրընէ : Ու պը վըռ պըչի պունէ՝ տը խօստ դաամ քըրընէ. ու կավա քօհազըր տը քըրըն՝ լը սէր ուի խայիշ պունա ֆըքրէ հաթ .
- 41 Ու տի ազիւման հաթը վէպուն . մայըն ոդա չարչաֆ ժը չար ալի հաթը կրէտան ֆըրրազ քի հաթը խուարի
- 42 լը սէր արտէ . ֆօ լը նալ էքէտա հայպու հէմի չար վէ հայվանէդ արտէ ու ճանալարան ու սողունան ու
- 43 դայրա ազիւմանան : Ու տանկ քի պու ժէռա , էա՛
- 44 փէթրոս ուսպն սէրժէքն ու պըխօ : Համա փէթրոս կօ . Հաշա՛ էա՛ Բապպ . զիրա մը գաթ ճարա դըչդէ նախաք
- 45 էա մուրտար նն խուարիմ : Տիսա ճար քի ժի տանկ քի հաթ ժէռա , աւ դըչդ քօ Ալլահ վաք քըրիմ դու
- 46 նախաք հասապ մնքն : Ու ուիա սէ ճարան պու ու աւ ֆըրրադ լը ազիւմանան հաթը հայլանին : Ու փէթրոս կավա քօ լը տըլէ խօտա թաճիւպ տը մա ժը պոյ աւ խնվ քօ տի էրքը տէ չը պըպը , վահա ժը կոռնէլիոս հաթը շիյանտըն մնուուվան մալա Շըմհուն վըռու քըրըն .
- 8 ու լը պնր տարի սնքընըն . Ու պը կազի քըրընէ տը փըռսիա պուն , էրքը Շըմհուն քօ փէթրոս դէ կօթան լը վըր միսաֆի՛ր ան :
- 49 Ու կավա քօ փէթրոս լը սէր աւ խնվէ տը ֆըքըրի պու , Բուհ էլ Գուտս կօ ժէռա , վահա սէ մնուուվան
- 20 դա փըռս տըքըն . Նուա ուսպն խուարի հառն ու գաթ վէսվէս քի մնքն ու պը ուանուա հառն , զիրա
- 21 մը ուան շիանտիմ : Ու փէթրոս ժի հաթը խուարի լը պա աւ մնուուվան ու կօ . վահա անըմ աւ մնուուվ քօ հուն լէ տը փըռսըն , ժը պոյ չը՝ հուն հաթըն :
- 22 Ուան ժի կօն . կոռնէլիոս եիւզ պաշի սատրգ ու ժը Խօտէ թըռսող հէմ ժը հէմի միլէթէ Եէհուաիան հաթը շէհատէթ պուն մնուուվ , ժը ալիդ մէլէք քի իվն սանտ , քօ դա լը մալա խօ կազի քն , ու ժը դա խա
- 23 պէրան պըպըհէ : Ուէ չաղէ ուան կազի քըր լը հըն- սուռա , ու լը պա խօ գօնախ քըր , ու աւ ուոյա տըն

- 24 փէթրոս ուպու ու պը ուանուա ջու ու չէնտ պրէյան
 լը Գայսարիէ, կոռնէլիոս խըսումէ խօ ու խաս տօւ-
 տէդ խօ ճըվանտը պու ու ժը ուանուա տը բէ պու :
 25 Ու կալա քօ փէթրոս լը հընտուռ տը քէթը պու, կոռ-
 նէլիոս լը պար ուի ուպու, ու լընկա ուի քէթ ու
 26 սէճտէ տըբըր : Համա Գէթրոս առի լը սէր լընկան
 սնքընանտ ու կօ . Ռապս պը սէք անժի մանուվ ըմ :
 27 Ու բէռա պը խապէր տանէ լը հընտուռ քէթըն, ու
 28 լը ուէ փըռ մանուվան հաթը ճըվանտըն տի : Ու կօ
 ժը ուանուա . Հուն զանըն քօ ժը մանուվ քի Եէհու-
 տիուա պը պաչդա միլլէթուա ալաչա քըրընէ՝ Եախօտ
 նէզ պունէ՝ շէրի նընն, համա խօտէ ժը մըռա նիշան
 տա քօ ժը մանուվան Եէքէռա մուրտար՝ Եախօտ նա-
 29 փաք նն պէժըմ : ժը պօյ էքէ անժի քօ հաթըմ կազի
 քըրըն՝ պէ զըտ կօթընէ հաթըմ, համա նուա փըռա
 30 տըբըմ քօ ժը չը՝ սէմէտէ հուն մը կազի քըրըն : Ու
 կոռնէլիոս ժի կօ . Չար ոօ տվուլ հաթմ ուէ սասթէ
 մը ոօճի տը կըրթ, ու սասթ ննհանտա լը մալա խօ-
 տա նըմէճ տըբըրը պում, ու վահա պը ճըլէ պարըդի
 31 մանուվ քի լը պար մըն սնքընի, ու կօ . Էյ կոռնէ-
 լիոս նըմէճէ դա հաթը պըհիտըն, ու լը պար խօտէ
 32 սատաղայէ դա զիքը պուն : Նուա մանուվ պը շէյինն
 լը Եաֆայէ, ու փէթրոս հաթը կօթան Շըմհունէ կազի
 քս, ուիա լը մալա տապաղ Շըմհունէ լը պա պահրէ
 միսաֆիր ան, քօ կալա քօ պէ ժը դառա տէ խապէր
 33 պըտան : Նուա լը ուէ սասթէ մը ժը դառա մանուվան
 շիանտ, դա ժի դանճ քըր քօ հաթի, նուա ան հէմի
 ժի լը պար խօտէ հազըր ըն, կօտարի քըրընէ աւ հէ-
 մի դըշդան՝ քօ ժը խօտէ ժը դառա էմը պուս :
 34 Ու փէթրոս տնվէ խօ վէքըր ու կօ . Սասն ան ֆէհմ
 35 տըբըմ քօ խօտէ լը խաթը մէզն նա քս . Լէ լը նալա
 հէմի միլլէթան՝ աւ քօ ժէ տը թըռսն, ու սատաղաթ
 36 տը շըլուլն, ժէռա մաղպուլ ան : Աւ քէլամ քօ դուռէ

- Իսրայելուա խօտէ շիյանա սէլամէթ վազ քրրընէ պը
 տէսթէ իսա էլ Մէսիհէ, ու իս ան խօտի է հէմիան .
 37 Հուն դանն տը զանըն աւ դըշդ քօ լը նավ հէմի Եէ-
 հուտիսթանէ ժը ճէլիլէ հաթը տէսթ քրրըն, ժը աւ
 38 Թահֆիլէ բաշ քօ Հաննա վազ քրր : Մէսիհ քօ ժը նաս-
 րաթէ պու, քօ խօտէ աուի պը Բուհ էլ Գուտս մէսհ
 քրր ու պը դուվէթէ քօ կէոխա պը դաննի քրրընէ ու
 ժը Շէյրանէ էգիլէթ քշանտողան պը սաղ քրրընէ, չըմա
 39 քօ խօտէ պը ուիուա պու : Ու ան շահիտըն ժը աւ
 հէմի դըշդան, քօ քրր լը նավ աիյարէ Եէհուաիան
 ու լը նավա Գուտսէ, աւ քօ ժը տարէ պը ալադան .
 40 տընէ դուշտըն ժի : խօտէ ուիա լը ուոյա սրաէ յանտա
 41 դըյամ քրր, ու աշիքեար քրր ուի, նա քի ժը հէմի
 դավմէուա, իլլա ժը խօտէ ժը ալուլ հաթը նասպ պուն
 ժը շահիտանուա, եանի ժը մանա քօ աւ ժը մըրիյան
 բաշէ դըյամ քրրընէ պը ուիուա թանվ մն խուար ու
 42 վէխուար : Ու ժը մանա թէնպիհ քրր քօ ժը դավմէուա
 վազ ու շահատէթի պըքըն էրքը է մըրիյան ու սաղան
 43 ժը խօտէ թային պուն հաքիմ աւ ան : Հէմի փէյղէմպէ-
 րան ժէուա շահատէթ տըքըն՝ քօ հէմի ձէուա իման
 անողան պը նավէ ուի ալֆիթիլէ կիւնէյան տըսթիներն :
 44 Ու կալա քօ ֆէթրոս խապէրէ հան խապէր տըտա,
 Բուհ էլ Գուտս լը սէր աւ հէմիան քէթ քօ սէօղէ կօ
 45 տարի տըքըրը պուն : Ու ժը սիւնէթէ պուն իթիգաթ-
 լիան աուան քօ պը ֆէթրոսէ հաթը պուն՝ մաթ ման,
 քօ պախշիշէ Բուհ էլ Գուտս լը սէր թայֆան ժի հաթը
 46 ուրժանտըն : Ձիրա տը պըհիտըր պուն ժը ուան քօ
 պաշգա զըմանան խապէր տըտա պուն ու ժը խօտէուա
 47 Թաղիմ տը տա պուն : Ու է չաղէ ֆէթրոս ճէվապ տա .
 Տըքեարըր Եէքէ ալ մանի պըքըն քօ ուանտն թահֆիլ
 նա՛ պըն, ուան քօ Բուհ էլ Գուտսէ ժի սանալըն ողա
 48 մն : Ու էմր քրր՝ քօ պը նավէ խօտէ Թահֆիլ պըպըն,
 ու է չաղէ ժէուա լավա քրրըն քօ չէնա ուոյան լը պա
 ուան պը սանքընն :

- 1 Ու ըհտուլանն ու պրէյան քօ լը ալիյէ Եէհուտիսթաւ
 նէտա պուն պրհիստըն քօ թայֆան ժի քէլամուլահէ
 2 գապուլ քրրըն : Համա կալա քօ փէթրոս լը Գուտսէ
 ուպու , ժը սիւնէթէ պուօղան բէուա փնվ տը ջօ պուն :
 3 Ու տը կօթը պուն քօ դու լը մալա սիւնէթսըղ , մա
 4 ուովան քէթի , ու պը ուանուա գա խուար . Ու փէթրոս
 ժի տէսթ քըր պը սըրայէ ժը ուանուա նաղլ քըրընէ
 5 Ու կօ : Մը լը Եաֆատա նըմէն սըքըր , լը խայիշ
 պունա ֆըքրա խօտա մը խնվըք տի , ֆրադ քի մաղըն
 ողա ճալ ժը չար ալիյան ժը աղիւմանան հաթը ալա
 6 գանտըն հաթը խուարի , հաթա կիհըշթը մըն . Բօ լը
 սէր էքէ մը ջահէ խօ պըլընա քըրընէ , ու մը աի չարփէ
 հայվանա արտէ ու ճանապարանն ու սողունանն ու դայրա
 7 աղիւմանան : Ու մը տանկ քի պըհիսթ քօ ժը մըուա
 8 կօ . Եա՛ փէթրոս ուպան սէրժէքն ու պըխօ : Համա մը
 կօ . Հաչա՛ Եա՛ Բապպ , զիրա նափաք եա մուրտար դըշդ
 9 քի գաթ լը տէվէ մըն նա ջուան : Ու տիսա իքիհնճի ճարան
 ժը աղիւմանան ժը աղիւմանան տանկ քի ժը մըուա
 ճէվապ տա , դըչդէդ փադըթ քըրընէ խօտէ դու նափաք
 10 հասապ մա քն : Ուիա ճարա սըսէան պու . ու տիսա
 11 հէմի ժի լը աղիւմանա հաթը հանլանին : Ու վահա լը
 ուէ սաաթէ լը աւ մալ քօ աղ տը պոււմ , ժը Գայսա
 ըիէ ժը մըուա հաթը շիյանտըն սէ մաուովան կիյան :
 12 Ու Բուհ ժի ժը մըուա կօ . Բօ պը ուանուա հանըմ , պէ
 վէսվէսէ քըրընէ , աւ շէշ պրէյան ժի պը մըուա ջուն .
 13 ու ամ քէթըն լը մալա աւ մաուով : Ու աւ ժը մաուա
 նաղլ քըր էրքը չավան լը մալա խօտա մէլէքէ տի ,
 քօ սնքընի պու ու տը կօթ . Լը Եաֆայէ մաուով պը
 շէյինա ու կաղի քն Շմհսնէ՛ քօ փէթրոս ժի գէ կօ
 14 թըն . Բօ աւ ժը դաուա սէօղան տէ խապէր պըտան ,
 քօ պը ուան հէմ դու ու հէմ հէմի մալա դա տէ խէլաս

- 15 պրպրն : Ու չավան քօ մը տէսթ քրր խապէր տանէ .
 Բուհ էլ Գուտս լը սէր ուան քէթ , չավան քօ ավուլ
 16 լը սէր մն ժի : Ուէ չաղէ մը պիրա խօ անի քէլամէ
 Բապպ , քօ տը կօթ , Հաննա պը ավ թահֆիլ քրր . հա
 17 մա հուն տը Բուհ էլ Գուտս տէ թահֆիլ պրպրն : Նուա
 էրքը խօտէ համան աւ պախշիչ տա ժը ուանուա , չա
 վան քօ ժը մնուա ժի , կավա քօ Բապպ խա էլ Մէսիհ
 ուա իման անին , աղ քի^օ պում քօ գատրը պրպրմ խօտէ
 18 մանի քրրընէ : Նուա ուան կավա քօ դըչդէ հան պը
 հիստըն , հուսդոթ պուն . ու ժը խօտէուա շրքր քը
 ըն ու կօն . վուսանն խօտէ ժը պոյ հայաթէ ժը թայ
 ֆանուա ժի թօպա տա :
- 19 Նուա ժը սէմէտէ սըխէթէ մըրընէ Ստէփանոսէ պէ
 լա պունօղան հաթա լը փունէկէ ու Գրպրըղէ ու Ան
 թաքիայէ կիյան ու ժը եէքէուա քէլամուլահէ նա տը
 20 կօթըն , լէ թանէ ժը Եհհուտիանուա : Համա ժը ուան
 հընըքան մնուովէ Գրպրըղէ ու կիրէնայէ պուն , ուան
 քօ կավա քօ լը Անթաքիայէ քէթըն՝ պը եունանիան
 ուա խապէր տրտա պուն Բապպ Մէսիհէ պը վաղ քը
 21 ընէ : Ու տէսթէ խօտէ պը ուանուա պու , ու փըռ
 մնուովան պը իման անինէ լը Բապպ վէկէուիան :
- 22 Ու լը սէր ուան խապէրէ հան լը կոյա քիլիսայէ
 Գուտսէ կիյա , ու Բառնարասէ շիյանտըն՝ քօ հաթա
 23 Անթաքիաէ հառն : քօ կավա քօ հաթ՝ լութֆա խօ
 տէ տի , չաղ պու . ժը հէմիանուա նասիհաթ տըքրր .
 պը վէթիյէ տըլ ժը Բապպուա սատրգ՝ պը սն քընըն :
- 24 Զիրա մնուով քի գանճ պու , ու պը Բուհ էլ Գուտս
 ու պը իման դըթի , ու ժը Բապպուա փըռ խալգ՝ դէտէ
 25 պու : Ու բաշէ Բառնարաս լը թարսուսէ ոսպու , քօ
 լը Սօղոսէ պը կէուա , ու աուի պը տիթընէ լը Անթա
 26 քիայէ անի : Ու պու քօ թամամ սալ քի ուան պը քի
 լիսայէ եէք ճի պը ճըվանտընէ , ժը փըռ խալգէուա
 հին քրրըն , հէմ շակըրտան ավուլ լը Անթաքիայէ
 քրիսթիան նավ կըրթըն :

- 27 Ու լը ուէ ուօյան ժը Գուտսէ փէյղէմպէրան լը Ան-
 28 թաքիայէ Ղուն : Ու ժը ուան պը Ադարոս նալ եէքէ-
 ոապու պը Գուվէթէ Բուհ պէյան քըր քօ լը հէմի
 տընէ զալայի քի մազըն տէ պըպան , քօ ուիա լը ուօյա
 29 Կզօթիյոսէ պու : Ու ժը շահրրտան հէր եէքէ լը կէօրա
 Գութրէթէ խօ հէր քէս Գարար քըրըն , լը եէհուտիս
 թանտա սաքին պուն ժը պրէյանուա եարտում պը շէ-
 30 յինըն . Քօ իճրա ժի քըրըն ժը երէցանուա պը շիյան-
 տընէ պը տէսթէ Բատնաբասէ ու Սօղոսէ :

- 1 Ուէ չաղէ Հիրօտիս փատիչահ տէսթ ալէթ ժը քի-
 2 լիսայէ հըրըքան էղիյէթ քըրընէ : Ու պրէյ Հաննա եա-
 3 դուպէ պը շուր դուժթ : Ու կավա քօ տի խօշա եէ-
 հուտիան դէ , ժը ուի պաշպա փէթրոս ժի կըրթ , ու
 4 ուօյա խամուրսըջան պու : Ու կավա քօ աուի կըրթ
 լը զընտանէ տանի , ու աուի ժը պօյ խօտի քըրընէ՝
 հէր եէքի ժը չար նէֆէրան իպարէթ ժը չար թախում
 աաքէրանուա թէսլիմ քըր , դիրա տը խօստը պու քօ՝
 աուի ժը բաշէ պասէքէ ժը խալիէուա պը տարինն :
 5 Նուա փէթրոս լը զընտանտա տըհաթ խօտի քըրըն ,
 համա քիլիսա պէ սաքընանտըն ժը խօտէուա նըմէճ
 6 տըքըր՝ ժը պօյ ուի : Ու կավա քօ Հիրօտիս խօտա աուի
 տարանին , ուէ շալի փէթրոս պը տու զէնճիրան հաթը
 կրէտան՝ լը նալա տու աաքէրան խամվտա տը շօ պու .
 ու լը պար տարիյէ պէքչիան զընտանէ տը բէ պուն :
 7 Ու վահա մէլէքէ խօտէ հաթ , ու լը աւ ճիտա ուօհնի
 քի փարլամիշ պու , ու լը դա նըշտէ փէթրոսէ պը խըր-
 տընէ՝ աուի ուա քըր , ու կօ . Զուվա ոապան , ու ժը
 8 տէսթէ ուի զէնճիրան քէթըն : Ու մէլէք կօ ժէուա .
 ֆըշտա խօ կրէտան , ու սօլա խօ բէքան , ու վուսան քըր ,
 ու կօ ժէուա . Ճըլէ խօ որկըր ու որան լը տու մըն .
 9 Ու աուի ոապու ու լը բէյ ուի Ղու , ու նա տըղանը

- պու էրբը ժը աւ մէլէքէ պուն դըղդ ուստան, լէ թախմին
- 10 տըբըր քօ խնվ տը պինն : Ու կավա քօ պիրինճի հէմ
իքինճի գարագօլէ պըհուրթըն լը պաժէր պրօղ լը տան
րիյէ սարն հաթըն, քօ ժը ուանուա աւ ժը խօ հաթը
վէ պուն, ու ուան ամր քէթըն քուչա քի պըհուրին,
- 11 ու լը ուէ սաաթէ մէլէք ժէ վէգաթիա : Ու փէթըոս
աւ ժը խօ հաթ ու կօ . Նուա պըռա տըզանըմ քօ խօտէ
մէլէքէ խօ շիանտ ու ժը տէսթէ Հիրօտիսէ խէլաս քըր
- 12 ու ժը հէմի ումուտէ գազմէ Եհհուտիան : Ու Փըբըրի
հաթ լը մալա Մարգօս հաթը կօթան Հաննա տիա ուի
Մէյրէմէ, լը քօ քի փըռան հաթը պուն ճըվանտըն
- 13 նըմէճ տըբըրըն : Կավա քօ տանրիյէ հազէ խըստ Հոուղէ
- 14 նավ գարվաչ քի ջու կօտարի քըրընէ . Ու կավա քօ
տանկէ փէթըասէ նաս քըր ժը շազիթիյէ տանրի վէ նա
քըր լէ լը հընտուռ պաղիա նազլ քըր՝ էրբը փէթըոս
- 15 լը պան տանրիյէ սանքընիւն : Համա ուան կօն ժէռա . Գու
տին պույ, համա աւ լը սէօղա խօ տը սանքընի պու
էրբը ահվա ն, նուա ուան կօթըն . Մէլէքէ ուի ն :
- 16 Համա փէթըոս պէ սանքընանտըն լէ տը խըստ, ու կավա
- 17 քօ վէքըրըն աուի պը տիթընէ մաթ ման : Համա աւ
պը տէսթ ժը ուանուա իշարէթ տըբըր քօ հըլ պըն,
ու ժը ուանուա նազլ քըր էրբը շավան խօտէ աուի ժը
զընտանէ տանրանի, ու կօ . ուիա ժը Եագուպուա ժը
պրէյանուա նազլ պըբըն, ու ուապու պաչգա ճի ջու :
- 18 Ու կավա քօ սըպէ պու, աճապա փէթըոս շալան պու
- 19 լը նավ աքէրան փըռ վէլվէլէ քի պու : Ու Հիրօտիս
ժի կավա քօ աուի խօսա, ու նա՝ տի՝ պէքճիան թէֆ
թիշ քըր՝ ժը գաթը պունուա էմր քըր . ու աուի ժը
Եհհուտիսթանէ ջու լը Գայսարիյէ ու լը ուէ տը սանքընի
պու :
- 20 Ու Հիրօտիս պը Տիւրոսըռան ու պը Սիդոնըռան
փըռ տըժմըն պօ պու, ուան ժի պը Եէք իթիֆաք ժէռա
հաթըն, ու խաս օտապաչիէ փատիչահէ գանտուրմիշ
քըրըն Բըաստոսէ, սուհ պուն տիլէկ տըբըրը պուն :

- ղիրա ուլածէ ուան ժը ուլածէ փատիչահէ ապուր տը
 21 սանտը պու . Ու լը մայում ոօճ քի Հիրօտիս ճըլէ փա-
 տիչահանի որկըրթը պու լը քիւրսիտա ոօնըչգը պու
 22 ժը ուանուա խապէր տըտա պու : Ու խալի ժի տը գիրա
 էրքը աւ տանկէ խօտէ ն , ու նա՛ տանկէ մանուլ :
 23 Ու լը ուէ սաաթէ մէլիքէ խօտէ աուի խըստ , ղիրա
 իպղէթ ժը խօտէուանն տա , ու պը եէմէ դուրման պու-
 նէ , ոուհէ ուի ուապու :
 24 Ու քէլամուլահէ փըռ տը պօ պու ու ղէտէ տը պօ
 25 պու : Ու Բառնաբաս ու Սօղոս կալա քօ խըղմէթէ խօ
 ատա քըրըն , ժը Գուտտէ վէկէուիան , Հաննա՛ Մարգոս
 հաթը կօթան ժի պը խօուա պը սանտընէ :

ՄԷՐ 13

- 1 Ու լը Սէթաքիատա պուն լը քիլիսէտա հընըք փէյ-
 ղէմպերան ու խօծայան հնպուն , եանի՛ Բառնաբաս ու
 նիւքէր հաթը կօթան Շըմհուն , ու Դուկիոսէ Կիւրէնի ,
 հէմ՝ պը ըրպ պաշի Հիրօտիս հաթը խօտի պուն Մանայէն
 2 ու Սօղոս : կալա քօ ուանան լը խըղմէթէ խօտէ պուն ,
 ու ոօճի տը կըրթը պուն , Բուհ էլ Գուտտ կօ , ճիյէ
 պըքըն ժը մըուա , Բառնաբասէ ու Սօղոսէ ժը պօյ աւ
 3 շըղուլ , ժը պօյ էքէ քօ մը ուան կաղի քըրիան : Ուէ
 չաղէ ուան բաշէ ոօճի կըրթընէ ու նըմէճ քըրընէ տէսթէ
 խօ լը սէր ուան տանին ու շիանտըն :
 4 Նուա ուանան ժը Սըղիզ Բուհէ հաթըն շիանտըն լը Սէ-
 լէվկիայէ ջուն , ու ժը ուէ լը Գըպըրսէ պըհուրթըն :
 5 Ու լը Սաղամինայէ պը կըհիչտընէ՝ լը աէրէ Եէհուտիան
 քէլամուլահէ վազ տըքըր պուն . ու Հաննա ժի խըղ-
 6 մէթճի քի ուան պու : Ու պը կէուանտընէ լը աւ հէմի
 ատայէ հաթա Պամփոսէ , լը ուէ տանրէվ փէյղէմպեր
 ֆալճի Եէհուտի քի տին , նալէ էքէ Բարէյեսու պու .
 7 Քօ աւ պը գայմագամուա պու , քօ տը հաթը կօթան
 Սէրգիոս Պօղոս . մանուլ քի պը ալի , ուիա Բառնա-

- բասէ ու Սողոսէ կաղի քրքր խօստ քօ քէլանուլահէ պը
- 8 պըհիսն : Համա ֆարճի էլիմաս ժը ուանուա գարչի սնքընի չըմա քօ ահվա թէրճիւմէ տըպն նալէ ուի՝ քօ
- 9 տը խօսա գայմագամէ ժը տինէ վէկէուինն : Համա Սողոս քօ Պօղոս ժի դէ կօթըն, պը Բուհ էլ Գուտա հաթը
- 10 դըժը պուն ջահվ պնըգանտ լը սէր ուի, Ու կօ, էյ պը հէմի հիլէ ու պը հէմի ֆէնտպազի դըժը գուուէ շէյթան՝ տըժմընէ հէմի սատագաթան տօղրի ուոյա
- 11 խօտէ խուար քըրընէ տէ նա՝ սնքընի : Ու նուա վահա տէսթէ խօտէ աէ լը սէր դա պըպն, ու տէ քէօու պըպլի՝ զէման քի աէ դավ նն պինի, ու լը ուէ սաաթէ լը սէր ուի տիւման ու գարի քէթ, ու պը կէուանտընէ եէքի արամիչ տըքըր քօ ժը տէսթէ ուի պը կըրն :
- 12 Ուէ չաղէ գայմագամ աւ դըչգ քօ պուն տի ու իման
- 13 անի, վըռ հէյրան պու լը սէր թալիմէ խօտէ : Ու ուան քօ պը Պօղոսուա պուն ժը Պահիոսէ ուապուն հաթըն լը Պէրգէ լը պաժէրէ Պամփիւլիայէ . համա Հաննա ժը ուան վէ գաթիա լը Գուտսէ վէկէուիա :
- 14 Ու ուան ժի ժը Պէրգէ ջուն ու հաթըն լը Անթաքիայէ Պիսիդիայէ ու լը ուոյա շէմուէ քէթըն լը տէրէ ուան
- 15 ունըչտըն : Ու բաչէ նօմօսէ ու վիէյլէմպէրան խօնտընէ, ճէմիյէթ պաշիան ժը ուանուա մնուով շիանտըն ու կօն . էյ պրէ մնուվան էրքը ժը գալմուա նուսիհաթ
- 16 սէօղ քի ո՛ հէյն պէժըն : Ուէ չաղէ Պօղոս լը սէր լընկան պը սնքընանտընէ՝ պը տէսթէ խօ իչարէթ քըրընէ կօ . էյ մնուվէ իսրայէլէ հուն քօ ժը խօտէ տը թըռսըն
- 17 կօտարի պըքըն : խօտէէ գալմէ հան պալէդ մն պը ժարթ, ու գալմէ լը տիյարէ Մըսրէ պըլընտ քըր կավա քօ լը գուրպէթէտա պուն . ու պը պըլընտ, տէսթէ
- 18 ուան ժը ուէ տմրանի : Ու գասա չըլ սալան լը չօլէտա
- 19 ուան խօյի քըր : Ու լը տիյարէ ֆանանէտա հնթթ թայֆան պը հէլաք քըրընէ տիյարէ ուան ժը ուանուա
- 20 տա քօ միրաս պըքըն : Ու ժէ ուէ բէվա գասա չար սնտ ու բէնճէ սալան ժը ուանուա գատիյանտա հաթա

- 21 Սամուէլ փէյղէմպերէ : Ու բաշէ փատիշահ խօստըն ու խօտէ ժը ուանուա գուռէ Կիսէ Սաւուղէ տա , ժը գալմա
- 22 Բէնիամինէ մանուլ քի , չըլ սալան : Ու կավա աուի կոհուանտ , ժը ուանուա փատիշահ Տավուտ ուաքըր , քօ ժը պոյ ուի շէհատէթի պը տայընէ կօ . Գուռէ Յէսէն Տավուտ մը տի լը կէօրա տըլէ մըն միւթապըր գ մանուլ
- 23 քօ տէ հէմի մէրամէ մըն իճրա պըքն : խօտէ ժը զիւրիցէթէ ուիա լը կէօրա վատէ ժը իսրայէլուա խէլաս
- 24 Մէսիհէ ուաքըր . Ու հէժա աւ խըղմէթէ խօ տէսթ նն քըր , Հաննա ժը հէմի գալմէ իսրայէլուա ժը ալուլ
- 25 Թաֆիլէ Թօպայէ վաղ քըր . Ու կավա քօ Հաննա ուէյա խօ Թէմամ տըքըր կօ . ան ղ քի՞ մն հուն Թախմին տըքըն , ան իսա նընըմ , լէ վահա աւ լը բէյ մըն դէ
- 26 քօ ան լայիգ նընըմ սօլա լընկա ուի վէքըրընէ : Էյ պրէ մանուվան գուռէ ճինսէ իպրահիմէ՝ ու ուան քօ լը նավ ո՛ ժը խօտէ տը Թըուսըն՝ սէօղա խէլասէ հան
- 27 ժը ոուա հաթը շիանտըն : Զիրա ուան քօ լը Գուտսէ սաքին ըն ու հիւքմտարէդ ուան կէրէք աուի կէրէք լը հէր շէմուտա հաթը խօնտըն տանկա փէյղէմպերան նաս նն քըրըն , իլլա ուան Թէմամ քըրըն աուի պը հիւքմ
- 28 քըրընէ . Ու ժը մըրընուա սէպէպ քի ժի պը նն տիթընէ , ժը ֆիլատոսէ տիլէկ քըրըն՝ քօ աւ պէ գուշտըն :
- 29 Ու կավա քօ ժը տէր հագէ ուի աւ հէմի հաթը նըվիսանտըն դըչդան Թէմամ քըրըն , ժը տարէ անին խուար , լը Թըրպէ տանին : Համա խօտէ աուի ժը մըրիան ուաքըր , քօ աւ փըռ ոսճան ժը ուանուա խոյայի
- 31 պու , Ուան քօ ժը ճէլիլէ բէուա լը Գուտսէ տան քէթը պուն , ուան քօ նուա լը պանր գալմէ շահիտէ ուի նն :
- 32 Էմ ժի ժը ոուա վաղ տըքըն աւ վատ քօ ժը պալէդ
- 33 մանուա պօ պու : Էմ քի գուռէդ ուան ըն քօ աուի խօտէ Թէմամ քըր ժը մանուա Մէսիհէ պը գըյամ քըրընէ , չավան քօ լը իքինճի զապուրտա հաթիմ նըվիսանտըն , գու գուռէ մըն ի , մը իուօ դա զա : Ու քօ աուի ժը մըրիան ուաքըր , ու ճար քի ժի չուրուկիթի

- տէ նա՛ պինն , ահվա տը պէ , էրբը ժը ուա տէ պք
- 35 տըմ էմին ազիզ վատա Տավուաէ : Նուա լը պաշգա
զապուր քի ժի տը պէ , ժը Ազիզէ խօռա չուրուկիթի
- 36 աիթըն տէ նա՛ տի : Չըմա քօ Տավուտ լը ասրա խօտա
լը կէօրա մէրամէ խօտէ խըզմէթ քըր ու մըր , ու լը
պա էժտատէզ խօ հաթը տադինըն , ու չուրուկիթի
- 37 տի : Համա աւ քօ խօտէ ժը մըրիան ուաքըր , չուրու
կիթի նա՛ տի :
- 38 Նուա մալումէ ո պըպն էյ պրէ մա՛նուվան ժը սէմէ
տէ ուխա ժը ուա ավֆիթիէ կիւնէյան դէ վազ պուն :
- 39 Ու ժը աւ հէմի դըչղան քօ պը նօմօսէ Մուսայէ հուն
գատիր նա՛ պուն սատրգ պունէ պը ուխա հէր քի քօ
- 40 իման դինն սատրգ տը պն : Նուա սազըն պըն նա՛ պն
քօ լը սէր ո պէ աւ քօ լը նավ փէյզէմայերան հաթիւն
- 41 կօթըն . Մէղնքըն , էյ արհամարհողան ու շաշ պըն
ու հէլսք պըն . զիրա ամէլ քի տէ պը շըղուլըմ լը
ուօյա ոտա , վուսան ամէլ քի՛ էրբը կէքի ժը ուա նազլ
- 42 պըքն տէ պավուր նա՛ քըն : Ու կավա քօ ժը ուէ ուապուն
լավա տը քըրըն ժը ուանուա քօ աւ շէմուէ պըն ժի
- 43 սէօղա հանա ժը ուանուա պէ կօթըն : Ու կավա քօ
ճըվաթան պէլա պուն ժը Եհհուտիան ու պը իթիգաթ
լը տինէ հաթօղան փըռան լը բէյ Պօղոսէ ու Բառնա
բասէ Ղուն քօ ուան պը ուանուա խապէր տըտա պուն
ու նասիհաթ տը քըրըն ուան , քօ տայիմա լը լութֆա
խօտէտա գայիմ պը սնքընըն :
- 44 Ու լը աւ ուօյա շէմուէ տընէ սայքի պատէր հէմի
հաթըն ճըվանտըն ժը պօյ քէլամուլահէ պըհիսթընուա :
- 45 Համա Եհհուտիան կավա քօ չաւ գալապայէ տին , պը
հասուտիթի՛ դըժը պուն , ու լը գաբչի կօթընա Պօղոսէ՛
տը կօթը պուն՝ պը զըտ պունէ ու պը քիւֆր քըրընէ :
- 46 Ուէ չաղէ Պօղոս ու Բառնաբաս ճէսարէթ քըրըն ու
կօն . Լազըմ պու քօ ավուլ քէլամուլահէ ժը ուա պէ
կօթըն , համա չիւնքի հուն աուի բէա տըքըն , ու հուն
խօ ժը էպէտի հայաթուա լայիգ հասապ նա քըն , վահա

- 47 ան՝ ժի ժը թայիֆանուա վէ տը կեռնն ։ Չըմա քօ իօտէ
անվա ժը մանուա սըրիարթիւն , Մը գա ժը թայիֆանուա
ուօհնի տանի քօ հաթա փանուա տընէէ ժը պօյ խէլասէ
- 48 պըպի ։ Ու թայիֆան ուիա պը պըհիստընէ շազ տը պօ
պուն ու ժը քէլամուլահուա իզզէթ տըտան պուն , ու
աւ հէմի քօ ժը էպէտի հայաթուա թային պօ պուն
- 49 իման անին ։ Ու սէօզա իօտէ լը աւ հէմի ճիվարտա
- 50 պէլա տը պօ պու ։ Համա Եէհուտիան իթիվաթլի ու
միւթէպէր ժընան ու այանա պաժէրէ գանտուրմիշ
քըրըն , ու լը սէր Պօղոսէ ու Բառնարասէ գալարան
տըն սանրանին , ու ուան ժը սինօուէ խօ տանր խըստըն ։
- 51 Ու ուան թօզա լընկա խօ լը գարչի ուան տա ոչանտըն
- 52 ու լը Գօնեայէ շուն ։ Ու շակըրտան պը շազիթիլէ ու
պը Բուհ էլ Գուսսէ դըժը տը պօ պուն ։

ՍԷՐ 14

- 1 Ու պու քի ուան լը Գօնեատա լը եէք ճի լը տերա
Եէհուտիան քէթըն , վուսան խապէր տան քօ փըռ Եէ-
- 2 հուտիան ու Եուռանիան իման անին ։ Համա լը իմանէ
նա հաթօղ Եէհուտիան տըլէ թայիֆան ֆիթ քըրըն լը
- 3 գարչի պրէյան , լը ֆէսատէ տան ։ Համա ուան փըռ
ոխթ լը ուէ պը սանրընանտընէ , պը Բապպ սէրպէսթ
վազ տըքըրը պուն , քօ ժը պօյ սէօզա լութֆիէ խօ շէ-
հատէթ տըքըր , ու քէրամաթան ու հիւքմաթան տըտա
- 4 քըրըն պը տէսթէ ուան ։ Ու գարսպայէ պաժէր տու
ֆըրգա պու , հընըքան լը ալիլէ Եէհուտիան պուն ու
- 5 հընըքան ժի լը ալիլէ րէսուլան ։ Ու կավա քօ Եէհու-
տիան ու թայիֆան պը հիւքմոարէդ խօ լը սէր ուան
հիւճուժ քըրըն , ժը պօյ ուան քրֆը քըրընէ ու գէվըր
- 6 քըրընէ ։ Ու կավա քօ ուան պըհիստըն ուսվիան լը
պաժէրէդ լիկայոնիան լը լիւստրօյէ ու Գէրբէէ , լը
աւ ալի սէմթան ու լը ուէ ինճիլէ վազ տըքըրը պուն ։

- 7 Ու լը Լիւստրատա պը լընկան զայիֆ մնուով քի ո.օ. նըչար պու, ժը ըահմա տիյա խօ թօփալ զա, քօ գաթ նա կէտիա պու :
- 8 Ուիա սէօզա Պօղոսէ կօտարի տըքըր, ուի ժի լը ուի նըհէթ ու տի քօ ժը սաղ պունուա իմանէ ուի հէյն,
- 9 պը պըլընտ ավաղ քի կօ, Ու'պն ուստ լը սէր լընկա խօ պը սէք, աւ ժի տը պազպազի ու տը ջօ պու :
- 10 Գալապա կավա քօ քըրընէ Պօղոսէ տին պը զըմանէ Լիկայոնէ տանկէ խօ հանլին ու կօն, իօտէան լը քիս վէթէ մնուվան պը քէթընէ ժը մնուա հաթըն խուարի :
- 11 Ու ժը Բառնարասուա Դիոս կազի տը քըրըն, ու ժը
- 12 Պօղոսուա Հէրմէս, չըմա քօ սէօզ պաշի աւ պու : Ու լը պնր պաթէրտա պուն քէշիշէ փոթթա Դիոսէ լը պնր տնրիյան նօկընան ու թաճան անի, պը խալգէուա թնվ
- 13 տը խօտը պու գուրպան քըրըն : Համա կավա քօ Բառնարաս ու Պօղոս ըէսուլ պըհիստըն, ճըլէդ խօ գաթանտըն լը նավ գալապայէ պը պազանտընէ տը
- 14 գիրա պուն. Ու տը կօթը պուն, Եա' մնուվան դըշդէ հանա չըմա' տըքըն, նմ ժի ոգա ո' էլէմ հէպօղ մն ուով ըն, ու վաղ տըքըն ժը ուա քօ ժը աւ դըշդէ պաթալան լը սաղ Սլլահուա վէկէուըն, քօ աւ խալգ քըր ազիւման ու արտէ ու պահրէ ու աւ հէմի դըշդան
- 15 քօ լը նավ ուան ըն : Քօ լը աւ կէչմիշ ասիւրանտա պնրտա ժը հէմի միլէթանուա լը ուէյա խօ պը ջըն :
- 16 Պը աւ հէմի դըշդան տիսա աւ խօ պէ շէհատէթ նա հիշթ, ժը ուա ժը ազիւմանան պարանան ու մահուու տար էյաման պը տայընէ պը դաաման ու պը շաղի
- 17 թիան տըլէ ո' պը դըժը քըրընէ : Ու դըշդէ հանա պը կօթընէ անճախ գատըր պուն ճըվաթան սնքընանտընէ,
- 18 քօ գուրպան նն քըն : Համա ժը Սնթաքիայէ ու ժը Գօնեայէ Եհհուտիան հաթըն ու գալապայէ գանտումիշ քըրըն ու Պօղոսէ գէվըր քըրըն, ու ժը պաթէրէ տնր քչանտըն, պը թախմին քըրընէ' էրքը մըրիւ :
- 19 Լաբին կավա քօ շակըրտան լը չար ալէյէ ուի կըրթըն

- ուսպու լը պաժէր քէթ ու աւ ուոյա տընէ պը թնվի
 20 Բառնարասուա լը Գէրբէէ ջու : Ու ուան լը աւ պա-
 ժէրտա պը վազ քըրընէ ու վըռան պը շակըրտ քըրընէ
 վէկէուիան լը Լիւստրայէ լը Գօնեայէ ու լը Անթաքիայէ :
 21 Ու տըլէ շակըրտան պը գալի քըրընէ , ու պը նասի-
 հաթ քըրընէ քօ լը իմանտա գալի պը մինըն , ու տը
 կօթըն էրքը ժը մնուա լաղըմն պը վըռ սըխլէթան լը
 22 փատիչահիթիյէ իօտէ քէթըն : Ու կավա քօ ժը ուանուա
 ժը հէր եէք քիլիսաուա երէցան նասպ քըրըն , պը ոօճի
 ու պը նըմէճ քըրընէ , ուան ժը Բասպուա հավալա-
 23 քըրըն՝ ժը աւուա քօ իման անի պուն : Ու լը Պիսի-
 24 թիատա պը կէռանտընէ հաթըն լը Պամիիւլիայէ : Ու
 լը Պերգէտա քէլամուլահէ պը խապէր տանէ լը Ատա-
 25 լիայէ ջուն : Ու ժը ուէ ժը պահրէ լը Անթաքիայէ
 ջուն , ժը ուէ քօ ժը լութֆէ իօտէուա հավալա պօ
 26 պուն ժը պոյ աւ շըղուլ քօ թէմամ քըրըն : Ու կավա
 քօ հաթըն քիլիսա լը եէք ճի ճըվանտըն ու նազլ քըրըն
 չը քօ իօտէ պը ուանուա քըրըն պու , քօ ժը թայի-
 27 Փանուա տնրիյէ իմանէ վէքըրըն պու : Ու լը ուէ վըռ-
 դէմանան պը շակըրտան սնքընին :

ՄԷՐ 15

- 1 Ու հընըքան ժը Եէհուտիսթանէ հաթըն պրէյան հին
 տըքըրըն պուն՝ քօ էրքը լը կէօրա ատաթա Մուսա հուն
 2 սիւնէթ ննպըն նըքարըն իսէլաս պուն : Նուա Պօղոս ու
 Բառնարաս լը գարչի ուան բաչէ վըռ նիզա՝ ու միւ
 ճատէլէ քըրընէ գարար տան քօ Պօղոս ու Բառնարաս
 ու չէնտ նաս ժի ժը ուան ժը պոյ մէսէլէ հան պը ջուն
 3 լը Գուտսէ ժը ըէսուլանուա ու ժը իլիթիարանուա : Նուա
 ուան կավա քօ ժը քիլիսայէ հաթըն շիանտըն վէկէուան
 տընէ թայիֆան պը նազլ քըրընէ՝ ժը ֆիւնիկայէ ու
 ժը Սամարիայէ տը պըհուրըն պուն ու ժը հէմի պրէյան
 4 ու մնղըն շաղիթի տըտա պուն : Ու կավա քօ կըհիչ

- 5 անն լը Գուտսէ ժը քիլիտայէ ու ժը րէսուլան ու ժը
 իխթիարան գապուլ պուն, ու նա՛գլ քըրըն չըքօ խօտէ
 6 պը պը տէսթէ ուան քըրը պու : Ու հընըքան ժը մէզհէպէ
 7 ֆարիսիան քօ լը իմանէ հաթը պուն ուապուն՝ ու տը
 8 կօթըն. էրքը լազըմն ուան սիւնէթ քըրըն ու թէնպի
 9 պըքըն քօ նօմօնէ Մուսայէ պը բէն : Ու րէսուլան ու
 10 իխթիարան հաթըն ճըվանտըն ժը պօյ դըչդէ հան
 11 շավըր քըրընէ : Ու բաշէ փըռ միւճատէլէէ փէթըոս
 12 ուա պու ժը ուանուա կօ . է՛յ պրէ մնուուլան հուն
 13 զանըն քօ ժը ուօյա ավուլ խօտէ նոյ պըժարթ ժը նավ
 14 մն , քօ պը տնվէ մըն թայիֆան սէօզա ինճիլէ պը պը .
 15 հէն ու իման պինըն : Ու գալպան զանօղ խօտէ շէհատէթ
 16 քըր ժը ուանուա , Բուհ էլ Գուտս ժի տա ժը ուանուա՝
 17 չավան քօ ժը մնուա ժի : Ու մապէնա մն ու ուան
 18 գաթ ֆարգ քի նն քըր պը իման տըլէ ուան պը փազըժ
 19 քըրընէ : Նուա չըմն՝ խօտէ տը ճարապինին , լը սէր
 20 ասդույէ շալըրտան վուսան նիրի քի պը տա դինընէ ,
 21 քօ աուի նն պալէդ մն ու նն ժի նմ՝ դատիր պուն
 22 հնլանինէ : Համա նմ իման դինըն քօ պը լութֆէ Բապպ
 23 Մէսիհէ խէլաս տը պըն , չավան քօ ուան ժի : Ու ճըլաթ
 24 հէմի հուս պօ պուն ու կօտարի տըքըրը պուն ժը Բաու
 25 նարասուա ու ժը Պօղոսուա , ուան քօ նա՛գլ տըքըրը
 26 պուն , էրքը խօտէ չըգաս ալամաթան ու հիքմաթան
 27 քըրը պու պը տէսթէ ուան լը նավ թայիֆան : Ու
 28 կավա քօ ուան խապէրէ խօ պըռին , Եագուպ ճէվապ
 29 տա ու կօ , է՛յ պրէ մնուուլան ժը մըռա կօտարի պըքըն :
 30 Շըմհուն նա՛գլ քըր էրքը խօտէ չավան ավուլ զիյարէթ
 31 քըր քօ ժը թայիֆան գալմ պըսդինն ժը պօյ նավէ
 32 խօ : Ու ժը դըչդէ հանուա խապէրէ փէյղէմպէրան ժի
 33 միւթապըրգ ըն , չավան քօ հաթիւն նըվիսանտըն . ժը
 34 ուէ բէվն տէ վէկէռմ ու չատըռէ հաթը քէթըն է
 35 ճավուտէ տիսա տէ ջէքըմ՝ ու աւ ճի քօ հաթիւն հէ
 36 լջանտըն տիսա տէ թէմէլ պըքըն ու աուի տիսա տէ
 37 գուրմիչ պըքըմ . Բօ աւ պադիման մնուուլան է խօտէ

- արամիչ պըքըն, ու հէմի թայիֆան լը սէր ուան քօ նալէ մըն հաթիւն կաղի քըրըն, տը պէ Բապպ, քօ աւ.
- 18 հէմի դըչդան տըքան: Ժը իօտէոա ժը ավուլտա հէմի ամէլէ ուի ժէոա մայումըն. ժը թէմէլ պունէ տընէ:
- 19 Ժը պոյ ուիա ազ մինասիպ տը պինըմ սըլիլթ նա տըն ժը ուանուա՝ քօ ժը թայիֆան լը իօտէ վէ տը կէոըն.
- 20 Լէ քերաղըտ քի պը նըլիսին ժը ուանուա քօ շունտա պը սաքընըն ժը մուրտարիթիլէ փուլթան ու ժը զինայէ
- 21 ու ժը հաթը խանըզանտըն ու ժը խույնէ: Ձիրա ժը դէֆու ասիրան վըրաա լը նալ հէմի պաթէրան է Մուսա խօնտողէ ուի հանն, ու լը նալ տէրան լը հէմի ուոյա շէ.
- 22 մուան տէ խօնտըն: Ուէ չաղէ ժը րէսուլանուա ու ժը իխ թիարանուա ժը հէմի քիլիսաուա լը եէք ճի գանճ խույա քօ ժը ուան մանուվան պը պըթէրըն լը Մնթաքիայէ պը շէյինըն պը Պօղոս ու պը Բառնաբասէ, Բարսաբայէ քօ լաղապէ ուի Եէհուտա ա, ու Շիլայէ քօ ուան լը նալ
- 23 պրէյան միւթէպեր մանուվան պուն: Ու պը տէսթէ ուան քերաղըտ քի շիանտըն՝ վահա հաթը նըլիսանտըն պու. րէսուլան ու իխթիարան ու պրէան, սըլավան լը Մնթաքիայէ ու լը Սիւրիայէ ու լը Կիլիկիայէ
- 24 ժը թայիֆան պուն ժը պրէանուա: Ձիրա աճ պը հիատըն քօ հընըքան ժը մա պը ուապունէ պը խա պէրան ո՛ շաշ քըրըն ու ճանէ ո՛ խէրապ քըրընա, պը կօթընէ, էրքը լաղըմ ա սիւնէթ պուն ու նօմօսէ պը բէն, քօ ժը ուանուա աճ ահվա թէնպիհ նա քըրիւն:
- 25 Է՛մ քօ պը եէք իթիֆազ հաթընը ճըվանտըն ժը մանուա մինասիպ խույա քօ մանուվան պը պըթարթընէ ժը ոուա պը շէյինըն պը միւհիպ պրէյէդ մա պը Բառնա.
- 26 բասէ ու Պօղոսէ: Ուան քօ ժը պոյ նալէ Մէսիհ էլ
- 27 իսա Բապպէ մա ճանէ խօ տայօղ մանուվըն: Նուա Եէհուտաէ ու Շիլայէ մա շիանա, քօ ուան ժի պը սալ
- 28 հէման աւ դըչդան ժը ոուա խապէր պըտըն: Ձիրա ժը Բուհ էլ Գուտսուա ու ժը մանուա ժի գանճ խույա քօ լը սէր ո՛ պարէ զէտէ տա նէյնըն, ժը աւ իխթիզալի

- 29 ԴՐՂԳԱՆ ԲԷԹՐՐ • Քօ տուր պը սնճըննն ժը գուրպանէ
 փութան ու ժը խույնէ, ու ժը հաթը խանըգանտընէ,
 ու ժը զինայէ՝ քօ ժը աւ ժըՂԳԱՆ հուն խօ պը խօյի
- 30 քըրընէ տէ գանն պըքըն, սաղ պըն : Ու ուան ժի լը
 ուէ պը հաթը տա տիթընէ, ջուն լը Անթաքիայէ, ու
 ճէմսթան լը եէք ճի պը ճըվանտընէ քեաղըտէ տան :
- 31 Ու կավա քօ խօնտըն, շաղ պուռն լը սէր աւ տըլ փըռս
 32 պուռնէ : Համա Եէհուտա ու Շիլա քօ ուան ժի փէյղէմ
 պէր պուռն, պը փըռ խապէրան ժը պըհաննա փըռ տըլ
- 33 փըռսի տան, ու ուան գավի քըրըն : Ու բաչէ ոխթ քի
 լը ուէ սնճընանտընէ, պը սէլամէթի ժը պըրէհանն էվի
- 34 պուռն ժը ըհսուլաննա պը վէկէնըն : Համա ժը Շիլառա
 35 գանն խույա քօ լը ուէ պըսնճընն : Պօղոս ու Բառնա
 բաա ժի լը Անթաքիայէ տը սնճընի պուռն, ու պը փը
 ուան քէլամուլահէ պը հին քըրընէ վաղ տըքըրը պուռն :
- 36 Ու բաչէ չէնտ ոօյան Պօղոս կօ ժը Բառնաբաստա •
 վէկէնըն ու պըհյանն ամ զէյարէթ պըքըն լը հէր եէք
 պաթէրան լը քօ քի ամ քէլամուլահէ վաղ քըրըն • ու
- 37 մանգէքըն էրքը չավան ըն : Նուա Բառնաբաս Հաննաէ
 տը խօստ քօ թնլ պը խօռա պըստինն, քօ Մարգոս
- 38 տը հաթը պու կօթան : Համա Պօղոս լայըգ նն տի քօ լը
 Պամփիլիայէ ժը ուան վէ գաթօղ ու պը ուան լը շըղուլ
- 39 նն հաթօղ պը խօռա պըսղինըն : Ահվա լը նավ ուան
 նիղա քի պու, հաթա քօ ժը հնվուտու վէ գաթիան,
 ու Բառնաբասէ պը խօռա սննտ Մարգոսէ ու պը պահը
- 40 լը Դըպըրգէ ջու : Ու Պօղոս ժի Շիլաէ պըժարթ ու
 ուապու ժը պըհյանն ժը լութֆա խօտէռա պը հավալա
- 41 պուռնէ : Ու լը Սիւրիայէ ու լը Կիլիկիայէտա տը կէ
 ուիա ու քիլիսան գավի տըքըր :

ՍԷՐ 16

- 1 Ու լը Դէրբէէ ու լը Լիւտորայէ կիյա • ու լը ուէ
 շակըրտ քի հնպու նավէ էքէ Տիմոթէոս, քօ լը խմանէ

- հաթօղ դուռէ ժըն քի Եէհուտի պու , ու պավէ ուի
- 2 Եունանի պու : Ուիա Լիւստրատա ու լը Գօնեատա
պուն ժը պրէան մանուլ քի դանճ շէհատէթ պօ պու :
- 3 Պօղոս խօստ քօ ուիա բէոա ուապան , կըրթ աուի սիւնէթ
քըր , ժը պօյ լը ուէ տանրանտա պուն Եէհուտիան ,
զիրա հէմի ժի տը զանը պուն քօ պավէ ուի Եունանի
- 4 պու : Ու կավա քօ ժը պաժէրան տը պըհուրը պու ,
ժը ուանուա լը Գուտսէտա պուն ժը բէսուլան ու ժը
իսթիարան հաթը միւնասիպ տիթըն դանճնան ժը պօյ
- 5 խօյի քըրընէ պուն : Ու քիլիսան ժի լը խմանտա դավի
տը պօ պուն ու ոօ պը ոօ նուֆուզէ ուան զէտան տը
- 6 պօ պու : Ու լը Փուիզիայէ ու լը ալիէ Գաղատիայէ
կէաիան , ու ժը Բուհ էլ Գուտսէ մէն պունէ , քօ քէ-
- 7 լամուլահէ լը Մսիատա նան պէժըն , կավա քօ լը ալիէ
Միւսիայէ հաթըն տը խապըթը պուն քօ լը Բիւթանիայէ
հանըն , ու Բուհա Մէսիհէ պան նան տա ժը ուանուա :
- 8 Ու Միւսիայէ պը պըհուրթընէ լը Տրովադայէ քէթըն :
- 9 Ու լը ուէ ժը Պօղոսուա լը շանէտա խանլ քի խույայի
պու , եէքի Մակեդոնի սանքընի ժէոա լավա տըքըր
ու տը կօթ . Լը Մակեդոնիայէ պը պըհուր ու ժը մանուա
- 10 խտատ պըքան : Ու կավա քօ խանլէ տի , զուլմ մա
խօստ քօ լը Մակեդոնիայէ հանըն , պը ֆէհմ քըրընէ
քօ խօտէ տը խուազան քօ նմ ժը ուանուա ինճիլէ վաղ
- 11 քըն : Նուա նմ պը կէմիէ ժը Տրովադայէ ուա պուն
ու ուաստ լը Սանթթրակէ Նուն , ու աւ ոօյա տընէ լը
- 12 Նէպպօլիսէ : Ու ժը ուէ ժի լը Ֆիլիպէ , քօ ժը դըամ
քի Մակեդոնիայէ մէշուր պաժէր քի ն կողմիա ,
- 13 ու չէնտ ոօժ լը ուի պաժէրէ նմ սանքընին : Ու լը ոօյա
չէմուէ ժը պաժէրէ տանր լը քէնարէ չայէ նմ ուա պուն լը
քօ քի առէթէ ուան հանպու նըմէճ քըրընէ , ու պը ոօժըշ-
տընէ՝ պը հաթը ճըվանտըն ժընան ման խապէր տըտա :
- 14 Ու ժը Թիւսատիր պաժէրէ ծիրանի ֆութօղ ժըն
քի նավա էքէ Լիդիա , քօ ժը խօտէ թըռսող եէ-
քի պու , կօտարի տըքըր՝ տըլէ էքէ խօտէ վէքըր

- 15 քօ ժը կօթընա Պօղոսուա կօտարի պըքն : Ու կալա քօ թահֆիլ պու աւ ու մալա ուի , լավա քըր ու կօ . էրքը մը էմինէ խօտէ հասապ տըքըն , լը մալա մըն պը դէվըն ու պը սնքընըն , ու ժը մնուա զօռ քըր :
- 16 Ու պու քի , կալա քօ ամ լը նըմէճէ տը ջօ պուն , զիղ քի ուստէ մն հաթ՝ քօ բուհա ֆալչիլըկէ ուի հնպու , քօ պը ֆալչիլըկ քըրընէ ժը աղայէդ խօռա
- 17 վըռ գաղանճ տը անի պու : Գիղէ հան լը բէյ Պօղոսէ ու ամն պը քէթընէ պը գիլրանէ տը կօթ . Մնուովէ հանա զուէ խօտէ թաալա նըն , քօ ուան ժը մնուա
- 18 ուէյա խէլասէ վաղ տըրըն : Ու դըչդէ հան լը վըռ ուօյանտա տըքըր , ու Պօղոս պը թաճիղ պունէ վէկէ ուիա , ու ժը բուհուա կօ . Ժը դառա պը նավէ իսա էլ Մէսիհէ էմր տըքըմ , քօ ժը ուի տնր պէյ , ու լը ուէ սաաթէ ուապու :
- 19 Կալա քօ տին աղայէդ ուի քօ ումուտէ քեարէ ուան , հաթը պուանտըն՝ կըրթըն Պօղոսէ ու Շիլայէ , ու լը
- 20 պնր հիւքմտարան լը մէյտանտա քչանտըն : Ու ուան լը պա սէրտարան պը անինէ կօն . Մնուովէ հան պա
- 21 ժէրէ մն լը սէր հէվ տըքըն ուան էէհուտինն : Ու վուսան ատէթան վաղ տըքըն՝ քօ ժը մնուա ճայիղ նընն գապուլ քըրըն , նն ժի ամէլ քըրըն , չըմա քօ
- 22 ամ բօմալինն : Ու գալապա լը սէր ուան հիւճիւմ քըր , ու սէրտարան ժի ճըլէ խօ գաղանտըն , ու էմր քըրըն
- 23 քօ ուան պը քութըն : Ու բաչէ ուան վըռ քութանէ՝ աանը ուան լը զընտանէ , ու ժը պէքչիյէ զընտանէուա
- 24 թէնպիհ քըրըն՝ քօ ուան շէտիթ խօյի պըքըն : Ուի ժի ահվա էմր քի պը սանտընէ , ուան լը զընտանէ հըն տուուէ պը տանընէ , ու լընկա ուան լը թումրուղէ խըստ :
- 25 Ու լը նիլէ շնվէտա Պօղոս ու Շիլա նըմէճ տըքըրը պուն , ու խօտէ միւսարէք տըքըրը պուն , ու մահպու
- 26 սան ժի ժը ուանուա կօտարի տըքըրը պուն : Ու գաֆիլ զէլղէլէ քի մնղըն պու , վուսան քօ հիմէ զընտանան հաթըն հէժանտըն , ու զուվն հէմի տնրիան հաթըն

- 27 վէպուն, ու կրէտանէդ հէմիան հաթըն վէպուն: Ու կալա քօ պէքչիէ զընտանէ հէշար պու, ու տարիչէդ զընտանէ հաթը վէպուն տի, շուրէ խօ քըշանտ, ու աւ խօ տը խօսար գուշղըն, թախմին տըքըրըն քօ
- 28 մահպուսան ուէվիան: Համա Պօղոս պը պըլընտ սաոււնտ քի կազի քըր ու կօ, Դու ժը խօռա քօթի դըշդ քի
- 29 մն քն, զիրա նմ հէմի ժի լըվըր ըն: Ու աւ չըրա քի խօստ ու լը հընտուռ պաղիա, ու պը լէրզանտընէ
- 30 քէթ լը պնր Պօղոսէ ու Շիլայէ: Ու ուան լը տնր անի ու կօ. էյ էֆէնտիան ժը մըռա չը՞ լազըմն քը-
- 31 րըն քօ խէլաս պըպըմ: Ուան ժի կօն. ժը Բապպ Իսա էլ Մէսիհոա խման պինն, ու տէ խէլաս պըպի գու ու
- 32 մալա գա: Ու քէլամուլահէ ժէռա խապէր տան, ու
- 33 ժը աւ հէմիանուա քօ լը մալա ուխտա պուն: Ու սննա ուան լը ուէ սաաթէ շնփէ՝ ու պրինէ ուան շուշդ, ու զուլն թահֆիլ պու ուի ու աւ հէմի քօ է ուի պուն:
- 34 Ու ուան լը մալա խօ պը պըրընէ լը պնր ուան սինի տանի, ու պը հէմի մալա խօ ժը թօտէռա պը իման
- 35 անինէ շաղ պու: Ու կալա քօ սըպէ պու, սէրտարան զուլաման շիանտըն ու կօն. Մնուուլէ հանան պնրտն:
- 36 Ու պէքչիէ զընտանէ խապէրէ հան ժը Պօղոսուա նադլ քըր, էրքը սէրտարան շիանտըն քօ հուն պէն պնրտան,
- 37 նուա ուապըն պը սէլամէթ հնըն: Համա Պօղոս կօ ժը ուանուա, մն պէ մահքէմէ աշքեսար քութան քօ նմ մնուուլ քի Բամալինն, լը զընտանէ տանին, ու նուա պը տըղիգա տնր տը խըն, վուսան նապն, լէ՛
- 38 պրա ուան պէն ու մն տնր խըն: Ու զուլաման խապէրէդ հանա ժը սէրտարանուա նադլ քըրըն, ուան ժի կալա քօ պըհիտըն էրքը Բամալինն, թըռսիան, հաթըն
- 39 ժը ուանուա լավա քըրըն: Ու լը տնր պը անինէ լավա տըքըրըն ժը ուանուա քօ ժը ուի պաթէր հնըն:
- 40 Ուան ժի ժը զընտանէ պը տնր հաթընէ քէթըն լը մալա լիդիայէ, ու պրէան տին, ու տըլէ ուան վըռա քըրըն ու շուն:

ՍԷՐ 17

- 1 Ու ժը Ամբիկաօլիսէ ու ժը Ապօղոնիայէ պը կէռան տընէ՝ հաթըն լը Սէլանիկէ, լը քօ քի տէր քի Եէհու.
- 2 տիան հնպու : Ու Պօղոս ժի լը կօրա ատէթէ խօ լը նալ ուան քէթ ու սէ ոօյա շէմուէ պը ուանուա ժը
- 3 քըթէպան խապէր տըտա պու, Պը մանա տայընէ ու լը պնր ուան պըտա դինընէ՝ էրքը լազըմ պու ժը Խ սառա էլէման քչանտընէ ու ժը մըրիան դըյամ քըրընէ, ու աւ Մէսիհ քօ նզ ժը ուա վազ տըքըմ կօ :
- 4 Իսա ն : Ու ժը ուան հընըքան իման անին, ու պը Պօղոս ու պը Շիլա թնվ պուն հէմ ժը Խօտէ թըռսող Եունանիան փըռան ու ժը միւթապէր ժընան ժի չէն տան չէնտան :
- 5 Համա իման նն անօղ Եէհուտիան հասուտի քըրըն չէնտ մնուովէ պօշ պօղաղ էարամազան պը խօռա պը սանտընէ Ֆէսատ տնրանին ու պաժէրէ տան վէլէլէյէ՝ պաղիան լը սէր մալա Յասօփնէ ու տը խօստըն ուան
- 6 լը պնր ճիւմհուրէ պըրըն : Ու կալա քօ ուան նն տին, Յասօփնէ ու չէնտ պրէյան պը քաշ քըրընէ պըրըն լը պնր զապիթէ պաժէրէ պը դիրանէ՝ էրքը ուան քօ տընէ լը հնվուտու քըրըն, լը վըր ժի կըհիշթըն :
- 7 Քօ ուան Յասօփն դապուլ քըրիւն, ու ուան հէմիան լը դարչի Ֆէրմանա խունքեար ամէլ տըքըն, դիրա
- 8 պաշգա եէքէ եանի Մէսիհ փատիշահն տը պէն : Տան Ֆէսատէ ճըլաթէ ու զապիթէ պաժէրէ ուան քօ դըրդէ
- 9 հան տը պըհիստը պուն : Համա կալա քօ ժը Յասօփնէ ու ժը պաշգան քէֆալէթ սանտըն, ուան պնրտան :
- 10 Ու պրէյան զուզն պը շնվէ Պօղոսէ ու Շիլայէ շիան տըն լը բէրիաէ, ու ուան կալա քօ լը ուէ կըհիշթըն .
- 11 Ղուն լը տէրա Եէհուտիան : Սուան լը Սէլանիկտա պուն մնուովան ժը ուան հէնի ասլ զատէ մնուով պուն քօ քէլամուլահէ պը թէքմիլ տըլ դապուլ քըրըն, ու

- հէր ու քրթեպան թէֆթիչ տըբըրը պուն՝ էրքը դըշդէ
- 12 հան ա՛հվանն՝ Նուա ժը ուան փըուան իման անին ,
ու ժը մահթապէր Եունանի ժընան ու մնուովան իման
- 13 անողան հընտըք նն պուն : Համա կավա քօ Եհհուտիէ
Սէլանիկէ սահ քըրըն՝ էրքը լը Բէրիատա ժի քէլամու
լահէ ժը Պօղոսէ վազ պու , լը ուէ ժի հաթըն ու ճը
- 14 վաթէ տանը ֆէսատէ : Ուէ չաղէ պրէան Պօղոսէ
չիյանտըն քօ հաթմ լը քէնարէ պահրէ հննն , համա
- 15 Շիլա ու Տիմոթէոս լը ուէ սնքընին : Ու ուան քօ Պօ
ղոսէ տը պրը պուն , հնթա Աթինա անին աուի , ու
ժէ պը իզն սննտընէ ժը պոյ Շիլայէ ու Տիմոթէոսէ ,
քօ զուվն ժէոա պէն , ու շուն :
- 16 Ու Պօղոս լը Աթինատա ուան պը պէքէմիչ քըրընէ
ըուհա ուի լը նավ ուիտա պէ հուզուը պու , զիրա
պաժէր հէմի դըժը լը փութփարէղիթիտա տը տիթը
- 17 պու : Նուա լը տէրանտա պը Եհհուտիան ու պը իթի
գաթ մնուովան խապէր տըտա , ու հէր ու լը մէյ
- 18 տանտա ժը քէուա քօ ոասթ տը հաթը պու : Ու ժը
Եպիկարի ու ժը Ստոյիկի ֆէյլէսօֆան հընըքան պը ուի
ուա պահս տըբըրը պուն , ու հընըքան՝ աւ խապէր
պէլա քըրօղ չը՝ տը խուազն կօթըն , հընըքան ժի
պաչգա խօտէան վազ քրօղ տէ պըպն տը կօթը պուն ,
զիրա Մէսիհէ ու գըրյամէթէ ժը ուանուա վազ տըբըրը
- 19 պու : Ու աուի պը կըրթընէ պըրըն լը Արիպագ մէհ
քէմէտա , ու կօթըն . Էմ տըքարըն սահ պըքըն աւ
- 20 թալիմէ հանա նօ քօ դու տը պէյ . Չիրա դու լը կոյա
մն հընըք դըշդէ զարիպան դինի . չըմա քօ նմ տը
- 21 խուաղըն զանըն էրքը տէ չը պըպըն ուան : Հէմի Աթի
նալիան ու Երապանչի միսաֆըուան ժը պաչգա դըշդ
քիուա կօտարի նն տըբըրը պուն ժը զայրի դըշդ քի
նօ կօթընէ ու պըհիսթընէ :
- 22 Նուա Պօղոս լը օրթա Արիսպագտա պը սնքընանտընէ
կօ . Եա՛ մնուովէ Աթինիյան նզ ս՛ ժը հէր խուսուս
- 23 տա Էհլի մէզհէպ տը պինըմ : Չըմա քօ նզ պը կէ

- ունտընէ կալա քօ մը ճիէ իպատէթէ ո թամաչա
 տըբըր . սեղան քի ժի մը տի քօ լը սէր էքէտա ժը
 ՆԱ ՄՈՒԼԻԻՄ ԽՕՏԷՌԱ, հաթը պու նըվիսանտըն . զիրա
 աուի քօ հուն պէ նաս քըրըն ժէոա իպատէթ տըբըն
 24 հէմէն անժի աուի ժը ուա վաղ տըբըմ : Խօտէ քօ
 տընէ խալգ քըր , ու լը նավ ուիտա պուն հէմի դըշ
 դան աւ Խօտիէ աղիւմանան ու արտէ ան , պը տէսթ
 25 հաթը ջէ պուն լը տաճարանտա սաքին նապան , Հէմ
 ժէոա ոգա ժը դըշդ քիոա միւհթաճ պը տէսթէ ին
 սանան խըզմէթ նա պան , զիրա ժը հէմիանուա էօմը ու
 26 նէֆէս ու հէր դըշդէ տայօզ աւ ան : Ու լը սէր ոույա
 հէմի արտէ ժը սաքին պունուա՝ հէմի միլլէթէ ման
 ոուվան ժը եէք խույնէ խալգ քըր , ու պըրի զէմանան
 իճատ քըր՝ ու հէմ սինօօէ մէսքեանէ ուան , հաթա
 27 քօ Խօտէ արամիշ պըբըն , Բօ պէլքի տը տիսթան աուի
 սահ պըբըն , Ֆարագա աւ ժը հէր եէքէ ման տուր ժի
 28 նընան . Ջիրա ան պը ուի տը ժին , ու տըլէպըթըն
 ու ան հէնան . չալան քօ հընըքան ժը շաիրէ ո՛ կօթըն ,
 29 Ջիրա ան ժը ճինսա ուինան : Նուա չիւնքի ան ժը
 ճինսա Խօտէ ան , լազըմ նընան քօ ան վուսան հատապ
 պըբըն քօ Ալլահիթի պէնկզէմիշէ զէոէ , եա զիլլէ , եա
 գէվըրէ պըպան , քօ պը սանաթ ու հիւնէրէ մանու
 30 վան գալէմ իշի պուան : Նուա Խօտէ ոխթա նազսնի
 թիէ պը նա տիթըն քըրընէ , նուա լը հէր ճի ժը հէր
 31 մանուվանուա թէնպիհ տըքան քօ թօպա պըբըն : Ջիրա
 ուճ քի թապթիր քըրիան , քօ լը ուէ ոտա տընէ պը
 ատալէթէ հիւքմ պըքան , պը տէսթէ աւ մանուվ քօ ,
 աուի աւ թային քըր , ու ժը հէմիանուա իթիմաթ տան
 աուի ժը մըրիան պը գըյամ քըրընէ :
 32 Ու ուան կալա քօ գըյամէ մըրիան պըհիսթըն , հընը
 քան հանաք տըբըրը պուն , ու հընըքան ժի տը կօթը
 պուն , ժը պօյ դըշդէ հան պաչգա ճար քի ժի ան
 33 տէ ժը դաուա կօարի պըբըն : Ու ահվա Պօղոս ժը
 34 նավ ուան ուպու : Հսան շէնտ մանուվան պը ուի

Թնով պուռնէ իման անին , քօ լը նավ ուանտա պու
 Դիսնէսիոս Արիսպադալի , ու ժըն քի նավա էքէ Դա-
 մարիս ու պը ուանուա պաշգա քէսան ժի :

ՍԷՐ 18

- 1 Ու ժը ուէ բէվն Պօզոս ժը Աթինայէ պը վէ դա .
- 2 Թանէ լը կորընթոսէ հաթ . Ու Եէհուտի քի տի նավա
 էքէ Սկիւզա ճինսէ ուի ժը Պօնտոսէ , քօ պը Պրիս-
 կիզա Թնովի ժընա խօ նօ հաթը պու ժը իտալիայէ լը
 կէօրա էմրա կըօդիոսէ քօ հէմի Եէհուտիան ժը Հոսմէ
- 3 տուը պըն ու լը ճէմ ուան ջու : Չիւնքի ժը եէք սա-
 նաթէ պուն լը ճէմ ուան սնքընի՝ ու տը շըղուլը
- 4 պու , չըմա քօ սանաաթէ ուան չասըրչիթի պու : Ու
 լը հէր ուոյա շէմուտա լը տէրա ուանտա խապէր տըտա ,
 ու Եէհուտիան ու Եունանիան դանտուրմիշ տըքըր :
- 5 Ու կավա քօ Շիլա ու Տիմոթէոս ժը Մակեդոնէ հաթըն ,
 Պօզոս լը Բուհա իօտա պը գանկ պուռնէ ժը Եէհու-
 տիանուա պը շէհատէթի իտաթ տըքըր՝ էրքը Մէսիհ ,
- 6 իտա սն : Ու ուան ժի կավա քօ դարշի սնքընըն ու
 տըթմինան տըքըրը պուն , աւ ճըլէ խօ պը տա ո շան-
 տընէ կօ ժը ուանուա . իույնս ո՛ լը սէր ո , սնգ փաք ըմ՝
 ժը ուէ բէվն ժը Թայիֆանուա տէ հնոըմ :
- 7 Ու ժը ուէ պը ջունտընէ քէթ լը մալա եէքէ , քօ
 նավա ուի Յուստոս պու ժը իօտէ Թըուօղ մանուլ
- 8 քի , քօ մալա էքէ լը ժողովարանէ զնլըգի պու : Ու ճէ-
 միյէթ պաշի կրիսպօղ պը հէմի մալա խօ ժը Բապպուա
 իման անի , ու ժը կօրթիթիյան փըռան պը պըհիտտընէ
- 9 իման անին ու Թահֆիլ պուն : Ու իօտէ լը շնվէտա
 լը խնվտա ժը Պօզոսուա կօ . մն թըռս , լէ խապէր
- 10 պըտսն , ու հըշ մն պն : Չիւրա սնգ պը դառա մն ,
 ու դաթ եէքէ ժը պոյ ժը դառա էղիյէթ տայընէ լը
 սէր դա տէ նն պաղսն՝ զիւրա լը պաթէրէ հան փըռ-
- 11 խալգէ մըն հէհն : Ու լը ուէ սալ քի ու շէշ մահան

- սանքընի, ու քէլամուլահէ լը նավ ուան հին տըբըր :
- 12 Լը ոոյա Գաղիոն գայմագամէ Աքայայէ, Եհհու տիան պը եէք տըլ պունէ լը գարշի Պոզոսէ ուապուն
- 13 ու աուի լը աիվանէ պըրըն . Ու տը կոթըն քօ, Ուիա մանուկան գանտուրմիշ տըքն քօ ժը նոմօսուա մու
- 14 զայիր ժը խօտէուա իսլատէթ պըքըն : Ու կավա քօ Պօզոս հազըր պու տանվէ խօ վէքըրանտընէ, Գաղիոն ժը Եհհուտիանուա կօ . Էրքը նահագիթի քի, եախօտ եարամաղ ֆէնա քի պը պանա, էյ Եհհուտիան ժը
- 15 մըուա ճայիզ պու ժը ոուա կօտարի քըրըն : Լաքին էրքը պահսա ո լը սէր սէօզ ու նավան ու լը սէր նոմօսէ ո ան, հուն պը պինըն ժը խօուա, զիրա անդ հաքիմէ դըշդէ
- 16 հանան նա խուազըմ պըպըմ : Ու ուան ժը մէհքէմէէ
- 17 գավարանտ : Ու ուէ չաղէ հէմի Եունանիան ճէմիյէթ պաշի Սօթէնէսէ պը կըրթընէ լը պէր մէհքէմէէ քու թան, ու ժը պօյ դըշդէ հանա գաթ հաճէթէ Գաղիոն նան պու :
- 18 Ու Պօզոս ժի հէժա բաշէ կանլըք ոօ լը ուէ սանքը նանտընէ ժը պըհան պը վէ գաթանտընէ, ժը պահրէ լը Սիւրբիայէ ջու . Ու պը ուիուա Պրիսկիլա ու Ակիւ զասէ ջուն ու լը Բէնկրատա փօուա խօ պուանտ՝ զիրա՝
- 19 վասէ ուի հանպու : Ու լը Եփէսոսէ կըհիշթ ու ուան լը ուէ հիշթ, համա աւ լը տէրէ քէթ պը Եհհուտիան
- 20 ուա խապէր տըտա : Ու ժէուա լավա տըբըրը պուն քօ հէնի վըռ զէմանան պը ուանուա պըմինան, լաքին գայիլ
- 21 նան պու : Լէ ժը ուան ժը վէգաթանտընէ կօ . Լազըմն քօ հէլպէթ հէլպէթ պայրամա հան անդ լը Գուտսէ պըքըմ . համա պը իզնա խօտէ տիսա ժը ոուա տէ վէ
- 22 կանըմ . ու ժը Եփէսոսէ պը կէմի ոանպու . Ու ջու լը Գայսէրիէ ու ժը ուէ լը Գուտսէ ու ժը քիլիսաուա
- 23 սէլամ տա, ու բաշէ ջու լը Անթաքիայէ : Ու բաշէ որթ քի լը ուէ սանքընանտընէ ուապու, ու պը սըրա լը էյալէթէ Գաղատիայէ ու Փուիզիայէ տէվը տըբըր, ու հէմի շաղըրտան գավի տըբըր :

- 24 Ու պը նալ Ապօղոս ճինսէ ուի ժը խքէնտերէ էհլի
քէլամ՝ մանուկ քի Եէհուտի հաթը կիյա լը Եփէսոսէ
- 25 քօ ուիա լը աղիղ քըթէպտա փըռ զանայի պու : Ման
ուպէ հան ուէյա խօտէ հին պօ պու , պը հէրարէթէ
ըուհէ ժը խուսուսա խօտէ խապէր տըտա ու հին տըքըր
պը տիգաթէ , համա աուի թանէ թահֆիլէ Հաննաէ
- 26 տը զանը պու : Ուիա լը տէրէտա պը ճէսարէթէ տէսթ
քըր խապէր տանէ , ու կավա քօ Սկիւղասէ ու Պրիս-
կիղաէ ժէ պըհիստըն , հէնի աուի լը ճէմ խօ սանտըն ,
- 27 ու ուէյա խօտէ հէնի թէմամ ժէռա հին քըրըն : Ու
կավա քօ աուի խօստ լը Աքայայէ պը ջօ , պըհան տըլ
տան ժէռա ու քեաղըտ նըվիսանտըն ժը շակըրտանուա
քօ աուի գապուլ պըքըն , քօ կավա քօ լը ուէ կիյա ,
փըռ Եարսուամ քըր պը լութֆի ժը իման անօղանուա :
- 28 Ձիրա լը մէյտանտա փըռ թաղիլ տըքըր Եէհուտիան ,
ժը աղիղ քըթէպան պը նշան տայընէ էրքը Մէսիհ խօսա մ :

- 1 Ու պու քի կավա քօ Ապօղոս լը կորնթոստա պու ,
Պօղոս լը ալիյէ ժօրինտա պը տէվըր քըրընէ հաթ լը
Եփէսոսէ , ու չէնտ պըհան տի ու կօ ժը ուանուա .
- 2 կավա քօ ո իման անի աճապա Բուհ էլ Գուտսէ ո
սանտըն . ուի ժի կօն ժէռա , Հնպունէ Բուհ էլ Գուտս
- 3 պիլէ ման նան պըհիստիան : Ու կօ ժը ուանուա . լէ պը
չը՞ հուն թահֆիլ պուն , ուան ժի կօ , պը թահֆիլէ
- 4 Հաննաէ : Պօղոս ժի կօ . Հաննա պը թահֆիլէ թօպաէ
թահֆիլ քըր , ժը խալպէռա կօ . էրքը աւ քօ լը բէյ
ուի տէ պէ ժէռա իման պիներն , Եանի Մէսիհ էլ խօտէ :
- 5 Ու կավա քօ աուա պըհիստըն պը նալէ Բապպ Մէ-
սիհէ թահֆիլ պուն : Ու կավա քօ Պօղոս լը սէր ուան
տէսթ տանի Բուհ էլ Գուտս լը սէր ուան հաթ ու
զըմանան խապէր տըտան աւ փէյղէմպէրիթիէ տըքըրըն :
- 7 Ու աւ հէմի մանուկան գասա տուանղտահան պուն :

- 8 Ու լը տերէ պը քէթընէ, սէ մահան պը սէրպէսթ լը սէր փատիշահիթիէ յօտէ խապէր տըտա, ու դան.
- 9 տուըմիշ տըքըր: Համա կալա քօ հընըքան ինատի տըքըրլըն ու գարշի տը սնքընի պուն լը պնր գալա. պայէ ժը մէզէնպէ հանուա պը քօթի կօթընէ, աւ ժը ուան տուը պու, ու շակըրտան ճիյէ քըր, ու հէր ոօ լը մէտընէնէ եէքէ պը Տիւրան նալ խապէր տը տա
- 10 պու: Ու ուիա տու սալան քշանտ հաթա քօ լը հէմի Ասիատա սաքին պուն Եհհուտիան ու Եունանիան քէ.
- 11 լամուլահէ պըհիտըն: Ու Խօտէ պը տէսթէ Պօղոսէ
- 12 աճայիպ քէրամաթան տըքըր: Վուսան քօ ժը ճէստտէ ուի լը սէր նախօշան պիլէ տըամպան, եախօտ փէշթի. մալան տը պրը պուն ու ժը նախօշիթիան սաղ տը պօ պուն, հէմ եարամաղ բուհան տնր տը հաթը պուն:
- 13 Ու ժը աւ աէվըր քրօղ Աֆսունչի Եհհուտիան հընըքան, լը սէր ուանան քօ եարամաղ բուհէ ուան հէյն նալա Բապպ Մէսիհէ զիքը քըրընէ պը աէսթ տադի. նընէ տը կօթը պուն. Պը աւ Մէսիհէ քօ Պօղոս վաղ
- 14 տըքն, նմ ո սօնա տըտըն խուարըն: Դըչդէ հան քըրօղան հաֆթ գուռէ պաշ իմամ քի Սկեա հաթը կը.
- 15 Թան Եհհուտի քի պուն: Ու Բուհէ եարամաղ ճէվապ տա ու կօ. Մէսիհէ նղ նաա տըքըմ, Պօղոս ժի տը
- 16 զանըմ, լաքին հուն քի^նըն: Ու աւ մանուվ քօ լը հընտուռա էքէ պու Բուհա եարամաղ, լը սէր ուան պը պազանէ, կըրթ ուան ու ենկմիշ քըր, հաթա քօ ժը աւ մալ չըփըաղ ու պրինտար տնրվն ունվիան:
- 17 Ու դըչդէ հան լը նալ Եփեսոստա սաքին պուն ժը հէմի Եհհուտիանուա ու Եունանիանուա մալում պու. ու լը սէր հէմիան Թըուս քի քէթ, ու ժը նալա Բապպ
- 18 Մէսիհուա Թաղիմ տը պօ պու: Ու ժը իման անօղան փըուան տը հաթը պուն ու իգրար տըքըրը պուն ու
- 19 քըրընա խօ նագլ տը քըրը պուն: Ու ժը Ֆալ քըրօղան փըուան քըթէպէ խօ պը խօռա տը անի պուն ու լը պնր հէմիան տը շավութանտը պուն. ու գըլմէթէ

- ուան հիմապ քրքրն տին քօ բէնճէ հազար փարչա զիվ
 20 պու : Ու ահվա քէլամուլահէ պը գուվէթէ զէտան տը
 պօ պու ու գուվէթ տը սանտը պու :
- 21 Ու կավա քօ դըչդէ հանա թէքմիլ պու , Պօղոս լը
 նիչէթէ խօ տանի քօ ժը Մակեդոնիայէ ու ժը Աքայիա ,
 յէ պը աէվը քրքրնէ լը Գուտսէ հանա , ու տը կօթ ,
 էրքը բուչէ ջունտընէ մըն լը ուէ լազըմ ան ժը մրուա
- 22 քօ Հուոմ ժի պը պինբոմ : Ու ժէուա խըզմէթ քրօզան
 տըտուան Տիմօթէոսէ ու Երաստոսէ շիյանա լը Մակե-
- 23 դանիէ , ու ուի զէման քի ժի լը Ասիայէ սանքրնի : Ու
 լը ուէ զէմանտա ժը պօյ մէզհէպէ հան փըու վէլվէլ
- 24 պու : Զիրա պը Գէմէարիոս նալ զիվքէր քի ժը Ար-
 տէմիսուա ժը զիվէ տաճարէդ բըջուքան ջէ տըքրը ,
- 25 ժը ութմանուա գազանճան տը անի պու : Նուա ուան
 ու ոգա դըչդէ հանա շըզուլօզան լը եէք ճի ճըվանտ
 ու կօ . Եա՛ մանուվան հուն զանըն քօ ապուրէ ման ժը
- 26 դըչդէ հանա : Ու հուն տը պինըն ու տը պըհէն քօ
 Պօղոսէ հան , պը աէսթ հաթը ջէ պունան Ալլահան
 նընըն պը կօթընէ նա թաննէ է Եվէսոսէ , իլլա հէման
 հէմի խալիթէթ Ասիայէ պը գանտուրմիշ քրքրնէ տըլէ
- 27 ուան կօհրանա : Նուա զարար հէյն նա քի թաննէ աւ
 սանաաթէ ման աէ նաֆիլէ պըպան , լէ տաճարէ Արտէ-
 միս խօտէէ մանընէ ժի աէ նաֆիլէ հիսապ պըպան , ու
 տէ մանըն ազամէթի ուի պաթալ պըպան , աուի քօ
- 28 ժէուա հէմի Ասիա ու տընէ խալատէթ տըքըն : Ու կավա
 քօ ուիա պըհիստըն պը հէրս դըժը պուն տը գիրա
 պուն ու տը կօթը պուն . Մանըն ան Արտէմիսէ Եփէսո-
- 29 սիան : Ու պաժէր հէմի պը գարըշըղըզէ դըժը պու
 ու հէման կըրթըն Գայիոսէ ու Արիստարքոս Մակեդո-
 նալիան , հէվալ ուէվիչէ Պօղոսէ հէմիան լը եէք ճարան
- 30 լը մէյտաննէ պազիան : Համա կավա քօ Պօղոս խօստ
 լը նավա գարապայէ ջունտընէ , շակըրաան նան հիշթըն
- 31 ուի : Հէմ ժը հիւքմտարէգ Ասիայէ հընըքան ուան քօ
 աուսթէ ուի պուն , ժէուա շիանտըն լավա տըքրը պուն

- 32 քօ լը ճիէ մէյտանէ նն շն : Նուա եէքի թիւրլի քի
 ու աուէ տըն թիւրլի քի տը գիրի պուն , զիրա աւ
 ճիւմհիւր լը նավա գարըշըղըղէ պու , ու փուռան ժի
 նն տըզանը պու էրքը ժը պոյ չը՝ հաթընն ճըվանտըն :
- 33 Ու ժը նավա գալապայէ լը պնր անին Աղէքսանդրոսէ
 աուի քօ նէհուտիան լը բէշ աթօղըն , Աղէքսանդրոս
 ժի տէսթէ խօ պը լըպըտանտընէ տը խօստ քօ ժը խալ :
- 34 գէուա ճէվապ պրամն : Համա կավա քօ զանին աւ եէ
 հուտի ն հէմի ժի տը եէք տնվ պունէ գասա տու
 սաաթան տը գիրի պուն , էրքը մնղըն ն Արտէմիսէ
- 35 Եփէսոսիան : Համա քեաթիպ գալապայէ պը հընըքի
 հուսգօթ քըրընէ կօ . էյ մնռուվէ Եփէսոսիան աւ քի
 ժան մնռուվն քօ նըզանն պը պաժէրէ Եփէսոսիան
 մնղըն Արտէմիսէ ու Գիսպիտէս խամբլանտօղ տաճարէ
- 36 փութան : Նուա էրքը ասահ գըշգէ հան ահվա ն , լա
 զըմ ն ժը ուն րահաթ պը սնքընըն , ու նն մագպուլ
- 37 գըշգէ քի նն քըն , Ջիրա հուն մնռուվէ հան անին .
 ուանան քօ նն տաճարէ թալան քըրընն նն ժի ժը խօ :
- 38 տէէ ուա քի փր քըրընն : Նուա էրքը է Գէմէտրիոս
 ու պը ուիուա պուն ուսթայան գըշգէ քէ ուան հէյն
 պը եէքէուա տիվան վէքըրիմ ու գայմագամ հէյն ,
- 39 պրա մուրաֆա պըպըն : Լէ էրքը ժը պոյ պաշիա գըշ
 գէ պահսա ո՛ , պրա լը նավա լը սեր գանուն գուրըլ :
- 40 միշ մէճիստա ֆապ պըպն : Ջիրա նմ ժի լը նավ զա
 բարտանն ժը պոյ վէրվէլէ ռօյա հան , չիւնքի պիլա
 սէպէպ պու . վուսան քօ նմ տէ գատիր ննպըն ժը պոյ
 ճիւմհիւրէ հան ճէվապ տայընէ . ու ահվա պը կօթընէ
 ճիւմհիւրէ պէլա քըր :

ՍԷՐ 20

- 1 Ու բաշէ վէրվէլէ սնքընանտըն Պօղոս շակըրտան ժը
 խօռա կաղի քըր , ու սըլավէ ճիէ պունէ ժը ուանուա
- 2 տա ուապու քօ լը Մակեդոնիայէ հնուն : Ու բաշէ լը

- աւ աշիան տէվըր քըրընէ ու պը փըռ սէօզան տըլէ
- 3 ուան փըռս քըրընէ հաթը լը Եունանիսթանէ : Ու բաշէ
լը ուէ սէ մահան սանքընանտընէ՝ Եէհուտիան ժէռա
ֆէնտ քի տանին կավա կավա քօ տը խօսա լը Սիւրիայէ
ռապան , ժը պօյ ուի գարար քըր քօ ժը Մակեդոնիայէ
- 4 վէկէռան : Ու հաթա լը Ասիայէ պը ուիռա տը ջօ պուն
Բէրիալը գուռէ Պիռոսէ Սօպատրոս , ու ժը սէլանի-
կիան Արիստարքոս ու Սէկունտոսէ , ու Գայիոս Դէր-
բայի ու Տիմոթէոսէ , ու Ասիալը Տիւքիկոս ու Տրօփի-
- 5 մոսէ : Ուանան լը բէշ մահ ջուն լը Տրօվադա ժը մահա
- 6 տը բէ պուն : Էմ ժի բաշէ ռօյադ ֆէթիլրան ժը Քի-
լիսէէ ժը պահրէ ռապուն՝ լը նավա բէնճ ռօյան լը
Տրօվադայէ լը ճէմ ուան հաթըն , ու լը ուէ հաթթ
- 7 ռօ սանքընին : Ու լը ռօյա եէք շէմուէ կավա քօ ժը
պօյ նան փարչա քըրընէ հաթը պուն ճըվանտըն , Պօղոս
ժը ուանռա վազ տըքըր՝ չըմա քը լը աւ ռօյա տըն
տէ ռէվի պը պանա , ու խապէր տըրէժ պու հաթթ
- 8 լը նիվա շափէ : Ու լը աւ օտաէ ժօրին՝ լը քօ քի անմ
- 9 հաթթ պուն ճըվանտըն փըռ չըրէան հանպուն : Ու խօրթ
քի նավա երէ Եւտիքոս կավա քօ փաճէտա ռօ տը
նըչտը պու , լը կրան խանլտա ջու պու , կավա քօ Պօղոս
խապէրէ խօ տըրէժ քըր աւ լը կրան խանլտա պը ղանք
պունէ ժը սէ թագան խուարի քէթ ու աուի մըրի հան-
- 10 լանին : Ու Պօղոս հաթթ լը խուարի՝ լը սէր ուի քէթ ու
աուի հէլմէզ քըր ու տը կօթ , Ղամ մահ խուն , զիրա
- 11 ճանէ ուի լը ուիտա ան : Լը ժօր ռապու նան փարչա քըր
ու խուար , ու հաթթ սըպէ կանլըք ժի խապէր տա ու
- 12 բաշէ ռապու ջու : Ու աւ խօրթէ սաղ անին ու տըլէ
ուան փըռ հաթթ փըռս պուն :
- 13 Էմ ժի լը կէմիէ պը քէթընէ լը Ատոնէ ռապուն .
ումուաէ մահ հանպու քօ ժը ուէ տիսա անմ Պօղոսէ
պըսդինըն , չըմա քօ վուսան սըփարթը պու , զիրա աւ
- 14 ժը գուվայիէ տէ պը ջանա : Ու կավա քօ լը Ասօնտա
լափա մահ հաթթ անմ աուի սանտըն լը Միդիլիէ հաթթն :

- 15 Ժը ուէ ժի պը պահրէ ամ՝ ուսպուն լը աւ ուջարտընէ ամ լը պար Սադրղէ կիյան, ու լը աւ ուջարտընէ լը Սամօսէ ամ կիյան, ու լը շնվէ ամ լը Տրօգիլիուստա պը սնքընանտընէ աւ ուջարտընէ լը Մէլիտոսէ հաթըն:
- 16 Չըմա քօ Պօլոս լը տըլէ խօ տանը պու քօ պը կէմի ժը պա Եփէսոսէ պը պըհուրա՝ քօ նն պն լը Ասիատա ոխթ պը պըհուրինն, զիրա զու տըքըր էրքը գապիլն ժէուա լը ուջարտ Պէնտէկոստէէ լը Գուստէտա պըպն:
- 17 Ու ժը Մէլիտոսէ մանուլ շիյանա լը Եփէսոսէ ու
- 18 Եփէսոսէ քիլիսայէ կազի քըր: Ու կավա քօ հաթըն ժէուա՝ կօ ժը ուանուա, Հուն զանըն քօ ժը ուջարտ ավուլէ բէվն քօ նղ լը Ասիայէ հաթըմ, չավան պը ուա
- 19 պում լը հէր ոխթ: Պը մահճուպիթիէ ժը խօտէուա մը պը խըզէթ քըրընէ, ու պը վըռ ըսթէրքան ու պը թէրճիպէան, քօ ժը Փէնտէ Եէհուտիան ուսթա մը
- 20 հաթըն: Չավան ժը դըչդէդ Փայտէլիան նղ շունտա նն սնքընըմ ժը ուա կօթընէ ու ժը ուա աշիքեար քըրընէ հէմ մալ պը մալ թալիմ քըրընէ նն թըռսիալ:
- 21 Ու պը շէհատէթի տայընէ լը պար Եէհուտիան ու Եու նանիան լը ալիյէ խօտէ ժը պօյ թօպայէ. ու ժը պօյ
- 22 աւ իման քօ լը սէր Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհն: Ու նուվա վահա նղ պը Բուհ հաթըմ կրէտան լը Գուստէ տըջում, ու լը ուէ չը տէ լը պար մըն պէ նըզանիամ:
- 23 Թանէ Բուհ էլ Գուտս լը պաժար լը պաժար ժը մըռա շէհատէթի տըքն ու տը կօ. էրքը կրէտան ու էզիյէ
- 24 թան ժը մըռա տը բէն: Համա գաթ Եէ.քի ժի հասապ նաքըմ, ու ճանն խօ պը վըյմէթ հասապ նաքըմ ժը խօռա, լէ թանն ուէյա խօ պը շաղիլիյէ թէմամ պըքըմ ու աւ խըզէթ քօ մը ժը Բապպ Մէսիհէ սնիտ
- 25 ժը պօյ ինճիլէ լութֆէ խօտէ շահիտ պունէ: Ու նու վա վահա նղ տը զանըմ հէնի հուն հէմիան ուոյա՝ մըն տէ նն պինըն, քօ լը նավ ուտա նղ կէռիամ վատիչա
- 26 հիթիյէ խօտէ պը վաղ քըրընէ: Նուա ուջարտ հան նղ ժը ուա շէհատէթ տըքըմ քօ նղ վաքըմ ժը խույնա "

- 27 հէմիսն : Ձիրա ան շունտա նն սնքընըմ հէմի մերամէ
 28 խօտէ ժը ոււա պէյան քըրընէ : Նուվա սազըն պըն ժը
 խօուա ու ժը պոյ աւ ճէօլէ հէմի քօ լը սէր էքէ րուհ
 էլ Գուսու ո նազըրան տանի , ժը պոյ քիլիսայէ խօտէ
 ջէրանտընէ , աուի քօ պը խույնա խօ գազանն քըր :
- 29 Ձիրա ուիա ան տը զանըմ քօ բաչէ ջունտընէ մըն
 լը նավ ոտա տէ կուրէ հարան պը գէվըն քօ ճէօլէ
 30 տէ գաիրմիշ ննքըն : Ու ժը ո ժի տէ վուսան մնուու
 վան ուապըն քօ դըշդէ խուարան տէ խապէր տըն , ժը
 31 պոյ շակըրտան լը տու խօ քչանտընէ : Նուվա հէշար
 պըն ու պիրա խօ պինըն քօ սէ սալան շնլ ու ու անգ
 նն սնքընըմ հէր եէքէ պը ըսթէրքան ժը նասիհաթ
- 32 քըրընէ : Ու նուա էյ պրէան , ո ժը խօտէուա ու ժը
 սէօգա լութֆէ ուիուա թէպիմ տըքըմ , քօ գատիր ան
 ժը ջէքըրընուա ու պը հէմի իթիգաթիխանուա ժը
 33 ուա տայընէ : ժը զիվէ եէքէուա , եա ժը զէուէ եէ
 քիուա , եա ժը սրկըրթընէ եէքիուա մը դամա նն քըր :
- 34 Հուն ժը խօ տը զանըն քօ ժը մըուա , եա աուան քօ
 պը մըուա պուն աւ դըշդ քօ ժը մնուա լազըմ պուն
 35 աւ տէսթէ մըն իրզմէթ քըրըն : Հէր դըշդ մը ժը ուա
 նշան տա քօ ահվա կէրէք ան ժը ուա խապըթանտըն ,
 ու ժը ֆագիրանուա իմսատ քըրընէ . ու խապէրէ Բապպ
 իսա էլ Մէսիհէ քօ աւ կօ՝ Տայըն ժը սանտընէ հէնի
 մուպարէք ան :
- 36 Ու կաւիա քօ դըշդէ հանա խապէր տա , լը սէր չօքան
 37 հաթ ու պո ուան հէմիսն նըմէն քըր : Ու հէմիսն ժի
 փըու տը կրիան ու լը սէր ասդույէ Պօղոսէ պը քէթընէ
 38 աուի տը ուամիսա պուն : Տըլէ ուան հէնի փըու տը
 շավութի պու ժը պոյ աւ խապէր քօ տը կօթ . Հէնի
 ուոյամըն տէ ննպինըն ու աուի լը ուէ տանին հաթա
 լը կէմիէ պը ուիուա պը ջունտընէ :

ՍԷՐ 21

- 1 Ու կալա քօ անձ ուսպուն ու ժը ուան վէգաթիան
 ուսսթ պը կէմի լը կով անձ հաթըն , ու աւ ոօյա տըն
 2 Ռօմօսէ ու ժը ուէ լը Պատարաէ : Ու ման կէմի տին՝
 քօ լը ֆիւնիկէ տը ջօ պու . անձ քէթըն լը էքէ՝ լը ուէ
 3 ուսպուն : Ու կալա քօ Գըպըրս խույա , աուր լը ալիէ
 չէփէ խօ ման պը հըշթընէ լը ալիէ Սիւրիայէ անձ տը
 4 ջօ պուն , ու լը Տիւրոսէ անձ ուսպուն , զիրա կէմի լը
 ու հանֆթ ոօ լը ուէ անձ սանքընըն , ուան քօ տը կօթը
 պուն պը Բուհ էլ Գուտս ժը Պօղոսու լը Գուտսէ անձ
 5 ջան : Ու կալա քօ աւ ոօյա ման պըհուրթ՝ անձ ուսպուն
 ու տը ջօ պուն հէմի ժի պը ժընան ու պը զառուզան
 հաթա ժը պաթէրէ տանք ման ուէ տանին ու լը քէնարէ
 պահրէտա ման լը սէր չօքան պը հաթընէ նըմէճ քըր :
 6 Սըլալէ վէգաթիանէ ժը հանվուտուուա պը տայընէ անձ
 լը կէմիէ սուվար պուն , ուան ժի լը ճիէ խօ վէկէուիան :
 7 Ու անձ բաչէ ուէվիթիէ պահրէ թէմամ քըրընէ ժը
 Տիւրոսէ լը Պտղէմայիտէ կիան ու պրէան պը սըլալ
 8 քըլալ քըրընէ ոօ քի լը պա ուան անձ սանքընին : Ու
 լը աւ ոօյա տընէ անձ ժը ուէ ուսպուն ու լը Գայսէ-
 րիէ կիան ու լը մալա Ֆիլիպօսէ ինճիլչիէ անձ քէթըն ,
 քօ աւ ժը հաթթան եէքէ պու , լը պա ուի անձ սան-
 9 քընին : Ժը ուիուա չար գիղէ պաքըր հանպու , քօ փէյ-
 10 զէմպէրիթի տըքըրը պուն : Ու լը ուէ կալա քօ անձ
 փըռ ոօյան սանքընին , ժը եէհուտիսթան Ագաբոս նապտա
 11 փէյղէմպէր քի հաթ . Ու կալա քօ լը պա ման հաթ ,
 բըշթա Պօղոսէ սանտ ու տէսթ ու լընկա խօ կրէտա
 ու կօ , Բուհ էլ Գուտս ահվա տը պէթան , աւ մանուվ
 խօտիէ բըշթէ հան ահվա տէ կրէտըն եէհուտիան
 լը Գուտսէտա ու լը տէսթէ թայիֆան տէ թէսլիս
 12 պըքըն : Ու կալա քօ ուիա անձ պըհիստըն լալա քը-

- 13 ըրն ամ ու եերլիան ք՛ծ լը Գուտսէ նմ ջն : Համա Պօղոս ճէվապ տա , հուն չը՞ տըքըն ու չըմա տը կըրն ու տըլէ մըն տը ասարիսին . զիրա ան նմ թանէ լը Գուտսէտա ժը պօյ կրէտանէ , լէ ժը մըրընուա ժի հա .
- 14 զըր ըմ ժը նավա Բապպ Մէսիհէ : Ու կավա քօ աւ կօտարի նմ քըր ամ հըշ պուն ու կօն . Մուրատէ
- 15 իօտէ պրա պը պն : Ու բաշէ ոօյա հանա մն թէտա .
- 16 ըիք տի քօ լը Գուտսէ հառըն : ժը Գայսէրլի շալըրտան չէնտ քէսան պը մնուա հաթըն , ու մն պրին ժը Գրպըրզլի Մնասօնուա ժը աժուլ պուն շալըրտ քիուա ,
- 17 քօ լը պա էքէ ամ տէ գօնաղ պը քըրընա : Ու կավա քօ ամ լը Գուտսէ քէթըն պրէսան պը շաղիթի մն
- 18 գապուլ քըրըն : Ու լը աւ ոօյա տընէ Պօղոս պը մնուա լը պա Եագուպէ ջու . ու հէմի երէցան ժի հաթըն :
- 19 Ու ժը ուանուա պը սըլավան քըրընէ եէքա եէք նագլ տըքըր հէր չըքօ պը խըզմէթէ ուի քըր լը նավա թայի .
- 20 Ֆան , Ուան ժի պը պըհիտընէ՝ համո տըքըրըն ժը իօտէնուա , ու կօթըն ժէուա . Տը պիհի , Եա՛ պրէ չէ՛նտ հազարան իման անօղ Եէհուտիան հէնն ու հէմի ժի
- 21 զայրէթքէն նսօտէ նմ : Համա ժը պօյ դա հասիան . էրքը դու լը նավ հէմի թայիֆանտա պուն ժը Եէհուտիանուա ժը Մուսա ապի պուն հին տըքի՛ տը պէյ քօ դուռէդ խօ սիւնէթ նմ քըն ու լը կէօրա ատէթան :
- 22 նմ ջուն : Նուա տէ շնու պըպն հէլպէթ գալապա տէ
- 23 պէն ճըվանտըն տէ պը պըհէն էրքը դու հաթիյ : Նուա
- 24 դըշդէ հան պըքն քօ ամ տը պէն : լը պա մն շար մնուով հէնն . քօ վատէ ուան հէյն , ուանան պըս դին ու պը ուանուա փազըժ պն , ու ժը պօյ ուան մասրաֆ պըքն , քօ սէրէ խօ դուր պըքըն վուսան քօ հէմիան ժի պը զանը պըն էրքը չը քօ լը սէր տա հասիան նմ նափիլէնըն , լէ դու ժի պը մնուա տը ջույ լը
- 25 նսօմտա աուի խօյի քըրընէ : Համա ժը պօյ լը իմանէ հաթօղ թայիֆան մն քեաղըտ շիյանտ շափան քօ մն մինասիպ տի , քօ ուան գաթ դըշդէ ահվա նմ քէն լէ

- թանկ սաղմն պըն ժը գուրպանէ վութան ու ժը
 խոյնէ ու ժը հաթը խանագանտընէ ու ժը զինայէ :
 26 Ուէ չաղէ Պօղոս աւ մանուկան սանտ ու աւ ոյոս
 տընէ պը ուանու հաթը փաղըժ պուն լը տաճարէ
 քէթ , ժը պոյ ոյեղ փաղըժ պունէ թամամ պունէ
 ուի նշան տայընէ հաթա քօ ժը պոյ հէր եէքէ ուան
 27 հէտիյէ հաթը տայըն : Ու կավա քօ հնֆթ ոյոյան թէմամ
 տը պանա , Ասիալի Եհհուտիանն աուի լը տաճարտա պը
 տիթընէ հէմի գալապայէ լը վէլլէլէ Խըստըն ու տէսթ
 28 ալէթընն աուի ու տը գիրա պուն : Եա՞ մանուկէ Եհ-
 հուտիանն , որըն լը իմտաաէ՝ ուիա աւ մանուկն՝ քօ լը
 հէր ճի ժը խալպէուա , ու ժը նօմօսուա ու ժը ճիէ
 հանուա գարչի գըչդան հին տըքն ժը հէմիանուա ,
 հաթա քօ Եունանիան ժի պըր լը տաճարէ , ու ճիէ
 29 հանա ազիղ՝ մուրտար քըր : Չիրա ժը ալուլ Տրօփի-
 մօսէ Եփէստսլի պը ուիուա լը պաթէրտա տի պուն , ու
 թախալին տըքըրը պուն քօ Պօղոս աուի լը տաճարէ
 30 անի : Ու հէմի պաթէր լը հնվուտու պու , ու խալպ-
 հաթընն ճըվանտըն , ու կըրթըն Պօղոսէ ժը տաճարէ տար
 քշանտըն , ու զուլն տարիան հաթընն գուֆըլանտըն :
 31 Ու կավա քօ ուան տը խօստը պուն աուի գուչդընէ
 խապէր կիյա ժը պին պաշիէ պէօլիկէուա էրքը հէմի
 32 Գուտսու շէրիֆ լը հնվուտու պուն : Ուի ժի լը ուէ
 սաաթէ աքէրանն ու եիւզ պաշիան սանտ ու լը սէր
 ուան պազիա ուան ժի կավա քօ աքէրէ ու պին պա-
 33 շիէ տին Պօղոսէ ժը քութանէ սնքընին : Ուէ չաղէ
 պին պաշի պը նէզ պունէ կըրթ աուի ու էմր քըր քօ
 աուի պը տու զէնճիրան կրէտըն ու փըուա տըքըր էրքը
 34 աւ քիւն ու չը՞ քըրիւն : Ու ժը գալապայէ եէքի թարզ
 քի ու աուէ տըն պաշիա թարզ դըչդ քի տը գիրա
 պուն , համա կավա քօ ժը կիւրիւլթիյէ նըքեարը պու
 սահիհէ պը զանն էմր քըր քօ աուի լը օրտուէ պը
 35 պըն : Ու կավա քօ լը նէրտիվանէ կիյա . վուսան ոասթ
 հաթ քօ ժը զօռէ գալապայէ աքէրանն աուի լը ժօր

- 36 հալինքն : Չըմա քօ գալապայէ խալգէ լը տու աւի տը
 37 ջօ պուն ու տը կօթը պուն . Աուի հալինա : Ու ոխթա
 քօ Պօղոս լը նավա օրտուէ տը քէթը պու , ժը պին
 պաշիուա կօ . Աճապա ժը մըռա իգն հէյն քօ ժը դառա
 38 դըչը քի պէժըմ : Ուի ժի կօ . Պը եունանի տը զանի^օ ,
 աճապա դու աւ Մըսըրի նընի քօ ժը աւ ոջան
 ախուլ չար հազար մառուվէ քէլէչան դա ասի քըր ու
 39 լը չէօլէ պըր : Պօղոս ժի կօ . Էզ մառուվ քի եհհու
 տի մա , ժը Տարսօնէ կիլիկիայէ ու պաժարլիէ մէչհուր
 պաժէր քի ու լավա տըքըմ ժը դա ժը մըռա իգն պը
 40 տա քօ ժը խալգէռա խապէր պըտըմ : Ու կավա քօ
 աուի իգն տա , Պօղոս լը սէր նէրտիվանէ պը սաքը
 նանտընէ , ժը խալգէռա պը տէսթէ խօ իչարէթ քըր .
 ու կավա քօ գանն հուսքութի պու , պը զըմանէ իպ
 րանիան խապէրտա ժը ուանուա ու կօ .

ՄԵՐ 22

- 1 Եա՛ մառուվ պրէան ու պավան , ժը մըռա կօտա
 2 ըի պըքըն՝ քօ նուա ժը ոռա ճէվապ տըտըմ , կավա
 քօ պըհիստըն քօ պը զըմանէ իպրանի ժը ուանուա
 3 խապէր տըտա , հէնի վըռ հուսքօթ պուն : Ու աուի
 կօ . Պըռա աճ մառուվ քի եհհուտի մա , լը պաժէ
 ըէ կիլիկիայէ լը Թարսիստա զամա , ու լը պաժէրէ
 հան լընկա Գամաղիէլտա Թէրպիա պում , լը կօրա
 նօմօսա պավանէդ մա հաթըմ Թէրպիա պուն , ու զայ
 ըթթէչէ խօտէ պում՝ չուվան քօ իոօ հուն հմի նա :
 4 Քօ աճ մէրան ու ժընան պը կրէտանէ ու լը հափսան
 պը Թէսլիմ քըրընէ , մէզհէպէ հա մը հաթա լը մըրընէ
 5 տը գավարանտ . Չավան քօ ժը տէրհագա մըն պաշ
 իմամ ժի ու հէմ հէմի իխթիարէ գավվէ չէհատէթ
 տըքըն , քօ ժը ուան քեաղըտան ժի մը սանտ ժը պօյ
 պրէան լը Շամէ տը ջօ պում , քօ լը ուէտա պունտօղան
 պը կրէտանէ լը Գուտսէ պլինըմ քօ պէնա Թէտիպ պուն :

- 6 Ու պու քի կալա քօ տը ջօ պուսմ, ու լը Շամէ նէզ
պուսմ, լը ոխթա նիվ ոօ ժը աղիւմանան ոօհնի քի
- 7 մնղըն լը չար ալիցէ մըն շավգ տա : Ու լը արտէ քէ-
թըմ ու տանկ քի մը պըհիսթ քօ տը կօթ ժը մըռա .
Եա՛ Սաւուղ՝ Սաւուղ, դու չըմա՞ մը տը գալարինի :
- 8 Մը ժի ճէվապ տա , Եա՛ Բապպ, դու քի՛ի , ուի ժի ժը
մըռա կօ . Էզ Մէսիհէ Նըստանի մն , քօ դու մը տը
9 գալարինի : Համա ուան քօ պը մըռա պուն , ոօհնիէ
տին ու պը թըռա դըժի պուն , լարին աւ քօ պը
- 10 մըռա խապէր արտա տանկէ ուի նն պըհիստըն : Ու մը
կօ . Չը՞ պըքըմ, Եա՛ Բապպ . ու Բապպ կօ ժը մըռա :
Ռապն լը Շամէ հառն , ու լը ուէ տէ պէ ժը դառա
կօթըն ժը պօյ աւ հէմի դըչդան քօ թային պուն ժը
- 11 դառա քըրըն : Ու կալա քօ մը նն տը տի ժը պօյ
ճէլալէ աւ նուռէ ու ուան քօ պը մըռա պուն ժը տէս .
- 12 Թէ մըն կըրթըն ու քէթըմ՝ լը Շամէ : Ու պը Անանիա
նալ մնռուվ քի լը կօրա նօմօսէ տինտար ու լը Շա-
մէտա ժը հէմի սարին պունօղան հաթը գանճ շէհա-
- 13 տէթ պուն , Հաթը ժը մըռա ու լը պա մըն պը սնքը-
նանտընէ ժը մըռա կօ . Եա՛ Սաւուղ պրէ , լը ժօր
- 14 մէղնքն : Մը ժի լը ուէ սաաթէ լը ժօր ժէռա մէղն
քըր , ու ուի կօ . Խօտէէդ պալանէ մն ժը ալուլ դա
թային քըր , քօ մէրամէ ուի պը զանի ու աւ սատրգէ
- 15 պը պինի , ու ժը տնվէ ուի տնկ պը պըհէ , Չիրա լը
պնր հէմի մնռուվան ժը պօյ աւ հէմի դըչդան շահիտ
- 16 տէ պըպի , քօ դա տի ու պըհիստ : Ու նուա հէնի
չըմա տարանկի տը գէվի , ուապն թահֆիլ պն , նավէ
- 17 ուի պը կաղի քըրընէ կիւնէյէդ պը շօ : Ու պու քի
կալա քօ նղ լը Գուսսէ վէկէռիա՛մ , ու լը տաճարտա
մը նըմէճ տըքըր , ոգա լը խնվտա քէթըմ, ու մը ուի
- 18 տի քօ ժը մըռա տը կօթ : Չու քն՞ , զուլմ ժը Գուսսէ
ռապն , զիրա ժը պօյ մըն շէհատէթիէ դա տէ գապուլ
- 19 նն քըն : Մը ժի կօ . Եա՛ Բապպ ուան գանճ տը զանըն
քօ աուան քօ ժը դառա իման դինըն լը տէրանտա տը

- 20 քուժա պում, ու լը հափսէ տը տանը պում: Ու կավա-
քօ խույնա շահիտէ դա Ստեփաննոսէ տը հաթը պու-
ռըժանտըն, անգ պը խօ լը ուէ հազըր պում, ու ժը
գաթլէ ուիռա մը բիզա տա, ու ճըլէ աուի գուշդօ:
- 21 զան մը տը բէ պում: Ու ժը մըռա կօ. Հա՛ւան, գիրա-
- 22 անգ դա լը տուը ժը թայիֆանուա տէ պը շէյինըմ: Ու-
ուան հաթա սէօղա հանա ժէռա կօտարի տըքըրը պուն,
բաշէ տանկէ խօ հանանին ու կօն. ժը տընէ հանինն
մանուլէ հան, գիրա ժէռա սաղ մինըն լայըգ նընն:
- 23 Ու կավա քօ տը գիրա պուն ու ճըլէ խօ տավէթը պուն:
- 24 ու թօզէ լը հավայէ տավէթը պուն, Պին պաշի էմը-
քըր քօ աուի լը օրտույէ պը պըն, ու կօ քի պը քու-
թանէ աուի թէֆթիշ պըքըն, հաթա քօ պը զանն ժը
- 25 պօյ չը գապհաթէ ժը պօյ ուի տը գիրա պուն: Ու կավա-
քօ պը գայիշան աուի կրէտանը՝ Պօղոս ժը նազիր եիւզ
պաշիռա կօ. ժը ոռա ճայիզն քօ թօմալի ու պէ շէրաթ
- 26 մանուլ քի քուժան: Եիւզ պաշի կավա քօ ուիա պը-
հիսթ ջու ժը պին պաշիռա նագլ քըր ու կօ. Չը՛ տէ
- 27 պըքի, գիրա մանուլէ հան թօմալի: Պին պաշի ժի-
ջու լը պալէ ու կօ ժէռա. Պէժան ժը մըռա, դու թօ-
- 28 մալի՛ի, ուի ժի կօ. Պէլի: Պին պաշի ճէվապ տա, մը
պը փըռ տրավան հիմայէթէ հան լը տէսթ անի, ու
- 29 Պօղոս կօ, անգ հէման լը ուիտա զամն: Նուա մանուլէ
հան քօ աուի թէֆթիշ տըքըրը պուն զուլն ժէ տուը
քէթըն ու պին պաշի ժի թըռսիա, կավա քօ պըհիստ
- 30 էրքը թօմալի: գիրա աուի կրէտա պու: Ու լը աւ
ռօյա՛ տընէ խօստ քօ ուաթիէ պը զանն՝ էրքը չը՛ ան
կըլիէ Եհհուտիան լը սեր ուի, աուի պարտա, էմը քըր
քօ պաշի իմաման ու հէմի ճէմիյէթէ ուան լը եէք ճի
պէն, ու Պօղոսէ անի ու լը պար ուան սանքընանտ:

արիւմ յի . նորս զմտու դա խոխա՛ծ զյ . ա . նորս անկող . ՕՅ
 աոյս զկա՛ծ զս խոսմամբ ՄԻՐ 23 խոխա՛ծ անկող . օյ
 զն . ա . նորս զզրա՛ծ խո զյ օյ զս բն . զբոսմա՛ծ զս

1 իս Պօղոս շահվէ խօ լը սեր ճըվաթէ պը հանրանինէ
 ալ կօ , Եա՛ պրէ մնուուվան . ան հաթա լը աօյա հան լը

2 պան խօտէ պը զամիրէ գանն կէչընմիչ պումն : Ոճ
 պաշ իմամ Անանիա լը պա ոօի սնքընանտօղանուաէմը

3 քըր քօ լը ամվէ ուի խըն : Ուէ չաղէ Պօղոս ժէուա կօ .
 խօտէ տէ լը դա խն , էյ տիվարէ հաթը տայընանտըն ,

4 քօ դու ոօնըչտիյ լը կօրա նօմօսէ մը հէօքմ՛ պըքրի , ժը
 նօմօսէ տանը էմը տըքրի քօ լը մըն խըն : Ու լը ուէ սն .
 քընանտօղան կօն , ժը պաշ իմամէ խօտէուա զըժմի՛ նան

5 տըքրի : Պօղոս տախի կօ . Եա՛ պրէան մը նա տը զանը
 պու էրքը պաշ իմամն , զիրա նըվիսանտիւն , էրքը ժը

6 հիւքմտարա գավմէ խօուա քօթի մն՛ պէժ : Պօղոս ալիէ
 եէք սատուղինն ու տուէ տըն ֆարիսինն պը զանը պու .
 նէ տը գիրա պու լը նալ ճըվաթէ , Եա՛ պրէ մնուու
 վան , ան ֆարիսի ու գուուէ ֆարիսի մն , ան ժը պօյ

7 ումուտէ մըրիան ու գըյամէթէ մէհքէմէ տը պըմ : Ու
 կավաքօ ուիա կօ լը նալա ֆարիսիան ու քաղուղիան

8 ֆըրգա քէթ , ու գալտպա հաթը ճիէ պուն : Ջիրա
 սաղուղիան տը պէն՛ էրքը գըյամէթ թուըն նն , ու նն
 մէլէք , նն ժի Բուհ . համա ֆարիսան հարտուան ժի իգ .

9 բար տըքըն : Ու շամաթա քի մնզըն պու , ու աւ քեա .
 թիպան քօ ժը ալիէ ֆարիսիան պուն ուպուեն ու պը
 փնվ շուեն տը կօթը պուն . լը մնուուվէ հան դըչը քի
 քօթի մն նն տին , լէ էրքը Բուհ քի եա մէլէք քի ժէուա

10 խապէր տայն , ան պը խօտէուա փնվ ննջըն : Ու կավա
 քօ փըու նիզա պու պին պաշի փըու թըուսիա նն պն քօ
 Պօղոս ժը ուան պէ գաթանտըն , ժը աքէբանուա էմը
 քըր քօ պէն Պօղոս ժը օրթա ուան բաքչինըն , ու լը օր .

11 տուէ պինըն : Ու լը աւ շնվա տըն Բապպ լը պա ուի
 հաթը ու կօ . Եա՛ Պօղոս փէթ պն , զիրա շավան քօ
 լը Գուտսէ ժը պօյ մը դա շէհատէթ քըր , վուսան ժի

12 Լը Բօնատա ըզըրմա քօ չէհատէթ պըքի : Ու կավա քօ
 13 սըպէ պու , ժը Եհհուտիան հընըքան Էէք պուն , ու աւ
 14 խօ լը պըն լանէթէ տանին , պը կօթընէ , էրքը նա պը
 15 խուն ու նա վէ խուն հաթա քօ Պօղոսէ պը գուժընէ :
 16 Ու ժը չըլան բէթըր պուն ուան քօ վատէ հան պը
 17 հաճուտու քըքը պուն : Քօ ուանան ժը պաչ իմաման
 18 ու ու ժը ու սըբիանու ու կօն . Էմ խօ պը մազըն
 19 լանէթէ մա կրեսա , քօ դըչդ քի դաամ նա քըն հաթա
 20 քօ Պօղոսէ պը գուժըն : Նուա հուն պը ճըվաթուա թա՛վ
 21 ժը պին պաչիուա խապէր պըքըն , քօ աուի սըպէ ժը
 22 ուա պինա խուարի , կէոյա քի ժը տանհապէ ուի
 23 հէնի գանճ հուն թէֆթիչ սըքըն , սմ հէժա աւ նա
 24 կիյա՝ հազըրըն աուի պը գուժըն : Ու գուռէ խուչգա
 25 Պօղոսէ կավա քօ ֆէնտէ հանպըհիաա , շու լը օրտուչէ
 26 քէթ , ու ժը Պօղոսուա խապէր քըր : Ու Պօղոս ժը եիւզ
 27 պաչիան Եէքէ ժը խուա կազի քըր , ու կօ . Գուռէ
 28 հան ժը պին պաչիուա պըպն , զիրա խապէր քի ուի
 29 հէյա ժէուա : Ուի ժի աուի պը սանտընէ ժը պին պա
 30 շիուա պըր , ու կօ . Պօղոսէ մահպուս մը կազի քըր պը
 31 լավա քըրընէ քօ գուռէ հան ժը դաուա պինըմ , քօ
 32 ժը դաուա կօթընէ ուի հէյա : Ու պին պաչի ժը տէս
 33 թէ ուի պը կըրթընէ լը ալի քի շու , ու փըուա քըր ,
 34 էրքը չը դըչդէ դա հէյա ժը մըուա խապէր քըրընուա
 35 Ու աուի կօ , Եհհուտիան գա՛վըլ ու գարար քըրըն քօ
 36 ժը դաուա լավա պըքըն , քօ սըպէ Պօղոսէ ժը ճըվաթ
 37 ուա պինի , կէոյա քի ժը տանհապէ ուի հէնի գանճ
 38 տէ թէֆթիչ պըքըն : Նուա գու ուան կօտարի մաքն ,
 39 զիրա ժը ուան ժը չըլան փէթըր մաուուլան ժը պօյ
 40 ուի տուչաղ տանինա , ուան քօ աւ խօ լը պըն լանէ
 41 թէ տանին՝ քօ նա խուն ու վէ նա խուն , հաթա քօ
 42 աուի պը գուժըն ու նուա հազըրըն ու ժը էմրէ դա
 43 ուա տը բէն : Ուէ չաղէ պին պաչի գուռըքէ պանտա ,
 44 ժէուա պը թէնպիհ քըրընէ քօ ժը Եէքէուա նա պէ
 45 ժա , դըչդէ հան քօ դա ժը մըուա խապէր քըր : Ու

- ժը եիւզ պաշխան տրտոյան կազի քըր, ու կօ . Լը
 շնվ սաաթ լը սրտէան, տու սնտ աքէր ու հնթթէ
 սուվարան ու տու սնտ ժի մըզրադլի հազըր պըքըն,
 24 քօ հաթա լը Գայսէրիէ պը ջուն : Ու հայվանան հազըր
 պըքըն քօ Պօղոսէ սուվար պըքըն, ու սաղ սէլիմ՝ ժը
 25 փէլիքս վալիուա պը պըն : Ու քեաղըտ քի նըվիսանտ
 26 լը ուի կօրայէ : Կղօղիոս Լուսիաս ժը գուտրէթլու
 27 փէլիքս վալիուա սէլամ տըքն : Մնուուվէ հան ժը Եւ
 հուտիան հաթըր պու կըրթըն, ու ժը ուան տէ պը
 հաթա գուչըն, լաքին նզ պը աքէրան լը սէր կի-
 յամ մը խէլաս քըր աուի, կավա քօ հասիամ Բօմա-
 28 լիւն : Ու մը խօստ աւ սէպէպէ պը զանըմ ժը պօյ էքէ
 քօ լը սէր ուի կըլի տըքըրըր պուն, աուի մը անի լը
 29 մէճլիսէ ուան . Գօ մը տի հաթըր կըլի պուն ժը պօյ
 միւճատէլէ քի լը կօրա նօմօսէ ուան, ժը մըրընուպ
 եախօտ ժը կրէտանուա գապահաթէ ուի թուննա պու .
 30 Ու կավա քօ մը խապէր սննտ քօ Եէհուտիան ժը պօյ
 աւ մնուուվ ֆազ տէ տէյնըն, ուէ սաաթէ մը ժը դառա
 շիանտ, ու պը էմր քըրընէ ժը տավաճիանուա ժի քօ
 լը պնր դա խապէր պըտըն լը սէր ուի, Սաղ պն :
 31 Նուա աքէր ժի լը կօրա ժը ուանուա էմր պունէ
 Պօղոսէ սննտըն ու լը շնվէտա լը Անթիպատրոս պըրըն :
 32 Ու աւ ոօյա տընէ պը ուիուա ջունտօղ սուվարան աուի
 33 հըչտըն ու լը օրատուէ վէկէուիան : Ուան ժի լը Գայսէ-
 րիէ քէթըն ու քեաղըտ ժը վալիուա տան աւ Պօղոսէ լը
 34 պնր ուի սնքընանտըն : Ու կավա քօ խօնտ, փրուս քըր
 էրքը ժը քիժան էյալէթէ ն, ու հասիա քօ ժը կիլի-
 35 կիաէ ն, կօ : կավա քօ տավաճիէ դա պէն տէ դա
 կօտարի պըքըմ, ու էմր քըր քօ աուի լը տիվանխանայէ
 Հիրօախիսէ խօյի պըքըն :

ՍԷՐ 24

- 1 Ու բաչէ բէնճ ոօյան Անանիա պաչ իմամ, պը իս-
 թիարան ու պը Տէրտիւղոս նաւ պը եէքէ էհլի քէլամ,

հաթը . ու ուան ժը վալիուա խապէր քըրըն տավա խօ
 2 լը դարչի Պօղոսէ : Ու կավա քօ աուի կազի քըրըն ,
 Տէրտիւղոս տէսթ քըր կըլիէ ու կօ , Ձիրա պը տէսթէ
 դա փըռ սէլամէթան ու պը թագտիրէ դա դըչդէ
 միլէթէ հանուա աւ գանունէ գանն ամ գապուլ տը
 3 քըն , եա՞ գուտրէթըռ ֆէլիքս , պը հէր խուսուստա
 լը հէր ճիաա եէք ճար պը չըքըր պունէ ամ ժը դա
 4 րազինն : Լաքին նն պն քօ հէնի զէտէ դա աճըզ պը
 քըն ըիճա տըքըն քօ դու պը հուրմէթէ խօ մն կօտա
 ըի պըքի , քօ մուխթար քի ամէ տէ խապէր պըտըն :
 5 Մանուվէ հան մն տի ֆէսատ քրօղ ու շաչ քրօղ հէմի
 Եհհուտիան քօ լը նավա տընէ նն . ու էրպաչէ Փըր
 6 գայէ Նըսրանիան : Գօ տաճար ժի խօստ մուրտար քը
 ընէ , աուի քօ մն կըրթ , ու լը կօրա նօմօսէ մն՝ մն
 7 խօստ չէրաթէ ուի պը պինըն : Համա Լուսիաս պին
 8 պաչի հաթ՝ պը ճէպը աուի ժը տէսթէ մն սանտ : Ու
 էմը քըր քօ տավաճիէ ուի ժը դաուա պէն , տուի քօ
 դու պը թէֆթիչ քըրընէ տէ գատիր պըպի պը զանի
 նէ ժը պօյ աւ հէմի դըչդան քօ ամ լը սէր ուիա կըլի
 9 տըքըն : Ու Եհհուտիան հէմի պը եէք պունէ՝ կօնը
 10 էրքը վուսանն : կավա քօ վալի ժէուա ջահվ չըքէնանտ
 քօ խապէր պըտն , ճէվապ տա Պօղոս . Պը զանը պունէ
 քօ դու ժը վըռ սալան հաքիմէ միլէթէ հան ի ժը
 տնր հագէ խօ հէնի զէտէ պը խօշնուտիթիէ ճէվապ
 11 տը տըմ . Չիւնքի դու գատիր տը պի պը զանընէ քօ
 նզ ժը տուանդտահ ոօյան զէտէ նընն , չըգաս քօ
 12 նզ ուապում լը Գուստէ սէճտէ քըրընէ : Մը լը տա
 ճարտա պը եէքէուա պահա քըրընէ , եախօտ գալապայէ
 լը եէք ճի հաթը ճըվանտօղ նն տին , նն ժի լը նավ
 13 տէրանտա , Ու նն ժի լը պաթէրտա , նն ժի տը քեա
 ըն խապթ քըրընէ աւ դըչդան ժը պօյ էքէ քօ նուա
 14 լը սէր մըն կըլի տըքըն : Համա ուիա ժը դաուա իգրար
 տըքըմ պօ լը կօրա աւ մէզէպէ քօ ուանան Փըրգա
 տը պէն , լը նօմօստա հէմ լը փէյղէմպէրանտա ժը աւ

- հէմի գըջդանուա քօ հաթընն նըվիսանտըն պը իման
անինէ, ժը իօտէ է պառուանէ խօռա վուսան իպատէթ
- 15 տըքըմ: Ու ժը իօտէուա ումուտէ մըն հէյն չափան քօ
ումուտէ ուան ժի հէյն, քօ ժը մըրիանուա սէ գըյամ
պը պն, էրքը ժը սատըգանուա ու էրքը ժը նահա-
- 16 գանուա: Ու նզ հէր ոխթ ժը պոյ գըջդէ հան տը խա-
պըթըմ քօ փաք զամիրէ մըն պը պն, էրքը լը պնր
- 17 իօտէ, էրքը լը պնր մնուովան: Ու բաչէ վըռ սալան
ժը միլէթէ խօռա սատագա ու հէտիյէ քըրընէ հաթըմ:
- 18 Պը ուի հավայէ չէնտ Ասիալի Եէհուաիան մը լը տա-
ճարտա տին հաթը փաք պուն, նն պը գալապայէ ու-
- 19 նն ժի պը ճիւմհուր, քօ ժը ուանուա լաղըմ պու ժի
քօ լը հուզուրա դա պէն, ու էրքը լը սէր մըն գըջդ-
- 20 քէ ուան հնպու կըլի պը քըրանա: Եախօտ ուանան
պրա պէժըն չը սուճ լը սէր մը տին կավա քօ լը մէհ-
- 21 քէմէտա սնքընի պում. Թանէ ժը պոյ խապէրէ հան
քօ լը նավ ուան սնքընի պում մը կազի քըր, էրքը
ժը պոյ գըյամէ մըրիան, իոօ նզ ժը ո հէօքմ տը-
- 22 պըմ: Ու փէլիքս ուան ժը պաչգա ոխթ քիռա թային
քըր. զիրա ժը խուսուսէ մէղհէպէ հան գանճ տը զանը
պու, ու կօ. կալա քօ լուսիաս պին պաչի պէ լը վըր,
- 23 տէ թէֆթիշ պըքըմ պահսէ ո': Ու ժը եիւզ պաչի-
ուա թէնպիհ քըր քօ աուի պը բէ, ու բահաթի պըտա
ժէուա. ու ժը մնուովէդ ուի ժէուա խըզմէթ քըրընէ,
Եախօտ լը պալէ շուճտընէ ժը եէքիուա մանի նն պն:
- 24 Ու բաչէ չէնտ ոօյան փէլիքս պը ժընա խօ Դրուսիզայէ
հաթ քօ ժըն Եէհուաի քի պու. ու Պօղոսէ կազի քըր
ու ժէ պըհիտտ ժը պոյ աւ իմանէ քօ լը սէր իսա էլ
- 25 Մէսիհէ ն: Ու կավա քօ աւ ժը տնրհագէ սատա
գաթէ ու նէֆսէ խօ զապթ քըրընէ, ու լը սէր ա-
հէօքմէ քօ տէ պէ. խապէր տը տա, փէլիքս պը թըռս
գըժը պուճէ ճէվապ տա, Դու անուա հա'ուճ ու քինկա
- 26 քօ ոխթ պը պն տիսա նզ դա կազի տըքըմ: Ու ու-
մուա ժի տըքըր քօ ժը ալիէ Պօղոս ժէուա տէ աղչէ

պէ տայնն , ժը պոյ էքէ վըռ ճարան աուի կազի տը
 27 քըր ու պը ուիռա խապէր տըտա : Համա քօ տու սալ
 թէմամ պու , լը ճիէ փէլիքսէ՝ Պորկիոս փէստոս հաթ ,
 փէլիքս ժի խաթրէ Եէհուտիան տը խօստ խօշ քըրընէ՝
 Պօղոսէ հաթը կըէտան հըշթ :

ՍԷՐ 25

1 Նուա փէստոս կավա քօ լը էյալէթէ հէօքմաթէ խօ
 կիյա . բաշէ սէ ոօյան ժը Գայսէրիէ լը Գուտսէ ոա
 2 պու : Ու պաշ իմամ ու մաղընէ Եէհուտիան ժէռա
 3 խապէր քըրըն կըլիէ խօ լը սէր Պօղոսէ : Ու ժէռա
 լավա տըքըրը պուն ու լը սէր ուի հուրմէթ տիլէկ տը
 քըրը պուն քօ աուի լը Գուտսէ անին տն , ու ուան
 լը սէր ոէ ֆադ տը տանի պուն քօ աուի պը գու
 4 ժըն : Համա փէստոս ճէվապ տա , քօ Պօղոս լը Գայսէ
 րիտա պը մինն , ու աւ պը խօ ժի գուվն տէ լը ուէ
 5 պը ջու պու : Նուա ժը ո գուտրէթէ քի քօ հէյն կօ ,
 պը մըռա պրա պէն . ու էրքը սուճ քի աւ մնոուվէ
 6 հէյն պրա լը սէր ուի կըլի պըքըն : Ու լը պա ուան
 ժը հնշթ , Եախօտ տնհ ոօյան ղէտէ պը նն սնքընան
 տընէ լը Գայսէրի ջու , ու լը ոօյա տընէ լը քուրսիէ
 շէրաաթէ պը ոօնըշտընէ , էմը քըր քօ Պօղոսէ պինըն :
 7 Ու կավա քօ աւ հաթ , ժը Գուտսէ հաթօղ Եէհու
 տիան լը պնր ուի պը սնքընանտընէ վըռ ու կրան կը
 լիան տըքըրը պուն լը սէր Պօղոսէ , քօ ուան ժը խ
 8 պաթ քըրընէ գատիր նն տը պօ պուն . Ջիրա Պօղոս
 ճէվապ տը տա , էրքը մը նն պըտա նօմօսէ Եէհուտիան
 ու նն տաճարէ ու նն ժի լը գարշի խուճարեարէ մը
 9 սուճ քի քըրին : Համա փէստոս ժը պոյ խաթըրէ Եէ
 հուտիան խօշ քըրընէ՝ ճէվապ տա ժը Պօղոսուա ու կօ ,
 Տը խուաղի լը Գուտսէ ջունտընէ ու լը ուէ ժը պոյ
 10 գըշդէ հանա մէհքէմէ պը պի լը պնր մըն : Պօղոս ժի
 կօ . մղ լը պնր քուրսիէ շէրաաթէ խուճարեարէ տը

- սանքընրմ, լը ուէ քի ժը մըռա լազըմն մէհըէմէ պուն ,
 մը ժը Ե՛հհուտիանուա նահագիթի քի նս քըրիս , չավան
 11 քօ դու ժի գանճ տը զանի : Զիրա էրքը մը նահագի
 քի , եա ժը մըրընուա մուսթահագ դըշդ քի քըրիս
 ազ ժը մըրընէ նա՛ թըռսըմ , լաքին էրքը թուննա լը
 սէր մը ժը աւ դըշդան եէք ժի ուան քօ ուանան լը
 սէր մըն կըլի տըքըն , գաթ եէքէ նըքեարս մը ժը
 ուանուա պախչ պըքս , ժը խունտըքարուա իֆատէ տը .
 12 քըմ : Ուէ չաղէ փէստոս պը շուրայէ խապէր տա , ու
 կօ . ժը խունտըքարուա դա իֆատէ քըր , ժը խունտ
 13 քեարուա հա՛նա : Ու բաշէ չէնտ ոօյան Ագրիպաս փա
 տիշահ ու Բէրինիկէ լը Գայսէրիէ հաթըն փէստոսէ
 14 սէլամ քըրընէ : Ու փըռ ոօյան քօ լը ուէ պըհուր
 թըն , փէստոս ժը տանհագէ Պօղոս ժը փատիշահուա
 խապէր քըր ու կօ . լը վըր մանուվ քի հէյն քօ
 15 փէլիքս մահպուս հըշթիս , ժը պօյ էքէ կավա քօ ազ
 լը Գուտսէ չում պաշ իմաման ու մազընէ Ե՛հհուտիան
 ժը մըռա խապէր քըրըն , ու տիլէկ տըքըրը պուն քօ
 16 լը սէր ուի ժը հէօքմ պունուա սիճիլ պէ տայըն : Ու
 մը ժը ուանուա ճէվապ տա , քօ ատէթէ Բօմալիան նընս
 քօ մանուվ քի ժը հէլաք պունուա պախչ պըքըն ,
 հաթա քօ աւ հաթը կըլի պուն մանուվ պը կըլիճիան
 ոու պէ ոու նս պս , ժը պօյ ճէվապ տայընէ կըլիէ
 17 ժէուա ֆուրսէնթ նա՛յը տայըն : Նուա կավա քօ ուան
 պը մըռա լը վըր հաթըն , գաթ պը տըէնկի նա խըս
 տընէ աւ ոօյա տըն լը քուրսիէ չերաաթէ պը ոօնըշ
 18 տընէ մը էմր քըր քօ աւ մանուվ պիներն : Ու կավա
 քօ կըլիճիէ ուի հազըր պուն ժը տան հագէ ուի ժը
 աւ դըշդան քօ մը թախմին տըքըր . գաթ սուճ քի
 19 լը պան նս անին : լաքին լը սէր տինէ ուան չէնա
 պահսէ ուան պը ուիուա հանպու , ու լը սէր մըրի քի
 նափա էքէ Մէսիհ , ժը պօյ էքէ Պօղոս տը կօ , էրքը
 20 սադս : Ու կավա քօ ազ լը վէսվէսէտա պում ժը պօյ
 թէֆթիշէ դըշդէ հան մը կօ՝ քօ տը խուազի լը Գուտսէ

- պը շոյ ու լը ուէ ժը պոյ դըշդէ հանա մէհքէմէ պը-
- 21 պի : Համա կավա քօ Պօղոս իֆատէ քըր լը պօր հիւք-
մա Ալիշանէ ու'պան , մը էմր քըր քօ աուի խոյի քըն ,
- 22 հաթա քօ ժը խուհտքեարուա պը շէյինըմ : Ու Ագրի-
պաս կօ ժը փէստոսուա , լէթի տը խուազըմ աւ մա-
ուուվէ կօտարի պըքըմ . ուի ժի' կօ , Սըպէ կօտարի տը
- 23 քի : Ու լը աւ ոջա տըն կավա քօ Ագրիպաս ու Բէ-
րինիկէ պը մազըն սալթանաթէ հաթըն ու լը տիվան-
խանէէ քէթըն պը պին պաշիան ու քիպարէդ պաժէ-
- 24 ըէ թմվ , փէստոս ժի էմր քըր քօ Պօղոսէ պինըն : Ու
կօ փէստոս . Եա՛ Ագրիպաս փատիչահ ու հէմի պը մաուա
պուս մաուուվան ուիա տը պինըն , ժը պոյ ուիա հէմի
ճիւմհուրէ Եէհուտիան հաթըն լը հուզուրա մըն լը
Գուտսէ ու լը վըր ժի , տը դիրա պուսն , Երքը հէնի
- 25 լազըմ նընա ուիա սաղ պը մինա : Համա կավա քօ աղ
հասիյամ Երքը ժը մըրընուա մուսթահագ դըշդ քի նա՛
քըրիա , հէմ ժի աւ ժը Ալիշան խուհտքեարուա իֆա-
տէ քըր , մը տըլէ խօ տանի քօ աուի պը շէյինըմ :
- 26 Համա ժը տարհագէ ուի ժը էֆէնտիէ մաուա ժը նը-
վիսանտընուա ասահ դըշդ քէ մըն թուսնա , ժը պոյ
դըշդէ հան մը ուի լը պօր ո' անի , Ելլա լը պօր դա ,
Եա՛ Ագրիպաս փատիչահ , հաթա քօ պը թէֆթիշ քը-
- 27 ընէ ժը նըվիսանտընուա դըշդ քէ մըն հապան : Չիրա
ժը մըուա մինասիպ նա խույան քօ մահպուս քի պը
շէյինըմ ու լը սէր ուի հաթը տանին ճիւրման պէյան
նաքըմ :

- 1 Ու Ագրիպաս կօ ժը Պօղոսուա . ժը դաուա իղն ա՛
քօ դու ժը պոյ խօ խապէր տի , ուէ չաղէ Պօղոս տեսթէ
- 2 խօ պը տրէժ քըրընէ ժը պոյ խօ ճէվապ տա : Եա՛
Ագրիպաս փատիչահ ուիա քէրէմ քի մազըն ժը խօուա
հասապ տըքըմ քօ իուօ լը հուզուրա դա ճէվապ տը-

- տրմ՝ ժը պոյ աւ հէմի դըշդան քօ Ե՛հնուտիան լը սէր
- 3 մըն կըլի տըքըն : Իլլա քի դու հէմի այն ու ատէթէ
Ե՛հնուտիան գանճ տը զանի , ժը պոյ ուիա լալա տըքըմ
- 4 ժը դառա պը սապը ժը մըռա կօտարի պըքի : Նուա
ժը ճուվանիդիէ մը հաթա նուա մը չալան էօմրէ խօ
կէչուրմիչ քըրիւմ ժը իպթիտայէ , լը Գուտսէ լը նալ
- 5 միլէթէ մըն հէմի Ե՛հնուտիան տը զանըն : Ձիրա ժը
ալուլտա մը տը զանըն , էրքը պը խուազըն շէհաաթէթ
քըրըն , լը տինէ մնտա լը կօրա աւ ալա ֆըրդայէ մը
- 6 Ֆարիսի էօմրէ խօ կէչուրմիչ քըրիւմ : Ու նուա լը տի
վանտա պը սնքընանտընէ մէհքէմէ տը պըմ ժը պոյ
ումուտէ աւ վատէ՝ քօ ժը խօտէ ժը պապսնէդ մնոա
- 7 պու : Գօ տուանզտահ սիլսիլայէ մն տաիմա շնվ ու
նօ պը իպատէթ քըրընէ ումուտէ ուան հէյն ժէռա
կիյանտընէ , նզ ժը պոյ ումուտէ հան ժը Ե՛հնուտիամ
- 8 կըլի տը պըմ , եա՛ Ագրիպաս փատիչահ : Չը՞ պէ պա
վուր դըշդ քի ժը ոռա տը խույա էրքը խօտէ տէ մը
9 ըիան գըյամ քն : Պրոա մը ժի ժը խօռա տէյն հա
սապ տըքըր քօ լը գարշի նալա Մէսիհէ Նըսրանիէ
- 10 փըռ դըշդէ զըտան պըքըմ . Գօ մը քըր ժի լը Գուտ
սէտա ու ժը պաչ իմաման մը հիւքմաթ պը սանտընէ
ժը ազիզան փըռան մը հափս քըր ու լը ռիթա դուչ
- 11 դընէ ուան մը ըիզա տը տա : Ու լը հէմի տէրանտա մը
ժը ուանռա ազապ արտա , ու մը զօռ տըքըր քօ քիւֆը
պըքըն , ու լը սէր ուան պը փըռ հարպուհէ՛ հաթա
լը տնրվն պուռն պաժէրանտա ժի ուան տը գապարան
- 12 տըմ : Պը ուի հալայէ կալա քօ լը Շամէ տը ջօ պում
- 13 ժը պաչ իմաման հիւքմաթ ու էմը պը սանտընէ , լը
ռէտա լը ռիթա նիվ ոռտա , եա՛ փատիչահ , ժը ա
զիւմանան մը ոօհնի քի տի ժը ոօհնիթիէ ոօյէ գէտէ ,
լը սօռա մըն ու լը սօռա ուան ժի քօ պը մըռա տը
- 14 ջօ պուռն ոօհնի քէթ : Ու կալա քօ նմ հէմի ժի լը
արտէ քէթըն , մը տանկ քի պըհիսթ քօ պը զըմանէ
Իպրանի ժը մըռա տը կօթ , Սաուդ՝ Սաուդ , չըմա

- մը տը գաւաւարինի, գըչդ քի չէթընն լը զըխթէ բէլ
 15 քըրըն: Ու մը ժի կօ, Դու քի՞ի, եա՛ Բապպ, ու աւ
 16 կօ. Էզ ըմ Մէսիհ թօ գու մը տը գաւաւարինի: Նուա
 ուապն ու լը սէր լը՞կան պը սէք, ժը պոյ էքէ մը ժը
 գառա խոյա. թօ գա տէսթ խօ պը կըրըմ ժը մըռա
 խըզմէթչի ու շահխա պըպի ժը պոյ աւ գըչդան թօ գա
 սի, ու ժը պոյ աւ գըչդան թօ տէ ժը գառա խօ նշան
 17 պըտըմ: Ու ժը աւ գաւմէ ու ժը թայիֆան տէ խէլաս
 պըքըմ, ժը ուան թօ գա ժը ուանուա տը չէյէնըմ:
 18 Քօ շահվէ ուան վէ քի վուսան թօ ժը գարիէ ժը ոօհ
 նիռա ու ժը հիւքմաթէ չէյգանէ ժը իօտէռա վէկէ
 ոըն, թօ ուան պը աւ իման թօ լը սէր մընն ալֆի
 թիէ կիւնէան ու լը նալա հաթը ազիզ պուճան մի
 19 բասան պըտըլինըն: ժը պոյ ուիա, եա՛ Ոգրիպաս փա
 20 տիչահ. ժը խնջուա մը իթխաթարդիթի նն քըր: Լէ
 հէմէն ալուլ լը Շամէտա պուօղանուա ու լը հէմի ո
 լաթէ Եէհուտիսթանէ ու ժը թայիֆանուա մը վաղ քըր
 թօ թօպա պըքըն, ու ժը իօտէռա վէկէռըն ու ժը
 21 թօպառա լայիգ ամէլան պըքըն: ժը պոյ գըչդէ հանա
 Եէհուտիան մը լը տաճարտա կըրթըն ու տը խապըթը
 22 պուճ թօ մը պը գուժըն: Լաքին ժը իօտէ մը եարտում
 սանա ու հաթա նուա սաղ մամն, ժը բըջուքուա հւ
 ժը մնղընուա. մը չէհատէթ քըր, ժը աւ գըչդան
 գըչդ քի մը տնրվա խապէր նն տա, թօ փէյղէմպէ
 23 ըան ու Մուսա խապէր տան՝ էրքը տէ պըպըն. էրքը
 իսա տէ ալէմ պը քչանտա ու էրքը աւ ժը հէմիան
 ալուլ ժը մըրիան պը գըյամ սանտընէ ոօհնի տէ վաղ
 24 պը քըրանա ժը գաւմուա ու ժը թայիֆանուա: Ու
 կալա թօ աւ ժը տնր հազէ խօ ժը գըչդէ հան ճէ
 վապ տըտա ֆէստոս պը պըլընտ ալազ քի կօ. Տին տը
 պի, եա՛ Պօղոս, վըռ խօնըտանիդիէ դա՛ դա շաչ
 25 տըքն: Պօղոս ժի կօ, Էզ տին նա պըմ, եա՛ Հուր
 մէթլի ֆէստոս, իլլա տօղրիթի ու սէօզա թէմամ ազլէ
 26 խապէր տըտըմ: Չիրա փատիչահ տախի տը զանը գըչ

- դէ հան . քօ լը պնր ուի նժի պը ճէսարէթ խապէր տըտըմ , զիրա պալուր նա քըմ քօ ժը դըլղէ հանա եէքի մալումէ ուի նն պն , զիրա դըլղէ հան լը քունչ
- 27 քի նն պուն : Ժը փէյղէմսէրանուա իման դի^նի , եմ
- 28 Ագրիպաս փատիչահ , աղ զանըմ քօ իման դի^նի : Ու Ագրիպաս ժը Պօղոսուա կօ , փըռ նա մինն քօ մը դան
- 29 տուրմիչ պըքի քրիսթիան պըպըմ : Պօղոս ժի կօ . Բեաչ քի իօտէ պըտանա կէրէք ժը հընտըքան կէրէք ժը փըռան նն թանէ դու , իլլա աւ հէմիան ժի քօ իոօ մը կօտարի տըքըն , ահվա հէման ոգա մըն պը պանա
- 30 ժը աւ կրէտանէ պաչգա : Նուա փատիչահ հէմ վալի ու Բէրինիկէ ու պը ուանուա թնվ ունըչտօղան ու
- 31 պուն : Ու կավա քօ լը տնր ուապուն պը հնվուտու խապէր տըտան ու կօն . Մնուուվէ հան ժը մըրընուա
- 32 եա ժը կրէտանուա մուսթահագ դըլղ քի նա քն : Ագրիպաս ժը փէստոուա կօ . Մնուուվէ հան էրքը ժը խունտըքարուա իֆատէ նն քըրանա՝ պնրտանուա միւմ քին պու :

ՍԷՐ 27

- 1 Ու կավա քօ դարար տան քօ պը կէմի նմ լը իտա լիայէ հնուըն , Պօղոսէ ու չէնտ կրէտան թէպիմէ եիւզ պաչի քի քըրըն նավա էքէ Յուլիոս , քօ ժը Ալիան
- 2 պօլիկէ պու : Ու լը եէք կէմի քի էտրէմիտէ նմ քէթըն ու լը ոէ ուապուն . ու լը ալիէ Ասիայէ նմէ տէ պը ջուանա . ժը Սէլանիկէ պուն Արիստարքոս Մակէդոնալի
- 3 ժի պը մնուա պու : Ու լը աւ ույատըն լը Սիդոնէ նմ կիյան , ու Յուլիոս ժը Պօղոսուա պը մուրվէթ քըրընէ ժէոա բուսգաթ տա քօ հառն լը պա տօսգէդ խօ բա
- 4 հաթ պն : Ու ժը ուէ պը ուապունէ ժը պըն Գըպըրդէ
- 5 նմ պըհուրին ժը պօյ պա լը դարչի մնպունէ : Ու բա շէ ժը օրթա պահրա կիլիկիայէ ու Պամփիլիայէ նմ
- 6 ջուն , հաթըն լը պաժէրէ Լիկիայէ լը Միուա : Ու եիւզ

- պաշի լը ուէ լը Իտալիայէ ջունտօղ Իսքէնտէրիձլը կէ-
- 7 մի քի, մն լը ուի սուար քըր: Ու վըռ ուօյան պը հէտի
հէտի ջունտընէ անճախ քի լը ալիէ կնիտոսս ամ կկյան,
- ու պա լը գարչի մն պունէ ժը պըն կիրիտէ ժը պա
- 8 Սարմոնայէ ամ ջուն: Ու պը զօռ ամ ժը ուէ պը պը-
հուրինէ լը ճիքի ամ հաթըն քօ Իսքէլէէ Ռընտ տըհա-
թը կօթան քօ լը նէղա էքէ պու պաժէրէ Ղասեա:
- 9 Ու բաչէ վըռ զէմանան քօ պըհուրթ, ու պը կէմի ուէ-
վիթի հէնի զէրարը պու, ոխթա ոօճի ժի ժը խօ պը-
- 10 հուրը պու Պօղոս շիրէթ տըտա ու տը կօթ. Եւ մն-
ուուվան ան տը պլինըմ քօ աւա ուէվիթիէ պահրէ նա
թանէ ժը պար ու ժը կէմիուա, լէ իլլա ժը ճանէ մն-
- 11 ու ժի պը զահմէթ ու պը զէրար տէ պըպմ: Լաքին
եիւզ պաշի ժը սէօզէ Պօղոստա բէթըր ժը տիւմէնճի-
- 12 ուա ու բէխէուա պապուր տըքըր: Ու չիւնքի աւ Իսքէ-
լէ գանճ նա պու քի լը ուէ ամ զըվըսթանէ պը պը-
հուրինըն, վըռան ֆէքըրին՝ քօ ժը ուէ հնուըն, քօ
պէլքի գատիր պըպըն լը ֆիւնիկէէ պըկիյէն. լը Իսքէ-
լէէ կիրիտէ գըչըս պըքըն, քօ լը ալիէ գըպլէ ան ու լը
- 13 զուտիէ մէզմտըքմ: Կավա քօ լօտօս վըֆի քըր, ուան
թախմին քըրըն քօ տէ պըկիյէն լը աւ տար քօ տէ պը-
ջուն, ու լը ուէ պը ուապունէ ժը պա կիրիտէն տէ պը
- 14 պըհուրը պուն: Ու վըռ նն պըհուրի պա քի ուըմի
քըօջ ուապու լը գարչի ուի՝ ժը էքէուա Եւրակիկլն
- 15 տըպէն: Կավա քօ կէմի հաթը կըրթըն ու լը պար պա
գատիր նն պու սնքընանտըն, հաթը պնրտան ամ տը
- 16 ջօ պուն ու տը հաթը պուն: Ու ամ ջուն լը պը ստա-
քի պըջուք քօ կըօդա տըհաթը կօթան, ու պը զօռ
- 17 ամ գատիր պուն սանտալէ զապթ քըրըն: Աուի քօ
սանտըն՝ ու եարտըմ գուլլանմիչ քըրըն կէմի ժը պընի
կրէտան ու թըռսիան նն պմ քօ լը կիրտապէ պը գէ-
վըն ու եէլքէնէ լը խուարի պը սանտընէ վուսան տը
- 18 ջօ պուն ու տը հաթը պուն: Ու ամ քօ լը նավա մնզըն
ֆուրթունատա պուն, ու աւ ուօյա տըն պարան ալէ-

- 19 Թըն լը տար: Ու լը ոջա սրսէանտա շալթի կէմիէ ամ
 20 պը ախթի խօ ալթիթըն լը տար: Ու կավա քօ փրո
 ոջան նն ու ու նն ժի քսթէրան տը խույա պուն ու
 պօպլիսք ժի փրո պու լը սէր մն, հէնի ժը պըն ու
 21 մուտէ խէլաս պունէ մն գադիա: Ու չըմա քօ ժը փրո
 ոջան պըրչի պուն ուէ չաղէ Պօղոս լը նավ ուան պը
 սնքընանտընէ կօ. Եա՞ մնուովան կէրէք քօ ժը սէօղէ
 մըռա ո կօտարի պըքըրանա ու ժը կիրիտէ ոա նն
 պանա ու զահմէթէ հան ու զէրարէ հան նն քշանտա
 22 նա: Համա նուա ժը ոուա նասիհաթ աըտըմ քօ շէն պըն,
 գիրա ժը ո եէքիուա տէ զէրար քի նն պն, լէ թանէ
 23 ժը կէմիուա: Ձիրա իշնվ մէլէքէ աէ խօտէ ժը մըռա
 խույա քօ անղ է ուի մն, ու ժէաա իպատէթ աըքըմ,
 24 Ու կօ ժը մըռա. Մն թըռու եա՞ Պօղոս՝ լը պար խուն
 քեարէ լազըմն քօ դու ոապի, ու խօտէ աւ հէմիան
 25 քօ պըդառա լը կէմիտանն պախչ քըր ժը դառա: ժը
 պօյ ուիա, եա՞ մնուովան շէն պըն, զիրա անղ ժը խօ
 աէոա իման գինըմ՝ քօ աշվա տէ պըպն, չավան քօ
 26 ժը մըռա հաթը կօթըն: Համա լազըմն քօ ամ լը ատա
 27 քի պը գէվըն: Ու կավա քօ չարսանչ չնվա մն պու
 քօ ամ լը պահրա Անտրիայէ տը ջօ պուն ու տը հաթը
 պուն. կէմիհիան լը նիվէ չնվէտա թախմին քըրըն քօ
 28 լը զուվաի քի տը կիյէն: Ու կըքէ ալթիթըն լը նավ
 պահրէ պիսթ գուլաճ հնպու ու հընքք ժի լը բէչ պը
 ջունտընէ կըքէ տիսա ալթիթըն՝ տին քօ բանդուան գու
 29 լաճն: Ու պը թըռոսանէ քօ նն պն քօ լը ճիէ պը զը
 նառան պը գէվըն, ժը ալիէ բաշտա չար ապընան
 30 ալթիթըն, ու կը խօստըն քօ սըպէ պը պն: Ու կէ
 միհիան ժը պօյ ժը կէմիէ աէվանտընէ սանտալէ լը
 պահրէ քըրըն, կօյա քի լը ալիէ բաշտա ժի աընան
 31 տէ պապէ ժըն: Համա Պօղոս կօ ժը եիւզ պաշիոա ու
 ժը ասքէրուա, էքքը ուանան լը կէմիտա նամիըն,
 32 հուն նըքեարըն խէլաս պըն: Ուէ չաղէ ասքէրան պէնէ
 սանտալէ պըին ու պարտանը քօ լը տար պը գէլն:

- 33 Ու կա՛վա քօ հէնի սըպէ տը պօ պու . Պօղոս լա՛վա տը
քըր ժը հէմիանուա քօ դաամ պը խուն , ու տը կօթ ,
խօ չարսոնհ ոօ ան՝ քօ հուն պըչի մանն ու դըչդ քի
- 34 նն խուարընն : ժը պօյ ուիա ժը ուա լա՛վա տըքըմքօ
դաամ պըխուն , զիրա ուիա ժի ժը պօյ խէլասէ ոն .
չըմա քօ ժը ո ժը եէքէ մու քի ժը սէրիէ ո տէ վուն .
- 35 տա նն պն : Ու կա՛վա քօ դըչդէ հանա կօ , նան սանտ
լը պնր հէմիան ժը իօտէուա չըքըր քըր ու պը չըքէն
- 36 նանտընէ տէպթ քըր խուարընէ : Ու հէմիան ժի պը շէն
- 37 պունէ , ուան ժի դաամ քըրըն : Ու լը կէմիտա ան՝ հէ-
- 38 միան տու սնտ ու հաֆթէ ու շէչ ճան պուն : Ու կա-
վա քօ ժը դաամէ թէրպուն , կէմի սըվըք քըրըն կէ-
նըմ լը պահրէտա պը ութմանտընէ :
- 39 Ու կա՛վա քօ սըպէ պու , զուվաի նա նա տըքըրըն ,
լէ թանէ գունծըքքի սէղմիչ տը քըրը պուն՝ քօ քէնարէ
ուի հնպու , ու տը ֆէքըրը պուն էրքը դապիլ ան կէ-
- 40 մի լը ուէ դահընտըն : Ու ասընան պրանտըն ու լը պահ-
րէ ալէթըն , ու կըրէ տիւմէնէ վէ քըրըն , ու լը պահ-
րէ պնրտան , ու եէլքան լը պնր պա պը վէ քըրընէ լը
- 41 ալիէ աւ քէնարէ տը ջօ պուն : Համա վուսան ճի քի
քէթըն քօ հնրտու ալի ժի պահը պու , կէմիտանն
ուօնըչտանտըն , ու ալիէ բէչէ կէմի հաթը չը քէնան-
տըն , նա լը պըթմանտըն մն , ու ալիէ բաչէ ուի ժը
- 42 զօուա տալղան տը հէլօչիա : Համա ասքէրան շէվըր
քըրըն քօ մահպուսան պը գուժըն , նն պն քօ եէքի պը
- 43 ասնավ պը ունվն : Համա եիւզպաչի քօ տը խօտ Պօ-
ղոսէ խէլաս պըքն ուան ժը աւ նիէթէ մէն՝ քըր . հէմ
էմի քըր՝ քօ ուան քօ տը քեարըն ասնավ քըրընէ
ավուլ պրա խօ պավէն լը պահրէ ու լը զուվաիէ ու-
- 44 պըն : Ուուէ տընան՝ հընըքան լը սէր թախտան , հընըքան
ժի լը սէր դըչդ քի կէմիէ ուապուն . ու ահվա պու քի
հէմիան ժի լը զուվաիէ սաղ ուապուն :

ՍԷՐ 28

- 1 Ու կավա .քօ ուան խելաս պուն, ֆէհմ քրրն .քօ նավէ աւ ատայէ Մալթա պու, ու էհալիէ ուի ժը
- 2 մանա փրու ինսանիէթ քրրն . Ջիրա աղըր քրրն ու ման հէմի ժի դապուլ քրրն, ժը սէմէտէ աւ պարանէ
- 3 ու սէրմայէ .քօ լը սէր ման հաթ : Ու կավա .քօ Պօղոս փրու գրը ու մըրչան պերէվ քրր, ու լը սէր աղըրէ տանի ժը շնուա կերմիթիէ կօւրմահր քի ուսպու
- 4 տէսթէ ուի կրթ : Ու էհալիէ լը ուէ կավա .քօ տին աւ ճանավար ժը տէսթէ ուի հաթը պու ալադանտըն ժը համուտուուա տը կօթը պուն, մանուվէ հան հէլ պէթա գաթուլն, քօ Ֆարազա ժը պահրէ խելաս պու,
- 5 լաքին հիւքմէ խօտէ նան հըչտ .քօ սաղ պը մինն : Համա աւ ուի ճանավարէ լը աղըրտա տա ո շանտ, գաթ
- 6 գէրար քի նան տի : Ու ուան տը բէ պուն .քօ աւ տէ պը ուրմի, եախօա զաֆիլ տէ պը գէվմ պըմրն . լաքին կավա .քօ փրու սնքրնին ու տին .քօ ժէուա գէրար քի նան պու, նիյէթէ խօ պը կօհօանտընէ տը կօթը պուն,
- 7 ժէուա, Ալլահ քի ն : Լը ուէ տանրան կունտէ սէրտա .րէ աւ ատայէ հնպու, նավէ էքէ Պօպղիոս պու, քօ աւ ման գապուլ քրր ու սէ ո.օ ման մըսաֆըր քրր լը
- 8 պա խօ : Ու պու .քի պավէ Պօպղիոսէ ժը թայէ ու ժը իհասը հաթը կրթընն ուա տը քէթը պու . ու Պօղոս լը պա ուի ջու ու նըմէճ քրր ու տէսթէ խօ լը սէր
- 9 ուի տանի ու աուի սաղ քրր : Նուա կավա .քօ ուիա պու, պաչգա նախօչան .քօ լը աւ ասատա պուն տը
- 10 հաթը պուն ու սաղ տը պօ պուն : Ու ուան ժը մանա պը փրու իքրաման իքրամ քրրն, ու կավա .քօ նմ ժը ուէ տը ջօ պուն աւ գըչդ .քօ ժը մանա լաղըմ
- 11 պու տանն : Ու բաչէ սէ մահան պը իսքէնտէրի կէմի քի նմ լը ուէ ուսպուն, քօ զըվըսթանն լը աւ ատա .տա դըչլա պօ պու, ու նչանէ Գիոսիուրոսէ ուի հնպու :

- 12 Ու լը Սիրակուստէ ամ կիյան, ու սէ ոօ ամ լը ուէ
 13 մանն : ժը ուէ ամ պը աեվը քըրընէ լը Հոէգիոնէ ամ
 կիյան, ու բաշէ ոօճ քի քօ լօտօս փըֆ քըր, լը ոօյա
 14 տըտոյան լը Պատիողոսէ ամ հաթըն : Ու լը ուէ մն
 պըէան տին, ուսն լավա քըրըն քօ հաֆթ ոօ ամ լը
 15 պա ուան պը մինըն, ու բաշէ լը Հոոմէ հնօըն : Ու
 ժը ուէ կավա քօ պըէան լը սէր մն պըհիստըն հաթա
 պազարա Սփիոսէ լը պնր մն հաթըն, ու հաթա լէ սէ
 խանան ու կավա քօ Պօղոս ուան տի, չըքըր քըր ժը
 16 խօտէոա ու շէն պու : Ու կավա քօ ամ հաթըն լը Հը-
 ոոմէ . եիւզ պաշի մահպուսան ժը օրոու սէրտարոա
 թէսլիմ քըր, լաքին ժը Պօղոսոա էմր պու քօ պը
 17 պէքչի աքէրէ խօ թնլ պաշգա պը սնքընն : Ու պու
 քի բաշէ սէ ոօյան մնղընէ եէհուտիան կազի քըր,
 ու կավա քօ հաթըն լը եէք ճի՝ կօ ժը ուանոա . եա՛
 պրէ մնուովան նղ ժը գավուա, եախօա ժը ատէթէ
 պավանէդ մնուա գարչի զըտ դըշը քի նն քըրըն ժը
 Գուտսէ լը աէսթէ Բօմալիան նղ մահպուս թէսլիմ
 18 քըրըն : Ուան կավա քօ մը թէֆթիշ քըրըն, խօստըն
 քօ մը պնրտըն, զիրա լը սէր մըն ժը մըրընոա միւս
 19 թահագ գապհաթ քի թուննն պու : Համա կավա քօ
 եէհուտիան զըտ սնքընըն, լազըմ պու քօ ժը խունա
 քեարոա իֆատէ պըքըմ, լաքին նա քի ոզա եէքէ քօ
 20 լը սէր միլէթէ խօ կըլի քի ուի պըպն : Նուա ժը ուի
 սէմէտէ մը ո կնզի քըր քօ ո պըսլինըմ ու ժը ոուա
 խապեր պըտըմ, զիրա նղ ժը պօյ ումուտէ խարայէլէ
 21 զէնճըրէ հան տըքչինըմ : Ուան ժի կօն ժէոա . էմ լը
 սէր դա ժը եէհուտիսթանէ նա քեաղըտան սննտըն,
 ու նն ժի ժը պըէան եէքէ լը վըր հաթիմ լը սէր դա
 դըշը քի քօթի նագլ քըրիմ, եախօա խապեր տայն :
 22 լաքին ամ ժը դա լավա տըքըն քօ ժը դա ամ պը
 պըհէն էրքը դու լը սէր չընիյէթ ի, զիրա ժը պօյ աւ
 ֆըրդայէ մալումէ մն ն քօ լը հնր ճիտա զըտա ուի
 23 տը պէն : Ու ժէոա ոօճ քի թային քըրըն լը պա ուի

- փրոան զօնաղ հաթըն, քօ ժը ուանուա պէյան տըբըր
 փատիչահիթիէ խօտէ պը խապաթան ու ուան զանտուր
 միշ տըբըր ժը պօյ Մէսիհէ ժը նօմօսէ Մուսա ու ժը
 24 փէյղէմպէրան՝ ժը սըպէ հաթա էվարէ : Ու հընըքան
 խման տը անի պուն ժը կօթընէ ուիուա ու հընըքան
 25 խման նն տը անի պուն : Ու պը հնվուտուուա իթի-
 ֆազ նն քըրընէ պէլա պուն, կավա քօ Պօղոս սէօզ
 քի կօ . էրբը Բուհ էլ Գուտս զանն խապէր տա պը
 պավանէ մնուա՝ պը տէսթէ իշայա փէյղէմպէրէ, ու
 26 կօ . Հն'ուն ժը զավմէ հանուա ու պէթն, Պը պըհիս-
 տընէ տէ պը պըհէն, համա զավթ ֆահմ տէ նն քըն,
 ու պը սիթընէ տէ պը պինըն, համա զավթ տէ նն պինըն :
 27 Չըմա քօ տըլէ զավմէ հան զավըն պու, ու պը կօյա
 խօ կրան պըհիստըն, ու ջահվէ խօ կըրթըն, նն պն
 քօ պը ջահվէ խօ պը պինըն ու պը տըլէ խօ ֆէհմ պը-
 քըն ու վէկնուըն, ու նզ ժը ուանուա շիֆա պըտըմ :
 28 Նուա մալումէ ո պրա պըպն, քօ խէլասէ խօտէ ժը
 թայիֆանուա հաթը շիանտըն, ու ուան տէ կօտարի
 29 պըբըն : Ու կավա քօ աւ խապէրէ հան կօ, Եէհուէ
 տիան լը տնր քէթըն, լը նավա խօտալ փրու միւճատա
 30 լա քըրըն : Ու թամամ տու սալ լը աւ մուլա խօ սն
 31 քընի, քօ քըրէ քըրի պու : Ու ժը ուանուա՝ քօ լը
 32 ճէմ ուի տը հաթը պուն : Փատիչահիթիէ խօտէ վաղ
 տը բըր, ու լը սէր Բապալ խաա էլ Մէսիհէ հին տը բըր
 պէթըուա ու պը պէմանի պուն :

ՄԷՔԹՈՒՊԷ

ԲԷՍՈՒԼԷ ՊՕՂՈՍ

ԺԸ ԲՕՄԱԼԻԱՆՈՍ

ՄԷՐ 4

- 1 Պօղոս՝ զուլամէ իսա էլ Մէսիհէ՝ ժը ըհսուլ պունոա հաթը կազի պուն, ժը պոյ ինծիլէ իօտէ հաթը ճիէ
- 2 պուն, Աւ քօ ժը ալուլ պը տէսթէ փէյղէմպէրէդ խօ
- 3 պը ազիդ քըթէպան վա՛տ քըր. ժը խուսուսա գուռէ ուի Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ, քօ ժը ալիէ թմնէ
- 4 ժը զուրիյէթէ Տալուսէ պու, Աւ քօ ժը ալիէ ազիդիլ թիէ Բուհէ Գուռէ իօտէ հաթը պէյան պու պը գու
- 5 վէթ, ժը մըրիան պը գըյամ սննտընէ. Պը աուի քօ մն լութֆ ու Բէսուլըթի սննտըն ժը պոյ իդաաթիէ իմանէ լը նալա հէմի միլլէթան, ժը պոյ նալէ ուի:
- 6 Քօ լը նալա ուան հուն ժի ժը իսա էլ Մէսիհնա հա
- 7 թըն կազի պուն: Ժը ո՛ ժը հէմիանուա քօ լը նալ Բօ մատա նն, ժը ոռա ժը տէլալիէ իօտէռա, ժը ազիդ պունուա հաթը կազի պունուա. լութֆ ու սէլամէթ ժը ոռա ժը իօտէ ժը Պալէ մն ու ժը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ:
- 8 Ավուլ չըքըր տըքըմ ժը իօտէէ խօ պը տէսթէ իսա էլ Մէսիհէ ժը պոյ ո՛ հէմիան, քօ խմանէ ո՛ լը հէմի
- 9 տընէտա նազլ տը պն: Զիրա իօտէ շահիտէ մըն մ, աւ քօ նզ ժէռա իպատէթ տըքըմ պը Բուհէ խօ՝ լը նալ
- 10 ինծիլէ Գուռէ ուի: Էրքը չափան հնր ոխթ նզ ո՛ պիրա խօ դինըմ, հնր ոխթ լը նըմէճէ խօտա պը տիլէկ քըրընէ, մէկէր ճար քի պը իզնա իօտէ ուսաթ պէ ժը

- 11 մըռա ժը ոռա պէմ: Չըմա քօ փըռ հասրէթ տը քշի-
 նըմ ո պը պինըմ, քօ ժը ոռա բուհանի պախշիշ քի
 12 իլհազ պըքըմ, հաթա քօ հուն գալի պը պըն: Եանի
 պը աւ իման քօ կէրէք լը մապէյնէ ո' կէրէք ամընն
 13 պը ո թալ պէմը տըլ փըռա պուն: Լաքին նա խուա-
 զըմ, եա' պրէան քօ հուն նըզանը պըն, փըռ ճարան
 մը նիէթ քըր քօ ժը ոռա պէմ, համա հաթա նուա
 ալ մամ, հաթա քօ լը նալ ո տա ոքա լը նալա
 14 պաշոա թայիֆան մէյլէ պըպն: կէրէք ժը Եունանիան-
 ոա կէրէք ժը Էճնապիանուա, հէմ ժը ալիմանուա հէմ
 15 ժը ճահիլանուա ալ տէյնտար ըմ: Նուա չըգաա քօ ժը
 տէսթէ մըն դէ հաղ տըքըմ ժը ոռա ժի քօ լը Բօմա-
 տանն ինծիլէ վազ պըքըմ:
- 16 Ձիրա ալ ժը պօյ ինծիլէ իսաէ շէրմ նա քըմ. չըմա
 քօ աւ գուվէթէ խօտէ ա, ժը պօյ հէմի իման անօղան-
 ոա ժը պօյ խէլասէ, ալուլ ժը Եէհուտիուա ու բալէ
 17 ժը Եունանիուա: Ձիրա պը տէսթէ ուի, աւ սատա-
 գաթ քօ ժը իմանէ խօտէ ա ժը իմանուա աշիքեար տը
 պն, չավան քօ հաթիս նըվիսանտըն, էրքը սատըգ պը
 իման տէ խէլաս պըպն:
- 18 Ձիրա զաղապէ խօտէ տէ ժը աղիմանան աշիքեա-
 րա պըպն լը սէր հէմի ֆըսոգ ու նահագիթիէ մանու-
 19 վան, ուան քօ տօղրիթի պը նահագիթի կըրթըն: Ձիրա
 ժը տա՛ր հագէ խօտէ մալում պուն գըշդ, լը նալ-
 պէնա ուան պէյանն, զիրա խօտէ ժը ուանուա պէյա-
 20 նն: Չըմա քօ գըշդէ նա խույանէ ուի ժը իպթիտայէ
 տընէ պը մալուգան ֆէհմ սըպըն՝ դէն տիթըն, եանի
 էպէտի գուվէթէ ուի ու Ալլահիթիէ ուի, վուսան քօ
 21 պէ ճէվապ պը մինըն: Չըմա քօ ուան խօտէ նաա քը-
 րըն, ոգա խօտէ ժէռա իզգէթ նն քըրըն, եախօտ
 շըքըր նն քըրըն, լէ լը ֆըքըրէ խօտա պաթալ պուն,
 22 ու տըլէ ուան պը պէ ֆէհմիթիէ դարի պու: Աւ խօ
 23 լը ճիէ մաղընան տանի պուն՝ տին պուն: Ու խարապ
 նա պուն իզգէթէ խօտէ կօհրանտըն, պը շըպանտընէ

- Հաթը խարապ պուն սուրէթէ մնռուվան ու դայրան ,
 24 ու չար փէան ու սողունան : ժը պոյ ուի խօտէ ժի ուան
 ժը մուրտառիթիռա թէսլիմ քըր պը պըժանտընէ տըլէ
 ուան թէնէ ուան լը նավ ուանտա ըէզիլ քըրընէ :
 25 Ուան քօ տօզրիթիէ խօտէ պը տէրնվոա կօհրանտըն ,
 սէճտէ ու իպատէթ քըրըն ժը մախլուգանուա , նա քի
 ժը խօտէոա , աւ քօ ժը էպէտիէ միւպարէքն , ամին :
 26 ժը ուի սէպէպէ խօտէ ուան ժը ըէզալէթ արդույան
 ոա թէսլիմ քըր , քօ մէէ ուան տախի ժը թապիաթ
 ոա լազըմ պուն դըչդէ , ժը թապիաթոա զըտ լազըմ
 27 պուն դըչդոա պը ուի կօհոանտըն : Քէզալք նէրիան
 ժը թապիաթոա լազըմ պունէ ժընան պնրտան պը պը
 ժանտընէ խօ լը հնվուտու կէրմ պուն , նէրիան պը
 նէրիան ըէզալէթ տը չըղուլի պուն , ու էճրէ ազըընի
 28 թիէ խօ լը սէր խօ տը սնտը պուն : Չըմա քօ ուան
 խօտէ ըէտ քըրըն , խօտէ ժի ուան ժը ըէզալէթ շէվ
 րանուա թէսլիմ քըր , նա լայրգ դըչդան քըրընէ :
 29 Ուան քօ դըժը պօ պուն պը հէմի նահագիթիէ , զի
 նաէ , եարամագիթիէ , դամաքեարիթիէ , քօթիթիէ ,
 հասէտէ դըժը , պը գաթլ , պը նիզա , պը հիլէ , պը քէմ
 30 լըք : Ու պուն զամազան , ղէյպէթ քըրզան , տըժմընէ
 խօտէ , քըֆըր քըրզան , քիպիրան , ֆօտուլան , քօթիի
 31 թի տիթօզան , ժը պավուտիէոա իթաաթսըզան պուն :
 Ֆէհմուզան վատ խարապ քըրզան , ըահմուզան , պա
 32 ըուչուլի նա քըրզան , խիյանէթան : Քօ ուան շէրիա
 թէ խօտէ տըզանը պունէ , էրքը ուան քօ դըչդէ վու
 սան տըքըն ժը մըրընուա մուսթահագ ըն , նա թանէ
 աւ քըրզան , լէ ուան ժի քօ մէրամէ ուան եէքն պը
 աւ քըրզանուա :

ՄԷՐ 2

- 1 Նուա , եա՛ մնռուվ , հնր քի քօ տը պի , քօ հէօքմ
 տը քի , պէ ճէվապ ի , զիրա պը աւ դըչդ քօ պաչգա
 սիան հէօքմ տը քի , պը ուի դու խօ հէօքմ տը քի . զիրա

- դու քօ հէօքմ տը քի դու ժի հէմէն աւ դըչդան տը քի :
 2 Համա ամ տըզանըն հիւքմէ իօտէ պը ուսմթի տը պմ
 3 լը սէր ուան , քօ դըչդէ հանա տը ջըղուլըն : Լաքին ,
 եա՞ մանուկ դու քօ դըչդէ վուսան քրօղան հէօքմ
 տըքի , ու դու հէմէն աւ դըչդան տը ջըղուլի , ուիա
 պիրա խօ դի՞նի , է դու ժը շէրիաթէ իօտէ տէ ազատ
 4 պը մինի . Եօխսա աւ գաա գանճիթիէ ուի ու սապը ու
 թահմիւլա ուի լը պմը դըչդ քի տա նէյնի , նա՞ տըզանի
 քօ գանճիթիէ իօտէ դա լը ալիէ թօպայէ գապավուղիթի
 5 տըքմ : Համա դու պը տանկ սէրիթի ու պըպէ թօպա
 տըլէ խօ , դու ժը խօռա զազապ տը րապինի՞ ժը պօյ
 աչիքեար պունէ ոօյա զազապ ու հադ շէրիաթէ իօտէ :
 6 Աւ քօ ժը հմը քմսէռա լը կօրա ամէլէ խօ տէ պէտէլ
 7 պըքմ : Էպէտի հայաթ ժը ուանուա՞ քօ լը նավ խայր
 ամէլան պը սապը տը սմքընըն , իզգէթ ու իքրամ ու
 8 նմ մըրիթի տիլէկ տըքըն . Համա ժը փմով ջուռնօղան
 ու) ու ժը մօղրիթիռա իթաաթ նմ քրօղ , ժը նա
 հադիռա միւթիւհ պուօղանուա , խըչմ ու զազապ տէ
 9 պըպմ . Սըխէթ ու սըխընթի լը սէր հէմի մանուկ
 քօ շմու տը ջըղուլմ , ալուլ ժը Եէհուտիռա ու բաշէ
 10 ժը Եուհանիռա : իզգէթ ու իքրամ ու սէլամէթ ժը աւ
 հէմիանուա քօ խայր տը ջըղուլըն , ալուլ ժը Եէհու
 11 տիռա աւ բաշէ ժը Եուհանիռա : Չըմա քօ լը պմը
 12 իօտէ խաթը մէգմքըրըն թուհնմ : Չիրա ուան քօ պէ
 նօմօս կիւնէ քըրըն՝ տէ պէ նօմօս հէլաք պըն , ու ուան
 քօ լը պըն նօմօստա կիւնէ քըրըն՝ պը նօմօս տէ հիւքմ
 13 պըպըն . Չըմա քօ լը պմը իօտէ նօմօս պըհիթօղան
 սատըդ նընըն , իլլա նօմօսէ իճրա քրօղան տէ սատըդ
 14 պըպըն : Չիրա թայիֆան քօ նօմօսէ ուան թուհնմ կավա
 քօ պը թապիաթ ամէլէ նօմօսէ տը ջըղուլըն , նօմօսէ
 ուան պը թուհնմ պունէ , աւ ժը խօռա ալ նօմօս
 15 ըն՝ քօ ջըղուլէ նօմօսէ լը տըլէ խօտա նիչան տըտըն
 պը շէհատէթիէ զամիրէ խօ , ու պը հմվուտու թազիր
 16 քըրընէ ֆըքրէռուան , եախօտ պը հադ տայընէ . Լը աւ

- ուստա լը կօրա աւ ինճիլէ մըն՝ քօ ան Վաղ տըքըմ՝,
 խօտէ պը տէսթէ խաա էլ Մէսիհէ սըրա մանուվան տէ
 հէօքմ պըքմ :
- 17 Վահա գու Եհհուտի գէյ կօթան, ու վըչտա խօ լը
 նօմօնէ գա տանիւն. ու պը խօտէ բաննա խօ տըտի .
- 18 Ու մէրամէ ուի տըզանի, ու ժը նօմօնէ գու հին պույ ,
- 19 գըչդէ գանճան այըրմիչ քըրընէ : Ու գու ժը խօուա
 կիւվէնմիչ տըպի՝ էրքը ժը քօուանուա գալալուզ ի , ժը
- 20 տարիանուա՝ ոօհնի : Ժը ճահիլանուա չիրէթ տայօղ , ժը
 մասումանուա խօճա , էրքը ժը իլմէ ու ժը տօղըիթիէ ժը
- 21 նօմօնէ չըքէ գա հէյն : Նուա գու քօ պաչգասիան
 թալիմ տըքի , գու խօ թալիմ նա՞ քի , քօ վաղ տըքի
- 22 տըզի նա՞ քըրըն , գու տըզի տըքի՞ : Քօ տէժի զինա նա
 քըրըն , գու զինա՞ տըքի , գու քօ ժը փութան իքրահ
- 23 տըքի , սէղանան թալան սըքի՞ : Փու քօ պը նօմօն բաս
 նա խօ տըտի , նօմօնէ պը խարապ քըրընէ , խօտէ լը պանր
- 24 գըչդ քի տա նայնի : Ձիրա ժը պօյ ո՛ լը նալ թայի
 ֆանտա ժը նալէ խօտէաա քիւֆը տըպն , չավան քօ
- 25 հաթիւն նըվիսանալն : Ձիրա էրքը նօմօնէ տը բէյ սիւ
 նէթ , ֆայտէ տըքն , համա էրքը նօմօնէ խարապ տըքի ,
- 26 սիւնէթէ գա պէ սիւնէթ պու : Ձիրա էրքը պէ սիւնէթ
 հագէ նօմօնէ իճրա պը քմ , նա՞ քի պէ սիւնէթէ ուի սիւ
- 27 նէթտէ հասապ պըպն : Ու ժը թապիաթէ պուն պէ սիւ
 նէթ նօմօնէ պը իճրա քըրընէ տէ գա հէօքմ պըքմ , քօ
- 28 պը նըվիս ու պը սիւնէթէ նօմօնէ խարապ տըքի , Չըմա
 քօ աւ Եհհուտի նընա քօ ժը տանրվն ն , ու սիւնէթ նընա
- 29 աւ քօ ժը տանրվն ն պը թէն : Լէ Եհհուտի աւ ն քօ ժը
 հընտուուվն ն , ու սիւնէթէ տըլէ՝ պը բուհ , ու նա պը
 նըվիս . քօ մէտհէ ուի նա՞ ժը մանուվան ն , լէ ժը խօտէ ն :

ՄԷՐ 3

- 1 Նուա ժը Եհհուտիաա չը՞ գըչդ քի զէտէ հէյն ,
 2 Եախօտ ժը սիւնէթէ չը՞ ֆայտէ : Փըու գըչդան՝ պը

- հար թարղ, ավուլ ուիա ան քօ, քէլամուլահէ ժը ուան,
- 3 ուա էմանէթ պու: Նուա էրբը ժը ուան հընըքան իման նան անին, չը՝ մէկէր իմանսիղիթիէ ուան իմանէ խօտէ
- 4 պաթալ տըբըր, հաշա: Լաքին խօտէ տօղրի, ու հէմի մնուովան պրա տանով պըպըն, չավան քօ հաթիան նըվիսանտըն, հաթա քօ լը սէօղա խօտա սատըգ պըպի,
- 5 չաղա մէհքէմէ պուենէ դու ֆաթհ պըքի: Համա էրբը նահագիթիէ մանատալէթէ խօտէ աշիքեար տըքան, ան չը՝ պը պէժըն, տնէպ խօտէ նահագ ան, քօ ղաղէպա խօ լը սէր ման դինան, պը ինսանիթիէ տըպէմ, հաշա:
- 6 Էրբը նա խօտէ տընէ տէ չավան հիւքմ պըքան:
- 7 Զիրա էրբը տօղրիթիէ ուի պը տանովէ մըն ղէտէ տը պան ժը պօյ իղղէթէ ուի, հէնի չըմա՝ ան ղգա կիւնէ.
- 8 քեար քի հիւքմ տըպըմ: Եախօտ չըմա՝ նա պէժի, չավան քօ լը բաշ ման քօթի խապէր տըտըն, էրբը ան տը պէն, ան քօթիթի պըքըն քօ գանճիթի պէ, քօ աղապէ ուան հագ ան:
- 9 Նուա չը՝ ան ժը ուան գանճըն, գաթ նա, դիրա կէրէք Եհնուտիան կէրէք Եունանիան ման ժը ավուլ
- 10 նչան տա քօ, հէմի ժի լը պըն կիւնէ նան: Չավան քօ
- 11 հաթիան նըվիսանտըն. գաթ սատըգ քի թուենան: Եէք ժի թուենան, ֆէհմ քրօղ թուենան, ու խօտէ արամիշ
- 12 քրօղ թուենան: Հէմի ժի շաշ պուեն, լը եէք ճի քօթի պուեն, գանճիթի քրօղ քի թուենան, եէք ժի թուենան:
- 13 Դըրըքա ուան հաթը վէպուեն թըրպան, պը ղըմանէ խօ հիւէ շըղուլըն, լը պըն լէվա ուան աղուէ կօհրըմահ.
- 14 րան հէյան: Տանվա ուան պը պէտուա ու պը դահլի.
- 15 թիէ դըժը ան: Լընկա ուան ժը խույն ոըժանտընուա
- 16 ղու ան: Լը ոէյա ուանտա գըրղըն ու սէֆիլիթի հէյան:
- 17 Ու ոէյա սէլամէթէ նաս նան քըրըն: (18) Լը պանը
- 19 ջահվէ ուան թըռաս խօտէ թուենան: Լաքին ան ղանըն քօ չը քօ նօմօս տը պէ, ժը ուանուա տը պէ քօ լը պըն նօմօստա նան, հաթա քօ հէմի տանվ պէ կըրթըն, ու
- 20 ճիւմէ պէմ լը պանը խօտէ պը սուշ պըպան: Զիրա լը

- պսր ուխտա եէք թէն քի սատրգ նա պս պը ամէլէ
 նօմօսէ, զիրա պը նօմօս ան կիւնէ նաս քըրըն :
- 21 Համա նուա պէ նօմօս ատալէթէ խօտէ պէյան պուս,
 ժը նօմօսէ ու ժը փէյղէմպէրան պը հաթը շէհատէթ
- 22 պուսէ : Եանի ատալէթէ խօտէ՝ քօ ժը իմանէ իսա էլ
 Մէսիհէ ան, ժը հէմիանուա մայում պուս ու լը սէր
- 23 հէմիան տը պս, ու ֆարգ թուսնան : Չիրա հէմի ժի
 24 կիւնէ քըրըն, ու ժը իղղէթէ խօտէ տուր պուսն : Ու
 պը լութֆա ուի պէյաշ սատրգ տը պըն պը աւ խէլաս
- 25 քօ պը իսա էլ Մէսիհէ ան : Քօ խօտէ աուի քէֆարէթ
 թադտիր քըր, լը խույնա ուխտա պուսն պը աւ իմանէ
 ատալէթէ խօ նշան պըտան, պը թահմիլէ խօտէ ժը
- 26 ալուլտա պուսն ժը պօյ քէֆարէթէ աւ կիւնէան : Եանի
 ժը պօյ ատալէթէ խօ լը զէմանա հանտա նիշան տայընէ,
 քօ աւ ատիլ պըպս, ու սատրգ պըքսն ուան քօ ժը
- 27 իմանէ Մէսիհէ նան : Նուա բասըն տայըն լը քօ՞ մա,
 պաթալ պու, պը քի՞ժան նօմօսէ, ժը նօմօսէ ամէլան,
- 28 նա, լէ ժը նօմօսէ իմանէ : Նուա ան՝ գարար տը տըն
 քօ, մանուլ պը իման սատրգ տըպս, պէ ամէլէ նօ-
- 29 մօսէ : Մէկէր թանէ խօտէ ժը Եէհուտիանուա ան, ժը
 թայիֆանուա ժի նընան, պէլէ, ժը թայիֆանուա ժի ան :
- 30 Չիւնքի խօտէ եէքսն, քօ սիւնէթ ժը իմանէ սատրգ
 31 տըքսն, ու սիւնէթսիղիթի ժի պը աւ իմանէ : Նուա
 ան՝ պը իման նօմօսէ պաթալ տըքըն, հանա, իլլա
 նօմօսէ սապիթ տըքըն :

ՍԵՐ 4

- 1 Նուա պավէ ման իպրահիմ ժը ալիէ թէնէ չը՞ տիանմ
 2 պը պէն : Չիրա էրքը իպրահիմ պը ամէլան սատրգ
 պը պանա, պըռա բանէ ուի տէ պըպանա, համա լը
- 3 պսր խօտէ նա : Չիրա քըթէպ չը՞ տը պէ, ու իպրահիմ
 ժը խօտէռա իման անի, ու աւ ժէռա սատրգիթի հա-
- 4 սապ պու : Համա աւ քօ չըղուլ քի տըքսն, իւճրէթ

- 5 Ժը ինայէթէ հասապ նապն, իլլա ժը տէյնէ : Էաքին
 աւ քօ նա շըղուլն, համա իման դինն ժը աուիւա
 քօ ֆասիդան սատրգ տըքն, իմանէ ժէուա սատրգիւ
 6 թի դէ հասապ պուն : Չավան քօ Տավուտ ժի ժը
 պոյ խօզիթիէ աւ մնուվէ, էքէ քօ խօտէ ժէուա սա
 7 տրգիթի հասապ տըքն պէ ամէլան : խօզի ժը ուանուա
 տը պէ, քօ պէնամուսիթիէ ուան ավֆ պու, ու կիւ
 8 նէէ ուան հաթը վէշարթըն : խօզի ժը աւ մնուվուա
 9 քօ խօտէ ժէուա կիւնէ հասապ նա քն : Նուա խօզի
 թիէ հան լը սէր սիւնէ՝ թէ ն, եա լը սէր սիւնէթսի
 զիթի ժի ն. զիրա նմ տը պէն, էրքը իման ժը իպ
 10 բահիմնա սատրգիթի հաթը հասապ պուն : Նուա չա՛վան
 հիսապ պու ոխթա աւ լը սիւնէթէտա պու, եախօտ
 լը սիւնէթսիզիթիտա, ոխթա քօ լը սիւնէթէտա նա
 11 լէ իլլա ոխթա քօ լը սիւնէթսիզիթիտա պու : Ու լը
 սիւնէթսիզիթի պուն սատագաթէ իմանէ՝ ժը պոյ մէօհ
 բա ուի ծչանէ սիւնէթ սնետ, հաթա քօ լը սիւնէթ
 սիզիթա պալէ հէմի իման անօղան պըպն, քօ ժը ուան
 12 ուա տախի սատագաթ պէ հասապ պուն : Հէմ պալէ
 սիւնէթէ պըպն, նա թանէ ժը սիւնէթէ պուօղանուա,
 իլլա լը ուէյա աւ իմանէ քօ լը սիւնէթսիզըքտա հա
 պու ժը պալէ մն ժը իպրահիմնա լը աւ ուէտա ժը
 13 շուստօղանուա ժի : Ձիրա ժը իպրահիմնա ու ժը զիւ
 բիէթէ ուիւա ժը պոյ ժը տընէնա վարիս պըպն հաթը
 տայըն վատ, պը նօմօսէ նն պու, լէ պը սատագաթէ
 14 իմանէ : Ձիրա էրքը ժը նօմօսէ պուօղան վարիս պըպն
 նա, իման տէ նաֆիլէ պըպանա, ու վատ տէ հաթը
 15 պաթալ պուն : Ձիրա նօմօս դազապ դինն. չիւնքի լը
 16 աւ ճիտա քօ նօմօս թուննն ախիլըք ժի թուննն : ժը
 պոյ ուիս սատագաթ ժը իմանէ ն, հաթա քօ ժը ի
 նայէթէ պըպն, վուսան քօ վատ ժը հէմի զիւրիէթ
 ուա ստահ պըպն, թանէ ժը նօմօսէ պուօղա նա,
 իլլա ժը մն ժը հէմիանուա ժի քօ ժը իմանէ պալէ
 17 մն ժը իպրահիմէ նն : Չա՛վան քօ նըվիսանտիւն, մը դա

- պովէ փրո միլէթան քըր , լը պնր խօտէ , ժը աուիւա
քօ իման անի , աւ քօ մըրիան սաղ տըքն ու մէվճոււտ
նն պուն դըչդան ոգա դըչդէ մէվճոււտ պունան կազի
18 տըքն : Քօ ժը պէ ումուտ դըչդուա պը ումուտ իման
անի՝ էրքը աւ տէ պովէ փրո օմէթան պըպն , չավան
քօ հաթը կօթան ժի , էրքը զիւրիէթէ դա տէ ահվա
19 պըպն . Ու աւ լը իմանտա նա հաթը զայիֆ պուն , ու
նն նըհէոթ ժը թէնէ խօուա զաթի ժը մըրըն պունուա ,
չիւնքի էօմրէ ուի գասա սատ սալէ հնպու , նն ժի լը
20 մըրի լը բահմա Սարայէ նըհէոթ : Ու պը իմանսիղիթի
վէպէս նն քըր ժը պոյ վատա խօտէ , լէ պը իման հաթը
21 փէթ պուն ժը խօտէուա շըքըր քըր : Ու ասահ զանի
քօ , աւ քօ վատ քըր՝ վատ քըրընէ խօ ժի իճրա քը-
22 ընուա ժի գատիրն : ժը պոյ ուիա ժէուա սատաղաթ
հաթը հասապ պուն :
- 23 Համա թանէ ժը պոյ ուի նն հաթը նըվիսանտըն ,
24 քօ ժէուա հաթը հասապ պուն : լէ ժը պոյ մն ժի ,
ժը ուանուա քօ տէ պէ հասապ պուն , քօ ան ժէուա
իման դինըն , քօ ժը մըրիան գըյամ քըր խօտիէ մն
25 Մէսիհէ : Աւ քօ ժը պոյ սուչէ մն թէպիւմ պու , ու
ժը պոյ մն սատըգ քըրընէ գըյամ քըր :

ՍԵՐ 5

- 1 Նուա ան պը իման հաթը սատըգ պուն սէլամէթէ
մն հէյն պը խօտէուա , պը տէսթէ Բապպէ մն խա
2 էլ Մէսիհէ : Պը տէսթէ էքէ քօ պը իման մն գասպուլ
քըր նէզ պունէ ինայէթէ հան , լը նալ էքէ քօ ան
սնքընըն , ու ան բանա խօ տըտըն պը ումուտէ իզ-
3 զէթէ խօտէ : Աւ գասա թանէ նա՝ լէ լը նալ սըխ-
լէթան ան բանա խօ տըտըն . չըմա քօ ան տըզանըն
4 քօ , էրքը սըխլէթ սապը տը շըզուլն , Ու սապը ճա-
5 ոապանտըն ու ճառապանտըն ումուտ . Ու ումուտ պը
չէրմ նաքն . չըմա քօ պը տէսթէ Բուհ էլ Գուտսէ

- մուհապէթէ խօտէ լը նալ տըլէ մն հաթիւն ուրժան,
- 6 տըն, քօ ժը մնուա հաթիւն տայըն : Չըմա քօ կալա
քօ ամ հէժա զայիֆ պուն լը ոխթէտա իսա ժը պօյ
- 7 Ֆասիզան մըր : Ձիրա ժը ուղուրա սատրգէ եէքէ պը
զօու տը մըրն, չիւնքի լը ուղուրա գանճէ պէլքի եէքէ
- 8 ժը մըրընուա ճէսարէթ պըքն : Լաքին մուհապէթէ խօտէ
քօ լը սէր մն հնպու աշիքեար քըր քօ կալա քօ ամ
- 9 կիւնէքեար պուն, իսա ժը պօյ մն մըր : էրքը վուսա
նն նուա քօ ամ պը խոյնա ուի սատրգ պուն, հանի
չըգաս բէթըր պը ուի ամ տէ խէլաս պըպըն ժը զա
- 10 զապէ : Ձիրա էրքը կալա քօ ամ տըժմըն պուն պը
խօտէ սուլհ պուն պը մըրընէ գուռէ ուի, հէնի չըգաս
բէթըր ոխթա սուլհ պունէ մը ամ տէ պը ճօն պը էօմբա
- 11 ուի : Ու թանէ ուիա նա', լէ պը խօտէ ժի ամ բասնա
խօ տըտըն պը տէսթէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ,
պը ուի քօ նուա մն սուլհ պուն :
- 12 Ձիրա չալան քօ պը տէսթէ եէք մնուուլ քի կիւնէ
լը տընէ քէթ, ու ժը աւ կիւնէ մըրըն, ու վուսան
մըրըն լը սէր հէմի մնուուլան քէթ, զիրա հէմի ժի
- 13 կիւնէ քըրըն : Ձիրա հաթա լը ոխթա նօմօսէ լը տընէ
կիւնէ հնպու . համա կիւնէ հասապ նա պն լը քօ քի
- 14 նօմօս թուննն : Լաքին մըրըն ժը Ատէմէ հաթա Մու
սաէ փատիշահիթի քըր, հէմ լը սէր ուան ժի քօ ողա
կիւնէէ Ատէմէ ժի կիւնէ նն քրօղան, քօ աւ օրինէկ
- 15 քի պու ժէուա, քօ լը բաշէ տէ պը հաթա : Լաքին նա
քի սուչ չալան ն պախշիչ ժի վուսան, զիրա էրքը
պը սուչէ եէքէ փըուան մըրըն, հէնի չըգաս բէթըր
պախշիչէ խօտէ ու աւ պախշիչ քօ պը ինայէթէ եէք
մնուուլ իսա էլ Մէսիհէն, լը սէր փըուան զէտէ պու :
- 16 Ու նա քի պախշիչէ հան վուսանն, չալան քօ ժը եէք
մնուուլէ քօ կիւնէ քըր, չըմա քօ հիւքիւմ ժը եէք
կիւնէէ լը նալա աղապէ խըստ . լաքին ինայէթ ժը փըու
- 17 կիւնէան լը սատրգիթիէ պըր : Ձիրա էրքը պը սուչա
եէքէ, մըրըն պը տէսթա եէքէ փատիշահիթի քըր իսէ,

- հէնի բէթըր ուան քօ ինայէթ ու զանի պախշիչէ սա-
տազաթէ սանտըն, է եէքէ եանի պը տէսթէ իսա էլ
- 18 Մէսիհէ լը հայաթտա փատիշահիթի տէ պա ժօն : Նուա
ժը սէմէտէ հան չավան քօ պը սուչա եէքէ ժը հէմի
մանուվանուա ժը պօյ հիւքմէ աղապ պունուա հիւքմ
պու իսէ , ահվա ժի պը սատազաթէ եէքէ ժի ժը հէմի
մանուվանուա ժը պօյ սատազաթէ հայաթ տայօղ պախ-
- 19 շիչ պուան : Ձիրա չավան քօ պը իթաաթմսիղիթիէ եէք
մանուվէ փրոան կիւնէքեար պուն , վուսան ժի պը
- 20 իթաաթիէ եէքէ փրոան տէ սատըզ պըպըն : լաքին
նօմօս լը մապէյնէ քէթ քօ սուչ փրո պըպան , լաքին
լը քօ քի կիւնէ փրո պու , հէնի փրո պու ինայէթ :
- 21 Գօ չավան քօ կիւնէ պը մըրըն փատիշահիթի աժօթ ,
վուսան ժի ինայէթ փատիշահիթի պըքան պը սատա-
զաթէ հաթա լը էպէտի հայաթէ պը տէսթէ Բապպէ
ման իսա էլ Մէսիհէ :

ՄԷՐ 6

- 1 Հէնի նուա ան չը պէժըն , ժը պօյ ինայէթ փրո
- 2 պունէ լը նավ կիւնէան ան պը մինըն : Հաչա , ան քօ
ժը պօյ կիւնէան մըրըն , հէնի չավան լը նավ ուխտա
- 3 պը սանքընըն : Նըզանըն , էրքը ան քօ պը իսա էլ Մէ-
սիհէ թահֆիլ պուն , լը մըրընա ուխտա թահֆիլ պու-
- 4 նան : Պը ուխտա ան հաթըն նըխաթթըն պը թահֆիլէ
ժը պօյ մըրընէ , քօ չավան քօ իսա պը իզգէթէ Պափ
ժը մըրիան դըյամ քըր , վուսան ժի ան լը թաղէթիէ
- 5 հայաթէ պը կէռըն : Ձիրա էրքը պը ուխտա թանվ ամ-
սալէ մըրընէ ան հաթը տանին շազ պուն իսէ , լը դը-
- 6 յամէթէտա ժի հէլպէթա տէ պըպըն : Ուխտ ան ար-
զանըն քօ , մանուվէ գէֆնէ ման պը ուխտա հաթը խաչ
պուն , հաթա քօ թանէ կիւնէէ պաթալ պըպան , քօ
- 7 հէնի ժը կիւնէուա դուլլուղ ան նանքըն : Ձիրա աւ քօ
- 8 ժը կիւնէ մըրիան , ժը կիւնէ սատըզ պուան : Ձիրա էրքը

- անձ պը իսա մըրըն, իման դինըն . քօ պը ուիռա տէ պը
 9 Ժին Ժի : Զիրա անձ տըզանըն . քօ ժը մըրիան պը գըյամ
 սմնտընէ, տիսա նա մըրան, հէնի մըրըն լը սէր ուի
 10 հիւքմաթ նաքն : Զիրա մըրընէ հան՝ եէք ճար ժը պօյ
 կիւնէն մըր, ու էօմր քըրընէ հան ժը պօյ իօտէ էօմր
 11 տըքն : Ահվա ժի հուն խօ ժը կիւնէնա մըրըն հասապ
 պըքըն, համա էօմր քըրըն ժը պօյ իօտէ պը տէսթէ
 12 Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ : Նուա հէնի կիւնէ լը սէր
 մըրըն թէնէ ո՛ պրա հիւքմաթ նա՛ ժօ, քօ ժը մուր
 13 տառիթիէ ուիռա իթաաթ պըքըն : Ու աղայէդ խօ ժը
 նահագիռա ալէթ պունուա մն տըն ժը կիւնէնա, իլլա
 հուն խօ ժը իօտէնա, ոգա ժը մըրիան սաղ պուն,
 ու աղայէդ խօ ժը իօտէնա ալէթէ սատագաթէ պըտըն :
 14 Զիրա կիւնէ լը սէր ո՛ քիէ հիւքմ նաքն . չիւնքի լը
 պըն նօմօսէ նընըն, իլլա լը պըն ինայէթէ տանըն :
 15 Նուա չը՞, անձ կիւնէ պըքըն, քօ լը պը նօմօստա նը
 16 նըն, լէ լը պըն ինայէթէ, հա՛շա : Հուն նըզանըն էրքը
 ժը քէնա քօ հուն խօ գուլ տըքըն ժը իթաաթուա
 գուլ ըն ժէնա, ժը քէնա քօ իթաաթ տըքըն, էրքը
 ժը կիւնէնա՝ քօ ժը մըրընուա տըպն, ու էրքը ժը սա
 17 տագաթուա իթաաթ՝ քօ լը հայաթէ տըպն : Համա
 չըքըր ժը իօտէնա, քօ Փարազա հուն գուլէ կիւնէէ
 պուն, լաքին ժը տըլ հուն իթաաթ քըրըն ժը իպրէ
 18 թէ աւ թալիմէ քօ ժը ոռա թէսլիմ՝ պու : Նուա հուն
 ժը կիւնէէ պը ազատ պունէ ժը սատագաթուա գուլ
 19 պուն : Պը ինսանիթիէ տը պէմ, ժը պօյ զայիֆիթիէ
 թէնէ ո՛ . զիրա չավան քօ հուն աղայէդ խօ տանը ժը
 նահագիթիռա, ժը պինսմուսիթիռա ու ժը նահագի
 թիռա գուլ պունուա, վուսան ժի նուա աղայէդ խօ
 պըտըն ժը պօյ աղիղիթիէ, ժը սատագաթուա գուլ
 20 պունուա : Զիրա կավա քօ հուն գուլէ կիւնէէ պուն :
 21 ուէ չաղէ ժը սատագաթէ հուն աղատ պուն : Նուա ուէ
 չաղէ չը մէյվէյ ո՛ հնպու ժը աւ դըչդան, պը ուան
 քօ նուա հուն շէրմ տըքըն, չըմա քօ նէթիճէէ ուան

- 22 մըրընն՝ Համա նուա ժը կիւնէէ պը ազատ պունէ ժը
 խօտէուա պը գուլ պունէ պը ազիղիթի մէջվէյ ո' հէյն ,
 23 քօ նէթիծէյ ուի էպէտի հայաթմն : Ձիրա իւճրէթէ
 կիւնէ մըրընն , լաքին պախչիչէ խօտէ էպէտի հայաթմն ,
 պը տէսթէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհ :

ՍԷՐ 7

- 1 Մէկէր հուն նըղանըն , եա՛ պրէան զիրա ան ժը
 նօմօս լը սէր միւռուվ հէօքմ տա ժօ՛ չըգաւ քօ սաղն :
 2 Ձիրա ժընն հաթը զէվըճի , պը սաղ մէրէ խօ պը նօմօս
 հաթիւն կրէտան , համա էրքը մէր տը մըրն , ժը նօ-
 3 մօսէ մէրէ դէ վէպուն : էրքը վուսանն չը գաս քօ մէր
 սաղն , էրքը ժը պաչգա մէրքիուա հառն , տէ զինա-
 քեար պէ կօթըն . համա էրքը մէր պըմիւն , ժը ուի նօ-
 մօսէ ազատ տըպն , վուսան քօ զինաքեար նապն ,
 4 էրքը ժը պաչգա մէրքիուա հառն : Սհվա , եա՛ պրէան ,
 պը թմնէ իսա ժը նօմօսուա հուն մըրըն , քօ ժը պաչ-
 գաուա պըպըն , ժը ուիուա՝ քօ ժը մըրիան գըրյամ
 5 սանտիւն քօ ժը խօտէուա մէյվէ անօղ պըպըն : Ձիրա
 չըգաս քօ ան պը թէն պուն հալէսէ կիւնէէ՝ քօ պը
 նօմօս տը պուն , քօ լը ազայէդ մն տը չըղուլա պուն ,
 6 քօ ան մէյվէյէ մըրընէ պինըն : լաքին նուա ան ժը
 աւ նօմօսէ հաթըն վէպուն , չըմա քօ ան մըրըն ժը
 ուիուա պը սուի քօ ան հաթը պուն կըրթըն . քօ ան
 պը թաղաթիէ բուհէ խըղմէթ պըքըն ու նա պը գէզնի-
 թիէ նըվիտէ :
 7 Նուա ան չը՝ պը պէժըն , նօմօս կիւնէ ան , հա՛չա ,
 լաքին ան կիւնէ նաս նա տըքըրը պում , էրքը նա պը
 նօմօս , չալան արղու ժի նա՛ տըզանը պում , էրքը նօմօս
 8 նա՛ կօթըպա , Սըղու մա՛ քն : լաքին կիւնէ պը տէս-
 թէ թէնպիհէ պը ֆուրսէնտ սանտընէ , լը մը տա հէր
 թիւրի արղուէ լը հուսուլ անի . զիրա պէ նօմօս կիւնէ
 9 մըրիւն : է ժի պէ նօմօս ոխթ քի սաղ պում , լաքին

կա՛վա քօ թէնպիհն լը սէր մըն կիյա , կիւնէ սաղ պու :
 10 Ու ան յըրբմ , ու աւ թէնպիհն քօ ժը պօյ հայաթէ
 11 պու , աւ ժը մըռա ժը պօյ մըրընէ պու : Ձիրա կիւնէ
 պը տէսթէ թէնպիհն պը ֆուրսէնթ սանտընէ ան խա .
 12 բանա , ու պը ուի սէմէտէ ան դուշդ : Վուսան քօ
 նօմօս աղիղ , հէմ թէնպիհն աղիղ ու հափ ու գանճ ան .
 13 Նուա դըշդէ հանա գա՛նճ , ժը մըռա ժը պօյ մը-
 րընէ՞ պու . հա՛շա , իլլա կիւնէ , վուսան քօ կիւնէ
 խոյայը պըպան քօ պը աւ դըշդէ գանճ լը մը տա մը-
 րըն շըղուլի , քօ կիւնէ պը թէնպիհն հէնի փըռ կիւնէ .
 14 քեար պըպան : Ձիրա ան տըղանըն քօ նօմօս բուհանի
 ան , համա ան լը պըն կիւնէէ հաթըմ ֆըռօթան ճիս .
 15 մանի ման : Ձիրա չը քօ տը քըմ նաս նաքըմ , նա չը
 քօ տը խուաղըմ աուի տը քըմ , լէ ժը չըքօ իքբան
 16 տըքըմ աւ տըքըմ : Լէ էրբը աւ քօ նախուտըմ տը
 17 շըղուլըմ . բիզա տըքըմ էրբը նօմօս գանճ ան : Նուա
 հէնի ան նընըմ աուի շըղուլօղ լէ կիւնէ՞ քօ լը մըտա
 18 սաքին ան : Ձիրա ան զանըմ քօ լը հընտուռա մըտա ,
 եանի լը թէնէ մըտա դըշդ քի գանճ սաքին նընա
 զիրա լը մըտա խուաղըն հաղըր ան , համա դըշդէ գանճ
 19 իճրա քըրընէ նա պինըմ : Ձիրա նա քի աւ դըշդէ
 գանճ քօ տը խուաղըմ աւ տըքըմ , լէ քօթի քօ նա .
 20 խուաղըմ աւ տը շըղուլըմ : Ձիրա էրբը ան աւ դըշդ-
 քօ նա խուաղըմ տը շըղուլըմ , հէնի աուի քըօղ ան
 նընըմ , լէ լը հընտուռա մըտա սաքին պուն կիւնէ ան .
 21 Նուա ան նօմօս քի տը պինըմ , քօ կա՛վա դըշդէ գանճ
 22 քըրընէ տը խուաղըմ , քօթի լը պա մըն ան : Ձիրա լը
 կօրա մանուլէ հընտուռէ ժը նօմօսէ խօտէ հաղ տը-
 23 քըմ : Համա լը աղայէդ մըտա պը պուն , ժը նօմօսէ կիւ-
 24 նէռա էսիր տըքան : Էղ չը՞ մանուլ քի պի չարէ ման ,
 25 ան ժը թէնէ հանա մըրընէ քի՞ տէ խէլաս պըքան : Նը-
 քըր ժը խօտէռա պը տէսթէ րապպէ ման խա էլ Մէ-
 սիհէ , էրբը վուսան ան ան պը ափլ ժը նօմօսէ խօտէ-
 ռա , ու պը թէն ժը նօմօսէ կիւնէռա գուլլուղ տըքըմ :

- 1 Իրքը վուսանն հիւքմի ազապ թուննն լը իսա էլ Մէսիհտա պուղանուա՝ ուան քօ լը կօրա թէն նա
- 2 Ղուն : Չըմա քօ լը իսա էլ Մէսիհտա պուն նօմօսէ հա-
յաթէ բուհէ նղ ազատ քըր ժը նօմօսէ կիւնէէ ու մը-
- 3 ըրնէ : Ջիրա աւ քօ պէ միւմքիւն պու ժը նօմօսուա ,
չըմա քօ պը թէն զայիֆ պու . իօտէ Գուռէ խօ շիանտ
պը թարղա թէնէ կիւնէէ ու ժը պօյ քէֆարէթէ կիւ-
- 4 նէէ , ու կիւնէ լը աւ թէնտա հիւքմ քըր . քօ սա-
տազաթէ նօմօսէ լը մնտա թէքմիլ պըպն , նմ քօ լը
կօրա թէնէ նա Ղուն , լէ լը կօրա Բուհէ տը Ղուն :
- 5 Չըմա քօ ուան քօ պը թէն ըն լը կօրա թէնէ տը ֆէ-
քըրըն , ու ուան քօ պը բուհ ըն դըչդէ բուհէ տը ֆէ-
- 6 քըրըն : Ջիրա ֆըքրա թէնէ մըրընն , համա ֆըքրա
7 Բուհէ հայաթ ու սէլամէթն : Ջիրա ֆըքրա թէնէ ժը
իօտէուա տըժմընիթի ն , չըմա քօ ժը նօմօսա իօտէ-
ուա իթաաթ նա քն , զիրա իթաաթ քըրընէուա ժի-
- 8 գատիր նընն : Ջիրա ուան քօ պը թէն ըն , ժը իօտէ-
9 ոա մազպուլ պուճուա գատիր նընըն : Համա հուճ լը
թէնտա նընըն , լէ լը բուհտա նն , էրքը Բուհա իօտէ
լը մնտա սաքինն , լաքին էրքը ժը եէքէուա քօ Բուհէ
- 10 իօտէ թուննն , աւ էուի նընն : Ու էրքը իսա լը նալ
տտա ն , հէնի թէն ժը պօյ կիւնէէ մըրիւն , բուհ սաղն
- 11 ժը պօյ սատազաթէ : Համա էրքը Բուհէ աուի քօ իսա
ժը մըրիւնն գըյամ քըր , լը ոտա սաքինն , հէնի աւ
քօ իսա ժը մըրիւնն գըյամ քըր , տէ հայաթ պըտաթ
ժը մըրըն թէնէ ոուա պը տէսթէ Բուհէ ուի , քօ լը
ոտա սաքինն :
- 12 Նուա լը ուի թարղտա , եա՛ պրէան , լը կօրա թէնէ
13 էօմը քըրընէ , ժը թէնուա նմ տէյտտար նընըն : Ջիրա
էրքը հուճ լը կօրա թէնէ էօմը տըքըն տէ պըմըն ,
համա էրքը պը Բուհ ամէլէդ թէնէ տը դուժըն , տէ

- 14 պը ժին : Ձիրա ուան հեմիան .քօ պը Բուհա Խօտե
 15 գալավուզ տըպըն , ուան դուռե Խօտե նըն : Ձիրա հուն
 տիսա ժը պոյ թըռտե բուհա գուլլուղէ նն սանտըն ,
 լէ բուհա էվլատիէ ո՛ սանտըն , քօ պը ուի ամ Աբբա ,
 16 Պավ կազի տըքըն : Աւ Բուհ պը խօ , պը բուհա մն
 թնվ շէհատեթ տըքն , քօ ամ էվլատե Խօտե նն :
 17 Ու էրբը ամ էվլատըն , միրասչի ժի նն , միրասչիէ
 Խօտե ու միրասխօրէ իսա նն , հաթա քօ ամ թնվ
 էրբը էլէման տըքչինըն , ամ թնվ ժի տէ ժը ճէլալէ
 ուա լայըվ պըպըն :
- 18 Ձիրա ան վուսան գըյաս տըքըմ քօ էլէմա ոխթա
 հան լը պա աւ իղգէթ քօ տէ պէ՝ դըշդ քի նընըն ,
 19 քօ ժը մնուա տէ աշիքեար պըպն : Չըմա քօ պը արդու
 ումուտա մախլո գան ժը աշիքեար պուռնէ գուռէդ
 20 Խօտե տը բէ : Ձիրա մախլուվ ժը պաթալիթիուա պը
 իրատեթէ խօ թապի նն պու , լէ ժը պոյ աուի քօ տա
 21 իթաաթ քըրըն . Պը ուի ումուտե , քօ մախլու գան ուան
 ժի , ժը գուլլուղիթիէ ֆէսատե պը խէլաս պուռնէ , պը
 ճէլալ ազատիթիէ գուռէդ Խօտե ժիուա պը կիհէն :
 22 Ձիրա ամ տըզանըն քօ հաթա նուա հէմի մախլու գան
 23 լը եէք ճի , ահ ու հէշանէ զայընէ տըքչինըն : Ու
 ուիա թանէ նընն , լէ ամ ժի մալիքէ մէյվէէ ալուլի
 նն Բուհէ պուռըսն , ամ ժը խօ լը Խօտա ահ տըքչի
 նըն , ժը էվլատիթիուա եանի ժը խէլաս պուռնէ թէնէ
 24 Խօուա պը պէքէմիշ քըրընէ : Ձիրա ամ պը ումուտ
 խէլաս պուռն , համա աւ ումուտ քօ դէ տիթըն ումուտ
 նընն , զիրա եէքէ ժը աւ դըշդուա քօ տըպինն , ժը
 25 պոյ ուի հէնի չըմա տէ ումուտ պըքն : Համա էրբը
 ամ ժը աւ դըշդուա քօ մն նատին ումուտ տըքըն ,
 26 հէնի պը սապը ամ ժէուա տը բէնն : վուսան ժի Բուհ
 տախի ժը զայիթիթիուա մնուա եարտում տըքն . գիրա
 լը կօրա լայիգէ ամ նն տըզանըն չը նըմէճ տէ պըքըն .
 համա Բուհ պը խօ պը հաթը թարիֆ նա պուռն պը
 27 ահան ժը պոյ մն շէֆաաթ տըքն : Ձիրա աւ քօ տըլան

- Թէ՛ֆթիչ տըքս՝ մէրամէ Բուհէ չը ան տըզանս՝ ու միւ-
 Թապըգէ մէրամէ խօտէ ժը՝ պոյ աղիզան շէֆաաթ տըքս :
 28 Ու ան տըզանըն քօ՝ ուան քօ խօտէ աը հնպինըն
 լը կօրա մուգասէրէ ժը տալէթ պուօղանուա , հնր
 29 դըչդ ժը դանճիթիուա եարտում տըքս : Ջիրա ուան
 քօ փէչին սըղանը պու , մինա սուրէթէ Գուուէ խօ
 պուընուա կաղի քըր , փուսան քօ աւ լը նալ փըու
 30 պրէան զայէ ալուլին պըպս : Ուան քօ ժը ալուլ
 Թային քըր , հէման ուան կաղի քըր . ու ուան քօ
 կաղի քըր , հէման ուան սատըգ քըր , ուան քօ սատըգ
 31 քըր հէման ուան պը իզղէթ քըր : Նուա ժը դըչդէ
 հանուա ան չը՝ պը պէն , էրքը խօտէ լը անլիէ մատա
 32 ան , ժը մանա դարչի քի՞ տըքեարը պըպս : Աւ քօ
 Գուուէ խօ դայիրմիչ նա քըր . լէ աուի ժը պոյ մն հէ-
 միան թէպիմ քըր , հէնի չա՛վան պը ուիուա հէմի դըչ-
 33 դան ժը մանուա տէ պախչ նա քս : Լը սէր պըժարթընէ
 խօտէ քի՞ տէ տա՛վա հնլինս , խօտէ ան քօ սատըգ
 34 տըքս . էրքը վուսանս աւ քի՞ն քօ հիւքմ տըքս ,
 իսա ան քօ մըր . իլլա քօ դըյամ ժի սանտ , ու լը
 ալիէ ոասթէ խօտէ ան , հէմ տախի ժը պոյ մն շէֆաաթ
 35 տըքս : Նուա քի՞ տէ մն ճիէ պըքս ժը մուհապէթէ
 խօտէ , սըխլէ՞թ եա սըխը՞նթի , եա դալարա՞նտըն ,
 եա պըրչի՞թի , եա դազի՞թի , եա ճէ՛ֆա , եա շուր :
 36 Չավան քօ հաթիմ նըվիսանտըն , լը ուղուրա դա հնր
 ու ան դէնս դուչդըն , ան ողա հաթը սէրժէ պուեն
 37 միյան հասապ պուեն : Լէ լը աւ հէմի դըչդանտա՝ հէնի
 փըու ան ֆաթի տըքըն՝ պը աուի քօ մն հնպանտ :
 38 Ջիրա անգ սասհ տըզանրմ քօ նա՛ մըրըն , նա՛ էօմը .
 նա՛ մէլէքան , նա՛ հիւքմէթան , նա՛ աւ դըչդ քօ հա-
 զըր ըն , նա՛ աւ դըչդան քօ տէ պէն , նա դուլէթան :
 39 Ու նա՛ պըլընտիթի , նա՛ գուրիթի , ու նա՛ պաչգա
 մախուգ քի տըքեարը մն ճիէ պըքս ժը մուհապէթէ
 խօտէ , քօ պը Բասպէ մն իսա էլ Մէսիհէ ան :

ՄԷՐ 9

- 1 Պը իսա տըպէմ ու տնրէվ նա քըմ, զամիրէ մը ժի
 2 ժը մըռա շէհատէթ տըքն պը բուհ էլ Գուտա . քօ
 3 մըն հէյն : Ձիրա ննզ պը խօ տը խօստը պում, ժը իսաէ
 4 լանէթ պը պամա , ժը ալիէ թէնէ ժը պօյ պրէ ու գը-
 5 սումէ մըն : Ուան քօ իարայելի նըն , էվլատիթի է
 6 ուան ն , ու իզզէթ , ու ահտան ու նօմօս տայըն , ու
 7 իպատէթ , ու վատան է ուան ըն : քօ պապայան է ուա
 8 նըն , քօ իսա ժի ժը ալիէ թէն ժը ուան ն , աւ քօ
 9 լը սէր հէմիան ժը էպէտէ միւպարէք խօտէ ն . ամին :
 10 Համա գապիղ նընն քօ քէլամուլահէ լը արտէ պը գէվն .
 11 զիրա աւ հէմիան քօ ժը իարայելէ նն , իարայելի նընըն :
 12 Հէմ ժը պօյ ժը զիւրիէթէ իպրահիմէ պունէ , հէմի
 13 ժի էվլատ նընըն . լէ պը իսհագ ժը դառա զիւրիէթ
 14 տէ պէ կազի քըրըն : Եանի ուան քօ գուռէ թէնըն
 15 գուռէ խօտէ ժի նընըն . իլլա զիւրիէթ , էվլատէ վատէ
 16 հասապ տըպըն : Ձիրա սէօզա վատէ ուիա պու . էրբը
 17 լը ռիթա հանտա տէ պէմ , ու ժը Սարառա գուռ քի
 18 տէ պըպն : Ու թանէ աւ գաս նա' , լէ ժը Ռէբէկա ժի
 19 աշիքեհար ն , քօ ավըս մն ժը եէքէ . եանի ժը պավէ
 20 մն ժը իսհագ . Չըմա քօ գուռան հէժա նա' դա , ու
 21 հէժա դըշդ քի քօթի եա գանճ նա շըղուլըն , քօ
 22 թագտիրէ խօտէ լը կօրա պըժարթընէ ուի գավի պը
 23 մինն , Նա ժը ամէլան , լէ ժը ուի քօ տավէթ քըր ,
 24 ժէռա հաթը կօթըն , էրբը մնզըն տէ ժը բըճուքուա
 25 զուլամիթի պըքն . չավան քօ հաթիւն նըվիսանտըն ,
 26 էրբը մը Եագուպ հնպանտ ու ժը Եսաւ մը իքրահ քըր :
 27 Նուա նմ չը' պը պէժըն , լը պնր խօտէ նահագիթի
 28 հէյն , հա'չա : Չըմա քօ ժը Մուսառա տըպէ , ժը քէռա
 29 քօ մէրհամէթ տէ պըքըմ , մէրհամէթ տըքըմ , ու լը
 30 սէր քի քօ տէ ըահմ պըքըմ , ըահմ տըքըմ : էրբը

- վուսանն , նն ժը ուի ն քօ տը խուաղն , նն՝ լը տէսթ
 ուիտն ն քօ տը պաղն , լէ ժը խօտէ քօ մէրհամէթ
 17 տըքն : Չիրա քթէպ ժը Ֆիրաղօնուա տը պէ , Մը դա
 հէման ժը պօյ ուիա հաննի , քօ գուլէթէ խօ պը դա
 նիչան պըտըմ , հաթա քօ նավէ մը լը հէմի տընէտա
 18 նադլ պըպն : Նուա ժը քէուա քօ տը խուաղն մէրհա
 19 մէթ տըքն , ու քի քօ տը խուաղն՝ փէթ տըքն : Նուա
 ժը մըուա տէ պէժի , էրքը վուսանն , Հէնի չըմա սուչ
 տը պինն . զիրա քի՞ զըտ սնըրնի ժը մէրամէ ուիուա .
 20 Համա դու քի՞ ի , եա՞ մնուով , քօ ժը խօտէուա ճէվապ
 տըտի . մէկէր մախուգ ժը խալըգէ խօուա տըքեա՞րն
 21 պէժն , էրքը դա չըմա մը ահվա ջէքըր : Լը սէր հարի
 հէօքմաթէ բրուտէ թո՛ւննն , ժը աւ եէք աճըուանտընէ
 Ֆրապ ջէքըրընուա , եէքի ժը պօյ իղգէթէ աւ է տըն ժը
 22 պօյ ալչաղիթիէ : Լէ չը՞ կօթընէ եէքէ հէյն , էրքը խօ
 տէ ժը պօյ զաղապէ խօ նիչան տայընէ , ու գուտրէթէ
 խօ աշիքեար քըրընէ , պը փըու թահմիւլէ սապը քըր ժը
 պօյ հէլաք պուճուա հաթը հազըր պուճ ժը Ֆրապէ դա
 23 զապէուա . Ու եախօտ ազամէթէ իղգէթ խօ քօ աշի
 քեար պըքն լը սէր Ֆրապէդ ժը պօյ մէրհամէթ քը
 րընէ , ուան քօ ժը ալուլ ժը պօյ իղգէթէ հազըր քըր ,
 24 Եանի մն քօ տավէթ քըր , ժը Եէհուտիան թանն նն՝ ,
 25 լէ ժը թայիֆան ժի : Չավան քօ լը Օսէտա ժի տըպէ .
 Լը խալգէ մըն նն պուղանուա խալգէ մըն ու նա հնպան
 26 տօղուա հնպանտի տէ կաղի քըմ : Ու տէ պըպն էրքը
 լը աւ ճիտա քօ ժը ուանուա հաթը կօթան , էրքը հուճ
 խալգէ մը նընըն , լը ուէ ուան տէ գուուէ Սաղ Սլլահէ
 27 պէն կօթըն : Հէմ իչայա ժի ժը տնը հապէ իսրայէլէ
 կաղի տըքն , էրքը հասապէ գուուէդ իսրայէլէ գասա
 գումա պահրէ պըպն , անճախ պապի քի տէ խէլաս
 28 պըպն : Չիրա պը սատապէթէ գարար քըր սէօղէ տէ
 թէմամ պըքն , չըմա քօ Բապպ լը սէր արտէ սէօղէ
 29 գըն տէ Իհրա պըքն : Ու չավան քօ իչայա ժը ալուլ
 կօ . էրքը Բապպէ տըքէրան ժը մնուա զիւրիէթ քի նն

- հըչտանա, նմ որա Սօգումէ տէ պը պանա, ու ժը Գո,
 30 մորառա տէ պէնկզէվիշ պը պանա: Նուա նմ չը պը
 պէժըն էրքը թայիֆան քօ լը տու սատափաթէ նմ աը
 ջու պունա, ժը սատափաթուա կիյան ժը աւ սատա,
 31 փաթուա քօ ժը իմանէ ն: Համա իսրայէլ քօ լը տու
 սատափաթ նօմօսէ աը ջու պու, ժը սատափաթ նօմօսէ,
 32 ու նմ կիյա: Չըմա, զիրա նա ժը իմանէ, լէ որա
 ժը ամէլէ նօմօսէ խօստ սատըգ պուն. չըմա քօ լը
 33 սէր զընառէ խուար պունէ խուար պուն: Չալան քօ
 հաթիմ նըվիսանտըն, վահա լը Սիօնտա դէվըր քի խու
 ար պունէ տա դինըմ, զընառ քի ժը պոյ խուար
 պունէ, ու հէմի քի քօ ժէուա իման գինն տէ շէրմ
 նմ քմ:

ՄԷՐ 10

- 1 Եա՛ պրէան, արզուէ տըլէ մըն ու նըմէճէ մըն լը
 2 խօտէ ժը պոյ խէլասէ ուան ն: Չիրա ժը պոյ ուան նզ
 շէհատէթ տըքըմ քօ ղայրէթէ խօտէ ուան հէյն, լաքիմ
 3 պը զանիթի նընն: Չըմա քօ ուան սատափաթէ խօտէ
 պը նըզանընէ ու սատափաթէ խօ պը խօստընէ սապիթ
 քըրըն, ժը սատափաթէ խօտէուա թապի նմ՝ պուն:
 4 Չիրա ժը հէմի իման անօղանուա ժը պոյ սատափաթէ
 նիհայէթէ նօմօսէ՝ իսա ն:
 5 Չիրա Մուսա ժը նօմօստա պուն ժը պոյ սատափաթէ
 աը նըվիսան քօ, ուան իճրա քրօղ մանուվ, պը ուա
 6 նան տէ պը ժի: Համա ժը իմանէ պուն սատափաթ
 ահվա աը պէ. Լը տըլէ խօտա մն պէ քօ քի՞ տէ ուա
 պն լը ազիւմանան, եանի քօ իսաէ պինն խուարի.
 7 Եախօտ քի՞ տէ պըջօ խուարի լը պըն զըքէ արտէ, եանի
 8 իսաէ ժը մըրբիան պը տանրինն: Լէ չը՞ տը պէ. Սէօղ
 նէղն, լը տանվէ դատա, ու լը տըլէ դատա ն, եանի
 9 սէօղա իմանէ քօ նմ վաղ տըքըն: Չիրա էրքը գու
 պը տանվէ խօ Մէսիհէ Բապպ իփրար տըքի, ու լը տըլէ

- խօսա իման պինի էրքը խօտէ աուի ժը մըրբիան գըլամ
- 10 քըր, տէ խէլաս պըպի : Չիրա ժը պոյ սատագաթէ պը
տըլ իման դէ անին, ու ժը պոյ խէլասէ՝ պը տալ դէ
- 11 իգրար պուն : Չիրա քթէպ տը պէ, հէմի հէր քի քօ
- 12 ժէոա իման դինն տէ շէրմ ննքն : Չըմա քօ ֆարգ
քի թուննն լը մապէյնէ Նէհուտի ու Եունանիէ . զիրա
Բապպէ հիմիան հէման աւ ան . պասէ հէմիան քօ ժէոա
- 13 կազի տըքըն : Չիրա ժը նազէ Բապպոա կազի քըօղ
տէ խէլաս պըպն :
- 14 Էրքը վուսանն տէ չավան ժէոա կազի պըքըն, ժը
աուիոա քօ իման նն անին, Եախօտ տէ չա՛վան իման
պինըն ժը աուիոա, քօ ժը պոյ ուի նն պըհիտըն,
Եախօտ տէ չա՛վան պը պըհէն, էրքը Եէքէ վազ նն՛քն .
- 15 Եախօտ տէ չա՛վան վազ պըքըն էրքը նայըն շիանտըն,
չավան քօ հաթիմ նըվիսանտըն . Լընկա սէլամէթ միւժ
տէ քըօղան խայր գըլղ միւժտէ քըօղան չա՛վան ուընտն .
- 16 Լաքին ժը միւժտէոա հէմիան իթաաթ նն քըրըն .
զիրա իշայա տը պէ . Եա՛ Բապպ ժը խապէրէ մնոա
- 17 քի՞ պավուր քըր : Նուա իման ժը պըհիտըն, ու պը
18 հիտըն ժը քէլամէ խօտէ ան : Լաքին տը պէմ, նա՞ պը
հիտըն, պէլի . Տանկէ ուան լը հէմի տընէ, ու սէօզէ
- 19 ուան լը հաթա փառա տընէ ուսպու ան : Լաքին տը
պէմ, մէկէր իսրայէլ նա՞ զանի . ալուլ Մուսա տը պէ,
Էզ ո՛ պը թայիֆէ նա՞ պուն խալգէ լը խուսումէթէտա
տէ պավէժըմ, ո՛ պը ֆէհմիգ թայիֆա քի տէ պըտըմ
- 20 զայիֆանտըն : իշայա ժի պը ճէսարէթ քըրընէ տը պէ,
Ուան քօ մը արամիշ նա տըքըրը պուն ժը ուանոա
հաթըմ տիթըն, ուան քօ մը փըոա նն տըքըրը պուն
- 21 ժը ուանոա աշիքեար պում : Համա ժը պոյ իսրայէլէ
տը պէ . Հնր ու մը տէսթէդ խօ ժը իթաաթ նն քըօղ,
ղըտ խապէր տայօղ գալմոա մը տըրէժ քըր :

ՄԷՐ 11

- 1 Նուա տը պէժ, խօտէ խալգէ խօ ըհտ քըր, հա՛շա
 ղերա անդ պը խօ ժը իսրայէլէ մն, ժը ղիւրիէթէ իպ
 2 ըահիմէ ու ժը սիլսիլէէ Բէնիամինէ մն : խօտէ խալգէ
 խօ ըհտ նա քըր, աուի քօ աւ ժը աժուլ նաա քըր,
 եախօտ լը սէր էլխան կօթընէ քթէպէ հուճ նըղա՞նըն .
 չավան ժը խօտէուա պը կըլի քըրընէ տը պէ լը սէր
 3 իսրայէլէ : Եա՛ Բապպ, փէյղէմպէրէդ դա գուշդըն, ու
 սէղաննէդ դա հէլօշանտըն, ու անդ թանէ մամ, ու ճանէ
 4 մըն արամիշ տը քըն : Լաքին չը՞ տը պէ ժէուա ճէվապէ
 ըապպանի, տը պէ . Մը ժը խօուա հըշդ, հնփթ հա
 զար մնուովան, ուան քօ ժը Պաալուա չօք նն քըրըն :
 5 Նուա լը ոխթա հանտա ժի ահվա, լը կօրա պըժար
 6 թընէ ինայէթէ պապի քի պու . Ու էրքը ժը ինայէթէ
 ան, հէնի ժը ամէլան նընն, էրքը նա՛ ինայէթ հէնի
 ինայէթ նապն, ու էրքը ժը ամէլան պըպն, հէնի ի
 7 նայէթ նընն . էրքը նա՛ ամէլ հէնի ամէլ նապն : Նուա
 չը՞ պու . ինրայէլ ժը աւ դըշդուա նա կիյա քօ արա
 միշ տը քըր . համա պըժարդիան կիյան, ու պապիա
 8 քէօռ պուն : Չավան քօ հաթիմ նըվխանտըն . խօտէ
 ժը ուանուա հաթա ուօյա հան, Բուհ քի սէրսէմիթիէ
 դա, Չահվ քի քօ նա պինը, ու կօյ քի քօ նա պըհէ :
 9 Տավուտ տախի տը պէ, Սեղանն ուան ժը ուանուա
 ժը պօյ ֆապէ ու սէյաէ ու ժը պօյ խուար պուճնէ ու
 10 ճէզայէ պըպն : Չահվէ ուան դարի պըպըն, քօ նն
 պինըն, ու բըշդէ ուան տայիմա լը ժէր խուար պըքն :
 11 Նուա տը պէժ, մէկէր ժը պօյ քէթընէ ուան սուչ քը
 ըրն, հա՛շա . լէ պը սուչ քըրընէ ուան ժը թայիֆան
 12 ուա խէլաս պու . քօ ուան լը հարաքէթէ պինն : Նուա
 քէթընէ ուան ղանիմէթէ տընէ, ու գէժ պուճնէ ուան
 ուան ղանիմէթէ թայիֆան պու խսէ . լէ թէքմիլիթիէ
 13 ուան չըգաս ղէտէ տէ ղանիմէթ պըպն : Համա ժը ուա

- 14 ժը թայիֆանուա տը պէմ, չըմն քօ ան Ռէսուլէ թայի-
 քօ ժը թէնէ մընըն, լը հարաքէթէ պը անինէ, ժը ուան
 15 հընըրան խէլաս պըքըմ: Ձիրա էրքը ըէտ պունէ ուան
 լէ հաթընէ տընէ ան, լէ գապուլ պունէ ուան տէ չը՞
 պըպան, պաչպա դըչը նընան, ժը մըրիան սաղ պուն:
 16 Ու էրքը մուպար աղիզան, հէվիր ժի. ու էրքը գուրմ
 17 աղիզան, կուլիէ ուի ժի վուսանան: Ու էրքը ժը աւ
 կիւլիան հընըքան հաթըն գուրուֆանտըն, ու գու. քի
 տարէ զէյթունէ եապանի պույ, լը նավ ուանտա
 հաթի դահմանտըն, ու հիսէտարէ գուրմէ տարէ զէյ-
 18 թունէ ու գալալիթիէ ուի պույ, լը սէր կուլիան
 բաննա խօ ման տան, լէ էրքը բաննա խօ տըտի, գու
 19 գուրմէ հան նայինի, իլլա գուրմ դա հան գինան: Նուա
 տէ պէժի, կիւլիան հաթըն պրանտըն քօ, ան պէմը
 20 դահմանտըն: Գանն, ուան ժը պոյ իմանսիղիթիէ հա-
 թըն պրանտըն, ու գու պը իման տը սանքընի. բաննա
 21 խօ մանան լէ պը թըռու. Ձիրա էրքը խօտէ ասլ կու-
 լիան գայիրմիչ նան քըր, սագըն պան պէլքի դա ժի
 22 գայիրմիչ նան քան: Նուա մէզնքան խօշիթի ու հիւքմէ
 խօտէ, լը սէր վունտա պուղան հիւքմէ ուի, ու լը
 սէր դա խօշիթիէ ուի, էրքը լը նավ խօշիթիէ պը
 23 սանքընի, էրքը նան, գու ժի տէ պէյ պուանտըն: Ու
 ուան ժի էրքը լը նավ իմանսիղիթիէ խօ նան սան-
 քընըն, տէ պէնան դահմանտըն, զիրա խօտէ գատիրան
 24 ուան տիսա պը դահմանն: Ձիրա էրքը գու ժը
 խօռա ժը ասլէ պուն ժը եապանի տարէ զէյթունէ
 հաթի պուանտըն, ու լը սէր աւ տարէ զէյթունէ գանն
 քօ ժը դառա ժը թապիաթէ նան պու. գու հաթիյ
 դահմանտըն, հէնի չը գաս ուան քօ ասլ կուլինան տէ
 25 պէնան դահմանտըն լը սէր տարէ զէյթունէ խօ: Ձիրա,
 եան պրէան՝ ան նա խուազըմ քօ հուն սըռէ հան նը-
 զանը պըն, հաթա քօ հուն լը խօտա պը ագըլ նապըն,
 քօ կէլքի. քէօռիթի պու ժը խարայէլուա, հաթա քօ

- 26 Թէքմիլիթիէ թայիֆան պը գէվն . Ու ահվա հէմի իս-
րայէլ տէ խէլաս պըպն , չավան քօ հաթիւն նըվիսան ,
տըն , Ժը Սիօնէ տէ պէ խէլաս քրօղ , ու ժը Եագուպէ
27 Փասիգիթի տէ վնկէռինի . Ու ուիա ն վատէ մըն պը
28 ուանուա , կավա քօ կիւնէէ ուան հնլինըմ : Պըուա լը
կօրա ինճիլէ ժը սէմէտէ ո' ուան տըժմըն ըն , համա լը
կօրա պըժարդընէ , ժը սէմէտէ պավան ուան տանլի
29 նըն : Զիրա պախչիչ ու տավէթէ խօ պէ փօշմանիթիհնն :
30 Զիրա չավան քօ հոււն ժի զէման քի ժը խօտէուա իման
նն' տը անի պոււն , ու նուա հոււն մէրհամէթ տին , լը
31 յիթա իմանսիղիթիէ ուան , վուսան ժի ուան նուա
իմանսիղ պոււն լը յիթա մէրհամէթ տիթընէ ո' քօ
32 ուան ժի մէրհամէթ պը պիւնըն : Զիրա խօտէ հէմիան
ժի լը պըն իթաաթսիղիթիէ կըրթ , հաթա քօ ժը հէ-
միանուա մէրհամէթ պըքն :
- 33 Էյ գուրիթիէ զանիմէթէ ու իլմէ Փարասէթէ խօտէ ,
հիքմէթէ ուի չա՛վան պէ եօխլամիչըն , ու ուէյա ուի
34 չա՛վան պէ թէֆիթիչըն : Զիրա ագլէ խօտէ քի՞ զանն ,
35 եախօտ քի՞ սըուտաչէ ուի պու : Եախօտ ժը ալուլ քի՞
դըչդ քի տա ժէուա , քօ պէտէլէ ուի պէ ժէուա տայըն :
36 Զիրա հէր դըչդ ժը ուին ն , ու պը ուի , ու ժը պոյ
ուին ն , ժէուա ժը էպէտէն համտ պըպն , ամին :

ՍԷՐ 12

- 1 Նուա , եա՛ պըէան՝ ժը պոյ մէրհամէթէ խօտէ ժը ո'
տիլէկ տըքըմ , քօ թէնէ խօ ժը խօտէուա պըտըն սաղ ,
աղիղ ու մադպուլ գուրպան քի՞ քօ ուիա ագլանէ իպա-
2 տէթէ ո' ն : Ու թավրա տընէէ հան մն դնվըն , լէ պը
թազէթիէ ագլէ խօ թէպտիլ պըն , քօ թէֆիթիչ պըքըն ,
էրքը չըն մէրամէ խօտէ , աւ քօ գանճ ու մադպուլ ու
3 թէքմիլ ն : Զիրա պը աւ ինայէթ քօ ժը խօտէ ժը մը-
ուա հաթիւն տայըն , լը ստա պոււն ժը հնր եէքէուա
տըպէմ , քօ ժը լայըգ պոււնէ զէտա՞ դըչդ քի Փըքըր

նսնքս, լէ պը ագլ պուն սնքընանտըն փըքըր պըքս, չավան քօ խօտէ ժը հար եէքեռա հիսէ քըր լը կօրա
 4 իմանէ: Չիրա չավան քօ լը եէք թէնէ մատա փրօ
 աղայ մս հէյս, ու շըղուլէ հէմի աղայան հէման եէք
 5 նընս. Սհվա ժի մմ փրօան պը խա եէք թէն ըն, ու
 6 մմ հար եէքէ աղայեդ հմվուտու նըն: Նուա լը կօրա
 աւ ինայէթէ թիւրլիւ թիւրլիւ պախշիշեդ մս պը հմ
 պունէ քօ ժը մնուա հաթիւս տայըն, էրքը փէյղամպէ
 7 ըիթի՝ լը կօրա իմանէ մմ գուլանմիշ պըքըն: էրքը խըզ
 մէթ՝ լը խըզմէթէտա մմ պըպըն, էրքը թալիմ՝ թալիմ
 8 տըքը պրա լը բէյ թալիմէ պըպս, էրքը աւ քօ շիրէթ
 տըտս. լը բէյ շիրէթ պըպս, աւ քօ պախշ տըքս պրա
 պը ճէօմէրտի պըքս, աւ քօ սէրքեարս, պը ճահթ՝
 պըպս, աւ քօ մէրհամէթ տըքս պը շէն տըլ պըքս.
 9 Մուհապէթ պէ միրայիթի պըպս. ժը եարամաղէ պը
 10 իքրահ քըրընէ ժը գանճիթիռա պը զալըգըն: Լը պրա
 նի մուհապէթէտա բահմանի պըն, լը իքրամ քըրընտա
 11 լը հմվուտու պը պըհուրըն. Լը ճահթտա թէնպէլ մս
 պըն, լը բուհտա պը հարարէթ պըպըն, ժը բապուա
 12 խըզմէթ պըքըն. Պը ումուտ շաղ պըն, լը սըխընթիտա
 13 պը սապր պըն, պէ սնքընանտըն նըմէճ պըքըն: Լը
 միւհթաճիթիէ ազիզան իլհագ պըն, միւսափիր գապուլ
 14 քըրընէ՝ ժը տէսթ պսրմս տըն: Ո՛ գավարանտօղանուա
 խայր տուա պըքըն, խայր տուա պըքըն, ու պէտ տուա
 15 մաքըն: Պը շաղ պուօղանուա շաղ պըն, ու պը ուան քօ
 16 տը կըրըն՝ պը կըրըն: Պը հմվուտու լը եէք փըքրտա
 պըպըն, դըչգէ պըլընտա փըքըր մաքըն, քպարիթի
 մաքըն, լէ պը մահչուպան մահչուպ պըն, հուն խօ լը
 17 ճիէ ալիմանտա մայնըն: Լը տէլա քէմլիքէ քէմլիք մս
 քըն, լը պսր հէմի մնուվան ժը պըչգէ գանճանուա
 18 մուգայէտ պըն: էրքը միւմքին հէյս շըգաս քօ ժը
 տէսթէ ո՛ դէ պը հէմի մնուվան պարուշիթի պըքըն:
 19 Եա՛ մուհիպիան, ժը պօյ խօ հայֆ մասգիներն, իլլա ժը
 զաղսպուա ճի պըտըն, շըմա քօ հաթիւս նըվիսանտըն,

- 20 Հայֆ ամբն ան ճէզ անդ տը տըմ տըպէ ք Բապպ : Նուա
 էրքը տըժմբնէ դա պըրչիւն՝ նան պըտան էքէ , ու էրքը
 թիւն՝ ալ պըտան էքէ . զիրա աուիա պը քըրընէ Ղէլէ
 21 աւրան լը սէր սէրէ ուի տէպը ապիւնի : Ժը շէրէ ֆաթհ
 մնպն , իլլա պը խայր շէրէ ֆաթհ պըքն :

ՍԷՐ 13

- 1 Հնր ճան՝ լը սէրիտա պուն ժը հիւքիւմտարանուա
 պրա իթաաթ պըքն , զիրա հէօքմաթ թուննն քօ ժը
 խօտէ նն պն , ու աւ հիւքմաթան քօ հանն ժը խօտէ
 2 թային պունն . վոսան քօ ժը հիւքմաթուա գարչի
 սնքընանտօլ , ժը թէրթիպէ խօտէուա գարչի տը սն
 քընն . ու ուան քօ գարչի տը սնքընըն , ժը խօա
 3 հիւքմ ու ազապ տէ պըսդիւնըն : Չիրա հիւքմտարան
 ժը խայր ամէլանուա թըռս տայօղ նընըն , լէ ժը քօթի
 ամէլանուա , տը խուա՞ղի ժը հիւքմաթէ նն թըռսըն ,
 4 խայր պը շըղուլ , ու ժը ուի մէտհ տէ պըպի : Չըմա
 քօ ժը դաուա ժը պօյ գանճիթիէ խըղմէթչիէ խօտէ
 ն . համա էրքը աւ դըշդ քօ քօթիւն տը շըղուլի , պը
 թըռս . չըմա քօ շուր նաֆիլէ լը ժըշդա խօ կրէ նն
 տն . զիրա խըղմէթչիէ խօտէ ն , պը զազապ հայֆ
 5 սանտընէ ժը ուի քօ քօթի դըշդէ տը շըղուլն : Ժը
 պօյ ուիա թաննէ ժը պօյ զազապէ նն , լէ ժը պօյ զամիր
 6 ժի իթաաթ քըրըն ֆարղն : Չըմա քօ ժը ուի սէմէտէ
 խարաճ ժի հուն տըտըն . զիրա խըղմէթճիէդ խօտէ նն
 7 ժը պօյ դըշդէ հան մէզնքըրընէ : Նուա ժը հէմիան
 ուա տէյնէ խօ էտա պըքըն , ժը աուիուա քօ խարաճ
 լազըմն , խարաճ . ժը աուիուա քօ կիւմիւք լազըմն
 կիւմիւք . ժը աուիուա քօ թըռս լազըմն , թըռս . ժը
 աուիուա քօ իզգէթ լազըմն՝ իզգէթէ :
 8 Ժը հնվուտու հնպանտընէ մատա գաթ ժը քնտէ
 ուա , գաթ դըշդ քի տէյնտար մն պըն , զիրա աւ քօ
 9 հէվալէ խօ տը հնպիւնը , նօյնօտէ թէքսիլ տըքն . Չիրա

- ան Ձինս նա՛ն քրրն, Գաթըլ նա՛ն քրրն, Տըզի նա՛ն քրրն, Տարեվ չէհատեթի նա՛ն քրրն, Սրղու նա՛ն քրրն, ու հէնի պաշգա չը թէնպիհ քօ հէյո՛ս, հէմի ժի լը սեօղա հանտա մէվհւտա՛ն, երբը Հնվալէ խօ ողա նէֆ-
- 10 սա խօ պը հնպիհնի : Մռհապէթ ժը հնվալէ խօռա քէմիթը նա չըղուլն, երբը վուսանն մռհապէթ թա մամիթիէ նօմսէ ն :
- 11 Ուիա պըղաննն ժը պօյ ոխթէ քօ նուա ոխթն ժը մնուա ժը խնվէ բաքրրն, զիրա նուա խէլասէ մն ժը
- 12 մնուա նէզ ն, ժը աւ ոխթ քօ մն իման անին : Շնվ պըհուրի ու ոօ նէզ պուան, նուա ամէլէ դարիէ պար թարաֆ պըքրն, ու սիլահէ ձօհնիէ լը սէր խօ որկը-
- 13 րն : Ողա ոօյէ պը հիւան ու հարաքէթէ նմ պը կէ- ուրն, չը զէվզ ոչ սէֆատա նա՛, լը սէրխօշիթիտա նա՛, լը մուրաաւ լըհէֆանտա ու լը հտէպօիզիթիտա նա,
- 14 լը փնվ ջուէն ու լը հասէտտա նա : Լէ լը սէր խօ որ կըղրն ֆապպ իսա էլ Մէսիհէ, ժը պօյ թէնէ խօ թէ սարիթ մն պիննն, ժը պօյ մուրաաւիթիէ :

ՄԵՐ 14

- 1 Ու լը իմանտա զպիֆ պուէն գուպուլ պըքրն, ժը պօյ
- 2 պը վէսվէսէ պահսան նա : Եէքէ պալուր տըքն քօ հնր դըշդ տըքեարն պը խօ, ու աւ քօ զսյիֆն փէն-
- 3 ճար տը խօ : Իուարօզ, նա՛ խուարօղէ պրա սէրհէվտա նա՛ քն ու նա՛ խուարօզ լը սէր խուարօղէ պրա հիւքմ
- 4 նա՛ քն, զիրա խօտէ աուի ցապուլ քրրին : Դու քի՛ի քօ խըղմէթըտրէ խաղիէ հիւքմ տըքի, աւ ժը էֆէն տիէ խօռա եա տը սնքընն, եա տը գէվն, համա տէ պը սնքընն զ զիրա խօտէ աուի սնքընանտընուա գատիլ
- 5 ն : Եէքէ ու Եէք ոօ քի ժը աւ ոօյա տըն բէթըր հասապ տըքն, ու սուէ տըն հնր ոօճէք հասապ տըքն
- 6 հնր քէս պրա լը ագլէ խօտա գանմիչ պըպն : Սւ քօ ոօյէ ֆըքր տըքն, ժը խօտէռա տըքն, ու աւ քօ ոօյէ

- Ֆրքը նա քն, ժը խօտէնա նա քն, ու աւ քօ տը խօ
 ժը խօտէնա տը խօ, զիրա ժը խօտէնա չըքըր տըքն.
- 7 ու աւ քօ նա՛ խօ, ժը խօտէնա չըքըր տըքն : Ձիրա
 ժը մն գաթ եէքէ ժը պոյ խօ էօմր նա քն, ու գաթ
- 8 եէքէ ժը պոյ խօ նա՛ մըրն : Չըմա քօ էրքըր ամ էօմր
 պըքըն, ժը պոյ խօտէ էօմր տըքըն, ու էրքըր պըմըրն ժը
 պոյ խօտէ տը մըրըն. նուա ամ էրքըր էօմր պըքըն էրքը
- 9 պըմըրն ա խօտէ նն : Ձիրա խա ժի ժը պոյ ուիա
 հէմ մըր, հէմ սաղ պու. հաթա քօ հէմ լը սէր մը.
- 10 ըիան հէմ լը սէր սաղան հիւքմաթ պաժէ : Համա դու
 չըմա լը սէր պրէյ խօ հիւքմ տըքի, եախօտ դու չըմա
 պրէյ խօ սէրհնվոն տըքի, զիրա ամ հէմի ժի լը պոր
- 11 տիվանէ խա տէ պը սնքընըն : Ձիրա հաթիւն նըլի.
 սանտըն. ան սաղ ըմ տըպէ Բապպ, քօ հնր չօք ժը
 մըրա տէ նըմզ պն. ու հէմի զըման ժը խօտէնա տէ
- 12 իգրար պըքն : Նուա էրքըր վուսանն ժը մն հէր եէքէ
 ժը խօտէնա տէ հասապ պըտա, ժը պոյ նէֆսէ խօ :
- 13 Նուա հէնի ամ հնվուտու հիւքմ նն՛ քըն. լէ հէնի
 վըռ ահվա հիւքմ պըքըն լը ադլէ խօտա ժը պրէնա
- 14 մանի քի, եախօտ խուար պուն քի տա նէյնըն : Ուիա
 տըղանըմ ու պը Բապպ Մէսիհէ գանմիչ պում, քօ
 գաթ դըչդ քի աւ ժը խօ մուրտար նընն. լէ քի քօ
 մուրտար հասապ տըքն դըչդ քի ժէնա մուրտարն
- 15 աւ : Համա էրքըր պրէյ դա ժը պոյ դաամէ գատալէթ
 տըքըլնն, հէնի դու պը մուհապէթ նաչի, պը դաա.
 մէ խօ աուի հնլաք մն՛ քն, ժը պոյ էքէ քօ խա մըր :
- 16 Նուա խայրէ ո պրա զէմմ նն՛ պն :
- 17 Ձիրա վիտիչահիթիէ խօտէ դաամ ու վէխուարըն
 նընն, իլլա պը Բուհ էլ Գուտս սատագաթ ու սէլամէթ
- 18 ու շագիթի ն : Ձիրա էրքըր եէքէ պը դըչդէ հանա ժը
 խաուա խըզմէթ տըքն, աւ ժը խօտէնա մագպուլն՛
- 19 ու լը պոր մաուուլան ուրնտ : էրքըր վուսանն լը բէյ
 20 սէլամէթէ ու մամուրէ հնվուտու պըպըն : Ննպն քօ
 ժը սէմէտէ դաամէ չըղուլէ խօտէ խարապ պըքի, հնր

- դըշդ փաք ան, թանկ է ժը աւ մնուովնա քօթի ան քօ
 ժը պաշգասիւնա պը խուար տայընէ տը խօ :
- 21 Գանճ ան կօշդ նանխուարըն ու շերապ վէ նանխուարըն,
 նան ժի դըշդ քի քըրըն՝ պը աուի քօ պըէյդա տը
 դէվան, եախօտ խուար տը պան, եախօտ զայիֆ տը
- 22 պան : Իմանէ դա հէյն, աուի ժը խօնա լը պան խօտէ
 պըլըր, խօզի ժը աուիւնա քօ նէֆսէ խօ հիւքմ նա
- 23 քան պը աուի քօ աւ խօ տը հանարպինան : Լաքին աւ քօ
 վէսվէսէ տը քան, էրքը պը խօ հիւքմ տը պան, զիրա
 պը իման նա՛ խօ, չըմա քօ չը քօ պը իման նընա աւ
 կիւնէ ան :

ՍԷՐ 15

- 1 Լաղըմն ժը մնուա քօ ան գասիրըն զայիֆիթիէ պէ
 գուվէթան ան հանինըն, ու նա՛ թանկ նէֆսէ խօ խօշ
- 2 պըքըն : Լէ ժը ման հար եէքէ ժը պօյ մամուրիթիէ ժը
- 3 հանվալէ խօ խօշ պըքան, լը նավ դըշդէ գանճ. Զիրա
 իսա ժի աւ խօ խօշուտ նանքըր, լէ չավան քօ հաթիւն
 նըվիսանտըն, Սէրհէվտաէ դա սէրհէվտա քրօզան լը
- 4 սէր մըն քէթըն : Զիրա չը քօ ժը ալուլ հաթան նըվիսանտըն,
 ժը պօյ թալիմէ ման հաթան նըվիսանտըն. վուսան
 քօ պը սապը ու պը տըլ փըուսընէ փըթէպան ժը
 ումուտու ան մալիք պըպըն :
- 5 Ու խօտէէ սապրէ ու տըլ փըուսընէ պըտան ժը ուա
 քօ հուան պը հանվուտու պը եէք ֆըքըր պըպըն, լը
- 6 կօրա խօտընէ իսա էլ Մէսիհէ. Հաթա քօ պը եէք
 տըլ ու պը եէք տանվ ժը խօտէուա համտ պըքըն, ու
- 7 ժը Պավէ Բապպէ ման իսա էլ Մէսիհէուա : ժը պօյ
 ուիա հանվուտու գասպուլ պըքըն չավան քօ իսա ժի ո՛
 գասպուլ քըր ժը պօյ իղգէթէ խօտէ :
- 8 Ու տը պէմ քօ իսա էլ Մէսիհէ ժը պօյ տօղրիթիէ
 խօտէ խըզմէթէիէ սիւնէթէ պու, քօ աւ վատ քօ ժը
- 9 պավանուա պու փէթըն : Ու թայիֆան ժը պօյ մէրհա

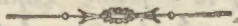
- մէթան ժը խօտէն ա շը քըրդ պը քըն , չափան քօ հաթիւն
 նըվիսանտըն , ժը պօյ ուիա լը թայիֆանտա ժը դարա
 համտ տէ պը քըմ , ու ժը նափէ դառա իրահի տէ պը
 10 խօյնըմ : Ու տիսա տը պէ , Եա՛ թայիֆան պը գափմէ
 11 ուի թափ շաղ պըն : Ու տիսա ժը խօտէն ա համտ պը
 քըմ , է՛յ հէմի թայիֆան , ու աուի մէսհ՛ պը քըն հէմի
 12 գափման : Ու տիսա իշայա արպէ . ժը Հէսսէէ գը քըմ քի
 տէ պը պա՛ն , ու աւ քօ ժը թայիֆանուա տէ հիւ քմատը
 13 պը սա՛քընն . ու թայիֆան ժէնա ումուտ պը քըն : Ու
 խօտէէ ումուտէ ս՛ լը իմանտա պը հնը շաղիթիէ ու
 սէլամէթէ դը ժի պը քմ . հաթա քօ հուն պը գը քըմ լէթէ
 14 Ռու աղ պը լսօ ժի ժը պօյ ո՛ գանսիշ պուճա՛ն , Եա՛
 պը է՛յ մըն , քօ հուն պը գանճիթի դը ժընն հուն դը ժը
 պը հէմի իման , ու հուն գատիւր ըն հափուտու նասիւ
 15 հաթ քըրընէ : Համա ժը ալի քի պը ճէսարէթ մը ժը
 ոռա նըվիսանտ՝ Եա՛ պրէյ մըն , վուսան քօ լը պիրա
 ո՛ պինըմ դը շէ հանա լը կորա աւ ինայէթէ քօ ժը
 16 մըռա հաթը տայըն , Բօ աղ խըղմէթճիէ իսա էլ
 Մէսիհէ պը պըմ լը նափ թայիֆան ու խըղմէթէ ինճիլէ
 խօտէ պը քըմ , հաթա քօ պը տէսթէ Ռու՛ հլ Գուստէ
 հէտիյէ պուճէ թայիֆան պը սպիղ պուճէ մափպուլ
 17 պը պա՛ն : Նուա բասնա մըն հէյն լը պա խօտէ պը իսա
 18 էլ Մէսիհէ : Չըմա քօ ճէսարէթ նաքըմ կօթընէ ժը աւ
 դը շէտն Եէքէ , քօ իսա պը տէսթէ մըն նա՛ շըղուլիւ
 ժը պօյ թայիֆան իթաաթ քըրընէ , պը խապէր ու պը
 19 սաէլ , Պը գը քըմ լէթէ ալամէթան ու հիքմէթան , պը
 գը քըմ լէթէ Ռու՛ հլ Գուստէ , վուսան քօ մը ժը Գուստէ
 պը տէսթ քըրընէ ու պը տէվըր քըրընէ հաթա ալիէ
 20 Լիւրիկիան մը ինճիլէ իսայէ դը ժը քըր : Ու ինճիլէ
 վաղ քըրընէ մը ահվա ղայրէթ քըր , նա՛ քի լը աւ
 տարան քօ նափէ իսայէ ղիքը պօ պոճ , քօ նա՛ պա՛ն լը
 սէր լէմէլէ պաշգասի քի Ղէքըմ , լէ չափան քօ հաթիւն
 21 նըվիսանտըն : Էրբը ժը ուանուա քօ նա՛ հաթը նափէ

- 22 պուն լը սեր ուի տէ պը պինըն, ու ուան քօ նն պը
 23 հիտորն տէ ֆէհմ պըքըն: ժը պոյ ուիա ժի ֆըռ շուն
 24 տա մամն ժը ոռա հաթընէ: Համա նուա քօ լը ալիէ
 հանա ժի ճիէ մըն թուենն, ու ժը ֆըռ սալան վըրտա
 25 ֆըռ սարդուէ մըն հէյն ժը ոռա հաթընէ, կավա քօ
 լը ալիէ Սպանիայէ պըջուս, ու քինկա քօ պը պըհու
 քըմ ումուտէ մըն հէյն ո պըպինըմ, ու ժը ո պէմ շի
 յանտըն լը ուէ Էրբը ավուլ հընըք ժը ո' թէրպըմ:
 26 Համա անվա լը Գուտսէ տըջում ժը պոյ ժը աղիզանուա
 27 իրզմէթ բըրընէ: Չիրա ժը պըրէէդ Մակեդոնիայէ ու
 Սքայիան խօշ խոյա քօ լը Գուտսէտա պուն ժը ֆա
 28 գիր աղիզանուա հընըք իլհադիթի պըքըն: ժը ուան
 ուա խօշ խոյա, չըմա քօ ժը ուանուա տէյնտար ժի
 նն, զիրա էրբը թայիֆան ժը բուհանի դըչգէ ուան
 ուա իլհագ պուն, տէյնտար տըալըն քօ իլհագ պըպըն
 29 ժը ուաննա լը նավ թէնավի դըչգան ժի: Նուա ուիա
 պը թէքմիլ բըրընէ ու պը մէօհր քըրընէ մէյվէյէ հան,
 30 ժը լը Սպանիայէ տէ պը պըհուրըմ: Ու ուիա տըգըսըմ
 քօ կավա քօ ժը ննա պէմ, պը դըժը պերէքէթէ ին
 ճիլէ իսա տէ պէմ:
 31 ժը ո լավա սըքըմ, եա պըհան պը Քապպէ մն
 ինա էլ Մէսիհ, ու պը մուհապէթէ բուհէ, քօ ժը պոյ
 մըն ժը խօտեռա լը նըմէճտա պը թնվլի մըն զայրէթ
 32 պըքըն, քօ լը Եհուտիստանտա ժը իթաթիզան
 իսլան պըպըմ, հաթա քօ լը Գուտսէտա պուն իրզմէ
 33 թէ մըն ժը աղիզանուա մագպուլ պըպմ, վուսան քօ
 պը իլհա խօտէ, ժը ոռա պը շաղիթիէ պէմ, ու պը ո'
 թնվլ բահաթ պըպըմ: Ու խօտէէ սէլամէթէ պը ո հէ
 միան պըպմ, ամին:

- 1 Խուչղա մն ֆիրէ ժը ոռա թէպիմ տըքըմ, քօ իրզ
 2 մէթ շիէ թիլիտայէ կէնքրայն, քօ աուի պը բապպ գա

1 պուլ պըքըն՝ չափան քօ ժը ազիղանուա լայըգն , լէ
 2 մէզնքըն ժը պօյ հէր չըքօ ժը եարտումէ ո՛ միւհթան
 3 պըպն . զիրա ուի ժի ժը փըռանուա եարտում քըր ,
 4 ու ժը մըուա ժի : Պը իսա էլ Մէսիհ պը մըուա չըղու-
 5 լօղ ժը Պրիսկիղաուա ու ժը Ակիւղասէուա սըլավան
 6 պըքըն . քօ ուան լը ուղուրա ճանէ մըն ասղույէ իօ
 7 տան , քօ ժը ուան նա՛ թանէ նղ բազիմն , լէ հէմի
 8 քիլիսայէ թայիփան ժի : Լը մալա ուանտա պուն ժը
 9 քիլիսաուա ժի սըլավան պըքըն , ժը տնլալիէ մըուա ժը
 10 էպէնէտոսուա սըլավան պըքըն , քօ աւ ն մուպաուէ
 11 քիլիսայէ Ասիայէ պը իսա : Սըլավան պըքըն ժը Մէյ-
 12 ըմէուա քօ ժը պօյ մըն փըռ զահմէթ քչանտ : Սըլավան
 13 պըքըն ժը Անդրօնիկօսուա ու ժը Յունիա ժը խըսու-
 14 մէղ մըուա , ու մահպուստաչէ մըուա , քօ ուան լը նալ
 15 բէսուլան մէշհուրըն , ուան քօ ժը մըն ալուլ ժի ա
 16 իսայէ պուն : Սըլավան պըքըն ժը մուհապէթլիէ մըուա
 17 Ամպղիաուա : Պը մանուա չըղուլօղ ժը Ուրբանօսուա ու
 18 ժը մուհապէթլիէ մանուա ժը Ստաքէսէուա սըլավան
 19 պըքըն : Սըլավան պըքըն ժը Ապէղէսուա քօ պը իսա
 20 հաթիւն պըժարթըն : Սըլավան պըքըն ժը ուանուա քօ
 21 ժը մալա Արիստաբուղոս ըն , սըլավան պըքըն ժը Հիրօ-
 22 տինն ժը խըսումէ մըուա . Սըլավան պըքըն ժը ուան-
 23 ուա քօ ժը մալա Նարկէսէն ըն պը Բապպ : Պը Բապպ
 24 զահմէթ քչանտօղ ժը Տրիփոն ու ժը Տրիփոսուա սըլա-
 25 վան պըքըն , պը Բապպ փըռ զահմէթ քչանտօղ ժը տէ-
 26 լալի Պէրսիդէուա սըլավան պըքըն : Պը Բապպ հաթը
 27 պըժարթի ժը Ռուփոսուա ու ժը տիէ ուի ու ամընուա :
 28 Սըլավան պըքըն ժը Ասինկրիտոս , ժը փղէգոն , ժը էր-
 29 մաս , ժը Պասրորա , ժը էրմէս , ու պը ուանուա պուն
 30 ժը պրէանուա : Սըլավան պըքըն ժը Փիղողղոս ու ժը
 31 Յուլիա , ժը Նէրէոս , ու ժը իուչգա ուխուա , ու ժը
 32 Ողիմպաս ու պը ուանուա պուն ժը հէմի ազիղանուա :
 33 Սըլավան պըքըն ժը հնվուտուուա պը ազիղ ուամիսա-
 34 նէ . հէմի քիլիսայէ իսայէ ժը ուա սըլավան տըքըն :

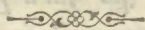
- 17 Ու ժը ո ըիճա տըքըմ, եա՛ պրէան՝ քօ պրզանըն
 ուան քօ լը գալըչի աւ թալիմ քօ հուն հին պուննի-
 զան ու խուար պունան տըքըն, ու ժը ուան սուր պը
 18 սա՛քընըն, Ձիրա ահվա նասան ժը իսա ժը Բապպէ մնաա
 խըզմէթ նաքըն, լէ ժը զըդէ խօռա, ու կիւզէլ սէօ-
 զան հէմ պը խօշ քէլաման տը խաբինըն տըլէ ուան
 19 քօ քօթի դըշդան տիւշիմիշ նաքըն: Ձիրա իթաաթիէ
 ո՛ ժը հէմիանուա կիյամ, նուա ժը պօյ ո՛ շաղ տըպըմ.
 լաքին տը խուազըմ քօ հուն լը գանճիթիտա ալիման
 20 ու քէմիլքտա պէ զարարան պըպըն: Ու իօտէէ սէլա-
 մէթէ Շէյդան լը պըն լընկէ ո՛ խուրտուխաշ պըքն
 զուվն. ինայէթէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ պը ո՛
 հէմիան պըպն, ամին:
- 21 Պը մըռա շըղուլօղ Տիմսթէոս, ու խըսումէ մըն Ղու-
 կիոս ու Յասօն ու Սօսիպատրոս ժը ոռա սըլավան տը
 22 քըն: էզ քեաղըտէ հան նըվիսանտօղ Տէրաթիոս ժը ոռա
 23 պը Բապպ սըլավան տըքըմ: Սըլավան տըքն ժը ոռա
 միւսաֆիր գապուլ քըրօղէ մըն ու է հէմի քիլիսայէ
 Դայիոս, ժը ոռա քէախիւտայէ պաթէրէ հան երաս-
 24 տոս ու կուարտոս պրէ սըլավան տըքըն: Ինայէթէ Բապ-
 պէ մն իսա էլ Մէսիհէ պը ո՛ հէմիան պըպն, ամին:
- 25 Նուա ժը ուիռա քօ գատիր ն ո փէթ քն, լը կօրա
 ինճիլէ մըն ու վազա իսա էլ Մէսիհէ, լը կօրա քէֆշ
 պունէ աւ սըրրէ, քօ ժը էպէտի զէմանան վըրտա
 26 հաթը պու վէշարթըն, Ու նուա աչիքեար պու, ու պը
 տէսթէ քթէպէ փէյղէմպէրան լը կօրա էմրէ էպէտի
 իօտէ ժը հէմի թայիֆանուա հաթը նաս պուն ժը պօյ
 27 իթաաթիէ իմանէ, եանի թանէ ժը ալիմ Սըլահուա, պը
 տէսթէ իսա էլ Մէսիհէ, էպէտի համո պըպն, ամին:

ՄԵՔԹՈՒՊԷ ԱՎՈՒԼԻՆ

Է ՐԵՍՈՒԼԷ ՊՕՂՈՍ

ԺԸ ԿՈՐՆԹՈՍԼԻԱՆՈՒ

ՄԵՐ 1

- 1 Պօղոս պը իրատէթէ խօտէ ժը իսպ էլ Մէսիհոս հաթը տալէթ պուն ըեսուլէ գլ հէմ Սօթէնէս պրէ,
- 2 Լը Կորնթոստա պուն ժը քիլիկաս խօտէոս, պը իսա էլ Մէսիհ հաթը փապթ պոննանոս, ժը ազիզ պուն ոս հաթը կազի պունճոզանոս, պը ա հէմիանոս քօ լը հէմի տար նալէ Բապպէ մար իսա էլ Մէսիհէ կազի
- 3 աըքրն, է դւան ու ա մն, ժը ուս ինայէթ ու սէլս մէթ պըպմ, ժը Բապպ ժը Պալէ մար ու ժը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ:
- 4 ժը պոյ ո լը հէր ոխթ ժը խօտէէ մըն շըքըր աըքրմ, լը սէր ինայէթէ խօտէ, քօ ժը ուս հաթիմ
- 5 ապըրն պը իսա էլ Մէսիհէ: Քօ հուն պը ուի լը նալա հէմի գըղդան գէնկին պուն պը հէմի սէօզան, ու պը
- 6 հէմի իլման. Չալան քօ շէհատէթիէ իսա լը ոտա սա
- 7 պիթ պու: Վուսան քօ ժը աշխրեար պունէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ պը պէքէմիշ քըրընէ դաթ լը
- 8 պախշիշ քիտա գէմ նն պըն. Քօ աւ աէ ո՛ գայիմ պըքմ հաթա բաշէ՝ պէ սուչ պունէ լը ոջա Բապպէ
- 9 մն իսա էլ Մէսիհէ: խօտէ էմինն քօ պը աուի հուն հաթըն տալէթ պուն ժը Գուռէ ուիուս իլհապ պունէ ժը Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէոս:
- 10 ժը ուս լալա տըքրմ, էյ պրէան, պը նալէ Բապպ

- պէ մա իսա էլ Մէսիհէ , քօ խապէրէն ո հէմիան եէք
 պրպան , ու լը նազար ո ֆըրգուան նա պրն , լէ հուն լը
 սէր եէք ֆըբըր ու լը սէր եէք շէվըր վապի պրպրն :
- 11 Զիրա ժը պօյ ո ժը մըռա խապէր հաթ , էյ պրէան ,
 ժը ուան քօ ժը մալա ֆըզօվէ նըն , էրբը լը նալ ոտա
- 12 Ֆըրգուան հանն : Նուա ուիա տը պէմ , էրբը ժը ո հանր
 եէքէ տը պէ պուան , էրբը նզ է Պօղոս ըմ , ու աուէ
 տըն նզ է Ապօղոս ըմ , ու աուէ տըն նզ է Կէփաս ըմ ,
- 13 ու աուէ տըն էրբը նզ է իսա մա : Մէկէր իսա հա
 թիան փայ պուան , մէկէր Պօղոս ժը պօյ ո լը խաչէ ու
 պուան , եախօտ հուն պը նապէ Պօղոս թահֆիլ պուան :
- 14 Երբըր տըրըմ ժը իօտէ , քօ ժը ո եէքէ մը թահֆիլ
 նա բըր , լէ թանէ Կրիսպոսէ ո Գայիոսը , քօ եէքէ
- 15 նա պէ . էրբը պը նապէ մըն թահֆիլ պու : (16) Պըռա
 բուֆէթէ Սթէֆանոսէ ժի մը թահֆիլ բըր , հէնի
 պաշգասի քի վաթ նըզանըմ , էրբը մը թահֆիլ բըրիան :
- 17 Զիրա իսա նզ ժը պօյ թահֆիլ բըրընէ նա շիանտ ,
 լէ ինճիլէ վազ բըրընէ շիանտ . պը իլմա սէօղան նա ,
- 18 քօ խաչէ իսաէ նաֆիլէ նա պան : Զիրա փազա խաչէ ժը
 հէլաք պուօղանուա տինիթի ա , համա ժը մառա ժը
- 19 հաթը խէլաս պուանուա գուվէթէ իօտէ ա : Զիրա հա
 թիան նըվիսանտըն . քօ իլմէ ալիման տէ վուանա պը
- 20 բըմ , ու ֆէհմէ ֆէհմիան տէ եօզ պըբըմ : Լը բուան
 պիմ , լը բուան քեաթիպ , լը բուան թէֆիթիշ բրօղէ
 ուէ տընէ , իօտէ իլմէ տընէէ հան լը տինիթիէ նա
- 21 վէկէնանտ : Զիրա շիւնքի տընէ պը իլմէ իօտէ , իօտէ
 նա նա բըր պը իլմէ ուի . իօպէ բազի պու պը ալ
- 22 նիթիէ վազէ իման անօղան խէլաս պըբըն : Զիւնքի եէ
 հուտիան ալամաթոն տը խուազըն , ու եուաննիան իլ
- 23 ման արամիշ տըբըն : Համա ամ հաթը խաչ պուան իսաէ
 վազ տըբըն , ժը եէհուտիանուա խուար պուան ու ժը
- 24 եուաննիանուա տինիթի . Համա ժը ուանուա քօ հաթըն
 տապէթ պուան կէրէք ժը եէհուտիանուա , կէրէք ժը
 եուաննիանուա , գուվէթէ իօտէ ու իլմէ իօտէ իպա ա :

- 25 Ձերա տինէ խօտէ ժը մնռուվան ալիմ ան, ու զայիֆէ
 26 խօտէ ժը մնռուվան հէնի խօրթ ան: Ձերա էյ պրէան,
 հուն տավէթէ խօ տը պինըն, քօ ժը ալիէ թէնէ ժը
 ո փըռան գնուվէթլի նընըն, ժը ո փըռան ասըլգատէ
 27 նընըն: Լաքին խօտէ տիվանէէ տընէ պըժարթ քօ պը
 շէրմ պըքա ալիման, ու զայիֆէդ տընէ խօտէ պը
 28 ժարթ քօ պը շէրմ պըքան գնուվէթլիան: Ու խօտէ ալ
 չափ զատէէ ու բաղպէթսըզէ տընէէ հան պըժարթ ու
 նաֆիլէան, քօ ուան դըչդ քի դէնն հասապ պուն՝
 29 ուան պաթալ պըքան. Հաթա քօ լը հուզուրա խօտէ
 30 գաթ թէն քի բաննա խօ նան տան: Համա հուն ժը ուի
 նան պը խա էլ Մէսիհ, քօ աւ ժը մնռա ժը խօտէ
 31 իմ ու սատագաթ ու ազիզիթի ու խէլաս պու. Չա
 վան քօ հաթիմ նըլխանտըն, Աւ քօ բաննա խօ տը
 տան՝ պըրա պը Բապպ բաննա խօ պըտոն:

ՄԷՐ 2

- 1 Ու անզ էյ պրէան՝ քօ ժը ոռա հաթըմ, նա քի պը
 ազամէթէ սէօզէ, եա իլիման հաթըմ ժը պոյ շէհա
 2 տէթէ խօտէ ժը ոռա պէյան քըրընէ: Ձերա մը լը
 նավ ոտա գաթ դըչդ քի զանըն մինասիպ նան տի, իլ
 լա խա էլ Մէսիհէ աւ ժի լը խաչէ հաթըռ ապուն:
 3 Ու անզ պը զայիֆիթիէ ու պը թըռոս ու պը փըռ թըռ
 4 սանէ լը պա ոտա սնքընըմ: Ու սէօզն մըն ու հէմ վա
 զա պը գանտըրըճի սէօզա իլմէ մնռուվան ան, լէ պը
 5 խապթա Բուհ ու գնուվէթէ պու: Հաթա քօ իմանէ
 ո՛ պը իլմէ մնռուվան նա, լէ պը գնուվէթէ խօտէ պը
 6 պան: Համա լը նավ քեամիլան ան իմ խապէր տըտըն,
 լաքին իլմէ տընէնէ հան նա ու նան ժի հաթըռ պա
 7 թալ պուն ա հիւքմտարանէ ասիրէ հան: իլլա լը սըր
 հաթըռ վէչարթի պուն իլմէ խօտէ ան խապէր տըտըն,
 քօ խօտէ աուի ժը պոյ իզզէթէ մն ժը ալուլտա թագ
 8 տիր քըր: Քօ աուի հիւքմտարէ ասիրէ հան եէք ժի

- նը զանի, զիրա երբք պը զանը պունա հէնի Բապպէ
 9 ճէլպէ լը խաչէ տէ տանը նն անընա : Լէ չալան քօ
 հաթիւն նըվիսանտըն . Սւ դըշդան քօ ջահվ նն տին
 ու հօ նն պըհիստին ու լը տըլէ մնուովան նն քէ
 10 թին, իօտէ ժը տէլալիանէ խօռա հազըր քըր : Լաքին
 իօտէ ժը մնուա աշիքեար քըր պը Բուհա խօ, զիրա
 Բուհ հնր դըշդան թէֆթիշ տըքն, դըշդէդ գուրէ
 11 իօտէ ժի : Ձիրա ժը մնուովան դըշդէ մնուովան քի՞
 տըզանը, լէ թանէ բուհէ մնուով քօ լը ուխտա ն,
 ահվա ժի դըշդէդ իօտէ եէքէ նըզանն, լէ թանէ բու
 12 հէ իօտէ : Համա նմ բուհէ տընէէ հան նն սննտըն,
 լէ աւ Բուհ քօ ժը իօտէ ն, քօ նմ նասքըն աւ դըշ
 13 դան քօ ժը իօտէ ժը մնուա հաթիւ տայըն . քօ ուան
 նմ տը պէժըն, պը խապէր ու հին քըրընէ իլմէ մն
 ուովան նա, իլլա պը սէօղ ու հին քըրընէ Բուհէ Աղի
 զէ, ու դըշդէ բուհանիան՝ պը բուհանիան նմ բուպար
 14 տըքըն : Լաքին նէֆսանի մնուով դըշդէ Բուհէ իօտէ
 գապուը նա քն, զիրա ուան ժէռա տինիթինն, ու
 զանըն ժի գատիր նընն, զիրա պը թարզա բուհանիէ
 15 թէֆթիշ տըպըն : Համա աւ քօ բուհանի ն, հնր դըշ
 դան թէֆթիշ տըքն, ու աւ ժը եէքէ թէֆթիշ նա
 16 պն : Ձիրա ֆըքըրէ իօտէ քի զանն, քօ ժէռա հին
 պըքն, համա լը մնտա ֆըքըրէ իսաէ հէյն :

ՍԷՐ 3

- 1 Ու նզ եա՞ պրէան՝ ժը ոռա ոգա բուհանի խապէր
 2 տանէ գատիր նն պում, իլլա ոգա ճիսմանիան, Ոգա
 պը իսաէ ժը մասումանուա, մը ժը ոռա շիր տա խո
 ւարըն, ու նա դաամ, զիրա հուն հէժա գատիր նն
 3 պուն, հէմ նուա ժի հուն գատիր նընըն : Ձիւնքի հէժա
 հուն ճիսմանի նն . զիրա կավա քօ լը նավ ոտա հ
 սէտան ու փնվ ջունտանան ու նիզայան պըպն, հուն
 ճիսմանի նը՞նը ըն, ու պը թարզա նասան հուն նա՞

- 4 Հուն : Ձերա կողմ քօ ժը ո՛ր եէքէ տը պէ՛ անք է Պօղոս
 սէ մն ու առէ արն , էրքը անք է Ապօղոսէ մն , հուն
 5 ճիսմանի նը նրն : Նուա Պօղոս քիւն ու Ապօղոս քիւն ,
 իլլա ուանան խըզմէթքեար ըն , քօ պը ուան հուն
 իման անին , ու չալան քօ Բապպ տա ժը ուան հար
 6 եէքէուա : Մը տանի ու Ապօղոս ավ տա , լաքին խօտէ
 7 մանղըն քրր : Վուսան քօ տանօղ գըչը քի նրնն , ու
 ավ տայօղ գըչը քի նրնն , իլլա աուի մանղըն քրօղ
 8 խօտէ : Համա տանօղ ու ավ տայօղ եէքըն , լաքին
 հար եէքէ լը կօրա զահմէթէ խօ տէ խճրէթ պըսլի-
 9 նն : Ձերա ան պը խօտէ թնալ շըրուօղ ըն . հուն վա-
 10 լայի ու պինտէ խօտէ նն : Լը կօրա աւ ինայէթ քօ
 խօտէ ժը մրուա տա , ողա ալիմ միմար քի մը հիմ
 տանի , համա լը սէր ուի Չէքրօղ պաչիւսն , համա
 11 հար քէս պրա մեզնքն աւ չալան Չէ արքն : Ձերա
 եէքէ հէնի պաչիւս հիմ քի նըքեարն տէյնն ժը աւ
 12 հաթը տանին պաչիւս քօ աւ իսա էլ Մէսիհ ն : Ու
 էրքը եէքէ լը սէր հիմէ հանա զէու , զիվ ճէվահիր
 13 գէվըրան , տար , կիյտ , գամիշ պինա տըքն , Ամէլէ
 հար քէս տէ քրֆշ պըպն , զիրա ու աուի տէ պէյան
 պըքն , չըմա քօ պը ակըր քրֆշ տըպն , ու ամէլէ
 հար քէս պը չը թարղ պունէ՝ ակըր տէ պը ճէուրպի-
 14 նա : Ու էրքը հաթը Չէ պուն ամէլէ եէքէ պըմինն *
 15 աուի տէ խճրէթ պըսլիւնն : Ու էրքը ամէլէ եէքէ տը
 չէվութն զէրար տէ պըքչինն . համա աուի սայքի
 16 ողա ժը ակըրէ տէ խէլաս պըպն : Նըզանըն քօ հուն
 տաճարէ խօտէնն , ու չը ոտա Բուհէ խօտէ սաքին տը
 17 պն : էրքը եէքէ տաճարէ խօտէ խարապ տըքն , խօտէ
 աուի հէլաք տէ պըքն , զիրա տաճարէ խօտէ աղիզն ,
 քօ աւ հուն ըն :
 18 Նն՝ պն քօ եէքէ աւ խօ պը խարինն , էրքը ժը ո՛
 եէքէ աւ խօ ալիմ տը հատըպինն լը նալ արնէէ հան ,
 19 պրա տին պըպն , քօ ալիմ պըպն : Ձերա իմէ արնէէ
 հան լը պն խօտէ տինիթի ն * զիրա հաթինն նըվի-

- սանտըն , ալիման լը ֆերզանտիթիէ ուան կըրթօղ աւ
 20 ան : Ու տիտա հաթիան նըվիսանտըն . Բապպի ֆըքրէ ալի
 21 ման տըղանան քօ պաթալ ըն : Վուսան քօ եէքէ սը
 22 մանուվան պրա բաննա խօ նան տան : Չըմա քօ հար
 դըչդ է ո ան էրքը Պօղոս՝ էրքը Ապօղոս՝ էրքը կէփաս ,
 էրքը տընէ , էրքը էօմիւր , էրքը մըրըն , էրքը դըչդէ
 անվախն , էրքը աւ դըչդ քօ տէ պըպըն հէմի ժի է ո
 23 ան : Հունն ժի է իսանըն ու իսա ժի է իօտէ ան :

ՍԷՐ 4

- 1 Ման մանուվան պրա ահվա , եանի խըղմէթքեարէդ
 իսաէ ու ոգա վէքիլխարճէ սըրա իօտէէ հասապ պը
 2 քըն : Նուա տըմիւն քօ ժը վէքիլխարճան հաթը խօս
 3 տըն ուիա ան , քօ եէքէ էմին պէ տիթըն : Համա ժը
 մըրա , ժը ո , եախօտ ժը հիւքմա մանուվ հիւքմ պոճն
 4 դըչդ քի նընան , ան խօ ժի հիւքմ նաքըմ : Ձիրա ան
 լը սէր խօ քօթի դըչդ քի նըզանըմ . համա պը ուիա
 5 ան պատրդ նապըմ . լէ ան հիւքմ քրօղ Բապպ ան : Նուա
 ժը զէմանան ավուլ գաթ դըչդ քի հիւքմ ման քըն ,
 հաթա քօ Բապպ պէ , քօ աւ դըչդէ վէչարդիէ դա
 ըիէ տէ լը ոօհնիէ պիւնան , հէմ թէտպիրէ տըլան տէ
 աչիքեար պըքան , ու լը ուէ չաղէ մէտհա հար քէսէ
 տէ ժը իօտէ պըպան :
 6 Ու ուիա ժը պօյ ո՝ էյ պրէան , մը ժը խօտա ու ժը
 Ապօղոստա թէմնիլ անի , քօ հունն ժը ման հին պըպըն
 լը սէր մանուվան ժը հաթը նըվիսանտընէ զէտան դըչդ
 քի ֆըքրըր նանքըն . քօ եէք ժը ո ժը պօյ պաչգասի քի
 7 քիպիրլէնմիչ նան պան լը պան պաչգասի քի : Ձիրա աւ
 քի՞ ան քօ դա ֆարգիլի տըքան ժը պաչգասիան , ու չը՞
 է դա հէյն քօ դա նան սանտիան , ու էրքը դա սան
 տիա , չըմա՞ ոգա նա սանտօղ բաննա խօ տըտի :
 8 Հէնի հունն թէր պուն , հէնի հունն զէնկին պուն , պէ
 ման հունն փատիչահ պուն , ու քեաչքի հունն փաչահ

պրպանա , քօ ամ ժի պը ոռա փատիշահիթի պը քը-
 9 բանա : Ձիրա ան թախմին տըքըմ քօ խօտէ մն ըէսու-
 լան էսնա նասան քըր ոգա գաթուլան , զիրա ամ թա-
 10 մաշայէ տընէ , ու մէլէքան ու մանուկան պուն : Էմ
 ժը պօյ իսաէ տիվանէ նըն , հուն պը իսա արբըլը նմ .
 ամ զայիֆ ըն , հուն պը գուվէթ ըն . հուն իզգէթլի
 11 նմ , լաքին ամ պէ բազպէթ ըն : Հաթա լը սաաթէ
 հան հէմ պըրչի պուն ու հէմ թի պուն ամ տըքչի-
 նըն . հէմ դահղի տըմինըն , հէմ ամ դէնը քութան ,
 12 հէմ պէ բահաթ պուն : Հէմ պը տէսթէ խօ ամ պը
 շըղուլանտընէ զահմէթ տըքչինըն , կավա քօ մն տըթ-
 մինան տըտըն , ամ խայը տուա տըքըն , կավա քօ մն
 13 տը գավարանտըն ամ սապը տըքըն : կավա քօ մն զէմ
 տըքըն ամ լավա տըքըն , հաթա նուա ամ գէլսըքէ
 փագըթ քըրընէ տընէ ու ոգա իպրէթէ ալէմէ պուն :
 14 Ուանան ժը պօյ ո շէրմ քըրընէ նա նըլիսըմ , լէ ոգա
 15 էվատտէ մըն տէլալի ո՛ շիրէթ տըքըմ : Ձիրա էրքը պը
 իսա տան հազար խօճաէ ո՛ պըպն , փըռ պավէգ ո՛
 թունննմ , զիրա պը իսա էլ Մէսիհէ պը տէսթէ ինճիլէ
 16 մը ո՛ զա : նուա ժը ոռա լավա տըքըմ , ժը մըռա ույ-
 17 միշ պըպըն : ժը պօյ ուիա մը ժը ոռա շիանա Տիմոթէո-
 սէ , քօ գուռէ մըն տէլալի ան , ու պը թապպ էմին . քօ
 աւ տէ պիրա ո պինն պը իսա պուն գէա մըն . չավան
 քօ լը հար ճի լը նավա հէմի քիլիսանտա հին տըքըմ :
 18 Հընըքան քիպիրլէմիշ պուն , ոգա ան ժը ոռա տէ նմ .
 19 յըմ : Լաքին զուվն տէ պէմ ժը ոռա՝ էրքը իզնէ խօտէ
 պըպն , նա՛ թաննէ սէօզա քիպիրան , իլլա գուվէթէ
 20 ուան ժի տէ պըզանըմ : Ձիրա փատիշահիթիէ խօտէ
 21 պը սէօզան նընն , լէ պը գուվէթ ան , Չը՞ տը խուազըն ,
 պը ջօ՛վ ժը ոռա պէմ , եախօտ պը մուհապէթ ու պը
 ըուհա մազլումիթիէ :

ՍԷՐ 5

- 1 Մըսէվի լը նա՛վ ոտա զինա դէ պըհիստըն , ու վու-
սան զինա՝ քօ լը նա՛վ թայիֆան ժի թուննն , եանի
- 2 եէքէ ժընա պավէ խօ պըկրն : Ու հուն քիպիր պունն
ու պա խուսուս հուն շին նա՛ քշանտըն , քօ ամէլէ հան
- 3 քրօղ ժը նավա ո՛ պէ հալանին : Ձիրա ֆարադն ան
պը կօվտա ժը ո՛ տուր ըմ , լաքին պը բուհ հազըր ըմ ,
նուա ոգա լը նա՛վ ոտա հազըր պունէ մը ճայիզ տի ,
- 4 քօ գըչգէ հան քրօղէ . կավա քօ պը նավէ իսա էլ Մէ-
սիհէ հուն լը եէք ճի դէնն ճըվանտըն ու բուհա մըն
- 5 պը գուվվէթէ րասպ պա իսա էլ Մէսիհէ , վուսան քրօղ
ժը Շէյդանուա թէսլիմ պըքըն , ժը պօյ հէլաք պունէ
կօվտէյ ուի , քօ բուհա ուի խէլաս պըպն լը ույա
- 6 րասպ Մէսիհէ : Սւ բաննա ո՛ գանճ նընն , հուն նը-
ղա՞նըն քօ բըչի քի հէվիր թըռչ կըչք հէվիրան թըռչ
- 7 տըքն : Հէվիր թըռչէ գէվըն փապըժ քըն , քօ պըպըն
հէվիրէ նու , չավան քօ պէ հէվիր թըռչըն . զիրա փա-
- 8 սէհէ մա իսա ժը պօյ մա գուրպան պու : Նուա մմ
պայրամ պըքըն , նա պը հէվիր թըռչէ գէվըն , ու նա
պը հէվիր թըռչէ քօթիթիթի ու եարամաղիթիէ , լէ
պը հէվիր թըռչէ , խուլուսէ փաք ու ասղրիթիէ :
- 9 Մը նըվիսանտ ժը ոուա լը մէքթուպտա քօ պը զինա-
- 10 քեարան գարըչիչ նապըն : Ու նըվիսանտընէ մըն հէլ-
պէթ նա պը զինաքեար , եա պը թամաքեար , եա պը
գափըճի , եա պը փութփէրէսթէդ տընէէ հանն . չիւնքի
էրքը փուսան պըպն՝ ժը ոուա ժը տընէէ հան ուսպուն
- 11 լաղըմ դէ : Համա հալա մը ժը ոուա նըվիսանտ քօ
գարըչիչ նա՛ պըն , եանի էրքը եէքէ պրէ անկլամիչ
պուն զինաքեար , եա թամաքեար , եա փութփէրէսթ ,
եա տըժմին քրօղ , եա պէքրի , եա գափըճի պը պն ,
- 12 պը ահվա քնսէուա թամամ պիլէ մա՛ խուն : Ձիրա
ժը մրուա չը՞ լաղըմն քօ է ասըվն նա՛ ժի հիւքմ պը

քրմ. նա՞ քի հուն աւ քօ է հընտուռէնա՞ հիւքմ տը
 13 քըն : Համա ուան քօ է տանրվա՞ նա՞ խօտէ տէ հիւքմ
 պըքմ , նուա եարամաղէ ժը խօ հալինըն :

ՄԷՐ 6

- 1 Ժը ո եէքէ էրքը տավա քի ուի հէպա՞ պը հէվալէ
 ուի , ճէսարէթ տըքմ՞ լը պա՞ր նահագան մէհքէմէ պը
 2 պա՞ , ու նա՞ լը պա՞ր աղիզան : Հուն նըղա՞նըն քօ շէ-
 րաաթէ տընէ աղիզան տէ պըպլինըն , ու էրքը շէրաա-
 թէ տընէ ժը ո՛ տէ պըպլինըն , շէրաաթէ վըռ բըճուք
 3 մասլահաթան լայըգ նը՞նըն հուն պըպլինըն : Հուն նը-
 զանըն քօ շէրաաթէ մէլէքան ա՞մ տէ պըպլինըն , լէ լը՞
 4 քօ տըմինա՞ գըչգէդ ասիրէ հան : Նուա էրքը մէհքէ-
 մէէ տայիրէ ասիրէ հան լը ոտա հէյա՞ , ալչաղ քէսէդ
 5 քիլիսայէ ժը խօռա գատի տէյնըն : Էղ ո՛ ժը պօյ
 շէրմ քըրըն տայընէ տըպէմ , աւ գասա պուն քի լը
 նավ ոտա ալիմ քի թո՞ւննա՞ , քօ լը նավ պրէան շէ-
 6 րաաթ քըրընէ գատիր պըպա՞ : Լաքին պրէ պը պրէուա
 7 մահքէմէ տըպա՞ , ուիա ժի լը պա՞ր իմանսըզան : Հալա
 ուիա կըժք ժը ոռա գապահաթ ա՞ , քօ պը հա՞վուտու-
 ոա տավայ ո՛ հէյա՞ . չըմա իլլա հուն նահագիթի նաք-
 շինըն . չըմա՞ իլլա հուն ժը գէմանիռա գայիլ նապըն :
 8 Լէ հուն նահագիթի ու գէմանի տըքըն , ուիա ժի ժը
 9 պրէանուա տըքըն : Հուն նըզանըն քօ նահագան
 վարիսէ փատիչահիթիէ խօտէ տէ նապըն . հուն խօ մա՞
 խաբինըն , կէրէք ֆահիչան , կէրէք փութփէրէսթան ,
 10 կէրէք զինաքեարան . կէրէք գէնփարան , կէրէք զու-
 լամպարան , կէրէք տըղան , կէրէք թամաքեարան , կէ-
 րէք սէրխօչան , կէրէք քուֆըրպաղան , կէրէք գավը-
 11 ճիան լը փատիչահիթիէ խօտէ տէ վարիս նապըն : Ու
 հուն հընըքան , լը գէմանան ահվա պուն լաքին նուա
 հաթըն շուչտըն , լաքին հաթըն աղիզ պուն , լաքին
 հաթըն սատըգ պուն պը նավէ րապպ Մէսիհէ ու պը
 րու հէ խօտէէ մա :

- 12 Ժը մըռա հար դըշդ ճայիղ ան, համա հար դըշդ
 ֆայտէլի նընան, ժը մըռա հար դըշդ ճայիղ ան, համա
 13 անը լը պըն հիւքմաթէ դըշդ քի տէ նանըմ: Թաա-
 ման ժը պոյ զըքէ նան ու զըք ժի ժը պոյ Թամաման .
 լաքին խօտէ առանան ժի ու ուան ժի տէ պաթալ պը
 քան, լաքին կովտա ժը պոյ ֆահիշիթիէ նընան, լէ ժը
 14 պոյ Բապպ ան, ու Բապպ ժը պոյ կովտա ան: Ու խօտէ
 քօ Բապպէ տա գըշամ քըրըն, ման ժի տէ պըտը գը-
 15 յամ քըրըն պը գուվլէթէ խօ: Հուն նըղանըն քօ Թէնէ
 ո' աղայէ խա նան, նուա աղայէ խաէ անմ պըտըինըն
 16 ու աղայէ ֆահիշան պըքըն, հաշա: Հուն նըղանըն քօ
 էրքը աւ քօ ժը ֆահիշաւ նէզ տըպան պը ուիռա եէք
 Թէն տըպան, չըմա քօ քթէպ տըպէ, Հար տուան եէք
 17 Թէն տէ պըպըն: Համա աւ քօ ժը խօտէռա նէզ տը-
 18 պան, պը ուիռա եէք բուհ տըպան: Ժը ֆահիշիթիէ պը
 ոանըն. մանուվ հար չը կիւնէ քօ տըքան ժը Թէնէ
 ուի տանըմ ան. համա զինա քրօղ ժը Թէնէ խօռա
 19 կիւնէ տըքան: Հուն նըղանըն քօ Թէնէ ո' տաճարէ
 բուհ էլ Գուտտէ նան քօ լը նավ ոտա ան, քօ աուի ժը
 20 խօտէ ժը ոռա հէյան, ու հուն խօտիէ խօ նընըն: Ջիրա
 հուն պը պահա հաթըն քուանտըն, նուա պը Թէնէ խօ
 ու պը բուհէ ժը խօտէռա իզզէթ պըքըն, քօ ուան է
 խօտէ նան:

ՍՆԻՐ 7

- 1 Ջիրա ժը պոյ աւ դըշդան քօ հուն ժը մըռա
 նըվխանտըն. ժը մանուվռա գանն ան քօ ժը ժըն-
 2 ուա նէզ նան պան: Համա ժը սէմէտէ զինայան ժը հար
 քանուա ժընա ուի հանպան, ու է հար ժըն մէրէ ուի հան-
 3 պան: Մէր պրա տէյնէ ժընա խօ ատա պըքան, վու-
 4 սան ժի ժըն տէյնէ մէրէ խօ: Ժըն լը սէր խօ հիւք-
 մաթ նաքան, լէ մէրէ ուի. հէմ վուտան ժի մէր լը սէր
 5 խօ հիւքմաթ նաքան, լէ ժընէ ուի: Հուն հանուտու
 մահրում ման հէլըն. մէյէր քօ՝ ժը պոյ ոխթա իպա-

- տէթէ ո՛ պունէ, հաթա ոխթ քի պը եէք խապեր պը պն. ու տիսա ժը հնվուտուռա վէկէռնն քօ Շէյդանն
- 6 ո՛ նն՛ ճառըպինն ժը պոյ նն՛ դապթ պունէ ո՛: Ուիա տըպէմ՝ պը պնրտանէ, ու նն՛ պը թէնպիհ քըրընէ:
- 7 Ձիրա մը տը խօստ քօ հնր քնս ոգա մըն պը պանա. լաքին է հնր եէքէ պախշիշէ ուի հէյն ժը խօտէ, եէքէ
- 8 վահա ու շուէ տըն պը ուէ հավայէ: Համա ժը նն՛ զէվը ճիանուռ ու ժը ժընէպիանուռ տըպէմ, ժը ուանուռ գանն
- 9 ն քօ ոգա մըն պըմինըն: Համա էրքը աւ խօ նըքեարըն դապթ քըրընէ՝ պրա պը զէվըճըն. զիրա զէվըճանտըն
- 10 ժը կէրմ պունէ գանն ն: Համա ժը զէվըճանտողանուռ թէնպիհ տըքըմ, նն՛ նղ, լէ խօտէ՝ քօ ժըն ժը մէրէ խօ
- 11 պրա ճիէ նն՛ պն. լէ նրքը տըպն ժի պէ զէվըճանտըն պըմինն, եախօտ պրա պը ժընէ խօ լը հնվ պէ, ու մէր
- 12 ժընա խօ պրա նն՛ հէյն: Համա ժը պաշգասիանուռ նղ տըպէմ, նա րապպ, էրքը ժը պրէքիռա իմանտըզ ժըն քի հէյն, աւ պը ուիռա սաքին պունէ րազիմ,
- 13 աուի պրա պնր նն՛ տն: Ու ժը ժըն քիռա իմանտըզ մէր հնպն, ուի պը աւուռ սաքին պունէ րազիմ, պրա
- 14 աուի պնր նն՛ տն: Չըմա քօ իմանտըզ մէր՝ պը ժըն դէ ազիզ պուն ու իմանտըզ ժըն պը մէր դէ ազիզ պուն. զիրա էրքը վուսան նն՛ պանա էվլատէ ո՛ տէ մուրտար
- 15 պըպանա, համա նուռ ազիզ ըն: Ձիրա իմանտըզ պուն էրքը ճիէ տըպն՝ պրա ճիէ պն. պրէ քի եա խուչք քի լը ահվա դըչգանտա եէսիր նընն, լաքին խօտէ մն
- 16 ժը սէլամէթուռ կազի քըր: Ձիրա դու չը՝ զանի, էյ ժըն, դու տէ մէրէ խօ խէլաս քի, եա դու չը՝ զանի
- 17 էյ մէր, պէլքի դու տէ ժընէ խօ խէլաս քի: Փագաթ րապպ ժը հնր քնսուռ չավան գըմմէթ քըր հնր քնս խօտէ չավան տալէթ քըր պրա վուսան հնտն. ու պը ուի հավայէ լը հէմի քիլիսանտա նղ թէնպիհ տըքըմ,
- 18 էրքը եէքէ պը սիւննէթ ժը իմանուռ տալէթ պու, պրա տիսա պէ սիւննէթ նն՛ պն, ժըպէ սիւննէթան եէ
- 19 քէ տալէթ պու պրա սիւննէթ նն՛ պն: Ձիրա սիւննէթ

- 20 գաթ դըշդ քի նընն ու պէ սիւննէթ գաթ դըշդ քի
 նընն . լէ բէ քըրընէ թէնպիհէ խօտէ լաղըմն : Զիրա
 հնր քնս լը չըտա տավէթ պու , պրա լը ուխտա պը
 21 սնքընն : Դու գուլ տավէթ պույ՝ պրա հաճէթէ դա
 ննպն , լաքին էրքը տըքեարի ազատ պի՝ հէնի գանճ ,
 22 աուի լը տէսթ պինն : Զիրա աւ գուլ քօ պը Բապպ
 տավէթ պուն աւ ազատա խօտէ ն . վուսան ժի աւ
 23 ազատ քօ տավէթ պուն , գուլէ խսան : Հուն պը պա
 24 հա հաթըն քըուանտըն , գուլէ ինսանան մն պըն : Հնր
 քնս , էյ պրէան՝ լը չըտա տավէթ պու լը պնր խօտէ
 պրա լը ուխտա պը սնքընն :
 25 Համա ժը ժօյ պաքիրան , ժը խօտէ թէնպիհէ մըն
 թուննն . համա մը ժը Բապպ էմին պունուա պը մէր
 26 հավէթ աթթընէ , ժը ոուս ոէյ տըտըմ : Նուս նղ
 թախմին տըքըմ քօ գանճ ն լը զէմանա հանտա ժը պօյ
 սրխէթէ , եանի գանճ ն ժը մնուովուա քօ ահվա պը
 27 պն : Պը ժըն հաթիյ կրէտան , վէքըրըն արամիչ մնքն ,
 28 ժը ժըն պնրտայ , ժըն արամիչ մնքն : Համա էրքը պը
 զէվըճի ժի կիւնէ նա քի , ու էրքը պաքիրէ ժի պը զէ
 վըճն կիւնէ նա քն , լաքին սրխընթիէ ահվա քնսան
 լը խօտա տէ պըպն , համա նղ ո՛ գայիրմիչ տըքըմ :
 29 Համա ուխա տըպէմ , էյ պրէան՝ էրքը սխթ գըն պուն .
 տը մինն քօ ուանան քօ ժընէ ուան հէյն ժի պրա
 30 ոգա ուան պըպըն քօ ժընէ ուան թուննն : Ու ուան
 քօ տը կըրըն , ոգա քօ նա կըրըն , ու ուան քօ տը
 քէնըն ոգա քօ նա քէնըն , ու ուան քօ տը քըուըն ,
 31 ոգա քօ դըշդ քէ ուան թուննն : Հէմ ուան քօ տը
 նէէ հան գուլլանմիչ տըքըն , աուի ոգա պը թարզա
 քօթիէ գուլլանմիչ պուօղան պրա ննպըն . զիրա սէֆաէ
 32 տընէէ հան տը պըհուրն : Համա նղ տը խուաղըմ քօ
 հուն պէ զէմ պըպըն . զիրա մնուովէ նն զէվըճանտըն
 ժը պօյ դըշդէդ խօտէ զէմ տըխօ , էրքը չավան ժը
 33 խօտէուա խօշ պն : Համա մնուովէ զէվըճանտըն ժը
 պօյ դըշդէ տընէէ հան զէմ տըխօ , էրքը չավան ժը

- 34 Ժննէ խօռա խօշ պան : է ժննէ զէվրճանտըն ու պաքիրէ ժը
 ժը հանլուտու ֆարգէ ուան հէյն . զիրա պաքիրէ ժը
 պոյ դըշդէ խօտէ զէմ տըքշինն էրքը աւ պը բուհ ու
 պը կօվտա ազիզ պըպան , համա ժննէ զէվրճանտըն ժը
 պոյ դըշդէ տընէէ հան զէմ տըխօ , էրքը չավան ժը
- 35 մէրէ խօռա խօշ պըպան : Համա դըշդէ հան ժը պոյ
 ֆայտէէ ո' տըպէմ նա' քի լը սէր ո' կրէտան քի պա-
 վէժըմ , լէ ժը պոյ էտէպէ , ու ժը պոյ պէ զայլիլէ ժը
- 36 ժը խօտէռա խըզմէթ քըրընէ : Համա էրքը եէքէ ժը
 պոյ պաքիրէ խօ այըպ տը հասապինն ժը պոյ ոխթա
 խօ պըհուրանտընէ , ու վուսան պուռն լազըմն , չըքօ
 տը խուազն պրա պըքն , կիւնէ նա' չըղուլն , պրա պը
- 37 զէվրճըն : Համա աւ քօ լը տըլէ խօտա գալի տը սն-
 քընն , ու մէճպուր ժի նընն . ու իրատէթէ ուի լը
 տէսթտա ն , ու լը տըլէ խօտա ահվա մինասիպ տին
- 38 քօ պաքիրէ խօ խօյի պըքն գանն տըքն : Նուա աւ
 քօ պաքիրէ խօ տը զէվրճինն գանն տըքն , ու աւ քօ
- 39 նա' զէվրճինն հէնի գանն տըքն : Ժըն պը մէրէ խօ
 չըգաա քօ սաղն պը նօմօսէ կրէտանն , համա էրքը
 մէրէ ուի պըմրն , պը քէռա քօ պը խուազն զէվրճան-
- 40 տըն ազատ ն ֆադաթ պը Բապպ պրա պըպան : Համա
 հէնի վըռ խօղի ժը աուիռա քօ լը սէր ըէյէ մըն տը
 սնքընն , ու նզ թախմին տըքըմ քօ լը մըտա ժի Բու-
 հէ խօտէ հէյն :

ՄԷՔ 8

- 1 Լաքին ժը պոյ գուրպանա փուլթան նմ տըզանըն
 քօ իլմէ մն հէմիան ժի հէյն , իլմ քիպիրիթի դինն
- 2 համա մուհապէթ մամուր տըքն : Ու էրքը եէքէ թախ-
 մին տըքն քօ դըշդ քի տըզանն , հէժա գաթ դըշդ
- 3 քի նըզանն չավան քօ լազըմն զանըն : Համա էրքը
 եէքէ խօտէ տը հապինն , աւ ժը ուի հաթիւն զանըն :
- 4 Նուա ժը պոյ խուարընէ գուրպանա փուլթան նմ տը-

- զանրն քօ փութան լը տրնէէ հանտա՛ դըշտ քի նընըն .
 5 ու քօ ժը եէքէ պաշգա խօտէ քի թուենն : Չիրա էրքը
 պը նավ հնայըն ժի խօտէան կէրէք լը աղիւմանտա
 ու կէրէք լը արտէ չալան քօ հանն փըռ խօտէան ու
 6 բապպան : Լաքին է մն եէք խօտէ հէյն Պավ քօ հնր
 դըշտ ժը ուինն ու նմ ժի պը ուինն ու եէք Բապպ
 իսա էլ Մէսիհ , քօ հնր դըշտ պը ուինն ու նմ ժի
 7 պը ուինն : Համա իլմէ հան լը հէմիտա թուենն , ու
 հընըքան հաթա նուա պը նիյէթէ փութէ գուրպանա
 8 փութէ տըխուն , ու զամիրէ ուան ժը պոյ զայիֆ պունէ
 նաքն , լաքին էրքը նմ պըխուն զէտն նայըն , ու
 9 էրքը նմ նն խուն գէմ նայըն : Լաքին մնզնըն աւ
 հիւքմէթէ ո՛ ժը զայիֆանուա պը թարղ քի խուար պուն
 10 ննպն : Չըմա քօ էրքը եէքէ պըպինն դա քօ իլմէ
 դա հէյն լը փութխանէտն ուօնըշտի , նա՞ զամիրէ աւ
 մնուովէ զայիֆ տէ ճէտարէթ պըքն գուրպանէ փու
 11 թէ խուարընէ : Ու պը իլմէ դա աւ պրէէ զայիֆ տէ
 12 հէլաք պըպն , ժը պոյ էքէ քօ իսա մըր : Համա պը
 ուէ թարղէ ժը պրէանուա պը կիւնէ քըրընէ , ու զա
 միրէ ուան զայիֆ պը պըինտար քըրընէ ժը իսաուա
 13 կիւնէ տըքըն : Նուա էրքը թաամ պրէյ մըն խուար
 տըքն լը էպէտէ կօշթ տէ նն խում , քօ պրէյ մըն
 խուար ննպն :

ՍԷՐ 9

- 1 Էղ աղատ նը՛նըմ , նղ Բէսուլ նը՛նըմ , մը Բապպէ
 մն իսա էլ Մէսիհէ պը ջահվէ խօ ննտի . պը Բապպ
 2 ամէլէ մըն հուն նը՛նըն : էրքը ժը պաշգապիանուա Բէ
 սուլ ննպըմ ժի , լաքին ժը ոուա հէլպէթ Բէսուլըմ .
 3 զիրա պը Բապպ մօհրա Բէսուլիթիէ մըն հունըն : Ճէ
 4 վապէ մըն նղ թէֆթիշ քրօղուա ուիա ն . ժը խուա
 5 ըրնէ ու վէխուարընէուա հիւքմէթէ մն թուենն : Մէ

- կեր հիւքմէթէ մն թո՛ւնննն պը իսա խուչդ պուն ժըն
 քի պը խօռա կէռանտընէ, չալան քօ պաշգա րէսու
 6 լան, ու պրէէդ րապպ ու կէփաս տըքըն: Թանէ ժը
 մըռա ու ժը Բառնարանուա ըուսգաթ թուննն, քօ ան
 7 նաքըն: Գաթ հէքէ պը մասրաֆէ խօ լը ճէկկէ տը՛ջօ.
 քի՞ ոանղ տը տանի ժը մահսուլէ ուի նա խօ: Եախօտ
 քի՛ պըզընան տը ջէրինն ու ժը շիրէ պըզընան նա՛ խօ:
 8 Ուանան պը թարզա մանուկան տըպէմ՛, նօմօս ժի ուա
 9 նան նա՞ պէժան: Ձիրա լը նօմօսէ Մուսա ժի հաթիան նը
 վիսանտըն. Տանլէ աւ կա՛ քօ լը պէտանրտա տը խապըթան
 10 կրէ նանտի: Մէկէր ժը պօյ կայան հաճէ՛թէ իօտէ ան,
 նա՞ քի ժը պօյ մն տըպէժան, զիրա ժը պօյ մն հաթիան
 նըվիսանտըն. չիւնքի աւ քօ ճօթ տըքան ժէռա լազըմն
 քօ պը ումուտ ճօթ պըքն ու պէտանր քութօղ պը ու
 մուտ պըքն քօ ժը ումուտէ խօ հիստար պըպն: Էրքը
 11 ան՛ ժը ոռա ըուհանի դըշդան աժօթըն, փըռ գըշդ
 քի ան, էրքը ան՛ ժը ո տիւնեալի դըշդան պըչինըն: Էր
 12 քը պաշգասիան լը սէր ո հիւքմէթէ հան տըքըն, ան՛
 հէնի բէթըր, լաքին ան՛ հիւքմէթէ հան նա շըղուլան
 տըն, լէ ժը հանր դըշդանուա սապը տըքըն ան՛, քօ ան
 13 ժը ինճիլէ իսառա կնկէլ նան պըն: Հուն նը՛գանըն քօ
 ուան քօ լը տաճարտա տը շըղուլըն ժը տաճարէ տը
 խօն. ուուան քօ սէղանէուա խըզմէթ տըքըն ժը սեղանէ
 14 հիսէ տըսթինըն: Ահվա ժի րապպ էմր քըր քօ ուան քօ
 15 ինճիլէ վաղ տըքըն ժը ինճիլէ սպուր պըքըն: Համա մը
 ժը դըշդէ հանա եէքէ գուլլանմիշ նանքըր. նան՛ ժի մը
 դըշդէ հանա նըվիսանտ քօ ժը մըռա ահվա պըպն,
 չըմա քօ հէնի գանճ ան ժը մըռա քօ պըմըրմ, նա՛ քի
 16 եէքէ իֆթիխարէ մըն պաթալ պը տանրինն: Ձիրա էրքը
 անղ ինճիլէ վաղ պըքըմ՛ ժը մըռա իֆթիխար քի թո՛ւնն
 նան, չիւնքի լը սէր մըն ֆարզ ան, լէ վայ ժը մըռա էրքը
 17 անղ ինճիլէ վաղ նանքըմ՛: Ձիրա ուիա էրքը պը իրատէ
 թէ խօ պըքըմ՛ իւճրէթը մըն հէյան, էրքը պէ խուաղըն
 պըքըմ՛, ժը մըռա իտարէէ դըշդէ հան հաթիան սիար.

- 18 Թըն : Նուա չը՞ իւճրէթէ մըն տըպան , կալա քօ ինճիլ-
լէ իսաէ պէ մասրաֆ պըքըմ հաթա քօ լը ինճիլտա
հիւքմէթէ խօ պը քօթի թարղ քի գօւլլանմիչ ննպըմ :
- 19 Զիրա ֆարաղա անգ ժը հէմի դըչդան ազատ պոււմ , մը
խօ զուլամէ հէմիան քըր , քօ փըուան գաղանճ պըքըմ :
- 20 Պը Եէհուտիանուա ոգա Եէհուտի պոււմ՝ քօ Եէհուտիան
21 գաղանճ պըքըմ : Լը պըպըն նօմօստա պուօղանուա ոգա
լը պըն նօմօսէ պուօղի պոււմ , նա քի անգ լը պըն նօ-
մօստա պոււմ , քօ լը պըն նօմօստա պուօղան գաղանճ
պըքըմ , լը պըպըն նօմօստա նն պուօղանուա ոգա լը
պըն նօմօսէ նն պուօղէ պոււմ , նա՛ քի ժը իօսաէ նօմօ-
սէ մըն թուենն պու , լէ լը պըն նօմօսէ իսաէտա պոււմ ,
22 քօ նօմօս թուեննօղան ժի գաղանճ պըքըմ : Ու պը զայի-
ֆան ոգա զայիֆ պոււմ , քօ զայիֆան գաղանճ պըքըմ
պը հէմիան հէմի դըչդ պոււմ , քօ պըպան հընըքան խէ-
23 լաա պըքըմ : Ու ուիա ժը պօյ ինճիլէ տըքըմ , հաթա
24 քօ իլհագէ ուի պըպըմ : Հուեն նըղանըն քօ լը մէյ-
տանտա պաղօղան պըուա հէմի ժի պաղտըտըն , համա
նիչանէ իֆթիխարէ Եէքէ տըթիւնն , լը ուէ թարղէ
25 պաղտըն քօ պը կէն : Ու հար փէհլիվանան ժը հար
դըչդան խօ զապթ տըքըն , ուան ժը պօյ խարապ պուեն
26 թաճէ , ու անձ ժը պօյ խարապ նն պուեն : Նուա անգ
ահվա տըպտղըմ ժը պօյ ոգա պէլլըսըղ դըչդ քի նա՛
27 ահվա փան տըջոււմ նա՛ ոգա քօ պայէ պըքուլթըմ : Լէ
ժը թէնէ խօուա ճէֆա տըարմ , ու միւթի տըքըմ . նն
պան քօ բաչէ ժը պաչգասիանուա վազ քըրընէ անգ պըխօ
ֆայտէսըղ պէմ տիթըն :

- 1 Ու անգ նա՛ խուաղըմ քօ հուեն ննտան պըպըն , է՛յ
պրէան՝ քօ պավէդ մն հէմիան լը պըն ափրէտա պուեն
2 ու հէմիան ժի ժը պահրէ պըհուրին : Ու հէմիան ժի
լը ալրտա ու լը պահրտա ժը Մուստուա թահֆիլ

- 3 պուն : Ու հէմիան ժի հէման աւ բուհանի թամէ խո,
 4 ւարըն : Ու հէմիան ժի հէման աւ բուհանի վէխուա-
 րընէ վէխուարըն . զիրա լը բէյ ուան շունտոզ ժը աւ
 բուհանի զընարէ վէ տը խուարը պուն , ու աւ զընար
 5 իսա պու : Չիրա իօտէ ժը ուան ժը փրուան բազի նմ
 պու , չըմա քօ լը չէօլէտա լը տրտէ հաթըն բախըստըն :
 6 Ու դըչդէ հան ժը մնուա ժը իպրէթէ պուն . հաթա
 քօ ժը դըչդէ քօթիանուա արզու քրօղան ննպըն , չա-
 7 վան քօ ուան արզու քշանտըն : Հէմ փութփէրէսթան
 մնպըն ոդա ուան հընըքան , չավան քօ հաթիան նըվի-
 սանտըն . Ժալգէ ժը պօյ խուարընէ ու վէխուարընէ
 8 ոօնըչդըն , ու ժը պօյ լէյիսթընէ ուապուն : Հէմ ամ
 զինա ննքըն . չավան քօ ժը ուան հընըքան զինա քը-
 րըն , ու լը եէք ոօտա պիսթուսէ հազար քնսան քէ-
 9 թըն : Հէմ իսաէ ամ նմ ճէռէպինըն , չավան քօ ժը
 ուան հընըքան ճէռպանտըն ու ժը մահուան հէլաք
 10 պուն : Հէմ տըռտըռուան մնքըն , չավան քօ ժը ուան
 հընըքան տըռտըռ քըրըն , ու ժը թէլէֆ քրօղէ հէլաք
 11 պուն : Համա աւ հէմի դըչդէան ժը պօյ իպրէթէ ոասթ
 տը հաթը պու ժը ուանուա , լաքին ժը մնուա ժը ուան-
 ուա քօ լը ախըրէ տընէ կիյան ժը պօյ շիրէթէ հաթը
 12 նըվիսանտըն : Նուա աւ քօ խօ գայիմ սնքընանտըն
 թախմին տըքն պրա մէզնքն քօ ննպն քօ պը գէվն :
 13 Ժը ոուա ժը ինսանի թէրճիպէէ մատա պաչգա թէր-
 ճիպէ ոասթ նմ հաթիան , համա իօտէ էմինն քօ ժը
 գուտրէթէ ո' զէտէ աուէ ո' տէ նմ հէլն պէնն թէր-
 ճիպէ պուն , լէ հուն ժը պօյ սապը քըրընէ գատիլը
 պըպըն , պը թէրճիպէ է թնվ խէլաս ժի տէ պըտն :
 14 Ժը պօյ ուիա , էյ մուհապէթլիան՝ ժը փութփէրէս-
 15 թիէ պը ունվըն : Ոգա քօ պը ալիման խապէր տըտըմ ,
 16 կօթընէ մըն հուն ֆարգ պըքըն : Քեասըքէ միւպարէ-
 քիթիէ քօ ամ միւպարէք տըքըն , նա՞ քօ իլհագիթիէ
 խույնա իսաէ ն . աւ նան քօ ամ տը չըքընըն , նա՞ քօ
 17 իլհագիթիէ թէնէ իսաէ ն : Չըմա քօ ամ հէմիան եէք

- նան ու եէք կօլտանըն, զիրա ամ հէմիան ժի ժը աւ
 18 եէք նանուա հիսէտար տըպըն: Լը թէնալի իսրայէլէ
 մէզնքըն, նա՞քօ աւ գուրպանան խուարողան ժը սէ-
 19 դանուա իլհագըն: Նուա չը՞տըպէմ փութ գը՞չդ քի ան,
 20 եախօտ գուրպանէ փութ գը՞չդ քի ան: Համա ուիա
 տըպէմ քօ աւ գըչդան քօ թայիֆան գուրպան տըքըն,
 ժը ճընանուա գուրպան տըքըն, ու նա՞քօ ժը իօտէնուա
 ու անգ նա խուաղըմ քօ հուն իլհագէ ճընան պը պըն.
 հուն նըքեարըն հէմ քեատըքէ Բապպէ վէխուարընէ ու
 21 հէմ քեատըքէ ճընան: Ժը սէղանէ Բապպէ հէմ ժը սէ-
 դանէ ճընանուա հիսէտար պունէ հուն գատիր նընըն:
 22 Լը դարէզէ ամ րաքըն Բապպ, ամ ժէ թագաթլի՞նն:
 23 Ժը մըուա հար գըչդ ճայիզն լաքին հար գըչդ ֆայ-
 տէլի նընն. ժը մըուա հար գըչդ ճայիզն, համա հար
 24 գըչդ մամուր նաքն: Նա՞ պն քօ եէքէ թանէ Լը տու
 25 ֆայտէէ խօ պըպն, լէ է հանվալէ խօ ժի: Հար չը քօ
 Լը գոտապխանէտն դէ ֆոթան պըխուն ու ժը պօյ
 26 զամիրէ թէֆթիչ մնքըն. Զիրա տընէ պը գըթիթիէ խօ
 27 է Բապպ ան: Նուա էրքը ժը իմանսըզան եէքէ ո՞ տավէթ-
 տըքն ու հուն տը խուաղըն ջունտըն հար չըքօ Լը պար-
 ո՞ տէ տա դինըն պըխուն, ու ժը պօյ զամիրէ թէֆթիչ
 28 մնքըն: Լէ էրքը եէքէ ժը սուա պէթն էրքը, աւ գուր-
 պանէ փութ ան, ուէ չաղէ ժը պօյ աուի քօ ժը ուա խա-
 29 պէր քըր ու ժը պօյ զամիրէ մն խուն: Համա զամիր
 30 տըպէմ ա ո՞ նա՞, լէ ա հանվալէ: Զիրա չըմա ազատիթիէ
 մըն ժը զամիրէ պաչգասիան տէ հիւքմ պըպն, ու էրքը
 անգ պը ինայէթէ հիսէտար տըպըմ չըմա պէմա տըթմին
 31 պուն, ժը էքէ քօ չըքըր տըքըմ: Նուա հուն էրքը պը-
 խուն ու էրքը վէխուն ու էրքը գըչդ քի պը չըղուլըն:
 32 հար գըչդ ժը պօյ իղգէթէ իօտէ պըքըն: Կէրէք ժը եէ-
 հուտիանուա կէրէք ժը եունանիանուա, կէրէք ժը քիլի-
 33 սայէ իօտէնուա, խուար պուն մնպըն: Չավան քօ անժի պը
 հար թարգ ժը հէմիանուա խօյ տըպըմ, ու Լը տու ֆայ-
 տէէ խօ նընըմ, լէ է փըուան՝ հաթա քօ խէլաս պըպըն:

ՄԷՔ 11

- 4 Ժը մըռւա մինա պըն՝ չալան քօ անժի ժը իսառա
 2 պում : Նուա ո՛ մէտհ տըքըմ՝ էյ պրէան , քօ մը լը հմք
 դըչդտա պիրա խօ դինըն ու չալան քօ մը ժը ուա
 3 սըբըթիւն թէնպիհան տըբէն : Նուա տըխուղըմ՝ քօ հուն
 պըղանըն , էրքը սէրէ հէմի ճեամէրան իսա ան . ու սէրէ
 4 ժըն մէրէ ուի ան . ու սէրէ խա խօտէ ան : Հմք ճեամէր
 քօ սէրէ խօ տը վէչէրինն կավա քօ լը իպատէթէ տը
 սանըրնն , եա փէյղէմպէրիթի տըքան աուի սէրէ խօ պէ
 5 իղզէթ տըքան : Ու հմք ժըն քօ սէրէ խօ պը վէքըրան
 տըն լը իպատէթէ տը սանըրնն , եախօտ փէյղէմպէրի
 թի տըքան , սէրէ խօ պէ իղզէթ տըքան , զիրա հէման
 6 ոգա հաթը գուր պունն : Ձիրա էրքը ժըն սէրէ խօ
 նա վէչէրինն , պրա թամպուրէ խօ գուր պըքան . համա
 էրքը շէրմն ժը ժըն քիռա պըսքէ խօ պրանտըն , եա
 7 գուր քըրըն , պրա՛ պէ վէչէրանտըն : Ժը ճեամէրաւ
 ճայիզ նընն քօ սէրէ խօ պը վէչէրինն . զիրա սուրէթ ու
 8 իղզէթէ խօտէ ան , համա ժըն իղզէթէ մէրէ խօ ան : Ձիրա
 9 նա՛ քի ճեամէր ժը ժընն , լէ ժըն ժը ճեամէր ան : Ձիրա
 ճեամէր ժը պօյ ժըն խալիգ նն պու . լէ ժըն ժը պօյ
 10 ճեամէր : Ժը ուի սէմէտէ ժըն տէյնտարն՝ քօ ժը պօյ
 մէլէքան նիչանէ հիւքմէթէ լը սէրէ խօտա պըկ
 11 րա : Լաքին պը Բապպ նա ժըն պէ ճեամէր տըպան ,
 12 Ու նա ժի ճեամէր պէ ժըն : Ձիրա չալան քօ ժըն ժը
 ճեամէր ան վուսան ժի ճեամէր ժը ժըն ան , լաքին հէմի
 13 ժի ժը խօտէ նն : Հուն լը խօտա հիւքմ պըքըն ժը ժըն
 ուա պէվէչարտըն ժը խօտէռա իպատէթ քըրըն եազըլ
 14 միչ տըպան : Նա՛ քօ թապիաթ ժի ժը ուա հին տըքան ,
 էրքը ժը ճեամէրոա պըսքէ տըրէթ պըպան ժէռա այըպան :
 15 Ձիրա էրքը ժըն պը պըսգէ տրէթ ան ժէռա իղզէթ ան .
 չըմա քօ պըսգ ժէռա լը ճիէ քէրէմէ հաթիւն տայըն :
 16 Համա էրքը եէքէ միւճատէլէճի պունն տը խուաղան ,

ատէթէ մն Վուսան թուննն . նն ժի ա քիլիսսցէդ
 խօտէ :

- 17 Համա ուիա պը թէնպիհ քըրընէ ան ո' մէտհ նա' -
 քըմ, զիրա ժը պոյ հէնի գանն դըշդ նա, լէ ժը
 18 պոյ հէնի քօթի հուն դէնն ճըվանտըն : Ձիրա ալու
 կալա քօ հուն լը քիլիսէտա լը եէք ճի դէնն ճըվան
 տըն ան տը պըհիօքմ քօ լը նալ ոտա Փըրդօտան հանն
 19 ու ժը ալի քի պալուը տըքըմ : Ձիրա լը ոտա Փըրդօտան
 պուն ժի կէրէքն . հաթա քօ լը նալ ոտա մնգպուլ
 20 պուօղան պէյան պըպըն : Նուա հուն քօ լը եէք ճի
 դէնն ճըվանտըն, աւ ժը պոյ շիվէ Բապպանի խուա
 21 րընէ նընն : Ձիրա ոխթա խուարընէ հար քնս ալու
 շիվա խօ տըթիւնն . ու եէքէ պըրչի տըմիւնն ու աուէ
 22 տըն սէրիօշ տըպն : Մէկէր ժը պոյ խուարընէ ու վէ
 խուարընէ մալա ո' թո՞ւննն, եախօտ քիլիսաէ խօտէ
 պէ իթիպար տըքըն, ու պը շէրմ տըքըն ուան քօ
 դըշդ քէ ուան թուննն . չը պըպէմ ժը ուա . ո' մէհտ
 23 պըքըմ, լը դըշդէ հանտա ո' մէտհ նաքըմ : Ձիրա մը
 ժը Բապպ սանտ աուի քօ մը ժը ուա թէպիմ քըր,
 էքըր Բապպ Մէսիհ լը շնվէ նն պու պունէ խօ նան
 24 սանտ . Յու պը շըքըր քըրընէ վարչա քըր, ու կօ .
 Պըսթիւնըն, պըխուն, ուիա ժը պոյ ո' հաթա վարչա
 պուն կօլտայ մընն, ուիա ժը պոյ զիքրէ մըն պըքըն :
 25 Քէզպիք բաշէ շիվէ քեասըքէ սանտ ու կօ . Քեասըքէ
 հան պը խույնա մըն ահտա նօ ան . ուիա պըքըն չէտ
 ճարան քօ հուն վէխուարընէ պըպըն, ժը պոյ զիքրէ
 26 մըն : Ձիրա չէտ շարան քօ նանէ հան պըխուն, ու
 քեասըքէ հան վէխուն մըրընէ Բապպէ նագլ տըքըն,
 27 հաթա քօ աւ պէ : Նուա քի քօ պը պէ լայրդ թարգէ
 նանէ հան տըխօ, եախօտ քեասըքէ Բապպէ վէ տը
 խօ . սուչու տը պն ժը խույն ու թէնէ Բապպուա :
 28 Նուա մնուուլ պրա' խօ թէթթիշ պըքն ու պը ուի հա
 վայէ ժը աւ նանէ պըխօ ու ժը ուի քեասըքէ վէխօ :
 29 Ձիրա պը պէ լայրդ թարգէ խուարօզ ու վէխուարօզ

- կավա քօ թէնէ Բապպիէ Փարզ նա քն , ժը պօյ հիւքմ
 30 ու ազապէ խօ տըխօ ու վէ տըխօ : Ժը պօյ ուի սէմէ-
 տէ լը նավ ոտա վըռ զայիֆան ու նախօշան հննն .
 31 ու վըռան ժի տը մըրըն : Զիրա էրքը ամ խօ թէֆթիչ
 32 պըքըրանա , ամ տէ հիւքմ նն պանա : Համա կավա
 քօ ամ հիւքմ տըպըն , ժը Բապպ թէտիպ տըպըն ,
 հաթա քօ ամ պը տընէ թնվ լը հիւքմ ու ազապէտէ
 33 նն գէվըն : Նուա էյ պրէյ մըն կավա քօ հուն լը եէք
 ճի դէնն ճըվանտըն ժը պօյ խուարընէ , ժը հնվու տու .
 34 ու պէքլէմիչ պըքըն : Համա էրքը եէքէ պըչի ն պրա
 լը մալա խօտա պըխու , քօ նն պն ժը պօյ հիւքմ ու
 35 ազապէ հուն պէնն ճըվանտըն : Ու պաչգա դըչդան
 ոխթա քօ ան պէմ տէ լը նիպամէ տէյնըմ :

ՄԷՔ 12

- 1 Ու լը խուսուսա պախչիչէդ բուհանիան՝ էյ պրէան ,
 2 ան նն խուաղըմ քօ հուն ննզան պըպըն : Հուն զա-
 նըն կավա քօ հուն թայիֆան պուն չավան ժը տէ տանկ
 3 փութանուա տըհաթը պուն պըրըն ու անին : Ժը պօյ
 ուիա ժը ուա խապէր տըտըմ քօ գաթ եէքէ կավա
 քօ պը Բուհէ խօտէ խապէր տըտն ժը Մէսիհոա լա-
 նէթ պէժն , ու գաթ եէքէ ժը Մէսիհոա Բապպ նը-
 4 քեարն պէժն , էրքը նա պը Բուհ էլ Գուտսէ : Պրուա
 պախչիչան թարղ պը թարղըն , համա Բուհ հէման
 5 աւ ն : Ու խըզմէթան թարղ պը թարղըն , համա Բապպ
 6 հէման աւ ն : Վուսան ժի ամէլան թարղ պը թարղ
 ըն , լաքին հէման աւ խօտէ ն քօ ամէլ տըքն հէման
 7 լը նավ հէմի դըչդան : Ու ժը հնր քնտուա աչիքեսը
 8 պունէ Բուհէ գէ տայըն ժը պօյ Փայտաէէ : Զիրա ժը
 եէքէուա պը տէսթէ Բուհ քէլամէ իլմէ հաթիւն տայըն ,
 ժը պաչգասիուա քէլամէ զանըն հէման պը էօչիէ աւ
 9 Բուհէ հաթիւն տայըն : Ժը պաչգասիքիուա հէման պը
 աւ Բուհ իման , ժը աւ էտընուա հէման պը աւ Բուհէ

- 10 պախչիչէ շիֆան : Ու ժը պաչղասիուա իճրա պունէ
 դուվէթլի դըչդան ու ժը եէքէուա փէյղէմպէրիթի ,
 ժը պաչղասիուա ֆարգ քըրընէ բուհան , ժը եէքէուա
 թավուր թավուր գըմանան ու ժը պաչղասիուա թէրճիմէ
- 11 քըրընէ գըմանան հաթիւ տայըն : Լաքին հէման աւ
 եէք բուհ ամէլ տըքն , աւ հէմիան ու ժը հար եէքէուա
 պաչղա պաչղա փայ տըքն՝ չավան քօ տը խուաղն :
- 12 Չիրա չավան կօվտա եէք ան ու փըու աղաէ ուի հէյն ,
 ու հէմի աղաէ աւ կօվտա քօ փըուըն եէք կօվտանն ,
- 13 վուսան ժի իսա : Չըմա քօ ան հէմիան պը եէք բուհ
 ժը պօյ եէք կօվտա պունուա հաթըն թահֆիլ պուն ,
 էրքը Եէհուտիան , էրքը թայիֆան , էրքը դուլան , էրքը
- 14 աղատան , ան հէմի ժի ժը բուհ վէխուարըն : Չըմա քօ
- 15 կօվտա եէք աղա նընն , լէ փըու : էրքը լընկ պէժան .
 Չըմա քօ ան տէսթ նընըմ ժը կօվտա նընըմ , պը աուի
- 16 աւ ժը կօվտա նընն : Ու էրքը կօ պէժա , Չըմա քօ ան
 ջահվ նընըմ , ժը աւ կօվտա նընըմ , պը աուի աւ ժը
- 17 կօվտա նընն : էրքը կօվտա հէմի ջահվ պըպանա , պը-
 հիսարն ժը քօ տէ պըպանա . ու էրքը պըհիստըն պը
- 18 պանա , պին սանտըն ժը քօ տէ պըպանա : Լաքին նուա
 խօտէ աղայան տանի ժը ուան հար եէքէ լը կօվտատա
- 19 տանի չավան քօ աւ խօտ : Ու էրքը աւ հէմիան եէք
- 20 աղա պըպանա , կօվտա ժը քօ տէ պըպանա : Համա
 անվա հար չըգաս քօ աղա փըու ըն , կօվտա եէք ան :
- 21 Զահվ ժը տէսթուա նըքեարն պէժան , Դու ժը մըուա լա-
 գըմ նընի ու նա՛ տիսա սէր ժը լընկանուա էրքը հուն
- 22 ժը մըուա լաղըմ նընըն : Իլլա աւ աղաէդ կօվտա քօ
- 23 փըու զայիֆ խույան , հէնի փըու լաղըմ ըն : Ու աւ ա-
 զաէդ կօվտաէ ման քօ փըու պէ իթիպար պուն ան տը
- հասապինին լը սէր ուան ան հէնի փըու իղղէթ տա
 դինըն , ու պը ուի թարղէ ժը պէ հուրմէթ աղայէդ
- 24 մանուա հէնի փըու հուրմէթէ ուան հէյն : Ու ժը հուր-
 մէթլի աղայէդ մանուա դըչդ քի լաղըմ նընն , Լաքին
 խօտէ կօվտա պը ուի թարղէ իմթիզան քըր , ու աւ քօ

- 25 գէմանիէ ուի հէյն ժէնա հէնի փըռ իթիւլար տա ք
 Հաթա քօ լը կօվտատա ֆըրգա նապան, լէ աղայան
 հէման աւ եէք զամէ ուան պըպան լը սէր հապուտու :
 26 Ու էրքը աղա քի էղիէթ պըքչինն, հէմի աղայան բէնա
 էղիէթ աըքչինըն, ու էրքը պը իղգէթ պը աղա քի
 27 հէմի աղայան շաղ տըպըն բէնա : Նուա հուն կօվտատ
 28 խանըն, ու պաշգա պաշգա աղատ ուի : Ու խօտէ լը
 քիլիտատ խօտա տանի հընըքան, ափուլ բէսուլան,
 իքինճի փէյղէմպէրան, իւչիւնճի խօճայան, բաշէ ա-
 լամէթան, բաշէ պախչիշէ շիֆայան, եարտըման, միւ-
 29 տիրան, թարղ թարղ զըմանան : Մէկէր հէմիան բէ-
 սուլըն, մէկէր հէմիան փէյղէմպէրըն, մէկէր հէմիան
 խօճա՞նըն, մէկէր հէմիան ալամէթա՞ն տը շըղուլըն :
 30 Մէկէր ժը հէմիանուա պախչիշէ շիֆայան հանն, մէկէր
 հէմիան զըմանա՞ն խապէր տըտըն, մէկէր հէմիան թէր-
 ճիւմէ՞ տըքըն :
 31 Նուա ժը պոյ աւ հէնի փըռ գանճ պախչիշան զայ-
 բէթ պըքըն, ու նղ հէնի փըռ գանճ ուէ քի ժը ուտ
 նիշան պըտըմ :

ՅԷՐ 13

- 1 Էրքը պը զըմանէ մանուկան ու մէլէքան խապէր
 պըտըմ, ու մուհապէթէ մըն թուննն պան՝ նղ ոգա
 տանկ տայօղ պախըր՝ եախօտ ոգա շամաթա քրօղ սան-
 2 թուր պում : Ու էրքը փէյղէմպէրիթիէ մըն հապան, ու
 պըղանըմ հէմի սըրան ու հէմի իլան, ու էրքը ժը
 հէմի իմանաւա մալիք պըպըմ վուսան քօ շիան ժը ճի-
 տա հապինըմ : համա մուհապէթէ մըն թուննն պան՝ գաթ
 3 գըշտ քի նընըմ : Ու էրքը հէմի վարիէթէ խօ ժը ֆա-
 գիրանուա պըտըմ խուարըն, ու էրքը կօվտայ խօ ժը
 շափութանտընուա թէպիմ պըքըմ, ու մուհապէթէ մըն
 4 թուննն պան, ֆայտա քի ժը մընա նա՞ պան : Մուհապէթ
 թէհմուլ տըքան, շիրինն, մուհապէթ հասէտ նաքչինն :

5 մուհապէթ ֆօտուլիթի ու քիպիրիթի նա՛քն , Արսը-
 զիթի նա՛քն , ֆայտէէ խօ արամիշ նա՛պն , հէրս նա՛պն ,
 6 քօթիթի աիւշիւմիշ նա՛պն , Լը սէր նահագիթիէ նա՛
 7 քէնն , լաքին լը տօղրիթիտա շաղ տըպն : Ժը հնր
 գըշգուա տայաղ տըքն , Ժը հնր գըշգուա իման գինն ,
 8 Ժը հնր գըշգուա սապր տըքն : Մուհապէթ գաթ գէ-
 վալ նա պինն , համա էրքը փէյղէմպէրիթի պըպըն ,
 տէ պաթալ պըպըն , էրքը զըմանան տէ հուսքօթ պը-
 9 պըն , էրքը զանըն տէ պաթալ պըպըն : Ձիրա մուխ-
 թար քի նմ տըզանըն ու մուխթար քի նմ փէյղէմ-
 10 պէրիթի տըքըն : Համա կալա քէմալ պէ , ուէ չաղէ
 11 աւ մուխթար քի տէ պաթալ պըպն : կալա քօ նղ
 մասոււմ պոււմ ոգա մասոււմ խապէր տըտա պոււմ , ոգա
 մասոււմ տիւշիւմիշ տը պօ պոււմ , ոգա մասոււմ ֆիքր
 տըքըրը պոււմ , համա կալա քօ քեամիլ մանուլ պոււմ
 12 գըշգէգ մասոււմիթիէ մը ալի քի տանի : Ձիրա նուա
 նմ ոգա Ժը լիւրքէ արպինըն պը պէ աշիքեար թարղ
 քի , համա լը ուէ չաղէ ոու պէ ոու տէ պըպինըն ,
 նուա մուխթար քի տըզանըմ , համա լը ուէ չաղէ չա-
 վան քօ թէքմիլ պէմ վանըն , թէքմիլ տէ պըզանըմ :
 13 Ձիրա նուա աւ հնր սըսէան տըմինն . իման , ումուտ ,
 մուհապէթ , համա մնղընէ ուանան մուհապէթ ն :

ՍԷՐ 14

1 Լը տու մուհապէթէ հն՛ըն , Ժը բուհանի պախշի-
 շանուա զայրէթ պըքըն , իլլա Ժը փէյղէմպէրիթի քը-
 2 ընուա : Ձիրա պը զարիպ զըմանան խապէր տայօղ պը
 մանուվան խապէր նատոն լէ Ժը խօտէուա , զիրա քէս
 քի սահ նաքն , համա աւ պը բուհ սըրան խապէր տը
 3 տն : Համա փէյղէմպէրիթի քրօղ , Ժը մանուվանուա
 Ժը պօյ մամուր պոււնէ ու շիրէթ քըրընէ ու տըլ փըու-
 4 սընէ խապէր տըտոն : Պը զարիպ զըմանէ խապէր տայօղ
 աւ խօ մամուր տըքն , ու աւ քօ փէյղէմպէրիթի տը-

- 5 քան, քիլիստէ մամուր տըքան : Էլ տը խուազըմ քօ հուն
 հէմիան պը զարիպ զըմանան խապէր պըտըն, համա իլա
 փէյղամպէրիթի պըքըն, զիրա փէյղամպէրիթի քըրօղ
 ժը զարիպ զըմանան խապէր տայօղ բէթըրմ, մէկէր
 թէրծիւմէ պըքան, հաթա քօ քիլիսա ժի մամուր պըպան :
- 6 Ու նուա՝ էյ պրէան, էրքը անգ ժը ոռա պէմ պը զա
 րիպ զըմանան պը խապէր տան, չը՞ ֆայտէ տէ պըքըմ
 ժը ոռա, էրքը ժը ոռա խապէր նատըմ, եա պը ֆէհմ
 քըրըն քէլաման, եա պը զանի, եա պը փէյղամպէրի
 7 թի, եա պը թալիման : Հէմ տանկ տայօղ ճանսըղ
 դըչդան պիլէ, էրքը տիւտիւկ, էրքը թամպուր, էրքը
 ֆարգէ տանկան նաքըն, չա՞վան տէ պէն նաս պուն,
 պը տիւտիւկ, եա պը թամպուր հաթը փըֆ պուն :
- 8 Ձիրա էրքը պօրու ժի պէլըսըղ տանկ տարիւն, ժը
 9 ճէնկուա քի՞ տէ հազըր պըպան : Վուսան ժի հուն պը
 զըման էրքը պը անկէմիչ քէլաման խապէր նատըն,
 հաթը խապէր տան չա՞վան տէ ֆէհմ պըպըն, զիրա
- 10 պը հալա խապէր տան տէ պըպըն : Մէսէլա լը տընէ
 տա աւ գաս թիւրլի տանկան հանն, ու ժը ոռան գաթ
- 11 եէքէ մանասըղ նընն : Նուա էրքը գուլիլէթէ տանկէ
 նըզանըմ, անգ ժը խապէր տայօղուա աճէմի տըպըմ, խա
- 12 պէր տայօղ ժի ժը մըռա աճէմի տըպան : Վուսան ժի
 հուն չըմա քօ ժը բուհանի պախչիչանուա զայրէթքէ
 շըն, ժը պօյ մամուր պունէ քիլիսայէ ճէհտ պըքըն քօ
- 13 զէտան պըն : Ժը պօյ ուիա աւ քօ պը զարիպ զըմանան
 խապէր տըտան, պրանըմէն պըքան քօ թէրծիւմէ ժի պը
- 14 քան : Ձիրա կավա քօ անգ պը զարիպ զըմանան նըմէն
 պըքըմ, բուհէ մըն նըմէն տըքան, համա ագլէ մը պէ
- 15 մէյլէ ան : Նուա չը՞ն, պը բուհ նըմէն պըքըմ, համա
 պը ագլ ժի նըմէն պըքըմ, պը բուհ իլահի պը խօյ
- 16 նըմ, համա պը ագլ ժի իլահի պը խօյնըմ : Չըմա քօ
 էրքը դու պը բուհ պէրէքէթ պըքի, աւ քօ ճիէ նա
 զանտա ոճըրչտիւն, չափան տէ Ամին պէթան լը ռիթա
 շըքըր տայինէ դա, չըմա քօ աւ կօթընէ դա ֆէհմ

- 17 նաքն : Ձիրա պըռա դու գանճ շըքըր տըտի , լաքին
 18 պաշխասի մամուր նապն : Շըքըր տըքըմ ժը խօտէ
 քօ ժը ո՛ հէմիան բէթըր պը զըմանան խապէր տըտըմ :
 19 լաքին լը քիլիսէտա տը խուազըմ քօ պը ագլ բէնճ
 քէլաման պը պէժըմ հաթա քօ ժը պաշխասիանուա
 ժի շիրէթ պըքըմ ու նա քօ պը զարիպ զըման տնհ
 հաղար սէօզան խապէր պըտըմ :
- 20 էյ պրէան՝ պը ագլ զառուք մնպըն , լէ լը քօթիիտա
 21 զառուք պըն , համա լը ագլըտա թէմամ պըպըն : Լը
 նօմօտա հաթիւն նըվիսանտըն քօ . Պը խալգէ հանուա
 պը զարիպ զըմանան ու պը զարիպ լէվան տէ խապէր
 պըտըմ , ու վուսան քօ տէ մըն կօտարի ննքըն , աը պէ
 22 րապպ : Նուա զըմանան ժը պօյ նիշան ըն , նա ժը պօյ
 իթիգաթիւն , լէ ժը պօյ իմանսըզան , լաքին փէյղէմ
 պէրիթի՝ նա ժը պօյ իմանսըզան , լէ ժը պօյ իթիգաթ
 23 լիանն : Նուա էրքը ճըվաթ հէմի լը եէք ճի պէն , ու
 հէմի ժի պը զարիպ զըմանան խապէր պըտըն , ու լը
 ուէ պը գէվըն նազանան , եախօտ իմանսըզան , տէ նն՞
 24 պէժըն . Հուն տին պուռնն : Համա էրքը հէմի ժի փէյ-
 զէմպէրիթի պըքըն ու լը հընտուռ իմանսըզ քի , եա-
 խօտ նազան քի պը գէվն , ժը հէմիան թաղիր տըպն
 25 ժը հէմիան թէֆթիշ տըպն , Ու լը տըլէ ուիտա վէշար-
 թըն դըշդան աշիքեար տըպըն , ու ահվա լը սէր ոու-
 յա խօ պը քէթընէ ժը խօտէուա տէ սէճտէ պըքն ,
 ու տէ իգրար պըքն քօ՝ պըռա խօտէ լը նավ ոտա նն :
- 26 Նուա չիւն՝ էյ պրէան , կալա քօ լը եէք ճի դէնն
 ճըվանտըն , ժը ո՛ հնր եէքէ զապուռէ ուի հէյն , թա-
 լիմէ ուի հէյն , զարիպ զըմանէ ուի հէյն , թէրճիւ-
 մէէ ուի հէյն , հէմի ժի ժը պօյ մամուրիթիէ պրա պը
 27 պն : Ու էրքը եէքէ պը զարիպ զըման խապէր տըտն ,
 տըտօյան եախօտ փըռ սըսէան պրա պըպըն , ու աւ
 ժի պրա պը նէվպէթէ պըպն . ու եէքէ պրա թէրճիւ-
 28 մէ պըքն : Համա էրքը թէրճիւմէ քրօղ թուռննպն
 լը քիլիսէտա պրա հըսքօթ պըպն աւ ժը խօռա ու ժը

- 29 Խօտէ՛ռա պրա խապէր պըտա՛ն : Համա փէ յղէմպէրան տը-
տօյան , եախօտ սըսէան պրա խապէր պըտըն , ու աուէ
30 տընան պրա թէֆթիշ պըքըն : Լէ էրքը ժը ուծըշդօղան
պաշգասի՛ռա դըշդ քի պէ աշիքեար պու՛ն , ալուլին
31 պրա հըսքօթ պա՛ն : Զիրա հու՛ն հէմիան եէքա եէք տը-
քեարըն փէ յղէմպէրիթի քըրընէ , հաթա քօ հէմիան
32 հին պըն ու հէմիան լը տըլ պէնա՛ն փըռօս պու՛ն : Հէմ
րուհէ փէ յղէմպէրան ժը փէ յղէմպէրան՛ռա իթաաթ տը-
33 քա՛ն : Խօտէ Խօտէէ նիղամըզիթիէ նընա՛ն , լէ է սէլամէ-
թէ , չավան քօ լը հէմի քիլիսասէ աղիպան :
- 34 Ժընա ո՛ լը քիլիսանտա հըսքօթ պըն , չըմա քօ ժը
ուան՛ռա ըուսգաթ թու՛ննա՛ն ժը խապէրտան՛ռա , լէ միւ-
35 թէհ պըպըն , չավան քօ նօմօս ժի տէժա՛ն : Համա էրքը
դըշդ քի հին պու՛ն տը խուաղըն , լը մալ ժը մէրէ խօ
պրա փըռօս քըն , զիրա լը նալ քիլիսանտա ժը ժընան-
36 ռա այըպա՛ն խապէր տան : Մէկէր քէլամուլահէ ժը ո՞
37 ռապու՛ , եախօտ թանէ ժը ո՞՛ռա կիյա : Էրքը եէքէ
թախմին տըքա՛ն քօ աւ փէ յղէմպէր ա՛ն , եախօտ ըուհա-
նի , պրա գանճ պըղանըպա՛ն քօ մը չըքօ ժը ոռա նը-
38 վիսանտ թէնպիհէ Խօտէ նա՛ն : Համա էրքը եէքէ նըղա-
39 նա՛ն պրա նըզանը պա՛ն : Նուա է՛յ պրէան փէ յղէմպէրիթի
քըրընէ զայրէթ պըքըն , ու պը զարիպ զըմանան խա-
40 պէրտան ժի մէ՛ն մա՛քըն : Ու հա՛ր դըշդ պը մահգու-
լիթի ու պը նիղամ պրա պըպա՛ն :

ՄԷՐ 15

- 1 Ու է՛յ պրէան՝ ժը ոռա նիչան տըտըմ աւ Ինճիլէ՛
քօ մը ժը ոռա վաղ քըր , աւ քօ ո՛ գապուլ քըրըն ,
2 հէմ լը ուխտա քօ տը սա՛քընըն : Քօ պը աուի խէլաս
ժի տըպըն , էրքը պը կըրըն աւ քէլամէ՛ չավան քօ մը
ժը ոռա վաղ քըր , մէկէր քօ լը նաֆիլէ՛ ճիտա հու՛ն
3 հաթը խման անին նընըն : Զիրա ալուլ մը ժը ոռա
թէսլիմ քըր պուի քօ մը ժի գապուլ քըր , էրքը խա

- 4 Ժը պոյ կիւնէէ մն մըր լը կորա քըթէպան : Ու էրբը
 հաթը տէֆն պուն ու լը ոօյա սըսէան գըյամ քըր՝
 5 լը կորա քըթէպան : Ու էրբը ժը կէփասուա խույա ու
 6 բաչէ ժը տուանզտահանուա . Ու բաչէ ժը բէնճ սնտ
 պրէանուա զէտն լը եէք ճիտա խույա , ժը ուան վը-
 ոան հաթա նուա հանն , ու հընըքան ժի լը խանվտա
 7 ջունն : Ու բաչէ խույա ժը Եագուպուա , ու բաչէ ժը
 8 բէսուլան հէմիանուա : ժը բաչէ հէմիան ոգա ժը էտնա
 9 քիուա ժը մըուա ժի խույա : Ձիրա նզ ժը բէսուլան ժը
 հէմիան էտնա մն , քօ բէսուլ կօթընուա լայիփ ժի նը-
 10 նըմ , չըմա քօ քիլիսաէ խօտէ մը գափարանտ : Համա
 նզ չըբը մն՝ պը ինայէթէ խօտէ մն , ու ինայէթէ
 աուի քօ լը սէր մընն պաթալ դըչդ քի ննպու , լէ
 ժը ուան հէմիան վըրու նզ խապըթըմ , ու նա քի նզ ,
 11 լէ ինայէթէ խօտէ քօ պը մըուա պու : Նուա կէրէք նզ ,
 կէրէք ուան ահվա մն վազքըր , ու ո ահվա իմանանին :
 12 Ու էրբը իսա դէ վազ պուն քօ ժը մըրիան գըյամ
 քըրիւն , չափա՞ն ժը ո՛ հընըքան տըպէն . էրբը գըյա-
 13 մէ մըրիան թուննն : Ու էրբը գըյամէ մըրիան թուննն ,
 14 վուսանն իսա ժի գըյամ նն սանտիւն : Ու էրբը իսա
 գըյամ նն սանտիւն վուսանն վազէ մն պօչն , ու
 15 իմանէ ո ժի պօչն : Ու նմ ժի տանրավ շահիտէ խօտէ
 դէնն տիթըն . զիրա ժը տանր հագէ խօտէ մն շէհա-
 տէթի քըր՝ քօ իսա ժը մըրիան բաքըր , քօ պըուա
 աուի ժը մըրիան բա նն քըր , էրբը մըրիան գըյամ
 16 նասդինըն : Ձիրա էրբը մըրիան գըյամ նաս դինըն ,
 17 իսա ժի գըյամ նն սանտիւն : Ու էրբը իսա գըյամ
 18 նն սանտիւն իմանէ ո պաթալն : Ու հուն հէթա լը
 կիւնէյ խօտանն , վուսան ժի պը իսա լը խանվտա ջուն-
 19 տօղան հէլաք պուն : էրբը թանէ ժը պօյ էօմրէ հան
 ժը իսաուա մն ումուտ քըրիւն , նմ ժը հէմի մնու-
 20 վան զէտն սէֆիլըն : Համա նուա իսա ժը մըրիան գը-
 յամ սանտիւն , մէյվէէ ալուլինէ լը խանվտա ջունտօ-
 21 ղանն : Ձիրա չըմա քօ պը մնուուվ պու մըրըն , պը

- 22 մանուկ ժի դըյամէ մըրիան : Զիրա չավան քօ պը
 Սդամ հէմիան տը մըրըն . վուսան ժի պը իսա հէմիան
 23 աէ պը ժին : Լաքին հար քան լը սըրաէ խօտա , մէյ
 վէէ ափուլին իսա , բայէ ուան քօ ա իսա նան յիսթա
 24 հաթընէ ուի : Ժը ուէ բէվն գէ ախըր , կավա քօ փա
 տիշահիթի տէ պըտն լը տէսթէ խօտէ ու Պավ , կավա
 քօ պաթալ պըքն հէմի սալթանաթ ու հիւքիւմէթէ
 25 ու հար դուվլէթէ : Զըմա քօ ժէուա լաղըմն փատի
 շահիթի քըրըն , հաթա քօ հէմի տըժմընէդ խը լը պըն
 26 լընկէ խօ տէյնն : Տըժմընէ բաշին քօ տէ պաթալ պը
 պն մըրընն , զիրա քըթէպ տըպէ , Հար դըշդ լը պըն
 27 լընկա ուի տա իթաաթ քըրըն : Լաքին կավա քօ տը
 պէ . Հար դըշդ ժէուա իթաաթ պուսն , մալումն քօ
 28 քըրըն : Ու կավա քօ հար դըշդ ժէուա թապի պըպն ,
 ուէ չաղէ Գուու պըխօ ժի ժէուա տէ թապի պըպն ,
 ժը աւուա քօ հէմիան տա ժէուա իթաաթ պուսն , վու
 սան քօ խօտէ պըպն հէմի ու լը նավ հէմի դըշդան :
 29 Էրքընա , տէ չը պըքըն ուան քօ ժը պօյ մըրիան դէնն
 թահֆիլ պուսն , Էրքըն ֆաթ մըրիան տէ դըյամ նան
 դինըն , վուսանն չըմա ժը պօյ ուան դէնն թահֆիլ
 30 պուսն : Էմ չըմա լը հար սաաթէ լը նատամէթէտա տը
 31 գէվըն : Շահիտ դինըմ աւ իֆթիխարէ մըն քօ լը սէր
 ո հէյն պը իսա էլ Մէսիհ պը Բապպէ մն քօ հար
 32 ոօ տը մըրըմ : Էրքըն անղ լը Եփեսոստա պը թարղա մն
 ուովան պը ճանավարան ճէնկլէշիշ պուսմ ժը մըուա
 չը ֆայտէ , Էրքըն դըյամէ մըրիան թուրնն , ան պը
 33 խուսն ու վէխուսն , զիրա սըպէ ան տը մըրըն : Մն էն
 խաբանտըն , քօթի իւլֆէթան խույէ դանճ խաբապ
 34 տըքըն : Պը սատաղաթէ հէշար պըն , ու կիւնէ մնքըն .
 չըմա քօ ժը ո' հընըքանուա իլմէ խօտէ թուրնն , ժը
 պօյ ո' շարմ քըրընէ տըպէմ :
 35 Համա եէքէ տէ պէժն Էրքըն Մըրիան չնվան տէ
 36 դըյամ պըսդինըն , ու պը չը կօվտայէ դէն : Էյ աֆըւ

- սրղ՝ դու աւ քօ դօլ տըքի, էրբը նա մըրն նա՛ ժի :
- 37 Ու աւ քօ դօլ տըքի, նա քի աւ կօվտա քօ դօլ տըքի տէ շին պըպն, լէ չըվլախ հապ քի . էրբը է կէ :
- 38 նըմ պն ու էրբը է պաշխա դօլ քի : Ու խօտէ ժէ ու կօվտա տըտն չալան քօ տը խուազն, ու ժը
- 39 հնր եէք դօվուա մախսուս կօվտա խօ : Հնր կօվտա եէք կօվտա նընն, լէ կօվտա մնուով պաշխան, ու կօվտա տալարան պաշխա, է մահտիան ժի պաշխա ու
- 40 է դնյուան պաշխա : Աղիւմանի կօվտան ժի հանն, տիւնեալի կօվտան ժի . լաքին շէրէֆէ աղիւմանի պաշխան
- 41 ու է տիւնեալի պաշխա : Շէրէֆէ դավէ պաշխա ն, շէրէֆէ հիվէ պաշխա ն . ու է ըսթէրան պաշխա, ու
- 42 ըսթէր ժը ըսթէրէ լը շէրէֆտա պաշխա ն : Ու գըյա մէ մըրիան ժի ահվա ն, կօվտա պը չիւրիւկիթիտա դէ
- 43 դօլ պուն ու պէ չիւրիւկիթի գըյամ տիսթինն : Լը պէ շէրիֆիթիտա դէ դօլ պուն, ու լը շէրէֆտա գըյամ տիսթինն, պը զայիֆիթիտա դէ դօլ պուն, ու
- 44 պը գնովէթ գըյամ տըսդինն : Նէֆսանի կօվտա դէ դօլ պուն ու բուհանի կօվտա գըյամ տիսթինն . նէֆսանի կօվտա հէյն ու բուհանի կօվտա ժի հէյն : Հնմ ահվա հաթիւն նըվխանտըն, Մնուովէ ալուլին Ադամ նէֆսանի ճան պու, Ադամէ բաշին հայաթ տայօղ բուհ
- 46 պու : Լաքին ալուլ բուհանի նընն, լէ նէֆսանի ն, ու
- 47 բուհանի ժը ուի բաշէ ն : Մնուովէ ալուլին ժը արտէ ժը ախ պու, մնուովէ իքինճի ժը աղիւման բապպ
- 48 ն : Չավան պու ժը ախէ վուսան ժի ուան քօ է ախէնն, ու չավան աղիւմանի վուսան ժի ուան քօ է աղիւման
- 49 ըն : Ու չավան քօ քիսվէթէ ա ախէ նմ որկըրթին,
- 50 քիսվէթէ է աղիւմանի ժի նմ տէ որկըրըն : Համա ուիա տըպէմ՝ էյ պրէան, քօ թէն ու խույն լը փատիշահիթիէ աղիւմանան նըքեարըն վարիա պուն, ու նա ժի չիւրիւկիթի լը չիւրիւկըղիթիտա գատիր ն վարիա պուն :
- 51 վահա ժը ուա սըր քի տըպէմ, էմ հէմիան տէ լը

- խնայեալ նախնիս : Լաբին նմ հեմի ժի տէ թեպտիւ պըն :
- 52 Ղաֆիւ լը կօթա Ղահվ վեքքըն ու կըրթընէ , լը ոխթա վըֆ պուսէ պօթոսէ բաշինէ . չըմա քօ պօթու տէ պէ վըֆ պուսն ու վըրիպն տէ դըյամ պըթթինըն պէ չիւ :
- 53 ըիւ կիթի ու նմ ժի տէ թեպտիւ պըն : Չիթա լազըմ քօ չիւրիւկ կօվտատ հան պէ չիւրիւկիթի որկըրա , ք :
- 54 մըրըն կօվտատ նմ մըրիթի որկըրա : Համա կախա քօ աւ մըրըն կօվտա նմ մըրիթի որկըրա , ու աւ չիւրիւկ պէ չիւրիւկիթի որկըրա , ուէ չազէ տէ թեմամ պըպմ աւ սեօղ քօ հաթիմ նըվիսանապն , էքըր մըրըն լը ֆաթ :
- 55 հիթիտա զարդ պու : էյ մըրըն , լը քա ն տերդիէ բէ վպտանէ դա , էյ թըրպ լը քուս ֆաթհիթիէ դա :
- 56 Տէրդիէ բէվատանէ մըրընէ կիւնէ ն , ու դուվիթի
- 57 կիւնէ նօմօս ն : Լաբին չըքք ժը կօպէուա քօ ժը մն , ուա ֆաթհիթի տըտն պը տէսթէ Բապպէ մն իսա էլ :
- 58 Մէսիհէ : Նուա էյ պրէյ մըն տէլպիան , մեօհքեմ պըն մա՛ լը պըթըն տայիմ լը շըզուլէ Բապպտա զէտէ պըն , ու պըզանըն քօ զահմէթէ ո՛ պը Բապպ նա ֆիլէ նընն :

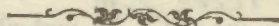
ՄԷՐ 16

- 1 Համա ժը պօյ ագիզան ժը պօյ սատադա ճըվանտը նէ չափան քօ ժը քիլիսատ Գազատիանուա թէնպիհ աա
- 2 հուն ժի վուսան պըրըն : Լը հեմի աօյեգ եէք շեմուան ժը ո հնր եէք , չըքօ ժը պէսթէ զ՛ դէ պը ճեմ քըրը :
- 3 նէ պրա լը ճեմ խօ տէյնա : Քօ նմ պն կալպ քօ նզ պէմ ուէ չազէ ճըվանտընան պըպըն , ու կալպ քօ նզ պէմ , պը քեթա քօ հուն միմասիպ տին , ուան պը մէրթուպան տէ պը շէյինըմ , հետիէէ ո՛ լը Գօտտէ
- 4 պըրընէ : Ու էքըր շունտընէ մըն ժի մինասիպ պմ , պրա
- 5 պը մրօա հանըն : Համա նզ ժը դուա տէ պէմ կալա քօ ժը Մակէդոնիպէ պը պըհուրըմ . զիրա ժը Մակէ
- 6 դոնիան տը պըհուրըմ : Ու դապիւ ն քօ լը պա ո պը

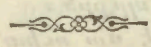
- մինրմ, ետխտտ զըվըսթան ժի պը պըհուրինրմ, քօ
 7 հուեն ան զուէվի պըքըն, լը քօ քի ան տե պըջուամ: Չը
 մա քօ ան ան խոնապըմ նուա ո սյրէթի պըմինրմ,
 լըքին ումունտէ մըն հէյմ քօ զէման քի լը պա ո պը
 8 մինրմ. էրքը իզնէ Թօտէ պըպն: Լաքին ան հաթա լը
 9 Պէնտէկոստէտա լը Եփէսոսա տէ պըմինրմ: Չիրա ժը
 մըուա տանրիքի մանգըն ու Քայտէլի հաթիմ վէպուն, ու
 փըու գարչի սմքընանտողան հանն:
 10 Նուա էրքը Տիմոթէոս պէ, մէզմքըն քօ լը պա ո
 պէթըուս պըպն. զիրա աւ շըղուլէ Թօտէ տը շըղուլմ,
 11 չալան քօ անժի: Նուա նանպա քօ աուի եէքէ սէր
 հէվտմ պըքն, լէ պը սէլամէթէ աուի լը ուէ տէյնըն,
 քօ ժը մըուա պէ, չըմա քօ պը պըէան թանվ ժէուա
 12 պէքլէմիշ տըքըմ: Համա ժը պօյ Ապօղոս պրէ, մը
 փըու ժէուա լավա քըր, քօ ժը ուա պէ պը
 պրէան թանվ. համա նուա հաթընէ գաթ տըլէ ուի
 թուենն պու, համա տէ պէ քինկա մինասիպ ոխթ
 պըպինն:
 13 Հէչար պըն, լը իմանտա պը սմքընըն, ճէսուր պըն,
 14 փէթ պըն: Հար դըչդէ ո պը մուհապէթ պն:
 15 Ժը ուա լավա տըքըմ էյ պրէան, մալա Ստեփա
 նոսէ հուեն տըղանըն, քօ մէյլէէ ալուլինէ Աքայիախմ.
 ու աւ խօ ժը պօյ խըզմէթէ ազիլան թային քըրըն:
 16 Քօ հուեն միւթէհ պըպըն ժը վուսան մանուվանուա,
 ու ժը աւ հէմիանուա քօ պը մանա թանվ տը շըղուլմ
 17 ու տը խապըթմ: Էզ փըու շազ պուամ լը սէր հաթը
 նէ Ստեփանոսէ ու փորտունատոսէ ու Աքայիկոսէ, քօ
 18 դէմանիէ ո' ուան դըժը քըրըն: Չիրա բահաթ քը
 րըն ճանէ մըն ու է ո. նուա վուսան մանուվան
 նաա քըն:
 19 Սըլավան տըքըն ժը ուա քիլիսաէգ Ասիայան.
 փըու սըլավան տըքըն ժը ուա պը Բապպ Ակիւղասէ
 ու Պրիսիլիզաէ, լը մալա ուանտա պուն պը թէվի
 20 քիլիսաէ: Սըլավան տըքըն ժը ուա հէմի պրէան,

սըլալանն պըքըն ժը հնվուտուանոա պը աղիղ
 ուամիսանն :

- 21 Սըլալէ հանն պը տէսթէ մըն է Պօղոտէ ան : (22) Էրբը
 եէքէ րապպէ մնն իսա էլ Մէսիհէ նա հուպինն , անա .
 23 Թէմա մարանաթա պըպն : Ենայէթէ րապպ իսա էլ
 24 Մէսիհէ պը ոուա պըպն : Մուհապէթէ մընն պը ո՛հէ .
 միանն պըպն պը իսա էլ Մէսիհէ . Ս.մին :

ՄԵՔԹՈՒՊԷ ԻՔԻՆՃԻ
Է ՐԷՍՈՒԼԷ ՊՕՂՈՍ
ԺԸ ԿՈՐՆԹՈՍԼԻԱՆՈՍ

ՄԵՐ 1

- 1 Պողոս պը իզնէ խօտէ րէսուլէ իսա էլ Մէսիհէ ու Տիմոթէոս պրէ, լը կորնթոստա պուն ժը քելիսաէ խօտէնա ու լը Աքսիատա պու ժը հէմի ազիզանուա :
- 2 Ինսպէթ ու սէլամէթ ժը խօտէ ժը Պավէ մն, ու ժը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ :
- 3 Միւպարէք պըպն խօտէ ու Պավէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ, Պավէ մէրհամէթան ու խօտէ հէմի տըլ
- 4 փըռսան : Աւ քօ տըլէ մն տը փըռսան լը նալ հէմի սըխլէթէ մն, քօ նմ դատիր պըն տըլէ ուան փըռսաքըրընէ քօ լը նալ սըխլէթէնն, պը աւ տըլ փըռսընէ քօ պը աուի նմ դէնն տըլ փըռսըն ժը խօտէ :
- 5 Ձիրա չալան քօ էլէմէ իսաէ լը սէր մն փըռ պուն, վուսան ժի պը տէսթէ իսա տըլ փըռսընէ մն ժի փըռ
- 6 տըպն : Ու էրքը նմ սըխլէթ պըքըինըն, ժը պօյ տըլ փըռսըն ու իսէլասէ ո' ն, քօ իճրա տըպն պը սապըքըրընէ, ժը աւ էլէմանուա պը ուան քօ նմ ժի էլէմ'
- 7 տըքըինըն : Ու ժը պօյ ո' ումուտէ մն դավիւն, չըմաքօ նմ տը զանըն, էրքը չալան քօ ժը էլէմանուա իլ
- 8 հագըն, վուսան ժի տըլ փըռսընուա տէ պըպըն : Ձիրա էյ պրէան լը Ասիատա լը սէր աւ էլէման քօ ժը մնուա դավիւն նզ նա խուազըմ քօ հուն նն տան պըն . էրքը ժը թագաթէ մն զէտն նմ կըրանիթի քըչանտըն, հա
- 9 թա քօ նմ ժը էօմրէ խօ ժի պէ ումուտ պուն : Լաքին

- Լը մն լը խօտա սիճիլէ մըբընէ հնպու, հաթա քա նմ
 ժը խօռա կիւլէնձիչ նապըն. լէ ժը խօտէռա քօ մը
 10 ըրան սաղ տըքն : Աւ քօ մն ժը վուսան մաղըն մըբըն
 11 ըի խէլաս քըր ու խէլաս տըքն : Ժը աուսի նմ ումուտ
 տըքըն քօ հէժա տէ խէլաս պըքն . ժը պոյ մն պուն
 պը կաքսուսէ նըմէճէ ո' . քօ ժը սնմէտէ նըմէճէ վը
 ուն ժը պոյ աւ ինսպէթէ քօ ժը մնուա պու, վըռան
 ժը պոյ մն չըբըր պըքըն :
 12 Ձիրա իթիթիսարէ մն ուիա ն, չահատէթէ զամիրէ
 մն, քօ նմ լը պնր խօտէ պը խիւլիւսի վաք ու պը սատէ
 տըր ու նա' պը իլմէ ճիւմանի ըի, լէ պը լութիթէ խօտէ
 13 չը տընէտա նմ կէչըմիչ բըր, էլլա լը ճէմ ո' : Ձիրանմ
 պաչիք դըչը ըի ժը ոռա նա նըլիսըն, լէ աւ քօ հուն
 տը խօյնըն ու նպս տըքըն . ու նղ ումուտ տըքըմ քօ
 14 հաթա բաչէ հուն տէ կաս քըն : Չավան քօ վըռ հըն
 տըք հուն մն նաս քըրըն . քօ նմ իթիթիսարէ ո նն,
 չավան քօ հուն ժի ա մանն լը ոչա Րապպ Մէսիհէ :
 15 Ու պը իթիթիսարէ հան մը տըր խօտա ալուր ժը ոռա
 պէմ, հաթա քօ հուն ժը իքիճիքէքէմէռա լայրի պը
 16 պըն : Ու ժը ո' լը Մակեդոնիաէ պը պըհուրըմ, ժը Մա-
 կեդոնիաէ տիսա ժը ոռա պէմ . ու ժը ո ուէլի պըմ
 17 լը ալիէ եէ հըւտիսթանէ : Նուա կավա քօ մը ուիա
 տիւչիւմիչ բըր, աճապ մը սըվըքիթիթի՞ ըի բըր, եախօտ
 աւ քօ նղ տիւչիւմիչ տըպըմ պը թարգա ճիւմանի՞
 նղ տիւչիւմիչ պըպըմ, քօ ժը ալիէ մըն, պէլի՞ պէլի,
 18 ու նա նա' պըպըն : Համա խօտէ էմինն քօ սէօղա մն
 19 քօ ժը ոռա կիյա, պէլի պու ու նա' նա պու : Ձիրա պը
 մն, եանի մըն, ու ժը Սիղուանոսէ ու ժը Տիմոթէոսէ լը
 նավա ո' հաթը վաղ պուն Գղուէ խօտէ իսա էլ Մէսի-
 հէ, պէլի պու, ու նա' նա պու, լէ լը ուիտա պը,
 20 պէլի : Ձիրա հնր չը գաս քօ վատէ խօտէ հէքն լը
 ուիտա Պէլի ու լը ուիտա Սմինն ն, ժը պոյ ճէլայէ խօ-
 21 տէ պը տէպիթէ մն : Ու մն պը ո' թնլ լը իսատա
 22 սապիթ բըօչ ու մն մէս հ բըօչ խօտէ ն : Աւ քօ մն

22 Բէօհր ժի բըրչ ու լը աղլէ մնտա աա կէրմվէ քու հէ :
 23 Լաքին ան ժը խոռա խօտէ շահիտ աը կըրըմ, քօ ժը
 պոյ ո՛ր դայըմիչ քըրընէ ան լը կորնթոտէ մն հաթըմ.
 Լաքին նա քօ լը սէր խմանէ ո՛ր մն հիւքիւմաարըբ
 աըքըն, լէ ժը շաղիթիէ տռա մն եարտըմչինն : զիրա
 հուն լը խմանաա աը սնքընըն :

ՍԷՐ 2

1 Ու մը ժը խոռա ուիա մինաթիպ տի քօ ժը տռա տի
 2 սա պը դասալէթէ նէյլմ : Չրմա քօ էրբը ո՛ր ան պը
 դասալէթ տըքըմ հէսի աւ քի ն քօ սէ մըն շաղ պը
 քն : էրբը նա աւ քօ ժը մըն դասալէթ աըքընն :
 3 Ու ուիա մը նըվէսանտ քօ նապն կալա քօ սէմ գա
 սալէթ պըքընըմ ժը տռան, ժը քօ քու լաղըմն ժը
 մըռա շաղ պուն, զիրա լը սէր ո կէմիան կիւվէնմիչ
 4 տըպըմ, քօ շաղիթիէ մըն ժը ո՛ հիւմանոա ն : Չիրա
 ժը փըռ սըխլէթան ու ժը սըխընթիէ տըլ ժը ոռա պը
 փըռ հէսթրան մը նըվէսանտ. նա քի հուն պը դասա
 վէթ պըն, լէ քօ պըղանըն աւ մուհապէթէ մընէ փըռ
 քօ լը սէր ո հէյն :
 5 Ու էրբը եէքէտոա դասալէթ բըրըն. մը նա սն
 դասալէթ բըրըն, լէ քօ ժը այլի քի, հաթմա քօ ժը
 6 ո հէմիանոա կրանիթի նն պըմ : Պաս ն ժը վուսան
 7 մնուուվոա աւ զաղէպ՝ քօ ժը փըռան պու : Նուա լը
 զըտա ուի՝ լաղըմն ժը ոռա ժէռա պախը բըրըմ՝ ու տըլ
 8 ժըռա բըրըն, քօ նն պն վուսան մնուուվ ժը փըռ դա
 9 սալէթէ զարդ պն : Նուա ժը ոռա լավա աըքըմ քօ լը
 10 սէր քաի մուհապէթէ խօ դասլի պըքըն : Չիրա հէման
 քը պոյ ուի ժի մը ժը ոռա նըվիպանա, քօ ո պը ճէռը
 պանտընէ պըղանըմ, քօ լը նալ հիմի դըշդան հուն
 11 միւթէն ըն : Ու ժը քէռա քօ հուն պախը աըքըն դըշդ
 քի, սնժի աըքըմ, զիրա էրբը սնժի չը քօ պախը պը
 քըմ ժը պոյ ո՛ն ժը ալիէ կաա : քօ նն պն ժը ճէյ

- դննէ ամ ալթ պապըն , զիրա ամ գասթէ ուի նաղան նընըն :
- 12 Նուա կավա քօ աղ լը Տրովադայէ կիյամ ինճիլէ իսատ վազ քըրընէ , ժը Բապպ ժը մըուա տանրիքի հաթը
- 13 պու վէպուն : Լը բուհէ մըտա բահաթէ մըն թուննն պու , Չըմա քօ պրէյ մըն Տիտոս է մը լը վէ նաթի , լէ ժը վան պը ճիյէ պունէ լը Մակէդոնիակէ ջում :
- 14 Լաքին շըքըր ժը խօտէուա քօ տայիմա ֆաթհօղ տը քն պը իսա , ու պինա աուի նաս քըրընէ պը մն աչի :
- 15 քեար տըքն լը հէմի տնր : Չիրա ամ լը պնր խօտէ պի :
- 16 նա խօշ է իսանն , լը նավ հէլաք պունան : Ժը հընը քանուա ժը պօյ մըրընէ պինա մըրընէ , ժը հընըքանուա ժը պօյ հայաթէ պինա հայաթէնն ամ , ու ժը դըշդէ
- 17 հանուա քի՞ գատիր տըպն : Չիրա ամ ոգա վըրուան լը քէլամուլահէտա տէք ու տօլապան քըրօղ նընըն , իլա ոգա ժը խիւլիսէ փաք , իլա սգա ժը խօտէ՞ լը պնր խօտէ պը իսատ ամ խապէր տըտըն :

ՍԷՐ 3

- 1 Տնր տըտըն տիսա ամ խօ հավալա քըրընէ՞ , եախօտ ոգա հընըքան լաղըմն ժը մնուա մէքթուպէ հավալա
- 2 քըրընէ՞ ժը ոուա , եախօտ ժը ո՞ : Լը տըլէ մնտա հա թը նըվիսանտըն , ժը հէմի մնուուվան հաթը նաս պուն
- 3 ու հաթը խօնըտան մէքթուպէ մն հունըն : Պը մալում պունէ քօ հուն մէքթուպէ իսանըն պը խըզմէթէ մն , նա պը միւրէքքէպէ հաթը նըվիսանտըն , լէ պը բուհէ սաղ Սլլահէ , նա լը սէր թախթայէ գէվըրին , լէ է տըլ
- 4 լը սէր թախթայէ ճէսատին : Ու ահվա իթիմաթէ մն
- 5 հէյն լը սէր խօտէ պը տէսթէ իսա : Նաքի ամ ժը խօ դըշդէքի՞ ոգա ժը խօ ժը տիւշիմիշ պունէ գատիրըն :
- 6 իլա գատիր պունէ մն ժը խօտէ ն : Քօ մն գատիր ժի քըր խըզմէթճիյէ ահսա նու պունէ , նա է նըվիսէ . լէ է բուհէ , զիրա նըվիս տը գուժն՞ համա բուհհա .

- 7 յաթ տրար : Նուա էրբը լը սէր դէվըր պը նըվիս հա-
թը քօլն խըզմէթէ մըրընէ պը ճէլալ պու , քօ դու-
ռէդ իսրայէլէ դատիր նա պուն լը ուոյա Մուսայէ
նըհէոթընէ , ժը պօյ ճէլալէ ուոյա ուի քօ տէ պաթալ
- 8 պը պանա : էրբը վուսանն՝ խըզմէթէ Բուհէ չա՛յան տէ
- 9 հէնի փըռ պը ճէլալ ննպն : Զիրա էրբը խըզմէթէ ա-
զապէ , պը ճէլալ պու , չը՞ գաս հէնի փըռ խըզմէթէ
- 10 սատագաթէ պը ճէլալ տէ պըպն : Զիրա աւ քօ պը
ճէլալ պու , լը ալիյէ հան պը ճէլալ նընն , ժը սէմէտէ
- 11 ղայէթ ճէլալէ : Զիրա էրբը աւ քօ տէ պաթալ պըպանա
պը ճէլալ պու չը՞ գաս բէթըր աւ քօ տըմինն , պը
- 12 ճէլալ լազըմն պուն : Նուա էրբը ահվա ումուտէ մն
հէյն՝ պը փըռ ճէսարէթէ մմ տըջուն լը սէօզա խօտա :
- 13 Ու նա քօ ոգա Մուսա քօ լը սէր ուոյա խօ խէլի
տը ալէթը պու , հաթա քօ դուռէ իսրայէլէ , լը բա-
չէ աւ ճէլալ քօ տէ պաթալ պըպանա մէզն ննքըն :
- 14 Զիրա ալիյէ ուան Ղուր պու , չըմն քօ հաթա լը ու-
յա հան աւ խէլի տը սնքընն լը սէր խօնտանէ ահուա
դէվընէ . ու նայէ հնլանին , չըմն քօ պը իսա դէ պա-
- 15 թալ պուն : Լէ հաթա լը ուոյա հան կավա քօ Մուսա-
յէ տը խօյնըն՝ լը սէր տըլէ ուան խէլի քի տը սնքընն :
- 16 Համա քինկա քօ լը Բապպ վէկէնըն աւ տէ պէ հնլա-
- 17 նին : Ու Բապպ Բուհ նն , ու լը քօ քի Բուհա խօտէ
- 18 հէյն լը ուէ ազատիթի հէյն : Համա մմ հէմիան , պը
պէ նըխաֆթըն ոու ճէլալէ խօտէ ոգա լը լելըբտա պը
սէյը քըրընէ՝ հէման լը աւ սուրէթէտա ոգա ժը Բու-
հէ խօտէ , ժը ճէլալէ ճէլալ թէպտիլ տըպըն :

ՍԷՐ 4

- 1 Ժը պօյ ուիա խըզմէթէ հան լը մնտա պը հնպու-
նէ լը կօրա մէրհամէթ պունէ ժը մնտա՝ մմ ածիզ նա-
- 2 պըն : Իլլա պը տըզիգա դըշդէ բէզալէթէ պը ըհտ քը-
րընէ պըֆէնտ մմ նաջուն . հէմ լը քէլամէ խօտէտա

ամ հիլէ թնայ նաքրն . լէ լը հուզուրա խօտէ ողա աշի.
 քեար պուենէ տողրիթիէ ամ խօ լը զավիրէ հէմի մն.
 3 ոււվան հավայլէ սրքրն : Նուա էրքը խնծիլէ մն հա.
 թիւ նրխաթթրն ժի լը նալ հէլաք պուողոնտա նը.
 4 խաթթիւ : Բի լը նալ ուանտա խօտէէ տրնէէ հանէ
 ադլէ ուան դուր քրք , քօ նուաա ճէլիլ խնծիլէ իսալը
 5 սէր ուան նն գէվն՝ քօ աւ ն թասվիրա խօտէ : Ձիրա
 ամ խօ վաղ նա՛քրն , լէ Բապպ իսա էլ Մէսիհէ , ու ամ
 6 իսօ ժը պոյ Մէսիհէ ժը ուա զուլաման : Ձիրա ժը դա.
 րիէ ոօհնի տայրն . քօ խօտէ էմր քրք , աւ լը տրէ
 մնտա ոօհնի տա . ժը պոյ ոօհնի է ճէլուլ զանրնէ խօ.
 7 տէ տայրնէ պը իսա էլ Մէսիհէ : Նուա է մն խազնէ
 հան լը նալ փրադէ ախին հէյն հաթա քօ վրա զէամ
 8 պուենէ գուվիլթիէ ժը խօտէ պըպն , ու նա ժը մն : Լը
 հէր դըքրաա ամ սրխիթ տըքչինըն , լաքին լը սրխըն.
 թի տէ նն գէվըն , ննչարիթի ամ տըքչինըն , լաքին
 9 ամ լը ումուտարդի տէ նն գէվըն : Էմ գէնն գնվըն ,
 րանտըն , համա թէրք նապըն , լը աքտէ ամ դէնն խը.
 10 դըն . լաքին ամ հէլաք նն պուենն : Լը հէր յիթ մը.
 րընէ Մէսիհէ ամ լը կօլտա խօտա տըքչինըն . քօ հա .
 Բաթի Մէսիհ ժի լը կօլտա մտտա աշիքեար պըպն :
 11 Ձիրա ամ քօ սադրն , ժը պոյ Մէսիհէ հէր չաղ ժը մը .
 րընուա թէսլիմ տչպըն : հաթա քօ հօմրա Մէսիհ ժի
 12 լը մըրըն կօլտա մտտա աշիքեար պըպն : Հաթա քօ
 13 ժըրըն լը մնտա ու էօմր ոտա ամիլ տըքն : Լաքին Բու.
 հէ հէման աւ խնանէ մն հէյն . չալան քօ հաթիւ նը .
 վիսանտըն , Մը իման անի՛ ժը պոյ էքէ մը խապէր տա .
 14 ամ ժի իման դինըն , ժը պոյ էքէ խապէր տըպըն : Սւա
 պըզանըն էրքը աւ քօ Մէսիհէ րաքըր , մն ժի պը
 Մէսիհէ տէ պըտն րաքըրըն . ու լը պնր ուխտա տէ
 15 պըտն ոնքրնտնտըն , պը ո՛ թնայլ : Ձիրա հէր դըքր ժը
 պոյ ո՛ ն . հաթա քօ խապէթ պը վրա պուենէ պը շըք.
 րա վրաան ժը ճէլուլա խօտէ զէտն պըտն :
 16 Ժը պոյ ուխտ ամ աճիղ նա՛ պըն , լաքին էրքը մն .

- ուուվէ մն տնրվային շիւրիւմիշ տըպն ժի, ոօ պը ոօ
 17 մնուուվէ մն հընտուուին թագէլէնմիշ տըպն : Ձիրա սը
 վըք զէմանի սըխլէթէ մն ժը մնուա զահճօ վըռ կըրանի
 18 թիէ ճէլայլէ էպէտի ամէլ տըքն : Չըմա քօ նմ լը աւ
 դըշդան քօ տը խույանն . մէզն նաքըն , լէ լը աւ դըշ
 դան քօ նա խույանն , զիրա աուան քօ խույանն զէ
 մանինն , համա աուան քօ նա խույանն էպէտինն :

ՍԵՐ 5

- 1 Ձիրա նմ տըզանըն քօ էրքը մնլա տիւնեալի է մէս
 քեանէ մն խարապ պըպն , ժը խօտէ՝ պէ տէսթ հա
 թը ջէ պուն մալ լը աղիւմանտա էպէտի պինաքի մն
 2 հէյն : Չիւնքի լըվըր լը մալա տիւնեալիա հան նմ ախ
 տըքշինըն մէսքեանէ մն աղիւմանի ժը որկըրթընուա
 3 պը հասրէթ քըչանտընէ : Թանէ կալա քօ աուի նմ պէ
 4 նն որկըրթըն դահզի նէյըն տիթըն : Ձիրա նմ քօ լը
 մէսքեանէ հանտանն , լը պըն պարտա ախ տըքշինըն ,
 չըմա քօ նմ նախուազըն ժը սէր խօ տնր խըսթըն , լէ
 աուի լը սէր ուիա որկըրթըն հաթա քօ ճէստէ մըրըն
 5 ժը հայաթէ զարգ պըպն : Համա աւ քօ մն ժը դըշդէ
 հանուա հազըր տըքն խօտէ ն , քօ աւ ժը մնուա ըէհէ
 6 նէ բուհէ ժի տա : Նուա տպիմա նմ ճէսարէթ տըքըն ,
 զիրա նմ տը զանըն քօ չըգաա քօ նմ լը կօլտատա պը
 7 մինըն , ժը խօտէ տուը ըն : Ձիրա նմ պը իմանէ տըջուն
 8 նա պը կիւմանէ : Նուա նմ ճէսարէթ տըքըն , ու հէնի
 վըռ տը խուազըն ժը կօփոպ տուը պուն , ու լը պա
 9 բապպ սնքընանտըն : Ու ժը պօյ ուիա նմ զպրէթ ժի
 տըքըն , էրքը նմ պը մինըն ու էրքը տուը պըն , ժէ
 10 ոա մագպուլ պըն : Ձիրա լազըմն քօ նմ հէմի ժի լը
 հուզուրա տիվանա իսա է պը սնքընըն , հաթա քօ հնր
 քաա լը կօրա ամէլէ խօ լը կօլտա խօտա չըղուլի կէ
 րէք խայր կէրէք չնու աուէ զէ խօ պըսթընն :
 11 Նուա թըռսէ խօտէ պը պըզանընէ մնուուիան գնն .

- տուրմիշ տըքըն, համա ամ պնր խօտէ աշիքեարըն, ու ումնւտ տըքըմ քօ լը զամիրէ ոտա ժի ամ աշիքեար
- 12 ըն: Չիրա ամ խօ տիսա ժը ոռա հավալա նաքըն, լէ ժը ոռա ժը ալիէ մն սէպէպէ իֆթիխարէ ամ տըտըն, հաթա քօ լը ոռտա ու նա լը տըլտա իֆթիխար քրօ.
- 13 զանուա կօթընէ ո՛ հէպն: Չիրա էրքը ամ պէխուտ պուռն, ժը պոյ խօտէ ան էրքը ադլէ մն թէմամ ան,
- 14 աւ ժը պոյ ո՛ ան: Չըմա քօ մուհապէթէ իսա ժը մն ուա զօռ տըքն, զիրա ամ ահվա կիւման տըքըն էրքը եէքէ ժը պոյ հէմիսն մըր, էրքը վուսանն հէ.
- 15 միան ժի մըրի պօ պուռն: Ու լը ուղուրա հէմիան մըր, հաթա քօ ուան քօ տը ժին հէնի ժը պոյ խօ նն ժին, լէ ժը ուիուա քօ ժը պոյ ուան մըր ու գը.
- 16 յամ քըր: Վուսան քօ ամ ժը ուէ բէվն հէնի եէքէ պը կօվտա նըղանըն, ու ֆարաղա ամ իսա է պը կօվտա
- 17 նաս քըր, լաքին նուա հէնի վուսան ամ նըղանըն: Վուսան քօ հնր քի քօ լը իսատա ան, մախլուգէ նու ան, դըշդէ գէֆան պըհուրին, ու վահա հնր դըշդ նու
- 18 պու: Լաքին հնր դըշդ ժը խօտէ ան, քօ մն պը խօ ուա լը հնվ անի պը տէսթէ իսա էլ Մէսիհէ, ու ժը
- 19 մնուա տա խըղմէթէ լը հնվ անինէ: Եանի խօտէ պու քօ պը իսա տընէ պը խօուա սուլհ քըր, ու սուճէ ուան ժը ուանուա հասալ նն քըր. ու սէօղա սուլհ լը մնտա
- 20 տանի: Էրքը վուսանն ամ ժը ալի է իսա էլչիթի տըքըն, ոգա խօտէ պը մն լավա տըքըր, ամ ժը ալի
- 21 է իսա ժը ո՛ լավա տըքըն, պը խօտէ սուլհ պըն: Չիրա աւ քօ կիւնէ նատըղանը պու, ժը պոյ կիւնէէ մն գուրպան քըր խօտէ, հաթա քօ ամ պը աուի սատը գէդ խօտէ պըն:

ՍԵՐ 6

- 1 Նուա ամ թնվ պը ամէլ քըրընէ լավա ժի տըքըն քօ ինայէթէ խօտէ լը նաֆիլէ ճիտա գապուլ քրօղ նն պըն:

- 2 Ձիրա տը պէ քօ, Լը մադպուլ զէմանտա մը դա կօ-
տարի քըր, ու մը ժը դառա Լը ոջա խէլասէտա եար-
տում քըր, վահա նուա ան մադպուլ զէման ու վահա
- 3 նուա ան ոջա խէլասէ : Գաթ Լը դըշգ քի տա խուար
պուն քի ան նա'տըն, քօ խըղմէթէ ման պը նօքսանէ
- 4 պա : Լաքին Լը հանր դըշգտա ան խօ ոգա խըղմէթճիէ
խօտէ հէտիէ տըքըն, պը փըռ սապը, պը սըխընթիան,
- 5 պը տէրտան պը սըխէթան : Պը քութան, պը հապսան,
- 6 պը ֆէսատուն, պը զահմէթան, պը պէ խովան : Պը
պըրչիթիան, պը փաքիթի, պը զանին, պը սապը, պը
խօշուտիթի, պը Սգիզ Բուհ պը պէ միւրայիթի մու-
- 7 հապէթէ : Պը սէօղա տօղրիթիէ, պը դուվէթէ խօտէ
պը սիլահէ սատագաթէ՝ քօ ժը ալիէ ուսաթ ու չմփէ
- 8 ան : Պը իղզէթ ու պը պէ իթիպարէ՝ պը պէտնամ ու պը
նամ ու պը շան . ոգա շաշ քրօղան ու տօղրիան, ոգա
- 9 պէյըսըզան ու մալում նասան : Ոգա մըրիան ու վահա
ան տըթին, ոգա հաթը դագէպ պունան, ու նան հաթը
- 10 դուշտընան : Ոգա գասավէթիան ու տայիմա ան շաղ
ըն, ոգա ֆադիրան ու փըռան ան խօթ տըքըն, ոգա
դըշգ քիթունան պունան, ու հանր դըշգան ման զապթ
- 11 քըրիան : Տանվէ ման ժը ոռա հաթիան վէպուն՝ էյ կօ-
ընթուսիան, ու տըլէ ման հաթիան ֆըռա պուն : Հուն
- 12 ժը ալիէ ման սըխէթ նաքչինըն, Լաքին Լը զըքէ խօտա
- 13 սըխէթան տըքչինըն : Ոգա ժը էվլատանուա տը պէմ
ժը ոռա, տէլա հանա հուն ժի ժը մանուա ֆըռա պըն :
- 14 Պը իմանսըզան Լը եէք նիրտա ման գէվըն, զիրա չը
հիսսէ տատագաթէ պը նահագիթիէ հէյան ու չը՝ իլա-
- 15 գէ ոօհնիէ պը դարի հէյան : Ու չը՝ իթիֆանգէ իտաէ
պը Բէլիարէ հէյան, ու եախօտ չը հիսսէէ իթիգաթլի
- 16 պը իմանսըզէ հէյան : Ու չը՝ միւնասիպէթէ տաճարէ
խօտէ պը փութան հէյան, զիրա հուն տաճարէ Սաղ
խօտէ նըն, չավան քօ խօտէ կօ, Լը նալ ուանտա տէ
սաքին պըմ, ու լը նալ ուանտա տէ պը կէռըմ. ու խօ-
տէէ ուան տէ պըպըմ, ու ուան գավմէ մըն տէ պըպըն :

17 Ժը պոյ ուիա ժը նալ ուան տար դէվըն ու ճիէ պըն ,
 18 տը պէ Բապպ ու լը դըչդէ նա'փաքան մա գէվըն : Ու
 ազ ո' տէ գապուլ պըքըմ ու ազ ժը ոռա Պալ տէ պը
 պըմ , ու հուն ժը մըռա լավըքան ու գիզըքան տէ պը
 պըն , տըպէ ժը հէր դըչդոա գատիր Բապպ :

ՍԵՐ 7

- 1 Նուա՝ էյ մուհապէթլիան , չիւնքի վատա հանա մա
 պը հապունէ աճխօ ժը հէր թիւրլիւ մուռտառիթիէ
 թէնէ ու Բուհէ փաքըն ու ազիզիթի պը շըղուլըն պը
 թըռասա խօտէ :
- 2 Մա գապուլ պըքըն , մա գաթ ժը եէքէռա նահա
 գիթի նաքըրիմ , ու գաթ եէքէ ժի մա լը ֆէսատէ
- 3 նատա , գաթ ժը եէքէռա մա զատը նա քըր : Ժը պոյ
 հիւքմ քըրընէ նապէմ . զիրա մը փէշլին ժը ոռա կօ քի
 հուն լը տըլէ մատա նըն ժը մըրընուա ու ժը սաղ մա
- 4 յընուա պը ո' թաճ : Լը պար ոտա փըռ ճէսարէթէ մըն
 հէյն , ժը պոյ ո' փըռ բանա մըն հէյն , պը տըլ փըռ
 սընէ ազ դըժը պումա , լը հէմի սըլսընթիէ մատա , պը
- 5 շազիթիէ զէտէ պումա : Զիրա կավա քօ աճ լը Մակէ
 դոնիատէ կիյան , գաթ ճանէ մա բահաթիթի նատի . Է
 ժը հէմի ալիէ մա սըլսընթ տը քըշանտը պուն , ժը տար
 վա գապրայան հապուն ու ժը հընտուրվա թըռասան :
- 6 Լաքին խօտէ քօ ժը կէօնիլ ալշաղանուա տըլ փըռսըն
 տըռա , տըլէ մա ժի փըռս քըր պը հաթընէ ճիտոսէ :
- 7 Ու նա թանէ պը հաթընէ ուի իլլա պը աւ տըլ փըռ
 սընէ ժի՝ պը աուի քօ աւ ժի հաթը պու տըլ փըռսըն
 պը ո , կավա քօ ժը մառա նալլ փըռ հատրէթէ ո , շի
 նա ո , ժը պոյ մըն զայրէթէ ո , վուսան քօ հէնի փըռ
- 8 ազ շաղ պում : Զիրա էրքը մը պը գասալէթ քըր պը
 աւ մէքթուպէ ազ փօշման նընքմ , ֆարազա ազ փօշ
 ման պօ պում , զիրա ազ տըպիքըմ քօ աւ մէքթուպ ո
- 9 տա գասալէթ քըրըն անճախ լը զէման քի : Նուա ազ

- չաղ տըպում, նա քի ժը պոյ գնասավէթ պունէ ո՛, իլ
 լա քօ հուն ժը պոյ թօպա պունէ գնասավէթ պուն ,
 զիրա լը կօրա խօստընէ խօտէ հուն հաթըն գնասավէթ
 պուն, վուսան քօ գնաթ պը դըչդ քի ժը մն զէրար
- 10 նաքչինըն : Ձիրա լը կօրա խօստընէ խօտէ պուն գն
 սավէթ ժը պոյ խելասէ պէ փօշման թօպա հասըլ տը
 քն . զիրա գնասավէթէ տընէ է հան մրրն հասըլ տըքա :
- 11 Ձիրա դըչդէ հան , քօ հուն լը կօրա խօստընէ խօտէ
 գնասավէթ քըրըն , լը ոտա չը՛ գնա ճէհթ ամէլ քըր ,
 չը՛ գնա էօզը , չը՛ գնա հարըտին , չը՛ գնա թըռս , չը՛
 գնա հասըթթ , չը՛ գնա դայրէթ , չը՛ գնա հայֆ , պը
 հնր թիւրիւ ո խօ նիշանտա քօ լը դըչդէ հանտա
- 12 հուն փաքըն : Նուա աւ քօ մը ժը ոռա նըվիսանտ ,
 նա քի ժը պոյ նահագիթի քըրօղ պու , ու նաքի ժը
 պոյ նահագիթի քըչանտօղ պու , լէ լը պնր խօտէ ժը
- 13 պոյ ո պուն ճէհթէ մն ժը ոռա մնալում պն : Նուա ժը
 պոյ աւ տըլ փըռսընէ ո նմ հաթըն տըլ փըռսըն , հէ
 նի փըռ պէտն ժի նմ շաղ պուն ժը պոյ շաղիթիէ Տի
 տուէ , չըմա քօ ճանէ ուի ժը ո հէմիան բահաթ տի
- 14 պու : Ձիրա չը քօ մը լը պնր ուի ժը պոյ ո մը բաս
 նա խօ տա , պը շէրմ նապում , լէ շավան քօ հնր դըչդ
 պը տօղրիթի խապէրտա ժը ոռա , վուսան ժի բաննա
- 15 մն լը պնր Տիտուէ աօղրի տնր քէթ : Ու մուհապէթէ
 ուի լը սէր ո՛ հէնի փըռ ն , կալա քօ նազլ տըքն
 իթասաթէ ո՛ հէմիան , էրքը շավան պը թըռս ու պը
- 16 լէրզանէ աուի ո՛ գնապուլ քըրիմ : Նուա շաղ տըպում քօ
 լը հնր դըչդտա ժը ոռա իթիմաթէ մըն հէյն :

ՍԷՐ 8

- 1 Նուա՝ էյ պրէան , ժը ոռա պէյան տըքըմ ինայէթէ
 խօտէ , քօ ժը քիլիսայէ Մակէդոնիանուա հաթիմ տայըն :
- 2 Քօ լը նալ փըռ սըլսընթի թէրճիւպէտն զէտն պունէ
 շաղիթիէ ուան խույայի պու , ու փըռ կրան ֆագիլրիթիէ

- 3 ուան հէնի փրու ճէօմէրտիթի պու : Ձիրա ան շէհատէթ
արքըմ քօ պը գուտրէթէ խօ՝ ու ժը գուտրէթէ խօ
- 4 զէտն ժի իրատէթ նիշան տան : Չըմա քօ ժը մնա
պը փրու նիյազան լավա տը քըրը պուն քօ իհսանա
հանա , ու ժը ազիզանու պուն իլհագիթիէ խըզմէթէ
- 5 ան գուպուլ պըքըն : Ու ոգա ումուտ քըրընէ մն նա ,
լէ ալուլ աւ խօ ժը Բապպուա թէսլիմ քըրըն , ու բաշէ
- 6 պը իրատէթէ իօտէ ժը մնա : Քօ մն ժը Տիտոտա
լավա քըր , էրքը չավան քօ ժը ալուլ տէսթ քըր , վու
- 7 սան ժի լը նավ ոտա թէքմիլ պըքմ իհսանա հան : Լա
քին չավան քօ պը հէմի դըշդ հուն զէտն պունն . պը
իման ու պը սէօզ ու պը զանին , ու պը հէմի ճէհտ ,
ու ժը ո՛ լը սէր մնտա պուն պը մուհապէթէ , մէզմքըն
- 8 քօ պը ինայէթէ հան ժի զէտն պըն : Պը թէնպիհ քը
րընէ նա պէմ , լէ ժը սէմէտէ ճէհտէ պաշգասիան ու
հասըլ պունէ մուհապէթէ ո՛ պը ճառըպանտընէ տը
- 9 պէմ : Ձիրա հուն տը զանըն ինայէթէ Բապպէ մն
խա էլ Մէսիհէ , էրքը աւ ժը պօյ ո՛ ֆագիթր պու՝ աւ քօ
զէնկին պու . քօ հուն պը ֆագիթր պունէ ուի զէնկին
- 10 պըն : Ու լը դըշդէ հանտա շիրէթ քի տըտըմ , զիրա
ուիա ժը պօյ ֆայտէէ ո՛ ան , հուն քօ նա թանէ քըրընէ ,
լը խօստըն ժի ժը ալուլտա տէսթ քըրըն ժը փարվն :
- 11 Նուա քըրըն ժի թէքմիլ պըքըն , չավան քօ կէօնիլէ
խօստըն հէյն , վուսան քըրըն պը գասա հնպունէ ո՛
- 2 պըպն : Ձիրա էրքը ալուլ կէօնիլ պըպն , տայըն լը
գասա հնպունէ մագպուլն ու նա լը գասա թուննն
- 13 պունէ : Չըմա քօ նա քօ անգ րահաթիէ պաշգասիան տը
- 14 խուազըմ , ու ժը ուա սըխէթ : Լէ պը եէք հալ պուն
լը ղխթա հանտա զէտն պունէ ո՛ գէմանիթիէ ուան
տըժը պըքմ վուսան քօ ղխթ քի զէտն պունէ ուան
ժի ժը գէմանիէ ուա եարտում պըպն . չավան քօ
- 15 հաթիմ նըվիսանտըն : էրքը աւ քօ փրու ճըվանտ , զէ
- 16 տն ննպու , ու աւ քօ հընտըք գէմ նն պու : Լաքին
շըքըր ժը իօտէուա , քօ աւ ճէհտ լը սէր ո՛ լը տըլէ

- 17 Տիրողոս աննի : Չբմա քծ աւ ըէճայէ մն գապուլ քրր ,
 ու ճէհատ ուի պը փրու պունէ , պը իրատեթէ խօ ուա
 18 պու ժը ոուա հաթ : Ու պը ուիուա մն շիյանտ աւ պրէ ,
 քօ մէտհա ուի լը ինճիլտա ան , լը նավ հէմի քիլիսէան
 19 տա : Ու նա թանէ աւ գաս , լէ ժը քիլիսէան նասպ պու
 ժը մնուա լը ուէվիթիտա հնվալ պունէ լը նավ իհասնա
 հան . քօ ան խըղմէթ տըքըն ժը պոյ իղղէթէ խօտէ ու
 20 պը իրատեթէ խօ : Լաքին լը խուսուսա հանտա մն սա
 գընմիչ տըպօ պուն քօ նն պն եէքէ գուսուր քի տէյ
 նն լը սէր մն լը նավ զանիմէթէ հանտա , ժը ուիուա
 21 ան խըղմէթ տըքըն : Չբմա քօ նա' թանէ լը պնր խօտէ ,
 իլլա լը պնր մնուվան ժի դըչդէ գանճ քրրընէ ան
 22 ճէհտ տըքըն : Ու պը ուանուա մն պրէյ խօ շիյանտ ,
 աուի քօ լը փրու դըչդանտա մն պը ճնուրպանտընէ
 փրու ճարան մն աուի զայրէթ.քէչ տիան , ու նուա
 հէնի փրու զայրէթ.քէչ պն աւ մնղըն իթիմաթիթիթէ
 23 քօ լը սէր ո հէյն : Լաքին էր.քը ժը պոյ Տիրողոս հուն
 փրուա տըքըն , աւ հնվալէ մընա ու լը նավ ոտա եար
 տուճիէ մըն . համա պրէյէդ մն , մամուրէդ քիլիսէանն
 24 ու շանէ իսանն : Նուա իսպաթէ մուհապէթէ ո' իֆ
 թիխարէ մն ժը պոյ ո' ժը ուանուա լը պնր քիլիսէան
 նիշան պըտըն :

ՍԷՐ 9

- 1 Չիրա ժը պոյ աղիզան պուն լը խուսուսա խըղմէթէ
 2 ժը ոուա նըվիսանտըն ժը մըուա զէտան ան : Չիրա ան
 հաղըր կէճնիլի է ո' տըզանըմ , քօ պոյ էքէ ժը պոյ ո'
 ժը Մակէդոնիանուա բաննա խօ տըտըմ քօ Ս.քայիա ժը
 3 փարվն հաղըրն , ու զայրէթէ ո փրուան լը հարաքէթէ
 անի : Ու վահա մը պրէան շիյանտ , քօ բաննա մըն ժը
 պոյ ո' լը խուսուսա հանտա նաֆիլէ տնր նն գէվն ,
 4 լէ հաղըր պէնն տիթըն , չավան քօ մը կօթիան : Քօ նն
 պն կավա քօ Մակէդոնիան պը մըուա պէն , ու ո' պէ

- թէտարբք պը պինըն, ան, նա պէմ հուն լը իֆթի.
 5 խարա հանտա ան րէզիլ պըն : Նուա մը իսթիզա հա-
 սրպանտ քօ ժը պրէանուա մը լավա քըր քօ ավուլ ժը
 ուա պէն ու ավուլ լը ուէ տէյնըն աւ փէշքէշէ ո քօ
 ժը ավուլ մայում պու ան քօ հաղըր պըպն, վուսան քօ
 ոգա փէշքէշ պըպն ու նա ոգա թամաքեարիթիէ :
 6 լաքին ուան տըպէմ քօ էրքը աւ քօ պը նաքէսիթի
 դօվ տըքն պը նաքէսիթի տէ պը չինան, ու պը պէրէքէ.
 7 թէ դօվ քրօղ, պը պէրէքէթէ տէ պը չինան : Հանքան
 ժը տըրէ խօ լը կօրա իրատէթ քրըրնէ խօ պրա պըտն
 պը գասավէթ ու եա պը ճէպը նա, գիրա խօտէ պը տըլ.
 8 տայօղէ տը հուպինան : Ու խօտէ ժը ուա հանր ինայէթէ
 գէտն քըրընէ գատիրան. հաթա քօ լը հանր գըշտա
 տայիմա թէմամ քիֆայէթէ ո պը պունէ լը հանր ամէլէ
 9 գանճտա հուն գէտն պըպըն : Չավան քօ հաթիան նը-
 վիտանտըն, բախրաա ու ժը ֆագիրանուա տա սատա.
 10 գաթա ուի էպիտա տը մինան : Ու աւ քօ ժը դօվ քրօղ
 ոա դօվ իհսան տըքն, ու ժը պօյ-խուարընէ նան դօ-
 վէ ո՛ ժի տէ գէտն պըքն ու մահուլաթէ սուտագաթէ
 11 ո տէ փըւ պըքն : Հաթա քօ լը հանր գըշգտա գէն-
 կին պըպըն պը հանր թիւրիւ ճէօմէրաթիթէ քօ պը
 տէսթէ ման սէպէպ տըպն ժը խօտէուա շըքըր տայըն :
 12 Ձիրա իճրաէ խըղմէթէ հան թանէ գէմանիթիէ ազիւ
 զան գըժը նաքն իլլա ժը խօտէուա պը փըւ շըքըրան
 13 ժի գէտն տը պն : Կավա քօ պը թէճրիւպէէ խըղմէթէ
 ո՛ ժը խօտէուա իղգէթ պըքըն, ժը պօյ ժը ինճիլէ
 խսաուա իգրար քըրըն իթաաթէ ո՛, ժը պօյ ճէօմէր-
 աթիթիէ ո՛ ժը ուան ժը հէմիրանուա իհնագ պունէ ո՛ :
 14 Ու ուան ժը պօյ ո պը նիյաղան, ժը պօյ լը սէր ո՛
 պուն փըւ մանըն ինայէթէ խօտէ ժը ուա հասրէթ
 15 պըքըլինին : Ու ժը խօտէուա ժը պօյ պէ թապիր պուն
 պախշիշան շըքըր պըպն :

ՍԷՐ 10

- 1 Լաքին ան Պօղոսէ ժը ուա լավա տըքըմ պը կէօնիւլ ալչաղիթի ու խօշիթիէ իսաէ , թօ կավա թօ ամ ոու պէ ոու մահճուպըմ լը նալ ոտա , լաքին ժը տուրվն
- 2 ճէսարէթ տըքըմ ժը ոուա : Բէճա տըքըմ , թօ ննպն թօ ժը նէզվն ժի ճէսարէթ պըքըմ պը աւ իթիմաթիէ , լը սէր հընըքան , լը սէր ուան թօ լը սէր մն վուսան
- 3 Թախմին տըքըն թօ ամ լը կօրա ճէսէտէ տըջուն : Ձիրա ֆարաղա ամ լը ճէսէտտա տըջուն , համա նա թի ողա
- 4 պը ճէսէտէ ամ գավիլա տըքըն : Չըմա թօ սիլահէ ճէն կէ մն լը կօրա ճէսէտէ նընն , լաքին ժը պօյ հիսարան
- 5 հէլօչանտընէ , պը իօտէ գուվլէթլինն : Ու գուրուն թիան հէմ լը սէր զանինէ իօտէ հաթը պըլընտ պուն հնր պըլընտան ամ տը հէլօչինըն , ու հէմի ֆըքըան
- 6 ժը իթիաթէ իսաուա էսիր տըքըն : Ու կավա թօ իթաա թիէ ո' թէքմիլ պըպն , ժը հնր իթաաթսիգիթիան ամ
- 7 ժը հայֆ սանտընուա հազըրըն : Ժը տնրվն պուն դըչ դաճուա հուն մէզն տըքըն , էրքը եէքէ ժը խօուա կիւվէնմիչ տըպն թօ է իսա ան , աւ ժը խօ տիսա ուիա պրա տիւչիւնմիչ պըպն թօ , աւ չալան է իսա ան , ամ
- 8 ժի վուսան է իսանն : Ձիրա էրքը փըռ ժի բաննա խօ պըտըմ լը սէր աւ հիւքմաթա մն թօ Բապպ ժը մնուա տա ժը պօյ մառուրիթիէ ո' ու նա ժը պօյ խարապ քըլընէ , տէ շէրմ ննքըմ : Հաթա պը մէքթուպան ողա
- 9 ո' տը թըռտինըմ նա խույամ : Ձիրա եէքէ տըպէ թօ մէքթուպան կրան ու պը գուվլէթլինն , համա կավա
- 10 կօլտա լը հուզուր դէ զայիֆ ու սէօղ ալչաղն : Մն ոուվէ վուսան պրա տիւչիւմիչ պն թօ ամ ժը տուրվն չավանըն պը սէօղ ու պը մէքթուպան , ժը նէզ ժի ամ
- 11 տէ վուսան պըպըն պը ամէլ : Ձիրա ամ ճէսարէթ նա քըն խօ լը մէզլինտա տանին ու խօ վէզն քըրըն պը հը նըքան , ուան թօ աւ խօ մէտն տըքըն , լաքին ուան աւ

- պը խօ պը չափանտընէ ու աւ պը խօ պը վէզն քըրընէ
 13 ֆէհմ նաքըն : Համա ամ ժը էօլչիէ տար պը դըչդան
 տէ բաննա խօ նանտըն , լէ լը կորա էօլչիէ աւ գաննոնէ ,
 քօ խօտէ ժը մանա թախսիմ քըր , քօ հաթա լը ո'
 14 ամ պը կէն : Նա քօ ողա ամ ժը ոռա նա կիյանն ,
 ու ամ խօ ժը էօլչիէ գէտն տրրէժ տըքըն , չըմա քօ
 15 պը ինճիլէ իսա ամ հաթա լը ո' կիյանն : Ու նա քօ
 ժը էօլչիէ տար պը դըչդան ամ բաննա խօ տըտըն պը
 էմէկէ պաչգասիան , լէ ումուտէ մն հէյն կավա քօ
 իմանէ ո' գէտն պըն լը կորա էօլչիէ գաննոնէ մն , պը
 16 ո' ամ հէնի մնղըն պըն : Ժը ալիէ ո' ուէտա ինճիլէ
 վաղ քըրընէ , ու նա քօ լը կորա գաննոնէ պաչգասիան ,
 17 լը սէր հաղըր դըչդան բաննա խօ պըտըմ : Լաքին աւ
 քօ բաննա խօ տըտն , պըա պը Բապպ բաննա խօ պը
 18 տն : Ձիրա աւ քօ խօ մէտն տըքն մադպուլ նընն ,
 իլլա աւ քօ խօտէ մէտն տըքն աւ մադպուլն :

ՄԷՔ 41

- 1 Խօղիգա ժը ադըլըղիթիէ մըռա հընըքի հուն թահ,
 միւլ պըքըրանա , ու պըռա թահմիւլ պըքըն ժը մըռա :
 2 Ձիրա ժը պոյ ո' պը զայրէթէ խօտէ զայրէթ տըքչինըմ ,
 չըմա քօ մը ո' ժը մէրքիռա խօտտ , ողա պաքըր գիզ
 3 քի լը պար խօտէ սնքընանտընէ : Համա նղ տը թըռ-
 սըմ քօ , չավան մահո պը ֆիթնէյիթիէ խօ Հավաէ
 խաբանտ , նն պն քօ ֆըքրէ ո ժի վուսան , լը իսատա
 4 պուն սաֆ տըլէ ո լը ֆէսատէ հանն : Ձիրա էրքըր եէ-
 քէ պէ պաչգա Մէսիհ վաղ պըքն աւ քօ մն վաղ նն
 քըր , եախօտ պաչգա Բուհ պըսթիներն , քօ ո' նն սանտ
 եախօտ պաչգա ինճիլ , աւ քօ ո' գապուլ նն քըրիմ ,
 ժը վուսանուա հուն գանն թահմիւլ տըքըրը պուն :
 5 Ձիրա նղ դըյաս տըքըմ քօ ժը էն մնղըն ըէսուլան
 6 գաթ գէմանիէ մըն թուննն : Ու ֆարազա ժը ալիէ
 սէօղէ փէլիթ լմ , լաքին ժը ալիէ իլմէ նա . չիւնքի լը

- հանր դըշգտաւ լը հէմիտա անձ ժը ոռա մալուժ պուհ :
- 7 Մէկէր մը սո՛ւչ քի քըր , քօ ինճիլէ խօտէ մը ժը ոռա պը ճէպա վաղ քըրընէ , մը խօ ալչաղ քըր քօ հուն
- 8 պըլընտ պըն : Ժը պօյ խըզմէթէ ո՛ իւլֆէթ պը սանտը
- 9 նէ պաշգա քիլիսէան մը թալան քըր : Ու կալա քօ լը պա ոտան պուժ էրքը մը նանչարի քի քըչանտ մը գաթ ժը եէքէռա զահմէթ նան տա . ժը Մակէդոնէ հաթօղ պրէան , գէմանիէ մըն դըժի քըրըն . ու մը խօ լը հանր դըշգտաւ ժը ոռա պանր պունռա տուր կըրթ ու տէ
- 10 տուր պը կըրըմ : Լը մըտա տօզրիթիէ խատէ հէյան քօ , իֆթիխարա մը հանա լը պիէ Աքախաէ տէ նա պէ պը .
- 11 ուանտըն : Չըմա՞ , ոգա անց ո նա՞ հանպիւնըմ , աւ խօտէ
- 12 զանն : Լաքին աւ քօ տըքըմ տէ պըքըմ ժի քօ պը պըռըմ սէպէպէ ուան , ուան քօ սէպէպ արամիչ տը քըն , քօ պը չը դըշգտաւ բաննա խօ տըտըն , ուան ժի
- 13 ոգա ման պէնն տիթըն : Չըմա քօ աուհանան տաննիլ բէսուլան ու հիլէպաղ վալայան պը պունէ , քիսլէթէ
- 14 բէսուլէ խաա լը սէր խօ տըսթիւնըն : Ու աճէպ նընն . ղիրա Շէյդան աւ պը խօ ժի տը գէվն լը սուրէթէ մէ
- 15 լէքէ ուօհնիէ : Հէնի մանգըն դըշգ քի նընն , քօ խըզ մէթճիէ ուի ժի տը գէվըն լը սուրէթէ խըզմէթճիէ սա տադաթէ , լաքին բաչէ ուան լը կօրա ամէլէ ուան տէ
- 16 պըպան : Տիսա տըպէմ՝ քօ մը եէքէ անգըլըղ գըյաս նան քան . էրքը նա պարէ մը ոգա անգըլըղ գապուլ պըքըն ,
- 17 քօ ան ժի հընըք բասան խօ պըտըմ : Աւ քօ անց տըպէմ , լը կօրա Բապպ նա պէմ , լէ ոգա պը անգըլըղիթի քի
- 18 պը սէրպէսթիէ աւ իֆթիխարէ : Չիւնքի փըռան ժը ալիէ ճէստէ բասնա խօ տըտըն , անց տախի տէ բասնա
- 19 խօ պըտըմ : Չիրա չիւնքի հուն ալիմ՝ ըն ժը անգըլըղ ղիանռա պը կէօնիւլ խօչնուտիթիէ թահմիւլ տըքըն :
- 20 Չըմա քօ հուն սապը տըքըն , էրքը եէքէ ո՛ գուլ պը քան , էրքը եէքէ մալէ ո պըխօ , էրքը եէքէ ժը ո դըշգ քի պըսթիւնն , էրքը եէքէ լը սէր ո՛ բասնա խօ պըտան ,
- 21 էրքը եէքէ լը ոույա ո՛ պըխան : Ժը պօյ չէրմէ տըպէմ ,

- կոյա քի անձ զայիֆ պուն . համա լը դըշդ քի տա ճէ սարէթ քըրընէ եէքէ պը ագըլըզիթիէ արպէմ, ան ժի
- 22 ճէսարէթ տըքըմ : Ուան իպրանի՞նն ան, ան ժի, իսրայէ
- 23 լինն՝ ան ժի, զիւրիյէթէ իպրահիմէնն ան ժի : իըլ մէթճիյէգ իսա նն՝ ոգա ագլէ ուի թուննն պուն արպէմ, ան ճէնի փըռ, լը զահմէթտա ան ճէնի փըռ, լը քութանտա, ճէնի փըռ լը հապստա ճէնի
- 24 փըռ, լը մըրընտա փըռ ճարան : Ժը Եէհուտիան
- 25 բէնճ ճարան ժը չըլի գէմ եէք ան ջով խուարըմ : Սէ ճարան ան հաթըմ քութան, ճար քի հաթըմ գէվըր քըրըն, սէ ճարան պը կէմիէ լը զուվայիտա քըթըմ,
- 26 չնվ քի ու ու քի լը պըն պահրէտա մամ : Փըռ ճարան լը ուվիթիտա մը էզիյէթ քըչանտ, ժը չայան ճէֆա, ժը արզան ճէֆա, ժը միլլէթէ մը ճէֆա, ժը թա յիֆան ճէֆա, լը պաթէրտա ճէֆա, լը չօլտա ճէֆա, լը պահրտա ճէֆա, լը նավ տանրէվ պրէան մը ճէֆա
- 27 քըչանգ : լը զահմէթտա յու միհնէթտա, փըռ ճէրան լը պէ խնվտա՞ ջունտա, պըչիթի ու լը թի պունտա փըռ ճարան լը ոօճիտա լը ոօճիտա լը սէրմտա ու
- 28 լը զահզիթիտա պում : լը ալի քի տէյնն պնրտն տանր վն, մըթուլիյէ ճէմի ոօ՞ դէմէ ճէմի քիլիսէան լը սէր
- 29 մըն տը հաթը պու ապանտըն : Քի՞ զայիֆ տը պն ու ան զայիֆ նապըմ, քի՞ խուար տը պն, ու ան զըզիլ ճա
- 30 պըմ : էրքը իֆիթիխար քըրըն լաղըմ պն, ժը ալիէ զայի
- 31 ֆիթիէ տէ իֆիթիխար պըքըմ : խօտէ ու Պամլէ րապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ քօ ժը էպէտէ միւպարէքն, տը
- 32 զանն քօ տանրէվ նապէմ : լը Շամտա միլլէթ պաչիէ Սըէտ փատիչահէ, տը խօստը պու մը կըրթընէ լը պա
- 33 ժէրէ Շամլիան պէքճիան տանը պու : Ու ան ժը հիսարէ պնրթէր ժը չըպաք քի հաթըմ ալագանտըն, ու ժը տէսթէ ուի ընվիյամ :

ՍԷՐ 12

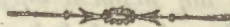
- 1 Պըռա բասն քըրըն ժը մըռա ֆայտէ նաքսն, զիրա
 2 լը խնվէդ ու տիթընէ րապպէ տէ պէմ: Պը իսա մն
 ուուվ քի զանըմ ժը չարտոնհ սալան ավուլ լը կովտա
 տա նըզանըմ ու էրքը պէ կովտա նըզանըմ, իստէ տը
 զանն քօ աւ քսն հաթա լը իւչիւնճի ազիւմանտա
 3 հաթը րաքըչանտըն: Ու մնուուվ քի վահա անղ տըզա
 նըմ. (էրքը պը կովտաէ ու էրքը պէ կովտա՝ նըզանըմ,
 4 իստէ տըզանն): Քօ լը ճէնէթէտա հաթը րաքըչանտըն
 ու վուսան խապէրան պըհիստ քօ նայն կօթըն, քօ աւ
 5 խապէրան ժը մնուուվուա ճայիղ նընն կօթըն: Էղ ժը
 պօյ վուսանի տէ բասն պըտըմ, լաքին ժը պօյ խօ տէ
 բասնա խօ ննքըմ, լէ թանէ լը սէր զայիֆիթիէ խօ:
 6 Ձիրա էրքը իֆիթիխար ժի պըքըմ տէ ադըլըղ ննպըմ,
 չըմա քօ ուսաթ տէ խապէր պըտըմ, չիւնքի ժը խա
 պէրէ խօռա սադընմիչ տըպըմ, քօ ննպն եէքէ լը սէր
 մըն դըչդ քի զէտն դըյաս պըքսն, ժը տիթըն ու ժը
 7 մըն պըհիստընէ: Քօ նն պն անղ քիպիր պըպըմ ժը պօյ
 փըռ խնվան, ժը մըռա զըխթ քի կօվտաէ հաթը տա
 յըն մէլէքէ Շէյդանէ ժը պօյ ժը մըռա էզիյէթ քըրը
 8 նէ, քօ նն պն քօ քիպիր պըպըմ: Ժը պօյ ուիա սէ
 ճարան մը ժը րապպուա լավա քըր քօ ժը մըն ալի քի
 9 պըքսն: Ու ժը մըռա կօ. ինայէթէ մըն ժը դառա պա
 սն, զիրա դուվլէթէ մըն լը զայիֆիթիտա թէքմիլ
 տըպսն. նուա պը փըռ խօչնուաիթիէ հէնի փըռ լը սէր
 զայիֆիթիէ խօ տէ բասնա խօ պըտըմ, հաթա քօ ֆուվ
 10 վէթէ իսաէ լը սէր մըն սաքին պըպսն: Ժը պօյ աուի
 լը ուղըրա իսաէ, ժը զայիֆիթիէ, ժը սէրհնվտանէ,
 ժը տէրտան, ժը ֆավարանտընան ժը սըխընթիան ըա
 զիմն, չըմա քօ կավա քօ անղ զայիֆ ըմ, ուէ չադէ թա
 11 դաթի մն: Պը իֆիթիխար քըրընէ անղ ադըլըղ պուսմ,
 հուն ժը մըռա զօռ քըրըն, զիրա ժը մըռա լազըմ պու

- քօ ժը ո՛ շէհատէթի սանտընէ , չիւնքի էրքը գաթ դըշդ
քի ժի նընըմ , ժը էն մաղըն ըէսուլան գէմանի քի մըն
- 12 նն պու : Պըռա նիշանէ ըէսուլան պը թէմամ սապը ,
պը ալամէթան ու պը հիւքմէթան ու պը գուվլէթի
- 13 դըշդան լը նավ ոտա իճրա պու : Ձիրա պը չը՞ դըշդ ժը
պաշգա քիլիսէան հուն շունտա մանն , թանէ աւ քօ մը
ոռա աճըղիթի ննտա , սուճէ հան ժը մըռա ալֆ պըքըն :
- 14 Ու վահա ուիա սէ ճարանն քօ հաղըր տըպըմ ժը
ոռա հաթընէ , ու ան ժը ոռա տէ աճըղիթի ննտըմ .
զիրա ան դըշդէ ո արամիշ նա՛քըմ , իլլա ո՛ . չիւնքի
զառուգան ժը պոյ պավան մալ թօի նա քըն , լէ պա
- 15 վան ժը պոյ զառուգան : Ու ան պը խօստընէ խօ տէ
խարճ պըքըմ , ու լը ուղուրա ո տէ խարճ պըպըմ ժի ,
ֆարապա ան ո պը փըռ հնպանտընէ ժը ո՛ հընտըք
պէմ հնպանտըն ժի :
- 16 Լաքին պըրա պըպն քօ , մը ժը ոռա կըրանիթի նն
տա , համա պը ֆէնն պաղ պունէ , մը ո պը հիլէ կըրթ :
- 17 Պը տէսթ վան քօ մը ժը ոռա շիյանա մը ժը ոռա
- 18 զադը՞ քըր : Մը ժը Տիտոսուա լավա քըր , ու պը ուիռա
աւ պրէ է մը շիյանա , Տիտոս ժը ոռա զադը քըր՞ , հէ
ման լը եէք բուհտա , հէման լը եէք թարիգտա ան
նն՞ կէռիյան :
- 19 Տիսա , հուն գըյաս տըքըն քօ լը պնր ո նն՞ խօ մէ՞տէ
տըքըն , լը հուղուրա խօտէ պը իսա ան խապէր , տըտըն
լաքին հան դըշդ . էյ՞ տէլալիան ժը պոյ մանուրիյէթէ
- 20 ո ան : Ձիրա տը թըռսըմ քօ նն պն կալա քօ պէմ ո՛ ողա
խօստընէ խօ նն պինըմ ու ան ժի ժը ոռա ողա խօստընէ
ո նէյըմ տիթըն . նն պն քօ լը ոտա պէ տիթըն , նիղայան ,
հասէտան , գաղտայան . դէյպէթան զամաղիթիան , քի
- 21 պիրիթիան , նիզամնըղիթիան , հայֆան : Նն պն քօ հա
վատիսան պէմ , խօտէ է մըն , ան լը պա՞ո՞ պչաղ պըքն ,
ու շին պըքըմ ժը պոյ փըռան , քօ ժը ալու կիւնէ
քըրըն , ու թօպա նն քըրըն լը սէր աւ շըղուլէ նա
փաքիթի , ու դինա , էտէպսըղիթի :

ՄԵՐ 13

- 1 Ուիս սէ ճարանն քօ ժը ոռա դէմ, պը տանվէ տու
- 2 ու սէ շահիտան հնր սէօզ տէ սապիթ պըպան : ժը ավուլ մը կօթիւն ու տիսա տըպէմ ոգա լը պա ո՛ պունէ . ֆարազա ժը տուրվն տը նըվիսընըմ, ժը ավուլ կիւնէ քրօղանուա ու ժը պաչգա հէմիանուա , էր.քը տիսա պէմ,
- 3 տէ գայիրմիշ նն.քըմ : Չիւն.քի խպաթէ աւ քօ իսա պը մըն խապէր տա արամիշ տը.քըն , քօ աւ լը սէր ո՛ ղայիֆ
- 4 նն պուն , լէ լը նալ ոտա գուլվէթլի ն : Քօ ֆարազա պը ղայիֆիթիէ հաթ խաչ պուն , համա պը գուլվէթէ խօտէ տը ժը . ղիրա ֆարազա նմ ժի պը ուի ղայիֆըն , լա.քին լը նալ ոտա պը ուի պը գուլվէթէ խօտէ նմ տէ
- 5 պը ժին : Հուն խօ պը ճէռ.պինըն էր.քը լը նալ աւ իմանտանն , հուն խօ թէֆթիշ պը.քըն , հուն խօ նըղանըն քօ իսա էլ Մէսիհ լը նալ ոտա ն , էր.քը հուն ֆայտէսըղ
- 6 նն պունն : Համա նղ ումուտ տը.քըմ քօ հուն տէ պը
- 7 ղանըն էր.քը նմ ֆայտէսըղ նընըն : Ու ժը խօտէ տիլէկ տը.քըմ քօ . հուն գէմանի քի տէ նն.քըն , նա քօ նմ գապուլ պուն պէնն խույայի , լէ քօ հուն գըղդէ խայր
- 8 պը.քըն , պրա նմ ոգա ֆայտասըղ պը.պըն : Չըմա քօ լը գարշի տօղրիթիէ գուտրէթէ մն թուննն , իլլա լը ու
- 9 ղուրա տօղրիթիէ գուտրէթէ մն հէյմ : Էմ շաղ ըն , կավա քօ նմ ղայիֆ տըպըն ու հուն գուլվէթլի տը պըն , հէմ ժի տիլէկէ մն ուիա ն քօ հուն քեամիլ պըպըն :
- 10 Նուա ուիա ժը ոռա տը նըվիսինըմ ժը գուրվն քօ նապու կավա քօ պէմ լը կօրա աւ հիւ.քմաթէ սէրթիթի գուլան միշ պըպըմ , քօ խօտէ ժը մըռա տա ժը պօյ մամուր քըրընէ ու նա ժը պօյ հէլօշանտընէ :
- 11 Նուա էյ պրէան , շաղ պըն , քեամիլ պըն , պէնն տըլ վիռուսին լը եէք ֆը.քըրտա պըն , սէլամէթ պը.քըն , ու խօտէէ մուհապէթէ ու սէլամէթէ պը ոռա

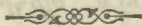
- 12 պըպան : 'Հանլու տույան պը աղիզ ուամիսանէ սըլա-
վան տըբըն , հէմի աղիզան ժը ոռա սըլալան տըբըն :
- 13 Խնայէթէ Բապպ Խսա էլ Մէսիհէ ու մուհապէթէ
Խօտէ ու Իլհապիթիէ Բուհ էլ Գուտսէ պը ո' հէմիան
պըպան , Ամին :

ՄԵՔԹՈՒՊԷ՛

Է ՐԷՍՈՒԼԷ ՊՕՂՈՍ

ԺԸ ԳԱՂԱՏԱԼԻԱՆՈՒԱ

ՍԷՐ 1

- 1 Պօղոս հաթը րէսուլ պուն՝ նա ժը մնռուվան ու նա պը տէսթէ մնռուվ, լէ պը տէսթէ իսա էլ Մէսիհէ ու պը տէսթէ Պալ իստէ քօ աուի ժը մըրիան րա-
- 2 քըր : Ու հէմի պրէան քօ պը մըրա նն ժը քիլիսան
- 3 Գաղատիառա . ժը ոռա ժը Պալ իստէ ու ժը Բապպէ
- 4 մն իսա էլ Մէսիհէ . ինայէթ ու սէլամէթ պըպն : Քօ աւ խօ ժը պօյ կունէէ մն տա , հաթա քօ մն լը կօրա իրատէթէ իստէ ու Պալէ մն , ժը եարամաղ ախրէ
- 5 հան խէլաս պըքն . Քօ ժէռա էպէտ ըլ էպէտ համօ պըպն . ամին :
- 6 Թաճիւղ տըքըմ քօ հուն ահվա գուվն լը պաչիա ինճիլ քի գէնն կօհռանտըն ժը աուի քօ ո՛ ժը ինա-
- 7 յէթէ իսառա կաղի քըր : Քօ Թուննն պաչիա ինճիլ , լէ Թանէ հանն հընըքան , քօ ո շաչ տըքըն ու տը խուա-
- 8 զըն ինճիլէ իսա պը գուլուպիըն : Լաքին էրքը նմ , եախօտ ժը աղիւմանան մէլէք քի պէ ժը ոռա ինճիլ վաղ պըքա ժը աուի զէտն , քօ մն ժը ոռա ինճիլ
- 9 վաղ քըր , լսնէթ պըպն : Չավան քօ մն ալուլ կօ՝ նուա տիսա աըպէմ , էրքը եէքէ ժը հաթը գապուլ քըրընէ ո՛ զէտն ժը ոռա ինճիլ վաղ պըքն , լանէթ

- 10 պըպան : Նուա ժը մանուկանուա մազպուլ պըպըմ, եա ժը խօտէուա, եախօտ ժը մանուկանուա մազպուլ պուեն արամիչ տըբըմ, էրբը հալա ժը մանուկանուա մազպուլ պըպա ման գուլա խաա նան տը պա ման :
- 11 Ու ժը ոուա մալուամ տըբըմ էյ պրէան, աւ ինծիլքօ ժը մըն հաթը վազ պուեն էրբը աւ շըզուլէ մանուվ
- 12 նընն : Ձիրա անժի տախի աուի ժը մանուվ քի նան անտըմ, ու ժը եէքէ ժի հին նապըմ, լէ ժը քէլամէ
- 13 իսա էլ Մէսիհէ : Ձիրա չավան պուենէ մըն զէման քի լը Եէհուտիթիտա հուեն պըհիսթըն . չավան պէ հասապ մը տը գաւարանտը պուամ քիլխասէ խօտէ ու մը
- 14 խարապ տըբըր աուի : Ու ժը սըփէրթա պալանէ խօուա պը վըռ զայրէթլի պուենէ, լը միլլէթէ խօտա ժը վըռ խըսուամէ խօ զէտան լը Եէհուտիթիտա լը բէշ տը
- 15 ջու պուամ : Համա կավա քօ խօտէ խօտա քօ մը պը
- 16 ժարթ ժը բահմա ախամըն, Ու պըհինայէթէ խօ Գուռէ խն ժը մըռա աշիքեար պըքան քօ աուի ժը թայիֆանուա վազ պըբըմ, պիրա պիր անզ տանըչմիչէ կօվտա ու խույ
- 17 նէ նան պուամ : Նան ժի լը Գուտսէ ուապուամ լը պա ժը մըն ափուլ րէսուլ պուօղան, լէ լը Արուպըսթանէ ջուամ, ու
- 18 ախաա լը Շամէ վէկէռիյամ : Բաշէ ժը բաշա սէ սարան լը Գուտսէ ուապուամ, ժը պօյ Պետրոսէ պինընէ ու բանզանհ
- 19 ու լը պա ուի սանքընիմ : Լաքին ժը րէսուլան պաշգա
- 20 եէքէ մը նանտի, լէ թանէ Եագուպ պրէյ Բասպա : Ու աւ գըշըան քօ ժը ոուա տը նըվիսիենիմ վահա լը պար
- 21 խօտէ իգրար տըբըմ, քօ տանրէվ նա պէմ : Ժը ուի բէ
- 22 վան հաթըմ լը սէմթա Սիբրիաէ ու կիլիկիաէ : Ու մը ոուպէ ոու նաս նան տըբըրը պուեն աւ քիլխասէ քօ պը
- 23 իսա լը նավ Եէհուտիթիտանտա պուեն : Լէ թանէ ուան պըհիտը պուեն . էրբը աւ քօ լը զէմանա ման տը գաւարանտը, նուա ուի աւ իմանէ վազ տըքան . քօ յիսթ
- 24 քի խարապ տըբըր : Ու ժը պօյ մըն ժը խօտէուա շըբըր տըբըր պուեն :

ՄԷՐ 2

- 1 Ժը ուի բէվմբ բաչէ չարտանճ սալան տիսա լը Գուտտէ
 ուպուժմ ճիտոսէ պը խօռա սանտընէ պը թմվլի Բառ-
- 2 նարասէ : Ու լը կօրա քէլամուլլահէ ուպուժմ, ու մը
 ժը ուանուա պէյան քըր աւ ինճիլէ, քօ լը նալ թա-
 յիֆան վազ տըքըմ, լաքին ժը ուանուա թանէ քօ միւ-
 թէպէր պուճ, քօ նմ պմ լը պմթալ ճիտա պաղտըմ,
- 3 եա պէմն պաղտան : լաքին պը մրուա պուճ ճիտոս ժի
 պը Եոնանի պուճնէ, ժը սիւննէթ պուճնուա մէճպուր
- 4 նմ պու : Համա ժը պոյ աւ տմրէվ պրէան քօ լը նալ
 ճըվաթէ քէթըն, ուան քօ լը հընտուռ քէթըն ժը
 պոյ պը իսա էլ Մէսիհէ աղատիթիէ մն չաշուտիթի
- 5 քըրընէ քօ մն գուլ պըքըն : Բօ ժը ուանուա հընըքի
 ոխթ պիլէ մն կօտարի նմ քըր իթաաթ քըրընէ, քօ
- 6 տօղրիթիէ ինճիլէ լը նալ ոտա գալի պըմինն : լաքին
 ժը միւթէպէր պուղան ոխթ քի հմր քի քօ տըպըն
 պրա պըպըն, հաճէթէ մըն նընն, խօտէ խաթրէ մն-
 ոուվան մէղմ նաքմ, գիրա միւթէպէր պուղան ժը
- 7 մրուա դըչդ քի խապէր նմ քըրըն : Լէ դըտաա ուխտա
 կալա քօ տին քօ ինճիլ ա պէ սիւննէթան ժը մրուա
 էմաննէթ պուճ, չավան քօ ժը Պետրոսէուա ժի ա սիւն-
- 8 նէթլիան . Ձիրա աւ քօ ժը Պետրոսուա ուսթ անի ժը
 սիւննէթլիանուա ըհսուլիթի քըրընէ, ժը մրուա ժի
- 9 ուսթ անի ժը թայիֆանուա : Ու կալա քօ Եագուպ
 ու կէփաս ու Հաննա զանին աւ ինայէթ քօ ժը մրուա
 հաթը տայըն, ուան քօ ասդուճան հասապ պօ պուճ,
 ժը մրուա հէմ ժը Բառնաբասուա ժը պոյ իլհագիթիէ
 տէսթէ ուսթէ խօ տան, քօ մմ լը նալ թայիֆան
- 10 հմոըն ու ուան լը նալ սիւննէթլիան : Թաննէ աը խօս-
 տը պուճ քօ մմ ֆագիրան պիրա խօ պինըն, քօ մ ժի
- 11 բաղի պուժմ դըչդէ հան քըրընէ : Համա կալա քօ կէ-
 փաս հաթ լը Անթաքիաէ աղ լը պմր ուի սաքընըմ :

- 12 չըմա քօ ժը թաղիրուա միւսթահադ գու : Ձիրա ժը
 ճէմ Եագուպէ հէժա չանտ թէնան նն հաթ աւ պը
 թայիֆան թայ տը խուար, համա կավա քօ ուան հա-
 թըն, ժը սիւննէթլիան պը թըուսընէ, աւ խօ լը շուն.
- 13 տա պը քըչանտընէ ճիէ տը պօ պու : Ու պը ուիուա
 միւրաի պուն աւ Եէհուտի է տընան ժը, վուսան քօ
- 14 Բառնարաս ժի լը միւրայիթիէ ուան խուար պու : Հա-
 մա կավա քօ մը տի լը տօղրիթիէ ինճիլէտա աասթ նա
 շուն . լը պնր հէմիան ժը կէփատուա մը խապէր տա,
 էրքը դու քի Եէհուտիի, ոգա թայիֆա ու նա ոգա
 Եէհուտի կէչընմիշ տըպի, չըմա ժը թայիֆանուա պու-
- 15 տըքի քօ ոգա Եէհուտիան կէչընմիշ պըպըն : Էմ ժը
 թապիլաթէ Եէհուտիներն, ու նն ժը թայիֆան կիւնէ.
- 16 քեարըն : Ուիա պըղանընէ, քօ մանուվ ժը ամէլէ նօ,
 մօսէ նըքեարն սատըգ պուն, լէ ժը իմանէ իսա էլ
 Մէսիհէ, նմ ժի ժը իսա էլ Մէսիհուա իման անիւն, քօ
 սատըգ պըպըն ժը իմանէ իսա, ու նա ժը ամէլէ նօ,
 մօսէ, չըմա քօ ժը ամէլէ նօմօսէ գաթ ճան քի տէ
- 17 սատըգ նն պն : Նուա էրքը նմ քօ տը խուաղըն
 պը իսա սատըգ պուն . կիւնէքեար նմ պէնն տիթըն,
 էրքը վուսանն իսա խըղմէթչիէ կիւնէ պու՝ հաշա :
- 18 Ձիրա էրքը նղ աւ դըչդ քօ՝ մը հէլօշանտ տիսա
 շէ տըտըմ, նղ խօ գապհաթլի տըտըմ տիթըն :
- 19 Չըմա քօ նղ պը տէսթէ նօմօսէ մըրըմ ժը պօյ նօ.
- 20 մօսէ, քօ ժը խօտէուա սաղ պըմ : Պը իսաուա նղ
 լը խաշ ուսպում, լաքին սաղ ըմ, նա նղ, լէ իսա սա-
 զն լը մըտա, լաքին նղ քօ նուա պը կօվտա տըժիմ
 պը իմանա Գուուէ խօտէ տըժիմ աւ քօ մը հնպանա,
- 21 ու ահ խօ լը ուղուրա մը տանի : Էղ ինայէթէ խօ-
 տէ պաթալ տնր նախըմ, չըմա քօ էրքը սաուա-
 գաթ ժը նօմօսէ պու, էրքը վուսանն իսա լը նաֆիլէ
 ճիտա մըր :

ՍԷՐ 3

- 1 Ե՛յ ազըլսըզ Գաղատալեան, քի՛ ո ժը սէրի տա՛ր
 խըստ քօ ժը տօզրիթիււա իթաաթ նա՛քըն. քօ լը պա՛ր
 ջահլէ ո իսա էլ Մէսիհ լը նալ ոտա լը խաչէ հաթը
 2 րապուն րէսմ պու : Ժը ո թանէ ուխա տը խուազըմ
 հին պըմ, պը տէսթէ ամէլէ նօմօնէ ո բուհ սանտըն,
 3 եա պը պըհիտընէ իմանէ : Հուն աւգաս ագըլսըզ ըն.
 պը բուհ հուն պաչլամիչ պուն ու նուա պը թէ՛ն թէ.
 4 մամ տըպըն : Սւ գաս գըչլան լը նաֆիլէ՞ ճիտա ո
 5 քըչանա, էրքը պըուա նաֆիլէ ժի պըպն : Նուա ժը
 ուա բուհէ պախշ քրօշ պը ամէլէ նօմօնէ, եա պը
 6 պըհիտընէ իմանէ տըքն : Չավան քօ իպրահիմ ժը
 խօտեուա իման անի ու ժէուա սատագաթ հասապ պու :
 7 էրքը վուսանն պըզանըն, էրքը ուան քօ ժը իմանէնն
 8 ուան ըն գուռէ իպրահիմ : Ու քըթէպ ժը ալուլէ պը
 զանը պունէ, էրքը խօտէ թայիֆան պը իմանէ սատըգ
 տըրը . ժը ալուլտա ժը իպրահիմուա միւժտէ տա,
 էրքը պը տէսթէ դա հէմի թայիֆան տէ միւպարէք պը
 9 պըն : Նուա ուան քօ ժը իմանէ նն պը թա՛լի տինտար
 10 իպրահիմէ միւպարէք տըպըն : Չիրա ուան քօ ժը ա
 մէլէ նօմօնէ նն, ուան լը պըն պէտտուա նն, չըմա քօ
 հաթիմ նըվիսանտըն, էրքը՝ Մէլուն պըն աւ հէմի մն
 ոուվան քօ լը քըթէպէ նօմօնէտա լը աւ հէմի գըչլէ
 հաթը նըվիսանտընտա նա սնքընըն ուան իճրա քըրը
 11 նէ : Ու էրքը պը նօմօն եէքէ նըքեարն լը պա՛ր խօտէ
 սատըգ պունէ, աւ մալումն, գիրա սատըգ ժը իմանէ
 12 տէ պը ժի : Լաքին նօմօն ժը իմանէ նընն, լէ աւ քօ
 13 աւ գըչլան իճրա տըքն պը ուան տէ պը ժի : Իսա
 մն քըու ժը պէտտուվաէ նօմօնէ, աւ ժը պօյ մն
 պէտտուվա պունէ, գիրա հաթիմ նըվիսանտըն քօ, Մէ
 լուն ըն աւ հէմիան, քօ ժը տարէ դէնն ալագանտըն :
 14 քօ պէրէքէթէ իպրահիմէ լը սէր հէմի թայիֆան պը

- պան պը իսա էլ Մէսիհէ, քօ ամ ժի վատէ Բուհէ պըս-
 15 զիննն պը իմանէ: Էյ պրէան, պը ատէթէ մանու-
 վան խապէր տըտըմ. պըռա քօ վասիյէթէ մանուվ քի
 քօ հաթ գա պուն եէք ժի պաթալ նաքան. նան ժի լը
 16 սէր ուի թէնպիհ քի զէտան տըքան: Լաքին վատան ժը
 իպրահիմուա ու ժը զիւրիէթէ ուիոա պուն, նա՛ պէժը
 ու ժը զիւրիէթէդ դառա ոքա ժը պոյ փըռան, լէ
 ոքա ժը պոյ եէքէոա, ու ժը զիւրիէթէ դառա, քօ
 17 աւ իսա ն: Ուիա տը պէմ, աւ վասիէթ քօ ժը ալու-
 տա ժը խօտէ հաթը գալի պուն պը իսա, նօմօս քօ
 ժը չար սատ ու սի սալան շունտա հաթը նըվխանտըն,
 նըքեարը աուի ժը ճիտա թանկէոանտըն, ժը պոյ վա-
 18 սիէթէ պաթալ քըրընէ: Ձիրա էրքը միրաս ժը նօմօս
 տըպան, վուսանն ժը վատէ նընն. համա խօտէ ժը իպ-
 րահիմուա պը տէսթէ վատէ պախչ քըր:
- 19 Լէ նօմօս ժը չըոա ն, ժը պոյ սուչէ լը սէր զէտան
 պու. հաթա քօ պէ աւ զիւրիէթ ժը աուիոա քօ վատ
 պօ պու. պը տէսթէ մէլէքան հաթը տայըն, պը տէս-
 20 թէ միյաննի քի: Համա միյաննի, միյաննիէ եէքէ նը-
 21 նան, լաքին խօտէ եէք ն: Նուա նօմօս զըտէ վատէդ
 խօտէ ն, հաչա, զիրա էրքը վուսան նօմօս քի պը հա-
 թընա տայըն, քօ գատիր պը պանա հայաթ տայընէ:
- 22 ուէ չաղէ պըռա սատադաթ ժը նօմօսէ տը պանա: Լաքին
 քըթէպ հէմիան լը պըն կիւնէէ տանի քօ վատ պը
 իմանէ իսա էլ Մէսիհէ պէ տայըն ժը տինտարանուա:
- 23 Լաքին չըգաս քօ իման նան հաթը պու. լը պըն նօմօս
 հաթը վէչարդըն ամ տը ման պուն, պը պէքլէմիչ քը-
 24 ընէ ժը աւ իմանուա քօ տէ աչիքեար պը պանա: Էրքը
 վուսանն նօմօս թօժաէ ման պու, ման ժը իսառա սնըն-
 25 ոա, քօ ամ պը իմանէ սատըդ պըպըն: Համա կալա
 քօ իման հաթ, հէնի ամ լը պըն խօժատա նընըն:
- 26 Ձիրա ամ հէմի ժի գուռէդ խօտէ նան, պը աւ իման քօ
 27 լը սէր իսա էլ Մէսիհէ ն: Ձիրա հուն հէմիան քօ պը
 իսաէ հաթըն թահվիլ պուն, իսա լը սէր խօ որկըրթըն:

28 ժը ուի բէվն նա՛ր Եհհուտի հէյն , նա՛ր Եռուանի , նա՛ր
 գուլ հէյն , նա՛ր ժի ազատ , նա՛ր մէր հէյն , նա՛ր ժի
 մն . զիրա հուն հէմի ժի եհք ըն պը իսա էլ Մէսիհէ :
 29 Ու էրքը հուն է իսա նա , վուսա նա հուն զիւրիէթէ
 իպրահիմէնն , լը կորա վատէ հուն միրասխոր ըն :

ՍԵՐ 4

1 Համա ուիա տըպէմ . Չըգուս զէմանն քօ միրասխոր
 սպալի ն , ժը գուլէ գաթ ֆարգ քի թունննա՛ր , ֆարա
 2 զա իօտիէ հէմի գըչդանն : իլլա հաթա ոխթա թային
 քըրընէ պապա , լը պըն վասիան ու քէթիււտանն :
 3 Վահա ժի նմ կավա քօ սապի պուն , լը պըն ատէթէ
 4 տընէ նմ գուլ պօ պուն : Համա կավա քօ ոխթ թէ
 մամ պու , իօտէ Գուուէ իօ շիանա քօ ժը ժըն քի
 5 պու , ու լը պըն նօմօսէ քէթ : Վուսան քօ լը պըն նօ
 մօստա պուօղան խէլաս պըքն . վուսան քօ նմ ժը
 6 օղուլ պունուա լայրգ պըպըն : Ու չիւնքի հուն էվլատ
 ըն , իօտէ Բուհա Գուուէ իօ շիանա լը տըլէ ոտա , քօ
 7 ֆէրեատ տըքն Աբբա Պավ : ժը ուի բէվն հէնի գուլ
 նընի , լէ էվլատ , ու էրքը էվլատ հէնի պը տէսթէ իսա
 8 միրասխորէ իօտէ : Լաքին ուէ չաղէ քօ հուն նա՛ր տը
 զանը պուն իօտէ , ժը աուանուա ո՛ր գուլուղ տըքըր
 9 ուան քօ ժը ասլէ իօտէան նա՛ր պուն : Համա նուա քօ
 հուն իօտէ նաս քըրըն , իլլա քօ հուն ժը իօտէ հաթըն
 նաս պուն , հուն չա՛վան տիօս վէ տը կէուըն ժը աւ
 զայիֆ ու ֆագիր ատէթուա , քօ ժը ուանուա հուն տի
 10 սա գուլուղ քըրընէ տը խուաղըն : Ռօյան ու մահան
 11 ու զէմանան ու սալան հուն ֆարգ տըքըն : Էլ ժը ո տը
 թըուսըմ , քօ նա՛ր պն լը սէր ո լը նաֆիլէ ճիտա էմէկ
 պըքչինըմ :
 12 Էյ պրէան , ժը ուա լավա տըքըմ ոգա մըն պըպըն ,
 զիրա նժի ոգա ո պում , ժը մըուա ո գաթ նահագիթի
 13 քի նա՛ր քըրըն : Ու հուն տըղանըն , քօ ժը ալուլտա մը

- 14 պը զայիֆիթիէ թէնէ ինծիւ ժը ուա վա՛ղ քըր : Ու լը
 թէնէ մըտա պուն թէճրիւպէէ մըն ո՛ լը պա՛ր գըրչգըի
 նա՛ տանին . լաքին մը ոգա մէլէքէ խօտէ . ոգա իսա էլ
- 15 Մէսիհէ հուն դապուլ քըրն : Նուա մէտհէ ո՛ չը ա՛ն
 զիրա ժը պոյ ո՛ ա՛ղ շէհատէթ տըքըմ քօ , էրքը միւմքիւն
 պը պանա , ջահվէ խօ տէ պը տաճրինանա ու ժը մըուա
- 16 պը տանա : Նուա ա՛ղ տըթմընէ՞ ո՛ պում , ժը պոյ ժը
- 17 ուա ուասթ կօթէնէ : ժը ուա զայրէթքէչ տըպըն նա ,
 ժը պոյ դանծիթիէ , իլլա ո շունտա տըքըն , հաթա քօ
- 18 հուն զայրէթքէչէ ուան պըպըն : Համա ժը պոյ դան
 ճիթի զայրէթքէչ պուն տայիմա դանճա՛ , ու նա՛ թանէ
- 19 կալա քօ լը պա ոտա պըպըմ : է՛յ էվլատէ մը բըջուգան ,
 քօ ժը պոյ ո՛ տիսա զահմէթէ զայընէ տըքչինըմ հաթա
- 20 քօ սուրէթէ իսա լը նավ ոտա մէվճուտ պըպա՛ : լաքին
 մը տը խօտա քօ նուա լը նավ ոտա պըպըմ , ու տանկա
 խօ պը կօհօինըմ , զիրա ա՛ղ ժը պոյ ո՛ լը շիւպհէտա մա :
- 21 Պէժըն ժը մըուա , հուն քօ լը պըն նօմստէ տը խուա
- 22 զըն պը գէվըն , նօմստէ կօտարի նա՞ քըն : Ձիրա հաթիւ
 նըվիսանտըն քօ , ժը իպրահիմուա տու գուու հապու ,
- 23 եէք ժը խալայըգէ ու աուէ տըն ժը ազատ ժընէ : լա
 քին աւ քօ ժը խալայըգէ պու , լը կօրա թէնէ զա պու .
 համա աւ քօ ժը ժընա ազատէ , լը կօրա վատէ պու :
- 24 Ու գըչդէ հանա պը թէմսիլա հաթըն կօթան . զիրա
 ուանան տու ահտըն . եէք ժը ջիյաէ Սինաէ ժը պոյ
- 25 դուլլուղէ տըզա՛ , քօ աւ Հագար ա՛ : Ձիրա Հագար լը
 Արապիստանտա ջիյաէ Սինաա՛ . ու միւթապըգէ Գուտ
 սէ անվայընա՛ . զիրա պը թա՛վի գուուէդ խօ գուլլուղ
- 26 տըքա՛ : Համա Գուտսէ ժօրին ազատ ա՛ , քօ տիա մա հէ
- 27 միանա՛ : Ձիրա հաթիւ նըվիսանտըն . Գու է՛յ նա զայօղ
 ըսթօլըր ժըն՝ շաղ պա՛ . է՛յ զահմէթէ զայընա՛ նա՛ քըչան
 տօղ , պը դիրա՛ ու կազի պըքա՛ , զիրա գուուէդ հաթը
 թէրք պուն ժըն , գուուէդ հէնի վըու տէ պըպա՛ ժը
- 28 աուի քօ մէրէ ուի հէյա՛ : Համա ա՛մ է՛յ պրէան , ոգա
- 29 իտագէ լը կօրա վատէ էվլատըն : լաքին չավան քօ լը

աւ զէմանէ լը կորա թէնէ հաթը զա պուն , լը կորա
 րուհէ հաթը զա պունէ տը դավարանտ , նուա ժի վու
 30 սանն : Համա քըթէպ չը տը պէ , խալայըգէ հէմ
 գուռէ ուի պը տանրինն . զիրա գուռէ խալայըգէ պը
 31 գուռէ աղատէ տէ միրաս նանդինն : Նուա էյ պրէան ,
 ամ գուռէգ խալայըգէ նընըն , լէ գուռէգ աղատ ըն :

ՍԷՐ 5

1 Նուա փէթ պը սնքընըն պը աւ աղատիթիէ քօ պը
 աուի իսա մն աղատ քըր . ու տիսա լը պըն նիրա
 2 դուլուդիթիէ մն գէվըն : Վահա ան Պօղոս ժը ոուա
 տը պէմ քօ էրքը հուն սիւնէթ պըպըն , իսա ժը ոուա
 3 դաթ տէ ֆայտէ քի ննքն : Ու տիսա ժը հնր սիւնէթ
 լի մնուովուա չէհատէթ տըքըմ , քօ կըչք նօմօսէ իծրա
 4 քըրընուա տէ յնտարն : Հուն քի պը նօմօսէ խօ սատըգ
 տըքըն ժը իսաէ հուն վէգաթիանն , ժը ինայէթէ քէ
 5 թըն : Ձիրա ամ պը Բուհ ժը իմանտա պուն ժը ումու
 6 տէ սատադաթուա պէքէմիչ տըքըն : Ձիրա պը իսա
 էլ Մէսիհէ նն սիւնէթ ու նն ժի սիւնէթարդիթի դըչդ
 7 քի ն , լէ պը մուհապէթ ամէլ քրօղ իման : Հուն դանճ
 տը պազիան , քի ո շունտա խըստ քօ ժը տօղրիթիուա
 8 իթաաթ նն քըն : Ֆիթէ հան ժը աուի նընն քօ ո
 9 կազի քըր : Հընըք հէվիր թըռչ հէմի հէվիրէ ամէն
 10 տըքն : Համա ան , ումուտէ մըն լը սէր ո հէյն պը
 Բապպ , քօ հէնի պաչգա թարղ դըչդքի տէ տիւչիւ
 միչ ննպըն , լսքին աւ քօ ո գարըչտուրմիչ տըքն հնր
 11 քի տըպն , կիւնէ տէ լը ասդույէ ուի պըպն : Նաքին
 էյ պրէան , էրքը ան հէժա սիւնէթ վաղ տըքըմ , հէնի
 չըմն գէմն գավարանտըն , էրքը վուսանն խուար պու
 12 նէ խաչէ պաթալ պուն : Խօզիգա ժը պընի պը հաթը
 նա պըռանտըն ուան՝ քօ ո գարըչտուրմիչ տըքըն :
 13 Ձիրա էյ պրէան , հուն ժը աղատիթիուա հաթըն
 տալէթ պուն , թանէ քօ աղատիթիէ ո սէպէպէ տըլ
 պըժանտընէ թէնէ ննպն , լէ պը մուհապէթ ժը հնվու

- 14 տուռա խրգմէթ պըքըն : Զիրա հէմի նօմօս լը աւ եէք
սէօզտա թէքմիլ տըպն , քօ հնվալէ խօ ոգա խօ պը
15 հնպիհի : Համա էրքը հնվուտու կազ պըքըն ու պը
խուն , մէզնքըն ննպն քօ ժը հնվուտու թէլէֆ պըպըն :
16 Թանէ ուխա տը արպէմ , Պը բուհ հնոքն , ու արզույէ
17 թէնէ ապա իճրա մնքըն : Զիրա թէն զըտա բուհէ ու
բուհ ժի զըտա թէնէ արզու տըքն . ու ուանան ժը
հնվուտուռա զըտըն , քօ նն պն քօ աուի քօ տը
18 խուազըն աուի պըքըն : Համա էրքը ժը բուհէ հուն
դէնն գալալուզ պուն , հէնի լը պըն նօմօսէ նընըն :
19 Նուա ամէլէ թէնէ մալումըն , քօ ուանըն , զինա ,
20 Ֆահչիթի , մուրտառիթի չէտէպըզիթի : փութփէրէ
զիթի , սըհիրպազիթի չէտթմիլիթիան , փէվ շուհտը
նան , հասուտիթիան , քուհաթընան , նիզայան , վէգա
21 թանտընան , ֆըրգայան : Գէմ նազարան , գաթլիթիան ,
սէրխօշիթիան , պէքրիթիան , ու հնր չըքօ էմսալէ ուա
նանըն , քօ փէչին ժը ոռա տը պէմ , չավան քօ ժը ա
վուրտա ժը ոռա տը կօթը պում , քօ դըչդէ անվա շը
զուլօղան ժը փատիչահիթիէ խօտէռա տէ վարիս նն պըն :
22 Լաքին մէյլէէ բուհէ ուխա ն , մուհապէթ , շազիթի ,
23 սէլամէթ , թէհամիւլ . Լաթիֆիթի , գանճիթի , իման ,
մահճուպիթի , նէֆսէ խօ զապթ քըրըն . զըտա անվա
24 դըչդան նօմօս թուհնն : Ու աուան քօ է իսա նն թէնէ
խօ խաչ քըրըն պը թնվլի ասըլ արզույան ու հավէսան :
25 էրքը նմ պը բուհ տը ժին , լը կօրա բուհէ նմ պը շուն :
26 Պաթալ իֆիթիխար քըօղան նմ նն պըն . հնվուտու պը
ֆիթ քըրընէ , ու ժը հնվուտուռա պը հասէտ քըրընէ :

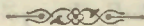
ՄԷՐ 6

- 1 Էյ պրէան , էրքը եէքէ զաֆիլ լը գապահաթ քի
պէ կըրթըն , հուն քօ բուհանինա անվա եէքէ պը բուհա
մահճուպիթիէ իսլահ պըքըն . դու լը խօ մէզնքն , նն
2 պն քօ լը նավ թէճրիւպէէ պը գէվի : Պարէ հնվու
տուան հնվինըն , ու անվա նօմօսէ իսաէ թէքմիլ պը

- 3 քրն : Չիրա էրբը եէքէ խօ դըշդ քի հասապ տըքսն
 4 ու նընն , աւ խօ տը խաբինն : Լաքին հնր քսն պրա
 շըղուէ խօ պը վէղինն , ու ուէ չաղէ թանէ բաննա
 խօ լը սէր խօ պըտան ու նս' լը սէր պաշգասի քի :
 5 Չիրա հնր քսն պարէ խօ տէ հնլինն :
 6 Ու աւ քօ լը հին պունէ քէլամէ ն , խօճաէ խօ լը հնր
 7 թիւըլու նիմէթանտա հիսէտար պըքսն : Հուն խօ մն խա
 8 բինըն , խօտէ զէլղլէնմիշ նապան : Չիրա մնռուլ քի չը
 քօ դօլ տըքսն հէման աուի տէ պը չինն . աւ քօ լը
 թէնէ խօտա տա ժօ , ժը թէնէ չիւրիւկիթի տէ պը չինն ,
 ու աւ քօ ժը Բուհուա դօլ տըքսն , աւ ժը Բուհէ էպէտի
 9 հայաթ տէ պը չինն : Համա նմ ժը խայր ամէլ շըղուլան
 տընէ աճիզ նն պըն . զիրա լը մինասիպ զէմանտա նմ տէ
 10 պը չինըն , էրբը նմ սըսթ նն պըն : Նուա չը դաս քօ ոխթ
 լը տէսթ մնտա ն , ժը հնր քսնտա նմ դանճիթի պը
 քրն , ու պախուսուս ժը մալա էհլի իմանէ պուօղանուա :
 11 Մէզնքըն , պը չալան հարփան մը նըլխանտ ժը
 12 ուա պը տէսթէ խօ : Ուան քօ տը խուաղըն ժը ալիէ
 կօլտաէ տիւպէր պէնն խույարն , ուան ո' զօռ տըքըն
 քօ հուն սիւնէթ պըպըն , թանէ քօ ժը պոյ խաչէ իսաէ
 13 նէյըն դալարանտըն : Չիրա ուան քօ սիւնէթ պոււնն ,
 ուան նօմօսէ իճրա նաքըն , լէ տը խուաղըն քօ հուն
 սիւնէթ պըն քօ ուան պը կօլտաէ ո' բաննա խօ պըտըն :
 14 Համա նղ հաչա' քօ բաննա խօ պըտըմ , լէ թանէ պը
 խաչէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ , քօ պը աուի տընէ
 15 ժը մըռա խաչ պոււն , ու ն ժի ժը տընէուա : Չիրա պը
 իսա էլ Մէսիհէ նմ' սիւնէթ դըշդ քի ն ու նն ժի սիւ
 16 նէթսիղիթի . լէ մախլուդէ նու պուն դըշդ քի ն : Ու
 հնր քսն քօ լը կօրա դանունէ հան տըջօն , ժը ուանուա
 ու ժը խօտէէ իսրայէլուա սէլամէթ ու մէրհամէթ պը
 17 պն : Ժը ուի բէվն եէքէ ժը մըռա զահմէթ պրա նմ' տան ,
 զիրա նղ նիչանէ պրինա Բապպ Մէսիհէ լը սէր կօլտաէ
 18 խօ տըքլինըմ : Էյ պրէան' ինայէթէ Բապպէ մն իսա
 էլ Մէսիհէ պը Բուհէ ո պըպն . Սմին :

ՄԵՔԹՈՒՊԷ
Է ՐԷՍՈՒԼԷ ՊՕՂՈՍ

ԺԸ ԵՓԵՍՈՍԼԻԱՆՈՍ

ՍԷՐ 1

- 1 Պօղոս պը իրատէթէ խօտէ րէսուլէ իսա էլ Մէսիհէ, լը Եփեսոստա պուն ժը ազիզանուա ու պը իսա
- 2 էլ Մէսիհէ ժը իթիգաթլիանուա : Ժը ոռա ժը Պափէ մն ժը խօտէ ու ժը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ ինայէթ ու սէլամէթ պըպն :
- 3 Միւպարէք պըպն խօտէ ու Պափէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ, աւ քօ մն լը մէսքեանէ ազիւմանան պը իսահ պը հնր բուհանի պէրէքէթէ մն պէրէքէթ քըր :
- 4 Չափան քօ մն ժը իպթիտա թէմէլ պունէ տընէ պը աուի պըժարթ, քօ լը պնր ուի նմ պը մուհապէթէ
- 5 ազիզ ու պէ գուսուր պըպըն : Ու ժը ափուրտա մն թագտիր քըր ժը խօռա օղուլ պունուա պը տէսթէ իսա
- 6 էլ Մէսիհէ, լը կօրա խօշնուտիթիի իրատէթէ խօ, ժը մէտհա ճէլիլ ինայէթէ խօ, քօ պը աուի մն պը տէսթէ
- 7 տէլալիէ ժը ինայէթուա նայիլ քըր : Քօ պը աուի պը տէսթէ խույնէ ուի, ժը Ֆիտաուա՝ եանի լը կօրա զանիթիէ ինայէթէ ժը ափվիթիէ սուչնուա նմ մալիքըն :
- 8 Քօ աւ ժը մնուա, պը հնր իլմ ու Ֆիրասէթէ զէտն
- 9 քըր : Ու ժը մնուա լը խօտէ չափան քօ նիյէթ քըր լը կօրա բիզաէ խօ, սըրրա իրատէթէ խօ ժը մնուա տա
- 10 զանին : Հաթա քօ լը թէմամ պունէ զէմանան լը կօրա թէրթիպէ հնր գըշդ, կէրէք լը ազիւմանտա կէրէք լը

- սէր արտէ պուն գըշդան պը իսատ լը եէք ճի պինն :
- 11 Լը ուխտա քօ պը աոււի ամ միրաա կըրթըն լը կօրա միւրատէ իրատէթէ խօ լը կօրա թէտպիրէ հէր գըշդէ
- 12 իճրա քրօղէ պը թագաիր պունէ : Էմ ժը իսաուա ժը ավուլաա ումուա քրօղան , ժը պօյ մէտհա ճէլալէ պըպըն :
- 13 Լը սէր էքէ քօ հուն ժի ումուա քըրըն , կավա քօ պը հիստըն սէօզա տօղրիթիէ , եանի ինճիլէ խէլասէ ո՛ . ժը աոււի պը իման անինէ պը Աղիզ Բուհէ վատէ հուն
- 14 միւհիւր պուն : Բօ Էա հաթա իճրա պունէ հաթը գազանճ պուն ֆիտայէ ժը պօյ մէրհա ճէլալէ ուի , կէրէվէ միրասէ մն ան :
- 15 Նուա կավա քօ մը ժի պըհիսա իմանէ ո՛ քօ լը սէր իսա Բապպէ մն ան , ու լը սէր հէմի աղիզան պուն մու
- 16 հապէթէ ո : Ո լը տուվսէդ մրտա պը զիքը քըրընէ , ժը
- 17 պօյ ո չըքըր քըրընէ ֆէրաղէթ նաքըմ : Հաթա քօ խօտէէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ , Պավէ ճէլալէ , աուի ժը խուսուսէ զանընէ ժը ոուա իրմ ու րուհէ իլհամէ
- 18 պըսան : Ու ջահվէ տըլէ ո ոօհնի պըպան , քօ պը զանըն , ումուատէ տավէթէ ուի չը՞ ան , ու լը նալ աղիզան զա
- 19 նիմէթէ ճէլալէ միրասէ ուի չը՞ ան : Հէմ լը կօրա ամէլէ գուտըթէ գուվլէթէ ուի , ժը մն ժը իթիգաթլիանուա
- 20 ժը հատէ զէսան աղամէթէ գուվլէթէ ուի չը՞ ան : Աւ գուվլէթ քօ լը սէր իսատ ամէլ քըր . կավա քօ աուի ժը մըրիան րաքըր . ու աուի տա ոօնըչտըն լը մէսքիա
- 21 նէ աղիւմանտա լը ալիէ սաղէ խօ : Լը սէր հէմի հիւքմէթէ ու սալթանաթէ , ու գուվլէթէ ու զապիթիէ , ու լը սէր հէմի նավան քօ դէ կազի պուն , թանէ լը տընէ
- 22 հանտա նա՛ , լէ լը աւ տընէաա քօ տէ պէ : Ու հանր գըշդ լը պըն լընկէ ուի տանի ու աուի լը սէր հանր
- 23 գըշդան սէրէ քիլիսայէ տանի : Բօ աւ թէնէ ուի ան , թէմամէ ուի քօ գըժը տըքը հէմիան լը նալ հէմի գըշդան :

ՄԷՐ 2

- 1 Ու հունն քօ լը նավ սուչանտա ու կիւնէան մըրը
 2 պուն, աուի ո՛ կանի քըր : Բօ լը նավ ուանտա պը զէ-
 մանան հուն աը ջօ պուն պը ուէյա տընէյա հան . լը
 կօրա խօստընէ հիւքմաթէ հիւքիւմտարէ հավայէ հան .
 լը կօրա աւ բուհ քօ նուա լը հընտուուա իթաաթսրղ
 3 ոյէտան աը շըղուլն : Լը ուանտա քօ պը զէմանան ան
 հէմիան աը կէոհյա պուն լը կօրա արզուէ թէնէ մն ,
 ու իրատէթէ թէնէ ու ֆիքրէ խօ ան տըքըր ու ոգա
 պաշգասիան ժը թապիաթէ գուուէգ զազապէ ան պուն :
 4 Լաքին խօտէ քօ զանի ան պը մէրհամէթէ , լը կօրա
 5 աղիմ մուհապէթէ խօ պը աուի քօ մն հանպանտ , կա-
 վա քօ ան լը սուչանտա մըրը պուն մն պը իստէ կա-
 6 նի քըր (պը ինայէթէ հուն խէլաս պուն :) Ու մն թան
 ըաքըր , ու լը մէսքեանա աղիւմանտա պը թանլի իսա
 7 էլ Մէսիհէ տա ունըչտըն : Հաթա լը աւ ասիրան քօ
 գէ , պը իսա էլ Մէսիհէ , ժը հանտէ զէտան զանիմէթէ
 ինայէթէ խօ նիչան պրտան , պը աւ խօշուտիթիէ քօ
 8 պը իսա էլ Մէսիհէ ժը մանա նիչան տա : Ջիրա պը
 ինայէթէ պը աէսթէ իմանէ հուն խէլաս պունն . ու
 9 ուիա նան ժը ո ան , լէ պախչիչէ խօտէ ան : ժը ամէլէ
 10 նընան , քօ եէքէ բաննա խօ նանտան : Ջիրա ան ամէլէ
 ուի ան . պը իսա էլ Մէսիհէ ան խալգ պունն ժը պոյ
 ամէլէ դանճան , քօ ժը պոյ ուան ժը պանրէ խօտէ մն
 հաղըր քըր , քօ լը ուանտա ան պը կէուըն :
 11 ժը պոյ ուիա լը պիրա խօ պինըն , քօ հուն լը զէ-
 ման քի պը թէն թայիֆա պուօղան , լը կօրա թէնէ պը
 տէսթ հաթը ջէպուն սիւնէթ ժը հաթը կազի պուօ-
 12 զան , սիւնէթսրղիթի հաթը կազի պուօղան : Բօ լը
 զէմանտա հուն պէ իսա ու ժը ճիւմհիւրէ իսրայէլէ
 զարիպ ու ժը ահտէգ վատէ եապանճի ու ումուտուզ
 13 ու լը արնէտա պէ խօտէ պուն : Համա նուա պը իսա
 էլ Մէսիհէ , հուն քօ ոխթ քի տուր պուն , պը խույ-

- 14 նէ իստէ նէզ պուն : Զիրա սէլամէթէ մն աւ ան , աւ
 քօ հար տուան եէք քրր . ու լը մապէ յստա ճիէ քրոզ
 տիվարէ , եանի պը հանլուտու պուն տըթմինիթի պը թէնէ
- 15 խօ հէլօշանտ : Ու պը էմրան հաթը պուն նօճօսէ թէն
 պիհէ պաթալ քրր . հաթա քօ լը խօտա հար տու ժի
 մանուվ քի նու պը խալի քրրնէ , սէլամէթ իհտաս
- 16 պըքան : Ու հար տու ժի եէք կօվտա քրրնէ պը խօտէ
 լը հանլ պինն պը խաչ , չըմա քօ պը աուի ատալէթէ
- 17 հէլաք քրր : Ու հաթ սէլամէթ միւժտէ քրր ժը ուա ,
- 18 քօ տուը պուն ու ժը ուանուա քօ նէզ պուն : Զիրա
 պը տէսթէ ուի ան հարտուան ժի պը եէք թուհ ժը
- 19 Պալուա նէզ պունուա ըուսգաթէ մն հէյն : Նուա ժը
 ուի բէվն հէնի հուն եապանճի ու միւսափիր նընըն ,
- 20 լէ հէմէրիէ ազիզան ու քուֆլէթէ խօտէ նըն : Զիւնքի
 լը սէր հիմէ ըեսուլան ու փէյլէմպէրան հուն հաթըն
 թէմէլ պուն , քօ սէրէ ոուքնէէ ուի իսա էլ Մէսիհ
- 21 ան : Պը աուի թէմէլ կըթք լը եէք ճիտա պը ույոուը
 միշ քրրնէ մանղըն տըպան պը թապալ տաճար քի ազիզ
- 22 տըպան : Քօ պը աուի հուն ժի , լը եէք ճիտա ջէ տը
 պըն , վուտան քօ պը թուհ մէսքեանէ խօտէ պըպըն :

ՍԷՐ 3

- 1 Նուա ան Պօղոս ժը պօյ ո' թայիֆան մահպուսէ
- 2 իսա էլ Մէսիհէ : Քօ հէլպէթ ժը մըուա ժը պօյ ո' հա
- 3 թը տայըն խտարէէ ինայէթէ խօտէ ո' պըհիտըն : Քօ
 ժը մըուա սըրրէ հան պը իլհամէ պէյան քրր , չալան
 քօ ժը ալուլտա մը ժը ուա մուխթար քի նըլիսանտ ,
- 4 Քօ աուի պը խօնտանէ լը սըրրա իսատա ֆէհմէ մըն
- 5 տըքեարըն զանըն : Քօ լը պաշգա ասիրանտա ժը գու
 ուէդ մանուվանուա խույայի նան պու . չալան քօ նուա
 պը թուհ էլ Գուտս հաթը պէյան պուն ժը ազիզ թէ
- 6 սուլ ու փէյլէմպէրէդ ուիուա : Եանի քօ թայիֆան պը
 իսա վարիս ու լը եէք ճէսէտա , պը տէսթէ ինճիլէ

- 7 հիստէտարէ վնտեղ ուի պրպըն : ժը ուիոա քօ ան
խըզմէթճի պոււմ, լը կօրա պախշուէ ինայէթէ խօտէ ,
քօ ժը մըուա հաթը աայըն , պը ամէլէ գօուվլէթէ ուի :
- 8 ինայէթէ հան ժը մըուա՝ ժը էանայէ աղիզանուա հաթը
աայըն , քօ պէ թէֆթիշ զանիմէթէ խա ժը թայիֆան .
- 9 ուա միւժտէ պըքըմ՝ Ու հէմիան ոօհնի քըրընէ , քօ
պըղընըն էրքը չը՞ն իտարէէ սըրրէ հան , քօ ժը ալուէ
աա վէշարթի պու լը պա քօտէ , աւ քօ հար դըշդ
- 10 խալիֆ քըր : Հաթա քօ նուա պը տէսթէ քիլիսաէ լը
մէքրեաննա աղիւմանտա ժը սալթանաթանուա ու ժը
հիւքիւմէթանուա թիւրլու թիւրլու իլմէ խօտէ աշի .
- 11 քեար պըպմ : Լը կօրա էպէտի թադտիրէ ուի , քօ քըր
12 պը տէսթէ Բապպէ մն խա էլ Մէսիհէ : Պը աուի սէր .
պէսթիէ մն հէյն ժէուա նէղ պոււնէ պը իթիմաա քը
րընէ ժէուա իման անինէ :
- 13 Նուա աիլէկ տըքըմ քօ հուն աճիղ նն պըն ժը
սէմէտէ սըլիլէթէ մըն քօ պօյ ո՛ւն ու իզզէթէ ո նն :
- 14 ժը պօյ ուիա լը սէր չէօքան դէմ լը պմը Պալէ խա էլ
15 Մէսիհ Բապպէ մն : Քօ լը աղիւմանտա ու լը սէր արտէ
16 հար սինսիլէ ժէ դէն կաղի քըրըն : Տիլէկ տըքըմ քօ
ժը ուա պըսն լը կօրա զանի ճէլալէ խօ , պը գօուտրէ
թէ փէթ պըն պը Բուհա ուի լը հընտուուա մնուվէ
- 17 նուտա : Քօ խա պը իման լը տըլէ ստա սաքին պըպմ
ու հուն պը մուհապէթէ գօւրմ պըկըրըն ու թէմէլէն .
- 18 միշ պըպըն : Քօ գատիր պըպըն պը թանլի հէմի աղիզան
ֆէհմ քըրընէ , էրքը չի՛ն պէրիթի ու տրէժիթի ու
- 19 գուրիթի ու պըլընտիթի , Եանի պը պըզանը պըն մուհա
պէթէ խաէ քօ ժը ադըլ տուր ն հաթա քօ պը հէմի
- 20 քէմալիլէթէ խօտէ դըժա պըպըն : Ու լը մնտա լը կօրա
ամէլ քըրղ գօուվլէթէ ժը աւ դըշդան քօ նմ տիլէկ
տըքըն , Եա տիւշիւմիշ տըպըն , լը հար խուսուստա ժը
- 21 հատտէ զէտմ քըրընէ գատիր պուօղուա , Ժէուա պը
տէսթէ խա էլ Մէսիհէ լը քիլիսէտա , լը հէմի տէվրէ
էպէտըլ էպէտէ համա պըպմ , ամին :

ՍԷՐ 4

- 1 Նուա ժը ո տիէկ տըբըր, անգ քօ ժը պոյ րապպ հաթըմն կրէտան, քօ հուն վուսան պըջուն, չափան քօ ճայիզն ժը տավէթէ ուա՝ պը աուի քօ հուն
- 2 հաթըն կազի պուն: Պը հէմի կէօնիւլ ալչադիթիէ ու պը մահճուպիթիէ. պը սապը, ու պը հնվուտուուա
- 3 պը մուհապէթէ թէհամիւլ պըբըն: Ճահթ պըբըն իթիֆադիթիէ րուհ էլ Գուստէ պը կրէտանէ սէլամէթէ
- 4 հուն պը բէն եէք թէն ու եէք րուհ, չափան քօ հուն հաթըն կազի պուն լը կօրա տավէթէ ո՛ պը եէք ու
- 5 մուտէ: րապպ եէք ան ու իման եէք, թահֆիլ եէք ան:
- 6 եէք ան խօտէ ու Պալէ հէմիան, քօ լը սէր հէմիան,
- 7 ու պը հէմիան, լը նալ մն հէմիան ան: Լաքին ժը մն հնր եէքէնա ինայէթ հաթիւն տայըն պը էօլչիէ պախչիշէ
- 8 իսաէ: ժը պոյ ուիա տըպէ քօ, Լը պըլընտան րապու, էսիրիթիէ, էսիր կըրթ, ժը մնուովանուա հէտիան տա:
- 9 Աւ ոսպուն կօթըն չիւն, թանէ քօ աւ ալուլ լը թապա
- 10 ժէրինէ տընէ հաթը խուարի: Աւ քօ հաթը խուարի, հէմէն աւ պըխօ ան, քօ ժը հէմի աղիւմանան ժօր րա
- 11 պու, քօ հնր դըլղ դըթի պըբն: Ու աուի թային քըր, հընըբան բէսուլան, հընըք փէյղէմպէրան, հընըք միւթ
- 12 աէչիան, հընըբան ժի շըվան ու խօճայան: ժը պոյ քէմալիյէթէ աղիլան, ժը պոյ ամէլէ խըզմէթէ. ժը պոյ
- 13 մամուրիթիէ թէնէ իսաէ: Հաթա քօ ան հէմի ժի պը կէն լը իման ու լը իթիֆադիթիէ զանընէ գուուէ խօտէ լը թէքմիլ մնուուլ պունուա, լը թէքմիլիթիէ չաղէ
- 14 իսաէ: Հաթա քօ հէնի ժը պոյ ֆէնտէ խարանտընէ պը ֆէրզանտիթիէ, պը հիլէէ մնուովան, պը հէմի պայէ թալիմէ հաթը հըթըգանտըն ու որկէուանգըն
- 15 մասոււման անն ան պըն: Լէ պը մուհապէթէ պը սօզրի կօթընէ հնր դըլղ լը ուիտա ան զէսան պըբըն, քօ աւ,
- 16 եանի իսա սէր ան: Քօ հէմի կօլտա ժը ուի, պը հէմի

Եւրտում քրօղ փարչայան պը ույտուրմիշ ու իլհագ պունէ, լը կօրա հանր եէք ամէլէ էօլչիէ աղայէ պը մուհապէթէ, ժը պօյ մամուր պունէ խօ, մանղըն պունէ վիւճիւտէ իճրա տըքն :

- 17 Նուա ուիա տը պէմ ու պը Բապպ շէհատէթ տըքըմ, քօ հուն ճար քի ժի վուսան նան շըն, չավան քօ աւ թայիֆայէ տընան տը շուն, լը պաթըլ ագլէ խօտա :
- 18 Քօ լը ուանտա պուն ժը սէմէտէ ճահիլիթիէ պը քօ, ուիթիէ տըլէ ուան, դարի ագլէ ուան գափըամիշ քըրիան,
- 19 չըմա քօ ժը հայաթէ խօտէ ղարիպ պունն : Քօ ուան պը սէրսէմ պունէ, աւ խօ տանը ժը էտէպըրղիթիւա, պը թամահքեարիթիէ, հանր թիւրլու նանփաքիթի պը
- 20 շըղուլանտընէ : Լաքին հուն ահվա հին նանպուն իսա է :
- 21 Էրքը լը սէր ուի հուն պըհիտըն ու ժէ թալիմ պուն,
- 22 չավան քօ տօղրիթի լը նավ Մէսիհէտա ն : Քօ հուն ժը սէր խօ դահղի պըքըն աւ լը կօրա ափուլ շունտընն ո՛ պուն մանուլէ դէփն, աւ տանրէվի պը արգուէ թէնէ
- 23 հաթը Ֆէտատ պուն : Ու պը բուհէ ագլէ խօնու պըն :
- 24 Ու պը աղիղիթիէ սատագաթէ ու տօղրիթիէ, լը կօրա խօտէ հաթը խալգ պուն, մանուլէ նու լը սէր խօ որ.
- 25 կըրըն : ժը պօյ աւ տանրէվի պը բէտտ քըրընէ, հուն հանր եէքէ պը հանվալէ խօ տօղրիթի խապէր պըտըն.
- 26 չըմա քօ մմ աղայէ հանվուտու նան : Էրքը հուն սու պէ. նան, կիւնէ մմ շըղուլըն. ու լը սէր հարըտիէ ո՛ պրա
- 27 ալա նան շան : Ու ժը Շէյդանուա ճի մմ տըն :
- 28 Աւ քօ տըղի տըքըր, հէնի պրա տըղի նան քան, լէ պը տէսթէ խօ շըղուլն խայր պը ամէլ քըրընէ էմէք պըք. շինան, հաթա քօ գատիր պըպան ժը միւհթաճանուա
- 29 պըտան : ժը տանվէ ո՛ գաթ չիւրիւկ սէօղ տանր նէյն, լէ. ժը մամուր քըրընուա հաթը իգթիզա պուն խապէր քի գանճ հէյն. հաթա քօ ժը պըհիտանրօղանուա լութֆ
- 30 պըտան : Ու Սղիղ Բուհէ խօտէ պը գատապէթ մմ քըն. քօ պը աուի ժը պօյ ույա խէլասէ հուն հաթըն միւհը
- 31 պուն : Հէմի դահիթի ու խըրս ու ղաղապ ու գիւրին

ու քիւֆր, պը հէմի քէօթիւթիէ թան՝ ժը ո՛ պէ հէլան-
 32 տըն : Ու պը Ննալուտուուա խօշնուա պըպըն, մէրհա-
 մէթլի, ժը հնալուտուուա ալֆ քըօղ, չավան քօ խօտէ
 պը խաա ժը մնուա ալֆ քըր :

ՍԷՐ 5

- 1 Նուա ոգա դուուէդ տնալի ժը խօտէուա պէնկզէ-
- 2 միշ պըպըն : Ու լը մուհապէթտա հնոըն, չավան քօ
 խաա ժի մն հնպանա, ու աւ խօ լը ուղուրա մնտա
 տա ժը խօտէուա ժը պօյ պինա խօշ հէտիյէ ու գուր-
- 3 պան պու : Համա նալի զինայէ ու հնր թիւրլու նա-
 վաքիթիէ, եախօտ թամաքեարիթիէ լը նավա ոտա
 նէյէ կօթըն. չավան քօ ժը ազիզանուա եադըչիշ տը-
- 4 պն : Ու դըչդէդ րէզալէթան, եախօտ սէօղէդ շաշ-
 խունիթիէ, եախօտ գնշմէրիթի, քօ ճայիզ նընն, իւ-
- 5 լա շըքըր պըպն : Ձիրա ուխա պըզանը պըն քօ դաթ
 միրասէ զինաքեարէ, եա մուրտարէ, եա թամաքեա-
 րէ, քօ վութփէրէսթ մ, լը փատիշահիթիէ խաաէ, ու
- 6 խօտէէ տա թուննն : Ննպն քօ եէքէ ո պը պը խափի-
 նն պը չուրուկ սէօզան, զիրա ժը պօյ դըչդէդ հանա
 զաղէպէ խօտէ դէ լը սէր գուուէդ իթաաթսըզիթիան :
- 7 Նուա ժը ուանուա հիսէտար մնպըն : (Ձիրա ֆա-
 րազա զէման քի հուն դահրի պուն, լաքին նուա հուն
 ոօհնինն պը թապպ, ոգա գուուէդ ոօհնիէ հնոըն) :
- 9 Ձիրա եէմիշէ ոօհնիէ լը հնր գանճիթիտա ու լը սա-
- 10 տագաթտա ու լը տօղրիթիտա մ : Թէֆթիշ պըքըն
- 11 ժը խօտէուա մագպուլ չի՞ մ : Ու ժը ամէլէ մէյվէսըզ
 դարիէ իլհագ մնպըն, լէ պախուսուս ուան թազիր
- 12 պըքըն : Ձիրա լը ուանտա լը տըզիդա հաթը շըղուլի
- 13 դըչդան, կօթըն պիլէ շերմ մ : Համա հաթը թազիր
 պուն դըչդան պը տէսթէ ոօհնիէ պէյան տըպն զիրա
- 14 հաթը պէյան պուն դըչդան հէմի ոօհնի մ : ժը պօյ
 ուխա տըպէ, էյ լը խնալուա ջունտօղ ուապն, ու ժը

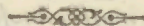
- մըրիան կանխպէս, ու իսա ժը գառա տէ ոօհնի պըպան :
- 15 Նուա մէղնքըն քօ չավան պը տիգաթէ հուն հն
- 16 ուն, նա՛ ոգա ադըլըրզան : Լէ ոգա ալիման, ռիթէ
- 17 պը քըրըն չըմա քօ ոօյան եարամաղ ըն : Ժը պօյ ուիա
ադըլըրզ մնպըն, լէ պըզանըն երքը չը ն մէրամէ խօ.
- 18 աէ : Ու պը մէյ սէրխօջ մն պըն, լը ուիտա քօ մուռ.
- 19 տառիթի հէյն, լէ պը Բուհ գըժապըն : Ու հուն լը
նալ խօտա զապուրան ու իլահիան ու բուհանի պէ.
րէ.քէթան պը խօյնըն, պըսթէրըն ու զապուր պըպէն
- 20 ժը Բապպուա լը տըլէ խօտա : Ու տայիմա ժը պօյ հնր
գըլզ ժը խօտէռա ու Պալուա պը նապէ Բապպէ մն
իսա էլ Մէսիհէ չըքըր պըքըն :
- 21 Հուն ժը հնվուտուռա պը թըռսա իսաէ միւթիհ
- 22 պըպըն : Ժընան պըա ժը մէրէ խօռա միւթիհ պըպըն
- 23 ոգա քօ ժը Բապպուա : Զիրա սէրէ ժըն մէր ն՛, չավան
քօ իսա ժի սէրէ քիլիսա ն ու խէլասէ վիւճիւտէ աւ
- 24 ն : Նուա չավան քօ քիլիսա ժը իսառա միւթիհ տը.
պա, ժընան ժի լը հնր գըլզտա ժը մէրէգ խօռա
- 25 պըա վուսան պըպըն : Էյ մէրան՝ ժընա խօ պըհնպի.
նըն, չավան քօ իսա ժի քիլիսաէ հնպանտ ու լը ու.
- 26 զուրա ուիաա աւ խօ թէպիմ քըր : Հաթա քօ աուի
պը շուշընէ ալէ պը վազըժ քըրընէ պը տէսթէ քէ.
- 27 լամէ ադիզ պըքն : Քօ աւ քիլիսաէ լը պնր պը իզ.
զէթ պըտն սնքընանտըն, քօ լէ.քէ քի ուի, եախօտ
մուռտարիթիքի, եախօտ պաշգա գըլզ քի ուի վու.
սան թուհնն պն, վուսան ադիզ ու պէ գուսուր պը.
- 28 պն : Վուսան ժի լազըմ ն քօ մէրան ժընա խօ պըհն.
պինըն, ոգա վիւճիւտա խօ, աւ քօ ժընա խօ տը հն.
- 29 պինն վիւճիւտէ խօ տը հնպինն : Զիրա եէքէ գաթ ժը
վիւճիւտէ խօ իքրահ նա՛քն, լէ աուի խօյի տըքն ու
- 30 մէզն տըքն, չավան քօ իսա ժի քիլիսաէ : Զիրա նմ ժը
վիւճիւտէ ուի ազանըն ժը վիւճիւտէ ուի ու ժը ադգիյէ
- 31 ուի նըն : Ժը ուի սէմէտէ, մնուուլ պալ ու ալիյէ խօ տէ
թէրիզ պըքն, ու լը ժընա խօ պըղալըգա, ու հնր.

32 տույան եէք թէն տէ պըպըն : Սըբրա հան մնողըն ան , համա ան ժը պոյ իսա ու ժը պոյ քելիսաէ տըպէմ նուա հուն խօ ժի հար եէքէ ժընա խօ անվա , ոգա նէֆսա պը հնպինն . ու ժըն պրա ժը մէրէ խօ պը թըռսն :

ՄԵՐ 6

- 1 Էյ էվլատան , ժը պավ ուտիյէ խօռա միւթիհ պըն
- 2 պը Բապպ զիրա ուիա հագ ան : ժը պավ ու տիյէ խօռա
- 3 իղլէթ պըքան , քօ պը վաա թէնպիհէ ալուլին ան : Քօ ժը
- 4 դառա խայր պըպան , ու լը սէր արտէ էօմրա դա տը
- 5 րէթ պըպան : Ու հունն էյ պավան՝ գուռէդ խօ ման տըն
- 6 սու քըրըն . լէ ուան պը թալիմ ու պը նասիհաթէ
- 7 իօտէ մնողըն պըքըն : Ու հուն էյ գուլան՝ միւթիհ պըն
- 8 ժը թէնավի աղայէդ խօռա , պը թըռս ու պը լէրգիթի ,
- 9 պը սաֆիթիէ տըլէ խօ , ոգա քօ ժը իսառա : Նա ոգա
- 10 խօչնուա քրօղ լը պան ջահվան պը խըզմէթ քըրընէ ,
- 11 լէ ոգա խըզմէթիէ իսա , պը տըլ իրատէթէ իօտէ պը
- 12 քըրընէ : ժը մնուովանուա նա՛ , իլլա ոգա ժը Բապպուա
- 13 պը խօչնուտիթիէ խըզմէթ պըքըն : Պըզանըն քօ հար
- 14 եէքէ չը խայր քօ պըքան , աուի տէ ժը իօտէ պըսդինն ,
- 15 էրքը գուլ պըպան , էրքը աղատ : Ու հուն ժի , էյ էֆէն
- 16 տիան աուի պըքըն ժը ուանուա , ու ղազէպէ թէրք պը
- 17 քըն , ու պըզանըն քօ , հէման էֆէնտիէ ո ժի ու է ուան
- 18 ժի լը աղիւմանտա ան , ու լը պան ուի խաթըր մեղան քը
- 19 րըն թուննն :
- 20 Հէնի ժը ուի բէվան էյ պըէան , պը Բապպ ու պը
- 21 գուտըթէթէ գուվէթէ ուի փէթ պըն : Սիլահէ իօտէ լը
- 22 սէր խօ որկըրըն քօ գատիր պըն լը պան ֆէնտէ Շէյ
- 23 դանէ սանքընանտընէ : Չըմա քօ սէֆէրէ ման պը խույնու
- 24 վիւհիւտընն , լէ պը սալթանաթան ու պը հիւքմէթա
- 25 նն . պը զապիթէդ տընէէ հան դահրիէ ան , լը նավա
- 26 աղիւմանիան պուեն պը եարամաղ բուհան ան : ժը պոյ
- 27 ուիա լը սէր խօ պըսդինըն սիլահէ իօտէ , քօ գատիր

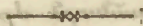
- պըպըն լը ուոյա եարամադիթիտա լը պնր ուի սնքը
 նանտընէ ; ու բաշէ հնր դըշդէ թէմամ քըրընէ գավի
 14 սնքընանտընէ : Նուա բըշդէ խօ պը տօղրիթիէ հաթը
 կրէտան պը սնքընըն . ու զըրխա սատագաթէ որկըրըն :
 15 Ու լը փէ քըն հաղըրիթիէ սէլամէթէ ինճիլէ :
 16 Ու լը սէր հէմիան մառթալէ իմանէ պըսղինըն , քօ պը
 աուի հուն տէ գատիր պըպըն հէմի գըզղուն թիրէդ
 17 եարամաղէ պը դամառինըն : Ու քիւլահէ հասընինէ
 խէլասէ պըսղինըն , հէմ շուրէ Բուհէ , քօ քէլամ ուլլա
 18 հն : Պը հէմի նըմէճ ու պը նիյազ հնր յիթ նըմէճ պըքըն
 պը բուհ , ու լը սէր դըշդէ հան պը թէմամ տայաղ
 քըրընէ ու պը հէշար պունէ պը նիյազան , ժը պօյ հէմի
 19 աղիզան : ժը պօյ մը ժի քօ ժը մըռա քէլամպէ տայըն
 քօ տնվէ խօ պը սէրպէսթիէ վնքըմ , ժը պօյ սըրրա
 20 ինճիլէ պէյան քըրընէ : Քօ ժը պօյ աուի լը զէնճիրտա
 էլչիթի տըքըմ , քօ պը աուի սէրպէսթիէ մըն պըպն
 ժը խապէրտանուա , չավան քօ լազըմ ն :
 21 Լաքին քօ հուն ժի պըզանը պըն լը սէր մըն էրքը
 նղ չը տը շըղուլըմ , հնր դըշդ տէ ժը ոռա նիչան
 պըտն , Տիւքիկոս մուհապէթլի պրա ու էմին խըզ
 22 մէթճի պը Բապպ , Աուի քօ մախսուս ժը պօյ դըշդէ
 հան մը ժը ոռա շիյանտ քօ հուն լը սէր մը պըզանըն ,
 ու աուի տըլէ ո փըռս պըքն :
 23 Սէլամէթ ժը պրէանուա ու մուհապէթ պը թնվի
 իմանէ , ժը Պավ իօտէ ու ժը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ :
 24 Ինայէթ պը աւ հէմիան , ուան քօ պը խիւլիւսէ փաք
 Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ տը հնպինըն , Ամին :

ՄԵՔԹՈՒՊԷ

Է ԲԷՍՈՒԼԷ ՊՕՂՈՍ

ԺԸ ՖԻԼԻՊՊԷԼԻՍՆՈՍ

ՄԵՐ 1

1 Պօղոս ու Տիմոթէոս գուլէզ իսա էլ Մէսիհէ . պը
 իսա էլ Մէսիհէ ժը հէմի ազիզանուա քօ լը ալիէ փի-
 լիպպէլիատա նն , պը եպիսկոպոսան ու սարկավազան :
 2 Ժը ոուա ժը ալիէ Պապէ մնա իօտէ ու ժը իսա էլ Մէ-
 սիհէ ինայէթ ու սէլամէթ պըպան :
 3 Երբբը տըբըմ ժը իօտէուա հնր ճարան , քօ ո պիրա
 4 իօ դինըմ , Ու տայիմա ժը պոյ ո հէմիան լը հնր նիյա-
 5 զէ մըտա , պը շազիթիէ նիյաղ տըբըմ : Ժը ինծիլուա ժը
 պոյ իլհադ պունէ ո' , ժը ոօյա ավուլէ հաթա նուա :
 6 Ժը խուսուսէ հանուա նզ գանմիչ պումն , էրբը ա-
 քօ լը նալ ո' չըզուլ քի գանն տէսթ բըբ , հաթա լը
 7 ոօյա իսա էլ Մէսիհէ տէ իճրա պըքն : Չավան քօ ժը
 մըուա ժը տնր հազէ ո' հէմիան լը Ֆըբրա հանտա պըն
 հազ ն , չըմա քօ նզ ո' լը տըլէ իօ տը բէմ , կէրէք
 լը կրէտանէ մըտա ու կէրէք լը ճէվապէ ինծիլտա ու
 լը իսպաթտա , հուն հէմիան հիստէտարէ ինօյէթէնն :
 8 Ձիրա իօտէ շահիտէ մըն ն քօ , չավան նզ հասրէթ
 տըբընըմ լը սէր ո' հէմիան , պը բահմա իսա էրՄէ-
 9 սիհէ : Ու տիլէկէ հան տըբըմ քօ , մոքհապէթէնն լը
 10 իլմուա ու լը ֆէհմուա հէնի փըբ . զէտն պըպան . Քօհուն

- աւ քօ գանճ ան այլըմիշ պըբըն, հաթա լը ուոյա իսակ
 ու պը խիւշիւսէ փաք ու պէ խուար պուն պըպըն :
- 41 Ժը պոյ շան ու մէտհա խօտէ պը աւ եէմիշէ քօ պը
 աէսթէ իսա էլ Մէսիհէ տըպսն դըթա պըպըն :
- 42 Ու տը խուազըմ է՛յ պըէան՝ հուն պը զանըն քօ ՚
 հալ ու քէֆիլէթէ մըն հէնի զէտսն ժը բէշ շուհարնէ
- 43 ինճիլուա սէպէպ պու : Հաթա քօ կըրէ մըն, քօ ժը
 պոյ Մէսիհէ նս, լը հէմի տիվան խաննետա ու ժը պաշ-
- 44 գա հէմիանուա պէյան պու : Ու պը Բապպ ժը պըէան
 փրուան, ճէսարէթ սանտըն ժը կըտաննէ մըն քէլամուլ-
- 45 լահէ պէ թըուա կօթընէ հէնի զէտսն ճէսարէթ տըբըն :
- 46 Պըուա հընըքան ժը պոյ հասէտէ ու գազըպէ ու հը-
 նըքան ժի ժը խօշուտիթիէ տըլ Մէսիհէ վազ տըբըն :
- 47 Ուանան ժը պոյ մուհապէթէ տըբըն չըմա քօ, տըղա-
 նըն քօ անգ ժը պոյ ճէվապէ ինճիլէ թային պումս :
- 48 Համա ուան Մէսիհէ ժը պոյ նիզայէ վազ տըբըն, խիւ-
 լիւսաննէ նընս, իլլա պը աւ մէրամէ քօ լը կըթէ մըտա
- 49 սըլպէթ զէտսն պըբըն : Նուա չը՛ ան, պը չը թարզ քօ
 տըպսն պրա պըպսն, էրբը պը սէպէպան, ու էրբը պը
 տօղըիթիէ, իսա զէ վազ պուն, ու լը սէր ուխա շազ
- 50 տըպըմ, ու տէ շազ ժի պըպըմ : Ու անգ տըղանըմ քօ
 ուխա ժը մըուա, պը տօվայէ ո՛ ու պը եարտումէ Բու-
 հէ իսա էլ Մէսիհէ ժը խէլասէ մըուա սէպէպ քի տէ
- 51 պըպսն : Լը կօրա հասըթէ ու ումուտէ մըն, քօ գաթ
 պը դըշտ քի տէ պը շէրմ նսպըմ, լէ պը թէքմիլ ճէսա-
 րէթէ, չավան քօ լը հնր ռիթ, վուսան ժի նուա, իսպ
 լը վիւճիւտէ մըտա տէ պը իզդէթ պըպսն, էրբը պը
- 52 էօմրէ մըն, էրբը պը մըրընէ մըն : Զիրա ժը պոյ մըն
 էօմր քըրըն իսա ան ու մըրըն քեար ան : Լէ էրբը լը
 վիւճիւտտա էօմր քըրըն մէյվէէ չամէլէ մըն դիսն, հէ-
- 53 նի նըզանըմ քի ժաննէ պը ժէր իմ, Լաքին ժը աւ հնր-
 տու դըշտան սըլպըմիշ տըպըմ, եանի արըուէ մըն,
 մըրըն ու պը իսա պուընտա ան, դիրա աւ ժը մըուա
- 54 հէնի փըու գանճ ան : Լաքին լը վիւճիւտտա մայըն, ժը

- 25 ամբ հազէ օ հէնի ի գթիցա ան : Ու լը դըըդէ հանտա
 պը գանմիշ պունէ, տը զանըմ քօ պը օ հէմիան տէ
 պը սմքընըմ ու պըմինըմ քօ հուն լը իմանտա լը բէշ
- 26 պը ջուն ու շազ պըպըն : Քօ իֆթիխարէ օ լը սէր մըն
 հէնի զէտան պըպան պը իսա էլ Մէսիհէ, պը սէպէպէ
 տիսա ժը ոռա հաթընէ մըն :
- 27 Անճախ շավան քօ ժը ինճիլէ իսառա ճայիզան, վուսան
 հանըն, հաթա քօ անգ պէմ ու օ պը պինըմ ու եախօտ
 լը տուր պըպէմ, լը սէր օ պը պըհէմ քօ հուն գապի
 տը սմքընըն լը եէք բուհտա, ու լը եէք ճանտա ճէհա
- 28 տըքըն ժը պօյ իմանէ ինճիլէ : Ու գաթ պը եէք դըըդ
 քի ման թըռուըն ժը ոռան քօ գարչի տը սմքընըն քօ
 ժը ոռանա ժը պօյ հէլաքէ ու ժը ոռա ժը պօյ խէլասէ
- 29 իսպաթ քիան : Ու ուիա ժը իօտէ ան, չըմա քօ ժը ոռա
 ժը պօյ իսաէ ուիա քէրէմ քի ան, նա թանէ հուն ժէռա
 իման պինըն, լէ ժը պօյ ուի էլէման ժի պըքչինըն :
- 30 Ու հուն հէման լը աւ գապիլատա պըն քօ լը սէր մը
 տին ու նուա լը սէր մըն տը պըհէն :

ՍԵՐ 2

- 1 Նուա էրքը պը իսա տըլ վըռուըն քի հէյան, էրքը
 սէֆայէ մուհապէթէ, էրքը իլհագիթի քի բուհէ, էրքը
- 2 բահմ ու մէրհամէթ քի, Շաղիթիէ մըն հուն թէմամ
 պըքըն, քօ լը եէք ֆըքըրտա պըպըն, մուհապէթէ օ
- 3 եէք, ճան եէք, եէք ֆըքրէ օ պըպան : Գաթ դըըդ քի
 պը նիզա, եախօտ պը պաթըլ իֆթիխարէ մանքըն . լէ
 հուն հանվուտու պը կէօնիւլ ալչադիթիէ ժը իօ պըլընա
- 4 հասապ պըքըն : Թանէ լը Փայտէ իօ մէզան մանքըն ,
- 5 լէ հան քան Փայտէյ հանվալէ իօ ժի : Ձիրա լը ոտա
 հէման ֆըքրէ հան պրա պրպան քօ լը իսա էլ Մէսիհտա
- 6 հանպու : Քօ աւ լը սուրէթէ իօտէտա պուն պը իօտէ
 պէրապէր պուն, ոդա դըըդ քի գապիմիշ քըրընէ հասապ
- 7 նան քըր : Ասքին աւ իօ էանա քըր, սուրէթէ գուլէ

- 8 մանուկ պը հաթը տիթընէ, Աւ խօ ալչաղ քըր, հաթա
 լը մըրընէ միւթիհ պու, ու աչ ժի մըրընէ խաչէ :
 9 Ժը պոյ աուի խօտէ ժի աուի փըռ պըլընա քըր, ո՛ն
 10 Ժէռա նաւլ քի տա քօ ժը հէմի նաւլան ժօր ան : Հաթա
 քօ ժը նաւլէ Մէսիհոա հէմի չօքան չօք պըտըն, է ուխան
 քօ լը աղիւմանտա նան, է ուան քօ լը սէր արտէ նան, է
 11 ուան քօ լը պըն արտէ նան : Ու հէմի զըմանան իգրար
 պըքըն քօ ժը պոյ շանա փէտէրուլլահէ, իտա էլ Մէսիհ
 12 Բապպ ան : Նուա՛ էյ՝ տանլիէդ մըն, չաւան քօ հանրիթ
 հուն իթաաթ քըրըն նա՛ կաւլա լը պա ոտա պում, լէ
 13 պախուսուս հէնի բէթըր նուա քօ լը պա ոտա նընըմ,
 խէլասէ խօ պը թըռու ու պը լէրզիթիէ իճըա պըքըն :
 14 Զիրա լը ոտա, կէրէք խօստըն կէրէք շըղուլանտըն, լը
 15 կօրա ըիղայէ ամէլ քըղ խօտէ ան : Հանր դըչդ պէ կա
 16 զընան ու պէ միւճատէլասէ պըքըն : Քօ հուն պըպըն
 պէ այպ ու պէ զարար, գուռէդ խօտէ պէ կազընան,
 լը օրթա խուար ու թէրս նէպէտա, քօ լը նաւլ ուան
 տա լը տընէտա ոգա նուռան հուն ոօհնի տըտըն :
 17 Բէլամէ հայաթէ պը գաւլի կըրթընէ ժը պոյ ժը մըռա
 իֆթիխար պուռնէ լը ոյա իսաէ, էրքը լը նաֆիլէ ճիտա
 ան նա՛ ջում, ու լը նաֆիլէ ճիտա նա՛ խապըթում :
 18 Լաքին լը գուրպանա իմանէ ո՛ ու խըզմէթէ, ոգա փէչ
 քէչէ շէրպէթէ պը ոըթըմ ժի, շազ տըպըմ ու պը ո՛
 19 հէմիան շազ տըպըմ, վուսան ժի հուն շազ պըն, ու
 պը մըռա շազ պըն :
 20 Նուա պը Բապպ Մէսիհէ, ումուտ տըքըմ քօ ճիմ
 թէոտէ զուլմ ժը ոուա տէ պը շէյինըմ, քօ տըլէ մը ժի
 21 րահաթ պըպան, կաւլա քօ հալէ ո՛ պըզանըմ : Զիրա
 ոգա ուի լը կօրա տըլէ մըն եէքէ թուռնան, քօ խիւլի
 22 սանէ ժը ոուա մուգայէդ պըպան : Զիրա հէմի ժի ժը
 պոյ նէֆսէ խօ արամիշ տըքըն, ու նա՛ է իտա էլ Մէսի
 23 հէ : Լաքին թէրճիւպէէ ուի տըզանըն, քօ լը ինճիլտա
 պը մըռա ոգա պաւլ պը գուռ, խըզմէթ քըր : Նուա

- ուսուտ տըբըմ աուի պը շէյինըմ, զուվն կալա քօ հա-
 24 լէ խօ անգ պըղանըմ: Լաքին լը Բապպտա իթիմաթե
 25 մըն հէյն, քօ անգ պը խօ ժի տե զուվն պէմ: Համա
 մը իգթիզա հասապ քըր քօ պըէէ մըն, իշտաշէ մըն,
 ու ճէնկաաշէ մըն, րէսուլէ ո' ու խըզմէթճիէ մուհթա-
 ճէ մըն պուօղ Եպափրողիտոսէ ժը ուա պը շէյինըմ:
 26 Զիրա աւ ժը պոյ ո' հէմիան հասրէթ տը քըշանտը
 պու, ու գասալէթ տըբըր, քօ հուն պըհիտաը պուն,
 27 Էրքը աւ նախօշ պու: Ու պըուա աւ նախօշ պու նէզա
 մըրընէ, լաքին խօտէ մէրհամէթ քըր ժէուա, նա թան-
 նէ ժէուա, լէ ժը մըուա ժի, քօ գասալէթ լը սէր
 28 գասալէթէ մըն թուննիս պն: Նուա մը ուի ալէլ ա-
 ճէլէ շիյանիա քօ, անէի հուն պը ախսա տիթընէ շազ
 29 պըն, ժը մըուա ժի հընտըք գասալէթ պըպն: Նուա
 աուի պը Բապպ պը հնր շազիթիէ գասպուլ պըքըն,
 30 ու ահվա մանուվան միւթէպէր հասապ պըքըն: Զի-
 րա ժը պոյ իշէ իսաէ հաթա լը մըրընէ նէզ պու ու ժը
 պոյ գէմանիթիէ խըզմաթէ ո ժը մըուա գըժա քըրընէ,
 ժը նէֆսէ խօուա մուգայէդ նն պու:

ՍԷՐ 3

- 1 Նուա՝ էյ պըէէ մըն, պը Բապպ շազ պըն, հէման
 աւ գըշդան ժը ուա նըվիսանաըն ժը մըուա աճըղիթի
 2 նընն, ու ժը ուա էմինիթի ն: ժը սան սագըն պըն,
 ժը Եարամազ փալպյան սագըն պըն, ժը տանրէվի սիւ-
 3 նէթէ սագըն պըն: Զիրա սիւնէթ նմ ըն, քօ պը բուհ
 ժը խօտէուա իպատէթ տըքըն, ու պը իսա էլ Մէսիհէ
 իֆթիխարէ մն հէյն, ու իֆթիխարէ մն լը սէր վիւ-
 4 ճիւտ նընն: Փարազա ա մը ժի հէման աւ իֆթիխար
 հէյն լը սէր վիւճիւտ, Էրքը պաշգասի քի թախմին
 տըքն Էրքը իֆթիխարէ ուի հէյն լը սէր վիւճիւտ հէ-
 5 նի փըու ա մըն: Լը հաշթ ոօյանտա սիւնէթ պում,
 ժը միլլէթէ իսրայէլէ, ժը սինսիլէէ Բէնիամինէ, Իպ-

- րանի ժը իսրանի զամ, լը կորա նօմօսէ ֆարիսի մն :
 6 ժը ալիէ զայրէթէ քիլիսայէ մը տը գաւաւարանտ, ժը
 7 ալիէ սատագաթէ նօմօսէ պէ գուտուր պում, լաքին
 աւ դըշդան քօ ժը մըռա քեար պուն, ժը պոյ իսաէ
 8 մը զարար հասրպանտ : Համա անգ պըռա մն, ժը պոյ
 ալա իլմէ Բապպէ մըն իսա էլ Մէսիհէ, հար դըշդ ժի
 զարար տը հասրպինըմ, ու ժը պոյ աուի ժը հար
 դըշդ մահրում պում, ու նաճըս հասապ տըքըմ հա-
 9 թա քօ իսա գաղանճ պըքըմ : Ու ուիտա պէմ աիթըն :
 նա լը կորա նօմօսէ պը սատագաթէ մըն, լէ պը իմա-
 նէ իսա լը կորա սատագաթէ, եանի աւ քօ ժը իօտէ
 10 ան պը իման : Բօ աուի հէմ գուվիթէ գըյամէ ուի,
 ու իլհագիթիէ էլէմէդ ուի ֆէհմ պըքըմ, ու լը սու-
 11 ըթէ մըրընէ ուի պը գէվըմ : Բօ պըպն ժը գըյամա
 12 մըրիան պը կէմ : Նա քօ մը ժը նուա սանտըմ, եախօտ
 ժը նուա թէքմիլ պումն, լէ լը տու քէթըմն քօ պը
 կըրըմ, ժը պոյ էքէ ժը իսա էլ Մէսիհէ հաթըմ կըր-
 13 թըն : Էյ պրէան՝ ան խօ կիհիլթ թախմին նաքըմ,
 լաքին դըշդ քի տըքըմ, աւ լը շունտա պուն դըշդան
 մը պիթ քըրիան, ու տը պաղըմ ժը ուանուա քօ լը բաշ-
 14 տանն : Պը իսա էլ Մէսիհէ պուն ժը պոյ նիշանէ իֆ-
 թիխարէ տալէթա ժօրինէ իօտէ ուսաթ լը նիշանէ տը
 15 պաղըմ : Նուա ան հէմիան քօ թէքմիլ պունն լը ֆըքրէ
 հանտա պըպըն, ու էրքը դըշդ քի պը պաշգա թարզ
 քի տիւշիւմիշ պըպըն, աւ ժի իօտէ ժը ուա տէ պէյան
 16 պըքն : Ֆագաթ լը աւ դըշդ քօ ան կիհիլթըն հէման
 լը կորա աւ գանոնէ ան հանըն, հէման լը եէք ֆըքըր-
 17 տա ան պըպըն : Էյ պրէան՝ պէնկէթիշէ մըն պըպըն,
 ու չալան քօ հուն մն իպրէթ կըրթըն լը ահվա շուն-
 18 տօղան մէզն պըքըն : Զիրա վըռան տըշուն, ժը պոյ
 ուան վըռ ճարան ժը ուա տը կօթըմ ու նուա պը
 կըրինէ ժի պըպէմ, եանի ժը պոյ տըթմընէ խաչէ իսա :
 19 Բօ բաչէ ուան հէլաք ան, քօ իօտէ է ուան զըքէ ուան
 ան, ու իղգէթէ ուան պըպէ ուան ան, ու ուան դըշդէդ

20 տրնէվիէ ֆրքր տրքըն : Համա վէթանէ մն լը ազիւ-
մանտա ան, ժը ուէ քօ ան ժը պոյ խէլաստ տրքէն, Բապպ
21 իսա էլ Մէսիհէ : Քօ աւ ալչաղա վիւճիւտէ մն լը
սուրէթէ ճէլիլ վիւճիւտէ խօ քէթընէ տէ թէպտիլ
պրքն, պր աւ գուվվէթէ քօ գատիր ան հէմի ժի ժը
խօռա թասի րըրընէ :

ՍԵՐ 4

1 Նուա՝ էյ տնլալի պրէան ու վըռ պր արղու ու շա-
ղիթիէ մըն ու թածէ մըն լը Բապպտա լը սէր թարգէ
հան գավի պր սնքընըն էյ տնլալիան :

2 Ու ժը Եւոգիառա լավա տրքըմ, հէմ ժը Սիւնտիք-
ռա լավա տրքըմ լը Բապպտա լը եէք ֆիքրտա պըպըն :

3 Ու ժը դա ժի րիճա տրքըմ էյ խալիս հնվալ, ժը ուան-
ռա Եարտում պրքն, ուան քօ պը մըռա խապըթըն
լը նավ ինճիտա պը կղէմէս ու պը պաչգա Եարտում
ճիան թնվ, քօ նավէ ուան լը հայաթ քիթասպէտա

4 նըվիսանտիան : Պը Բապպ տայիմա շաղ պըն, տիսա տը
5 պէմ քօ շաղ պըն : Մաղլումիթիէ ո ժը հէմի մնռու-
6 վանռա պրա մալում պըպն, Բապպ նէզ ան, Գաթ ժը
պոյ դըչդ քի դամ մնքչինըն, լէ լը նավ հէմի դըչ-
դան պը նըմէճ ու պը տիլէկ պը թնվիլ շըքըր Իֆա-
7 տէէ ո ժը Խօտէռա մալում պըպն : Ու սէլամէթէ Խօ-
տէ քօ ժը հնր ագլան պըլընտն տըլէ դ ու ֆրքրէ ո
8 պը իսա էլ Մէսիհէ հըֆզ պրքն : ժը ուէ ու բէվն՝
էյ պրէան, չը քօ պը տօղըլիթի ան, չը քօ պը հագ ան
չը քօ պը փագըթիէ ան, չը քօ պը շաղիթի ան, չը քօ
պը միւթէպէր ան, չը քօ պը Եհլի Էտէպ ան, ու չը ֆա-
ղիլէթ ու մէտհ հէյն աւ դըչդան տիւշիւմիշ պրքըն :

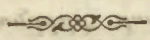
9 Աւ դըչդան քօ հէմ հուեն հին պուռն, ու գապուլ քը-
րընն ու պըհիստընն, ու լը սէր մըրտա ո տիսն, առան
ամէլ պրքըն, ու Խօտէէ սէլամէթէ պը ոռա տէ պըպն :

10 Ու պը Բապպ ան վըռ շաղ պոււմ, քօ աւ դամ քօ

- Ժը պոյ մըն ո տըքչանտը պուն նուա թագէ պու , չա-
 վան քօ ո դամ տըքչանտը պուն ժի , թանէ քօ ֆուր-
 11 սէնտէ ո թուննն պու : Ժը պոյ թուննն պունէ նա
 պէժըմ , զիրա նղ հին պում ն գանաաթ քըրընէ լը
 12 աւ հալ քօ նղ հաթըմ տիթըն : Ալչաք պուն ժի տը-
 զանըմ , ու զէամ պուն ժի տըզանըմ , լը հնր դըչդտա
 ու լը հէմիանտա ժի թէր պուն ժի պըրչի պուն ժի ,
 զէամ պուն ժի , թուննն պուն ժի քըչանտըն նղ գանն
 13 հին պումն : Ժը հնր դըչդանու գատիր ըմ պը աուի
 14 քօ ժը մըուա գուվլէթ տա : Լաքին ո գանն քըր քօ
 15 լը նաչարիթիէ մրտա ժը մըուա իլհագ պուն : Հուն ժի
 տըզանըն՝ էյ փիլիպպէան , քօ իպթիտայէ ինճիլէտա՝
 կավա քօ նղ ժը Մակեդոնիաէ տնր քէթըմ , գաթ
 քիլիսա քի ժի պը մըուա իլհագիթի նն քըր ժը տայըն
 16 ու սանտընուա , լէ թանէ հուն : Զիրա կավա քօ նղ
 լը Մէլանիքտա պում , եէք տու ճարան ժը մըուա լա-
 17 զըմ պուն դըչդան ո շիյանտ : Նա քօ նղ հէտիյէէ ա-
 րամիչ տըքըմ , լէ մէյվէէ արամիչ տըքըմ , քօ լը սէր
 18 հասապէ ո՛ զէամ պըպն : Նուա հնր դըչդէ մըն հէյն
 զէամ պիլէ հէյն , թէր պումն , պը տէսթէ Եպափրո՞-
 դիտոսէ աւ դըչդան քօ ո շիյանտ մը գապուլ քըր ,
 քօ պին քի խոչ ն , մագպուլ գուրպան , ժը խօտէուա
 19 մագպուլ : Ու խօտէէ մըն լը կօրա զանիմէթէ խօ , պը
 իղղէթէ լը իսա էլ Մէսիհտա հնր մուհթածիթիէ ո տէ
 20 դըժա պըքն : Նուա ժը խօտէուա ու ժը Պալէ մնուա
 էպէտ ըլ էպէտ համտ պըպն , ամին :
 21 Սըլավան պըքըն ժը հէմի աղիզանուա պը իսա էլ
 22 Մէսիհէ : Ժը ոուա սըլավան տըքըն աւ պրէան քօ պը
 23 մըուա նն : Ժը ոուա սըլավան տըքըն հէմի աղիզան ,
 24 պախուսուս ուան քօ ժը մալա կայսերէ նն : Ընայէթէ
 րապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ պը ո հէմիան պըպն , ամին :

Մ Ե Ք Թ Ո Ւ Պ Է Է Բ Է Ս Ո Ւ Լ Է Պ Օ Ղ Ո Ս

Ժ Ը Կ Ո Ղ Ո Ս Ա Լ Ի Ա Ն Ո Ա

Մ Է Ր 4

- 1 Պողոս պը իրատէթէ իօտէ ըէսուլէ իսա էլ Մէսիհէ, ու Տիմոթէոս պրա, լը կողոսատա պուն ժը աղի-
- 2 զանուա, ու պը իսա ժը էմին պրէանուա : Ժը ոուա ժը աղիէ Պավէ մն ու ժը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ ինայէթ
- 3 ու սէլամէթ պըպն : Տայիմա ժը պոյ ո պը նըմէն քը-րընէ, չըքըր տըքըմ ժը իօտէ Պավէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ :
- 4 Չըմա քօ մն պըհիստ աւ իմանէ ո քօ լը սէր իսա էլ Մէսիհէ ն, ու աւ մուհապէթէ ո քօ լը սէր հէմի
- 5 աղիզան ն : Ժը պոյ աւ ումուտէ քօ լը աղիւմանտա դէ վէչարթըն, լը սէր էքէ քօ ո պըհիստ ժը ալուլէ
- 6 պը սէօզա տօղրիթիէ ինծիլէ : Քօ ժը ոուա կըհիչդ չա-վան քը լը հէմի տընէտա ու պը մէյլէ տայընէ դէտն տըպն, չալան քօ լը նալ ոտա ժի ժը ուէ ոյէ քօ ո պըհիստ ու նաս քըր պը տօղրիթի ինայէթէ իօտէ :
- 7 Չալան քօ հուն հին պուն ժը մուհապէթլի դ ուրտաչէ մն ժը Եպափրասէ, աւ քօ ժը պոյ ո' էմին խըզմէթնի
- 8 քի ն ժը իսաուա : Քօ աւ ժի ժը մնուա նալլ քըր մուհապէթէ ո պը բուհ :
- 9 Ժը պոյ ուիա նմ ժի ժը աւ ոյէ քօ պըհիստըն, նմ նա սնքընըն ժը պոյ ո' նըմէն քըրընէ, քօ հուն թէք-

- միլ պըպըն, ժը խուսուսա զանընէ իրատէթէ ուի, պը
 10 հէմի բուհանի իլմ ու ֆէհմէ: քօ ժը բապպուա լայըգ
 լը կօրա հէմի ըիզպյէ ուի պըջըն, ու լը հէմի խայր
 ամէլտա պը մէյվէտար պուռնէ լը զանընէ խօտէտա զէ-
 11 տն պըպըն: Ու լը կօրա գնուտրէթէ ճէլալէ ուի, պը
 հէմի գնուվլէթէ հաթը գնուվլէթ պուռն, պը շաղիթիէ
 12 հէմի թէհամուլ ու սապրէ: Պը շըբըր քըրընէ ժը Պավ
 խօտէ, քօ մն լը նուռտա սաքին պուռն ժը նասիպէ
 13 ազիզանուա հիսսէտար քըրընուա լայըգ քըր: քօ մն
 խէլաս քըր ժը հիւքմէթէ դոհրիէ, ու թէպտիլ քըր
 14 մն լը փատիշահիթիէ Գուռէ ուի տնլալիէ, քօ պը
 աուի խէլասէ մն հէյն պը խույնէ՝ եանի ալֆիթիէ
 15 կիւնէան: քօ աւ թասվիրէ նապատիտ խօտէ ն, ու
 16 զպյէ ալուլինէ հէմի մախլուգաթան ն: Չըմա քօ պը
 աուի հնր դըշդ հաթը խալգ պուռն, չը քօ լը ազիւ-
 մանտանն, չը քօ լը սէր արտընն, ուան քօ տը խու-
 յանն ուան քօ նախույանն, կէրէք թախթան, կէրէք
 սալթանաթան, կէրէք զապիտիթի, կէրէք հիւքմէթան
 հնր դըշդ պը աուի ու ժը պօյ ուի հաթը խալգ պուռն:
 17 Ու աւ ժը հէմիան ալուլ ն, ու հէմի ժի պը աուի
 18 մէվճուտըն: Ու աւ ն ա վիւճիւտէ, եանի սէրիէ քի-
 լիսայէ, քօ աւ իպթիտայէ ու զպյէ ալուլինէ մըրիան-
 19 նն հաթա քօ ժը հէմիան բէշ աւ պըպն: Չըմա քօ
 Պավ ըազի պու քօ հէմի քէմալիէթէ խօտէիթի լը ուի-
 20 տա սաքին պըպն: Ու պը աուի հէմի ժի պը խօռա լը
 հնվ պինա, ու սէլամէթ պըքն պը աւ խույն քօ լը
 սէր խաչէ հաթիմ ուրժանտըն, կէրէք պը աուան քօ
 լը սէր արտէնն՝ կէրէք պը աուան քօ լը նավ ազիւմա-
 նան ն:
 21 Ու ո ժի քօ լը զէման քի զարիպ պուռն, ու պը եա-
 22 բամազ ամէլ ու ֆըբրէ խօ տըժմընան: Նուա լը հնվ
 անի պը ասըլ վիւճիւտէ խօ պը մըրըն, քօ ո լը հու-
 զուրա խօտա ազիզ ու պէ գնուտըր ու պէ սուչ պըմն
 23 սնքընանտըն: Էրբը լը իմանտապ հաթը թէմէլ պուռն ու

- գալի պը սնքընըն, ու պէ լըպըթանտըն ժը ումուտէ
ինճիլէ՝ քօ ո պըհիստըն, քօ լը պըն ագիւմանտա պուեն
ժը հէմի մախլուգաթանուա հաթը վազ պուեն, ժը աուի-
- 24 ոա քօ անճ՝ Պօղոս խըզմէթճի պուամ: Նուա անճ շազ ըմ,
ժը պօյ ո լը սէր աւ էլէման քօ մը քըչանտ, ու գէ-
մանիթիէ սըխէթէ իսաէ լը վիւճիւտէ խօտա դըժա տը-
- 25 քըմ, ժը պօյ ճէսատէ ուի, քօ քիլիսա ան: ժը աուիուա
քօ անճ խըզմէթճի պուամ՝ լը կօրա իտարէէ խօտէ, քօ
ժը պօյ ո ժը մըուա հաթը տայըն, ֆէլամուլլահէ թէ-
- 26 մամ վազ քըրընէ: Աւ սըրը քօ ժը տէվրէ ափուլան
ու ժը միլլէթան հաթը պոճ վէրչարթըն, ու նուա ժը
- 27 աղիզէդ ուիուա պէյան պու: ժը ուանուա քօ խօտէ
խօտտ պըտան զանընէ, էրքը չը ան զանիմէթէ ճէլալէ
սըրրէ հան լը նալ թայիֆան քօ աւ լը ոտա ումուտէ
- 28 ճէլալէ իսա ան: ֆօ աուի ան վազ տըքըն, ու հան քան
չիրէթ տըքըն, ու հին տըքըն հէմի մանու վան պը հէմի
իման, քօ հան քան թէմամ պըտըն սնքընանտըն պը
- 28 իսա էլ Մէսիհէ: Ու ժը պօյ գըչդէ հան անճ ժի պը գուվ-
վէթէ լը կօրա հաթը շըղուի ամէլէ ուի պը ճէհտ քը-
րընէ, էմէք տըքընըն:

ՍԷՐ 2

- 1 Չիրա անճ տը խուազըմ քօ հուեն պըղանըն էրքը չա-
վան փըու ճէհտ աըքըմ ժը պօյ ո ու ժը պօյ լաւողի-
կիան, ու ժը պօյ աւ հէմիան քօ պը վիւճիւտ ուոյա
- 2 մըն նան տինան: ֆօ տըլէ ուան պէ փըուս պուեն պը մու-
հապէթէ եէք պըպըն, ու ժը թէմամ ֆէհմուա ժը հէմի
զանիմէթուա պըկէն, եանի ժը զանընա սըրրա Պալ
- 3 խօտէէ ու իսաէ: ֆօ լը նալա էքէտա հէմի խազինէէ
- 4 իլմէ ու զանընէ հաթը վէչարթըն: Ու ուիա տը պէմ,
հաթա քօ եէքէ ո պը սէօզա ոգա ոասթ խոյայընէ
- 5 նան խաքինան: ֆօ ֆարազա պը վիւճիւտ ժը ո տուր ըմ,
համա պը բուհ պը ոուա ման, ու շազ տըպըմ կալա քօ

- նիզամէ ո տը պինըմ, ու գալիթիէ աւ իմանէ ո՞ քօ
 6 լը սէր իսա ան : Նուա չափան քօ Բապպ իսա էլ Մէ
 7 սիհէ ո գապուլ քըր, լը ուխտա հանըն : Ու լը ուխտա
 պը գուրմ կըրթընէ ու պը մամուր պունէ լը իմանտա
 սապիթ պըն, չափան քօ հուն թալիմ պուն, լը ուխտա
 8 զէտան պըն պը շըքը : Մագըն պըն նանպան քօ եէքէ ո
 թալան պըքան, պը ֆէյէսօֆիթիէ ու պը նաֆիլէ խա
 փանտընէ, քօ լը կորա սըփարթընէ մանուփան ան, ու
 լը կորա ատէթէ տընէ ու նա ոգա թալիմէ իսա ան :
 9 Ջիրա հէմի քէմալիէթէ Սլլոհիթիէ լը ուխտա սաքին
 10 տըպան լը կորա վիւճիւտէ : Ու հուն լը ուխտա թէքմիլ
 պունան, քօ աւ սէրէ հէմի սալթանաթան ու հիւքմա
 11 թան ան : Լը ուխտա քօ հուն պէ տէսթ պը սիւնէթէ
 ժի հուն սիւնէթ պուն, ճէսէտէ կիւնէէ պը դահզի
 12 պունէ՝ պը սիւնէթէ իսաէ : Պընէխաֆթընէ պը ուխտա
 հուն գըյամ սանտըն, ժը գուվլէթէ իօտէուա պը իման
 13 անինէ քօ աուի ժը մըրիան րաքըր : Ու ո քօ լը զէման
 քի լը նալա գապհաթան ու լը նալա պէ սիւնէթիթիէ
 վիւճիւտէ ո մըրը պուն կանի քըր պը ուխտա սուչէ
 14 ման ժը մանա պախշ քըր : Ու պը ատէթ նըվիսէ տէս
 թէ քօ ժը մանա զըտ տը սանքընի պու խարապ քըր
 աուի ժը օրթայէ հանանի, ու լը սէր տարէ խաչէ պըս
 15 մառ քըր : Ու սալթանաթան ու հէմ հիւքմէթան դահ
 զի քըր ու պը աշիքեար պը իպրէթ քըրընէ, ուան
 ֆաթհ քըր :
 16 Նուա պրա ո եէքէ ժը պոյ խուարընէ, եա վէխուա
 րընէ, եա պայրամէ, եա սէրէ մահէ, եա ժը ալիէ ոօ
 17 յաթ շէմուան հիւքմ նանքան : Բօ ուան սիէ ուան դըշ
 դան պուն քօ տէ պըհաթանա, լաքին ասըր ճէսէտ է
 18 իսա ան : Նան պան քը եէքէ ո մահրուլ պըքան ժը նիշա
 նէ իֆիթիխար է ո, քօ պը խուազան պը կէօնիւլ ալչա
 զիթի ու պը իպատէթէ մէլէքան, պը գէվան լը նալ
 աւ դըշդան քօ նա տի ան, պը ճիսմանի ալիէ խօ լը
 19 նաֆիլէ ճիտա պը քիպիր պունէ : Ու նան կըրան Մէրի,

Ժը առևի քօ հէմի կօվտա պը ագտ ու կրէտանէ պը
 իհհապ պունէ ու լը եէք ճի թնով պունէ, պը մաղըն
 20 քըրընէ խօտէ մաղըն տըպա՛ն: Նուա էր.քը հուն պը իսա
 մըրըն ժը ատէթէ տընէ, հէնի չըմա լը տընէտա ոգա
 կանհան ժը ահվա դանօնանուա իթաաթ տըրըն պը
 21 կօթընէ: Նէզ մա պա, դահմ մա քա, լէ մա գէվ:
 22 Բօ աւ հէմիան ժը պոյ ֆէսատէ նա, լը կօրա թէնպիհ
 23 ու թաղիմէ մաուովան: Լը ուանտա քօ սուրէթ քի
 իլմէ հէյա, պը կէօնիւ խպատէթէ ու պը կէօնիւ աւ
 չաղիթիէ, ու ժը կօվտաուա պը գըյմիչ նա պունէ,
 լաքին նա քօ ժը իթիպար քիուա լայըգ ըն, լէ ժը պոյ
 կօվտա թէր քըրընէուա նըն:

ՍԷՐ 3

1 Նուա էր.քը հուն պը իսա գըյամ քըրըն դըչդէ
 Ժօրինան արամիչ պըքըն, լը քօ քի իսա լը ալիէ սաղէ
 2 խօտէ ուտընա: Դըչդէ Ժօրինան տիւչիւմիչ պըն,
 3 նա ա. դըչդան քօ լը սէր արտէ նա: Զիրա հուն մըրըն
 ու էօմիէ ո պը իսա լը պա խօտէ հաթիւմ վէչարթըն:
 4 կալա քօ հայաթէ մա իսա պէ աչիքեար պուն, ուէ
 չաղէ հուն Ժի պը ուի տէ պէնա աչիքեար պուն պը
 իզգէթէ:
 5 Նուա ճիսմանի աղայէդ խօ պը դուժըն, ֆահչիթիէ,
 մուրտաուիթի հարսէ պէ զապթ, արզուէ քօթի, ու
 6 թամաքեարիթի, քօ փութփէրէզիթի ա: Ժը պոյ ուան
 7 լը սէր իթաաթաըղ էվլատան զաղէպէ թժտէ դէ: Բօ լը
 զէման քի հուն Ժի լը նավ ուանտա տը ջօ պուն, կալա
 8 քօ լը ուանտա հուն էօմի տըքըրը պուն: Համա նուա
 հուն Ժի աւ հէմիան, եանի զաղապէ, սու հաթընէ,
 քօթիթիէ, տրժմինան, ու էտէպարղ խապէրան ժը
 9 տալէ խօ պալէն: Ժը հալուտուա տարէվան մա պէն,
 մաուովէ ֆէզն պը հէմի ամէլէ խօ ժը սէր խօ դահչի
 10 քըն: Ու մաուովէ նու որկըրըն, քօ աւ լը կօրա թաս

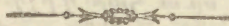
- 11 վերէ խալըգէ լը իլմտա նու պոււն : քօ լը ուխտա ,
 Եունանի , եա Եէհուտի թունան , սիւնէթ , սիւնէթ ,
 սըղիթի , աճէմի , թաթար , գուլ , աղատլի , թունան .
- 12 լէ հար դըշդ ու լը հէմիանտա իսա ն : Նուա ողա
 հաթը պըժարթի աղիզան ու տանլիէ խօտէ , լը խօ
 որկըրըն , բահմէ , մէրհամէթէ , շիրինիթիէ , կէօնիւլ
- 13 ալչաղիթիէ , մահճուպիթիէ , ու սապրէ : Ու ժը հան
 վուտուռա թահմիւլ պըքըն , էրքը է եէքէռա լը սէր
 պաշգասի քի կըլի քի հէյն , ժը հանվուտուռա պախշ
 պըքըն , չավան քօ իսա ժը ոռա պախշ քըր , հուն ժի
- 14 վուսան պըքըն : Ու լը սէր աւ հէմի դըշդան լը սէր
 խօ որկըրըն մուհապէթէ , քօ աւ կըրէ թէքմիլիթիւն :
- 15 Ու սէլամէթէ իսահէ , լը տըլէ ոտա փատիչահիթի պըքն ,
 քօ հուն ժէռա հաթըն կաղի պուն պը եէք կօլտա ,
- 16 ու չըքըր քըօղ պըպըն : Մէօզա իսահէ լը ոտա պը զա
 նիմէթէ սաքին պըպն , ժը հանվուտուռա պը հար իլմէ
 թալիմ ու նասիհաթ պըքըն , պը զապուրան ու իլա
 հիան , ու պը բուհանի իլահիան ժը խօտէռա լը տըլէ
- 17 խօտա պը ինայէթէ համտ պըքըն : Ու հար չը քօ հուն
 տըքըն , էրքը պը խապէր ու էրքը պը ամէլ հէմի ժի
 պը նավէ Բապպ Մէսիհէ պըքըն , ժը խօտէռա ու ժը
 Պավուա պը չըքըր քըրըն պը տէսթէ ուի :
- 18 Էյ ժընան , միւթէհ պըպըն ժը մէրէ խօռա չավան
- 19 քօ պը Բապպ ճայիլ ն : Էյ մէրան , ժընէ խօ պը հան
 20 պինըն , ու դահլ մն պըն ժը ուանուա : Էյ էվլատան ,
 լը հար դըշդտա ժը պավու տիյէ խօռա միւթէհ պըն :
- 21 զիրա լը պար խօտէ աւ ն մագպուլ : Էյ պավան , դու
 22 ուէդ խօ մնտըն զաղէպ քըրըն , քօ պէտըլ ննպըն : Էյ
 գուլան , լը հար դըշդտա ժը ճիամանի աղայէդ խօռա
 միւթէհ պըն , նա լը պար շահվան պը խըզմէթ քըրընէ ,
 ողա մնուովան խօշնուտ քըրզան , լէ պը տըլ սաֆի
- 23 տիթիէ , ժը խօտէ պը թըռսանէ : Չը քօ տըքըն պը
 տըլ պըքըն , ողա ժը խօտէռա ու նա՛ ժը մնուովան
- 24 ուա : Ու պը զանըն քօ , ավէզա միրասէ պը Բապպ տէ

23 պրսթինըն, զիրա ժը Բապպ իստուա հուն խըղմէթ տը-
քըն: Համա նահագ՝ ճեղայէ նահագիթիէ տէ պրսթինն, ու խաթը մէղն քըրըն թուննն:

ՍԵՐ 4

- 1 Էյ էֆէնախան, ժը խըղմէթ քեարէդ խօռա աւ քօ հագ-
ու ուսթ ան էտա պըքըն, ու պըղանըն քօ էֆէնախիէ
ո՛ ժի լը աղիւմանտա հէյն:
- 2 Թըմ լը բէյ նըմէճէ պըն, պը շըքըր քըրընէ լը ուի-
3 տա պըմինըն: Հէմ ժը պոյ ման ժի նըմէճ պըքըն, հա-
թա քօ իօտէ ժը մանա ժը պոյ քէլամէ տանրի վէքան, քօ սըրրա իսաէ ան պը պէժըն, ժը պոյ աուի քօ հա-
4 թըմ կրէտան ժի: Քօ աուի պէյան պըքըմ, չափան քօ
5 ժը մըռա ճայիզ ան կօթըն: Պը աղլ հանըն պը ուան
6 քօ ժը տանրվէնն, սխթէ պը քըրըն: Խապէրէ ո՛ հանր
սխթ պը լուծֆ, սայքի պը խոյ հաթը թէրպիէ պըպան, քօ հուն ժը հանր եէքէռա ճէփապ տայըն չափան լաղըմ
ան պըղանըն:
- 7 Էնվալէ մըն հէմի, մուհապէթլի պրէ ու էմին խըղ-
մէթճի ու պը Բապպ հաթը գուլտաչ պուռն Տիւքիկոս
8 տէ պէյան պըքան: Աուի քօ ժը պոյ գըչգէ հան մը ժը
ոռա շիյանտ, քօ էնվալէ ման պըղանըն, ու տըլէ ո փըռա
9 պըքան: Պը Սնէսիմոս էմին ու մուհապէթլի պրէ քօ ժը
ո եէքան ուան ժը ոռա հանր գըչգ տէ խապոր պըքըն
10 չը քօ լըվըր հէյն: Սըլափան տըքան ժը ոռա Արիստար-
քոս մահպուստաչէ մըն, ու Մարգոս գուռէ պրէյ Բառ-
նաբասէ, քօ ժը պոյ ուի ժը ոռա թէնպիհ պու, էրքը
11 ժը ոռա գէ՛ աուի գապուլ պըքըն: Եսուհ, հանթը կօ-
թան Յուստոս ժի, քօ ուան ժը սիւնէթէ նն, ժը պոյ
փատիչահիթիէ իօտէ պը մըռա խապըթօղան թանէ
12 ուանանըն քօ ուան ժը մըռա տըլ փըռսի պուռն: Եպափ-
րաս քօ ժը ո եէքան, ժը ոռա սըլափան տըքան, աւ քօ
տայիմա ժը պոյ ո՛ լը տուլտա ճէհա տըքան, հաթա

- քօ լը հէմի իրատէթէ խօտէտա թէքմիլ ու թէմամ
 13 պը սնքընըն : Զիրա ժը պոյ ուի ան շէհատէթ տըքըմ,
 էրքը ժը պոյ ո' փըռ զայրէթ տըքն, ու ժը պոյ ուան
 14 քօ լը նավա Լաւողիկէ ու Յէրապոլիսէ նըն : Տնլալի
 Հէքիմ Լուգաս հէմ Դէմաս ժը ոռա սըլավան տըքըն :
 15 Սըլավան պըքըն ժը պրէանոա, քօ լը Լաւողիկիա-
 տանն ու ժը Նիմփասոա, ու լը մալա ուիտա պուն ժը
 16 քիլիսաոա : Կավա քօ մէքթուպէ հան լը նավ ոռա
 պէ խօնտըն, լը նավ քիլիսաէ Լաւողիկիատա ժի պը-
 տըն խօնտըն, ու հուն ժի ժը Լաւողիկիաէ հաթ մէք-
 17 թուպէ պը խօյնըն : Ու ժը Արքիպպասոա պէժըն, պը
 Բապպ հաթը սանտըն ժը խըղմէթոա մուգայէթ պըպն,
 18 քօ աուի թէքմիլ պըքի : Սըլավէ հան պը տէսթէ մըն է
 Պօղոսէ ան, կըրէդ մըն պրա լը պիւրա ոռա պըսըն .
 ինայէթ պը ոռա պըսըն . Ամին :

ՄԵՔԹՈՒՊԷ ԱՎՈՒԻՆ
Է ԲԷՍՈՒԼԷ ՊՕՂՈՍ

ԺԸ ԹԷՍԱՂՈՆԻԿԻԱՆՈՒ

ՍԷՐ 4

- 1 Պօղոս, Միզվիանոս ու Տիմոթէոս ժը քիլիսաէ թէ սաղոնիկիանոսս պը Պալ խօտէ ու պը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ . ինայէթ ու սելամէթ ժը ոռա ժը խօտէ Պա-
- 2 վէ մա ու պը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ : Էմ չըբըր տըբըն ժը խօտէ հանր չաղ ժը պոյ ո հեմիան՝ պը պէ սա-
- 3 քընանտըն ո պը զիբը բըրընէ լը նըմէճէ խօտա : Տայիմա պը զիբը բըրընէ ամէլէ իմանէ ո, ու զահմէթէ մուհայէթէ ո, ու պը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ սապրէ
- 4 ումուտէ ո, լը հուզուրա խօտէ ու Պալիէ մա : Չըմաքօ էյ ժը խօտէ հաթը հնապանտըն պրէան, ժը խօտէ
- 5 հաթը պըժարգընէ ո ամ տը զանըն : Բօ ինճիլէ մա թանէ պը սէօղ նա պու ժը սռա, լէ պը զուվիէթ ժի ու պը Բուհ էլ Գուտս ժի, ու պը փըռ քէսքունիթիէ . չավան քօ հուն տը զանըն ժի, էրբը ամ չավան սնքը-
- 6 նըն լը նավ ո՛ ժը պոյ ո : Հուն ժի ժը մառա ու ժը Բապպա ու պը պէնկըմիչ պունէ լը նավ փըռ սըխէթտա հուն քէլամէ գապուլ բըրըն, պը չաղիթիէ Բուհ էլ Գուտսէ :
- 7 Վուսան քօ հուն լը Մակէդոնիատա ու լը Աքաիատա պուն ժը հէմի իթիգաթլիանոս էօրնէք պուն :
- 8 Չիրա քէլամուլլահէ ժը ո՛ նա թանէ լը Մակէդոնիաէ

- ու լը Աքաիաէ հաթը պէլա պուն իլլա լը Ալլահատա պուն
 իմանէ ո լը հար տար ուապուն վուսան քօ դաթ դըչդ
 9 քի ժը կօթընուա ժը մանու հաճէթ նս մա : Ձիրա
 ուան նաիլ տըքըն ժը պոյ մս քօ լը նալ ոտա քէթընէ
 մս չը թարզ պու , ու ժը վութան ժը խօտէուա հուն
 չալան վէկէուիան , քօ ժը կանի ու ժը հադ Ալլահուա
 10 դուլուղ պըքըն : Ու նս լը հիվիէ Գուուէ ուի տը սնըր
 նըն ժը աղիւմանան . քօ աւ ժը մըրիան աուի բաքըր .
 եանի Մէսիհէ , քօ մս խէլաս տըքս ժը աւ զազէպէ քօ
 աէ պէ :

ՄԼԻ 2

- 1 Ձիրա էյ պրէան՝ հուն տըղանըն քօ քէթընէ մս լը
 2 նալ ո՛ նաթիլէ նս պու : Լաքին ոգա քօ հուն տըղանըն
 լը փիլիպպէտա ժը ուի ալուլ պը էդիյէթ քըչանտը
 նէ նս սէրհէվտա ժի պուն , ինճիլէ խօտէ պը վըռ
 ճէհաէ ժը ուա կօթընէ պը ինայէթէ խօտէ , մս ճէ
 3 սարէթ քըր : Ձիրա նաոիհաթէ մս ժը խաբանտընէ ,
 4 եա ժը նափաքիթիէ , եա ժը հիլլէէ նս պու : Լէ չա
 վան քօ նս ժը խօտէ հաթըն պըթարթըն ու ինճիլէ
 ժը մանու հաթը պալուր պուն , վուսան նս խապէր
 տըղըն նա՛ ժը պոյ մանուվանուա խօչնուա պունէ , լէ
 5 ժը խօտէուա քօ տըլէ մս թէֆթիչ տըքս : Ձիրա մս
 դաթ խապէրէ պը ոումէթէ նս չըղուլանտ , չալան քօ
 հուն տը զանըն , նս ժի սէպէպ քի թամաքեարիթիէ ,
 6 խօտէ շահիտ ն : Ու ժը մանուվան մս իզզէթ արամիչ
 7 նս քըրըն , նս՛ ժը ո , նս ժի ժը պաչդասիան : Պարազա
 նս տըքեարը պուն , ոգա ըէսուլէդ իսաէ , ժը ոուա կը
 բանիթի տայընէ , լաքին նս միւլայլսմ պուն լը նսլ ոտա ,
 չալան քօ տատա քի ժը պոյ սապիէդ խօ զահմէթան
 8 տըքիինս : վուսան ժի նս ժը պոյ ո հասրէթ տը քըչան
 տը պուն , նա թանէ քօ ինճիլէ խօտէ ժը ոուա պըղըն
 լէ ճանէ խօ ժի , չըմա քօ հուն տնլալիէ մս պուն :
 9 Ձիրա էյ պրէան՝ հուն պիրա խօ դինըն էմէկ ու զահ

- մէթէ մն . քօ ժը ո եէքիռա ամ կրանիթի նա տըն ,
 շնվ ու ու պը շըղուլ քըրընէ , ժը ուա փէլամուլլահէ
- 10 մն վա՛ղ քըր : Հուն ու խօտէ ժի շահիտ ըն , չավան լը
 նալ ո իթիդօթլիան պը աղիղիթի ու սատագաթ ու
- 11 պը պէ գուսուրիթիէ մն հարաքէթ քըր : Չալան հուն
 զանըն ժի քօ ժը ո հնր եէքէ չավան քօ պալ քի դու
 ուէդ խօ . վուսան ամ շիրէթ տըքըրը պուն ու տըլէ
- 12 ո տը փըռսիա պուն : Ու ամ շահիտիթի տըքըրը պուն
 քօ հուն ոգա ժը խօտէոա լայրի պունէ հնըն աւ
 քօ ո լը փատիշահիթիէ ու լը իղզէթէ խօ տալէթ քըր :
- 13 ժը պոյ ուիա ամ ժի պէ ֆէրապաթ քըրընէ շըքըր
 տըքըն ժը խօտէ , քօ ժը մն փէլամուլլահէ ո պըհիստ ու
 գապուլ քըր , նա ոգա խապէրէ մնուվան . լէ չավան
 քօ ոասթիւն՝ ոգա խապէրէ խօտէ , աւ քօ լը նալ ո իթի
- 14 դաթլիան ամէլ ու իճրա տըքն : Ձիրա հուն է՛յ պրէան
 պը իսա էլ Մէսիհէ հուն լը Եհուտիսթանտա պուն ,
 ոգա քիլիսայէ խօտէ պուն , գիրա հուն ժի ժը ալիէ
 միլէթէ խօ , հէման աւ դըչդան քըչանտըն , քօ ուան
- 15 ժի ժը Եհուտիան քըչանտըն : Քօ ուան հէմ Բապպ
 Մէսիհէ հէմ փէյղէմպէրէդ խօ դուչդըն , ու մն գն
 վարանտըն , ու ժը շահվէ խօտէ ոասպուն , հէմ ժը
- 16 հէմի մնուվանոա զըտ ըն : Ու մն նն հնլըն խապէր
 պըտըն ժը պոյ խէլասէ դայիֆան , քօ հնր չող չալիէ
 կիւնէյէդ խօ դըժը պըքըն , ու թէքմիլ զազէպ լը սէր
 ուան կըհիչդի ն :
- 17 Համա ամ է՛յ պրէան՝ պըռա ամ ժը ո պը ոու հը
 նըք զէման սէվի ման , նա պը տըլ , լաքին ամ փըռ
 զայրէթ քըրըն , պը փըռ արղուէ ոույա ո տիթընէ :
- 18 ժը պոյ աւ պախուսուս ան Պօղոսէ ճարըք տըտու
 մը խօստ ժը ոուա պէմ լաքին Շէյդան մն նն հըլթ :
- 19 Ձիրա ումուտ ու շաղիթի ու թաճէ իֆիթիխարէ մն
 չը՛ն , լը հուզուրա Բապպ իսա էլ Մէսիհէ , ոխթա
- 20 հաթընէ ուի հուն նը՛նըն : Ձիրա շան ու շաղիթիէ
 մն հուն ըն :

ՄԼԹ 3

- 1 Ժը պոյ առի հէնի պը թէհամիւլ նա՛ քըրընէ թանէ
 2 լը Սթինատա մայընէ բաղի պում: Ու պրէէ մա հէմ
 խըզմէթծիէ խօտէ ու լը ինծիէ իսատա եարտումծիէ
 մա Տիմոթէոսէ մա ժը ուա շիանտ քօ ո՛ գավի պըքա,
 3 ու ժը պոյ իմանէ ո ժը ուա սըլ փըռսըն պըքա: Քօ
 լը սըլպէթէ հանտա եէքէ նա լըպըթա, զիրա հուն
 4 պըխօ տըզանըն քօ ժը պոյ ուիա նա սոքընըն: Ձիրա
 կալա քօ նա լը պա ոտա պուն ժի, նա ժը ուա
 փէշին տը կօթը պուն քօ սըլընթիան նա տէ պըքշի-
 5 նըն, չալան քօ պուն ժի ու հուն տըզանըն: Ժը պոյ
 ուիա մը ժի հէնի պը թէհամիւլ նա՛ քըրընէ, մը մա
 ուով շիանտ իմանէ ո՛ պը զանըն, նա՛ պա քօ թէճ-
 րիւպէ քրօղ ո լը թէճըրիւպէտա պըխա, զահմէթէ մա
 6 նաֆիլէ պըպա: Լաքին նուա կալա քօ Տիմոթէոս ժը
 ո՛ ժը մաուա հաթ, ու միւժտէէ իման ու մուհապէթէ
 ո՛ ժը մաուա տա, քօ հաք չաղ մա լը գանճիթիտա
 սըրա խօ դինըն, ու հասրէթ տըքշինըն մա տիթընէ,
 7 չալան քօ նա ժի ո՛: Ժը պոյ ուիա է՛յ պրէան՝ նա
 տըլ փըռսըն պուն լը նավ հէմի սըլպէթ ու սըլընթիէ
 8 մատա, պը իմանէ ո: Ձիրա նուա նա կանինա՛ երբը
 3 հուն գավի պը ոսքընըն պը Բապպ: Ձիրա նա չը՞ շը-
 քըր տըքեարըն ժը խօտէուա պըտըն ժը պոյ ո՛, ժը պոյ
 ու հէմի շաղիթիէ քօ նա չաղ տըպըն լը հուղուրա
 10 խօտէ ժը պոյ ո՛: Ու լը շալ ու ոօ նա փըռ տիլէկ
 տըքըն ժը պոյ ուոյա ո՛ տիթընէ, ու գէմանիթիէ իմա-
 11 ՚է ո զըժի քըրընէ: Ու խօտէ պըխօ, եանի Պալէ մա
 ու Բապպէ մա իսա էլ Մէսիհէ ուէյա մա լը ալիէ ոտա
 12 ուաթ քա: Ու խօտէ փըռ պըքա ու զէտա պըքա մա-
 հապէթէ ո՛ լը աէր հալուտուան, ու լը աէր հէմուան,
 13 չալան քօ է մա ժի լը սէր ո հէյա: Հաթա քօ լը
 հուղուրա Սլլահ ու Պալէ մա, լը հաթընա Բապպէ

մն իսա էլ Մեսիհէ պը թէվլի հէմի ազիզէ խօ, լը ազիղիթիտա պէ դուսուր պունուա տըլէ ո՛ դավի պըքն:

ՍԵՐ 4

- 1 Ժը ուի բէվն՝ էյ պրէան՝ ժը ոռա մմ լավա տըքըն դէ շիրէթէ տըտըն պը Բապպ Մեսիհէ, քօ ժը ոռա չավան ջունտըն լազըմն ու ժը խօտէռա մագպուլ պուն, չավան քօ հուն ժը մն սմնտըն լը ուխտա հէնի փըռ
- 2 պէտմ պըն: Ձիրա հուն տըզանըն մմ չը թէնպիհան
- 3 տանն ժը դռա պը Բապպ իսահ. Ձիրա իրատէթէ խօտէ ուխա մ, եանի ազիղ պունէ ո, ու ժը զինահ
- 4 աուր պը սմքընըն: Ու ժը ո՛ հմր եէքէ պըղանն փրագէ խօ պը փագըթիթի ու պը իթիպարէ քէսպ քըրընէ:
- 5 նա՛ պը հէրսա արղուան չավան քօ դայիֆան, ուան
- 6 քօ խօտէ նաս նա՛ քըն: Քօ լը դըչդէ հանտա եէքէ ժը պրէէ խօռա զասր ու նահագիթի նմ՝քն, չըմա քօ խօտէ ժը պօյ աւ հէմէ դըչդան հայֆ սմնաօղ մ չավան քօ մմ ժը ալուլտա ժը ոռա կօն ու շէհատէթի
- 7 քըրըն: Ձիրա խօտէ մն ժը մուրտառիթիռա կազի
- 8 նա՛ քըր. իլլա ժը ազիղիթիռա: Ժը պօյ ուխա բէտ քըօղ, նա՛ մնռուլէ բէտ տըքն, լէ խօտէ բէտ տըքն, աուի քօ ժը ոռա Բուհ էլ Գուտսէ խօ ժի տա:
- 9 Ու ժը սէմէտէ պրէ հնպանտընէ հաճէթ նընն ժը ոռա դըչդ քի նըվիտանտընէ, զիրա հուն պը խօ ժը խօտէ հին
- 10 պունն հնպուտու հնպանտըն: Ու պըռա դըչդէ հան հուն տըքըն լը նավ Մահէդոնիատա պուն ժը հէմի պըլ
- 11 հէնի զէտմ հուն փըռ պըն: Ու զայրէթ պըքըն քօ, լը հալէ խօտա պը սմքընըն, ու ժը ո՛ հմր եէքէ չըղուլէ խօ պը չըղուլն, ու պը տէսթէ խօ պը չըղուլըն, չավան քօ մն ժը ոռա թէնպիհ քըր, քօ պը ժը տմրվն պուօղանուա պը էտէպէ հմռըն, ու ժը դըչդ քիռա միւհթաճ նա՛ պըն:
- 12 Ու մմ նա խուազըն էյ պրէան՝ քօ հուն ժը պօյ խնվտա ջունտօղան պէ խապէր պըպըն, քօ հուն դա.

- սալէթ նա՛րքն ոգա պաշգասիան, ուան քօ ումուտէ
 13 ուան թուննա՛ : Ձիրա էրքը նմ իման դինըն քօ Մէսիհ
 մըր ու զըյամ քըր, վուսան ժի խօտէ լը խնվտա ջուն
 14 տօղան պը Մէսիհէ, ժը ուիուա թնալ տէ պինն : Ձիրա
 ուիա նմ պը քէլամուլլահէ ժը ոռա տը պէն քօ նմ
 քօ հաթա հաթընէ Բապպ կանի տը մինըն, գաթ լը
 15 բէշ լը խնվտա ջունտօղան տէ նա պըհուրըն : Ձիրա
 Բապպ պը խօ պը էմր քի ազիմէ պը տանկէ պաշ մէլէ
 քէ ու պը պօռուէ խօտէ ժը ազիւմանն տէ պէ խո
 ւարը, ու պը իսա հաթը մըրիան ալուլ տէ գըյամ
 16 պըսդինըն : Բաշէ նմ ժի քօ կանի մանն պը ուան
 թնալ լը հավատա Բապպէ գարշիլէմիշ քըրընէ, լը
 ալբանտա նմ տէ պէնն գալիմիշ պուն, ու պը ուէ
 17 հավաէ տայիմա նմ պը Բապպ տէ պըպըն : Նուա պը
 խապէրէդ հանա ժը հնվուտուուա թէսէլի պըտըն :

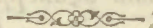
ՍԷՐ 5

- 1 Համա ժը պօյ զէմանան ու յիթան է՛յ պրէան՝ դու
 2 հաճէթ նընն ժը ոռա նըվիսանտընէ : Ձիրա հուն գանճ
 զանըն քօ ուոյա խօտէ լը շնվէտա ոգա տըղ վուսան
 3 դէ : Կավա քօ պը պէն սէլամէթ ու էմինիթիւն, ուէ
 չաղէ հէլաք զաֆիլ լը սէր ուան տէ պը կիյն ոգա
 4 սանճիէ ժընա համիլէ ու տէ խէլաս նա պըն : Համա
 հուն է՛յ պրէան՝ լը դարիտա նընըն, քօ աւ ոգա տըղ
 5 լը սէր ո՛ պը կիւն : Ձիրա հուն հէմիան ժի յէսան ուօն
 նինըն, ու յէտէ ուօնըն, է շնվէ, եա է դահրի նընըն :
 6 Վուսանն լը խնվտա նա՛ ջուն նմ ոգա պաշգասիան,
 7 լէ հէշար ու պը Ֆիրասէթ պըն : Ձիրա աուան քօ լը
 խնվտա տը ջուն լը շնվէտա լը խնվ տը ջուն, ու աուան
 8 քօ սէրխօշ տըպըն լը շնվէտա սէրխօշ տըպըն : Համա
 նմ չիւնքի է ուօնըն պը Ֆիրասէթ պըպըն, ու զըրխա
 իմանէ ու մուհապէթէ նմ լը սէր խօ որկըրըն, ու քիւլա
 9 հէ հասընէ խէլասէ ու ումուտէ լը սէր խօ տէ յնըն : Ձիրա

- Խօտէ մն ժը պոյ զաղէպէ թայինն նա՛ քըր , լէ պը տէսթէ
 Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ ժը պոյ խէլասէ նմ՛ նայիլ պը-
- 10 պըն : Քօ աւ լը ուղուրա մնտա մըր , հաթա քօ կէրէք
 նմ՛ լը խնվտա պըջուն կէրէք հէշար պըն , պը ուիւա
- 11 թնվ նմ՛ պըթին : Ժը պոյ աւ ժը հնվուտուուա թէսէլի
 պըտըն ու հնվուտու մամուր պըքըն չավան քօ տըքընթի :
- 12 Ու ժը ուա լավա տըքըն՝ է՛յ պըէան , քօ հուն նաս
 պըքըն ուան քօ լը նավ ոտա զահմէթ տըքընըն ու
 պը Բապպ լը սէր ոտա մէմուրըն , ու ժը ուա շիրէ-
- 13 թան տըքըն : Ու ժը ուանուա ժը պոյ ամէլէ ուան , պը
 մուհապէթէ փըռ զէտն բաղպէթ պըքըն , ու պը հն-
- 14 վուտուուա սէլամէթէ պըպըն : Ու ժը ուա լավա տը-
 քըն , է՛յ պըէան , ժը թըուսօքանուա տըլ պըտըն , ժը
 զայիֆանուա եարտում պըքըն , ժը հէմիանուա ժի պը
- 15 սապը պըն : Մէզնքըն նապա քօ եէքէ ժը եէքէուա
 տէլա խարապիթիէ խարապիթի պըքն , լէ հնր չաղ լը
 տու գանճիթիէ պըպըն , կէրէք ժը հնվուտուուա ու
- 16 կէրէք ժը հէմիանուա : Տայիմա շաղ պըն : (17) Հնր շաղ
- 18 նըմէճ պըքըն : Լը հնր դըշդտա շըքըր պըքըն , չը-
 մա քօ ուիա ն մէրամէ խօտէ պը իսա էլ Մէսիհէ լը
- 19 սէր ո՛ : Բուհ էլ Գուտսէ մն դամանինըն : (20) Փէյղէմ-
- 21 պերիթիան լը պըն լընկան մնվէն : Հնր դըշդտա պը ճէ-
- 22 ոըպինըն , աւ քօ գանճ ն փէթ պըկըրըն : Ժը հնր
- 23 թարղ եարամաղ դըշդտան տուր պը սնքըն : Ու խօտէէ
 սէլամէթէ աւ պըլսօ ո թէմամ աղիղ պըքն , ու պիւս
 պիւթիւն ըուհէ ո ու ճանէ ո ու հէմ կօվտաէ ո պէ
 գուսուր պէ վէշարդըն հաթա լը ոխթա հաթընէ Բապ-
- 24 պէ մն իսա էլ Մէսիհէ : Էմին ն աւ քօ ո տավէթ
 քըր , քօ աւ տէ իճրա ժի պըքն :
- 25 Է՛յ պըէան՝ ժը պոյ մն տովա պըքըն : (26) Ժը հէմի
- 27 պըէանուա պը աղիղ ուալիսայէ սըլավան պըքըն : Ժը
 ուա պը Բապպ սօնտան տըքըմ քօ մէքթուպէ հան ժը
- 28 հէմի աղիղ պըէանուա պէ խօնտըն : Ինայէթէ Բապպէ
 մն իսա էլ Մէսիհէ պը ուա պըպն , ամին :

ՄԵՔԹՈՒՊԷ ԻՔԻՆՃԻ
Է ՐԷՍՈՒԼԷ ՊՕՂՈՍ

ԺԸ ԹԷՍՍԱԴՈՆԻԿԻԱՆՈՍ

ՄԷՐ 1

- 1 Պօղոս ու Սիղվանոս ու Տիմոթէոս պը Պափէ մն իօտէ ու պը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ ժը ճըլաթէ Թէ,
- 2 սաղոնիկիանուա . ժը ոռա ժը ալիէ Պափէ մն իօտէ ու Բապպ իսա էլ Մէսիհէ ինայէթ ու սէլամէթ պըպն :
- 3 Լաղըմն քօ ան հանր չաղ ժը պոյ ո՛ ժը իօտէ չըբըր պըբըն էյ պրէան , չափան քօ ճայիզ ան , զիրա իմանէ ո պը փըռ զէտն պունէ զէտն տըպն , ու մուհապէթէ
- 4 ո լը սէր հանլուտուան փըռ տըպն : վուսան քօ ան պը իօ ժը պոյ աւ սապը ու իմանէ ո՛ ժը պոյ դափաբանտըն ու սըխլէթ քըչանտընէ , ժը պոյ ո՛ լը նալ
- 5 հէմի ճըլաթէ իօտէ բաննա իօ տըտըն : Բօ ուիա իս պաթէ հագ շէրիաթէ իօտէ ան , հաթա քօ ժը փատիչահիթիէ իօտէռա հուն նայիլ պըպըն . քօ ժը պոյ ուի
- 6 տախի հուն էղիյէթան տըբչինըն : Չիւնքի լը պանր իօտէ հագ ան , քօ ժը ուանուա քօ ժը ոռա սըխլէթան տըտըն ճէղայէ սըխլէթէ ու ժը ոռա քօ սըխլէթան տըբչինըն պը մանուա թանլ իփաղէ բահաթիթիէ պըտան :
- 7 Աւ զէման քօ Բապպ Մէսիհէ պը դուվլէթի մէլէքէ իօ ժը աղիւմանան տէ աշիքեար պըպն պը ալէփէ ալտէ :
- 8 Բօ հայֆ պըսթինն ժը ուան քօ իօտէ նըղանըն ու ժը
- 9 ինճիլէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ իթաաթ նաբըն : Բօ

- տղասպա ուան ժը բոյա խօտէ ժը գուլիէթըի ճէլալէ
- 10 ուի էպէտի հէլաքիթի տէ պըպան : Լը ուէ ոօտա ,
 եանի Լը ռիթա հաթընէ , Լը նալա ազիզանր պը իզ-
 դէթ պունէ ու Լը պէյնա հէմի իթիգաթլիտան պը հէյ-
 րան պունէ , չըմա քօ շէհատիթիէ ման Լը նալ ոտա
- 11 հաթը պալուր պուն : Ու ժը սէմէտէ հան ժի հանր չաղ
 ժը պոյ ո' նմ նըմէճ տըքըն , քօ խօտէէ ման ո նայիլ
 պըքան ժը տալէթէ ուա , ու հէմի բիղպէ գանճիթիէ
- 12 խօ ու ամէլէ իմանէ պը գուլիէթէ թէքմիլ պըքան : Հա-
 թա քօ նալէ Բապպէ ման իսա էլ Մէսիհէ Լը ոտա պէ
 իզդէթ պուն ու հուն ժի Լը ոխտա Լը կօրա ինայէթէ
 խօտէ ու Բապպէ ման իսա էլ Մէսիհէ :

ՍԷՐ 2

- 1 Եյ պրէան , նմ ժը ուա լալա տըքըն ժը պոյ հաթը-
 նէ Բապպէ ման իսա էլ Մէսիհէ ու ժը պոյ ճըվանտընէ
- 2 ման Լը պա ուի : Քօ ադըլէ ո զուլմ նէյէ հէժանտըն ,
 ու նա պըտըն հուն , նան պը բուհ ու նան պը սէօղ ու
 նան ժի պը մէքթուպ քի ոգա ժը ման հաթը նըվիսան-
- 3 տըն , կօյա կիւնա Բապպ կիհիշթիմ : Նան պան քօ եէ-
 քէ ո գաթ թարղ քի պը խաբինան , զիրա աւ ոօ տէ
 նայէ , հաթա քօ ասիթի ալուլ նէյա ու աշիքեար
- 4 նան պան մանուլէ կիւնահ ու գուռէ հէլաքէ : Աւ ման-
 ուուլէ զըտ Լը սէր աւ հէմիան հաթը քիպիլըլէմիլ պուն
 քօ խօտէ դէ կօթըն , եախօտ դէ իպատէթ պուն , հա-
 թա աւ Լը նալ տաճարէ խօտէ տէ պէ ոօնըչտըն , աւ
- 5 խօ տէ նչան պըտան քօ խօտէ ն : Հուն պիրա խօ նայ-
 նըն քօ կալա Լը պա ո պում , մը ժը ուա դըշդէ հան
- 6 տըկօթ : Ու նուա հուն պըխօ տըզանըն քօ չըն աւ քօ
 մանի տըպան , քօ աւ Լը ռիթէ խօ պէ աշիքեար պուն :
- 7 Ձիրա սըրրա պինամուսիթիէ ժը նուատա տըչըղուլմ ,
 լաքին աւ քօ նուա մանի տըպան , տէ մանի պըպա հա-
- 8 թա քօ աւ ժը նալտա պէ հանըն : Ու Լը ուէ դէման :

- պինամուսէ հան տէ զուհր պըքսն , քօ Բապպ Մէօիհ
աուի պը Բուհէ տնպէ խօ տէ թէլէֆ պըքսն , ու պը
աշիքեար պուհէ հաթընէ ուի տէ աուի հէլաք պըքսն :
- 9 քօ հաթընէ ուի պը ամէլ ու իճրայէ Շէյդանն ան պը հանր
հիմի միւճիւղաթանն ու ալամէթանն ու պը տոճրանվ հիք-
- 10 մէթանն : Ու լը սէր ուանն քօ տէ հէլաք պըպընն , պը հէ-
մի խաբանտընէ նահագիթիանն , չըմա քօ ուանն մուհա-
պէթէ տօղրիթիէ գապուլ նան՝ քըրընն , քօ խէլաս պը-
պընն . ու պը ուի սէվէպէ խօտէ ժը ուանուա ամէլ ու
իճրաէ տանրանիթիէ տէ պը շէյինն , քօ ուանն ժը տան-
- 11 րանվուա պավուր պըքընն : քօ հիւքօ պըպընն աւ հէմիանն
քօ ժը տօղրիթիուա իմանն նան՝ անինն , լէ ժը նահագի-
թիուա րիզա տանն :
- 12 Լաքինն անմ տէ յնտարընն տայիմա ժը խօտէ չըքըր պը-
քընն ժը պօյ ո՛ , էյ ժը Բապպ հաթը հանպանտընն պրէանն ,
քօ խօտէ ո՛ պը աղիղիթիէ Բուհն ու պը տօղրիթիէ
- 14 իմաննէ ժը պօյ խէլասն պըժարթ : Ու ժը ուիուա պը
տէսթէ ինճիլէ ման ո՛ տավէթ քըր , քօ ժը իղզէթէ
Բապպէ ման խաա էլ Մէսիհէ հուհն նայիլ պըպընն :
- 14 Նուա էյ պրէանն՝ փէթ պը սանքընընն , ու փէթ պըկը-
րընն աւ թէնպիհն քօ հուհն հինն պուհն , կէրէք պը սէօղ
- 15 ու կէրէք պը մէքթուպէ ման : Ու Բապպէ ման խաա էլ
Մէսիհն աւ պը խօ ու խօտէ հէմ Պավէ ման , քօ ման
հանպանտ ու պը ինայէթէ թէսէլիյէ էպէտէ ու ումու-
- 16 տէ գանճ տա , ժը տըլէ ոուա թէսէլի պըսանն , ու ո՛ լը
հանր հէմի ամէլէ գանճտա ու սէօղտա փէթ պըքսն :

ՄԷՐ 3

- 1 Աւերը քէլամ էյ պրէանն՝ ժը պօյ ման տոլա պըքընն
քօ քէլամուլլահէ լը փէշտա պը ջու ու շէրէֆ պըկըրանն ,
- 2 չավանն քօ լը նավ ոտա : Հէմ քօ ժը քէօթի ու եարամաղ
մանուլանն անմ խէլաս պըպընն . զիրա իմաննէ հանր քանանն
- 3 թուհնանն : Լաքինն Բապպ էմինն ան , քօ աւ ո՛ տէ փէթ

- 4 պըքսն ու ժը հարամազէ խէլաս պըքսն : Ու ժը պոյ ո իթի-
մաթէ մա հէյսն պը Բապպ էրքը չըքօ մա ժը ոռա թէն-
- 5 պիհ քրր տըքըն ու տէ պըքըն ժի : Ու Բապպ տըլէդ ս'
լը մուհապէթէ խօտէ ու լը սապրէ խտէ ուսթ պըքսն :
- 6 Ու ժը ոռա մա թէնպիհ տըքըն էյ պրէան՝ պը նալէ
Բապպէ մա իսա էլ Մէսիհէ . քօ հուն շունտա պը սա-
քընըն ժը առ հէմի պրէան , քօ նիզամնը տըլըն , ու
- 7 նա՛ ոգա առ թէնպիհ քօ ժը մա սանտըն : Ձիրա հուն
տըղանըն քօ ժը ոռա չափան լաղըմա ժը մառա պէնկ-
ղէմիչ պուն , չըմա քօ մա լը նալ ոտա պէ նիզամ նա
- 8 ջուն : Ու նա ժի մա նանէ եէքէ պէլաչ խուարըն , լէ
պը զահմէթ ու էմէկէ լը շալ ու ոօ մա տը խապըթը
- 9 պուն , ժը պոյ ժը ս' եէքէոա կրանիթի նա՛ տըն : Նա՛
քի հի քիթէթէ մա թոննա՛ , իլլա քօ մա խօ ժը ոռա
էօրնէկ պըտըն , հաթա քօ հուն ժի պէնկղէմիչէ մա
- 10 պըպըն : Ձիրա կալա քօ մա լը պա ոտա պուն , ու իա
ժը ոռա մա շիրէթ տըքըր , էրքը առ քօ նա՛ խուաղն
- 11 չըղուլ քըրըն , պրա նան ժի նա՛ խօ : Ձիրա մա տը պը-
հէն քօ լը նալ ոտա հընըքան պէ նիզամ տըլուն ու
գաթ չըղուլ քի նա՛ չըղուլըն , լէ թաուչ տը կէռըն :
- 12 Ու ժը մառա վէ վուսանոա մա թէնպիհ տըքըն ու պը
Բապպէ մա իսա էլ Մէսիհէ լալա տըքըն . քօ րահաթ
- 13 պը չըղուլըն ու նանէ խօ պըխուն : Լաքին հուն էյ
14 պրէան՝ ժը գանճիթի քրըքնէ պէղար մա պըն : Ու էրքը
եէքէ իթաաթ նա՛քսն ժը սէօղա մէքթուպէ հանա մա-
ռա , հուն նիչան պըքըն աուի , ու պը ուիոա խապէր
- 15 մա տըն քօ , շերմ պըքսն : Լաքին ոգա տըթմընան հա-
16 սապ մա քըն , լէ նօլա պրէ շիրէթան պըքըն : Ու Բապպէ
սէլամէթէ առ պը խօ պը հէմի թարղ ժը ոռա սէլամէթ
պըաա հար տայիոա , Բապպ պը ս' հէմիանոա պըպսն :
- 17 Սըլալա հան պը տէսթէ մըն է Պօղոսէ ա . քօ լը նալ
հէմի մէքթուպան նչան ա , ահվա տը նըվիսինըմ : խնայէ-
- 18 թէ Բապպէ մա իսա էլ Մէսիհէ պը ո հէմիանոա
պըպսն . Ամին

ՄԷՔԹՈՒՊԷ ԱՎՈՒԼԻՆ
Է ԲԵՍՈՒԼԷ ՊՕՂՈՍ
ԺԸ ՏԻՄՈՒՅՆՈՍՈՒԱ

ՄԷՐ 1

- 1 Պօղոս, բէսուլէ իսա էլ Մէսիհէ, պը էմրէ խէլասէ
2 մն իօտէ ու ումուտէ մն պուն իսա էլ Մէսիհէ: Լը
իմանտա ժը Տիմոթէոս ժը իսաս էվլատուա ժը Պավէ
մն իօտէ ու ժը Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ ինայէթ,
մէրհամէթ, ու սէլամէթ պըպն:
- 3 Չավան քօ մը ժը դառա լավա բըր քօ լը Եփեսոտա
պըմինի, կավա քօ անղ լը Մակեդոնիաէ տը ջօ պում. քօ
Թէնպիհ պըբի ժը հընըքանուա քօ պաշգա թալիմ հին
4 ննքըն: Ու ժը ջիւօքանուա կօ ննտըն, ու ժը սիլսիլան
ուա քօ բաշէ ուան Թունննմ', քօ ուան պախուսուս միւ
ճատայան լը հուսուլէ դինըն, ու նա' նիզամէ իօտէ քօ
5 լը իմանտա մ: Ջիրա նէթիճէէ Թէնպիհէ, մուհապէթ
մ, պը գայպէ փաք ու պը զամիրէ գանճ ու պը իմանէ
6 պէ միւրայիթի: Ժը ուան քօ հընըքան պը շաշ պունէ
7 լը բէյ պէհուտէ սէօզան ջուն: Ու տը խուազըն խօ
ճայէ նօմօսէ պըպըն, լաքիննմ չը կօթընէ խօ, նն ժի
ժը խուսուսա աւ դըշդան քօ իտտա տըբըն ֆէհմ
8 տըբըն: Նուա ան տը զանըն քօ նօմօս գանճ մ. էրբը
9 եէբէ աուի լը կօրա լայիգէ գուլլանմիշ տըքմ: Լաքին
ուիա պրա պըզանը պն, քօ ժը պօյ սատըգան նօմօս
Թունննմ', լէ ժը պօյ պինամուսան, ու իթաաթօպըլան

- ու ֆասիգան ու կիւնէքեարան, ու նա փաքան, ու մուրտառան, ժը պալ ու աէ լէխրստողանուա, ժը գա-
- 10 թիլանուա, ժը զինաքեարանուա : ժը լութիանուա, ժը մնաուլ տրզողանուա, ժը տաննալիանուա, ժը տաննալ սոնտ քրողանուա, հէմ ժը պոյ աւ հէմի դըչդան քո-
- 11 զըսա սաղ թալիմէ ան : Լը կորա ճէլալ ինճիլէ միւպա-
- 12 ըէք խօտէ քօ ժը մըուա էմանէթ պու : Ու ժը մըուա գուլիլէթ սայօղ ժը Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէուար չըքըր տըքըմ քօ մըն էմին հիսապ քըր ու լը խըզմէթէ-
- 13 հանտա տանի : Քօ ժը ալուլտա ան թիւֆրպազ պում ու գալըրանտօղ ու տըթմին քրօղ լաքին մըն մէքհա-
- 14 մէթ տիթ, զիրա լը իմանաըղիթիտա մը տըքըր, պէ զանընէ : Ու ինայէթէ Բապպէ մն ժը հատէ զէտն պու ժը մըուա, պը իման ու պը մուհապէթ, քօ պը
- 15 Բապպ իսա էլ Մէսիհէ ան : Սէօզա հան էմին ան, ու պը հանր թիւրլիւ ժը գապուլ քըրընուա լայիգ ան քօ իսա էլ Մէսիհ լը տընէ հաթ կիւնէքեարան խէլաս
- 16 քան, քօ սէրէ ուան հէմիան անըմ : Լաքին ժը պոյ ուիա ան մէքհամէթ տիթըմ, հաթա քօ իսա էլ Մէսիհ հէմի սապրան ժը հէմիան ալուլ լը մըտա նիչան պըտն, քօ ան իպրէթէ ուան պըպըմ, ուան քօ տէ
- 17 ժէուա իման պինըն, ժը պոյ էպէտի հայաթէ : Համա ժը էպէտի Փատիչահուա, աւ քօ նայն խարապ պուն ու նայն տիթըն իզղէթ ու համա պըպան. ամին :
- 18 ժը դառա թէնպիհէ հան տըպիէրըմ էյ գուռէ մըն Տիւթէու, ժը տանհապէ դատա լը կորա աւ փէյղէմ պըրիթիան, քօ ժը ալուլտա պուն, քօ պը ուան աւ
- 19 ճէնիէ գանճ ճէնի պըքի : Ու իման ու գանճ զամիրէ դա պըպան, աուի քօ հընըքան պը թէք քըրընէ ժը
- 20 տան հապէ իմանէ լը զուլայիտէտա քէթըն : Քօ ժը ուան ըն Հիմէնու ու Աղէքսանդրոս, ուան քօ մը ժը Շէյդանուա թէպիմ քըր, հաթա քօ ժը պոյ թիւֆը քըրընէ թէրպիա պըպան :

ՍԷՐ 2

- 1 Նուա ժը հէմիան ավուլ լալա աըբըմ՝ քօ ժը պոյ
 հէմի մնուովան, նիյազան, սովաան, րէճաան շըբ-
 2 րան արզ պըպըն: Հէմ ժը պոյ փատիչահան, ու ժը
 պոյ ուան հէմիան ժի քօ լը մանսուպտանն, քօ պը
 թէքմիլ տինտարիթիէ ու պը էտէպէ սէլամէթ ու րա-
 3 հաթ էօմիւր քի նմ պատօն: Չիրա ուիա լը հուզուրա
 4 խելասէ մն խօտէ դանն ու մադպուլ ն: Բօ աւ աը
 խուազն խելասէ հէմի մնուովան, ու զանընէ տօղրի-
 5 թիէ պէն: Չիրա եէք խօտէ քի հէյն, ու եէք մի-
 յաննի քի լը մապէյնէ խօտէ ու մնուովան մնուով-
 6 իսա էլ Մէսիհ: Բօ աւ խօ ժը սէլա փըռան ֆիտա
 քըր, ժը պոյ շէհատէթ պունէ լը թային պուն զէմա-
 7 նան: Բօ նղ վաղճի ու րէսուլէ ուի, լը խուսուսա ի-
 մանէ ու տօղրիթիէ ժը թայիֆանուա խօճա թային
 պում պը իսա ռասթ տըպէմ, ու տնրնվան նա պէժըմ:
 8 Նուա տըխուաղըմ քօ ճամէրան լը հնր տնրան տես-
 թէ փաք պը պըլընա քըրընէ պէ զաղէպ ու պէ հէրսան
 9 տովա պըքըն: Վուսան ժի ժընան աւ խօ պը ճայիզ
 ճըլան, հէմ ժի պը էտէպ ու պը հիճապան պը խմմա-
 լինըն, նա պը հիւնայիէ փօռան, եա պը զէն, եա
 10 պը ինճույան, եախօտ պը փըռ պուհա ճըլան: Լէ պը
 խայր ամէլան չավան քօ ճայիպն ժը իպատէթ քեապ
 11 իդրար քրօղ ժընանուա: Ժըն պրա պը սիւքիւթ հին
 12 պըպն, պը հէմի իթաաթէ: Համա ժը ժընուա հին
 քըրընէ, եախօտ լը սէր ճամէրան հիւքիւմէթ աթօղը-
 13 նէ իղին նա տըմ: Չիրա ավուլ Ադամ խաղը պու,
 14 բաշէ Հավա: Ու Ադամ նն հաթը խաբանտըն, լէ
 15 ժըն հաթը խաբանտըն, ու դապհաթ քըր: Համա լը
 իման ու լը մա հապէթէտա ու աղիզիթիտա պը էտէ-
 պանէ էրքը տըսնքընն, պը էվլաո զայընէ տէ խե-
 լաս պըպն:

ՍԷՐ 3

- 1 Մեզա հան էմին ան, էրբը եէքէ ժը եպիսկոպոսի-
 2 թիւա հալէս տըքան, ամէլէ գանն արդու տըքան : Նուա
 ժը եպիսկոպոսուա կէրէք ան քօ պէ գուսուր, մէրէ
 եէք ժըն, քեամիլ. ադլէ թամ, էհլի բըզ, միւսաֆիր
 3 հանպանտող, հին քրօղ պըպան : Տըժմ, ն քրօղ նան պան, լէ-
 խըսդօղ նան պան, լէ միւլայիմ, գավլա նան քրօղ տրամ
 4 նա հանպանտող պըպան : Չը մալա խօռա գանն նազար
 քրօղ պըպան, քօ էվլատէ ուի հանպըն, լը հանր թիւլի
 5 լը իթամթոտա ու լը էտէպտա կըթօղ պըպան : Ու էր-
 քը եէքէ ժը մալա խօռա գանն նազար քրըրն նըղանան,
 լէ ժը քիլիսայէ խօտէռա չավան տէ իտարէ պըքան :
 6 Չը ախնուա նու հաթօղ նան պան քօ նան պան պըքըպիր
 7 պունէ լը աղապա Շէյդանէ պըքէվն : Համա ժէռա
 կէրէք ան քօ ժը մանուլէ տանրվան շէհատէթէ գանն
 ժի հանպան, նան պան քօ լը բուսլայէ ու լը տուղալէ
 Շէյթանէ պը գէվն :
 8 վուսան ժի սարկաւագան էհլի էտէպ պըպըն, նան
 տու խապարան, նան շարապխօրան, նան հարամ-
 9 քեար պըպըն : Լէ սըռա իմանէ պը զամիրէ փաք կըր-
 10 թօղ պըպըն : Ու առան ժի ալուլ պըրա պէնան ճառը-
 պանտըն ու բաշէ էրքը պէ գուսուր պէնան ախթըն,
 11 խըղէթէ սարկաւագիթի պըրա իճրա պըքըն : վու-
 սան ժի ժընա ուան էհլի էտէպ պըպըն, իթթիրանի
 նանպըն, լէ քեամիլ, ու լը հանր դըշդա էմին պըպըն :
 12 Սարկաւագան մէրէ եէք ժըն պըպըն, ժը էվլատէդ-
 խօռա ու ժը մալա խօռա գանն նազարէթ քրօղ պը-
 13 պըն : Ջիրա գանն սարկաւագիթի քրօղան, աւ ժը
 խօռա գանն մէրթէպէ ու լը խաա էլ Մէսիհտա պուն
 իմանտա փըռ սէրպէսթիթի գազանն տըքըն :
 14 Չը պօ լը ճէմ դա պը զուվն պէմ պը ումուտ քը-
 15 քընէ, գըշդէ հանա մը ժը դառա նըլիսանտ : Լաքին
 էրքը տանրէնկ պը մինըմ, քօ պըզանի էրքը չալան ճա-

յիզն ժը դառա լը մալա խօտէ կառանտըն , քօ քիլի-
սայէ կանի խօտէ ն , աթուռն ու տայաղէ տողրիթիէ ,
16 Որ մալումն քօ սըռա տինտարիթիէ մնղըն ն . խօտէ
լը ճէսէտաա հաթը աշիքեար պուն , լը Ռուհտա սա-
տըդ պու , ժը մէլէքանուա խույա լը նազ փութփէհրի-
զան վազ պու լը տընէտա հաթը ինան պուն , պը ճէ-
լայէ լը ժօր հաթը սանտըն :

ՍԷՐ 4

- 1 Ու Ազիղ Ռուհ աշիքեար տը պէ քօ լը ախըր զէ-
մանտա հընըքան աէ ժը իմանէ մուրթատ պըսըն , ժը
սանրէվի ըուհանուա ու ժը թալիմէ ճընանուա տէ տի-
- 2 գաթ պըքըն : Պը միւրայիթիէ տանրէվիան , ուան քօ
- 3 զամիրէ ուան տաղ պու ն : Ուան քօ ժը զէվըճանտը-
նէ տէ մէն պըքըն , ու տէ շուռտա պըխըն ժը թաա-
ման , քօ խօտէ խալի քըրիմ քօ իթիգաթլիան ու տող-
- 4 ըիթիէ ֆէհմ քրօզան պը շըքրէ սէֆա պըքըն : Ձիրա
հէմի մախլուդէ խօտէ գանճ ըն կալա քօ պը շըքրէ-
դէնն սանտըն , ու գաթ դըշգքի թուննն ժը ըէտ
- 5 պունուա : Ձիրա պօ քէլամուլլահէ ու պը նիյազէ դէ-
- 6 նն ազիղ պուն : ժը պըրէանտա շիրէթէ հան պը տա-
յընէ , ժը խաա էլ Մէսիհուա խըզմէթճի քի ջէ տէ պըսլի
ու տէ թէրպիյա պըսլի պը սէօզա իմանէ ու պը ա-
- 7 թալիմէ գանճ ժը աուխուա քօ թապի պույ : Լաքին
ժը նափաք ու ժը մասալա փիրէքան շուռտա պըսնք ,
- 8 ու դու խօ լը տինտարիթիտա թալիմ պըքն : Ձիրա
թալիմէ ճէսէտէ վըռ ֆայտէլի նընն , լաքին տինտա-
րիթի ժը հնր դըշգուա ֆայտէլի ն , չիւնքի լը ուի-
տա անվային ու աւ քօ աէ պէ վատա էօմրէ հէյն :
- 9 Սէօզա հան էմին ն ու պը հնր թարզ գապուլ պունուա
- 10 լայիգ ն : Ձիրա ապ ժը պոյ ուիա նմ զահմէթ տըք-
շինըն ու թահգիր տըպըն , չրմա քօ նմ ժը կանի խօ-
տէուա ումուտ տըքըն , քօ խէլասէ հեմի մանուվանն

- 11 պահուսուս է միւմիան : Գրչդէ հոնան պը սըփէր ու
 12 հին պըքսն : Գաթ Եէքէ ճուփանիթիէ դա թահգիր նս
 քսն , լաքին լը սէօղտա լը թավրտա ու հարաքէթտա ,
 լը մուհապէթտա , լը իմանտա , լը փագըթիթիտա ,
 13 խպրէթէ միւմիան պըպսն : Հաթա քօ սնղ պէմ , ժը
 խօնտընուա , ժը շիբէթուա ժը թալիմուա մուգայէթ պսն :
 14 ժը պօյ աւ պախշիշ քօ լը սէր դա պու իհմալ մսն
 պսն . քօ աւ ժը դառա պը տէսթէ փէյղէմպէրիթիէ
 լը մէճիտէ Երէցանտա լը սէրդա պը տէսթ տագիւ
 15 նընէ ժը դառա հաթը տայըն : Լը սէր դըչդէ հան
 պը ֆըքը , լը դըչդէ հանտա պսն . քօ լը պսր ջուն
 16 տընէ դա ժը հէմիան մալում պըպսն : Լը խօ ու լը
 թալիմէ մէզսն ու տայիմս լը ունտա պըքսն : Գիրա
 պը ահվա քըրընէ դու խօ ժի տէ խէլաս պըքի . ու
 ուան ժի քօ ժը դառա կօտարի տըքըն :

ՍԷՐ 5

- 1 Իթիթիարան փրո թաղիր մսնքսն , լէ ոքա պալան
 2 լալա պըքսն , ճըփանան ոքա պրէան , իթիթիար ժընան
 ոքա տէփան ժընա ճուանան ոքա խուչգան , պը թէք
 3 մի փաքիթիէ նասիհաթ պըքսն : Ժընէպիանուա րաղ
 4 պէթ պըքսն , ուան քօ ուսթ ժընէպիանսն : Ու էրքը
 ժը ժընէպի քիւա էվլատան , Եա թօռան հէյսն ,
 ժը հէմիան ավուլ , ժը էհալիէ մուլա խօռա բողպէթ
 պը նչան տայընէ , ժը պալ ու տիյէ թօռա իվաղ էտա
 քըրընէ պրա հին պըպըն , գիրա լը պսր թօտէ մագ
 5 պուլ ուիա սն : Լաքին աւ քօ սահիհ ժընէպի սն ու
 աւ թսնէ մայիս ումուտէ խօ լը սէր թօտէ տանի
 սն , ու լը շսվ ու ու լը տու նրքէճ ու նիյաղանտա սն :
 6 Համա աւ քօ էհլիպիփ սն , կալա քօ տը ժի , միրիսն :
 7 Ու դըչդէ հան թէնպիհ պըքսն հաթա քօ պէ գու
 8 սուր պըպըն : Համա էրքը Եէքէ է խօյան ու պա
 խուսուս էհալիէ մալա խօ գախիմիշ նաքսն աւ իմանէ

- ինքեար քերիս, ու ժը իմանսրզան ժի պէթէր ան :
- 9 Ա. ժընէպի պրա լը սրէյ ժընէպիան հասապ պըպան քօ
 ժը շէշթ սալան գէմ նընս, ժը եէք մէրուս ժըն պուս :
- 10 Պը խայր ամէլան հաթը շէհատէթ պուս, էրքը էվլա-
 տան մանգըն քըրիս, էրքը միւսաֆիրան գապուլ քը-
 րիս, էրքը լընկէ աղիզան շուշտիս, էրքը ժը ուան-
 ու քօ լը սըխլէթաանն եարսուս քըրիս, էրքը լը
- 11 հոթթիւրլի լը խայր ամէլտա տէվամ քըրիս : Լ. քին ճու-
 ան ժընէպիան թէրք պըքս, զիրա չը չաղ քօ լը գըտա
 խաէ լը մուխալիֆ զէվգանտա տըգէվըն, զէվլըճան.
- 12 տըն տըխուազըն : Ու ժը պոյ իմանէ խօ ավուլին լը
- 13 ալիքի տա դինըն լը պըն զաղէպէ տը գէվըն : Հէմ ժի
 լը մալան պը կէռանարնէ, թէնպէլ հին տըպըն, ու նա
 թանէ թէնպէլ, լէ վըռ խապարան ու թանուշ խապար
- 14 քրօզան ու գըշգէ պէ ճայիզ խապար տըտըն : Նուս
 տը խուազըմ քօ ճուանան պը զէվըճըն, գուռան պի-
 նըն մալ ալա պըպըն, ժը տըմինուս գաթ սէպէպ քի
- 15 զէմէ նստըն : Ձիրա հալա հընքքան լը տու Շէյգանէ
- 16 խուար պուս : էրքը ժը միւմի մէր քիռա, եա ժընքի-
 ուս ժընէպիյէգ ուի պըպըն. պրա ժը ուանուս ետը-
 տուս պըքս, քօ ժը քիլիսաուս պար նս պս քօ սա-
 հին ժընէպիան իտարէ պըքս :
- 17 Մէմիւրէթիէ խօ գանճ իճրա քրօզ երէյտան, ժը
 տու գաթ իզղէթուս միւսթահապ հասապ պըպըն պա-
 խուտուս ուան քօ լը սէօզտա ու լը թալիմտա էմէկ տըք-
- 18 շինըն : Ձիրա քըթէպ տըպէթս քօ, Տնվէ ու կա քօ
 լը զէվիտա տը խապըթս կրէ նստի, ու էրքը փալա
- 19 ժը իւճրէթէ խօռա լըյիգ ան : Լը սէր երէցէ կըլիան
 գապուլ մսքս, մէյէր պը տանվէ տու եա սէ շահտան
- 20 պըպս : Ուան քօ գապահաթ տըքըն լը պսր հէմիան
- 21 թաղիը պըքս քօ պաշգասիան պը թըռսըն : Լը պսր
 խօտ ու խա էլ Մէսիհէ ու հաթը պըթարթըն մէլէ-
 քան քօ գըշգէգ հանա գու պը բէյ, պէ տըլ շէվըրըն
- 22 ու գաթ գըշգէ քի պը խաթը նս քի : Գաթ լը սէր

- եւքէ զու վն տէսթ տա մէյըն ու ժը կիւնէյ պաշգաւ սիանուա իհնայ մնպն դու խօ փագըթ պը բէ :
- 23 Հէնի ժը ուի ու բէվն սատէ ալ վէմնխու , լէ հընըք ժի շարապ գուլլանմիշ պըպն ժը պոյ միտէյէ դա ու ժը պոյ փըո նախօշիթիյէդ դա :
- 24 Մնուով հննն քօ կիւնէյէդ ուան աշիքեար ըն , ու լը բէշ ուան լը հիւքմէ տըջուն , ու է հընըքան ժի լը
- 25 բէյ ուան սըջուն : վուսան ժի խայր ամէլէ հընըքան այան աշիքեար ըն , ու ուան քօ պաշգաւ թարղ դըշդ-քինն նըքեարըն պէնն վէշարթըն :

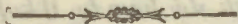
ՍԷՐ 6

- 1 Աւ հեմիան քօ լը պըն նիրա գուլիթինն էֆէն տիէդ խօ ժը հնր իղդէթուա լայիգ հասապ պըքըն , հա թա քօ ժը նավէ իօտէուա ու ժը թալիմէուա քիւֆը
- 2 ննպն : Ու է ուան քօ միւմի էֆէնտիէդ ուան հնյն , պրա ուան սերհէվտէ ննքըն , քօ պրէնն , լէ ժը ուան ուա պախուսուս գուլիթի պըքըն , գիրա ուան միւմի նն ու մուհապէթլինն , ու լը գանճիթիտա եարտում քրօղ մնուով ըն , դըշդէ հանա հին սըքն ու շիրէ :
- 3 Թան սըլամ : էրքը եէքէ պաշգա թալիմ քի հին տը քն , ժը սաղ սէօղա րապպէ մն իսա էլ Մէսիհուա ու լը կօրա տինտարիթիէ պուն թալիմուա րիզա նատն :
- 4 Աւ ֆօտուլ պուն դըշդքի նըզանն լէ պը միւճատէլան ու պահսան նախօշ պուն , քօ ժը ուան հասէտան , նի զան , քիւֆրան , շիւպհէյէդ եարամաղ հասիլ տըպըն :
- 5 Ագլէ ուան ֆասիտ ու ժը տօղրիթիէ մահրում մայօղ , պաթըլ լաֆէդ ուան հասիլ տըպն քօ տինտարիթի թիճարէթ թախմին տըքըն , ժը ահվա մնուովան շուն :
- 6 տա պը սնք : Համա տինտարիթի պը գանաաթէ թնվ ,
- 7 թիճարէթ քի մնղըն ն : Ձիրա մն դըշդքի նն անին լը տընէ , ու մալումն քօ մմ դըշդքի ժէ նը քեարըն
- 8 պը պըն : Նուա ժը խուարընուա ու ժը որկըրթընուա

- 9 գրչդէդ մն կալա քօ հննն, նմ ժը ուանուա գանատթ
 9 պըքըն: Համա ուան քօ զէնկին պուն տը խուազըն, տը
 գէվըն լը նավ թէճըրուպէե ու տուղաղէ ու լը նավ փըռ
 տիվանէ ու պը գարար արղուան. քօ ուան մնուովան
 10 լը հէլաքտա ու լը զայաթտա զարգ տըքըն: Ձիրա
 գուրմէ հէմի գրչդէդ քօթիան, տըրավ հնպունտընն
 քօ ժը ուիուա հընըքան պը հասրէթ քըչանտընէ, ժը
 իմանէ խուար պուն, ու աւ խօ լը նավա փըռ զահմէ,
 թան ավէթըն:
- 41 Լաքին դու էյ մնուովէ խօտէ, ժը գրչդէ հանա
 պը ուով, պը գէվ լը աու սատագաթէ, տինտարիթիէ,
 42 իմանէ, մուհապէթէ, սապրէ, մահնուպիթիէ: Լը ճէհ
 տա իմանէ գանն ճէհտ պըքն, ժը էպէտի հայաթուա
 պը զալըգ, քօ ժը ուիուա տավէթ պույ, ու լը պնր
 43 փըռ շահիտան իգրարէ գանն դա իգրար քըր: Լը պնր
 խօտէ ժը դաուա թէնպիհ տըքըմ քօ կանի տըքն հէ
 միան ու լը պնր իսա էլ Մէսիհէ, քօ լը պնր Պօնտօս
 44 լու ֆիլատոսէ շահատէթ քըր իգրարէ գանն: Քօ դու
 աւ թէնպիհ պէ լէքէ ու պէ գուտուր պը բէյ, հաթա
 45 զուհուրա Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ: Քօ աուի լը
 թային պուն զէմանաա տէ նիշան պըտոն, աւ Միւպարէք
 ու թանն Սուլթան պուն փատիշահէդ փատիշահան,
 46 ու խօտիէդ խօտէան: ժը նմըրիթիուա թանն մալիք
 պուն, լը նէդ ննպուն ոօհնիտա սաքին պուն, աուի
 քօ ժը մնուովան գաթ եէքէ նն տիթ, ու ժը տիթընուա
 ժի գատիր նընն. քօ ժը ուիուա իղգէթ ու էպէտի
 հիւքմէթ պըպն. ամին:
- 47 Լը տընէ հանտա ժը զէնկին պուօղանուա թէնպիհ
 պըքն, քօ մաղրուր ննպըն, ժը պէ սահիհիթի զէնկի
 նիթիուա կիւվէնմիշ նն պըն, լէ ժը կանի խօտէուա քօ
 հնր գրչդ պը զանի ժը մնուա տըտոն ժը գուլանմիշ
 48 քըրնուա: Քօ գաննիթի պըքըն, լը խայր ամէլանտա
 49 զէնկին պըպըն, տէսթէ վէքըրի, ճէօմէրտ պըպըն: Ու
 ժը պոյ աւ զէմանան քօ տէ պէն աւ ժը խօուա հիմէ

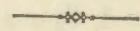
գնորմիչ պըքըն. հաթա քօ սահիհ հայաթէ լը տէսթ պինըն :

- 20 Էյ Տիմոթէոս, էմանէթէ պըբէ, ժը նավէ տարէվ
 Էլմէ ժը մուրտար նաֆիլէ լաֆան ու ժը պահսան
- 21 շունտա պըսմք: Գօ աուի հընըքան պը իգրար
 քըրընէ ժը իմանէ խուար պուն. ինայէթ պը դառա
 պըպան: Ամին :

ՄԵՔԹՈՒՊԷ ԻՔԻՆՃԻ
 Է ԲԷՍՈՒԼԷ ՊՕՂՈՍ

ԺԸ ՏԻՄՈԹԵՆՈՍԱՍ.

ՄԷՐ 1

- 1 Պօղոս ընտուլէ իսա էլ Մէսիհէ պը իրատէթէ խօսէ լը իսա էլ Մէսիհտա լը կօրա վատա հայաթէ :
- 2 Ժը տանլալի գուռէ մըն Տիմոթէնոսա ժը ալիէ Պավ խօտէ ու ժը Բապպէ մա իսա էլ Մէսիհէ, ինայէթ, մերհամէթ ու սէլամէթ պըպա :
- 3 Ժը էժտատանէ մըն պը փաք զամիրէ ժը աւ խօտէնա քօ իպատէթ տըքըմ շըքըր տըքըմ, չըմա քօ լը շմվ ու ոօ լը նըմէճէ խօտէ պէ գէմանի դա զիքը տըքըմ :
- 4 Հասըրմէ շահվէ դա լը պիրա խօ պը անինէ, քօ աղ դա պը պինըմ հասըթթան տըքըինըմ. հաթա քօ պը
- 5 շաղիթիէ դըժա պըպըմ : Չիւնքի լը սէր դատա պուռն պէ միրայիթի իմանէ լը պիրա խօ դինըմ. քօ աւ ա վուլ լը սէր տէքա դա լաւողատա ու լը սէր տիյա դա Եւնիկէտա սաքին պու ու աղ պավուր տըքըմ լը սէր դա
- 6 ժի հէյա : Ժը սէմէտէ հան պիրա դա դինըմ քօ պախչիչէ խօտէ դուլանմիշ պըքի, քօ ժը դառա հաթը տայըն պը
- 7 տէսթէդ մըն լը սէր դա հաթը տադինընէ : Չիրա խօտէ ժը մառա բուհէ թոսօքէնա տա, լէ բուհա դուվլէթէ
- 8 ու մուհապէթէ ու թամ ագլէ : Նուա ժը պոյ չէհատէթէ Բապպէ մա, ու ժը պոյ մըն քօ մահպուսէ ուի մա

շէրմ մանքան լէ լը ինծիլտա ու լը մէշադաթտա հիսսէ
 9 տար պան լը կորա գուվիթէ իօտէ : քօ ման խէլաս
 քըր, ու պը աղիղ տավէթէ տավէթ քըր, նա լը կորա
 ամէլէ ման լէ լը կորա թագտիր ու ինայէթէ ուի : քօ
 պը իսա էլ Մէսիհէ ժը մանա հաթը տայըն ժը դատիմ
 10 գէմանան : Ու նուա պը խույայի պունէ խէլասէ ման իսա
 էլ Մէսիհէ աջիքեար պու , քօ աւ մըրըն պաթալ քըր
 ու հայաթ հէմ նան մըրըն լը աջիքեար անի պը տէսթէ
 11 ինծիլէ : քօ անգ վազճիյէ ուի ու րէսուլ ու խօճայէ թա
 12 յիֆան թային պում : ժը պօյ ուիա էգիյէթէ հանան ժի
 տըքշինըմ, լաքին շէրմ նաքըմ, զիրա ժը քէնա անգ
 իման գինըմ տըղճնըմ, ու իթիմսթէ մըն հէյն քօ
 էմանէթէ մըն ժը վէշարթընուա գտտիր ան հաթա ուէ
 13 ույէ : փէթ պըկըր ուէամա աւ սէօզան քօ ժը մըն պը
 հիստիյ պը իման ու պը մուհապէթ քօ պը իսա էլ
 Մէսիհէ ան :
 14 Աւ էմանէթէ գանն խօյի պըքան պը տէսթէ րուհ էլ
 15 Գուտա քօ լը մատա սաքին պուան : Ուիա տըզանի քօ
 լը Ասիատա պուն աւ հէմիան ժը մըն տուր քէթըն քօ
 16 փիգէղոս ու շէրմնգինէս ժի ժը ուան ըն : Բապպ ժը
 մալա թնեսիփորոտա մէրհամէթ պըտան . զիրա փըռ
 ճարան մը բահաթ քըր ու ժը գէնծիրէ մըն շէրմ նան
 17 քըր : լէ կավա քօ լը Բօմայէ հաթ պը փըռ գայ
 18 րէթէ մը արամիշ քըր ու տի անգ : Բապպ ժէնա պը
 տան , քօ աւ ու մէրհամէթ պը պինն ու լը Եփեսոս
 տա ժի չը գաս ժը մըռա խըզմէթ քըր գու աուի
 գանն տը զանի :

ՍԷՐ 2

1 Նուա դու էյ էվատէ մըն , լը իսա էլ Մէսիհտա
 2 պուն ինայէթտա փէթ պան : Ու աւ դըրչաան քօ դա
 ժը մըն պըհիտա պը փըռ շահիտան ժը էմին մանու
 վանուա հավալա պըքան քօ ուան ժի գատիր պը պըն

- 3 Ժը պաշգասիանու հին քրրընէ : Նուա դու լը մէշա-
 գաթտա սապր պըքս ոգա ճէնկճի քի գանճ է իսա էլ
 4 Մէսիհէ : Գաթ ասքէր քի լը մասլահաթէ տընէ հան
 գարըշ նա՛ պա՛ , քօ ժը ասքէր ճըվանտօղուա պէ խօշ
 5 տիթըն : Հէմ տախի էրքը եէքէ կիւլէշ տըկըրա՛ , լը
 կօրա գանուենէ կիւլէշլէմիշ նա՛ պա՛ , թաճէ նաստինա՛ :
 6 Ժը խապըթանտօլ ճօթքեարուա ավուլ ժը մասուլէ
 7 սանտըն կէրէքա՛ : Ֆէհմ պըքս կօթընէ մըն , խօտէ ժը
 8 դաուա ֆէհմ պըրտա՛ լը հա՛ր դըշդտա : Լը պիրա խօ
 պինա՛ ժը դիւրիլէթէ Տավուտ պու՛ն իսա էլ Մէսիհէ քօ
 աւ լը կօրա հաթը վաղ պու՛ն ինճիլէ մըն գըյամ քըր :
 9 Քօ լը ուխտա ոգա եարամաղ քի էգիլէթան տըքշինըմ ,
 պը կրէտան պիլէ . լաքին քէլամուլլահէ նա կրէտայա՛ :
 10 Ժը սէմէտէ ուխա ժը պօյ հաթը պըժարթիան ժը հա՛ր
 դըշդուա սապր տըքըմ , հաթա քօ ուան ժի պը էպէ-
 տի իզգէթէ ժը աւ խէլասուա քօ պը իսա էլ Մէսիհէ
 11 ա՛ նայիլ պըպըն : Սէօղա հան էմին ա՛ . զիրա էրքը ա՛մ
 12 պը ուխուա թա՛վ մըրըն , թա՛վ ժի տէ պը ժին : Էրքը ա՛մ
 թէհամիւլ պըքըն , պը ուխուա թա՛վ տէ փատիշահիթի
 ա՛մ պաժօն , էրքը ա՛մ ինքեար պըքըն , աւ ժի մա՛ տէ
 13 ինքեար պըքա՛ : Էրքը ա՛մ իմանսըղ պըպըն . աւ էմին
 14 տըմինա՛ . աւ խօ ինքեար քրրընէ գատիր նընա՛ : Դըշդէ
 հան լը պիրա ուան պըխա՛ , ու լը պա՛ր խօտէ շէհատէթ
 պըքա՛ քօ պահա քրօղէ սէօղէ նա՛ պըն , քօ ժը դըշդ-
 քիուա ֆայտէլի նընա՛ , լէ թա՛նէ ժը պօյ խարապէթէ
 15 պըհիտօղանուա ա՛ : Ղայրէթ պըքա՛ դու խօ պէ այպ
 լը պա՛ր խօտէ նիշան պըտի , վուսան իշճի քի քօ տէ
 շէրմ նա՛քա՛ , սէօղա տօղրիթիէ պը ուսթ հին քրրընէ :
 16 Համա ժը մուրտար նաֆիլէ լաֆան շու՛նտա պըսա՛ք ,
 զիրա աուան ֆասիգիթիէ ժը պէթէր քրրընէ սէպէպ
 17 տըպըն : Սէօղա ուան ոգա տա՛րպէ սըրըփէնչէ ա՛ պը
 խուարընէ լը բէշ տըջօ . քօ Հիմէնուա ու ֆիղէտուա ժի
 18 ժը ուան ըն : Քօ ուան տըպէն հէնի գըյամէթ պու՛ն ,
 ու ժը տօղրիթիէ խուար տըպըն . ու իմանէ հընըքան

- 19 խարայ տրքըն : Լաքին հիմէ խօտէ գավի տը սնքընն, ու մէօհրէ ուի հանա հէյն, քօ Բապպ նաս տըքն աուան քօ է ուինն ու ժը նահապիթիէ պրա շունտա պը սնքընըն աւ հէմիան քօ նավէ խօտէ կազի տըքըն :
- 20 Լաքին լը մալ քի մաղընտանա՛ թանէ ֆրապէդ գէնին ու զիվին հէնն, լէ ֆրապէ տարին ու հարին ժի հէնն, ու հընըքան ժը պոյ խըզմէթէ պը իզգէթէնն ու հընըքան ժը պոյ խըզմէթէ էտնանըն : Նուա էրքըն եէքէ աւ խօ ժը զըչդէ հանա փապըթ տըքն, աւ ժը պոյ իզգէթէ տէ ֆրապէ քի պըպն հաթը ազիդ պուն ու ժը խօտիէ խօռա լազըմ պուն ժը պոյ հնր խայր ամէլան
- 22 հաթը հազըր պուն : Լաքին դու ժը շէհպէթէ ճուանան պըռավ ու պը գալպէ փաք ժը Բապպոա պը նիտա քրօղան թնվ, լը տու սասագաթէ, իմանէ, մուհապէթէ, սէլամէթէ հնոն : Համա ժը ճահիլ ու պէ մանա մէսէլան պըռավ : չըմա քօ տըզանի քօ աւ սէպէպէ
- 24 գավղայան տըպըն : Լաքին ժը գուլէ Բապպոա գավղա քըրըն ճայիզ նընն, իլլա ժը հէմիանուա միւլայիմ պուն
- 25 հին քրօղ ժը զուլմէուա սապը քրօղ : Աուան քօ զըտըն պը մահճուպիթիէ թալիմ քըրըն ճայիզ ն, պըպն քօ խօտէ ժը ուանուա թէվպէ պըտոն ժը պոյ տօղրիթիէ
- 26 ֆէհմ քըրընէ : Քօ ժը տուչաղէ Շէյտանէ պը ֆէլըթըն, քօ ժէ հաթըն կըթըն, ժը իրատէթէ ուիուա գուլուզ քըրընէ :

ՍԷՐ 3

- 1 Ու ուիա պըզանն քօ լը ուոյա բաշինտա տէ քէօթի
- 2 գէմանան պէն : Չիրա մնուվան տէ պըպըն, նէֆսէ խօ հնպանտօղ, դամաքեարան, քիպիրան, մաղրուրան քիւֆիւրպաղան, ժը պավ ու տիյէ խօռա իթաաթսըզան
- 3 նամքէօրան, նափաքան, Պէ մէրհամէթան, պարուչիթի նա՛ խուաղան, դամմաղան, աւ խօ զապթ նն քրօղան, ազըլունան, գանճի նն հնպանտօղան,
- 4 խայրնան, էտէպուրզան, գուրայան, ժը խօտէ բէթըր

- 5 ջէվզէ հնպանտողան. Ու լը ուանտա սուրէթէ տինտա,
 րիթիէ տէ պրպն, լաքին գուվէթէ ուի տէ ինքեար
 6 պըքըն, ու դու ժը ուանան շունտա պըսնք: Ձիրա ժը
 ուանան ըն, քօ տը գէվըն պը մալա մալ, ու եէսիր
 տըքըն պը կիւնէ հաթը պար պուն պը ֆըքըր զայիֆ
 պուն ժընան, ժը չէշիթ չէշիթ էշթահան հաթըն աթօ
 7 թըն, քօ տայիմա հին տը պըն, ու գաթ լը տողրիթիէ
 8 ֆէհմ քըրընէ նըքեարըն պըկէն: Լէ չալան քօ Հանէս
 ու Համրէս ժը Մուսաուա զըտ սնքընին վուսան ժի
 ուանան ժը տողրիթիուա զըտ տը սնքընըն, պը ագլ
 9 ֆասիտ մանուվըն, լը իմանտա նաֆիլէ նն: Լաքին
 հէնի բէշ տէ ննջուն, զիրա ագլըրգիթիէ ուանան ժը
 հէմիանուա տէ աշիքեար պըպն, չալան քօ է ուան
 10 ժի պու: Համա դու թապի պույ ժը մըուա. լը թա
 լիմտա, լը հալ ու քէյֆիյէթտա, լը նիյէթտա լը իման
 տա, լը սապը քըրընտա, լը մուհապէթտա, լը թէհա
 11 միւլտա, լը գավարանտընտա: Լը ալէմանտա, չալան
 ժը մըուա պու լը Սնթաքիատա, ու լը Գօնեատա, ու
 լը Լուստրատա. չը գավարանտընան մը քըշանտ, ու ժը
 12 հէմիան մը խէլաս քըր Բապպ: Ու աւ հէմիան քօ տը
 խուազըն պը տինտատիթիէ լը իսա էլ Մէսիհտա կէշը
 13 միշ պունէ, գավարանտընան տէ պըքշինըն: Համա եա
 րամաղ մանուվան, ու խափանտողան պը խափանտընէ,
 ու պը հաթըն խափանտընէ հէնի պէթէր տէ պըպըն:
 14 Համա դու գավի պըսնք լը աւ դըշգանտա, քօ հին
 պույ, ու դա իթիգաթ քըր, զիրա դու զանի քօ ժը
 15 քէ հին պույ: Հէմ ժը մասումիթիէ ժօք ազիղ քըթէ
 պան տըզանի, քօ ուան դա պը տէսթէ աւ իմանէ քօ
 լը սէր իսա էլ Մէսիհտա ն, ժը պօյ խէլասէ ալիմ քը
 16 ընէ գաաիրըն: Քըթէպ հէմի պը նուֆուսէ իօտէնն,
 ու ժը թալիմուա, ու ժը թազիրուա, ժը իսա հ պունուա
 ժը պօյ սատագաթուա պուն ժը թէտիպուա ֆայտէլինն:
 17 Հաթա քօ մանուվէ իօտէ թամ պըպն, ժը հէմի խայր
 ամէլուա հաթըր հազըր պուն:

ՍԷՐ 4

- 1 Ե՛հ հատե՛թիէ հան տա դի՛նքմ՝ լը պ՛նր Խօտէ ու Իսա
 ել Մէսիհէ, քօ տէ հիւքմ՝ պըքմ սաղան ու մըրիան,
 2 լը ռիթա զուհուր ու փատիշահիթիէ ուի: Սէօզէ վազ
 պըքմ, ռիթսուզ, հազըր պըսմք, թազիր պըքմ, թէք-
 տիր պըքմ, շիրէթ պըքմ, պը թէմամասպր ա թալիմէ:
 3 Զիրա տէ ռիթ պէ քօ, ժը սաղ թալիմաա տէ թէհա-
 միւլննքըն, լէ նօլա խուրինէ կօյէգ խօ լը կօրա արզույէ
 4 խօ աւ ժը խօռա խօծայան տէ պը ճըվինըն: Ժը սօզ-
 րիթիէ կօյէ խօ տէ վէկէռինըն ու լը սու մասալան տէ
 5 պըջուռն: Լաքին դու լը նալ հէմի գըջդան հէշար պը-
 սմք, լը մէշադթտա սապր պըքմ, ամէլէ աւետարա-
 6 նիչէ իճրա պըքմ, խըզմէթա խօ էտա պըքմ: Զիրա
 7 պուռն, ու ռիթա մըրընէ մըն կիհիշթիմ: Ճէնկէ դանճ
 մը ճէնկ քըր, ոէյա խօ մը թէքմիլ քըր, իմանէ մը
 8 կըրթ: Ժը ուի բէվմ հէյմ ու տը մինն ժը մըռա թաճա
 սատադաթէ քօ աուի ժը մըռա Բապպ, աւ սատրդ լը
 ուէ ոօյէ տէ պըտմ, ու թանէ ժը մըռա նա լէ ժը
 ուան հէմիանուա ժի քօ զուհուրի ուի տը հնպինըն:
 9 Հայրէթ պըքմ դու ժը մըռա պէյ: (10) Զիրա Դէ-
 մաս մը թէրք քըր տընէյ հան հնպանտ, ու ջու լը
 Սէլանիկէ, կրէսկէս լը Դաղատիայէ ու Տիտոս լը Դաղ-
 11 մատիայէ ջու: Լուգա թանէ պը մըռա մ, Մարգոսէ
 պըստին պը խօռա պինն զիրա ժը պօյ խըզմէթէ ժը
 12 մըռա ֆայտէլի մ: Ու մը Տիւքիկոսէ լը Եփեսոսէ
 13 շիյանտ: Աւ եաղմուրուղէ, քօ մը լը Տրովադատա հըշդ-
 լը ճէմ կարպօսէ, կավա քօ պէյ պինն, քըթէպան ժի,
 14 պախուսուս մագաղաթան: Հատատ Աղէքսանդրոս ժը
 մըռա քէօթիթի քըր, Բապպ ժէռա լը կօրա ամէլէ ուի
 15 պէտէլ տէ պըքմ: Ու դու ժի ժէ սագըն պմ, զիրա
 16 ժը սէօզէ մնուա փըռ զըտ սնքընի: Ճարա ալուրինէ

- Լը ճէվապ տայընէ մըտա պը մըռա քէս քի ննհաթ.
 Լէ հէմի ժի անը թէրք քըրըն, ժը խօտէ տիլէկ տըքըմ
 17 քօ աւ ժը ուանուա կիւնէ հասապ նն պն: Լաքին րապպ
 Լը պա մը սնքնի ու մը փէթ քըր, քօ վազ պը տէսթէ
 մըն թէմամ պըպն, ու թայիֆան հէմի ժի պը պըհի-
 18 սըն, ու անը ժը տանլէ ապրանէ ֆէլըթըմ: Հէմ րապպ անը
 ժը հէմի շըղուլէ եարամագէ տէ խէլաս պըքն, ու սաղ
 սէլիմ Լը փատիշահիթիէ խօ աղիւմանիէ տէ պըպն,
 քօ ժէռա էպէտ ըլ ապէտ համոտ պըպն. ամին:
 19 Ժը Պրիսկէռա ու ժը Ակիւղասուա, ու ժը մալա
 20 Ռնեօիփորոսուա սըլավան պըքն: Երաստոս Լը կորն-
 թոստա մա, ու Տրոփիմոսէ նախօշ մը Լը Մէլիսոստա
 21 հըլթ: Ղայրէթ պըքն ժը գըվըստանէ ավուլ պէյ ժը
 դառա Եւրուղոս ու Պուդէս, ու Լինոս ու կլօդիա ու
 22 հէմի պրէան սըլավան տըքըն: րապպ խաա էլ Մէսիհ
 պը բուհէ դա տա պըպն, ինայէթէ պը ոռա պըպն.
 Ամին:

Մ Է Գ Թ Ո Ի Պ Է
Է Բ Ե Ս Ո Ւ Լ Է Պ Թ Ղ Ո Ս

Ժ Ը Տ Ի Տ Ո Ս Ռ Ա

Ս Է Բ 1

- 1 Պօղոս գուլէ խօտէ ու ըհսուլէ իսա էլ Մէսիհէ. լը
իմանա հաթը պըժարղընէդ խօտէ ու ողա տինտարի.
- 2 Թիէ պուն. լը կորա էլմէ սօղրիթիէ. Ժը պոյ ումու
տէ հայաթէ էպէտի, քօ աւ պէտմնրէվ խօտէ վատ
- 3 քըր, Ժը զէմանա գատիման ալուլ: Ու լը Թային
պուն զէմանանտա լը կորա էմրէ խէլասէ մն խօտէ,
Ժը մըռա հաթը էմանէթ պուն պը տէսթէ վաղէ, սէօ.
- 4 զա խօ պէյան քըր: Լը կորա իմանէ մըսէվի Ժը խասս
էվլատէ մըռա Ժը Տիտոսա, Ժը Պավ խօտէ, ու Ժը
Բապպ իսա էլ Մէսիհ խէլասէ մն խնայէթ ու սէլամէթ
պըպմ:
- 5 Ժը պոյ ուիա մը դա լը կիրիտտա հըչգ. քօ չը գէ-
մանի հէյմ Թէքմիլ պըքի, ողա քօ մը Ժը դառա սը-
- 6 փէրթ լը հմր պաժէրտա երէցան նասպ պըքի: Էրբը
եէքէ պէ գուսուր պըպմ, մէրէ եէք Ժըն, միւմին էվ-
լատէ ուի հմպըն, ուան էտէպըզ, եա իթաաթտըզ,
- 7 կազընան հմպըն: Զիրա Ժը եպիսկոպոսա կէրէք մ
քօ ողա վէքիլխարճէ խօտէ պէ գուսուր պըպմ. նմ
էտէպըզ, նմ սու հաթօղ, նմ շարապ խօր, նմ լէ-
- 8 խըստօղ, նմ հարամքեար: Լէ միւսափիր հմպանտօղ,

- 9 Գանճիթի հնարանտող, պը թամ ագլ, սատըգ արիզ,
 աւ խօ զապթ քրօղ: Լը կորա թալիմէ պուն ժը էմին
 սեօղուա թապի պն, հաթա քօ պը սաղ թալիմէ շի-
 րէթ տայընէ, հէմ աուան քօ զըտ տը սնքընըն թէք-
 10 թիր քըրընէ ժի գատիր պըպն: Ձիրա իթաաթսըղ նա-
 Ֆիլէ խապէր տայօղան, հէմ ագլը խափանտօղան փըռ
 11 հէնն, պախուսուս աուան քօ ժը սիւնէթէնն: քօ ուան
 շաշ քըրըն կէրէք ան, քօ թէմամ մաղա խարապ տը-
 քըն, ու ճայիղսըղ դըշդան հին տըքըն, ժը պօյ հա-
 12 բամքերիթիէ: ժը ուան եէքէ ժը փէյղէմպէրէ ուան
 կօ. կիրիտլիան տայիմա տնրէվի ճանավարէթ քէօթի,
 13 թէնպէլ պօշ պօղաղ նաս ըն: Շէհատէթէ հան տօղրի
 ան, ժը ուի սէմէտէ ուան շէտիտ թաղիլ պըքն. հաթա
 14 քօ լը իմանտա սաղ պը մինըն: Ու տիգաթ նն քըն
 ժը մասալէդ Եէհուտիանուա ժը թէնպիհէ աւ մնու-
 15 վան քօ ժը տօղրիթիէ տուր տը սնքընըն: ժը փաք մն-
 ուովանուա հնր դըշդ փաք ան, համա ժը մուրտաան-
 ուա ու ժը իմանսըղանուա, գաթ դըշդ քի փաք նընն,
 լէ կէրէք ագլէ ուան, կէրէք զամիրէ ուան հաթիմ
 16 մուրտար պուն: Իգրար տըքըն քօ իօտէ նաս տըքըն,
 ու պը ամէլէ խօ ինքերար տըքըն, չիւն քի մէքըուհ ու
 իթաաթսըղ ու ժը պօյ հնր խայր ամէլէ եարամաղ ըն:

ՍԷՐ 2

- 1 Համա գու պըպէթ չը քօ սաղ թալիմուա ճայիղ ան:
 2 քօ իթիարան հէշար, էհլի ըրզ, ագլըլէ թամ, լը
 իմանտա, լը մուհապէթտա, լը սապրտա, սաղ պըպըն:
 3 վուսան ժի իթիար ժընան ժը աղիգանուա եագըշմիշ
 պուն լը գըյաֆէթտա նն զամաղան, նն պէքրիան,
 4 իլլա գանճ հին քրօղան պըպըն: քօ շիրէթ պըքըն ժը-
 նէթ ճուվանան, մէրէ խօ հնարանտօղ ու գուուէ խօ
 5 հնարանտօղ պըպըն: Պը թամ ագլ, փաք, մաղ ալլա
 խայր ամէլ, ժը մէրէ խօուա իթաաթ պունէ հին պը-

քնն, հաթա քօ ժը քելամուլլահէնու պիւֆր նն պն :
 6 վնուան ժի ժը ճուվանանուա շիբէթ պըքն, քօ պը
 7 թամ ազլ պըպըն : ժը հնր ալի դու խօ ժը խայր
 ամէլուա օրինէկ նիշան պրպն լը թալիմուա ժը ֆէսա,
 8 տէ խալիս պը էտէպ : Պէ դէմ պուն սաղ քելամ, քօ
 աւ քօ ժը մանա դըտ տը սնքընն պը շէրմ պն, ու
 լը սէր մն խապէր քի ուի քէօթի թուննն պն կօթընէ :
 9 ժը գուլանուա նասիհաթ պըքն քօ ժը էֆէնտիէ խօուա
 միւթէհ պըպըն, լը հնր դըշդտա խօշ, զըտ կօթօզան
 10 ննպըն : Ու նա ժի տըզան, լէ լը հնր դըշդտա էմինի-
 յէթէ գանճ նիշան պըտըն, հաթա քօ լը հնր դըշդտա
 11 ժը թալիմէ խէլասէ մն իօտէնուա զիյնէթ պըքըն : Ձի-
 ըա խէլաս քրօղ ինայէթէ թօտէ ժը հէմի մնուվանուա
 12 խույայի պու : Քօ մն նասիհաթ տըքն, քօ ֆասիգի-
 թիէ ու տիւնեալի արզուան նմ ինքեար պըքըն, լը
 պընէ հանտա պը ազլէ թամ, ու պը սատագաթէ ու
 13 պը տինտարիթիէ կէչըմիշ պըպըն : Ու ժը աւ միւպարէք
 ումուտուա հէմ ժը ճէլիլ զուհրէ աղիմ Սլլահէ, ու
 14 խէլասէ մն իսա էլ Մէսիհէ պէքէմիշ պըքըն : Քօ աւ
 խօ ժը պօյ մն տա, քօ մն ժը հնր պլնամուսիթիէ
 խէլաս պըքն, ու փաք պըքն ժը խօուա խաս գալմ
 15 պըքն, ժը հնր խայր ամէլուա զայրէթքէշ : Դըշդէ հանա
 պը պէժ, ու նասիհաթ պըքն, ու պը շէտխա թէքտիր
 պըքն, նն պն քօ եէքէ դա լը սէր կազընան պըքն :

ՍԷՐ 3

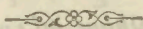
1 Պիրա ուան պինն, քօ ժը սալթանաթանուա ու ժը
 հիւքիւմէթանուա իթաաթ պըքըն միւթէհ պըպըն, ժը
 2 հնր խայր ամէլուա հազըր պըպըն : Գաթ եէքէնուա
 քիւֆր ննքըն, գալիլանի ննպըն, միւլայիմ պըպըն, ժը
 հնր քնսուա թէմամ մահճուպիթի պրա նիշան պը-
 3 տըն, Ձիրա ռիսթ քի նմ ժի ազլըսըղ, իթաաթսըղ,
 հաթը խալիանտըն պուն, ու ժը թիւրլի թիւրլի ար-

- զուանուա ու զէվգանուա գուրուղ տըբըր • լը քէօթի-
 թիտա ու լը հասէտտա էօմրէ խօ կէչըմիշ տըբըր • ամ
 մէքրուհ պուն ու ժը հնվուտուան ժի իքրահ տըբըրը
 4 պուն : լաքին կավա քօ գանճիթի ու մանուվ հնպան
 5 տիթիէ խէլասէ մն իօտէ աշիքեար պու : Նա ժը խայր
 ամէլէ մն քօ ամ շըղուլըն , իլլա լը կօրա մէրհամէթէ
 ուի մն խէլաս քըր , պը թէգրար զայընէ պը տէսթէ
 6 շուշգընէ , ու պը նու պունէ ազիզ Բուհէ : Գօ աուի
 պը տէսթէ խէլասէ մն իսա էլ Մէսիհ ն , լը սէր մն
 7 պը զանիմէթէ ուրժանտ : Վուսան քօ պը ինայէթէ ուի
 բաշէ սատըգ պունէ մն , լը կօրա ումուտէ էպէտի հա-
 8 յաթէ ամ վարիտան պըպըն : Սէօղա հան էմին ն , ու
 տը խուաղըմ քօ դու լը խուսուսա գըշգէդ հանա
 թահգիգ պըքի հաթա քօ ժը իօտէուա իման անօղ
 քէսան ժը ամէլէդ գանճուա ճէհտ քըրընէ մուգայէտ
 պըպըն , ժը մանուվանուա գանճ ու ֆայտէլի դըշգան
 9 ուանա նըն : Համա դու ժը տիվանէ պահասն ու ժը
 հասապ քըրընէ սիւսիլան ու ժը նիյաղան ու ժը փէվ-
 չունէ նամօսէ շունտա պըսնք • զիրա ուան ֆայտէսըղ
 10 ու պաթըլըն : Ժը հէրիտիկոս մանուվէ պիրինճի ու
 իքինճի ճարան ժը բաշէ շիրէթ քըրընէ շունտա պը-
 11 սնք : Ու պը զանն քօ մանուվէ ահվա խուար պու ն ,
 ու կիւնէ տըքն , չիւնքի աւ ժը խօ հիւքմ պունն :
 12 Կավա քօ Արտէմաէ , եա Տիւքիկոսէ ժը դաուա պը
 շէյինըմ , զայրէթ պըքն ժը մըուա պէյ լը նիկօպօլիտէ
 զիրա մը նիյէթէ խօ տանի քօ զըվըստանէ լը ուէ պը
 13 տանրինըմ : Իօճաէ նօմօսէ Ջէնաս ու Ապօղոսէ զուվն
 ոէվի պըքն , հաթա գաթ դըշգ քի գէմանիէ ուան
 14 նն պն : Հէմ էմնյան ժի պրա հին պըպըն , ժը պօյ լա-
 զըմ պուն հաճէթան ժը պօյ խայր ամէլէ ճէհտ քըրը-
 15 նէ , հաթա քօ պէ մէյվէ նն պըն : Սըլավան տըքըն ժը
 դաուա աւ հէմիան քօ պը մըուա նն , սըլավան պըտն
 ժը ուանուա քօ մն տը հնպինըն պը իմանէ , ինայէթ
 պը ո' հէմիան պըպն • Ամին :

Մ Է Ք Թ Ո Ւ Պ Է

Է Ր Ե Ս Ո Ւ Կ Է Պ Օ Ղ Ո Ս

Ժ Ը Փ Ի Լ Ի Մ Ո Ն Ռ Ա

Մ Է Ր 1

- 1 Պօղոս մահապուսէ իսա էլ Մէսիհէ ու Տիմոթէոս պրէ ,
- 2 ժը տանլալի ու իշտաչէ մանա փիլիմոնուա : Ու ժը տանլալի Սպիիաուա ու ժը ճէնկտաչէ ման Արքիպպոսուա ու
- 3 լը մալա դատա պուն ժը քիլիսաուա : ժը ոռա ժը Պապէ ման խօտէ ու ժը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ ինայէթ ու սէլամէթ պրպան :
- 4 Տայիմա շըբըր տըբըմ ժը խօտէէ խօ , դա լը նըմէ՛
- 5 ճէ խօտա պը գըբըր քըրընէ : Կապա քօ տը պըհիսըմ մուհապէթ ու իմանէ դա , քօ հէյն լը սէր Բապպ
- 6 Մէսիհէ , ու լը սէր հէմի ազիզան : Քօ իհնագիթիէ իմանէ դա մէյլէտար պրպան , պը իսա էլ Մէսիհէ լը սէր ոտա պուն պը մալուսիթիէ հէմի գանձիթիան :
- 7 Ձիրա ժը պօյ մուհապէթէ դա վըռ շազ պունէ ման հէյն ու թէսէլի . շըմա քօ պը տէսթէ տըլէ ազիզան վըռ բահաթ պունան , էյ պրէ :
- 8 ժը պօյ ուիա էրբը վըռ ճէտարէթէ մը պը իսա հէ՛
- 9 յա ժի , աւ քօ ճայիզան ժը դաուա էմր քըրընէ : Լաքին հէնի բէթըր ժը պօյ մուհապէթէ լավա տըբըմ , սնղ ահվա մանուլ քի՛ եանի իիթիար Պօղոս ու նուա
- 10 ժը պօյ իսա էլ Մէսիհէ ողա մահապուս քի ըմ : ժը դա

- րէճա տըքըմ՝ ժը պոյ Ռնէսիմնս էվլատէ մըն , աուի քօ
- 11 մը լը կրէտանէ խօտա զա : քօ ռիթ քի ժը դառա
եարամազ պու , լաքին նուա ժը դառա ժի ու ժը մը
- 12 ոա ժի ֆայտէլի ան : Աուի քօ մը շունտա շիանտ , դու
- 13 ժի աուի գապուլ պըքան չըմա քօ բուտիա մըն ան : Աուի
քօ մը տը խօտա լը պա խօ հըչդընէ , քօ տէլա դատա
- 14 ժը մըռա խըզմէթ պըքան լը կրէտանա ինծիլէտա : Լա
քին պէ րէյա դա մը նա խօտա դըչդ քի քըրընէ , քօ
գանծիթիէ դա ոգա ժը մէճպուրիթիէ նան պան , լէ պը
- 15 իրատէթէ պըպան : Ջիրա պէլքի ժը սէմէտէ հան ժը
դա ռիթ քի ճէ պու , քօ աւ է դա պըպան էպէտի :
- 16 Հէնի ոգա գուլ նան , լէ ժը գուլ բէթըր , ոգա մու
հապէթլի պրէ , ու էրքը ժը մըռա աւ գաս տանլիան ,
չը դաս բէթըր տէ պըպան ժը դառա , էրքը ժը ալիէ
- 17 ճէսէտ ու էրքը ժը ալիէ Բապպ : Նուա էրքը դու մըն
ժը խօռա իլհագ հասապ տըքի աուի ժի ոգա մըն
- 18 գապուլ պըքան : Ու էրքը ժը դառա նահագիթիքի քը
րիան , եա տէյնտար ան , աուի լը հիսապէ մըտա պը նը
- 19 վիս : Էղ Պօղոս մը պը տէսթէ խօ նըվիսանտ , անդ էտա
տըքըմ՝ , քօ նա պէմ ժը դառա , էրքը դու ժի խօ ժը
- 20 մըռա տէյնտարի : Պէլի , էյ պրէ , պրա պը տէսթէ
դա ֆայտէէ հան ժը մըռա պըպան պը Բապպ րահաթ
- 21 պըքան բուտիա մըն պը իսա : Ժը իթաաթիէ դառա մը
պը իթիմատ քըրընէ , ժը դառա նըվիսանտ , զիրա
անդ տըզանըմ՝ քօ դու ժը կօթընէ մըն բէթըր ժի տէ
պըքի :
- 22 Հէմ տախի ժը մըռա գօնախ քի ժի հաղըր պըքան ,
զիրա ումուտ տըքըմ՝ քօ պը պէրաքէթէ նըմէճէ ո ժը
- 23 ոռա տէ պէմն պաղչլամիչ պուն : Սըլալ տըքան ժը
ոռա Եպափրաս մահպուտտաչէ մըն , պը իսա էլ Մէ
- 24 սիհէ : Հէմ իչտաչէդ մըն Մարկոս , Արիստարքոս , Գէ
- 25 մաս , Լուգա տախի : Ինայէթէ Բապպէ ման իսա էլ
Մէսիհէ պը բուհէ ոտա պըպան . Ամին :

ՄԷՔԹՈՒՊԷ

Է ՐԷՍՈՒԼԷ ՊՕՂՈՍ

ԺԸ ԻՊՐԱՆԻԱՆՌԱ

ՄԷՐ 1

- 1 **Խ**օտէ ժը զէմանէ գատիմտա ժը էժտատաննաւ լը
փրոռ տնրանտա ու լը փրոռ թարղտա պը տէսթէ փէյ-
- 2 զէմպէրան խապէրտա , լը աւ ոջա բաշինտա պը մն-
ռա պը տէսթէ Գուռէ խօ խապէր տա , քօ աուր ժը
հնր դըշդռա վարիս քըր , քօ պը տէսթէ ուր տընէ
- 3 ժի խալգ քըր : Բօ աւ ոօհնիէ ճէլպէ ուր ու ասըլ
սիքէէ ուր , աւ քօ պը գուտրէթ քէլամէ խօ հնր դըշդ-
վապթ տըքն , աւ պը խօ կիւնէյէդ մն պը փազըժ
քըրընէ , լը պըլընտան , լը տէսթէ ուսթէ սղամէթէ
- 4 խօտէ ոօնըչտ : Ու աւ գաս ժը մէլէքան բէթըր պու-
չը գաս քօ ժը ուան բէթըր ժը գանն նալ քիռա վա-
- 5 քիս պու : Ձիրա չը ոխթ ժը մէլէքաննա եէքէռա կօ ,
Գու Գուռէ մըն ի , իռօ մը դազա . ու տիսա , սնղ ժէռա
Պավ տէ պըպըմ ու աւ ժը մըռա Գուռ տէ պըպն :
- 6 Ու տիսա կավա քօ ալուլ զայըն լը տընէ տախիլ տըքն
տըպէ , Մէլէքէ խօտէ կըչք ժէռա պրա սէճտէ պըքըն :
- 7 Ու ժը տնրհապէ մէլէքան տըպէ քօ , Մէլէքէդ խօ
րուհան տըքն ու խըզմէթճիյէդ խօ ժը ալէվէ ալըր :
- 8 Համա ժը տնրհապէ Գուռ տը պէ , Ես խօտէ թախթէ
դա սպէտ ըլ էպէտի սն , ու ասայէ փատիչասիթիյէ

- 9 դա ասայէ տօղրիթի ան : Սասագաթ դա հանգանոտ ու
 ժը պէ նամուսիթի դա իքրահ քըր, ժը պօյ ուիա, եա՞
 խօտէ, խօտէէ դա, դա պը ունա շաղիթիէ մէսհ քըր
 40 ժը հափալէդ դա բէթըր : Հէմ տը պէ, ժը իպթիտա,
 եա՞ րապպ, դա տընէ թէմէլ քըր, ու աղլու մանան ամէլէ
 41 տէսթէ դա նըն : Ուան հէլաք տըպըն, լաքին դու պա-
 42 դիյ ու հէմի ժի ոգա ճըլան տէ գէվըն պըն : Ու ուան
 ոգա լիպաս տէ պատի, ու թէպտիլ տէ պը պըն, համա
 43 դու հէման աւ ի, ու սալէ դա տէ նան գետըն : Ու ժը
 մէլէքանուա ժը քի՞ ժանուա դէման քի կօ, լը տէսթտա
 ուսթէ մըն ունի հաթա քօ տըժմընէդ դա լը բէլա
 44 լընկէ դա տէյըմ : Նա՞ քօ ուան հէմիան խըզմէթ քը-
 լօղ բուհ ըն, ուան քօ ժը պօյ խըզմէթէ դէն շիյանտըն
 ժը պօյ ուան քօ ժը խէլաուա տէ վարիս պըպըն :

ՍԷՐ 2

- 1 Ժը պօյ ուիա լաղըմ ան ժը մնուա քօ ժը աւ հաթը
 պըհիսաըն դըշդանուա հէնի բէթըր ան տիգաթ պը-
 2 քըն, քօ նան պան տըլէ ման սըղթ պըպըն : Զիրա էրքը
 պը տէսթէ մէլէքան աւ խապար քօ հաթը կօթըն սա-
 պիթ պու, ու հէմի խտեան ու իթաաթսըղիթի ճէղայէ
 3 հադ օանտ, լէ անժը աղապէ չափան տէ խէլաս պը-
 պըն, էրքը անժէմու պըքըն ժը պօյ վուսան խէլաս քի
 մնղընէ քօ իպթիտայէ խապարտանէ ժը րապպ օանտ,
 ու պը տէսթէ պըհիստօղան ժը մնուա սապիթ պու :
 4 խօտէ ժի շէհատէթ քըր պը տըմէթան ու հիւքմէթան
 ու պը տիւրլա տիւրլա պը գուվիթի դըշդան, ու
 պը պախշիշէ Աղիզ Բուհէ, չափան քօ աւ խօտ :
 5 Զիրա աւ տընէ քօ տէ պէ ժը պօյ աւ քօ ան խապըր
 6 տը տըն ժը մէլէքանուա թապի քըր : լաքին լը տանր
 քի եէքէ պը շէհատէթ քըրընէ կօ, Մանուվ շիան՞ քօ
 դու աուի զիքը տըքի, եախօտ էվլատէ ինսան քօ
 7 աուի զիյարէթ տըքի : Աուա ժը մէլէքան դա հընըք

- 8 Ժէր քըր, առի սը ճէլալ ու սը իզղէթէ դա թաճլէ միշ քըր, ու առի դա լը սէր ամէլէ տէսթէ խօ նասպ
- 9 Ժէր, Հար դըշդ լը սըն լընկէ ուի դա թապի քըր . զիրա հար դըշդ ժէոա սը թապի պունէ, գաթ դըշդ քի պէ իթաաթ նա հըշթ, լաքին նուա հար դըշդ
- 10 Ժէոա հաթը թապի պուն ամ նա՛ պինըն : Լաքին Մէ սիհէ սը ճէլալ ու սը իզղէթէ հաթը թաճ պուն ամաը պինըն քօ ժը մէլէքան հընքքի ժէր պօ պու ժը պօյ ալէմէ մըրընէ, քօ սը ինայէթէ իօտէ ժը պօյ հէմիան
- 11 Դահմա մըրընէ պըսդինն : Լաքին ժէոա ճայիզ պու, ժը պօյ առի հէմիան ու սը ուի հար դըշդ պունն, փըու լավան յթթա լը իզղէթէ խըստընէ գալալուզէ խէլասէ ուան սը ալէմէ թէքմիլ պըպն :
- 12 Զիրա աւ քօ ազիզ տըքն ու աւ քօ դէ ազիզ պուն հէմի ժի ժը եէքէ նըն, ժը պօյ ուիա ֆէտի նա քն
- 13 Ուան պրէան կազի քըրընէ : Զիւն քի տը պէ, Նավէ դա ժը պրէէդ խօոա տէ նագլ պըքըմ, լը նավա քի
- 14 լիսաէ ժը դաոա թէսպիհ տէ պըքըմ : Ու տիսա, էշ ժէոա տէ իթիմատ պըքըմ, ու տիսա, վահա ան ու աւ
- 15 ոլէտան քօ իօտէ ժը մըուա տա : Նուա չիւնքի ոլէ տան ժը ճէոէա ու խոյնուա հիստտար պուն, աւ սը խօ ժի հէման ժը դըշդա հանանդա հիստտար պու քօ սը տէսթէ մըրընէ խօ մահֆ պըքն առի քօ ժէոա
- 16 հիւ քիւմէթէ մըրընէ հնպու, եանի Շէյդանէ : Ու ուան հէմիան խէլաս սըքն քօ լը էօմրէ խօտա ժը թըուսա
- 17 մըրընէ լը սըն գուլիթիտա պուն : Զիրա գաթ ժը տէսթէ մէլէքան նա կըն, լէ ժը տէսթէ զիւրիյէթէ
- 18 Խպրահիմէ տը կըն : ժը պօյ ուիա իգթիզա պու ժէոա քօ ժօ սըն ոգու պրէան սըպն, վուսան քօ ժը իօտէոա հաթը միւթալըգ պուն լը դըշդանտա մէհհամէթլի ու էմին պաշ իմամ սըպն քօ ժը կիւնէէ գալմուա զէ
- 19 Փարէթ սըքն : Զիրա աւ սը խօ ժը թէճրիւպէոա սը տուչար պունէ ժը սէմէտէ ալէմ քըշանտընէ ժը ուանուա քօ թէճրիւպէ տըքշինըն եարտոււմ քըրընէ գատիր ան :

ՍԷՐ 3

- 1 Ժբ սէմէտէ հան՝ էյ ազիղ պրէան ու իլհայէ տա-
 վէթէ սէմովիէ, լը Բէսուլ ու պաշ իմամէ իպրարէ մն
- 2 լը իսա էլ Մէսիհէ մէզնօքն: Քօ աւ ժը ուխա քօ նասպ
 քըր էմին պու չավան քօ Մուսա ժի լը կըշք մալա
- 3 ուխտա պու: Ձիրա ուխա ժը Մուսաէ աւ գաս բէթըր
 ժը իզգէթուա լայիգ պու, չը գաս քօ իզգէթէ մալ շէ-
- 4 քրօղ փըռ հն աը պն ժը մալէ: Ձիրա հնր մալ ժը եէքէ
 պինա սը պն, համա աւ քօ հնր դըշդ քըր, խօտէ ն:
- 5 Ու Մուսա պըռա լը կըշք մալա ուխտա ոգա խըզմէթ-
 քեսար էմին պու, ժը պոյ շէհատէթիէ աւ դըշդան քօ
- 6 տէ պըհաթա կօթընէ: Լաքին իսա լը սէր մալէ ոգա
 էվլատ ն, քօ մալա ուի նմ ըն, էրքը սերպէսթիէ ու
 իֆթիխարէ ումուտէ հաթա բաշէ նմ փէթ պըկըրըն,
- 7 ժը պոյ ուխա ոգա քօ Ազիղ Բուհ սը պէ. (8) իռօ
 էրքը տանկէ ուի սը պըհէն, լը չէօլէտա լը կիւնա թէճ-
 բիւպէտա սխթա հէրս քըրընէ աըլէ խօ հըշք մն քըն:
- 9 Քօ լը ուէ պավէդ ո՛ւն ճէռապանտըն, նզ թէֆթիշ
 10 քըրըն, ու չըլ սալան ամէլէդ մը տին: Ժը պոյ աւ մը
 իքրահ քըր ժը աւ սիսիլէէ ու մը կօ, Տայիմա պըտըլ
 11 խուարըն ու հէմ թարիգէ մըն նաս նն քըրըն: Վուսան
 քօ լը դազապէ մըտա մը սօնա քըր, Լը բահաթէ մըն
- 12 տէ նն գէվըն: Մէզնօքն էյ պրէան, նն պն քօ ժը ո
 եէքէտա աըլէ եարամազ իմանսրգիթիէ պըպն. քօ
- 13 ժօ կանի խօտէռա ասի պըպն: Իլլա հնվուտու շիրէթ
 պըքըն հնր ոօ, չը գաս քօ իռօ գէ կօթըն, նն պն
 քօ ժը ո եէքէ աըլ հըշք պըպն պը խափանտընէ կիւ-
- 14 նէան: Ձիրա նմ՝ իլհայէ իսա պունն, Փագաթ իպ-
 թիտայէ աւ գավիթիէ հաթա բաշէ նմ փէթ պըկըրըն:
- 15 Ձը գաս քօ գէ կօթըն, իռօ էրքը տանկէ ուի աէ պը
 պըհէն աըլէ խօ հըշք մն քըն, ոգա յխթա աուի հէրս
- 16 քըրընէ: Ձիրա հընըքան պըհիտըն ու աուի հէրս քը-

17 րըն . լաքին նա աւ հէմիան . քօ ժը Մըսրէ ուա պօ պուն
 18 պը տէսթէ Մուսա : Նուա ժը քէ^օ իբրահ քըր լը աւ
 19 չըր սալանտա , նա^օ քօ ժը կիւնէ քըրօղանուա , քօ աւ
 20 թիէ ուան լը չէօլէտա քէթըն : Ու ժը պօյ քի^օ սօնտ
 21 քըր քօ լը բահաթէ ուի նա գէվըն . ֆապաթ ժը պօյ
 22 աւ իմանսրգան : Նուա աճ տը պինըն , քօ ժը սէմէտէ
 23 իմանսրգիթիէ ուան լը բահաթէ քէթընէ գասիր նա
 24 պուն :

ՍԷՐ 4

1 Նուա աճ պը թըռսըն , քօ նա պա լը բահաթէ ուի
 2 քէթընէ վատէ քօ ժը մառա մայի ա , ժը ո եէքէ ժէ
 3 մահրում պըպա : Զիրա աճ ժի ոգա ուան միւժտէ
 4 սանարնա . լաքին ժը ուանուա աւ քէլամէ պըհիտորնէ
 5 ֆայտէ քի նա քըր , չըմա քօ պը իմանէ թաճ նա պու
 6 լը նալա պըհիտորան : Զիրա աճ քօ իման անինա լը
 7 բահաթէ տը գէվըն , չալան քօ կօ . Նուա մը սօնտ
 8 քըր լը ոխթա զազապէ մըտա , քօ լը բահաթէ մըն տէ
 9 նա գէվըն ֆարազա ամէլէ ուի ժը իպթիտայէ տընէ
 10 պօ պուն : Զիրա քըթէպ ահվա տըպէ լը տար քի ժը
 11 պօյ եէտինճի ոգէ , ու իօտէ լը ոգյա հաֆթանտա ժը
 12 հէմի չըղուլէ խօ վէսա պու : Ու լըվըր տիսա տը պէ
 13 էրքը բահաթէ մըն տէ նա գէվըն : Նուա չըմա քօ ժը
 14 հընըքանուա տը մինա լը ուէ քէթընէ , ու ուան քօ ժը
 15 ալուլտա միւժտէ է սանտը պօ պուն ժը պօյ իթաաթ
 16 սըղիթիէ նա քէթըն . թէքրար ու քի թային տըքա
 17 ու տը պէ , ի ոգյ հան պը տաճէ ճալուտ ժը բաչէ աւ
 18 գաա գէմանան , չալան քօ հաթը կօթըն . ի ու էրքը
 19 տանկէ ուի տէ պը պըհէն , տըլէ խօ հըչք մա քըն :
 20 Զիրա էրքը ուան թէսու բահաթ պը քըրա պու հէնի
 21 ժը ուէ բէվա ժը պօյ պաչիւա ու քի նա տը կօթ : էր
 22 քը վուսանա ժը գալմէ իօտէ ուա հէժա բահաթ քի
 23 տը մինա : Զիրա աւ քօ լը բահաթէ ուիտա քէթ , հէ
 24 նի վէպա պու ժը չըղուլէ խօ չալան քօ իօտէ ժի ժը

- 11 շրջուլէ խօս Նուա ան զայրէթ պըքըն լը աւ բահաթէ պը գէվըն. նն պն քօ եէքէ թարղա պը աւ իթաաթ.
- 12 սըղիթիէ պը գէվն : Ձիրա քէլամուլլահէ կանի ան ու դուժ ու ժը հէմի տու տնվ շուրան պրանտօղ. քօ տը պըհուրն հաթա ճան ու բուհ ու փարչայան ու մէժիէ փայ քըրընէ, ու թէֆիթիշ տըքն ֆըքը ու նիյէթէ
- 13 տըլէ : Ու թուենն մախլուդ քի լը պնր ուի նա' խույա յըն, լէ հնր դըշդ լը պնր շահվէդ ուի դահգի ու վէ քըրըն ըն, ժը աուիուա քօ հասապէ մն տէ պէ տայըն :
- 14 Նուա, ժը մանա քօ մանըն պաշ իմամքի հէյն լը աղիւմանտա հաթը պըհուրի. Մէսիհ Գուուէ խօտէ,
- 15 փէթ պը կըրն իգրարէ խօ : Ձիրանա' քօ վուսան պաշ իմամէ քի մն հէյն, քօ գատիր նն պն ժը զայիֆիթիէ մանա հէմ տէրա պուն, լէ աւ պը հնր թիւրլի թէճրիպէ քըշանտիան ողա մն, ֆադաթ պէ կիւնէան :
- 16 Նուա' պը սէրպէսթիէ ան նէզ պըն լը պնր թաթիէ ինայէթէ, հաթա քօ ան մէրհամէթ պըսղինըն, ու միւնասիպէ սիսթէ ժը պօյ եարտումէ, ան ինայէթ պը պինըն :

ՄԼԻ 3

- 1 Ձիրա հէմի պաշ իմաման ժը նավ մանուվան հաթըն սանտըն, ժը պօյ մանուվան տը սնքընըն լը ալիէ խօտէ քօ հէտիյան ու գուրպանան ժը պօյ կիւնէան փէշքէշ
- 2 պըքն : Ու գատիր ան տէրտտաշ սըպն ժը ուանուա, քօ ճահիլ ու շաշ պունըն չումա քօ աւ պը խօ ժի լը նավ
- 3 զայիֆիթիտա նա : ժը պօյ ուէ սէմէտէ ժէուա ֆարղ ան չափան քօ ժը պօյ գափմէ, վուսան ժի ժը պօյ խօ գուր
- 4 պանէ կիւնէան փէշքէշ պըքն : Ու իղղէթէ հան քէսէ ժը խօուա նասգինն, լաքին աւ քօ ժը խօտէ սապէթ
- 5 պուն տըսղինն, չափան քօ Ահարօն ժի : վուսան ժի իսա, ժը պօյ պաշ իմամ պունէ, աւ խօ պը իղղէթ նն քըր, լէ աուի, Գու գուուէ մըն ի իուօ մը դա զա
- 6 ժէուա կօթօղ աւ պը իղղէթ քըր : Չափան քօ պաշդա

տանք քի ժի տըպէ , Գու լը կօրա թէրթիպէ Մէլքիսէ-
 7 դէկէ , էպէտէն իմամ ի : Քօ աւ , կալա քօ լը ճէսէտ-
 տա պու , պը աղիմ ֆէրեատէ ու պը հասըրմէ ջահլան
 տուլա ու ըհճաան քըր ժէուա , քօ գատիր պու ուի
 ժը մլրընէ խէլաս պըքն , ու հաթը պըհիտըն ժը թըու-
 8 սա խօ սը խէլաս պունէ : Ֆարազա աւ Գուու ան , լաքին
 9 ժը աւ աղապան քօ աւ քըշանտ իթաաթ հին պու : Ու
 կալա քօ թէքմիլ պու , սէպէպէ խէլասէ էպէտիէ , աւ
 10 հէմիան պու , ուան քօ ժէուա իթաաթ պուն : Ու ժը
 իտաէ կաղի պու , լը կօրա թէրթիպէ Մէլքիսէդէկէ
 11 պաշ իմամ : Քօ ժը տանհագէ ուխաա վըու կօթընէ ման
 հէյան , ժը թարիֆ քըրընուա էղիէթըն , շիւնքի ժը պը-
 12 հիտըրնուա հուն սըսթ պուն : Քօ լազըման ժը ոուա լը
 կօրա սթթէ խօճայան պըպըն , լաքին ճարքի ժի լազը-
 ման ժը ոուա հին պուն , էրքը չընան իլք հարֆէ սէօզէ
 իտաէ , ու հուն ժը շիրուա մուհլթաճ պուն ու նա ժը
 13 թէքմիլ դաամուա : Չիրա աւ հէմիան քօ շիր խուա-
 ըրն , ժը խուսուսա սէօզա սատագաթէ նանգան ըն . չը-
 14 մա քօ մասոււմ ըն : Համա թէքմիլ դաամ , ժը թամ ման
 ոուվանուա մախսուս ան , քօ հասէ ուան պը հին պու-
 նէ թալիմ պունան խայր ու շանէ ֆարգ քըրընէ :

ՍԷՐ 6

1 Նուա լը սէր իտաէ աւ հին պունէ ավուլիան պը
 պանրտանէ , ժը քէմուլիէթուա ան պէն . պէ նու հիմ
 տանինէ ժը մըրի ամէլան թէօվպէ քըրընէ , ու լը սէր
 2 իտաէ իման հանպունէ : Ու լը թալիմէ թահֆիլ պունան ,
 ու լը տէսթ տանինան . ու լը գըյամա մըրիան ու լը
 3 շէրիաթէ էպէտիէ : Ու ուխա անէ տէ պըքըն , էրքը
 4 իտաէ իզն պըտան : Չիրա միւմքինսըղ ան քօ , ճարքի ժը
 ոօհնիուա նայիլ պուօղանուա , ու ժը դահմա սէմավի
 պախշիշան սանուօղանուա , ու ժը Ազիզ Բուհուա իլհագ
 5 պուօղանուա , Ու ժը գանճ սէօզա իտաէուա , ու ժը

- դահմա գնուվէթէ աւ տրնէ քօ տէ պէ սննաօղանուա ,
 6 կապա քօ պը գէվըն , տիսա ժը թժ պէուա թէպտիլ պը-
 պըն . չըմա քօ աւ յը խօտա Կուռէ խօտէ , թէքրար
 7 պը խաչ քըրընէ ըիւսվա տըքըն : Ձիրա աւ արտ քօ
 լը սէր խօ փըռ ճարուն հաթը պարանէ վէ տը խօ , ու
 մահուլ գինն եարամիչ աըպն ժը ուանուա քօ ճօթ
 տըքըն լը սէր ուի ժը խօտէ պէրաքէթ աըսգինն :
 8 Համա աւ քօ ըսթըրիան ու ըսթըրիէ մըչգան գինն
 լազըմօըզ ն ժը պէտուառա ն զ , ու կնճամէ ուի ժը
 9 պօյ շէվութանտընն : Լաքին նմ՝ էյ ամլալիան , յը սէր
 ու ժը խէլասուա միւթայրգ հէնի գանճ ումուտէ մն
 10 հանն . ֆարագա նմ՝ ահվա իապէր տըտըն : Ձիրա խօ-
 տէ նահագ նընն . քօ ամէլէ ո պիր պըքն , ու աւ
 մուհապէթէ քօ ժը պօյ նավէ ուի ո նիշան տա , քօ ժը
 ազիղանուա ո խըզմէթ քըր ու խըզմէթ տըքըն ժի :
 11 Համա նմ արզու տըքըն քօ ժը ո հնր եէքէ աւ
 ճէհտէ նիշան պըքն ժը գալի պունէ ումուտէ հաթա
 12 բաշէ : Քօ հուն թէնպէլ նն պըն , լէ պը տէսթէ իման
 ո սապրէ ժը վատանուա ժը վարիս պուօղանուա պէնկ
 13 զէմիչ պըպըն : Ձիրա կապա քօ խօտէ ժը իպրահիմնա
 վատ քըր , չիւնքի ժը ըի մնգըն թուանն պու քօ լը
 14 սէր ուի սօնտ պըքըրանա , լը սէր խօ սօնտ քոր , ու
 կօ . Հէլպէթէ գա պը պէրաքէթ քըրընէ տէ պէրաքէթ
 15 պըքըմ՝ ու պը փըռ քըրընէ տէ փըռ պըքըմ՝ իւ ահ-
 վա պը սապր քըրընէ ժը վատէ հանուա նայիլ պու :
 16 Ձիրա մնուփան լը սէր ուան քօ ժը ուան մնգըն ըն
 սօնտ տըքըն ու ժը պօյ իսպաթէ , սօնտ էնճամիէ նի-
 17 զաէ ուան ն , ժը պօյ ուիա խօտէ , ժը վարիս պուօ-
 ղանէ վատէ ուիուա պէ թէպտիլ պունէ թէտպիրէ ուի
 հէնի փըռ պը նիշան տայընէ պը խօտընէ սօնա լը օր-
 18 թայէ անի : Վուսան քօ պը պէ թէպտիլ պուն հնր
 տու գըչգան . քօ ժը խօտէուա լը ուանտա տնրնվ
 կօթընէ պէ միւմքին ն , ժը գալի թէսէլիուա նմ մա-
 լիք պըպըն , նմ քօ լը պնր մնտա ժը պօյ կըրթընէ

- 19 ումուտէ հիվի տըքըն : Բօ աւ ումուտէ մն հնպն
 ոգա եէք էմին ու գալի լենկեր քի ժը ճանէ մնուա ,
 20 քօ լը ալիէ հընտուռէ փէրտէէ տը գէվն : լը քօ քի
 Մէսիհ , ոգա գալալուզ քէթ ժը պօյ մն , էպէտի պաշ
 իմամ պունէ լը կօրա մագամէ Մէլքիսէդէկէ :

ՍԷՐ 7

- 1 Ջիրա աւ Մէլքիսէդէկ փատիշահէ Սաղիմէ պու , ու
 իմամէ Ալլահ Թաալաէ , քօ աւ իպրահիմէ գարշիլէ
 միշ քըր , կավա քօ աւ ժը շըքէնանտընէ փատիշահան
 2 տը վէկէուիա , ու ժէուա խայր տուվա քըր : Բօ իպ-
 րահիմ ժը հար դըշդան ժէուա ուշուր ժի տա , քօ
 ալուլ փատիշահէ սատագաթէ ու բաշէ փատիշահէ
 Սաղիմէ , եանի փատիշահէ սէլամէթէ թապիր տը պն :
 3 Պէ պավ , պէ տէ , պէ սիլիլէ քօ նն իպթիտաէ ոօյէդ-
 ուի հէյն , նն ժի բաշէ էօմրէ ուի ու նօլա Գուռէ
 խօտէ հէյն ու տը սնքընն , ու տայիմա իմամ տը մինն :
 4 Ու մնղնքըն ուիա չըգաս մնղըն պու քօ ժէուա
 5 պաշ պապա իպրահիմ ժը եաղմէ է ուշուր ժի տա : Ու
 ժը գուռէդ Ղևի պուօղան քօ իմամիթի տըսդինըն ,
 ժը գավմէ , եանի ժը պրէէդ խօ լը կօրա նօմօսէ , ու-
 շուր սանտընէ թէնպիհէ ուան հէյն . հար չըգաս քօ
 6 ժը փըշդէ իպրահիմէ ուպունն ժի : լաքին աւ քօ
 սիլիլէէ ուի քօ ժը ուան նն պու , ժը իպրահիմէ ու-
 շուր սանտ . ու խայր տուվա քըր ժէուա , քօ վատէ
 7 հաթը պու սանտըն : լաքին պիլա իխթիլաֆ , խայր
 տուվա մնղըն ժը բըշուքուա տըքն :
 8 Ու լըվըր մնուուվէ մըրընան ուշուր տըսդինըն , լա-
 քին լը ուէ աւ տըսդինն , քօ ժը տանհադէ ուի հա-
 9 թը շէհատէթ պու , էրքը կանի ն : Ու տը քարն պէ
 կօթըն քօ , պը տէսթէ իպրահիմէ , ուշուր սանտօղ Ղևի
 10 ժի , ուշուր տա : Ջիրա կավա քօ Մէլքիսէդէկ աուի
 գարշիլէմիշ քըր աւ հէթա լը փըշդէ պավէ խօտա պու :

- 11 Նուա երբը թէքմիլիթի պը տէսթէ իմամիթիէ Ղևի-
լիան պը պանա, չիւնքի ժը խաղէնաւ լը սէր ուիա
նօմօս հաթը կրէտան, հէնի չը՝ լազըմ պու լը կօրա
12 թէրթիպէ Մէլքիսէդէկէ, պաչգա իմամ քի ուապան,
ու նայան կօթըն լը կօրա թէրթիպէ Հարունէ: Չիրա
իմամիթի կավա քօ թէպտիլ պու, պիլ իգթիզա թէպ-
13 աիլիթիէ նօմօս ժի տըպան. Ու պըուա պու, զիրա աւ
ժը պօյ էքէ քօ ահվա հաթը կօթըն, ժը պաչգա սիլ-
սիլէքի պու. քօ ժը աւ սիլսիլէէ գաթ հէքէ ժը սե-
14 զանուա նէզ նան պու: Չիրա մալում ան քօ ժը սիլսիլէ
է ճուտաէ զուհր քըր, Բապպէ ման, քօ ժը պօյ աւ
սիլսիլէէ Մուսա ժը պօյ իմամիթիէ գաթ դըշդ քի նան
15 կօ: Ու հէնի վըու մալուման քօ հաթը թէպտիլ պուն
հանր չըգաւ քօ լը կօրա թէրթիպէ Մէլքիսէդէկէ պաչ-
16 գա իմամ քի ուա տըպան, քօ աւ, լը կօրա նօմօսէ
ճիսմանի թէնպիհէ նա, լէ լը կօրա պաղի ման հայա-
17 թէ գուվլէթէ պու: Չիրա շէհատէթ քըր քօ՝ Դու լը
18 կօրա թէրթիպէ Մէլքիսէդէկէ էպէտի իմամ ի: Չիրա
աւ թէնպիհէ ավուլին դէ պաթալ պուն ժը պօյ զայի-
19 ֆիթի ու ֆայաէսըղիթիէ խօ: Չիւնքի նօմօս գաթ
դըշդ քի թէքմիլ նան քըր, լաքին լը սէր ուի հէնի ու-
մուտ քի գանն հաթ, քօ պը տէսթէ ուի ան ժը խօ-
տէուա նէզ տըպըն:
- 20 Ու պախուսուա քօ Մէսիհ պէ սօնտ իմամ նան պու:
21 Չիւնքի ուան, պըուա պէ սօնտ պուն իմամ, լաքին
ուիա, պը սօնտ պու, պը տէսթէ ժէուա կօթօղէ, քօ
կօ. Բապպ սօնտ քըր ու տէ փօշման նան պան. Դու լը
22 կօրա թէրթիպէ Մէլքիսէդէկէ էպէտի իմամ ի: Մէսիհ
աւ գասա հէնի գանն քէֆիլէ ահատ պու:
- 23 Ու հաթը պուն իմաման վըու ըն, ժը տայիմա մայը-
24 նէ ուանուա ժը պօյ մանի պունէ մըրընէ: Համա ուիա
ժը պօյ էպէտի մայընուա, պէ պըհուրթըն իմամիթիէ
25 ուի հէյան: Ու ժը սէպէպէ հան ժի ժը ուանուա քօ
ժը տէսթէ ուի ժը խօտէուա նէզ տըպըն, թէմամ խէ-

- լաս քրրրնէ գատիր ան չըմա քօ ժը պոյ ուան շէֆաաթ
քրրրնէ տայինա տը ժի :
- 26 Ձիրա ժը մնուա ահվա պաշ իմամ եադրչմիչ տը պօ
պօ . ազիզ , պէ կիւնէ , պէ լէքէ ժը կիւնէքեարան
հաթը ճիէ պուն , ու ժը ազիւմանն ժի հաթը պրրրնտ
- 27 պուն : քօ ժէուա ոգա աւ պաշ իմաման ալու ժը պոյ
խօ ու բաշէ ժը պոյ գալմէ , հնր ոօ գուրպանան փէշ
քէչ քրրրնէ հաճէթէ ու ի թուննն , զիրա աւ խօ պը
- 28 փէշքէչ քրրրնէ ու իա ճարքի քրր : Ձիւն նօսօս մն
ու վան պաշ իմամ թային տըքն , քօ զայիֆիթիէ ուան
հէյն . համա քէլամէ սօնտէ , քօ բաշէ նօսօսէ պու ,
ժը էպէտան հաթը թէքմիլ պուն Գուռէ թային տըքն :

ՍԷՐ 8

- 1 Ու իւլասաէ հաթը խապէր տան դըշդան ու իա ան
քօ՝ վուսան պաշ իմամէ մն հէյն , քօ լը ազիւմանտա
- 2 լը ալիէ սաղէ թախթա ազամէթէտա ոօնըչտ : քօ
խըզմէթճիէ սրբարանէ ու աւ սահիհ չատրրէ պրպն .
- 3 քօ աւ նա՛ մնուուվան , լէ Բապպ գուրմիչ քրր : Ձիրա
հնր պաշ իմաման ժը պօյ գուրպանան ու հէտիէան
փէշքէչ քրրրնէ թային պունն . ժը պօյ ու իա , ժը ու իա
- 4 ուա ժի իգթիղա պու դըշդ քի փէշքէչ քրրրնէ : Ձիրա
էրքը լը սէր արտէ պը պանա . իմամ ժի լազըմ նա՛
տը պօ . չըմա քօ լը կօրա նօսօս հէտիէան փէշքէչ քը
- 5 ռնէ իմաման հանն : քօ ուան լը կօրա դըշդէդ ա
զիւմանիան ու լը կօրա սիէ խըզմէթ տըքըն , չալան
քօ ժը Մուսաուա հաթը սըփէրթըն , կալա քօ չատրէ
լէ տըքըր գիրա կօ , Մէլնքն քօ լը կօրա օրինէկէ շիէ
հէմի ժի շէ քի քօ ժը դաուա հաթը նշան տայըն :
- 6 Համա նուա ժը աւ ալա խըզմէթէուա նայիլ պու . չը
գաս քօ հէնի գանճ միյանճիէ ահտէ ան , քօ լը սէր
հէնի գանճ ահտան հաթը կրէտան :
- 7 Ձիրա էրքը աւ ալուլին պէ գուսուր պըրպանն , ժը

- 8 պոյ իբինճիէ ճի արանմիչ նա տը պանն : Չիրա թա-
ղիլ տըքն ուան ու տը պէ , վահա ուոյան դէն տը կօ
րապպ , քօ պը մալա իսրայէլէ ու պը մալա ճուտայէ
- 9 ահտ քի նու տէ սապիթ պըքըմ : Նա ոգա աւ ահտէ ,
քօ մը պը պավէդ ուան քըր ուէ ուոյէ քօ մը ժը տէս-
թէ ուան կրթ ուան ժը պթթէ Մըսրէ ժը պոյ տնր
խըստընէ . չըմա քօ ուան լը ահտա միտա նա սնքընըն ,
- 10 մը ժի ուան թէրք քըր , տըպէ րապպ : Չիրա ժը բա-
չէ աւ ուոյան պը մալա իսրայէլէ ահտ քօ տէ պըքըմ
ուխա ն , տը պէ րապպ . Նօմօսէ խօ լը ֆըքրէ ուան
տէ տէյնըմ , ու ուան լը սէր տըլէ ուան տէ պընըվի-
պըմ , ու նն իօտէէ ուան տէ պըպըմ ու ուան գալմէ
- 11 մըն տէ պըպըն : Ու ուան հնր եէքէ ժը հէմչէրիէ խօ-
ուա ու հնր քնս ժը պրէյ իօուա րապպէ պըզան պը
կօթընէ թալիմ տէ նն քըն , զիրա ժը մաղընէ ուան
- 12 հաթա բըջու քէ ուան հէմի ժի տէ մը պըզանըն . Չիրա
ժը նահագիթիէ ուանուա ալֆ քրօղ տէ պըպըմ , ու
կիւնէէդ հէմ պինսմուսիթիէ ուան տէ հէնի լը պիրա
խօ նայընըմ :
- 13 Ոհտէ նու պը կօթընէ , ալուլին գէվըն նիչան տա-
յը ն , ու գէվըն պուեն հէմ իխթիյար պուեն դըչդ ժը
հէլարուա նէդ ն :

ՄԷՐ 9

- 1 Նուա ժը աւ ալուլինուա գանօնէ իպատէթէ հէմ
ժը տընէուա տայիր սրբարան հնպու :
- 2 Չիրա աւ չատրէ ալուլին քօ Սրբարան տը հաթը կօ-
թըն , ահվա հաթը ջէ պուեն , քօ լը նավ էքէտա հն-
3 պու չամտան ու սօֆրա ու նանէ հուզուրէ : Ու լը
տու իբինճի փէրաէէ փըռ ազիղ տնր հաթը կօթըն
- 4 չատր պու , քօ լը նավ ուխտա պուխուրտանէ գէուին
ու ժը հնր ալիէ պը գէու հաթը գապընմիչ պուեն սան-
տուղէ ահտէ հնպու , քօ լը նավ ուխտա պու մանա :

- նայէ վէշարթօղ ճէռա զէռին, ու ասայէ Ահարօնէ քօ
 5 կուլի պու ու թախթայէդ ահտէ: Ու լը սէր ուխտա
 ժը քէֆարէթուա սի քրօղ ճէլիլ քէրօրէան հնպու. քօ
 ժը տարհադէ ուան նուա եէքա եէք կօթընէ հաճէթ
 նընն:
- 6 Ու ուանան ահվա պը հաթը ջէ պունէ, լը չատրա
 ախուլինտա խըզվէթէ տինէ իճրա քրօղ իմաման տայի
 7 մա տը քէթը պուն լըհընտուու: Համա լը իքինճիտա
 լը սալէ ճար քի թմնէ պաշ իմամ տը քէթը պու, աւ
 ժի նն պէ խույն քօ աւ ժը պօյ խօ ու ժը պօյ սուճա
 8 գալմէ արզ տըքըր: Սղիղ րուհ վայա պը պէյան քը
 րընէ քօ չըգաս քօ աւ չատրէ ախուլին տը սնքընը
 9 պու, հէժա ուէյա սրբարանէ պէյան նն՝ պօ պու: Քօ
 աւ ժը զէմանա հանուա թէմնիլ ն քօ լը ուխտա իպա
 տէթ քրօղէ լը կօրա զամիրէ ժը թէքմիլ քըրընուա
 գատիր նն՝ պուն հէտիէան ու գուրպանան փէշքէշ
 10 տը պուն: Քօ ուան, թմնէ գանունէ ճէսէտէ տէյիւ,
 խուարըն ու վէ խուարըն, ու պը թիւրի թիւրի շուշ
 տընէ հաթա ռիթա իսլահ պունէ հաթըն տանինէ:
 11 Հոմա պաշ իմամէ աւ նիյմէթան քօ տէ պէ իսա պը
 հաթընէ աւ քօ պը տէսթ ջէ նն պուն, եանի ժը եւ
 փույէ հան նն պուն, լէ հէնի գանս ու հէնի թէքմիլ
 12 ժը չատրէ: Լը սրբարանէ ճար քի պը քէթընէ նն պը
 խույնա քէլէճան ու մօզընան լէ պը տէսթէ խույնա
 13 խօ էպէտի խէլասէ գաղանճ քըր: Ձիրա էքըր խույնա
 մօզընան ու քէլէճան, ու խօղիյան նայէլէ կավա տա
 ոչընանտընէ նափաքան փադըթ տըքըր ժը ալիէ փա
 14 դըթիթիէ ճէսէտէ: Հէնի չըգաս քէթըր խույնա իսաէ
 քօ աւ խօ պը տէսթէ էպէտի րուհէ ժը իստէռա պէ
 գուստր փէշքէշ քըր, զամիրէ ո ժը մըրի ամէլան տէ
 փադըթ պըքն քօ ժը կանի իստէռա հուն իպասէթ
 պըքըն:
- 15 ժը պօյ ուխա աւ միյանճիէ ահտա նու ն, քօ մրըր
 նա ուի ժը պօյ քէֆարէթէ սուչա ռիթա ահտա ալու

- լինէ պու, հաթը տալէթ պուողան միրասա էպէտի վատէ
 16 պրսթինըն: Ձիրա լը քօ քի ահա քի պրպան, իգթի
 17 զա ա քօ մըրընէ ահա քրօյէ լը օրթայէ պէ: Ձիրա ահա
 ժը բաշէ մըրընէ սա իթ տըպան, չիւն քի ապա գուվ
 18 վէթէ ուի թուենն չըպաս քօ վատ քրօյ սալ ա: ժը պոյ
 ուիա ահատա ալուլին ժի պէ խոյն սապիթ նա տը պան:
 19 Ձիրա կավա քօ Մուսա կըշք թէնպիհէ նօմօսէ ժը հէմի
 գավմուա նագլ քըր: Խոյնա մօզընան ու քէլէճէան
 պը սանտընէ, պը առ ու հէրիէ սօռ ու պը զօպայէ
 ալ լը սէր քըթէպէ ու լը սէր գավմէ կըշք տա ոչանտ,
 20 ու կօ: Ուիա ա խոյնա առ ահտէ քօ խօսէ ժը ոռա
 21 թէնպիհ քըր: Ու ժը առ խոյնէ լը սէր շասր ժի
 ու լը սէր կըշք ֆրադէդ խըզմէթէ քէզալիք տա ոչանտ:
 22 Ու լը կօրա նօմօսէ հէման հար դըշք պը խոյն գէ վա
 գըթ պուն, ու պէ խոյն ուրժանտըն ալֆիթի նա պան:
 23 Նուա իգթիզա ա քօ օրինէկէ դըշքէդ սէմավիան պը
 դըշքէ հանա պէնը փագըթ պուն, հաժա ալ սէմավի
 դըշքան ժը ուանան հէնի գանճ պը գուրպանան գէն
 24 փագըթ պուն: Ձիրա իսա պը տէպթ հաթը շէ պուն,
 լը սրբարանէ նա, քօ ուհսմա սահիհէ ա, լէ ալ լը
 ազիւմանէ քէթ, քօ նուա ժը պոյ մա լը պանր խօտէ
 25 պը սանքընն: Նա քօ փըռ ճարան առ խօ գուրպան
 փէշքէշ պըքան, չավան քօ պաշ իմամ, քօ հար սալ
 26 լը սրբարանէ տը գէվան, պը խոյնա պաշգասիէ: Էրքը
 նա իգթիզա պու ժէռա ժը թէմէլ պունէ տընէ փըռ
 ճարան էլէմ քըշանտըն, լաքին նուա լը թէքմըլ պունէ
 ապրան, պը տէպթէ գուրպանա խօ, ժը պոյ պաթալ
 27 քըրընէ կիւնէան, ճար քի աշիքնար պու ա: Ու չավան
 քօ ժը մնուովանուա թագատիր պու ա ճար քի մըրըն,
 28 ու ժը ուի բէվան շէրաաթ. վուսան ժի իսա եէք ճար
 հաթը գուրպան փէշքէշ պուն, ժը պոյ կիւնէէ փըռան
 հանանինէ, լաքին ճարա իքինճիէ, պէ կիւնէ տէ
 աշիքնար պըպան ժը պոյ խէլասէ ուան, ուան քօ ժէռա
 պէքէմիշ տըքըն:

- 1 Ձիրա նոմոս պիյէ աւ նիյմէթան քօ տէ պէն պու ,
ու նա ասլ սուրէթէ աւ դըշդան , տայիմա հնր սալ
հաթը փէշքէշ պուն պը աւ գուրպանան գաթ նըքէա-
- 2 րն թէքմիլ պըքն ուան քօ նէզ տըպըն : Էրքը նա տէ
ֆէրադէթ նա պանա ժը փէշքէշ քըրրնէ , չիւն քի
իպատէթ քրօզան ճար քի կավա փագըթ պը պանա ,
հէնի լը զամիրէ ուանտա տէ խապէրէ կիւնէան նն
- 3 պըմա : Լաքին պը ուան լը սալէտա ճար քի զիքրէ
4 կիւնէան տը պն : Ձիրա խույնա մօզընան ու քէլէճան
5 նըքէարն կիւնէան հէլինն : Ժը պօյ ուիա կավա քօ
լը տընէ տը գէվը տըպէ . Գուրպան ու հէտիյէ դա նա
խօստ , համա ժը մըռա դա ճէսէտ քի թէտարիք քըր :
- 6 Ժը ողջակէզան ու գուրպանան դա հազ նն քըր :
7 Ուէ չազէ մը կօ , վահա անդ դէմ (լը նագլա քըթէսը
տա ժը պօյ մըն հաթիմ նըվիսանտըն) քօ միւրատէ դա
- 8 պըքըմ , էյ խօտէ : Ավուլ կօթը պու քօ՝ դա գուրպան
ու հէտիէ ու ողջակէզէ ու գուրպանէդ կիւնէան նն
խօստ ու ժը ուան դա հազ նն քըր . ուան քօ լը կօ-
- 9 րա նոմօսէ դէն փէշքէշ պուն . բաշէ տը պէ : վահա
անդ դէմ , քօ միւրատէ դա պըքըմ , եա՛ խօտէ , ալու-
- 10 լին ըէտ տըքն . քօ աւ բաշինան գայիմ պըքն : Քօ պը
աւ միւրատէ անժի դէնն փագըթ պուն պը եէք ճար
հաթը գուրպան պուն պը ճէսէտէ իսա էլ Մէսիհէ :
- 11 Ու պըռա հնր իմամ հնր ոօ պը սնքընանտընէ
խըզմէթ տըքն ու փըռ ճարան հէման աւ գուրպանան
փէշքէշ տըքն . քօ ուան ասլա կիւնէան հանընանտընէ
- 12 գատիր նընըն : Լաքին ուիա գուրպան քի պը փէշքէշ
քըրրնէ ժը պօյ կիւնէան ժը պօյ տայիմա լը ալիէ ոաս-
- 13 թէ խօտէ ոօնըշտ : Ժը ուի բէվն տը ըէ հաթա քօ
տըթմընէ ուի լը պըն բէլա լընկէ ուի պէնն տա դի-
- 14 նըն : Ձիրա պը եէք գուրպանէ ժը պօյ տայիմա հաթը
աղիզ պունան թէքմիլ քըր :

- 15 Զիրա Ազիզ Բուհ ժի ժը մանա շէհատէթ տըքան,
 16 զիրա ժը բաշէ ալուլ կօթընէ . քօ ուիա ն , աւ ահա
 քօ տէ պը ուանուա պըքըմ բաշէ աւ ոօյան , տը պէ
 Բապպ' նօմօսէ խօ տէ լը տըլէ ուան տէյնըմ , ու լը
 17 Ֆըքրէ ուան տէ պը նըվիտընըմ ուան : Բաշէ տը պէ ,
 էրքը կիւնէյէդ ուան ու պինամուսիթիէ ուան հէնի
 18 տէ լը պիր նէյնըմ : Նուա լը քօ քի ափֆիթիէ ուանան
 հէյն հէնի ժը պօյ կիւնէան գուրպան լաղըմ նընն :
 19 Նուա էյ պրէան . սէրպէսթիէ մն հէյն , պը խօյնա
 20 Մէսիհէ լը սրբարանէ քէթընէ : Պը աւ նու ու ուէյա
 հայաթէ . քօ ժը մանա վէքըր ժը նափա փերտէէ , քօ
 21 աւ ճէսէտէ ուի ն : Ու իմամ քի մն մնղըն պը հն .
 22 պունէ լը սէր մալա խօտէ : Պը տըլէ տօղրի նմ նէզ
 պըն , ու պը դըթի իմանէ տըլէ մն ժը եարամաղ զա .
 միրէ հաթը փազըթ պունէ . ու ճէսէտէ մն պը ալա
 23 փաք հաթը շուշարնէ : Իգրարա ումուտէ պէ թնվ կէ .
 24 ուանտըն նմ պը բէն զիրա վաա քրօղ էմիւն : Ու ժը
 հնվուտուուա մուգայէա պըքըն , ժը մուհապէթուա ու
 25 ժը ամէլէ գանճուա զայրէթ պըտըն : Ու լը եէք ճի ճը .
 վանտընէ խօ նմ նն հնլըն , չափան քօ ատէթէ հընը .
 քան ն , լէ նմ շիրէթ պըքըն , ու պախուտուա չըգաս
 քօ նէզ պունէ աւ ոօ հուն տը պինըն :
 26 Զիրա բաշէ սանտընէ իրմէ տօղրիթիէ : պը իրատէ .
 թէ կափա նմ կիւնէ պըքըն , հէնի ժը ուի բէվն * ժը
 27 պօյ կիւնէան գուրպան ն . մինն : Լէ պէրլէմիշէ թըն .
 սընէ շէրաթէ ու զաղապէ ալըրէ քօ աւ զըա սնըք .
 28 նօղան տէ պը խօ : էրքը եէքէ նօմօսէ Մուսայէ բէտ պըք .
 րա , պը տըտօ , եա սըսէ շահիտան պէ մերհամէթ տը
 29 հաթը պու գուշթըն : Հէնի չըգաս պէթէր ժը ա .
 զապուա մուսթահազ տէ հասապ պըպն աւ . քօ Գու .
 ուէ խօտէ լը պըն լընկէ խօ սանտ , ու խույնէ ահսէ
 նափաք հասապ քըր , քօ պը պուի աւ հաթը փազըթ
 30 պուն ու ժը Բուհա ինայէթուա քիւֆր քըր : Զիրա նմ
 տը զանըն աուի քի կօ , Հայֆ ա մըն ն , ճէզտէ նը տէ պը .

- տըմ, տը պէ՛ Բապպ ո՛ւ տիսա, Բապպ շէրաաթէ գաւլ-
- 31 մէ խօ տէ պը պինն : Լը տէսթէ կանի խօտէ քէթըն,
թըռս քի մաղըն ան :
- 32 Ու ան ուոյա ավուլան լը պիրա խօ պինըն, քօ բաշէ
հաթը ուօհնի պունէ, հուն էլէմէ փըռ էգիյէթան քը-
- 33 շանարն : Ժը ալի քի պը սէրհէփտան ու սըխլէթան ժը
պէմնա հուն թամաշա տը պուն, ու ժը ալի քի ժի ժը
ահվա սըխլէթ քըշանտօղանուա հուն իլհազ տը պօ պուն :
- 34 Չըմա քօ պը հաթը կրէտանան հուն հէմ տէրա պուն,
ու թալանա մալէ խօ, հուն պը շագիթիէ գապուլ քը-
- 35 գանճ ու պազի մայըն վարիյէթէ ո՛ հէյա, նուա սէր-
պէսթիէ խօ պար մատըն, քօ աղիմ իվաղէ ուի հէյա :
- 36 Զիրա ժը ոուա լաղըմ ան սապը, քօ մէրամէ խօտէ պը
- 37 իճրա քըրընէ, ժը վատուա լայըզ պըպըն : Զիրա հէնի
հընրք ղէման հէյա, ու աւ քօ տէ պէ, տէ պէ, ու տան-
- 38 բէնկ տէ նան գէփն : Համա սատըզ պը իման տէ խէլաս
պըպան, ու էրքը եէքէ լը շունտա տը սանքընան, ճանէ
- 39 մըն ժը ուի հաղ նա քան : Համա սամ լը շունտա նա սանքը-
նըն քօ հէլաք պըպըն, լէ սամ իման գինըն, քօ ճանէ
ման խէլաս պըպան :

ՍԷՐ 11

- 1 Ու իման թէքմիլ իթիմսթէ ումուտ պուն դըշդան,
- 2 ու իսպաթէ նան խույան դըշդան ան : Զիրա պը ուիա
ժը ավուլանուա շէհատէթ հաթը տայըն :
- 3 Պը իման սամ տը վանըն քօ տընէ պը քէլամուլլահէ
իհիթաս պու, ու ժը նան խույան դըշդան, աւ խույա-
յիան պուն :
- 4 Պը իման Արէլ ժը խօտէուա ժը կայէն բէթըր գուր-
պան փէշքէշ քըր, քօ պը աուի ժը սատըզ պունէ
ուիուա հաթը շէհատէթ պուն, չըմա քօ ժը պօյ հէ-
տիէէ ուի, խօտէ շէհատէթ քըր, ու պը աուի ֆա-
րաղա մըր, համա հէթա խապէր տը տան :

- 5 Պը իմանն Ենօք ժը արածէ հաթը կօհնանտըն : քօ մը
րըն նն պինն , ու նն տիթըն պու , չըմա քօ խօտէ
աուի կօհնանտ , զիրա ժը կօհնանտընէ ուի ավուլ
հաթը շէհատէթ պուն քօ ժը խօտէռա մագպուլ ն :
- 6 Լաքին պէ իմանն ժը խօտէռա մագպուլ պէ միւմքին ն ,
զիրա աւ քօ ժը խօտէռա նէզ տըպն , լազըմ ն քօ
իմանն պինն , քօ խօտէ հէյն , ու իվազ տայօղ ն ժը
ուանռա քօ աուի արամիշ տըքըն :
- 7 Պը իմանն Նուհ ժը խօտէ պը էմի սննտընէ հէժա ժը
պօյ գըշդէդ նն խույան ար թըլուսիա կէմի ջէքըր , ժը
պօյ մալա խօ խէլաս քըրընէ , քօ պը աուի տընէ սուշ
լի խույայի քըր , միրասխօր պու ժը աւ սասագաթռա
քօ պը իմանն տըպն :
- 8 Պը իմանն իպրահիմ կալա քօ կպի պու կօտարի քըր
լը աւ տնր ուպն , ու քօ սէ միրաս պը սննտանա ,
- 9 ու ուպու ջու , ու նն արգանը պու լը քօ տը ջօ : Պը
իմանն լը աւ տիյարա վասէտա ոգա լը գուրպէթէտա
միւսաֆիր պու , ու հէմանն պը աւ հէմ վարիսէ վասէ
խհադ ու Եագուպէ թնվ լը շատըանտա սաքին պու :
- 10 Զիրա ժը աւ հաթը թէմէլ պուն պատէրուա պէքլմիշ
տը քըրը պու , քօ աուի պինն քըրօղ միմար խօտէ ն :
- 11 Պը իմանն Սարա ժի գիւրիլէթ հըֆօ քըրընուա գուվ
վէթ սննտ , ու բաշէ ոխթա խօ պըհուրթընէ էվլատ
- 12 զա , չըմա քօ վատ քըրօղէ էմին հասապ քըր : Նուա
ժը աւ Եէքէ զան , աւ ժի ոգա մըրիէ , ժը ալիէ փուրի
թիէ գասա ըսթէրէ նզիւմանն ու ոգա լը քէնարէ
պահրէտա պուն գումէ պէ հասապ :
- 13 Աուանանն պը իմաննէ միրըն վասէ հէժա նն սննտըն ,
լէ ժը աուրվն ուան պը տիթընէ շաղ պուն , ու իգրար
- 14 քըրըն քօ ուան Եսպաննի ու միւսաֆիր ըն : Զիրա
ուան քօ ահվա գըշդան տը պէն , պէյան տըքըն քօ
- 15 վաթանն քի արամիշ տըքըն : Աւ պըռա էրքը աուի զիքը
պըքըրանա ժը քօ քի ուպուն , լը ուէ տնրէ շունտա
- 16 վէկէռանտընէ ոխթա ուան հնպու : Համա նուա ժը

հէնի դանճ վաթան քիռա արզու տըրքն , եանի ժը ազիւ մանիռա , ժը պոյ ուխա խօտէ խօտէէ ուան հաթը կօթընէ , ժը պոյ ուան ֆէտի նա քն , զիրա ժը ուան ուա պատէր քի հազր քըր :

- 17 Պը իման իպրահիմ կավա ճնորպանտընէ իսագէ դուրպան փէշքէշ քըր , աւ քօ վատէ սննար պու եէք
- 18 գուռըքէ խօ փէշքէշ սըքըր : ժը աուիռա հաթը կօթըն քօ պը իսագ ժը դառա գիւրիյէթ տէ պէ կազի
- 19 պուն : Չըմա քօ տիւշիւմիշ պու քօ խօտէ ժը մըրիան ժի դըյամ քըրընէ գատիր ան . ժը քօ քի պը թէմսիլ քի աուի սննա :
- 20 Պը իման իսագ ժը պոյ աւ դըշգան քօ տէ պէն պը փէյղէմպէրիթի քըրընէ խայր սուվա քըր ժը էագուպ
- 21 ուա ու ժը էասուա : Պը իման էագուպ կավա քօ տը մըր , ժը գուռէգ էուսիֆուա ժը հնր եէքէռա խայր սուվա քըր . ու լը սէր ասայէ խօ պը քէթընէ սէճտէ
- 22 քըր : Պը իման էուսիֆ կավա քօ տը մըր , զիքը քըր ժը գուռէգ իսրայէլուա ուպունէ ուան ժը Մըսուէ , ու ժը պոյ ասթիէ խօ թէնպիհ քըր :
- 23 Պը իման կավա քօ Մուսա զա սէ մահ ժը պավ ու տիյէ խօ հաթը վէշարթըն , շըմա քօ զաուռըքէ տիլ պէր տին , ու ժը ֆէրմանէ փատիշահէ նն թըրուսան .
- 24 Պը իման կավա քօ Մուսա մնղըն պու , գապուլ նն
- 25 քըր ժը դիլա ֆիրասնուա էվլաս պէ կօթընէ : Չիւն քի պը գավմա խօտէ թնվ էգիյէթ քըշանտընէ հէնի բէթըր հասապ քըր , նա քօ զէմանի սէֆույէ կիւնէէ ա
- 26 ժօթըն : Չիրա սէրհէվտէէ խօտէ ժը խաշնէյէգ Մըսըրէ հէնի փըռ մնղըն զէնկինիթի հասապ քըր , զիրա
- 27 պը զանընէ պէքէմիշ սըքըր ժը իվազուա : Պը իման Մըսուէ հըշթ , ու ժը զազապէ փատիշահէ նն թըրուսիա
- 28 չըմա քօ սապը քըր ոգա քօ նն տիթըն տը պինն : Պը իման քըր պասէքէ ու ուէշանտընէ խոյնէ . հաթա քօ աւ ալուլ զայօլան հէլաք քրօղ ժը ուանուա նն գէվն :
- 29 Պը իման ժը պահուէ Սու պըհուրըն ոգա ժը զուվա

- յիէ . քօ Մըսըռլիյան ուիա պը ճանըպանտընէ դարգ
 30 պունն : Պը իման հիսարէ Երիքովէ քէթըն , հաֆթ ոօ
 լը տօռա ուի պը կէռանտընէ :
 31 Պը իման ֆահիչէ Ռախար ճատուսան ժը պոյ պը սէ-
 լամէթէ գապուլ քըրընէ պը իմանսըզան թանվ հէլաք
 նն պու :
 32 Ու հէնի չը պէմ , չըմա քօ ռիթ թուննա ժը մրուա
 քօ նագլ պըքըմ , ժը պոյ Գէդէօնէ , Բարակէ ու Սամ-
 սօնէ ու Յէփթայէէ ու Տավուտէ ու Սամուէլէ ու ժը
 33 պաչգա փէյղէմպերան : Ուան քօ պը իման փատիչահի-
 թիան ֆաթհ քըրըն , սասագաթ չըղուլըն , ժը վա-
 34 տանուա կըհիշթըն , տանվէ ասլանան կըրթըն : Գուվիէ-
 թէ ահրէ թամառանտըն , ժը տանվէ շուրէ խէլաս պուն ,
 կավա քօ զայիֆ պուն , գուվիէթ սանտըն , լը ճէնկտա
 պը գուվիէթ պուն օրտույէ զարիպան պէլա քըրըն :
 35 Ժընան մէյիթէ խօ հաթը գըյամ քըր սանտըն . հընը-
 քան իսքէնճէ քըչանտըն , ու ազատիթի գապուլ նն
 36 քըրըն , քօ ժը գըյամէթուա նայիլ պըն : Ու հընըքան
 Ժի սէրհէվտան ու քութան , հէմ տախի կրէտան ու
 37 հապան քըչանտըն : Հաթըն գէվըր պուն , պը պըռը-
 քէ հաթըն պուանտըն , ու թէրճիւպան քըչանտըն պը
 գաթլէ շուրէ հաթըն գուշթըն , պը փօսթա միյէ
 ու պը փօսթա պըզընան հաթը որկըրթըն . թուննա
 պուն հէմ սըխընթի ու էղիյէթ պը քըչանտընէ կէռիան :
 38 Քօ տընէ ժը ուանուա լայիգ նն պու , լը չէօլանտա ,
 լը Ղիյանտա ու լը մաղարանտա ու լը գուլէ տընէտա
 սփարա հաթըն կէռանտըն :
 39 Ու աուանան հէմի պը իման հաթըն շէհատէթ պուն ,
 40 վատէ նն սանտըն : Չըմա քօ իօտէ ժը պոյ մն հէնի
 գանճ գըչգ քի թէտարիք քըր , հաթա քօ ուան պէ
 մն թէքմիլ նն պըն :

- 1 Նուա է մն ժի քօ աւ գաս ճիւմհիւրէ շահիտան
լը տօռա մնտա հաթը տանին հէյա . հէմի կրանիթիէ
ժը սէր խօ լը ալի քի նմ պավէն , ու մն պը գօլայ
զապթ քրօղ կիւնէէ պնրտըն , ու լը պնր մնտա հաթը
տանին լը մէյտանէ ճէհտէտա պը սապրէ պազտըն :
- 2 Ժր Մէսիհա . ժը գալալուզ ու թէքմիլ քրօղ իմանէ
մնռա մէզնիքըն , քօ աւ ժը պօյ աւ շազիթի է , քօ լը
պնր ուիտա սնքընի պու , խաչ պուեն լը սէր խօ սննտ
շէրմ պուեն հասապ նն քըր , ու լը ալիէ ոասթէ թախ
թա խօտէ ոծնըչտ :
- 3 Նուա պիրա խօ պինըն աուի , քօ ահվա սապր քըր
ժը կիւնէքեարաննա ժէռա զըտ կօթըննա , քօ նն պն
4 լը ճանէ խօտա բահթ պըն ու սըսթ պըն : Հէժա գա
սա խույն ոըժանտընէ պը ճէհտ քըրընէ լը գարշի կիւ
5 նէան հուն նն սնքընինն : Ու աւ շիրէթէ հուն պիր
քըրըն քօ , ժը ոռա ոգա գուռաննա տը պէ . Գուռէ
ժըն շիրէթէ խօտէ րէտ մն քն , ու կավա քօ ժէ թէք
6 թիր տը պի սըսթ մն պն : Զիրա Բապպ աուի քօ տը
հնպինն թէտիպ տըքն , ու տը քութն աւ հէմի էվ
7 լատան քօ գապուլ տըքն : Էրքը ժը թէտիպուա հուն
տայանմիշ պըքըն , խօտէ պը ոռա ոգա պը էվլատան
ռա մուամէէ տըքն , զիրա քի՞ ժան գուռ աւ քօ
8 պավէ ուի աուի թէտիպ նա քն : Համա հուն էրքը
պէ թէտիպ պըպըն , ժը աուիռա քօ հէմիան հիսսէ
տար պուեն , պու քի հուն փիճ ըն ու նա էվլատան :
9 Ժը ուի պաշգա ժը ալիէ ճէսէտէ պավէզ մն ժը մն
ռա թէտիպ քրօղըն ժը ուաննա նմ հիւրմէթ տը քըրը
պուեն , հէնի բէթըր ժը Պավէ րուհաննա , նմ իթաաթ
10 նն քըն , քօ նմ պը ժին : Զիրա ուան հընըք զէման
ոգա ժը ուաննա չավան խօշ տը հաթը պուեն տիթըն
աւ կօրա թէտիպ տը քըրը պուեն , համա աւ ժը պօյ

- ֆայտէէ մն տրքն , քօ ժը ազիզիթիէ ուխուա մմ
 11 հիստէտար պըն : Ու պրուա հնր թէտիպ լր ուի ռիթէ-
 տա ժը պոյ շազիթիէ նա խույայն , լէ ժը պոյ գասա-
 վէթէ , լաքին բաշէ մէյվէէ սէյսմէթէ սատապօթէ
 դինն ժը ուանուա քօ պը աուի թալիմ տը պըն :
 12 ժը պոյ ուիա աւ տէսթ քօ սըսթ ըն ու աւ չքան
 13 քօ զայիֆ ըն պը շրտինրն : Ու ժը լընկէ խօուա ոէյս
 ուասթ ջէքրն , հաթա քօ աւ քօ տր գուլն խուար նն
 14 պն , լէ շիֆա պրպն : Լը տու սէյսմէթէ պըն , պը հէ-
 միանուա ու լը տու սատապօթէ , քօ պէ ուիա եէքէ
 15 նրքեարն խօտէ պը պինն : Սագըն պըն նն պն քօ եէքէ
 ժը ինայէթէ խօտէ մահրում պըպն , նն պն քօ գուրմ
 քի գահլիթիէ լը ժօր խույայի պըպն , մազարաթ քի
 պըպն , ու պը սէպէպէ ուի , վըռան մուրտար պըն :
 16 Նն պն քօ եէքէ զինաքեար , եա մուրտար պըպն ,
 ոգա եսաւէ քօ տէլա գամմ քի հագա ալուլ զայընէ
 17 խօ ֆուօթ : Զիրա հուն տը զանըն քօ ֆարազա բաշէ
 խօստ վարիսէ պէրէքէթէ պըպն , լաքին ըւտ պու , լը-
 մա քօ ճիէ փօշմանիթիէ նն տիթ լը սէր պավէ խօ ,
 ֆարազա պը հէսրանէ ջահվան լէ կէուիա :
 18 Զիրա հուն պը տէսթ հաթը կըրթըն լը ջիյայէ նէզ
 նն պուն , քօ պը ալըր հէլ տը պա , նն ժի լը տիւ-
 19 մանէ ու գահրիթիէ գասըրդայէ : Ու լը տանկէ պօ-
 բու է , ու տանկէ խապէրան քօ աուի պըհիստողան
 շունտա քըշիան , պը լավա քըրընէ քօ ճար քի ժի աւ
 20 սէօզ նէյս կօթըն ժը ուանուա : Զիրա նն տըքեարը
 պուն թէհամիւլ քըրընէ ժը աւ թէնպիհուա , էրքը ճա-
 նավար քի ժի լը ջիյէուա պը քէթըուա , տէ պը հաթը-
 21 պա գէվըր պուն : Ու աւ գաս հիյպէթլի պու աւ հա-
 թը տիթըն գըշգ քօ Մուսա կօ , շայթ տը թըռսրմ
 22 ու տը լէրզըմ , Համա հուն լը Սիօն ջիէուա նէզ պուն
 ն , լը պաթէրէ կանի խօտէուա , լը սէմավի երուսա-
 23 զէմուա , ու լը ճէմիյէթէ տնհ հազարան մէլէքան : Ու
 լը ազիւմանտա հաթը գայտ պուն լը քիլիսայէ հաթը ա-

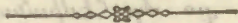
- վու՛ւ զայրնան, ու լը Շէրաաթճիէ հէմիան լը խօտէոա ,
 24 ու լը հաթը թէքմիլ պուն ըուհա սատըգաննա : Ու
 լը Մէսիհոա քօ միյանճիէ ահտա նուէ ա , ու լը հա-
 թը ութանտըն խույն քօ ժը խույնա Աբէլէ հէնի գանճ
 խապէր տըտա :
- 25 Սագըն պըն , նա պա քօ ըէտ պըքըն աուի քօ պը
 ոուա խապէր տըտա , զիրա էրքը ուան լը սէր արտէ
 քէլամուլլահէ խապէր տայօղ պը ըէտ քըրընէ խէլաա
 նա պուն , հէնի չը' գաս բէթըր ա՛մ , էրքը ժը ազիւ-
- 26 մանէ խապէր տայօղ ույա խօ պատըն : Գօ տանիէ
 ուի ուէ չաղէ արտէ հըշգանտ , համա անլա , վատ
 քըրիա ու տը պէ , թէգըրար տէ պը հըշքինըմ'նա թա-
- 27 նէ արտէ , լէ ազիւման ժի տախի : Ու աւ թէգըրար
 խապէր նիշանտըտա թէպտիլ պունէ հաթը հըշքանտըն
 դըշգան , ոգա դըշգէդ շէպուն . քօ հաթը նա հըշ-
- 28 քանտըն դըշգան գավի պը մինըն : Նուա նա հըշքան-
 տըն փատիշահիթիէ ա՛մ պը գապուլ քըրընէ , ա՛մ փէթ
 պը կըրըն աւ խնայէթէ քօ պը աուի ժը խօտէոա մապ-
 պուլ ըն , պը էտէպ ու պը տինտարիթիէ իպատէթ պը-
- 29 քըն : Չիրա խօտէէ մա թէլէֆ քըրօղ ալըր ա :

ՍԷՐ 13

- 1 Պրէ հապանտըն լը նալ ոտա գավի պը մինա ,
 2 Միւսաֆիր գապուլ քըրընէ պիր մա քըն . զիրա պը աուի
 3 հընըքան պը նազանընէ մէլէքան գապուլ քըրըն : Լը
 պիրա ոտա պըն մահպուսան , ոգա քօ հուն ժի պը
 ուաննա մահպուսըն , ու էգիյէթ քըշանտօղան ոգա քօ
 4 է ո ժի ճէսէտ հէյա : Չալըճանտըն ժը պըն իզղէթլի ա ,
 ու լըհէֆ պէ լէքէ ա , լաքին ֆահիշյան ու զինաքեարան
 5 խօտէ տէ հիւքմ պըքա : Մէշրէպէ ո պէ թամա պը-
 պա , պը աւ հազըր հաթը տիթըն դըշգան գանաաթ
 պըքըն . զիրա աւ կօ քի , Գաթ աղէ դա տէ նա հէ-
- 6 լըմ , ու գաթ աղէ դա տէ թէրք նա քըմ : վուսան քօ

- պը ճէսարէթ քըրընէ պը պէն, Բապպ Եաբարմճիէ մըն ան,
 ու անզ տէ նան թըռարմ. մանուվ ժը մըռա տէ չը պըքան:
 7 Պիրա խօ պինըն գուլաղուզա խօ, ոչանք քօ քէլամուլ-
 լահէ ժը ոռա կօթըն, ու լը ախըրէ հէրաքէթէ ուան
 պը մէզան քըրընէ, ժը իմանա ուանուա ույմիչ պըն,
 8 Խաա էլ Մէսիհէ տօ ու իռօ ու ժը Եպէտէ հէման աւ ան:
 9 Տիւրլա տիւրլա ու պը էճնէպի թալիման ժը տնրէ
 տնր մէյըն քաչանարն, զիրա գանճ ան քօ տըլ պը ինա-
 յէթէ սապիթ պան. ու նա պը թաաման, քօ պը ուան
 ֆայտէ քի քէսպ նան քըրըն ուան քօ վուսան ջուն:
 10 Սեղան քի ման հէյան ժը ուի քօ հիւքմաթէ ուան թուն.
 11 Նան խուարընէ, քօ ժը չատրուա խըզմէթ տըքըն: Ձիրա
 խույնա աւ հայվանան քօ սրբարանէ տը հաթը պու պը-
 րըն ժը պօյ կիւնէյան պը տէսթէ պաչ իմամէ, ճէստէ
 ուան ժը օրտուէ տնրվան տը հաթը պու չավութանտըն:
 12 ժը պօյ ուիա Մէսիհ տախի, պը խույնա խօ գավմէ ժը
 պօյ փադըթ քըրընէ ժը տնրիէ տնրվան էզիյէթ քըչանտ:
 13 Նուա օրըն ան ժէռա ռապըն ժը օրտուէ տնրվան, սեր
 14 հէվտէն ուի լը սեր խօ պը աննարնէ: Ձիրա լըվըր
 պադի մայըն պաժէրէ ման թուննան լէ աւ քօ տէ պէ,
 15 ան աուի արամիչ տըքըն: Նուա պը տէսթէ ուի ժը խօ-
 տէռա տայիմա գուրպանա համտէ փէչքէչ պըքըն,
 Եանի մէյվէէ լէվա ման քօ նապէ ուի զիքը տըքըն:
 16 Ու գանճիթի քըրընէ հէմ թէսատուգէ պիւր ման քըն.
 17 զիրա խօտէ ժը ահվա գուրպանան հազ քըքան: ժը
 գուլաղուզէ խօռա իթաաթ պըքըն ու միւթէէ պըպըն.
 զիրա ուան ժը պօյ ճանէ ո հէչար տը սնքընըն, ոգա
 քօ տէ ճէվապ պըտըն, վուսան քօ ուիա պը չազիթիէ
 պըքըն, ու նա պը ախ քըչանտընէ, զիրա ուիա ժը ոգա
 18 պէ ֆայտէ տը պան: ժը պօյ ման տովա պըքըն, զիրա ան
 գանմիչ պուռն ան, էրքը գանճ զամիրէ ման հէյան, ու լը
 հանր դըչդտա ան տը խուազըն քօ գանճ հէրաքէթէ
 19 ման պըպան: Ու պախուսուս րէճա տըքըմ քօ ուիա
 հուն պըքըն. վուսան քօ ժը ոռա զու վէկէրմ:

- 20 Ու իօտէէ սելամէթէ քօ ժը մըրիան րաքըր րապպէ
մն Մէսիհէ, քօ պը խոյնա հպէտի ահտէ մնզըն չը-
- 21 վանէ միյան ն, Ո լը հէմի ամէլէ գանճտա գավի պը-
քն, մէրամէ ուի քըրընէ, ու լը նավ ոտա լը պնր
ուի հաթը խօշ պուն պըքն պը տէսթէ իսա էլ Մէսի-
հէ, քօ ժը ուիոա հպէտըլ հպէտ իզղէթ պըպն. Ս.մին :
- 22 Ու ժը ոռա լավա տըքըմ, էյ պրէան, ժը սէօզա
չիրէթէոա թէհամիւլ պըքըն. չիւն քի ժը ոռա մը
- 23 մուխթասար նըվիսանտ : Պը զանըն քօ պրէէ մն Տի-
մօթէոս հաթիւն պնրտան, պը ուիոա էրքը զու պէ
- 24 տէ ո' պը պինըմ : Սըլավան պըքըն ժը հէմի գուլավու-
ղէղ խօռա, ու ժը հէմի ազիզանոա ժը ոռա սըլավան
- 25 տըքըն ուան քօ ժը իտալիան ըն : ինայէթ պը ո հէ-
միան պըպն, Ս.մին :

ՄԷՔԹՈՒՊԷ ԿԱԹՈՂԻԿԷ

Է

ՐԷՍՈՒԼԷ ԵԱԳՈՒՊ

ՄԷՐ 1

- 1 Եազուպ գուրա խօտէ ու Բապպ իսա էլ Մէսիհէ, ժը ուա ժը տուանգումհ սիւսիլանուա քօ լը հէմի ալի պէլա պուն ան. սըլավան տըքան :
- 2 Էյ պրէան՝ կավա քօ հուն տը գէվըն լը նավա տիւրլա տիւրլա թէճրիւպանտա, ուիա թէքմիլ շաղիթի հասապ պըքըն : Ու պը զանըն քօ, իմթիհանէ իմանէ ո
- 3 սապր տը շըղուլն : Համա թէքմիլ ամէլէ սապրէ պըպան. հաթա քօ գաթ լը դըշդ քի տա գէմանի է ո թուննան պան, թէքմիլ ու թամ պըպըն :
- 5 Ու էրքը եէքէ ժը ո լը իմտա գէմ ան, պրա ժը խօտէ տիլէկ պըքան, քօ ժը հէմիանուա պը ճէօմէրտիթի տըտան, ու սէրհէվտէ նա քան, ու ժը ուիուա տէ պէ տայըն : Լաքին գաթ շիւփհա քի նան քըրընէ, պը իման պրա տիլէկ պըքան. զիւրա աւ քօ պը վէսվէսէ ան տը մինան, ժը պա հաթը հըշքանտըն ու թէվկէուիան
- 7 տալլայէ պահրէ : Պրա աւ մանուվ թախմին նան քան
- 8 քօ ժը խօտէ դըշդ քի տէ պըսթիննան : Մանուվէ տու ֆըքը, լը հէմի ուէյա խօտա գարարսըղ ան :
- 9 Լը ալչախ հալտա պուն պրէ, լը սէր պըլընտիթիէ
- 10 խօ պրա բաննա խօ պըքան : Ու աւ քօ զէնկին ան, լը սէր ալչաղիթիէ խօ. զիւրա ոգա կուրա կիյատ տէ պը-

- 41 հուրն : Զիրա կավա քօ դաւլ պը հէրարէթէ ու տը պն , կիյաէ հըչք տըքն , ու կուլա ուի տը ուրթն , ու հաթը խույան տիւլէրիթիէ ուի զայ տըպն , ահվա ժի զէնկին լը ուէյա խօտա տէ սօլմիչ պըպն :
- 42 Խօզի ժը աւ մնռուվուա քօ լը թէճրիւպատա սապը տըքն . զիրա պը թէճրիւպէ պունէ , թաճա հայաթէ տէ պըսթինն , աուի քօ Բապպ , աուի հնպանտօզանուա
- 43 վա'տ քըր : Նա' պն քօ եէքէ քօ լը նաւլ թէճրիւպէ տա ն , պէժն , էրքը նղ ժը խօտէ թէճրիւպէ տըպըմ . զիրա խօտէ պը քէժթի դըչդան նայն ճէռըպանտըն .
- 44 նա ժի աւ եէքէ տը ճէռըպինն : Համա հնր քնս դէ ճէռըպանտըն , ժը արզուէ խօ հաթը քըչանտըն ու խա
- 45 բանտըն : Ժը ուի բէվն արզու պը ալըս մայընէ կիւ նէան տըպն , ու կավա քօ կիւնէ իճրա տըպն , մըրըն
- 46 տըպն : Մն'ըն խաբանտըն՝ էյ տնլալի պրէան : (17) Հնր տայընէ գանճ ու թէքմիլ պախշիչան ժը ժօր ըն , ու ժը Պավէ ուհնիէ դէնն խուարի . քօ լը ուիտա գաթ
- 47 թէպաիլիթի , եա վէկէռանտի սի քի թուենն : Պը միւրատ քըրընէ մն զա պը սէօզա տօզրիթիէ քօ նմ
- 48 թուրֆանտա քի մախլուգաթէ ուի պըպըն : Նուա՝ էյ տնլալի պրէէդ մըն հնր քնս ժը պըհիստընուա զու պրա պըպն . ու ժը խապէրտանուա կրան , ու ժը սուհա
- 49 թընուա կրան : Զիրա հնրսէ մնռուվ սատագաթէ խօտէ նա' շըղուլն :
- 50 Ժը պօյ ուի հնր մուրտարիթի ու վըռիթիէ քէօթիթի , պը թէրք քըրընէ , լը նաւլ ոտա հաթը աթօթըն սէօզէ պը մահճուպիթիէ գապուլ պըքըն , քօ աւ ճանէ ո' իւէլաս քըրընէ գատիր ն :
- 51 Իճրա քրօղէ սէօզէ պըպըն ու նա' թանէ պըհիստօղ
- 52 ու հուն խօ մն խաբինըն : Զիրա էրքը եէքէ թանէ պըհիսթօղէ սէօզէ տըպն , ու իճրա քրօղ ննպն , աւ տը մինն մնռուվ քի , քօ լը նաւլ լիլըքէտա սուրէթէ
- 53 վուճուտէ խօ նազար տըքն : Զիրա պը նազար քըրընէ աւ խօ տի , ու պըհուրի շու , ու զուվն պիւր քըր ,

- 25 Էրբը աւ չը թարզ մանուկ քիւն : Լաքին աւ քօ պը տիգաթ քըրընէ լը թէքմիլ նօմօսա ազատիթիէ տը նըհէռան, ու լը ուխտա տը սնքընն, պը պիր քրօղ պը հիստօղ նա՛ պն, լէ ամէլ իծրա քրօղ ն, աւ մանուկ
- 26 լը ամէլէ խօտա սաատէթլու տէ պըպն : Էրբը եէքէ աւ խօ տինտար թախմին տըքն, ու զըմանէ խօ զապթ նա՛քն, լէ տըլէ խօ տը խաբինն, տինէ աուի պաթալ
- 27 ն : Լը պա խօտէ ու Պալ, փաք ու պէ գնուուը տին ուխա ն . օղրամիչէ սէվիան ու ժընէպիան պըպն լը ռխթա սըխընթիէ ուանտա, ու աւ խօ ժը տընէ պէ գնուուը պը բէ :

ՍԷՐ 2

- 1 Էյ պրէէդ մըն՝ նա՛ պն քօ պը խաթը պըկըրն իմանէ րապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ, քօ աւ րապպէ ճէլալէ ն :
- 2 Ձիրա էրբը լը նալ ճէմնաթէ ո՛ մանուկ քի պը ճըլէ գանճ պէ, քօ կիւսթիրէ զէուինէ ուի հնպն, լը ուէ
- 3 ֆագիր քի ժի պէ պը ճըլէ նա՛ շուշօի : Ու հուն մէ զնքըն լը սէր աուի քօ ճըլէ ուի գանճ հնյն, ու պէ ժըն . էրբը դու լըվըր ունի պը խօշ, ու ժը աւ ֆա գիրուա պէժըն, էրբը դու լը սէր փիան լը ուէ պը
- 4 սնք, եախօտ ունի լը պըն փէլա լընկէ մըն : Ուէ չաղէ զամիրէ ո՛ թազիլ նա՛ քն, ու հուն պը եարա
- 5 մազ ֆըքը հաքիման նա՛ պըն : Պը պըհէն՝ էյ տնլալի պրէան, խօտէ ֆագիրէ տընէէ հան նա՛ պըժարթ՝ ուան քօ պը իման զէնկին ըն, ու միրասծիէ աւ փատիչահի թինն, քօ վատ քըր ժը ուանուա քօ աուի տը հն
- 6 պինըն : Լաքին հուն ֆագիրան ըէզիլ քըրըն, զէնկի նան նը՛նըն քօ ժը ոուա զուլ՛ տըքըն, ու ո՛ լը մէհ
- 7 քէմանտա տըքչինըն : Ուան նը՛նըն քօ քիւֆը տըքըն աւ նալէ գանճ քօ լը սէր ո՛ հաթիւ կազի քըրըն :
- 8 Նուա էրբը հուն լը կօրա ֆըթէպէ, ճիրանէ խօ ոգա խօ պը հնպինի, նօմօսէ փատիչահանէ իծրա տըքըն :

- 9 հունն գնանն տըքըն : Համա էրքը պը խաթը պըքըն ,
կիւնէ տըքըն , ժը նոմօսէ ոգա գապահաթլիան թաղիը
10 տըպըն : Ձիրա քի քօ կըթք նոմօսէ իճրա պըքն , ու
լը գըչգ քի տա խաթա տըքն , աւ ժը հէմի նոմօսուա
11 սուչլի տըպն : Ձիրա աւ Գաթլ մն'քն կօթօղ՝ զինա
ժի մն'քն կօ , նուա էրքը զինա նն քի , համա գաթլ
12 պըքի , նոմօսէ խարապ քրօզ տըպի : Վուսան խապէր
պըտըն , ու վուսան ամէլ պըքըն , ոգա քօ պը նոմօսէ
13 ազատիթիէ հուն տէ հիւքմ պըն : Ձիրա պէ մէրհա
մէթ շէրաաթ տէ պըպն ժը աուիուա քօ մէրհա
մէթ նա' քն , մէրհամէթ լը պնր շէրաաթէ բասնա
խօ տըտն :
- 14 Ձի՞ ֆայտէ , էյ պրէան՝ էրքը եէքէ պը պէ , իմանէ
մըն հէյն , ու ամէլ թուենն պն , մէկէր իման տը
15 քեարա՞ աուի խէլաս պըքն : Ու էրքը պրէ քի , եա
խուչք քի դահղի պըպն , եա միւհթաճ է գաամէ հէմի
16 ուօյան : Ու ժը ո՞ եէքէ ժը ուանուա պէժն , Հնօըն պը
սէլամէթէ , կէրմ պըն , ու թէր պըն , համա էրքը ժը
ուանուա , ժը կօվտուա իգթիզա դըչդան ննտըն չի՞
17 ֆայտէ : Ահվա ժի իման էրքը պը խօուա ամէլ թուեն
18 նն' պն , աւ ժը խօուա մըրի նն : Համա եէքէ տէ պէ
ժն , է դա իմանէ դա հէյն , ա մըն ժի ամէլէ մըն
հէյն , ժը մըրա դու իմանա խօ պէ ամէլ նիչան պը
տն , ու նզ ժը դաուա նիչան պըտըմ իմանէ խօ ժը
19 ամէլէ խօ : Դու իման դիհի քօ խօտէ եէքն , գանն
20 տըքի , շէյգանան ժի իման գինըն , ու տը լէրզըն : Համա
տը խուաղի՞ պը զանի , քօ իման պէ ամէլ մըրի նն , էյ
21 մնուուլէ պաթալ : Իպրահիմ պալէ մն պը ամէլ սա
տըդ՝ նն՞ պու , կալա քօ գուուէ խօ խաագէ լը սէր
22 սեղանէ տնրանի գուրպան քըրընէ : Մէզն տըքի , քօ
իման պը ամէլէ ուի թնվ շըղուլի , պը ուի ամէլէ իման
23 թէքմիլ պու : Ու խապէրէ քըթէպէ թէմամ պու , քօ
տը պէ , Իպրահիմ ժը խօտէուա իման անի , ու աւ ժը
ուիուա սատագաթ հաթը հասապ պու , ու աւ տօս

- 24 թէ խօսէ հաթը կօթըն : Տը պինըն քօ մնուով պը
 25 ամէլան սատրգ տըպան ու նա՛ թանէ պը իման : Վու
 սան ժի ֆահիշէ Ռախար , նա՞ քօ պը ամէլան սատրգ
 պու , կավա քօ ճասուտան գապուլ քըր , ու պը պաշ
 26 գա ուէ քի ուան պնրտա : Ձիրա չալան քօ կօլտա պէ
 ճան մըրի ն , ահվա ժի իման պէ ամէլ մըրի ն :

ՍԷՐ 3

- 1 Փըռ խօճաան մն'պըն՝ էյ պրէան , չիւն պը զանըն
 2 քօ , հէնի մնզըն աղապան նմ տէ պըսթինըն : Ձիրա
 նմ հէմիան լը փըռ դըշդտանտա խաթա պըքըն . էրքը
 եէքէ , լը սէօզտա խաթա նա՛քն . քեամիլ մնուով
 աւ ն , ու հէմի կօլտաէ խօ ժի գատիր ն զապթ քը
 3 ըն : Մէղնքն քօ նմ լը տնվէ հասպանտա կէմ տա
 դինըն , քօ ուան ժը մնուա իթաաթ պըքըն , ու հէմի
 4 վիւճիւտէ ուան նմ տը վէկէռինըն : Վահա կէմիան
 ժի չը գաս դըշդէդ մնզըն ըն , ժը շիտէթ պայան դէնն
 աժօթըն . լաքին պը փըռ բըջուք տիւմանէ դէնն զըվը
 ուանտըն , քի ժան ալի քօ տիւմանճի պը խուազն :
 5 Ահվա ժի զըման աղա քի բըջուք ն , ու դըշդէդ մն
 զընան խապէր տըտն . վահա բըջիքի ալըր , չը գաս
 6 քէրէսթէ տըտն վէ խըսթըն : Ձըման ժի ալըր քի ն ,
 տընէէ նահագիթիէ , զըման լը աղաէդ մնտա վուտան
 հաթիւն տանին , քօ կօլտա հէմի պը լէքէ տըքն , ու
 տէվրա էօմրէ տըտն վէխըսթըն . ու աւ ժը ճէհէննէմէ
 7 դէ ալէվ պուն : Ձիրա կէրէք է ճանավարան , կէրէք է
 դէյրան ու կէրէք է սողունան հէմ լը ալտա պուն
 թապլիաթէ հայվանան , ժը թապլիաթէ ինսան զապթ
 8 տըպըն , հէմ զապթ պունն : Համա զըման , ժը մն
 ուովան գաթ եէքէ գատիր նընն զապթ քըրընէ , զապթ
 նմ պուն դըշդէ քէօթի ն , ժը մըրըն անօղ աղուէ
 9 դըժա ն : Պը աուի նմ միւպարէք տըքըն խօսէ ու
 Պալէ , ու պը աուի նմ ժը մնուվանուա պէտտուվա

տըքըն, ուան քօ լը սուրաթա խօտէ խալդ պունն :
 10 Հէման ժը աւ տնվէ դէնն տնր խայր տուվա ու պէտ-
 տուվա . դըչդէ հանա՝ էյ պրէէդ մըն, լազըմ նընն
 11 քօ ահվա պըպն : Գաթ ժը դանի քի, հէման ժը աւ
 12 եէք տնվէ ավա դահլ ու շիրին տնրդէ : Մէկէր դա-
 պիլն ան էյ պրէէդ մըն՝ քօ տարա հէժէլէ զէյթուն պի-
 նն, եախօտ մէվ հէժիլան պինն . վուսան ժի գապիլ
 նընն քօ ժը եէք դանի է պը խօյ ու շիրին ավ տնր
 13 պէ : Լը նավ ոտա ալիմ ու պը ադլ քի՞ հէյն . պրա
 աւ պը հէրաքէթէ գանն նիշան պըտն ամէլէ խօ պը
 14 մահնուպիթիէ իլմէ : Համա էրքը լը տըլէ ոտա հասէ-
 տէ դահլ ու բուհա նիզաէ հէյն, բաննա խօ մնտըն
 14 ու աօղրիթիէ տնրնվ մն տնրինըն : Իլմէ հան ժը ժօր
 նընն, լաքին տիւնեավի, նէֆսանի ու շէյդանի ան :
 16 Զիրա լը քօ քի հասէտ ու նիզա հէյն, լը ուէ ան նի-
 17 զամսըղիթի ու հէմի դըչդէ քօթի : Համա իլմէ ժօրին
 ավուլ փաք ան, բաշէ պը սէլամէթ, մահնուպ, պը
 իթաաթ . ժը մէրհամէթէ ու ժը մէյլէէ գանն գըժի,
 18 պէ զարազ, ու տուռիթի նա՛ քն : Ու մէյլէէ սատա-
 դաթէ պը սէլամէթէ դէ աժօթըն ժը ուանուա, ուան
 քօ սէլամէթ իճրա տըքըն :

ՍԷՐ 4

1 Լը նավ ոտա ճէնկան ու գապիլայան ժը քօ՞ տըպըն,
 ժը ուխա նը՞նն, եանի լը ազաէ ոտա ճէնկ հնլանտօղ
 2 ժը տըլ պըժանտընէ : Արզու տըքըն, ու մալիք նա՛ պըն .
 գաթլ տըքըն, ու հասէտ տըքըն, ու լը տէսթ նայնըն .
 գապիլա տըքըն, ու փէշ տըջուն, ու մալիք նա՛ պըն .
 3 չըմա քօ աիլէկ նա՛ քըն : Տիլէկ տըքըն, ու նա՛սթինըն .
 զիրա պը քէօթի նիյէթէ աիլէկ տըքըն . հաթա քօ ժը
 4 արզուէդ խօռա խարճ պըքըն : էյ զինաքեար մէր ու
 ժընան, հուն նըզանըն քօ տօստիթիէ տընէէ հան լը
 պնր խօտէ տըժմինիթի ան . նուա հնր քի քօ տը խուա-

- 5 զմ տօսթէ տքնէ պմ, տրժմնէ խօտէ տրպմ: Եօխաս
 թախմին տրքրն հուն, քօ փրթէպ նաֆիլէ՞ տրպէ: Լը
 նալ մնտա սաքին պուն ընհ, ժը հասէտուա փըռ
 6 մէյլ տրքմ: Լաքին խօտէ հէնի մմ՛զըն ինայէթ տրտմ.
 ժը պոյ ուիա տը պէ. խօտէ ժը մաղրուրանուա զըտ մը
 սմքընմ, համա ժը ալչաղ կէօնիւլիանուա ինայէթ տը
 7 տմ: Նուա ժը խօտէուա միւթէհ պրն. զըտա Շէյդա
 8 նէ պը սմքընըն, ու ժը ո՛ տէ պը ուէվմ: ժը խօտէուա
 նէղ պըն, ու աւ ժը ուա տէ նէղ պըպմ. էյ կիւնմ
 քեարան, տէսթէ խօ փազըժ պըքըն. հէմ, եա՛ տու
 9 ֆըքըլիան, տըլէ խօ փազըժ պըքըն: Ցէրտ պըքընըն,
 ու գասազէթ պըքըն, ու պըկըրըն. քէնընէ ո՛ ժը գա
 10 սալէթուա, շպգէ ո՛ ժը տէրտուա թէպտիլ պըպմ: Լը
 պմր խօտէ ալչաղ պըն, ու աուի ո՛ տէ պըլընա պըքմ.
 11 էյ պըէան, հմվուտու զէմ մմքըն, պըէէ խօ զէմ
 քրօղ ու պըէէ խօ հիւքմ քրօղ, նօմօսէ զէմ տըքմ.
 ու նօմօսէ հիւքմ տըքմ. ու էրքը նօմօսէ հիւքմ պը
 12 քի, նօմօսէ իճրա քրօղ նընի, լէ հիւքմ քրօղ ի: Նօ
 մօս կրէտայօղ ու հիւքմ քրօղ եէքմ, աւ քօ ժը խէլաս
 քըրընուա ու հէլաք քըրընուա գատիր մ. համա դու
 քի՞ ի, քօ պաշգասիան հիւքմ տըքի:
 13 Նուա կօտարի պըքըն հուն քօ տըպէն. իոօ, եա
 սըպէ մմէ հմնըն ֆիլան պաժէրէ, ու լը ուէ սալ քի
 տէ պը սմքընըն. մմէ ալըշվէրիշ պըքըն ու գազանճ
 14 պըքըն: Հուն քօ չը պունէ սըպէ նըղանըն, զիրա էօմ
 րէ ո՛ չիմ. չիւն քի աւ հէլմ՛ քի մ. քօ հընըք ռիթ տը
 15 խույա ու բայէ նապատիտ տըպմ: Լը տէլա ուի կէրէք
 պը կօթանա, էրքը խօտէ ուսթ պինմ ու մմ պըժին.
 16 դըչդէ հան. եա աւ՝ մմէ տէ պըքըն. Լաքին նուա լը
 սէր մաղրուրիթիէ խօ իֆթիխար մմքըն, հէմի ահվա
 17 իֆթիխարան ժը եարամաղէ նմ: Նուա հմրքի քօ գանճ
 քըրընէ տըղանմ ու նա՛քմ աւ կիւնէ մ՝ ժէուա:

ՍԵՐ 5

- 1 Նուա թրըն՝ էյ զէնկինան , ժը պոյ աւ պէլայան քօ
 2 լը սէր ո տէ պէն՝ պըշին քըրընէ պըկըրըն : Ձէնկինի-
 3 թիէ ո՛ շիւրիօմիշ պոււն , ու ճըլէդ ո թաամէ կըզուզ
 4 պոււն : Ձէն ու զիվէ ո՛ փարս պոււն , ու փարսէ ուան
 5 լը գարշիէ ո՛ ժը պոյ շէհատէթէ տէ պըպան . ու կըշթէ
 6 ո՛ ոգա աղըր աէ պըխօ , ժը պոյ ոջա բաշինէ հուն
 7 խազնա թօփ նան քըրըն : Վահա իւճրէթէ զանվիէ ո՛ հա-
 8 սատ քրօղ փալայան քօ հուն լը ճէմ խօ տանին ն ,
 9 ֆէրեատ տըքան ու ֆէրեատէ հասատուորան լը կոյա
 10 Բապպէ ասքէրէ կիհիշթ : Լը սէր արտէ հուն զէվգ ու
 11 սէֆա աթօթըն , տըլէ խօ խօյի քըրըն ոգա քօ ժը պոյ
 12 ոջա սէրժէքըրընէ : Ո՛ հիւքմ քըր ու դուշթ սատը-
 13 գէ , քօ ժը ուա զըտ նա տը սանքընը պու :
- 14 Նուա էյ պրէան , հաթա հաթընէ Բապպէ սապը պը-
 15 քըն , վահա ճօթքեար ժը գըշմէթլի մահսուլէ արտէ-
 16 ուա պէքլէմիշ տըքան , հաթա քօ պարանէ ալուլին ու
 17 բաշին պըսթինն : Հուն ժի սապը պըքըն , տըլէ խօ
 18 գանվի պըկըրն , Ձիրա հաթընէ Բապպէ նէզ ն : էյ պը-
 19 րէան լը գարշի հանվուտուան ախ մանքլինըն , հաթա
 20 հիւքմ նան պըն , վահա հաքիմ լը պան տանրիէ տը սան-
 21 քընն : էյ պրէէդ մըն , լը մէշագաթ քըշանտընտա ու
 22 սապըտա պը նէվա խօտէ խապեր տայօղ փէյղէմպէրան
 23 ժը խօուա իպրէթ պըկըրն : Վահա ժը սապը քրօղան-
 24 ուա նան խօզի տըքըն , սապրէ էյուպէ հուն պըհիս-
 25 թըն , ու էնճամիէ Բապպէ ո՛ տին , քօ Բապպ պըփըռ-
 26 մէրհամէթ ու մէրհամէթլի ն :
- 27 ժը հէմիան ալուլ էյ պրէան , սօնտ մանքըն նան պը
 28 ազիւման ու պը արտէ ու նան ժի պը պաշգա սօնտէ ,
 29 լէ պէլէէ ո՛ պէլէ պըպան , ու նան ո՛ նա՛ , հաթա քօ
 30 լը պըն հիւքմու աղապէ նան գէվըն :
- 31 Էրբը ժը ո՛ էէքէ լը մէշագաթտա ն , պրա տովա

- պըքսն, էրքը տըլէ եէքէ շէն ան, պրա իլահի պը խոյ-
 14 նա : էրքը ժը ո եէքէ նախօշ ան երէցեդ քիլխէյէ պը-
 ըա կազի պըքսն, լը սէր ուի պրա տուվա պըքըն, պը
 15 նալէ Բապպ պը ռուն, ռուն պըքըն աուի . Ու տուվա-
 յէ իմանէ ժը նախօշուա տէ շիֆա պըրան, ու Բապպ
 աուի տէ ռաքսն . ու էրքը կիւնէ ժի քըրիան տէ ժէ-
 16 ռա ալիֆ պըպսն : ժը հանվուտուռա դապահաթէդ
 խօ իգրար պըքըն ու ժը պոյ հանվուտու տուվա պը-
 քըն, քօ շիֆա պըպիներն, փըռ դուվլէթէ հէրարէթի
 17 տուվաէ սատըգէ հէյն : էլիա պը մանա էլէմուաշ մա-
 ռուվ պու ու տուվա քըր քօ պարան նան պարան, ու
 լը սէր արտէ սէ սալ ու շէշ ման պարան նան պարի :
 18 Ու տիսա տուվա քըր, ու ազիւման տիսա պարան տա
 ու արտ մահսուլէ խօ տա :
 19 էյ պրէան, էրքը ժը ո եէքէ ժը տողրիթիէ շաշ պը-
 20 պսն ու եէքէ աուի պը վէկէռինան : Պը զանը պսն քօ աւ
 քօ կիւնէքեարէ ժը ռէյա խօ շաշ տը վէկէռինան, ճան
 քի ժը մըրէնէ խէլաս տըքսն ու փըռ կիւնէան տընը-
 խէֆան :

ՄԵՔԹՈՒՊԷ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԱՎՈՒԼԻՆ

Է

ՐԷՍՈՒԼԷ ՊԵՏՐՈՍ

ՍԷՐ 4

- 1 Պետրոս ընտուլէ իսա էլ Մէսիհէ, ժը ո՛ ժը միւսաֆիրանուա քօ պէլա պունն լը Պօնտօսէ, լը Գաղատիայէ, լը Կապադովկիայէ, լը Սսիայէ, ու նաւա Բիթանիայէ, քօ լը կօրա Թագտիրէ փէտէրուլլահէ պը աղիզիթիէ Բուհէ, ժը պոյ իթասթէ ու ժը պոյ ուըլքանտընէ խույնա իսա էլ Մէսիհէ, հուն հաթըն պը ժարթըն, ինայէթ ու սէլամէթ լը սէր ո՛ փըռ պըպան :
- 2 Միւսարէք ան իօտէ ու Պավէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ, աւ քօ մն, լը կօրա փըռ մէրհամէթէ խօ, պը տէսթէ ժը մըրիան գըլամ քըրընէ իսա էլ Մէսիհէ,
- 3 հէ, ժը կանի ումուտուա մն թէքրար զա : ժը պոյ խարապ նն՛ պուն, նն՛ փաք նն՛ պուն, ու սօլմիչ նն՛ պուն միրասէ . քօ լը աղիւմանտա ժը պոյ ո վէչարթիան :
- 4 քօ պը գնուվլէթէ իօտէ հուն հաթըն վէչարթըն պը իմանէ ժը պոյ աւ խէլասէ, քօ հաղըր պուն լը ախըրը
- 5 զէմանտա աշիքեար պունէ : քօ պը աուի հուն շաղտըպըն . ֆարղա նուա չավան քօ իղթիզա տըքն, հը նըք ոխթ հուն պը գասապլէթ պունն պը տիրըլա տիրըլա թէճրիւպէան : վուսան քօ թէճրիւպէէ իմանէ ո՛
- 6 քօ ժը հաթըր հէլաք պուն զէուէ հէնի պը գըլմէթլի

- ան, ֆարգա աւ պը աղըր գալ տըպան, պէ տիթըն, պը
 մէտհ ու պը իղզէթ ու պը ճէլալ ռսթա աշիքեար պու.
- 8 նէ իսա էլ Մէսիհէ : Աւ քօ հուն նա՛ տին՝ հայպանտըն,
 քօ աուի նուա նա՛ պինըն, համա հուն իման անին ու
 հուն շաղ ըն պէթապիր պուն ու պը ճէլիլ շաղիթիէ :
- 9 Ու ժը նէթիճէէ իմանէ խօռա, եանի ժը խէլասէ ճանէ
- 10 խօռա նայիլ տըպըն : Քօ ժը պոյ աւ խէլասէ լէկէռիան
 ու թէֆթիշ քըրըն փէյղէմպէրան, ուան քօ փէյղէմ-
 պէրիթի քըրըն ժը պոյ աւ ինայէթ քօ ժը ուանուա
- 11 տէ պըպանա : Ու թէֆթիշ տըքըրը պուն էրքը քինկա,
 եախօտ չա՛վան ռսթ քի պէյան տըքըրը լը ուանտա
 պուն րուհէ իսաէ քօ ափուլ շէհատէթ տըքըրը էլէմէդ
- 12 իսաէ ժը ուի բէվմ իղզէթ պունէ ուի : Քօ ժը ուան-
 ոա աշիքեար պու, աւ դըշդան նա՛ ժը ուանուա,
 լէ ժը մանա խըզմէթ տըքըրը պուն ուան քօ անվա
 ժը ոռա նազլ պուն պը տէսթէ ուան, քօ ինճիլէ ժը
 ոռա վաղ քըրըն պը րուհ էլ Գուտսէ քօ ժը աղիւ-
 մանան հաթը շիյանտըն, քօ ժը աւ դըշդանուա մէ-
 լէքան նաղար քըրընէ արզու տըքշինըն :
- 13 ժը պոյ ուիա փըշդ.քա ագլէ խօ պը կրէտանէ՝ հէշար
 պը սաքընըն, թէքմիլ ումուա պըքըն ժը աւ ինայէթ-
 ոա քօ լը տէր ո՛ տէ պը կէ, լը ռսթա աշիքեար պուն
- 14 իսա էլ Մէսիհէ : Ոգա իթաաթլի էվլատան, նա՛ ոգա
 ճահիլիթիէ ռսթա ափուլին ժը արզուէ խօռա պը ույ-
- 15 միշ պունէ : Լէ ոգա ո տավէթ քրօղ Աղիզէ աղիզ
- 16 պըն, լը հա՛ր ապուրէ ոտա : Չիրա նըվխսանտի ան քօ՝
- 17 Աղիզ պըն, չիւնքի ան աղիզ ըմ : Ու էրքը Պալ կաղի
 տըքըն աուի, քօ պէ խաթը հիւքմ տըքմ հա՛ր եէքէ
 լը կօրա ամէլէ խօ, վուսան ան ռսթա միւսաֆիրիթիէ
- 18 խօ պը թըռասան պը պըհուրըն : Պը զանըն քօ ժը էժ-
 տատան մայըն ժը պաթալ կէչինմէան պը խարապ դըշ-
- 19 դան, եանի պը զէռ ու զիվ խէլաս նա՛ պունան : Լէ
 պը դըյմէթլի խույնա իսաէ, ոգա քօ պէ գուտուր ու
- 20 պէ լէքէ պա՛րխ քի . Քօ աւ, պըռա ժը թէմէլ պունէ

- տրնէ ավուլ թագտիր պօ պու, համա լը ախրը զէման.
- 21 տա ժը պօյ ո՛ պէյան պու: քօ պը տէսթէ ուի հուն ժը իօտէնա իման անին, քօ աուի ժը մրրիան գըյամ քըր, ու ժէնա իզզէթ տա, քօ իմանէ ո՛ ու ումուտէ
- 22 ո՛ լը սէր իօտէ պըպօ: ճանէ ո՛ պը փաք քըրընէ պը տէսթէ բուհէ ժը տօղրիթիւա պը իթաաթ քըրընէ, լը մուհապէթէ պրէիտա պէ մուրայիթի պըն, պը տըլէ
- 23 փաք հմվուտու պը հէրարէթէ պը հմպինըն: Պը թէք րար զայընէ, նա ժը չիւրիւկ թօխումէ, լէ ժը պէ չիւրիւկ թօխումէ, եանի պը կանի ու էպէտի ֆէլա.
- 24 մուլահէ: Ձիրա հմր թէն ոգա կիյա ան, ու հմր իզ գէթէ մանուվ ոգա կիւլա կիյայէ ան. կիյա հըքք տը պօն, ու կիւլէ ուի տը սըթան: Համա խապէրէ իօտէ էպէտի տը մինան. եանի աւ խապէր, քօ ժը ոռա պը ինճիլէ հաթը վազ պուն:

ՍԷՐ 2

- 1 Նուա պը թէքք քըրընէ հմր քէօթիթիէ, ու հմր հիլէէ, ու միւրայիթիան, ու հասէտան, ու հէմի զիյ.
- 2 պէթան: Ոգա նու զպօղ մասուման, ժը խալիս չիրա սէօղէնա արգու պըքըն, քօ պը աուի մանղըն պըպըն.
- 3 հաթա խէլասէ: Էրքը թամա չիրին պունէ իօտէ հուն
- 4 սանտըն: Ժը աուիռա հուն նէզ պունան ժը կանի Ձը նառուա, քօ ֆարաղա ժը մանուվան ըէտ պուն, լա քին ժը իօտէ հաթիան պըթարթըն ու գըյմէթիւն:
- 5 Հուն ժի ոգա կանի գէվըրան դէնան ջէ պուն. բուհանի տաճար քի. ազիզ իմամիթի քի պը իսա էլ Մէսի հէ ժը իօտէնա մանպուլ բուհանի գուրպանան փէլ.
- 6 քէլ քըրընուա: Ձիրա լը ֆթէպտա ժի հէյան, վահա լը Սիօնտա հաթը պըթարթըն գըյմէթիւ գէվըր քի ուուգնէ տա դինըմ. ու քի քօ ժը ուիռա իման պինան
- 7 տէ պը շէրմ նան պօն: Նուա ժը ո՛ ժը մումիանուա գըյմէթիւն աւ. լաքին ժը իմանսըղանուա, աւ գէվըր,

- քօ եափըճիան ըէտ քըրըն, աւ գէվըրէ ուուզնէ պու :
 8 Ու ժը ուանուա զընաուէ ֆըթնէիթիէ ու գէվըրէ խղ
 ւար պունէ, քօ պը իման նա՛ անինէ, ժը սէգէէ խո
 ւար տըպըն. քօ ժը աուիուա թային տախի պօ պուն :
 9 Համա հուն, հաթը պըժարթըն միլէթ, փատիչահանի
 իմամիթի, աղիզ թայիֆէ, խաս դավմըն. քօ վազ պը
 քըն ֆաղիլէթէ ուի, քօ ո՛ ժը թահրիէ ժը աճայիպ
 10 ոօհնիէ խօուա կագի քըր : քօ ոխթ քի հուն միլէթ
 նա՛ պուն, լաքին նուա հուն գավմէ խօտէնա՛, քօ հուն
 պէ մէրահամէթ պուն, համա անվա մէրահամէթ տին :
 11 Է՛յ տալլախան՝ լավա տըքըմ, ոգա զարիպան ու միւ
 սաֆիրան, շունտա պը սաքընըն, ժը ճիսմանի արզուան,
 12 քօ լը սէր ճանէ ո՛ չէքան սը հալինըն : քօ լը նավ
 թայիֆանտա կէչընմէէ ո՛ գանճ պըպա՛. քօ պը չը
 գըլդուա ո՛ ոգա ֆէնաքեարան զէմմ տըքըն, խայր
 ամէլէ ո պը տիթընէ ժը խօտէուա շըքըր պըքըն լը
 13 ույա զիյարէթէտա : Նուա ժը պոյ րապպէ, ժը հաթ
 ինտանի նիզամուա իթաաթ պըքըն. կէրէք ժը փատի
 14 շահուա ժը պոյ մուազզամ պունէ. կէրէք ժը վալիան
 ուա, ոգա ժը ալիէ ուիուա հաթը շիանտօզանուա, ժը
 պոյ ժը ֆէնաքեարան հայֆ սանտընէ, ու գանճ ամէլ
 15 քրօղան մէտհ քըրընէ : Ձիրա իրատէթէ խօտէ ահվա
 ա՛. քօ պը գանճիթի քըրընէ, ճահիլիթիէ ագլըրը
 16 մանուվան լալ պըքըն : Ոգա ազաուլիան, ու նա՛ ազա
 տիթիէ ժը քէօթիթիուա, ոգա նըխաֆթըն քրօղան, լէ
 17 ոգա գուլա խօտէ պըպըն : ժը հէմիուա րաղպէթ պը
 քըն, պրէիթիէ պը հապինըն. ժը խօտէ պը թըուըն.
 ժը փատիչահուա հիւրմէթ պըքըն :
 18 Խըզմէթքեարան պը թէմամ թըուան ժը էֆէնտիէդ
 խօուա միւթի՛հ պըպըն. թանէ ժը գանճանուա ու ժը
 19 միւլայիմանուա նա՛, լէ ժը թէրսանուա ժի : Ձիրա ինա
 յէթ ուիա ա՛ քօ, եէքէ կավա քօ լը նահագ՝ ճիտա
 էղիէթ տըքըինա՛, ժը խօտէուա տախր ժը պոյ զավիրէ,
 20 ժը գասավէթանուա թէհամիւլ պըքա՛. Ձիրա չը՝ մէտհէ

ո՛ր տրպան էրբը պը գապահաթ քըրընէ պէնն քու-
 թանտըն, համա էրբը պը գանճիթի քըրընէ, էզիէթ
 պըքշինըն, ու սապը պըքըն. ու խա լը պան խօտէ ի-
 21 նայէթ քի ան : Չիրա հուն ժը պոյ ուիա տավէթ պու-
 նն, քօ խա ժի ժը պոյ ո՛ր էզիէթ քշանտ, ու ժը ոռա
 22 իպրէթ հըշթ, քօ լը բէյ ուէչա ուի պը ջուն : քօ աւ
 կիւնէ նն՛ քըր, ու լը տնօլէ ուիտա հիլէ քի նն հա-
 23 թը տիթըն : քօ աւ տըհաթը պու սերհանվտն ու լը
 տէլա ուի աւ սերհանվտն նն տըքըր, էզիէթ տը քշանտ
 թէհտիա նն՛ տըքըր. համա աւ խօ ոգա պը հագ ժը
 24 շերաաթ տիթօղուա թէպիմ տըքըրը պու : քօ կիւնէէդ
 մն պը ճէսէտէ խօ լը սեր տարա խաչէ հանլանտ, քօ
 նմ ժը կիւնէան խէլաա պըպըն, ու ժը պոյ սատագա-
 թէ նմ պը ժին, քօ պը պրինէ ուի նմ շիֆա պուն :
 25 Չիրա հուն ոգա ուէյա խօ շաշ քրօղ պըզընան պուն,
 համա անվա ժը ճըվան ու Նազըրէ ճանէ խօ հուն վէ-
 կէ ուիան :

ՍԵՐ 3

1 Ա ուսան ժի ժընան, ժը մէրէ խօռա իթաաթ պըքըն,
 հաթա քօ էրբը հընըքան ժը սէօգէռա ինան նա՛ քըն, պը
 2 տէսթէ հարաքէթէ ժընան պէ քէլամ գազանճպըն : Պը
 3 թըռս փաք կէշինմէէ ո՛ր պը տիթընէ : Ու զլյնէթէ
 ուան ժը տնրվն նն՛ պն, պը հիւնայինէ փօռան ու
 պը շիլիֆէ զէռան, եախօտ ալա ճըլան պը որկըթընէ .
 4 լէ մնուովէ տըզիգա տըլէ, պը պէ ֆէսատ, եավաշ
 ու մահճուպ խնմալանտընէ բուհէ պրա պըպն, քօ լը
 5 պան խօտէ փըն գըրյմէթլին : Չիրա լը զէմանէ գա-
 տիմանտա ժը խօտէռա ումուտ քրօղ ազիղ ժընան ժի
 ժը մէրէ խօռա պը իթաաթ քըրընէ, աւ խօ ահվա
 6 տը խնմալանտը պուն : Չավան քօ Սարա ժը իպրահիմ-
 աւ իթաաթ պու, ու աուի էֆէնտի կազի տըքըր,
 քօ հուն խայր ամէլ պը շըղուլանտընէ ու ժը թըռս
 քի պը նա՛ թըռսինէ, էվլատէ ուի տըպըն :

- 7 Վուսան ժի մերան, պը ուանուա պը ագըլանէ սա-
քին պըն, ոգա ֆըրադէ դայիֆ՝ ժը ժընանուա իբրամ
պըբըն, չըմա քօ ժը ինայէթէ հայաթէուա միրաստա,
չըն, քօ ժը նըմէճէ ուա մանի նա պն :
- 8 Սխըր քէլամ հուն հէմի ժի լը սէր եէք ֆըքրտա պը
պըն. հէմաէրտ, պըէան հնպանտօղ, մէրհամէթի ու
- 9 ալչաղ կէօնիւլի պըպըն : Ժը տէլա գէմանիթիէ գէմա-
նիթի էտա մա՛ քըն, եա ժը տէլա սէրհնվտան սէրհնվ-
տա . լաքին զըտէ ուիա, խայր տովա պը խօյնըն. չըմա
քօ ժը պօյ ուիա հուն տավէթ պուեն, քօ ժը պէրա-
- 10 քէթուա վարիս պըպըն : Զիրա աւ քօ էօմր տը հնպինն
ու ուօյադ գանճան պը պինն, զըմանէ խօ պրա ժը քէօ-
թիթիէ պըտա սնքընանտըն, ու լէվա խօ ժը հիլէ խա-
- 11 պէրտանէ : Ժը քէօթիթիէ պրա շունտա պը սնքընն .
ու գանճիթի պրա պը շըղուլն, սէլամէթ արամիշ պը-
- 12 քն, ու լը տու ուի պըջօ : Զիրա ջահվէդ խօտէ լը սէր
սատըգանն, ու կօյա ուի լը նըմէճէ ուանտա համա
- 13 խօտէ լը գարչի շնո քրօղան ն : Հէմ էրքը հուն՝ ժը
գանճ պուն գըչդանուա ույմիշ պըպըն, ժը ոտա գէմա-
- 14 նի քրօղ քի՛ն : Լաքին էրքը ճը պօյ սատագաթէ հուն
էզիյէթ ժի պըքշիննըն, խօզիա ժը ոտա, ու ժը թըռ-
- 15 սէ ուան մա թըռաըն. ու շաշ մա պըն : Լաքին Բապպ
խօտէ լը տըլէ խօտա ազիզ պըբըն. ու տայիմա հաղըր
պըպըն, պը մահճուպիթիէ ու պըթըռօ ճէվապ տայի-
նէ ժը հէմիանուա, քօ սէպէպէ ումուտէ ո՛ ժը ո՛
- 16 փըռօ տըբըն : Ու գանճ հարաքէթէ ո՛ պըպն. հաթա
քօ ո՛ ոգա ֆէնաքեարան լը չը դըչդտա գէմա տըբըն
լը իսատա գանճ հարաքէթէ ո՛ ֆասլ քրօղան շէրմ պը-
- 17 քըն : Զիրա հէնի գանճ ն խայր ամէլ պը քըրնէ էզիյ-
էթ քշանտըն, էրքը մէրամէ խօտէ աւ պըպն, ու նա
- 18 պը քէօթիթի քըրընէ էզիյէթ քշանտըն : Զըմա քօ
իսա ժի ժը պօյ կիւնէյան եէք ճար էլէմ քշանտ, Սա-
տըգ լը ուղուրա նահագան, քօ մա ժը խօտէուա նէզ
պըքն, քօ ֆարաղա պը ճէսէդ մըր, համա պը բուհ

- 19 կանի ան : քօ պը առի . լը մահպուստա լը զէմանէ գա-
տիմանտա անի պուն ժը բուհանուա ժի ջու վազ քըր :
- 20 Աւ զէման քօ սապրա խօտէ պէքէմիշ տըքըրը պու ,
լը ոյէ Նուհէ կավա քօ կէմի ջէ պու , քօ լը ուիտա
- 21 հընտըք , եանի հնշտ ճան ժը ալէ խէլաս պուն : քօ
մն ժի ոգա աւ թէմսիլէ անվա թահվիլ խէլաս տըքն
պը շուշտընա ճէսէտէ նա , լէ պը թագրիրա զամիրէ
- 22 գանճ ժը խօտէոա պը գըյամէ խա էլ մէսիհէ : քօ
աւ , լը ազիւմանտա ջու , լը ալիէ սաղէ խօտէտա ան ,
ու մէլէքան հէմ հիւքմէթան ու գուվէթան , ժէոա
թապի տը պըն :

ՍԷՐ 4

- 1 Նուա խա քօ ժը պոյ մն էլէման քշանտ պը ճէսէ-
տէ , հուն ժի պը աւ նիյէթէ չէքէ խօ լը սեր խօ պը
կըրըն . զիրա լը ճէսէտտա էլէմ քշանտօղ ժը կիւնէան
- 2 ֆէրաղէթ քըրի ան : քօ հէնի նն պը ոգա արզուէ մն-
ուովան , լէ ոգա մէրամէ խօտէ չը գաս ոխթ քօ եա-
- 3 շամիշ պըպն , լը ճէսէտէտա ան : Ջիրա պաս ան ժը մնուա
աւ գաս ոխթ քօ մն էօմրէ խօ պըհուրթ , լը ուան-
տա քօ մէրամէ թայիֆան մն իճրա քըր . ու պը էտէպ-
սըզիթիան , պը քօթի արզուան , լը հերաքէթէ չէ-
րապտա , պը զէվգան , պը սերխօշիթիան , պը նահագ
- 4 փութփէրէսթիան , ան ջուն : Ու լը դըշդէ հանտա
թածիւպ տըքըն , քօ հուն լը աւ փըռ էտէպսըզիթիտա
- 5 պը ուանուա նա ջուն , ու քիւֆր տըքըն : Ուան քօ
ճէվապ տէ պըտըն ժը ուիոա , քօ հազըր ան հիւքմ
- 6 քըրընէ կանիան ու մըրիան : Ջիրա ժը պոյ ուիա ժը
մըրիանուա լժի ինճիլ հաթը վա՛ղ պուն , քօ լը կօրա
մանուովան պը ճէսէտէ պէնն հիւքմ պուն , համա լը
կօրա խօտէ կանի պըպըն պը բուհ :
- 7 Լաքին ախըրէ հար դըշդ նէղ պուն , նուա պը թա-
- 8 մագլ պըն ու լը նըմիճտա , հէշար պը սնքընըն : Ու ժը

- հնր դըշդան ալուլ պը հնվուտու ժը տըլ մուհապէթէ
 ո՛ պըպն, զիրա մուհապէթ իռիթիէ կիւնէան տը
 9 նըխէֆն : ժը հնվուտուռա միւսաֆիր հնպանտըն նը-
 10 շան պըտըն պէ կազընան քըընէ : Հնր եէքէ լը կորա
 աւ պախչիշան քօ հուն սննտըն, ոգա գանն իտարէ
 ճրան տիւրլա տիւրլա ինպէթէ խօտէ, աուի ժը հն-
 11 վըտուռա լը իճրա քըրընտա պը պըն : էրքը եէքէ
 խապէր տըտն, ոգա ֆէլամուլահէ պրա խապէր պըտն,
 էրքը եէքէ խըզմէթ տըքն ոգա քօ ժը գուվկէթէ ինպէ-
 թէ խօտէ պրա պըքն, քօ լը հնր դըշդտա խօտէ պը
 իզդէթ պն պը տէսթէ խա էլ Մէսիհէ, քօ ժը ուիռա
 իզդէթ ու գուտրէթ մախսուսն, էպէա ըլ էպէտ
 ամին :
- 12 Էյ տնլալիան, ժը պոյ իմթիհանն ո՛ պուռն ժը հէտա-
 րէթլի սըխէթուա ժը ոռա ոգա աճայիպ վուգուհ քի
 13 պուռն, թաճիւպ մն քըն : Լէ շաղ պըն, չը գաս քօ
 հուն ժը ալէմէդ խասուա իլհագ պուռն, քօ լը ոխթա
 աշիքեար պուռնէ իզդէթէ ուի ժի պը մէսըուը շաղ պըն :
- 14 Էրքը ժը պոյ նալէ իսա հուն պէնն սէրհնվտնպուռն խօզի
 ն ժը ոռա . զիրա Բուհա ճէլալ ու խօտէ է լը սէր ոտա
 մէսքեան տըքն . պըռա ժը ալիէ ուան աւ քիւֆը
 15 տըպն , լաքին ժը ալիէ ո՛ իզդէթ տըպն : Նն պն քօ
 ժը ո՛ եէքէ էզիյէթ պըքչինն ոգա գաթիլ, եա տըզ,
 եա ֆէնաքեար, եա ոգա ժը դըշդէ պաչգասիանուա
- 16 գարըշմիշ պուօղ : Լաքին էրքը ոգա խըրիսթիան էզիյ-
 էթ տըքչինն, պրա՛ շէրմ՛ ննքն, իլլա ժը պոյ ուէ
- 17 խուսուսէ ժը խօտէռա պրա, շըքըր պըքն : Զիրա
 ոխթն քօ հիւքմ՛ ժը մալա խօտէ տէսթ պըքն, ու էր-
 քը ալուլ ժը մն տէսթ տըքն . բաշէ ժը ինճիէ խօ-
- 18 տէռա իթաաթ նն՛ քրօզան տէ չը՛ պըպն : Ու էրքը
 սատըգ պը էզիյէթէ խէլաս տըպն, լէ ֆասըգ ու կիւ-
- 19 նէքեարան լը քօ՞ տէ պէնն տիթըն : Նուա ուան քօ
 լը կորա մէրամէ խօտէ էզիյէթ տըքչինըն, պը խայր
 ամէլ շըղուլանտընէ Բուհա խօ պրա ժը ուիռա թէս-
 լիմ՛ պըքըն, ոգա էմին խալըգէռա :

ՄԷՐ 5

- 1 Լը նալ ոտա պուն ժը երեցանուա լավա տըբըմ, անժի ոգա ուան պը երեց պունէ, ու ժը էլէմէ իսաուա շահիտ, ու հէմ ժը աւ իզգէթուա քօ տէ աշիքեար
- 2 պըպան իհնագըմ: Ճէօլա խօտէ քօ լը նալ ոտա ան, պը ջէրինըն, ու առի նաղար պըբըն, նա' պը ճէպը, լէ պը իրատէթէ, նա' պը փիս դամաքեարթիթիէ, լէ ժը
- 3 ճան ու տըլէ: նա' լը սէր թէման պը հիւքմ քըրընէ, 4 լէ ժը ճէօլէուա պը իպրէթ պունէ: Ու յսթա զուհը քըրընէ պաշ շըվանէ թաճէ պէ սօլմիշ ա ճէլալէ տէ պըսթինըն:
- 5 Վուսան ժի հուն ճուվանան ժը իսթիարանուա միւթէհ պըպըն. ու հուն հէմիան ժի ժը հնվուտուուա իթաաթ պըբըն, ու ալչաղ կէօնիւլիթիէ որկըրըն, զիրա խօտէ ժը քիպիրանուա զըտ տը սանքընն, համա
- 6 ժը ալչաղ կէօնիւլիանուա ինայէթ տըտան: Նուա լը պըն գուտրէթլի տէսթէ խօտէ ալչաղ պըն, հաթա քօ
- 7 ո' լը յսթտա պըլընտ պըբան: Ու հէմի դէմա խօ լը սէր ուի պըլըն, զիրա աւ ժը պոյ ո' դամ տըբըլինն:
- 8 Հէչար պըն, հայէ խօ լը ո' պան, զիրա խանսամ ո' Շէյգան ոգա գիրօղ ապանէ տը կէուան, ու արամիշ
- 9 տըբան քի' տէ պը պէլինն: Ու լը իմանտա գավի պը սանքընանտընէ, ժէուա գարչի պը սանքընըն, ու պըզանըն քօ պրէէդ ո ժի լը տընէտա աւ էլէման տըբըլինըն:
- 10 Ու խօտէէ հանր ինայէթէ քօ ման ժը էպէտի իզգէթուա տավէթ քըր պը տէսթէ իսա էլ Մէսիհէ հընըք քի յսթ ժը բաչէ էզլիէթ քշանտընէ, աւ ո' թէքմիւ պըբան, գավի պըբան, փէթ պըբան, ու պը թէմէլ պը
- 11 քան: Ժէուա համտ ու գուվէթ էպէտըլ էպէտ. ամին:
- 12 Պը տէսթէ էմին պրէ Սիղվիանոսէ չավան քօ թախմին տըբըմ, մուխթար քի մը ժը ոուա նըվիսանտ, ու պը շիրէթ ու շէհատէթ քըրընէ, էրքը ասահ ինայէ

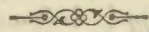
- Թէ խօսէ ուիա ան, լը ուիտա քօ հուն գայիմ սանքը-
 13 նըն: Սըլլական տըքան ժը ոռա լը Բաբիլոնտա պուն
 քիլիսաէ, քօ պը ոռա պըժարթիան ու գուռէ մըն
 14 Մարգօս ժի: Սըլլական պըտըն ժը հանլուտուռա պը
 ոամիսա մուհայէթէ, սէլամէթ պը ո հէմիանուան, քօ
 լը իսա էլ Մէսիհէտա նան, ամին:

ՄԵՔԹՈՒՊԷ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԻՔԻՆՃԻ

Է

ՐԷՍՈՒԼԷ ՊԵՏՐՈՍ

ՄԷՐ 1

- 1 **Մ**ըմհուն Պետրոս գուլա իսա էլ Մեսիհէ ու րէսուլ ,
 ժը ոռա քօ պը մնռա ժը աւ գըյմէթլի իմանռա
 կըհիշթըն , ժը սատագաթէ խօտէ ու խելլասէ մն իսա
- 2 էլ Մեսիհէ : Ինպէթ ու սելամէթ լը սէր ո՛ վըռ պը-
 պն , պը իլմէ խօտէ ու Բապպէ մն Մեսիհէ :
- 3 Չավան քօ իլահի դուլէթէ ուի ժը մնռա , ժը հա-
 յաթռա ու ժը տինտարիթիռա միւթալըգ հնր դըշ-
 դան պախշ քըր , պը իզդէթ ու պը ֆաղիլէթէ , պը
- 4 տէսթէ իլմէ մն տալէթ քըօղէ : Քօ պը ուան ժը մն-
 ռա աղիմ ու գըյմէթլի վատան հաթըն պախշ պոն ,
 հաթա քօ պը տէսթէ ուան լը տընէտա պը քէօթի
- 5 թէ իլահիռա իլհագան պըպըն : Ու հէման լը դըշդէ
 հանտա թէքմիլ ճէհտ պը նշան տայընէ լը սէր իմանէ
- 6 խօ ֆաղիլէթ զամ պըքըն , Ու լը սէր ֆաղիլէթէ զա-
 նըն , ու լը սէր զանընէ խօ զապթ քըրըն ու լը սէր
 զապթ քըրընէ սապը , ու լը սէր սապըէ տինտարիթի :
- 7 Ու լը սէր տինտարիթիէ , պրէ հնպանտըն , ու լը սէր
- 8 պրէ հնպանտընէ մուհապէթ : Չիրա հնր չըգաս քօ
 դըշդէ հանա լը սէր ո՛ դէնն տիթըն ու վըռ տըպըն ,

- նաֆիլէ ու պէ մէյլէ նա՛քըն ո՛ր լը նազ Բապպէ մն
 9 իսա էլ Մէսիհէ զանընէ : Ձիրա լը պա քի քօ դըչդէ
 հանա թուննա՛ աւ գուրա՛ ու ժը տուրվա՛ նա՛ պինն ,
 քօ պիր քըրիա՛ ժը ալուլ կիւնէէդ խօ փաք պուն :
 10 ժը պոյ ուիա՛ էյ պրէան , պախուսուս ճէհտ պըքըն
 քօ տալէթէ խօ ու հաթը պըժարթընէ խօ դալի պը-
 քըն . զիրա ուիա պը քըրընէ դաթ հուն տէ շաշ նա՛
 11 պըն : Ձիրա պը թարգէ ժը ոռա քէթընէ լը էպէտի
 փատիչահիթիէ Բապպէ մն ու խէլասէ իսա էլ Մէսի-
 հէ պը զանիմէթէ տէ իհսան պըպա՛ :
 12 ժը պոյ աուի դըչդէ հանա տախմա լը պիրա ո՛ ա-
 նինէ իհմալ տէ նաքըմ . Քարազա հուն զանըն ու լը
 13 տօղրիթիէ հանա ժի մէօհքէմ պունա՛ ժի : Ու ոասթ
 հասապ տըքըմ , հնր չըգաա քօ լը ճէսէտէ հանտա մն ,
 14 լը պիրա ո՛ պը անինէ ո՛ հէշար պըքըմ : Ձիրա նզ տը-
 զանըմ քօ նզ զուվն տէ մէսքեանէ հան թէրք պըքըմ ,
 չալան քօ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ ժը մըռա աշի-
 15 քեար քըր : Նուա տէ ճէհտ պըքըմ , քօ լը բաշէ մը-
 րընէ մը ժի տախմա դըչդէ հանա լը պիրա խօ անինէ
 16 դատիր պըպըն : Ձիրա դուվէթ ու զուհուրա Բապպէ
 մն իսա էլ Մէսիհէ , ժը տիւզմն մասալանուա պը թա-
 պի քըրընէ ժը ոռա մն պէյան նա՛ քըր , լէ ազամէ-
 թէ ուի պը շահվէ խօ մն պը տիթընէ ժը ոռա պէյան
 17 քըր : Ձիրա աւ ժը Պալ իօտէ իզգէթ ու ճէլալ պը
 սանտընէ ժէռա ժը ազիմուշչան ճէլալէ ալազ քի ահ-
 վա հաթ , Գուռէ մըն տալալի ուիա նա՛ , քօ ժէ նզ
 18 րազի պում : Ու ժը ազիւման հաթը աննկէ հան նմ
 պըհիտաըն քօ պը ուիռա թնվ լը սէր ջիէ ազիզտա
 19 պուն : Ու լը նալ մնտա հէնի սահիհ քէլամէ փէյէմ-
 պէրիթի հէյա՛ , ու հուն դանն տըքըն էրքը ժէռա կօ
 պըտըն . ոդա լը ճիէ դահրիտա՛ ոօհնի տայօղ չըրէ-
 քիռա , հաթա քօ ոօ ոօհնի պըպա՛ ու ըսթէրէ սըպէ
 20 լը տըլէ ոռա պըզա՛ : Ձիրա ալուլ ուիա պըզանըն քօ
 դաթ փէյէմպէրիթիէ ֆթէպէ աւ ժը իօ մանէէ խօ

21 Թուննա՛: Ձիրա պը իրատէթէ մանուլ գաթ զէման քի փէյղէմպէրիթի նա հաթ, լէ ազիզ մանուլէզ խօտէ ժը Բուհ էլ Գուտսէ պը հէրաքէթ պունէ խապէր տան :

ՍԼԻՐ 2

- 1 Ու լը գապմտա տարնվ փէյղէմպէրան ժի պուն և չավան քօ լը նավ ոտա ժի տարնվ խօճայան տէ պը պըն քօ ուան տըզիգա հերձուածողութիւնէ հէլաքիթիէ տէ իճատ պըքըն, ու ուան քըռօղ խօտիէ պը ինքեսար քըրընէ, աւ լը սէր խօ զուվա տէ հէլաքիթի
- 2 պինըն: Ու ժը էտէպըզիթիէ ուանուա փըուան տէ թապի պըպըն քօ ժը սէմէտէ ուան ուէյա տօղըիթիէ
- 3 տէ քիւֆը պա՛: Ու պը թամաքեսարիթիէ ո՛ պը տիւղ մէ սէօղան թիճարէթ տէ քէսպ պըքըն, քօ զազէպէ ուան ժը զուվա հազըր պուա լը տըրէնկ նա գէվա, ու հէլաքիթիէ ուան նա՛ հօնըժա՛:
- 4 Ձիրա էրքը խօտէ ժը մէլէքանուա գըյմիչ պու կավա քօ կիւնէ քըրըն, ու պը դահրի զէնճիրան լը ճէհէն նէմտա ավէթ, ժը պօյ մուհաքէմէ պուն վէչարթ ուան:
- 5 Ու ժը գատիմ տընէուա ժի գըյմիչ պու, ու լը սէր տընէէ ֆասիգան թուֆան պը անինէ, վազճիէ սատա
- 6 գաթէ նուհ պը հաչթ նուֆուսէ խէլաս քըր: Ու հէմ պաժէրէզ Սոգում ու Գումորէ խօլի պը վէկէնանտընէ ու պը խարապ քըրընէ հիւքմ ու զազէպ քըր, ժը ուէ բէվա ժը մանուլէ ֆասիգանուա իպրէթ քըր ուան:
- 7 Ու խէլաս քըր սատըգ Ղովտէ քօ պը պէ էտէպ կէ
- 8 չինմէէ պինամուսան աւ թաճիզ պօ պու: Ձիրա աւ մանուլէ սատըգ լը նավ ուանտա պը սարընանտընէ ու պը շահվ տիթընէ ու պը կօհ պը պըհիտարնէ պը պինամուա հարէքէթէ ուան ոօ պէ ոօ սատըգ ճանէ
- 9 ուի էզիյէթ տըքչանտ: Բապպ տը զանա տինտարան ժը թէճրիւպէէ խէլաս քըրընէ ու նա՛հագան ժը պօյ ազապէ լը ոօյա գըյամէ հըչտընէ:

- 10 Պատկանաւորուաւ ուան քօ սլը մուրտար արզուէ ժը թէն, ու թապի տըպըն, ու հիւքմէթէ դըշդ քի նա' հասապինըն. աւ խօ պէկէնմիշ պուն ու պէ փեր վանըն, նա' թըռսըն ժը ճէլիլ մառուվանուա քիւֆը
- 11 քըրընէ: Կավա քօ մէլէքան լը գուտրէթտա ու լը գուվլէթտա ժը ուան փըռ մաղըն ըն, լը սէր ուան
- 12 լը հուգուրա Բապպէ հիւքմէ քիւֆրէ նայինըն: Լաքին ուանան ոդա պէ ագլ հոյվանան քօ ժը աոլէ ժը պոյ սէյոտ ու հէլաքէ պունն. աւ դըշդան քօ նըլանըն ժը ուանուա քիւֆը տըքըն, ու սլը խարապի-
- 13 թիէ խօ տէ խարապ պըպըն: Իւճրէթէ նահագիթիէ սլը դապուլ քըրընէ, քօ լը նավ ոտա պուն սէֆատ ղէվի տը հասապինըն. լէքէ ու այպ ըն, կավա քօ սլը ո' լը ղեյաֆէթտա տը խուն սլը հիլէէդ խօ ղէվի տա
- 14 ժօն: ժը ղինատ դըթի ու ժը կիւնէէ շունտա նա' սնքընանտող ջահպէ ուան հէյա, ու տը խարինըն ուանան քօ պէ մէօհքէմըն. ու ժը թամնուա հին պուն տըլէ ուան հէյա, ուան մաղ'ուն էվլատ ըն:
- 15 Ռէյա ուսթէ սլը պարտանէ շաշ պուն, ու լը ուէյա գուռէ Բեովրէան Բաղամէտա կէռիան, քօ աւ
- 16 Իւճրէթէ նահագիթիէ հմպանտ: Ու ժը պոյ պինա մուսիթիէ խօ թէքթիր պու, չըմա քօ պէ զըման հայվան քի սլը զըմանէ մառուվան սլը խապերտանէ ժը
- 17 ագըլըղիթիէ փէյղէմպէրուա մանի պու: Ուանան պէ ալ գանինն, ժը թուֆանէ հաթը աթօթըն ալը ըն, քօ տիւմանէ դահրիթիէ էպէտան ժը ուանուա հաթիւն
- 18 վէչարթըն: Ձիրա ղայէթ փըռ դապարմիշ պուն սէօ ղան սլը խապերտանէ, սլը արզուէ ճէսէտէ, սլը էտէպ սըղիթիէ, լը եանկըղիթիտա կէռանտող հէժա նու
- 19 ուէվանտող քնսան տը խարինըն: ժը ուանուա ազա տիթի վատ տըքըն. ու աւ խօ դուլա ֆէսատ ըն, ղիւրա ժը չը քօ եէքէ եկնկիւիշ տըպա, ժը աուիուա դուլ
- 20 ժի տըպա: Ձիրա էրքը սլը ղանընէ Բապպ ու խէլասէ մա' իսա էլ Մէսիհէ ժը մուրտարիթիէ տընէ բաշէ ուէ-

- ժամտընէ, տիտա ժը աւ դըշդան պը եհնկմիշ պըպըն,
 21 բաշէ ուան ժը ափուլէ խարապ տըպսն : Ձիրա ժը ուան-
 ու գանճ պու, քօ գաթ ուէ յա սատագաթէ նն զա-
 նըպանա չըգաս քօ պը զանինէ շունտա պը վէկէուան-
 տընէ ժը աւ թէնպիհէ, քօ ժը ուանուա հաթը թէս-
 22 լիմ' սյուն : Ձիրա ժը ուանուա ուսթ հաթ դըշդէ աւ
 սահիհ մէճէլէ, Սն լը գուլուպանտընէ խօ տը վէկէուսն
 ու հաթը շուշտըն տօնղուղ լը նալ հօրիէ տը վէզէլսն :

ՍԷՐ 3

- 1 Էյ տնլախան, ուիա նուա ժը սուա հաթը նըլի-
 տանտըն իբինճի մէքթուպսն, քօ պը մէքթուպէ հանա
 խիլիւանէ զիհնէ ո' տըաըմ բաքըրըն, ժը պոյ զիբը
 2 քըրընէ, քօ ժը ազիզ փէ յէմպէրան փէշին հաթը խա-
 պէր տան սէօզան, թէնպիհէ ա մսն, եանի րէսուլէդ
 3 խապո ու խէլաս քըօղէ պիրա խօպինըն : Համս ափուլ
 պըզանը պըն քօ լը ախըր զէմանտա, արսըզ մասոգա-
 բանի քսսան տէ պէն, քօ ոգա արզուէ խօ տէ պը
 4 ջուն : Ու տէ պէժըն . լը քօ՞ն վատէ հաթընէ ուի,
 զիրա չըգաս քօ պապայան լը խսփտա ջունն, հնր
 դըշդ վուսան տը սնքընըն ժը խպթիտաէ մախուգէ
 5 բէվն : Ձիրա ուիա, պը իրասէթէ խօ ննզան տըպըն,
 քօ ազիւմանան ժը գատիմ գէմանան պուհն, ու տընէ,
 ժը ալ, ու պը ափան պը քէլամուլլահէ մէվճուտ պու :
 6 քօ պը սէմէտէ ուան տընէէ ուէ զըմանէ լը թուփան-
 7 սա պը զարգ պունէ, ժը ալէ հէլաք պու : Ու ազիւ-
 ման ու տընէէ նուային, պը աւ քէլամէ հըֆղ պունն,
 հաթա լը չէրասթէ ու լը ոօյա հէլաքէ մանուլէ ֆա-
 8 սիգան ժը պոյ ակըրէ հաթիմ վէշարթըն : Ու դըշդէ
 հանա եհքէ ննզան նն' պըն, էյ տնլախան, քօ լը պա
 խօտէ եհք ոօ ոգա հազար սալսն, ու հազար սալ
 9 ոգա եհք ոօ սն : Բապո վատա խօ լը տուր նախսն,
 չափան քօ հընըքան լը տուր թախմին տըքըն, լէ ժը

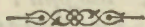
- մնուա սապր տըքս, չըմա քօ ննխուազսն եէքէ վուն.
- 10 տա պըպս, լէ քօ հէմիան թօպա պըքըն : Համա ոօյա
Բապպէ ոգա տըզ տէ պէ քօ լը ուէ չաղէ ազիւմանան
պը կիւրիւթիէ տէ պը պըհուրըն, ու զատան պը շէ-
վութանտընէ տէ պը հսլըն, ու չը ամէլան քօ լը նալ
- 11 ուխտա գէնսն տիթըն, աէ պը շէվութըն : Նուա էրքը
աւ հէմի գըչդան քօ տէ պը հսլըն, ժը ոուա չավան
մնուովան պուն ճաիղ սն, պը ազիզ կէչընմէյէ ու պը
- 12 տինտարիթիէ : Պը պէքէմիչ քըրընէ ու պը հասրէթ
քչանտընէ ժը հաթընէ ոօյէ խօտէուա, լը աուխտա
քօ ազիւմանան պը ալըր հաթ շէվութանտընէ տէ պը
հսլըն, ու զատան պը շէվութանտընէ տէ պը հսլըն :
- 13 Համա լը կօրա վատա ուի ժը նու ազիւմանանուա ու
ժը նու տընէուա սմ պէքէմիչ տըքըն . քօ լը ուանտա
սատագաթ սաքին ս :
- 14 Նուա էյ տանլախան, ժը գըչդէ հանանուա պը պէք-
լէմիչ քըրընէ ճէհա պըքըն, քօ լը ուխտա պը սէլա-
- 15 մէթէ, պէ լէքէ ու պէ գուսուր պէնսն տիթըն : Ու
սապրա Բապպէ մսն խէլաս հասապ պըքըն . չավան քօ
պրէյ մսն տանլախ Պօզրս ժի ժէուա հաթը տայըն լը
- 16 կօրա իլմէ, ժը ոուա նըվիսանտ : Չավան քօ լը հսր
մէքթուպտա լը սէր գըչդէ հանա խապէր տըրտսն, քօ
լը նալ ուանտա չէնտ սէօզա չէթըն անդլէմիչ պուն
գէնսն տիթըն, քօ ուան ճահիլ նասան ու նսմ մէօհ-
- քէման լը ալիէ խուար տը վէկէռինըն, չավան քօ
- 17 պաշգա քըթէպան ժի ժը պօյ հէլաքէ խօ : Նուա հուն
էյ տանլախան, վայա փէչին պը զանըն սագըն պըն, քօ
նսն պսն պը խափանտընէ պինամուսան պէնսն կըրթգն,
- 18 ժը գավիթիէ խօ պը գէվլ : Լէ զէտսն պըն պը ինա-
յէթ ու իլմէ Բապպ ու խէլաս քըրօղէ մսն խաա էլ
Մէսիհէ, ժը ուխտա հէմ անվա, հէմ հաթա լը ոօյա
էպէտիէ ժի համտ . Ամին :

ՄԷՔԹՈՒՊԷ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԱՎՈՒԼԻՆ

Է

ՐԻՍՈՒԼԷ ՀԱՆՆԱ

ՍԷՐ 1

- 1 Ժը խուսուսա ֆելամէ Հայաթէ, քօ ժը իպթիտա պու, քօ ժը էքէ ամ պըհիտըն, աւ քօ մն պը ջահ վէ խօ տին ժը աուիուա քօ մն նազար քըր ու տէսթէ
- 2 մն տէսթ քըրըն: Ու Հայաթ պէյան պու, ու ամ տին, ու շէհատէթ տըքըն, ու ժը ուա նաղլ տըքըն աւ էպէտի հայաթէ, քօ լը պա Պավ պու, ու ժը մն
- 3 ուա պէյան պու: Աւ քօ ամ տին ու պըհիտըն ժը ուա նաղլ տըքըն, հաթա քօ իլհադիթիէ ո' պը մն ուա պըպն, ու իլհադիթիէ մն ժի պը Պավ ու պը
- 4 Գուուէ ուի իսա էլ Մէսիհէ ան: Ու ուանան ամ ժը ուա տընըվիսինըն հաթա քօ շաղիթիէ ո' թէքմիլ պըպն:
- 5 Ու ուիա ան աւ խապէր քօ ամ ժէ պըհիտըն ու ժը ուա նաղլ տըքըն, էրքը Ալլահ նուա ան, ու լը ուիտա
- 6 գաթ դահրի թուենան: էրքը ամ պէժըն էրքը իլհադիթիէ մն բէուա հէյն ու լը դահրիտա պըկէոըն տն
- 7 ըէվ տը պէժըն ու տօղրիթիէ ամ իճրա նաքըն: Լէ էրքը ամ լը ոօհնիտա պըլըն չափան քօ ան լը ոօհնիտա ան պը հափուտու իլհադիթիէ մն տը պն ու խոյնա
- 8 Գուուէ ուի մն ժը հար կիւնէէ վաք տըքն: էրքը ամ պէժըն կիւնէէ մն թուենան ամ խօ տը խափինըն

- 9 ու լը մատա տողրիթի թուննն : էրքը ամ կիւնէէ խօ
 իգրար պըքըն , աւ էմին ու սատըգ ան քօ , կիւնէ է մա
 ալֆ պըքն , ու մա ժը հար նահագիթիէ փաք պըքն :
- 10 էրքը ամ պէժըն քօ մա կիւնէ քի նա շըղուլինն աուի
 ամ տարէվին տըքըն , ու քէլամէ ուի լը մատա նընն :

ՍԷՐ 2

- 1 Է՛յ գուռէգ բըջուքէ մըն , գըչգէ հանա ժը ոուա տը
 նըլիսինըմ , քօ կիւնէ նաքըն , ու էրքը եէքէ կիւնէ
 պըքն . լը պա Պալ շէֆաաթճիէ մա հէյն , եանի սա .
- 2 տըգ իսա էլ Մէսիհէ : Ու աւ քէֆարէթէ կիւնէյէգ
 մա ան , ու նա թանէ է մա , լէ է տընէ կըժ.ք ժի :
- 3 Ու պը ուիա ամ տը զանըն էրքը ամ աուի նաա քը-
 4 ըն , էրքը թէնպիհէ ուի ամ պը քէն : Աւ քօ տը պէ ,
 էրքը ան ուի նաա քըրըմն ու թէնպիհէ ուի նա կըրն ,
- 5 տարէվի ան ու լը աուիտա տողրիթի թուննն : Լաքին
 աւ քօ խապէրէ ուի տըկըրն , պըուա լը աուիտա
 թէքմիլ ան մուհադէթէ խօտէ պը ուիա ամ նաա տըքըն
- 6 էրքը լը նալ ուիտանըն : Աւ քօ տը պէ էրքը ան լը
 ուիտա սաքին տը պըմ , վուսան լաղըմ ան քօ պը շն ,
 չալան քօ աւ շու :
- 7 Է՛յ տանլիան , նա քօ ժը ոուա թէնպիհէ քի նու տը
 նըլիսինըմ , լէ աւ թէնպիհէ է քօ ժը գէվն իպթիտաուա
 հուն ժէուա մալի.ք պուն , ու թէնպիհէ գէվն աւ
- 8 սէօղ ան քօ հուն ժը իպթիտայէ պըհիսթըն : Տիսա ժը
 ոուա թէնպիհէ քի նու տը նըլիսինըմ քօ աւ լը ուիտա
 հէմ լը ուտա հագ ան , գիրա գահրի տը պըհուրն , ու
- 9 ոօհնիէ ո.աաթ ժը նուտա տը իույն : Աւ քօ տը պէ
 էրքը լը ոօհնիտա մա , ու ժը պրէյ խօ իքրահ տըքն ,
- 10 աւ հէժա լը տահրիտա ան : Աւ քօ պրէյ խօ տը հն-
 պինն , լը ոօհնիտա սաքին տըպն , ու լը ուիտա ֆը-
 11 թնէիթի սէպէպ քի թուննն : Համա աւ քօ ժը պրէյ
 խօ իքրահ տըքն , լը գահրիտա ան , ու լը գահրիտա

- տը ջօ , ու նըղանն քօ լը քօ տը ջօ , զիրա դահրի շահ
վէ ուի դուր քըրի ան :
- 12 Ժը ուա տը նըվիտինըմ . էյ դուռէդ մըն բըջու քան ,
չըմա քօ ժը պօյ նավէ ուի կիւնէյ ո՛ ժը ուա ավֆ
- 13 պուան : Ժը ուա տը նըվիտինըմ , էյ պավան . չըմա քօ
հուն աուի նաս քըրըն : քօ ժը իպթիտա ան , ժը ուա
տը նըվիտինըմ , էյ ճուվանան , չըմա քօ հուն եարա
- 14 մազէ եէնկիիչ քըրըն : Ժը ուա տը նըվիտինըմ , էյ զա
ու քան , չըմա քօ հուն Պավ նաս քըրըն , մը նըվիտանա
ժը ուա՝ էյ պավան , հուն նաս քըրըն աուի քօ ժը
իպթիտա ան , մը նըվիտանա ժը ուա՝ էյ ճուվանան ,
չըմա քօ հուն պը դուվէթըն , ու քէլամուլլահէ լը
ուտա սաքին տը պան , ու եարամաղէ հուն եէնկիիչ քը-
- 15 ընն : Ման հանպինըն տընէ , ու չը քօ լը տընէտա ան ,
- 16 էրքը եէքէ տընէ տը հանպինան՝ լը հընաուուա ուիտա
մուհապէթէ Պավ թուանն , զիրա հար դըշդ քօ լը տը
նէտա ան , եանի շէհպէթէ ճէսէտէ ու արդուէ շահվան
ու քիպիրիթիէ էօմրէ , ժը Պավ նընն , լէ ժը տընէ ան :
- 17 Տընէ ժի տը պըհուրան , արդուէ ուի ժի , համա աւ քօ
մէրամէ իօտէ իճրա տըքան լը էպէտէ տէ պըմինն :
- 18 էյ զաուու քան , ախըր զէտան ան . ու չավան քօ հուն
տըհիտթըն էրքը թէճալ տէ պէ , ժը նուատա վըու թէճա
լան հաթըն ան , ժը ուէ ան տը զանըն քօ ախըր զէման ան :
- 19 Ժը ման ուապուն հընըքան , համա ժը ման նան պուն ,
չըմա էրքը ժը ման տըպանան , պը մանա տէ պը մանա ,
լէ ժը ման ուա պուն , քօ պէյան պըն , էրքը ուան ժը
- 20 ման նան՝ պուն : Համա է ո՛ ժը Աղիզէ մէսէէ ո՛ հէյան ,
- 21 ու հար դըշդ տը զանըն : Մը նան՝ նըվիտանա ժը ուա
քօ հուն տօղրիթիէ նըղանըն . լը քօ հուն աուի տը
զանըն , ու հէմ հէմի տանըվան ժը տօղրիթիէ նընն :
- 22 Տարեպին քի ան , էրքը նա աւ քօ ինքեար տըքան քօ
Մէսիհ իաա նընն , թէճալ աւ ան քօ Պավ ու Գուու
- 23 ինքեար տըքան : Հար քի քօ Գուու ինքեար տըքան ժը
Պավա տի մալիք նընն , Գուուէ իվրար քըօղ ժը Պավ

- 24 ռա ժի մալիք ան : վուսանն չըքօ հունն պըհիսթըն ժը
իպթիտատ , պրա լը նալ ոտա սաքին պըպան , էրքը
աւ չըքօ ժը իպթիտա ան հունն պըհիսթըն լը նալ ոտա
սաքին պըպան , հունն ժի լը Գուռտա ու լը Պավտա տէ
25 սաքին պըպըն : Ու ուիա ան աւ վատ , քօ ան ժը ման
26 ռա վատ քըր , եանի էպէտի հայաթէ : Դըչդէ հանա
27 մը ժը ոռա , ժը պօյ ո՛ շաչքրօղան նըվիսանտ : Ու աւ
մէսհ քօ հունն ժէ գապուլ քըրըն լը ոտա տը մինն ,
ու լաղըմ նընն քօ եէքէ ժը ոռա շիրէթ պըքան , լէ
չավան քօ աւ մէսհ լը սէր հար դըչդան ժը ոռա հին
տըքան , ու սօղըրի ան , ու սանրէվ նընն , ու չավան քօ
աւ ժը ոռա հին քըր , լը նալ ուի պը սանքընըն :
28 Ու անվա , է՛յ գուռէդ մըն բըշու քան , լը նալ ուի
տա պը սանքընըն , ու կավա քօ աուի պիյան պըպան ,
սէրպէսթիթիէ ման պըպան , ու լը ոխթա հաթընէ ուի
29 ան պը շէրման պըն : էրքը սատըգ պուռնէ ուի տըղա
նըն , տըղանըն քօ , հար սատագաթ չըղուլօղ ժէ դա ան :

ՄԷՐ 3

- 1 Մէզնքըն Պավ չավան մուհապէթ ժը մանռա իհոան
քըր քօ ան գուռէ իօտէ պէնն կօթըն , ժը պօյ ուիա
տընէ ման նաս նաքան , չըմա քօ աուի ժի նաս նան քըր ,
2 է՛յ տանլի ան անվա ան գուռէթ իօտէ նան , ու հէժա
մալուլ նընն քօ ան տէ չը պըպըն , լաքին ան տը դա
նըն քօ կավա աւ աչիքեար պըպան , ոգա ուի տէ պը
պըն , զիրա աուի ան տէ պըպինըն չավան քօ ան :
3 Ուէ հար քան քի ումուտէ հան լը ուիտա հէյն աւ
4 խօ փագըժ տըքան չավան քօ աւ փագըժ ան : Հար քի
քօ կիւնէ տըչըղուլն պինամուսիթի ժի տը քան , ու
5 կիւնէ պինամուսիթի ան : Ու հունն տը զանըն քօ աւ
ժը պօյ ուիա զուհուր քըր , քօ կիւնէէ ման հանլինն ,
6 ու լը ուիտա կիւնէ թուռնն : Հար քի քօ լը ուիտա
տը սանքընն կիւնէ նա չըղուլն , հար քի քօ կիւնէ

տը շրջուլն , առի նն տին , ու առի նաս նն քըրին :
 7 Էյ գուռէդ մըն եէքէ ո նն խափինն , աւ քօ սա-
 տապաթ տը շրջուլն , սատըգ ան , չալան քօ աւ սատըգ
 8 ան : Ու աւ քօ կիւնէ տը շրջուլն ժը Շէյդանն , զիրա
 Շէյդանն ժը իպթիտայէ կիւնէ տը Շըղուլն ժը պոյ ուիա
 9 Գուռէ խօտէ զուհր քըր , քօ ամէլէդ Շէյդանն խարապ
 9 քն : Հնր քի քօ ժը խօտէ զան կիւնէ նա շրջուլն .
 զիրա գօլէ ուի լը առիտա տը մինն ու նըքարն ժի .
 10 զիրա ժը խօտէ զան : Պը ուիա մալուսըն գուռէդ
 խօտէ ու գուռէթ Շէյդաննէ :

Հնր քի քօ սատապաթ նա շրջուլն աւ ժը խօտէ
 11 նընն . ու աւ ժի քօ պրէյ խօ նա հնպինն : Զիրա
 ուիա աւ խապէր ան քօ հունն ժը իպթիտայէ պըհիս-
 12 թըն , քօ նմ հնպուտու պը հնպինըն : Նա ոգա կայէն
 քօ ժը ետրամազէ պու ու պրէյ խօ գուշթ ու չըմա
 առի գուշթ . ժը պոյ աւ քօ ամէլէ ուի ետրամազ
 13 պուն , ու ամէլէ պրէյ ուի սատըգ : Էրքը տընէ ժը ո'
 14 Իքրահ տը քն թաճիւպ մնքըն , էյ պրէան : Էմ տը
 զանըն քօ ժը մըրընէ լը հայաթէ նմ պըհուրին , չըմա
 քօ նմ պրէան տը հնպինըն , աւ քօ պրէյ խօ նա հն-
 15 պինն լը մըրընտա տը մինն : Հնր քի քօ ժը պրէյ խօ
 Իքրահ տըքն , գաթուլն , ու տը զահըն հնր գաթուլ
 16 լը խօտա էպէտի հայաթի ուի թունն : Պը ուիա նմ
 Ֆէհմ քըրըն մուհապէթէ խօ . քօ աւ ճանէ խօ ժը պոյ
 մն տանի . կէրէք ան քօ նմ ժի ժը պոյ պրէյէդ խօ ճանէ
 17 խօ տէյըն : Համա քի քօ ժը մալէ տընէնա մալիք ան ,
 ու պրէյ խօ ժը դըշդ քիտա մահթամ տըպինն ու բահմէ
 խօ ժը ուի տըպուն , մուհապէթէ խօտէ չալան լը ուի-
 18 տա տը սնքընն : Էյ գուռէդ մըն բըղուքան , նն պը
 սէօզ ու պը զըման նմ պը հնպինըն , լէ պը ամէլ ու
 պը տօղրիթիէ :
 19 Ու ժը ուիա նմ տը զանըն քօ նմ ժը տօղրիթիէ նն ,
 ու լը հուզուրա ուիտա նմ տըլէ խօ տէ բահաթ պը-
 20 քըն : Զիրա էրքը տըլէ մն , մն թաղիլ տըքըն , խօտէ

- 21 Ժը տըլէ մն մնզըն ան, ու հնր գըլղ տըզանն : Է՛յ տնլալիան, էրքը տըլէ մն թագիր նաքն, լը պա խօտէ
- 22 սէրպէսթիէ մն հէյն : Ու չը քօ սմ տիլէկ պըքըն, ժէ տըսթինըն, զիրա թէնպիհէ ուի սմ տը բէն. ու
- 23 լը պնր ուիաա գըլղէդ մապուլան տըքըն : Ու թէն պիհէ ուի ուիա ան, քօ ժը նալէ Գուուէդ ուի խաա էլ Մէսիհաա իման պինըն, ու հնվուտու պը հնպինըն,
- 24 Չալան քօ ժը մնաա թէնպիհ տա : Ու աւ քօ թէն պիհէ ուի տը բէ լը ուիաա տըլինն, ու աւ ժի լը ուիաա, ու ժը ուիա սմ տը զանըն քօ աւ լը մնտա տը մինն, եանի ժը աւ թուհէ քօ ժը մնաա տա :

ՄԷՐ 4

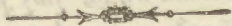
- 1 Է՛յ տնլալիան, ժը հնր բուհաա պավուր մն՝ քըն, լէ բուհան պը ճէուրպինըն էրքը ժը խօտէնն, զիրա լը
- 2 տընէտա փըու փէյլէմպէրէդ տնրէվին աապունն : Պը ուիա տըքարըն նաքըն թուհա խօտէ, հնր բուհ քօ խաա էլ Մէսիհէ պը ճէտէտէ հաթընէ իգրար տըքն, ժը
- 3 խօտէ ան : Ու հնր բուհ քօ խաա էլ Մէսիհէ պը ճէտէտէ հաթընէ իգրար նա՛քն. աւ ժը խօտէ նընն. ու ուիա բուհէ թէճալն, ժը պոյ էքէ քօ հուն պըհիսթըն տէ
- 4 պէ, ու ժը անվատա ժի լը տընէտա ան : Հուն ժը խօտէնն, է՛յ գուուէդ բըջուքան, ու հուն ուան եէնկէ միջ քըրըն. զիրա աւէ քօ լը ոտա ան, ժը աւէ քօ լը
- 5 տընէտա ան մնզըն ան : Ու ան ժը տընէնըն, ժը պոյ աւ լը սէր տընէ խապէր տըտըն, ու տընէ ժը ուանաա
- 6 կօտարի տըքն : Է՛մ ժը խօտէնն աւ քօ խօտէ նաա տըքն, ժը մնաա կօտարի տըքն, աւ քօ ժը խօտէ նընն, ժը մնաա կօտարի նա քն, պը ուիա սմ նաա տըքըն բուհէ տօղրիթիէ ու բուհէ խափխափօքէ :
- 7 Է՛յ տնլալիան, սմ հնվուտու պը հնպինըն, զիրա մուհապէթ ժը խօտէ ան, ու նաա տըքն խօտէ, հնր
- 8 քի քօ տը հնպինն ժը խօտէ զա ան : Աւ քօ նա հն

- պինն , խօտէ նաս նաքն , զիրա խօտէ մուհապէթ
 9 ն : Մուհապէթէ խօտէ ժը մնուա պը ուիա պէյան
 պու քօ խօտէ Գուռէ խօ եէք զայնն լը տընէ շիյանտ
 10 քօ նմ պը ուի պըժին : Մուհապէթ լը ուիտա ն քօ
 նա նմ խօտէ հնպանտըն , իլլա քօ աւ մն հնպանտ
 ու Գուռէ խօ ժը պօյ քէՖարէթէ կիւնէէ մն շիյանտ :
 11 էյ տնլալիան , էրքը խօտէ մն ահվա հնպանտ նմ ժի
 12 կէրէք ն քօ հնվուտու պը հնպինըն : Դաթ ոխթ քէ
 քնսէ խօտէ նն տիթիւ , էրքը նմ հնվուտու պը հն-
 պինըն խօտէ լը նալ մնտա սաքին տը պն . ու մու-
 13 հապէթէ ուի լը նալ մնտա թէքիլ ն : Պը ուիա նմ
 տը զանըն էրքը նմ լը ուիտա սաքին տը պըն , ու աւ
 լը մնտա , քօ աւ ժը Բուհէ խօ տա ժը մնուա :
 14 Ու մն տի ու շէհատէթ տըքըն քօ Պալ Գուռէ խօ
 15 շիյանտ ժը պօյ խէլաս պուռնէ տընէ : Բի քօ իգրար
 տըքն էրքը Մէսիհ Գուռէ խօտէ ն , խօտէ լը ուիտա
 16 սաքին տըպն աւ ժի լը խօտէտա : Ու նմ նաս քըրըն
 ու պալուր քըրըն ժը աւ մուհապէթէ խօտէուա քօ լը
 սէր մն հէյն . խօտէ մուհապէթ ն , ու աւ քօ լը մու-
 հապէթտա սաքին տը պն , լը խօտէտա սաքին տը պն
 17 ու խօտէ լը ուիտա : Մուհապէթ պը ուիա լը սէր մն
 թէքիլ տը պն , հաթա քօ լը ուոյա մահշալէ սէրպէս-
 թիթիէ մն պըպն , զիրա աւ չալան քօ ն , նմ ժի լը
 18 տընէտա վուսանըն : լը մուհապէթտա թըուս թուննն ,
 լէ թէքիլ մուհապէթ թըուս պէրթարաֆ տըքն ,
 զիրա աղապէ թըուս հէյն ու աւ քօ տը թըուսն , լը
 19 մուհապէթտա թէքիլ նընն : էմ աուի տը հնպինըն
 20 չըմա քօ ալուլ աւ մն հնպանտ : էրքը եէքէ պէժն
 քօ , նղ խօտէ տըհնպինըմ ու ժը պրէյ խօ իքրահ պը
 քն , աւ տնրէվի ն , զիրա աւ քօ պրէյ խօ տը պինն
 նա հնպինն , խօտէ քօ նա պինն չալան տը քեարը
 21 հնպանտըն : Ու ժը ուի թէնպէհէ հան ժը մնուա հէյն
 էրքը աւ քօ խօտէ տը հնպինն , պրէյ խօ ժի տը
 հնպինն :

ՍԷՐ 5

- 1 Հոր քի իման տինը քօ իսա Մէսիհն ան, ժը իօտէ զա ան, ու հոր քի քօ զայօղ տը հնայինն ժէ հա-
- 2 թը զայրն ժի տը հնայինն : Պը ուի ան նաս տըքըն քօ էվլատէդ իօտէ ան տը հնայինըն կավա քօ ան իօտէ
- 3 պը հնայինըն ու թէնպիհէ ու պըկըն : Ձիրա մուհա պէթէ իօտէ ուիա ան քօ ան թէնպիհէ ուի պը բէն ու
- 4 թէնպիհէ ուի կրան դըչդ քի նընըն : Ձիրա աւ հէմի քօ ժը իօտէ զա ան տընէ եէնկմիչ տըքան, ու ուիա ան եէնկմիչ պուռն քօ տընէ եէնկմիչ տըքան եանի իմանէ ման :
- 5 Աւ քի ան քօ տընէ եէնկմիչ տըքան, էրքը նա աւ քօ իման դինն քօ իսա Գուռէ իօտէ ան :
- 6 Ուիա ան քօ հաթ պը ալ ու պը խույն, եանի իսա էլ Մէսիհն նա թանէ պը ալ, լէ պը ալ ու պը խույն ու շէհատէթ քրօղ բուհն ան, զիրա բուհն սօղրիթի ան :
- 7 Ու լը աղիւմանտա սըսէնն շէհատէթ քրօղ եանի Պալ
- 8 ֆէլամ ու Աղիղ բուհն ու աւ սըսէյան ժի եէքըն : Ու լը արտէտա շէհատէթ քրօղան սըսէնն, եանի բուհն
- 9 ու ալ ու խույն : ու սըսէյան եէքը գըչդըն : էրքը ան շէհատէթիէ մանուկան գնպուլ տըքըն շէհատէթիէ իօտէ հէնի մնզըն ան : զիրա շէհատէթիէ իօտէ ուիան
- 10 ան, քօ ժը պօյ Գուռէ խօ շէհատէթ քըր : Աւ քօ ժը Գուռէ իօտէոա իման դինն, շէհատէթի լը խօտա հէյան, աւ քօ ժը իօտէոա իման նայընն, աուի տնվըրէվին տըքան : զիրա պավուր նա քան ժը աւ շէհատէթիոա քօ իօտէ ժը պօյ Գուռէ խօ շէհատէթ քըր :
- 11 Ու շէհատէթ ուիա ան քօ իօտէ ժը մնուա էպէտի էօմըր իհսան քըր : ու հայաթէ հան լը Գուռէ ուիտա ան :
- 12 ժը Գուռուա մալիք պուօղ ժը հայաթուա մալիք ան : ժը Գուռէ իօտէոա մալիք նան պուռն, ժը հայաթուա ժի մալիք նընն :
- 13 Դըչդէ հան տը նըվիսինըմ քօ պը զանըն հուռն էպէ-

- տի հայաթէ ո հէյն քօ ժը նապէ Գուռէ Խօտէնա Իման
- 14 գինըն : Ու աւ սերպէսթիէ մն քօ լը պա ուի հէյն
 ուիա ն , հնր գըչդ քօ նմ տիլէկ պըքըն լը կորա
- 15 մէրամէ ուի ժը մնուա տը պըհէ : Ու էրքը նմ պը զա-
 նըն քօ ժը մնուա տը պըհէ , չը քօ նմ տիլէկ պըքըն ,
 էրքը վուսանն նմ զանըն քօ տիլէկէ խօ արսթիըն քօ
 ժէ տիլէկ տըքըն :
- 16 էրքը եէքէ պը պինն քօ պրէյ ուի կիւնէ քի քըր
 նա լը կորա մըրընէ , պրա րէճա պըքն , ու խօտէ ժէուա
 էօմր տէ պը տն ժը լը կորա մըրընէ կիւնէ նն քրօղուա ,
 կիւնէ հէյն քօ լը կորա մըրընէ ն , նա պէմ քօ ժը
- 17 պոյ ուի րէճա պըքն : Հնր նուհագիթի կիւնէ ն , ու
 կիւնէ հէյն քօ լը կորա մըրընէ նընն :
- 18 Էմ տըզանըն հնր քի քօ ժը խօտէ զա ն կիւնէ նա
 չըղուլն , լէ աւ քօ ժը խօտէ զա ն աւ լը խօ մէղն
- 19 տըքն , ու եարամազ ժէուա նէղ նա պն : Տը զանըն քօ
 նմ ժը խօտէնն , ու տընէ հէմի լը եարամազտա ն :
- 20 Ու նմ տը զանըն քօ Գուռէ Խօտէ հաթ ու ժը մնուա
 ադլ տա քօ նմ տօղրիթիէ պը զանըն ու լը նալ աւ
 տօղրիթիէ տա նն , լը Գուռէ ուիտա խաա էլ Մէսիհ-
- 21 տա նն , ուիա ն հագ խօտէ ու էպէտի հայաթ : Էյ գու-
 ուէդ մըն ըըչուգան , հուն խօ ժը փութան պը բէն :

ՄԵՔԹՈՒՊԷ ԻՔԻՆՃԻ

Է

ՐԷՍՈՒԼԷ ՀԱՆՆԱ

- 1 Ժը երէցէ ժը հաթը պըժարթըն խաթունուա, ու ժը գուռէդ ուխուա՝ քօ անդ պը ուասթիէ տը հանպի- նըմ՝ ու նա թանէ անդ, լէ աւ հէմի ժի քօ ուասթիէ
- 2 նաս տըքըն: ժը պօյ աւ սօզրիթիէ քօ լը մնտա տը
- 3 մինան, ու էպէտի պը մնտա տէ պը մինան: Ինայէթ մէր- համէթ, սէլամէթ ժը Պալ իօտէ ու ժը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ ժը Գուռէ Պալ պը ուա պըպան պը ուասթիէ ու պը մուհապէթէ:
- 4 Էզ փըռ շազ պում քօ ժը գուռէդ դա մը տիթ քօ պը սօզրիթիէ տըջուն լը կօրա ուի թէնպիհէ քօ ան
- 5 ժը Պալ սանտըն: Ու նուա ժը դա ըէճա տըքըմ էյ խաթուն, նա քօ ոգա թէնպիհ քի նու ժը դաուա տը նըվիսէնըմ, լէ աւ քօ ժը իպթիտաէ մն հանպու, քօ
- 6 ան հանվուտու պը հանպիներն: Ու մուհապէթ ուիա ան քօ լը կօրա թէնպիհէ ուի ան պըջուն, ու թէնպիհ ուիա ան քօ շալան ժը իպթիտաէ հուն պըհիսթըն լը
- 7 կօրա ուի պըջուն: Ձիրա փըռ շաշ քըօղան ուսպուն լը տընէ ուան քօ իսա էլ Մէսիհէ լը ճէսէտտա հաթ իգրար նա քըն, վուսան եէքէ շաշ քըօղ ու թէճալ ան:
- 8 Հուն լը խօ մէղնքըն, քօ խապըթանտընէ մն զայ
- 9 նան պան, լէ քօ թէմամ իւճրէթ ան պըսթիներն: Հանր քի քօ գապհաթ տըքան ու լը թալիմէ իսատա նա սանքընան ժը աուխուա իօտէ թուննան աւ քօ լը թալիմէ իսատա տը սանքընան ժը աուխուա Պալ ժի հէյան ու Գուռ ժի:

- 40 Ու էրքը եէքէ ժը ոռա պէ ու թալիմէ հան նէյնն
աուի լը մալա խօ գապուլ մնքըն ու ժէոա սըլալան
- 41 մնտըն : Ձիրա քի քօ ժէոա սըլալան տըտն ժը եարա-
մազ ամէլէ ուիոա իլհագ տըպան :
- 42 Փըռ դըլլէ մըն հնպու ժը ոռա նըվիսանտընէ ,
լաքին մը նն խօստ պը քեաղըտ ու պը միւրէքէպէ
նըվիսանտըն զիրա ումուտէ մըն հէյն քօ ժը ոռա պէժ
ու տնվ պը տնվ պը պէժըմ հաթա քօ շազիթիէ մն
- 43 թէքմիլ պըպան : Սըլալան տըքըն ժը դաուա հաթը պը-
ժարթըն գուռէդ խուլգա դա :

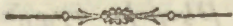

ՄԵՔԹՈՒՊԷ ԻԻԶԻԻՆՃԻ

ՐԷՍՈՒԼԷ ՀԱՆՆԱ

- 1 Ժը երէցէ ժը Գայիոս տանլալիոա , աւ .քօ պը ոսս .
- 2 Թիէ ան տը հանպինըմ : Էյ տանլալի՝ ան տուվա տըքըմ՝
քօ դու լը հանր դըչդ տա պերխօրտար պը պի ու սաղ
պը պի չավան քօ ճանէ դա ժի պերխօրտար տը պան :
- 3 Զիրա ան փըռ չաղ պուման կավա քօ չէնտ պրէան
հաթըն ու ժը պոյ ոասթիէ դա չէհատէթ քըրըն չավան
- 4 դու պը ոասթիէ տը ջույ : ժը ուիա փըռ շաղիթիէ
մին թուննան կավա քօ տը պըհէմ քօ դուռէդ մին պը
- 5 ոասթիէ տը ջուն : Էյ տանլալի դու պը էմնիյէթիէ տը
քի , չը քօ տը քի ժը պրէանուա ու ժը երպանճիանուա ,
- 6 քօ ուան լը պանր քիլիսայէ ժը պոյ մուհապէթէ դա
չէհատէթ քըրըն , քօ ուան էրքը ժը խօտէուա լայիպանէ
- 7 լը ուէ տէյիի փանճ տէ պըքի : Զիրա ժը պոյ նավէ խօտէ
- 8 ոապուն ու ժը թայիֆան դըչդ քի նասթինըն : Նուա
ահվա քանսան ժը մանուա փապուլ քըրըն ֆարզ ան հաթա
քօ լը տօղրիթիտա թանվ խապըթօլան ան պը պըն :
- 9 ժը քիլիսաուա մը նըվիսանտ համա Դիոտրէփէս , քօ
լը նավ ուանտա ավուլին պու տը խուաղան , ման փա-
- 10 պուլ նաքան : ժը պոյ ուիա էրքը պէմ չըղուլ քօ աւ
չըղուլիան տէ զիքը պըքըմ , չըմա քօ ժը մանուա փար-
չի պը եարամաղ սէօղան լաֆան տըքան ու պը ուիա ժի
պը փանաաթ նան քըրընէ՝ աւ խօ պրէան ժի փապուլնա
քան ու ուան քօ փապուլ տըքըն նա հէլան , ու ժը քի-
- 11 լիսայէ ժի տանր տըխան : Էյ տանլալի , ժը չէրըուա ույմիչ

- ման պան, լէ ժը խայրէուա խայր, շըլուլող ժը խօտէ ան,
- 12 համա շէրը շըլուլող աւ խօտէ նան տինն: ժը պոյ Դէ-
մէտրիոսէ հէմիան ժի շէհատէթ տըքըն ասլ տօղըիթի
ժի, անժ ժի շէհատէթ տըքըն ու հուն զանըն քօ շէհա-
տէթիէ ման ուսթ մն:
- 13 Փըռ դըչգէ մըն հնպու ժը նըլիխանսուա, լաքին
նա խուազըմ քօ պը միւրէքէպէ ու պը գալէմէ նըլիխան-
- 14 տըն: լաքին ումուտէ մըն հէյան քօ լը նէզիտա դա պը
- 15 պինըմ. ու տանվ պը տանվ անժ տէ խապէր պըտըն: ժը
դառա սէլամէթ պըպան, տօսթան ժը դառա սըլավան
տըքըն, ժը տօսթանուա եէքա եէք պը նանվան սըլա-
վան պը քան:

ՄԵՔԹՈՒՊԷ ԿԱԹՈՂԻԿԷ

Է

Ր Է Ս ՈՒ Լ Է Ճ ՈՒ Տ Ա

- 1 Ճուտա գուլէ խաա էլ Մէսիհէ ու պրէյ Եադուպէ ժը ոռա քօ ժը Պալ խօտէ հաթըն փադըժ պուն ու ժը խաա էլ Մէսիհէ հաթըն վէշարթըն ու սավէթ պուն :
- 2 ժը ոռա մէրհամէթ ու սէլամէթ ու մուհապէթ վըռ պըպն :
- 3 Էյ սանլալիյան՝ ժը տէրհադէ ալէսէվի խէլասէ ժը ոռա նըվիսանտընէ հէմի ղայրէթէ մը լը սէր խօ սանտընէ մը ժը խօռա Փարզ հասապ քըր նըվիսանտընէ , ու լավա քըրընէ ժը պօյ աւ իմանէ հուն ճէհտ պըքըն քօ ճար քի ժը աղիզանուա հաթը թէսլիմ պուն :
- 4 Ձիրա ժը հիւքմ ու ղազէպէ հանուա ժը ալուլտա հաթը թային պուն հընըք ֆասըգ քսսան պը տըզիգա լը հընտուռ քէթըն , քօ ուան ինայէթէ խօտէ մն ժը հտէպսըզիթիուա թէպտիլ տըքըն , ու թանէ խօտի ու
- 5 Բասպէ մն խաա էլ Մէսիհէ ինքեար տըքըն : Նուա տըլուազըմ լը պիրա ո՛ անինէ ֆարազա ժը խօ հուն ղանըն ուխա էրքը խօտէ քօ գավմէ ժը ալիյարէ Մըպըրէ խէլաս քըր , բաչէ պէ իմանան տիսա հէլաք քըր :
- 6 Ու աւ մէլէքան քօ ասլէ խօ հըֆղ նն քըրըն , լէ մէսքանէ խօ թէրք քըրըն , պը էպէտի պէնտան լը պըն դահրիթիտա վէշարթ ժը պօյ ոչոյա մնզընէ մուհաքէ
- 7 մէէ : Չավան քօ Սոդոմ ու Գոմոր ու լը տօռա ուան պուն պաժէրան , ուան քօ ոգա ուանան ղինս քըրըն լը տու կօլտաէ հէվալէ խօ պը ջոււտընէ լը պնր մն

- ի պրէթ տը սն՝քրննն, աղապէ ալըրէ էպէտիէ պը
 8 քշանտընէ: Վուսանն ժի աւ խնվ տիթօղար ճէսէտէ մուր-
 տար տըքըն. ժը հիւ քմաթուա ասի տըպըն ու ժը ճէլիւ
 9 քնսանուա քիւֆը տըքըն: Համա պաշ մէլէք Միխայէլ
 կավա քօ ժը պօյ ճէսէտէ Մուսաէ միւճատէլէ տըքըր
 գարչի Շէյրանէ պը սն՝քրնանտընէ, ճէսարէթ նն քըր
 հիւքմա քիւֆրէ լը սէր ու ի անինէ, լէ կօ խօտէ դա
 10 թէքտիր պըքն: Ուանան ժը աւ գըչդանուա քօ ֆէհմ
 նա քըն քիւֆը տըքըն, լը աւ գըչդտանտա քօ ժը
 ասլէ ոգա պէ ազլ հայվանան տըզանըն լը ֆէսատէտա
 11 տը ջուն: Վա՛յ ժը ուանուա, քօ լը ուէյա կայէնէտա
 ջուն, ոգա շաշ պունէ Բաաղամէ լը տու իւճրէթէ
 պաղտան, ու լը ասիթիէ կորխտա հէլաք պուն:
 12 Ուանան լը մուհապէթ զիյաֆէթէ տաա լէքէնըն, պը ո՛
 թնվ լը խուարըն ու վէխուարընտա կավա ուօնըչտընէ
 պէ թըռս նէֆսա խօ տը ջէրինըն, պէ ալ աւրան ժը
 պայան հաթըն գավարանտըն, պէ մէյվէ տարան, պէ
 մահսուլ, տու ճարան մըրի, ժը գուրմտա հաթըր քշան-
 13 տըն: Ազղուն տալլայէ պահրէ քօ սյպա նէֆսէ խօ քնֆ
 տըքըն, հաթըր շաշ պուն ըսթէրան, քօ ժը պօյ ուան
 հաթիւն վէչարթըն տիւմանէ դահրիէ էպէտիէ
 14 լը սէր ուանա փէյղէմպէրիթի քըր Ենօք ժի, քօ ժը
 Ատէմէ Եէտինճի պու ու կօ, Վահա Բապպ պը տահ
 15 հազար աղիղէդ խօ հաթ: Ժը հէմիանուա շէրաաթ քը-
 րընուա, ու ժը պօյ հէմի ֆասըգան թէքտիր քըրընուա
 ժը պօյ հէմի ֆասիգ ամէլէդ ուան քօ քըրըն ու ժը
 պօյ հէմի սէրթ սէօղէդ ուան, քօ ֆասըգ կիւնէքեարան
 16 զըտա ու ի խապէր տան: Ուանան տուտուան քըօղ ու
 ժը հալէ խօ կազընան քըօղ ըն, ուան քօ լը կօրա ար-
 զուէ խօ տը ջուն ու տնվէ ուան խապէրէդ քիպիրան
 տը պէն, ու ժը պօյ քեարէ ուոյա մնուուլ տըքէնըն:
 17 Լաքին հուն է՛յ տնլալիան՝ պիրա խօ պինըն աւ խա-
 պէրան քօ ըհսուլէդ Բապպէ մն խաա էլ Մէսիհէ ժը
 18 ալուլտա հաթըր կօթըն: Քօ ժը ոուա տը կօթըն էրքը

- 19 Ըր ախրը զէմանտա, մէսգարաճիան աէ պրգըն, ուան
 քա ըր կորա ֆասըգ արղուէ խօ տէ պը շուն :
 20 Ուանան, աւ խօ պըրմիշ քրօղան, նէֆսանի, Բուհէ
 21 Թուննա պուն քէսան ըն : Լաքին հուն էյ տանպիան,
 հուն խօ պը պինա քըրշնէ ըր սէր զայէթ ազիղ իմանէ
 22 Ո՛, ու պը Բուհէ էլ Գուտսէ պը նըմէճ քըրշնէ : Հուն
 խօ ըր մուհապէթէ խօտէ հըֆղ պըքըն, ու ժը պօյ է-
 պէտի հայաթէ ժը մէրհամէթէ Բապպէ մն իսա էլ
 23 Մէսիհէնա պէքլէմիշ պըքըն : Ու պը թաղիր քըրշնէ
 24 ժը հընըքանուա մէրհամէթ պըքըն : Ու հընըքան պը
 թըրու աղատ պըքըն, ժը ահրէ ուան պը գափմիշ քը-
 25 րշնէ, ու ժը ճէսէտէ հաթը լէքէ պուն ժը գաֆթանէ
 պիլէ իքրահ պըքըն :
 26 Ու ժը ուխուա քօ գատիր ա՛ ս՛ պէ լէքէ վէշարթընէ,
 ու ըր պար իղղէթէ խօ պէ գուտուք պըտա՛ սնըրնան :
 27 Երն պը շաղիթիէ . ժը եէք իօտէ ժը խէլասէ մաուա,
 պը տէսթէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ իղղէթ ու աղա-
 մէթ, գուտրէթ ու հիւքմէթ պըպա՛ն, հէմ նուա հէմ
 ըր էպէտիան, Ամին :

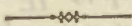
Վ Ա Ն Ի

Է

ՐԷՍՈՒԼԷ ՀԱՆՆԱ

ՈՒ

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆ ԻՆՃԻԼՉԻՅԷ

ՍԵՐ 1

- 1 Վահիէ իսա էլ Մէսիհէ ան . քօ առի խօտէ ժէոա
աա քօ զուվն պուն կերէք պուն դըշդան ժը գուլէդ
խօռա նիշան տըտան . ու մէլէքէ խօ պը շիյանտընէ պէ
2 յան քըր ժը գուլէ խօ Հաննառա : քօ աւ ժը քէ
լամուլլահէոա ու ժը շէհատէթէ իսա էլ Մէսիհէոա ,
ժը հէմի հաթը տիթըն դըշդանոա շէհատէթ քըր :
3 իօզի ժը ուիոա , քօ սէօզա փէյղէմպէրիթիէ հանա
տը խօյնն հէմ ժը հօտարի քրօզանոա ու լը ուիտա
հաթը նըվիսանտըն պուն դըշդան ժը հըֆիզ քրօզան
ոա . գիրա զլթ նէզ ան .
4 ժը Հաննաէ ժը հաֆթ քիլիսանոա քօ լը նալ Յօիա
տանն . լնայթ ու սէլամէթ ժը ոռա ժը առի քօ
ան , ու պու . ու տէ պէ . ու ժը աւ հաֆթ իուհան քօ
5 լը պանր թախթա ուիան : ժը էմին շահիտէ իսա էլ Մէ
սիհէ քօ ալուլ զաէ մըրիան ան , ու սէրէ փատիշա
հէզ արտէ . ժը աուիոա , քօ ման հանպանտ , ու ման
6 պը խույնա խօ ժը կիւնէէդ ման շուշթ : Ու ման փա

տիշահանն ու իմամանքը ժը խօտեռա ու ժը Պալէ խօռա, ժը ուրուա համտ ու գուրվէթ ժը ապէտ էլ էպէտ. ամին :

- 7 Վահա պը ավրան դէ, ու հար ջահվ աուի տէ պը պինն, ու ուան քօ աուի պրինտար քըրըն. ու լը սէր ուի տէ շին պըքըն հէմի էօմէթէ արտէ, պէլի .
- 8 ամին : էզըմ Ալֆա ու Օմէղա տը պէ Բապպ խօտէ, աւ քօ մէվճիւտ ան, ու մէվճիւտ պու, ու քօ տէ պէ, աւ Գատիրէ հէմիան ան :
- 9 էզը Հաննա, քօ պրէյ ո ման ու լը սըխլէթ ու լը վա- տիշահիթիէ ու լը սապրա խաա էլ Մէսիհէ պը ուա թանվ իհհադը ժը պօյ քէլամուլլահէ ու ժը պօյ շէ- հատէթէ խաա էլ Մէսիհէ լը Պատմոս հաթը կօթանն
- 10 աուտա պում : Ու լը ուոյա կիրակէտա Բուհ լը սէր մըն հաթ . ու ժը բաշ խօտա աւազ քի պըլընտ մը
- 11 պըհիսթ ոգա տանկէ պօրու է . քօ տը կօթ : Չըքօ տը պրինի լը նալ քթէպ քի պը նըվիս, ու պը շէյինն ժը քիլիսանուա, քօ լը նալ Եփեսոսէ ու Իզմիրէ ու Պեր- գէմոնէ ու Թիւատիրէ ու Սարգիկէէ ու Փիղադէզ-
- 12 փիաէ ու լը Լաւօդիկիատա նան : Ու անգ վէկէուիամ, աւ տանկէ պը պրինըմ քօ պը մըռա խապար տըտա . ու կավա քօ վէկէուիամ, հաֆթ հապ շամտանէ զէուին
- 13 տիմ : Լը օրթա շամտանան ժը Գուռէ մանուլուա պէնկղէմիշ պուն մանուլ քի քօ լը սէր լընկա ուի տը կըհիլթ լիպաս քի որկըրթի պու . ու լը սէր սընկէ
- 14 խօ վըշթ քի զէուին կրէտա : Ու սէրէ ուի ու փօռա ուի, ոգա հէրի սըփի ու ոգա պէրֆ, ու ջահվէդ ուի
- 15 ոգա ալէվէ ալըր : Ու լընկա ուի ոգա թուհա խաս, ոգա լը օճաղտա սօռ պուն պու, ու տանկէ ուի ոգա
- 16 տանկա վըռ ալան պու : Ու լը տէսթէ ոասթէ ուիտա հաֆթ հապ ըսթէրան հանպու, ու ժը տանվէ ուի հաթը դուժ պուն տոռ տանվ շուր քի ուա տը պա, ու ջէհրէյ ուի ոգա դաւ պու, քօ պը գուրվէթէ խօ փառէվիշ տը
- 17 պան : Ու կավա քօ մը տի աուի, ոգա մըրի լը պար

լընկա ուի քէթըմ, ու տէսթէ ուսսթէ խօ լը սէր մըն
 պըտաթիւնընէ կօ, Մն թըռս, աղ ըմ ավուլին ու բա-
 18 շին: Ու աղ սաղ ըմ, ու աղ աւ ըմ քօ մըրըմ, ու վա-
 հա ժը ապէտ էլ էպէտէ սաղ ըմ. ու ժը մըֆթահէդ-
 19 մըրընէ ու ճէհէնէմէռա մալիք ըմ: Պը նըվիս հնր չը-
 քօ տը պինի, աւ քօ հէյն ու աւ քօ բաշէ տէ պըպն:
 20 Լը տէսթէ ուսսթէ մըտա հաթը ախթըն սըրրա հաֆթ
 ըսթէրան ու հաֆթ հապ շամտանէ զէռին. հաֆթ ըս-
 թէրան մէլէքէ հաֆթ քիլիսանն. հաֆթ շամտանան
 հաֆթ քիլիսանն:

ՍԷՐ 2

1 Ժը մէլէքէ քիլիսայէ Եփեսոսուս պը նըվիս. հաֆթ
 ըսթէրան լը տէսթէ ուսսթէ խօ կըթօղ լը օրթա հաֆթ
 2 շամտանէ զէռին կառանսօղ ահվա տը պէ: Ամէլէդ
 դա ու սապրէդ դա աղ տըզանըմ. հէմ ժը քօթիան-
 ուս թէհամիւլ նըքերտրի պըքի, հէմ դա ճէռքպանտ
 ուան քօ տը պէն նմ ըէսուլ ըն ու նընըն, ու դա ախ
 3 ուան քօ տնրէվինն: Ու թէհամիւլէ դա պը հնպունէ
 ժը պօյ նալէ մըն դա էղիյէթ քըշանտ ու դու սըսթ
 4 նն պույ: Լաքին լը սէր դա կըլիքի մըն հէյն, չըմա
 5 քօ դա մուհապէթէ խօ ավուլին հըշթ: Նուա պիրա
 խօ պինն քօ դու ժը քօ քէթիյ, ու թօպա պը-
 քն, ու ամէլէդ խօ ավուլին պըքն, էրքը նա աղ
 զուվն ժը դատա դէմ, ու շամտանէ դա ժը ճիտա
 6 տէ պըլըսըթիւնըմ, էրքը թօպա ննքի: Լաքին լը դա-
 տա դըշդէ հան հէյն, ժը ամէլէդ նիկողոսանուս
 իքրահ աըքի, քօ ժը ուան աղ տախի իքրահ տըքըմ:
 7 Ժը քէռա քօ ժը պըհիստընուս կօ հէյն պրա պը պը-
 հէ, էրքը Բուհ չը տըպէ ժը քիլիսաննուս. աւ քօ ֆէթհ
 տըքն ժը տարէ հայաթէ ժէռա խուարըն տէ սըսըմ,
 քօ լը նալ ճէնէթէ խօտէտա ն:
 8 Ժը մէլէքէ քիլիսայէ Իզմիրէռա պը նըվիս, Ահվա

- տը պէժան, Ավուլին ուն տխրրին աւ քօ մրր ու կանի
 9 պու : էզ տը զանըմ ամէլէդ դա ու սըխլէթ ու ֆա-
 գիրիթիլէդ դա, համա դու գէնկին ի, ու քիւֆրէ
 ուան քօ տը պէն, ամ Եհհուտինն. համա նընըն. լէ
 10 ճէմիյեթէ Շէյդանէնըն : Գաթ մա թըու ժը աւ դըշ-
 դան քօ տէ պըքշինի. վահա շէյդան ժը ո հընըքան
 լը հափտէ տէ տէյնն, քօ պէնն ճէուպանտըն, ու
 տահ ոօ սըխլէթէ ո տէ պըպն, հաթա լը մըրընէ է-
 մին պն, ու ժը դաուա տէ թաճա հայաթէ պըտըմ :
 11 Ժը քէուա քօ ժը պըհիստընուա կօ հէյն պրա կօտարի
 պըքն, էրքը Բուհ չը տը պէժան ժը քիլիսանուա, աւ քօ
 ֆէթէ տըքն, ժը իքինճի մըրընէ զէրար տէ ննքշինն :
 12 Ժը մէլէքէ քիլիսատ Պէրգէմոնէուա պը նըվիւ, Ահվա
 տը պէժան աւ քօ հաթը թուժ պուն տու ամվ շուրէ
 13 ուի հէյն : Շըղուլէ դա տըզանըմ, ու էրքը դու լը
 քօ սաքին տըպի, եանի լը ուէ տնր քօ թախթէ Շէյ-
 դանէ հէյն ու նավէ մըն տըկրի, ու իմանէ մըն դա
 ինքուար նն քըր, լը վա ոօյանտա պիլէ քօ Անթիպաս
 էմին շահիտէ մըն լը նավ ոտա հաթը դուշթըն, լը քօ
 14 քի շէյդան սաքին տըպն : Լաքին լը սէր դա իլլիքի
 մըն հէյն, զիրա լը ուէ է դա թաքիմէ Բաղասամէ կըր-
 թօզան հէյն, քօ ժը Բաղակուա հին քըր լը պնր
 Գուուէ իսրայէլտա խուար քրօղ տէյնն. քօ ուան
 15 գուրպանա փութան պըխուռն ու զինա պըքըն : Ահվա
 ժի է դա թաքիմէ Նիկողոսեանէ կըթօզան հէյն, աւ
 16 քօ անղ ժէ իքրահ տըքըմ : Նուա թօպա պըքն. էրքը
 նա, անղ զուվն ժը դաուա գէմ, ու պը շուրա տնվէ
 17 խօ պը ուանուա տէ փէվ պըշում : Ժը քէուա քօ ժը
 պըհիստընուա կօ հէյն պրա պը պըհէ էրքը Բուհ չը
 տը պէ ժը քիլիսանուա. Գի քօ ֆէթէ տըքն ժը հաթը
 վէշարթըն մանանայէ զէուա խուարըն տէ պըտըմ, ու
 տէ պըտըմ ժէուա նըվիտէ աղիզիթիլյէ ու լը աւ նըվիտ-
 տա նավ քի նու հաթը նըվիտանտըն քօ աուի ժը սնն-
 տօլէ բէթըր Եէքէ նըզանն :

18 Ժը մէլէքէ քիլիսայէ Թիւատիրէնաւ պը նըվիս, Ահ-
վա տը պէ Գուռէ Խօտէ. քօ ոգաւ ալէվէ ալրէ ջահվէ
19 ուի հէյա՛, ու լընկէդ ուի ոգա թունճա խաս ըն: էզ
տը զանըմ ամէլէդ դա ու մուհապէթէդ դա, ու խմա-
նէդ դա, ու խըղմէթէդ դա, ու սապրէդ դա, ու
20 էրքը շըղուլէդ դա բաշին ժը ալուլին վըռըն: Լաքին
լը սէր դա կըլիքի մըն հէյա՛ քօ տը հէլի Յէզարէլ
ժըն քօ աւ խօ փէյղէմպէր տը պէ, ու գօլէդ մըն հին
տըքա՛ ու ազարըմիշ տըքա՛, քօ զինա պըքըն, ու գօլը-
21 պանա փութան պըխուն: Ու մը ժը ուիռա ոխթ տա
ժը պոյ զինայէ խօ թօպա քըրընէ համա թօպա նա՛
22 քըր: Վահա ա՛ղ ուի տէ լը աէօշէկէ պըխըմ, ու պը
ուիռա զինա քրօղան լը նալ սըխլէթէ մաղըն, էրքը
23 լը սէր շըղուլէդ խզ թօպա նա՛քըն: Ու էվլատէ ուի
պը մըրընէ աէ պը դուժըմ, ու քիլիսան կըշք տէ պը
զանըն էրքը ա՛ղ աւ ըմ, քօ կուրջըքան ու տըլան թէվ-
թիշ տըքըմ, ու ժը ո՛ հա՛ր եէքէնա լը կօրա ո տըտըմ:
24 Լաքին ժը ոռա ժը աւ է տընանուա տըպէմ, քօ լը
նալ Թիւատիրէտանըն, ու թալիմէ ո հանա թուննա՛,
քօ հուն նաս նա՛ քըրըն գըշդէ դուրէ Շէյդանէ չա-
վան քօ տըպէն, լը սէր ո՛ պաշգա կրանիթի նա՛ խըմ:
25 Լը ոտա պուն գըշդէ պը կըրըն, հաթա քօ ա՛ղ պէմ:
26 Ու աւ քօ ֆէթհ տըքա՛ ու հաթա բաշէ ամէլէդ մըն
տըկըա՛, ժէռա լը սէր թայիֆան տէ հիւքմթ պըտըմ:
27 Ու ուան պը ասոյէ աորնին տէ պը ջէրինա՛, ու ուան
28 ոգա ֆրադէ բըրուտան տէ պը շըքէնա՛: Չալան քօ
մը ժի ժը Պավէ խօ սանա, ու ժէռա տէ պըտըմ ըս-
29 թէրէ սըպէէ: Ժը քէռա քօ ժը պըհիտօրնուա կօ հէյա՛
պըա պը պըհէ էրքը Բուհ շը տը պէ ժը քիլիսանուա:

1 Ժը մէլէքէ Սարդիկէնաւ պը նըվիս. Ահվա տը պէ
աւ քօ մալիքէ հաֆթ Բուհէ Խօտէ ու հաֆթ լաթէ

- րան ան . Էզ տը զանըմ ամէլէ գ դա , նաւէ դա կանի
 2 հէյն , համա դու մըրի ի : Հէշար պս ու գաւի պըքս
 աւ դըչդէդ մայըն քօ լը սէր մըրընէ նս , զիրա ամէ
 3 լէդ դա լը պսր իօտէ մը թէքմիլ նստի : Նուա պիրա
 խօ պինս չավան դա սանա ու պըհիսթ ու հըֆզ պը-
 քս , ու թօպտ պըքս . նուա էրբը հէշար նսպի , լը
 սէր դա ոգա տըզ տէ պէմ . ու դուէ գաթ տէ նըզանը
 4 պի քօ չը չաղ տէ լը սէր դա պէմ : Լաքին չէնտ մս
 ուովէ դա հէնս լը նավա Սարդիկէաա , քօ ուան ճըլէ
 խօ նս հարամանտընս , ու պը ճըլէ սրփի տէ պը մըռա
 5 պը կէռն , զիրա լայըգ ըն : Աւ քօ ֆէթհ տըքս , ճըլէ
 սրփիան տէ որկըս . ու ան չաւէ ուի ժը քըթէպէ հա-
 յաթէ տէ ըէսիտ նս քըմ . ու նաւէ ուի լը պսր Պավէ
 մըն ու լը պսր մէլէքէդ ուի տէ իգրար պըքըմ :
 6 Ժը քէռա քօ ժը պըհիստընուա կօ հէյն պրա պը պը-
 հէ էրբը Բուհ չը տը պէ ժը քիլիսանուա :
 7 Ժը մէլէքէ քիլիսայէ փիղադէդփիտուա պը նըվիս , Սհ-
 վա տը պէ աւ Սալէհ , աւ Տօղրի , աւ քօ մալիքէ մըֆթէէ
 Տավուտէ ս , վէ տըքս , թուենս եէքէ քօ պը գ ուֆլինս ,
 8 տը գ ուֆլինս , թուենս եէքէ քօ վէքս , Ամէլէդ դա տը
 զանըմ , վահա մը լը պսր դա տարի քի վէքրրի տանի ,
 քօ քստէ նըքեարս պը գ ուֆլինս , զիրա հընըք գ ուվ-
 վէթէ դա հէյն , ու սէօզա մըն դա հըֆզ քըր , ու նաւէ
 9 մըն դա ինքեար նս քըր : վահա ժը ճըվաթէ Շէյդանէ
 պուօղան ան ժը դաուա տըտըմ , ուան քօ տըպէն . ուան
 եէհուտի նս , ու նընըն , լէ տարէվ տը պէն , վահա ան
 ուան տէ մէճպուր պըքըմ քօ պէն ու լը պսր լընկա դա
 10 սէճտէ պըքըն . ու պը զանըն քօ ան դա տը հսպինըմ :
 Չըմա քօ դա սէօզա սապրէ մըն հըֆզ քըր , ս ժի դա
 տէ հըֆզ պըքըմ լը ոխթա թէճրիւպէէ քօ հազըր ս
 պէ լը սէր հէմի տընէ , ժը պօյ ճէռըպանտընէ ուան քօ
 11 լը սէր արտէ սաքին ըն : վահա ան զուվս դէմ , աւ
 քօ պը դաուա ս հըֆզ պըքս , հաթա քօ թաճէ դա
 12 եէքէ նսթիս , աւ քօ ֆէթհ տըքս : Սու ի լը նաւ

- տաճարէ խօտէէ խօ տէ ասթուն պըքըմ, ու հէնի տէ
 լը տնր նէյն ու լը սէր ու ի տէ նավէ խօտէէ խօ պը
 նըվիսընըմ, ու նավէ պաժէրէ խօտէ է մըն, եանի նա-
 վէ երուշալիմէ նու, քօ ժը ազիւմանան ժը խօտէէ
 13 մըն գէ խուարի, ու նավէ մընէ նու: Ժը քէոա քօ
 ժը պըհիստընուա կօ հէյն պրա պը պըհէ էր.քը Րուհ
 չը տը պէ ժը քիլիսանուա:
- 14 Ժը մէլէքէ քիլիսայէ Լավոգիկէոա պընըվիս, Ահվա տը
 պէ. Ամին, Էմին ու Շահիտէ տօզրի ավուլինէ մախուդէ
 15 խօտէ: Ամէլէդ դա տըզանըմ նն դու սար ի նն ժի
 16 կէրմ ի, խօզի սար եա կէրմ պը պանա: Նուա դու քի
 սարօկէրմի, նն սար ի ու նա ժի կէրմ, դա ժը տնվէ
 17 խօ լը սէր գնուլուպանտընէ մն: Զիրա տը պէյ. Էզ ղէն-
 կին պում ու մնզըն ու ժը դըշդ.քիոա մուհթած նընըմ
 ու նըզանի քօ, դու սէֆիլ ու զավալի ու Փադիր ու
 18 քէոա ու դահզի ի: Ժը դաոա շիրէթ քի պըտըմ, ժը
 մըն լը ալրտա հաթը գայլ պուն զէո ժը պօյ Փըոօթը-
 նէ պըքըր, քօ գէնկին պը պի ու ճըլէ սըվի քօ որկըրի
 ու սյպա դահզիթիէ դա խույայի նն պն. ու ջահվէդ
 19 խօ գըլ տէյնն քօ պը պինի: Էզ հնր քի քօ տը հն-
 պինըմ թազիր ու թէտիպ տըքըմ նուա զայրէթ պըքն
 20 ու թօպա պըքն: Վահա նզ լը տնրիտա սնըքընըմ ու
 լէ տըխըմ ու էր.քը եէքէ տննկէ մըն պը պըհէ ու տն-
 րի վէքն լը ճէմ ու ի տէ պըջում, ու նզ բէոա տէ
 21 չիվէ պը խում ու աւ ժի պը մըոա: Աւ քօ Փաթհ
 տըքն տէ պըտըմ ժէոա քօ պը մըոա լը թախթա մը-
 տա ոօնի, ու չավան քօ մի ժի Փաթհ.քըր ու պը Պապէ
 22 խօոա լը թախթէ ուխտա ոօնըչտըմ: Ժը քէոա քօ ժը
 պըհիստընուա կօ հէյն պրա պը պըհէ քօ Րուհ չը տը
 պէ ժը քիլիսանուա:

ՍԷՐ 4

- 1 Բաշէ գըշդէդ հանա մը տի. ու վահա լը ազիւմանտա
 տնրիքի հաթը վէ պուն հնպու, ու տննկէ ավուլին

- 1 քօ մը պրհիստ ոգա տանկա պօռուէ պու, քօ պը
 մրուա խապէր տըտա ու տըկօ. Լըվըր ուսպն ու ժը
 ուէ բէվն հաթը պուն գըչդան ժը դառա նիշան պըտըմ:
- 2 Ու զուվն Բուհ լը սէր մըն հաթ. ու վահա թախթ քի
 3 հաթը պու տանին լը ազիւմանտա: Ու լը սէր թախթէ
 եէքէ հաթը պու ոճնըչտըն, ու աւ ոճնըչտօղ ոգա
- 4 խույայընէ եէչիմ ու եագութ գէվըրան պու: Ու լը
 տօռա աւ թախթէ պիսթ ու չար թախթ ժի հնպու ու
 լը սէր աւ թախթան մը տի քօ պը ճըլէ սըբի հաթը
 որկըթըն պիսթուչար երէցան ոճնըչդի պուն ու լը սէր
- 5 սէրէ ուանտա թաճա դէռին հնպու: Ու ժը աւ թախթէ
 պըրուսքան սաութան ու կուռուլթիան ուս տը
 պօ պուն. ու լը պնր թախթէ տը հաթը շէվութանտըն
 հաթթ հոսպ մահչալա ալըր հնպու, քօ ուանան հաթթ
- 6 Բուհա խօտէ նն: Ու լը պնր թախթէ մինա պիլօռ
 պահր քի ոգա սըրչա հնպու, ու լը օրթա թախթէ
 հէմ լը տօռա թախթէ չար հայվանան հնպու, քօ ժը
- 7 բէչ ու ժը բուչ բաչտա պը ջահվան գըթա պուն: Ու
 պիրիննի հայվան մինա պու ապանէ, ու իքիննի հայվան
 մինա պու ճօնակա ու լը իւչիւննի հայվանտա ուոյէ
 մնուուվ հնպու, ու տէօրտիւննի հայվան մինա գարթալ
- 8 պու: Ու է չար հայվանան, է հնր եէքէ ժը չար ալիյէ
 շէչ վառան հնպու, ու ժը հընտուուվն պը ջահվան
 գըթի պուն ու բահաթ նն տը սնքընը պուն պը կօ-
 թընէ, Ազիզ, ազիզ, ազիզ ն լը հնր գըչդուա գարտիթ
- 9 Բապպ խօտէ աւ քօ մէվճուտ պու, ու մէվճուտ ն ու
 տէ պէ: Ու կալա քօ աւ հայվանան համա ու իզգէթ
 ու շիւրք տը տան լը սէր թախթէ հաթը ոճնըչտօղուա
- 10 աւ քօ կանի ն լը ապէտ էլ էպէտէ: Պիսթ ու չար
 երէցան լը պնր լը սէր աւ թախթէ հաթը ոճնըչտօղուա
 տը քէթը պուն ու սէճտէ տըրըրը պուն, ժը ապէտ էլ
 էպէտ կանիուա, ու թաճէդ խօ լը պնր թախթէ տա
- 11 դինը պուն պը կօթընէ: Դու լայըգի ի, եա ազիզ Բապպ
 խօտէէ մն, համա ու իզգէթ ու գուտրէթ սննտընէ,

զիրա հար դըշդ դա խաղի քրր, ու պը իրատէթէ դա
խաղի պուն, ու մէվճուա ըն :

ՍԷՐ 5

- 1 Ու լը տէսթէ ուսթէ աւ քօ լը սէր թախթէ հաթը
ոօնըչտի պու քըթէպ քի մը տի, ժը հընտուսվա տե
ժը տէրվա հաթը նըվիսանտըն, ու պը հաֆթ միւհրան
- 2 հաթը միւհր պուն : Ու մը տի գուվվէթլի մէլէք քի,
պը պըլընտ սաունթ քի տը գիրա պու . Գի՞ լայըգի ա
քըթէպէ հան վէքըրընէ ու միւհրէ ուի պըշգաւթընէ :
- 3 Ու նա լը նազ ազիւմանան, նա լը սէր արտէ, ու նա
լը պըն արտէ հաթը տիթլին եէքէ քօ գատիր պըպա
աւ քըթէպէ վէքըրանտընէ, նա ժի լը սէր ուի նը
- 4 հէնթընէ : Ու ա ժի վըռ տը կրիա պում, քօ եէքէ
լայըգի նա պու աւ քըթէպէ վէքըրանտընէ, ու նա թի
- 5 լը սէր ուի նըհէնթընէ : Ու ժը երէցան եէքէ ժը
մըռա կօ . Մա կըրի, վահա աւ սալան քօ ժը զուրի
յէթէ ճուտաէ ա, ժը գուրմէ ճալուտէ ա եէնկմիշ
քըր աւ քըթէպէ ու հաֆթ միւրէ ուի պըշգաւթընէ :
- 6 Ու մը տի լը նազ աւ թախթէ ու նազ չար հայվանան
ու երէցան Պէրիս քի հապու ողա հաթը սէրթէ պուն,
քօ հաֆթ գօչ ու հաֆթ ջահվէ ուի հապու, քօ ուան
հաֆթ Բուհէ իտտէ նա, քօ լը հէմի տընէ հաթըն
- 7 շիյանտըն : Ու աւ հաթ ու ժը տէսթէ ուսթէ լը սէր
- 8 թախթէ հաթը ոօնըչտօղէ քըթէպէ սանա : Ու կավա
քօ քըթէպէ սանա . աւ չար հայվանան ու պիսթու
չար երէցան լը պա՞ր Պէրիս տը քէթը պուն . ու ժը
հար եէքէոա թամպուրան ու պուխուրտանէ զէնի
պը պուխուր դըժը հապուն քօ ուանան տուվա է ազի
- 9 զան ըն : Ու իլահիէ նու տը իսնտըպուն ու տը կօթը
պուն . Դու լայըգի աւ քըթէպէ սանտընէ, ու միւհրէ
ուի վէքըրանտընէ . զիրա դու հաթիյ սէրթէ պուն,
ու պը խույնա խօ մա ժը իտտէոա ժը հար միլլէթան

- 10 ու զրմանան, ու թայիֆան ու փավման քրոխ: Ու մն ժը իօտէէ մնռա դա փատիչահանն ու իմաման քրը, ու լը սէր արտէ ան փատիչահիթի տէ պաժօն:
- 11 Ու մը նըհէթ ու տանկէ վըռ մէլէքան մը պըհիսթ, ուան քօ լը տօռա ու թախթէ ու չար հայվանան ու երէցան սնքընի պուն, ու հասապէ ուան տահ ճար
- 12 հաղարան հաղար, ու հաղար հաղար պու: Ուան քօ պը պըլընտ ավաքան տը կօթը պուն, Հաթը սէրժէ պուն Պէրխ, փուտրէթ ու զանխէթ ու իլմ ու փուլ վէթ ու իզգէթ ու համո ու պէրէքէթ փապուլ քրըրը-
- 13 նէ լայըփ ան: Ու հէմի մախլուփան, քօ լը ազիւմանան ու լը սէր արտէ նն, ու չըքօ լը նափ ուանտա հէյն, մը պըհիստ քօ տը կօթը պուն. լը սէր թախթէ հաթը ոսնըչտօղուա ու ժը Պէրխէուա, մախսուս ան պէրէքէթ, ու իզգէթ, ու համո ու փուտրէթ պը ապէտ էլ էպէտ:
- 14 Ու չար հայվանան տը կօթը պուն. Ամին, ու երէցան լը պնր ուի տը քէթը պուն ու սէճաէ տը քըրը պուն:

ՄԷՐ 6

- 1 Ու մը տի քօ Պէրխէ ժը աւ միւհրան եէքէ վէքըր, ժը աւ չար հայվանան եէքէ սաութ քի ադա կիւրիւլ-
- 2 թիէ մը պըհիսթ քօ տը կօթ. Որն ու պըպինն: Ու մը նըհէթ ու վահա հասփ քի սըփի մը տի, ու լը սէր սուար պուօղուա դավան քի ուի հնպու, ու ժէուա թաճ քի հաթը տայըն, ու աւ ֆաթհ քըրօղ հաթ քօ ֆաթհ պըքն:
- 3 Ու միւհրա իքինճիէ կավա քօ վէքըր, ժը իքինճի
- 4 հայվանէ մը պըհիսթ քօ կօ. Որն: Ու պաչփա հասփ քի սու ուապու, ու լը սէր ուիտա սուար պուօղուա ժը արտէ սէլամէթ սննարնուա հիւքմէթ հաթը տայըն, հաթա քօ հնվուտու փաթը պըքըն, ու ժէուա չուր քի մաղըն հաթը տայըն:
- 5 Ու կավա քօ միւրա իւչիւնճիէ վէպու, ժը իւչիւնճի

- հայրանէ մը պըհիսթ քօ կօ . Որան , ու մէզնքն ու մը
 մէզնքըր , ու վահա հասպ քի ունչ , ու լը տէսթէ սէր
 6 ուխտա սուար պուօղէ մէշին քի հնպու : Ու ժը նավ
 չար հայրաննան մը սաութ քի պըհիսթ , քօ տը կօթ ,
 Շինէկէ կենըմէ եէք տինարէ , ու սէ շինէկէ ճէհէ եէք
 տինար քի պըպան , ու ժը բունէ զէյթունուա ու ժը
 մէյէոա զարար նն տի :
- 7 Ու կավա քօ միւհրէ տէօրտընճիէ վէքըր , ժը տէօր-
 տընճի հայրանէ մը սաութ քի պըհիսթ քօ կօ . Որան
 8 ու մէզնքն : Ու մը տի ու վահա հասպ քի զան , ու
 նավէ լը սէր ուի սուար պուօղէ մըրըն պու , ու ճէհ-
 նէմ լը տու ուի տըջօ պու , ու ժէոա լը սէր ըրպա
 արտէ հիւքմաթ հաթը տայըն քօ պը շուր ու պը պըր-
 շիթի ու պը մըրընէ , ու պը տէսթէ ճանավարա արտէ
 կէպէրմիշ պըքն :
- 9 Ու կավա քօ պէշինճի միւհրէ վէքըր , բունէ աւ հէ-
 մի մանուվան մը լը պըն սեղանէ տի քօ գաթը
 պօ պուն ժը պօյ քէլամուլլահէ , ու ժը պօյ շէհատէ-
 10 թիէ ուի քօ ժը ուանուա հնպու : Ուան քօ պը սաութ
 քի պըլընտ տը կօթը պուն , էա՞ աղիզ ու տօղրի Բապպ
 հաթա քի՞նկա դու տէ շէրաաթ նն պինի , ու հայֆա
 խույնա մն լը սէր արտէ ժը սաքին պուօղան նասթի-
 11 նի . Ու ժը ուան հնր եէքէոա ճըլէ սըրի հաթը տա-
 յըն , ու ժը ուանուա հաթը կօթըն քօ հընըք զէման
 ժի բահաթ պըպըն . հաթա քօ գուլտաշէ ուան ու
 պըէյ ուան թէքմիլ պըպըն , ուան քօ ոգա ուան լը
 սէր հաթը գուշտընէ պուն :
- 12 Ու կավա քօ ալթընճի միւհրէ վէքըր , մը նըհէոթ ,
 ու զէլղէլ քի մնղըն պու , ու ուօ ոգա ճըլ քի մույըն
 13 ունչ պու , ու հիվ կըժք ոգա խույն պու : Ու ըսթէրէ
 աղիւմանան լը արտէ հաթըն ուրժանտըն , ոգա փնլէ
 14 տարէ հէժիլէ , քօ ժը պայէ մնղըն դէ հէժանտըն : Ու
 աղիւմանան ոգա քըթէպէ մագաղաթէ կըլօք սը պօ
 պու , ու հէմի ջիյան ու աոայան ժը ճիէ խօ թէվկէ .

- 15 ուխտան : Ու փատիշահէգ արտէ , հէմ չի պարանն ու պին պաշխյան ու զէնկինանն ու խօտիէ գու վէթման հէմ հար գուլ ու հար ազատ քէսան լը մազարան ու լը
- 16 նավ զընառան աւ խօ վէշարթըն : Ու ժը Նիյանուա հէմ ժը զընառանուա սը կօթը պուն . լը սէր մն պը գէ վըն , ու մն պը նըխէֆըն ժը ուռէ ուի , քօ լը սէր
- 17 թախթէ ոօտընն ու ժը զազապէ Պէրխէ : Զիրա ոօյա ազիմ զազապէ ուի հաթ , ու քի՞ սը քեարն լը պնր ուի պը սնրընն :

ՍԷՐ 7

- 1 Ու ժը ուի բէվն մը տի չար մէլէքան , քօ լը չար փնռէ արնէ սնրընի պուն ու չար պայէ արտէ կըրթը պուն , հաթա քօ նն լը սէր արտէ նն լը սէր պահրէ
- 2 ու նն ժի լը սէր տար քի պա վըֆ նն քն : Ու մը պաշգա մէլէք քի տի , քօ ժը ոօ հալթէ ոապու , ու ժէոա միւհրէ խօտէ կանի հնպու , ու պը պըլընա ալազ քի կազի քըր ժը աւ չար մէլէքանուա , ժը ուան ոա քօ հիւքմաթ հնպու լը սէր արտէ ու պահրէ
- 3 զիյան տայրնէ : Ու արկօթ , ժը արտէոա զիյան մնրընն նն ժը տարանուա նն ժը պահրէոա հաթա քօ հէնիէ
- 4 գուլէ խօտէ խօ միւհր պըքըմ : Հասապէ միւհր պունան մը պըհիսթ . ժը գուռէգ խարայէլէ ժը հէմի զիւրիյէթան սատ ու չըլ ու չար հազար քնս հաթը պու միւհր
- 5 պուն : ժը զիւրիյէթէ ճուտա տուանդտան հազար հաթը միւհր պուն . ժը զիւրիյէթէ Ռուբէն տուանդտան հազար հաթը միւհր պուն , ժը զիւրիյէթէ Գադ տուանդտան հազար հաթը միւհր պուն : ժը զիւրիյէթէ Ասէր տուանդտան հազար հաթը միւհր պուն . ժը զիւրիյէթէ Նէփթալիմէ տուանդտան հազար հաթը միւհր պուն . ժը զիւրիյէթէ Մանասէէ տուանդտան հազար
- 7 հաթը միւհր պուն : ժը զիւրիյէթէ Շմուռն տուանդտան հազար հաթը միւհր պուն , ժը զիւրիյէթէ Ղևի տուանդտան հազար հաթը միւհր պուն . ժը զիւրիյէթէ խա

- 8 գար տուանդտան հազար հաթը մուհր պուն: ժը զիւրիյէթէ Զարուզոն տուանդտան հազար հաթը մուհր պուն, ժը զիւրիյէթէ Եուսիֆ տուանդտան հազար հաթը մուհր պուն, ժը զիւրիյէթէ Բէնիամին տուանդտան հազար հաթը մուհր պուն:
- 9 Ու ժը ուէ բէվն մը տի, ու վահա գալապալըղ քի փրո, աուի ժը մառթընէ եէքէ գատիր նն աը պօ. քօ ժը հէմի թայիֆան ու միլլէթան ու գալման ու զըմանն ուան քօ լը պնր թախթէ ու Պէրխէ սնքընի պուն, ճըլէ սըբի հաթը որկըրթըն, ու լը տէսթէ ուան կիւլիյէ
- 10 խուրմայէ հնպուն: Ու պը պըլընտ ավազէ պը գիրընէ աը կօթը պուն, խէլաս լը սէր թախթէ ուան շտօղ ժը
- 11 Ալլահէ մնուա ու ժը Պէրխէու մախսուս ն: Ու հէմի մէլէքան լը չար ալիյէ թախթէ ու երէցոն ու չար հայվանան սնքընի պուն, ու լը պնր թախթէ լը սէր ուոյէ խօ պը քէթընէ, ու ժը խօտէուա պը սէճուէ
- 12 քըրընէ կօթըն. Ամին: Պէրաքէթ, ու համո ու իլմ ու շըքը, ու իզգէթ ու գուտրէթ ու գուվլէթ ժը Բասրայ
- 13 Ալլահէ մնուա պը ապէտիւլ էպէտ, ամին: Ու ժը աւ երէցան եէքէ ժը մըուա կօ ուանան քօ ճըլէ սըբի
- 14 որկըրթըն, քի՞ նն եախօտ ժը քո՞ւ դէն: Մը ժի կօ ժէուա, էյ էֆէնտիմ դու զանի, ու ժը մըուա կօ ուաննըն քօ ժը սըխլէթէ մնղըն դէն, քօ ճըլէ խօ շուշ
- 15 տըն, ու պը խույնա Պէրխէ սըբի քըրըն: ժը պոյ ուիա լը հուզուրա թախթէ խօտէ նն, ու ժէուա խըղմէթ աըքըն լը ոօ ու լը շնվ լը նալ տաճարէ ուիտա, ու լը սէր թախթէ ուան շտօղ լը նալ ուան սաքին տըպն:
- 16 Ու հէնի նն տէ պըրչի պըպըն ու նն տէ թի պըպըն, ու եէքէ ժը ուանուա տէ զէրար նն քն, ու նն ոօ
- 17 ու նն կէրմ: Զիրա լը օրթա թախթէ պուն Պէրխ ուան տէ պը ջէրինն, ու ուան լը գանիյէ ալա հայաթէ տէ պըպն ու խօտէ ժը ջահվէ ուան հէմի հէսթրան տէ փագըժ պըքն:

ՍԷՐ 8

- 1 Ու կալա քօ եէտիննի միւհրէ վէքըր լը աղիւմանաա
 փասա նիվ սաաթ հիւսքիւթ պու :
- 2 Ու հաֆթ մէլէքան մը տի քօ լը պար խօտէ սնքրնի
- 3 պուն ու ժը ուանուա հաֆթ պօրու հաթը տայըն : Ու
 պաշգա մէլէք քի հաթ , լը պար սեղանէ սնքրնի ու
 ժը ուիուա փրու պուխուրան հաթը տայըն , հաթա քօ
 պը ճիւմէ տովաէ աղիզան լը պար թախթէ պուն լը
- 4 սէր սեղանէ զէուին արղ պըքն : Ու տիւմանէ պուխու
 րան պը տովաէ աղիզան պը տէսթէ մէլէքէ լը հու
 5 զուրա խօտէ ուսպու : Ու մէլէք պուխուրտանէ ժը աղ
 րէ սեղանէ դըժի քըր , ու աուի լը սէր արտէ ութանա ,
 ու պու կիւրիւթի ու սաունտան ու պըրուսքան ու
- 6 զէլզէլէ քի մազըն : Ու հաֆթ պօրույան կըրթօղ հաֆթ
 մէլէքան , պօրու փըֆ քըրընէ աւ խօ հազըր քըրըն :
- 7 Ու պիւրիննի մէլէք պօրուէ փըֆ քըր , ու պու թայ
 րըք , ու աղըր պը թէվլի խույն , ու լը սէր արտէ քէթ ,
 ու սէ փարան եէքէ է արտէ շավութի , ու սէ փարան
 եէքէ է տարան շավութի , հէմ հար կիյայէ հէշին շա
- 8 վութի : Ու իքիննի մէլէք պօրուէ փըֆ քըր , ու ոգա
 քօ ջիյա քի մազըն պը աղըր հաթը շավութի լը պահրէ
 քէթ , ու ժը սէ փարան փար քի պահրէ խույն պու :
- 9 Ու աւ մախլուգան քօ ճանէ ուան հէյա լը պահրէտա
 ժը սէ փարան եէքէ մրրըն , ու է կէմիյան ժը սէ վա
 րան եէքէ թէլէֆ պու :
- 10 Ու իւչըննի մէլէք պօրուէ փըֆ քըր , ու ժը աղիւ
 մանէ ոգա հաթա շավութի մաշալ ըսթէր քի մազըն
 քէթ , ու քէթ ժը սէ փարան եէքէ լը սէր շաման ու
- 11 դանիյան : Ու նավէ աւ ըսթէր դահլ պու , ու փրուան
 ժը դահլթիլէ ավան մըրըն :
- 12 Ու տէօրաըննի մէլէք պօրուէ փըֆ քըր . ու ժը սէ
 փարա եէքէ է ու հէմ է հիվ ու հէմ է ըսթէրան հաթը

լէ խրատըն . ու ժը սէ փարանէ ուան եէքէ դահրի պու , ու ժը սէ փարա եէքէ է ու դալ նն արտա , վուսան ժի է շնվէ :

13 Ու մը նրհէնթ ու լը օրթա ազիւմանան մը տանկէ մէլէքէ քի պրհիսթ քօ պը պըլընա ավաղէ տը կօթ . վայ վայ վայ լը սէր արտէ ժը սաքին պուօղանուա , կավա քօ տանկէ աւ պօրուէ մայըն պըպն . քօ սէ մէ լէքան տէ փրֆի պըքըն :

ՍԷՐ 9

1 Ու պէշինճի մէլէքէ պօրուէ փրֆի քըր . ու մը տի ըսթէր քի ժը ազիւնան քէթ , ու մըֆթահէ արտէ
2 աֆլի սաֆլի հաթը տայըն , Ու չալէ աֆլի սաֆլիէ վէքըր , ու ժը չալէ ոգա տիւմանէ քիւլխանէ մնգըն տիւման քի ուպու ու ժը աւ տիւմանէ ու ու հավա ունչ պու :

3 Ու ժը տիւմանէ լը արտէ գուլիան ուպու , ու ժը ուանուա հիւքիւմէթէ հաթը տայըն . մինա հիւքիւմէթէ
4 տուփչքէ արտէ : Ու ժը ուանուա հաթը կօթըն քօ զարար նն տըն ժը կիյայէ արտէուա , ու նն ժի ժը հէշինայիուա ու նն ժը տար քիուա , լէ թանէ ժը տընէվի մնուովանուա , ժը ուանուա քօ լը սէր անխէ ուան
5 միւհր թուննա : Ու ժը ուանուա հիւքիւմէթէ հաթը տայըն , քօ ուան նն գուժըն , լէ էգիյէթէ պըտըն ժը ուանուա բէնճ մնհան , ու էգիյէթէ ուան մինա էգիյէթէ տուփըչգանն կավա քօ պը մնուովան վն տըտըն :

6 Ու ուէ ույան մնուովան լը մըրընէ տէ պը կառըն տէ նա պինըն : ու տէ պը խուաղըն մըրընէ , ու մըրըն

7 ժը ուան տէ պը ուէվն : Ու թարղէ գուլիան , մինա պուն հասպէդ քօ ժապուա հաղըր պուն , ու լը սէր սէրէ ուան ոգա թաճէ զէուինան հնպու , ու ուույէ

8 ուան ոգա ուույէ մնուովան պու : Ու փօռէ ուան ոգա փօռէ ժընան պու , ու տըրանէ քան ոգա տը

- 9 րանէ ասլան պու : Ու զըրիսէ ուան հնպու ոգա զըրիսէ հասընին , ու տանկէ փառէ ուան ոգա տանկէ արուպա
- 10 քշանսող հասփան պու , քօ լը ճէնկէ պազուտուն : Ու ոգա տուփըչդան տուվէ ուան հնպու , ու լը սէր տուվէ ուան ըսթըրիան հնպու , ու հիւքիւմէթէ ուան հնպու ժը մնռուվանուա բէնճ մնհան էղիյէթ պըտըմ :
- 11 Ու լը սէր ուան մէլէքէ ճէհէնէմէ փատիչահ պու , ու նավէ ուի պը իպրանիյէ Սղըադօն պու , քօ լը զէմանէ
- 12 Գուրմանճի հէլաք դէ կօթըն : Ու վահա վսյ քի պըհուրի ու տուվայան ժի տէ պէն :
- 13 Ու ալթընճի մէլէքէ պօրուէ փըֆ քըր , ու մը տանկ քի պըհիսթ ժը չարէ գօչէ սեղանէ զէռին քօ լը պնր
- 14 խօտէ պու : Գօ տը կօթ ժը ալթընճը մէլէքուա քօ պօրուէ կըրթը պու , վէքն աւ չար մէլէքէթան լը
- 15 սէր ջէմէ մնզըն Եփրատ հաթըն կրէտան : Ու աւ չար մէլէքան հաթըն վէպուն , ուան քօ հաղըր պօ պուն ժը պօյ սաաթ , ու ոօ ու հիվ ու սալ , հաթա քօ ժը
- 16 ս փարէ մնռուվան եէքէ պը դուժըն : Ու հասապէ տուար ասքէրէ ուան տու ճարան տահ հալարան , տահ
- 17 հաղօր պու . ու հասապէ ուան մը պըհիսթ : Ու լը աւ խալիչտա մը հասփան տի ու լը սէր ուան սուարան , ու ժը ուանուա հնպու ալըրին ու ոգա յակինթէ ու քիպրիթէ զըրիսան , ու սէրէ աւ հասփան ոգա սէրէ ասլանան պու . ու ժը տնվէ ուան տնր տըհաթ ալըր ,
- 18 ու տու ու քիպրիթ : Ու ժը աւ սէ պէլայան եանի ժը տնվէ ուան ռապուն ժը ալըրէ ու ժը տուէ ու ժը քիպրիթէ ժը սէ փարէ մնռուվան փար քի հաթըն
- 18 դուժթըն : Չիրա գուվիթէ ուան լը նավ տնվէ ուան տա ն . ու լը սէր տուվէ ուան , ու տուվէ ուան ոգա մահր պուն , ու սէրէ ուան հնպու , քօ պը աուի եա
- 20 րամազան տը ճահըմանտըն : Ու պաչիւա մնռուվան քօ ժը աւ պէլայան նն մըրըն , ու թօպա նն քըրըն , ու ժը ամէլէ տէսթէ խօ շունտա նն սնքընըն , հաթա քօ ժը Շէյղ սնուա ու ժը զէռ հէմ ժը զիվ ու ժը սըֆր

ու ժը զէվըր ու փութէ տարինու սէճտէ նմ քըն ,
քօ ուան ժը տիթընու , եւ պըհիսթընու , եւ ջուն-
21 տընու գատիր նընըն : Ու թօպա նմ քըրըն ժը գաթ-
լիթիէ խօ , ու ժը սիհրպաղիթիէ ու ժը զինայէ ու ժը
տըղիթիէ :

ՍԷՐ 10

- 1 Ու մը տի պաչգա մէլէք քի գուվիլէթլի քօ ժը աղիւ-
մանան տը հաթը պու խուարի , ու ալը որկըրթըն .
ու լը սէր սէրէ ուի քասքա սօու հնպու . ու ոուէ
ուի ոգա ոօ պու , ու լընկէ ուի ոգա ըթուեն աղըրի
- 2 պու : Ու լը տէսթէ ուիտա քըթէպ քի բըջուք հնպու
վէպույի , ու լընկէ խօյ ոասթ լը սէր պահրէ տանի .
- 3 ու լընկէ խօյ չնփ լը սէր արտէ : Ու պը պըլընտ սաութ
քի գիրին քըր , ոգա գիրինէ աւլան քի , ու կավա քօ
գիրին քըր , ու հաֆթ կիւրիւլթիան պը սանկէ խօ
- 4 խապար տան : Ու կավա քօ հաֆթ կիւրիւլթիան խա-
պէր տան , մը տէ պը նըվիսանտա , ու մը ժը աղիւ-
մանան տանկ քի պըհիսթ քօ տը կօթ . կօթընէ հաֆթ
- 5 կիւրիւլթիան միւհր պըքն , ու ուան մն նըվիս : Ու
աւ մէլէքէ քօ լը սէր պահրէ ու արտէ հաթը սնքը-
նանտ մը տի , տէսթէ ոասթէ խօ լը աղիւմանան պը-
- 6 լընն քըր : Ու սօնտ քըր լը սէր ապէտիւլ էպէտ կանի
պուօղէ , քօ խարի քըր աղիւմանան ու չը քօ լը նալ
- 7 ուիտա ն . ու ղիսթ հէնի տէ նմ պն : Լէ կիւնա տանկէ
եէտինճի մէլէքէ , կավա քօ պօրուէ վըֆ պըքն , պը-
րա իօտէ տէ թէքմիլ պըպն . չավան քօ միւժտէ տա ժը
գուլէգ խօ ժը փէյղէմպէրանու :
- 8 Ու աւ սաութ քօ մը ժը աղիւմանան պըհիսթ , տի-
սա խապէր տա պը մըուա ու կօ , Հառն պըսթին աւ
քըթէպէ վէքըրի պըջուք , քօ լը տէսթէ լը սէր պահ-
- 9 րէ ու լը սէր արտէ սնքընանտօղ մէլէքէտա ն : Էժի
ջում ժը մէլէքէուա , ու մը կօ ժէուա . Պըտն ժը մըուա
աւ քըթէպէ բըջուք , ու կօ ժը մըուա . Պըսթին ուիա

- ու պըլիս . ու լը զըքէ դատա դասչիթի տէ փէյտա պըպա . համա լը տա՛վէ դատա ոգա հընկըֆ շիրին տէ
- 10 պըպա : Ու աւ քըթէպէ բըջուք մը ժը տէսթէ մէլէքէ սանտ , ու մը խուար աուի , ու լը տա՛վէ մըտա ոգա հընկըֆ շիրին պու , ու բաշէ խուարընէ լը զըքէ մըտա
- 11 դասչիթի պու : Ու կօ ժը մըռա , յը դառա լազըմա քօ ժը պոյ փըռ գավման ու թայիֆան ու զըմանան ու փատիչահան տիսա փէյղէմպէրիթի պըքի :

ՍԵՐ 11

- 1 Ու ժը մըռա ոգա սաա գամիշ քի հաթը տայըն , ու մէլէք սաքընի պու ու տը կօթ . Ուպա պը բիվ տա՛ ճար ու սեղանէ իօտէ ու լը նալ ուխտա սէճտէ քը
- 2 բողան : Ու այվանէ քօ ժը տաճարէ տա՛ր ա պը հէլ ու աուի մա բիվ . զիրա ժը թայիֆանուա հաթը տայըն ու պաժարա ազիղէ չըլ ու տու մահան տէ բէ լէ պը
- 3 քըն : Ու ժը հա՛րտու շահիտէ խօռա տէ հիւքիւմէթ պըտըմ , ու ուան խարարան որկըրթըն , հազար ու տու
- 4 սաա ու շէսթ ու փհյղէմպէրիթի տէ պըքըն : Ու ուա նան աւ հա՛րտու տարա գէյթուէ ու հա՛րտու չըբանըն ,
- 5 քօ լը հուզուրա բասպէ արտէ տը սաքընըն : Ու էրքը եէքէ պը խուազա՛ ժը ուանուա զարար պըտա , ժը տա՛ վէ ուան աղըր տա՛ր դէ , ու տըժմընէ ուան տըխօ , ու էրքը եէքէ պը խուազա՛ ժը ուանուա զարար քըրըն
- 6 կէրէք ա՛ քօ ահվա պէ դուշթըն : Հիւքիւմէթէ ուա նան հէյն քօ ազիւմանան կըրէտըն , քօ լը ոոյա փէյղէմպէրիթիէ ուան պարան նէյն , ու հիւքիւմէթէ ուան հէյն լը սէր ավան քօ ուան լը խույն թէպաիլ պըքըն , ու պը հա՛ր թիւրլիւ պէլայէ արտէ խըստընէ
- 7 չէնա ճարան քօ ուան պը խուազըն : Ու կավա քօ շէհատէթիէ խօ թէքմիլ պըքըն , ուէ չաղէ ժը աֆլաֆլիէ հաթըռապուն ճանավարէ պը ուանուա տէ ճէնկ պըքա , ու ուան տէ եէնկմիլ պըքա ու տէ պը դուժա

- 8 ուան : Ու լէշէ ուան ալէթի տէ պըմինըն լը մէյտանէ աւ պաժէրա մնղըն , քօ պըրուհանի դէ կօթըն , Սո դոմ ու Մըսըր , լը քօ քի Բապպէ ուան ժի լը խաշէ
- 9 ուպու : Ու գալման ու զիւրիէթան ու զըմանան ու թայիֆան ժը լէշէ ուանուա սէ ուօ ու նիվ տէ թամաշա պըբըն , ու տէ նն հէլըն լէշէ ուան լը թըրպանտա պը
- 10 դամսուինըն : Ու ուան քօ լը սէր արտէ սաքին տըպըն շազ տէ պը պըն ու լը սէր ուան տէ պը քէնըն . ու ժը հնվուտուուա տէ հէտիան պը շէյինըն , չըմա քօ աւ հարտու փէյզէմպէրան , լը սէր աշտէ ժը սաքին պուօզանուա էգիյէթ տան :
- 11 Ու բաշէ սէ ուօ ու նիվան , ժը ալիէ խօտէ լը նալ ուան բուհէ հայաթէ քէթ , ու լը սէր լընկէ խօ սն քընին , ու լը սէր ուան տիթօղան թըուքի մնղըն քէթ :
- 12 Ու ժը աղիւմանան մը տանկ քի պըհիսթ քօ ժը ուա նուա տը կօթ . լը ժօր լը վըր որըն ու ուան պը ալրան լը աղիւմանան հաթըն հալանին , տըթմընէ ուան ուան
- 13 տին : Ու լը ուէ սաաթէտա զէլզէլ քի մնղըն պու , ու ժը տահ վարա եէքէ է պաժէր քէթ , ու ժը աւ զէլզէլէէ հաֆթ հազար մնուրվան մըրըն , ու մայընան պը թըուս դըժը պուն , համտ տան ժը Բապպէ աղիւ
- 14 մանանուա : Վայէ իքինճի պըհուրի իշթէ վայէ իւչընճիէ զու դէ :
- 15 Ու եէտինճի մէլէքէ պօրուէ վըֆ քըր , ու լը աղիւմանտա պըլընտ ալազան պուն , քօ տը կօթը պուն . Փատիշահիթիէ տընէ ժը Բապպէ մնուա ու ժը Մէսիհէ ու իուա պու , ու տւ տէ փատիշահիթի պըքն
- 16 ապէտիւլ էպէտէ : Ու պիսթ ու շար երէցան քօ լը սէր թախթէ խօ ուօնըլթի պուն լը պար խօտէ լը սէր ուուէ խօ քէթըն ու ժը խօտէուա պը սէճտէ քըրընէ
- 17 կօն : Ժը դաուա նմ շըբըր տըբըն , եա՞ ժը հար դըլըուա գատիր Բապպ Սլլահ , դու քօ մէվճիւտ ի ու մէվճիւտ պույ . քօ գուտըէթէ է մնղըն դա սննա ու դա
- 18 փատիշահիթի աժօթ : Ու թայիֆան սու հաթըն ու

ղաղապէ հա հաթ, ու ռիթա մրիան քօ հիւքմ պը-
պըն, ու իւճրէթ պըտոն ժը գօւլէդ խօ ժը փէյղէմպէ-
րանուա ու ժը ազիզանուա, ու ժը նալէ դա թըռուօ-
ղանուա, ժը բըջուքանուա ու ժը մանղընանուա, ու
ուան քօ արտէ խարապ տըքըն, դու ուան խարապ
արքի:

- 19 Ու լը աղիւմանտա տաճարէ խօտէ վն պու, ու լը
տաճարէ ուխտա սանդուխտ ահատ հաթը խոյայի ու
պըրուսքան ու սառլթան ու կիւրիւլթիան, ղէլղէլան
ու դայրըք քի մանղըն պու:

ՍԷՐ 12

- 1 Ու լը աղիւմանտա ալամէթ քի մանղըն հաթը խու-
յայի, ժըն քի ու որկըրթը պու ու հիվ լը պըն լընկէ
ուի պու ու լը սէր սէրէ ուխտա ժը տուանղասհ ըսթէ-
2 րան թաճ քի հնպու: Ու համլա պու դիրին տըքըր չը
մա քօ ժը ղայընուա հէշ ու էղիյէթ քըշանտընտա պու:
3 Ու լը աղիւմանտա պաշգա ալամէթ քի խոյայի պու
ու վահա եէք մանղըն գըզըլ աժտիեար քի, քօ հաթթ
սէր ու տահ գօշէ ուի հնպու ու լը սէր սէրէ ուի
4 հաթթ թաճ հնպու: Ու տուվէ ուի ժը սէ փարա եէ-
քէ ըսթէրէ աղիւմանան տը քշանտ, ու ուան լը սէր
արտէ խըսթ ու աժտիեար սնքընի պու լը պոր աւ
ժընըքէ քօ լը սէր ղայընէ պու, քօ կալա քօ պը ղն,
5 էվլատէ ուի պը խօ: Ու ժընըք էվլատա քի նէր ղա, քօ
աւ հէմի թայիֆան պը ասայէ հասընին տէ պը շէրինն,
ու էվլատէ ուի գափմիշ պու լը պա խօտէ ու լը պա
6 թախթէ ուի: Ու ժընըք լը շէօլէ ոնվիմ լը քօ քի ժը
խօտէ ժը ուիուա ճի հաթը պու հազըր պուն, քօ լը
ուէ խօյի պըպն հազար ու տու սէտ ու շէսթ ուօ:
7 Ու լը աղիւմանտա ճէնկ պու, Միքայէլ ու մէլէքէ
ուի պը աժտիեարա փէվջուն աժտիեար ժի պը մէլէքէ
8 խօ փէվջու: Ու ղալիպ նն պուն, ու լը նավ աղիւմա-

- 9 նան հէնի ժը ուանուա ճի նան հաթը տիթըն : Ու աւ
 աժտիեարէ մանղըն հաթը ավէթըն , աւ մահրա փատիմ
 աւ իպլիս հաթը կօթըն , ու աւ Շէյդան քօ տընէ հէմի
 տը խափինան , լը արտէ հաթը ավէթըն , հէմ մէլէքէ
 10 ուի ժի բէուա : Ու լը աղիւմանտա մը ավազ քի պըլընտ
 պըհիսթ քօ տըկօթ , Նուա խէլաս ու զուվէթ ու փա
 տիչահիթի է Բապէ ման պու , ու հիւքիւմէթէ Մէսիհէ
 ուի , զիրա կըլի քրօղ պըէյէդ ման լը ժէր հաթը ավէ
 թըն , քօ ժը ուանուա կըլի տըքըր լը պան խօտէ , շմվ
 11 ու ոօ : Ու ուան աուի եէնկմիշ քըրըն պը խոյնա
 Պանրիսէ ու պը ոէօղա շէհատէթի է ուան , ու աւ ճանէ
 12 խօ նա հանպանտըն հաթա լը մըրընէ : ժը պօյ ուիա
 շաղ պըն էյ աղիւմանան ու լը նավ ուիտա սաքին
 պուօղան , վաջ ժը արտէուա ու ժը պահրէուա , զիրա
 Շէյդան լը պա ո՛ հաթը խուարի , քօ փու զաղէպէ
 ուի հէյն պը զանընէ քօ տէ հընքի զէման պըսանքընն :
 13 Ու կավա քօ աժտիեար տի քօ լը սէր արտէ քէթ ,
 14 քէթ լը տու աւ ժընըք քօ էվլատէ նէր զա պու : Ու ժը
 ժընըքուա տու փառէ զարթալէ մանղըն հաթը տայըն քօ
 լը շէօլէ լը ճիէ խօ պը ֆըուան լը քօ քի տէ պը հաթա
 խօյի պունէ ժը ոուէ մահր զէման , ու զէմանան ու
 15 նիվ զէման : Ու մահր ժը տանվէ խօ ողա շայ ավ տանր
 անի լը տու ժընըքէ , հաթա քօ աուի լը շայտա զարգ
 16 պըքան : Ու արտ ժընըքուա եարտում քըր , ու արտ
 տանվէ խօ վանքըր , ու պալըհանդ աւ շայէ , քօ աժտիեար
 17 ժը տանվէ խօ տանր անի : Ու աժտիեար ժը ժընըքուա
 սու հաթ , ու ջու փէվ պըջան պը պաչիա էվլատէ ուի
 ուա , ուան քօ թէնպիհէ տը կըրթը պուն , ու շէհա
 տէթէ Մէսիհէ տըկըրթը պուն :
 18 Ու սանքընի լը սէր զումէ պահրէ :

ՍԷՐ 13

- 1 Ու մը տի քօ ժը պահրէ ճանաւար քի տնր տըքէթ
ու հաֆթ սէրի ու տահ գօչէ ուի հնպու, ու լը սէր
գօչէ ուի տահ թաճ ու լը սէր սէրէ ուի նալէ քիւֆրէ
- 2 հնպու : Ու աւ ճանաւար քօ մը տի մինա պու գափ-
լանէ, ու լընկէ ուի ողա լընկէ հէրջ ու անլէ ուի
ողա տնլէ ասղան պու, ու աժտիեար գուլէթէ խօ ու
թաթթէ խօ հէմ աղիմ հիւքիւմէթէ խօ ժէուա տա :
- 3 Ու ժը սէրէդ ուի եէքէ գասա մըրընէ պրինտար պու,
ու պրինէ մըրընէ ուի սաղ պու. ու սընէ կըժ.ք, լը
- 4 տու ճանաւարէ թաճիւպ քըր : Ու սէճտէ քըրըն ժը
աժտիեարա քօ ժը ճանաւարուա հիւքիւմէթ տա, ու
ժը ճանաւարուա ժի պը սէճտէ քըրընէ կօն. Սւ քի' ան
մինա ճանաւարէ ու քի' գատիր անբէուա ճէնկ քըրըն :
- 5 Ու ժէուա խապէրէ մնզընան ու քիւֆր խապէր տան
տնլ հաթը տայըն, ու ժէուա չըլու տու մնհաճ հիւ-
քիւմէթ հաթը տայըն քօ մէրամէ խօ իճրա պըքն :
- 6 Ու անլէ խօ պը քիւֆր քըրընէ լը գարչի խօտէ վն-
քըր, նալէ ուի ու չատընէ ուի ու լը աղիւմանտա
- 7 սաքին պուօղան քիւֆր քըրընէ : Ու ժէուա հիւքիւմէթ
հաթը տայըն քօ պը աղիպանուա ճէնկ պըքն, ու ուան
եէնկվիչ պըքն. ու ժը ուիուա հիւքիւմէթ հաթը տա-
յըն լը սէր էօմէթան ու գալման ու զըմանան ու թա-
- 8 յիֆան : Ու ժէուա տէ սէճտէ պըքըն աւ հէմիան քօ լը
սէր արտէ սաքինըն, քօ նալէ ուան ժը թէմէլ պունէ
տընէ լը նալ քըթէպէ հայաթէ, հաթը սէրժէ պուն
- 9 Պարխէ նն նըվիսանտիւ : ժը քէուա քօ կօ հէյն պրա
- 10 պը պըհէ : Հնր քի քօ լը էսիրիթիէ պըքչինն աուի
տէ էսիր պըջօ, էրքը եէքէ պը քէր գաթըլ պըքն, լա-
զըմն քօ աւ պը քէր պէ գուշթըն, սապր ու իմանէ
աղիպան լը վըր ան :
- 11 Ու մը պաշգա ճանաւար քի տի քօ ժը արտէ տնր

- տը հաթը ու ողա պարխէ տու գօջէ ուի հնպու ու
 12 խապէր տը տա ողա աժտիեար: Ու հէմի հիւքիւմէթէ
 ճանավարէ ավուլին լը պար ուի իճրա տը պօ պու, ու
 արտէ ու աւ հէմի քօ լը ուիաա սաքին ըն, զօռ արքըր
 քօ սէճտէ պըքըն ժը ճանավարէ ավուլինուա, աւ քօ
 13 պրինէ մրրընէ ուի սաղ պօ պու: Ու ալամէթէ մնղը
 նան իճրա տըքըր, հաթա քօ ժը աղիւմանան ակըր
 14 տը անի պու խուարի լը պար մնուուվան: Ու պը աւ
 ալամէթան լը սէր արտէ սաքին պուօղան շաշ տըքըր.
 քօ լը տէսթէ ուի հաթը պու տայըն լը պար ճանավարէ
 քըրընէ, ու տը կօթ լը սէր արտէ սաքին պուօղանուա
 քօ սուրէթ շէքըն ժը աւ ճանավարուա, քօ պը քէր
 15 պրինտար պօ պու ու սաղ պօ պու: Ու ժէուա հիւքիւ
 մէթ հաթը տայըն քօ ժը սուրէթէ ճանավարուա բուհ
 պըտոն քօ սուրէթէ ճանավարէ խապէր պըտոն, ու քի
 քօ ժը սուրէթէ ճանավարուա սէճտէ նն քն աուի պը
 16 տն դաթլ քըրըն: Ու զօռ տըքըր ժը հէմիանուա եանի
 ժը բըլուքանուա ու ժը մնղընանուա, ու ժը զէնկինա
 նուա ու ժը ֆադիրանուա, ու ժը աղապիանուա ու ժը
 դուլլանուա, քօ լը սէր տէսթէ խօ ռասթէ եախօտ լը
 17 սէր հէնիէ խօ տաղմա դապուլ պըքըն: Ու քի քօ նը
 քեարս պը քըռն, եա պը ֆըռօջն, լէ թմնէ աւ քօ
 ժէուա հէյն տամղա, եա նավէ ճանավարէ, եախօտ
 18 հասապէ նավէ ուի: Իլը լը վըրն. ժը քէուա քօ ադլ
 հէյն պրա պըժմէրն հասապէ ճանավարէ, զիրա հասա
 պէ մնուուվ քի ն ու հասապէ ուի շաշ սնտ ու շէս
 թու շաշ ն:

ՍԷՐ 14

- 1 Ու մը նըհէթ, ու վահա Պարխ սնքընի պու լը
 սէր շիաէ Սիօնէ, ու պը ուիուա պուն սնտ ու չըլ ու
 շար հաղարան ուան քօ լը սէր հէնիյէ ուան հաթը
 2 պու նըվիսանտըն նավէ ուի ու նավէ Պավէ ուի: Ու մը
 ժը աղիւմանան տանկ քի պըհիսթ ողա տանկէ վըռ

- ավան, ու ողա տանկէ կիւրիւյթի քի մաղըն. ու աւ
տանկ քօ մը պըհիթ, ողա տանկ է թանպուրէ խօ
- 3 լէխըստօղ թանպուրճիան պու: Ու իլահիէ նու տը
խօնտը պուն, լը պար թախթէ ու շար հայվանան ու
երէցան, ու եէքէ նա տը քարը պու աւ իլահէ հին
պունէ ժը աւ սնտ ու չըլ ու շար հաղարան բէվա. ուան
- 4 քօ ժը արտէ խէլաւ պօ պուն: Ուանան աւ ըն քօ պը
ժընանուա մուրտար նա պուն զիրա պաքիր ըն ուանան
լը տու Պարխէ տըջուն, լը քօ քի աւ հնոն, ուանան
ժը մնուովան հաթըն պը ժարթը ժը խօտէուա ու Պար
- 5 խէուա: Ու լը տնովէ ուանտա տարէվ նա հաթը արի
թըն չըմա քօ ուան պէ գուտուր ըն:
- 6 Ու պաչգա մէլէք քի մը տի քօ տը փըուիա լը օրթա
աղիւմտան, քօ ժէուա միւժտէէ էպէտի հնպու, ժը
հէմի միլէթանուա ու գաովմանուա ու զըմանանուա ու
ժը թայիֆանուա քօ լը սէր արտէ սաքին տըպըն միւժ
- 7 տէ պըքն: Ու պը սաութ քի պըլընտ տը կօթ. ժը
խօտէ պը թըուսըն ու ժէուա չըքըր պըքըն. զիրա
սաաթէ շէրաաթէ ուի հաթ, ու սէճտէ պըքըն ժը
աուխուա քօ աղիւմանան ու արտէ, ու պահրէ ու դա
նիէ ավան խալդ քըր:
- 8 Ու լը տու ուիտա պաչգա մէլէք քի հաթ ու կօ,
ֆէթ քէթ պաժէրէ մաղըն Բաբիլօնէ. չըմա քօ, ժը
շարապէ զազապէ զինայէ խօ ժը հէմի թայիֆանուա տա
- 9 վախուարըն: Ու լը տու ուան պաչգա մէլէք քի հաթ,
ու պը պըլընտ ավաղ քի կօ. ֆի քօ ժը սուրէթէ
ճանավարուա սէճտէ տըքն, ու տամպայէ լը սէր հէնիէ
- 10 խօ, եախօտ լը սէր տէսթէ խօ գապուլ տըքն: Աւ
տէ վախու ժը շարապէ խըչմէ խօտէ, քօ սաֆի հա
թի ա գժը պուն լը նաւլ քեաժըքէ զազապէ խօտէ,
լը պար աղիզ մէլէքան ու լը հուզուրա Պարխէ պը ալըր
- 11 ու քիպրիթ տէ էզիյէթ պըքընըն: Ու տիւմանէ էզի
յէթէ ուան ապէտիւլ էպէտ ուա տըպն. ու լը ոօ ու
չնով ըահաթէ ուան թուենն, քօ ժը սուրէթէ ճանա

- վարուա ու ժը ուիուա սէճտէ տըրքըն ու տամղայէ նազէ
- 12 ուի գապուլ տըրքըն : Լը վըր ան սապրէ աղիզան , ուան
- 13 քօ թէնպիհէ խօտէ ու իմանէ Մէսիհէ տըրէն : Ու
 ժը աղիւմանան մը տանկ քի պըհիւթ քօ տը կօթ . Պը
 նրվիւ՝ ժը ուէ բէվն խօզի ժը ուանուա քօ պը Բապպ
 տը մըրքըն , պըուա տը պէ Աղիղ Բուհ . հաթա քօ ուան
 ժը զահմէթէ խօ բահաթ պըպըն . ու ամէլէ ուան լը
 տու ուան տը շուն :
- 14 Ու մը նըհէնթ , ու վահա տվըր քի սըբի , ու լը
 սէր աւ ազրէ եէքէ ոճնըթի պու մինա Գուուէ մն
 ուով . ու լը սէրէ ուիտա թաճ քի զէնին ու լը տէն
 թէ ուիտա տաս քի դուժ հնպու :
- 15 Ու ժը տաճարէ պաշգա մէլէք քի ուա տը պօ պու ,
 քօ պը պըլընտ ավաղ քի լը սէր ազրէ հաթը ոճնը
 տօղուա տը գիրա պու , ու տը կօթը պու . Տասէ խօ
 տըրէժ պըքա ու պը չինն , զիրա ռիթա չինանտընէ
- 16 հաթ , չըմա քօ վալայէ արտէ կըհիշթըն : Ու աւ քօ
 լը սէր ազրէ ու տընը պու , տասէ խօ լը սէր արտէ
 տըրէժ քըր , ու արա հաթը չինանտըն :
- 17 Ու ժը աւ տոճարէ աղիւմանէ պաշգա մէլէք քի ուա
 պու . ժը ուիուա ժի տաս քի դուժ հնպու :
- 18 Ու ժը սեղանէ պաշգա մէլէք քի ուապու , քօ հիւքիւ
 մէթէ ուի լը սէր ազրը հնպու , ու պը տանկ քի մն
 ղըն կազի ղըր ժը աուիուա քօ տասէ ուի է դուժ հն
 պու . ու կօ . Տասէ խօ դուժ տըրէժ քն , ու ժը ոնզէ
 արտէ ոչիյան պըչինն . զիրա թըրիէ ուի կըհիշթիւն :
- 19 Ու աւ մէլէք տասէ խօ լը սէր արտէ տըրէժ քըր , ու
 ժը ոնզէ արտէ թըրիան չընի . ու լը նազա մահասարէէ
- 20 մնզընէ ա ազապէ խօտէ խըստ : Ու մահասարա ժը
 պաժէր անըվն հաթը բէ լէ քըրըն . ու ժը մահասարա
 խօյն տը հաթը պու անը , քօ հաթա լը կէմէ հաս
 փան հազար ու շնշ սնտ ասպարէղ տըկըհիշթը պու :

- 1 Ու պաշտօն մանկուն ու անոյիս պատմէթ քի մը տի
լը աղիւմանտա, հաֆթ մէլէքան, ժը ուանուա քօ
հաֆթ պէրայէ բաշին հանպու, զիրա զազապէ խօտէ
- 2 պը ուան թէքմիլ պու : Ու մը տի ոգա պիլօուէ պահը
քի պը ազըը հաթը թէվ պուն. ու ուան քօ եէնկմիշ
քըրըն ժը ճանալարուա ու ժը սուրէթէ ուիւա ու ժը
հասապէ նալէ ուիւա, լը սէր պահրէ պիլօուէ սանքընի
- 3 պուն. ու ժը ուանուա դանպուրէ խօտէ հանպու : Ու
իլահիէ գուլէ խօտէ ա Մուսաէ տը խօնտը պուն, ու
իլահիէ Պարթէ, տը կօթըն, Մանըն ու անոյիս ըն ա
մէլէդ դա եա ժը հանր դըշդուա գատիր Բապպ Ալլահ,
սատըգ ու ռասթըն ռէյա դա, եա՞ փատիշահէ թա
- 4 յիֆան : Եա՞ Բապպ ժը դա քի՞ նա թըռոսն ու պը նա
վէ դառա համո նա քան. զիրա դու թանէ աղիղ ի,
չըմա քօ թայիֆան կըթք տէ պէն ու լը պանր դա սէ
ճտէ տէ պըքըն, զիրա տօղըն շէրասթէ դա պէյան
պուն :
- 5 Ու ժը ուէ բէվն մը նըհէնթ ու լը աղիւմանտա
- 6 չատըրէ տաճարէ շէհատէթէ վնպու : Ու հաֆթ պէրա
յան կըթօղ հաֆթ մէլէքան փաք ու փարլախ քըթան
հաթը որկըրթըն, ու լը սէր սընկա խօ փըշթա զէուին
- 7 հաթը կըտան, ժը տաճարէ ռա պուն : Ու ժը աւ չար
հայվանան եէքէ ժը հաֆթ մէլէքանուա ժը զազապէ
ապէտիւլ էպէտ կանի պուն խօտէ հաֆթ քեասըքէ
- 8 զէուին դըթի տա : Ու տաճար ժը ճէլալ ու գուվէթէ
խօտէ պը տիւման դըթի պու, հաթա քօ թէքմիլ պը
պըն հաֆթ պէլայէ հաֆթ մէլէքան ու լը տաճարէ քէ
թընէ գաթ եէքէ գատիր նան պու :

ՍԷՐ 16

- 1 Ու մը ժը տաճարէ սառութ քի պըլընտ պըհիսթ քօ ժը հաֆթ մէլէքանուա տը կօթ, Հնուրն հաֆթ քեասըքէ զազապէ իօտէ լը սէր արտէ պը ուէժըն:
- 2 Ու մէլէքէ ավուլին ջու ու քեասըքէ խօ լը սէր արտէ ուրժանտ, ու գոննէր քի քէօթի պու լը սէր ուան մնուուվան ժը ուանուա քօ տամուպէ ճանավարէ հնպու ու ուան քօ ժը սուրէթէ ուիուա սէճտէ տը քըրը պուն:
- 3 Ու իքիննի մէլէքէ քեասըքէ խօ լը սէր պահրէ ուրժանտ, ու ավան ոգա խույնա մնուուվէ մըրի պու ու լը պահրէտն պուն հէմի հայվանան մըրըն:
- 4 Ու իւչըննի մէլէքէ քեասըքէ խօ լը սէր չայան ու 5 գանիէ ավան ուրժանտ, ու ուան խույն պուն: Ու մը ժը մէլէքէ ավէ պըհիսթ քօ տը կօթ, Դու սատըգ Ի, ե'ա Բապպ դու քօ մէվճիւտ Ի ու մէվճուտ պույ ու 6 դու աղիղի, զիրա դա վահա հիւքմ քըր: Ջիրա ուան խույնա սատըգան ու փէյղէմպէրան ուրժանտըն, ու դու ժը ուանուա խույն տա վնխուարըն, զիրա ժը ուիուա 7 լայըգըն: Ու մը ժը սեղանէ պըհիսթ քօ տը կօթ, Պէլի ե'ա ժը հնր դըրչուա գատիր Բապպ Ալլահ չէրաաթէ դա ոասթու հագըն:
- 8 Ու տէօրտըննի մէլէքէ քեասըքէ խօ լը սէր ու ուրժանտ ու ժէուա հիւքիւմէթ հաթը տայըն, քօ մն 9 ոուվան պը ակըր պը շէվութինն: Ու մնուուվան պը շէտիտ հէրարէթէ շէվութին, ու քիւֆր քըրըն ժը նա 10 վէ իօտէուա քօ լը սէր աւ պէլպան հիւքիւմէթէ ուի հնպու. ու թօպա նն քըրըն քօ ժէուա համտ պըքըն:
- 10 Ու պէշիննի մէլէքէ քեասըքէ խօ լը սէր թախթէ ճանավարէ ուրժանտ, ու փատիչահիթիէ ուի դահրի 11 պու, ու ժը հէչան զըմանէ խօ տը ճութըն: Ու ժը

- Սլաճէ աղիւմանուա քիւֆր քըրըն ժը սէմէսէ հէշա աւ
 գուներէդ խօ, ու թօպա նն քըրըն :
- 12 Ու ալթընճի մէլէքէ քեասըքէ խօ լը սէր չայէ մն,
 զըն Եփրատէ ուրժանտ, ու ալէ ուի զուվա պուն. վու,
 սան քօ ոէյա փատիշահէ ոօ հնլաթէ հազըր պըպն :
- 13 Ու մը տի քօ ժը տնվէ աժտիեարէ ու ճանաւարէ ու
 տնրէվ փէյղէմպէրէ սէ ննփաք բուհան տնր տը հաթը
- 14 պու ոգա պագան: Ջիրա աւ բուհէ ճընան ըն, քօ
 ալամէթան տըքըն ու ժը հէմի փատիշահէ տընէուա
 տը ջուն քօ ուան ժը պոյ ժը հնր դըշդուա փատիր
- 15 ճէնկէ խօտէուա պը ճըվինըն: Վահա նզ ոգա տըզ դէմ
 խօզի ժը ուիուա քօ հէշար տը մինն ու ճըլէ խօ տը
 բէ, քօ դահզի նն կէու, ու սյպա ուի խույա նն պն:
- 16 Ու ուան լը ճի քի ճըվանտըն քօ պը իպրանիէ Սըմա,
 դէդան դէ կօթըն:
- 17 Ու եէտինճի մէլէքէ քեասըքէ խօ լը հալայէ ուրժա,
 նա, ու ժը տաճարէ աղիւմանան, ժը թախթէ ալագքի
- 18 պըլընտ ուապու պը կօթընէ, Պուն: Ու պըրուսքան ու
 տանկան ու կիւրիւթիեան պուն ու զէլզէլէ քի մնզըն
 պու, վուսանքօ մնուուվան լը սէր արտէ խալփ պունէ
 հաթա նուա, վուսան զէլզէլէ քի մնզըն նն պօ պու :
- 19 Ու պաժէրէ մնզըն սէ փար պու, ու պաժէրէ թայիֆան
 քէթըն, ու Բաբիլօնէ մնզըն լը պնր խօտէ զիքը պու,
 քօ քեասըքէ խըշմու զապապէ շարապէ ուի ժէուա պը
- 20 ս.ն: Ու հէմի ատայան ունվիւան ու ջիան նն պատէտ
- 21 պուն: Ու դնյըքէ կըր, սայքի հնր եէքէ պը վէզն
 թալանթ քի ժը աղիւմանան տը հաթը պու խուարի լը
 սէր մնուուվան. ու մնուուվան ժը խօտէուա տըժմինան
 քըրըն ժը պոյ պէլայէ դնյըքէ զիրա պէլայէ ուի փըու
 մնզըն պու :

Ս Ե Բ 17

- 1 Ու հաթթ քեասըքան կրթօղ ժը հաթթ մէլէքան
 եէքէ հաթթ, ու պը մըուա խապէր տա պը կօթընէ :

- Որն , ու ժը դառա պը նըմէւըմ հիւքմա աւ Փահիչէէ
- 2 մնղըն . քօ լը սէր փըռ ալան ոօ տընն : քօ պը ուի
 ոա փատիչահէ արտէ զինա քըրըն . ու սաքինէ արտէ
- 3 պը շարապէ զինաթիէ ուի սէրխօշ պուն : Ու մը կըրթ
 պը թուհ լը չէօլէ պըր , ու մը տի ժըն քի քօ լը սէր
 ճանալար քի սօռ ոօնըչթի պու , ու աւ ճանալար
 պը նալէդ քիւֆրան դըժի պու ու հաֆթ սէրի ու տահ
- 4 դօչէ ուի հնպու : Ու ժընըք խէլաթէ սօռ հաթը պու
 որկըրթըն , ու խնմըլանտը պու պը զէռ ու պը դէվըրէ
 ճէվահիրան ու պը ինճուան , ու լը տէսթէ ուիտաւ
 քեասըք քի հնպու , պը մէքրուհիթիէ պը զինայէ ու
- 5 պը ննփաքիթիէ դըժի պու : Ու լը սէր հէնիէ ուի
 նալ քի նըլիսանտըն պու , սըր , եանի տիյա Փահիչան
- 6 ու մէքրուհաթիէ արտէ է Բարիլօնէ մնղընէ : Ու մը
 տի աւ ժըն պը խույնա ազիզան ու շահիտէ Մէսիհէ
 սէրխօշ պօ պու , ու կավա մը տի աուի պը փըռ թա
- 7 ճիւպ պունէ թաճիւպ քըր : Ու մէլէք ժը մըռա կօ .
 Չըմա՞ դա թաճիւպ քըր , նղ ժը դառա պը պէժըմ
 սըրա աւ ժընըքէ ու է աւ ճանալարէ քօ աւ լը սէր
 խօ կըրթիւն , ու հաֆթ սէրի ու տահ դօչէ ուի հէյն :
- 8 Ու աւ ճանալար քօ դա տի հէյն ու թուննն , ու
 ժը արտէ ոնչ ժօր տէ պէ ու լը հէլաքէ տէ պըջօ ,
 ու լը սէր արտէ սաքին պուօղան քօ նալէ ուան ժը
 իպթիտաէ տընէ լը քըթէպէ հայաթէտա նըլիսանտըն
 նընըն տէ թաճիւպ պըքըն կավա քօ պը պինըն աւ ճա
- 9 նավարէ քօ հնպու ու թուննն , ու նէզն : Լը վըր լա
 զըմ ա իմ՞ քի քօ ագլէ ուի հնպու , աւ հաֆթ սէրի
 հաֆթ Ղիանն , լը քօ քի ժընըք լը սէր ուան ոօ տը
- 10 նն , ու հաֆթ փատիչահ ըն . Բէնճ քէթըն ու եէքէ
 տը մինն ու աուէ տըն հէժա ննհաթիւն , ու կավա պէ
- 11 հընտըք զէման տէ պը սնըրնն : Ու աւ ճանալար քօ
 հնպու , ու թուննն , աւ ժի սէքիղինճի ն . ու ժը
- 12 հաֆթանն , ու լը հէլաքէ տըջօ : Ու տահ դօչան քօ
 դա տի , տահ փատիչահ ըն , ուան քօ հէժա փատի

- չահիթի նսն սանտընսն, լաքին պը ճանավարէ թնվ սաաթ քի ոգա փատիշահան հիւքիւմէթ տըսթինըն :
- 13 Ու մէրամէ ուանան եէքըն ու գուվլէթ ու հիւքիւմէթէ խօ ժը ճանավարուա տըտըն : Ուանան պը Պարթտէ տէ ճէնկ պըքըն, ու Պարթ ուան եէնկմիշ տէ պըքսն . զիրա աւ իստիէ խօտիան ու փատիշահէ փատիշահան սն . ու պը ուի թնվ պուղան, տավէթլի ու պըժարթի ու
- 15 իթիգաթլինըն : Ու ժը մըռա կօ . Սւ ավան քօ դա տի, քօ լը սէր ուան ֆահիշէ ռօնըշտի պու գավման
- 16 ու գալապալըղան ու թայիֆան ու զըմանանըն : Ու աւ տահ գօշան քօ դա տի ու ճանավարէ ուան տէ ժը ֆահիշէէ իքրահ պըքըն, աուի խարապ ու դահզի տէ պըքըն . ու կօվտայէ ուի տէ պըխուն, ու լը ակըր-
- 17 տա աուի տէ պը շէվութինըն : Ձիրա իստէ լը տըլէ ուան տանի քօ մէրամէ ուի իճրա պըքըն, ու եէք մէրամ պըպըն ու փատիշահիթիէ խօ ժը ճանավարուա
- 18 պըտըն, հաթա քօ ֆէլամուլահէ թէքմիլ պըպան : Ու աւ ժընըք քօ դա տի, աւ պաժէրէ մնզընսն, քօ փա- տիշահիթի տա ժօ լը սէր փատիշահան :

ՍԷՐ 18

- 1 Ու բաշէ աւ դըշդան պաշգա մէլէք քի մը տի քօ ժը ազիւմանան տը հաթը խուարի պու . ու հիւքիւմէթ քի ուի մնզըն հնպու ու արտ ժը ճէլայէ ուի հաթը
- 2 ոօհնի պուն : Ու պը գուվլէթլի տանկ քի կազի քըր կօթընէ . ֆէթ քէթ Բաբիլօնէ մնզըն . ու մէսքեանէ ճընան պու . ու զընտանէ հէմի նսփաք բուհան ու
- 3 գաֆասէ հէմի մուրտար ու մէքրուհ դէյրան : Ձիրա հէմի թայիֆան ժը շարապէ խըշմ ու զինայէ ուի վն- խուարըն, ու փատիշահէ արտէ բէռա զինա քըրըն, ու թիւճարէ արտէ ժը վըռ սէֆայէ ուի զէնկին պու :
- 4 Ու ժը ազիւմանան մը պաշգա տանկ քի պըհիսթ քօ տը կօթ . ժը ուէ ուապըն, եա՛ գավմա մըն . քօ ժը

- կիւնէէ ուիռա իլհադ նն պըն, քօ ժը պէլայէ ուի
 5 հիսսէ ննթիւնըն: Ջիրա կիւնէէ ուի հաթա ազիւմա,
 նան կըհիշթըն, ու խօտէ գապաաթէ ուի զի.բը քըր:
 6 Աւ չավան քօ քըր հուն ժի վուսան պըքըն ժէոա, ու
 ժէոա լը կօրա ամէլէ ուի տու գաթ պըտըն. աւ քեա,
 սըք քօ աւ դըժը քըր ժէոա տու գաթ դըժը պըքըն:
 7 Հնր չը գաս քօ աւ խօ իգէթլի քըր ու սէֆա աթօթ
 ժը ուիռա աւ գաս իսքէնճէ ու շին պըտըն. զիրա աւ
 լը տըլէ խօտա տըպէ. էղ սուլթան ուօարնըմ ու ժընէ,
 8 պի նընըմ, ու նզ գաթ տէ շին նն պիւնըմ: ժը ուի
 սէմէտէ պէլայէդ ուի, մըրըն ու շին ու պըրչիթի լը
 եէք ուօտա տէ պէ. ու պը ալըր տէ պէ շէվութան,
 տըն, զիրա աուի հիւքմ քըօղ Բապպ Սլլահ գուվլէթ
 9 լի ն: Ու փատիշահէ արտէ քօ պը աուիռա զինա
 քըրըն ու սէֆա աթօթըն, տէ պըկըրին ու շին պըն
 լը սէր ուի կավա քօ պը պինըն տիւմանէ շէվութան,
 10 տընէ ուի: ժը սէմէտէ թըոսէ իսքէնճէ ուի տուրվն
 տէ պը սնքընըն ու պէժըն. վա՛յ, վա՛յ ժը դառա՛ է՛յ
 պաժէրէ մնղըն Բաբիլօն, քօ հիւքմ ու զազապա դա լը
 11 սաաթ քի տա հաթ: Ու թիւճարէ արտէ տէ պը կըրին
 ու շին պըպըն լը սէր ուի, չըմա քօ մաթաա ուան
 12 հէնի եէքէ նա քըոն. Եանի զէո ու զիվ, ու գէվըրէ
 ճէվահիր ու ինճու ու քթանէ զըրալ ու խէլաթ ու
 հավըրչմ, ու մաթաա գըրմըզ, ու հնր տիւրլիւ տարէ
 պուխուր, ու հնր տիւրլիւ Փրադէ Փիլ տիշի, ու հնր
 տիւրլիւ պը փըո պահա ժը տար ու ժը սըֆըր ու ժը
 13 հասըն ու ժը Փրադէ մէրմէր: Ու տարչին ու ամամոն
 ու պուխուրան ու պը պինա խօշ ուուն, ու քիւնլիւք
 ու շարապ ու զէթունն կաղի, ու արէ սիմտտ ու կէ,
 նըմ ու տավարան ու միան ու արապան ու քէօլէան ու
 14 ճանէ մնուվան: Ու մէյվէէ արզույէ ճանէ դա ժը
 15 դա ջու, ու ուան հէնի գաթ դուէ տէ նն պինի: Ու
 թիւճարէ դըչդէ հանա քօ ժը ուիա խօրթ պօ պուն
 ժը թըոսէ ազապէ ուի տուրվն տէ պը սնքընըն ու

- 16 պէժըն . Պը շին ու կըրինէ : Վայ, վայ, էյ պաժէրէ մնզըն քօ պը քթանէ զըրավ աւ խէլաթ ու գըրմըղ հաթը որկըրթըն ու զէն ու գէվրէ ճէվահիրան ու պը ինճու հաթը պուն խնմըլանտընէ չըմա քօ աւ գաս
- 17 զէնկինիթի լը եէք սասթտա փուճ պու : Ու հնր րէ յիսա կէմիէ ու լը կէմիտա պուն հէմի թայիֆան ու կէմիճիան , ու լը պահրէտա հէմի չըղուլանտօղան ժը
- 18 տուրլն սնքընին : Ու կավա քօ տիւմանա շէվութան տընէ ու ի տին , տը գիրա պուն պը կօթընէ . Մինա
- 19 պաժէրա հանա մնզըն հէյն : Ու լը սէր սէրէ խօ խօլի տանին , ու պը կըրինէ ու շին պունէ տը գիրա պուն պը կօթընէ . Վայ՝ վայ՝ ժը աւ պաժէրէ մնզընա , լը ուխտա ժը փըու գըլմէթլի պունէ ու ի խօրթ պուն աւ հէմիան , քօ կէմիէ ուան հնպու լը սէր պահրէ ,
- 20 զիրա լը եէք սասթտա խօփան պու : Շազ պըն լը սէր ուի՝ էյ ազիւմանան ու ազիզ րէսուլան ու փէյ զէմպէրան , քօ խօտէ հայֆա ո ժէ սննտ :
- 21 Ու գուվլէթլի մէլէք քի գասա գէվըր քի մնզընէ աչէ գէվըր քի հնլանի ու ավէթ լը պահրէ պը կօթընէ . Ավհա պը գուվլէթ խուարի տէ պէ ավէթըն , պաժէրա մնզըն Բարիլօն , ու հէնի տէ նէյն տիթըն :
- 22 Լը դատա հէնի տանկէ դանպուրճիան ու տանկպէժան նէյլանան , ու պօրաղան տէ նէյն պըհիսթըն ու լը դատա հէնի ուսթա քի սանաաթէ տէ նէյն տիթըն , ու տանկէ աչէ լը նավ դա հէնի տէ նէյն պըհիսթըն :
- 23 Ու լը դատա հէնի ու հնիա չըրէ գաթ տէ նն խույա պն , ու տանկէ զավա ու պուք հէնի լը դատա տէ նէյն պըհիսթըն , զիրա թիւճարա դա քիպարա տընէ պուն . չըմա քօ պը սիհիրպազիան խօ դա հէմի թա
- 24 յիֆան շաշ քըր : Ու լը նավ ուխտա խույնա փէյլէմ պէրան ու ազիղան ու աւ հէմի քօ լը սէր սրտէ հաթըն գուշթըն հաթըն տիթըն :

ՍԷՐ 19

- 1 Բաշէ աւ դըշդան ողա տանկէ փրո զալապարդէ ,
 և ազիւմանտա մը ալազ քի պըլընտ պըհիսթ , քօ տը
 կօթը պուն , Ալէլուիա , խէլաս ու համտ ու իզգէթ ու
- 2 զուվէթ ժը խօտէէ մանա մախտուս ան : Չըմա քօ
 շէրաաթէ ուի հագ ու սատըգ ըն . զիրա պը զինայէ
 խօ տընէ և ֆէսատէ տայօղ շէրաաթէ աւ ֆահիշէէ
 մազըն պըրի , ժը պօյ խույնա գուլէդ խօ ժը տէսթէ
- 3 ուի ինթիգամէ սանտ : Ու թէգըրար կօն . Ալէլուիա ,
 4 աւ տիւմանէ ուի ապէտ էլ էպէտ ուա տըպան : Ու պիսթ
 ու չար երեցան ու չար հայվանան քէթըն ու սէճտէ
 քըրըն ժը խօտէոա , քօ և սէր թախթէ ոտը նան ,
- 5 պը կօթընէ . Ամին , Ալէլուիա : Ու ժը թախթէ տանկ
 քի ուապու պը կօթընէ . ժը խօտէէ մանա չըքըր պը-
 քըն , հէմի գուլէդ ուի , ու հուն քօ ժէ տը թըռսըն ,
- 6 բըջուք ու մազընան : Ու ողա տանկէ փրո զալապա-
 րդէ ու ողա տանկէ փրո ալան , ու ողա տանկէ զու-
 վէթլի կիւրիւլթիան մը պըհիսթ , քօ տը կօթը պուն ,
- 7 Ալլահէ ման փատիշահիթի աթօթ : Էմ շաղ ու մէտըուր-
 պը պըն , ու ժէոա համտ պըտըն . զիրա տալէթէ
- 8 Պարխէ հաթ , ու ժընա ուի աւ խօ հազըր քըր : Ու
 ժէոա հաթը տայըն քօ փաք ու փարլախ քըթանէ
 զըրալ որկըրան , զիրա քըթանէ զըրալ սատագաթէ
- 9 ազիզան : Ու ժը մըոա կօ . Պընըլիս խօզի ժը ուան-
 ոա քօ և զիյաֆէթէ տալէթէ Պարխէ տալէթ պունան .
- 10 ու ժը մըոա կօ . վանան ըն տօզրի ֆէլամուլահէ : Ու
 անթի և պանը լընկէ ուի քէթըմ , քօ ժէոա սէճտէ
 պըքըմ , ու ժը մըոա կօ , Սագըն նան քի , անթի գուլտաշէ
 դա ման , ու է պըէյէդ դա , ժը ուանոա քօ շէհատէ-
 թէ Մէսիհէ հէյան , ժը խօտէոա սէճտէ պըքան , զիրա
 շէհատէթէ Մէսիհէ րուհէ փէյզէմպըրիթի ան :

- 11 Ու մը տի աղիւմանան հաթը վնպուն, ու վահա հնսփ քի պօզ, ու ժը լը սէր ուի սուար պուօղուա, էմին ու Հագ տը հաթը պու կօթըն, ու պը սաստագա.
- 12 Թէ շէրասթ տը պինն ու ճէնկ տըքն: Ու շահվէ ուի ոգա ալէվէ ալըր պու, ու լը սէր սէրէ ուի փըռ թաճան հնպու, ու հաթը նըվիսանտըն նավ քի հնպու, քօ եէքէ նն տը զանը պու, լէ թանէ աւ:
- 13 Ու պը խույն հաթը պօյախ պուն ճըլ քի որկըրթը պու. ու նավէ ուի քէլամուլահէ տը հաթը պու կօ.
- 14 Թըն: Ու լը աղիւմանտա պուն ասքէրան լը բէյ ուի տըջօ պուն պը հնսփէ սըփի. սըփի ու փաք քըթանէ.
- 15 Գըրավ հաթը որկըրթըն: Ու ժը տնվէ ուի շուր քի դուժ տնր տը հաթը պու, քօ պը աուի լը թայիֆան խն, ու պը ասայէ հասընին ուան տէ պը շէրինն, մահսարայէ խըչմ ու զաղապէ շարապէ գատիր Ալլահէ.
- 16 աւ տէ բէ լէ պըքն: Ու լը սէր ճըլէ ուի ու լը սէր հէթէ ուի, հաթը նըվիսանտըն նըվիս քի ուի հնպու, ՓԱՏԻՇԱՀԷ ՓԱՏԻՇԱՀԱՆ ՈՒ ԽՕՏԻԷ ԽՕՏԻԱՆ:
- 17 Ու մէլէք քի մը տի քօ լը նավա ուժէտա սնքընի պու, ու պըլընտ ավաղ քի գիրա լը աղիւմանտա Ֆրօղ հէմի դէյրանուա պը կօթընէ. Որըն լը մնղըն զիյաֆէ.
- 18 Թէ խօտէ ճէմ պըպըն: Քօ պըխուն լէչէ փատիշահան, ու պինպաչիան ու լէչէ գուվէթիան, ու է հնսփան ու լէչէ լը սէր ուան սուար պուօղան, ու լէչէ աւ հէմիան, էրքը ազատիան ու էրքը գուլան, էրքը բըջուքան ու էրքը մնղընան:
- 19 Ու մը տի ճանավարէ ու փատիշահէ արտէ ու ասքէրէ ուան լը եէք ճիսա հաթը ճըվանտըն ժը պօյէ քօ պը ուիուա ճէնկ պըքըն, քօ լը սէր հնսփէ սուար պօ.
- 20 պու, ու պը ասքէրէ ուիուա: Ու ճանավար ու պը ուիուա պուօղ փէյղէմպէրէ տնրէվ հաթը կըրթըն. աւ քօ լը պնր ուի ալամէթան քըր. պը ուան քօ շաշ քըր ուան քօ տամպայէ ճանավարէ գապուլ քըրը պուն. ու ժը սուրէթէ ուիուա նէճտէ քրօղան, հնրտու ժի սաղ սաղ

հաթըն ավէթըն պը քիպրիթ հաթը շէվութի լը ակըրէ :
 21 Ու աւ քօ մա պուն հաթըն դուշթըն պը լը սէր հաս֊
 փէ սուար պուն շուրէ քօ ժը տանլէ ուի տնր տը հա֊
 թը պու . ու դէյրան կըշք ժը կօշթէ ուան թէր պուն :

ՍԷՐ 20

- 1 Ու մէլէք քի մը տի քօ ժը աղիւմանան տը հաթը
 պու խուարի , ու լը տէսթէ ուիտա մրֆթայէ արտէ
- 2 Ուշ ու զէնճիր քի հնպու : Ու կըրթ աժտիեարէ ,
 եանի աւ մահրէ ավուլին քօ իպլիս ու Շէյդան ան . ու
- 3 աուի կրէտա հազար սալ : Ու աուի լը պըն զըքէ արտէ
 խըսթ ու գափաթմիշ քըր ու ժը սէրտա միւհր քըր ,
 քօ հէնի թայիֆան շաշ ննքն , հաթա քօ հազար սալ
 թէմամ պըպն . ու ժը ուէ բէվն հընըք ռիսթ , կէրէք
 ան քօ վնպն :
- 4 Ու մը տի թախթան , ու լը սէր ուան ռօնըշթօղան
 ու ժը ուանու հիւքիւմէթէ շէրաթէ հաթը տայըն ,
 ու ժը պօյ շէհատէթէ իսաէ ու ֆէլամուլլահէ ըուհէ
 սէրժէ պունան մը տի . ու ուան քօ , ժը ճանավարուա
 սէճտէ նն՝ քըրըն , նն՝ ժի ժը սուրէթէ ուիուա . ու
 տամղայէ ուի լը սէր հէնիէ խօ ու լը սէր տէսթէ խօ
 գապուլ նն քըրըն . ուան սաղ պուն ու Մէսիհէուա
- 5 հազար սալ փատիշահիթի աժօթըն : Ու պաշգա մըրիան
 սաղ նն պուն , հաթա քօ հազար սալ թէքմիլ պու ,
- 6 ուիա ան գըյամէ ավուլին : խօզի ժը աուիուա քօ փարա
 ուի լը գըյամէթէ ավուլինտա հէյն . լը սէր ուանան
 հիւքիւմէթէ իքինճի մըրընէ թուննան , լէ ուան իմամէդ
 խօտէ ու իսաէ տէ պը պըն . ու պը ուիուա հազար սալ
 տէ փատիշահիթի պաժօն :
- 7 Ու կափա հազար սալ թէքմիլ պըպն , Շէյդան ժը
 զընտանէ տէ պէ տնր . ու տէ ուապն ու շաշ պըքն
 լը շար ալիէ տընէ պուն թայիֆան եանի Գոգ ու Մա֊
 գոգէ , քօ ուան ժը ճէնկուա պը ճըվինն քօ հասապէ

- 8 ուան զանա զումէ պահրէ ան : Ու լը սէր ֆուայիէ տընէ
 ուսպուն ու ժը շար ալիէ հասատ քըրըն օրտուա ազիւ
 9 զան ու պաժէրէ տանլի : Ու ժը ազիւմանան ժը ալիէ
 իօտէ ազըր քէթ , ու ուան թէլէֆ քըր . ու իպլիս
 քօ ուան շաշ քըր , հաթը ալէթըն լը կէօլա ազըրէ
 ու քիպրիթէ , լը քօ քի պու ճանավարէ ու փէյդէմ
 10 պէրէ տանրէվին : Ու տէ իսքէնճէ պըքշինըն շավ ու ու
 ապէտ էլ էպէտ :
- 11 Ու մը թախթ քի սըփի տի , ու լը սէր ուի եէքէ
 հաթը ունըշաի , քօ ժը ոուէ ուի արտ ու ազիւմա
 նան ուէվիան ու ժը ուանուա ճի նա հաթը տիթըն :
- 12 Ու մըրիան մը տի բըշուք ու մանընան , քօ լը պանր
 թախթէ սանընի պուն , ու քըթէպան վան պուն ու
 պաշգա քըթէպ քի վանպու , եսնի , քըթէպէ հայաթէ ,
 ու ոգա լը քըթէպանտա հաթը նըվիսանտըն մըրիան
- 13 հիւքմ պուն լը կօրա ամէլէ իօ : Պահր ժը նավ իօ
 մըրիան տա , ու մըրըն ու ճէհէննէմ լը նավ ուանտա
 պուն մըրիան տանը . ու հանր քան լը կօրա ամէլէ իօ
- 14 հիւքմ պու : Ու մըրըն ու ճէհէննէմ լը կէօլա ազըրէ
- 15 հաթըն ալէթըն , ուիա ան իքինճի մըրըն : Ու հանր քի
 քօ լը քըթէպէ հայաթէտա նա՛ հաթը տիթըն նըվի
 սանտըն , լը կէօլա ազըրէ հաթը ալէթըն :

Ս Ի Բ 21

- 1 Ու մը տի ազիւման քի ու արտ քի նու , չըմա քօ
 ազիւմանէ ավուլին ու արտէ ավուլին պըհուրին ու
- 2 հէնի պահր թուննան պու : Ու պաժէրէ ազիւլ Երուսա
 լիմէ նու մը տի քօ ժը ազիւմանան ժը իօտէ տը հաթը
 պու իուարի , քօ ոգա ժը պօյ մէրէ իօ հաթը իսանը
 3 լանտըն պուք քի , հաթը հազըր պուն : Ու մը ժը ազիւ
 մանէ ավազ քի մանըն պըհիսթ , քօ տը կօթ . վահա
 չատըրէ իօտէ լը նավ մանուվան ու աւ պը ուանուա
 տէ սաքին պըպան . ու ուան զավմէ ուի տէ պըպըն ու

- 4 Խօտէ պը ուան տէ պըպն ոգա Խօտէէ ուան : Ու աւ
 5 ժը շահվէ ուան հէմի հէսթրան տէ փազըժ պըքն ,
 ու հէնի մըրըն տէ նն պն , նն՛ շին , նն՛ ֆէրեատ ,
 ու նն հէչան ժը ուի բէվն տէ նն պն , չըմա քօ դըշ-
 6 դէ սվուլինան պըհուրին : Ու աւ քօ լը սէր թախթէ
 ոօնըչտը պու կօ . վահա հէմի դըչդան նու տըքըմ ,
 ու ժը մըռա կօ . Պը նըվիս , զիրա խապէրէդ ուանան
 7 տօղրի ու էմին ըն : Հէմ ժի կօ ժը մըռա . Պու , էզ ըմ
 Սլֆա ու Օմէդա , խպթիտա ու նիհայէթ , նզ ժը թիռա
 8 պէլաշ տէ պըտըմ ժը գանիէ ավէ հայաթէ : Սւ քօ
 եէնկմիշ տըքն , դըշդէ հանա տէ միրաս պըկըրն , ու
 նզ Խօտէէ ուի տէ պըպըմ , ու աւ էվլատէ մըն տէ
 9 պըպն : Լաբին փարա թըռասօքան ու իմանսըզան ու
 մուրտարան ու դաթուլան , ու զինաքեարան ու սի-
 հիրպազան ու փութֆէրէսթան , ու է հէմի տաննվիան
 լը կէօլա պը ակըր ու քիպրիթ հաթը շէվութանտընէ
 պըպն . քօ ուիա իքինճի մըրըն ն :
 10 Ու աւ բաշին պու պը հաֆթ պէլայէ հաթը դըժի
 պուն հաֆթ քեասըքէ կըթօղ ժը հաֆթ մէլէքան եէ-
 11 քէ հաթ ժը մըռա ու պը մըռա խապէր տա ու կօ .
 Որն ժը դառա նիշան պըտըմ պուքէ , ժընա Պանսէ :
 12 Ու մը լը բուհտա լը շիա քի պըլընտ ու մանգըն պըր ,
 ու ժը մըռա աւ պաժէրէ Երուսալիմէ ազիզ նիշանտա .
 13 քօ ժը ալիէ Խօտէ ժը ազիւմանան տըհաթը պու խուա-
 14 ըրի : Ու լը ուիաա ճէլալէ Խօտէ հնպու , ու ոօհնիէ ուի
 փըռ դըյմէթլի ոգա գէվըր քի պու . լը շէքըա պիլօռէ
 15 ոգա եէշիմ գէվըրէ պու : Ու հիսարէ ուի պըլընտ ու
 մանգըն պու , ու տուանդտահ տանրիէ ուի հնպու , ու
 լը սէր տանրիի ուի տուանդտահ մէլէք հնպու . ու լը
 սէր տանրիան նավան հաթը պուն նըվիսանտըն , եանի
 նավէդ տուանդտահ զիւրիյէթէ գուռէդ խարայէլէ :
 16 Ու ժը ոօ հէլաթէ սէ տանրի , ու ժը ալիէ շէմալէ սէ
 տանրի , ու ժը ալիէ դըպլէ սէ տանրի ու ժը ալիէ ոօ
 17 ավայէ սէ տանրիէ ուի հնպու : Ու ժը հիսարէ պաժէ

- րէնա տուանգտահ հիմէ ուի հնայու , ու լը սէր ուան տուանգտահ նալէ տուանգտահ րէսուլէ Պարխէ նըվի-
- 15 սանտի պու : Ու աւ քօ ժը մըուա խապէր տըտա պու լը տէսթ ուիտա գամիչ քի ղէուին հնայու . քօ պը ուի
- 16 պատէր , ու տարիէ ուի ու հիսարէ ուի պը բիվն : Ու պատէր չար քէօչն պու , ու տըրէժիթիէ ուի գասա ֆըուաթիէ ուի պու , ու պատէր պը ուի գամիչէ տուանգտահ հաղար ասպարէզ բիվանտ . տըրէժիթիէ
- 17 ուի ու պերէ ուի ու պըլընտիէ ուի եէք պու : Ու հիսարէ ուի սատ ու չըլ ու չար կազ բիվանտ պը չափէ
- 18 ինսանն . քօ աւ չափէ մէլէքէ ն : Ու եափուէ հիսարէ եէլիմ պու . ու պատէր ժը փաք ղէու պու , մինա պի-
- 19 լօուէ փաք : Ու հիմէ հիսարէ պատէր պը հէմի տիւր լիւ գէվըրէ գըլմէթլի հաթը պու խամըլանտըն , հիմէ ավուլին եէլիմ պու , ու իքիննի եագուտէ մափի , իւ-
- 20 չըննիէ պաղամի , տէօրտըննի զիւմրիւթ պու : Պէշիննի ագիգ , ալթըննի եագուտէ գըլըլ , եէտիննի գէվըրէ ղէու , սէքիղիննի շէպչիրաղ , տօգուգիւննի թօփազ , ծնուննի քրիտպրաստս , ծն պիրիննի եագուտ , ծն իքին-
- 21 ճի ամէթովս պու : Ու տուանգտահ տարիան տուանգտահ ինճույան պուն , հնր եէք տարի ժը սաղ եէք ինճույէ պու . ու մէյտաննէ պատէրէ պարզի ողա պի-
- 22 լօու ժը խալիս ղէու պու : Ու լը նալ ուիտա մը տաճար նն տի , զիրա ժը հնր դըշդուա գատիր Բապպ Ալլահ
- 23 ու Պարխէ տաճարէ ուի նն : Ու պատէր միւհթաճէ ու , եա է հիվ նընն , քօ ժէուա ուօհնի պըտըն , զիրա ճէլպէ իօտէ ժէուա ուօհնի տըտն , ու գանտիլէ ուի
- 24 Պարխ ն : Ու հաթը խէլաս պու թայիֆան պը ուօհնիէ ուի տէ պըլուն , ու փատիշահէ արտէ շան ու իղգէթէ
- 25 իօ տէ լը նալ ուի պինըն : Ու տարիէ ուի լը ու տէ նէյըն գուֆուլանտըն , զիրա լը ուէ շնվ տէ ննպն :
- 26 Ու շան ու իղգէթէ թայիֆան լը նալ ուի տէ պինըն :
- 27 Ու լը նալ ուիտա , գաթ եէքէ մուրտար , եա մէքրուհ , եա տարէվ քըրօղ տէ նն գէվն . լէ

Թանկ ուան քօ լը քըթեպէ հայաթէ Պարխէ հաթըն նըվիսանտըն :

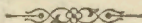
ՍԷՐ 22

- 1 Ու ժը մըռա ջէմ քի ավէ նիշանտա , պարիգի ոգա պիլոն , քօ ուա տը պօ պու ժը թախթէ իօտէ ու
- 2 Պարխէ : Ու լը մէյտանէ աւ պաժէր ու լը աւ ալի ու ուի ալիէ ջէմէ տարէ հայաթէ հնպու , քօ տուանը տահ թիւրլիւ մէյվէ տը անի պու , ու լը հնր մահտա մէյվէէ խօ տըտա , ու փնլէ աւ տարէ ժը թայիֆանուա
- 3 շիֆա տըտա պու : Ու հէնի գաթ լանէթ քի տէ ննպն , ու լը ուիտա տէ պըպն թախթէ իօտէ ու Պար
- 4 խէ , ու գուլէդ ուի ժէռա տէ իպատէթ պըքըն : Ու ոուէ ուի տէ պը պիներն , ու նավէ ուի տէ լը սէր հէ
- 5 նիյէ ուան պըպն : Ու լը ուէ հէնի շնվ տէ նն պն , ու հէնի միւհթամէ գանտիլէ ու ոօ նընըն . զիրա Բապպ Սլլահ ուան տէ ոօհնի պըքն , ու ապէտ էլ էպէտ տէ
- 6 փատիշահիթի պըքըն : Ու ժը մըռա կօ . խապէրէ հանա էմին ու աօղըրինն . Բապպ Սլլահէ ազիզ փէյղէմպէրան մէլէքէ խօ շիյանտ քօ ժը գուլէ խօռա նիշան
- 7 պըտն չը քօ զուվն լազըմն պուէն : Վահա աղ զուվն դէմ , խօզի ժը ուիռա քօ խապէրէդ փէյղէմպէրիթիէ քըթեպէ հան տը բէ :
- 8 Ու դըշդէ հանա տիթօղ ու պըհիսթօղ սնղ Հաննա մն , ու կավա մը տի ու պըհիսթ քէթըմ քօ սէճտէ պըքըմ լը պնր լընկէ աւ մէլէքէ , քօ դըշդէ հան ժը
- 9 մըռա նիշան տըտա : Ու կօ ժը մըռա , Սագըն դու նն քի , սնղ է դա հէմ է պրէյէդ դա փէյղէմպէրան , ու գուլտաչէ է խապէրէ քըթեպէ հան կըրթօղան ըմ ,
- 10 ժը իօտէռա սէճտէ պըքն : Ու կօ ժը մըռա խապէրէ փէյղէմպէրիթիէ քըթեպէ հան միւհը մն քն , չըմա
- 11 քօ զէման նէղ սն : Նահագիթի քրօղ հանի պրա նահագիթի պըքն . ու աւ քօ մուրտար սն հանի մուրտար պըպն . ու աւ քօ սատըգ սն , հանի սատըգ պըպն , ու

- 12 աւ քօ ազիղ ան հանի ազիղ պըպան : Վահա ան զու դէմ
 ու իւճրէթէ մըն պը մըռա ան, ժը հար եէքէռա լը կօրա
- 13 ամէլէ ուի պէտէլ քըրընէ : Էզ ըմ Ալֆա ու Սմէզա ,
- 14 ավուլին ու բաշին , իպթիտա ու նիհայէթէ : Խօզի
 ժը ուանուա քօ թէնպիհէ ուի իճրա տըքըն . քօ հիւ
 քիւմէթէ ուան պըպան լը սէր տարէ հայաթէ ժը տան
- 15 ըրան հընտուռ լը պաժէր պը գէֆն : Լաքին տանրվան տէ
 պը մինըն քէլպան , ու սիհիրպազան ու զինաքեարան ,
 ու գաթուլան , ու փութփէրէսթան , ու աւ հէմիան քօ
 տանրէվ տը հանպինան ու տըքան :
- 16 Էզ իսա մը մէլէքէ խօ շիյանտ , դըշդէ հանա ժը ոռա
 շէհատէթ պըքան ժը պօյ քիլիսան , ան դուրմէ ճալուտ
- 17 ու ճինսէ ուի ման , ու պանրըդի ըսթէրէ սըպէ ման : Ու
 բուհ ու պուք տը պէն . Որան , ու աւ քօ տը պըհէ պրա
 պէժան . Որան , ու աւ քօ թի ան պրա պէ . ու աւ քօ տը
 խուազան ավա հայաթէ պէլաշ պըսթինան :
- 18 Էզ շէհատէթ տը քըմ ժը աւ հէմիանուա քօ խապէրէ
 փէյղէմպէրիթիէ քըթէպէ հան տը պըհէ . Էրքը եէքէ
 լը սէր ուանան դըշդ քի զէտան սըքան . Խօտէ ժի լը
 սէր ուի տէ զէտան պըքան աւ պէլայան քօ լը քըթէպէ
- 19 հանտա նըվիսանտի ան : Ու Էրքը եէքէ ժը խապէրէ
 քըթէպէ փէյղէմպէրիթիէ հան դըշդ քի գէմ տըքան .
 Խօտէ ժի հիսսէյէ ուի տէ գէմ պըքան ժը տարէ հա
 յաթէ ու ժը պաժէրէ ազիղէ , քօ լը քըթէպէ հան
- 20 նըվիսանտընըն : Դըշդէ հանա շէհատէթ քըրօղ տըպէ .
- 21 Պէլի , զու գէմ , Ամին . Որան եւ՛ Բապպ իսա : Ընայէթէ
 Բապպէ ման իսա էլ Մէսիհէ պը հէմի ազիղան պըպան .

Ամին :

Ղ Ա Ն Ս Ի

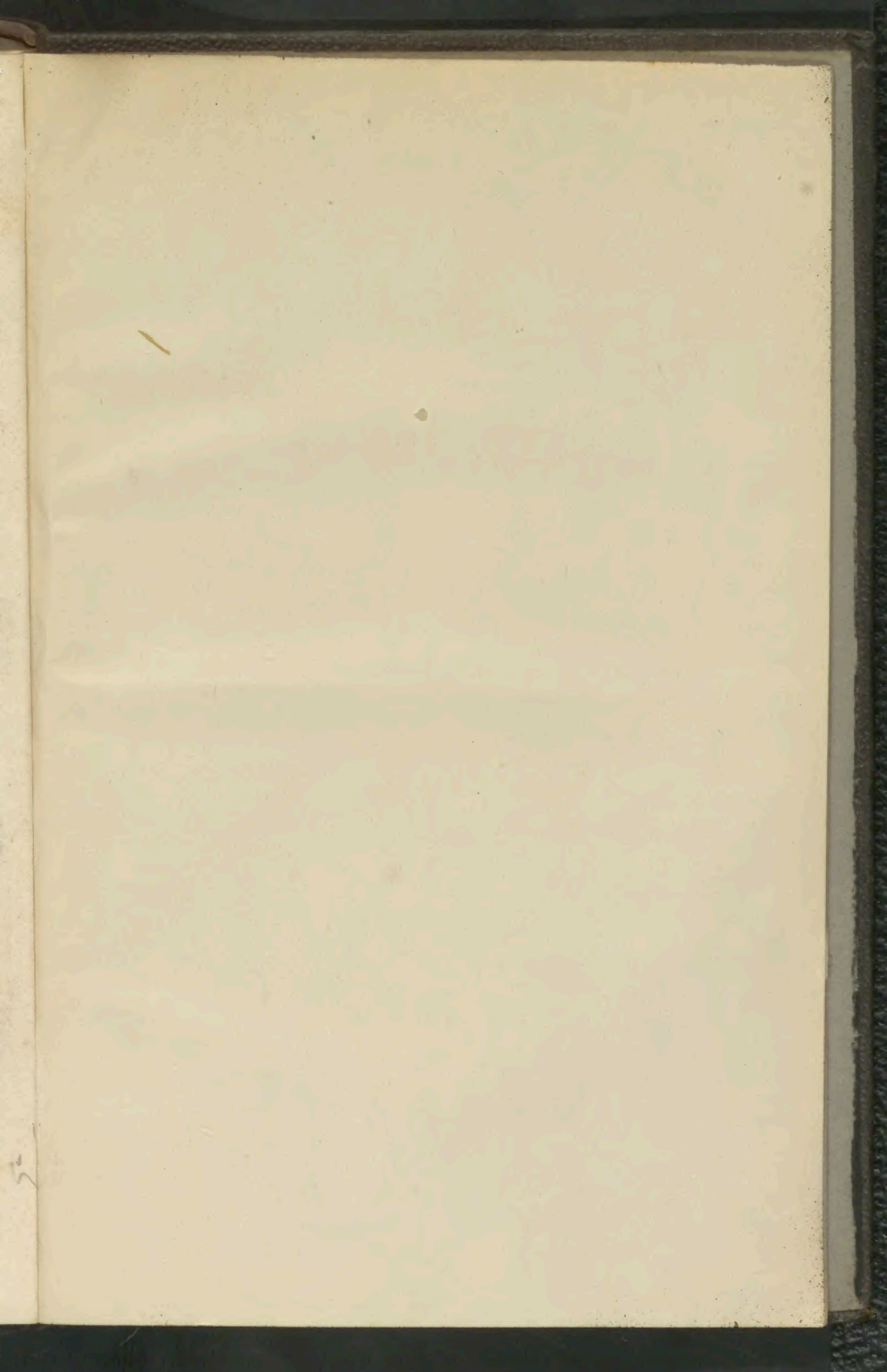

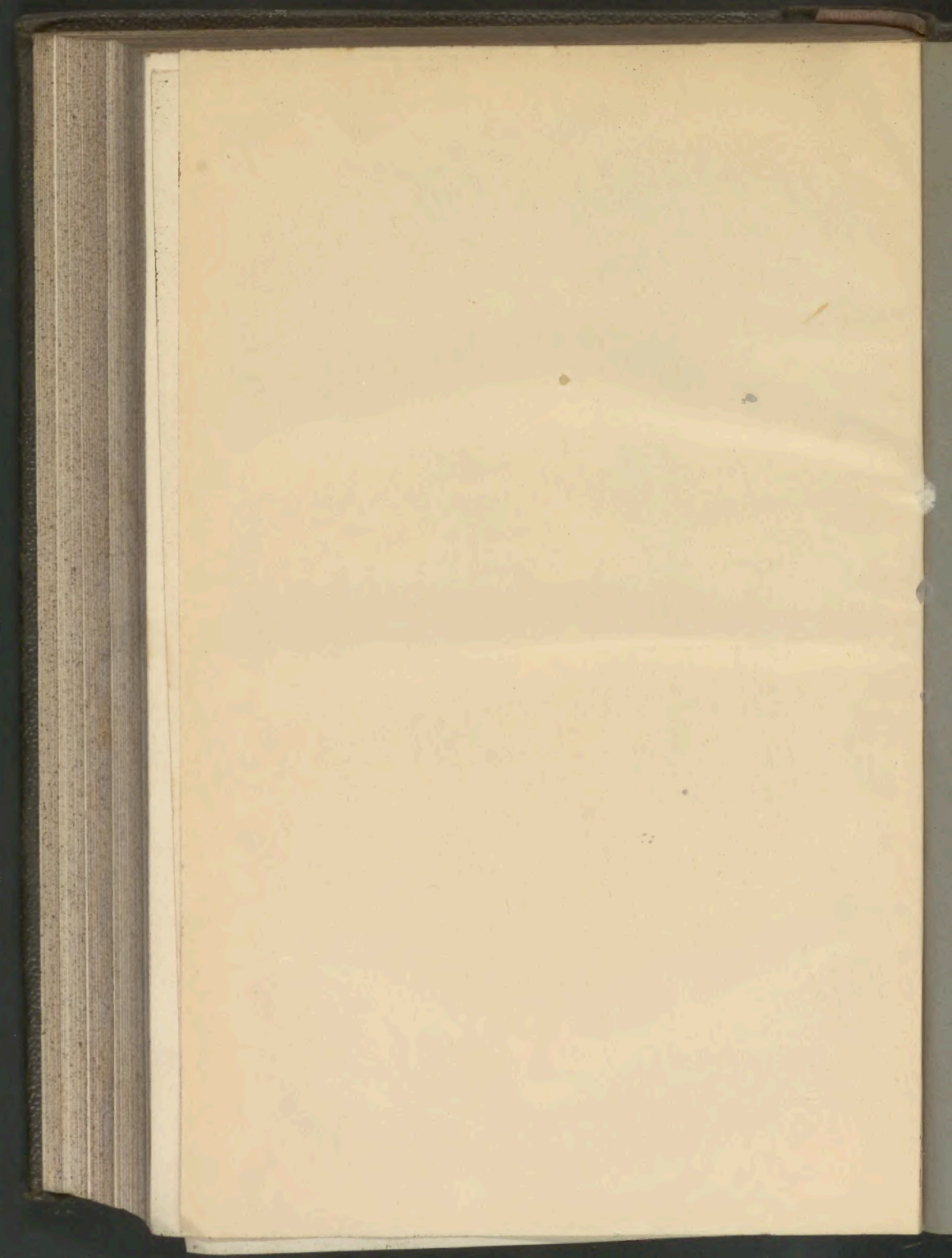
ԳՈՒ	ԽՆԹ	ՂԱՆՍ	ԲԱՍԹ
4	29	ուլաթէ	ոլաթէ
8	4	ճէւղպատընէ	ճէւղպատընէ
9	17	կէրի	կէվի
9	20	ուխտա	ուխտա
11	26	. . .	խըսմէ դա՝ դա ժը գա տիռա թէսլիմ պը քան .
13	1	ուառա	ոռա
22	22	ուառա	ոռա
23	32	կէւնտ	կունտ
40	23	ուանժա	ուանռա
41	1	38	39
42	32	Լ՞	ԼԸ
82	27	քան	քօ
84	8	ուանպու	ուանպու
85	18	. . .	28
107	32	դէշ	բէշ
107	32	չօպ	չօք
109	15	36	35
111	2	պըշդ	դըշդ
112	2	տըղըն	տըղան
114	32	24	23
115	32	ճալան	չանվա
116	2	32	37
„	5	39	38
„	7	30	39
135	23	հատանհ	հատդէ
146	14	16	19
151	17	. . .	ու մանդիվէ նան դանճ ժը տըլէ խօ նանդանճ դըշդէ քօթի տանը դինան

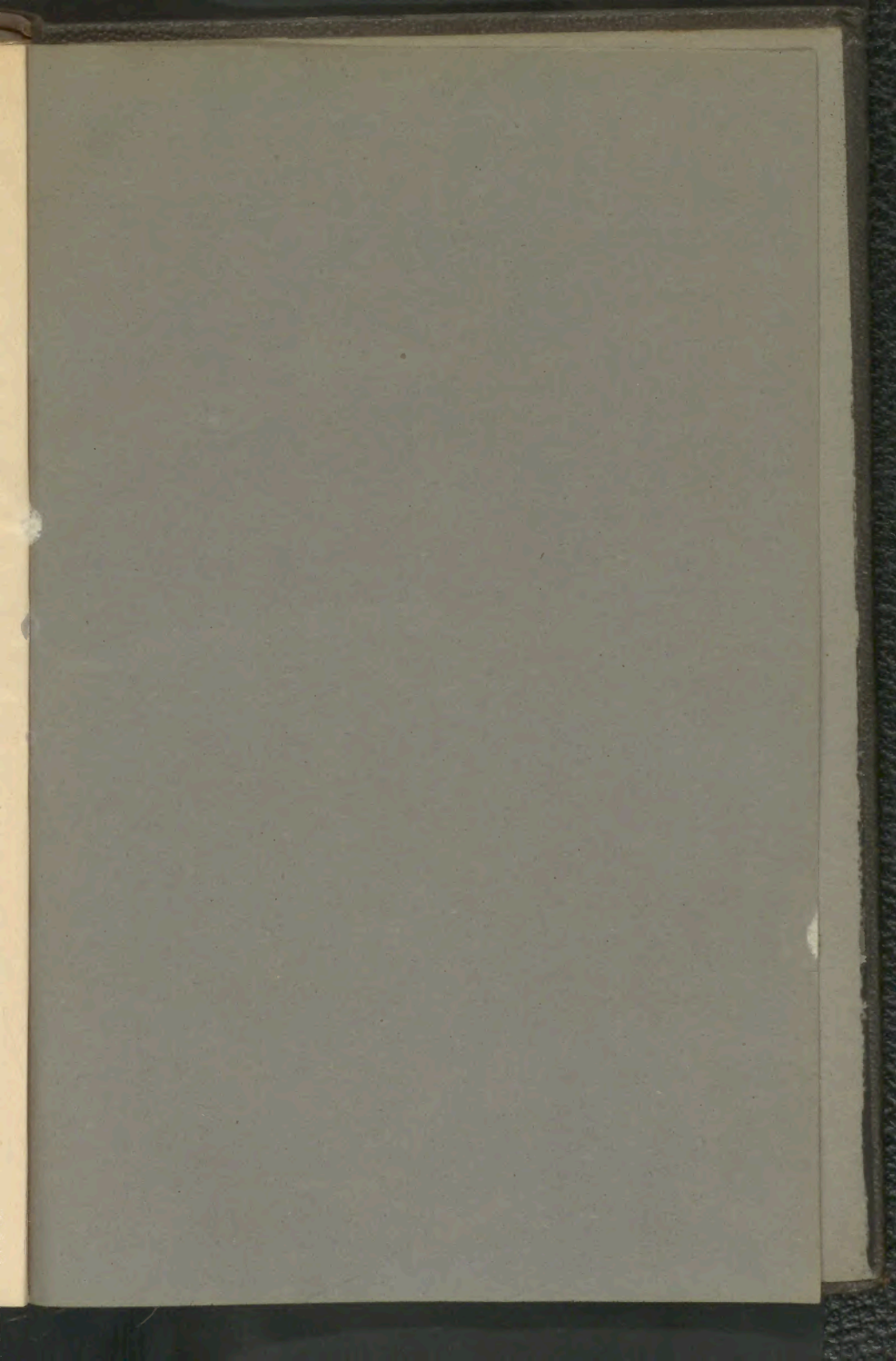
ԹԻՒ	ԽԱՅ	ՂԱՆԱՏ	ԲԱՍԹ
153	20	• •	չափան քօռ տը պինն , թօփալ ար կնոն , իւ եուզան վազըժ տըպըն , քնո տը պըհիսն
163	21	• •	42
164	33	դամառինըմ	դամառինըն
165	7	հնֆթէ ուարտոյան	հնֆթէ
166	13	”	”
181	17	հաթ	հաթա
183	26	խօտա	խօռա
189	23	• • •	36
191	7	• • •	19
”	9	25	20
200	18	հընուռուա	հընտուռա
211	1	սատուչէսթ	չէսթ
217	2	Նասրաթտէ	Նասրաթէ
225	27	Ոսպպ	Րսպպ
227	4	Գուռուա	Գուռուա
”	15	Ո	Ու
235	24	Ոուիա	Ուիա
252	33	տը բէ	ննբէ
253	7	խապէր	խապէր
265	26	գափուծի	գափուծի
270	14	դըչժէ	դըչդէ
292	9	սէզէ	սէօզէ
”	23	նժ	նղ
298	17	պըչդ	դըչդէ
301	12	լը տէ տա	լը ոէտա
”	26	չաղ	լալ
302	7	սէրժէսթ	սէրպէսթ
305	7	ֆէթրոս	ֆէթրոս
306	11	Գուտսէ	Գուտսէ
324	28	զուզն	զուվն
325	8	հաթն	հաթա
”	10	հնթա	հաթա
”	22	խօտէան	խօտէան
371	7	• •	ուանուա տըպէմ քօ նօ մօսէ զանըն քօ

ԹԻՒ	ԽԱԹ	ՂԱԼԱԹ	ԲԱՍԹ
392	32	վաշահ	վատիշահ
408	11	Ժալգէ	խալգէ
410	26	եագըլմիշ	եագըլմիշ
412	17	տէտանկ	պէ տանկ
427	28	քը	ժը
428	1	պապըն	պըպըն
„	19	Տնր	Պնր
430	5	խօտէէ	խօտէէ
438	17	էպիտա	էպէտա
441	25	բասան	բասնա
442	17	ճէբան	ճարան
445	24	գուրվն	տուրվն
446	2	տըքըն	պըքըն
450	23	տըտըմ	տըքըմ
450	97	ահ	աւ
464	32	80	30
467	17	խօշնուտիթի	խօշնուտիթի
471	9	պըպէմ	պըպըմ
499	11	խօտէռա	խօտէռա
545	18	12	18
567	17	ան	աւ
572	14	պիյան	պէյան
594	32	միւրա	միւհրա
599	24	գուխան	գուլխան
601	30	պըջուք	բըջուք

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several columns and appears to be a list or index of some kind, with some words and numbers visible but mostly obscured by fading and ink bleed-through.

246(2)
3

